

Произведения На Карл Май Том 34 - Принцът на мизерията

Романът съдържа преработени части от едноименния обемист роман в продължения на Карл Май „Блудния син“ („Принцът на мизерията“) публикуван за пръв път от август 1884 до юли 1886 година в 101 свитъка от издателство „Мюнхмайер“.

Оригиналният роман се състои от 5 части: „Роби на мизерията“ („Die Sklaven der Elends“), „Роби на труда“ („Die Sklaven der Arbeit“), „Роби на позора“ („Die Sklaven der Schande“), „Роби на златото“ („Die Sklaven des Goldes“) и „Роби на честта“ („Sklaven der Ehre“).

По-късно издателство „Карл Май Ферлаг“ го разпределя в 5 отделни тома: „Горски призрак“ (Bd. 64), „Непознатият от Индия“ (Bd. 65), „Блудния син“ (Bd. 74), „Роби на позора“ (Bd. 75), „Отшелника“ (Bd. 76)

КАРЛ МАЙ ГОРСКИ ПРИЗРАК

Превод: Веселин Радков

chitanka.info

КАРА МАЙ

15

том

Избрани произведения

ГОРСКИ ПРИЗРАК

Издательство
Отечество

В Саксонските рудни планини на границата с Бохемия, банда контрабандисти извършва своите безчинства. Бедственото социално положение на местното население се използва по най-безсъвестен начин. Детективът Франц Арнд започва лов на Горския призрак и неговата банда.

ПЪРВА ГЛАВА

В СТРАНАТА НА МИЗЕРИЯТА

Беше събота по обед преди карнавала.

На около половин час път от селото Хоентал, почти до самата гора, на стръмен склон се издигаше като тъмна мрачна маса почерняла от сажди внушителна постройка, в средата на която към небето стърчеше висок, димящ комин — това беше каменовъглената мина „Божия благословия“.

Чу се звън на камбана — смяната беше свършила. В шахтената кула се намираше асансьорът за работниците и скоро черната паст на мината избълва група мъже, покрити с въглищен прах, които от полунощ бяха работили дълбоко под земята, за да могат криво-ляво да живуркат горе на белия свят. На тяхно място се спуснаха други хора.

В бедняшките села на саксонската Ерцгебирге живеят вярващи хора. Мъжете от току-що свършилата смяна се насъбраха около надзирателя на миньорите и склукчиха смилено ръце. Той каза кратка благодарствена молитва, задето през последните дванайсет часа Бог милостиво ги беше закрилял, а накрая с грубите си гласове всички запяха една църковна песен. Когато тя отзвуча, хората се отпавиха към касиера, за да получат седмичното си възнаграждение.

В стаята на този чиновник миньорите имаха право да влизат само един по един. Той беше мълчалив и недружелюбен човек, който, без да каже нито дума, побутваше парите към всеки влязъл и после го отпращаше с рязко нетърпеливо махване на ръката. Ето защо не можеше да не направи впечатление, че този път той подкани хората след изплащането на заплатите да се съберат и да чакат пред сградата.

Беше настанал кучешки студ. Снегът беше натрупал повече от метър и продължаваше обилно да вали. Мъжете трепереха. Тънкото им облекло не ги предпазваше достатъчно от силния мраз.

Но касиерът никак не бързаше. Едва след доста време излезе навън и без каквото и да било въведение заяви следното:

— По поръчение на господин барона Фон Вилдщайн трябва да ви кажа, че отсега нататък ще получавате на смяна по десет пфенига по-малко. Зима е. Вярно, че сега търсенето на въглища е голямо, но снегът, направил пътищата непроходими, затруднява пласмента, а и производствените разноси се увеличават. Ето това имах да ви съобщавам.

Хората слисано се спогледаха. Шепот и недоволно мърморене

премина между тях. Най-сетне един от тях, който, изглежда, беше най-възрастният сред миньорите, се реши да възрази.

— Господин касиер — започна той колебливо, — това е много лоша вест! Спомняте ли си колко получих днес?

— Да. Шест марки!

— Шест марки за цяла седмица! Шест марки за седемдесет и два часа труд под земята! Шест марки за шест дванайсетчасови смени с постоянна опасност за живота ми!

— Ако ти се виждат малко, потърси си друга работа!

— Не мога. И вие добре го знаете, господин касиер! Тук има само тъкачи и миньори. Очите ми са твърде слаби, за да тъка, а тази мина е единствената в целия ни край. Принуден съм да остана да работя тук!

— Тогава не се оплаквай!

— Не се оплаквам, но мисля за осемте гърла, които изхранвам с моите шест марки. Господине, ние отдавна гладуваме ... гладуваме и мръзнем. Какво ще стане с нас, как ще я караме?

— Това не ме засяга. Аз само изпълнявам дълга си. Трябваше да ви съобщя решението на господин барона и вече го направих. Който не е съгласен, може да не идва на работа. Работна ръка колкото щеш.

С тези думи той им обърна гръб и изчезна в сградата.

Мъжете се разделиха на малки групички и угнетени си тръгнаха за дома, газейки дълбокия сняг.

След половин час пред очите им се появиха ниските, затрупани със сняг покриви на селото — все бедняшки къщурки. Само две постройки се открояваха сред тях — домът на свещеника и една друга, която се намираше недалеч от църквата и над чиято врата със златни букви на мраморна плоча изпъкваха думите:

„Дано добрият Бог закриля тази къща
и всеки, който тук излиза и се връща!“

А до вратата имаше поставена емайлирана табелка с надписа „Зайделман и син“.

Когато откъм мината се беше разнесъл сигналът за края на едната и началото на другата смяна, тук, в селото Хоентал, клисарят удари камбаната. Това си беше стар обичай. Точно в дванайсет часа на обяд биеше малката камбана. С нейния звън се смесваше ритмичното тракане на тъкачните станове, което още от ранни зори започваше да се чува от жилищата на тъкачите.

Вратата на една къщичка се отвори. Едно девойче с две ведра за вода в ръцете понечи да излезе навън, но след като беше посрещнато от силен

порив на снежната вихрушка, побърза да се прибере. Ала в същия миг от съседската къща изскочи един младеж и извика:

— Помози Бог, Енгелхен! До кладенеца ли искаш да отидеш?

— Да, Едуард.

— При тази снежна виелица това не е работа за теб. Дай ми ведрата!

Той взе съдовете от ръцете ѝ и бързо се отдалечи, за да ѝ донесе вода. Тя отново се оттегли зад вратата, само че я остави леко открехната, за да гледа подир Едуард.

Той я беше нарекъл Енгелхен, което е умалително от Ангелика. Тя бе хубаво и жизнено девойче на около осемнайсет години. Облеклото ѝ беше обикновено и чисто. Червената пола от фланела стигаше до средата на прасците ѝ. Зимното ѝ късо палто отпред бе леко разтворено. Цветущото ѝ лице бе обградено от гъста буйна коса.

Едуард се върна с пълните ведра. Тя побутна вратата и я отвори широко.

— Влез, Едуард! Днес не можеш да оставиш ведрата отвън.

Той се вмъкна в къщата и като духаше на ръцете си и ги триеше една в друга, за да ги стопли, каза:

— Лошо време! Ако продължи така, скоро вече няма да можем да вървим по улицата.

— И въпреки това дойде, за да ми донесеш вода! Благодаря ти!

Тя му подаде ръка и той сърдечно я стисна.

— О, съседите трябва взаимно да си помагат!

— Но заради мен прекъсна работата си.

— Само за няколко минути. Бързо ще наваксам пропуснатото.

— А всяка минута ти е толкова скъпа!

— Откъде го знаеш, Енгелхен?

— Нима мислиш, че не съм чула как работи през цялата нощ?

Той кимна, а по красивото му открито лице се изписа израз на тъга.

— Просто се налага, Енгелхен. Днес до свечеряване трябва да съм готов. Знаеш, че заради тежката си простуда баща ми успя за две седмици да изработи само една бройка и затова аз бях принуден да изтъка три.

— Ще се поболееш. Не бива да прекаляваш с усърдието си. Едуард, я ми кажи защо всъщност трябва да работиш толкова много?

— Защото са ни нужни много пари. Зайделман поиска от татко да му върне заема.

— Мили Боже, нима е възможно? — възкликна тя изплашено. — Та богатият Зайделман изобщо не се нуждае от тези пари!

— Разбира се! Но какво да правим? Казва, че бил понесъл големи

загуби в търговията си и трябвало да си поиска всички несъбрани вземания.

— Не му вярвам. Може би си има някоя друга причина. Гъста руменина покри лицето на Едуард.

— Не е изключено — отвърна той, видимо резервиран. — Дори ми се струва, че знам тази причина.

— Е, коя е? — попита тя с любопитство.

— Не сега, друг път! Сигурно имаш да готвиш.

— О, не, вече се нахранихме! За обяд хапнахме любимото ядене на татко — картофени кнедли с пушено месо. А вие какво имахте за днес?

Едуард се изчерви още по-силно. За да прикрие смущението си, той извърна глава и отговори:

— Наистина и аз не знам, Енгелхен. Когато имам толкова бърза работа, не ми остава време да обърна внимание на яденето, което майка ми готви. И бездруго ей сега ще разбере какво е то. Довиждане, Енгелхен!

— Довиждане! Довечера ще дойдеш ли у нас?

— Да, ще дойда.

След тези думи той отново се втурна навън в снежната виелица. Къщицата, към която се забърза, беше още по-малка и от дома на родителите на Ангелика. Подът на коридора бе от здраво утъпкана глина. Вдясно се намираше килерът и малък обор за кози, а вляво беше дневната стая. Тя имаше само две прозорчета и пред всяко от тях бе поставен по един тъкачен стан. Тъкмо когато Едуард прекрачи прага на стаята, чу майка си да казва:

— Хайде, мъжо, зарежи стана! Ще ядем!

Бавно и трмаво тъкачът се надигна от работното си място. Той вървеше прегърбен, а също както се беше случило и с жена му, и неговата коса бе преждевременно посивяла. Това бе последица от мизерията и непрестанните грижи.

След като майката извика, във всички ъгли на помещението настана оживление и към чисто излъсканата маса се втурнаха пет дечица. Тя постави пред тях супник, пълен с картофи.

Бащата склочи ръце и каза:

— Нека се помолим!

Всички смирено сведоха глави:

Ти, Боже, с бащинска ръка ни даваш земните блага. Че всичко, Отче, нужно нам, от Теб получили сме, знам. Виж, даровете Ти тъй щедри приемаме със радост ведра и с благодарствени сърца Теб славят Твоите деца.

Едва след това тъкачът седна. Това беше знак, че обядът може да започне. Децата посягаха тъй лакомо, сякаш на масата имаше кой знае какви деликатеси, а пред тях се намираше само един супник с картофи. Към тях нямаше друга гарнитура освен сол, която майката беше препекла до кафяво, за да може да ѝ придаде поне малко по-друг вкус.

Ето че по едно време вратата на стаята се отвори и вътре влезе дребно, възрастно и слабичко човече.

— Добър ден, кумец Хаузер! — поздрави посетителят, който се помъчи да потисне пристъпа на кашлица. — Хапвате ли? Е, няма да ви преча. Ще дойда друг път.

— Остани, остани! — махна с ръка Хаузер. — Вземи ей онова малко столче! Изобщо не ни пречиш.

Старчето се настани до печката и опипа тухлите ѝ с длани.

— Олеле! — измърмори то. — Вече няма огън!

— Кумът иска да се стопли — каза тъкачът на жена си. — Жено, я запали пак печката!

Госпожа Хаузер направи угрижена физиономия.

— Въглищата свършиха, мъжо.

— Тогава вземи дърва!

— И дърва нямаме вече. Стигнаха колкото да сваря картофите.

— Ами колко пари са ти останали?

— Десет пфенига!

— Тогава поръчай да ни донесат въглища за тях! А ти хапна ли вече, куме? — обърна се тъкачът към своя гост.

Старчето поклати глава и отправи жаден поглед към супника, който бързо се изпразваше.

— Днес още не съм ял. Бях... хмм, бях при господин Зайделман. Искях да го попитам дали... хмм, е... ама той нищо не дава.

— В такъв случай ела и си вземи!

Човечето не чака да го поканят втори път. Сега вместо шестнайсет, ръцете, които полагаха усилия да унищожат съдържанието на супника, станаха осемнайсет. Когато и последният картоф беше изяден, Хаузер се изправи:

— Да се помолим!

Всички склочиха ръце за молитва:

Благодарим Ти, Боже, за това, че гост ни беше у дома.

А после тъкачът добави и следния куплет:

И този път ний пак сме сити, не ни забрави Божията добрина.

О, дай ни. Боже, дни честити, не ни оставяй Ти в злина!

Той отпусна сключените си ръце. Тогава гостът му подаде костеливата си десница и каза:

— Благодаря ти, кумец! Не знаеш какво добро ми направи. Преди малко споменах, че днес нищичко не съм хапвал, но ще ти призная, че всъщност от завчера вечерта не съм слагал хапка в устата си.

— Мили Боже! — възкликна Хаузер. — Жено, я му отрежи и едно парче хляб!

Жената смутено се покашля.

— И хлябът свърши, мъжо.

— Наистина ли нищо не остана?

— Нито трошица!

Хаузер ѝ хвърли един поглед, който тя веднага разбра. Сложи си кърпата на главата и излезе от стаята. Само след няколко минути жената се върна. Беше ходила до хлебаря и беше дала определените за въглища десет пфенига за хляб. Старецът бе толкова трогнат, че в очите му се появиха сълзи.

— Бог да ви благослови! Но не мога да го взема. На вашите малчугани хлябът е също така необходим.

— Вземи и яж! — настоя Хаузер. — После Едуард ще отиде при Зайделман с четирите парчета, които завършихме днес. За тях ще получим пари и ще можем да си купим най-необходимото. А ти нямаш никакви изгледи да припечелиш някой и друг грош.

— Да, да, така си е — закима старецът и колебливо протегна ръка. — По-рано беше съвсем различно. Аз бях единственият бръснар в цялата околност. А сега има и други, пък и ръцете ми вече треперят така, че не мога да си служа добре с бръснача. Времената стават все по-лоши, а заедно с тях и хората. Научихте ли вече какво се е случило през последната нощ?

— Какво?

— Когато днес рано сутринта въпреки снега и студа лесничейт минавал през гората, кучето му изведнъж спряло пред една преспа и не искало да помръдне оттам. След като лесничейт поразровил снега, открил един труп.

— Ах ти, мили Боже! Замръзнал ли е бил човекът?

— Не, убит!

Тъкачът, жена му и Едуард се смръзнаха на местата си от ужас и не успяха да отронят нито дума. Младежът пръв си възвърна способността да говори и попита:

— Ами кой е той? Човек от селото ли е?

— Офицерът на граничарите, лейтенантът! Един куршум му

пронизал главата.

— Значи са били контрабандистите!

— Самият Горски призрак го е извършил.

— Как са го разбрали?

— В джоба на мъртвеца имало следната бележка: „Същото ще се случи с всеки, който досажда на контрабандистите. Горския призрак“.

— Ужасно! — простена госпожа Хаузер.

— Да — кимна старецът. — Така е. Тази сутрин в кръчмата е бил един от пограничните надзиратели и разправял, че миналата нощ през границата се е промъкнала цяла върволица от над трийсетина контрабандисти. Граничарите ги наблюдавали отдалече и не могли да ги заловят.

— Не са могли да ги заловят? Но нали имат пушки! Старецът въздъхна дълбоко:

— Че какво ще направят пушки срещу хората, които са закриляни от Горския призрак?

Тук Хаузер отново се намеси в разговора.

— Куме, не разсъждаваш по християнски. Всичко в този свят следва своя естествен ход и Господ Бог се грижи доброто винаги да побеждава. И в този случай той няма да допусне никакви изключения. Я ми кажи кой и какъв е според теб този Горски призрак?

— Сигурно е живият дявол! — потръпна старецът. — Мога да свидетелствувам за това, защото съм го виждал със собствените си очи. Небето да пази всеки от подобна среща! Като нищо можех да си намеря смъртта.

По гърбовете на семейство Хаузер полазиха ледени тръпки. Те бяха вперили в стареца боязливи и невярващи погледи. Децата страхливо се притискаха едно в друго. Бащата и майката се спогледаха многозначително, сякаш искаха да кажат: „Значи все пак приказките на хората от селото за Горския призрак са верни! Кумът е човек, който заслужава доверие. Щом като той свидетелства за нещо, то трябва да е истина!“

Бяха толкова слисани, че никой не зададе какъвто и да било въпрос, макар в очите им ясно да си личеше желанието да чуят и научат нещо повече.

Само Едуард успя да преодолее обзелия го суеверен страх дотолкова, че съвсем делово да попита за онова, което бе най-близко до ума, като все пак не успя да овладее треперенето на гласа си.

— Ами защо досега кумът никога не ни е разказвал за срещата си с

Горския призрак?

— Лесно ти е да питаш! Да не би да смяташ, че кумът си е измислил всичко ей тъй на, сега в момента? Не, не, хич не ме прекъсвай! Няма защо да се извиняваш. Ще отговоря на въпросите ти, но нека преди това дребосъците да излязат от стаята! — При тези думи той посочи към малките братчета и сестричета на Едуард. — Щом ще говоря, това не бива да става пред хора, на които не може да се разчита.

Изпратиха петте хлапета в килера. Без да възразяват, те най-послушно излязоха от стаята, но оставиха вратата на съседното помещение полуотворена и започнаха да се боричкат за мястото пред пролуката ѝ, защото просто изгаряха от любопитство да доловят нещо от разказа на кума за страшната му среща с Горския призрак. Ала тъй или иначе, усилията им останаха напразни, понеже старецът заговори тихо, с предпазливо снишен глас. До затаилите дъх малчугани в килера достигаше само сухата му кашлица, която той напразно се мъчеше да потисне, както и смаяните, изплашени и заклинателни възклицания, издавани от време на време от родителите им и Едуард.

— Самият Горски призрак ми заповяда да мълча като гроб — поде старецът веднага щом вратата се затвори зад петимата малчугани. В същото време той боязливо се огледа наоколо, сякаш смяташе за недотам изключена възможността зловещото същество, за чието предупреждение току-що стана дума, внезапно да се появи пред него в ролята на разгневен отмъстител. После продължи: — И ме заплаши...

— За Бога, куме! — изпелтечи жената. — Не желая нищо да чуя! Но Едуард и тъкачът ѝ направиха знак да мълчи.

— Продължавай! — подкани Хаузер стареца. — Как се случи всичко, кога и къде?

— Беше преди около месец — заразказва гостът, — когато отидох в гората да събирам дърва и тъмнината ме изненада там. Бях принуден често да сядам на коша и да си почивам, защото стомахът ме присвиваше от глад, а краката ми трепереха от слабост. Най-сетне метнах товара си на гръб и се заклатушках през Шведеншлухт¹, за да съкратя пътя до селото.

— Аха — обади се Хаузер, — през Шведеншлухт! Открай време там си е страшно и зловещо.

— И аз си го помислих — кимна старецът, — докато крачка по крачка бавно газех из дълбокия сняг. Над десния склон се беше показала луната. Изглеждаше ми твърде странна, ликът ѝ не беше тъй дружелюбен както обикновено. Отляво се издигаха онези гъсти храсталаци — всички ги знаете. Вятърът шумолеше в клоните им. Имах чувството, че шептят

гласчетата на стотици духове. Внезапно нещо черно прелетя съвсем близо пред лицето ми. При обикновени обстоятелства навярно щях да си помисля — бухал! Обаче през онази вечер всичко около мен беше толкова зловещо и загадъчно — изкривеният лик на луната, шепотът в клоните и тъмната сянка, преминала току покрай главата ми, изобщо всичко ми изглеждаше така, че от уплаха изпуснах тояжката, на която се подпирах.

Старецът направи кратка пауза. Обзелото го силно вълнение явно затрудняваше дишането му. Сковани от трескаво напрежение, Хаузерови мълчаха. В стаята стана толкова тихо, че се чуваше шумоленето на децата зад притворената врата на съседното помещение. След малко кумът отново поде разказа си:

— Наведох се, за да си взема тояжката. Когато се изправих... ммда, какво да ви кажа? Направо се вцепених, не можех да помръдна и малкото си пръстче, нито пък да издам какъвто и да било звук. Вдясно горе на голия склон стоеше изправена някаква бяла фигура, обляна от лунната светлина. Силуетът повдигна повелително ръка и се разнесе толкова глух и злокобен глас, сякаш идваше от някой гроб: „Какво правиш тук, ти, жалко и нищожно човече?“... И аз не знам какво съм отговорил и направил. От страх и ужас не бях на себе си. Струва ми се, че се опитах да подаря на онова зловещо същество както с толкоз труд и мъка събраните дърва, тъй и коша заедно с последните три пфенига, които се търкаляха в джоба ми. Мисля така, защото по едно време бялата фигура ми подвижна: „Не ми трябва боклуците ти! Аз съм всемогъщият Горски призрак. Омитай се оттук и тежко ти и горко, ако в селото кажеш на някого за нашата среща! Ще ти се явя в полунощ и ще ти извия врата!“... Можете да си представите как си плюх на петите. Полумъртъв се прибрах у дома. Никому не съм споменавал за тази история.

— Но сега все пак се осмели да проговориш. Защо? — настоятелно попита Хаузер.

— Защото иначе щях да се пръсна. Все пред някого трябваше да сваля този товар от сърцето си.

— Добре, добре, куме. Можеш да бъдеш сигурен, че Хаузерови няма да се раздрънкат.

— Знам го и сега наистина се чувствам по-добре. Но вие чухте кой е Горския призрак — самият дявол в човешки образ! Небето да ни пази от неговите злодеяния!... А сега най-сетне си тръгвам. Вие си имате работа. Всяка минута ви е скъпа. Още веднъж хиляди благодарности за всичко!

Той подаде на всички ръка. По стар обичай Хаузер го придружи до пътната врата. Тъкмо заставаха на прага ѝ, по улицата с весел звън премина

шейна с два коня. В нея седеше някакъв мъж, целият затрупан с дебели топли кожи.

— Някакъв непознат — обади се старецът. Но Хаузер му обясни:

— Ами! Как ще е непознат? Е, да, очите ти все повече отслабват. Беше рентиерът Зайделман, братът на тукашния търговец.

— Онзи апостол на братската обич ли? Тежко ни и горко! Това не означава нищо добро! Винаги, когато дойде в селото, тук се случва някакво нещастие. Лоши времена, лоши времена настанаха, кумец! Бъди жив и здрав!

* * *

Когато Ангелика Хофман занесе ведрата с вода в кухнята на майка си и после влезе във всекидневната, баща ѝ стоеше изправен до масата и тъкмо проверяваше качеството на едно току-що изтъкано парче плат. И тази стая беше малка, но все пак издаваше, че хората са по-заможни от Хаузерови, които имаха да изхранват шест гладни гърла, докато Ангелика бе единственото дете на родителите си.

Баща ѝ хвърли навъсен поглед и попита:

— Къде беше?

— За вода.

— Ти самата ли ходи до кладенеца? Тя смутено се засуети около прозореца, като се обърна с гръб към баща си.

— Е? Ще отговориш ли? — остро попита той.

— Едуард отиде вместо мен — с тих глас призна тя.

— Едуард и пак Едуард! — недоволно изръмжа той. — Този голтак!

— И ние не сме богати.

— Толкоз повече имаме причина да се стремим към богатство!

Ангелика погледна баща си с нескрито учудване.

— Ние и богатство? — попита тя. — Навярно няма да го бъде и до Страшния съд.

— Не говори такива глупости! — изръмжа Хофман. — Ти си млада и хубава. Хич не е изключено някой заможен младеж да ти хвърли око.

Засрамена, тя извърна глава. Но баща ѝ беше упорит човек. Пристъпи до нея и настоятелно продължи:

— Е, как стоят нещата? Всички търчат подир теб и ... — Никого не харесвам! — припряно отвърна тя.

— Никого ли? Я виж ти! Това навярно означава „никого освен Едуард“, нали? — Тези думи на баща й прозвучаха със злобна подигравка. После гласът му отново стана господарски и груб: — Чакам отговор! Нали той е твой любим?

— Не! — възпротиви се тя. Баща й се изсмя.

— Мен не можеш да баламосваш! Да не би да мислиш, че не знам какво става зад гърба ми?

— Нищо, ама хич нищо не става!

— Тъй ли? Нима все още не ти е приказвал за любов и други подобни неща?

— Нито дума!

Понеже Ангелика му отговори толкова ясно и решително, старият малко посмени тона:

— Е, та аз нямам нищо против него... той е много мило момче... ала в техния дом ги е притиснала голяма беднотия. Вие двамата не си подходите. Вече се опасявах, че имате тайна връзка и сте се разбрали помежду си. Ако не е вярно, толкоз по-добре, защото и бездруго никога нямаше да дам съгласието си. Сега знаеш как стоят нещата и можеш да се съобразяваш с мнението ми.

Той нагъна изработения от него плат, облече си палтото и излезе, за да го занесе на Зайделман.

Четвърт час по-късно влезе в дома на Зайделманови през една врата, на която пишеше „кантора“. Млад човек с навъсено лице седеше пред едно бюро и нещо пишеше. Той беше Фриц Зайделман, синът на търговеца Мартин Зайделман. Беше едва среден на ръст, но с яко телосложение и все пак във външността му имаше нещо контешко. Съответно и поведението му беше такова. Когато видя тъкача Хофман, лицето му, което в момента не издаваше особено ведро настроение, бързо просия.

— А-а, вие ли сте? — отвърна той на скромния поздрав на Хофман. Пак ли сте изработили цял топ през тази седмица?

— Да, цял е, но ми струва доста труд и усилия. Преждата беше необичайно лоша.

— Ами! И сам не си вярвате на приказките — наежи се Фриц Зайделман. — Нали знаете, че за вас винаги избирам най-хубавата.

По лицето на Хофман се изписа къде лукаво, къде невярващо изражение.

— Какво, съмнявате ли се? — продължи младият Зайделман. — Не е справедливо от ваша страна, защото постоянно ви облагодетелствувам. На вас ви плащам по-добре, отколкото на другите. Ей за едно такова топче,

при условие че е изработено без никакви дефекти, давам по осем марки. Обаче вие винаги получавате по десет.

— Да, господин Зайделман — осмели се да възрази тъкачът, — но аз съм и най-добрият ви доставчик.

Фриц Зайделман се изсмя подигравателно.

— Хофман, вие какво си въобразявате?! Съвсем не работите чак толкова добре. Напротив, никой друг не ми носи платове с такива дефекти като вас. Знаете ли кой е най-добрият ми работник? Едуард Хаузер! Той тъче без каквито и да било дефекти, а и успява да изработи двойно повече от вас. И ако въпреки това не го обичам особено, за това си има други причини. Е, я ми покажете стоката си!

Той погледна бегло плата и недоволно промърмори:

— Хмм! Ей тук има скъсана нишка! Нима не го забелязахте? Наистина, но вече нищо не може да се направи. — Ще ви удържа от сумата.

— Само заради една нишка?

— Естествено! Този път ще получите две марки по-малко! Тъкачът се сепна. За него две марки бяха значителна сума.

— Две марки? — заекна той. — Няма да ми причините такова зло!

— Защо не? Работата ви не заслужава повече... Но... хмм, все пак е възможно още да си поговорим, ала при условие, че се проявите като разумен човек.

По лицето на Хофман се изписа учудване и той погледна въпросително младия Зайделман.

— Разумен ли? Не ми е известно кога сте ме видели да постъпвам неразумно. Ще разрешите ли да попитам какво означава това?

Сега и в тона му се почувства онова лукавство, което преди малко се беше изписало в израза на лицето му. Но младият Зайделман, който иначе в отношенията си с тъкачите много обичаше да се държи господарски, се престори, че не го забелязва, небрежно облегна гръб на канцеларския пулт и някак благосклонно кимна с глава.

— Веднага ще ви обясня за какво става въпрос. Сигурно сте чували за „Казиното“ в окръжния град, а?

— Хмм! Знам само, че голяма компания от млади господа, които имат много повече пари от нас, тъкачите, посещават едно заведение с такова име. Навярно и вие, господин Зайделман, сте от тях.

— Да, така е. А сега слушайте по-нататък! За следващия вторник съм поканил господата от този клуб да дойдат тук. Искаме малко да се позабавляваме. В странноприемницата ще организираме малък бал с маски.

Но за тази цел естествено са ни нужни и партньорки за танците. И ето как се сетих за вашата дъщеря.

Тук Фриц Зайделман нарочно направи кратка пауза. Искаше да види какво впечатление ще направят думите му на Хофман. Доколкото познаваше бащата на хубавата девойка, знаеше, че той обича до полуда детето си и на всичко отгоре е надут и суетен човек. Навярно щеше да се почувства горд и поласкан от направеното му предложение.

И наистина, по лицето на Хофман се изписа първо учудване, а после и радост. Той се усмихна доволно. Зайделман си помисли: „В момента изглежда страшно глупаво.“ Но това бе добре дошло за сина на търговеца. Та нали тъкмо на тази глупост разчиташе при преследването на своята цел!

— Вие... искате... да поканите... Енгелхен?... След хората на „Казиното“?

Зайделман многозначително вдигна вежди.

— Да, това искам и се надявам, че ще оцените тази чест. Не бива да забравяте, че моите приятели ще доведат дамите си от града, все почтени млади момичета. Вашата дъщеря ще се намира в най-отбрано общество и...

— Но моля ви, господин Зайделман — прекъсна го суетният баща, — как можете да говорите така! Енгелхен ще е извън себе си от радост, ако ѝ занеса подобна покана.

— Надявам се да е така. Това е такава чест, за която ще ѝ завижда цялото село. Помислил съм вече за всичко. Ще изпратя на дъщеря ви един костюм на италианка. Вие няма да имате никакви разноски. За мен най-важното беше да получа вашето съгласие, драги ми Хофман. Естествено остава открит същественият въпрос — дали Ангелика действително ще прояви готовност да дойде.

— Е, ами че това се разбира от само себе си! — увери го Хофман.

— Мислите ли? Понякога младите момичета са доста своенравни, особено ако са хубави и всички младежи ги ухажват. Дъщеря ви сигурно си има вече някой избраник, а?

— Ами, нищо подобно!

— Е, доколкото знам, Едуард Хаузер се е заплеснал по нея.

— Да се заплесва, просякът му с просяк! Той и моята Енгелхен! Ама че двойка! Никога няма да го допусна!

— Тук сте съвсем прав. Едно толкова хубаво девойче може да си намери и някой друг, който да не е като този голтак. Но да се върнем на нашия въпрос! Значи ще мога да разчитам, че Енгелхен ще дойде на бала с маски във вторник като моя дама, така ли?

— Гарантирам ви.

— Добре, а сега най-важното — момичето не бива да знае от кого е поканата.

— Аха, тъй, тъй!

— Значи ясно! Та нали това е карнавал с маски, където никой никого не бива да разпознава!

— Разбирам — кимна нищо неподозиращият тъкач.

— И ще удържите на думата си, нали? Нищо няма да издадете?

— Обещавам ви, господин Зайделман.

— Добре. А аз от своя страна веднъж ще бъда снизходителен и ще се напрая, че не съм видял дефекта. Ето ви десетте марки!

Хофман смирено прибра парите и си тръгна щастлив, че дъщеря му е избрана и поканена на бала от сина на заможния предприемач. Помисли си за завистта на другите девойки от селото. Каза си, че очевидно Фриц Зайделман трябва да е хлътнал здраво по Ангелика, и накрая се унесе в розови мечти за бъдещето. Всичките му размишления го доведоха до основната крайна мисъл: Енгелхен само трябва да е разумна и тогава скоро ще празнуват богатата сватба!

А Зайделман гледаше подир тъкача с надменна усмивка. Изпълнен с надежди за предстоящата вечер, организирана от членовете на клуб „Казино“, той потри доволно ръце.

В този миг навън се разнесе звънът на шейната, която бяха видели Хаузер и старият бръснар. Скоро тя спря пред имението на Зайделман.

Звънчетата й привлякоха вниманието на Фриц и той се приближи до прозореца. За свое голямо учудване долу видя шейната на своя чичо. „Мътните го взели, чичото! — помисли си той. — Идва без никакво предизвестие. Сигурно се е случило нещо важно или пък предстои да се случи!“

Той побърза да излезе навън и да поздрави чичо си, който междувременно се беше измъкнал изпод кожите и одеялата и беше слязъл от шейната.

— Добре дошъл, чичо! — извика младият Зайделман. — Каква приятна изненада!

Чичото тържествено прегърна племенника си. Той се държеше като баща на някой герой от съвсем посредствена пиеса в съвсем посредствен театър. Ибо в този човек всичко изглеждаше някак подправено и изкуствено. Походката му, държането му, начинът, по който въртеше очи, та даже и говорът му.

— Къде е татко ти, мой скъпи Фриц?

И тези думи прозвучаха така, като че рентиерът Аугуст Зайделман

казваше реплика от добре заучена роля. А племенникът му много майсторски успя да се нагоди към поведението и маниерите на посетителя. Отговорът му съвсем подходеше на зададения въпрос:

— В своята стая, скъпи чичо!

Докато кочияшът бавно и обстоятелствено прибираще в джоба си своето възнаграждение, чичото и племенникът влязоха в къщата и по стълбите се изкачиха горе, където беше жилището на Зайделман. Там ги посрещна домакинът. Пак имаше размяна на поздравии с множество красиви думи, но без да се почувства и следа от истинска сърдечност, каквато би трябвало да съществува между роднини. Донякъде изключение правеше домакинята, която се появи в коридора за няколко минути, за да посрещне зет си. Но в този дом явно не тя определяше тона и обноските. Държането ѝ беше като на напласен и непохватен човек и никой не ѝ обърна внимание, когато се оттегли.

Когато тримата мъже седнаха в работната стая на търговеца, те като че много повече заприличаха на непринудено събрали се членове на едно семейство. Братята Зайделман толкова си приличаха, че човек, кажи-речи, можеше да се обърка кой кой е, а по черти на лицето, поведение и фигура синът или племенникът съвсем им подходеше. Само дето очите на Мартин и Фриц Зайделман издаваха по-голяма енергичност и решителност, докато в погледа на рентиера Аугуст се четеше повече хитрост и притворство. Всеки по свой начин се настани възможно най-удобно. Чичото извади табакерата си с емфие, взе от нея една щипка, смръкна и попита как вървят работите в последно време.

— В града се чуват само лоши вести от планините — добави после той. — Вестниците пишат, че горе хората са пред гладна смърт. Но вие двамата хич нямате такъв вид.

Думите му бяха последвани от груб и продължителен смях. А търговецът се подсмихна.

— Драги мой, приказките за гладна смърт не се отнасят еднакво за всички хора. Способният и работлив човек винаги ще си пробие път, дори и ако времената са лоши и сурови.

В изражението на рентиера изведнъж стана странна промяна. Той вдигна високо вежди и по лицето му се изписа неодобрение и укор.

— Не бива да се шегуваме с подобни неща, драги братко! За много хора тази зима наистина е лоша и тежка и не е хубаво човек да мисли само за себе си, а трябва да се погрижи и за другите, които са били по-малко облагодетелствани от щастието.

— Охо! — подхвърли Мартин Зайделман. — Да не би да искаш пак

да ни четеш морал? Много те моля да ни пощадиш с твоите приказки за братска обич и всеобща човечност!

— Недей така! Възнамерявам да изложа идеите си пред тукашната общественост. Знаеш, че сърцето ми е преизпълнено със състрадание и милосърдие. Мизерията, която, както казват, е притиснала хората тук, толкова ме потресе, че реших да подема акция за събиране на средства в помощ на гладуващите планинци. Смятам да изнеса тук доклад и да разясня моя мироглед. Чистите приходи ще отидат при събираните от мен средства. Досега съм осигурил около две хиляди марки и те ще бъдат разпределени между онези хора, които са най-достойни за тази помощ.

Фриц, който се беше настанил удобно в един ъгъл на стаята, само се ухили. Но търговецът направо се разсмя.

— Хубава шега, Аугуст. Естествено най-достойният си самият ти. Или може би смяташ, че моят син и аз също се числим към достойните?

Аугуст Зайделман избегна да отговори на твърде прозрачния намек на своя брат. Реагира само на последния му въпрос:

— Хмм — промърмори той, — достоен или не, но ми се струва, че нямаш нужда от никаква помощ. Днес, изненадващо за мен, прочетох на вратата ти надписа „Зайделман и син“. Ако се съди по това, изглежда, изведнъж си станал голям и известен търговец.

— И наистина е така. Сега съм това, което в този край наричат работодател.

— Работодател ли? Как да го разбирам?

— Ще ти обясня. Както е известно, има големи фабриканти, чиято дейност и сделки са толкова значителни, че нямат нито време, нито пък желание да се занимават с надомни работници. Те влизат в делови отношения с тъкачите, работещи по домовете си, единствено чрез посредници. Е, именно те се наричат работодатели.

— Разбирам. И точно такъв посредник си ти, така ли?

— Да. Местните условия предопределиха да се захвана с тази дейност. Тук има колкото щеш тъкачи, а хората в този край не могат да си намерят работа. И ето че аз влязох във връзка с няколко фабриканти, които ми изпращат преждата и мострите и за всеки изработен топ ми заплащат определена сума. Аз раздавам работата на надомниците тъкачи и задържам за себе си една дреболия от възнаграждението им.

— И на колко възлиза тази дреболия?

— Зависи! Ако за един топ получа от фабриканта двацет марки, работникът взема от тях осем или най-много десет.

— Хмм, чиста работа, сделка и половина! — обади се човеколюбецът

Аугуст Зайделман.

— Разбира се. Освен това печеля и по едно друго направление. Ако получа двайсет килограма прежда за изработката на едно топче плат, давам на тъкача само седемнадесет-осемнадесет килограма. Той трябва да се справи с това количество. Ако не му стигне преждата, се вижда принуден да купи от мен онова, което му липсва.

Тук съобщението за готовия обяд прекъсна обясненията на търговеца за дейността му, която сигурно би възмутила всеки почтен човек. Тримата се отправиха към трапезарията и седнаха на масата. Там продължиха вече започнатия си разговор и мнимият човеколюбец Зайделман имаше прекрасната възможност, удряйки го на съвест, настоятелно да поговори на брат си, който съвсем явно се разкри като безмилостен експлоататор на беднотията. Но на него и през ум не му мина подобна мисъл. Той напълно се отдаде на удоволствието от тъпкането с вкусните ястия, неспирно дъвчеше, издул бузи, от време на време отпиваше от чашата с вино и нарядко промърморваше нещо неразбираемо, което обаче, ако се съдеше по тона му, в никакъв случай не можеше да е укор или възмущение.

Зайделманови се хранеха, без ни най-малко да бързат. А междувременно долу в кантората ги чакаха тъкачите, дошли след Хофман, за да предадат изработеното през седмицата и да получат незначителното възнаграждение за своето трудолюбие. Сред тях беше и Едуард Хаузер. Той беше донесъл своите четири топа плат за дрехи и с изгарящо нетърпение чакаше да му дадат парите, защото близките му нямаха нито нещо за огрев, нито каквато и да било храна.

Най-сетне Фриц Зайделман се появи. Най-напред уреди сметките с другите, а Едуард Хаузер накара да чака, като го остави последен, макар че той беше от първите, които предадоха изтъкания плат. Най-накрая, след като всички други получиха парите си, Фриц благоволи да огледа и четирите топа на Едуард. По едно време челото му се покри с бръчки.

— Ами това какво е? Струва ми се, че виждам скъсана нишка!

Едуард се сепна.

— Скъсана нишка ли? Никога не ми се е случвало такова нещо!

— И въпреки всичко виждам, че я има. И то каква!

— Невъзможно, господин Зайделман! Фриц Зайделман погледна строго младия тъкач и като повиши глас, каза:

— Да не ме мислите за сляп? И защо да е чак толкоз невъзможно?

— Защото, преди да дойда, най-внимателно проверих целия плат.

— Ами тогава погледнете тук! Ето!

Той показа на Едуард дефекта, който наистина съществуваше, само

че това не беше изтъканият от Хофман плат. Младежът го взе в ръце и щателно го разгледа.

— Господин Зайделман — каза той след малко спокойно и решително, — този плат не е изработен от мен.

— Как така? Какво означава това?

— Познавам работата си, както и работата на моя баща.

— Да не би да искате да кажете, че вашият плат е разменен с нечий друг тук, в нашата кантора?

— Сигурно не е направено злонамерено, господин Зайделман, а несъмнено по погрешка сте взели изработеното от някой друг. Може би този топ плат е бил до моя.

— Изключено! Не мога да направя такава грешка.

— Тогава просто не знам какво да мисля.

— Веднага ще пораздвижи мислите ви. Знаете ли колко струва едно такова топче плат?

— Навярно над шейсет марки.

— Седемдесет и две! И вие сте го развалили! Ще трябва да заплатите щетите! Няма да успея да пласирам този плат. Ето, връщам ви го, ваш е! Но за него ще ми броите още сега седемдесет и две марки!

На Едуард Хаузер му се стори, че е получил силен удар с тояга по главата.

— О, Боже! — едва промълви той. — Та аз нямам дори седемдесет и два пфенига!

— Ще видим. Но най-напред искам да прегледам и другите три топчета.

Фриц Зайделман старателно търсеше и се взираше, ала тъй и не намери какъвто и да било дефект. Тогава взе е една лупа, за да провери основата, редовете и вътъка.

— А-а! — възкликна после той. — И тая не е малка! Колко вътъка трябва да правите на всеки цол¹?

— Петдесет.

— Но тук преброих само четиридесет и пет. Не, не, драги, това не е плат, а парцал, дрипа! Че кой ли ще го купи? С такава некачествена работа ще съсипем доброто име на нашата фирма. Повече не мога да ви давам поръчки. А я сега ми кажете възможно ли ви е да платите седемдесет и две марки?

Едуард не беше в състояние да отговори. Той само гледаше сина на търговеца като обезумял.

— Знам, ясно ми е — заяви Фриц Зайделман. — Работата е уредена и

аз ще поема щетите, само и само да си спестя всичките ядове. Но естествено за вас няма да има никакво възнаграждение, а и никаква работа няма да получите повече.

— Господин Зайделман! — простена Едуард Хаузер. — Нима искате да ни направите нещастни?

— Какво ме засяга вашето семейство? Всеки сам кове собствената си съдба. Работете по-добре! Баста! Довиждане!

Той сложи настрани изтъкания от Хаузер плат, обърна му гръб и излезе.

Всичко това бе за Едуард като някакъв лош сън. Той стоеше насред помещението и не знаеше дали някое привидение не се бе подиграло с него. Най-сетне се посъвзе. В случая имаше само още едно средство — трябваше да поговори със стария Зайделман.

Със свито сърце той се отправи към частната му кантора и малко му поолекна, когато разбра, че поне ще го приемат. Обаче после надеждите му бяха бързо попарени, защото в помещението завари търговеца заедно с Фриц Зайделман и чичото.

— Какво желаете? — строго попита Мартин Зайделман.

— Искан да ви помоля да бъдете така добър да...

— А-а, да хвърля поглед на изтъкания от вас плат? — бързо го прекъсна търговецът. — Не е нужно. Моят син ме уведоми за случилото се. Неговата оценка е меродавна за мен, а пък за вас тя трябва да е повече от компетентна. Леко сте се отървали.

— Но, господин Зайделман, моят плат няма никакъв дефект и навсякъде са спазени задължителните петдесет вътъка. Сигурно синът ви е направил грешка при броенето. Признавам, че сме останали без пфениг и в този студ нямаме нито нещо за огрев, нито никаква храна!

— Какво ме интересува това? Да сте работили по-добре! Синът ми сигурно е прав. В последно време вие изработихте твърде много плат. При такова трескаво бързане няма как качеството да не е лошо.

— Господин Зайделман, работил съм ден и нощ, защото вие изведнъж си поискахте заема от сто и двайсет марки!

— Я стига!! Остава в сила решението на моя син. От мен няма да получите повече никаква работа. И ако до края на следващия месец не ми върнете заема, ще взема съборетината на баща ви!

— Господи, това ще е ужасно!

Тогава от мястото си се надигна чичото, с протегнатата ръка посочи вратата и каза:

— Вървете си! Не мога да гледам подобни сцени! Вървете си!

Олюлявайки се, Едуард излезе навън. Имаше усещането, че ще повърне. Главата му беше замаяна, а сърцето му лудо блъскаше в гърдите. По пътя го обзе такава слабост, че седна направо в снега, покри лицето си с длани и заплака като дете.

Искаше му се да остане така през цялата нощ. Може би студът скоро щеше да го скове и щеше да заспи вечен сън. Но той помисли — за своите близки, за родителите, братчетата и сестричетата. Изправи се с мъка и тежко закричи към дома.

А там тъжната вест предизвика сълзи, ридания и ужас. Майката закръши ръце, а малчуганите ревноха на висок глас. Бащата изслуша разказа на Едуард безмълвно. Само дишаше тежко, сякаш тревогата го бе стиснала за гърлото и му пречеше да си поеме дъх. Няколко пъти той прекара длан по челото си като човек, който току-що се събужда. И действително старият Хаузер тъкмо бе изтръгнат от хубав сън — трепе тото очакване, че за честния им труд Едуард ще донесе у дома отдавна чаканите пари.

— Ще отида при съседа Хофман — каза той с несигурен глас. — Сигурно ще ми даде на заем поне малко въглища. После майка ви ще може да сvari малкото останали картофи.

Той взе кошницата и излезе.

Едуард го проследи с поглед, мислейки си, че посещението му у съседа е безсмислено. Та нали и самият Хофман нямаше почти нищо, а дори и да дадеше нещо на баща му, това щеше да е една кошничка с въглища. Че за колко ли дни щеше да им стигне? Не, тук трябваше да се направи нещо съвсем друго.

Той отново си сложи шапката, взе малкия трион от килера и като излезе от селото, се отправи към гората.

Отначало не си даваше сметка дали намерението му е оправдано и законно, или не. Много бедни хорица отиваха в гората, за да донесат в къщи цели кошове със събрани сухи дървца. Ала това ставаше през лятото. А сега не можеше да се търси под снега, сега най-много да отчупиш някой нисък изсъхнал клон. Други пък излизаха тайно през нощта и отмъкваха цели стволи, като после ги нацепваха на дърва за огрев. Навсякъде из леса се намираха изсъхнали дървета и дървчета, чиято дървесина бе достатъчно суха за поддържане на огъня.

Едуард знаеше едно място в гората, където имаше изсъхнал бор. Не беше трудно да го намери. Някак механично, все още под впечатление от случилото се, той започна тежко да гази през снега към своята цел.

Борът се издигаше в края на малка горска поляна, недалеч от пътя.

Едуард се спря пред сухото дърво, вдигна триона, сякаш искаше да го претегли на ръката си, и най-сетне коленичи в снега, за да започне работата си. В този момент погледът му случайно падна върху гъсталака на отсрещната страна на поляната. Отделните храсти и дървета се различаваха доста неясно, понеже непрекъснато падащият сняг образуваше бяла пелена пред тях.

Но ето че изведнъж Едуард отпусна триона. Силна уплаха прониза цялото му тяло. Като омагьосан той впери поглед в отсрещните дървета. Не се ли движеше там някакъв призрачен силует между стволовете, превърнати от сипеция се сняг в стройни бели стълбове?

Младежът усети силните удари на сърцето си чак в гърлото. Първата му мисъл беше: това е Горския призрак! Той те следи и дебне, и иска да те залови на местопрестъплението!

Едва сега с ужасяваща яснота разбра, че всъщност се канеше да краде в гората. Едва сега схвана, че мизерията, грижите и пълното му объркване за малко да го вкарат в грях.

Изправи се бавно и непохватно, като не преставаше да хвърля боязливи погледи насреща в горския полумрак. Напрягаше зрение до краен предел. Но вече нямаше и следа от видението. Онова, което беше взел за бял силует, са били навярно само затрупаните със сняг клони на ниските иглолистни дървета. Така си каза той в този момент, когато поразмисли спокойно. Но крайниците му все още бяха като изтръпнали от преживяната уплаха. Сигурно всичко бе последица от разказа на стария, който беше срещнал Горския призрак в една лунна нощ.

Най-сетне от гърдите на младежа се изтръгна дълбока въздишка и той обърна гръб на злокобното място, за да се върне у дома. Не, не, помисли си той, дори и най-страшната мизерия не би трябвало да го подвежда да краде! В края на краищата при добра воля честният човек все трябва да си намери някаква работа. И след като тази мисъл му мина през главата, той веднага се сети нещо и си каза: още утре ще отида в мината и там ще попитам за работа!

Когато изпадналият в беда човек вземе някакво твърдо решение, той вече наполовина е намерил изход. Изведнъж Едуард се почувства спокоен и уверен. Само след минута напусна мястото, където за малко щеше да стане крадец.

Снегът блестеше и наоколо се бе възцарила дълбока тишина. Но докато Едуард вървеше по тясната горска пътека, водеща към коларския път, съвсем неочаквано долови шум от стъпки, които идваха точно срещу него. Изплашен, той веднага спря.

Във въображението си отново видя как Горския призрак се изправя срещу него. мислите му пак се объркаха. Но ето че до слуха му долетя човешки глас:

— Едуард Хаузер, ти ли си? Че какво търсиш в гората по това време и при тази снежна виелица?

Беше лесничейт Вундерлих, който се връщаше от хранилките за дивеч. Той хвърли подозрителен поглед към триона в ръката на Едуард. Във възбудата си младият човек не забеляза този поглед, но въпреки това застана пред лесничей с наведена глава, като заловен на местопрестъплението злодей.

— Искан да събера дърва за огън. Моите родители, братчетата и сестричетата мръзнат у дома. Но в последния момент...

— Ами днес не беше ли ден за доставки и разплащане при Зайделман? Едуард Хаузер, струва ми се, че си бил на път да извършиш една голяма глупост. Не съм го очаквал от теб.

С дълбока въздишка смърненият младеж събра сила и кураж за една по-подробна изповед. Той разказа за положението у дома, разказа и какво му се бе случило у Зайделманови.

Лесничейт беше познат като човек със суров характер, но само така изглеждаше. В него се криеше чувствителна и добра душа, а сърцето му бе изпълнено с доброжелателство и човеколюбие. Той внимателно изслуша разказа на Едуард, а после ядовито промърмори под нос:

— Да, да, тъй си е! Тук Зайделманови държат в ръцете си и ножа, и хляба, и се възползват от това положение, за да експлоатират бедните тъкачи. Искан ми се някой път тези типове да ги сполети Божието наказание!

Лесничейт сви юмрук и го размаха в посока на селото.

— Е — добави после със съвсем друг тон, — нищо не съм казал, а на теб, Хаузер, тежко ти и горко, ако си чул нещо! Зайделманови имат много пари, а у когото са парите, той има винаги право. Точка по въпроса!

Отначало Едуард Хаузер съвсем не знаеше какво да отговори на приказките на лесничей, но после някак изведнъж всичко му стана ясно и се осмели да подхвърли:

— Да, господин лесничей! Затова излезе, че не съм прав със скъсаната нишка, макар да знаех много добре, че онзи плат не беше мой.

Лесничейт изтри с ръка снежинките от очите си и погледна младежа с нескрита симпатия.

— Ти си добро момче и прилежен работник — за мен няма никакво съмнение. Кой знае каква ли причина си има този Зайделман, за да иска да

те докара до просешка тояга! Да не би някой път да си го настъпил по мазола?

Едуард поклати отрицателно глава.

— Или по някакъв начин си му се изпречил на пътя?

— Че как ли е възможно? Нашите пътища напълно се разминават.

— Вярно е. Но сигурно все си има някаква причина, за да ти погоди това конте такъв номер. Но засега това не ни интересува. Важното е бъдещето. Какво смяташ да правиш? За малко да станеш крадец заради онзи негодник. Цяло щастие е, че си замесен от добро тесто. За теб опасността не е толкова голяма, колкото за някои други хора. Или може би искаш да се присъединиш към контрабандистите, а?

— Предпочитам да умра от глад.

— Е, е, от глад не се умира толкоз лесно!

— Вече бях решил още утре рано сутринта да се обърна към главния надзирател в мината. Може би ще ми даде някаква работа.

— Момче, в мината ли искаш да отидеш?

— Не ми остава нищо друго.

— Да, така е, но ти нищо не разбираш от онази работа и ще ти заплащат само като на неук работник.

— Все пак е по-добре седмично да получавам по-малко от другите, отколкото месечно абсолютно нищо.

— Прав си. И именно заради това много ми се ще да ти помогна, но за съжаление и аз не знам как. През зимата в гората изобщо не се работи. Просто нищо не мога да направя, Хаузер, и при най-добра воля не мога!

— Тогава лека нощ, господин лесничей! И ви моля за извинение...

Лесничейт погледна младежа къде стъписано, къде навъсено.

— За извинение ли? Момче, ти, изглежда, не си с всичкия си! Да не си мислиш, че под ребрата ми няма сърце? Я забрави това „лека нощ, господин лесничей“, от него нищо няма да излезе! И самият аз съм сиромаш човек, но за всички свестни хора, които имат още по-малко и от мен, у дома в долапа винаги ще се намери парче хляб.

Едуард стоеше пред него повече засрамен, отколкото зарадван.

— Господин лесничей... — поде той с несигурен глас.

— Какво има още?

— Нямах намерение да прося и...

— Дръж си човката затворена, момче! — грубо го прекъсна старият.

— Какво те прихваща? При мен няма място за празни дрънканици. Ние, бедняците, трябва да си помагаме. Точка по въпроса! А сега тръгвай с мен, за да не стоим по-дълго навън в това мизерно време!

Той продължи нататък, газейки тежко в снега, а Едуард го последва.

ВТОРА ГЛАВА

ЗАГАДЪЧНО ПОСЕЩЕНИЕ

Там, където тясната горска пътека излизаше на широкия коларски път, водещ към лесничейството, старият спря и наостри слух.

— Я се послушай! Чуваш ли нещо? Ей там отдолу идва шейна! Толкова късно и в такава снежна виелица! Странно! Е, едва ли ще са контрабандисти, защото те обикновено не пътуват с шейни, или поне не слагат на конете звънчета.

Двамата продължиха нататък. Пътят се изкачваше нагоре. Въпреки това Едуард и лесничеят съвсем скоро бяха настигнати от шейната. Тя спря съвсем близо до тях и кочияшът ги поздрави.

— Добър вечер, хора! Тукашни ли сте? Познавате ли околностите?

— Тъй ми се струва! — навъсено промърмори лесничеят, който не обичаше да се разправя с непознати хора.

— Този път ли води до лесничейството?

— Ами да.

— Колко има още да пътуваме?

— Само до лесничейството ли отивате?

— Да. Този господин иска да се види с лесничея Вундерлих.

— Ще посети стария Вундерлих? Е, ами това съм аз. При тези думи пътникът в шейната разтвори отпред кожената яка, така че да се вижда по-добре лицето му с черните мустаци. Навярно този жест трябваше да замени представянето, което непознатият предназначено пропусна. Сега той се намеси в разговора:

— Самият вие ли сте господин лесничеят? Добре, че така се случи. Колко ни остава още?

— Само пет минути. ; ?

— Тогава, моля, качете се при мен.

— Благодаря! Мога и да повървя. Пътят е стръмен, а снегът — дълбок. Не искам конете да...

— Те са яки, а нали и както казахте, става дума само за съвсем късо разстояние. Елате!

При тези думи непознатият вече отметна одеялата в шейната.

— Е, както желаете! — каза старият Вундерлих. — Но аз съм топло облечен и мога да седна на капрата, а това момче носи летни дрехи, понеже няма други. Вземете го при вас!

Едуард се поколеба, ала непознатият го хвана за ръката и го дръпна да се качи в шейната. Лесничетя Вундерлих се покатери на капрата и пътуването продължи.

Не размениха нито дума повече. Режещият вятър, който свиреше в гората и лудо гонеше снежинките из въздуха, не даваше никаква възможност да се завърже разговор. Едуард се сгуши по-удобно под топлите одеяла. Непознатият, който грижливо му направи място, не му обърна повече никакво внимание, а Вундерлих безмълвно седеше на капрата и си блъскаше главата над толкова необичайното посещение.

След около пет минути малко встрани от пътя под високите, отрупани със сняг борове, видяха да се появява лесничейството. По знак, даден от Вундерлих, кочияшът свърна натам, но още преди да спре шейната, вратата се отвори и на прага застана доста закръглена жена с фенер в ръката.

— Добър вечер, Бербхен! — подвикна лесничетя. — Звънчетата ли те накараха да излезеш? Едва ли си си мислила, че днес твоят старец ще си пристигне у дома като знатен господин, а?

Жената учудено възкликна и излезе на стъпалата.

— Вярно, вярно... ама шейната я очаквах!

— Ти ли? Че какво общо имаш с тази шейна?

— Малко след като ти излезе, един каруцар докара от града два куфара и ми обясни, че господинът, комуто принадлежи багажа, ще дойде по-късно с шейната.

Старият хвърли поглед към непознатия, който току-що беше слязъл след Едуард.

— Значи вие сте собственикът на куфарите, така ли?

— Да. И всичко останало ще узнаете незабавно. Но нека първо побързаме да влезем в къщата!

При тези думи той пхна в ръката на кочияша бакшиш, след което човекът му благодари с дълбок поклон и доволно усмихнат, отново се метна на шейната.

— Както виждате, драги ми господин лесничей, аз изгарям мостовете след себе си — засмя се изпадналият в добро настроение непознат. — Вече не мога да се върна обратно и в тази разбесняла се снежна виелица съм предоставен на вашето гостоприемство. Волю-неволю ще трябва да ми разрешите да вляза.

Лесничетя, комуто обноските на непознатия явно допаднаха, махна с ръка.

— Готово! Вървете пред мен!

Госпожа Вундерлих им освети тъмния коридор, за да минат по-него и да влязат във всекидневната — едно ниско помещение, чиито стени бяха покрити с дървена ламперия. Мебелите бяха най-обикновени и съвсем непретенциозни, но всичко блестеше от чистота, а огромната кахлена печка в ъгъла излъчваше приятна топлина.

Лесничеят доверчиво подаде ръка на непознатия и каза:

— И така, добре дошли, господине! Съблечете си палтото и се настанете удобно! Жено, супата готова ли е? Този път трябва да стигне за още двама души.

— Да, да, отивам — увери го лесничейката и делово се завтече към кухнята.

Непознатият закачи коженото си палто и шапката на една кука в стената до самата врата.

— Моля ви, не си правете никакъв труд заради мен! — възпротиви се той. — Не съм гладен, а и преди да мога да помисля да си пхна краката под вашата маса, ще трябва да ви се представя, за да знаете кой толкова неочаквано е нарушил домашния ви уют. Този млад човек роднина ли ви е?

— Не. Срещнах го по пътя и го взех с мен, за да свършим с него тук една работа.

— Тогава първо се оправете с него! Аз не бързам.

— Съгласен съм, понеже не ми се иска да карам Едуард да ме чака. Гладът е неприятно нещо!

На стеснително застаналия на прага Едуард лесничеят направи знак да го последва в кухнята. А там край огнището бе застанала госпожа Вундерлих и разбъркваше димящата супа.

— Жено, вода ти един много гладен гост. Преди всичко напълни на момчето една чиния със супа! Положението у Хаузерови е лошо... Едуард, я седни ей там на масата! Тъй, ето ти хляб, ето и масло, а тук има нож! Бербхен, можеш да му донесеш и парче салам.

Едуард седна и започна да се храни. Лесничейката припряно се засуети насам-натам, за да задоволи глада на младежа. Междувременно мъжът ѝ разказа всичко, което беше научил от Едуард. Спомена и за срещата им в гората. Госпожа Бербхен го слушаше с високо вдигнати вежди. Отначало в очите ѝ се появи израз на нескрито учудване, но в края на разказа те излъчваха само дълбоко и искрено състрадание.

— Боже, Боже, какво нещастие, каква беда! Човек трябва да помогне с каквото може. Аз ще...

— Да — прекъсна я лесничеят, — а после ще направиш на Едуард един пакет с хляб, малко брашно и разни други неща. Не забравяй дърва и

едно чувалче с въглища! Нека вземе малката шейна и да натовари всичко върху нея! Сега аз отивам във всекидневната да се погрижа за непознатия. Изглежда ми свестен човек, но все пак е странна птица, още повече че тъй тайнствено премълчава името си. Бербхен, ти знаеш ли нещо за него?

— Само това, което вече ти казах. Първо е изпратил двата куфара, а ето че и той самият пристигна.

— Е, ще трябва малко да го поразпитам. Погрижи се добре за Едуард! Нека после дойде при мен да се сбогуваме!

Когато Вундерлих отново влезе във всекидневната, видя, че непознатият се беше разположил на канапето тъй удобно, сякаш си беше у дома. Той се усмихна весело и доволно на влизащия лесничей, а после му подаде отворената кесийка с пури:

— Моля, господин лесничей, вземете си една, за да мога и аз да запаля! Дяволски много ми се иска да запуша. Но Вундерлих отказа с думите:

— Благодаря, господине! С тези нещица никога не успях да свикна. Оставам си верен на моята лула. Но, за Бога, пушете колкото искате! Ето, вижте, тъпча я с моя най-обикновен тютюн. Тъй, а сега ще можем малко да си поприказваме. Междувременно ще нахранят момчето в кухнята. Клетият Едуард! Наистина е зле. Лоши времена и лош живот настанаха тук в планините! Но навярно вие си нямате никаква представа от тези неща.

— Хмм — обади се непознатият, — струва ми се, че добре съм запознат с тукашното положение. Ами кой е този младеж?

Ето как разговорът отново се насочи към Едуард Хаузер. Лесничеят още веднъж повтори разказа, който жена му вече беше чула в кухнята. Така самият той пак осуети изпълнението на собственото си желание, защото все още не можеше да узнае кой е странният посетител. А когато най-сетне свърши с описанието на тежкото положение на Хаузерови, Едуард се върна от кухнята, за да благодари на лесничея и да се сбогува с него.

Но те не го пуснаха да си отиде тъй бързо. Непознатият, чието съчувствие към бедното семейство на тъкачите се беше събудило, го задържа още доста време, за да си поприказва с него.

— Лесничеят ми разказа някои неща за вас. Млади човече, я ми кажете, умеете ли да мълчите?

Доста учуден от странния въпрос на непознатия, Едуард го погледна въпросително и колебливо отвърна:

— Разбира се.

— Тогава вземете! Това е сумата, която дължите на Зайделман, а това е за вас, защото твърдо сте устояли на изкушението да откриднете.

Той бръкна два пъти в кесията си и първо в дясната, а после и в лявата ръка на Едуард пхна няколко златни монети.

От радост и от изненада Едуард бе толкова слисан, че не знаеше нито какво да каже, нито какво да направи.

— Бре, да се не види! — възкликна лесничейт. — Господине това шега ли е, или е сериозно?

— Съвсем сериозно е, а на мен ми прави удоволствие като някоя хубава шега. — Че нима можете ей тъй на, без нищо, да пилеете толкова ужасно много пари?

— Няма да обеднея.

— По дяволите, господине, ама че работа! Хей, Едуард, ти какво ще кажеш? Зайделман ще си получи грешните пари, ай за теб ще останат предостатъчно. Виждаш ли как всичко се оправи! Още утре сутринта ще поговоря с главния надзирател на мината. Мисля, че заради мен все ще ти намери някаква работа... Да, да, момчето ми, добрият стар дядо Боже е все още жив!

Най-после Едуард си възвърна способността да говори. Никога през живота си не беше държал в ръце такава сума.

— Господине — каза той с потреперващ глас, — не мога да ги приема! !

— Не ме лишавайте от тази радост! — махна с ръка непознатият. — Не съм беден и ви помагам с удоволствие, но поставям условието да мълчите. Никой освен баща ви не бива да узнае откъде имате парите. Дори майка ви е по-добре да не знае, защото по отношение на дискретността на жените не винаги може да се разчита.

Едуард почувства как радостното вълнение накара очите му да се наляят със сълзи. Едва сега той сви юмруци, стискайки здраво своето златно съкровище. Като в полусън погледна непознатия дарител и попита:

— Ами какво да кажа на баща си, ако ме попита за вас?

— Кажете му, че съм братовчед на лесничейа и че съм му дошъл на гости за няколко дни!

Старият Вундерлих ококори очи, ала нищо не продума. А Едуард грижливо скъта парите и срамежливо хвана ръката на непознатия.

— Господине, от радост не знам какво да правя. Избавихте ни от голяма беда. Бог ви изпрати при нас като ангел спасител. Искане ми се да го помоля някой път да ми даде възможност да ви докажа колко съм ви благодарен.

— Е, може би все някога ще е възможно. А сега побързайте! Онзи, който носи щастие, не бива да се бави дълго.

Като насън Едуард Хаузер излезе от стаята заедно с лесничея.

Непознатият дочу откъм кухнята високия учуден глас на лесничейката и разбра, че двамата ѝ разказваха току-що случилото се. Той пак се настани на канапето и потъна в мисли, докато лесничеят и жена му се върнаха във всекидневната.

— Бога ми — промърмори старият Вундерлих, — наистина се появихте като същински ангел, момчето е право. Вие сте много свестен човек, ала онова, дето го казахте за братовчеда... хмм... е, ами то изобщо не е вярно. Бербхен няма никакви роднини, а, и аз със свещ да ги търся, пак няма да намеря нито един, който може да се похвали, че ми е братовчед.

Непознатият усмихнато поглади черните си мустаци.

— Разбира се, че с вас не сме никакви роднини, но нали все нещо трябваше да отговоря на момчето. Тъй като тука никой не бива да узнае кой съм всъщност, просто се представих за ваш братовчед. Надявам се това да бъде за мен най-добрата препоръка за пред местните хора и да ми спести излишните любопитни въпроси.

— Навярно ще е така, но, хмм, не ми се сърдете... ала щом веднъж вече съм се сдобил по този начин с роднина, ще ми се поне да узная кой е всъщност този мой братовчед!

— Напълно сте прав. С удоволствие ще ви обясня. Едуард Хаузер отиде ли си?

— Да. Подтичва надолу по пътя като Дядо Коледа.

— Какви други хора живеят у вас?

— Помощник-лесничеят и един стар горски пазач.

— Къде са те?

— Вече спят, защото утре рано сутринта трябва да излизат.

— Значи тук няма кой да ни смущава, така ли?

— Това звучи извънредно тайнствено. Но можете да сте напълно спокоен. Помощникът ми спи като пор. Сега и с топ не можеш да го събудиш и да го извадиш от топлите завивки. А старецът пък съвсем няма да дойде да ни безпокои. Вярно, че сънят му вече не е толкова дълбок, но на него никога и през ум няма да му мине да вземе да ни подслушва. Той е вярна и честна душа.

— Значи мога открито да говоря. Естествено е да се чудите как така един съвсем непознат човек с два куфара идва и се нанася у вас по никое време. Затова за мое извинение ще ви кажа, че ме изпраща един човек, който твърди, че е ваш добър приятел.

— Мой приятел ли? Хмм! През целия си живот съм бил много пестелив с думата приятел. Човечеството просто не я заслужава. Моят най-

скъп и най-близък приятел е Бербхен. Е, навярно има и неколцина други, които са настроени благосклонно към мен... но приятели? В действителност има един-единствен човек, когото мога да нарека така, и това е старият Майер, дете по-рано беше лесничей във Вилдщайн.

— Сега живее в Дрезден на улица Елбщрасе, нали?

— Вярно е! Наистина сте осведомен.

— Да, така е. Той ми каза, че няма да ме изгоните от пътната си врата.

— Така ли ви каза старият Майер? Е, тогава не бива да го изкарвам лъжец. И тъй, още веднъж добре дошли, господине!... А ти, Бербхен, нареди ли на помощника ми да занесе куфарите в стаичката и изобщо пригответи ли всичко както му е редът?

— Естествено!

— Е, тогава бързо тичай и провери дали в къщата все още е останало нещо за ядене, или Едуард отмъкна всичко!... Трябва да ви кажа — обърна се той към непознатия, — че когато става дума да помогне някому, моята Бербхен е способна да изнесе всичко от дома.

Госпожа Вундерлих понечи да се отдалечи, обаче непознатият я задържа с думите:

— Чакайте! Нали вече ви казах, че не съм гладен! Ако не бързате с вечерята, иска ми се първо да ви обясня защо дойдох при вас.

— Е, моят глад все още се понася. А щом като вие вече сте хапнали, тогава започвайте!

Тримата седяха вече като стари добри приятели. Вундерлих здравата пафкаше с лулата си, а госпожа Бербхен склочи някак смирено ръце върху престилката си и зачака с голямо любопитство. Непознатият дръпна още веднъж от пурата си и поде:

— Името ми е Арнд и тъй като имам основателна причина да минавам тук за ваш братовчед, ви моля да ме наричате само братовчеда Арнд.

— Щом така желаете, с удоволствие. И така, господин братовчеде, какво ви води при нас?

— Дошъл съм по много важна работа. Ще трябва да ми помогнете да разкрия коя е тайнствената личност, която тук се представя за Горския призрак. И няма как, принуден съм да ви призная, че всъщност съм детектив. Лесничеят тихо свирна през зъби.

— Аха-а... хмм... тъй, тъй! Значи таен полицай!

— Отгатнахте! А сега преди всичко ми кажете наистина ли тук никой няма никаква представа кой може да е този Горски призрак?

Вундерлих вдигна вежди, но нищо не отговори. Това даде възможност на жена му да се намеси в разговора. Тя спадаше към онези хора, по чиито гърбове ползваха студени тръпки винаги когато дори само се спомене името на Горския призрак. И сега тя седеше свита и изплашена на мястото си, отправила боязлив поглед към непознатия „братовчед“. Някак срамежливо тя отговори:

— Драги господине, ами призракът си е призрак, или пък хайде да го наречем и дух. Е, как тогава да знае човек...

По лицето на Арнд се появи снизходителна усмивка. Лесничетя я забеляза и побърза да прекъсне жена си:

— Бербхен, какви ги бръщолевиш? Да не би да мислиш, че един таен полицаи ще вярва в такива бабини деветини! И самият аз винаги съм заявявал, че не съществуват никакви призрази. Зад този дух, който всява такъв страх в тукашните прости хорица по границата, се крие човек от плът и кръв. Поне това е ясно.

Братовчедът Арнд кимна одобрително на тези думи.

— Прав сте, господин лесничей. Призраци не съществуват. Но има хора, които вярват в привидения, а има и други, които използват за собствена изгода това суеверие. Някой такъв тип е и Горския призрак. Ето защо и въпросът ми беше основателен. Хора като нас имат вече опит в подобни неща. Обзалагам се, че Призрака се появява в различна маскировка пред хората, които иска да изплаши. Можете ли да ми кажете нещичко по този въпрос?

— Хмм — промърмори лесничетя, — твърдят, че Горския призрак изглеждал съвсем бял, като току-що паднал сняг, и бил едър като великан. Освен това страшно въртял искрящите си огнени очи. Ала никой не знае каквито и да било подробности. Навярно всичко е само празни приказки. Но относно другото имате право. Наоколо се навърта някакъв непознат, който се представя за закрилник на контрабандистите. Той се появява в къса тясна шуба, с широкопола шапка и ботуши с високи кончови. Около кръста си носи колан с нож и револвер на него, а на лицето си слага маска. На ремък през рамото му е праметната пушка. Та този непознат винаги твърди, че идва и действа от името на Горския призрак. Той изнудва хора, изпаднали в беда, да започнат да се занимават с черна борса, всячески подпомага контрабандистите, закриля ги и лошо отмъщава на онези, които дръзнат да предприемат нещо срещу тях.

— Тогава ще повторя предишния си въпрос — каза Арнд — никой ли няма никакви подозрения или предположения кой може да е този човек?

— Никой. Той се появява така внезапно, сякаш го е довял вятърът, и

изчезва по такъв начин, като че потъва в земята! Повярвайте ми, господин братовчедо, не е никак чудно, че хората от селото се страхуват толкова много от него!

— Значи е някой изпечен и дързък престъпник, сигурно не е обикновен човек.

— Не, разбира се, не е. Наистина трябва да си мъжага и половина, за да можеш да ръководиш такава отчаяна банда като контрабандистите и да ги държиш в покорство. Този тайнствен непознат изглежда понякога всезнаещ и вездесъщ — истински дявол е!

— Я оставете дявола на мира! Нека се занимаем само с хората! На последната спирка чух, че снощи тук пак е било извършено престъпление.

— Застрелях един граничен офицер — кимна Вундерлих. — Сигурно го е направил някой от подчинените на закрилника на контрабандистите.

— И не откриха никаква следа от извършителя, така ли? При този въпрос Вундерлих понечи да разкаже за бележката, намерена в джоба на мъртвеца, но новият му братовчед махна с ръка:

— Знам вече, знам. Това, разбира се, е само хитър трик от страна на престъпника, за да заличи следите на собствените си злодеяния. В известна степен той се прикрива зад гърба на Призрака и както вече казах, използва суеверния страх на пограничното население. Но тук в случая имах предвид истински дири, оставени в снега. Нищо ли не си личеше?

— Вятърът беше засипал всичко със сняг — поясни Вундерлих. — Търсихме според силите си. И самият аз бях там. Може би ще е възможно през пролетта, след топенето на снеговете, да се открие още нещо. Ах, драги ми господине, това е вече истинска беда! Направо да те хване страх да живееш сега тук в гората. Несъмнено дължа живота си единствено на голямата си предпазливост. Изпълнявам дълга си на лесничей и никога не се бъркам в делата на контрабандистите. Това е работа само на граничарите.

— Да не би да искате да намеKNете, че не мога да разчитам на помощта ви? Та нали целта ми е да разкрия тайната на Горския призрак!

— Хмм, не съм имал предвид подобно нещо. В случая става дума за подло убийство и то е извършено в моята гора. Тогава като лесничей върху мен пада и задължението да се занимаю с престъплението. Само че, господин братовчедо, струва ми се, че за цялата работа ще е по-полезно да не участвам съвсем явно в издирването. По-късно сигурно ще ми дадете право.

— Възможно е, но и аз съвсем не искам нещо друго от вас, освен

тайно да ми помагате. Никой човек не бива да разбере защо и самият аз съм тук.

Лесничетят кимна бавно и замислено. Лека-полека започна да му харесва мисълта да помага на мнимия си братовчед да постигне своята цел.

— Имате ли вече някакъв план? — попита той. — Как смятате да подхванете тази работа?

— Все още не съм решил. Преди всичко малко ще се поогледам.

— Тогава ви пожелавам повече късмет, господин братовчед, макар че се съмнявам в успеха ви.

— Вие май предварително се съмнявате, а? Защо? Лесничетят внимателно огледа Арнд от глава до пети.

— Хмм, имате здраво телосложение и изглежда, сте сръчен и пъргав, но си остава открит въпросът дали предстоящите трудности и опасности ще са по силите ви, за да ги преодолеете. Не бива да забравяте, че вече много хора опитаха какво ли не, за да открият следите на Горския призрак и да сложат край на безчинствата на контрабандистите, но без никакъв успех. Защо пък точно вие да имате повече късмет?

Арнд вдигна рамене.

— Ще видим. Във всеки случай ще направя всичко възможно да заловя тайнствения Горски призрак, чиито ръце дърпат конците на всички престъпни кроежи тук по границата. Не знам дали имам основание да се страхувам от този непознат, ако застанем като мъже лице в лице. Не мога да кажа също и дали не ме превъзхожда по хитрост, той, който очевидно е хитър, лукав и находчив колкото си иска. Но просто съм длъжен да опитам. Все пак имам едно предимство пред него.

— Кое е то?

— Известни са ми неговите престъпления и трикове, докато той нищо не подозира за намеренията ми.

Тук вече лесничетят си позволи лека снизходителна усмивка и тъй като неговият гост го погледна въпросително, Вундерлих открито изрази съмненията си:

— На първо време — каза той, — само на първо време, господин братовчед! Впрочем, мисля, че този изпечен негодник полека-лека ще разбере, че един мъж, тоест вие, го търси и е попаднал на следите му.

— Да, но вие казахте „един мъж“. Ами ако успея да направя така, че да не се появявам винаги като един и същ човек? Навярно знаете, че изкуството за преобразяване на външността е част от професията ми.

Лесничетят отново се усмихна.

— Чувал съм за това, но ми се струва, че твърде лесно може да се

разпознае перуката или някоя фалшива брада.

— Тъй ли? Значи тъй мислите? Я да видим! Арнд се изправи и се приближи до малката пейка на кахлената печка, където имаше леген, пълен с вода. Докато мокреше крайчето на носната си кърпа, той попита през рамо:

— Колко години ми давате?

— Около четирийсет.

— Ами сега?

Той хвана косата си, последва рязко дръпване, след което се обърна. Черната му коса изведнъж бе станала руса. Лесничейт ококори очи, а жена му изненадано извика. А Арнд се усмихна и каза:

— Е, досега забелязахте ли, че нося перука?

— Не, наистина не, и при това, докато все още бяхте загадка за мен, аз много внимателно ви огледах.

— Виждате ли! А сега ще ви покажа и още нещо.

Арнд махна и мустаците си. После прекара влажната носна кърпа няколко пъти по цялото си лице, сякаш искаше да приглади някакви бръчки.

— Така. Ами сега какво ще кажете, господин лесничей?

— Мътните го взели, подобно нещо наистина не бях смятал за възможно! Преди ми изглеждахте на четирийсет, после на трийсет, а ето че сега ми се виждате и още по-млад. Това действително е такъв майсторски номер, който едва ли някой друг ще направи тъй лесно, господин таен полицаи! Вече, кажи-речи, вярвам, че можете три пъти да минете под носа на някой преследван от вас престъпник, без той да забележи, че пред очите му се мярка един и същ човек. Бербхен, не си ли и ти на същото мнение?

Добрата лесничейка само кимна. Просто не намери думи. Беше безкрайно слисана и удивена. А Арнд разказа на тези обикновени хорица, които в този затънт край изобщо не влизаха в допир с шумния и динамичен живот по широкия свят, за хитрините и триковете, използвани от него при упражняването на трудната му и опасна професия. Говори им за най-различни дрехи, употребявани при дегизирането, като например сако с две лица, към което можеха допълнително да се пришиват различни части. То имало четири ръкава и дори било възможно да се превръща в дълго палто. Обясни им, че умее да променя походката си, гласа и жестовете си според това дали иска да играе ролята на най-обикновен човечец, или на аристократичен господин, на младеж или пък на грохнал старец.

Всичко това представляваше за лесничейското семейство чудо

невиждано. Уважението им към братовчеда Арнд нарастваше с всяка изминала минута, а с това укрепваше и упованието на Вундерлих в успеха на плановите, които се коваха в дома му срещу Горския призрак. Лесничейт се вживяваше все повече и повече в бъдещите събития, а ролята му на помощник, която щеше да играе, го въодушевяваше с все по-голяма сила. В хода на тези размишления у него все пак се появиха някои опасения и той побърза да ги сподели с братовчеда Арнд:

— Господине — обади се той, — сега вече и самият аз се страхувам, че някой път може да не ви позная, ако на едно или друго място ви срещна маскиран.

— Добре, че се сещате за това — кимна тайният полицаи. — От думите ви виждам, че ще можете да ми окажете твърде полезна помощ. Ще трябва да уговорим помежду си някакъв знак за разпознаване, и то такъв, който няма да бие на очи. Какво ще кажете за следното предложение: срещнем ли се през деня, с дясната си ръка ще направя кратко движение, посягайки от лявото си ухо към дясното.

— Хмм. Ами ако се видим някоя вечер в тъмното?

— В такъв случай ще се стремя незабелязано да се приближа до вас и да ви прошепна думата „непознатият“. Съгласен ли сте? !

— Естествено! Дори страшно ми харесва. Изглежда толкова интересно и авантюристично и звучи също като в някой роман.

— Значи се разбрахме и сега остана да уредим само най-важното. След всички мои разяснения ще мога ли да остана да живея при вас неопределено време?

— Излишно е да питате — обади се госпожа Барбара.

— От само себе си се разбира — промърмори лесничейт. — Нали работите за едно добро дело, което най-живо интересува и самия мен, и освен това... е, ами освен това изобщо ми харесват. Не мога да открия защо, нито да го обясня, но имам чувството, че вече отдавна се познаваме.

— Е, да, понякога хората наистина изпитват подобно чувство, драги господин братовчеде.

— А има и още нещо важно! Как да ви регистрирам пред властите?

— Сам ще го направя. Ще се погрижа да не ми създават пречки нито граничарите, нито полицията. Като таен полицаи разполагам със съответните документи. Така че спокойно оставете това да е моя грижа! Трябва само да ви помоля да определите някаква цена за моята стая, както и за храната.

— Само това липсваше! Да ми плаща човек, който е дошъл да избави клетите хорица от такава беда? Ама че работа! Ще получите всичко

каквото имаме и ние самите, и то безплатно. Точка по въпроса!

— Добре, дадено, а за останалото се уговорихме! Ето ви ръката ми! Нека сега госпожа братовчедката провери дали ще намери нещо за ядене и за нас! А вие, господин братовчедо, междувременно ще ми покажете ли къде ще живея и къде се намират куфарите ми?

Лесничейката бързо се завтече към кухнята, а Вундерлих се надигна бавно и тежко.

— Елате! Стаичката за гости е на първия етаж. Обзавеждането ни не е изискано, но ще имате меко легло, маса, стол, огледало, а дори и събувалка за ботуши, която сам издялах от един брезов чатал.

Той се засмя и като поведе госта си нагоре по стъпалата, скоро влязоха в малко уютно помещение, където бяха оставени и куфарите. Междувременно навън луната вече бе изгряла, а снегът бе престанал да вали. Лесничейт пристъпи до прозорчето и като посочи насреща към гората, каза:

— Виждате ли ей там онези три великански бора? Недалеч от средното дърво лежеше убитият граничар.

— Значи е било съвсем наблизо, а?

— Съвсем наблизо. Искате ли утре преди обед да отидем заедно до там?

— Току-що се канех да ви задам същия въпрос. Ще отидем и вие ще имате добрината на място да ми разкажете всичко с най-големи подробности. Може би така ще ми хрумне някоя мисъл...

Скоро човекът, който искаше да залови тайнствения Горски призрак, остана сам. След като угаси светлината, той се изправи до прозореца на стаичката и замислено впери поглед навън в лунната нощ към трите бора, където бяха намерили убития офицер на граничарите. Видя как един залутан лунен лъч се заплете в клоните на великанските дървета и накара дебелимата им снежна покривка да заискри. Той възприе тази картина със собствените си очи. Ала въображението му я разшири, рисувайки пред него допълнителни подробности. Стори му се, че убитият все още лежи отсреща в снега, а до трупа изплува някакъв силует, загърнат в бяла одежда — появи се безмълвно, призрачно. И тогава изведнъж десницата на мъртвеца се вдигна като за клетва и нечий глух глас каза:

— Обвинявам те, обвинявам теб. Горски призракo! Тогава белият силует се стопи и на негово място, сякаш повикан с вълшебна пръчица, изникна някакъв мъж, облечен в къса тясна шуба, с филцова шапка на главата и обут във високи обувки. На лицето му имаше маска, а на гърба му бе праметната пушка. И отново се разнесе онзи глас:

— Обвинявам те, обвинявам теб. Горски призракo!

— Но този път той добави и още едно изречение, което проехтя като вик за помощ на даващ се човек: — Тук се извършват злодеяние след злодеяние. Къде се бави отмъстителят?

На мъжа до прозореца се стори, че последните думи прозвучаха като зловеща подкана, като напомнящ призив. Тогава той изпъна снага и промълви с ясен глас:

— Аз съм отмъстителят! Тук много стари грехове чакат изкупление, грехове, за които знам само аз. Няма да намеря покой, докато справедливостта не възтържествува!

Той се отдръпна от прозореца. Междувременно един черен облак беше закрил луната. Някаква нощна птица тежко и безшумно прелетя покрай старите борове и после побърза да се шмугне в гората, сякаш беше съгледвач на Горския призрак и трябваше час по-скоро да занесе на своя господар вестта, че в лесничейството се е появил някакъв непознат, който се одързостява да играе ролята на отмъстител.

* * *

В това време Едуард Хаузер, кажи-речи, беше вече стигнал до дома си. При мисълта за близките сърцето му започваше лудо да блъска в гърдите от радост. Зад себе си теглеше цяла шейна, натоварена с дърва и въглища, а върху тях имаше голяма кошница, пълна с храна — това бяха все такива неща, които до преди един час му изглеждаха недостижими съкровища.

Почти през цялото време пътят се спускаше надолу, затова той стъпи отзад на плъзгачите на шейната, остави я сама да се спуска колкото може по-бързо, като само на завоите я направляваше ту с левия, ту с десния си крак.

Щом стигна до портата на къщицата, която съвсем скоро Зайделманови се канеха да вземат на баща му заради заема, той остави там на първо време своето возило и се завтече към всекидневната. Вътре в стаичката около масата седяха, зъзнейки от студ, родителите, братчетата и сестричетата му, а пред печката бе коленичила Енгелхен. Едуард едва повярва на очите си. Наистина беше Ангелика Хофман, която се мъчеше с няколко цепеници и малка купчинка въглища да разпали огъня.

— Едуард си идва! — развикаха се хлапетата.

— Слава Богу! — въздъхна майката. По лицето ѝ си личеше какъв страх беше изживяла заради сина си. Енгелхен пъргаво скочи на крака.

— Но, Едуард, къде се губиш толкова дълго? Всички страшно се тревожихме за теб.

Едуард взе да разтрива вкочанените си ръце.

— Ху, какъв отвратителен студ! Време е да запалите огън! Майко, съседът ли ви услужи?

— Да, зае ни няколко тънки цепеници и две лопати въглища. Каза, че повече не можел да ни даде, защото запасите трябвало да му стигнат до края на зимата.

— Сварихте ли картофи? — продължи да разпитва Едуард.

— Още не сме. Дървата не искат да горят.

— Тъй, тъй, значи сте стояли гладни.

Едуард изглеждаше съвсем променен. На всичката мизерия и мъка, която виждаха очите му, той успя дори да се подсмихне. И ето че повече не можа да се сдържи и с изведнъж избликнала радост направо изтърси:

— А пък аз преди малко вечерях царски!

— Че какво? Къде? — заразпитваха любопитните хлапета и бързо се скупчиха около него.

— Един цял супник булгурена чорба, масло, хляб, че и салам!

— О-о-о-о-о! — изразиха удивлението си хлапетата и в гласчетата им се долови малко завист и силен копнеж.

Бащата и майката се спогледаха въпросително. Вече съвсем не разбираха своя син. И по лицето на Енгелхен се беше изписало учудване. Едуард се разсмя.

— Почакайте, и вие ще получите каквото ви се полага. Той изхвъркна навън и първо донесе кошницата с храната.

— Ето, майко, това помага срещу глад!

С тези думи той отново хукна навън, за да занесе дървата и въглищата в килера. Взе само малко от тях, колкото да стъкне хубав огън, обаче на първо време изобщо не му бе дадена възможност да свърши тази работа. Твърде въпросително и любопитно се бяха впили в него всички погледи, погледи, в които се четеше безкрайно удивление и върховна радост. Онемяла, госпожа Хаузер стоеше със склучени ръце. Енгелхен съвсем не знаеше какво би трябвало да означава всичко това. Но бащата побърза да си изясни загадката:

— Я ми кажи, момче, откъде са всички тези неща?

— От лесничея Вундерлих и неговата жена.

— Нищо не разбирам. Вярно, семейство Вундерлих са добри хора,

това го знае цялото село, но от къде на къде ще им хрумне да ти направят толкова голям подарък?

— Ще ви разкажа, но първо разопакувайте всичко и вижте какво съм донесъл! Ето ви хляб и масло, ето един цял салам, а също и парче сланина! Тук има брашно, захар, а ето и кафе!

— Кафе, кафе! — заликуваха хлапетата. Преди доста време веднъж им бяха дали да си пийнат малко кафе и вече знаеха колко е ароматно и вкусно. Всички ръце започнаха да разопакуват, а удивлението и ликуването нямаха край. Майката се видя принудена незабавно да нареже хляба, за да задоволи вълчий глад на децата. Обаче старият Хаузер настоя веднага да узнае как е могло да се случи всичко това. Той беше трезвомислещ човек и не вярваше много-много в приказки и чудеса.

Едуард разказа случилото се в гората. Съвсем честно си призна, че за малко щял да открадне дърва за огрев и да се превърне в браконьер. Спомена също и как за секунди му се е сторило, че между заснежените дървета се е мернал Горския призрак. Най-накрая стигна до срещата си с лесничея. Тук обаче се отклони от истината. Премълча историята с непознатия. Не биваше да създава ядове на човека, който тъй щедро му беше пхнал в ръката златните монети. Вярно, че непознатият го беше предупредил само да не казва никому откъде е получил парите, като направи изключение единствено за баща си, обаче от думите му Едуард подразбра, че е по-уместно да не споменава за непознатия пред цялото си семейство. И така той разказа само, че Вундерлихови го посрещнали много гостоприемно и освен това, след като им обяснил в колко голяма беда е изпаднал, те щедро го дарили с какво ли не.

Щом свърши, Енгелхен първа се обади:

— Намирам, че старият е постъпил много почтено — заяви тя. — Всъщност никога не съм очаквала подобно нещо от този вечен мърморко. Винаги съм си мислила, че може да е любезен единствено към мен, защото обикновено към другите е все недружелюбен.

Но бащата на Едуард изтълкува щедростта на лесничея по свой начин:

— Сега вече мога лесно да си представя как се е случило всичко. От теб Вундерлих е узнал какъв лош номер са ти погодили Зайделманови. Тогава си е помислил: „Почакайте само, ще ви покажа, че Хаузерови не са зависими единствено от вашата милост!“ Той не обича особено Зайделманови. Знам, защото веднъж сам ми го каза.

Малките братчета и сестричета на Едуард дъвчеха вече своите филийки, намазани с масло. Майката се залови да мие картофи, за да ги

сложи да се варят. Енгелхен започна да прибира скъпоценните хранителни запаси в долапа. А Едуард седеше на масата и с лъчезарна усмивка оглеждаше всички един подир друг. Но по едно време му се стори, че от устните на майка му се отрони тиха въздишка. Защо ли въздишаше, след като домът им тъй изненадващо бе споходен от такова щастие? Той съвсем открито я попита за причината и тя му отговори също тъй откровено:

— Виж, Едуард, разбира се, ти ни достави голяма радост и аз от сърце благодаря на Господ Бог, че тъй неочаквано ни избави от най-страшната беда, ала грижите ни далеч не са се свършили. Ами какво ще стане по-нататък? Докога ще ни стигне храната? Щом като нищо няма да печелим, няма да можем и нищо друго да купим. И освен това трябва да си платим дълга. Как ще успеем? Ще дойде ден, когато пак ще гладуваме и на всичко отгоре дори няма да имаме покрив над главите си.

Думите на жената изведнъж развалиха веселото настроение, обзело хората в малката стаичка. Мрачният призрак на немотията отново заплашително се изправи на прага на дома им. Но Едуард пак побърза да го прогони с няколко чевръсти движения на ръката. Той бръкна в джоба си, където бяха златните монети на непознатия, и усмихнат започна да подрежда и да брои на масата едно подир друго малките лъскави кръгли късчета метал.

— Ето, ето, ето и ето! — Образува се цяла редица. — Е, не стигат ли? Нима не е повече, отколкото ни е необходимо, за да платим на Зайделманови? Вижте, ей това ни остава, а и лесничеят ми обеща да се застъпи за мен пред надзирателя в мината, за да получа някаква работа. Какво искате повече?

Този път майката бе завладяна от чувството на такова неземно щастие, каквото тази простичка женица не беше изпитвала през целия си живот. Енгелхен, кажи-речи, се смръзна, безкрайно смаяна. Само старият Хаузер замислено сбърчи чело.

— Момче — каза той съвсем сериозно, наблягайки на всяка дума, — тази история започва да ми изглежда вече малко странна. Не е възможно да си получил парите от Вундерлих.

— Наистина не са от него.

— Ами от кого тогава?

— Налага се да ти го кажа на четири очи, тате. Погледът на стария тъкач се впи в сина му, сякаш искаше да проникне до най-скритото кътче на сърцето му. Така те размениха ням въпрос и ням отговор. После бащата кимна.

— Имам ти доверие, момчето ми. Но трябва да признаеш, че парите

не се търкалят току-така на пътя. Ела с мен да отидем в килера и там ми кажи каквото имаш да ми казваш!

След като пхна парите в ръката на баща си, Едуард го последва. Оттатък, в малкото помещение той му разказа за непознатия, който пристигнал със шейна и отседнал в лесничейството. Но младежът не знаеше нищо друго за него, освен че се беше представил за братовчед на Вундерлих и че беше проявил такава невероятна, просто приказна готовност да му помогне. Старият Хаузер не спираше да клати глава, обаче не намери никаква причина да не повярва на сина си. Най-сетне двамата отново се върнаха в другата стая, където ги посрещнаха изпълнени с напрежение погледи.

— Всичко е наред — заяви Хаузер. — Едуард ми разказа цялата история. Спокойно можем да приемем парите. Работата е безукорно законна. Златните монети са подарък от един благороден приятел на бедните. А сега нека седнем заедно на масата и най-сетне забравим всички беди и nevoли!

Огънят в печката прашеше, а водата в тенджерката започна да шушне. Постепенно ниското помещение се затопли, а хората се отпуснаха и оживиха. Затова толкова по-странно беше, че именно Енгелхен, която изобщо си нямаше грижи, седеше мълчаливо на мястото си.

Едуард бързо забеляза това и когато си тръгна, той я придружи до дома ѝ, за да върне веднага взетите назаем дърва и двете лопати въглища. Възползва се от случая да я попита защо е толкова мълчалива.

— Енгелхен, обиди ли те някой от нас?

— Не, Едуард, разбира се, че не.

— Ти изведнъж стана тъй сериозна, докато ние се радвахме и бяхме весели.

— Само защото се сетих за татко, който беше толкова нелюбезен към твоите близки. Много му се искаше да откаже на баща ти тази дребна услуга.

— Но защо?

Тя много добре знаеше защо, но не желаше да му каже. На всичко отгоре причината за нейната мълчаливост беше съвсем друга. Беше се замислила за увеселението, на което я бяха поканили. Пакетът с маската и костюма на италианка, както и писмената покана от „Казиното“, бяха вече донесени у тях. За момент тя се беше пренесла мислено в балната зала и... какъв голям беше контрастът между тази картина и бедната стаичка на Хаузерови! Дали в края на краищата баща ѝ не беше прав със своите укори? Дали действително Хаузерови бяха хората, с които ѝ подобаваше да

общува... тя, която получаваше покани даже от „Казиното“?

— Знаеш ли причината? — настоя Едуард.

— Не — колебливо отвърна тя. Това беше първият път, когато лъжеше съседския син. Едуард се опита сам да намери някакво обяснение:

— Може би за баща ти не сме достатъчно изискани и заможни, а ? — попита той.

— Ти пък какво си помисли веднага! — побърза да възрази тя. — Възможно е да е бил толкова недружелюбен към баща ти само защото тъкмо тогава му се е била запалила главата от работа.

— Да не би Зайделман да му е дал твърде труден десен за плата? С удоволствие ще му помогна да изчисли броя на нишките.

Едуард често беше вършил това. Той беше по-сръчен тъкач от Хофман. Но Енгелхен поклати глава отрицателно.

— Цялата работа изобщо не засяга него, а мен.

— Тебе ли? Че защо?

Малко гордо и високомерно Ангелика леко вирна нослето си и каза:

— Получих един пакет.

— И това ли толкова занимава мислите на баща ти? Нищо не разбирам. Говори по-ясно! Днес си тъй странна. Че какво имаше в пакета?

По характер Ангелика беше добро и свъстно момиче, но си имаше и една слабост, която беше наследила от баща си — беше суетна. Чувстваше се страшно поласкана от поканата на непознатия, който бе член на клуба „Казино“ и следователно сигурно беше някой заможен и знатен човек. Това се оказа достатъчно, за да забрави донякъде дори и симпатията и увлечението си към Едуард Хаузер. Ето защо реши малко да си поиграе с него, като му съобщи новината, която несъмнено нямаше да го зарадва, не направо, а лека-полека.

— Ами случаят с този пакет е малко по-особен — каза тя превзето.

— Я познай какво има в него!

— Че откъде да знам? Вероятно някакъв подарък.

— И да, и не. Пакетът съдържа маска и костюм на италианка.

— Мас... какво?

— Рокля и маска, каквито се носят на бал с маски. Нима не знаеш какво е това?

Едуард се обърка още повече. Какви ги приказваше Енгелхен за някакъв си бал с маски? Вече беше чул, че във вторник, когато се падаше карнавалът, в странноприемницата на селото щеше да се състои едно такова увеселение, организирано от „Казиното“. Но това беше нещо, което изобщо не го засягаше. Членовете на казиното бяха все заможни хора,

които боязливо и високомерно страняха от обикновените тъкачи. Значи Енгелхен едва ли можеше да има предвид именно този бал с маски, защото и Хофманови бяха също бедни тъкачи.

Но съвсем скоро го накараха да си промени мнението. Ангелика му сервира цялата истина на части. Отначало той си помисли, че не е чул и разбрал правилно.

— Искаш да отидеш на бала, организиран от „Казиното“? И си получила покана за него? От кого? — И аз не знам.

— Слушай, Енгелхен, цялата работа ми е много тъмна. Някакъв човек, който изобщо не си казва името, те кани на едно увеселение и дори ти изпраща костюм, за да се маскираш, а ти намираш всичко това напълно в реда на нещата?! И какво казаха твоите родители?

Тъкмо с този тон добрият Едуард не биваше да започва да й говори. Ангелика бе единственото дете и разглезената любимка на стария Хофман. Ето защо никак не можеше да понася някой да й държи такъв нравоучителен тон и да й чете „евангелие“ — така наричаше тя подобни опити за поучаване и съветване. Веднага се почувства засегната и думите на Едуард само предизвикаха упорството ѝ. Тя надменно вирна красивата си главичка и го сръза:

— Можеш и сам да ги попиташ, да видиш какво казват! Може би татко ще ти отговори както трябва. Смятам, че е голямо безобразие да се опитваш да ме кориш за нещо, което дори моите родители одобряват. Знай, че баща ми познава господина, изпратил ми поканата, и се гордее с честта и уважението, оказани на дъщеря му.

Това „конско“ здравата изплаши Едуард.

— Но, Енгелхен! — заекна той.

— Я стига, само завиждаш, че не можеш и ти да присъстваш. Ако наистина чак толкова ме обичаш, както все се преструваш, би се радвал заради мен, че ще отида на това безобидно забавление.

В уплахата и объркването си Едуард побърза примирително да каже:

— Да, да, и аз се радвам заради теб. Само че всичко това ми се стори толкова... толкова загадъчно и необичайно.

— Действително е нещо необичайно едно момиче от Хоентал да получи покана за бал на „Казиното“.

— Ами да... точно заради това. И ето защо... затуй си помислих, че...

— Помисли си, че трябва да се намесиш, а това никак не беше хубаво от твоя страна. По-добре беше да споделиш радостта ми! Толкова се гордеех и тъкмо исках да те попитам дали желаеш да видиш моя костюм за

бала.

— Та нали и бездруго ще дойда у вас, за да донеса дървата и въглищата.

— Не, така няма да стане. Дай ми ги на мен! Сама ще ги внесе. Вече е късно и баща ми може да се разсърди, ако те заведе у нас, за да ти покажа роклята.

— Аха, значи имаш намерение направо да ми се представиш в роклята, за да видя как ти стои, тъй ли? Наистина много ми се иска.

Така вече Едуард отново започна да се харесва на Енгелхен. Фактът, че беше любопитен да види как ще изглежда в хубавата рокля, я поласка. Ето защо тя му направи едно предложение, което само по себе си говореше за доста голямо внимание и любезност.

— Ще ти кажа нещо: върви си спокойно у дома! Татко скоро ще си легне да спи. Тогава ще се преоблека и набързо пак ще изтичам до вас. Мама ще ми разреши. И така, чакай ме!

— Да, да, ще те чакам. — Едуард сам не знаеше дали да се радва на предложението ѝ, или не. Изобщо вече нищо не знаеше. — Довиждане, Енгелхен!

Той ѝ подаде ръка. Тя беше странно студена. Но тази студенина не беше последица от зимния мраз, а идваше отвътре, от голямата душевна възбуда, в която бе изпаднал Едуард. Енгелхен потрепери от този допир и бързо отдръпна десницата си. После припряно грабна кошницата с дървата и въглищата от другата му ръка и изчезна зад вратата.

Той постоя малко, гледайки подир нея, и едва тогава се обърна да си върви. Вътрешно в себе си чувстваше някаква безкрайна празнота. С голяма мъка се опита да събере мислите си. Потъна в размисъл както за себе си, тъй и за Енгелхен.

Познаваха се още от малки. Той винаги е бил приятел и добър другар в игрите на момичето. И през ум не му беше минавало, че може да остане и един-единствен ден без нея. Подобно нещо бе за него просто невъзможно. Двамата бяха израснали заедно. Никога не му беше хрумвало да си даде сметка за своите чувства. До този ден. До този ден, когато изведнъж със съкрушителна сигурност и яснота го връхлетя прозрението, че я обича с цялото си сърце и че я е загубил, преди още да бе осъзнал любовта си.

Едуард продължаваше да стои неподвижно. Мразовитата зимна нощ го държеше в прегръдките си. Пулсът туптеше в слепоочията му, а сърцето му лудо блъскаше в гърдите. С дълбока въздишка той си каза:

— Енгелхен, иска ми се да бях умрял!

Когато Енгелхен влезе във всекидневната, видя, че родителите ѝ все

още бяха на крак. Баща ѝ веднага отново започна да говори за поканата, както и за щастието, което би могла да означава тя за нея. Майка и разгърна обсипаната със сребърни и златни пайети рокля и взе да ѝ дава съвети как тук-там било възможно да се разкраси още повече.

Ангелика ги слушаше доста разсеяно. Мислеше си за непознатия, който я беше пожелал като своя дама на бала. Сигурно беше някой знатен господин и неин таен обожател. Това не беше ли достатъчно важно, за да изостави на втори план приятелството си с Едуард, което водеше началото си още от детските ѝ години? Може би сега единствено от нея зависеше да стане богата жена и съвсем скоро да отърве родителите си от този труден и повече от скромен живот.

Най-сетне на тъкача Хофман започна да доскучава както мълчаливостта на дъщеря му, така и безкрайното бърборене на жена му за разни дантели, панделки и джувки. Той се изправи, протегна се и се прозя.

— Отивам да си легна. А вие можете да украсявате и труфите роклята колкото си искате. Само гледайте да не гори ненужно лампата през цялата нощ! И утре е ден. Лека нощ!

Той се помъкна към спалнята. Тогава Енгелхен се оживи. Щом се увери, че баща ѝ се е съблякъл и вече е в леглото, тя изложи пред майка си своята молба.

— Много ми се иска да я облека и съвсем за малко да изтичам при Хаузерови.

— Сега? В този студ?

— Ще си взема наметката! Ах, пусни ме да отида! Вече обещах на Хаузерови. Те ще се зарадват. А и аз се гордея толкова много с тази рокля и искам да я покажа пред някого от селото.

При тези думи майката отстъпи, понеже и тя не беше лишена от глупава гордост, породена от хубостта на нейната дъщеря. Само след няколко минути Енгелхен стоеше преоблечена вече като италианка. Майка ѝ имаше намерение да ѝ се порадва, оглеждайки я от всички страни, но Енгелхен не ѝ остави кой знае колко време. Тя извади наметалото си от шкафа и забърза към вратата.

— След четвърт час се връщам.

Скоро тя влезе в стаята на Хаузерови, където Едуард я очакваше сам. Малките отдавна си бяха легнали да спят, а и родителите му се бяха оттеглили, защото младежът им беше казал, че Енгелхен ще дойде да му представи една нова рокля, но изненадата била единствено за него. Те решиха да доставят тази радост на голямото си момче, понеже чувстваха и разбираха в какво положение се намира и освен това се надяваха напук на

всички трудности и пречки, двамата млади да станат един ден мъж и жена.

Едуард отвори вратата на своята приятелка от детинство. Отначало видя само грейналото ѝ от щастие лице и дългата наметка, която скриваше цялата ѝ фигура. Но след като я свали, младежът се закова на мястото си, заслепен и същевременно изплашен. Енгелхен се завъртя около него на пръсти, обърна се насам-натам, така че полите на късата рокличка се вдигнаха още по-нагоре. Тя с нетърпение очакваше да чуе възгласи на възхищение от Едуард, които според нея непременно трябваше да последват, но младежът остана безмълвен, странно безмълвен, и когато тя се вгледа в лицето му, прочете там всичко друго, само не и възхищение.

— Е, харесвам ли ти? — попита тя малко несигурно. От гърдите на младежа се изтръгна дълбока въздишка, понеже му струваше големи усилия да отговори така честно, както в случая се налагаше.

— Никак! — призна си той.

Лицето на девойката се покри с лека руменина. Тя се нацупи.

— В такъв случай можех да си спестя идването. А няма ли поне да ми кажеш защо не ти харесвам?

Едуард с мъка си пое дъх. Не беше тъй лесно да изрази с думи онова, което чувстваше. Той беше едно обикновено селско момче и познаваше жените такива, каквито ги виждаше всеки ден — в техните затворени догоре блузи и в дълги поли от груби платове. А костюмът на Ангелика за бала с маски оставяше открити ръцете и врата, деколтето беше дълбоко изрязано, а рокличката едва-едва стигаше до коленете.

— Не мога току-така да ти го кажа — смутено и навъсено измърмори той. — Ти сигурно вече и сама знаеш какво имам предвид. Толкова... толкова разголено не излиза нито едно порядъчно момиче... и то с непознати мъже.

С тези думи той, наистина си забърка хубава каша. Сега Енгелхен, която се почувства засегната и обидена, не щеше вече дори и да знае за някакво старо приятелство или другарство с този млад човек, позволил си по такъв начин да ѝ каже истината. На лицето ѝ изведнъж се появи отблъскваща студенина. С един нахакан жест тя го сръза:

— Личи си, че нямаш никаква представа за изисканото общество. Тази рокля представлява носията на една италианка. Такива корсети и рокли са на мода в Италия. Там всяко момиче ходи по улицата ей така. Но ти естествено не си и чувал за това. Съжалявам, че изобщо си направих труда да идвам до тук заради теб.

— Но, Енгелхен — прекъсна я той, — бъди разумна и...

— По-добре ти да се беше държал разумно и вместо благодарност за

моята добра воля да не ми беше наговорил такива неприлични неща!

— Аз бях само толкова изплашен... аз... наистина направо се засрамах.

— По-добре се срамувай заради думите си!

— Представих си, че на бала ще ходиш така пред непознатите мъже. Помисля ли си го, изпитвам такова чувство, сякаш всеки момент ще се задуша. Енгелхен, моля те, моля те от цялото си сърце, не отивай на това забавление!

По друго време този негов тон, в който ясно си личаха молба, страх и искрена любов, сигурно щеше да направи впечатление на момичето, което дълбоко в сърцето си също така обичаше Едуард, само че все още не беше осъзнала тази любов. Обаче в момента гордостта ѝ бе наранена, самата тя бе обидена и раздразнена. И ето че в крайна сметка възбудата ѝ я накара да избухне. Тя гневно тропна с крак и му се сопна:

— Я ме остави на мира с твоите приказки! Всичко е точно така, както ти казах преди малко. Ти просто ми завиждаш и те е яд, че не можеш да присъстваш на увеселението. Изобщо мислиш само за себе си. Затова искаш и аз да си остана у дома и да си проваля хубавата вечер. Но подобно нещо и през ум не ми минава. Освен това нямам никакъв друг избор, защото татко направо ми заповяда да се отзова на поканата. Е, сега знаеш как стоят нещата. Лека нощ!

Вратата се хлопна зад гърба ѝ. Едуард понечи да каже още нещо, ала устните му не можаха да отронят нито дума. И телесно, и душевно той бе като парализиран. Само в главата му кипеше трескава мозъчна дейност и се въртяха най-безумни мисли, гонейки се една друга.

И от тази бясна гонитба постепенно възникна и се оформи една-единствена ясна мисъл — Енгелхен просто не съзнаваше какво върши. Тя сляпо беше тръгнала право в ръцете на ужасна опасност. Още от деца ти си бил неин приятел и си длъжен да я закриляш, дори и срещу собствената ѝ воля!

После той се замисли над начина, по който можеше да стане това, блъска си главата цяла нощ, но без да успее да намери някакъв изход. На следващото утро главата му бе натежала, а мислите му бяха съвсем объркани, тъй че трябваше да полага големи усилия да участва в радостта на своите родители, братчета и сестричета, които толкова неочаквано се бяха отървали от надвисналата над тях ужасна беда и мизерия.

— Отивам при надзирателя в мината и ще го попитам за някаква работа — заяви той на баща си. А тайно в себе си си каза:

„Непременно трябва да направя нещо за Енгелхен... нещо, каквото и

да е!“

ТРЕТА ГЛАВА

БЕДНОТО СЕЛО НА ТЪКАЧИТЕ

В неделното утро пред портата на Зайделманови спряха две товарни коли, от които работниците стовариха няколко тъкачни стана.

— Какво ще правиш с този боклук? — попита рентиерът своя брат.
— Та всичко това е толкова старо и износено. Мартин Зайделман поглади самодоволно брадичката си.

— Нищо не разбираш. Закупих тези станове на един търг на фалирали собственици. Всеки един от тях ми струва чисти осем марки. Който от местните хора поиска работа от мен, ще трябва да вземе и от моите станове — било като го купи, било под наем. А аз ще продавам бройката по четиридесет марки. Годишният наем пък ще възлиза на петнайсет марки. Повреди ли се станът, наемателят се обвързва по договор или да го поправи за своя сметка, или пък да ми плати за него споменатите четиридесет марки.

Рентиерът направи такава физиономия, която изразяваше какво ли не — и учудване, и признание, и злостна подигравка.

— Много добре си усвоил занаята лихварство, няма що — каза той.

В същото време младият Зайделман седеше в кантората си и пишеше писмо до своя приятел Щраух, за да му даде още някои указания за празничната вечер във вторник. На бала всичко трябваше да мине по мед и масло.

Писмото беше кратко. Фриц го залепи, написа адреса и позвъни. В стаята влезе млад момък, който работеше при него като помощник-разносвач.

— Сега ще отидеш до града и ще предадеш това писмо на търговеца Щраух! Побързай, за да можеш час по-скоро да се върнеш!

Разносвачът веднага тръгна за града. Не беше особено очарован от това поръчение, защото още в ранни зори трябваше да бие трудния път до административната управа на мината. А сега пък му наредиха да отиде до града и на всичко отгоре бързо да се върне.

Младият човек навъсено газеше през дълбокия сняг. Ето че пред себе си видя да върви по пътя и друг човек, поел явно в същата посока. Щом разпозна младия Хаузер, разносвачът премина в лек тръс, за да го догони. Подвикна му:

— Хей, Едуард, почакай малко, де!

Едуард беше ходил рано сутринта при надзирателя на мината, беше се позовал на препоръката на стария Вундерлих и беше попитал за работа, обаче въпреки всичко надзирателят не го беше взел. Ето защо реши да си опита късмета в града.

Щом чу, че го викат, той веднага спря. Двамата младежи се поздравиха кратко, като си стиснаха ръцете.

— И ти ли отиваш в града? — попита Едуард.

— Трябва да занеса едно писмо на младия Зайделман.

— А пък аз искам малко да се поогледам за работа. Разносвачът хвърли към Едуард кос поглед.

— Тъй, тъй, да попиташ за работа значи! И то в неделя, така ли? Няма да ти е лесно. Времената са лоши. Човек просто няма къде да отиде. Това е причината, поради която все още издържам при Зайделманови. Иначе да вървят по дяволите! Един Бог знае защо тук всичко е в техни ръце! Те всичко могат, всичко решават и всичко определят. Едва ли е нужно да го казвам тъкмо на теб. Нали ти изиграха достатъчно лош номер! Първо ти спират поръчките, а после... какво, каза, станало в мината? Тази сутрин трябваше рано-рано да занеса едно писмо до нейната управа. Но преди това подочух нещичко в кантората. Струва ми се, че в писмото ставаше дума за теб. Че може би си щял да потърсиш работа и да не ти дават никакво място, защото си бил неблагонадежден човек. Какво ще кажеш?

Едуард знаеше вече кому дължеше своя неуспех при надзирателя.

— Каква подлост! — гневно избухна той. — Само ми се иска да разбера какво толкова имат против мен!

Разносвачът повдигна рамене. Той съвсем пък не можеше да отгатне причината за враждебността на своя господар към бедния тъкач, а на Едуард и през ум не му минаваше да я свърже по какъвто и да било начин с Ангелика.

Така двамата тежко крачеха един до друг към града. Щом вятърът станеше прекалено леден и запищеше край ушите им, като спираше дъха на момчетата, разговорът им замираше. Но после пак се оживяваше. Разносвачът на Зайделман спомена, че писмото, което носи, било за търговеца Щраух. Той попита:

— Нали го познаваш? Заедно с Фриц Зайделман са членове на клуба „Казино“. В писмото вероятно става дума за бала с маски, който ще се състои във вторник. Ех, че добре си живеят тези хора! А такива като нас не могат да си позволят подобно нещо. Само ми се иска да разбера кого ли е поканил нашият Зайделман-младши. Естествено Щраух ще отиде със

своята годеница Мари Танерт.

Младият човек продължи да бърбори в същия дух. Едуард му отговаряше едносрично. Той не следеше особено внимателно разговора. Споменаването на бала с маски отново събуди у него всичките му опасения и страхове за Енгелхен. Разсеяно слушаше думите на своя спътник, но все пак чу всичко, каквото му беше казано, а по-късно това щеше да му бъде от голяма полза.

— В града двамата се разделиха. Разносвачът се отправи към търговеца Щраух, а Едуард тръгна да разпитва ту тук, ту там за работа, но безуспешно. Най-сетне той се умори да звъни или да чука от една чужда врата на друга, смирено да си казва научената вече наизуст фраза и все да го отпращат с едно кратко „не!“. Спря на един ъгъл и се замисли за своя живот.

И странно — колкото и тежки мисли за бъдещето да стягаха сърцето му, колкото и да го тревожеше съдбата на неговите близки, винаги на преден план излизаше страхът му за Енгелхен. Непрекъснато търсеше някаква възможност да я защити срещу опасностите, на които според него неминуемо щеше да се изложи по време на бала.

И ето че му хрумна една идея. Първата и най-важна предпоставка, за да може изобщо да я закриля, беше неговото участие в бала. Самият той също трябваше да отиде там. Но как да го осъществи? В случая ставаше въпрос за увеселение на тесен, затворен кръг хора. Вярно, там нямаше да го разпознаят, защото също можеше да отиде маскиран, но все пак щеше да увеличи броя на присъстващите. Как да постъпи?

На първо време Едуард не намери отговор на този въпрос. Но поне стигна до твърдото решение във вторник вечерта на всяка цена да се вмъкне между членовете на „Казиното“. Да става каквото ще! Веднага се осведоми за магазин, където се дават под наем костюми и маски за карнавални увеселения. Научи, че в града имало един-единствен подобен магазин, и скоро го намери. Помещенията му се намираха на първия етаж. Долу в коридора Едуард още веднъж бръкна в джоба си, за да преброи парите. Никога не е бил толкова богат. От онова, което му бе подарил непознатият в лесничейството, бяха останали още доста пари. Старият Хаузер му беше разрешил да задържи значителна сума за джобни пари. Разбира се, той не биваше току-така да пропилява всичко. Но беше твърдо решен да пожертва нещичко от тях, за да може да защити Енгелхен. И така, той се заизкачва по мрачното стълбище.

След като почука, вратата се откряна и в тясната пролука се показва кокалестото лице на някакъв мъж с огромни очила на носа.

— Какво желаете? — разнесе се от широката уста с безцветни устни.
— Искam някакъв костюм за бал с маски.
— Моля, влезте! Наистина, неделя е, но щом работата не търпи отлагане, ще направя изключение.

Стаята, където влезе Едуард, беше пълна с висящи на закачалки стари дрехи, които издаваха твърде неприятна миризма. Търговецът внимателно го огледа и попита:

— За кого ще е костюмът?
— За мен.
— Хмм. Не ще да е останало още кой знае какво. Господата от „Казиното“ взеха вече всичко, каквото имах. За кога ви трябва костюмът?
— За вторник.

— Аха, значи също за бала на „Казиното“. Жалко. Вчера обещах двата най-хубави костюма на търговеца Щраух и неговата годеница. Той ще отиде маскиран като турчин, а госпожица Танерт — като черкезка. Да знаете — човекът с огромните очила се усмихна смутено, — че ви казвам това напълно поверително. Всъщност не бива нищо да издавам. Дори госпожица Танерт няма никаква представа, че годеникът ѝ е избрал костюм на турчин. Я сега да видим какво е останало за вас! Струва ми се, че ще мога да ви предложа само едно домино.

Едуард не знаеше какво е това, но не искаше да се изложи.

— Моля, покажете ми го!

— Един момент!

Човекът излезе и Едуард остана сам. Погледът му неволно се зарея през прозореца към малкия ъгловат двор. Помисли си: „Вдругиден на бала ще има един човек в повече. Но нима наистина този човек непременно трябва да съм аз? Ами ако някой от другите не дойде и аз заема мястото му?“ Изведнъж във въображението му се оформи полуготов план, един такъв налудничав и недообмислен план, какъвто можеше да се роди единствено от големия страх на едно най-обикновено наивно селско момче за обожаваното от него момиче. Тъкмо когато Едуард обмисляше странното си хрумване, в стаята се върна търговецът. Онова, което той нарече домино, се оказа една черна наметка от тънък лошокачествен плат с качулка.

— Ще желаете ли и една маска? — попита той. — Имам една копринена, която закрива цялото лице. Всичко това ще ви струва четири марки.

— Да, да съгласен съм — разсеяно кимна Едуард.

— Веднага ли ще вземете нещата?

— Предпочитам да дойда за тях вдругиден.

— Добре, но в такъв случай още днес ще трябва да ми предплатите една марка. Така ще имам известна сигурност, защото няма да мога да дам костюма и маската на друг.

Едуард плати и му обърна гръб, за да, си върви, но човекът го спря с думите:

— Ах, моля ви, господине! Само още едно нещо! Сега се сетих. Можете да ми направите една услуга.

— И каква е тя?

— Вчера, когато си запази костюма на турчина, господин Щраух ми показва една декоративна игла, която ще служи на хората от „Казиното“ като пропуск за карнавалната вечер. После я забрави тук при мен. Ще бъдете ли тъй любезен да му я занесете, за да не я търси напрасно?

„Каква необикновена намеса на Провидението!“ — помисли си Едуард и без никакво колебание взе иглата.

— Ще го уредя — каза той и побърза да си тръгне. Вече бе изпълнен от радостно упование, че планът му ще успее във всяко отношение и ето защо тъкмо тогава Едуард извърши най-необмислената глупост през своя живот. В близката гостилница „При Златния вол“ той изпи чаша бира и поиска да му донесат мастило, перо и хартия. След кратко колебание, стремейки се да преправи почерка си, младежът написа следното писмо:

Господин Щраух!

Отидете ли на бала с маски, организиран от „Казиното“, там Ви заплашва голяма опасност. Престорете се на болен и си останете у дома! И преди всичко не споменавайте пред никого нито дума за това предупреждение! Даже Мари Танерт трябва да е убедена, че ще присъствате на увеселението във вторник! Знам, че ще ми се подчините.

Горския призрак

После написа адреса върху писмото и го пусна в най-близката пощенска кутия. След това пое обратно към селото.

Както вече споменахме, това писмо беше най-необмислената глупост, извършена от него през целия му живот. Ако предишния ден в своята голяма безизходица наистина бе отрязал с триона си сухия бор в гората и го беше завлякъл в къщи, това щеше да е не по-малко лошо и осъдително

от сегашната му постъпка. Имаше само една разлика, тази, че докато младият човек пишеше споменатите редове, които, без някой да забележи, щяха да му дадат възможност във вторник да се яви на бала на „Казиното“ вместо търговеца Щраух, за да може да вземе под закрилата си Енгелхен, той нямаше чувството, че върши нещо нередно и незаконно. Едуард беше тъй силно развълнуван и разтревожен, че за него имаше значение само целта, но не и средствата.

При това той твърдо вярваше в успеха на своя план и ни най-малко не мислеше, че е възможно всичко да се провали и върху главата му да се стоварят куп най-неприятни последици. Ами ако Щраух отиде със заплашителното писмо в полицията? За Едуард такава възможност просто не съществуваше. Той смяташе, че всички други се страхуват от Призрака, както и той самият изпитваше суеверен страх от него. Според младежа и търговецът Щраух не можеше да прави изключение. Щеше страшно да се изплаши, нямаше да отиде на увеселението и щеше... да мълчи.

Най-късно във вторник щеше да стане ясно дали сметките му щяха да излязат криви, или не.

* * *

Сутринта на същия ден лесничеят Вундерлих заведе своя гост в гората до мястото, където бе намерен трупът на граничаря. Арнд внимателно огледа всичко наоколо. Погледът му многократно се плъзна по трите големи бора и земята около тях.

— Те не откриха ли поне някаква следа, която да покаже дали преди убийството тук е имало борба, или може би трупът е бил довлечен от друго място? — попита най-сетне той.

— Нито едното, нито другото.

— Хмм. Да не би граничарят най-подло да е бил застрелян? Но и в такъв случай престъпникът би трябвало да го е издебнал от засада, а това едва ли е възможно на това място. Ей тук са трите бора, отсреща е откритата горска поляна, отляво всичко е голо и от другите две страни се намира гората с нейните толкова нарядко растящи дървета. Къде ли е могъл да намери прикритие?

— Зад всяко дърво.

— Но тогава убиецът е трябвало предварително да знае съвсем точно кога и откъде ще се зададе жертвата му. Това никак не е вероятно, понеже

оттук не минава никакъв път. Колко надалеч претърсиха околността господата от съда?

— Стигнаха ей отсреща до онези редки храсталаци.

— Значи са предположили, че убийството е извършено от засада, обаче аз съм на друго мнение. Ето, вижте! Тук един от куршумите, които не са уллучили жертвата, е одраскал ствола на този бор.

Арнд посочи съответното дърво. Лесничейт огледа мястото.

— Наистина, така е! Никой от нас не го забеляза!

— А сега по-нататък! Ей там е лежал убитият, а тук е следата от куршума в кората на дървото. Следователно стрелецът сигурно се е намирал някъде в тази посока. Да продължим нататък!

Лесничейт последва Арнд, който внимателно оглеждаше и най-малките подробности наоколо.

— Какво търсите? — попита Вундерлих.

— Нищо определено. Само ме следвайте!

Така те изминаха неколкостотин крачки все в права посока. Внезапно Арнд се стъписа, спря, наведе се и вдигна нещо от земята.

— Какво намерихте? — попита лесничейт.

— Ето, вижте!

Арнд му показва триъгълно парче от бяла ленена материя, което остро му зрение беше открило под един гъст храст. Навярно вятърът го беше отвял там, иначе по всяка вероятност отдавна вече щеше да лежи затрупано под новия сняг.

— Парче, откъснато от чаршаф! — разочаровано се обади Вундерлих. — И какво от това?

— Мисля, че находката ми не е без значение. Туй ленено късче, изглежда, наистина е от чаршаф или от покривка за маса. Тук е избродирана и една буква, едно „Г“! Ще признаете, че няма нищо необикновено в това, да намерите в гората носна кърпа, но парче от чаршаф? Хмм!... Какво ще кажете?

— Нищо, господин братовчеде. Аз съм лесничей, а не полицаи.

— Наистина ли не можете да се досетите с каква цел посред зима през нощта тук в гората би могло някой да използва чаршаф?

— Нямам представа.

— Навсякъде наоколо има дълбок сняг. За контрабандистите е изключително важно да останат незабелязани. Тъмното облекло се откроява върху снега. Тогава те намятат чаршафи, за да заблудят граничарите. Това е съвсем близко до ума, нали? Така на фона на снега никой няма да ги забележи. Особено през нощта.

— Бре, да се не види! След като ми обяснихте, господин братовчеде, вече започвам да разбирам.

— Дори и аз самият съм си донесъл един чаршаф със същата цел и ще го използвам, когато се скитам наоколо.

Междувременно двамата бяха продължили още малко напред. На едно място видяха да стърчи от снега възлесто пънче от пречупено стебло на хвойна. На него висяха две бели ленени нишки.

— Какво заключение можем да си извадим? — продължи Арнд, комуто очевидно доставяше голямо удоволствие да поизпита досетливостта на лесничея.

— Че ъгълчето от чаршафа се е откъснало тук, на това пънче.

— Съвършено вярно! Станало е точно така, както предполагах. Контрабандистът е бил изненадан и е побягнал, преследван от граничаря. Бил се е загърнал в чаршаф, който ей тук се е закачил. Човекът се е отскубнал и е продължил да бяга. Именно тогава се е откъснало парчето с избродираното „Т“ и вятърът го е отнесъл ей под онзи гъст храсталак! При трите бора беглецът е разбрал, че няма да успее да се измъкне. Ето защо е спрял, обърнал се е и е застрелял преследвача си.

— Мътните ги взели, тогава...

Обаче Арнд не даде възможност на „братовчед“ си докрай да даде израз на учудването си и продължи:

— Преди всичко се налага да бъдат разпитани подчинените на убития. Те могат да дадат сведения за заповедите, които им е дал да изпълняват през въпросния ден. Сигурно ще знаят и дали е трябвало да мине оттук, за да провери постове, и следователно така ще се изясни дали е било възможно контрабандистът да го е чакал в засада, което, както вече споменах, лично аз не допускам, или пък дали срещата им е била случайна. Във всеки случай вече установихме две неща.

— Така ли?

— Да, две много важни неща. Мислите ли, че някой ще вземе назаем чужд чаршаф, за да го използва за въпросната цел?

— Не. Сигурно е бил собственост на контрабандиста.

— И тъй като на чаршафа личи буквата „Т“?

— Значи името му започва с нея.

— Ето, виждате ли, господин лесничей, това е първото важно нещо. Впрочем на чаршафа сигурно е имало две избродирани букви. Началната буква на малкото му име също е била там, само че платът се е скъсал точно между двете букви.

— И кое е второто важно нещо, което сме узнали?

— Преди всичко се налага да ви попитам накъде тръгва да бяга човек, когото преследват?

— Ами естествено натам, където се надява да се скрие на безопасно място.

— Правилно! Старае се да се добере до своето убежище. От боровете убиецът е побягнал право насам. Значи в същата посока се намира и убежището, към което се е отправил. Тръгнем ли и ние натам, сигурно ще се озовем поне близо до мястото, където е искал да се скрие.

— Господин братовчеде, господин братовчеде! Вие сте дяволски досетлив и изобретателен! На мен подобни изводи няма да ми хрумнат тъй лесно.

— Въпрос на упражняване. А сега да продължим нашето разследване! Елате!

Те поеха през гората по вече определената мислена линия, пресякоха пътя, който идваше от селото и водеше до лесничейството, а после пак навлязоха в гората. Арнд вървеше много бавно и внимателно оглеждаше и най-незначителните предмети. Така измина повече от четвърт час. Вече приближаваха края на гората, който се спускаше към селото, когато стигнаха до висок дъб. Изглежда, дървото беше старо няколко столетия. Арнд го беше отминал вече с две-три крачки, когато изведнъж спря и внимателно взе да оглежда дълбокия около половин метър сняг.

— Какво има? — попита старият Вундерлих.

— Забелязвате ли ей тези вдлъбнатини в снега? Това са стъпки от човешки крака, които отново са се запълнили. Те идват от всички страни към дъба и после пак се разпръсват във всички посоки. Тук са идвали доста хора — дали заедно, или поотделно, за съжаление няма как да се разбере. Какво ли са правили при дъба? Дали са били контрабандисти? Хмм!... Да не би това дърво да е сборният пункт за редовни срещи? Я да поразгледаме стария му ствол!

Но въпреки старателното претърсване двамата не успяха да открият нещо необичайно или подозрително по огромното дърво. Усилията им останаха напразни.

— Хайде, за днес стига толкова! — отсече накрая Арнд. — И занаят ще държим под око този дъб. Горедолу можем да сме доволни от онова, което открихме.

— Искате да кажете, да се прибираме у дома?

— Точно така, поне аз се връщам. А вие навярно ще посетите надзирателя, а?

— Да. Трябва да удържа на обещанието, дадено на Едуард Хаузер. Ей

сега ще отида. Ами какво ще правим с парчето от чаршафа?

— Ще го предадем на полицията. Все още не желая да се забърква името ми в тази работа. Кажете им, че сте се скитали наоколо и сте открили всичко. Предложете им да разпитат подчинените на убития граничен офицер, и то така, както вече говорихме.

— Хубаво! А да спомена ли нещо и за дъба?

— По-добре не! Сам ще проследя тази диря. Защо да давам възможност на други хора да оплескат всичко? Ето ви късчето от чаршафа! Вземете го!

Двамата се разделиха. Арнд се върна в лесничейството, където след известно време се появи и Вундерлих. Той му разказа, че ходенето при надзирателя се оказало напразно и че не успял да се срещне с полица, но следобед пак отново ще опита късмета си. В мината неуспехът му бил окончателен. Едуард Хаузер нямал никакви шансове за работа.

Скоро предиобедът изтече. След като обядваха, старият пак пое на път. Арнд се оттегли в стаичката си и с книга в ръце седна до прозореца. Той беше все още там, когато видя, че лесничеят се връща, и веднага побърза да слезе долу във всекидневната.

Старият Вундерлих беше видимо възбуден. Той захвърли кожената си шапка върху масата, тръшна се на един стол и изпъшка. За госпожа Барбара това бе сигурен признак, че му се е случило нещо неприятно и е разгневен.

— Е, старо? — попита тя. — Какво те ядоса толкова?

— Какво ли не! — изръмжа той. — Най-напред трябва да ви уведомя, че днес следобед в кръчмата господин рентиерът Зайделман ще държи доклад.

— Непременно ще отида! Трябва да го чуя! — възкликна Арнд.

— Желая ви приятно прекарване! Не съм дотам любопитен, за да участвам в подобни неща. Не мога да понасям тези дрънканици за всеобща любов между хората, за братство и други такива. Когато седя в кръчмата, искам пълно спокойствие.

— И какво друго се случи още? — продължи да пита госпожа Барбара.

— Едно нещастие.

— Пак ли? Разказвай!

— Дребничкият Байер...

— Писарят на Зайделманови ли?

— Да. Просто да ти се скъса сърцето! Нали знаеш колко време вече жена му е на легло?

— Разбира се. Лекарят храни твърде малка надежда, че някога ще се изправи на крака.

— Е, да, и е прав, защото, представи си само... Байер е мъртъв!

От уплаха госпожа Барбара склочи ръце.

— О, Боже! Че как тъй ненадейно?

— Снощи след приключване на работа отишъл до града, за да вземе нещо за болната си жена. На връщане сигурно е паднал от слабост и не е могъл вече да стане. В тъмнината никой не го е забелязал, а тази сутрин го намерили замръзнал край пътя. Докарали го с шейна.

— Ами жена му?

— Да, да, жена му! Сега идва най-лошото! Нещастieto бързо се разчуло и преди още да пристигне шейната, хората се стекли пред дома на Байерови. Но не с никакви зли намерения! О, не! Искали само да утешават. О, хората са тъй добри, тъй любвеобилни, толкова са готови винаги да помагат! И ето ти на, че половин дузина клюкарки се втурват в стаята на болната и една през друга почват да й крещат, че са намерили мъжа й мъртъв и че всеки миг щели да го докарат.

— Нечувано!

— Клетата жена скочила от леглото и надала ужасяващ вик.

Посегнала с две ръце към сърцето си и притиснала гърди. Отначало лицето й се зачервило, а после пребледняло и после... е, ами после и тя умряла.

Госпожа Барбара закри лицето си с ръце.

Лесничето скочи от стола си и с тежки, кънтящи стъпки започна да мери стаята насам-натам. Арнд също бе дълбоко развълнуван, обзе го такава възбуда, каквато на всеки внимателен наблюдател би се видяла твърде странна. Като напълно чужд човек по тези места, дошъл току-що в планините, тази история би трябвало да му е съвсем безразлична, ала той не откъсваше поглед от Вундерлих.

— Ами тези Байерови свестни хора ли са? — попита той.

— Странен въпрос! — изръмжа лесничето. — Че нима щях да съм извън кожата си от гняв, ако не бяха такива?!

Арнд се направи, че не е чул малко грубияния му отговор. Припряно продължи да разпитва:

— А имат ли деца?

— Даже четири на брой, четири клетки, изтощени от гладуване дребосъчета! Ах, в такива случаи ми идва да отрежа главата на целия свят! И знаете ли какво са направили с децата? Замъкнали ги в приюта за бедни, където ще се научат единствено да просят. Трябва да ви кажа, че там изглежда по-зле, отколкото при бушмените или при хотентотите. Спят

само върху снопче слама. Разправят, че им давали и храна... да, така е поне на хартия. Но който не иска да умре от глад в приюта, трябва да тръгне да се скита из селата и да проси от селяните.

— Наистина ли все още съществуват такива ужасни неща?

— Да, господин братовчеде, такива ужасни неща все още съществуват! Например тук в селото има една стара жена на име Льофлер. Цял живот честно е печелила хляба си, съвестно е вършила работата си и дълги години е била прислужница у Зайделманови. Веднъж една лампа се пръснала и горящата газ заляла лицето на жената. Изгорила ѝ и очите. Оттогава тя е сляпа, не може нито да вижда, нито да работи и да печели.

— А Зайделманови?

Вундерлих гръмко се изсмя.

— Зайделманови ли? Ха-ха-ха-ха! Старата Льофлер бе принудена да отиде в приюта. Сега е вече над шейсет и пипнешком се влочи от врата на врата, за да изпроси парче хляб. Представете си само как се чувства в ей това време! Някой хубав ден ще я измъкнат и нея от снега мъртва, вкочанена, и никой няма да пролее и една сълза.

Арнд също бе скочил на крака и възбудено ходеше нагоре-надолу из стаята. Думите на лесничея бяха предизвикали у него истинска буря от чувства, чиято причина никак не беше ясна. Онова, което бе развълнувало Арнд, съвсем не можеше да се изтълкува само като най-общо човешко съчувствие и състрадание.

Но тъй или иначе, той не каза нито дума, а накрая безмълвно се изкачи горе в своята стаичка. Там извади нещо от куфара и после излезе от къщата. С бързи крачки се отправи към селото, но не тръгна по пътя, а пое направо през гората. На едно усамотено и по-закрито място той се спря и предпазливо се огледа. Щом се убеди, че е сам, Арнд съблече якето си и го обърна. Същото направи и с шапката си. Черното дотогава яке изведнъж стана сиво, а кожената шапка се превърна в кадифяна. Освен това от джобовете си измъкна перука и дълга прошарена брада. Когато си ги сложи, заприлича на човек, надхвърлил петдесетте. После пак продължи пътя си.

Странни мисли нахлуха в главата му.

Колко често се беше скитал по тези места... преди толкова много години... и как беше лудувал в гората заедно със своите другарчета! Познаваше всяка педя тук. И колко обичаше тази гора! Как му се искаше да падне на колене върху свещената земя на родното си място!

Докато продължаваше бързо да крачи, пред вътрешния му взор изплува неговото детство. Беше се родил в Хоентал, селото на бедните

тъкачи и миньори. Изобщо не помнеше баща си — беше го сполетяла злополука в мината още докато момчето му беше едва на две години. Но майка му — тя бе останала в съзнанието му като добра и лъчезарна фея. Да, като фея, макар да беше облечена също тъй мизерно, както и останалите жители на селото. Веднъж на всеки две седмици в неделния следобед тя се появяваше пред него за един кратък час, прегръщаше го и го милваше. После пак изчезваше за четиринайсет дни. След преждевременната смърт на мъжа си тя бе започнала да слугува при богатия Зайделман, като помагаше на жена му в домакинството. А госпожа Зайделман беше строга господарка, която държеше изкъсо цялата прислуга. Не ѝ разрешиха да задържи при себе си дори малкото си момче, единствената ѝ радост. Принудена бе да го изпрати при родителите си, при старите Байерови. Писарят Байер, който току-що бе загинал по такъв мизерен начин, беше неин брат.

Малкият Арнд беше станал вече на седем години, когато ги връхлетя онзи страшен удар, който съсипа живота на майка му. Едно утро дойде някакъв полицаи и я изведе от дома на Зайделманови. Казаха, че била откраднала. Тя, неговата майка, неговата фея, неговият идол! Беше изчезнала скъпоценната гривна, подарена предишния ден от Зайделман на съпругата му. И подозренията бяха паднали върху младата вдовица, която видели последна да влиза в стаята, където е било съхранявано бижуто. Вярно, че претърсването на стаичката на обвиняемата, както и на къщата на старите Байерови не довело до никакъв резултат, но въпреки това продължили да поддържат обвинението и жената била отведена в предварителния арест.

Малкият Франц посрещна това събитие с огромно изумление. Със свити юмручета се беше нахвърлил върху полия, който сложи белезници на майка му след безрезултатния обиск. Всичко това завърши с истеричен плач и накрая, когато вече беше почти изпаднал в несвяст, бабата и дядото го заведоха до леглото да си легне.

Майката не можа дълго да надживее този позор. Срамът и тревогата за нейния любим син стопиха жизнените ѝ сили и следствието все още не беше завършило, когато я отнесоха в гробището.

Тъй като скоро след това умряха и старците, малкият попадна в приюта. По онова време това беше нещо най-обикновено. Но човек трябва добре да е запознат с условията на живот в тези заведения на „благотворителността“, за да знае, че момчето бе осъдено да изживее истински ад. Отритнато от всички, гледано от всеки накриво, без каквото и да било обучение, ето как прекара следващите две години.

После в живота му настъпи голяма промяна. По тези места дойде един богат, но вече не много млад чифликчия с жена си. Двамата видяха на улицата хубавото, но запуснато дете и то веднага събуди съчувствието им. Те се осведомиха къде живее момчето и от какво семейство произлиза. Управителят на приюта сметна, че трябва да им каже самата истина. Съобщи им каквото знаеше шепнешком, обаче острият слух на малкия Франц долови всичко.

— Майка му откраднала и умряла в затвора. Със святкащи очи момчето гневно извика:

— Не е вярно! Майка ми нищо не е откраднала!...

Останалите му думи се загубиха в силни ридания и разплакалото дете избяга навън.

Изявеното чувство за чест на малкия предреши нещата. Чифликчията го взе със себе си и започнаха грижливо да го възпитават. И добрите хорица наистина нямаха причини да се разкайват. Все по-силно обикваха момчето и най-накрая направиха последната крачка, която увенча и цялото им благотворително дело — осиновиха го.

Но и след като прие новото безукорно почтено име, Франц не забрави сянката на миналото. Хиляди пъти се заклева да изчисти петното от паметта на майка си и макар и в гроба, да възстанови доброто ѝ име.

Франц беше двадесетгодишен, когато осиновителите му умряха бързо един подир друг. Изведнъж той се видя собственик на голямо състояние, паднало му в ръцете наготово като зрял плод. Но него не го влечаха нито парите, нито пък високото обществено положение, което вече имаше възможност да извоюва в големия свят. Всичките му действия се подтикваха единствено от мисълта за дълга му към неговата починала майка. Именно на нея искаше да посвети както цялото си състояние, така и всичките си сили.

Да, своите собствени сили! Не искаше да повери случая на някой непознат адвокат — не, самият той щеше да се наеме да разкрие загадката на онази заблуда, на която клетата му майка несъмнено бе станала жертва. Наистина, за тази цел беше необходима значителна подготовка. Твърде много време бе изминало оттогава, а самият той се беше отчуждил от родното си място и от своите земляци. А трябваше да се извършат и известни разследвания, за които на един лаик липсваха най-важните предпоставки, а именно познаване както на правото, така и на всички онези хитри трикове и номера, без които добрият детектив не може.

Ала Франц беше упорит човек. С голямо въодушевление и жар се залови със задачата да се образува достатъчно, за да стане детектив. И

скоро се оказа, че е роден за тази професия. При няколко много объркани случая, където и опитната полиция засече, той й даде ценни указания и съвети, които доведоха до издирването и задържането на престъпниците. Така Франк си спечели голям авторитет пред полицейските власти и много се гордееше с него, още повече че не беше техен професионален колега.

И ето че когато след време се заговори за тайнствения Горски призрак, той предложи услугите си на полицейското управление. Отначало не му обърнаха внимание, но след като служителите на полицията удариха на камък при издирването на тайнствения непознат и особено когато този загадъчен злодей започна да върши такива безчинства, че най-накрая се стигна до убийството на граничния офицер, най-сетне полицаите не се поколебаха да привлекат на помощ постигналия толкова много успехи вълк единак.

Ето как най-после Франц беше упълномощен да отиде на място, и макар да бе изпратен с определено поръчение от официалните полицейски власти, имаше пълна свобода на действие.

Сега се намираше вече тук, в Хоентал, за да сложи край на безчинствата на страшния призрак, хвърлил в ужас цялата околност. Но за него къде-къде по-важна беше паметта на майка му. Дали щеше да успее да изчисти онова петно на кражбата от нейното име? Напук на всички пречки и трудности Франц бе изпълнен с упование. Преди два дни бе отишъл на гроба на майка си и се беше зарекъл и пред себе си, и пред нея да не намери покой, докато не изпълни задачата си.

Арнд дотолкова бе потънал в мислите си, че беше престанал да обръща внимание на пътя и по едно време с изненада забеляза, че къщите на Хоентал бяха вече току пред него. Спусна се надолу по главната улица, чийто външен вид едва ли се бе променил с нещо през последните осемнайсет години, и почука на вратата на пасторската къща. А когато след малко, поздравявайки, влезе в работната стая на пастора, завари там един стар достопочтен човек с благ поглед и лице на светец.

— Какво желаете? — попита го духовникът, като остави настрана някакъв вестник.

— Господин пастор, идвам при вас с една молба.

— Който помоли, на него ще му се даде. Седнете и ми изложете вашата молба! Струва ми се, че никога не съм ви виждал. Изглежда, не сте тукашен.

— Наистина идвам отдалече, господин пастор. Току-що пристигнах тук и узнах за нещастieto, сполетяло едно много свястно и почтено семейство.

— Имате предвид Байерови? Да, действително това е ужасна мъка, страшен удар на съдбата. Имате ли някаква по-особена причина да съчувствате на Байерови? Искам да кажа, да изпитвате състрадание освен най-общо погледнато от любов към ближния?

— Съчувствам им чисто човешки — измъкна се Арнд. — Затова искам да направя нещо за клетите деца. Чух, че се намират в приюта за бедни.

— За съжаление! Кой би искал, или по-скоро кой би могъл в това бедняшко селце да ги вземе под грижите си безплатно?

— Може би ще се намери едно семейство, което срещу известно заплащане ще даде на малките подслон и храна. Сигурно знаете тъкача Хаузер, нали? За него си помислих. Предпочитам на него да ги поверя.

— Хаузер е почтен човек и вярващ християнин. Но е много беден и самият той има деца. Иначе за сирачетата би бил най-подходящият попечител. Впрочем той е в роднински връзки с Байерови.

— Е, тогава ви моля, господин пастор, да приемете от мен необходимите парични средства. Ето ви сто марки за погребението на мъртъвците и ето още двеста марки, от които можете да плащате на Хаузер според възникналите нужди! Най-накрая ще ви дам още и това пакетче. То съдържа други петстотин марки. Нека бъдат използвани за подобряване на условията на живот в местния приют. С пълно доверие оставям всички тези средства във вашите ръце.

Отначало пасторът сякаш онемя и само гледаше втренчено непознатия. Най-сетне успя да продума:

— Господине... нима сте толкова богат, че да раздавате такива суми?

— Мога да се лиша от тези пари.

— Да, да, вярвам ви. Извинете ме за въпроса, но... но... вашата външност...

— ... не го издава, знам. Но въпреки това всичко е наред. Мога ли да се надявам, че ще изпълните желанията ми?

— Разбира се, разбира се! Сам ще заведа децата при Хаузер. А сега ми кажете само още едно нещо, драги господине, кому дължа тези дарения?

— Тъкмо това не ми се ще да ви казвам, господин пастор. Искане ми се да остана анонимен дарител. Ако някой попита за мен, просто му кажете, че парите идват от непознат човек. Сбогом!

В следващия миг Арнд вече беше навън. Пасторът остана на мястото си като вцепенен. Но ето че вратата пак се отвори и се показа главата на сестра му.

— За Бога, какво ти е? — попита тя.

— Случи ми се нещо съвсем необикновено — отвърна той със заекване.

— Нещо лошо ли? Какво искаше този непознат човек от теб? Пуснах го да влезе само защото ме попита толкова учтиво.

— Всичко е наред, няма защо да се тревожиш. Непознатият направи нещо много хубаво. Прилича на обикновен работник, но сигурно е нещо съвсем друго, понеже ми даде пари, страшно много пари!

— Много пари ли? Че за какво? За кого?

— За Байерови и за... ах, я остави това сега! Трябва да го догоня! Трябва да му благодаря... трябва да го опозная по-отблизо и да си поговорим по-подробно! Ще му обясня какви грижи ни притискат тук!... Ще изтичам подир него... после ще ти разкажа най-важното!

С тези думи той бързо изхвъркна през вратата. Застанал пред къщата, той огледа улицата в двете посоки, но не видя жива душа. Или не, все пак в този момент някакъв чернوبرад мъж се появи иззад ъгъла и се насочи право към пастора.

— Добър вечер! — поздрави той. — Нали днес тук ще има някаква сказка? Къде ще е тя?

— В кръчмата. Спуснете ли се надолу по улицата, няма как да не забележите странноприемницата. Сега е четири часът. Сказката започва в пет. Но я ми кажете, не срещнахте ли един мъж, който преди малко излезе от този дом?

— Не.

Пасторът дори не подозираше, че търсеният от него човек се намираше точно на крачка пред него. Докато траеше краткият разговор между пастора и сестра му, Арнд бе имал достатъчно време на едно закрито място зад къщата да обърне както якето, тъй и шапката си, а освен това да смени едната брада с друга.

След като най-учтиво благодари за получените сведения, той си тръгна. Беше му доставило голямо удоволствие да попита пастора за кръчмата, макар да знаеше много добре пътя до нея.

В странноприемницата цареше голямо оживление, тъй че появяването на Арнд едва ли привлече нечие внимание. На масата за постоянни посетители вече седяха онези жители на селото, които можеха да си позволят преди започване на сказката да изпият по още някоя чаша бира.

Арнд се изкачи горе в залата. Там по-бедните очакваха вече появяването на рентиера Аугуст Зайделман. Детективът видя много лица,

млади и стари, белязани от глада, мизерията и вечните грижи. Всички те бяха дошли или защото се надяваха да получат известна утеха и дори някаква помощ от предстоящия по-особен час, или защото по някакъв начин бяха зависими от Зайделманови и се страхуваха, че отсъствието им може да се изтълкува зле за тях и да им се държи сметка.

На един малък подиум беше поставено пиано, а до него — ораторски пулт, върху който лежеше томче с църковни песни. От двете страни бяха наредени меки кресла — за кого, това никой не знаеше.

Из залата се разнесе шепот и шушукане. Никой не се осмели да подеме разговор на висок глас. Тук също никой не обърна внимание на Арнд. Той се промъкна в един ъгъл и седна там.

Наложи се да чака още около половин час. Помещението се изпълваше с все повече и повече хора. После откъм вратата се зададе една колона от най-малко десет-дванайсет души. Облечен в редингот, рентиерът Зайделман крачеше начело. Следваха го собствениците на фирмата Зайделман, баща и син, както и госпожа Зайделман. После идваха служителите им, а накрая вървяха по-важните чиновници от мината „Божия благословия“. Без да поздравят когото и да било, те се отправиха към подиума и насядаха в меките кресла.

Рентиерът се изправи зад пулта, отвори сборника с църковни песни и обясни на присъстващите, че първо всички трябвало да започнат с една песен. Най-напред прочете стиховете, които щяха да бъдат изпяти. Племенникът му Фриц Зайделман седна на пианото и започна с музикалния съпровод. Отначало се чува само отделни гласове, но скоро мелодията бе подета и от други и най-накрая песента прозвуча хорово и мощно.

След това се разнесе гласът на рентиера Зайделман и сказката започна. Тя беше на тема: „Времената са лоши — нужна ни е братска обич“!

Трябва да се признае, че рентиерът наистина имаше дар-слово. Той добре познаваше хората, на които говореше. Знаеше и какъв живот водят. С убедителни и мъдри думи започна да описва мизерията такава, каквато си беше — цялата гола и ужасяваща истина, но старателно отбягваше да разкрие действителните й корени. Преди всичко говори за липсата на любов към ближния, както и на жертвоготовност сред хората. Ето как неговото изложение се насочи към една област, където той можеше да блесне с красиви думи и майсторски да жонглира с приятни и звучни фрази, тъй че, който го слушаше, оставаше с впечатлението, че цялото му сърце е изпълнено със съчувствие към мъката и страданията на другите,

докато всъщност на нуждаещите се от хляб предлагаше само камъни.

Но бедните тъкачи, миньори и надомници не знаеха това. Та Аугуст Зайделман бе толкова умел и речовит, а те бяха тъй наивни в своите представи и преценки! Изглеждаше им направо чудо, че един представител на заможната класа им говори толкова доброжелателно и привидно братски. Почувстваха се силно завладени и затрогнати от думите му и щом свърши, му благодариха с искрени аплодисменти. А когато той отново посегна към сборника с църковни песни и прочете още една строфа от започнатата в началото песен, слушателите му я подеха, кажи-речи, с въодушевление.

После рентиерът накара един от служителите на брат си да му донесе тенекиена кутия и започна да събира пари — най-напред от своите роднини. Чувахе се как монетите тежко падат на дъното ѝ. След това дойде ред на служителите и накрая продължи между редовете на слушателите.

Мнозина, които нямаха у себе си пари, заемаха от съседите си дребни суми, но тъй или иначе всички дадоха лептата си. Колкото и бедни да бяха, искаха да покажат, че не им е чуждо чувството на братска обич между хората. Не един и двама пожертваха буквално последния си пфениг. Е, нали у дома все още имат картофи и сол! Пасторът, който се беше появил с доста голямо закъснение, също пусна нещичко в кутията.

Накрая Аугуст Зайделман заяви пред всички, че назначава своя брат, търговеца Зайделман, за касиер, защото бил инициатор на тази благотворителна сбирка. Пред цялото насъбрало се множество той му предаде кутията и тогава местните големци се отдалечиха също така гордо и високомерно, както бяха дошли. А бедняците останаха в салона, за да поговорят още малко за всичко, което бяха видели и чули.

* * *

След като пристигнаха у дома си, Зайделманови отвориха кутията, за да преброят парите.

— Двайсет и шест марки! — каза търговецът. — Е, не е много, но все пак ще стигне, за да да покрием разноските си. Така поне няма да имаме загуби от твоето „братско“ хрумване.

Рентиерът погледа укорително брат си.

— Спести си тези приказки! Знам много добре каква полезна цел

преследвах с моята сказка. Трябва поне от време на време да правим по някой красив жест към хората, на които ножът отдавна е опрял до кокала, за да не би между тях да избуят плевелите на недоволството и бунта. Иначе е твърде възможно лоши дни да очакват и някои други, които в момента не могат да се оплачат от нищо. И тъй, моля! Нека си оправим сметките! Какви разноски направи ти? Всъщност аз не знам да има такива.

— Заех ви пианото и работниците ми го пренесоха. Това са две разходни пера.

— И каква сума ще искаш?

— Мисля, че пет марки няма да са много.

— Наистина си твърде скромен. Сега остава само и Фриц да поиска възнаграждение за дрънкането си по клавишите.

Нейде от ъгъла племенникът му се обади с мазен, престорено патетичен глас:

— Отказвам се, скъпи чичо! Всичко направих от любов към ближния и истинска жертвоготовност.

— Много добре! — отвърна рентиерът също тъй подигравателно. — Ти си доста схватлив папагал. Без грешка можеш да повториш всичко, което си чул.

След тези думи Аугуст Зайделман измъкна от джоба си някаква хартийка и каза:

— Ето тук съм си отбелязал моите разходи. Осем марки ми струват само влакът и шейната. Към това се прибавя и консумацията по пътя: един грог, едно кафе, два коняка и един шницел с картофи в масло. Струва ми се, че ако ти дам исканите от теб пет марки — при тези думи той побутна споменатата сума към брат си, — така горе-долу ще си оправим сметките. Впрочем, сега ще трябва да се приготвим за посрещането на гостите. Добре постъпихме, като поканихме на вечеря неколцина господа, нали?

— Да — кимна търговецът Зайделман, — ще дойдат пасторът, кметът, лекарят на миньорите, както и някои други големци от Хоентал. Мисля, че скоро ще започнат да пристигат. После можем да преминем в голямата стая. За съжаление на Фриц се налага да отскочи да свърши още някаква работа, както сам ми каза.

— Тази вечер ли? — учуди се рентиерът.

— Да, скъпи чичо, ща не ща, трябва да изляза — Фриц Зайделман се намираше вече на прага на вратата. — Нали знаеш, че предстои балът на нашия клуб! Има да се вършат още сума неща.

След тези думи Фриц се сбогува с баща си и чичо си и няколко минути по-късно излезе от къщата.

Междувременно горе в голямата стая полека-лека гостите се събираха. Заемаха местата си на богато отрупаната маса. Мартин Зайделман постави от двете си страни пастора и кмета на селото. Рентиерът завърза разговор с лекаря на миньорите, който същевременно преглеждаше и бедняците в Хоентал. Този измъчен от прекомерно тежката си работа човек току-що се беше върнал от посещение при болен. Сега разказваше на рентиера тъкмо за това. Ставаше дума за някаква бедна старица.

— Какво ѝ е на жената? — попита Аугуст Зайделман.

— Какво ѝ е ли? хванала я е болестта на мизерията и нищетата, туберкулозата, както почти всички тукашни хора.

— Безнадеждно ли е ? Лекарят вдигна рамене.

— Как да спасиш болен, за когото трябва да плати общината. Та нали, кажи-речи, нищо не бива да му предписвам. Рентиерът смръщи вежди.

— Драги мой, не говорете така! Миналата година доста изпразнихме болничната каса на миньорите.

— Да не би да имате предвид осемстотинте марки, които получавам като заплата.

— Не говоря за това. Но са изхарчени сто и четири марки в аптеката. Помислете само колко много пари за една година!

Лекарят приближи глава до ухото на Аугуст Зайделман, тъй че никой да не може да чуе разговора им.

— Знаете ли, господин Зайделман — прошепна той, — за колко болни трябваше да стигне тази сума?

— Това не ме засяга. Интересуват ме само похарчените пари. Аз съм пълномощник на барон Вилдщайн, собственика на мината, както и на моя брат, който участва с капитали в нейната експлоатация, и следователно съм длъжен да се грижа за интересите им.

— Добре, грижете се, но при това трябва поне донякъде да се съобразявате с фактите. Тези сто и четири марки са изразходвани за двеста и тринайсет случая, господин Зайделман! Значи средно за лекарства се е падала по една марка на повече от двама болни. Няма даже и петдесет пфенига на глава за година! Не бива да го казвам на никого, защото иначе...

— Само това липсваше! Вие сте служител на барона. Впрочем, нали сам удостоверихте, че били все леки заболявания...

— О, о! — прекъсна го лекарят. — А да не би да трябваше да разглася, че здравословното състояние на населението тъкмо в моя район е

най-окаяното в цялата страна?

Тук разговорът им бе прекъснат. Домакинът вдигна наздравица за своя брат, като не забрави да го похвали за благородните му и хуманни възгледи, които бил изложил в своя доклад. Чашите весело звъннаха.

Никой не забеляза старата жена, която влезе в същия момент и остана да се държи с две ръце за рамката на вратата. Тя беше сляпа. Косата ѝ бе раздърпана от вятъра, а дрехите ѝ представляваха тънки парцали. Цялото ѝ тяло трепереше от студ.

Гостите отново насядаха и едва тогава Мартин Зайделман забеляза неканената гостенка.

— Какво? — подскочи той. — Старата Льофлер тук? Че какво търси при нас?

— О, не ми се сърдете! — каза жената, докато беззъбите ѝ челюсти се удържа една в друга от студ. — Търся господин пастора Зайделман.

Рентриерът се почувства поласкан, че го нарече пастор. Той стана и направи знак с ръка на брат си, който вече се канеше гневно да я скастри.

— Аз съм търсеният от вас човек, драга госпожо. Какво желаете?

— Днес бях в кръчмата. Едно момче ме заведе. Искях да...

— Какво? Били сте в кръчмата? — попита я грубо. — А не живеете ли в приюта?

— Да, вече от доста време.

— И въпреки това отивате в кръчмата? Струва ми се, че трябва да сте се прибрали в приюта в точно определен час, нали?

— Това не се спазва толкова стриктно, понеже сами трябва да се грижим за прехраната си. А и попитах за разрешение управителя. Искях да чуя речта ви.

— А-а, това е нещо друго! Ами какво търсите сега тук? Старицата размисли кратко, за да намери най-подходящите думи.

— Господин пастор — поде тя колебливо, — вие говорихте за мизерията и нищетата и за начина, по който може да се помогне срещу тях. Мизерия и нищета тук има навсякъде, накъдето се обърнеш, но моята беда е най-голяма.

— Да, положението ви наистина е лошо. Да си сляп е страшно нещастие, изпратено от небето. Молете се смирено и горещо! Може би ще се намери средство за изцелението ви.

В този момент пасторът шумно се покашля. Той беше тих и скромен Божи служител. Не беше борческа натура, но онова, което чу, му се видя вече прекалено.

— Ах, за мен няма вече никакво изцеление — отвърна сляпата. —

Изгубих очните си ябълки. И то докато изпълнявах задълженията си на прислужница. Господин пасторе, не е ли възможно да получавам някаква издръжка от моя някогашен работодател?

— От къде на къде? Докато сте работили, моят брат съвсем акуратно ви е изплащал възнаграждението. А след като сте прекъснали работата си, нямате право да искате каквото и да било.

— Не можете ли да кажете някоя добра дума за мен? Откакто се случи онова нещастие, водя такъв мизерен живот, какъвто никъде няма. Другите могат да обикалят селата наоколо, където по-лесно ще се намери парче хляб, отколкото тук, а аз пипнешком обикалям къщите на това селище, в което живеят само бедняци. Вие държахте толкова хубава реч... тъй хубава и затрогваща...

— Значи моето слово ви хареса, така ли?

— О, много! Говорихте за братската обич между хората и за отзывчивостта. И тогава си помислих: „После ще отида при него. Който умее толкова хубаво да приказва за любов към ближния, сигурно има добро сърце.“

Аугуст Зайделман сбърчи чело.

— Значи сте дошли да просите? Не знаете ли, че това е неприлично?

Като че сляпата старица напрегнато се заслуша в тишината, настъпила в голямата стая при изострянето на този мъчителен разговор. По измъченото ѝ лице се изписа израз на силно душевно вълнение. После някак изведнъж по него пробягна и се скри горчива усмивка.

— Ах, така ли, сега вече знам как стоят нещата! Пред обществеността господинът намира много хубави думи за нас, бедните хора, но стане ли въпрос да се даде нещо, тогава работата изглежда съвсем другояче.

— Какво искате да кажете? — кипна рентиерът. Старицата все още стоеше облегната на рамката на вратата. Сега започна да говори, при което сякаш гледаше над главата му нейде в далечината.

— Какво искам да кажа ли? Ами това, че ви смятах за ангел, изпратен при нас от милия Бог, а ето че сега разбирам колко наивна съм била. И вие сте просто само един човек, и то дори не сте от най-добросърдечните хора.

Лека-полека всички гости се бяха заслушали в разговора на рентиера със старицата Льофлер и ето че последните думи предизвикаха всеобщо възмущение.

— Какво безсрамие! Нахално женище! — разнесоха се викове около масата.

— Изхвърлете я навън! — изкрещя рентиерът, като посочи с ръка

към неудобната посетителка.

В този момент пасторът стана от мястото си.

— Почакайте, госпожо Льофлер! — каза той тъй високо, че всеки да може да го чуе. — Тръгвам си с вас. Който ви гони по такъв начин оттук, той пропъжда и мен.

Само след миг-два пасторът се озова на прага на вратата.

— Какво? Да не би да искате да напуснете дома ми само заради тази жена? — попита слисаният Мартин Зайделман.

— Не заради жената, а заради отношението ви към нея. В един християнски дом не се изгонва по такъв начин смирено молещия клетник, изпаднал в беда. Впрочем, мога да ви уверя, че сляпата старица вече получи помощ. Вярно, че аз съм само един скромно платен пастор, но винаги ще намеря за нея парче хляб и нещо топло за пиене.

— Но вие прибързано се намесвате в организираната дейност на социалните грижи! — обади се рентиерът.

— Да не би да намекувате за даренията, които събрахте днес за изпадналите в беда клетници? Ще ми позволите ли да ви попитам колко голяма е сумата?

— Не сме длъжни да ви даваме отчет — високомерно заяви Аугуст Зайделман. — Не сте упълномощен от властите да проверявате нашата каса.

— Добре. Но защо събирате пари, щом сега твърдите, че жестовите на благотворителност се бъркали в работата на социалните грижи?

Пребледнял от гняв, рентиерът пристъпи към пастора.

— Господин пастор, нали днес слушахте сказката ми? Навярно сте забелязали, че умея не по зле от вас да говоря за любовта към ближния. Аз съм християнин, но...

— Не, господин Зайделман, вие не сте истински християнин! — рязко го прекъсна пасторът. — Вие само сте си сложил маската на християнин и сипете около себе си красиви думи за братска обич между хората, ала всъщност не вършите нищо. Иначе нямаше да се държите така към това толкова изстрадало човешко същество. Аз като духовник имам святото задължение да се заема с този случай. Засега няма какво повече да си кажем, господине! А на жената ще бъде помогнато!

В голямото помещение се беше възцарила твърде потискаща атмосфера, ето защо братът на рентиера се опита да спаси добрата репутация на своя дом и понеже никак не искаше да разваля отношенията си с пастора, в последния момент реши да посредничи.

— Но, господин пастор, надявам се, нямате намерение завинаги да

задържите в дома си старата Льофлер, нали? — попита той с несигурен глас.

— И не е необходимо. Ще се погрижа, щото обитателите на приюта да нямат вече нужда да ходят по просия и да гладуват.

— Моите уважения за добрата ви воля, господин пастор, но как ще стане това? Общината ни е твърде бедна, за да направи нещо повече, отколкото е могла да стори досега.

Лицето на духовника се озари от доволна усмивка.

— Имам достатъчно пари — отвърна той.

— Вие ли? Доколкото знам, сте беден!

— Така е, но се намери една благодетелна душа, която дари значителна сума за нашия приют.

— Че колко ли ще е голяма тя? — подигравателно попита Аугуст Зайделман.

— Тъй като нямам право да се интересувам за вашата каса, господине, то не мога да ви дам никакви сведения и за моята.

— О, но този случай е малко по-друг! Тук става въпрос за общинска работа, а брат ми, търговецът Зайделман, отговаря за помощта на бедните в това селище. Под негово ръководство е и самият приют за бедни. Ще трябва да му предадете средствата, които са били връчени на вас.

— За съжаление се заблуждавате. Дарителят ми предостави сумата с изричното искане аз да се разпореждам с нея. Само аз мога да решавам по какъв начин да бъде изразходвана тя.

— Тогава този дарител явно не е запознат с правилника за общините. Кой е изобщо този човек?

— И в това отношение не съм длъжен да ви дам сведения, но впрочем и да исках, пак не мога, защото и за мен самия е напълно непознат. Не ми каза името си. Най-подробно ще обмисля цялата работа, за да мога да докладвам още на същото заседание на общинарите и да внеса предложенията си. Лека нощ, господа!

Пасторът хвана сляпата старица за ръката и я изведе навън. Щом излезе, гостите подеха оживен разговор. Мъчителната и неприятна сцена беше бързо забравена, но пък споменаването за някакъв непознат благодетел им даде такъв материал за догадки, че те останаха още дълго най-подробно да обсъждат тази тема.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ИЗКУСИТЕЛЯТ

Едуард Хаузер и баща му също слушаха сказката на Аугуст Зайделман.

— Какво ще кажеш, тате? — попита Едуард, докато се връщаха у дома.

— Вдига голяма пара, но тя му стига само за свирката. Много шум за нищо.

— И аз мисля така. Не ми хареса ораторът.

— Той е голям лицемер. По-добре нека държи своите проповеди на брат си и на племенника си. Единствено те са виновни за мизерията ни. Ти пусна ли пари в кутията?

— Да, десет пфенига.

— Аз също. Той така поглеждаше всеки, тъй го следеше какво ще направи, че хората изобщо не се осмеляваха да не дадат някоя монета, и то, да речем, не само два пфенига. А самите ние толкова се нуждаем от тези пари!

— Бог ще ни помогне, тате, както веднъж вече ни помогна.

— Какво ще правиш тази вечер? Ще прескочиш ли до Хофманови?

— Не.

— Защо? Иначе, кажи-речи, всяка вечер си у тях.

— На Хофман вече не му се харесва.

— Да, станал е твърде нелюбезен към нас. Забелязах го, когато му поисках назаем дърва и въглища. Струва ми се, знам и причината. Сигурно си мисли, че имаш определени намерения към Енгелхен.

— Да мисли каквото си ще!

— А нима не е прав?

— Не е.

— Хайде, хайде! Ангелика е добро и свястно момиче. Всички ние я обичаме и никой няма да има нищо против, ако след време двамата се ожените. Или да не би нещо да се е случило между вас?

— Моля те, тате, не ме измъчвай! Спести ми отговора! Ще трябва да го превъзмогна и после няма да мисля повече за това.

— Аха! Значи тя не те обича. Да не би да си има някой друг? Е, момчето ми, аз няма да се бъркам в тези неща. Само ми е жал за вашата дружба още от детство. Ще влезеш ли с мен вътре?

Бяха стигнали вече пред тяхната къщичка.
— Не, тате. Ще ходя в гората.
— В гората ли? Че каква работа имаш там? — учудено попита старият Хаузер.
— Бях забравил, че шейната на Вундерлих е все още у нас. Искам да му я върна.
— Че защо тази вечер? Нали и утре е ден.
— Остави ме, тате! Когато съм сам, най-добре се справям с мислите си.
— Както желаеш! Но гледай да се върнеш по-скоро! В гората е опасно. Не забравяй Горския призрак!

* * *

От събранието Арнд беше поел право към лесничейството. Когато седнаха да вечерят, старият Вундерлих попита за съдържанието на доклада. Арнд му отвърна:

— Нито нещо особено умно, нито нещо особено убедително. Дори ми се струва, че всичко бе направено само за да измъкнат пари от хората.

— Възможно е. От този човек може всичко да се очаква. Значи пари събираха, така ли?

— Ами да.

— Дяволите да го вземат този тип, загдето тъй мами гладуващите клетници и им измъква последните пфениги! Ще го обеса жив за краката, а главата му ще напъхам в някой мравуняк!

— Точно сега, посред зима, ще ви е малко трудничко — усмихна се неговият гост.

— Тогава ще изчакам лятото. Но трябва да увисне на въжето и ако... я гледай, че накъде тръгнахте пак? Арнд се беше изправил на крака.

— Отивам в стаята си, господин братовчеде. Не се тревожете за мен! Възможно е отново да се разходя из гората.

Навън в коридора той срещна Едуард, който искаше да съобщи на лесничея, че му е върнал шейната. Арнд отговори на поздрава на младежа и се заизкачва нагоре по стъпалата.

Той влезе в стаята си, без да запали лампата, приближи се до прозореца и погледна навън към побелелия от сняг пейзаж. Внезапно Арнд се стъписа, бързо се отдръпна малко назад и от по-безопасно разстояние

отново хвърли поглед навън.

Онова, което видя, бе напълно достатъчно, за да накара някой донякъде боязлив човек да изтръпне от страх. Между трите бора, където бяха намерили убития граничар, тоест недалеч от самата гора, безмълвно и неподвижно изправена в снега, стоеше някаква бяла фигура.

„Това е Горския призрак! — светкавично мина през ума на Арнд. — Сега трябва да действам!“

Бързо отвори единия от куфарите, извади от него чаршаф и няколко предмета, които му служеха за дегизиране, и се втурна надолу по стъпалата. После пъргаво изтича през предната врата и излезе на открито. Навън се загърна в белия чаршаф и започна да описва широка дъга, заобикаляйки лесничейството, с намерение да се появи в гръб на Призрака. Така се добра до гората, която на онова място беше доста рядка. След като достигна целта си, свали чаршафа, защото той преди всичко трябваше да го направи трудно забележим, докато минава през откритите места. А тук наоколо имаше достатъчно храсти за прикритие и чаршафът само щеше да му пречи.

После Арнд се приведе и внимателно продължи да се промъква напред. И не се бе излъгал — точно пред него изникна бялата фигура като забит в снега стълб — едно загадъчно Нещо.

„Аха — помисли си Арнд, — значи така изглежда Горския призрак! Но както ми се струва, този тип очаква Хаузер. В никакъв случай не бива да го изпускам из очи. Ако иска да говори с Едуард, сигурно няма да го направи толкова близо до лесничейството, а ще изчака, докато младежът излезе, после, прикривайки се зад дърветата, бързо ще се втурне успоредно на пътя и ще го изненада на подходящо място. Ще се опитам да го проследя, защото трябва да чуя какво толкова има да казва Горския призрак на младия Хаузер.“

Арнд не се излъга в предположенията си. Когато след известно време Едуард излезе от лесничейството, в неподвижния бял стълб се появиха признаци на живот. Той предпазливо се запромъква между първите дървета на гората, също както човек гази в дълбокия сняг. Арнд тайно го последва, търсейки прикритие зад всеки ствол.

Младият Хаузер изобщо не подозираше, че някой го наблюдава и следи. Крачеше надолу по пътя, потънал в мислите си, докато внезапно се стресна, защото се разнесе силен и груб глас, който извика: „Стой!“

Само тази единствена думичка „стой!“ напълно бе в състояние да накара самотния странник да потрепери от страх, защото не е шега работа някой да те изненада по такъв начин в лунна нощ сред гората. В случая

обаче на всичко отгоре този вик дойде от онази зловеща фигура, която се показва между храсталаците точно такава, каквато старият кум я беше описал на Хаузерови. Бялото видение изглеждаше по-високо от нормалния човешки бой. Силуетът му хем имаше човешки форми, хем не приличаше съвсем на човек. И всичко по него беше бяло, дори и лицето, на което личаха само две тъмни кръгчета, навярно очните кухини, както и широка черна черта на онова място, където се намира устата на човек от плът и кръв.

Едуард се закова там, където си беше. Имаше чувството, че кръвта му се смръзва в жилите. Огледа се наляво и надясно. Иначе не посмя да направи никакво друго движение. А пък да проговори — изобщо не беше в състояние. Просто напълно безпомощен изчакваше да види какво ще направи с него Горския призрак.

— Какво търсиш тук? — дойде първият въпрос на видението.

— Прибирам се у дома — с голяма мъка успя да продума Едуард.

— Къде беше?

— В лесничейството.

— Виждам, че казваш истината, и това е добре за теб. Една лъжа или дори само някакво извъртане може да ти струва живота. Запомни го! Аз съм Горския призрак. Ами ти кой си?

— Казвам се Едуард Хаузер.

— Работиш за Зайделман, нали?

— Работех за тази фирма, но те се разплатиха с мен и не искат да ме виждат повече.

— Много лошо за един клет бедняк като теб. Знам, че се тревожиш за бъдещето си. Скитаеш се наоколо, за да търсиш работа, но нищо не намираш. Какво ще кажеш, ако ти предложи една възможност да спечелиш пари?

Това беше съвсем неочакван обрат в странния им разговор. Доколкото знаеше Едуард, от Горския призрак никога не можеше да се очаква нещо хубаво, а ето че най-изненадващо му предлагаше помощ в неговата голяма беда.

Тези мисли малко понамалиха страха му, който го бе сковал до този момент. Младежът направи неволно движение с ръка и зарадвано възкликна:

— Ех, ако беше истина!

— Е? Продължавай! Ако е истина, какво после?

— Ами тогава ще се опълча срещу всеки човек от селото, който говори лоши неща за Горския призрак, и ще го нарека лъжец. Ще разкажа

на всички, че Горския призрак е добър дух, който помага на бедните хора.

— Тъй, тъй — дойде в отговор с такъв тон, който навеждаше на предположението, че за този дух подигравателната усмивка не е нещо непознато. — Е, тогава нека видим доколко са сериозни думите ти, Едуард Хаузер. Слушай! Предлагам ти възможност да спечелиш пари. Ела при нас!

Последните три думи проехтяха из заснежената гора като някакъв подмамващ зов. „Ела при нас!“ — отекна в душата на младия човек, който току-що тъй доверчиво бе разкрил мислите си пред Горския призрак. Но неговото радостно упование като че вече беше разколебано. Внезапно усети как сърцето му лудо заблъска от нова, по-силна уплаха. Твърде несигурно прозвуча следващият му въпрос:

— Какво означава това „при нас“?

— Колко си глупав! Не знаеш ли чий закрильник е Горския призрак?

— Казват, че закрилял контрабандистите.

— Вярно е. А сега отговори на предложението ми! Едуард наведе глава и нищо не каза. Мълча, докато Горския призрак отново му напомни, че чака решението му. Но този път гласът му беше зловец и заплашителен.

— Отговаряй, нищожество!

Едуард се стресна. Вкочанените му от студа пръсти се свиха в юмруци. Това беше външният израз на онова, което ставаше в него. Младежът събра смелост и сили, за да остане твърд дори и срещу всемогъщия Горски призрак. В себе си реши на никаква цена да не допусне да го подмамят да се отклони от честния и законен път. Ако ще би да му струва и живота.

— Не мога — промълви той.

— Не можеш? Защо?

— Защото... защото онова, което вършат контрабандистите, е незаконно.

— Ама че ги дрънкаш! Какво те интересува теб правдата или кривдата? Казвам ти, че ще ти се окаже голяма чест, ако бъдеш приет сред хората на Горския призрак. Спокойно можеш да предоставиш на други да решават дали държавата има право да облага с високи мита най-необходимите стоки, тъй че те да стават все по-скъпи и по-скъпи! Освен това ми се струва, че и на теб, и на семейството ти ножът е опрял вече до кокала и ти би трябвало само да се радваш, ако някой ти предложи да получаваш такива хубави доходи! Запомни добре! Ако се присъединиш към нас, ще печелиш на ден толкова, колкото иначе за няколко седмици. Като предплата ще ти предложи веднага една банкнота от двайсет марки. Не бъди глупак и се съгласи!

Бялата фигура пристъпи към Едуард, сякаш се канеше да му стисне ръката в знак на разбирателство, но младият човек отстъпи крачка назад и каза:

— Не, не, не мога! Предпочитам да умра, отколкото да стана контрабандист! По-добре мъртъв, отколкото без чест!

— Тъй, значи наричаш тази работа безчестна? И дръзваш да ми го кажеш? Слушай бе, момченце, това може да ти струва главата! Или... щом наистина си толкова смел, както сам се представяш, и щом не се боиш от смъртта, тогава съществуват и други средства, за да те накараме да омекнеш. Ако не приемеш предложението ми, вината ти ще трябва да изкупи едно момиче, което ти дяволски много харесваш.

— Мо... мо... момиче ли?

— Една тъй наречена Енгелхен! Пак ти повтарям: аз съм всемогъщият Горски призрак! Само да си помръдна пръста и заради твърдоглавието ти красивата Ангелика наистина ще отиде при ангелчетата. Разбираш какво имам предвид, нали?

Този удар улучи целта си. Едуард потрепери. Съпротивата му, кажи-речи, бе вече сломена.

— Само това не, само това не! — възкликна той умолително.

— Твоите молби няма да ти помогнат! — срязва го Горския призрак. Страхът и суеверието на младежа му бяха добре дошли и той ги използва с нечувано безочие. — Аз съм призрак, а призраците нямат сърце. От теб искам ясен отговор — да или не!

— Аз... аз не мога!

— Значи Енгелхен ще трябва да умре! Тогава изведнъж на Едуард му хрумна една мисъл и каза думи, подсказани му от отчаянието:

— Бог ще закриля Енгелхен, а той е много по-могъщ от Горския призрак!

— Голям хитрец си бе, синко! — учудващо кротко му отвърна бялата фигура. — Все повече се убеждавам, че ще можем да те използваме много добре. И така, не си мисли, че ще се измъкнеш от мрежите ми! Но все пак ще ти дам време да размислиш. Пак ще си поговорим. Засега заплахата ми остава в сила. Ангелика Хофман е в смъртна опасност, ако до следващата ни среща не си решил да приемеш предложението ми. И още нещо. От теб искам да мълчиш. От мен да мине — можеш да разказваш, че си видял Горския призрак в гората. Нека хората знаят, че съм винаги там, където е необходимо. Ала не бива да раздрънкваш онова, за което разговаряхме. Ясно ли е? Разприказваш ли се, макар пред един-единствен човек, ще си отмъстя и на теб, и на твоите близки!

— Не, не, ще мълча! — припряно го увери Едуард. — В твой интерес е да спазиш обещанието си. Хайде, изчезвай!

Едуард си тръгна. След три крачки започна да тича и скоро изчезна в гората. Но Горския призрак още доста време остана неподвижен на мястото си с властнически протегната подир него ръка.

Едуард страшно бързаше да се прибере в Хоентал. Когато стигна в селото, все още не беше кой знае колко късно. Той се поколеба дали веднага да се прибере у дома, защото добре знаеше, че няма да може да заспи. Срещата с Горския призрак занимаваше мислите му повече, отколкото сам искаше да си признае. Ето защо бавно закрачи нагоре по улицата.

По едно време срещу него се зададе някакво момиче и когато вече се канеше бързо да мине покрай него, той позна Ангелика, макар че заради студа беше увила цялата си глава с широк шал.

— Енгелхен! — подвикна той полугласно.

— Какво има? — кратко попита тя, като се спря, но без да го погледне в очите.

Едуард пристъпи съвсем близо до нея.

— Остава ли в сила онова, което ми каза? Наистина ли ще отидеш на бала?

— Да.

— Добре, тогава и аз ще отида.

— На увеселението ли? — изсмя се тя. — Че то е само за поканени гости.

— Друго имам предвид. Ще отида при контрабандистите. При тези думи Ангелика видимо се изплаши. Но още в следващия миг си помисли, че всичко това са само празни приказки.

— И как ще си изпълниш заканата? — попита го тя.

— Много просто. Току-що имах честта да разговарям с Горския призрак!

— Боже мили! И нищо лошо ли не ти направи?

— Че какво да ми направи? Напротив, дори беше много любезен с мен и ми обеща цял куп пари.

— Това... това е невъзможно!

— Казвам ти самата истина. Бих могъл да ти разправам и други неща, но не искам. Обещах да мълча.

Енгелхен замислено заби поглед в земята. Цялата работа й се струваше твърде съмнителна и нечиста. Най-сетне тя пак вдигна глава.

— Ами ти? Как ще постъпиш?

— Ще си остана почтен човек и няма да се поддам на изкушението. Ако си разумна, и ти ще направиш така.

— Аз ли? Да не би да мислиш, че ще се подлъжа да започна да се занимавам с контрабанда?

— Не, но твоята почтеност ще бъде поставена на изпитание по време на бала с маски.

С тези думи Едуард не искаше да каже нищо лошо, но въпреки това Енгелхен му се разсърди. Тя нахакано му обърна гръб и само рече:

— Лека нощ!

Едуард въздъхна и продължи пътя си в потиснато настроение.

„Непременно трябва да отида на бала — каза си той. — Имам чувството, че там я застрашава някаква опасност. Да става каквото ще, но на всяка цена ще закрилям Енгелхен!“

* * *

Когато Горския призрак се спря край пътя, за да издебне Едуард и да го спре, Арнд се опита да се промъкне възможно по-близо до него. Намери подходящо прикритие зад няколко нагъсто растящи едно до друго млади дъбови дръвчета, по които все още имаше останала суха шума. Там той се озова толкова близо до зловещата бяла фигура, че разбираше всяка дума от разговора и много добре можеше да огледа загадъчното същество. Наблюденията му потвърдиха, че пред него бе застанал човек, който действително се беше загърнал с чаршаф от глава до пети. Арнд ясно различаваше всички подробности, понеже луната грееше на небето и освен това снегът искреше и отразяваше светлината ѝ. Детективът побърза да се възползва от това обстоятелство. Внимателно огледа краищата на чаршафа и в един от ъглите му успя да различи две букви — М. и Т.

След като странният разговор между двамата приключи, Арнд незабавно се оттегли назад. Едуард изчезна, а неговият изкусител остана на мястото си, загледан подир него.

Франц Арнд усети как пръстите започнаха да го сърбят. Тъкмо сега можеше да залови тайнствения непознат, който тук играеше ролята на призрак. Но каква полза от това? В случая важното беше да се разкрие цялата престъпна банда и завинаги да се обезвреди. Следователно най-напред трябваше да се запознае с всичките ѝ хитри номера и трикове, а за тази цел му бяха нужни време, търпение и преди всичко още допълнителни

и подробни разследвания. По-добре беше на първо време да остави Горския призрак да си отиде. Реши тайно да го проследи.

И така, той тръгна по петите на маскирания, който най-сетне се размърда и започна да навлиза все по-навътре в гората. Съвсем скоро Арнд установи, че се е отправил точно към вече споменатия огромен дъб. Там тайнственият непознат се засуети край ствола и не след дълго бързо продължи нататък.

Арнд се втурна към дъба и внимателно огледа ствола от онази страна, където маскираният го беше опипвал с ръце, ала не успя да открие каквото и да било.

Благодарение на това забавяне Горския призрак спечели значителна преднина. Когато Арнд отново пое по петите му, той тъкмо излизаше от гората и закрачи към една усамотена постройка, която заради тухлените си зидове бе наречена Червената воденица. Щом излезе на открито, детективът пак се загърна в чаршафа и се втурна по следите на непознатия. Тъкмо бе достигнал вече порутения градински зид зад самата воденица, когато зловещата бяла фигура внезапно изчезна. Арнд напразно напрягаше зрението си. Опита се да открие накъде е отишъл маскирания по дирите му, ала и това не доведе до никакъв резултат, защото наоколо имаше твърде много стъпки от човешки крака, оставени вероятно от обитателите на воденицата.

Ядосаният преследвач се прикри до едни храсти, които растяха до силно повредения градински зид, свали чаршафа, сгъна го и го прибра под якето си. После взе бързо решение и се отправи към селото. Добре запомни мястото, където Горския призрак му се изплъзна толкова неочаквано. В момента не можеше да направи нищо друго.

По-късно, когато вече крачеше по главната улица на селото, той се натъкна на Едуард Хаузер, който не беше вървял като него напърно, без каквото и да било път, и затова му бе необходимо повече време, за да се добере до селото. Младежът учтиво го поздрави и се нагани да отmine, обаче Арнд спря и му подаде ръка.

— Е, какво е положението у дома? Удържахте ли на думата си да мълчите пред другите, както поисках от вас?

— Да, господине. Само баща ми знае откъде са парите.

— И зарадва ли се?

— О, да, толкова много!

— Е, в такъв случай наистина ви е било възможно да се откажете от едно предложение, което, макар да е привлекателно, съвсем не е безупречно почтено.

Едуард не знаеше как да тълкува думите му. Неразбиращо го погледна и попита:

— Аз ли? Какво искате да кажете?

Арнд се усмихна. Отговори му с такъв тон, сякаш ставаше дума за нещо съвсем незначително или за нещо, което се разбира от само себе си.

— Видях ви в гората да разговаряте с някакъв човек. Той ви предложи предплата от двайсет марки, но вие отказахте да ги вземете.

Изплашеният Едуард отстъпи крачка назад и с боязлив поглед го измери от глава до пети.

— Да не сте всезнаещ? — заекна той.

— Не, но имам добър слух.

— Нищо не разбирам.

— А е толкова просто. Подслушах ви.

— Мен... и... и Горския призрак?

— Да речем по-добре вас и маскирания негодник, който искаше да ви подмами да станете контрабандист.

— Господине — едва продума Едуард, — вече не знам дали да се страхувам от вас, или...

— Да се страхувате? — прекъсна го Арнд. — Че защо? Ще ви доверя една тайна. Обикалям наоколо из гората, защото искам да заловя Горския призрак.

— Да го заловите? Вие? А-а! Тогава сте от полицията, нали?

— Отгатнахте! Признавам го, понеже знам, че ще мълчите. Вие отказахте да вземете предплата от онзи престъпник. Добре, нека тогава видим дали ще отхвърлите сега друго подобно предложение. Искате ли да спечелите петстотин марки?

— Пет... стотин марки? Да ги спечеля? Да не би изведнъж да са започнали да валят пари вместо сняг? Или Хофнгал е полудял? Струва ми се, че сънувам!

— Не, не сънувате — увери го Арнд. — Вече ви казах, че искам да заловя Горския призрак, но ми се ще да хвана не само предводителя на контрабандистите, а и всичките му съучастници. Ако ми помагате и успеем, ще ви платя петстотин марки.

От гърдите на Едуард се изтръгна дълбока въздишка.

— Много ми се иска да участвам в тази работа, но се опасявам, че никога няма да спечеля петстотинте марки.

— Защо не?

— Господине, моля ви, че кой може да излезе насреща на Горския призрак?

— Ами, призрак, глупости! Онзи тип, дето ви спря в гората, беше жив човек от плът и кръв. Призраци не съществуват.

— След срещата ми с Горския призрак и в мен се появиха някои съмнения, че той наистина е призрак. Но такъв мерзавец едва ли ще може да бъде заловен.

— Ще видим. Засега важното е дали ще приемете задължението да станете мой помощник.

— С радост!

— Добре, разбрахме се! А за да не ви се налага да се обвързвате с някаква друга работа и да можете винаги да сте ми на разположение, ще ви плащам седмично по трийсет марки.

— Трийсет? Седмично?

— Да, трийсет марки!

— Трийсет марки! — невярващо повтори Едуард. Такава сума за седем дни му се струваше направо приказно голяма. — И какво ще трябва да върша за тези пари?

— На първо време нищо. Помислете си как бихме могли да узнаем нещо повече за Горския призрак! Преди всичко трябва да научим кой е тайнственият закрилник на контрабандистите. Щом ви хрумне някоя интересна мисъл, елате при мен в лесничейството!

— А може ли лесничейт да знае, че ви сътруднича?

— Той, да, но иначе никой друг! Сега-засега в града имам един-единствен доверен човек. Дискретността е първото условие, което поставям. Попитайте лесничей за тайните знаци, уговорени между нас. За да остана и занапред непознат в околността, аз често ще се предреждавам, а в същото време ще е необходимо да ме разпознавате под моите маски. Същите знаци и уговорки ще са валидни и за вас. Освен това опитайте се да разберете чие име в селото или в околностите започва с буквите М и Т!

— Това пак ли е във връзка с Горския призрак?

— Да. И друго — от вас ще изисквам винаги по всички въпроси безусловна искреност.

— Можете да разчитате на мен — увери го Едуард и в припряното си усърдие добросърдечният младеж изведнъж се реши да каже още нещо. — Веднага ще ви дам едно доказателство. Ще ви издам, че във вторник вечерта трябва да отида на... бала с маски.

— На бала с маски? — учуди се Арнд. — И трябва? Защо пък да трябва?

— За да... за да... за да помогна на едно момиче.

— А-а! Я виж ти! Навярно става въпрос за вашата съседка Ангелика

Хофман, а? Лесничеят ми разказа вече за това хубавичко девойче, а и онзи негодник в гората също спомена името ѝ.

— Да. Тя е поканена на бала. Вдругиден в нашата кръчма „Казиното“ от съседния град организира карнавал. Един от членовете на клуба, който не си е издал името, е поканил Енгелхен... искам да кажа Ангелика Хофман... и дори ѝ е изпратил маска и костюм на италианка.

— Разбирам — усмихна се Арнд. — Обичате Енгелхен и това не ви харесва, защото вие няма да присъствате на бала. Онзи, другият, би могъл да ви се изпречи на пътя. Е, щом искаме да разговаряме най-откровено помежду си, наистина не бива да премълчаваме нищо.

Едуард наведе глава. Малко се срамуваше.

— Да, така е.

— Не искам да ви се бъркам в онези неща, които засягат най-съкровените ви чувства — продължи Арнд, тъй като Едуард избягваше погледа му. — Постъпвайте така, както ви повеляват сърцето и разумът! Чухте ли ме? Казах не само сърцето, но и разумът! Ето ви трийсет марки за първата седмица, а ето ви и още пет за карнавала! Желая ви весело прекарване и успех!

Той пхна парите в ръката му и побърза да се отдалечи, за да спести на Едуард благодарствените думи.

ПЕТА ГЛАВА

СИНИТЕ ОЧИЛА

В „Златния вол“, най-хубавата странноприемница в съседния окръжен град, по обед на следващия ден влезе някакъв посетител, който бе пълна загадка за съдържателя господин Биндер. Направо беше невъзможно да се различи дали гостът е млад човек, или вече възрастен господин. Той носеше тъмно палто, тъмен костюм и сини очила, които му придаваха вид на учен.

Тъй като в голямото помещение за посетители нямаше други хора, собственикът на странноприемницата поде разговор с непознатия:

— Май не сте тукашен, а? — обади се той, само за да каже нещо. — Мога ли да попитам откъде идвате?

— Оттам!

Човекът със сините очила посочи с палец през рамо. Това трябваше да означава от другата страна на границата.

Съдържателят присви дясното си око и с този дяволит израз гледа няколко секунди своя гост, а после попита:

— Сделки ли?

— Възможно е.

— Значителни?

Непознатият вдигна рамене.

— Каквото излезе!

— Ще рече ли това, че сделката ви все още е недотам сигурна?

— Точно така.

— Господине, това звучи, кажи-речи, тъй, сякаш смятате да се занимавате с контрабанда! — засмя се съдържателят.

— А вие го казвате, кажи-речи, тъй, сякаш контрабандата е престъпление, заслужаващо смърт — контрира го непознатият.

Съдържателят отново присви дясното си око. Така приличаше на някой стар хитрец, който знае повече, отколкото иска да каже. Човек би могъл да си помисли, че за него контрабандата на стоки не е съвсем непознат занаят. Всъщност нещата стояха доста по-различно.

Вчера той беше получил препоръчано писмо от брат си, който работеше в криминалната полиция на столицата. С няколко реда му съобщаваше, че при него ще дойде един „таен“ и ще го разпита за Горския призрак и трябвало да му помогне с каквото може. Дебеличкият

съдържател беше размислял надълго и нашироко какво да направи, ала не му беше хрумнала абсолютно никаква идея. До този момент „тайният“ все още не се беше появил. Но затова пък в кръчмата му ненадейно се беше изтърсил този непознат човек, който очевидно се канеше да прави сделки с контрабандистите. Ала господин Биндер не беше вчерашен. Едва бе надушил какви са намеренията на непознатия със сините очила и ето че вече имаше готов план как да го използва като примамка, за да вкара Горския призрак в капана.

— Е, не се безпокойте! — подсмихна се той. — Доколкото знам, в десетте Божии заповеди изобщо не се споменава за контрабандата.

— Изглежда, имате пипе в главата, господин съдържателю!

— А пък вие можете съвсем открито да ми кажете какво ви тежи на сърцето.

— Тъй ли? — някак колебливо попитаха сините очила. Съдържателят удобно сложи ръце върху масата и склочи дебелия си пръсти. Гласът му ставаше все по-подозрителен.

— Ще ви кажа нещо, господине! Отначало ви взех за учен или за нещо подобно. Но сега вече знам какво да мисля за вас. Ние, хората по тази граница, си имаме нашите собствени схващания за... за някои неща. Тъй че можете да сте спокоен. Онзи, към когото смятате да се обърнете, ще оправдае доверието ви.

Но, изглежда, непознатият беше твърде предпазлив човек. По лицето му се изписа недружелюбен и затворен израз.

— Не ви разбирам — съдържано каза той. — По-добре да говорим за нещо друго.

— Както желаете — промърмори съдържателят, — и не ми се сърдете! Харесва ли ви тук при нас?

— Не е лошо. Само дето... околните местности ми се струват недотам безопасни, а и не се ползват с добро име. Още докато пътувах насам, дочух за нещо като истинска напаст, която...

— А-а, сигурно имате предвид Горския призрак, нали?

— Да. Можеш да завържеш разговор с когото си щеш, но всеки започва да приказва за Горския призрак.

— Навярно все още не сте си имали работа с него, а?

— Аз ли? От къде на къде?

— Е, ами нали сте търговец? — отвърна на въпроса с въпрос хитрият съдържател. — И сигурно сключвате сделки ту от едната, ту от другата страна на границата, а?

— Ами... тепърва ми се ще да ги сключа — колебливо се обади

непознатият.

— Е, най-сетне един открит мъжки отговор! Драги господине, ако сте прекалено предпазлив, никога няма да научите онова, което ви се иска да знаете.

— И какво е то според вас?

Съдържателят доверително се намести по-близо до непознатия посетител, хвърли му кос поглед с присвити очи и след като старателно снижи глас, каза:

— Искате да узнаете кой играе ролята на Горския призрак при нас и къде можете да се срещнете с него. Имате намерение да влезете в делови връзки с него, само че не ви стиска да го признаете, защото не ви е ясно доколко можете да ми се доверите. Така ли е, или не е?

Последният въпрос бе изречен с толкова победоносен тон, че непознатият най-сетне капитулира.

— Добре, тогава ще заложа всичко на една карта — отстъпи той — и ще призна, че имате право. Но и вие ще трябва да ми кажете на чия страна сте и преди всичко да ми дадете някакво доказателство, че действително имате някаква връзка с Горския призрак. И така, как стоят нещата?

Съдържателят на странноприемницата многозначително вдигна вежди.

— Ще има да се чудите и маете, драги господине, като разберете с какви великолепни връзки разполагам. Тук попаднахте право на човека, който ви трябва. Или имате много добър нюх, или пък някой ви е подшушнал нещичко. Не, не, чакайте! Не ме интересуват подробностите. Най-важното е да ми имате доверие и да ми кажете самата истина по вашите работи. Ще ви задам няколко въпроса.

— Хайде, давайте! — подвижна непознатият, кажи-речи, дръзко и самоуверено. Изглежда, изведнъж смелостта му бързо нарасна. — Какво искате да знаете?

— В каква посока ще пътува стоката — насам или натам?

— Натам.

— Добре. Много ли е?

— Какво значи много? Във всеки случай пратката струва доста пари.

— В такъв случай наистина се налага час по-скоро да разговаряте със съответния човек.

— Та нали това искам. Необходимо е само да ми кажете... — Чакайте! По-полека, по-полека! Представете си цялата работа по-проста, отколкото е. Горския призрак...

— Глупости! — прекъсна го непознатият. — Няма защо и ние

двамата да се заблуждаваме. Нека децата и бабичките вярват в Горския призрак! Но поне ние сме наясно, че чисто и просто зад това чучело се крие някакъв дързък негодник — предводителя на бандата контрабандисти.

— Е, да — провлачено каза съдържателят. — Може и така да е, обаче това ни най-малко не ни помага. Никой не знае кой е този човек.

— Би било твърде странно.

— Странно или не, не знам, но е така. Все още никой не е виждал лицето на предводителя им.

— Никак не държа на това. Искам само да си поговорим. Заведете ме при него!

— Действително ли смятате, че мога да поема този риск с вас ?

— Всички вие ще направите с мен възможно най-добрата сделка — изпъчи се непознатият, чиято предпазливост вече видимо изчезна.

Отговори му неясно ръмжене. Масивната фигура на съдържателя се бе отпуснала на стола в дълбок размисъл.

— Е, и? — настоя човекът със сините очила.

— Казахте — колебливо поде съдържателят, — че пратката струвала доста пари. Каква е горе-долу стойността ѝ?

— Първата партида ще е за пет хиляди марки.

— Хмм! Човекът, който ще съобщи за вас, трябва да бъде и ваш гарант. Или самият той трябва да ви познава и следователно да знае поне името ви, или пък, ако желаете и занапред да запазите името си в тайна, ще трябва да му дадете парична гаранция.

— Каква ще е сумата?

— Една десета от първата партида, а това ще рече петстотин марки.

— Както разбирам, вие сте отлично информиран, господин съдържателю. Ще се заемете ли сам да предадете предложението ми?

— Ще ми кажете ли името си?

— Не, предпочитам да депозирам петстотинте марки. Но естествено ще трябва най-напред да ми докажете, че наистина сте от посветените в тези неща хора.

— Искането ви е съвсем справедливо.

— Тогава — моля!

— Охо, много сте припрян! — опита се да обуздае нетърпението на своя посетител съдържателят. — Аз също трябва да се подсигурия. Ще ви направя едно предложение. Елате тази нощ точно в дванайсет при последния плевник на Бергщрасе. След като там ми предадете споменатата сума, ще ви заведа при Горския призрак.

— Нека по-добре кажем — при предводителя на контрабандистите!

Той ще бъде ли нейде наблизно?

— Аз ще го известя.

— И после ще ми върнете парите, нали?

— Да, веднага щом пратката ви попадне в наши ръце. Човекът със сините очила допи остатъка от бирата си и стана.

— Значи се споразумяхме, а?

— Споразумяхме се! — кимна съдържателят.

— И пълно мълчание, нали?

— Това е въпрос на чест. Непознатият се усмихна.

— Преди всичко е най-обикновена повеля на разума и за двете страни. Сега вече ние двамата се познаваме, а вие сигурно много добре знаете, че за съдията е виновен както помагачът, така и крадецът — в случая контрабандистът.

Двамата си стиснаха ръцете, а после човекът със сините очила плати, стана от мястото си и бавно напусна странноприемницата.

Съдържателят също се изправи на крака и започна да се разхожда нагоре-надолу из помещението, като доволно потриваше ръце.

— На туй му викам аз чиста работа — тихичко се закиска той. — Появяването на този човек ми е добре дошло!

Той щракна с пръсти. Вече беше подготвен, сега „тайният“ можеше да дойде.

Едва му беше минала тази мисъл през главата и входната врата отново се отвори. Пак влезе някакъв непознат човек. Носеше сив костюм, а под сивата му зимна шапка се подаваха кичури светлоруса коса. Пардесюто му беше само наметнато.

Съдържателят го поздрави учтиво и зададе обичайния си въпрос:

— С какво мога да ви услужа?

— Моля за една чаша грог — отвърна непознатият с дълбок глас. Той закачи пардесюто и шапката си на една кука, пригладя русите си мустаци и седна на най-близката маса.

Биндер излезе от помещението и скоро се върна с грога. С голяма наслада посетителят отпи от горещото питие и доволно кимна. После, някак като че само за да каже нещо, попита:

— Днес не се ли е мяркал при вас един човек със сини очила, облечен в черен костюм?

— Да, господине.

— Горедолу има моята фигура и доста прилича на учител или на някакъв учен, нали? Защо беше дошъл?

Съдържателят се стъписа и реши да бъде предпазлив.

- За да изпие чаша бира.
- И нищо друго ли не пожела?
- Не.
- Лъжете, господине!

Биндер се изплаши. Той отстъпи крачка назад и подозрително огледа русия непознат, който си даваше вид, че се интересува единствено от грога си и непрекъснато го бъркаше с лъжичката.

— Как... как може да ви хрумне подобно обвинение?! — опита се да възроптае съдържателят.

— Ами нали този човек ви е казал, че иска да сключи сделка с Горския призрак за стоки на стойност от около пет хиляди марки. Не е ли така?

Биндер едва смогваше вече да прикрие уплахата си.

— Как... Какво? — заекна той. — За пръв път чувам подобно нещо.

— Е, тогава ще се наложи да поразпитам самия него. Изведнъж русият бе станал твърде нелюбезен. Той хвърли парите за грога върху масата, но не го доизпи. После грабна пардесюто и шапката си и си отиде, без да удостои съдържателя дори и с един поглед.

Слисаният Биндер стоеше като истукан наред помещениято. Какво ли означаваше всичко това? Дали вторият посетител познаваше първия, или пък...?

Той не продължи мисълта си, понеже на първо време му се струваше по-важно да разбере накъде ще се отправи непознатият. Ето защо Биндер се втурна към вратата. Там обаче се сблъска с един човек, който буквално врхлетя като пощурял в странноприемницата. Беше търговецът със сините очила.

— А-а, вие ли сте? — слисано попита съдържателят. — Защо се връщате?

— Защото забравих нещо. Искях само да ви кажа, че тук ще дойде един господин да пита за мен. Той е рус, носи сив костюм и черно пардесю.

— Мътните го взели, че той беше вече тук! Току-що си тръгна. Няма и минута!

— Тогава веднага трябва да го догоня. Довиждане!

— Чакайте, господине, чакайте! Не бързайте толкова! Ами ако междувременно другият пак се върне? Какво да му кажа?

— Кажете му да върви по дяволите! С тези думи той бързо изхвъркна навън, затръшвайки вратата зад гърба си.

— Да върви по дяволите — промърмори съдържателят. — Е, двамата в никакъв случай не са добри приятели.

Той излезе пред входната врата и се огледа първо надясно, а после и наляво. Току-що зад ъгъла в тази посока се мерна и изчезна нещо. Ала Биндер не успя да различи дали беше неговият посетител със сините очила, или не. Промърмори сам на себе си:

— Ама сигурно здравата е тичал, за да е вече зад ъгъла! Ядосан, той се върна обратно в помещението за посетители. На масата все още стоеше чашата с хубавия грог, от който непознатият бе отпил съвсем малко. Колко жалко за него! Биндер реши, че не бива да го хвърля. Огледа жълтеникавата течност в чашата с погледа на познавач и я поднесе към устата си.

— Чакайте! Какви ги вършите! — разнесе се в същия миг зад гърба му.

Той се сепна и бързо се обърна. За малко да изпусне чашата на пода, защото на прага беше застанал... русокосият.

— Мислех, че си отидохте! — възкликна съдържателят.

— Както виждате, пак съм тук.

— Но току-що бях навън, нали трябваше да видя, че идвате!

— Кой знае накъде сте зяпали. Но я ми кажете не се ли е мяркал пак онзи със сините очила?

— Да, току-що беше тук.

— Тъй ли? И какво каза?

— Да вървите по дяволите!

— Какво? Е, тогава ще го науча на по-добри обноски! И накъде тръгна?

— Струва ми се, надясно.

— Благодаря.

Той се втурна навън. Биндер поклати глава, но после бързо се съвзе. Този път искаше непременно да види накъде щеше да хукне толкова странният му посетител. Но когато се показа от входната врата, историята от първия път се повтори — по улицата нямаше жива душа.

— Дяволска работа... ама как си е плюл този тип на петите! Или сигурно съм станал късоглед! — промърмори на себе си съдържателят.

После се върна обратно в голямото помещение. Но едва се бе затворила вратата зад гърба му, когато онзи със сините очила Отново застана на прага й.

— Е, успяхте ли междувременно да предадете пожеланието ми на русокосия господин? — усмихнато попита той.

Биндер изведнъж усети как цялото му тяло се разтрепери.

— Господине — продума той с несигурен глас, — вече съвсем се

шашнах. Позволете ми само веднъж да ви пипна! Трябва да се убедя, че наистина сте човек от плът и кръв.

Той хвана непознатия за ръката и успокоено въздъхна.

— Да, слава Богу! Всичко е наред. Поне не съм се побъркал. Човекът със сините очила се засмя и освободи ръката си.

— Но все пак ми се струва, че в главата ви не всичко е съвсем наред.

— Ами при тази комедия, дето ми се разиграва, и дяволът ще вземе да откачи! — сломено измърмори съдържателят. — Не мога да издържам повече! Единият все пита за другия, а в същото време тези две овчи глави просто ще се сблъскат на прага на вратата!

— Сега ще остана тук да чакам, докато онзи подлец се появи — заяви непознатият, като влезе в помещението и затвори вратата зад себе си.

— Да, направете ми тази услуга! Иначе наистина няма да знам вече дали все още съм собственикът на „Златния вол“, или пък...

— ... или пък самият вие сте този златен вол! — засмя се човекът със сините очила. — Е, шегата настрана, господине! Успокойте се и ми донесете още една бира!

След като изпълни желанието му, Биндер с тежка въздишка се стовари на един стол до своя гост, така че се разнесе силно прашене.

— А познавате ли русокосия? — попита той с несигурен глас.

— Хмм! Всъщност не би трябвало да го издавам, но тъй като ви е изиграл толкова лош номер, все пак ще ви кажа — той е полицаи.

Биндер ококори очи. В него започна да се събужда лошо предчувствие.

— Полицаи! — повтори той. — А може би дори е и таен? И как се казва?

— Струва ми се Арнд.

— Арнд ли? — извика съдържателят и отново се разтрепери.

Арнд! Та това бе човекът, за когото брат му го беше предизвестил...

— Да — продължи междувременно непознатият със своите разкрития за русокосия. — Както се говори, той живеел при стария лесничей Вундерлих.

— Странно.

— Странно ли? — попитаха сините очила. — Защо?

— Казах го... казах го само ей така. Изпод сините очила му бе отправен бърз подозрителен поглед.

— Да не би да го познавате, този Арнд?

— Съвсем не — побърза да отрече съдържателят със зле изиграна чистосърдечност.

— Е, ами тогава пазете се от него!
— Да се пазя? Аз? От къде на къде?
— Защото сте от посветените хора на Горския призрак, а и на него, и на помагачите му Арнд е решил да...

След тези думи непознатият прекара показалец около врата си и после посочи към тавана.

На добрия Биндер започна да му става все по-задушно и по-задушно. Рояк от мисли нахлуваха в главата му и там безнадеждно се заплитаха в кълбо.

Ако русокосият беше споменатият от брат му детектив, който искаше да залови Горския призрак заедно с всички контрабандисти, тогава естествено той беше по следите и на сините очила. Но от своя страна този човек беше вече предупреден и щеше много да внимава да не влезе в някой капан, и щеше да избегне клопката, с чието поставяне съдържателят на „Златния вол“ се бе чувствал толкова горд в продължение на броени минути. На всичко отгоре с цялата си хитрост и находчивост Биндер не бе постигнал нищо друго, освен сам да се изложи на опасността да бъде заподозрян от контрабандистите като шпионин и така да си навлече тяхното отмъщение. За да прикрие смущението, в което беше изпаднал, той се обърна към спрелия стenen часовник и ни в клин, ни в ръкав каза:

— Ха, часовникът!

После взе един стол, стъпи върху него и започна да го навива. Отдаде се на това свое занимание с такава съсредоточеност, че изобщо не забеляза как зад гърба му човекът със сините очила се зае да върши странни неща с мустаците и дрехите си, както и да обръща шапката си. После непознатият изтри няколко пъти лицето си с едно парцалче. Всичко това БЕ извършено с учудваща бързина и лекота, без човекът изобщо да прекъсва разговора.

— Значи не мислите, че ще успее, така ли?

— В никакъв случай! — увери го Биндер.

— Би било страшно жалко за нашата сделка от пет хиляди марки.

Съдържателят старателно издърпа веригата на едната тежест.

— Все ще успее да го заблудя.

— Направете го, драги! Сигурно няма да ви е трудно. Вие сте хитрец, а неговата физиономия изглежда твърде глуповата.

Съдържателят шумно изтегли нагоре и другата тежест на часовника. После внимателно и нежно побутна махалото да тръгне. В същото време се разприказва:

— Да, едва ли точно той пък ще е човекът, който ще свърши тази работа. Ако искаш да заловиш Горския призрак, трябва да подхванеш

съвсем иначе нещата. Любопитен съм да видя дали пак ще дойде. Но на мен лично хич не ми е притрябвал. Той е глупак и освен това никак не обичам да ми идват полицаи в къщата. Нека този загубеняк върви по дяволите!... Тъй, ето че старият раздрънкан часовник пак върви. А сега да видим...

Той слезе от стола и се обърна. Мигновено на лицето му се появи неопишуемо изражение. Просто се вкамени с широко отворена уста, защото човекът, който си пиеше бирата пред него, съвсем не беше вече чернокосият със сините очила, а „глупакът“, „загубенякът“, тоест русокосият.

— Да се е мяркал насам пак онзи, докато ме нямаше? — попита го новият посетител така, сякаш току-що бе седнал на мястото си. Гласът му беше съвсем различен от гласа на човека със сините очила.

— Ко... Ко... Кой, бе? — заекна съдържателят.

— Е, ами чернокосият — усмихна се русият най-невинно.

— Та той то... току-що седеше ту... ту... ту...

— Ще престанете ли най-сетне да тутукате? — търпеливо го попита посетителят. — Нищо, аз не бързам.

— Съ... съ... съвсем се обърках.

— Много лошо. Това е неприятен признак за изчезване на паметта и за старческо оглупяване. За щастие мога веднага да ви помогна: вие сте господин Биндер, собственик на „Златния вол“ и имате брат в столицата, който работи в криминалната полиция. Я седнете тук! Така! А сега ми кажете получавали ли сте в последно време писмо от брат си?

Съдържателят на „Златния вол“ пое дълбоко дъх. Вече разбра, че пред него седи очакваният детектив, и затова окончателно се предаде.

— Да, получих.

— И какво пишеше в писмото? — продължи разпитът.

— Тъй като и бездруго вече знаете всичко, мога да ви кажа. Пишеше, че един таен полицай от столицата на име Арнд ще отседне при лесничея Вундерлих и ще ме посети. Да съм му оказал всякаква помощ и подкрепа.

— И този полицай съм аз, драги ми господин Биндер.

— Вече го разбрах. Освен това го спомена и чернокосият със сините очила. Той е много опасен тип и се занимава с контрабанда.

— Не, той не, само така казва, за да може да попадне на следите на Горския призрак.

Най-сетне достопочтеният стопанин на „Златния вол“ отново присви едното си око по своя маниер, защото в момента бе осенен от една мисъл.

— Аха, е, вече взе да ми се изяснява! — каза той. — Навярно сте

негов колега, а?

— Нещо повече от колега.

— А аз си помислих, че той действително иска да контрабандира стоки, и за да го подмамя да влезе в капана, го метнах с какви ли не опашати лъжи.

— Няма значение. Само не бива да му казвате право в очите, че е глупак и загубеняк.

Съдържателят размахна и двете си ръце, сякаш да се защити.

— Но всъщност съвсем не мисля така, господине! Не бива да ми се сърдите! Я ми кажете по-добре къде е сега вашият колега!

— Ами тук, пхнал се е в моя костюм. Внимавайте! Арнд подгъна пешовете на пардесюто си, облече го, пръстите му опипаха нещо по колана и веднага по краката му се спуснаха крачолите на черен панталон. После смени русата перука и русите мустаци с черни, сложи си сини очила, обърна наопак шапката си и... чернокосият застана пред съдържателя. Даже чертите на лицето му изглеждаха някак променени.

С нарастващо слисване, но и с радост Биндер следеше промяната му. Сега вече си възвърна душевното равновесие.

— Че кой можеше да си представи подобно нещо! — въодушевено възкликна той. — Двама мъже и все пак едно и също лице! По този начин... е, да, така може да се заблуди дори и някой голям хитрец! Ами как да си обясня следното: веднага изтичах подир вас, но не ви видях на улицата. Защо? .

— Изобщо не съм излизал на улицата. Винаги отивах само в кухнята.

— В кухнята ли? Но там са жена ми, синът и дъщеря ми!

— Ами да. Тримата ми помагаха.

— Какво?... Значи са знаели?

— Така е. Когато дойдох тук, вие не си бяхте у дома. Затова най-напред се представих на вашите близки. Реших да се предреша само за да се убедя дали вие с вашето остро зрение, бистър ум и находчивост ще разкриете триковете ми.

— Моето остро зрение и бистър ум! — повтори Биндер и се почеса зад ухото.

— Е, не ми се сърдете... седнете пак при мен! Радвам се, че сме сами. Можем спокойно да разговаряме, нали?

— Съвсем спокойно. По това време обикновено не идват посетители.

— Вашият брат ме изпраща при вас с убеждението, че ще можете да ни бъдете полезен.

— Няма да ви разочаровам. Вярно, че все още не знам много точно за

какво става въпрос, но ако действително искате да заловите Горския призрак, аз съм с вас. Но едно ще трябва да ви кажа: туй е много трудна и опасна работа.

— Затова пък успехът ще е толкова по-сладък, драги Биндер! В най-скоро време трябва да се сложи край на престъпленията на Призрака.

— И какво ще правя аз?

— Засега нищо определено. Ту на едно, ту на друго място се нуждая от доверени хора. Така се сетих и за вас.

— Радвам се — увери го съдържателят. — Много се радвам.

— Освен това искам да знам дали, ако ми се наложи, ще мога по всяко време да намеря при вас подслон.

— Е, ама разбира се! Една стая ще бъде винаги свободна.

— Добре — кимна Арнд. — Май засега това бе най-важното, но вече ще трябва да тръгвам. Не след дълго пак ще дойда. Ще се радвам, ако дотогава стаята ми бъде приготвена. Когато идвам предрешен, винаги съвсем незабележимо ще се разкривам пред вас с думата „непознатият“.

След като си стиснаха здраво ръцете, те се разделиха и най-сетне съдържателят има възможността да го види как върви по улицата.

ШЕСТА ГЛАВА

ЗАШИФРОВАНОТО СЪОБЩЕНИЕ

Няколко часа по-късно един човек с червена коса и голяма червеникава брада влезе в помещението за посетители на „Златния вол“. Носеше обичайното облекло на планинците, но нямаше вид на най-обикновен работник. Той махна с ръка на съдържателя да го последва и след малко двамата се озоваха зад отворената врата на зимника.

— Какво желаете, господине? — малко учудено попита съдържателят.

— Непознатият! — бе тихият отговор.

— Дявол го взел, всъщност в колко най-различни външности се подвизавате в световната история? — удиви се Биндер. — Но идвате тъкмо на време. Имам да ви съобщя нещо важно.

— Наистина ли? Толкова скоро? Ето такива съюзници ми трябва. И така, какво има?

— Преди около час тук бяха двама мъже, които никога досега не съм виждал. Тъй като вие бяхте събудили в мен вече някои подозрения, оставих двамата сами в помещението, но се скрих зад вратата и започнах да подслушвам. Те разговаряха полугласно и успях да разбера само, че ставаше дума за някакъв голям дъб, където щели да получат указания. Тръгнаха си преди трийсетина минути.

— Преди трийсет минути? Тогава нямам време за губене. Ако тръгна пеша, пътят е много дълъг. Може ли тук отнякъде да се намери кон?

— Хмм! Бих могъл да ви дам една стара кранта. Да не би да искате да яздите?

— Разбира се.

— Олеле, твърде рисковано е. От години кафявият ми кон не е носил ездач на гърба си.

— Няма значение, все ще се справя с него. Трябва бързо да се прибера в лесничейството и да направя всичко възможно да разбера какво са имали предвид двамата. Ще ви доведе или ще ви изпратя коня още утре.

— Добре, добре — рече съдържателят и бързо се отдалечи. Броени минути по-късно Арнд излезе с крантата от града и потъна във вечерния сумрак.

Малко преди да стигне до селото Хоентал, той свърна встрани. Не му се искаше да се мярка в селището в този вид, за да не събужда излишно

любопитството на хората. После отново излезе на пътя за лесничейството. Не след дълго забеляза пред себе си един човек, когото скоро настигна. Дръпна поводите и животното спря.

— А-а! Вие ли сте! Добър вечер! — подвикна той.

Едуард Хаузер учудено огледа ездача и коня.

— Добър вечер! — отвърна на поздрава. — С какво мога да ви услужа?

— Да ми услужите? Ах, да! Значи не ме познахте — каза Арнд и с дясната си ръка направи движение от лявото си ухо към дясното. — Аз съм...

— А-а! Наистина не ви познах. Добре, че се срещаме. Тръгнал съм към лесничейството, за да ви видя.

— Мене? Значи имате да ми казвате нещо важно, така ли? Младият Хаузер припряно кимна.

— Не знам дали съм прав, или не, но ми се струва, че направих важно откритие, което... Арнд го прекъсна.

— Почакайте! Както разбирам, в случая ще е необходим по-продължителен разговор. Всъщност нямам много време, понеже бързам за лесничейството, но въпреки това ей сега слизам от коня и...

Този път Едуард прекъсна Арнд:

— Недейте! Продължете да яздите ходом! Може и да не е съвсем бавно. Имам здрави бели дробове и ще вървя до вас. Така, без да губите време, ще изслушате какво искам да ви съобщя.

— Съгласен съм — кимна Арнд. — И така, напред! Разказвайте!

Едуард се хвана леко с ръка за поводите на животното и енергично закрачи до ездача към гората. Същевременно започна подробния си доклад.

— Трябва да ви кажа, че днес проявих лекомислие и изпих една бира в кръчмата.

— Охо! — усмихна се Арнд.

— Да, направих го, но имах основателна причина. Един познат на баща ми ме помоли да кажа нещо на кръчмаря и така попаднах в кръчмата. Беше в ранния следобед. А сега внимавайте! Когато влязох в помещението за посетители, видях там да седят двама мъже, които не познавах. Със сигурност не бяха тукашни. Погледнах ги бегло и си помислих: „Тези двамата хич не ми харесват!“ В същото време забелязах, че един от тях настоятелно ме гледа и си търка окото. Иначе това изобщо нямаше да ми направи впечатление, но ето че и другият направи същото. После вратата внезапно се отвори и влязоха неколцина от местните хора. И те взеха да си трият едното око. Тогава вече се озадачих. Арнд внимателно слушаше

разказа му и кимаше с глава.

— Трябва да ви похваля, Едуард Хаузер. Надарен сте с голяма наблюдателност. Но преди всичко един въпрос: с коя ръка посягаха и към кое око?

— Без изключение с дясната ръка към дясното око.

— Значи това е таен знак за разпознаване. Продължавайте! Що за хора бяха местните жители, които се присъединиха към двамата?

— В селото никой не гледа на тях с добро око.

— А разговаряха ли с двамата непознати?

— Да, всички се събраха на една маса и завързаха разговор, но приказваха за най-обикновени неща. Доста време ги подслушвах и именно заради това си поръчах една бира. Не исках само да седя ей така и да им направя впечатление. Но в края на краищата трябваше да си тръгна, иначе кръчмарят, а може би и местните хора щяха да ме заподозрат. Нали се знае, че нямам пари, за да кисна по кръчмите.

— Ами после какво направихте? — попита Арнд. — Не се ли скрихте някъде, за да видите с какво ще се заловят тези мъже?

— Искаше ми се, но цялата работа се проточи твърде дълго. И тогава ми хрумна нещо друго. Сетих се за големия стар дъб, където според вас контрабандистите си правят тайните срещи. Лесничеят ми разказа за това, когато по ваше нареждане го попитах за разпознавателните знаци. Не ми излизаше от главата мисълта, че може би още днес там ще се състои среща на контрабандистите. Ето защо побързах да се прибера у дома и да взема един чаршаф. Пъхнал съм го под якето. А сега бях тръгнал към лесничейството при вас, за да ви поканя заедно с мен да тръгнете по следите на онези мъже.

— Отлично — похвали го Арнд. — Преди всичко намирам, че е чудесно, че сте се сетил и за чаршафа. Елате с мен до лесничейството, а после ще отидем да наблюдаваме околността на дъба! Или... хрумна ми нещо по-добро. Ще се върна сам в лесничейството и малко по-късно ще ви последвам. А вие избързайте да стигнете малко по-рано при дървото. Смятате ли, че ще можете да се промъкнете незабелязано до там?

— До дъба ли? О-о, като нищо! Никой няма да ме види.

— Е, тогава нека опитаме! Идете при дъба и внимателно наблюдавайте какво ще се случи там! Аз ще ви последвам. Доколкото си спомням, в непосредствена близост до дъба се издига един голям бор или смърч. Така ли е?

— Смърч е.

— Долните му клони са много широки и гъсти и почти допират

земята. Там ще намерите чудесно скривалище. Но бъдете предпазлив, да не съборите снега от клоните!

Арнд смуши коня и продължи. Когато скочи от седлото пред лесничейството, на вратата се показва Вундерлих, за да огледа неочаквания ездач. Детективът се засмя, посегна с десницата си от лявото ухо към дясното и каза:

— Аз съм, господин братовчеде!

— Мътните го взели! Вие ли сте? Че откъде докопахте тази кранта?

— От „Златния вол“ е. Има ли къде да я подслоним през нощта?

— Значи нещо между вол и кон. Е, ама разбира се! Ще го настаня в обора. Рано сутринта помощникът ми ще го върне в града, ако не ви трябва повече. Влезте засега в топлата стая при нас!

— Благодаря ви, но веднага пак тръгвам. Само ви моля да оставите нещо за ядене в моята стаичка, за да не ви безпокоя, когато се върна!

Старият Вундерлих кимна в знак на съгласие. После приближи глава до самото ухо на тайния полицаи и прошепна:

— Внимавайте, господин братовчеде! Един от граничарите беше тук, едно младо момче, което от време на време ме посещава. С нещо съм му допаднал, а и знае, че умея да мълча. Та той спомена, че тази вечер щял да падне добър улов.

— А каза ли къде?

— Все още и самият той не знаеше. Но от различните приготовления си направил заключението, че става въпрос за „Финкенфанг“.

— Разбирам. Човекът не е искал да раздрънка всичко и все пак се е постарал да бъде ясен. Намекнал е за мястото, което очевидно се нарича така. Е, ще видим.

Арнд бързо отиде в стаичката си, свали маскировката, взе всички необходими неща и по заобиколен път се отправи към дъба. Недалеч от огромното дърво срещу него се зададе някакъв човек и той едва намери време да се прикрие зад един ствол. Човешкият силует пъргаво премина покрай него и скоро изчезна. Арнд продължи пътя си с удвоена предпазливост и най-сетне се добра до споменатия клонест смърч. Наведе се и надникна под натежалите от сняг клони.

— Тук съм — дочу приглушения глас на Едуард. — Елате! Ще се отдръпна малко да ви направя място.

Детективът се промъкна в скривалището толкова предпазливо, че клоните почти не помръднаха. Нито една снежинка не падна от тях. Двамата залегнаха един до друг на земята. Дори да минеше съвсем наблизко никой човек, нямаше и да предположи, че под клоните на смърча бяха

нащрек два чифта очи и два чифта уши.

— Срегнах един по пътя. Тук идва ли вече някой? — обади се Арнд.

— Даже неколцина.

— Не разпознахте ли някого от тях?

— Нито един. Всички мъже бяха с маски, с високо вдигнати яки и ниско нахлупени шапки. Правеха нещо по ствола на дъба, при което палеха клечки кибрит.

— Кибрит ли? Та това е такава непредпазливост, която човек изобщо не би трябвало да очаква от контрабандистите! Но продължете! Какво се случи по-нататък?

— Вземаха нещо в ръка и известно време го държаха. Предполагам, че беше бележка, която четяха.

— Сигурно е съдържала някакви указания. А после какво правеха с нея? Някой взе ли я?

— Не. Доколкото успях да видя, всеки път пак я скриваха на мястото ѝ.

— Значи все пак трябва да има в ствола на дъба някаква дупка! Само че не успях да я намеря. Може би е изкусно прикрита с парче кора. След това ще... чакай! Тихо!

Някаква тъмна човешка фигура се зададе, газейки в снега, приближи се до дървото, посегна с ръка по-нависоко, после я отпусна и запали клечка кибрит. Острото зрение на Арнд успя да различи, че в момента човекът държеше в ръка някаква бележка и внимателно се взираше в нея. След това малкото пламъче угасна, изглежда, мъжът пак скри бележката на старото ѝ място и накрая бързо се отдалечи.

— Внимавахте ли добре? — попита Арнд.

— Да. Но не беше възможно да видя лицето и на този човек. Затова пък вече знам на каква височина се намира скривалището. Да отида ли да взема бележката?

— Да не прибързваме. Ще изчакаме още!

Измина доста време, докато двамата сметнаха, че опасността е отминала. Надигнаха се и стъпвайки точно в дирите на другите, се приближиха до дъба. Хаузер плъзна ръка нагоре по ствола му.

— Тук има едно малко сухо пънче от пречупен клон — каза той. — Аха, открих го! Просто трябва да се издърпа. То представлява дръжката на кутийка, пъхната в четириъгълна дупка. Виждате ли, господин Арнд?

Той подаде нещо на детектива.

Арнд се обърна с гръб към селото, разгърна чаршафа, който беше донесъл, и се наметна с него така, че да може да прикрие тънкия лъч

светлина на своя сигнален фенер.

— Странна пощенска кутия! — каза той. — Е, тъй като сме тръгнали по бойната пътека, тайната на кореспонденцията може да ни е безразлична. Я дайте да видя! Аха, заповед от главната квартира! „Точно в един часа при Хайнгрунд.“ Хмм! Имаме си работа с изпечени престъпници и трябва много да внимаваме някой път да не ни спипат. Значи пускат неверни слухове, подхвърлят на граниচারите, че уж днес щяло да има нещо за залавяне нейде при Финкенфанг, а в това време най-спокойно ще вършат беззаконията си в Хайнгрунд. Проклети негодници! Да вървим! Върнете кутията на мястото й! Трябва да тръгнем за Хайнгрунд или...

Едуард беше поставил вече кутията с бележката обратно в дупката на ствола, когато детективът го хвана за ръкава и го задърпа подир себе си.

— Някой идва! Чух как пропукаха клони. Бързо пак под закрилата на смърча, но стъпвайте само по утъпканите дири, за да не забележат съвсем новите следи, които водят право към скривалището ни, и така да се издадем!

Двамата се снишиха и прикривани от чаршафите, се промъкнаха обратно под клоните на смърча. И наистина, не мина повече от минута и отново се зададе някакъв контрабандист, който на светлината от кибритена клечка прочете бележката и веднага се отдалечи. Забележително беше колко точно се придържаха контрабандистите към дадените им указания — никой от тях не захвърли безотговорно изгорялата клечка, а и всеки от тях старателно стъпваше в по-старите дири, за да не оставя нови ясни следи.

След като човекът изчезна в гората, Арнд изпълзя изпод клоните и се изправи.

— Ще можете ли да издържите тук още някой и друг час? — попита той Едуард.

— Защо не?

— Добре, тогава ей сега ще направя посещение на Финкенфанг.

— Ще успеете ли да намерите това място?

— Не се безпокойте, Хаузер! Но до завръщането ми стойте тук съвсем кротко! Искаше ми се и аз да почакам още малко под клоните на смърча, обаче от Финкенфанг до Хайнгрунд има цял час път. Следователно ще трябва незабавно да предупредим граниচারите, за да могат да осуетят плана на контрабандистите. Предполагам, че ще се върна след около час.

Хайнгрунд беше една гориста клисура, която, пресичайки най-гъстия лес, извиваше под прав ъгъл и се насочваше към границата. Приблизително на около час път от нея се намираше Финкенфанг, едно затънтено и пусто място сред вековната гора. То беше осеяно с камънак, по който не растеше

ни дърво, ни храст. Когато Арнд се добра до него, спря и свирна с уста.

Нищо не помръдна.

Наблизо зад една канара се бяха стаили двама граничари като преден пост.

— Голям хитрец! — прошепна единият на другия. — Първо иска да провери дали тук има някой.

— Естествено няма да отговорим на изсвирването му. В такъв случай край на улова. На него няма да можем нищо да му направим, а другите ще офейкат.

Арнд свирна повторно. И пак без успех.

— Има ли тук граничари? — подвижна после.

— Ще ми се да цапардосам този нахален тип по човката така, че никога повече да не я отвори! — измърмори единият от граниচারите. — И един приклад по проклетата му кратуна!

Но неговият другар го подръпна за колана.

— Бързо да се скрием зад другия ъгъл на канарата! Сигурно ще мине оттук!

Те чевръсто притичаха зад един издаден ръб на големия каменен блок, защото Арнд опасно се приближаваше до тях. Но изведнъж спря и внимателно огледа земята. Двамата граничари чуха, че тихо се изсмя.

— Но, моля ви, господа граничари — обади се в този момент детективът полугласно, — в снега видях визитните ви картички. Спестете ми труда да тичам по следите ви! И аз разполагам с малко време! Търся ви, защото имам важно съобщение за вас.

Но и тези думи останаха без отговор.

— Добре — продължи Арнд с по-силен глас, — тогава ще измина известно разстояние напред, за да се убедите, че нямам никакви придружители.

Той продължи спокойно пътя си. Изглежда, най-сетне успя да вдъхне известно доверие в двата поста. Внезапно точно пред него един човек се надигна от снега. В десницата си държеше гола сабя, а в другата си ръка стискаше револвер.

— Стой! — заповяда му постът с приглушен глас. — Спрете и говорете тихо! Кой сте вие?

— Спокойно можете да махнете това пищовче. Понякога тези неща имат неприятната привичка да гърмят от само себе си, а...

В този миг като по даден знак иззад пръснатите наоколо камънаци изникнаха няколко човешки фигури. А все още дулото на револвера беше насочено към Арнд.

— Да не би да искате да ни поднасяте? — раздразнено попита граничарят.

— Да ви поднасям ли? Би било лоша шега в този студ и в този час, а и на това място — рече Арнд. — Не, идвам, за да попреча на други да ви пратят за зелен хайвер!

— Други ли? Какво искате да кажете?

— Сега очаквате контрабандистите тук, ала на тях и през ум не им минава да се мяркат насам. Умишлено са ви заблудили. А междувременно господата, които дебнете, най-спокойно ще прехвърлят границата при Хайнгрунд!

— Не прекалявайте с шегичките си, господине!

— По много особен начин се отнасяте към хората, които доброволно искат да ви помогнат — взе да протестира Арнд.

— Да не би да се страхувате от мен? Нали разполагате с хора, а аз съм съвсем сам. Бъдете по-миролюбив и хвърлете един поглед на тази карта!

Офицерът протегна ръка, взе картата и се опита да я разгледа, обаче беше твърде тъмно, за да различи каквото и да било.

— Гюнтер, фенера!

Един от граничарите освети написаното в картата със скрития дотогава сигнален фенер.

— При поискване притежателят на този документ да получи неограниченото съдействие на властите — прочете той.

Най-отдолу напреки на големия печат личеше енергичният подпис на полицейския шеф от окръжния град.

— Мътните го взели! — промърмори офицерът през зъби и пъкна револвера обратно в кобура. — Господине, защо не ни го казахте веднага?

— Защото вие предпочетохте да се криете, а после ме посрещнахте с нескрито подозрение.

— Извинете, но тук си имаме работа с много изпечени бандити!

— Знам. Затова съм тук. Точно в един часа контрабандистите се събират в Хайнгрунд.

— По дяволите! А ние тук тракаме със зъби от един час и ловим синигери. Но ще признаете, че не се намирам в особено завидно положение. Изоставя ли това място, за да поведе хората си към Хайнгрунд, то...

— ... то ще отнемете плячката на контрабандистите — прекъсна го Арнд.

— Или пък — обади се пак офицерът, който още не се беше отърсил

напълно от подозренията си, — ще ми изиграят някой номер и ще минат тъкмо оттук!

Арнд вдигна рамене.

— Сам разбирате, че мога да ви давам само сведения и съвети. Нямам пълномощията да се намесвам в командването ви. Отговорността за вземане на решения е ваша. Лека нощ!

* * *

Половин час по-късно Арнд отново пропълзя под клоните на смърча, където го очакваше Едуард.

— Случи ли се още нещо? — попита го той с тих глас.

— Появиха се още неколцина контрабандисти, за да прочетат бележката. Но от около четвърт час всичко е мирно и тихо.

— Предлагам въпреки това да изчакаме още малко. Много ли ви е студено?

— Търпи се.

Те останаха в скривалището си още петнайсетина минути и едва след това се осмелиха да излязат от него и да се приближат до дъба.

— Сега вече, поне по моя преценка, не е възможно да ни изненадат — обади се Арнд. — Най-напред да погледнем още веднъж в тайната пощенска кутия!

Той дръпна сухото пънче и малката кутийка веднага се озова в ръката му.

— Светлина! — нареди той. — Ей тук е моят малък фенер, а ето ви и кибрит. Запалете го!

Едуард се подчини и скоро детективът освети вътрешността на кутийката. Вътре все още беше бележката с указанието за срещата в Хайнгрунд. Едуард понечи вече да върне малкия предмет в дупката на ствола, когато Арнд изведнъж го сграбчи за ръката.

— Чакайте! Като че на дъното има залепена някаква хартийка... наистина... и върху нея има нещо написано!

Той приближи фенера още повече и внимателно се възря.

— Някакви цифри — обади се най-сетне. — Почакайте! Набързо ще ги препиша. Не бива да се бавим много.

Той извади бележника си и отбеляза следните числа:

11. 20. 30. 23. 30. 17. 22. 1.

19. 30. 11. 29. 25.

18. 22. 17. 30. 12. 30.

После изгаси фенера, прибра бележника си и пяхна кутийката обратно на мястото ѝ.

— Знаете ли какво могат да означават тези числа? — попита Едуард.

— Засега не. Но ми се струва, че представляват нещо като шифър.

Хайде да се махаме! Елате!

— Къде отиваме?

— В селото. До там има по-малко път, отколкото до лесничейството. Трябва непременно да разчета това шифровано писмо и е възможно да се нуждаем от помощта ви.

— Ами тогава елате за малко у дома, господин Арнд! Родителите ми сигурно вече спят. Да не говорим за малчуганите.

— Добре! Да отидем у вас!

Те не срещнаха никого и незабелязано се добраха до жилището на Хаузерови. Арнд се огледа в бедняшката стаичка на семейството на тъкачите и поклати глава.

— Значи така живеете и работите вие! — тихо каза той с натежало сърце. — Да се надяваме, че скоро ще се види край на всичките ви беди и страдания!

Двамата седнаха на масата и Арнд извади бележника си. По негово настояване Едуард също преписа цифрите, за да му помага при дешифрирането им.

— Както изглежда, това са три думи — обади се детективът.

— И всяко число отговаря на някоя буква, така ли?

— Може би. Но на коя буква съответства даденото число? Там е въпросът!

— Навярно буквите отговарят просто на поредния си номер в азбуката!

— Би било твърде прозрачно! Но я да проверим! Ала по този начин от цифрите в първия ред не излезе нищо смислено.

— Така не става — разочаровано се обади Едуард.

— Не бива толкова бързо да губите кураж — усмихна се Арнд. — Освен това едва ли си имаме работа с кой знае колко сложен и труден тайнопис, защото контрабандистите не са особено учени хора. Ключът към шифъра трябва да отговаря на степента на тяхното образование, което ще рече, че и най-обикновеният член на тайната им банда трябва да е в състояние да си служи с него, а както предполагам, той ще е човек, който едва-едва умее да чете и пише.

— Така е.

— И щом става дума за нещо по-трудно и тайно, естествено е на такива хора най-напред да им хрумне да обърнат азбуката наопаки.

— А-а, значи наопаки! — припряно възкликна Едуард. — В такъв случай 30 ще означава А, а пък 1 — Я, така ли?

— Да.

Едуард сведе замислено глава над буквите, но след малко рязко я изправи.

— Открих го!

Той беше написал в една редица числата, а под тях бе поставил съответните букви, така че всичко изглеждаше както следва:

112030233017221

УКАЗАНИЯ

— Указания! Правило! — каза Франц Арнд, който нарочно бе оставил Едуард да се прояви. После самият той използва същия прост шифър и под другите числа подреди съответните букви. По този начин се получи следната картина:

19 30 11 29 25

Л А У Б Е

18 22 17 30 12 30

МИНАТА

— Ето че направихме една голяма крачка напред. Указания... лаубе... мината! — подсмихна се Арнд. Но веднага веждите му се сбърчиха. — Обаче, хмм, лаубе! Дали там има някаква беседка¹, където...

— О, не! — бързо се намеси Едуард. — Беседка няма, но има един Лаубе! Пазачът на мината се казва така.

— Великолепно! Пазачът Лаубе! Що за човек е той?

— Недружелюбен и прикрит — гласеше отговорът на младия Хаузер.
— Не може да се каже нещо конкретно лошо за него, но и нищо добро.

— В повечето случаи тези хора са най-лошите. В коя смяна работи?

— Винаги през нощта.

— И къде живее? Горе при мината ли?

— Да. Жилището му се намира срещу един стар склад близо До големия комин. Искате да говорите с него?

— По-късно. За днес можем да сме доволни от постигнатия успех. Продължавайте и занапред да спазвате главно две неща — съдържаност и предпазливост! Посещавайте дъба само ако изпитвате основателни подозрения и не претърсвайте кутийката без наложителна причина!

— Ще спазвам всички ваши указания. Кога пак ще имате нужда от

мен?

— Не мога отсега да ви кажа. Всъщност планирах нещо за утре вечер, но се сетих, че точно тогава е маскарадът.

Едуард, който до този момент бе толкова оживен и енергичен, изведнъж някак виновно наведе глава.

— Да, утре е балът с маски.

— И вие наистина ли ще отидете?

— Трябва!

По лицето на Арнд заигра лека усмивка.

— Е, да, наистина трябва да отидете! В една определена възраст любовните проблеми са най-важните неща. Нямам абсолютно нищо против

— продължи той, щом видя, че Едуард му хвърли скришом един странно боязлив поглед, — но някак си не всичко разбирам, цялата работа ми се струва недотам приятна, а и можете да изпаднете в доста неловко положение. Каните се да се появите сред един тесен кръг от поканени гости. Веднъж вече премислих цялата история. Искате там да закриляте Енгелхен. Всъщност как си представяте всичко това?

— Кое, закрилянето ли? — простодушно попита Едуард. Арнд се засмя.

— По-скоро питам за нещо друго. Имам предвид, че искате да се натрапите на този тесен кръг от близки хора. Я ми разкажете всичко, каквото ви тежи на сърцето! Имайте ми доверие!

Разбира се, Едуард не бе имал никакви угризения на съвестта, когато посети магазина в града и взе забравената декоративна игла, не бе изпитал угризения и когато написа онова писмо, подписано с „Горския призрак“, писмото, което трябваше да изплаши търговеца Щраух и да го накара да не отиде на бала. Той беше действал съвсем необмислено, така, както обикновено постъпва неразумната младост. И ако в случая си беше послужил със съмнително хитър трик, то причината за това не биваше да се търси в характера му, а в условията на живот в неговата среда. Едуард Хаузер беше чедо на бедното село на тъкачите Хоентал, където бродеше Горския призрак, където хората се бояха от това страшилище и го възприемаха не само като необходима даденост, но и като нещо действително съществуващо, като нещо, с което човек трябва да се съобразява.

Всичко това беше просто някакъв измислен, несъществуващ свят. И странно, пред строгия ясен поглед на детектива този лъжовен свят изведнъж рухна в очите на Едуард. Младият човек инстинктивно се засрами от постъпката си, почувства, че съзнателно или несъзнателно

досега беше премълчал лекомисления си номер от своя покровител и в него се започна вътрешна борба, докато най-сетне събра кураж, за да си признае всичко. Направи пълна изповед. Разказа на Арнд и за писмото.

И ето че, щом свърши, видя как се сбъдват тайните му опасения. По лицето на детектива се изписа, кажи-речи, невярващо изражение. Но постепенно чертите му станаха строги и сурови. Гласът му също прозвуча строго и укорително, когато каза:

— Не е бивало да го правите. Изглежда, изобщо не знаете, че по този начин сте се изложили на голяма опасност в много отношения.

— С написването на писмото? — малодушно попита Едуард.

— Да — отвърна Арнд кратко и рязко, — преди всичко с писмото! Та вие не сте дете. Трябва да знаете какво вършите. Това писмо представлява фалшификация, че и нещо повече.

Младият планинец едва ли схващаше какво е направил и с малкото изречени думи ясно разкри цялата наивност на чистата си душа пред детектива, който в крайна сметка също бе роден и отрасъл в този край и в случая можеше добре да разбере младежа и да му съчувства. И тъй като Арнд и този път бе по-разсъдливият и по-разумният, той не започна някакъв продължителен разпит, а прие свършения факт като свършен. : — Е, добре — каза той, — станалото — станало. Писмото е написано вече и ще трябва да се съобразяваме както с него, така и с последствията му. Може би твърде ще улесни задачата ви на бала. Вървете да закриляте вашата Енгелхен! А аз... навярно ще си позволя да се заема малко с върховния надзор.

Ето как тази вечер Едуард остана омърлушен и засрамен, а пък Франц Арнд пое към лесничейството в доста кисело настроение.

В стаичката си той намери поръчаната вечеря. Че беше гладен, гладен беше, но някак си храната не му се услаждаше. След това взе една книга, но пак се замисли за събитията през изминалия ден. Пред очите му изплуваха както Хайнгрунд, тъй и Финкенфанг. Беше нещо като призрачен танц. Така той изобщо не можа да се съсредоточи достатъчно, за да чете, а накрая на всичко отгоре бе стреснат и от изстрел. Впрочем, веднага след него се разнесоха и други изстрели. С напрегнато внимание Арнд се заслуша към затворения прозорец. Стрелбата се водеше с пушки. Той веднага разбра какво става.

Детективът не беше единственият човек, доловил пукотевицата. Само след минута-две по коридора затрополиха тежките стъпки на лесничей и на вратата му се почука.

— Спите ли вече, господин братовчеде?

— Не. Влезте, моля!

Старият бавно влезе в стаята.

— Чухте ли стрелбата?

— Разбира се. Идва откъм Хайнгрунд.

— Откъде знаете с такава сигурност?

— Там са се сблъскали граничари и контрабандисти. Самият аз предупредих офицера, че точно тази вечер Горския призрак и хората му ще се опитат да преминат границата именно през Хайнгрунд.

Тази вест накара добрия Вундерлих да ококори очи. Той огледа своя гост със страхопочитание и нескрито удивление, защото в него вече укрепваше увереността, че този енергичен и решителен човек щеше да успее най-после да освободи пограничните селища от тази напаст, наречена Горски призрак.

СЕДМА ГЛАВА

ОПАСНО НАЧИНАНИЕ

Едуард Хаузер също не можа да спи тази нощ, но, разбира се, по съвсем друга причина. Мислите му бяха при Ангелика, а това не му даваше покой. На следващото утро, в деня на карнавалното увеселение, той завари братчетата и сестричетата си вече на закуска. Заедно с тях седяха и новите обитатели на дома им — дечицата на писаря Байер. Понеже столовете не стигаха, дребосъците бяха насядали върху един стар сандък.

Тъкмо в този момент на вратата се почука и на прага ѝ се появи старият селски бръснар.

— Добро утро! — поздрави човечето и потърка зачервените си от студа ръце.

Съвсем учуден, той дълбоко пое въздух, защото усети аромата на кафе.

— Какво е това, кумец? — удиви се старецът. — Та вие си живеете направо царски. При вас ухае като при кръщение.

— И, кажи-речи, си е така — засмя се госпожа Хаузер. — Ще пийнеш ли с нас чашка кафе?

— Охо, ей това е вече изискана покана! Изглежда, най-неочаквано сте забогатели! — любопитно се подсмихна бръснарят и приседна на ръба на сандъка, който му освободиха децата след като се сбутаха. — Такова чудесно кафе не съм помирисвал никога през живота си дори и отдалече. А има и захар! Е, естествено ще си взема! Но няма да го пия съвсем даром. Нося ви небивали новини!

Новини! Тази дума накара цялото семейство Хаузер да наостри слух. Изведнъж старият бръснар стана център на всеобщо внимание и той се усмихна поласкан. След като тайнствено сниши гласа си, поде:

— Струва ми се, че са спипали Горския призрак.

— Горския призрак? Спипали го?

В мизерната стаичка на тъкачите просто никой не смееше да си поеме дъх. Мълчанието продължи, докато най-сетне старият Хаузер успя да продума:

— Белия Горски призрак?

С надменно изражение бръснарят махна с ръка:

— Горски призрак — вятър! Я не споменавайте повече това плашило за децата! Имам предвид предводителя на контрабандистите. Той е

Горския призрак, той и никой друг. Вече се знае от сигурен източник.

— Тъй, тъй! — обади се тъкачът. — И аз бях започнал да го предполагам. Значи... заловили са този предводител, така ли? Бръснарят някак се смали, сведе глава и призна:

— Е, самия предводител все още не са хванали.

— Но хората му, нали?

— Ами и тях още не.

На Едуард му идваше да се разсмее на глас. Старият Хаузер се ядоса, а жена му бе разочарована. А физиономииите на хлапетата се удължиха и придобиха глуповато изражение.

Тогава бръснарят се опита да спаси честта си, придаде си важен вид и започна отново:

— Но са сгасчили контрабандистите, сгасчили са ги, мили мои хора! И това не е малко. Станало е през нощта в Хайнгрунд. А сега идва най-важното! Граничарите, дето все слухтят из селото, били вчера някак си предизвестени, че при Финкенфанг се готви нещо. Е, и какво предприели тези хора? Отишли там и налягали в засада в снега и студа зад камънаците, за да заловят контрабандистите. Но чакали, чакали, а нищо не се случило. Тогава ненадейно се появил някакъв непознат и им казал, че някой ги е пратил за зелен хайвер. Бандитите щели да се съберат в един часа и през Хайнгрунд да преминат границата.

Този разказ бе последван от смаяно мълчание. Сами по себе си фактите бяха нечувани. Освен това поне за госпожа Хаузер изведнъж границата между Горски призрак и човек бе напълно заличена. Самите събития потвърждаваха, че Горския призрак наистина не е никой друг освен предводителя на контрабандистите. И на трето място идваше споменаването на тайнствения непознат, който беше предпазил граничарите от голяма грешка, от една измама, чиято жертва за малко не бяха станали.

Пръв се съвзе Едуард. Той попита:

— Непознат ли? Бръснарят кимна.

— Да, някакъв съвсем непознат човек. Отначало граничарите не му повярвали, но в крайна сметка тръгнали към Хайнгрунд и ето, видиш ли на, там им паднала в ръцете цяла върволица от контрабандисти. Тоест... — тук разказвачът потисна малко прекомерната си радост — е, престъпниците захвърлили товарите и избягали, така че граничарите успели да задържат само стоките им. Никой от негодниците не бил пленен и затова не се знае нищо повече.

Ето това беше разказът на бърливия бръснар за събитията от

изминалата нощ. Бил разговарял със свой бивш клиент, един граничар, и от него научил всичко.

Едуард Хаузер не узна кой знае колко нови неща. Следобед той тръгна на път за града, за да вземе костюма си за бала с маски.

По пътя го пресрещна някакъв стар селянин с гъста брада и силно посивяла коса. На главата си човекът носеше вехта изпокъсана шапка и енергично изпускаше големи облаци дим от дебела лула.

— Добър ден, дядо! — поздрави го Едуард.

— Благодаря ти, момче! Откъде идваш, ако разрешаваш да те попитам?

— Идвам от Хоентал и отивам в града.

— Май си доста изискан момък, а?

— Кажи-речи — засмя се Едуард, развеселен от странния въпрос на стареца.

— Просто ти личи. Който посещава балове и карнавали, сигурно има доста пари в джоба си.

Докато изговаряше тези думи, непознатият хитро намигна на младия Хаузер, без да престава да пафка гъсти облаци дим от дебелата си лула.

Едуард не знаеше какво да мисли. Никога не беше виждал този старец. Откъде ли непознатият можеше да знае, че вечерта младежът се кани да ходи на бал с маски?

— Какво искате да кажете? — попита го най-сетне. — Всъщност кой сте вие?

Тогава старецът свали маската си. Това ще рече, че изведнъж заговори с неподправен глас:

— Непознатият! Тъй, момчето ми, сега разбра ли кой е пред теб? Не всеки е онова, което изглежда! Запомни!

После му обърна гръб и продължи пътя си. Само през рамо му подхвърли едно „довиждане“!

— Какъв съм глупак! — каза си учуденият Едуард, след като детективът отмина. — Разбира се, че беше Франц Арнд! Затова знаеше и за бала! Но трябва да му се признае, че може да заблуди и родния си брат!

Докато Едуард влизаше в магазина, където се даваха под наем карнавални костюми, пулсът му леко се ускори. Опасяваше се, че е възможно Щраух да е забелязал липсата на декоративната си игла, служеща в случая като пропуск за бала на клуб „Казино“, и да е идвал да пита за нея.

Докато се оглеждаше наоколо с неприятното чувство на несигурност, търговецът направи учтив поклон и каза:

— Днес мога да ви предложи нещо по-хубаво от онова домино, но при условие че сте съгласен да добавите още няколко марки.

— И какво ще е то? — попита Едуард, като тайничко въздъхна с облекчение.

— Един великолепен характерен костюм с маска! Ей там! Представява турчин. Търговецът Щраух го беше поръчал за себе си, но изпрати човек да ми каже, че за съжаление в последния момент му се налага да се откаже от него.

Младежът изслуша тези думи с изострено внимание. Първо, това му беше добре дошло. Сега спокойно можеше да се появи на бала вместо Щраух, дори и в случай, че някой знаеше в какъв костюм ще отиде търговецът. Второ, вече беше сигурен, че Щраух наистина ще си остане у дома и че писмото, глупавото писмо, както го беше нарекъл Арнд, бе свършило добра работа. И трето, така ставаше ясно, че Щраух или все още не беше забелязал изчезването на иглата си, или поне не беше идвал да я търси.

Едуард тържествуваше, но на първо време се опита да потисне тези мисли и попита:

— А каква е цената?

— Шест марки без предплатата.

Този ден Едуард нямаше защо да играе ролята на скъперник. Той веднага наброи сумата върху масата.

— Ето ви парите! Опаковайте костюма!

После си тръгна радостен, че беше уредил тази работа. Изобщо във всяко отношение беше радостен. Изглежда, неговото начинание се намираше под щастлива звезда.

Когато отново достигна Хоентал, той не тръгна по главната улица. Не биваше хората да виждат пакета, който носеше. Опасяваше се, че биха могли да отгатнат какво има в него. Затова избра пътя, който минаваше зад къщите. Въпреки всичко не успя да се прибере у дома съвсем незабелязан. Пред градинската портичка на Хофманови Ангелика се бе заела да разчиства снега и да проправя пътечка.

Веднага щом зърна Едуард, лицето ѝ пламна и се покри с гъста руменина. Тя се извърна, давайки си вид, че изобщо не го е забелязала. Но Едуард разбра, че просто не иска да го вижда, и тази мисъл болезнено прободеше сърцето му. Почувства се дълбоко засегнат, но все пак спря близо до нея и прошепна името ѝ. Ала Енгелхен продължи да стои с гръб към него и така енергично развъртя метлата, че ситният сняг се разхвърча нависоко.

— Енгелхен! — повтори младежът.

Тя се престори, че и този път нищо не е чула.

— Ангелика!

Едва сега девойката се поизвърна към него, обаче продължи да работи, без да вдига глава.

— Госпожице Хофман!

Тя подскочи като ужилена.

— Какво желаете, господин Хаузер? Тогава неговото добро и вярно сърце отново си каза думата и той ѝ протегна ръка.

— Искам да се помирим, Енгелхен, да се помирим! Дай си ръката!

Сигурно Енгелхен имаше вече твърде нечиста съвест, за да не чуе зова на сърцето му и да се направи, че не вижда протегнатата ръка. Но наистина гордостта и високомерието са лоши неща и като нищо могат да причинят големи злини на някоя невинна и доверчива човешка душа. И тъй, Ангелика направи единственото, което ѝ бе останало, понеже не искаше да се откаже от суетното си удоволствие. Тя поклати глава.

— Не знам какво искате от мен... Едуард побърза да я прекъсне:

— Но, Енгелхен, заговорих те така, без никаква лоша умисъл. Искан само... исках да те изтръгна от своята унесеност. Та ти изобщо не ме забеляза, изобщо не ме чу! А сърцето толкова ме заболя. Енгелхен, нима наистина можеш да си толкова лоша към мен?

Тя отново направи опит да се защити само с празни думи:

— Не съм лоша! — И тъй като Едуард се позабави с отговора си, подтиквана от гузното си чувство за вина, девойката сама продължи мисълта си: — Знам какво си мислиш. Смяташ, че върша нещо лошо, като искам да отида на бала с маски, като искам поне веднъж да си позволя едно удоволствие, което тук не ти се предлага всеки ден. Ако действително ме обичаше, ако не мислеше винаги единствено за себе си, нямаше да се опитваш да ме лишиш от тази безобидна малка радост.

Най-после Едуард успя да си възвърне самообладанието. Сега успя да подбере и правилните думи:

— Енгелхен, пожелавам ти да изживееш всичкото истинско щастие на този свят! Но онова, което търсиш в случая, не е никаква безобидна радост, а едно доста съмнително развлечение.

— Тъй ли?

В този момент Едуард дори намери смелостта сериозно да се разсърди. Малко надменно той изтърси следното:

— Я недей да питаш така! Знаеш много добре какво имам предвид. Ако щеше да ходиш с мен на това увеселение, тогава всичко...

В същия миг той бе рязко прекъснат от силен полувисоко-мерен, полунахакан смях.

— Е, да, с вас, господин Едуард Хаузер! Тогава наистина всичко щеше да е по-различно... Ревност, ревност!

Тя отново грабна метлата и бързо припна към входната врата. През рамо подвижна на смаяния младеж само още следното:

— След карнавала пак ще си поговорим! Може би тогава вашата ревност ще се е изпарила!

И... хоп! — изчезна в къщата.

Едуард прекара длан по лицето си като човек, който иска да заличи някакво много грозно впечатление. Дишаше дълбоко и тежко. Не, всичко вече свърши. Край на всичко!

Прехвърли се през градинската ограда в имота на своите родители и скри маскарадния костюм там, където пазеха храната за козата. Близките му в никакъв случай не биваше да узнаят какви намерения таеше за вечерта.

* * *

Обикновено карнавалният вторник навсякъде е ден на радост и веселие. Но който иска да празнува заедно с другите, има нужда от пари и ето защо тъкачите, не успели да завършат работата си в събота, заприиха в кантората на Зайделман, за да предадат изтъкания плат и да вземат възнаграждението си. Някои бяха работили дори и през нощта, само и само да припечелят по някой и друг грош в повече за карнавалната вечер. Затова и този следобед във фирмата „Зайделман и син“ имаше голямо оживление. Едва след като се смрачи, и последният тъкач си тръгна за дома.

После Зайделманови вечеряха рано. Щом се нахраниха, Фриц отново отиде в задното помещение на кантората, за да нанесе още някои цифри в търговските книги. След някоя и друга минута при него влезе чичо му.

— Няма да ти преча! — каза му той и тежко се отпусна в едно кресло. — Това, което ме води при теб, не е нещо важно.

— И бездруго вече свърших.

Фриц остави перото настрани и очаквателно погледна чичо си.

— Става въпрос само за днешния карнавал. Наистина ли мислиш, че момичето ще дойде?

— Съвсем сигурно.

— Понякога жените са капризни като времето през март.

— Възможно е, но един костюм на италианка примадва. Освен това си осигурих и подкрепата на бащата. Ако случайно на дъщерята ѝ дойде друг акъл, той ще се погрижи все пак тя да удържи на думата си.

Аугуст Зайделман изгрухтя. В този момент в лице приличаше на истински фавн. Той издаде устни напред, като че виждаше пред себе си някакво голямо лакомство. Племенникът му добре разбра какво означава тази гримаса и нагло се изсмя.

— Да, да, малката Хофман е прелестно същество. А и шампанското го сложих вече да се изстудява. Ха-ха-ха.

— Към подобни неща се домогват езичниците — каза рентиерът, като по стар навик неволно си послужи с онзи патетично-сладникав начин на изразяване. — Шампанско. Хмм! Туй девойче от семейство на тъкачи сигурно никога не е пило шампанско. Трябва да си призная, че ти завиждам за тази вечер.

— Мога да си представя — изсмя се Фриц. Но тази забележка не вършеше никаква работа на чичото. Беше си наумил нещо друго. И най-сетне направо го каза:

— Фриц, всъщност би могъл да ми направиш една услуга.

— И каква е тя?

— Да ме вземеш със себе си. Иска ми се да участвам в карнавалното увеселение.

— О, не, драги чичо! — махна с ръка Фриц. — Балът е само за членове на клуба!

— Ами! Няма никакво значение дали ще присъства един човек повече, или не.

— Не можем да допуснем никакво изключение, иначе накрая всеки ще поиска да доведе някого.

Зад вратичката на едно шкафче в стената глухо започна да звъни някакво звънче. Фриц хвърли поглед натам и взе да брой.

— Едно... две... три... четири — по дяволите, някой иска да пита нещо! А в момента нямам време.

— Заради бала ли?

— Да. След половин час трябва да тръгвам.

— Но нали някой трябва да им даде необходимата информация!

— Разбира се! Направи ми тази услуга и се заеми с това.

— Всъщност не искаш ли твърде много от мен? — изръмжа рентиерът. — Без да се замисляш, отхвърли молбата ми, а сега...

— Ако не си съгласен, ще трябва да повикам баща си — побърза да го прекъсне Фриц. — Тази работа не търпи отлагане.

И той веднага се запъти към вратата. Тогава чичото отстъпи.

— Добре! Аз ще се заема. Нали съм в течение на нещата. А сега им отвори!

Фриц измъкна от джоба си ключ, отвори с него споменатия стенен шкаф, посегна с ръка между многото чаши и бутилки към една дръжка на задната му стена, поставена там кой знае за каква цел, и после пак заключи вратичката му.

— Един дявол знае кой какво иска!... Фенерът е в мазето, там е и всичко друго. Ето ти ключа!

Аугуст Зайделман излезе от стаята. Пипнешком се спусна в тъмната изба и там запали един фенер. В дъното ѝ отвори намиращата се там врата, прекрачи прага ѝ и пак я заключи. Беше се озовал в коридор, който много приличаше на галерия и изглежда, продължаваше нататък под земята. Близо до вратата имаше някакъв стар сандък, чиято ключалка отвори със същия ключ. Известно време чичото се позабави при сандъка, а после бавно пое по мрачния коридор.

* * *

Когато Хаузерови и четирите деца на писаря Байер бяха вече насядали на масата за вечеря, на Едуард изведнъж му се стори като че някой тихичко почука на капака на прозореца.

Никой не обърна внимание на лекия шум, а Едуард използва първия удобен случай, за да се измъкне навън, без това да направи някому впечатление. Веднага разбра, че не се е излъгал. Облегнат на малкия обор за козата, зад къщата стоеше и го чакаше Арнд. Беше се прикрил така, че да не може да бъде забелязан от други.

— Има ли нещо важно? — любопитно попита Едуард.

— Все още не — отвърна Арнд. — Но съм решил да направя нещо, което би могло да има важни последици. Значи твърдо си решил да ходиш тази вечер на бала, така ли?

— Да.

— Възможно е днес пак да поискам да разговарям с теб.

— Кога и къде да ви се обадя?

— Ще дойда в кръчмата и ще изпия чаша бира.

Това предложение, изглежда, не се хареса много на Едуард.

— Искате да кажете в помещението за посетители? — несигурно попита той. — Мислите ли, че ще мога да се появя там в моя карнавален костюм и да разговарям с вас?

Арнд се усмихна. Хареса му се очевидното старание на младия човек да се съобразява с всички обстоятелства. Впрочем, самият той бе обмислил вече всичко най-обстойно. Ала най-важното за него не беше тази вечер неговият помощник Едуард Хаузер да му е по всяко време подръка, а по-скоро искаше да е наблизко, за да бди над този свестен младеж, когото бе взел под свое покровителство, защото подозираше, че присъствието му на бала вероятно нямаше да премине съвсем гладко. Там щеше да има твърде много „подводни рифове“ и опасности. И така, той му заяви:

— Не, няма да идваш при мен. Ще гледам да седна така, че да можеш да ме видиш веднага щом откrexнеш вратата на залата, където ще е балът. Ако това не стане докато трае увеселението, тогава огледай се за мен, когато си тръгваш. Естествено по всяко време ще съм на твое разположение и...

— А-а, тъй значи! — прекъсна го Едуард. Беше разбрал за какво всъщност става въпрос. — Имате известни опасения, нали?

— Обичам във всички неща да проявявам предпазливост. Изисква го професията ми, а го препоръчвам и на теб. Залогът е твърде висок. Ти обичаш онова момиче. Друг ще танцува с нея през цялата вечер. Любовта и ревността лесно биха могли да те подведат да извършиш някоя голяма непредпазливост.

— Обещавам ви да...

— Добре, добре! — прекъсна го Арнд, като махна с ръка. — Знам, че имаш най-благородни намерения. Ще изчакаме да видим какво ще стане.

Арнд стисна ръката на младия човек и си тръгна. Мина през селото и после пое нагоре по пътя към мината. Когато стигна там, той закричи покрай отделните постройки и се насочи към един осветен прозорец точно срещу големия комин.

Това, че детективът се ориентираше в околностите на мината толкова добре, се дължеше на старателното събиране на сведения, извършено от него много предпазливо още следобеда. Той дори беше идвал вече веднъж тук и от безопасно разстояние внимателно бе огледал терена. После обаче благоразумно беше преценил, че е по-добре да изчака вечерта и тогава да проведе изпълнението на плана си. Необходима му бе закрилата на тъмнината, понеже предполагаше, че приключението му може и да не протече съвсем безпрепятствено и безопасно. В известна степен той се

одързостяваше да влезе в бърлогата на звяра.

Детективът почука на малкото стъкло, плътно закрито отвътре с перде. Някакъв глас подвижна:

— Ей сега идвам!

Само миг след това се отвори вратата до прозорчето и на прага ѝ се показва една жена.

— Какво има? — попита тя.

— Тук ли живее пазачът Лаубе?

— Да.

— Мога ли да разменя няколко думи с него?

— Влезте, влезте!

— Предпочитам отвън да му кажа каквото имам да му казвам.

— Но тук е студено, а той е седнал да се храни.

— Няма значение. Ако е необходимо, ще почакам малко. И освен това мъжът ви може да остави яденето за няколко минути.

Тези думи прозвучаха толкова категорично, че жената не посмя да възрази. Тя изчезна и скоро след това се появи пазачът Лаубе, за когото бе споменал Едуард във връзка с тайното послание в големия дъб.

— Защо не искате да влезете в стаята? — навъсено попита той, без ръката му да изпуска дръжката на отворената врата.

— Имам си някои съображения — многозначително заяви Арнд. — Задачата ми е от по-особен характер. Я затворете вратата!

Пазачът колебливо се подчини, после огледа непознатия, доколкото му позволяваше тъмнината, и забеляза как с десница той потърка дясното си око.

— Аха — рече Лаубе успокоен и сякаш неволно направи същото движение като своя късен гост. — И какво желаете?

— Всъщност би трябвало вече да сте се досетили.

— Да се досетя ли? — престори се пазачът на ни лук ял, ни лук мирисал. — Защо?

— Затова! — отвърна Арнд и повтори тайния разпознавателен знак на бандата на Горския призрак. И същевременно се покашля многозначително.

Ала Лаубе беше предпазлив човек. Само бавно и замислено поклати глава.

— Не би навредило, ако благоволите да се изразите малко по-ясно — рече той. — Продължи ли така, няма да стигнем доникъде и само ще измръзнем в тази студена нощ.

— Тогава ще ви посъветвам после да изпием един горещ грог. Това

помага — усмихна се Арнд, извади кесията си и подаде на пазача цял талер.

Лаубе хвърли бегъл поглед на монетата и я пусна в джоба си.

— Благодаря — промърмори той. — Изглежда, не сте лош търговец. Знаете, че първо трябва да се вложи нещо в търговията, за да потекат печалбите.

— С тези думи улучвате точно в десетката — кимна Арнд. — Наистина мисля за една сделка, и то за една доходна сделка.

— Тъй, тъй. Но времената са лоши.

— Знам. Та нали и снощи местните делови хора понесоха тежък удар.

— Снощи ли? Тук?

— Ами да, в Хайнгрунд.

Тогава Лаубе реши отново да си пробва актьорските способности, за да бъде по-сигурен.

— Господине — кипна той, — за какво ми говорите? Надявам се, не си мислите, че имам нещо общо с контрабандистите!

Но Арнд остана съвсем спокоен. Той се засмя и сложи ръка върху рамото на Лаубе.

— Естествено, че си го мисля, драги приятелю! Иначе не бих дошъл тъкмо при вас. И аз съм от тези делови хора... или по-точно казано, много ми се иска да стана един от тях, искам с тяхна помощ да пренеса нещо през границата. Хайде, стига сте се престрували! Жалко за изгубеното време. Нали виждате, че съм посветен във всичко! Просто ми отговорете на въпроса мога ли да поговоря с предводителя им?

— Кого имате предвид?

— Е, него, великия непознат!

— Познавате ли го?

— Не, нали иначе можех да си спестя идването при вас като при посредник. Освен това ми казаха, че изобщо никой не го познавал.

Все още цялата работа се виждаше на пазача малко съмнителна. Ала Арнд не отстъпи и в крайна сметка упоритостта му победи. След като още един талер се озова в джоба на Лаубе, той заведе непознатия до една дъсчена барака и отвори вратата ѝ.

— Почакайте вътре! Ще видя какво може да се направи. Арнд направи две крачки навътре в бараката и забеляза, че по-голямата ѝ част бе изпълнена със снопи слама. Преди да се отдалечи, Лаубе се наклони да заключи вратата, но детективът не му позволи.

— Чакайте! Няма да допусна да ме затворите. Бъдете тъй добър да не забравяте, че и аз трябва да съм също така предпазлив, както и вие! А сега

вървете! Ще ви чакам тук при отворената врата.

По заглъхващия шум от стъпките му Арнд разбра, че Лаубе наистина се отправи към жилището си. Още някоя и друга минута детективът напрягаше слух, но после се настани възможно по-удобно върху един висок куп слама. Подпря глава с двете си ръце и взе да обмисля положението. То не беше безопасно. Но за него това не беше нищо ново. Даже му харесваше. И така с голямо любопитство зачака да види какво щеше да се случи.

Най-сетне след около половин час се разнесоха тихи стъпки. После Арнд забеляза как в бараката влезе някакъв тъмен силует. Междувременно силното му зрение дотолкова бе привикнало с тъмнината, че горе-долу сносно можеше да различи фигурата на човека. Беше със среден ръст, облечен в стара шуба със старателно вдигната доста висока яка, а на главата си носеше овехтяла филцова шапка, чиято периферия падаше твърде ниско. Лицето му бе закрито от черна маска, а ръцете му бяха в ръкавици.

„Този човек е много предпазлив! — каза си Арнд. — Никак няма да ми е лесно с него.“ И зачака да го заговори.

— Има ли някой тук? — попита маскираният с дълбок, явно преправен глас.

Арнд се плъзна надолу от купа слама и тупна точно пред краката на непознатия.

— Ето ме — каза той, стремейки се също да промени гласа си. Той имаше не по-малки основания от другия да се погрижи по-късно да не бъде разпознат по тембъра на гласа.

— Какво искате от мен?

— Да се спазарим за една сделка — обясни Арнд.

— Това вече ми го каза пазачът, но от приказките му нищо друго не разбрах. Само подозирам, че си ни объркал с контрабандистите, които са ръководени от Горския призрак. Но се заблуждаваш. Ние също сме тайна организация, но нашата цел е да сложим край на техните безчинства и да разобличим Горския призрак. Както виждам, ти искаш да се сдушиш с контрабандистите и заедно да въртите гешефти. Ето защо ще те задържа и ще те предам на полицията. Внимавай! Не мисли за съпротива! Въоръжен съм, а отвън е застанал Лаубе и държи готов за стрелба револвер. Ти си в ръцете ни. Ние ще...

Арнд не позволи на маскирания да дрънка повече. Търпението му се изчерпи. Той грубо го прекъсна:

— Спести си тези глупави приказки. Горски призрак! Ти и аз, и

двамата теглим една и съща кола и ще направим добре, ако се разберем съвсем мирно. Ще сключим много доходна сделка.

— Аз не съм Горския призрак — изръмжа другият.

— Я не ме будалкай!

— Така е — все едно дали вярваш, или не.

— Тогава съжалявам, че само бих път до тук, а и че теб те разкарах.

Но от цялата работа за нас двамата щяха да паднат шест хиляди марки.

Последната забележка бе подхвърлена от Арнд привидно само ей така, между другото, но всъщност тъкмо в нея се криеше стръвта, с която смяташе да хване своя противник на въдицата си. Просто разчиташе на алчността на краля на контрабандистите. Затова спомена тази голяма сума. И незабавно се оказа, че детективът е добър познавач на хората.

Непознатият омекна.

— Шест хиляди марки? Вярно ли е?

— Може и да са повече, но по-малко — не!

— Значи при тази сделка... ще се спести толкова много от митото?

— Разбира се.

— И кой или какво ще ми гарантира, че имаш честни намерения?

— Собствената ми изгода. Аз имам нужда от вас.

— Ти го казваш. Но не е изключено да си шпионин на граничарите.

Арнд се изсмя право в лицето на човека с шубата.

— Струва ми се, че аз съм по-искрен от теб. Веднага ти изложих желанието си. Но ти отначало изцяло се преструваше. Е, сега най-сетне мълчаливо призна, че си тъкмо човекът, който ми е необходим за моите цели. И така, стига се опъва тъй безполезно!

— Трябва ми гаранция — упорстваше другият.

— Нали вече я имаш! Не забравяй, че се представих на Лаубе с тайния поздрав!

— Може да си го узнал чрез предателство.

— Остави ме да довърша! Освен това знаех, че трябва да се обърна тъкмо към Лаубе, което също е едно доказателство, че съм от посветените хора.

— Да, но откъде си го разбрал?

— Разказа ми го старият дъб горе в гората.

— Ти знаеш...

— Знам къде е скривалището и кутийката с тайните послания! Да, така е!

— Хмм — измърмори посредникът на контрабандистите и се замисли. Но после изведнъж смени тона. Стана учтив. — Ще ви направя

едно предложение. Аз наистина не съм предводителят и следователно не мога да вземам решения. Но ще предам вашето желание да се свържете с нас. Утре елате пак тук!

Арнд въздъхна с облекчение. На първо време беше постигнал достатъчно. Но продължи разговора с маскирания още доста дълго, поиска да му даде по-точни указания и съвсем неусетно измъкна от него някои сведения, които бяха твърде важни. Така лека-полека започна да разбулва ревниво пазената тайна, витаеща около личността на Горския призрак. Неговият противник все още бе твърде предпазлив, ала Арнд беше по-умният от двамата, така че хитростта му победи.

Най-накрая използва един въпрос на непознатия относно количеството на стоките, които уж трябваше да се прехвърлят контрабандно през границата, за да хвърли поглед върху някакви измислени цифри на едно малко листче, приготвено най-грижливо от него и пъхнато в портфейла му специално за този случай. Същевременно, за да може да ги прочете, той измъкна малкия затъмнен фенер, който винаги носеше под върхната си дреха, и го запали. Така преследваше двойна цел. Първо, контрабандистът можеше да види многото банкноти, при които Арнд нарочно съхраняваше бележката. Тази гледка щеше още по-силно да разпали алчността му, щеше да го подмами да сключи сделката с мнимия търговец. Но детективът не гледаше толкова портфейла си, колкото лицето на бандита, закрито от маската. Ето че в своята възбуда човекът побутна маската си насам-натам, взе да я оправя, за да може да вижда по-добре, и така една част от лицето му се показа.

Останал доволен, Арнд закри светлината на фенера си. Хитростта му беше успяла й докато делово разменяше последните думи с човека в шубата, установи сам за себе си, че вече знае доста неща за Горския призрак.

Най-сетне двамата излязоха навън в тъмната нощ.

— И така, до утре! — разнесе се изпод маската на непознатия.

— До утре или до вдругиден... както ми позволят сделките — отвърна Арнд.

После той си тръгна, без да се оглежда, отдалечавайки се от мината. Малко настрани в тъмнината видя човешки силует. Това беше пазачът Лаубе. Арнд се престори, че не го е забелязал. Пое по пътя, който минаваше зад селото и продължаваше към града. Постъпи така, защото не беше изключено някой да го проследи. Едва след като се убеди, че опасенията му са излишни, бързо свърна обратно към селото, заобикаляйки по-отдалече, като не забрави зад едни по-гъсти заснежени храсти пак

изцяло да промени външността си. Имаше намерение да отиде в кръчмата, за да бди над Едуард. Все пак беше възможно там да се появи Лаубе, за да изпие препоръчания му грог. И така, трябваше да е предпазлив. Ако пазачът дойдеше в гостилницата, не биваше да познае в негово лице онзи човек, който само преди малко беше преговарял с посредника на Горския призрак.

ОСМА ГЛАВА

ТУРЧИНЪТ

Докато госпожа Хаузер разтребваше масата от вечерята, отвън се разнесе веселата песен на звънчетата на преминаващи по улицата шейни.

— Онези от града пристигат! — обади се тъкачът.

— „Казиното“! — добави жена му.

При тези думи тя хвърли угрижен поглед към Едуард, който в един момент, когато бе останал насаме с родителите си, все пак ги беше посветил в своите сърдечни неволи, без обаче да им каже, че самият той се кани да отиде на бала.

— Енгелхен наистина ли ще ходи на карнавалната вечер? — попита го тя.

Едуард положи усилия да се държи възможно по-непринудено.

— Ще ходи! — кимна той.

— Върви, че го разбери! — въздъхна майка му. — Иначе това момиче никога не е било толкова неразумно.

Никой не ѝ отговори, понеже в същия момент някой отвори външната врата. После се почука и в стаята влезе... съседът Хофман, бащата на Ангелика.

— Добър вечер! — поздрави той, но гласът му прозвуча студено и враждебно.

Хаузер стана и учтиво му предложи стол да седне и той на масата.

— Заповядай, съседе, бъди ни добре дошъл! Хофман колебливо се приближи и седна на края на стола, като човек, който се кани веднага да си върви.

— Благодаря! Не искам да ви преча и няма да се заседявам.

— Да ни пречиш? Какви ги говориш?

— Дойдох само да попитам... — Той се запъна, понеже, кажи-речи, и на самия него му стана неприятно да изложи по каква работа ги беше посетил. Но все пак успя да се стегне и да подтисне краткотрайния пристъп на по-благородни чувства. — ... исках... исках да попитам за дървата.

— А-а, значи си дошъл за наръча дърва, които ни зае онази вечер?

— Да. Бяха точно двацет цепеници.

— Мисля, че наскоро Едуард ви ги върна заедно с въглищата.

— Не. Моята Енгелхен донесе само половината. Бяхте забравили другите десет.

— Е, тогава едно от децата ще ти ги донесе.

— Но час по-скоро! Самият аз се нуждая от тези дърва. Или по-добре ще е веднага да си ги взема.

— Но така ни обиждаш, съседо!

— Дали ви обиждам, или не, е все едно. Така ще стане. Слушай, Хаузер, ще ти го кажа веднъж завинаги: не държа особено много на това някой от вас непрекъснато да ми се мъкне в къщи.

Старият Хаузер втренчено го погледна.

— Какво? — попита той. — Не държиш особено много на това ли? Не те разбирам. Та нали винаги сме били добри съседи!

— Така е и няма защо да ставаме чак врагове, но ако я караме както досега, доникъде няма да стигнем.

— Какво искаш да кажеш? — попита Хаузер, комуто беше много неприятно да разискват подобни неща пред децата, които, зяпнали от почуда, стояха неподвижно в ъглите на стаичката.

— И ме питаш още? Днес твоят Едуард пак разговаря с Ангелика. Забранявам му го веднъж завинаги! Той флиртува с нея. Не мога да търпя подобно нещо, защото момчето ти не е мъж за моята дъщеря.

— Аха, това ли било значи? Е, наистина не мога да споря с теб по този въпрос. Ти си баща на Ангелика и ти имаш правото да решаваеш с кого да се среща и с кого не.

— И аз така мисля. Радвам се, че го разбираш. Впрочем, Зайделман ми забрани да общувам с вас.

— Зайделман ли? Че него какво го засяга?

— Негова си работа. Може би е във връзка с това, че в най-скоро време Ангелика ще се премести да живее у Зайделманови.

— Шегуваш ли се? Че какво ще прави там?

— Ще получи много хубава работа.

— Каква?

— Ами... хмм, какво ли ми каза Зайделман вчера, когато ме заговори в селото? Беше нещо по-особено. Домашна помощница или нещо подобно.

— Не го разбирам, но имам неприятното чувство, че нещо не е съвсем наред. Съседо, иска ми се да те предупредя да внимаваш!

— Не се нуждая от предупреждения, нито от съвети. И сам знам какво трябва да правя и какво не.

С тези думи Хофман пресече всякакъв отговор. Несвикнали с подобна грубост и съвсем беззащитни срещу нея, тъкачът Хаузер и жена му онемяха и останаха като истукани на местата си, гледайки как съседът им се отправя към вратата да си върви.

В същия миг любовта към неговата Енгелхен придаде на младия Хаузер смелост да се намеси в тази неприятна разправия. А може би не само любовта му го окуражаваше. Може би Арнд, човекът който искаше да залови Горския призрак, беше събудил мъжката гордост в Едуард, като го бе изтръгнал от смазващата го мизерия и като беше избрал в тази толкова отговорна работа за свой помощник именно него, младежа, който до този момент нито знаеше собствената си цена, нито можеше да е сигурен, че има кой знае какви способности.

Но каквато ида беше причината за неговата решителност, Едуард пристъпи напред и с припряно движение накара бащата на Ангелика да спре.

— А Енгелхен знае ли вече, че ще постъпва на работа у Зайделманови?

— Не. Още не съм й казал. Най-строго ти забранявам да се бъркаш в тези неща по какъвто и да било начин. Нали чу какво споделих с баща ти! Моята дъщеря не те засяга. Защо изобщо питаш?

— Защото ми се струва, че тя няма да се съгласи.

— Ами тогава трябва да си много добре осведомен.

— Мисля, че Енгелхен няма да се изложи толкова лекомислено на хорските клюки.

— Не ми говори за лекомислие, момче! — избухна Хофман. — Заплащането, което Ангелика ще получава при Зайделманови, хич не е за пренебрегване, а що се отнася до хорските клюки, на нея й напакости най-много общуването с теб.

Той се наведе пред печката, отброи десет цепеници, хвана ги под мишница и без да каже нито дума повече, излезе навън.

Едуард го проследи с втренчен поглед и такова изражение, сякаш някой го беше ударил през лицето. Майката бе готова всеки миг да се разплаче, а бащата тежко отпусна свитите си юмруци върху масата.

— Чашата вече преля — сърдито избоботи той. — Край с Хофманови! Момче, запомни го!

Едуард се наклони да му възрази. Тогава майка му го хвана за ръката и нежно го побутна към вратата, защото се боеше от неприятна семейна сцена.

— Едуард, излез малко на въздух и се успокой! — умолително му каза тя. — Трябва да стиснеш зъби и да не губиш смелост. Върви!

Едуард се подчини. И без това не го свърташе в къщи. Въпреки всичко беше решил тази злощастна вечер да закриля Енгелхен.

Ала все още не му стигаше куражът да облече маскарадния костюм

на турчин. Искаше първо още веднъж да се поогледа в кръчмата, за да види какво е положението. Замислен, той се спусна надолу по селската улица.

Когато стигна до гостилницата, забеляза, че там вече цари весело оживление. Залата бе силно осветена. Ехтеше музика. Помещението за посетители изглеждаше препълнено.

Едуард бавно обърна гръб и пое обратно. Изведнъж настръхна при мисълта за предстоящата шумна дандания и страшно много му се прииска тази вечер да си остане у дома в своята малка стаичка. Но мисълта за Енгелхен отново го сепна и му върна решителността. Не биваше да я оставя без закрила.

Докато вървеше така, потънал в мисли, насреща му се зададе някаква женска фигура, загърната в широк шал. Тя се накани бързо да се промъкне покрай него, но той успя да я разпознае.

— Енгелхен! — извика младежът.

Но тя сякаш не го чу. Тогава той се втурна подир нея и я хвана за ръката.

— Ангелика, само една дума! Чух нещо за теб, което не мога да повярвам. Наистина ли ще се преместиш да живееш у Зайделманови?

— У Зайделманови ли? — изненада се тя. — Че какво ще правя там?

— Щяла си да им станеш домашна помощница!

— Кой ти го каза?

— Баща ти. Преди малко беше у нас.

— У вас ли? — от учудване Ангелика спря. Изглежда, в този миг почти бе забравила предишното си упорство. — И какво търсеше у вас?

— Дойде да поиска останалите дърва, които бяхме забравили. Но преди всичко ми забрани да разговарям с теб.

— Нищо не знам, не ми е казал нито дума.

— Е, сега го научи. Вероятно изобщо не те засяга повече. И без това не искаш нито да ме чуваш, нито да ме виждаш.

— И това ли ти го каза баща ми?

— Не. Но не е нужно някой да го казва. И сам го забелязах. Нали отиваш на бала!

— Естествено!

— Значи съм прав. Съвсем съм ти безразличен, иначе нямаше да ми причиниш такава болка.

— Това е само дребнава ревност.

— Не е така, Енгелхен! Тревожа се за теб. Повярвай ми, мястото ти не е на онзи бал! Засегната, тя вирна глава.

— Да не искаш да кажеш, че хората от „Казиното“ са твърде

изтънчени за мен?

— Ах, ти все криво ме разбираш! Естествено, искам да кажа, че това общество не е подходящо да общуваш с него.

— Ами ако сега не, е, в бъдеще може и да стане — отвърна тя раздразнено. — Лека нощ!

След тези думи тя бързо се отдалечи. Връзките между двамата млади отново бяха скъсани.

С наведена глава Едуард Хаузер крачеше нагоре по улицата. В душата му всичко бе празно и мъртво. Единственото чувство, което в този момент изпълваше сърцето му, бе необуздан гняв към онзи нахален тип, дръзнал да подмами Енгелхен да отиде на бала.

В това настроение той влезе в бащината си къща. Там видя, че както малките му братчета и сестричета, така и децата на Байер си бяха вече в креватчетата, а родителите му също се канеха да лягат да спят. Ето защо никой не го обезпокои и не му беше никак трудно пак да излезе навън. Извади костюма на турчин от скривалището му, облече го под навеса за дърва, сложи си маската, наметна една стара мушама, която висеше в коридора и най-често се използваше от баща му, и повторно се отправи към долната махала на селото, където се намираше кръчмата.

Ангелика беше събрала вече първите впечатления от тази толкова важна за нея вечер. Много самоуверено се беше изкачила на първия етаж и там една гардеробиерка беше взела големия ѝ шал. Откъм залата долиташе музика и голяма глъчка. Когато се обърна, изненадващо се озова пред високо стенно огледало и през маската си видя своето отражение. Отначало се стъписа, внимателно огледа фигурата си в леката рокля и почувства как внезапно цялото ѝ тяло потръпна. Обзе я някакво странно чувство, нещо като разкаяние за това, че така слепешката беше последвала поканата на непознатия. Лека-полека в нея започна да се прокрадва разбирането, че мястото ѝ не е тук.

Всъщност защо я бяха поканили? Обществото, което се събираше тук, за да се весели, иначе най-старателно се изолираше от по-бедната класа на тъкачите и надничарите. Защо я викаха тогава? Нали и тя бе само дъщеря на беден тъкач и Зайделманови ѝ бяха предложили мястото на прислужница в дома си?

Тези въпроси изведнъж закръжиха в главата на Ангелика и тя намери само един отговор: „Защото си хубавичка и за господата от «Казиното» изглеждаш като някаква послушна играчка за някой и друг час от свободното им време“.. Когато стигна до този извод, усети как лицето ѝ пламна от срам. Страшно ѝ се прииска да си вземе обратно шала от жената,

която стоеше зад гърба ѝ и странно се усмихваше. Ала не събра нужната смелост и продължи да чака все така мълчалива и разколебана между стълбите и входа на залата.

Ето че изведнъж вратата на залата се отвори и оттам излезе някакъв господин с маска, облечен в стегнатата и елегантна униформа на кавалерийски офицер. Той изненадано вдигна глава и после бързо се втурна към Ангелика.

— А-а, ето ви и вас, моя красива приятелко! Най-последно! Той улови ръката на момичето и кавалерски целуна върховете на пръстите ѝ. Напълно объркана, тя изобщо не се отдръпна. Не беше свикнала на такова ухажване. А тогава офицерът (това беше Фриц Зайделман, чието лице бе скрито под копринена маска) хвана Ангелика под ръка и я повлече със себе си.

— Очаквах те с голям копнеж, красива италианке! — прошепна ѝ той в ухото. — Чуваш ли, музиката ни подканя на валс! Естествено този танц е само мой.

Ангелика не тръгна доброволно с непознатия, но не се и възпротиви. Държеше се като кукла, която не усеща какво става с нея. Когато блясъкът на залата я заслепи през прорезите на маската, тя се закова на място. Наоколо видя танцуващи двойки, господа и дами, често в причудливи костюми, всичките с маскирани лица. Цигулките извиваха примамливи мелодии. Обширното помещение ехтеше от смехове, неспирно бърборене, кикот и весели гласове.

Непознатият мъж обгърна с ръка талията на Ангелика и танцувайки, двамата се смесиха с развеселената пъстра тълпа. Едва сега девойката намери време малко да подреди мислите си и когато музиката спря, тя отправи първия си въпрос към своя партньор:

— Знаете ли коя съм аз?

— Разбира се. Госпожица Ангелика Хофман.

— Познахте ме по костюма, нали? Значи сте човекът, който ме покани, така ли?

— Съвършено вярно — кимна той, докато я водеше покрай дългата страна на залата.

— А мога ли сега и аз да науча вашето име? — помоли го тя.

— О, не! — махна той с ръка в знак на отказ. — Така само ще развалите и на себе си и на мен изненадата, която искаме да запазим за полунощ. Маските ще се свалят точно в дванайсет часа.

Тя замълча. Както цялата необичайна обстановка, така и близостта на непознатия мъж я потискаха. Вярно, че много ѝ допадаше великолепието на това увеселение, за чието организиране бяха пратени такива средства,

които за представите на хоенталци бяха нечувано големи. Кавалерийският офицер я заведе до малка масичка, поставена малко встрани от дансинга. В една кофичка там се изстудяваше вече бутилка вино. Имаше приготвени и две чаши. Партньорът ѝ я накара да се чукне с него за веселото прекарване на вечерта, както и за доброто им приятелство. Сякаш огън премина по жилите на Ангелика и виното веднага я удари в главата. Тя никога не беше опитвала подобни напитки, а само бе чувала за тях.

После непознатият започна да бърбри с нея за незначителни неща. Попита я дали с радост е приела поканата, дали ѝ харесва балът, дали родителите ѝ са я пуснали с готовност. Ангелика отговори на всичко с да.

Но накрая последва един по-труден въпрос.

— Ами какво каза твоят любим? — осведоми се Фриц Зайделман.

Ангелика наведе глава. Знаеше, че този намек се отнася до съседския син Едуард Хаузер. Някак си това я възмути.

— Е? — настоя партньорът ѝ. — Как го прие той?

Ангелика изправи глава и предизвикателно отвърна:

— Не знам за какво говорите. Аз нямам любим.

— Наистина ли? — усмихна се офицерът изпод маската си. — Ще се радвам, ако казваш истината. В такъв случай си свободна и бих могъл да ти предложа да стана твой кавалер. Какво ще кажеш? Съгласна ли си, милостива госпожице?

„Милостива госпожице?“ Как звучаха само тези думи! Те лесно можеха да завъртят главата на неопитното момиче. А каква великолепна маска носеше, как блестяха пръстените по ръцете му!

— Да! — промълви тя.

— Тогава ела!

Той отново я дръпна да танцуват, а после я заведе до една дълга маса, където пак имаше вино и други освежителни напитки. Накара я да опита сладко вино, както и да вкуси от такива лакомства, каквито девойката не беше виждала през живота си.

Край масата седяха или стояха и други двойки и се завърза общ разговор. Между отделните групи и маси полетяха шеги. В празничната суетня на забавата Ангелика приличаше на сомнамбул. Тя не виждаше нищо и не чуваше нищо и все пак зажаднялата ѝ душа поглъщаше всичко наоколо: и разточителния блясък на светлините, и ослепителния разкош на костюмите, и безгрижната веселост на околните, и музиката. О, помоли се тя, че кой ли може да си позволи да живее тъй богато и изискано и винаги да участва в подобни увеселения!

Скришом оглеждаше своя кавалер, на когото дължеше всичко това.

Кой ли беше той? Не можеше да отгатне, но забеляза, че той, изглежда, имаше известна тежест в този кръг от отбрани хора. Девојката седеше безмълвна до него и не се възпротиви, когато хвана и задържа ръката ѝ в своята.

Но внезапно офицерът я пусна и посочи към един турчин, който току-що се появи на входа.

— Най-послед! — каза той и бързо се изправи. — Вече си бях помислил, че няма да дойде!

— Кой? — попита Енгелхен.

— Ей онзи там, при вратата, е мой приятел. Моля те, извини ме за момент!

Той прекоси залата, приближи се до турчина ѝ му стисна ръката.

— Е, ето те и теб! Как пристигна до селото? В своя маскарален костюм и в тази чужда за него среда и обстановка Едуард не се чувстваше никак добре и все не можеше да се отърве от чувството, че тази вечер нямаше да има щастлив край. Но когато видя Кавалерийския офицер да се насочва към него, той се стегна. Мозъкът му заработи трескаво. От обръщението на непознатият си направи заключение, че е някой добър приятел на Щраух, който дори знае какъв костюм и каква маска ще носи той. Едуард реши да се държи възможно най-хладнокръвно.

— Имах късмет — засмя се бодро той, — че се качих на една шейна, която тъкмо тръгваше за Хоентал. Иначе наистина щях да се чудя какво да правя.

Той често беше срещал Щраух и знаеше, че младият търговец леко фъфлеше. Опита се да го имитира, доколкото можеше. Впрочем копринената маска променяше и бездруго гласа му почти до неузнаваемост.

— Знаменито, ти си станал истински турчин! — каза офицерът. — Любопитен съм да видя дали поне твоята Мари ще те познае. Но я ми кажи къде са пръстените ти?

— Свалих ги — бързо успя да се измъкне Едуард.

— Аха, хитрец такъв! Иначе по тях някой би могъл да те познае!

Едуард Хаузер плъзна поглед по украсените с множество пръстени ръце на другия. Дали пръстенът-печат на средния пръст на дясната му ръка можеше да се вземе за доказателство, че пред него бе застанал Фриц Зайделман?

— Но днес си страшно непохватен и мълчалив! — укорително промърмори офицерът. А после, снижавайки гласа си, продължи. — Изобщо не ме попита дали съм постигнал целта си!

„Да е постигнал целта си?“ — бързо размисли Едуард. Каква цел? Дали не ставаше дума за Енгелхен! Във всеки случай младежът съзнаваше, че не биваше току-така да изтърси някой директен въпрос. Трябваше да е предпазлив.

— Хмм! — промърмори той. — Ако съдя по настроението ти, всичко се нарежда чудесно.

— Така е. Харесва ли ти момичето?

— Горе-долу!

— Горе-долу ли? Ти да не си сляп? Че сравни я с останалите! Несъмнено тук тя е най-красивата! Едва в тази рокля се разкриват всичките ѝ прелести.

Едуард се изкашля. Не успя да каже нито дума. Страшно му се искаше да повали с юмрук този нахален тип. Но наистина, сега и сам забеляза колко красива бе Ангелика... и точно днес му беше съдено да я загуби...

— Защо се покашля тъй подигравателно? — попита Зайделман. — Имаш направо змийска кръв в жилите си, но аз ти казвам, че тя просто ме подлудява! Ще направя всичко възможно да я спечеля. Впрочем съвсем скоро тя ще се премести да живее постоянно у нас. Ще бъде нещо като домашна помощница. Това беше мое предложение и баща ми го прие.

Сега вече Едуард разбра със сигурност, че разговаря с младия Зайделман.

— А дали ще иска да отиде да живее у вас? — осведоми се той привидно спокойно и не принудено.

— Какво ще рече да иска? — Зайделман махна многозначително с ръка. — Щом баща ѝ е съгласен, тя ще трябва да се подчини. И освен това — тук той размърда пръсти, сякаш броеше пари, — освен това нали ще ѝ се плаща. Накратко казано, можеш да ми вярваш, че ще се справя с това момиче. Още тази вечер ще получи първата целувка от мен.

— Това ще е... — кипна Едуард, но после бързо се овладя. — Наистина ще е пълна победа — довърши той изречението си съвсем не така, както първоначално възнамеряваше.

Поласканият Зайделман се усмихна.

— Да, пълна победа, скъпи приятелю. Можеш незабелязано да ни наблюдаваш. Може би ще успееш да станеш свидетел на моя успех.

С тези думи той прекъсна разговора, за да се върне при Ангелика. А Едуард се загуби в блъсканицата около дългата маса с напитки и деликатеси.

Младежът беше в неописуемо настроение. Измъчваше го тревогата за

Енгелхен, разяждаше го с мъка сдържаният гняв към Фриц Зайделман, който безотговорно и недостойно си играеше с нищо неподозиращото момиче, потискаше го съвсем чуждата за него обстановка, а на всичко отгоре беше принуден да се преструва, че се весели, докато вътрешно го изгаряха съвсем други чувства.

От време на време изпиваше чаша вино, но стоеше далеч от дансинга. Нека останалите си мислят каквото си искат за странния турчин! Просто не бе в състояние да бърби и да се шегува с някое съвсем непознато момиче. Освен това видя, че не може да се мери в танците с присъстващите на увеселението двойки. И така привидно безцелно се шляеше наоколо, но всъщност скришом зорко наблюдаваше Енгелхен и нейния кавалер.

Онова, което видя, никак не беше успокоително. Напротив, то само засили тревогата и гнева му. Лека-полека у него назря решението в случай на нужда с бързи и енергични действия да се притече на помощ на любимото момиче. Изобщо не си зададе въпроса какви ще са последствията.

А тъкмо от това се беше опасявал Арнд, зрелият и опитен мъж. Събитията се развиха точно според неговите предвиждания. Едуард издебна момента, когато Фриц Зайделман хвана ръката на своята италианка и тръгна да я извежда от залата. Турчинът чевръсто се втурна към изхода, изпревари ги и се престори, че има някаква работа в преддверието на гардероба. Между закачалките, отрупани с дрехи, и стълбите помещението образуваше ъгъл, където човек можеше да се скрие доста добре. Именно там се свря Едуард с надеждата, че Ангелика и Зайделман ще поспрат за известно време на откритото място недалеч от него. Там нямаше кой да ги безпокои, което естествено бе твърде важно за Зайделман. Гардеробиерката беше задрямала на стола си. Пръстите на ръцете ѝ бяха сплетени, а главата ѝ беше клюмнала на гърдите.

Ето че в този момент двойката мина през двукрилата врата. Ангелика понечи да слезе надолу по стълбите, но Зайделман я задържа.

— Почакай, де! Какво ще правиш долу? С костюма и маската си само ще привлечеш вниманието на любопитните върху себе си. Освен това с тази лека рокля като нищо можеш да си навлечеш някоя простуда на студения въздух. По-добре да останем тук!

Момичето спря разколебано и дълбоко пое въздух.

— Така ми се вие свят — оплака се тя.

— Това е от танците и виното — успокои я той. — И аз чувствам същото. Свали си маската, де! Така ще се освежиш и ще ти олекне.

Ангелика го послуша.

— Вътре е ужасно горещо — въздъхна тя. Той я погледна възхитено в очите, които вече не бяха скрити.

— Просто не си свикнала да танцуваш и да пиеш толкова — реши да я поучи Зайделман. — Баща ти не обича удоволствията, а изглежда, и не разполагате с необходимите пари. Извинявай, нямах намерение да бъда нетактичен. Искях да кажа само, че когато дойдеш да живееш у нас и когато...

— У вас ли? — бързо го прекъсна Ангелика. Той разбра, че е прибързал, понечи да се поправи, но после реши просто да бъде откровен.

— Да, у нас — каза той. После набързо свали маската си. — Ще ти покажа с кого говориш. Аз съм Фриц Зайделман.

За секунда-две Енгелхен пребледня, но веднага след това кръвта нахлу в главата ѝ и тя силно се изчерви. Изненадано възкликна:

— Господин Зайделман!

— Шшшт, дете! Говори по-тихо! Не бива никой да ни чуе. Хората не бива да узнаят, че ние двамата...

Ужасеният израз на лицето ѝ го накара да замлъкне.

— Моля ви — каза тя тихо, но решително, — пуснете ме да си вървя!

— Къде... ще ходиш? — заекна той. — Искаш да се върнеш в задушната зала?

— Не. Трябва да си ходя у дома.

Тя се опита да се освободи от него, но той я държеше здраво.

— Остани поне още малко! — умолително каза Зайделман. —

Остани, докато чуеш всичко, каквото имам да ти казвам! Бъди откровена! Страхуваш ли се от мен?

Тя го погледна право в очите.

— Не.

— Е, защо тогава искаш да избягаш?

— Защото мястото ми не е при вас.

— Не е при мене ли? Какво значи това? Аз те обичам, Ангелика. Нима хората, които се обичат, не бива да са един до друг?

— Това са само празни думи. Не ви вярвам.

— Искаш ли да ти дам доказателства?

Отведнъж Ангелика бе станала много сериозна. Беше нещо като внезапно отрезвяване. Тя виждаше лицето на младия търговец съвсем близо до своето и в очите му забеляза особен израз. И именно погледът на тези очи ѝ помогна да разбере, че предупреждението на Едуард навярно не е било неоснователно. Обзе я силно чувство на срам и гъста руменина заля лицето и шията ѝ.

— Пуснете ме, господин Зайделман! — храбро каза тя. — Повтарям, че не ви подхождам. Аз съм бедна, а вие сте богат.

— Ах — разпали се той, — какво ли представлява цялото ми богатство пред теб?! Ще ти докажа колко много те обичам. Баща ти още ли не ти е казал за какво говорих с него?

Ангелика трепна. Дали пък любовта му наистина не е толкова голяма, че вече да е ходил при баща ѝ, за да поиска ръката ѝ? Гордост и суетност отново замъглиха здравия ѝ разум.

— Вие сте ходили... при моя баща... за да поискате... — заекна тя.

— Не, не! — смутено я прекъсна той. — Първо трябваше да се разберем ние двамата, нали така? Но с него разговаряхме за нещо друго!

Тя го погледна очаквателно, без да продума. В същото време се сети за Едуард, помисли си колко по-различно се проявяваше неговата любов.

— Не искаш ли винаги да си близо до мен? — прошепна ѝ Зайделман.

— Какво имате предвид? — отвърна Ангелика на въпроса с въпрос.

— Да дойдеш в нашия дом на някоя добре платена служба! Руменината бавно изчезна от лицето ѝ. Значи това... това беше неговата любов!

— Не! — студено каза момичето.

— О, да! Баща ти вече даде съгласието си! — тържествено изтърси той.

— Да дойда като прислужница?

— Но, Ангелика... не говори така, де! Имам предвид като помощница на майка ми! Една млада дама на такава служба идва по важност веднага след самата домакиня. Тя е като член на семейството. Помисли си само! — опита се да я поласкае Зайделман. — Освен това ще се виждаме всеки ден и ти ще получаваш заплата от двеста марки годишно!

— Двеста марки?

В този въпрос се съдържаха всичко, каквото имаше да му отговори. Но той не му обърна внимание.

— И от мен ще получиш тайно още толкова! — увери я той. — Именно защото те обичам! Защото те желая за моя жена! Но за съжаление в момента желанието ми не е възможно да се изпълни, понеже засега родителите ми не бива нищо да узнават. А и ние двамата все още не се познаваме достатъчно добре. Тепърва ще трябва да свикваме все повече един с друг. И за да може всичко да стане, без да се вдига шум и да привличаме вниманието на хората, ще се преместиш да живееш в нашия дом! Я си помисли! Тогава ще можем всяка вечер тайно да си бъбрим!

Очите на Енгелхен заблестяха от възмущение. Срам и отвращение накараха кръвта да нахлуе в главата ѝ и страните ѝ пламнаха. Нима действително стоеше толкова ниско, че се осмеляваха да ѝ правят подобно предложение?

— Такива ли са значи намеренията ви? — попита тя. — Да ме купите за четиристотин марки годишно?

Тя блъсна Зайделман и той отстъпи една-две крачки и ѝ метна гневен поглед.

— Какво? Отхвърляш предложението ми? — скръцна със зъби той. Ангелика трябваше да събере цялата си смелост.

— Пуснете ме да си вървя — настоя тя. Зайделман изведнъж успя да се овладее.

— Само за една минутка още! — възрази той. — Няма как, ще трябва да ми я дадете, защото сигурно ще си признаете, че имам известни права над вас, скъпа госпожице!

С хаплива ирония Зайделман наблегна на думите „вас“ и „скъпа госпожице“.

— Права ли? — удиви се Ангелика, съвсем безпомощна срещу подобни маниери.

— Да, многоуважаема моя, права! Поканих ви на бала на „Казиното“ в едно отбрано общество, в каквото навярно никога не сте попадали, и освен това платих за роклята, дето я носите.

Отначало Ангелика изобщо не намери думи да отвърне на тази обида. След малко каза със заекване:

— Та аз не съм ви... не съм ви... молила! Зайделман грубо се изсмя.

— Да, но я приехте, съкровище мое! Сигурен съм, че ще приемете и другото.

Изплашеното и притеснено момиче не знаеше вече какво да каже. Без дори да се сети за шала си, тя се задърпа към стълбите. Но и да се беше сетила, нямаше да ѝ е удобно да разбуди задрямалата гардеробиерка.

— Ще си вървя! — изхълца тя през сълзи.

Тогава Фриц Зайделман нагло се изтъпанчи пред нея.

— Така ли? Искаш да си вървиш? Е, в такъв случай първо щети кажа още нещо. Нямам нищо против — върви си! Ала ти обръщам внимание на последствията! Знаеш, че като работодател държа баща ти в ръцете си. Щом проявяваш такова презрение към любезното ми предложение, тогава с цялото си семейство ще тръгнеш по просия. Изобщо няма да има повече никаква работа за някой от близките ти. Тогава ще се озовеш в същото положение като Хаузерови. Ще се видиш на улицата!

Хаузерови! Тази дума възвърна на Ангелика цялата ѝ смелост, накара я да дойде на себе си.

— Сега покажете вече истинското си лице, господин Зайделман! — храбро отвърна тя. — Сега разкрихте истинския си характер. Вярно, и Хаузерови, и ние сме все бедни тъкачи, но имаме чест и умеем да я пазим. Никому няма да позволим да ни я отнеме — и на вас също. Преди малко намекнахте за Едуард Хаузер. Е, добре, ще ви кажа истината. Наистина го обичам и държа на него. Той е хиляди пъти по-добър от вас. Никога не би бил способен да извърши подобна низост. Едуард ме предупреди да не ходя на бала, но аз не го послушах. Сега ще си нося последствията. А вие можете да сте сигурен, че с всичко съм наясно. Втори път няма да ме подмамите. Вие не сте почтен човек, вие сте негодник...

Зайделман стоеше със свити юмруци, пребледнял от ярост. Той видя, че високият възбуден глас на Ангелика събуди задрямалата гардеробиерка и сега тя слушаше всичко. Това съвсем му отне разсъдъка и той понечи да се нахвърли върху Ангелика. В същия миг обаче някаква ръка изненадващо и грубо го хвана за рамото.

— Зайделман, остави момичето на мира! — каза един суров и повелителен мъжки глас.

Зайделман се стресна и бързо се обърна.

— Щраух! По дяволите! Какво те прихваща? Пиян ли си? Не виждаш ли, че тази глупава фуста...

Широко разтворил крака, турчинът се изправи пред него и тикна юмрука си под носа му.

— Още една такава дума, която не ми харесва, и ще те науча как трябва да се държиш с едно почтено момиче!

— Но, Щраух...!

— Какъв ти Щраух! Край на комедията! — Едуард рязко смъкна маската от лицето си. — Ето, виж кой съм!

— Едуард! — изхълца Ангелика. — Ти?... О-о! Слава Богу! С втрепен поглед Фриц Зайделман зяпаше турчина така, сякаш виждаше призрак. Но после с яростен вик се нахвърли върху него. Едуард очакваше подобно нещо. С лявата си ръка побутна момичето да отстъпи настрани, а с десницата си силно блъсна нападателя назад.

Младият тъкач беше подготвен за такова спречкване, защото, прикрит в своя ъгъл до стълбите, беше доловил всяка дума от разговора между Зайделман и Ангелика и вече неведнъж му бе струвало огромно усилие да се въздържа да не изскочи от скривалището си, за да каже няколко не особено ласкави думи на този безсрамен тип, който така

измъчваше момичето. А с още по-голямо удоволствие би го сграбчил за яката и би го изхвърлил надолу по стълбите.

Ала успя да се овладее. Увереността, че щяха да се случат и други, по-лоши неща, че сигурно щеше да събере още по-убедителни доказателства за простацината на Зайделман, обузда нетърпението му. Освен това въпреки голямата си възбуда и възмущение той все пак помисли и за Арнд, за човека, при когото бе постъпил на служба. Какво ли би казал покровителят му, ако Едуард Хаузер, неговият помощник и съюзник, допусне тъй лекомислено да бъде подведен да извърши някоя глупава постъпка? Не, колкото и трудно да му беше, той, Едуард, трябваше да се овладее и да чака.

И той изчака дотогава, докато най-сетне положението на момичето стана толкова тежко и нетърпимо, че Едуард просто трябваше да се намеси и да ѝ помогне. Реши да си разчисти сметките със Зайделман и да го постави на място. Разкривайки самоличността си, той му помогна да осъзнае заблудата си.

Радостта от признанието на Енгелхен беше породила у Едуард безгранична смелост. Съвсем открито тя бе заявила, че обича съседския син, макар да беше беден и без особено положение в селото, макар да не можеше да ѝ обещае подаръци, нито да я води по такива разкошни увеселения. Това, че беше узнал за любовта ѝ, придаде на Едуард непоклатима, блажена увереност. Вече не се боеше дори и от дявола и в случай на нужда беше готов да излезе срещу безброй врагове, само и само да запази Ангелика за себе си.

Какво ли го интересуваше Фриц Зайделман, този суетен и нахален тип, който винаги разчиташе на властта на баща си над бедните зависими тъкачи от Хоентал! Хаузерови се бяха изплъзнали вече от тази власт, защото Едуард знаеше, че зад гърба си има такъв покровител, който съвсем очевидно далеч превъзхожда Зайделманови по богатство и влияние, а сигурно ги превъзхожда също и по ум, и по предвидливост.

Младият тъкач грубо блъсна Зайделман настрани и подвижна на изплашената гардеробиерка да му подаде мушамата и шала на Ангелика. Жената побърза да изпълни желанието му, обаче Зайделман чевръсто застана между нея и Едуард.

— Почакай, подлецо! Няма току-така да ми се изплъзнеш. Ти тайно си се вмъкнал на нашето увеселение. Я влизай в залата! Там пред всички други ще ми дадеш подробни обяснения!

Сграбчи Едуард за ръката, но той се изтръгна и силно го блъсна.

— Не ме докосвай, иначе за нищо не отговарям! — заплаши го

младият Хаузер. — Друг път ще си поговорим. Във всеки случай ти имаш да си признаваш повече неща. Всъщност заслужаваш бой за безсрамното си поведение към едно почтено момиче. Остави ни на мира, иначе ще променя решението си, ще си разчистя сметките с теб незабавно!

Сякаш само за секунди Едуард се беше преобразил изцяло. Ангелика го гледаше с широко отворени, светнали очи, в които се четеше възхищение от постъпката на нейния спасител. Обикновено толкова кроткият и скромнен младеж като че надрасна себе си.

Изглежда, Зайделман разбра, че е по-уместно да не се изхвърля много-много, а да прекрати свадата.

— Пиян е — скръцна със зъби той, обръщайки се към гардеробиерката.

Едуард слизаше вече надолу по стълбите заедно с момичето и не чу тези думи. Те и бездруго бяха заглушени от силния шум, идващ от току-що отворената врата на залата. Оттам излязоха няколко господа и дами и възбудено попитаха каква е тази разправия при гардероба. За миг Зайделман се видя заобиколен от тях. Чувстваше се страшно неловко и моментът му се виждаше твърде неудобен, за да им дава обяснения.

— После! — махна с ръка. — Трябва да изляза за малко. След тези думи той поиска палтото си, бързо се облече и се втурна по стълбите подир двамата. Но долу преживя един доста неприятен инцидент.

От вратата на кръчмата (поне така се стори на Зайделман) в този момент изхвъркна някакъв непознат и толкова несръчно се изпречи на пътя на забързания Зайделман, че той се сблъска с него, подхлъзна се и тежко падна върху плочките в преддверието на приземния етаж.

— Прощавайте! — учтиво се извини непознатият и побърза да излезе на улицата.

Фриц Зайделман започна да ругае. Не пострада сериозно, но цялото тяло го болеше. С мъка се изправи на крака и куцайки, бавно се измъкна навън.

Свежият нощен въздух го облъхна и той взе да разсъждава по-спокойно. Нямаше и следа от двамата, нито от онзи дебелашки непознат, когото Фриц хиляди пъти прати по дяволите. Накъде ли се бяха отправили Едуард Хаузер и момичето? Едва ли щяха да останат да се разхождат по улицата. Сигурно се бяха насочили към дома на Хофманови. Зайделман сви яростно юмруци. Този Едуард, този просяк, придружаваше хубавата Ангелика. Той щеше да получи целувките, отказани на един Фриц Зайделман! Възмутително! Може би двамата щяха да си пошушукат малко в коридора на Хофмановата къща. Какво ли трябваше да направи? Хмм!

Фриц познаваше цялата къща много добре, понеже заради Ангелика доста често тайно се беше навъртал наоколо. Лека-полека в главата му назря един план. Намисли да използва пътя зад градините и по този начин да изпревари младата двойка. Щеше да има време да се промъкне в двора и да се скрие.

Той се върна в кръчмата, мина през нея, прекоси градината ѝ, прехвърли се през оградата и се затича зад селските къщи, докато най-сетне стигна до малката градинка на Хофманови.

След като внимателно се послуша и се убеди, че всичко наоколо е спокойно, той я прекоси и наостри слух до капака на един от прозорците. И наистина, след като родителите знаеха, че любимото им дете е поверено в сигурните ръце на господин Зайделман, те вече си бяха легнали спокойно да спят. Тъй като нямаха куче, Фриц не се страхуваше, че ще бъде открит.

Задната врата бе затворена само с дървено мандало, което с помощта на една връв посветеният човек лесно можеше да вдигне и отвън. Без да се замисля, Зайделман направи точно това, тихо се промъкна в коридора, пак затвори вратата и пропълзя в самия край на дълбокия тъгъл Под стълбите. Там спокойно можеше да изчака развитието на събитията и ако имаше късмет, щеше да чуе всяка дума на двамата в коридора.

Такива сметки си правеше Фриц Зайделман и те излязоха верни. Не беше седял кой знае колко дълго в неудобното си скривалище и ето че навън се разнесоха стъпки, които се приближаваха към входната врата.

* * *

Без особено да бързат и в пълно мълчание, Едуард и Енгелхен се връщаха у дома. Сърцата на двамата млади, чийто живот иначе преминаваше толкова монотонно, бяха преизпълнени с бурни чувства, породени от шеметните събития през последния час, но те боязливо се опитваха да ги потиснат, както и да не дадат израз на мислите си. Ето защо изобщо не завързаха разговор и предпочетоха мълчаливо да вървят един до друг. Когато се озоваха пред дома ѝ, Едуард реши да се сбогува:

— Ето че пристигнахме. Лека нощ, Енгелхен. Приятни сънища!

Но момичето го задържа и с галъовен глас каза:

— Едуард, нима веднага ще си тръгнеш? Да не би така да искаш да ме накажеш?

Младежът гледаше покрай нея в празното пространство и мълчеше.

— Едуард! — пак поде Ангелика. — Държах се отвратително, но не бива да се сбогуваш с мен с изпълнено от гняв сърце. Не бих го понесла!

— Не съм разгневен, дори не съм ти сърдит, Енгелхен — увери я Едуард.

— Но защо искаш веднага да си вървиш? Толкова се страхувам. Още толкова много неща имам да ти казвам!

— Друг път, Енгелхен! Виж, ти мръзнеш, ще се простудиш! Момичето наистина трепереше. Обаче не отстъпи.

— Тогава влез вътре поне за две-три минути! Родителите ми вече са си легнали да спят.

— Какво говориш?!

— Само до коридора! — умолително каза тя и стисна ръката му.

Тя задърпа подир себе си съвсем слабо съпротивляващия се Едуард и след като стигнаха зад къщата, отвори вратата, през която само преди броени минути се беше промъкнал и Зайделман.

— Ей там до стълбите е малката пейка, на която майка пере. Внимавай... гледай да не се удариш!... Тук можем да седнем за малко.

Едуард я последва, без да каже нито дума. От близостта на любимото момиче беше изпаднал в някакво щастливо опиянение и в това състояние се чувстваше готов на всякакъв риск. А че той, Едуард Хаузер, на когото Хофман строго беше забранил да поддържа каквито и да било връзки с дъщеря му, посред нощ тайно се вмъкваше в дома на баща ѝ, е, това наистина си беше риск. В случай че го изненадаха, младежът се излагаше на опасността да бъде изхвърлен навън.

Двамата стояха съвсем близо един до друг на пейката и не подозираха, че на две-три крачки от тях се намираше човекът, който се беше опитал да разруши щастието им. Завързаха тих разговор. Ангелика, която просто преливаше от благодарност към своя закрилник, преди всичко много искаше да научи как бе успял да влезе на бала. Но Едуард само махна с ръка и каза:

— За това ще говорим някой друг път, Енгелхен! Сега има нещо по-важно. Знаеш ли, че през последните дни бях много нещастен?

— Знам. Аз бях виновна!... Прости ми! Вместо отговор той безмълвно я притисна до себе си и я целуна.

— Сега и самата аз не разбирам поведението си, Едуард — тихо продължи Енгелхен. — Вярваш ли ми?

— Но аз го разбирам — кимна младежът със сериозен вид. — Твърде много неща ти се събраха. Първо, баща ти искаше да се отзовеш на поканата на непознатия и второто беше красивата блестяща рокля на

италианка. Нали?

— Да — засрамено си призна Ангелика.

— И третото, Енгелхен, е и най-лошото!

— Третото ли?

— Да. Не ми се иска да ти го казвам, защото би могла пак да ми се разсърдиш.

— Не бива да мислиш така, Едуард! Онова, което преживях днес, ще ми бъде като обеща на ухото за бъдеще.

— Добре го каза, Енгелхен. Така ми олеква на сърцето. Знаеш ли, иначе баща ти е свестен човек, но в него има нещо от фарисеите, които благодарят на Бога, че са по-добри от другите хора. Той просто е обсебен от високомерие.

— И?

— Ти си негова дъщеря.

По-рано Едуард никога не би се осмелил толкова откровено да изрази подобно мнение пред Енгелхен, обаче сега вярваше в нейната промяна. И отговорът ѝ наистина потвърди убежденията му.

— Да — кимна тя, — такъв е баща ми, такава съм и аз. Или не, Едуард, бях такава. Сега някак изведнъж станах съвсем друга. Вече осъзнах колко те обичам. Разбраха какво лошо и високомерно същество съм била!

— Мила моя хубава Енгелхен! — Едуард направо засия от щастие.

— А какъв прекрасен човек си ти, Едуард! Досега изобщо не го бях подозирала. Когато се изправи тъй смело срещу Зайделман, наистина се почувствах горда с теб. И повярвай, вече ми е съвсем ясно, че не искам никой друг мъж освен тебе!

За известно време в тъмния коридор се възцари пълна тишина. След малко Едуард отново поде разговора:

— Но какво ще каже баща ти?

— Не се безпокой! Вярно, че Зайделман му е завъртял главата, но разкажа ли му на какви подлости е способен този човек, сигурно ще си промени мнението.

Свреният под стълбите Фриц Зайделман чу всяка дума от разговора на двамата. Изпитваше голямо желание да изскочи и да заудря с двата си юмрука, ала предпазливостта му повеляваше да се въздържа. А към предпазливостта се присъедини и разсъдливостта. Той беше доловил и първия въпрос на Ангелика, останал и до този момент без отговор. А именно отговорът му много го интересуваше. Следователно трябваше търпеливо да почака. И наистина, съвсем скоро търпението му бе възнаградено.

— Но сега ми разкажи най-последно — отново поде Енгелхен, — как попадна сред поканените гости! Действително съм много любопитна да го чуя.

— Това беше наистина трудна работа — призна си Едуард с дълбока въздишка. — След като настоя да отидеш на бала, хвана ме страх за теб. Подозирах, че ти подготвят някаква клопка, и на всяка цена исках да бъда близо до теб, за да те закрилям. Единствената възможност за това беше да получа по някакъв начин достъп до карнавалната вечер.

— И как го постигна?

— Несъмнено щеше да направи впечатление, ако някой се беше опитал без разрешение да се вмъкне в балната зала — продължи Едуард с обясненията си. — Затова трябваше да се помъча по някакъв начин да се докопам до онзи разпознавателен знак, определен да служи като пропуск за увеселението. Имах късмет. Човекът, който дава маски под наем и в чийто магазин отидох, за да си избира костюм за вечерта, ми повери един такъв знак, забравен там от търговеца Щраух, с молбата да му го върна. Вече имах каквото ми трябваше, обаче съществуваше опасността Щраух да забележи липсата му и да се обърне към онзи човек. Налагаше се да му попреча. Хрумна ми идеята да принудя Щраух изобщо да се откаже да ходи на бала. Ах, Енгелхен, никак не ми беше лесно да се реша, а и после имах големи угризения заради цялата работа!

Думите му прозвучаха толкова жално, че Ангелика се стъписа.

— Че какво си направил толкова? — угрижено попита тя. Едуард събра целия си кураж. Сега трябваше да си признае всичко.

— Написах едно писмо до търговеца Щраух, в което му забраних да участва в бала. Прибавих и предупреждението да не казва нищо на другите членове от клуба „Казино“.

— Ти си му забранил? И той се подчини? Звучи странно!

— Не чак толкова, колкото си мислиш! Лично на мен, разбира се, нямаше да се подчини. Само щеше да ми се изсмее. Но ми хрумна една идея. Първо преправих почерка си, а после знаеш ли как подписах писмото?

— Как?

— От името на Горския призрак!

— Господи! — възкликна силно изплашеното момиче. Не можа да каже нищо друго. Обзе я смътното предчувствие, че в случая нейният герой се беше впуснал в твърде рискована авантюра.

Но Едуард продължи разказа си:

— Съчиних писмото така, сякаш наистина е изпратено от Горския

призрак, и явно Щраух повярва. Още тази сутрин разбрах, че се е отказал от запазения за него костюм, ей този на турчин. Това ми даде увереността, че планът ми е успял. И така взех освободените „турски“ одежди и отидох на бала вместо Щраух. На първо време никой не ме обезпокои. Дори Фриц Зайделман ме помисли за Щраух и завърза разговор с мен, сякаш бях неговият най-добър приятел. Това стана близо до вратата на залата. Нали ме видя и ти!

След тези думи в Ангелика надделя вече чувството на голяма радост от успеха на младежа.

— О, Едуард — прошепна тя, — това е било много смела постъпка! Гордея се с теб! Възхищавам ти се!

Но предизвикалият възхищението ѝ герой само въздъхна и каза:

— Не говори така! Самият аз никак не се гордея със себе си. Онова писмо страшно ме тревожи. Написах го, за да сплаша Щраух, да си осигуря достъп до карнавалната вечер и да мога да те закрилям. Но не е изключено и в написването на писмото, и във фалшифицирания подпис някои хора да видят наказуемо деяние и да...

— Ами!

— Като нищо! Поне трябва да го имам предвид. Един човек, който разбира от тези неща, ми обърна внимание на това.

— Ах — опита се да го успокои момичето, — че кой ли ще се досети, че тъкмо ти си го написал? Едуард сбърчи загрижено чело.

— Е, за това не е нужна кой знае каква досетливост. Появих се на бала вместо Щраух и с неговия костюм на турчин, макар да нямах право на достъп в онази зала. Значи...! Зайделман не е толкова глупав да не пресметне, че две и две прави четири. А от него трябва много да се пазя. За случилото се през тази вечер той никога няма да ми прости!

— О, Господи, така е! — въздъхна Ангелика. — А той има толкова много приятели!... Едуард — тя обгърна врата му с ръце, — страхувам се за теб!

— Не се тревожи... аз съм под могъща закрила!

— Под могъща закрила ли?

— Да — кимна Едуард, който, спомняйки си за своя благодетел, постепенно възвърна увереността си. — Зайделман ме уволни и ме завлече с последното заплащане. Помислил си е, че ще ме докара до просешка тояга, но тъкмо това нещастие се оказа за мен истинско щастие. На първо време ни помогна лесничеят, а после за нас се погрижи и един друг човек.

— И друг човек ли? Кой?

— Един тайнствен непознат. Всъщност не биваше да казвам нито

дума за него, но, изглежда, и вие съвсем скоро ще се нуждате от чужда помощ, защото Зайделман сигурно и на вас няма да дава повече работа. Та тъкмо затова ще ти призная, че познавам един човек, който без съмнение ще може да ви даде добър съвет и да ви подкрепи.

— Какво говориш, Едуард? Смайваш ме! Че кой е този всемогъщ закрилник?

— И на мен не ми е известно.

— И на теб ли? За мен това е цяла загадка. Та ти би трябвало да знаеш поне името му, би трябвало да знаеш къде живее и...

— Разбира се, че тези неща ги знам, обаче не бива нищо да казвам. На служба съм при непознатия, и то за твърде високо възнаграждение. Към моите задължения преди всичко спада дискретността. Но... виж, Енгелхен, ние се обичаме и искаме да се оженим. Тогава навярно мога поне да ти загатна нещичко, за да не се безпокоиш повече за мен, а също и за вас. Но не бива да приказваш за това пред никого, ще мълчиш дори и пред родителите си. Ще ми обещаеш ли най-тържествено?

— Обещавам.

— Ако планът ни успее, аз съм сигурен, че непознатият постоянно ще се грижи за мен.

— Какво се каните да правите?

— Да заловим един човек.

— Кой е той?

— Длъжен съм да мълча.

Девојката му хвърли боязлив поглед.

— О, Едуард, вече няма да имам нито един спокоен миг! Подозирам какво премълчаваш!

Смутеният младеж разбра, че се е разприказвал прекалено много и побърза да разсее твърде основателните подозрения на Ангелика, която естествено си бе помислила за Горския призрак.

— Цялата работа съвсем не е толкова опасна, колкото си мислиш — отвърна той, като нарочно се разприказва надълго и нашироко, за да не ѝ даде никаква възможност да му възрази. — Мога да ти намекна нещичко, но подробности не бива да издавам. Става въпрос за един човек, който е избягал от затвора отвъд границата. С доста голяма сигурност полицията предполага, че се крие някъде в околностите на нашето село. Е, него искаме да спипаме.

— Говориш ми така само за да ме успокоиш — недоверчиво каза Ангелика.

— Не е вярно! Наистина е така.

— Ами тогава значи твоят покровител е полицай, може би дори да е таен полицай, а?

Олеле! Ето че Едуард съвсем загази.

— Не, не! — енергично възрази той. — Съвсем не е така. Енгелхен, задоволи се с това, което ти казах! Не мога да раздрънкам всичко. Във всеки случай няма защо да се боиш за мен. Поне в това отношение не. По-опасна ми се струва работата с Фриц Зайделман. И преди всичко се безпокоя какво ще каже баща ти.

— Заради тази вечер ли?

— Ами да. Сигурно Зайделман ще го хване по-изкъсо.

— Аз ще го подготвя. Всичко ще му разкажа, всичко! После ще разбере, че Зайделман е подлец, и ще...

— И какво ще направи, Енгелхен?

Тя се притисна доверчиво към младежа.

— Знаеш ли, Едуард, мисля, че в крайна сметка баща ми ще ти бъде благодарен за намесата.

— Ах, това ще е чудесно!

— Да, и тогава навярно пак ще ти разреши да ни посещаваш.

— Значи ще отмени отвратителната си забрана! — разпали се Едуард.

Ангелика кимна унесено.

— И не е изключено да даде благословията си, за да... Момичето замлъкна. Но сияещият от щастие Едуард допълни:

— ... за да станеш моя жена, скъпа Енгелхен. Двамата продължиха да си шепнат така още доста време. Най-сетне си спомниха, че е време да се разделят. След още една целувка Едуард безшумно се измъкна навън, а Ангелика грижливо затвори вратата подир него. Нищо неподозираща, тя се отправи към стаичката си, като мина по коридора съвсем близо до Фриц Зайделман, който все още дебнеше, свит в ъгъла под стълбите.

Междувременно Едуард се преметна през оградата, разделяща имота на Хофманови от градинката на Хаузерови. Изведнъж сякаш от ствола на едно дърво се отдели неясен човешки силует и някакъв мъжки глас тихо му подвикна:

— Хей!

Едуард се стъписа. Помисли си, че е Фриц Зайделман, който бе решил да го издебне на това място, и се приготви за юмручен бой. Но веднага другият разкри заблудата му.

— Аз съм, непознатият.

И действително беше Арнд, който очакваше своя помощник. Беше

дошъл от кръчмата по главната улица и затова не забеляза Зайделман, промъкнал се в дома на Хофманови. Арнд бе очаквал, че Фриц ще се скрие нейде наоколо, за да издебне Едуард, но с предположението си не беше отгатнал всички подробности. Вече си мислеше, че усилията му са били напразни, и реши поне да размени няколко думи с младия Хаузер.

В щастливото си опиянение младежът се накани веднага да се разбъбри надълго и нашироко, ала детективът го изпревари:

— В дома на Хофманови ли беше?

— Да, изпратих Ангелика и...

— Добре, добре! Видя ли Зайделман?

— Зайделман ли? Че той е в кръчмата! Арнд тихо се изсмя.

— Не ми се вярва. По-скоро се опасявам, че дебне нейде наоколо. Но остави на мен тази грижа! По-добре ми разкажи какво стана? Имаше ли неприятности?

Едуард, който се чувстваше като победител, защото през тази паметна вечер отново бе спечелил своята Енгелхен, гордо изпъчи гърди и пое дълбоко въздух.

— О, не! — увери го той. — Е, имаше едно спречкване със Зайделман...

— Разбрах — подметна детективът.

— ... но иначе всичко мина според плана ми. Зайделман ме помисли за Щраух...

— И до края ли не забеляза заблудата си?

— Забеляза я. Най-сетне самият аз му се разкрих.

— Тъй, тъй! Ще трябва да ми разкажеш всичко по-подробно!

И Едуард Хаузер започна да разказва. Арнд мълчеше и остави младия човек спокойно да свърши. Докато слушаше, челото му се покри с бръчки, а лицето му придоби разтревожен израз.

— Всичко това няма да остане без последствия — каза той, след като Едуард млъкна. — За съжаление трябва да ти призная, че не съм кой знае колко доволен от теб. Надявам се да не си извършил и други непредпазливи постъпки?

Лека-полека тонът на Арнд поддържа охлаждащо и отрезвяващо на младия Хаузер. Той наведе глава и нищо не отговори. Тогава Арнд отново го попита:

— Е? Как стоят нещата?

— Не знам какво означава въпросът ви — малодушно отвърна младежът.

— Тогава малко ще ти помогна и ще се изразя по-ясно. Стара истина

е, че влюбените са слепи и глухи и са склонни да вършат глупави номера или нека по-добре ги наречем необмислени постъпки. В края на това приключение Ангелика Хофман сигурно е поискала да узнае как изобщо си се озовал на бала. Ето че кимаш. И така! Вероятно си й разказал историята за забравената игла и за писмото до Щраух, нали?

— Наистина така стана.

— И после?

— После тя изрази тревогата си за мен, понеже Фриц Зайделман щял да ми отрови живота. Обсъдихме и положението на Хофманови, към които Зайделман сигурно няма да е вече тъй благоразположен, както досега.

Арнд се прояви като отличен познавач на човешката душа. Всичко това вече го беше предвидил, а подозираше и други неща. Сякаш и той бе присъствал на разговора между Ангелика и Едуард в тъмния коридор на къщата на Хофманови. Просто отне думата на младежа и без да го пита, довърши собствения му разказ така:

— И най-накрая, за да утешиш загрижената Енгелхен, си се позовал на помощта на своя приятел и закрилник, при когото си постъпил на служба, за да заловите Горския призрак. Не беше ли така?

— Не, не! — припряно размаха ръка Едуард. — Не съм приказвал нищо за Горския призрак.

— Ами какво?

— Казах й, че става въпрос за някакъв избягал престъпник от Бохемия.

— Великолепно си се справил!

Едуард несигурно вдигна поглед. Поради тъмнината не можеше да види какво изразява лицето на детектива, ала и бездруго се чувстваше твърде неловко.

— Наистина великолепно! — продължи междувременно Арнд. И този път Едуард много добре усети, че това беше ирония, нескрита ирония. — Твоята Енгелхен вече ще е твърдо убедена, че си й казал самата истина. А знае ли, че аз съм човекът, който живее у лесничея?

— Изобщо не съм го споменавал!

— А че съм таен полицай?

— Изказа подобно предположение, но аз го отрекох.

— Тъй, тъй! Е, драги ми Хаузер, извършил си истински подвиг. Дано Господ даде сега Ангелика Хофман да прояви повече разум от теб и да си държи устата затворена! Иначе не е изключено всичко да се провали.

— Още утре рано сутринта пак ще я предупредя най-строго да мълчи.

— Направи го! Може би ще има полза. Кажи й, че ако се разприказва,

ти ще си изпатиш! Вероятно това ще даде добър резултат.

— Ах — въздъхна Едуард, — бих могъл да...

— Абсолютно нищо не можеш, драги. Сега си върви у дома!

Всъщност имах да ти съобщавам нещо важно, ала поне за известно време ми премина желанието да ти доверявам каквито и да било тайни. В момента не си в състояние да постъпваш разсъдливо. Лека нощ! Утре пак ще си поговорим.

Едуард стоеше сломен, като осъден на смърт човек, и втренчено гледаше пред себе си в снега. Когато най-сетне вдигна глава, Арнд вече беше изчезнал. Младият Хаузер напрегна зрението си да види нещо в тъмнината и му се стори, че отсреща край оградата на Хофманови отново се мерна силуетът на неговия покровител. Но не подвижна на Арнд, нито се затича подир него. Поне за момента всичката му смелост се беше изпарила. Отпусна безсилно ръце.

Но това пак беше глупаво от негова страна, или може би и да не беше. Във всеки случай поведението му в известна степен повлия върху по-нататъшното развитие на събитията, защото човекът, който се беше мернал край оградата, съвсем не беше Арнд, а Фриц Зайделман, поел предпазливо към дома си. Главата му беше пълна с важните новини, които току-що беше узнал, скрит в ъгъла под стълбите.

Младият Хаузер видя как силуетът на другия потъна в тъмнината на нощта. В този миг един силен порив на вятъра изсвири край ъгъла на къщата, вдигна вихрушка от сняг и накара Едуард да потрепери от студ. Обзе го и някакво неприятно чувство, подобно на смътно предчувствие за предстояща беда.

ДЕВЕТА ГЛАВА

НИЩО НЕ ОСТАВА СКРИТО-ПОКРИТО

Едва след като стъпките на Ангелика заглъхнаха в стаичката ѝ, Фриц Зайделман посмя да излезе от скривалището си и да се измъкне навън.

Злорадство и жажда за отмъщение бяха разкривили чертите на лицето му. Той беше много доволен от самия себе си, както и от хрумването си да проследи влюбената двойка. Сега държеше в ръцете си не едно и две оръжия срещу двамата и те скъпо щяха да си платят, загдето му бяха изиграли такъв лош номер в паметната карнавална нощ. А поне на младия Хаузер цялата история щеше да му излезе още по-солена. Само че в момента Зайделман не можеше да реши как точно да постъпи, защото мислите му бяха много объркани.

Именно в това състояние на духа Зайделман се канеше да излезе от сянката на къщата, когато долови тих шепот. Опасяваше се да не се натъкне на своя съперник, с чиито юмруци, ако се стигнеше до бой, не можеше да се мери. Затова побърза да се сниши. После предпазливо запълзя в посоката, откъдето идваха гласовете, и скоро забеляза разговарящите Арнд и Едуард.

За Зайделман детективът беше свършено непознат човек и все пак, щом го видя, в младия негодник започна да се прокрадва подозрение. Не беше ли това онзи дървенияк, който толкова несръчно му се изпречи на пътя в кръчмата и го забави тъкмо когато най-много бързаше? В онзи миг Зайделман го беше погледнал съвсем бегло и все пак сега му се струваше, че по силуета, по целия външен вид доста сигурно можеше да разпознае същия човек, още повече че на светлия фон на снежния пейзаж фигурата му се различаваше доста ясно.

Изведнъж Зайделман видя онзи сблъсък в преддверието на кръчмата в свършено друга светлина. Дали всъщност не-сръчността, с която човекът му се беше изпречил на пътя, не е била привидна и дали всичко не е било нарочно скроено? Дали този тип не беше прикривал отстъплението на младия Хаузер?

За какво ли си говореха двамата тук посред нощ? Лека-полека Зайделман започна да налучква истината. Да не би непознатият да се окаже онзи тайнствен човек, за когото голтакът Хаузер преди малко беше разказвал такива фантастични неща на високомерната си фуста? Фриц Зайделман яростно заби нокти в дланите си и реши да не го изпуска из очи.

И така, приклекнал на земята, той упорито изчака, докато най-сетне непознатият се отдалечи. Едва тогава Фриц Зайделман се осмели да се изправи и предпазливо да тръгне подир него. Човекът пое по пътя, водещ на изток, и вървя по него до там, където той се разклоняваше. Направо продължаваше за съседното село, а надясно извиваше към лесничейството. И точно там непознатият внезапно изчезна.

Къде ли?

Зайделман спря и внимателно се послуша. Напразно. Сякаш подозрителната личност изчезна вдън земя. Това изглеждаше като истинско чудо, но се обясняваше твърде лесно. Франц Арнд беше противник, с когото преследвачът му не беше до-расъл да се мери. Той имаше изключително остър слух. Малко след като се беше разделил с Едуард, му се стори, че на известно разстояние зад него се разнесе стържещият шум на леки стъпки по твърдата заледена повърхност на снега. А Арнд беше човек на бързите решения и действия. Ако веднага спре, за да се послуша, щеше да издаде обзелите го подозрения. Ето защо бавно продължи да крачи нататък. Не след дълго спря, за да се изсекне, при което уж по невнимание изпусна носната си кърпичка. Навеждайки се, той използва случая незабелязано да се огледа назад. Зад себе си зърна някакъв човек. Веднага се сети за Зайделман, чието присъствие нейде наблизо направо очакваше. Продължи още малко нататък, спъна се в тояжката си и отново се огледа. Човекът все още вървеше подир него, но този път бе по-близо от преди. Това не беше вече случайност. Трябваше да си изясни какво става. Сигурно някой го следеше.

Арнд изчака с провеждането на плана си, докато най-сетне стигна до едно място, където гъсталаците от дясната му страна много улесняваха намерението му. Това беше съвсем близо до споменатото разклонение на пътя. Там той светкавично се шмугна надясно зад закриващите го храсти, измъкна чаршафа, който по всяко време носеше със себе си, и го наметна. После се просна по очи в заснежения ров, проточил се зад самите храсталаци. Така никой не можеше да го забележи на фона на бялата снежна покривка.

Преследвачът му се спря и наостри слух в нощната тишина. Изглежда, не знаеше какво да прави.

И наистина, в този момент Фриц Зайделман се почувства безпомощен. След като не чуваше вече никакви стъпки и не виждаше никого, в крайна сметка предположи, че непознатият е ускорил ход. Затова след кратко колебание се затича, като непрекъснато напрегнато се взираше напред в далечината.

Но не стигна далеч. Както споменахме, почти веднага след гъстия храсталак пътят се разделяше и Зайделман пак изпадна в затруднение. На това място нямаше как да се различат отделните следи в снега, защото през деня оттук минаваха много хора. Накъде ли се беше отправил непознатият? Дали беше тръгнал за съседното село, или пък на първо време искаше да се скрие в гората?

Зайделман не стигна до никакво решение и най-сетне направи онова, което единствено му оставаше в това положение — пое обратно към Хоентал. Изобщо не му мина през ума да огледа по-внимателно гъсталаците, зад които, напълно скрит под белия си чаршаф, Арнд лежеше в рова. В кисело настроение Зайделман се помъкна обратно към селото, без нито веднъж да се огледа назад.

Щом се изгуби в тъмнината, Франц Арнд предпазливо се надигна от мястото си. Надникна иззад храстите. И наистина, беше успял да заблуди Зайделман и да го накара да се откаже от преследването.

Арнд се подсмихна. Тази работа взе да му харесва. Сега вече бе извън опасност и реши незабавно да обърне листа и на свой ред малко да проследи младия Зайделман. Небрежността и невниманието му улесняваха задачата на детектива. Освен това в откритото заснежено поле белият чаршаф го правеше напълно незабележим. И на всичко отгоре, вървейки бавно и предпазливо, Арнд се държеше на разумно разстояние от Зайделман.

Така най-накрая детективът отново стигна до селото Хоентал. Зад ъгъла на първата къща свали бялото си „наметало“ и продължи да се промъква подир фриц Зайделман. Това бе съвсем безопасно, понеже вече беше към полунощ и по улицата не се мяркаше жив човек.

Пред дома на Хаузерови Зайделман спря, а после се прокрадна зад къщата. Арнд напразно си напрягаше ума да отгатне каква ли цел може да преследва.

Съвсем предпазливо го последва и забеляза, че около четвърт час негодникът неподвижно и безмълвно стоя пред един прозорец и изглежда, се мъчеше да подслушва. После се отдалечи. Арнд продължи да поддържа същото разстояние между себе си и младия Зайделман, докато последният най-сетне стигна до жилището си и изчезна зад входната врата.

Арнд спря и се размисли.

„Дали да се върна, или не?“ — запита се той. Горе прозорците все още светеха. Явно очакваха завръщането на сина. Вероятно мислеха, че младият Зайделман ще донесе у дома какви ли не новини от карнавалната вечер. Следователно за детектива тук нямаше повече работа. Можеше

спокойно да си отиде. Ала той остана. Някакво необяснимо вътрешно безпокойство го закова на мястото му. Имаше предчувствие, че тепърва предстои да се случи нещо изключително важно.

Не след дълго светлината в предната стая на горния етаж угасна, но затова пък светна прозорецът на приземния етаж, който беше обърнат към градината.

Арнд се стъписа. Какво ли означаваше това? Дали на приземния етаж се намираха търговските кантори, както веднъж му беше разказал Едуард. Нима тъкмо в този късен нощен час някой се канеше просто да си побъбри там? Но това едва ли бе вероятно.

Взел бързо решение, Арнд се прехвърли през оградата. Искаше да си изясни тази загадка. Сигурно тук щеше да научи нещо важно. Без никаква особена причини едва ли някой от Зайделманови щеше да слезе в служебните помещения.

За ловкия и пъргав детектив не беше трудно да се покатери на покрива на ниската барака, служеща за склад, която под прав ъгъл опираше в главната сграда съвсем близо до осветения прозорец. Очевидно наскоро почти половината от леко наклонения покрив се беше освободил от белия си товар, тъй като снегът там се беше сринал долу, така че Арнд можеше да поеме риска да стъпи на покрива, да се приближи до въпросната стая, която беше разположена всъщност зад същинската кантора и винаги стоеше заключена, и да надникне в осветения прозорец. Вътре видя тримата Зайделманови — баща, син и чичо. Фриц Зайделман седеше на масата до рентиера и изглежда, разпалено обясняваше нещо. Бащата беше стъпил върху един стол до стената и тъкмо в този момент сваляше някаква картина.

Зад картината се откри голяма и дълбока дупка в стената — нещо като тайник, откъдето Зайделман измъкна една кутия и я сложи на масата.

Най-напред извади от нея един блестящ предмет, явно някакво украшение, и го остави настрана. При вида му очите на залегналия върху покрива на склада детектив изведнъж се разшириха и много особено заблестяха. После търговецът изрови от кутията нещо черно. С голямо учудване Арнд установи, че това бяха дантели, скъпи дантели, които Зайделман подаде на брат си и на сина си, за да ги разгледат най-внимателно.

По-нататък Арнд бе принуден да прекъсне наблюденията си. По някаква причина (вероятно защото в стаята се обсъждаха какви ли не тайни неща) рентиерът изведнъж скочи на крака и припряно се приближи до прозореца. Арнд помисли, че вече са го разкрили, и в първоначалната си

уплаха се прилепи плътно върху покрива, ала после видя, че в момента тримата Зайделманови явно бяха решили само да спуснат завесите на прозореца. Аугуст Зайделман свърши тази работа бързо и нетърпеливо, а с това скри от очите на детектива всичко, което вършеха в стаята.

Арнд слезе от своя наблюдателен пост на земята и тръгна да се прибира в лесничейството. Можеше да е доволен от свършеното през този ден и наистина беше доволен. Докато крачеше енергично, в главата му се въртяха какви ли не мисли. Най-важна роля в тях играеше онова бижу, което беше видял на масата у Зайделманови.

После се открииха два въпроса: защо преди малко Фриц Зайделман толкова дълго бе подслушвал пред прозореца на Хаузерови? И какво щяха да правят онези тримата в стаята с черните дантели?

На детектива не му хрумваше никакво разрешение на тези загадки. Причината се криеше може би в това, че винаги, ще не ще, неизбежно свързваше всичко с Горския призрак, около чиято тайнствена същност витаеха всичките му мисли през тези дни.

Да, наистина всичките му мисли!

Когато малко по-късно в гората, където боровите клони бяха силно огънати под тежестта на натрупалия сняг, Арнд бегло се огледа настрани, пак му се стори, че вижда бял силует, мълчаливо втренчил поглед в него. Но се оказа, че това е заснежен храст, висок колкото човешки бой. Зад него безмълвно се издигаше широката стена на гората, от която в същия миг се отдели тъмна сянка. Тя безшумно се понесе към едно отделно растящо дърво, откъдето веднага се разнесе дрезгавото грачене на гарван, сякаш искаше да поздрави самотния среднощен пътник.

* * *

След като се завърна у дома си от карнавалната вечер и от безуспешното си преследване, Фриц Зайделман действително завари баща си и чичо си все още на крак. Баща му го посрещна навъсено с думите:

— Е, прибра се най-сетне!

— Да — кимна Фриц. — Доста продължи. Учудвам се, че все още не сте си легнали и ме чакате.

— Има си причини — недоволно изръмжа търговецът. — Искях да си поговорим малко. Я ми кажи що за щуротии си вършил тази вечер?

Нищо не остава скрито-покрито.

— Щуротии ли? — възмути се синът му.

— Да, имам предвид скандалната сцена с младия Хаузер.

— Това наистина бе много глупаво, но в случая аз нямам никаква вина. Че как успяхте толкова бързо да го научите?

— И още питаш? Цялото селце я знае вече — като започнеш от пастора и стигнеш до нощния пазач. Достатъчно хора са присъствали на нея. В девет часа отскочих за малко до кмета, за да обсъдим нещо. Но там ме забавиха и мина доста време. Знаеш как става. На връщане срещнах мелничаря. Идваше от кръчмата и с най-големи подробности ми разказа цялата история, случила се между теб, Хаузер и малката Хофман. Можеш да си представиш колко злорадо се хилеше негодникът! А аз трябваше мълчаливо да изслушам всичко. Глупост е било от твоя страна, момчето ми, голяма, ама огромна глупост! Мислех те за по-умен.

Фриц Зайделман прехапа устни, а после гневно избухна:

— Ако онзи подлец Хаузер не се беше вмъкнал при нас, нищо подобно нямаше да се случи!

Но баща му изобщо не призна това възражение.

— Първоначално вината е твоя — не отстъпи той. — Как можа да ти хрумне такава шантава идея да поканиш на бала дъщерята на един жалък тъкач! Ако си се заплеснал по тази празноглава кукличка, съвсем не е речено, че веднага трябва да я заведеш сред членовете на „Казиното“. Това е чисто малоумие. Има си други възможности и места, където да флиртуваш с нея. А сега си станал за подигравка на цялото село.

— Нали преди това те уведомих за всичко и ти изобщо не възрази. Не го забравяй! А и чичо също знаеше!

Този път, тъй като и той самият бе въввлечен в цялата история, рентиерът Аугуст Зайделман най-сетне се намеси:

— Моля те, Фриц, не ми прехвърляй отговорността! Да, вярно, ти ми представи случая и дори на мен ми се прииска да отида на увеселението. Признавам го. Но това е всичко. Цялата работа изобщо не ме засяга. А ти какво би ми отговорил, ако бях изразил несъгласие с избора на твоята дама за тази вечер?

Фриц Зайделман понечи нещо да отвърне, но баща му го изпревари:

— Не спорете излишно за безполезни неща! Станалото — станало! Нищо не можем да променим. Дано тази глупава история не ни навреди на добрата репутация. Знаете, че...

— Не се безпокой! — прекъсна го синът му. — Ще му го върнем на младия Хаузер, и то тъпкано! Първата стъпка в тази насока вече е направена.

Старият Зайделман му хвърли подозрителен поглед.

— Дано не е някоя нова щуротия!

— О, не! — изсмя се Фриц самоуверено. — Подслушах един разговор между онзи тип и любимата му и узнах цял куп много важни неща.

— Едва ли са били някакви кой знае какви мъдрости — промърмори търговецът.

— Влюбените млади изобщо дрънкат само глупости — добави рентиерът.

Но Фриц запази спокойствие.

— Хмм — рече той, — наистина беше глупаво от страна на Хаузер да започне тъй безгрижно да дърдори, без предварително да се увери, че наоколо няма неканени хора, чиито уши могат да чуят всичко. Така сам ни даде в ръцете превъзходно и силно оръжие срещу себе си.

След това младият Зайделман разказа най-напред за отличителния знак на членовете на клуба „Казино“, който Хаузер получил в магазина, където заемали маски и костюми за карнавала, както и за писмото, изпратено от Едуард до Щраух със съдбоносния подпис на Горския призрак. С нарастващ интерес и напрежение бащата и чичото го слушаха, без да продумат. В очите им се четеше нескрит триумф, породен от необмисления номер на омразния Хаузер-младши.

— И ти си съвсем сигурен в това, което казваш, така ли? — попита Мартин Зайделман, щом Фриц най-сетне млъкна. — Писмото действително съществува, а?

— Разбира се, иначе Едуард Хаузер нямаше да може да дойде на бала вместо моя приятел Щраух. Впрочем, ти питаш съществува ли писмото. Естествено не мога да знам дали той го е запазил, или не. Но предполагам, че сигурно е постъпил така.

— Нищо не е сигурно. Още утре трябва да отидеш в града и да установиш дали Щраух все още пази писмото.

— Точно така — бавно и замислено кимна Аугуст Зайделман. — В случая наистина разполагаме с чудесно средство за действие срещу Едуард. Сам се е представил за Горския призрак. Великолепно! Значи той е предводителят на контрабандистите. Само това може да му струва главата. Но още по-хубаво ще е, ако и по някакъв друг начин върху него падне подозрението за контрабандиране на стоки, ако би могло, макар и привидно, да се докаже, че е извършил нещо подобно и...

— Каква полза от едно голо подозрение? — прекъсна го Фриц. — Трябва наистина да пренесе контрабандна стока, наистина!

— Но той не се занимава с такива неща — възрази му.

— Все пак просто трябва! Дори и сам нищо да не подозира!

— Това са празни и глупави приказки.

— Не са! Още докато се връщах към къщи, размислях над този въпрос. Имам готов план. Слушайте внимателно!... Намират ли се у дома някакви фини дантели?

— Разбира се. За какво са ти?

— Ще ви обясня. Преди малко надничах през капациите на прозореца у Хаузерови. Онзи тип си легна да спи. Видях, че палтото му остана да виси на закачалката във всекидневната.

— Е? И?

— Много просто. Промъкваме се в дома на Хаузерови и пъхваме под хастара на палтото на онзи мерзавец... малко дантели. От загубата на няколко метра дантели няма да ни заболи. Заслужава си да го направим. Дантелите са изключително фини и той изобщо няма да ги забележи. После по някакъв начин ще го изпратим отвъд границата и ще направим донесение срещу него. Ще го заловят. След като стане ясно, че той е подписал онова писмо с името на Горския призрак...

Чичото бързо се изправи на крака, енергично вдигна ръце към тавана и извика:

— Мътните го взели, сече ти главата! Да, така ще направим! Нали?

Въпросът му се отнасяше до брат му Мартин, който побърза да се съгласи:

— Несъмнено планът е добър. Само че съществуват няколко трудности, които трябва да бъдат обмислени. Я елате преди всичко да слезем долу в кантората! Там ще дообсъдим цялата работа.

Те изгасиха лампата и се запътиха към стаята на приземния етаж, където Арнд ги наблюдава известно време. Там Зайделман-старши продължи мисълта си:

— Преди всичко един такъв въпрос: ще може ли току-така да се влезе в къщата на Хаузерови?

— Нищо по-лесно от това — увери ги Фриц. — Задната врата не представлява никаква трудност. Както е обичайно за домовете на всички тъкачи, тя има само едно дървено мандало, което с помощта на въженце може да се вдигне и отвън. А на вратата на всекидневната е поставен райбер, като онези, каквито и ние имаме на няколко врати. С тези неща се наемам аз да се оправя. Но това трябва да стане възможно по-скоро, още тази нощ.

Рентирът беше толкова въодушевен, че вече взе да мисли за по-

нататъшното усъвършенстване на плана.

— А не може ли да се направи така, че в решителния миг Хаузер да се опита да избяга от граничарите или дори да им окаже съпротива? — предложи той.

— И това можем да обмислим — кимна племенникът му. — Но най-важното са дантелите. Предлагам веднага да се залавяме на работа.

Бащата даде съгласието си по по-разсъдлив и многословен начин:

— Вярно, че към това дело те подтиква само омразата ти заради историята с онази глупава фуста, но си прав. Едуард Хаузер да бъде заловен по време на контрабанда като Горския призрак! Великолепна идея! Побързай и опитай късмета си! Направо ме сърбят ръцете да изиграем такъв номер на тази проклета пасмина!

— Око за око, зъб за зъб! — изгърси рентиерът със съвсем неподобаваща тържественост, хвърляйки скришом дебнещ поглед към племенника си.

В това време Мартин Зайделман взе един стол, постави го до стената, извади от тайника зад картината споменатата кутия и я сложи на масата. След като вдигна капака ѝ, най-напред изрови от нея лъскавото бижу, при вида на което в очите на Арнд се беше появил онзи странен блясък.

— Още един предмет, с който са свързани толкова спомени! — рече той замислено.

— По дяволите всички спомени! — измърмори рентиерът. — Ако бях на твое място, отдавна да съм продал това украшение. Само се търкаля тук и ти пречи.

— Да не съм глупак! Толкова много приказки се изприказваха на времето за него, че не бих поел риска да го продам.

— Но аз поне бих дал да го претопят.

— Глупости! Това е старинна изкусна изработка, която струва три пъти повече от самото злато. Не, тук е добре скрито!

После старият Зайделман измъкна черната дантела и я показа на Фриц и брат си. Тъкмо в този миг рентиерът бързо скочи на крака и спусна завесите на прозореца, тъй че Арнд не можа да види повече какво се разиграваше в стаята. А това бе голям късмет за Зайделманови и лош шанс за Арнд и за Едуард Хаузер, защото по този начин тъмните и нечисти интриги на Зайделманови останаха поне за момента неразкрити.

След като спуснаха завесите на прозореца, търговецът поиска от Фриц ножица и отрязва един-два метра от дантелата. Междувременно младият Зайделман се съоръжи с малък фенер и с всичко, което му се струваше необходимо; не забрави да вземе ножица, игла за шев и конци, за

да може пак да зашие разпраната подплата на палтото. Но преди всичко пхна в джоба си дантелата. След всички тези приготовления той излезе от къщата. Това стана малко след като детективът вече си беше тръгнал.

Фриц си мислеше, че баща му и чичо му ще отидат да си легнат. Ала скроеният от тях план им се струваше толкова важен, че двамата решиха да изчакат завръщането му. Така измина повече от час, преди младият Зайделман да се появи.

— Успя ли? — попитаха го двамата в един глас.

— О, и още как! Само палтото ми създаде главоболия. Не съм шивач и не разбирам много-много от шиене.

Той им разказа накратко как бе преминало всичко и тогава отново се появи напористата предприемчивост на рентиера, който, подсмиввайки се и потривайки ръце, ходеше нагоре-надолу из стаята.

— Значи това го свършихме. Сега следва другият въпрос: как ще накараме онзи тип да премине границата? Няма ли отгътък роднини?

— Има. Защо питаш?

— Ами би трябвало да му напишем писмо, с което тези роднини да го поканят да отиде при тях.

— Става много сложно. Нали писмото ще трябва да мине през пощата, а така ще се наложи първо някой от нас да прехвърли границата, за да го пусне отгътък. И ще загубим три дни.

— А и да пишеш писма винаги си остава рисковано — заяви бащата.
— Че кой може да подправи съответния почерк така, че никой нищо да не забележи?

— Аз! — с известна гордост се обади рентиерът.

— Не се заблуждавай! Има такива опитни заклетни вещи лица, които веднага ще разкрият измамата ти. Освен това откъде ще намерим някакво писмо от онзи роднина, за да можеш да подправиш почерка му?

— Е, добре де, добре! Тогава при Хаузер ще отиде някой наш човек, който уж ще е изпратен от роднината му.

— И това е твърде опасно. Отвъд границата нямаме такъв човек, на когото да се доверим и да разчитаме напълно. Рентиерът се изсмя кратко и надменно.

— Наистина ви мислех за по-умни. Та нима пратеникът непременно трябва да живее отгътък? Нали тук разполагате с достатъчно хора, които познавате добре и на които можете да се осланяте.

— Вярно! Но пратеникът трябва да познава роднините на Хаузер. Със сигурност може да се очаква, че ще му зададат хиляди въпроси, ако изведнъж се изтърси у тях със споменатата покана. Там е бедата. А дори и

да намерим подходящ човек, той от своя страна ще трябва да е познат на Хаузерови като близък на техните роднини, живеещи отвъд границата. Това е една безкрайна верига от навързани условия и предпоставки, а и когато пристъпим към действие, ще се окаже, че едно или друго не сме догледали, и тогава ще загазим. Не — търговецът Зайделман се замисли за малко, а после продължи, — не, налага се да намерим някакъв друг, съвсем сигурен начин. Фриц, какво ще кажеш, ако утре рано сутринта, веднага след като разговаряш с Щраух, отидеш да посетиш нашия стар приятел Шпенглер? Добре ми е известно, че понастоящем той временно пребивава в окръжния град и...

— Великолепна идея! — прекъсна го синът му. — Шпенглер! Изобщо не помислих за него! Естествено, че той е най-подходящият човек. Има къща отвъд границата и там е постоянното му местожителство, а освен това...

— ... и преди всичко е много съобразителен и ловък човек, който се оправя и в най-трудното положение — допълни бащата.

Рентриерът, който не познаваше въпросния Шпенглер, хвърли въпросителен поглед към роднините си и попита:

— Този Шпенглер... той от нашите добри търговски партньори ли е?

— Точно така, много е добър — кимна Мартин Зайделман.

— Той е агент за туй-онуй — добави Фриц. — Залавя се с всичко, което му носи пари.

— В такъв случай наистина ми се струва, че е най-подходящият човек за нас.

— Несъмнено. Именно на него ще възложи цялата работа. Той заслужава пълното ни доверие. Не е необходимо да крия или да премълчавам каквото и да било пред Шпенглер. Както обикновено ли да се срещна с него?

Този въпрос бе отправен към бащата.

— Да, както обикновено — отвърна той многозначително. — Тогава ще гледам да тръгна по-рано на път, за да не би да излезе по работа. Малко ще се спи през тази нощ. — Фриц Зайделман се прозя, но после в очите му се появиха особени пламъчета и той продължи далеч по-оживено: — Преди това трябва да ви съобщя още нещо, което нарочно премълчавах досега. Ще има да се чудите и маете. И така, решихме да разобличим Едуард Хаузер, доказвайки, че той е Горския призрак. Така ще си отмъстим. Остава само въпросът какво ще стане с истинския Горски призрак?

Смаяни, неразбиращи погледи въпросително се впиха във Фриц Зайделман. А той се разсмя и каза:

— Не ме ли разбирате? Та нали всъщност Хаузер не е Горския призрак!

— Това и ние го знаем — промърмори рентиерът.

— Но — тържествуващо продължи младият Зайделман — той си е втълпил в главата непременно да залови Призрака!

Рентиерът само се изсмя, но брат му, търговецът Мартин изръмжа:

— Какво си е втълпил?

Фриц разказа всичко, каквото беше научил за връзката между Едуард Хаузер и неговия непознат покровител, както и за тайните им намерения. Най-накрая спомена и за онова сблъскване с непознатия в преддверието на кръчмата, както и за последните си наблюдения при къщите на тъкачите и особено за безплодното преследване на непознатия.

Тези негови разкрития предизвикаха двамата му слушатели голямо възмущение. Неочаквано нощният им разговор взе нова посока, оживи се още повече и продължи толкова дълго, че на Фриц, кажи-речи, не му остана време да спи и най-сетне на зазоряване, изморен и капнал за сън, пое на път за града.

ДЕСЕТА ГЛАВА

КЛОПКАТА

Следващият ден беше една истинска зимна мрачна сряда. В това февруарско утро целият свят изглеждаше сив и тъжен. Мръзнейки, още рано-рано сутринта Фриц Зайделман се мъknеше бавно по улиците и уличките на близкия окръжен град. Никак не му се искаше да го види някой негов познат. Най-сетне стигна до малката дрогерия „При Синята звезда“, шмугна се под широката арка на градинския вход, бързо прекоси двора и изчезна в задната постройка, където се изкачи на първия етаж и почука на вратата.

Отвори му една старица и след като я попита за търговеца Михаловски, тя го заведе в едно помещение, което много приличаше на хотелска стая и където някакъв пъргав набит човек на средна възраст тъкмо в този момент бе зает с утринния си тоалет, като междувременно си пиеше и кафето. С четката за зъби в ръка, той намръщено вдигна поглед, ала щом забеляза младия Зайделман, лицето му веднага просия.

— А-а, вие ли сте! Добре дошли! Един момент. Ей сегичка ще бъда на ваше разположение. Моля, седнете!

При тези думи направи подканящо движение с ръка към старомодното, проядено от червеи канапе.

— Е, скъпи ми приятелю, какви новини ми носите? Вашият баща разказа ли ви вече за нашата най-нова сделка? Имаме намерение да...

Фриц го прекъсна.

— Не, господин Шпенглер, все още нищо не знам за тази сделка, а и сега идвам по съвсем друга работа.

— Тъй, тъй! — Шпенглер окончателно се отказа да използва четката за зъби и я остави, приближи се до масата, за да допие кафето си, и подкани своя гост:

— Е, тогава казвайте! Какво има?

И Фриц Зайделман започна да разказва, разказа всичко, каквото знаеше за карнавалната вечер, за Едуард Хаузер, за Ангелика Хофман, за загадъчния непознат, както и за свързаните с него преживявания и кроежи.

Лицето на Шпенглер стана сериозно. На пръв поглед той правеше впечатление на добродушен бонвиван. Вечно усмихнатата му физиономия му придаваше дружелюбно изражение. Ала в този момент веждите му се смръщиха, а погледът му стана мрачен и заплашителен. Щом Фриц свърши

разказа си, Шпенглер възбудено стана от стола.

— Дантели в палтото му, а? Без да знае? Идеята ви не е лоша! Но сега ще трябва да го накараме с това палто да премине границата.

— Точно в това се състои планът ни. Само ни липсва някой доверен и дискретен човек, който под някакъв подходящ предлог да го подлъже да се прехвърли оттатък.

— Хмм — обади се Шпенглер, — бих се съгласил да го направя, но трябва да ви кажа, че както ми описахте всичко, цялата работа ми се струва недотам добре обмислена. Слушайте внимателно! Че какво ли може да пострада този Хаузер, ако намерят у него някой и друг метър дантели? Най-много граничарите да му ги вземат, а той само ще си навлече подозренията им. Що се отнася до писмото, изпратено на Щраух, Хаузер все някак си ще се измъкне. Всичко това далеч няма да го довърши. Изобщо не е възможно да се предвиди как ще се развият тези събития. Не е изключено да възникнат някои нови обстоятелства, които дори да докажат невинността му. Ами после? В такъв случай може, собственото ни оръжие да се обърне срещу самите нас.

— О, аз действах много предпазливо! — обади се Фриц. — Никой не би могъл да каже, че онези дантели са защити в палтото му тайно от някой друг, а да не говорим пък да докаже, че съм го направил аз.

— Не бъдете прекалено сигурен! — промърмори Шпенглер. — Често дяволът си няма работа и се намесва точно там, където най-малко очакваш. Прекалената самоувереност е погубила вече не една и две иначе умни глави.

Фриц Зайделман бе явно разочарован.

— Значи не желаете да ни помогнете, така ли? — унило попита той. Но Шпенглер енергично размахна ръка.

— Че кой казва такова нещо? Онзи тип трябва здравата да загази. Това е решено. Искам само нещата да са сигурни и затова обмислям всички възможности. Ами какво ще стане, ако после най-случайно някой види или намери у вас такива дантели?

— Че кой ще дойде да търси у нас? А и освен това сме ги скрили толкова добре, че никой няма да ги открие. За по-голяма сигурност на същото място ще прибера дори и конците, с които заших палтото на Хаузер.

— Мога само да ви похваля! Но в случая най-важното ще е, ако Хаузер не се остави доброволно да го претърсят, а окаже съпротива или направи опит за бягство.

— И на нас ни мина през ума тази мисъл, обаче ми се вижда

невъзможно.

— На този свят всичко е възможно — увери го Шпенглер. — Само човек трябва да пипа умната. Оставете ме малко да помисля!

Той се разходи няколко пъти нагоре-надолу из стаята, после внезапно се закова пред Фриц и попита:

— Не би ли могло, уж най-случайно, някъде да видя този Хаузер? Но това трябва да стане скоро. Даже още днес.

— Може да се уреди. Ще трябва да ме придружите до Хоентал, естествено след като малко промените външността си. Нали знаете. В случай, че се срещнете с Хаузер и го метнете по някакъв начин, само и само да го вкарате в клопката, после той не бива да е в състояние да каже: „Човекът, с когото разговарях, изглеждаше така и така.“ Защото, ако описанието му отговаря напълно на някой си Шпенглер, наричан още търговеца Михаловски, може би всичко ще пропадне.

— Съвършено вярно — кимна Шпенглер. — Ще се погрижа за това. А сега за всеки случай ми опишете Едуард Хаузер възможно по-подробно!

Фриц Зайделман изпълни желанието му, а Шпенглер внимателно го изслуша.

— Това ми е достатъчно, за да го разпозная още от пръв поглед — каза той накрая. — Ще се заема с този Хаузер. Ще има да ме помни! Така ще го изпързаям, че свят ще му се завие. А вие сигурен ли сте, че наистина е на служба при онзи непознат, който му плаща?

— Самият той го каза. А и не знам иначе откъде другаде би взел изведнъж толкова много пари, ако не от този загадъчен човек, защото Едуард си е голтак и половина.

— Хубаво! — каза Шпенглер със смайваща сигурност. — Тогава той ще ми каже кой е онзи непознат.

— Какво? — възкликна Зайделман. — Самият той ли ще ви каже? И то доброволно? Че как ще стане тази работа?

— Много просто. Ще се представя за доверено лице на непознатия. Така най-сигурно и най-бързо ще стигна до целта.

— Ако Хаузер повярва на думите ви!

— Ще се погрижа да повярва.

— И как ще го накарате да прехвърли границата, а и да окаже съпротива на служителите, ако решат да го претърсят?

— Ще му поверя един пакет, който не бива да показва никому, дори и на граниচারите.

— Пакетче с контрабандна стока ли? Но нали така ще се издадете! Непознатият сигурно няма да го подведе да се занимава с контрабанда.

— Че кой говори за контрабандна стока? — със самоуверен тон попита Шпенглер. — Пакетчето ще съдържа важни документи, чието съдържание трябва да остане служебна тайна. Точно затова на Хаузер ще му бъде внушено да ги скрие и от граниচারите.

— Строго погледнато, това е тъп и недоизпитан номер. Извинете ме, господин Шпенглер, за тези резки думи! Но в случая може и да мине. Наивният Хаузер ще ви повярва. Ала изниква един друг въпрос: разполагате ли с такива книжа?

Шпенглер пусна широка усмивка.

— Но, любезни ми Зайделман! Как е възможно да ми задавате подобен въпрос! За целта не е нужно нищо друго освен малко хартия, мастило и перо! Малко по-късно ще приготвя всичко необходимо. Текстът, който ще покажа на Хаузер, за да разсея съмненията му, ще бъде от такова естество, че той даже с голямо удоволствие ще влезе в капана. Ще бъде горд, че са му поверили подобни книжа. По този въпрос се разбрахме. Но има и нещо друго. Как ще стане известно на властите, че Щраух е получил такова писмо? Доколкото го познавам, той ще си мълчи.

— Сигурно. Но аз ей сега ще го посетя и ще го накарам да направи донесение в полицията.

— Така ще е най-правилно — замислено кимна Шпенглер. — В най-лошия случай вие ще направите донесение вместо Щраух. Но първо поговорете с него! Междувременно ще изготвя необходимите документи и малко ще променя външността си. Незабавно ще набавя каквото ми е нужно.

— Да, да — с възхищение каза Фриц Зайделман. — Вие наистина сте човек, който не може да изпадне в затруднение. Шпенглер се засмя.

— Такъв съм. Вярно е. Но слушайте по-нататък! Малко по-късно ще се срещнем, за да тръгнем заедно за Хоентал. Спокойно мога да ви придружа почти до самото село.

— Къде ще се срещнем тук в града?

— Предлагам на кръстовището недалеч от „Златния вол“. След около час ще ви очаквам там. Удобно ли ви е?

— Дадено!

След кратко сърдечно ръкостискане двамата се разделиха.

* * *

Само броени минути по-късно Фриц Зайделман влезе в жилището на приятеля си Щраух, който, изглежда, не му се зарадва особено.

— Е, стари друже, що за физиономия си направил? — попита Зайделман. — Предполагам, вече си чул какво се случи вчера, а?

Очевидно Щраух се смути.

— Да — рече той. — Щура история!

— За която си виновен само ти!

— Аз ли? — опита се да възрази разстроеният Щраух. А Фриц Зайделман невъзмутимо кимна.

— Че кой друг? Снощи стана голям скандал и той се пише на твоя сметка. Не се опитвай да си измиеш ръцете! Всичко знам. По-добре ми кажи защо не беше на бала! Щраух въздъхна дълбоко и вдигна вежди.

— Мм... да, драги, стана една история... разболях се, наистина бях сериозно болен. Какво си мислиш? Сърцето ми, ах, сърцето ми...

Фриц Зайделман се изсмя дебелашки.

— Да, да, сърцето ти! То не събра нужния кураж да не се подчини на Горския призрак.

Приятелят му изумено го зяпна.

— Какво каза? На Горския призрак ли?

— Ами да. Или ще отречеш, че си получил писмо от тайнствения главатар на контрабандистите?

Щраух сякаш се вцепени. Страшната тайна, неговата тайна, която от два дни му тровеше живота, вече беше станала достояние и на друг човек! Какво ли щеше да излезе от това? Студени тръпки го побиха по гърба, щом се сети за заплахата на Горския призрак. Почувствал се съвсем безпомощен, той хвърли умолителен поглед към Фриц Зайделман, който стоеше пред него, подигравателно усмихнат.

— Изобщо не го отричам — каза той и наведе глава. — Писмото е у мен и...

Зайделман веднага се намеси:

— Наистина ли все още е у теб? Това е добре. Я ми го покажи!

Бавно и обстоятелствено Щраух изрови съдбоносното писмо от писалището си.

— Ето го! — каза той най-сетне. За Фриц Зайделман играта беше вече спечелена.

— С това писмо — обясни му той, като почука с пръст върху хартията така, че тя прошумоля, — с това писмо ще отидеш в полицията и ще се оплачеш!

Ала добрият Щраух така подскочи, сякаш го бе ухапала пепелянка.

— Какво? Да се оплача? Ти луд ли си?

— Внимавай какво говориш!

— Добре де, но защо ми е да си слагам главата в торбата? Не можеш да искаш подобно нещо от мен. Още не се е родил човекът, който ще излезе срещу Горския призрак. А ти да не би да имаш тази смелост?

— Аз ли? — попита Зайделман. — С голяма радост ще сложа край на безобразията на този подлец. Ще ти го докажа.

— Тъй ли? Ами докажи го! Аз, от своя страна...

— Ти от своя страна няма да правиш нищо друго, освен да ми предадеш писмото. Аз ще отида с него в криминалната полиция и ще направя донесение, за да...

— Фриц, умолявам те, ще ми докараш голямо нещастие!

— Ами, глупости! Ти си голям страхливец!

— А ти не знаеш какво...

— Знам много добре. Остави ме да действам! Всичко това е просто смехотворна история. Вече ти казах, че имам смелостта да се опълча срещу Горския призрак и дори открих кой е написал писмото.

— Кой е... — заекна Щраух, — кой е Горския призрак?

— Разбира се. Това е младият Хаузер от Хоентал.

— Хаузер? Синът на тъкача?

— Той и никой друг. Но сега най-после ще си счупи главата. В близките дни ще го заловят на границата как контрабандира стоки. Взети са мерки.

Дълбока въздишка на облекчение се изтръгна от гърдите на изтръпналия от страх господин Щраух.

— Слава Богу! — изпелтечи той. — Голям камък ми падна от сърцето. Щом е така, с удоволствие предоставям всичко на теб.

— Също и писмото, за да го занеса в полицията?

— Естествено. Прави с него каквото пожелаеш. Само не ми създавай твърде големи неприятности! Знаеш, че тук в града всеки трябва да пази доброто си име. А сега преди всичко разказвай по-нататък! Значи е бил Хаузер, така ли?

С тези думи в разговора им се отвори нова страница. От Фриц Зайделман се искаше да разказва и той разпалено изпълни това желание, ала го направи и с необходимата предпазливост. Старателно избегна да осведоми приятеля си за всичко онова, което според собственото му мнение изобщо не го засягаше. В крайна сметка двамата се разделиха мирно и тихо в пълно разбирателство, като Зайделман отнесе в джоба си писмото, което смяташе да предаде в полицията.

Преди това обаче се отправи първо към кръстовището недалеч от „Златния вол“, за да съобщи резултата от разговора си с Щраух на своя доверен човек Шпенглер, който може би вече го очакваше там.

След като сви зад ъгъла, Зайделман видя някакъв добре облечен възпълен добродушен господин, в когото въпреки изкуствената брада, перуката и големите ужасни очила веднага разпозна или по-скоро „надуши“ своя съзаклятник. И действително това беше Шпенглер, който привидно отегчен, гледаше надолу по улицата. Ала при появяването на младия Зайделман той се престори на изненадан и възкликна:

— Кого виждам? Фриц Зайделман от Хоентал, сина на моя търговски партньор? Нима е възможно? Че откъде идвате в този необичаен час?

Зайделман също се престори на изненадан, защото не знаеше дали отнякъде някой не ги наблюдава. Но после двамата бързо преминаха по същество на въпроса, заради който се срещаха на това място.

— Как мина при Щраух? — попита Шпенглер със сподавен глас.

— Отказва сам да отиде да се оплаче — отвърна младият Зайделман.
— Но успях да му измъкна писмото. Ще отида вместо него в полицията. Ето го!

Шпенглер прочете набързо писмото и доволно кимна с глава.

— Да, без съмнение съдържа заплахата и ми се струва невъзможно Хаузер да се отърве без наказание. Кога ще отидете до полицията, за да направите този решителен ход?

— Веднага. Или сте на друго мнение?

— Наистина съм на друго мнение, защото в такъв случай ще се наложи да ви чакам тук още един час. А нали искаме заедно да тръгнем за Хоентал. Освен това може би ще е по-добре да изчакате да видите първо какво ще свърша аз. После, според резултата от разговора ми с онзи тип, евентуално бихте могли веднага да дадете на полицията и по-точни сведения за мястото и часа, където и когато ще имат чудесната възможност да спипат Горския призрак на местопрестъплението.

Нямаше как Фриц Зайделман да не признае правотата на тези доводи, макар никак да не му харесваше мисълта, че пак ще се върне у дома си, без да е направил изключително важното донесение.

— Прав сте — кимна той. — Само мисля, че е необходимо съвсем накратко да уведомя Щраух за това известно отлагане на нещата. Иначе би могъл да извърши някаква глупост и да провали всичко... но, чакайте! — прекъсна се той. — Както виждам, съдбата се намесва и иска да даде на нашата работа решителен обрат.

Той посочи с ръка надясно надолу по улицата.

— Забелязвате ли ей там онзи млад човек с пакета? Той е Хаузер!

— Нашият Горски призрак ли? — възкликна радостно учуденият Шпенглер. — Всичко се нарежда чудесно! Я да се оттеглим малко по-навътре във входа на тази къща, за да не ни види!

— Прав сте! А сега... аха, виждате ли, влиза в отсрещната сграда. Досещате ли се каква работа има там? Искате да върне карнавалния костюм.

— Когато излезе, ще тръгна подир него. На всяка цена трябва да го заговоря — заяви Шпенглер кратко и решително. — А вас, драги ми Зайделман, ще посъветвам междувременно бързо да изчезнете. Ще стане лошо, ако младият човек, чието доверие смятам да спечеля, ни види заедно. В такъв случай ще стане безкрайно подозрителен.

Зайделман се приготви веднага да хукне.

— Да, да, изпарявам се — припряно го увери той, — само ми кажете кога и къде ще се срещнем пак.

— Все ще се уреди. Можете съвсем предпазливо да проследите накъде ще тръгне Хаузер, щом свърши работата си отсреща в магазина. За всеки случай нека се уговорим след... е, да речем, след два часа... да бъдем пак тук, близо до „Златния вол“.

— Дадено! Довиждане!

С тези думи Фриц Зайделман побърза да се отдалечи, а Шпенглер изчака, докато младият Хаузер отново излезе на улицата, ала за негова изненада той се вмъкна в „Златния вол“. Тогава Шпенглер също се отправи бавно към странноприемницата, влезе в помещението за посетители, седна близо до прозореца и си поръча бира.

Видя, че на Едуард Хаузер донесоха кафе. Младият човек беше премръзнал от дългия път до града и с наслада сърбаше топлото питие. Изобщо в досегашния живот на бедния момък истинското кафе беше, кажи-речи, непознато удоволствие, удоволствие, което едва в последно време можеше да си позволи, откакто бе на служба при „непознатия“.

Ах, непознатия! На Едуард направо не му се мислеше колко много беше разочаровал и огорчил своя покровител. Цялата тази беда го бе объркала толкова, че дори не бе в състояние да изпита истинска радост от щастливия поврат в отношенията си с Енгелхен. Младият човек непрекъснато си блъскаше главата как да поправи сторените грешки. Може би дори щеше да му се удаде да се реваншира с някоя голяма услуга, направена от него на Арнд. В този миг той и не подозираше, че само на някакви си две-три крачки от него в същото помещение седи един човек, който иска да му даде възможност да направи подобна услуга на своя благодетел, някаква уж извънредно важна услуга. А още по-малко можеше

да подозира, че всичко това щеше да е само една измама, една коварна клопка, поставена му от неговите хитри и коварни врагове.

Ето как доверчивостта и наивността му се превърнаха в негова зла участ.

Отначало Шпенглер се престори, че не обръща абсолютно никакво внимание на своя съсед. Но след известно време се поизвърна и завърза разговор със съдържателя. Взе да задава въпроси, престори се, че го интересуват различни сведения, като същевременно не един и два пъти даде да се разбере, че не е от местните хора.

— Изглежда, господинът не е тукашен, а? — попита от своя страна кръчмарят, след като отговори на няколко въпроса на Шпенглер.

— Не. Не съм от този край. Дойдох с влака и искам да отида до Хоентал. Колко път има до там?

Останал без работа, преди малко кръчмарят бе стоял до прозореца и беше наблюдавал как непознатият разговаряше с Фриц Зайделман. Вече беше отворил уста, за да каже, че господинът току-що е приказвал с един жител на Хоентал, което нямаше да е кой знае колко приятно за доблестния Шпенглер, ала тъкмо тогава Едуард се намеси:

— За час и половина ще стигнете до селото — обади се той с желание да услужи. — Аз съм оттам. Ако нямате нищо против, бих могъл дори да ви покажа пътя.

Шпенглер, който правеше впечатление на почтен и заможен човек, хвърли един дружелюбно-изпитателен поглед към Хаузер и му кимна в знак на благодарност.

— Много се радвам, драги ми приятелю. Всъщност се канех да наема шейна, но идвам направо от Дрезден, а който е киснал толкова дълго във влака, не може да има нищо против да походи малко пеша. Не искате ли да поседнете при мен, докато тръгнем за селото?

Едуард взе кафето си и се отзова на поканата, а съдържателят се оттегли, оставяйки двамата си гости на спокойствие.

— Значи добре познавате Хоентал, така ли? — попита Шпенглер.

— Да. Там съм роден.

— Аха. Е, тогава веднага мога да ви помоля за едно сведение. А знаете ли семейство Хаузер? Били много свестни, макар и бедни хора.

Едуард се изчерви.

— Вашите думи ми правят чест, господине. Аз самият съм от семейство Хаузер.

С добре изиграна изненада Шпенглер му подаде ръка.

— Нима е възможна такава среща! Значи сте от Хаузерови! Радвам

се! Мога ли да ви попитам за собственото ви име?

— Казвам се Едуард и съм най-големият син...

— ... на тъкача Хаузер! Да, знам го. Не мога да не се учудя на неведомите пътища на съдбата, довели до тази среща. Представете си само, тъкмо заради вас съм тук! Именно вас се канех да потърся в Хоентал.

— Мене ли? — смая се Едуард.

— Да, вас! За вас ми казаха много хубави неща и точно това ми даде повод да ви се доверя.

Очите на младежа ставаха все по-големи и по-големи.

— Господине — едва изрече той, — кой те вие? Аз...

— Добре, добре! За това малко по-късно! — усмихнато го прекъсна непознатият. — Веднага ще разберете колко подробно съм запознат с всичко около вашата личност и вашите работи. Вие имате тайни връзки с един човек, който си е поставил голяма и важна цел, нали?

Едуард се сепна. Той погледна другия така, сякаш сега го виждаше за пръв път. Видя едно усмихнато, доброжелателно лице и това го успокои.

— Господине, наистина не знам...

— Въпросният човек ви е изплатил известна сума — побърза да продължи Шпенглер.

— Не ви разбирам. Не знам за кого говорите.

Добродушният господин кимна доволно, сякаш на себе си.

— Само така! Виждам, че сте дискретен и че на вас може да се разчита. Много се радвам, че ви срещнах тук. По този начин ми се спестява пътя до селото и имам възможността незабавно да си поговоря с вас. Но естествено първо ще трябва да спечеля доверието ви. Затова най-напред прочетете какво пише ей тук!

Той извади едно пакетче, което съдържаше цял куп грижливо сгънати книжа. След като отвори пакетчето и разгърна един от документите, Шпенглер го побутна по масата към Едуард.

Младият Хаузер го прочете. С всеки ред учудването му нарастваше. След като свърши с четенето, Шпенглер го попита с тон на човек, който е абсолютно уверен в себе си:

— Е, какво ще кажете?

Едуард му хвърли поглед, изпълнен със страхопочитание.

— Господине, вие сте висш полицейски служител! — каза той силно респектиран.

— Не беше трудно да се отгатне. Искам да знам нещо друго. Можете ли да се досетите защо се обръщам към вас за съдействие?

— Тези документи съдържат поверителна информация за хората,

охраняващи границата от другата страна — каза младият човек. — Това разбрах. Но какво общо имам аз с тази работа...

Той млъкна и въпросително погледна Шпенглер. На открития му поглед онзи отвърна със загадъчна усмивка, която вероятно трябваше да му подейства окуражително.

— Е? А по-нататък? — настоя той. — Толкова ли е трудно?

— Не намирам връзка между тези документи и себе си.

— Даже и след като размислите, че сте на служба при един човек, с чиито тайни намерения и двамата сме запознати най-подробно?

Отначало в главата на младия Хаузер всичко се обърка. Значи неговият покровител също има нещо общо с тази работа. Аха! И тогава изведнъж го прониза мисълта, че сигурно става дума за онзи въпрос, за който всъщност още снощи Арнд искаше да говори с него, но само му намекна за това, а после си замълча... защото той, Едуард, се беше проявил като неблагоприятен човек!

От гърдите на младежа отново се изтръгна дълбока въздишка, една от многото въздишки на разкаяние, които от полунощ насам се бяха отронвали от устата му. И той пак се зарече в бъдеще да изпълнява задълженията си като истински мъж и да покаже, че умее да действа разумно и дискретно.

— Разбирам — каза Едуард най-сетне. — Вие сте в непрекъснатата връзка с моя покровител. Той ви е насочил вниманието към мен и...

— Точно така, точно така — закима Шпенглер.

— ... и сега имате за мен някакво поръчение, свързано с тези документи. Можете да ми се доверите и да ми възложите каквото пожелаете. Няма да се проваля.

Тези думи отново бяха последвани от онази загадъчна усмивка върху лицето на Шпенглер. Ако Едуард беше поне малко от малко познавач на хората, сигурно щеше да почувства, че срещу него се намира някакъв отвратителен паяк, който коварно го оплита в паяжината си. Ала той беше неопитен младок и затова стана жертва на този паяк.

В същия момент Шпенглер уж реши да разкрие картите си.

— Както и сам правилно забелязахте, тези книжа са тайни и изключително важни. Те трябва да бъдат пренесени през границата, без никой да ги види и без никой да узнае за тях. Ще се нагърбите ли с тази задача?

— Аз ли?

— Ами да, разбира се, че вие! — В погледа на Шпенглер се появиха гневни искрици. — Страхувате ли се? Нима искате да разочаровате хората

от висшестоящата инстанция, оказали ви такова доверие?

— Не, не!

— Е, тогава ме изслушайте и превърнете добрата си воля в дела! Документите ще трябва незабелязано да бъдат пренесени оттатък от някой сигурен човек, който умее да мълчи и добре познава границата. Всичко това ще свършите вие, и то още тази нощ. Готов ли сте?

Едуард само кимна. Той съвсем се беше свил пред самоувереността на другия и все пак гърдите му се изпълниха с необикновена гордост.

— Това ме радва. Възнаграждението ви няма да закъснее — продължи Шпенглер. — Няма да бъдете забравен и в определени случаи ще ви имат предвид. После ще ви опиша лицето, на което трябва да предадете документите, а сега преди всичко ми кажете колко често се срещате с... с вашия покровител!

— Колкото той сметне за необходимо.

— А къде живее?

Едуард избегна прекия отговор с думите:

— Господине, знаете не по-зле от мен къде е жилището му. Шпенглер се помъчи да се усмихне на уж похвалната дискретност на младия човек.

— Разбира се, че знам — привидно Шпенглер се отказа да настоява за отговор на този въпрос, но веднага реши да опита късмета си в друга посока. — Докъде е стигнала подготовката за залавянето на Горския призрак?

— Сигурно всичко това е написано в служебния доклад, който несъмнено сте получили.

— По дяволите, млади момко, не ми се изплъзвайте по такъв начин! Естествено, че съм чел доклада, но в крайна сметка нали все нещо мога да попитам, а вие трябва да ми отговорите.

— Не бива да давам никакви отговори, които са в противоречие с указанията, които имам — продължи да упорства младият Хаузер.

— Та вие сте самото олицетворение на съвестността! Знаменито! — подигравателно каза Шпенглер, ала веднага смени тона. — Но шегата настрана! Искрах само малко да ви поизпитам и вие блестящо издържахте проверката. Моите поздравления! — С тези думи Шпенглер подаде ръка на младежа, който се изчерви, и сърдечно стисна десницата му. — Вие наистина сте много дискретен млад човек. А сега отново на въпроса! И така, още тази нощ ще пренесете тайните документи през границата. Естествено селището Брайтенау ви е добре познато. Малко преди да се влезе в селото, там, където свършва гората от дясната ви страна, скрит в

храсталаците, между девет и десет часа ще ви очаква един мъж. Той ще ви заговори и ще ви попита за пътя към Хоентал. Това е паролата. Та на този човек ще връчите документите! А сега идва най-важното за вас. Трябва така да преминете границата, че никой да не ви забележи. Знаете ли някой път, откъдето ще можете да се промъкнете, без да привлечете нечие внимание?

— Да, знам, през Фьоренщег — каза Едуард и така влезе в клопката.
— Струва ми се, че оттам може да се рискува.

— Ами ако все пак се натъкнете на някой граничар?

— И тогава едва ли ще си имам никакви неприятности. Та нали няма да имам нищо за обмיתяване.

Шпенглер пак се усмихна подигравателно и с чувство за превъзходство.

— О, колко сте наивен! Разбира се, че няма да имате нищо за обмיתяване, но ще носите нещо, което не е за всеки и е строго поверително. В нашия случай то трябва да остане скрито и от очите на граничарите.

— Действително ли и те не бива да виждат документите?

— И още ме питате? — сопна се Шпенглер. После мрачно сбърчи чело и добави: — Слушайте, млади човече, започвам да се разколебавам. Твърде лекомислено се отнасяте към цялата работа. Може би все пак не сте подходящият човек за нас. Ще премисля всичко отново.

Но младият Хаузер побърза да го прекъсне:

— Не, не! Опитайте с мен! — умолително каза той. Внезапно бе обзет от мъчителен страх да не би отново да се провали и най-лекомислено окончателно да изгуби благоволението на своя покровител. — Само ми обяснете какво трябва да направя и аз ще го направя! Няма да допусна нито един граничар да види документите.

Шпенглер отново прояви сговорчивост и като кимна, каза:

— Добре. Радвам се, че в последния момент се вразумихте. Иначе действително щях да си помисля, че са надценили качествата ви. Щом веднъж сте постъпили на тайна служба на държавната власт, не бива вечно да питате защо, как така и дали това, дали онова. Трябва мълчаливо да приемате дадените ви указания и да ги изпълнявате. Точно от такива хора се нуждае държавата. Сега разбрахте ли ме?

— Напълно.

— Само така! А сега най-сетне да свършваме! Ще запечатам книгата с червен восък. Разполагам с всичко необходимо. Ще пренесете тази ценна пратка през границата и ще ми гарантирате, че никой, ама абсолютно

никой няма да види документите. Ваша работа е какво ще направите, ако на пътя ви се изпречи някой граничар, който се окаже прекалено любопитен.

— Да, моя работа е — кимна Хаузер.

— Което ще рече какво? — попита Шпенглер и дебнешком го погледна, защото искаше да е съвсем сигурен, че жертвата му ще влезе в капана.

— Което ще рече, че просто ще избягам от съответния служител, понеже в дадения случай няма да е негова работа какво нося.

— Хмм! А ще успеете ли?

— О! — каза Едуард със светнало лице. — Вие какво си мислите! Аз съм много бърз и пъргав. Един скок в храсталаците, където познавам всяка пътечка, всеки камък и всяко дърво много по-добре и от най-опитния граничар, един бърз скок встрани и дим да ме няма. После нека ме търсят. Със сигурност ще пренесе документите отвъд границата, без никой да разбере.

— Чудесно! — кимна Шпенглер. — Ще ви кажа още, че и вашият покровител е уведомен за всичко. Но за да не се усъмни случайно някой в нещо, ще трябва на първо време да го избягвате. Преди да си свършите работата, изобщо не бива да разговаряте с него. Чухте ли ме? Изобщо да не разговаряте с него! Ако случайно ви срещне, само му махвате с ръка и изчезвате!

— Разбирам!

— Естествено на други хора пък съвсем не бива да споменавате каквото и да било.

— И през ум не ми минава!

Едуард изрече тези думи твърдо и решително, а същевременно си помисли: „Аха, значи вече знае, че веднъж не съм оправдал доверието им! Странно колко бързо хората от тайните служби влизат във връзка помежду си!“

— За тази специална задача ще получите от мен съответно възнаграждение — продължи Шпенглер. — Искате ли да ви дам платечно нареждане?

— Не, не! Вече ми платиха.

— Тази работа е извънредна. Но добре, нека заплащането почака, докато си изпълните дълга! След това сам ще ви потърся. Парите са ви сигурни. За да знаете предварително, ще получите четирийсет марки.

Пак ли толкова много пари? Едуард Хаузер изобщо не намери думи да отговори. Успя само да кимне. Междувременно Шпенглер извади парче

червен восък, малък остатък от свещ, няколко кибритени клечки и един печат и не след дълго запечата пакетчето с „тайнствените“ документи. После стисна ръката на Едуард.

— А сега вървете и си свършете работата добре! Аз ще платя кафето ви. Кога ще тръгнете на път?

— Веднага щом се стъмни. Значи около пет часа.

— Много добре!

С тези думи той побутна младия човек да прекрачи прага на вратата и да излезе навън.

* * *

Само минута-две след като Хаузер напусна странноприемницата, Шпенглер също си тръгна. Две пресечки по-надолу той се натъкна на Фриц Зайделман, който стоеше нащрек и щом го видя, попита:

— Е? Всичко наред ли е?

— И още как!

Докато вървяха по улицата, Шпенглер му разказа всичко с най-големи подробности.

— Ще дойдете ли с мен до Хоентал? — осведоми се Фриц Зайделман.

Шпенглер се усмихна.

— Засега не. Но скоро пак ще се видим. За всичко друго питайте вашия баща!

Той си тръгна. Зайделман се отправи към полицията. Комисарят, към когото го отпратиха, го познаваше по име и го посрещна твърде любезно и дружелюбно.

— Искам да ви помоля за съвет и за едно сведение — започна Зайделман.

Комисарят направи учтиво подканящо движение с ръка.

— Моля, седнете!

Зайделман се настани на един стол, но в момента и сам не знаеше как да подеме разговора.

— Нима въпросът е толкова труден? За какво се отнася? — попита полицейският служител.

— За... за Горския призрак.

Зайделман изговори колебливо тези думи, но щом ги чу,

изненаданият комисар веднага скочи на крака.

— Горския призрак ли? По дяволите!... Моля, говорете! И тогава Фриц Зайделман извади от джоба си писмото до Щраух и го подаде на комисаря. Той бързо прочете малкото редове. По лицето му се изписа голяма възбуда и напрегнатост. После хвърли на Фриц сериозен и изпитателен поглед и попита:

— Разбирате ли колко са важни тези редове, господин Зайделман?

— Подозирах и затова дойдох при вас.

— Много добре! А сега преди всичко един въпрос: как попадна това писмо във вашите ръце?

— Видях го в дома на моя приятел търговеца Щраух. Преди малко ми го показа. Веднага го посъветвах да предаде писмото на властите, но той имаше известни опасения и ми каза, че ако Горския призрак узнаел за оплакването му, животът му щял да бъде изложен на голяма опасност.

— Хмм... да... пак този страх пред загадъчния Горски призрак! Тъкмо това ни пречи толкова много! Именно хората, които биха могли да ни дадат твърде ценни сведения, се отказват да го сторят само защото се страхуват от отмъщението на престъпника. Но моля ви, обяснете ми съдържанието на това писмо. Все пак доста неща в него ми остават неясни.

Фриц Зайделман му разказа каквото сметна за необходимо.

— Познавате ли почерка? — попита го после полицейският служител.

— Преправен е. Но мисля, че това е почеркът на един от моите млади надомни работници.

— Какво? — попита комисарят, видимо разочарован. — Един от вашите работници да е Горския призрак? Искрено ви признавам, че съвсем иначе си представях тази тайнствена личност.

— О, този тип е достатъчно хитър, за да играе подобна роля!

— Хмм, един обикновен тъкач? Струва ми се почти невероятно.

— Защо? Въпросното лице се казва Едуард Хаузер и бездруго е заподозрян в контрабанда, макар че досега все още няма никакви доказателства срещу него.

— А каква репутация има семейството му? Майката и бащата свестни хора ли са?

— Преструват се на бедни, но нали ги знаете тези неща...

— Разполагате ли с други доказателства срещу този човек?

Зайделман описа накратко случилото се след бала с маски, като, разбира се, скалъпи разказа си по изгоден за него начин. Накрая обясни, че след като Едуард Хаузер се разделил с момичето си, той успял да подслуша

разговора му с един контрабандист.

— Не чух всичко, но все пак научих някои важни неща.

— Споменаха ли за някаква контрабанда?

— Да. Изглежда, другият беше от отвъдната страна на границата.

Ако съм дочул правилно, той поръча пратка с дантели.

— И Хаузер съгласи ли се?

— Веднага!

Комисарят замълча и остана известно време потънал в мисли. Най-сетне каза:

— Де да можехме веднъж завинаги да сложим край на престъпленията на този негодник! Но сякаш дяволът ни се изпречва на пътя. Тези типове са неуловими!

— Е, в случая няма нищо по-лесно от това, господин комисар — увери го Зайделман. — Нали чух за какъв час се уговориха двамата. А знам и мястото, където Хаузер ще скрие дантелите. След смрачаване се кани да тръгне за Фьоренщег.

— За Фьоренщег ли? Та това е на пътя от Хоентал за Брайтенау, който минава през планините. Разбира се, ако съм правилно осведомен.

— Да, така е. Самият Фьоренщег представлява един дървен мост, който минава над горския поток.

— Знам го. Веднъж там вече издирвахме както контрабандисти, така и самия Горски призрак. Там ли ще чакат Хаузер?

— Не. Той ще занесе дантелите близо до Брайтенау. Изглежда, спомена настъпването на тъмнината и Фьоренщег само за да им даде по-определена представа както за пътя, по който ще мине, тъй и за времето, когато ще пристигне. Има намерение да зашие дантелите под хастара на палтото си. Другият контрабандист му напомни да бъде предпазлив, но той се изсмя и каза, че на никого нямало да хрумне да търси под подплатата.

Полицейският чиновник беше направо въодушевен от току-що чутото. Той се разходи няколко пъти нагоре-надолу из стаята, а после спря съвсем близо пред Зайделман и му каза:

— Вие оказахте на властите голяма услуга. Най-после нещо реално и конкретно! Сега ще затегнем примката. Ще сложим край на престъпленията на Горския призрак. Искам да заловя Хаузер още днес.

— Какво? Самият вие ли искате...

— Да. Самият аз ще задържа Горския призрак, покрил се с толкова зловеща слава. Желаете ли и вие да участвате в акцията?

Фриц Зайделман тайно се беше надявал да му зададат този въпрос. Какво голямо удовлетворение щеше да получи, ако можеше да присъства

на арестуването на омразния му съперник! Но внимаваше да не издаде чувствата си.

— А дали ще е възможно? — попита той.

— Защо не? Вашето присъствие дори ще ни е от полза, защото вие най-добре познавате онзи негодник, Само още един въпрос: можете ли да яздите?

— Горе-долу.

— Чудесно. Ще събера няколко граничари и жандарми. Преди това обаче имам да уредя още някои неща. Но после ще тръгнем, без да се бавим повече, и ще пристигнем при Фьоренщег преди смрачаване.

— Извинете, господин комисар, но изпитвам известни опасения. Пътят ни оттук води през селото на Хаузер. Ако ни види, ще надуши опасността.

— Ще заобиколим Хоентал, ще се разделим и ще поемем по различни пътища.

— Така става. Дано всичко мине добре. Горя от нетърпение най-сетне да видя нашия край освободен от Горския призрак. Но негодникът е невероятно дързък и ако край Фьоренщег не се вземат възможно най-сигурните мерки, този тип пак ще ни се измъкне между пръстите.

— Нека не си губим времето с подобни съмнения! — доста самоуверено прекъсна възраженията му комисарят. — Къде ще мога да ви намеря?

— В странноприемницата „Златния вол“.

Двамата уговориха и някои други подробности. После Зайделман се сбогува с комисаря и напусна полицейското управление. В гърдите му бушуваше едва сдържана радост от тъй успешно скроения план.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

НОЩТА В ХАЙГРУНД

Междувременно Едуард Хаузер вървеше по пътя към Хоентал. Той нищо не подозираше за мрачните облаци, които застрашително се сгъстяваха над главата му. Напротив, беше преизпълнен с упование в бъдещето, радваше се, че му се предлага възможност да окаже толкова важна услуга на своя покровител, и от време на време с голям копнеж си мислеше и за Ангелика, чието сърце окончателно бе спечелил. Ето защо му се стори, че измина за броени минути пътя, за който обикновено бяха необходими час и половина. И когато неочаквано видя пред себе си родното си село, учудено спря.

След кратко размисляне реши да мине през Хоентал с плахата надежда, че нейде по пътя може да срещне Енгелхен. Ако ли не, смяташе после бавно да се поразходи покрай оградата на Хофманови. Може би щеше да го зърне през прозореца и да излезе за мъничко навън.

И наистина не се излъга. Вярно, че напразно се оглежда по дългата селска улица да види момичето, но когато се спря пред задната портичка на Хофмановата градина, вратата на къщата почти веднага се отвори и Ангелика изскочи навън. В радостта си младежът изобщо не забеляза, че никак не изглежда радостна и че погледът ѝ е тъжен.

— Правилно предположих! — посрещна я с усмивка той. — Точно както и желаех! Видя ме, че идвам, нали?

— Да — едносрично отвърна тя.

— А родителите ти забелязаха ли ме?

— Не, иначе изобщо нямаше да ме пуснат да изляза от стаята.

— Значи баща ти все още има нещо против мен, така ли?

— О, дори стана още по-лошо — въздъхна тя. — С какви ли не приказки Зайделманови съвсем са го спечелили на своя страна. Я ела там, зад живия плет, за да не ни види заедно, защото иначе ще има неприятна сцена!

Припряно дръпна Едуард няколко крачки встрани, а после продължи да му разказва:

— Да, все още изгледите за нас двамата са лоши. След като баща ми разбра какво се е случило снощи, така се разсърди, че край него, кажи-речи, не можеше да се стои. Взе да ме ругае, нарече ме глупаво същество, дори ме заплаши с... бой.

— Нека си го избие от главата! — изръмжа Едуард.
— Иска да ме изгони от къщи и да ме прати при... Зайделманови.
— Като домашна помощница, нали? Това е вече прекалено! Но не се тревожи, няма да стане!

— Ами ако ме принуди?
— Не може. Ако се опита, ще си поговоря сериозно с него.
— Та той изобщо няма да те пусне да влезеш у дома.
— Тогава ще му изпратя един друг, в чиито думи сигурно ще се вслуша. Не се тревожи и ме остави да действам. Но засега нямам никакво време. Трябва да отида като пратеник до Брайтенау.

— До Брайтенау ли? Но тогава поне на връщане ще си дойдеш по тъмно.

— Няма значение. Работата е важна и добре платена. Енгелхен погледна своя любим къде изпитателно, къде малко любопитно.

— Аха, значи те изпраща онзи непознат...?

Но Едуард бе непоколебим и не й позволи да изтръгне нищо повече от него. Премълча също, че ще тръгне едва след смрачаване и следователно ще мине през тъмната гора не само на връщане, но и на отиване.

— Не — каза той, — това няма нищо общо с непознатия. Впрочем... аз му признах, че съм разговарял с теб за него. Тогава той много ми се разсърди. Затова бъди тъй добра и не издавай никому тайната ми! Иначе мога да имам големи неприятности.

— Не съм такава бърбрица — отвърна му Енгелхен отново с предишния си наперен тон, с който до неотдавна понякога си беше служила в разговорите си с Едуард. Но после сякаш размисли и с топъл глас му каза: — Върви, любими, и нека Бог те закриля! Пази се в тъмната гора от Горския призрак!

Едуард само кимна и й стисна ръката.

— Ще те чакам — продължи тя, — дори и да стане късно. Тази вечер ще трябва пак да си поговорим. Толкова се страхувам! Имам някакво неясно предчувствие, че ще ни сполети нещастие.

— Недей да говориш така, Енгелхен! — махна с ръка той. — Щастието, щастието ще ни споходи!

— Дано!... И така, ще те чакам. Все ще се намери някакъв повод, за да изляза към девет часа още веднъж от къщи. Ще дойда при вашата задна врата.

— Много мило. Радвам се за тази вечер. А сега довиждане!

— Довиждане!

Още една бегла целувка и двамата се разделиха.

Най-напред Едуард се прибра у дома, за да предупреди родителите си, че привечер трябва да отиде в Брайтенау. Но всичко друго премълча, както му повеляваше дългът.

Баща му замислено поклати глава и каза:

— Около тебе има вече само тайни. Това никак не ми харесва.

— Не се тревожи! — успокои го синът му. — Заловил съм се със законна и честна работа.

— Вярвам ти, Едуард, но се каниш през нощта да прекосиш и гората, и границата. Не забравяй Горския призрак! Колко лесно може да ти се случи нещо лошо. А после ние ще стоим тук съвсем безпомощни, защото не знаем нито къде ходиш, нито какво правиш.

— Нищо лошо няма да ми се случи, тате, а ако имате нужда от помощ или съвет, докато ме няма, идете при лесничея! Той е умен човек и винаги е готов да помогне. Нали вече ни го доказа. Струва ми се, че ме обича. По всяко време можете да се обърнете към него. Впрочем, той знае всичко и за Моя покровител, за когото нямам право да ти казвам нищо повече.

Едуард изрече тези думи, преследвайки една добре обмислена цел. Вярно, за предстоящото си нощно приключение не се тревожеше особено много, но се съобразяваше, а и нямаше как да не се съобразява с възможността все пак да се случи някой неприятен инцидент. Ами тогава? Действително родителите му нямаше да имат никаква представа какво да правят, ако синът им не се върне през цялата нощ. Или пък, ако не му се случи нещо непредвидено днес, още следващият ден можеше да му донесе някоя беда. Та нали Едуард беше на служба при детектива, който си беше поставил за цел да залови Горския призрак. Това едва ли щеше да мине без никакви опасности и схватки. И за подобни случаи Едуард трябваше да вземе предохранителни мерки.

Ала в момента не беше възможно да каже на баща си: ако някой път ви се наложи, ако не знаете как да постъпите или ако бъда заловен или ранен от хората на Горския призрак, да не говорим за по-лошия случай, тогава идете в лесничейството! Там живее братовчедът на лесничея Арнд, моят покровител и поръчител! Той е таен полицай. Има големи връзки и много пари. В никакъв случай няма да ви изостави в беда... Не, не биваше така открито да им казва тези неща. Така щеше да наруши дълга си.

Следователно най-умното беше да накара баща си да потърси лесничея. А после в случай на нужда Вундерлих щеше да го свърже с Арнд. Ето защо от предпазливост Едуард реши малко преди да се впусне в нощното си приключение, да уведоми съвсем накратко лесничея за

намеренията си. Това нямаше да е против волята на неговия непознат поръчител от града, защото щеше да го направи, без да размени нито една дума с Арнд в лесничейството. По какъв начин щеше да стане това, щеше да определи даденият момент.

Така изминаха часовете до настъпването на тъмнината. Едуард ги прекара в мъчително нетърпение. Напрежението, предхождащо всяко предварително познато приключение, го притискаше и душеше като някакъв кошмар. Но най-сетне дойде време за тръгване.

Той се сбогува с родителите си и излезе навън, но не пое веднага в посока към Фьоренцег, а най-напред се отправи към лесничейството. За щастие, поне Едуард си мислеше така, там завари само стария Вундерлих.

— Господин братовчедът излезе — извести му лесничейт. — Вероятно него търсиш. Съжалявам. Ще трябва пак да дойдеш, момчето ми.

— Не е необходимо, господин лесничей — заяви Едуард, който се зарадва, че всичко се нарежда според неговото желание. — Само на вас имам да казвам нещо.

— Някаква вест ли ми носиш? От кого?

— Не ме разбрахте правилно. Аз искам да ви съобща нещо.

— Ами тогава казвай, момчето ми!

— Сега ми се налага да отида до Брайтенау и...

— Глупости! Че кой тръгва в среднощна доба през гората да прехвърля границата! Никой разумен човек няма да го направи!

— Няма как, господин лесничей, а и не е чак толкова страшно. Знам пътя и няма от какво да се боя.

— Хмм. Сега схващам какво искаш от мен. Ще трябва да те придружа. Откровено казано, тъкмо в този момент ми е дяволски неудобно да тръгна с теб. Точно сега съм седнал да оправям сметките за един дървен материал, който трябва да е готов за утре сутринта. А смятането и драскането по хартия съвсем не ми е най-силната страна и не знам дали...

— Не се безпокойте! — прекъсна го Едуард. — Ще отида сам. Искан само да ви уведомя за намеренията си.

— И защо?

— Де да можех да ви обясня. Имам едно особено чувство, че ще е по-добре, ако все някой знае накъде съм тръгнал.

— Слушай, момчето ми, това ми звучи, кажи-речи, като лошо предчувствие! А човек винаги трябва да се вслушва в такива вътрешни гласове. Недей да отиваш! Върни се у дома! Мисля ти само доброто!

— Вярвам ви, господин лесничей, но въпреки това трябва да отида. Обещал съм. А работата, с която съм се нагърбил, е бърза и важна.

— Мога ли да попитам за какво става въпрос?
— Извинете, господин лесничей, но съм обещал да мълча.
— Добре, добре. Човек трябва да държи на думата си, а щом е необходимо, да държи и устата си затворена. Върви тогава и нека Бог те закриля!

Те се сбогуваха, като си стиснаха ръцете. С дълбока въздишка лесничейт отново се залови със сметките си. Едуард повървя малко по широкия коларски път, а после свърна настрани и пое към Фьоренщег. Нощта беше тъмна и студена. Луната почти непрекъснато бе закрыта от облаци. Това го затрудняваше и забавяше хода му. Цяло щастие бе, че поне снегът разпръскваше слаба светлина. Понякога изскърцваше под краката на младия човек, който спокойно следваше своя път.

След известно време Едуард долови бълбукането на горския поток, чиято вода течеше под ледената кора, и скоро стигна до тесния мост. Той бе направен от една грубо изсечена талпа, покрита в момента със заледен сняг. Никак не беше безопасно да премине човек по нея в царящия наоколо мрак.

Затова Едуард бавно и внимателно се придвижваше сантиметър по сантиметър напред.

Тъкмо бе стигнал до средата на моста, когато силен глас от отвъдната страна извика:

— Стой! Кой е там?

Макар че беше подготвен за подобна среща, младежът все пак се изплаши. Изминаха няколко секунди, преди да отговори:

— Свой! — подвикна той в тъмнината. После взе да размисля какво да направи. Не желаше да си навлече подозрението на хората с паническо бягство и все пак му се искаше да избегне какъвто и да било допир с граничарите. Докато все още се колебаеше, се разнесе металическият звън на оръжия. Значи пред него наистина имаше граничари. Бавно започна да отстъпва педя по педя.

— Стой! — проехтя вик и зад гърба му. — Кой там?

— Свой! — отново отговори той.

— Спри!... Не мърдай!

Измежду дърветата и по двата бряга изскочиха хора.

Олеле мале, пратеникът с тайните документи бе изцяло обкръжен. Какво трябваше да направи? Дали да се остави да го заловят?

Не!

Въпреки че талпата беше хлъзгава, той с един скок се озова на брега и врхлетя сред изненаданите граничари, които в тъмнината виждаха

толкова, колкото и самият Едуард. Здравата се сблъска с двама мъже, размаха юмруци и... успя да си пробие път.

— Огън! — заповяда рязък глас.

Изтрецяха няколко изстрела.

Едуард усети, сякаш някой го сграбчи за ръката и го блъсна встрани, но бързо се окопоти и се втурна нататък. Напълно безсмислено и налудничаво начинание бе в такъв мрак да тичаш през гората. Само след няколко скока главата му се блъсна в едно дърво и младежът рухна на земята.

— Там!... Ей го, там е!... Дръжте го!... Ей къде лежи! — завикаха един през друг преследвачите му.

Припламнаха фенери и мъжете се нахвърлиха върху подгонения човек, преди още да се беше изправил на крака. След това Едуард загуби съзнание. Сблъсъкът с дървото се бе оказал твърде силен. Но иначе имаше здрав организъм. Само след две-три минути пак отвори очи и на слабата светлина от фенерите различи около една дузина граничари и полицаи. Направи опит да се раздвижи и тогава забеляза, че ръцете му са в белезници. Затова пък краката му бяха все още свободни.

Точно пред него беше застанал един човек в униформата на полицейски комисар и внимателно го оглеждаше. Едуард здравата се изплаши, защото човекът със строгия поглед и дългата сабя от лявата си страна държеше в ръка запечатаното с червен восък пакетче.

— А-а! — възкликна в същия миг непознатият със задоволство. — Ето че идва на себе си! Изправете го и го подпрете на някое дърво, но внимавайте! Направи ли и най-малкия опит да избяга, стреляйте в краката му!

Двама полицаи сграбчиха Едуард и го изправиха на крака.

— Кой сте вие? — попита комисарят. Едуард разбра, че вече няма никакъв смисъл да мълчи или да отрича.

— Казвам се Хаузер — призна той.

— Отлично! — язвително се изсмя полицейският служител. — Значи все пак спипахме хитрата лисица!... И какво правите тук?

— Отивам в Брайтенау.

— С каква цел?

— Трябва да предам едно известие.

— От кого, на кого?

— Не бива да казвам.

— Тъй ли? Значи тайна, а? Твърде подозрително! А не знаете ли, че можем да ви принудим да говорите?

— Знам, но няма да го направите. Не можете току-така един безобиден човек да...

— Я не приказвайте такива глупости! — грубо го прекъсна комисарят. — И изобщо не ни е нужно признанието ви. Ей това пакетче ще ни каже всичко. Ще го отворя.

— Няма да го направите! — сопна се Едуард.

— Че кой ще ми попречи? Вие ли?

— Само ви моля да запазите всичко в тайна. Вътре има документи, които не бива да попадат в ръцете на случайни хора!

— Не ставайте смешен! Полицията и съдът не могат да бъдат сравнени със случайни хора!

Комисарят накара един от подчинените си да му свети със сигналния фенер и отвори съдбоносното пакетче.

— Хмм! Само писма и документи! Никаква контрабандна стока! Но само заради това не е било нужно да бяга. Е, по-късно ще проверим съдържанието на книгата.

Скърцайки със зъби и треперейки от възбуда и напрежение, Едуард бе принуден да се примири с мисълта, че неговата тайна, или по-скоро тайната на неговия поръчител, беше станала достояние и на други хора.

— Виждате — запъхтяно каза той, — че говоря истината. А сега ме пуснете да си вървя!

— Я не се горещи толкова, момчето ми! — махна с ръка комисарят. — Все още не сме свършили. Имате ли у вас и нещо друго освен тези книжа? Някаква стока, която подлежи на обмיתяване?

— Не, нямам.

— Странно. Ами защо тогава побягнахте и ни оказахте съпротива?

Едуард разбра, че на този въпрос не може да даде никакво задоволително обяснение, и го обзе несигурност.

— Никой друг не биваше да чете документите, дори и да е полицейски служител — с мъка изрече най-сетне младежът. — Затова трябваше да обещаая, че ако срещна граничари, ще предпочета да избягам, отколкото да ги оставя в ръцете им.

— На кого е трябвало да го обещаете? — продължи да разпитва комисарят. — Кой ви повери пакетчето с тези книжа?

— Един господин, с когото се запознах в окръжния град в странноприемницата „Златния вол“ — призна Едуард Хаузер, изпаднал в твърде затруднено положение.

— Кой е този господин? Име? Професия?

— Името му тъй и не узнах. Очевидно господинът е висш служител

от тайната полиция.

Младежът имаше чувството, че острият поглед на комисаря сякаш искаше да надникне в най-скритото кътче на сърцето му. Тъй като Едуард издържа този поглед, в бдителните очи на полиция се появи по-ведър и дружелюбен израз.

— Тъй, тъй! Значи сте имали едно необикновено запознанство, което е довело до това тайнствено поръчение. Разкажете ми всичко най-подробно!

Едуард нямаше избор — трябваше да изпълни нареждането му. Направи го с възможно най-голяма предпазливост и забележително умение, като много внимаваше да не изпусне нито дума за своя покровител Арнд, както и за намеренията му. Младият Хаузер изобщо не подозираше, че по този начин ще навреди най-вече на самия себе си, понеже единствено Арнд можеше да докаже невинността му пред властите, както и най-енергично да го защити.

Така разказът му излезе малко неясен и объркан. Но въпреки това комисарят кимна и накрая каза:

— Наистина, всичко това ми звучи твърде необикновено, но ще го приема. Неопитен човек като вас може да бъде пратен за зелен хайвер по подобен начин. Ще задържа документите и ще продължа разследването. Но впрочем, млади приятелю, ние все още не сме свършили. Имате вид на невинен човек, не едно и две неща говорят във ваша полза и все пак... вероятно сте изпечен негодник.

— Господин комисар! — заекна от смайване Едуард.

— Добре, добре! Веднага ще ви докажа, че въпреки всичко сте контрабандист. Не забравяйте дантелите!

— Какво...?

Полицейският служител направи знак с ръка към храстите зад гърба си. От тях се измъкна Фриц Зайделман и се приближи. На лицето му се бяха изписали злоба и омраза. Едуард трепна.

— Сега вече подозирам нещо лошо — каза той с несигурен глас. — Винаги, когато ме е сполетявала беда, все някой от Зайделманови е имал пръст в това. Може би и днес ще е пак така.

— Ще видим — отвърна комисарят. — Господин Зайделман направи донесение срещу вас, обвинявайки ви в контрабанда. Сигурно сам знаете най-добре доколко сте виновен. Хаузер, стойте мирен!

Той започна да опипва ръбовете на палтото му.

— Хмм! — обади се след малко. — Тук май нещо не е наред. Я да поразпорим тази дреха!

Той извади джобното си ножче и без много церемонии сръза подплатата на палтото. После бръкна с ръка в отвора.

— Все още ли твърдите, че нямате нищо за обмитяване? — попита той, докато опипваше с ръка между хастара и плата.

— Мога да ви се закълна.

— Тъй, тъй! Ами какво е това тук?

При този въпрос комисарят измъкна от палтото на младежа дълга лента фина дантела. Едуард се изплаши.

— Какво... е... това? — неволно повтори със заекване думите на комисаря.

— Това е дантелата, за която споменах преди малко, момчето ми! А тази стока се облага с високо мито, поне при вноса ѝ отвъд границата. Не ме гледай тъй неразбиращо, младежо! Навярно си мислиш, че митото за нейния внос в Бохемия не ни интересува, а? Но се лъжеш, приятелче! Митническите власти си сътрудничат. Няма да се отървеш от наказанието си. Ето го доказателството за вината ти!

Полицейският служител тикна съвсем близо пред очите на Едуард тъй важната находка.

— Е? — настоятелно попита той, понеже младият Хаузер мълчеше. — Как е попаднало това нещо в палтото ти?

— Не знам — увери го Едуард. — Мога да се закълна в каквото пожелаете, че нямам никаква представа как са се озовали тези дантели в дрехата ми.

— Значи изобщо не си контрабандист, така ли?

— Не.

— Тогава не си и... Горския призрак, а?

— Горския... призрак ли? Как така?

— Е, ами сам си го заявил.

— Аз ли? Нищо подобно!

— Хмм! Я погледни това писмо!

Комисарят вдигна фенера и показа на Едуард съдбоносното писмо до Щраух. Младият Хаузер пребледня като мъртвец.

— Аха! — злорадо възкликна полицейският служител. — Значи сме хванали птичката. Хайде, признавай! Кой написа писмото?

— Аз — призна Хаузер.

— И си го подписал с „Горския призрак“, нали?

— Да, но нямам нищо общо с Призрака.

— И мислиш, че ще ти повярвам? Я не ставай смешен с такива детински увъртания!

— Аз... аз исках... ах, това няма нищо общо с... исках само да сплаша търговеца Щраух. Затова избрах този подпис.

Комисарят се изсмя, сякаш беше чул някой хубав виц. Той наистина беше в много добро настроение. Най-после, най-после беше спипал негодника, който му бе създавал толкова главоболия и му бе докарал толкова безсънни нощи.

— Подписваш се като Горския призрак, искаш да се промъкнеш в среднощна доба тайно през границата, след като ти извикват да спреш, хукваш да бягаш от граничарите, намират скрити дантели у теб, за които оттакъ трябва да се плати високо мито — е, приятелче, това стига! Повече няма да ти помогнат никакви измислици и увъртания!... Хора, внимателно пазете пленника! Знаете, че е Горския призрак, един опасен тип, за когото човешкият живот и пет пари не струва. Отведете го!

Всичко това се стори на Едуард като връхлетели го талази на буйна река, срещу които е безсмислена каквато и да било съпротива.

Стоеше на мястото си като зашеметен. Изобщо не беше способен да мисли ясно и последователно.

„Писмото, злощастното писмо!“ — бе единствената мисъл, която непрекъснато пронизваше мозъка му. Писмото бе виновно за всичко. То свидетелстваше срещу онзи, който го беше написал.

И после всичко останало — нощният опит за преминаване на границата и бягството от граничарите! Ах, защо ли това поръчение се падна тъкмо на него!

Но най-съдбоносни се оказаха дантелите, които бяха намерени зашити под хастара на палтото му. Беше пълна загадка откъде ли може да е произходът на мнимата контрабандна стока, но все пак лека-полека у него започна да се заражда някакво далечно подозрение за подлата роля на омразния му съперник.

Докато Едуард стоеше все така напълно неподвижен и мълчалив, комисарят разговаряше с хората си и с Фриц Зайделман. Те приказваха тихо, за да не може пленникът да ги чуе. Но той и бездруго изобщо не им обръщаше внимание. Най-сетне младежът се посъвзе и с объркани и несвързани изречения започна да ги уверява в невинността си.

— Та аз не мога да се защитавам — каза той накрая почти през сълзи, — принуден съм да приема и да понеса всичко. Но не съм престъпник, не съм контрабандист! Нямам нищо общо с Горския призрак! Аз... аз мога да кажа само едно... че истината все някак ще излезе на бял свят и...

— Я мълчи! — кратко и грубо го прекъсна комисарят. Младият Зайделман вече напълно го беше убедил във вината на Хаузер. — Твоите

хитрини и измислици няма да ти помогнат. Най-после си в ръцете ни. По-добре е да си помислиш и да се разкаеш!... А сега напред, хора! Към Хоентал! Ще претърсим дома на Хаузерови!

— Боже милостиви! — извика Едуард.

— Виждаш ли как се изплаши? Сигурно ще открием нови доказателства за вината ти. Признаваш ли се за виновен?

— Не. Изплаших се само защото помислих за родителите си.

Смилете се над тези стари хора! Видят ли, че съм задържан, това може да ги вкара в гроба!

— Вината ще е твоя, Хаузер! Също и страданията на клетите ти родители ще тежат на твоята съвест. Но аз не съм чудовище и ще ги подготвя, преди да те въведем при тях... А сега да тръгваме!

Мъжете поеха на път в колона. Неколцина поизостанаха, за да водят конете на отряда. На Едуард се стори, че измина цяла вечност, докато прекосят гората и минат през полето, но всъщност те се приближаваха към целта си твърде бързо.

Родителите му, клетите му родители!

Комисарят го накара да му покаже тяхната къщичка, а после избърза напред. Когато влезе в тясното коридорче, вътре във всекидневната хората тъкмо бяха седнали да вечерят и старият Хаузер казваше на глас молитвата преди ядене.

Полицейският чиновник се поколеба, заслушан към звуците, идващи иззад тънката врата на стаята. Молитвата на тъкача идваше явно от дълбините на едно вярващо сърце. Комисарят съвсем ясно усети това и бе обзет от странно чувство. Та нима Горския призрак бе роден в един дом, където очевидно цареше искрена набожност? Но той си наложи да потисне тези мисли, почука на вратата и влезе вътре. Поздрави любезно с „добър вечер“ и се приближи до масата, около която бяха насядали обитателите на малката къща. Възрастните родители на Едуард учтиво се изправиха на крака.

— Аз съм комисар от криминалната полиция и идвам по служба — каза им той, като в същото време ги погледна остро и изпитателно, за да види какво впечатление ще им направят думите му.

— За какво става въпрос? — попита старият Хаузер най-спокойно. — Да не би да ни търсите като свидетели за нещо?

— Не, касае се за самите вас.

— За... нас?!

Комисарят не сваляше поглед от лицата на двамата.

— Занимавате се с контрабанда!

От уплаха госпожа Хаузер пребледня като прясно варосана стена. Ала мъжът ѝ само се усмихна и поклати глава.

— Не се плаши, жено! Кой знае на чии глупави приказки дължим сега тези неприятности. Но съвестта ни е чиста. Какво лошо може да ни се случи тогава?

— О, това съвсем не са празни приказки, господин Хаузер! — заяви комисарят. — Синът ви е контрабандист!

— Моят Едуард? Гарантирам за него тъй, както и за самия себе си.

— Не се изхвърляйте толкоз много! Къде е той сега?

— Тръгна за Брайтенау.

— Какво ще прави там?

— Има да изпълнява някаква поръчка.

— Кое то ще рече, че има да пренася някаква контрабандна стока. По пътя са го спипали.

— Как така са го спипали? Но не е контрабандирал нищо, нали?

— Напротив!

Старият Хаузер все още продължаваше да се усмихва.

— Господине, не знам защо ми разказвате всичко това. Очевидно става въпрос или за някаква грешка, или за объркване на хора, или пък е просто лоша шега.

— Заблуждавате се. Всичко е истина, горчива истина. У вашия син са намерили дори и контрабандна стока.

— Жено, вярваш ли го? — най-спокойно попита старият Хаузер.

Госпожа Хаузер само поклати глава.

— И аз не го вярвам. Нашето момче има чисти ръце. Той не е престъпник. Впрочем — тези думи бяха изречени със странен поглед, хвърлен скришом към комисаря, — какво са намерили у момчето, господин комисар?

— Скъпи дантели. Скрити под хастара на палтото. С разтреперани ръце жената посегна към облегалото на един стол, за да се подпре на него. Тя раздвижи устни, но от устата ѝ не се чу никакъв звук. А пък старият тъкач поклати глава като човек, който със силно развития си трезв ум размисля над нещо невъзможно и просто не може да го проумее.

— Дантели! — бавно каза той, сякаш претегляше всяка сричка. — Сега разбирам. Отвъд границата ги облагат с високо мито. Но цялата работа не е вярна, не може да е вярна. Нашето момче не се занимава с такива щуротии.

Комисарят не го прекъсна. Той спокойно изчакваше. Най-сетне патилият и препатил Хаузер сякаш изведнъж се стегна, изпъчи гърди и

твърдо погледна полицейския служител в очите.

— И сега какво, господин комисар, значи сте арестували нашия Едуард, така ли?

— Да, той чака отвън.

— Горкото момче!

— Налага се да претърсим къщата — продължи комисарят с по-строг тон. — Искрах само преди това малко да ви подготвя, за да не се изплашите чак толкова много.

Госпожа Хаузер извика и скри лице в престилката си. Стариат Хаузер остана видимо спокоен, ала дишаше тежко.

— Да се изплашим ли?... Да, да... благодаря ви, господине, че се съобразявате с нас! Спокойно можете да доведете Едуард! Повярвайте ми, господине, той е толкова невинен, колкото вие и аз!

— Действително ли сте толкова сигурен?

— Да, господине. И ако въпреки всичко се лъжа, то поне ще го накарам чистосърдечно да си признае всичко. Мен ще ме послуша. Можете да разчитате на това.

Докато Едуард стоеше пред къщата заедно с охраната си и Фриц Зайделман, почувства горе в ръката си силна режеща болка и същевременно усети как по дланите на скованите му ръце започнаха да се стичат някакви капки.

„Сигурно съм ранен“ — помисли си той. Но скоро забрави раната си, защото тук-там иззад оградите взеха да надничат зяпачи и за застаналия под охрана младеж всяка минута се превърна в адска мъка.

Ето че в този момент на прозореца се появи комисарят и нареди да вкарат вътре арестувания. Двама граничари отведоха Едуард в стаята. Зайделман ги последва. Тук той нямаше повече никаква работа, но тъй като никой не му попречи, позволи си и това огромно удоволствие. Другите останаха в коридора.

— Мили Боже! — извика госпожа Хаузер, щом видя сина си. — Но ти кървиш!

Тя понечи да се втурне към него, ала мъжът ѝ я спря.

— Остави, жено! По-добре е тялото му да е ранено, отколкото душата. Едуард, ела при мен!

Тези думи бяха казани прямо и строго, както си беше в характера на малко флегматичния чистосърдечен и почтен планинец. Това също не убегна от вниманието на комисаря, но на първо време реши да не се намесва. Синът и охраната му се приближиха до бащата.

— Истина ли е, че се занимаваш с контрабанда?

— Не!

— Но у теб са намерили дантели. — Той вдигна ръка като за клетва.
— Едуард, пред Бога, който всичко вижда и прощава, отговори ми! Откъде взе дантелите?

— Не знаех нищо за тях. Те бяха под хастара на палтото ми. Самият аз не мога да си обясня как са попаднали там. Изглежда, баща му искаше да го пониже с поглед.

— Вярваш ли му, жено?

— Да — едва промълви тя, — той е мое момче и...

— Добре — прекъсна я тъкачът. — И аз вярвам, че е невинен.

Господин комисар, цялата работа трябва да има някакво друго обяснение. Като арестувате сина ми така безцеремонно, може би извършвате едно далеч по-голямо престъпление от контрабандата на стоки. Но Бог ще отреди виновникът да бъде открит.

— Само гледайте да не го изкарате вода-ненапита! — подвикна в същия миг Фриц Зайделман откъм вратата. — Та нали в онова писмо сам се е подписал като Горския призрак.

Старият Хаузер едва сега забеляза Зайделман.

— А-а, и вие ли сте тук? Сигурно вие сте направили донесението, нали?

— Това не ви засяга! Но е така. Изобщо не го отричам. В борбата срещу Горския призрак всеки трябва да изпълни дълга си.

— Е, в изпълнението на дълга вие наистина сте образец за подражание — подигра го старият тъкач с горчива ирония, а после отново се обърна към Едуард: — Каква е тази работа с писмото, Едуард? Вярно ли е?

— Да, тате — кимна синът и накратко разказа защо и как му беше хрумнала идеята да изпрати писмото на Щраух и да го подпише с името на Горския призрак.

Бащата стоеше и със сбърчено чело мълчаливо слушаше тази изповед. В очите на майката се четеше нескрит ужас. Без някой да им обръща внимание, по-малките братчета и сестричета на Едуард заедно с децата на Байерови се притискаха в един от ъглите на стаята като стадо изплашени животни.

Погледът на комисаря изпитателно шареше между сина и бащата. У него постепенно се затвърждаваше впечатлението, че безспорно Хаузерови бяха почтени хора. Бащата възпитаваше децата си доста строго. А такъв семеен живот не дава никаква почва за покълването на престъпни инстинкти. Това бе добре известно на опитния криминален служител и той

не се поколеба да вземе под внимание това обстоятелство при направените от него изводи.

Ето че Едуард свърши своя разказ. Най-сериозно и открито старият Хаузер го смъмри за лекомислието му, а после се обърна към комисаря:

— Както виждате — каза той, — момчето е постъпило необмислено и заслужава да изпита на гърба си последиците от своето поведение. Това ще му бъде обеща на ухото за бъдеще. Ала всичко туй далеч не означава, че е престъпник. Въпросът с дантелите ще се изясни, тук в дома ни няма да намерите никаква контрабандна стока, както и изобщо нищо друго, което да уличи Едуард в нарушаване на закона. Търсете! Ние можем съвсем спокойно да изчакаме резултата.

Комисарят даде заповед на хората си да започнат обиска. В това време никой не биваше да напуска стаята. Докато чакаха, Хаузерови впериха погледи навън в нощната тъмнина и затова забелязаха как отсреща в дома на Хофманови се отвори входната врата и светъл лъч прониза мрака. На светлината те видяха Енгелхен, която, явно объркана и възбудена, се втурна на улицата. Веднага след това в коридора се разнесе шум и в стаята влезе Ангелика. Тя беше много разстроена и неудържимо хълцаше. Току-що бе имала твърде неприятна разправа с баща си, който пак се беше опитал да я принуди да приеме предлаганата ѝ служба у Зайделманови. Но дъщерята се беше възпротивила и баща ѝ изпадна в безумен гняв.

— Да не би онзи негодник Едуард Хаузер да ти е взел акъла? — яростно ѝ беше креснал той.

— Едуард е беден, но не е негодник! Такъв е Фриц Зайделман, синът на богатия работодател! — беше се защитила дъщерята. — Едуард е напълно честен към мен и ти би трябвало да се срамуваш да го ругаеш така и да се опитваш да ме продадеш на Зайделманови.

— Какво каза, момиче? — беше изревал Хофман. — Ти това продаване ли го наричаш? Ще те науча аз теб да ме слушаш и да се подчиняваш! Още утре сутринта ще те заведе у Зайделманови!

— Жива няма да вляза в къщата на този мерзавец!

— Тогава за теб няма място повече в дома ми!

— Все някъде по широкия свят ще се намери някакво местенце за мен.

— Как дръзваш да ми говориш така?! Ще ти покажа къде ти е мястото!

Тази кавга бе продължила доста време. Госпожа Хофман не си беше у дома, защото я беше извикала една нейна позната, която се беше

разболяла тежко. Ето как момичето бе останало съвсем само и напълно беззащитно срещу побеснелия си баща. Яростта му не знаеше вече граници. С високо вдигнати юмруци той се беше втурнал към Ангелика. Тогава тя силно изпищя, светкавично отвори вратата и избяга навън в нощта. Къде ли можеше да потърси закрила срещу надвисналата над главата ѝ беда? Тя не размисля дълго, а се затича към отсрещната къща.

В обзелата я силна възбуда отначало изобщо не забеляза, че и тук се беше случило нещо необикновено. Отвори вратата на стаята, зърна Едуард, хвърли се на гърдите му и обви врата му с ръце.

— Помогни ми! Баща ми иска да... Едва тогава видя, че ръцете на Едуард са в белезници, а от единия му ръкав капе кръв.

— Боже Господи! Какво ти е? — извика тя.

Едуард наведе глава. После изведнъж целият потрепери — толкова силно бе обзет от чувство на срам, отчаяние и безпомощност.

— Ах, Енгелхен, заловиха ме в гората и ме арестуваха!

— Арестуваха те? Теб? Защо?

— Казват, че съм се занимавал с контрабанда.

— Но това са абсолютни глупости!

— А казват, че съм бил и Горския призрак. Ей онзи там е направил донесение срещу мен!

С леко движение на главата той посочи към ъгъла, където със злобно стиснати устни стоеше Фриц Зайделман. Очите му излъчваха омраза, жажда за отмъщение и злорадство.

Ангелика рязко се обърна. Тя веднага позна Зайделман, чието присъствие изобщо не бе забелязала. Чертите на лицето ѝ се вкамениха. Ръцете ѝ се свиха в юмруци.

— Онзи там — беззвучно повтори тя думите на Едуард. — Да, онзи там! Той е виновен за всичко. Заради него баща ми посегна да ме бие и иска да ме изгони от дома. — После внезапно вдигна ръце и обзета от ярост, направи крачка към Зайделман. — О, това чудовище в човешки образ! Този звяр! Дано Бог го накаже този подлец, този лицемер, този клеветник, този измамник...

Комисарят понечи бързо да застане между двамата, понеже виждаше, че ще се случи нещо лошо, ала момичето, което просто не знаеше вече какво прави, се оказа по-пъргаво от него. Чевръсто грабна една от облегатите близо до нея на стената пушки. Полицаите и граничарите бяха оставили там оръжията си, за да не им пречат, докато претърсват къщата.

Да грабне пушката и да нападне Зайделман — това бе за Ангелика въпрос на секунди. Но тя и не мислеше да стреля с нея. Искаше само да го

удари. Ала се случи друго.

Съвсем случайно с някой от пръстите си момичето докосна спусъка и оръжието гръмна. Малката къща се разтреса от грохота на изстрела. Зайделман изкрещя, олюля се и падна по гръб. Няколко мига Енгелхен остана на мястото си като вцепенена. После ръцете ѝ изпуснаха пушката. Коленете на момичето се подкосиха и като нададе жален вик, за малко щеше да рухне на земята. Комисарят, който се беше втурнал към нея, за да предотврати някое отчаяно действие, успя да я подхване с ръце, а после бавно я пусна на пода.

След гърмежа се разнесе многогласен вик. Притекоха се и униформените служители, пръснали се да претърсват отделните помещения. Събралите се в стаята хора се засуетиха и се забутаха един друг. Настана неописуема бъркотия. Едуард коленичи до Енгелхен. Окованите му ръце се протегнаха към лицето ѝ.

Със силен глас комисарят се опита да въдвори ред и спокойствие. Първият му въпрос бе отправен към граничаря, който се занимаваше със Зайделман.

— Как е? Мъртъв ли е, или е само ранен?

С носната си кърпа граничарят се мъчеше да спре една доста силна струйка кръв, която се стичаше по главата на Зайделман.

— Нямаме основание за безпокойство! — каза той. — Само е в безсъзнание. Изглежда е паднал повече от уплаха. Тук на лявото му слепоочие има раничка от сачма.

— Сачма ли? Аха, сетих се! При преследването на контрабандисти сачмите често са по-ефикасни от куршумите. Но как можа пушката да гръмне тъй бързо и лесно?

— Пушката е моя, господин комисар. При Фьоренщег стрелях с нея, а после трескаво я заредих, но вероятно след това не съм сложил предпазителя както трябва.

— Ще има мъмрене, драги. Небезопасени оръжия — нали знаете! Я сега да видим как е раната!

Зайделман наистина само бе припаднал. Скоро спряха кръвотечението. После по заповед на комисаря един от полицаите превърза криво-ляво челото му, след което Зайделман бързо дойде на себе си. Най-напред посегна към раненото място.

— Господин комисар — разярено викна той, — вие сте ми свидетел, че тази фуста стреля по мен!

— Така е, господин Зайделман.

— Само ме рани, но можеше и да ме убие. Моля ви да изпълните

дълга си и да арестувате тази престъпничка!

Полицейският служител пренебрежително махна с ръка.

— По-спокойно, по-спокойно, господин Зайделман! Много добре съм запознат със служебния правилник и ще действам както ми повелява дългът.

— А аз ще...

— Сега вие ще си отидете у дома и ще се погрижите за раната си — решително го прекъсна комисарят.

— Охо, искате да ме отпратите?

— Моля ви да изпълните указанията ми. Трябва да се съобразявате с вашето нараняване. Освен това присъствието ви тук излишно усложнява положението и много лесно би могло да се стигне до нови инциденти.

— Това е вече прекалено!

— Не, това са само разумни предпазни мерки.

— Но нали тук ще се нуждаете от показанията ми!

— Тук не. Това ще стане по-късно. Моля ви, господин Зайделман, не усложнявайте излишно изпълнението на служебните ми задължения и се подчинете! Бъдете сигурен, че ще изпълня дълга си и без да присъствате. Щом ми потрйбват, ще ви извикам да дойдете в службата ми.

С недоволна физиономия Фриц Зайделман му обърна гръб и изчезна. Малко след това Ангелика отвори очи и учудено се огледа наоколо. Лека-полека в съзнанието ѝ се върна споменът за случилото се.

— Едуард — прошепна тя, — наистина ли стрелях?

— Да, Енгелхен. Пушката внезапно гръмна. Ужасена, тя извърна глава настрани, за да потърси с поглед Зайделман. Тъй като не го забеляза, бързо скочи на крака.

— Отнесли са го вече! Застреляла съм го!

— Не, не! — Едуард побърза да успокои ужасеното момиче. — Само челото му е леко одраскано, иначе му няма нищо. Отиде си у дома. Господин комисарят нареди така, за да не стане и друго нещастие.

— Слава Богу! Толкова се бях озлобила, че не знаех какво върша. Изобщо не исках да стрелям, а само да го прогоня да си отиде.

Момичето се отпусна на един стол и започна горчиво да плаче. Госпожа Хаузер я прегърна с едната си ръка.

— Недей, детето ми, успокой се! Нашият Господ Бог ще изведе всичко до добър край.

Мълчаливо, но с голямо внимание комисарят следеше цялата сцена. В този момент той се намеси:

— Да се надяваме, госпожо Хаузер. Както изглежда, младият

Зайделман е настроен доста враждебно към вас, а?

— Господине — обади се старият Хаузер, — не обичам да говоря лошо за другите хора, но в този случай мълчанието би било равно на глупост. И двамата Зайделманови, баща и син, превръщат живота ни в ад, където и както могат.

— И защо е тази вражда и омраза?

— Заради нея!

При тези думи той посочи към Енгелхен и накратко разказа всичко случило се през последно време между Зайделман, Ангелика и Едуард.

За една-две минути полицейският служител потъна в размисъл.

После рязко вдигна глава и ни в клин, ни в ръкав, попита Едуард:

— След като се приберете вечерта, къде закачате палтото си?

— Обикновено го събличам тук, в тази стая, а и тук го оставям.

— През нощта заключвате ли добре къщата си?

— Господин комисар — подхвърли старият Хаузер, — ние сме бедни хора. Че кой ли ще дойде да ни вземе нещо? Къщите на всички тъкачи в планината са направени така, че човек по всяко време може да влезе в тях поне през задната врата.

— И през нощта ли?

— Нали ви казах — по всяко време.

— Тъй, тъй! Хмм! Я малко да поогледам тази задна врата. Комисарят незабавно премина от думи към действие. А когато по-късно пак влезе във всекидневната, неговите хора, завършили току-що обиска на къщата, му доложиха, че не са открили абсолютно нищо, което да ги наведе на мисълта за контрабанда.

Изглежда, полицейският служител не беше и очаквал друг резултат и посрещна въпросното съобщение с явно задоволство. Той направи знак на хората си да излязат от стаята, след което се обърна към Едуард:

— Хаузер, ще ви призная, че през последните петнайсетина минути мнението ми за вас доста се подобри, но въпреки това ще трябва да се придържам към разпоредбите на закона.

— Ще ме отведете в града, така ли?

— Да, временно. Докато се изясни откъде са се взели дантелите във вашето палто.

— Господи! Ами че тогава навярно вечно ще си остана в ареста.

— Надявам се да не стане така, Хаузер. Имам известно предчувствие, че скоро ще бъде хвърлена светлина върху тази мистерия. Онова, което все още не мога да си обясня, е вашият опит за бягство в гората. Единствено на него трябва да се сърдите, че все още няма да ви сваля белезниците.

— Но няма ли да разрешите поне да се погрижат за раната ми?

— Добре. Имаме време за това.

Ангелика веднага се нареди да се заеме с тази работа, обаче комисарят я възпря.

— Госпожице Хофман, оставете на майката да се погрижи за него!

— Защо?

— Така повелява дългът ми, госпожице.

Разколебана, Енгелхен го погледна въпросително.

— Вие стреляхте по човек — обясни ѝ полицейският служител.

— Но аз съвсем не исках! — повторно увери момичето. — Но този... ах, исках само да го изгоня! Пушката сама...

— Е, пушката не гръмна съвсем сама, госпожице. Сигурно сте закачили с пръст спусъка ѝ. Та нали самият аз бях свидетел на случилото се.

— Но нали хората няма да си помислят, че действително съм искала да го убия? Та аз никога не съм държала в ръцете си оръжие!

— Но безмилостният закон, госпожице, изисква да се изяснят всички обстоятелства около този инцидент, а за тази цел най-вече е необходимо вашето присъствие.

— Разбира се, че ще дойда веднага щом ме повикате. За комисаря беше важно възможно по-предпазливо и внимателно да обясни на момичето необходимостта и от нейното задържане. Той вдигна вежди и се изкашля.

— Хмм! Ами ако веднага ви повикам? — попита той най-сетне.

— Сега веднага? През нощта?

— Да.

— О, мили Боже! Та това ще е арестуване!

— Ами да, щом така искате да го наречете.

— Но защо? Няма да взема да ви избягам я!

— Вярвам ви — комисарят реши, че е време да започне да се изразява по-ясно, — а и от ваша страна не би било много разумно да се опитате да го направите. Но не бива да забравяте, че Фриц Зайделман ще направи оплакване срещу вас и...

— Оплакване ли?

— Разбира се, може би ще ви обвини в опит за убийство или най-малкото в телесна повреда, нанесена по невнимание. Ето защо ще е по-добре да се доверите на моята закрила. Наистина ви мисля само доброто.

Тази утеха обаче остана без какъвто и да било резултат. За малко Енгелхен пак щеше да припадне.

— О, Боже, о. Боже! Арестувана! — простена тя. Но после изведнъж я осени една друга мисъл. Тя вдигна очи и пристъпи към Едуард, който беше като онемял пред нейната мъка и ридания.

— Ти и аз — каза му тихо тя, — струва ми се, че така е добре. Нека вървим заедно.

Той я погледна с блеснали очи, от които се излъчваше благодарност.

— Енгелхен!

Това беше, макар и потиснат, но ликуващ вик. Тя му отвърна с нежен поглед.

— Заедно ще отидем в затвора — продължи тя и макар да беше странно, в думите ѝ нямаше никаква горчивина. — И бездруго не мога повече да живея при баща си. Хайде, ела!

Но тук се намеси комисарят, който внимателно беше следил този толкова необикновен любовен шепот.

— Не бързайте толкова, госпожице Хофман! Все пак налага се още веднъж да отидете до дома си.

— Защо? Изобщо нямам такова желание.

— Все едно, просто трябва. Ще ви придружа и поне накратко ще уведомя родителите ви. Междувременно ще съберете и ще опаковате най-необходимите дрехи, малко бельо, както и различни дреболии, без които не може да се стои в предварителния арест.

Той остави Едуард под надзора на своите хора, нареди да осигурят кола за двамата задържани и едва тогава заедно с Енгелхен се запъти насреща към дома на Хофманови.

Междувременно из съседските къщи се беше разнесла мълвата, че са докарали в селото Едуард Хаузер под охрана. Любопитни зяпачи се бяха стекли набързо. И когато се появи Фриц Зайделман, лично от него научиха с подробности какво се беше случило. Със светкавична бързина сред хората се разнесе вестта, че Едуард Хаузер бил заловен в момент на контрабанда и в негово лице бил разкрит самият Горски призрак. Вече се разказваше и обсъждаше също и новината, че Ангелика Хофман била стреляла по Зайделман и го била ранила. А току-що бяха измъкнали от жилището му и бащата на Ангелика и направо на улицата се нахвърлиха върху него със страшната вест. Тъкмо в този миг се появи комисарят заедно с Енгелхен. С няколко остри и груби думи той разгони тълпата и направи знак на стария Хофман да го последва.

— Елате да влезем в къщата! Трябва да поговоря с вас. Вътре във всекидневната уведоми ужасения баща за положението на нещата. Хофман се разбесня. Каза, че било страшно несправедливо да забъркват дъщеря му

в тази история. И бездруго на младия Зайделман не му се било случило нищо. Той настоявал Ангелика незабавно да бъде освободена. Било му все едно дали онзи тип, Едуард Хаузер, щял да бъде обесен, или обезглавен.

Комисарят реши да прекъсне брътвежите му и подробно да му разясни становището си.

— Овладейте се, господин Хофман — каза му той, — иначе ще си навлечете големи неприятности! Задържането на дъщеря ви е напълно основателно и законно. Госпожицата ще дойде с мен в окръжния град. Вероятно няма да ѝ се случи кой знае какво. За щастие цялата история приключи добре. Но ви съветвам да се държите спокойно и да размислите доколко и самият вие носите вина за този неприятен развой на нещата.

Суровият тон на комисаря здравата сплаши Хофман. Наистина, той продължи да се вайка, но вече не се ежеше така. В поведението му към дъщерята изведнъж пролича очевидна несигурност. След като Ангелика събра малкото си лични вещи, за което ѝ бяха необходими по-малко от петнайсет минути, той, изглежда, поиска да се сбoguва с нея, ала тя само набързо му подаде ръка и каза:

— Сбогом, тате! Поздрави майка! Нека някой път ме посети в затвора!

Хофман не беше сигурен дали сънува, или не. Вратата се затвори зад Енгелхен и комисаря. Тъкачът втренчено гледаше подир двамата, без да каже нито дума. Тъй изминаха няколко минути. По едно време отвън долетя шум от колела, както и конски тропот. Сковаващ страх връхлетя човека в малката стаичка. Но той събра всички сили и се завтече към улицата. Но тя беше пуста. Колата с арестуваните вече беше отминала, полицаите на конете току-що изчезваха в тъмната нощ, а любопитните зяпачи се бяха разотишли, прогонени от една кратка и строга заповед на комисаря.

Самотният тъкач безпомощно се огледа наоколо. После бързо закрачи към къщата на съседите. В коридорчето спря и се послуша. Отвътре се разнасяше гласът на стария Хаузер. Той тъкмо четеше от сборника с църковни песни:

— От Бога стореното все добро е, да бъде волята му...

Хофман изчака, докато съседът му свърши, а после почука и влезе в стаята. Хаузерови го посрещнаха с изненадани погледи.

— Отведоха Енгелхен — беззвучно каза той.

— И нашето момче също — дойде в отговор.

— Арестувани!

— Знаем.

— Боже мой, как ли ще го преживея?! — извика Хофман. Стариат Хаузер вдигна десницата си или за да го успокои, или пък в знак на пълно несъгласие и отвърна:

— Върви при твоя благодетел Зайделман и нека той те утеши!

— Това... това ли ще ми кажеш, съседе?... И нищо друго?

— Най-много да добавя още, че можеш да си помислиш доколко и ти самият си виновен, че нещата стигнаха чак дотам. Впрочем, ще повторя собствените ти думи: вече не си подходяме. Върви си!

Хофман остана няколко секунди като вцепенен. Не намери какво да отговори. После мълчаливо обърна гръб и олюлявайки се, тръгна към вратата.

— Но, мъжо — обади се слисаната госпожа Хаузер, — ти го изгони без нито една утешителна дума! Това съвсем не е, в характера ти.

— Така е.

— Тогава защо го направи?

— Заради самия него. Нека се замисли. И когато през следващите вечери седи у дома си сам с жена си, сигурно ще си даде сметка за своето високомерие и веднъж завинаги ще го забрави, а това ще е много полезно за него. Промени ли се, тогава пак ще си поговорим.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

ГЛАСОВЕ ОТ МИНАЛОТО

След краткото посещение на Едуард Хаузер лесничейт Вундерлих бе обзет от силно безпокойство. Сметките за дървения материал не излизаха и не излизаха. Старият се сопна на жена си, скара се на помощника си, накрая се скара и на горския пазач и наистина се зарадва, когато най-сетне в коридора прокътяха стъпки и в стаята влезе Арнд.

— Слава Богу, че се върнахте, господин братовчеде! — поздрави Вундерлих своя гост. — Едуард Хаузер беше тук преди няколко часа.

— Тъй ли? И какво искаше?

— И аз не знам. Нищо не каза. Изглежда, беше нещо твърде тайнствено.

— Не му ли напомнихте, че на вас може да довери и най-важното съобщение?

— Опитах се да го убедя.

— И въпреки това нищо ли не каза?

— Спомена само, че го изпращали да отиде до Брайтенау. И нито дума повече. Щом дори на мен не се довери, значи работата трябва да е много важна.

— Странна история — обади се Арнд. — Посред нощ да тръгне за Брайтенау! Това ме кара да се замисля. Не е изключено да е било нещо, за което всъщност да се нуждае от помощта ми или поне от моето присъствие! Хмм... ще проверя какво е станало.

Лесничейт смаяно зяпна детектива.

— Невъзможно е сега посред нощ в такава тъмнина да хукнете към Брайтенау...

— И нямам подобно намерение — прекъсна го Арнд.

— Нямам подобно намерение! — повтори добрият лесничей и поклати глава. — Че какво друго искате да направите? Значи моя милост си седи тук, от ядове оставя лулата си да угасне, блъска си главата над туй и над онуй така, че мозъкът му завира, а когато се наложи да се действа, излиза, че пак доникъде не е стигнал. А господин братовчедът просто заявява, че...

Докато говореше, Вундерлих крачеше нагоре-надолу из стаята. Най-сетне спря, стъписа се и учудено погледна към вратата, зад която в същия миг братовчедът Арнд изчезна.

— Ама че маниери! — промърмори старият.

После се послуша навън. И наистина, неговият гост излезе и потъна в зимната нощ.

Лесничеят изобщо не разбра смисъла на поведението му. Ала Арнд знаеше много добре какво прави. Той бързо взе да газии из снега, слизайки надолу към Хоентал. У Хаузерови все още светеше. Добре, че хората не си бяха легнали. Сега детективът можеше да научи нещо повече за странното поръчение, което Едуард имаше да изпълнява в Брайтенау.

Той влезе във всекидневната, където майката и бащата на младежа все още седяха и разговаряха след излизането на Хофман. Попита ги за Едуард.

— За съжаление той не си е у дома — заяви бащата.

— А не знаете ли къде мога да го намеря? — осведоми се детективът, който искаше да разбере доколко родителите бяха посветени в тайните на сина си.

— Знам много добре — отвърна старият, — но мисля, че няма да имате голяма полза, ако ви кажа. Мога ли да попитам, кой сте вие?

— Извинете ме, че не се представих веднага — усмихна се посетителят. — Името ми е Арнд. Идвам от лесничея Вундерлих. Той ми каза, че синът ви се е отбивал при него и предполагам, че ние двамата имаме нещо да обсъдим.

— Непознатият от лесничейството! — радостно възбуден възкликна старият Хаузер. — Слава Богу! Виждаш ли, жено, Господ веднага ни изпраща един човек, от когото се нуждаем.

— Имате нужда от мен, така ли?

— И още как! Тъкмо днес синът ми каза, че ако някой път в негово отсъствие имаме нужда от съвет, да отидем до лесничейството.

— Добре е направил. Е, сега съм тук и с удоволствие се поставям на ваше разположение!

— Господине — започна старият Хаузер, който беше флегматичен и непохватен като повечето планинци, живеещи в Ерцгебирге, — вие сте разрешили на сина ми да сподели с мен някои неща. И така, аз знам, че пред мен е застанал един човек, на когото дължим благодарност и който ни желае доброто. Нашият Едуард е арестуван! Арнд се стъписа.

— Какво казахте? Арестуван ли?

— Да, господине.

— Но това е просто немислимо! И защо?

— Задържали са го като контрабандист в гората край Фьоренцег.

— Невъзможно!

— И все пак е възможно, господине! Даже твърдят, че той бил Горския призрак. Намерили са едно писмо, което е имал непредпазливостта да напише и да изпрати на търговеца Щраух...

— А-а! Мислех си, че така ще стане!

— Какво? Знаете за писмото?

— Самият Едуард ми спомена за него.

— И не го предупредихте?

— Вече беше твърде късно. Беше изпратил писмото.

— А не знаете ли каква цел е преследвал с него?

— Да, знам. Но, моля, продължете! Не е възможно да са го арестували само заради писмото.

— Не, наистина, не, но са намерили у него контрабандна стока.

Арнд спокойно поклати глава.

— Вашият Едуард не е контрабандист!

— Бога ми, не е! Самият той не знаеше да е извършил нещо противозаконно, но когато го претърсили, все пак са открили у него въпросната стока, и то под подплатата на палтото.

— Под подплатата на палтото? И каква стока?

— Дантели, скъпи черни дантели!

— Дантели?

— Да. А сега ви питам: откъде ще вземе Едуард такива дантели? Абсолютни глупости! И там е цялата загадка.

— Хмм! Интересува ме един друг въпрос: как е станало така, че са търсили най-настойтелно тъкмо под подплатата на Едуард?

— По искане на Фриц Зайделман.

Изненаданият Арнд рязко вдигна глава.

— Фриц Зайделман? Да не би той да е направил донесението срещу сина ви?

— Да. Дори е придружавал униформените служители по време на нощната им акция.

— Човек би могъл да си направи твърде странен извод — замислено промърмори Арнд. — Дантели — подплатата — Зайделман — Ангелика — хмм!

Старият Хаузер се сепна. След споменаването на името на Ангелика той се сети и за нея.

— Значи знаете вече и за онази работа с Енгелхен?

— Какво имате предвид? — отвърна детективът на въпроса с въпрос. — Цялата история, станала по време на бала, ми е известна, а...

— Не, не — прекъсна го тъкачът. — Друго е, и момичето е

задържано.

— Но това е вече прекалено! Че какво престъпление е извършила госпожица Хофман?

— Тя стреля по Фриц Зайделман.

— Кога? Защо? Разкажете ми всичко!

Хаузер подробно го осведоми за инцидента, довел до задържането на Ангелика. Накрая се разгневи и се впусна в неспирни обвинения срещу Зайделманови, като ги нарече главни виновници за всички нещастия. Но Арнд не го остави да довърши.

— Доколкото схващам положението — заяви той най-спокойно, — то не е чак толкова лошо за момичето. Както казват юристите, тя е действала в афектирано състояние и това намалява вината ѝ. А и младият Зайделман не е пострадал кой знае колко много.

— Наистина, ако питат мен, този подлец заслужава далеч по-суров урок.

— Драги ми Хаузер, за момичето така е по-добре. Естествено аз разбирам вашия гняв. Знам какъв лош номер са ви изиграли вече Зайделманови.

При тези думи старият Хаузер поклати глава.

— О, не, господине, вие нищо не знаете! Тук са намесени и някои други неща, случили се в далечното минало.

— Какви неща?

— Ах, по-добре да не говорим за тях.

— Ами ако много настоятелно помоля! — не отстъпи Арнд.

— Е, понеже сте близък с Едуард, ще ви направя тази услуга, макар никак да не обичам да се ровя в тази история. Преди години един мой братовчед се ожени за младо момиче, което бе задиряно от Зайделман (има предвид бащата), въпреки че той беше вече женен. След няколко години при злополука в мината братовчед ми умря, а братовчедката постъпи на работа у Зайделманови.

Арнд дишаше тежко.

— Продължавайте! — помоли той със странно предрезгавял глас.

— Ами останалото може да се разкаже с две-три думи. Зайделман продължи да я задиря, но тя винаги го отблъскваше.

— Но защо младата... младата жена просто не е напуснала дома на този мерзавец?

— Господине — отвърна Хаузер, — вие знаете ли какво е бедност? Някога гладували ли сте? А и в случай че самият вие не желаете безропотно да теглите хомота, нима все пак няма да сведете глава дори и

пред най-върлия си враг, ако по този начин бихте избавили детето си от най-ужасна мизерия?

— Разбирам. Вашата братовчедка е имала дете, нали?

— Да, момче. Казваше се Френцхен. И така тя остана на служба у Зайделманови, като продължаваше храбро да се съпротивлява срещу неговите домогвания.

— Много смело и благородно от нейна страна.

— Да, благородно — кимна Хаузер, — но и съдбоносно. Един ден на госпожа Зайделман ѝ била открадната скъпоценна гривна и мъжът ѝ обвинил моята братовчедка в кражба. Отведоха я в предварителния арест и скоро тя умря там от мъка.

Подпрял челото си с ръка, Арнд мълчеше. Разказът на Хаузер силно го развълнува. Старият тъкач нямаше никаква представа какво съобщаваше на своя слушател. Едва сега Арнд прозря подлите кроежи, на които майка му бе станала жертва. Значи било е така: понеже неговата майка упорито е устоявала на задирията на един мръсник, обзет от жажда за мъст, чрез долни интриги той я е вкарал в гроба. Детективът изпадна в такова настроение, каквото му беше непознато до този момент. Испита силното желание посред нощ да се вдигне, да отиде при Мартин Зайделман и да го стисне за гърлото.

Тъкачът забеляза силното вълнение на Арнд и го попита:

— Тъжна история, нали? Е, да, за нас, бедните хора, никак не е хубаво да се връщаме към тези стари спомени. Понякога така ни става почти непоносимо да продължаваме да влачим този тежък живот...

Арнд положи усилие да се овладее.

— Ами хората от селото? — попита той. — Те повярваха ли във вината на вашата роднина?

— Никой не повярва. Но изобщо не им се предложи случай да дадат показания в нейна полза, защото не се стигна до съдебен процес. Малко преди него братовчедката умря... както казваха всички, от мъка.

— И какво стана с момчето?

— С Френцхен ли? Отначало остана при баба си и дядо си, а когато малко след това и те умряха, изпратиха го в сиропиталището. По-късно го взе едно богато семейство. Сигурно му е добре, ако е още жив. Тук, в Хоентал, никой не чу повече нищо за него.

Арнд напълно се беше овладял.

— Благодаря ви, драги Хаузер, вашият разказ ми отвори очите за някои неща относно Зайделманови. Сега виждам всичко по-ясно от преди. Но да се върнем пак на вашия син! Нямате ли никаква представа какво е

правил в гората? Лесничеят Вундерлих спомена за някакво поръчение, което е трябвало да изпълни в Брайтенау.

— Да, така е. Едуард се върна от града към обед и ми каза, че привечер трябвало да отиде до Брайтенау. Обаче не ми спомена какво ще прави там. Но тази вечер, след като го бяха арестували, призна, че в странноприемницата „Златния вол“ в окръжния град се срещнал с непознат господин, който го помолил да занесе едно пакетче с някакви документи до Брайтенау.

— Какви документи?

— Тъй и не разбрах. Криминалният комисар конфискувал документите. Но всъщност вие би трябвало да знаете всичко това.

— Аз ли? От къде на къде?

— Защото от цялата бъркотия, изглежда, само едно ми стана ясно, а именно, че поръчителят на Едуард трябва да е много добър ваш познат.

— Лъжа и измама? — силно извика Арнд. — Но сега започвам да разбирам. Надушили са следите ми, а вашият син е попаднал в ръцете на един мошеник, на един враг, който иска да го погуби!

— Горедолу и ние така си помислихме. Дано Бог го вземе под закрилата си.

— Е, добре — разгневено каза детективът, — за ваше успокоение мога веднага да ви уверя, че молитвата ви към Всевишния е вече чута.

— Какво? Правилно ли ви разбрах? Молитвата ни е чута?

— Да. Няма защо да се тревожите за Едуард. Той няма да остане дълго в ареста.

— О, господине, де да беше истина!

— Истина е. Синът ви е невинен. Някой тайно е зашил дантелите под подплатата на палтото му. После кой знае какво са му надрънкали, за да се нагърби с някакво поръчение посред нощ и са го склонили да пренесе документите през границата. Така в крайна сметка той неминуемо е трябвало здравата да загази.

— Но кой ще докаже всичко това?

— Аз.

— Господине, да можехте само да го направите!

— Предполагам, че дори няма да е кой знае колко трудно.

— О, щом вие го казвате, господине, значи Едуард все едно е вече спасен! Тогава няма да се страхувам за него, както и за Енгелхен. Вие сте нашият избавител от тази страшна беда. Бог да ви възнагради за всичко, което правите за нас!

Арнд махна с ръка. После изведнъж взе някакво решение, изправи се,

подаде ръка за сбогуване на родителите на Едуард и им каза:

— И така, не губете надежда и имайте малко търпение! Бъдете сигурни, че Едуард скоро ще се върне!

Тъкачът изпрати късния си гост до входната врата. След това Арнд бързо прекоси селото, сви встрани по посока към гората и най-сетне отново се добра до лесничейството.

В стаята на лесничея все още имаше светлина и когато детективът отключи пътната врата на къщата, старият Вундерлих се изтъпанчи пред него.

— Хайде, влизайте, беглецо! — извика той. — Къде се бавите толкова дълго?

— Но, мъжо! — разнесе се отвътре укорителният глас на лесничейката. — Как си позволяваш да говориш с такъв тон на господин братовчеда! Да не би да е виновен за закъснението си!

— Нищо не разбираш — изръмжа Вундерлих, който беше необичайно силно развълнуван и може би заради това изглеждаше много променен. — Нека не се скита навън по туй никакво време.

С тези думи той без много церемонии бутна Арнд да влезе в стаята. Детективът явно бе в добродушно настроение и изобщо не се възпротиви. Само най-спокойно попита:

— Какво се е случило? Защо не е бивало да бягам оттук, както сам наричате излизането ми?

Лесничейт най-последно се опомни. От гърдите му се изтръгна дълбока въздишка, а на лицето му се изписа печално изражение.

— Господи, братовчеде — каза той, — ако знаехте само колко ни бяхте нужен тук! Жена ми Бербхен, аз, моят помощник, както и горският пазач, изобщо всички хора от лесничейството и селото имаха нужда от вас!

— Защо?

— Е, да, защото! Ще се вцепените от страх, щом чуете. Едуард Хаузер отиде, та се не видя!

— Хмм!

— И Енгелхен на Хофманови отиде, та се не видя! И двамата ги замъкнаха в затвора. В затвора! Не е ли ужасно?

Старият бе завладян от толкова силно състрадание, че беше забравил да пъхне между зъбите си лулата, която иначе едва ли някога угасваше. Той стоеше наред стаята и очаквателно поглеждаше към Арнд. Но за свое удивление забеляза, че детективът нито се изненада, нито се смути.

— Вече знам всичко това — рече Арнд. — И дори направих каквото можах по въпроса.

— Вие сте...?

— Да. Посетих Хаузерови и ги накарах да ми разкажат най-подробно какво е положението на нещата. Лека-полека разбрах, че няма да ми е особено трудно да изясня този случай и да докажа невинността на Едуард. Ще успея да измъкна и момичето.

— Бре, да се не види! — учуди се лесничейт. — Това се казва бърза намеса!

Госпожа Вундерлих също кимна, сякаш искаше да каже: виждаш ли, старче! Още от самото начало имах пълно доверие в нашия братовчед! А Арнд се усмихна.

— Сега доволен ли сте поне мъничко от мен, господин лесничей?

Междувременно старият отново бе запалил лулата си и пафкаше гъсти облаци дим пред себе си. Това показваше, че донякъде се беше успокоил и омиловил. Но все пак не мина без още малко да помърмори.

— Хмм — обади се той, — току-що обещахте твърде много. А ще можете ли да изпълните всичко?

— Ще видим — гласеше краткият отговор.

— А не може ли да научим някои подробности? Какво казаха Хаузерови? Как се е случило всичко това? Един от горските работници ни донесе тази лоша вест от селото. Едуард се бил занимавал с контрабанда. Естествено това е чиста глупост. А Енгелхен била стреляла по Фриц Зайделман. Невероятни истории, направо невероятни!

Най-после Арнд благоволи да се откаже от високомерната си дискретност и да разкаже някои подробности на лесничей и жена му. При това той прояви голяма предпазливост, като много внимаваше да не каже и една излишна дума. Ето защо накрая слушателите му имаха още доста въпроси, на които Арнд по свое усмотрение отчасти отговори, но отчасти и подмина.

В последна сметка лесничейт се опита да изкопчи от „господин братовчеда си“ как всъщност смята да спаси Едуард и Ангелика от ареста. Обаче в този случай Арнд изведнъж стана твърде пестелив на думи.

— Утре или вдругиден сами ще видите всичко — каза той.

— Какво? — възкликна Вундерлих и отново се навъси. — Утре? Вдругиден? По дяволите, да не ни смятате за глупаци? Първо заявявате най-решително, че никак нямамо да ви е трудно да измъкнете и двамата, а пък после...

— ... после ви обещавам, че още в най-близките дни ще станете свидетел на освобождаването им. Нима има някакво противоречие в думите ми?

— Може да има, може и да няма! — промърмори Вундерлих. — Но аз искам да чуя как ще стане всичко това. Не ми се ще толкоз дълго да се пека на шиш.

— Съжалявам, но в такъв случай не мога да ви помогна.

Драги Вундерлих, не знаете ли, че понякога мъжът трябва да мълчи като гроб?

— А-а! Туй значи имате предвид! Същото каза и Едуард преди няколко часа! И той се държа също така тайнствено и малко по-късно се насади на пачи яйца.

— На мен няма да ми се случи. Тържествено ви обещавам. Утре още в ранни зори ще отпътувам за окръжния град...

— Ще отпътувам, ще отпътувам! А с какво? Да не би с някоя шейна с кучешки впряг?

— Не, драги мой, а с истинска шейна с кон, която вие ще ми набавите навреме. В Хоентал все ще се намери поне една шейна. Самият аз няма как да отида там да разпитвам хората, защото не искам да се набивам на очи. Трябва да съм предпазлив.

— Тъй, тъй! Значи все пак имате нужда от стария Вундерлих. Е, ще се обърна към един мой познат от селото и ще го попитам дали ще се съгласи утре да ви откара до града.

— Само така!

— Но преди това не бива нищо да узная, тъй ли?

— Не. Но пък ще преживеете много интересни неща — утре и вдругиден. Съгласен ли сте, господин братовчеде?

Мърморейки, лесничеят стисна протегнатата десница на детектива. Почувства се победен и сложи оръжие, а неговата Бербхен само се усмихваше на чудатите приумици на своя строг съпруг.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЛЕСНИЧЕЯТ ВУНДЕРЛИХ В АКЦИЯ

На следващото утро Вундерлих отрано беше на крак. Според принципа отвърщай на любовта с любов или пък едната ръка мие другата, братовчедът Арнд още през нощта му беше помогнал да направи сметките си с дървения материал, които след привличането на една толкова прилежна и способна работна сила бяха приключени изненадващо бързо. Лесничейт имаше чувството, че му падна огромен камък от сърцето. Киселото му настроение се беше изпарило изцяло и когато се оттегли в спалнята си със своята Бербхен, той отново нарече Арнд много умна глава и изключително полезен човек.

В резултат на всичко това още в ранни зори той с двойно по-голямо желание пое по пътя за Хоентал и успя да придума своя познат от селото незабавно да нареди да впрегнат шейната. Обясни му, че неговият братовчед, който му бил дошъл на гости, имал много важна работа в града, а и той, лесничейт, също Трябвало служебно да прескочи дотам, тъй че щели да пътуват заедно. А да тръгнеш пеша през този сняг и при лошите зимни пътища, било крайно неприятно и неудобно.

Докато Кристиян, ратаят на неговия познат, по заповед на господаря си впрягаше конете, Вундерлих настоя пред жената да сгорещи две големи грейки и да ги сложи в шейната при краката им. В лесничейството ги очакваха вече приготвени одеялата. И така пътуването можеше да започне.

Най-напред се върнаха пак в лесничейството. За шейната заобикалянето не беше особено голямо, а по този начин Арнд изобщо нямаше да мине през селото и никой нямаше да го види.

О, всичко бе обмислено най-подробно! Та нали Арнд беше детектив, а и помощникът му, лесничейт Вундерлих, не беше вчерашен.

Когато шейната спря пред лесничейството, Арнд току-що беше приключил със закуската си, едно удоволствие, на което Вундерлих се беше отдал още преди часове. След кратко сбогуване с жената на лесничей двамата се настаниха в лекото превозно средство зад ратая и поеха в светлото снежно утро през прекрасната зимна гора, а малко по-късно и по искрящите белоснежни полски коларски пътища.

Вундерлих беше много приказлив. Това отговаряше на чудесното му настроение. Той просто надуваше във въздуха приключението и му се радваше. И това бе напълно естествено — не напразно бе ловец до мозъка

на костите си. Арнд също се беше оживил и между двамата се завърза бодър разговор. Детективът тайно в себе си се чудеше как така лесничейт през цялото време не му зададе нито един любопитен въпрос относно предстоящите събития. Това му хареса. Или неговите забележки и наставления от миналата вечер бяха дали удивително бързи резултати, или пък самият Вундерлих беше достатъчно умен, за да си мълчи заради ратая, който въпреки силния звън на вързаните на конете звънчета все пак сигурно можеше да долавя всяка тяхна дума. Най-сетне, когато вече бяха стигнали до покрайнините на окръжния град, Арнд се обърна към кочияша, за да му даде по-точни указания.

— Карай към странноприемницата „Златния вол“! — подвикна той на Кристиян.

Ратаят само кимна и пое по пътя към споменатата цел. Не след дълго шейната се плъзна под големия сводест вход на странноприемницата. На двора притича да ги посрещне конярят. Той дружески поздрави Кристиян, свали шапка и пристъпи да помогне на господаря му да слезе от шейната. Едва тогава, за свое учудване, вместо него забеляза непознатия и седналия до него Вундерлих, лесничейт от горите край Хоентал.

Добрият човечец, разбира се, и не подозираше, че вече е виждал веднъж и Арнд, а това бе станало, докато детективът разговаряше в кухнята с жената на съдържателя, малко преди да разиграе онази комедия със слисания собственик на „Златния вол“.

Придружен от коняря, Кристиян отиде да се погрижи за конете. Разпрегнаха ги, а шейната оставиха на двора, където си беше. После заедно влязоха в малката стаичка в задната постройка, където обикновено отсядаха кочияшите, слугите и други такива, докато чакаха господарите си. А двамата пътници се отправиха към помещението за посетители. В него нямаше жива душа. Те се настаниха на същата маса до прозореца, където неотдавна беше седял Михаловски и беше успял да надхитри Едуард Хаузер. Скоро вратата зад тезгяха се отвори и съдържателят на странноприемницата се появи.

Той поздрави лесничейт като стар познат, макар че Вундерлих рядко идваше в града, а и още по-рядко влизаше в „Златния вол“, защото заплатата му не даваше възможност да си позволява често подобни лични удоволствия извън семейството.

Когато Арнд също подаде ръка на съдържателя и го заговори като някой близък познат, човекът се стъписа и каза:

— Ами да, господине, имам чувството, че сме се срещали. Гласът ви ми се струва познат, но наистина не знам...

— Спомнете си за онзи странен чуждак със сините очи! Кръчмарят подскочи.

— Да не би да сте... непознатият...?

— Точно така! Аз съм.

На собственика на „Златния вол“ му бе необходимо известно време, за да се съвземе от сливането си. Но слисан беше и лесничейт. Най-напред съвсем накратко Арнд трябваше да му обясни, че с господин съдържателя се познават вече от преди. И тогава първото здрависване бе последвано от второ, далеч по-сърдечно.

— Господа, няма да повярвате, ако ви кажа колко много се радвам на вашето посещение! — увери ги кръчмарят, а като се обърна към Арнд, добави: — Очаквах да се появите, особено след като доста време изобщо не се мярнахте насам. Нали неотдавна ми казахте, че търсите Горския призрак, а още от ранна сутрин из града се носи мълата, че вече сте си свършили работата.

— Аха! — рече Арнд, като многозначително кимна с глава към лесничей. — Разчуло се е вече!

— Само такава мъла се носи, господине! — уточни съдържателят. — Нищо определено не се знае. Но се надявам от вас да узная нещо повече.

— И ще научите, драги, ще научите! Дори ще чуете повече неща, отколкото който и да било знае по въпроса. Но преди това ни донесете по едно горещо кафе! От сутрешното пътуване с шейната измръзнахме... въпреки че добре се бяхме опаковали. Съгласен ли сте да прием кафе, господин братовчеде?

Това обръщение към лесничей немалко слиса собственика на странноприемницата. Досега изобщо не беше чувал старият Вундерлих да има толкова солиден братовчед на такава високопоставена служба. Уважението му към простикия лесничей изведнъж нарасна многократно. Междувременно Вундерлих промърмори нещо, поклати няколко пъти глава и накрая каза:

— Хмм, дали съм съгласен, или не! Едно горещо кафе, и то направено чисто и силно, в такъв студен ден като днешния не е за пренебрегване. Но...

— Е? — попита Арнд. — Какво „но“? Казвайте, де!

— Бих предпочел един юнашки грог! — направо изтърси лесничейт. Арнд се разсмя.

— Тогава значи един юнашки грог за господин лесничей! А аз оставам на кафе!

Кръчмарят се отдалечи. Вундерлих извади неизбежната лула, натъпка

я с тютюн и бавно и обстоятелствено я запали. Арнд пък си взе пура.

— Тъй! — обади се Вундерлих. — Дотук приключението страшно ми харесва. Сега може да продължава и по-нататък. Всичко ли смятате да разкажете на кръчмаря?

— Само най-необходимото. Всъщност искам да получа от него важни сведения.

— Наистина ли мислите, че може да ви бъде полезен?

— Да, мисля. Не си ли спомняте какво ви казах снощи? Че нашият общ приятел Едуард Хаузер е бил изигран от някакъв непознат, който сигурно му е поставил тази клопка тук, в „Златния вол“? Навярно съдържателят е видял двамата да разговарят, може и да ги е наблюдавал по-дълго, не е изключено да си спомни за онзи негодник и да...

— Мътните го взели! — намеси се лесничейт. — И ето че кучето поема вече по следата! Естествено! Наистина сте голям хитрец, господин братовчеде. — При тези думи той се почеса зад ухото и продължи: — Колкото и да е близка до ума тази мисъл, трябва да си призная, че нямаше да ми хрумне, макар да съм учил как се проследява диря.

В същия миг разговорът между двамата беше прекъснат. Най-напред кръчмарят донесе грога за Вундерлих, а веднага след това сервира и кафето на Арнд. После, без да ги пита, се настани на масата им. Лесничейт седна по-удобно на стола си и с доволното изражение на човек, който след последния звънец в театъра с нетърпение очаква започването на някоя интересна пиеса, Арнд се обърна към съдържателя с думите:

— Значи до ушите ви е стигнал слухът, че Горския призрак е бил заловен и отведен в затвора, така ли?

— Да, така е. Хората разправят, че бил някакъв младеж от Хоентал, син на много свестни тъкачи.

— И по-нататък?

— Ах, това е нечувана история! В цялата работа било забъркано и някакво момиче. То било стреляло по един от преследвачите на престъпника.

— Е — отвърна Арнд най-невъзмутимо, — струва ми се, че понякога хората си приказват съвсем безотговорно. Ще ви открия истината. Но добре запомнете, драги, онова, което чуете сега от мен, на първо време ще си остане между нас! Дяволите ще ви вземат, ако се изпуснете пред някого!

— Господине, как бих могъл! Давам ви думата си, че ще си държа устата затворена!

— Да приемем, че ще е така — кимна Арнд. — Впрочем, още от първата ни среща знаете, че ви имам доверие. А сега внимавайте! Младият

човек, когото са арестували като Горския призрак, е невинен!

— Охо!

— Гарантирам за него, а вие знаете кой съм аз. Той е мой помощник.

— Ваш помощник ли?

— Ами да, той ми помага при издирването и разкриването на Горския призрак.

— Мътните го взели! Е, как тогава са го тикнали в затвора?

— Сега-засега е само в предварителния арест, господин съдържателю. Това все още съвсем не е като да си затворник с присъда.

— И все пак! Необходима е голяма доза глупащина, за да постъпят така с невинен човек.

— Просто са се заблудили. Ами ако тази заблуда е била старателно подготвена от врагове на младия човек?

— Това би било безподобна подлост. Мерзавците, надробили тази каша, би трябвало да бъдат...

— ... заловени и самите те тикнати в затвора. Нали? Е, виждате ли, точно това искам да направя. Искам да спипам онзи негодник и тъкмо за тази цел се нуждая от помощта ви, господин съдържателю.

— От моята помощ? Господине, с удоволствие се поставям на ваше разположение. Какво ще трябва да направя?

— Да ми опишете човека, който тук, в „Златния вол“, е оплел в мрежите си един нищо неподозиращ младеж на име Едуард Хаузер от Хоентал, който попаднал в поставения му капан вместо истинския Горски призрак.

Арнд изговаряше всяка дума бавно и подчертано внимателно. Беше толкова спокоен, сякаш ставаше въпрос за някаква все пак важна, но съвсем обичайна сделка. Но затова пък Вундерлих бе обзет от такова силно възмущение и въодушевление, че, кажи-речи, остави лулата си да угасне. Най-съсредоточено наблюдаваше кръчмаря, който пък от изненада зяпна с уста и доста време забрави да я затвори.

Ето как за десетина секунди в стаята се възцари мъртвешка тишина, докато Арнд най-сетне сложи край както на слияното мълчание на кръчмаря, тъй и на особеното желание на лесничея безмълвно да наблюдава и изучава физиономията на събеседника му.

— Е? — подкани го той. — Какво става? Спомняте ли си за въпросния човек? Той е негодникът, когото търся.

Най-сетне съдържателят затвори уста, но после веднага пак я отвори, дълбоко въздъхна и каза:

— Де да знаех! — бяха първите му думи.

Изразът на напрежение изчезна от лицето на Арнд. Той разбра, че посещението му в странноприемницата няма да е напразно.

— Искате да кажете, че си спомняте онази случка, така ли? — все пак попита той, за да е по-сигурен.

— Спомням си я и още как! Че нали беше едва вчера, в сряда преди обяд. Тук, в това помещение влезе слабичък младеж, който преди няколко дни вече беше идвал при мен. Тогава той поиска да му донеса мастило, перо и хартия, за да напише някакво писмо.

— Точно така — кимна Арнд, — това е бил Хаузер. И по-нататък?

— Едва се беше настанил на една маса до прозореца и си беше поръчал кафе, когато влезе още един посетител, когото не познавах.

— Как изглеждаше?

— По-полека, по-полека, господине! Всичко поред! Работата е достатъчно важна, за да бъде обсъдена обстойно и внимателно. И така — непознатият! Беше среден на ръст, добре охранен, много прилично облечен, имаше гъста брада и носеше големи очила. На един от месестите му пръсти на дясната ръка забелязах великолепен пръстен, чудесна изработка на златарското изкуство с блестящ зелен скъпоценен камък. Накратко казано, той правеше впечатление на човек, с когото си заслужава да си разменят кесиите дори и хора като нас.

— Моля ви — прекъсна Арнд словоизлиянията на кръчмаря, — само още един въпрос! Струва ми се, че лека-полека във вашата професия човек придобива навика и способността да преценява хората по тяхната външност. Та той порядъчна личност ли беше, или мошеник? Приблизително с какво може да се занимава? Образован ли е, или не? Е, и така нататък!

— Прав сте, наистина съм придобил такъв навик и трябва да ви кажа, че след време не веднъж и дважд съм установявал колко вярна е била тази преценка. Та непознатият ми приличаше на търговец на зърно или на добитък. Съвсем определено нямаше кой знае какво образование, но затова пък несъмнено имаше добър търговски нюх. И макар да не правеше впечатление на мошеник, смятам, че в случаите, когато си заслужава, съвестта му като нищо е готова на компромиси.

— Хич не е малко това, дето сте го забелязали — похвали го Арнд. — Сведенията ви са изключително ценни за мен, господин съдържателю, и аз ще...

— Почакайте, почакайте! — припряно извика другият, прекъсвайки го. — Най-важното тепърва следва. Ще има да се чудите, господине. Само слушайте по-нататък!... И така, човекът седна ей тук, до прозореца, и си

поръча бира. Никак не беше разговорчив и аз го оставих на мира. Но той продължи да занимава мислите ми, защото малко преди това го видях на ъгъла на улицата да разговаря с един от най-известните мъже в областта, а именно с младия Зайделман от Хоентал, когото тук всеки познава.

— Аха! — кимна Арнд. — Знам го! И аз познавам Зайделманови.

— Толкова по-добре. Тогава мога да си спестя някои думи. И така, беше Фриц Зайделман. Двамата се поздравиха зарадвано, но с учудени физиономии, като двама души, които след доста време случайно се срещат на улицата. Зайделман се държеше доста свойски, а пък после моят слуга, който случайно минавал покрай тях и доловил някоя и друга дума, ми разказа, че ухиленият до уши Зайделман поздравил дебелия, наричайки го своя приятел Михаловски.

— Ето на, имаме вече дори и името му! Чудесно! Знаете ли и още нещо?

— Ами да! Историята продължава.

След това кръчмарят разказа как Михаловски и Едуард завързали разговор. Собственикът на странноприемницата не забрави да спомене, че много се учудил на един въпрос на непознатия относно Хоентал, защото този човек току-що твърде свойски приказвал с един жител на селото, а именно със Зайделман.

Лесничетя слушаше напрегнато и на всичко се усмихваше, а Арнд само кимаше. Картината, която си беше създал за цялата тъмна история, довела в крайна сметка до арестуването на младия Хаузер, се попълваше все повече и повече и ставаше все по-ясна. Всичко в нея, изглежда, си пасваше съвсем точно. Само в края на разказа на кръчмаря оставаше открит един съществен въпрос.

— И тъй, непознатият искаше да отиде до Хоентал — подхвърли той, — и младият човек, значи Едуард Хаузер, се съгласи да му покаже пътя. Но от тази работа очевидно нищо не е излязло. Както вече споменах, по едно време оставих двамата сами в помещението, защото си имах по-важни неща за вършене, отколкото да слушам някакъв разговор, на който естествено не придавах ни най-малко значение. А когато по-късно отново влязох в помещението за посетители, момчето вече беше изчезнало, а дебелакът плати и неговата сметка. Значи не са тръгнали заедно за селото и аз не знам какво е станало по-нататък.

Това беше откритият въпрос, нещо като подводен риф, преодолян от детектива веднага с лекота. Той се усмихна и каза:

— Но аз знам — след което разказа, че непознатият дал на неопитния и наивен младеж някакви уж много важни и тайни документи, за да ги

пренесе през границата до Брайтенау, като му е надрънкарал какво ли не и на всичко отгоре се позовал на него, Арнд, братовчеда на лесничея Вундерлих.

— В момента и аз не мога да си обясня как тази банда (защото тези хора са в явна връзка помежду си и преследват една и съща цел), е разкрила връзките ми с младия Хаузер, но скоро ще разбере и ще подрежа крилцата на цялата шайка — заплашително каза Арнд, обзет от истински гняв. — И тъй, Едуард действително е стигнал до границата през нощта и е бил заловен, заловен от хора, които са му направили там засада, защото предварително са знаели, че ще мине оттам. И изобщо са знаели повече от нищо неподозиращия младеж.

След тези думи той разказа за дантелите и с абсолютна сигурност заяви, че са били тайно защити под подплатата на палтото на младия човек, за да минат като контрабандна стока и така да го погубят. Във връзка с това детективът спомена накрая и за съдбоносното писмо до Щраух с подписа на Горския призрак. Необходимо беше само още едно кратко обяснение защо и как Едуард се е решил на подобна глупава стъпка и кръчмарят знаеше вече всичко. А и Вундерлих беше най-после достатъчно добре осведомен.

Излишно е да се казва, че и двамата веднага дадоха шумен израз на голямото си възмущение от толкова много подлост и коварство. Съдържателят така се разпали, че изобщо забрави да попита какво е станало с момичето, което също бе заплетено в тази история и уж стреляло по един от преследвачите на Горския призрак. Той се впусна в лют и гневен, но добронамерен и впрочем съвсем безполезен спор с Вундерлих и в същия момент Арнд реши да се възползва от случая и да остави двамата сами да бистрят нещата.

— Господа — каза той, — онова, което все още има да се допълни и обясни, можете да направите и без мен. Междувременно имам да свърша една важна работа.

С тези думи той стана от мястото си и си взе шапката и палтото.

— Господин братовчеде — обърна се после към лесничея, — чакайте ме тук и в това време изпийте за мое здраве още един грог или пък два! Надявам се след около час пак да съм тук!

Набързо отхвърли няколко възражения и изчезна през вратата. Искаше час по-скоро да посети криминалната полиция и да поговори с комисаря, който се занимаваше със случая на Едуард и Ангелика Хофман.

След излизането му двамата, останали сами в голямото помещение на „Златния вол“, продължиха тихия си поверителен разговор.

— Моите уважения! Това се казва мъж на място! — така даде израз на небивалото си възхищение от Арнд доблестният кръчмар.

— Да, мъж и половина! — кимна лесничейт и се почувства толкова силно поласкан, сякаш похвалата се отнасяше до него самия.

— И този човек наистина ли ви е братовчед?

— Ами че разбира се, нали сам чухте.

— И как се казва служебният пост, дето го заема? Сигурно не е само някой най-обикновен детектив, нито пък криминален инспектор, нали?

Ето че съвсем неочаквано Вундерлих се озова натясно, защото може би съдържателят на „Златния вол“ беше по-добре информиран за професията и положението на мнимия му роднина от самия него. Но лесничейт не се остави да бъде поставен в затруднение. Съзнателно или подсъзнателно му мина през ума, че с добре развита ловджийска фантазия човек може да се оправи по целия свят. И така той смело започна да льготы.

— Какво си мислите, драги мой! Детектив? Смешно! Криминален инспектор? Вятър! Директор е, ви казвам, дори генерален директор!

Кръчмарят се стъписа. Генерален директор? Че такова нещо изобщо нямаше в криминалната полиция.

— Не го разбирам — откровено си призна той.

— Е, да, драги, не всеки може да го разбере. И аз самият едва се оправям в тези неща. Но щом като веднъж имаш такива роднини, длъжен си да се опиташ мислено да проникнеш и в най-сложните въпроси.

Тъй продължиха да разговарят в същия стил и когато доблестният лесничей Вундерлих стигна вече до третия си грог, приказките му станаха още по-неясни. Ловджийската му фантазия се развихри дотам, че най-сетне леко вкиснатият и засегнат съдържател на „Златния вол“ махна с ръка и каза:

— Хайде, стига толкова, господин лесничей! Не обичам да ме правят на глупак!

* * *

В същото време Арнд седеше в стаята на криминалния комисар, който отначало го посрещна резервирано и хладно, но след като посетителят му представи служебната си легитимация и пълномощията си, стана извънредно любезен и приветлив.

— Моля да ми изложите по каква работа идвате при мен, господин Арнд.

— Става въпрос за младото момиче и особено за младежа, които са задържани през нощта в Хоентал.

— Досещах се, че ще е заради тях — кимна комисарят. — По-настоящем този случай е най-важното нещо, с което се занимаваме тук. Вие познавате и двамата, така ли?

— Отскоро, но затова пък ги познавам много добре.

— А имената им, семействата, начина на живот и конкретните обстоятелства по време на задържането им?

— Посветен съм във всичко.

— А знаете ли също, че арестуваният младеж е под силното подозрение, че е Горския призрак?

— И това ми е известно. Но е голяма заблуда!

— Така ли мислите, господине? Е, всичко предстои тепърва да се докаже. Една задача, която не ми се вижда толкова лесна, макар и на самия мен да не ми се вярва кой знае колко, че сме спипали истинския Горски призрак.

— О, веднага мога да ви дам едно доказателство! Не е възможно Едуард Хаузер да е Горския призрак по простата причина, че е моята дясна ръка.

— Какво? Младият Хаузер е вашата дясна ръка?!

— Разбира се. От няколко дни съм в този край, защото много ми се иска да открия и да заловя тайнствения Горски призрак. За целта ми беше необходимо да си осигуря помощта на някой от местните жители. Известни особени обстоятелства ме насочиха към Едуард Хаузер. Съвсем неусетно за него го подложих на проверка, установих, че е почтен и свестен младеж и... е, и го направих свой помощник.

— А ето че сега, кажи-речи, във ваше присъствие го арестуват с подозрението, че е Горския призрак! Наистина е забавно!

— На мен никак не ми се струва толкова забавно — сериозно отвърна Арнд. — Напротив, жал ми е за Хаузер и затова дойдох при вас. Той е невинен и искам да издействам освобождението му. За целта мога да ви бъда полезен с най-различни сведения и наблюдения и се надявам така да стигнем до напълно задоволителен резултат. Мога ли да попитам дали имяхте вече някакви подозрения относно Хаузер? Самият вие смятахте ли го за Горския призрак?

— Не. Само до преди ден-два нито бях виждал този младеж, нито бях чувал за него.

— Значи някоя трета страна ви е насочила вниманието към него, така ли?

— Да.

— И кой го направи?

— Фриц Зайделман, синът на търговеца от Хоентал. Той дойде при мен и ми показа едно писмо, което Хаузер изпратил до един от местните търговци на име Щраух, като го подписал с „Горския призрак“.

— Знам за това писмо.

— Така ли? Това е важно. Как узнахте за него?

— Хаузер сам ми каза за писмото. В своята смайваща наивност отначало смятал глупавия си номер за чудесно хрумване, но после все пак го обзело безпокойство, че така може да си навлече големи неприятности.

— Хмм! Както виждате, неприятностите никак не закъсняха.

— И аз от това се опасявах. Дано властите не придадат на писмото кой знае каква тежест.

— След като се изясни истинското положение на нещата, сигурно няма, макар само по себе си писмото да е безспорно доказателство за едно незаконно и наказуемо действие. Разбирате ме, нали?

— Напълно. И все пак трябва да се вземе предвид, че Хаузер е написал тези опасни редове, обзет от известен страх за своята любима!

— Знам. Баща му ми разказа някои неща, а и после, докато пътувах заедно с двойката за града, двамата млади ме запознаха с доста подробности. Така лека-полека все повече се убеждавах, че Едуард Хаузер...

— ... е невинен и почтен младеж — допълни Арнд.

— Сигурно — призна комисарят, — но тъй като веднъж следствието е започнало, трябва да бъде доведено до край. Можем да освободим младия Хаузер едва след като получим достатъчно доказателства за неговата невинност. Вие в състояние ли сте да ги дадете?

— Да, господин комисар.

След тези думи Арнд най-подробно описа наблюденията си през онази нощ в дома на Зайделманови, които беше направил от покрива на ниската складова постройка. Но за лъскавото бижу си замълча.

С най-голямо напрежение комисарят следеше разказа му.

— Вашите изводи и догадки ми се струват толкова естествени и логични, че, кажи-речи, съм склонен да се присъединя към тях — каза той накрая, без да попита защо през онази вечер Арнд тайно се е промъкнал в двора на Зайделманови, — но — продължи той — между дантели и дантели може да има разлика.

— Може — кимна Арнд, — но в дадения случай сигурно става въпрос за черни дантели с фино изработени фигурки на полумесеци и точки между линии, пресичащи се под прав ъгъл. Вярно ли е, господин комисар?

— Наистина, вярно е!

— Знаех си — продължи детективът. — Предполагам, че разполагате с дантелите, намерени у младия Хаузер. В единия си край те непременно ще паснат съвсем точно с парчето, от което са били отрязани. А то трябва да се потърси у Зайделманови. И още нещо: вярвате ли, че Фриц Зайделман си е губил времето да търси конци в дома на Хаузерови, за да зашие дантелите под подплатата на палтото?

— В никакъв случай. Ако предположим, че догадките ви са верни, той е взел от къщи и иглата, и конците.

— Как извадихте дантелата от палтото? — осведоми се детективът.

— С джобното си ножче срязах подплатата.

— Много добре! Значи шевът е останал непокътнат?

— Напълно! И лесно ще се разбере дали първоначалният шев е разпран от чужда ръка и дали после отново е бил зашит със съвсем друг конец. Нека проверим веднага! Палтото на Хаузер виси в съседната стая.

Полицейският служител излезе, но скоро се върна с дрехата и я разпростря върху масата.

Арнд внимателно огледа подплатата.

— Предположението ми е вярно — каза той най-накрая. — Шивачът е работил с тънък копринен конец, а ето тук долу виждате мястото, където подплатата е била разпрана, а после отново защита с едри, припряно направени бодове, и то със съвсем друг, по-дебел конец.

— Ще трябва да потърсим у Зайделманови такива конци — кимна комисарят. — Ако всичко това излезе вярно, значи си имаме работа с такава подлост и мерзост, каквито не съм срещал, откакто съм на служба в полицията.

— И които ни позволяват да направим и други изводи — сухо добави Арнд.

— Какви?

— Защо Зайделманови ще полагат чак такива усилия, за да лепнат върху Едуард тъмното петно, че той е Горския призрак? — отвърна Арнд на въпроса с въпрос.

— Според мен от омраза, от жажда за отмъщение, господин Арнд.

Детективът се усмихна. В този момент почувства превъзходството си над комисаря, защото всъщност наистина знаеше повече от него.

— Добре, нека речем, че е за отмъщение! Но тази жажда за отмъщение е придобила вече такива измерения, които надхвърлят всякакви граници. Сам знаете, господин комисар, че тук в града младият Хаузер е получил от някакъв непознат уж много важни документи, които е трябвало тайно да пренесе през границата, нали?

— Естествено, че го знам. Тези документи са у мен и след като ги прегледах, мога да заявя, че...

— Е?

— ... че са без каквото и да било значение. С изключение на едно коварно измъдрено писмо, с което навярно са подлъгали Хаузер, те представляват само набързо нахвърляни безсмислици. Между тях се намират и няколко съвсем празни листа.

Арнд отново се усмихна.

— Виждате ли, господин комисар, точно това очаквах да чуя. Хаузер е бил жестоко измамен.

Комисарят кимна бавно и замислено.

— Само се пита от кого?

— Мога да ви осведомя. Човекът се нарича Михаловски.

Полицейският служител скочи на крака, сякаш бе изхвърлен от пружина.

— Какво казахте?

— Въпросното лице се нарича Михаловски.

— Вие знаете името на измамника?

— На първо време само името, но не и нещо друго. Обаче разполагам с описанието на това лице и се надявам да попадна на следите на негодника, който едва ли е смятал за възможно да бъде разкрит, иначе щеше да внимава повече и щеше да направи всичко необходимо онова фалшиво измамническо писмо никога да не попада в ръцете на полицията. Впрочем той е близък познат и приятел на семейство Зайделман.

Комисарят подсвирна през зъби.

— Аха, оттам ли духа вятърът?... Господин Арнд, ще трябва да ми разкажете всичко най-подробно.

И Арнд му разказа, разказа му случилото се толкова убедително, че накрая полицейският служител му стисна ръката с думите:

— Окажахте ни голяма услуга, господин... колега. Постепенно започнах да виждам нещата по-ясно. Младият Хаузер няма да остане дълго в предварителния арест. Неговият случай е вече, кажи-речи, разрешен, само... не знам дали се досещате какво още липсва.

— Все още липсват доказателства за вината на другата страна. Ще направя всичко, което е по силите ми. Ще се помъча да издира господин

Михаловски.

— Същото ще опитаме и ние по служебен път. Струва ми се, колега, че по този случай сигурно това не ни е последният разговор.

— Винаги съм на ваше разположение, господин комисар.

— А къде мога да ви намеря?

— Живея в Хоентал, тоест извън селото, при лесничея Вундерлих.

Двамата се разделиха. Арнд отново се върна в странноприемницата „Златния вол“. Там го очакваше голяма изненада. Съдържателят беше сам в помещението за посетители. Лесничеят никъде не се виждаше.

— Отиде ли си? — учуди се Арнд. — Защо?

Той се ядоса малко на своеволието на своя придружител, но след краткото обяснение на кръчмаря веднага промени мнението си за постъпката на Вундерлих.

— Господине, по време на отсъствието ви се случи нещо извънредно важно — гласеше отговорът. — Представете си само! Както си седяхме тук и господин лесничеят пиеше вече третия грог и си бърбехме за най-различни неща, изведнъж Вундерлих забеляза, че липсва кесията му с тютюна. Каза ми, че може би я е забравил в шейната, и излезе навън, за да провери. В туй време погледнах през прозореца, но ненадейно вратата се отвори и на прага се появи нов посетител. Човекът изобщо не седна, а както си беше прав, изпи една ракия. Уж някак си между другото завърза разговор и се опита да го насочи към Зайделманови. Това ми направи впечатление. Зайделманови... Хоентал... събитията през изминалата нощ... всичко това не ми излизаше от главата. Затова огледах непознатия малко по-подробно и представяте ли си какво открих? На ръката, която просто пред очите ми взе чашата с ракия, блестеше пръстен. Веднага го познах. Светкавично ми мина през главата мисълта: „Та това е пръстенът, който Михаловски носеше вчера!“ Този искрящ зелен камък! За миг-два бях доста объркан, но бързо се окопитих и внимателно сравних фигурата на непознатия с външността на Михаловски. Имаше среден ръст, беше добре охранен, прилично облечен. Всичко съвпадаше! Липсваха само големите очила и брадата. И аз не бях много сигурен какво Да мисля. Тогава погледът ми пак падна върху месестите пръсти и пръстена. „Наистина — казах си аз, — това е само Михаловски!“ А когато човекът плати и излезе, по походката и стойката му разбрах, че не съм се излъгал. Можете да си представите, че веднага в главата ми се породиха какви ли не планове. И тъкмо тогава Вундерлих се вмъкна в помещението през задната врата. Беше намерил кесията с тютюна си и подсмиввайки се, ми я показа. Но аз не й обърнах никакво внимание. „Оставете сега това! — махнах с

ръка. — Трябва да обсъдим нещо далеч по-важно. Току-що Михаловски беше тук. Погледнете навън... виждате ли... ей там, пресича улицата! Бързо, проследете го незабелязано! Той не ви познава, тъй че можете тайно да го наблюдавате. Помъчете се да установите къде ще отиде!“ Лесничейт светкавично облече палтото си, сложи си шапката и изхвъркна през вратата. Дано ме е разбрал правилно! Не ни остана никакво време за повече обяснения. Във всеки случай го пуснах по следата и сега ще трябва само да изчакаме да видим какво ще стане.

— Много добре сте постъпили! — подсмихна се Арнд. — Ако Вундерлих поне донейде хитро подхване нещата, ще разкрием триковете на Михаловски.

Изненадващата вест развълнува толкова силно детектива, който иначе не губеше тъй лесно самообладание, че не го свърташе повече на едно място, а дълбоко замислен, с ръце на гърба, закрачи нагоре-надолу из помещението. Какви ли не мисли му минаваха през главата! Кръчмарят го гледаше мълчаливо. Не смееше да се обади, за да не го смути.

Но ето че след малко изведнъж тишината бе нарушена от силния му вик:

— Вундерлих се връща!

И действително вратата се отвори и лесничейт прекрачи прага й. Лицето му сияеше.

— Здравейте, господин братовчеде! — засмя се той. — Долагам, че се връщам от лов. Успех по целия фронт. Лисичата дупка е открита.

— Наистина ли? Намерили сте жилището на господин Михаловски?

— Точно така, господин братовчеде. Беше въпрос на чест. Взех тайно да се промъквам подир него и не го изпуснах от очи, докато минахме по две, три, четири улици и така чак до Зайлерщрасе. Там той свърна под широкия сводест вход за коли на къщата, която е позната на хората под името „При синята звезда“ заради известната дрогерия. Прекоси двора и хлътна в задната постройка. Изчаках известно време, но Михаловски не се появи. „Дали живее тук?“ — помислих си аз. Най-накрая влязох в дрогерията й си купих прах срещу паразити.

— За кучето е — казах на дрогериста. — Животното има бълхи.

Тъй се заговорихме и едва най-накрая, ей тъй, като че между другото, му зададох най-важния за мен въпрос:

— Току-що видях един господин, когото познавам по име от Хоентал, да влиза в двора през входа за коли. Ако правилно си спомням, той е приятел на търговеца Зайделман и...

Нямаше нужда да продължавам. Дрогеристът веднага ме прекъсна:

— Аха, имате предвид господин Михаловски ли?

— Точно така. Да не би да живее в тази къща?

— Понастоящем отново е дошъл тук. Сигурно знаете, че постоянното му местожителство е отвъд границата, но често идва в града по работа и редовно отсяда при вдовицата Хемпел в задната постройка.

— Аха, значи от време на време остава тук за по-дълго, така ли?

— Идва по три или четири пъти в годината, все за една седмица или и за малко повече. Доколкото знам, той е търговец на едро на прежда и всякакви платове.

— Тъй, тъй — казах аз. — Това не го знам, а и не ме засяга. Попитах само защото съм го виждал в Хоентал заедно със Зайделманови и съм чувал, че е някой си господин Михаловски.

Е, вече знаех достатъчно, заплатих праха срещу паразити за кучето, което, надявам се, няма да ми се разсърди за съвсем несправедливото оклеветяване, прибрах кесийката в джоба си и си тръгнах. Ето ме сега пак тук на ваше разположение, господин братовчеде. Напълно честно си заслужих трите чаши грог, нали?

— И трите, драги ми Вундерлих! Не мога да не ви похваля. Струва ми се, че сте сбъркали професията си. Във ваше лице светът е загубил един истински детектив.

В резултат на успеха, постигнат толкова неочаквано от доблестния лесничей, Арнд веднага повторно отиде в полицията и съобщи на комисаря, че е открил жилището на Михаловски. Естествено полицейският служител бе радостно изненадан, макар всъщност тайничко малко да завиждаше на детектива. Много му се искаше тази немалка сполука да беше записал на сметката на своите хора, но все пак ставаше дума за общо дело, а в случая това беше решителен принос именно за него.

Още почти цял час Арнд и комисарят обсъждаха по-нататъшните си стъпки. Отново стана дума и за дантелите, които според сведенията на Арнд бяха Зайделманови.

— Ще наредя да отидат да ги потърсят — заяви комисарят. Но Арнд се противопостави.

— Сега-засега не ви съветвам да го правите. Така Зайделманови незабавно ще разберат, че коварните им кроежи са разкрити, ще уведомят своя съучастник Михаловски и всячески ще затруднят нашите по-нататъшни издирвания.

За комисаря всичко беше съвсем ясно. Той обеща на първо време, може би още няколко дни, да изчака с тази работа. Впрочем той увери Арнд, че доколкото е възможно, ще облекчи положението на младия

Хаузер, а също и на Ангелика Хофман. Било само въпрос на време, и то на кратко време, докато освободят от ареста най-напред Едуард, а после сигурно и момичето.

Сега-засега детективът си беше свършил работата в града. В двора на „Златния вол“ отново се качиха в шейната и развеселени поеха обратно към лесничейството сред хоенталската гора. По пътя, въпреки отличното си настроение, Вундерлих пак намери за какво недоволено да мърмори.

— Господин братовчеде, хубава каша ми надробихте с вашата потайност — каза той, уж доста кисело, но всъщност като скришом се подсмивваше.

— И каква е тази каша? — попита Арнд.

— Та нали за пред хората сме братовчеди?

— Ами да, разбира се. Нима в „Златния вол“ не се държах като такъв?

— Така беше, ала сте ме посветили съвсем бегло в намеренията си, както и в подробностите на вашия живот. И ето на, онзи кръчмар, проклетият му отровител, взе да ме разпитва за професията на моя братовчед. А при това този тип отдавна знае за вас повече от мен, тъй че ме постави в голямо затруднение. Не, не се смейте, драги! Не беше особено мило от ваша страна!

— Какво ще рече „не беше особено мило“? — опита се Арнд да успокои стария. — Та нали нямаше как преждевременно да разкрия всичките си карти.

Той не каза нищо повече, а с многозначително кимване на глава по посока на Кристиян, ратая, му даде да разбере, че кочияшът не бива да чуе нито че Арнд е детектив, нито че става дума за преследването на Горския призрак.

Лесничейт веднага се съобрази с този знак. Само махна с ръка, но после приближи глава до ухото на Арнд и му прошепна:

— А какво ще правим сега с истинския Горски призрак? Отговорът беше също така предпазлив и тих:

— Ще го заловим в близките дни, може би още днес или утре.

— Иха-а! Искам и аз да участвам!

— Нали вече се уговорихме. Ще дойдете с мен. Имате ли време тази вечер?

— За такова нещо — винаги!

— Е, тогава още днес ще преживеете нещо интересно, защото имам среща с Горския призрак. Вие ще ме придружавате.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ПЪРВО СВЪРШИ НАЙ-ТРУДНОТО!

Приблизително по същото време, когато Фриц Зайделман и търговецът Шпенглер, известен в окръжния град под името Михаловски, седяха заедно в странноприемницата „Златния вол“, лекарят на работещите в мината миньори доктор Вернер вървеше по уличките на Хоентал. Той влезе в една мизерна къщурка и в коридорчето отвори някаква врата. Посрещна го толкова лош и застоял въздух, че за миг дори се поколеба дали да влезе.

— Добър ден, господин докторе!

Един блед мъж с изпити страни се изправи от стола си иззад масата, върху която бе поставена чертожна дъска.

— Но, Вилхелми, какъв е този отровен въздух в стаята ви? — укорително каза лекарят. Човекът само вдигна рамене.

— Не съм виновен, нищо не мога да направя.

— Че защо не проветрите?

— Много е студено, господин докторе, а моите хора имат силна треска! Е, мога ли при това положение да проветрявам?

При тези думи той посочи към ъгъла на стаята. Там върху съвсем мизерна постеля лежаха една жена и три деца, които изглеждаха ужасяващо отслабнали и явно бяха много зле. Ясно си личеше как треперят от треската. Пламналите им от високата температура тела бяха едва-едва покрити с мизерни парцаливи дрехи.

— И все пак трябва да проветрявате! — настоя лекарят.

— Студено е, студено е! — простена болната жена.

— Чухте ли? — въздъхна мъжът. — Моля ви, затворете вратата! Става течение. Жена ми и малките могат да се простудят до смърт!

— Ами запалете огън, де!

Човекът отново вдигна рамене.

— С какво, господин докторе? И въглищата, и дървата струват пари.

— Но нали работите и печелите?

— Да, печеля. А знаете ли колко? Вилхелми отиде до вратата и я затвори, без да обръща внимание на неодобрителния поглед на лекаря.

— Сигурно толкова, колкото ви е необходимо. Та вие сте художник десенатор! А това е доходен занаят.

— Десенатор при фирмата „Зайделман и син“! — с горчивина додаде

Вилхелми. — Имате ли представа какво означава това?

Лекарят прехапа устни и замълча, защото в случая не само имаше бегла представа, ами знаеше много добре за какво става дума. Години наред практикуваше трудната си професия на лекар на миньорите, както и на цялата беднотия от Хоентал и близката околност. Беше влизал в допир с всички слоеве на населението, беше се запознал с бедни и богати, с висши и нисши, беше срещал свестни и почтени хора, но и доста негодници. И ако искаше да бъде искрен и справедлив, трябваше да признае, че не би могъл да причисли Зайделманови към добрите и почтени люде.

През ума му минаха какви ли не преживявания. Спомни си и за онази сцена, на която стана свидетел вечерта след словото на рентиера Зайделман, когато бедната одърпана женица се беше появила в дома на заможния предприемач, откъдето я бяха изгонили по най-позорен начин. Ненапразно свещеникът на селото беше напуснал тогава заедно с нея един кръг от хора, където нямаше и следа от любов към ближния или, от някаква социална справедливост.

— Да, разбирам — кимна той в отговор на укорителния въпрос, подхвърлен му от Вилхелми. — И колко печелите? Човекът посочи чертожната дъска и каза:

— Ето тук виждате пет нови десена! Аз ги скицирах и изработих за две седмици. За всеки от тях господин Зайделман ще ми заплати по четири марки, следователно общо ще получа двайсет марки. Но с тези мостри, които според закона ще станат негова собственост, той ще спечели хиляди!

— И все пак! Двайсет марки не са дреболия!

— Не са дреболия ли? Боже мили! Седмично пет марки за шест гърла в къщи, между които четирима болни!

За обяснение на своите прости сметки десенаторът посочи зад студената печка, където на малко столче се беше свила една старица, която явно зъзнеше, макар че се беше загърнала до кръста с някаква парцалива широка фланелена кърпа. Тя беше тъщата на Вилхелми.

— Хмм!... Ами как са болните?

— Както преди. Състоянието им не се е подобрило, а по-скоро се е влошило.

— Я да видим!

Лекарят се приближи до жена му и бегло я прегледа.

— Наистина не е по-добре — каза той. — Пак ще ви дам същия съвет — погрижете се за топлина! А какво стана с лекарството?

— Все още не съм го взел.

— Така ли? Защо? Нали наредих да го приготвят и да го вземете от

аптеката!

Вилхелми изправи гръб.

— Да, наредили сте, господин докторе, и аз наистина бях там, но отказаха да ми дадат лекарството, защото не можах да им платя необходимите три марки. Впрочем все още дължа на аптеката четири марки за предишното лекарство. А откъде да взема парите? В джоба ми няма и един пфениг.

— Наистина лоша работа! — въздъхна лекарят. — Но лекарството спешно ви трябва. Какво ще правим?

— Май че се сещам за един изход, господин докторе. Нали вие сте не само лекар на миньорите, а и на социални грижи. Не можете ли да се застъпите за мен, така че да получа лекарството безплатно? Или поне на първо време да ми го дадат пак на кредит?

Доктор Вернер вдигна рамене.

— Е, да, бих могъл да опитам. При това положение тук... дори е мой дълг, но изобщо не гарантирам, че ще успея, драги. Знаете, че общината е бедна. При подобни молби тя е принудена най-напред да обръща внимание на онези, които нямат никакви доходи. А вие все още работите. Я ми кажете, говорили ли сте някой път с господин Зайделман за вашето положение?

Лицето на Вилхелми помръкна и той здраво стисна устни. После отговори:

— Да. Но той не желае работещите при него хора да се обръщат към лекаря на социални грижи.

— Няма как да му се отрече това право, докато поне донякъде заплаща труда на хората си. Според мен за вас има само един разумен изход — потърсете си друга работа!

— Не съм учил нищо друго.

— Тогава рискувайте и чертайте за някой друг предприемач!

— Че тук има ли такъв? А и напусне ли човек веднъж Зайделманови, никак не е лесно пак да си намери работа. За това се грижат самите господа Зайделман.

Измъченото лице на Вилхелми бе станало съвсем безизразно. Несъмнено той беше свестен човек, но под смазващата тежест на събрания лош житейски опит се беше затворил в себе си и се беше озлобил.

— Решавайте! — подкани го лекарят. — Да ви отбележа ли като нуждаещ се от социална помощ?

— Все още се колебая, господин докторе. Ами какво ще правя, ако после остана без работа?

Лекарят се позамисли и след малко предложи:

— Защо не помолите господин Зайделман за една малка предплата?

— Няма да се съгласи. Вече ми даде четири марки аванс.

— Боже милостиви! — извика лекарят извън себе си. — Човек направо да се отчае!

Той пак се приближи до постелята в най-отдалечения ъгъл на стаята, като този път започна по-внимателно да преглежда и болните деца. Но само след броени секунди бързо изправи гръб и възкликна:

— Но, Вилхелми! Едното дете се задушава! Не го ли забелязахте? Веднага трябва да му се направи един разрез! Десенаторът притисна ръка до сърцето си.

— Забелязах, господин докторе. Но не можете да ми отправяте никакви упреци. Не по-малко от пет пъти изпращах да ви повикат, а веднъж и самият аз идвах у вас да ви търся.

— Да, знам, но не си бях у дома.

— Обясних на жена ви какво е положението в къщи, а чрез нея вие ми предадохте, че ще дойдете само ако е наложително.

— Откъде можех да знам, че е толкова спешно!

— На жена ви бе съобщено, че животът на детето е в опасност.

— Е, да — каза лекарят, докато вадеше от чантата си инструментите, както и шишенце с дезинфекцираща течност, — обикновено всеки, който дойде при мен, представя своя случай за много спешен. Ако човек винаги веднага хуква подир него, само след месец ще грохне от изтощение. А сега елате тук и дръжте здраво малкия! Ще му направя необходимия разрез.

Десенаторът се подчини и лекарят направи в гърлото на детето въпросния разрез, така че донякъде то отново можеше да диша по-свободно.

— Тъй — каза после той. — А сега ще ви обясня как да храните малкото. Ще си набавите парче черво и ще го вържете за една цев от птиче перо, която ще пхнете в устата на болното и ще започнете да сипвате в червото мляко.

— Мляко ли?

— Да, а също и месен бульон.

— Чудесно! Месен бульон! — гневно кимна десенаторът.

— Но особено е необходимо лекарството. Непременно да го вземете! На жена си трябва да давате от него по една супена лъжица на всеки два часа, а на всяко дете — по половин лъжица.

— Но тогава още след третия път шишенцето за три марки ще се изпразни.

— Ами ще вземете друго! Веднага ще предприема необходимите стъпки по вашия случай и ще се обадя в общинската служба. Изпратете тъща си да отиде при жена ми за мляко и бульон! После се погрижете своевременно да получите парите си от Зайделман, за да можете да си купите дърва и въглища, както и някаква друга храна. Може би той пак ще ви даде малък аванс. Трябва да стиснете зъби и да се държите, Вилхелми! Не губете кураж! Но така не може да продължава.

Доктор Вернер си тръгна.

Десенаторът се приближи до покрития с ледени цветя прозорец, с топлия си дъх направи малко кръгче в леда и изпрати лекаря с поглед. Имаше чувството, че трябва да нададе дивашки рев, за да му поолекне. Внезапно, сякаш неволно, склучи ръце за молитва и прошепна:

— Боже, помогни ни! Загиваме!

Но тази кратка и гореща молитва веднага замря на устните му. Порано често се молеше, ала после, изпаднал в най-ужасна мизерия, беше изгубил вярата си и в Бога, и в хората.

Внезапно усети на рамото си нечия ръка. Тъща му се беше приближила. Тя беше вярваща жена. Заедно с него бе гладувала, страдала и мръзнала, ала въпреки всичко винаги беше намирала по някоя утешителна дума. Добре го познаваше и знаеше какво ставаше в душата му. Тя бе взела в ръка старата изпокъсана от четене книга с църковни песни, без да каже нито дума я разтвори пред очите на отчаяния човек и с костеливия си пръст му посочи едно място от текста, което сигурно съдържаше някакви утешителни слова.

Какво е това? — попита я той с горчивина в гласа. — Я остави тази стара книга! Тя не може да ни помогне!

Книгата не, но онзи, за когото става дума тук — настоя тя.

Кой, Бог ли?

По устните му трепна подигравателна усмивка.

Синко, не изпадай в грях! — предупреди го старицата. — Той е изпратил гарваните да занесат храна на пророк Илия, нахранил е пет хиляди души само с пет хляба и две риби и затова...

Добре, майко, остави това! — прекъсна я зет й. — Щях да съм доволен ако сега имах и един хляб... предварително се отказвам от рибите! Ти чу ли какво каза докторът? На първо време ще ми осигури мляко, бульон, а може би и лекарство. Но после се задават все нови и нови разходи. А знаеш ли с колко пари разполагам?

Засега с никакви.

Нямам нито халер! Нито пукнат пфениг!... Е, как ще купиш тогава

дърва и свещи? А без светлина няма да мога да работя през следващата нощ, а ще трябва да довърша новите десени.

Защо не опиташ още веднъж при Зайделман? — предпазливо подхвърли с умолителен глас старицата. — И лекарят ти го предложи.

Няма смисъл. Зайделман няма да ми даде нищо.

Припомни му за спомагателната каса!

Каква спомагателна каса?

Ами касата за бедняците, за която в неделя събираха пари.

Вилхелм сподави язвителния си смях.

— Аз не бях в кръчмата, когато рентиерът е говорил, но мисля че при тукашното обедняване на хората едва ли са събрали кой знае колко пари.

— О, напротив, всеки даде по нещичко! Не ми се вярва някой да не се е отзовал.

— А-а, значи и ти си дала, така ли? Старицата се изчерви, сякаш я бяха хванали да върши някаква беля.

— Можех ли да постъпя иначе? — плахо попита тя.

— Струва ми се, че нямаш пари, а?

— Имах два пфенига... Слушай, нека ти разкажа всичко! Когато ти си мислеше, че спя, аз изплетох един чифт чорапи за жената на учителя. Тази работа става и на тъмно.

Вилхелми смръщи вежди.

— Тъй значи... вместо да си в леглото, което се състои, кажи-речи, само от купчина парцали, и да си почиваш и поне донякъде да се постоплиш, ти си жертвала съня и здравето си! И колко спечели от потайния си труд?

— Трийсет пфенига.

— Добре! Това са твои пари и аз не бива да те питам как ги харчиш, ала все пак съм любопитен да разбера какво си направила с тях.

— Предпочитам да не ти казвам — опита да се измъкне старицата, но щом видя сбърченото чело на зет си, побърза да продължи: — Нали си спомняш, че тези дни под разни вехтории в скрина неочаквано намерих няколко пури?

— Да, бяха седем. Сигурно съм ги скътал там в по-щастливи времена и после съм ги забравил.

— Тъй ли мислиш? — усмихна се старицата. — Е, тогава ще ти кажа истината. Едва ли някой пушач забравя подобно нещо. Ден-два преди това беше споменал колко много ти се искало някой път пак да изпушиш една пура.

— Е, да, понякога човек се забравя и изпуска по някоя такава

глупост.

— Е, виждаш ли, затова после се огледах за някаква работа, та да спечеля някой и друг пфениг.

Вилхелми втренчи поглед в старицата, сякаш искаше да надникне в най-скритото кътче на сърцето ѝ.

— И какво направи с парите си? — бавно я попита той.

— Купих пури... шшт, не ми се карай! Бяха от най-евтините. Седем къса за двацет и осем пфенига.

— И после ми каза, че си ги намерила, нали?

— Да.

Очите ѝ блестяха. Тя бе гладувала и страдала заедно с близките си, беше пожертвала цели нощи, за да изпълни едно необмислено изречено желание на зет си. Той бе силно трогнат. Трябваше да се обърне, за да скрие напиралите сълзи, но само след миг-два бързо се извъртя към старицата, прегърна я и целуна побелялата ѝ коса.

— Майко — промълви той, — ти действително си истинска майка! И... това, с пурите... това ме задължава. Ти си толкова самопожертвувателна и безкористна жена... не искам да се срамувам пред теб. Затова ще отида при Зайделман. Трудно ми е да го сторя, но щом си помисля за изплетените от теб чорапи и за пурите, става ми някак по-леко.

— Кога смяташ да отидеш?

— Сега, веднага! Иначе е възможно отново да загубя кураж.

— Само така! — похвали го старицата. — Моята баба винаги казваше: „Първо свърши най-трудното!“

* * *

Мартин Зайделман седеше в работния си кабинет и едва-едва вдигна поглед, когато десенаторът Вилхелми учтиво почука и смутено прекрачи прага на стаята.

— Носите ли скиците на новите десени? — попита през рамо Зайделман.

При пренебрежителния му тон смелостта на художника, събрана с толкова усилия, бързо започна да се изпарява.

— Още не — колебливо призна той. — Утре рано сутринта ще бъдат готови.

— Аха. И тогава на какво дължа честта да ме посетите още днес?

Язвителната ирония, лъхаща от този въпрос, за малко да накара Вилхелми гневно да избухне, обаче се сети за седемте пури, за цялата мизерия в дома си и благодарение на това успя да се овладее.

— Жена ми и децата ми лежат тежко болни в къщи. Току-що лекарят беше у нас и каза, че непременно трябвало да осигуря отопление, силна храна и преди всичко — лекарства. Прояви готовност на първо време да ми помогне с някои неща, но по-нататък ще трябва сам да се погрижа за всичко. И затова си рекох... реших... ах, господин Зайделман, не ме гледайте тъй мрачно, сякаш съм най-големият ви враг! Все пак би трябвало да ми помогнете! Просто не знам какво да правя. Утре рано сутринта ще ви донеса новите десени, но още днес много спешно се нуждая от няколко марки. Няма ли да ми дадете тези пари в предплата, господин Зайделман?

— Не — гласеше краткият и студен отговор.

— Но няма как да изгубите тази сума.

— Вече ми дължите четири марки.

— Да, така е, но вие сте богат и ви е все едно дали утре ще ми удържите само четири марки, или пък осем или десет.

— Не, не ми е все едно. Един търговец винаги трябва строго да се придържа към принципите в търговията. Отстъпи ли веднъж от тях, със сигурност може да очаква неприятности.

— Не си спомням някога да съм ви причинявал неприятности — възрази Вилхелми.

— О, и още как, любезни мой!

— Кога?

— Ей сега; току-що! Знаете, че един от принципите ми е никога да не давам пари в аванс. Веднъж ме придумахте да направя изключение и ето че сега, вместо да си върнете дълга, вие повторно ми искате предплата. Това е достатъчно неприятно, драги мой! Отстъпя ли, в крайна сметка загубите ще останат за мен, а вие никога няма да се отървете от дълговете си. Не проумявате ли, че съм принуден да отхвърля молбата ви само за ваше добро?

— Но, господин Зайделман! Та представете си само болните! Студа! Бога ми, нуждая се от тази малка сума, за да предотвратя най-лошото!

— Драги приятелю, я не ми разправяйте приказки! — ядосано махна с ръка търговецът. — Вие, дребните хорица, вечно сте в най-голяма беда и си мислите, че ние, които с усърдие, работливост и упорита пестеливост сме си пробили път в живота, съществуваме на този свят единствено, за да оправяме вашия банкрутирал семеен бюджет. Спестете ми вайканиците си и ме оставете на мира! Гледайте как с приходите си ще можете по-добре да

вързвате двата края!

Вилхелми прехапа устни. Преглътна един хаплив отговор, защото отново помисли за положението в къщи и преди всичко за съвета, който му беше дала старицата.

— Е, тогава имам една друга молба към вас — с мъка продума той.

— Още една молба? Надявам се да не прилича на първата, а?

— За съжаление и тя е нещо подобно — призна десенаторът, като вече беше в състояние напълно да скрива треперенето на гласа си.

— Хайде, казвайте! — нетърпеливо настоя Зайделман. — Нали виждате, че нямам време за безполезни приказки.

— Господин Зайделман, вие ме познавате. Никой човек не може да каже нещо лошо за мен. Винаги съм проявявал чувство за чест и когато съм изпадал в беда, никога не съм го показвал пред хората. Досега не е имало случай да съм просил. Цялото ми същество се бунтува срещу това и...

— На въпроса! Спестете си дългия увод! Какво желаете?

— Днес ножът опря вече до кокала, господин Зайделман — продължи Вилхелми така, сякаш полагаше големи усилия да изговаря всяка дума. — Трябва да се погрижа за близките си. Глава на семейството съм. Затова съм длъжен да опитам всички средства, само и само да си помогна. Вие отказвате да ми дадете аванс. Добре, ще се примиря. Но ви питам: ще ми откажете ли и една малка помощ, една... милостиня?

— Милостиня ли? Какво по-точно имате предвид?

— Мисля си за малък подарък от онази каса за бедните, за която вашият брат в неделя събираше пари.

— Това не е моя работа. Ще трябва да се обърнете към него. Само че в момента е зает. Елате пак вечерта!

По лицето на Вилхелми се изписа смесица от уплаха, мъка и отчаяние.

— Господин Зайделман — простена той, — сам не знаете какво искате от мен! Да чакам чак до вечерта, да ме измъчват тревога и несигурност! Това е твърде много! Няма да го понеса. От сърце ви умолявам, направете за мен едно изключение! Вашият брат е добър човек. Сигурно не би ме отпратил с празни ръце и съм убеден, че няма да ви се разсърди, ако веднъж без изричното му одобрение се разпоредите да ми бъдат отпуснати няколко марки.

— Човече, как си го представяте всъщност? — избухна Зайделман. — Вярно, че аз отговарям за касата, но имам право да извършвам плащания от нея само по изричното нареждане на управителя. Освен това ми се ще да ви попитам дали изобщо сте били на онова събрание в неделя!

— Не — призна си десенаторът. — Имах много работа и...

— Ясно! — прекъсна го Зайделман. — Щом е така, не бива да храните никакви надежди... нищо няма да получите.

— Боже мой, защо?

— Защото естествено най-напред трябва да имаме предвид участниците в сказката, които са заявили подкрепата си на високите цели, преследвани от моя брат. И сам можете да си представите, че ще получим предостатъчно подобни молби.

Вилхелми пое дълбоко въздух.

— Разбирам ви, господин Зайделман — каза той унило. — Мизерията на хората в планините е голяма. Но, повярвайте ми, в момента моето семейство наистина е от онези, които най-спешно се нуждаят от помощ. Не, моля ви, не ме прекъсвайте! На самия мен ми беше невъзможно да присъствам на неделната сказка, но моята тъща е била там. Знам със сигурност, че дори е пожертвала последните си два пфенига за въпросната каса и следователно тя във всички случаи е от хората, които са се обявили в подкрепа на високите цели и идеали на вашия брат. Затова нека приемем, че говоря от името на тази старица, която заедно с мен е изпаднала в беда! Не би ли могло да се направи така, че...

— Страшно сте изобретателен, драги ми Вилхелми — усмихна се Зайделман и лицето му прие гадно и жестоко изражение. Както изглеждаше, той напълно съзнателно се наслаждаваше на мъките на този човек, застанал пред него в унизителната роля на смирен просител. Търговецът имаше такъв вид, сякаш изпитваше голямо удоволствие от това, че може да накара десенатора да преживее такива тежки и горчиви минути. — Вие непрекъснато измисляте все нови и нови трикове, за да се измъкнете някак от затрудненото си положение, но трябва да ви заявя, че няма да стане така, както сте си наумили.

В този момент Вилхелми вдигна глава. Няколко секунди внимателно се взира в лицето на своя мъчител. Уплаши се. Онова, което прочете в него, бе неумолимост и жестокост. Разбра, че всяка надежда за помощ е напразна.

Десенаторът изправи гръб и изпъна рамене. Твърдото му решение да не позволява повече да го измъчват съвсем безполезно, се изписа по лицето му. Вече беше отворил уста, за да каже няколко твърди думи, които щяха да сложат край на безплодния разговор, когато Зайделман, изглежда, правилно разгадал какво може да означава стегнатата стойка и изражението на другия, изведнъж омекна.

— Вилхелми — поде той, като се изправи пред десенатора, — вие

знаете, че винаги съм бил благосклонен към вас.

Художникът го изгледа подозрително, понеже за пръв път чуваше търговецът да му говори с такъв тон.

— Така ли е, или не е? — продължи Мартин Зайделман.

— От друга страна, вие също знаете много добре, че аз винаги съм работил добре — отвърна Вилхелми, избягвайки прекия отговор.

— Работил, не работил добре... заради вас не мога да погазя принципите си. Но все пак може би всичко ще може да се уреди другояче. По какъв начин сте работили този път? Първо само цветовете ли съчетавате, или направо изцяло изработвате десените?

— Изцяло ги изработвам.

— Значи все пак някои от петте са напълно готови, нали?

— Вече имам четири готови. Вчера преди обед започнах последния десен.

— Ами че тогава вземете четирите и ми донесете листовете! Така ще мога да ви изплатя възнаграждението, без да нарушавам принципите си и да се излагам на опасността от загуба.

— Наистина това е изход! — облекчено въздъхна Вилхелми. — Изобщо не се сетих за тази възможност.

— Хайде, вървете! Ще ви чакам тук. Вилхелми се втурна навън и само след броени минути се върна, останал без дъх.

— Я сега да видим! — снизходително каза Зайделман. Той взе листовете в ръка и започна да ги оглежда. Постепенно лицето му придоби недоволно и навъсено изражение. После се приближи до прозореца, за да може по-добре да вижда.

— Хмм! — разочаровано промърмори той. Вилхелми внезапно почувства как надеждите му се стопяват. Зайделман се обърна към него с думите:

— Това оригинални скици ли са? — попита търговецът, поглеждайки изпитателно Вилхелми. — Искам да кажа... това ваши собствени проекти и идеи ли са?

— Разбира се!

— Не сте ли виждали нещо подобно преди това?

— Но, господин Зайделман, какво означават тези въпроси? Всички десени, които ви предавам, са плод на лично мои идеи и са съвършено нови разработки.

— Хмм!... Но изглежда, че в този случай се заблуждавате. Я си помислете по-добре!

— Не мога да си спомня за някакъв десен, който да е бил подобен на

някои от тези четирите.

— Тъй, тъй! И все пак, когато за последен път бяхте при мен, ей тук лежеше един лист с нов десен.

Вилхелми трепна, като че ли някой го беше ударил с камшик.

— Не... не съм виждал... такова нещо — заекна той.

— Беше ей тук, на масата, точно пред очите ви.

— Бога ми, за пръв път чувам за това!

— Я не намесвайте милия дядо Боже в тази работа, драги! Ще ви обясня как стоят нещата! Някакъв десенатор дойде при мен да пита за работа и после ми изпрати скица на един от своите десени. Бях я оставил на масата, ей там, под носа ви. Там! Очевидно цветовете и фигурите са останали в паметта ви... може би и подсъзнателно.

— Невъзможно!

— Но сигурно е станало така, защото и четирите ваши скици приличат страшно много на онзи десен.

— Такова нещо... не, господин Зайделман, такова нещо не би могло да ми се случи!

— Не се заричайте! Това може да сполети дори и най-добрия художник, както и най-съвестния и старателен работник.

— Ще бъдете ли така добър да сравните моите скици с другата?

— За съжаление няма как да стане, защото я изпратих обратно.

Вилхелми безпомощно сведе глава.

— И това ли още! — простена той.

— Да, много неприятно. Жал ми е за вас, но нищо не мога да променя. При това положение на нещата естествено вашата работа е безполезна за мен.

След тази жестока вест последва кратко мълчание. После Вилхелми направи последен отчаян опит за спасение.

— Господин Зайделман, съвсем ли е невъзможно да сравним моите скици с другата?

— Е, не е дотам невъзможно. Или ще трябва да изпра тим вашите работи, или да изискаме онази скица. Какво предпочитате?

— Разбира се, второто. Тогава и сам ще мога да се уверя как стоят нещата.

— Хмм, драги мой, да не би да се съмнявате в думите ми?

— Но, господин Зайделман, нима бих могъл...

— Добре, добре! Нека не се отклоняваме от въпроса! Даже и в най-благоприятния случай ще измине доста време. Следователно сега-засега остава в сила решението ми, че не се нуждая от вашата работа.

— Ами... ами парите?

— Но вие не можете да настоявате да ви платя за нещо, което няма никаква стойност за мен, нали?

Десенаторът смутено въртеше шапката си в ръце. Идеше му да се разкрещи от отчаяние, но все пак се овладя и събра сили за един последен въпрос:

— Ами аванса, господин Зайделман? Възмутеният Мартин Зайделман кипна:

— Аванс ли? Е, този въпрос наистина не го очаквах! Не ви дадох аванс, когато бях убеден, че още утре ще ми донесете скиците си, а още по-малко пък съм готов да ви го дам след като знам, че ще изминат седмици, преди да можете да ми представите нещо ново.

— И с какво ще живея дотогава?

— Нам що ни е? Ти гледай! — каза Зайделман с такъв тон, който нямаше как да не разгневи дори и най-добродушния и търпелив човек. Десенаторът стисна зъби така, че те изскърцаха.

— Знаете ли към кого са били отправени тези думи, които току-що изрекохте? — попита той с разтреперан глас.

— Това е просто един известен израз.

— По-късно са станали известен израз, господин Зайделман. Първоначално са били само библейски думи. Такъв отговор е получил Юда Искаротски, след като се е разкажал за своето деяние и захвърлил трийсетте сребърника в краката на свещениците.

— Възможно е.

— После отишъл и се обесил. И аз ли да постъпя така?

— Драги Вилхелми, каква полза ще има вашето семейство от смъртта ви? — попита Зайделман със студен, кажи-речи, подигравателен глас. — Подобни положения представляват изпитания, от които човек излиза пречистен и по-силен.

— Или в които загива. Ако Бог наистина е всемирната любов, той не може по такъв начин да подлага хората на изпитание.

— Всичко това са безполезни приказки, за които нямам никакво време. Моля, спестете си ги!

— И какво ще стане с тези четири скици?

— Засега ще ги задържа, за да ги сравня с другата работа, за която стана дума. Нали така пожелахте! После ще ви съобщя резултата. За днес няма какво повече да си кажем.

Той му обърна гръб. Вилхелми почувства в гърлото си някаква буца. Олюлявайки се, излезе навън. На улицата го посрещна студеният зимен

вятър. Това го накара да се опомни. Той се спря и погледна надолу по улицата. Попита се: „Ами сега?“

Помисли си за положението у дома и тръпки го побиха, като си представи как ще прекрачи прага с празни ръце. Воплите на неговите близки сигурно пак щяха да му късат сърцето, а той нямаше да може с нищо да ги утеши. Напротив, трябваше да им каже страшната вест, че и утре, и вдругиден, и изобщо през близките дни няма да получи никакви пари.

Неизказана болка и горчивина завладяха измъчения човек. Трябваше да започне отново, да измисля и да рисува нови десени! Но това бе просто немислимо без храна, без осветление, без топла стая и без пари за лекарство, което да помогне на болните.

И така той бавно се повлече към къщи с наведена глава, докато най-сетне изведнъж забеляза, че се е озовал пред входната врата на дома си. После бавно влезе в стаята, където се намираше неговата чертожна маса и където лежаха болни жената и децата му. Нямаше нужда тъщата да го пита за резултата от посещението му у Зайделманови. По изражението на лицето му тя разбра какво е положението. Затова го дръпна настрана. Искаше да ѝ разкаже всичко, без болната жена да чуе лошата вест.

След като Вилхелми описа на старицата цялото си нещастие и огромните си страдания, тя успокоително го погали със съсухрената си ръка по челото и каза:

— И все пак не бива да губиш нито смелост, нито упованието си в Бога! — напомни му тя. — Остани сега поне за малко тук! Междувременно ще отида до жената на господин доктора и ще взема каквото ни обеща. Когато се върна, аз ще наглеждам болните, а ти ще отскочиш до Червената воденица да се видиш с брат си. Дори и да не може да ти помогне, поне си поговори с него! Понякога и това се отразява благотворно!

Вилхелми кимна. Той бе съгласен на всичко и бе готов на всичко. Волята и енергията му се бяха прекършили.

Чака почти цял час, докато старицата се върне. А когато дойде, на малка шейничка, която теглеше след себе си, тя донесе един хляб, едно гърне с мляко и друго с бульон, малко масло и дори четири яйца. Домъкна също и чувалче с въглища и голям наръч дърва. Сърцето ѝ преливаше от благодарност към доброто лекарско семейство, което ѝ бе подарило всичко това.

Под влияние на успокоителните ѝ думи, някои от които долитаха и до болната жена, настроението на десенатора малко се поразведри. Той не се възпротиви, когато го побутна към входната врата, и веднага се отправи

на път към Червената воденица, за да посети брат си, който също мизерстваше, но имаше златно сърце. И да не беше в състояние да му помогне, може би щеше да му даде някой съвет. Но във всички случаи поне щеше да чуе някоя и друга сърдечна и съчувствена дума.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА В ЧЕРВЕНАТА ВОДЕНИЦА

Вилхелми излезе от селото по околния път, който водеше към Хайнгрунд, но преди да стигне до там, минаваше покрай една воденица, построена от червени тухли. Затова в цялата околност всички я наричаха Червената воденица.

Тя беше разположена в края на гората в подножието на стръмен планински склон и представляваше стара полусрутена постройка. Мелничарят беше работил тук дълги години като калфа, а после се беше оженил за дъщерята на своя майстор. Така воденицата му се падна като наследство, разбира се, заедно с всички дългове, които тегнеха над нея.

Новият мелничар беше работлив и сръчен човек и допреди някоя и друга година все още можеше да се надява, че ще преуспее със собствени сили. Но ето че собственикът на каменовъглената мина „Божия благословия“ барон Фон Вилдщайн изгради съвсем наблизко огромна парна мелница по американски образец и оттогава Червената воденица често не работеше по цели седмици.

Вилхелми мина през долината и скоро видя, че от комина на старата постройка се извиваше дим. Помисли си : „Те могат да си позволят поне една отоплена стая.“

Когато влезе в коридора, носът му усети много приятен примамлив аромат.

„Печено?! — учуди се той. — И то, както ми се струва, от дивеч. Как ли брат ми се е докопал до него? Да не би да...“

Вилхелми почука на вратата и отвътре се разнесе едно силно: „Влез!“

Той натисна дръжката, влезе и в стаята завари брат си и жена му да се хранят.

Мелничарят доста приличаше на десенатора, но изглеждаше много по-добре охранен от него. Жена му беше, кажи-речи, дебела. И все пак по лицата им личеше, че не са били пощадени от грижи и тревоги.

— Идваш тъкмо навреме! — подвикна му мелничарят. — Сядай и си хапни с нас!

— Ухае ми на печен дивеч! — Сърнешки бут!

— Че откъде го взе туй скъпо ядене?

— Подарък.

— От кого?

— Тайна.

— Ами тогава... по-добре да не...

— Глупости! Не съм станал браконьер. Сядай и започвай! Макар и все още малко колебливо, десенаторът се подчини. Мелничарката сложи на масата чиния и прибори и за него, а после пак седна на мястото си.

Скоро всички съмнения и колебания на Вилхелми относно произхода на печеното бяха забравени. Измъчван от вълчи глад, той лакомо посегна и си отрязва едно парче. Но тъкмо когато се канеше да пхне в устата си първата хапка, изведнъж пак се разколеба.

— Какво има? — попита го Мелничарката.

— Не мога... жена ми и децата ми...!

Той остави вилицата и ножа на масата и с въздишка се облегна назад. Мелничарят слисано поклати глава, ала жената кимна като на себе си и каза:

— Струва ми се, че знам какво му е. Не може да яде, защото семейството му гладува. Нали, Вилхелми?

— Да — призна десенаторът. — Още първата хапка ще ми приседне. Брат му смутено се изсмя.

— Да, да, такъв си си ти! На пръв поглед имаш вид на корав и суров човек, но сърцето ти сякаш е от восък. Ала ако те измъчва само мисълта за семейството, хапвай си спокойно! И за жена ти, и за децата ти ще има достатъчно. Подариха ни цяла сърна.

— Цяла сърна ли? Да не би да е от лесничея Вундерлих? От него може да се очаква подобно благодеяние, макар по този начин сам да се лишава от няколко разкошни гуляя.

— Няма да ти отговоря нито с „да“, нито с „не“. Първо да се нахраним, а после ще научиш всичко.

Вилхелми не чака да го молят повторно и за съвсем кратко време изяде голямо парче месо.

— Днес нагъваш като разпран! — засмя се мелничарят. — Навярно си имал дълги пости, а?

— Да, така е — въздъхна брат му. — В последно време ми върви дяволски зле.

— Защо не дойде по-рано при нас?

— Че какво ще търся у вас? Нали знам какви грижи са ви налегнали. Мелничарката хвърли на своя девер съчувствен поглед.

— Наистина ли сте толкова зле у дома? — тихо попита тя.

— За съжаление — кимна десенаторът. — Не ни провървя като на вас. Вие си имате печеното, топла стая, а и... както разбирам от тракането

на мелницата... не ви липсва и работа.

— Слава Богу, работа имаме! — каза мелничарят. — Де да можеше все така да продължава!

Мелничарката наведе глава, сякаш искаше да преглътне някаква забележка, която ѝ беше на езика.

В същия миг отвън се разнесе звън. Мелничарят трябваше да излезе, за да досипе ново зърно.

— Нещо ти тежи на сърцето, а? — попита Вилхелми, когато останаха насаме с мелничарката.

— И още как! — въздъхна жената.

— Мога ли да попитам какво е то?

— Навярно той сам ще ти каже. В името на Бога, моля те да го посъветваш да се откаже!

— Нима брат ми замисля нещо лошо?

— Да, да! Направи ми тази услуга, опитай всичко възможно, за да го разубедиш!

Веднага след това разговорът между двамата бе прекъснат. Мелничарят се върна и хвърли въпросителен поглед към жена си.

— Е, сигурно вече ти е изплакала мъката си — подхвърли той с добродушна усмивка. — Паулине, вдигни масата и бързо се върни пак при нас! Съпрузите трябва да са искрени един към друг. Трябва да чуеш какво ще каже и брат ми за онази работа.

Жената разтреби масата и после отново седна при мъжете.

— Значи у вас върви на зле, а? — поде мелничарят. — По-зле от когато и да било.

— Вече спомена, че нямате какво да ядете. Впрочем и ние я бяхме докарали дотам.

— А жената и децата лежат тежко болни и не се знае дали ще оживеят.

В очите на мелничарката се появиха сълзи. Вилхелми ги видя и вече не му беше възможно да се владее. Подпря лакти върху масата, скри лице в дланите си и заплака беззвучно.

Мелничарят понечи да му каже някоя утешителна дума, обаче жена му направи знак да не се меси. И беше права. Наплаче ли се човек, тогава и на сърцето му олеква.

Оставиха Вилхелми на мъката му, докато най-сетне той вдигна глава, изтри сълзите си и каза, сякаш трябваше да се извини:

— Не се чудете, че не успях да се съдържа тъкмо пред вас. Но нали у дома не бива да издавам какво ми е на душата.

— И добре правиш — кимна мелничарката. — Спокойно можеш да споделиш с нас каквото ти тежи на сърцето!

И Вилхелми им изплака цялата си мъка. Накрая подробно им разказа и какво му се беше случило при Зайделман. Тогава неочаквано мелничарят удари с юмрук по масата и извика:

— Постъпил е лошо, направо отвратително! Не очаквах подобно нещо от него, защото... към нас се държи по-дружелюбно.

— Към вас ли? Какво имаш предвид?

— Осигури ни работа. Сега мелим за него. Затова от толкова дълго време насам във воденицата ни пак има живот.

— За Зайделман? — учуди се десенаторът. — Че за какво му е на него толкова много брашно и откъде е взел зърното? Семейството му не е чак толкова голямо, че да му е необходимо такова количество за изхранване.

— Той си е направил сметката. Получил е зърно от другата страна на границата. Сега го мели, а после ще продаде брашното на едро. Казва, че щял добре да припечели.

— И къде е складирано това зърно?

— Горے, в парната мелница. Тя не може да се справи с всичкото, понеже много бързат, и затова аз ще им помогна. Ето как получих работа за по-дълго време, а Зайделман скрепи сделката, като веднага ми даде сто марки в предплата.

— Сто...?! Невероятно! Това хич не е в характера му! Мелничарката хвърли скришом многозначителен поглед към мъжа си, после му даде таен знак с очи, посочвайки към девера си, и накрая, без да я види десенаторът, направи с пръсти познатата пантомима за броење на пари.

— И така сам виждаш — продължи мелничарят след това, — че поне за близкото бъдеще се отървахме от грижите си. Хмм... в крайна сметка бих могъл да се лиша от четирийсет марки. Ако ти трябват, вземи ги!

Вилхелми скочи на крака и зяпна двамата така, сякаш мислеше, че сънува.

— Мили Боже... четирийсет марки!... Това не може... не може да е истина!

Както изглеждаше, тази сцена взе да става за мелничаря, кажи-речи, мъчителна. Той попита:

— Е, искаш ли?

— И още как! О, никога няма да го забравя! Сега ми олекна на сърцето! Ще можем да се нахраним, да стоплим стаята, а също да купим и лекарства! Сякаш се преродих! Имам чувството, че ми се е появил ангел

спасител.

— Е, е — усмихна се мелничарката. — Ние сме само хора и освен това наш дълг е да помагаме, когато ни е възможно.

— О, какво добро сърце имаш! Но сега трябва да вървя! У дома моите хора са в бедствено положение. Не бива нито минута да ги оставям в тази мъчителна тревога!

Десенаторът се отправи към вратата, преди още да беше получил четиридесетте марки. Но мелничарят го възпря, посочи му стола, откъдето току-що беше станал, и го помоли:

— Почакай още мъничко! Колкото и да са зле твоите хора, все ще могат да издържат някоя и друга минута. Трябва да ти разкажа нещо и да те помоля за съвет, защото много ми се иска да знам какво мислиш по един въпрос.

Десенаторът отново седна на мястото си, а мелничарят смутено взе да се почесва зад лявото ухо.

— Е, Паулине — обърна се той най-накрая към жена си, — как да започна? Все пак това е една твърде опасна и съмнителна история!

— Да — кимна тя, — твърде опасна история!

— И за какво става въпрос? — попита Вилхелми.

— Хмм! За една сделка.

— С кого?

— С... хмм!... Е, нека ти кажа, с Горския призрак! Мелничарят очаквателно погледна брат си право в очите. Мислеше си, че признанието му непременно ще подейства на десенатора като пословичния гръм от ясно небе. Ала се видя измамен в очакванията си. Вилхелми не се изплаши, не скочи от мястото си, от устата му не се отрони никакво възклицание, изразяващо изненада. Само краткотрайният по-особен блясък в очите му издаде, че тази страшна вест изобщо му беше направила някакво впечатление.

— Тъй, тъй — каза той учудващо спокойно. — Значи предводителят на контрабандистите ти изпрати свой човек, така ли?

— Не. Самият той дойде при мен.

— Кога?

— В неделя.

— Разкажи ми всичко по-подробно!

— Е, нали знаеш, че жена ми и лесничейката са добри познати. В събота Паулине отиде в лесничейството и аз останах сам почти до полунощ. И ето че някой внезапно почука отвън по капака на прозореца. Помислих си, че е Паулине, и това ме учуди, защото, доколкото си

спомнях, тя беше взела ключ. Но когато отворих входната врата, за моя изненада пред мен застана един мъж. Беше Горския призрак.

— Ти веднага ли го позна? Как изглеждаше?

— Отначало, разбира се, не успях нищо да различа, защото непознатият без много церемонии се вмъкна покрай мен в къщата, а в коридора нямаше светлина. „Сам ли сте? — попита ме той. — Знам, че жена ви е у лесничея, и използвам случая да поговоря с вас. Пуснете ме да вляза в стаята!“ Той тръгна пред мен, а аз го последвах. И ето че след малко се изправи пред мен точно такъв, какъвто го описват: крачолите на панталоните натъпкани в ботуши с високи кончови, къса шуба и шапка. На лицето му черна маска. Изпод нея гласът му звучеше глухо.

— Тъй, тъй! — обади се Вилхелми все още толкова необяснимо спокойно. — И какво искаше от теб? Кажеш-речи, вече го подозирам.

— Не, не можеш да го подозираш. Пожела нещо много странно — да му дам на разположение задната изба!

— И ти се съгласи с предложението му?

— Това не беше предложение, а настоятелно искане. Да не си мислиш, че кой знае колко ме е питал или молил?

— Е, все пак е трябвало да те попита.

— И през ум не му е минавало. Настоя да му отстъпя избата и предложи годишно да ми плаща за нея по двеста марки. И незабавно ми даде половината от тази сума.

— Аха! Значи парите, които искаш да ми заемеш, са от Горския призрак, така ли?

— Не, Спокойно можеш да ги вземеш. Те са от Зайделман. Стоте марки на Призрака си лежат непокътнати в чекмеджето.

— Но ти знаеш ли на каква опасност се излагаш? Той сигурно ще използва избата ти за склад на контрабандни стоки. Това е съвсем ясно.

— О, не! Нищо подобно! И тъкмо това представлява за мен най-голямата загадка. Ще ми плаща годишно по двеста марки само за да му разреша да... да засипе избата ми! По-късно, след изтичане на договора ни, ще мога отново да извадя всичката пръст от нея.

— Е, това наистина не го разбирам — призна си десенаторът. — Може би иска само да те заблуди, а?

— Не — увери го брат му, — наистина ще я засипе. До тази вечер трябва да я опразня и да оставя ключа на вратата ѝ. След две седмици, тъй ми заяви зловещият посетител, сам ще мога да се убедя, че избата действително е затрупана, и тогава ще си получа обратно ключа. Както виждаш, изобщо не съществува никаква опасност.

Десенаторът бавно поклати глава.

— Това тепърва предстои да се разбере — каза той замислено. — Но ми стана ясно, че не си могъл да се противопоставиш. Обикновено Горския призрак подкрепя исканията си със страшни заплахи. И тежко и горко на онзи, който дръзне да не се подчини на тайнственото чудовище!

— Е, това е то! — възкликна мелничарят. — Горския призрак ме заплаши със смърт, ако откажа да му дам избата. А в противен случай много скоро съм щял да забележа, че всичко щяло да ми потръгне. И тъй аз се съгласих, след като ми обеща да уреди нещата така, че да си нямам никакви неприятности. А сега идва най-учудващото от цялата история. Още на следващия ден във воденицата дойде Зайделман и ми предложи да работя за него. Не е ли като в приказките?

— Хмм — промърмори десенаторът, — не вярвам в приказките. Те са за децата, а не за нас. Казваш, че Зайделман дошъл при теб, и то бащата, нали?

— Бащата. Вече ти обясних най-подробно, че иска да смели зърното възможно най-бързо, за да може по-изгодно да продаде брашното, и така нататък.

— И ти наистина ли мислиш, че тази поръчка е в някаква връзка с Горския призрак?

— Изобщо няма място за съмнение. През нощта ми обещават, че работите ми ще потръгнат, ако отстъпя избата си, и още на следващия ден получавам тази чудесна поръчка. Едва ли е случайно.

— Хмм! И как си обясняваш връзката между едното и другото?

— Доста дълго си блъсках главата над това и най-сетне изведнъж проумях как стоят нещата. Огледаш ли въпроса както трябва от всички страни, виждаш, че съвсем не е толкова сложен и загадъчен. Горския призрак оказва огромен натиск върху хората от Хоентал и околността. Той е, така да се каже, не-коронованият крал в тези планини. Бедните хорица са му пряко подчинени като контрабандисти, укриватели, пратеници и още знам ли как — стига само Горския призрак да има нужда от помощта им. Другите оставя на спокойствие. Но онези, които са му необходими, са принудени непременно да се подчинят на волята му, иначе така ще загаят, че ще е по-добре да вземат едно въже и да се обесят. Забележи добре — бедните хора! Винаги съм си мислил така. Обаче моят случай ми отвори очите. Незабавното появяване на Зайделман с въпросната поръчка сигурно е станало под натиска на Горския призрак. С изключение на барон Фон Вилдщайн Зайделманови са най-богатите в цялата околност, а очевидно и те са били принудени да се подчинят на волята на тайнствения Горски

призрак. Кой знае с какви средства за оказване на натиск разполага кралят на контрабандистите дори и срещу независимите предприемачи и търговци! Премисли ли човек по-дълбоко нещата, направо може да го хване страх. И ако нещата се погледнат от тази гледна точка, на клетник като мен, дето има само тази Червена воденица, никой не може да му се сърди, че не се е противопоставил на настоящето искане на Горския призрак.

Мелничарят млъкна и очаквателно погледна брат си. И жената, която следеше разговора с нескрит страх, наостри слух да чуе какво ще отговори Вилхелми. Обаче той гледаше втренчено пред себе си и изобщо не отвори уста. Тогава брат му не се сдържа и викна така, сякаш трябваше да го събуди от дълбок сън:

— Че кажи една дума, де! Ти какво мислиш за тази работа? Вилхелми изправи глава.

— Какво мисля ли? Ах, тъй! Е, ами може и да си прав! А може и не. За теб най-важното е, че сега си добре. Разказвай по-нататък!

— Не остана кой знае колко за разказване — промърмори мелничарят. — Най-много да чуеш още за сърната. Снощи я намерих пред входната врата с една бележка, на която пишеше: „Подарък от Горския призрак.“ Впрочем — продължи той със смутена усмивка, — глупаво стана, че Паулине се прибра, докато все още разговарях с призрака. Беше се вмъкнала съвсем тихо в кухнята и оттам чула всичко. Излезе едва след като Горския призрак си отиде. И сега трепери от страх. Но аз съм на мнение, че в тези неща жените нямат думата. Те са мъжка работа.

— О, напротив! — възрази госпожа Паулине. — Горския призрак нарушава законите. Този човек е не само контрабандист, а е и убиец, а който сключва с него споразумения, също може да очаква съд и присъда.

— Но, жено! Вразуми се, де! Може и да си права, но не бива да забравяш какви заплахи изрече срещу мен Горския призрак! Ако не се бях съгласил с предложението му, щях да си създам в негово лице опасен враг, а това можеше да ми струва живота. Горския призрак няма да се поколебае да ликвидира някой свой противник.

Жената въздъхна и замълча. Но затова пък изведнъж, без някой да го беше подканил, десенаторът заговори:

— Да, това може да се очаква от него — съгласи се той с брат си. Горския призрак е безскрупулен и жесток. Самият аз го изпитах на гърба си.

Мелничарят му хвърли учуден поглед.

— Ти ли? — попита го. — Че нима имаш някакво вземане-даване с

него?

Десенаторът само кимна и ъгълчетата на устата му се свиха. После каза:

— Донякъде! За съжаление! Този подлец поиска от мен да изпълнявам куриерски поръчки за него. Досега, все още не е успял да ме склони, макар че положи големи усилия.

— Значи е разговарял с теб, така ли?

— Да. На няколко пъти ме издебва, когато вечерно време излизам за около половин час на въздух, за да си почина от работата. Този човек е колкото нахален, толкова и хитър и умее да се възползва от удобни за него случаи. Той знае, че съм в тежко положение, а както е известно, нуждата закон изменя. Той на това и разчита. Изпаднал ли си в беда, боледуват ли жената и децата ти, боледуват ли тежко, тогава приемаш всякаква помощ и си склонен да не се вслушваш много-много в гласа на съвестта, на който иначе всеки почтен човек винаги обръща внимание. Можете да си представите колко ми беше трудно на три пъти да отхвърлям предложението на този изкусител. Винаги ми обещаваше по един лъскав талер само за да отнесе някакво писмо в близката околност. Но устоях на тази съблазън.

— Блазе ти! — кимна мелничарката. — Чистата съвест... Но тя не успя да продължи. Ядосан, мъжът ѝ я накара да млъкне с едно рязко махване на ръката.

— Не говори така, жено! Сигурно е, че не съм негодник и винаги съм гледал ръцете ми да останат чисти. Но човек трябва някак да живее, а още повече ако е глава на семейство, той има задължения към близките си. Сама виждаш какво е донесла моралната устойчивост на моя брат. Нищо, освен мизерия! Кой знае как и колко хора е настроил срещу него Горския призрак и преди всичко самия Зайделман! И това ще продължава, ако той реши и по-нататък да се опъва. Мислех си, че преди малко достатъчно убедително ви обясних нещата. Законно — незаконно, все едно. Стигнал съм до извода, че обърне ли се към теб Горския призрак за нещо, не бива да му отказваш. Иначе в Хоентал, а и изобщо в този край за теб няма да има оправия. Ако това положение на нещата се струва на властите непоносимо, нека намерят някакъв изход и нека сложат край на престъпленията на краля на контрабандистите. Ама изобщо не са в състояние да го направят. Неспособни са да ни защитят срещу този безскрупулен тип, тъй че ние сами трябва да се погрижим за себе си. Братко, ако си умен, занапред постъпвай според това, което чу от мен!

Жената не каза нищо, а десенаторът бе станал много замислен.

— Да, да — промърмори той като на себе си, — пак ще си помисля.
— После изведнъж стана. — Трябва да си вървя. Моите хора сигурно ме очакват с болезнено нетърпение.

— Тогава ще отида да взема парите — каза мелничарят. Той се отдалечи и след малко донесе обещаните четирийсет марки. Очите на десенатора заблестяха от радост и вълнение, докато ги прибираще в джоба си.

— Братко, това се казва да помогнеш на хора, изпаднали в крайна нужда! — рече той. — Сега ще можем да се нахраним! А семейството ми може и да оздравее.

— Може би парите ще ти стигнат за някоя и друга седмица.

— Ще ги харча страшно пестеливо и преди всичко още тази нощ в отоплената стая ще нахвърлям няколко нови десена, които сигурно ще станат хубави.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

МЕЖДУ ВЕЧЕРТА И УТРОТО

Арнд и Вундерлих се върнаха от окръжния град в лесничейството. Ратаят Кристиан получи доста голям бакшиш, който усмихнато пъхна в джоба си. Парите, които трябваше да получи неговият господар за направената услуга, бяха собственоръчно предадени от лесничея още през следобед на същия ден. Той сам предложи да свърши тази работа, защото веднага разбра, че няма да го свърти в къщи. Измъчваше го безпокойство, както и трескаво очакване на обещаното му от Арнд приключение.

Среща с Горския призрак! Иха-а, та това беше съвсем по вкуса на лесничея. Не беше в състояние да мисли за нищо друго. А както е известно, комуто сърцето прелива от вълнуващи чувства, той не може да мълчи и тъкмо затова на добрия и почтен съпруг му беше страшно трудно да си държи устата затворена пред своята Бербхен.

Тъй като все още беше февруари, мракът се спусна сравнително рано, още повече, че небето се бе покрило с тънки облаци, които не пропускаха нито лунната, нито звездната светлина.

Този път вечерята в лесничейството бе твърде мълчалива и припряна. Накрая Вундерлих взе лулата си, запали я и нетърпеливо започна да крачи нагоре-надолу из стаята.

— Какво ти става? — учудено попита лесничейката. — Днес си направо като живак.

— Не ги разбираш тези неща. Предстои ми да върша важна работа.

— Ах, ти, мили Боже! Да не би да си попаднал по дирите на някой браконьер? Внимавай, старче! Ако стрелят по теб и те ранят...

— Глупости! — изръмжа Вундерлих. — Избий си браконьерите от главата. Имам далеч по-важна задача. Излизам с господин братовчеда.

— Аха, тъй значи. Всъщност можех да се досетя. Господин братовчедът изведнъж стана най-важната личност сред нас.

— И наистина е така. Бербхен, ако знаеше само онова, което аз знам! — каза лесничеят с дълбока въздишка, защото страшно му тежеше тайната, от която не можеше да се отърве. — Казвам ти, това е истински мъж! Ще има да се чудиш и маеш!

— На какво?

— Хмм! На какво! Ама че въпрос! Не бива да му отговарям. Но, Бербхен, бъди спокойна! Скоро и ти ще узнаеш всичко.

В същия миг на вратата на стаята се почука. Арнд, който вече беше вечерял горе в стаичката си, дойде, за да вземе Вундерлих и да отидат да свършат своята толкова важна работа. Лесничейт мигновено навлече дебелия шуба и си сложи филцовата шапка. После посегна и към пушката си.

— Да я взема ли? — попита той Арнд. Детективът само кимна и с няколко кратки думи се обърна към лесничейката:

— Ако някой в наше отсъствие дойде и попита за мъжа ви, моля ви, не казвайте, че е излязъл с мен. Просто е отишъл в гората и ще се върне едва към полунощ. Тези сведения са достатъчни.

След това двамата мъже излязоха навън. Арнд определяше посоката. Насочи се към местността, където се намираше мината. Щом лесничейт забележа това, не скри учудването си и попита:

— Към каменовъглената мина ли отиваме?

— Да. Там наблизо имаме уговорена среща. Пазачът Лаубе ще ме свърже с Горския призрак. Вундерлих тихо подсвирна.

— Лаубе ли? Старият лицемер! Дяволът ми е свидетел, винаги съм подозирал, че работата му не е съвсем чиста. Но че е бил и един от най-доверените хора на Горския призрак, не, и през ум не ми е минавало. Значи Лаубе ще ви свърже с него! А ще ми кажете ли какво друго предстои и преди всичко каква роля ще играя аз тази вечер?

— И бездруго току-що се канех да ви дам необходимите указания какво да правите — заяви Арнд. — И така, слушайте! Наближим ли терена на мината, ще се разделим. Възможно е да ме очакват, тъй че някъде може да има поставен пост, а нали не бива да разберат, че не съм дошъл сам! Ще се насоча право към къщата на Лаубе, Насреща, но малко встрани, има някакъв стар склад.

— Знам го — кимна Вундерлих. — Отлично съм запознат с цялата околност.

— Толкова по-добре. Та именно онзи склад е уговореното място за срещата ни с Горския призрак. Как мислите, ще успеете ли да се промъкнете зад задната стена на постройката, така че никой да не ви забележи?

— И още как! Това е дреболия за стар ловец като мен!

— Имам пълно доверие в сръчността ви, драги Вундерлих! Но ако все пак някой ви открие и ви спре, може би ще можете да обясните присъствието си с някакво служебно задължение.

— Разбира се, че мога, господин братовчеде. Необходимо ще е само да кажа, че наблизо съм намерил примки, заложили от някакъв негодник,

който вероятно е решил да хване някой и друг изгладнял заек. Никой не може да ми каже каквото и да било. Целият тамошен терен е собственост на господин барона, а аз съм на служба при него. Следователно имам не само правото, но дори и задължението да обикалям наоколо.

— Чудесно! — похвали го Арнд. — А сега по-нататък! Докато аз преговарям вътре в склада с Горския призрак, вие стойте на пост до задната стена на дъсчената постройка! Така ще преследваме няколко много важни цели. Първо, вероятно ще станете свидетел на разговора ни. Предполагам, че през тънката стена ще чуете всяка полугласно изречена дума. Второ, внимателно ще се оглеждате, за да видите дали нейде около склада не се е притаил някой съмнителен тип, който после ще ме проследи, за да разбере къде ще отида. Ако има такъв негодник, би трябвало да ме отървете от него по някакъв безобиден начин, който да не събуди никакви подозрения. Бъдете много предпазлив! Никой не бива да надуши умисъл в постъпките ви. И трето, пригответе пушката си за стрелба! В подобно положение човек никога не знае какво ще стане. Ако видите или чуете, че някой се кани да ме нападне или изобщо да използва насилие, намесете се! Но дори и тогава не е нужно да се издавате, че сте мой съюзник. Възможно е да сте се озовали наблизо съвсем случайно. Но това е само в краен случай. Докато обстоятелствата ви позволяват, останете скрит! Ясно ли е?

— Старият Вундерлих съвсем не е вчерашен — подсмихна се лесничейт. — Вече знам какво трябва да правя. Остава открит само въпросът как и къде пак ще се срещнем след като свърши разговорът ви с Призрака.

— Хмм. Имате ли някакво предложение?

— Предполагам, че после ще поемете по пътя за Хоентал, нали?

— Отначало — да. Но по-късно мисля да свърна към шосето за града. Ще изглежда така, сякаш искам още през нощта да стигна до окръжния град.

— Съвършено вярно. Точно така си представях и аз цялата работа. А сега внимавайте! Тръгнете ли по шосето, съвсем скоро ще минете през малка горичка. Там ще ви чакам. Ще се промъкна до нея направо през полето. Значи във всички случаи ще стигна до там преди вас. Само отначало ще внимавам да видя дали на връщане не ви застрашава някаква опасност, а после изчезвам към горичката.

Така всичко вече беше уговорено. Детективът използва един гъсталак край пътя, за да си сложи перуката и брадата, които беше носил още при първата си среща с непознатия. Скоро двамата се приближиха до околностите на мината и се разделиха както се бяха разбрали. Вундерлих

потъна в тъмнината на нощта отдясно на пътеката, а Арнд продължи да върви направо към минната шахта.

За свое учудване той никъде не можа да види жив човек, а с голяма сигурност бе предполагал, че тук някой ще го очаква. Най-сетне се отправи към жилището на Лаубе и почука на вратата. Съвсем скоро му отвориха. Лаубе се взря в тъмнината.

— Какво има? — попита той кратко и недоволно. Арнд посегна с десницата си към дясното око. Преди това беше застанал така, че върху него да пада слабата светлина, идваща откъм отворената врата. Нали Лаубе трябваше да забележи жеста му.

— Очакват ме — същевременно каза детективът.

— А-аа, вие ли сте! Но нали дадохте съгласието си за вчера?

— Да, обаче ми беше невъзможно да дойда. Надявам се и сега да мога да видя човека, с когото исках да преговарям.

— Ще опитам. Но ще се наложи малко да почакате. Най-добре ще е веднага да отидете в склада.

— Хубаво. Ще чакам там.

Лаубе изчезна в къщата, след като грижливо затвори вратата зад гърба си, а Арнд се отправи към склада. Докато вървеше, внимателно се оглеждаше за дебнещи наоколо шпиони, но не успя да открие нищо. В склада се настани най-удобно върху сламата и наостри слух. По едно време му се стори, че долови слаб шум край задната стена на дъсчената постройка. Вероятно това беше Вундерлих, който заемаше своя пост, но Арнд не желаше да поема риска да му се обади, защото не знаеше дали някой не го наблюдава тайно.

Тъй измина около половин час. После вратата на склада се отвори. Някой влезе вътре. Арнд се размърда и се покашля, за да обърне вниманието на човека върху себе си.

— Кой е там? — попита нечий глас.

— Завчера бях тук — отвърна Арнд.

— Накарахте ме вчера да чакам напразно — дойде твърде неблагоприятният отговор.

— За съжаление. Нямаше как. Та нали затова предварително си дадох един по-дълъг срок от два дни. Иначе и през ум нямаше да ми мине без всякаква причина да си навличам беля на главата и да изпадам в немилост пред могъщия и страшен Горски призрак.

Непознатият кратко се изсмя.

— Тъй, тъй! Е, не приемам думите ви за чиста истина, а по-скоро за подигравка. Нека не си губим времето в излишни приказки! Чух, че сте

доста добре осведомен за всичко, но въпреки това трябва да съм предпазлив. Нямам ви доверие и ще ви кажа, че няма да напуснете жив това място, ако не успеете да ме убедите, че не сте шпионин или някой преоблечен детектив, който си е поставил за цел да залови и мен, и хората ми.

„Мътните го взели — помисли си Арнд. — Това звучи доста по-различно от разговора ни завчера. Самият Горски призрак не е като своя доверен човек — хич не си поплюва.“ Но той не се остави да бъде сплашен с тази закана. Нали за всеки случай в джоба си имаше зареден револвер, а освен това Вундерлих стоеше зад склада с пушка в ръка.

— При тези обстоятелства — каза той привидно ядосан, — съжалявам, че изобщо се свързах с вас. Мислех си, че ще ме посрещнете по-добре и по-любезно.

— Не мога иначе — сърдито отвърна Горския призрак, чийто глас явно излизаше изпод някаква маска. — Налага се да съм по-предпазлив от всякога. Успях да узная, че наоколо се скита някакъв непознат подлец, който е попаднал на следите ми.

— А-а, тъй ли! — засмя се Арнд с добре изиграна непринуденост. — И сега се опасявате, че е възможно този човек да съм аз, така ли? Ами тогава, драги, навярно никога няма да се споразумеем. Съвсем иначе си представях сключването на нашата сделка. Един мой приятел, чието име не бива да назовавам, е много добър познат на някой си господин Михаловски, който от време на време идва да живее в окръжния град, и както ми казаха, бил с вас в постоянни делови връзки. Та този Михаловски е човекът, който чрез моя приятел ми обърна внимание на възможността да се отнеса до вас и аз много се надявам, че...

— Какво казахте? Че познавате Михаловски ли?

— Моят приятел го познава.

— То е едно и също. Трябва да ви призная, че сега изчезват всичките ми опасения. Вече наистина съм склонен да опитам някоя сделка с вас. Извинете ме за недоверието! Но сам ще признаете, че хората от нашия занаят трябва да са безкрайно предпазливи. Хайде да започнем да преговаряме! За мен е много важен следният въпрос: какво искате — да изпратите стока, или да получите?

— Искам да изпратя.

— Значи стоката трябва да бъде пренесена в Бохемия, така ли?

— Да.

— За какво става дума?

— За лекарства и бои.

— По дяволите! Митото за тях отгън е страшно високо!

— Но пък гешефтът е толкоз по-добър!

— И какво може да се спечели от тази работа?

— Шест хиляди марки.

— Чиста печалба? Така значи! Това се казва сделка! Съвпада с това, което ми съобщи моят... човекът, дето завчера е разговарял с вас. Кога смятате да изпратите стоката?

— Веднага когато на вас ви е удобно.

— Тогава още утре се предлага един много изгоден случай. Тези дни ми обещаха да получа от Бохемия доста солидна пратка, която ще приема тук и с помощта на хората си ще прибера на сигурно място. Това ще стане още през следващата нощ, в два часа след полунощ.

— Къде?

— В отсамния край на Хайнгрунд.

— Където, както разправят хората, съвсем наскоро сте имали толкова лош късмет?

— Да, именно заради това!

— Нищо не разбирам.

— Е, а работата е тъй проста! Граничарите ще мислят, че скоро едва ли ще дръзнем отново да се отправим към Хайнгрунд. Ето защо там ще се намираме сравнително в безопасност. Предполагам, че в момента Хайнгрунд ще е най-слабо охраняваната местност.

— Би било чудесно — кимна Арнд.

— Освен това — продължи маскираният, — не е изключено граничарите да си мислят, че изобщо няма повече да предприемем каквото и да било.

— Защо?

— Защото смятат, че вече са заловили Горския призрак, предводителя на контрабандистите. Сигурно сте чули тази новина в града. Несъмнено тя е била съобщена незабавно и на бохемските граничари. Сипали са и са задържали някакъв млад тъкач от Хоентал на име Хаузер...

— Да, да, носят се такива неясни слухове, които смятах за преувеличени. Помислих си, че всъщност става въпрос за някой обикновен член на вашата организация.

— О, не! Истината е съвсем друга. Онзи хлапак няма нищо общо с нас. Той е абсолютно невинен. Просто му е поставена клопка. Сега ще трябва да плаща за греховете на Горския призрак. За известно време това ще отклони вниманието на копоите на властите от нас. Но стига с тази

история! Нека се договорим докрай! И така, съгласен ли сте с място като Хайнгрунд?

— Нямам какво да възразя.

— А ще ви бъде ли удобно, ако утре прехвърлим и вашата пратка?

— Разбира се — съгласи се Арнд. — Само трябва да узная още някои неща. Колко души ще пренасят другата стока?

— Десет.

— Отлично! Какво съвпадение! Моите стоки също са разпределени в товари за десет души, така че вашите хора от Бохемия ще могат веднага да се заемат с моята контрабандна пратка.

— Готово. Тогава ще са достатъчни десетте души, които поръчах, за да пренесат моята стока от Бохемия.

— Хубаво! И така, по този въпрос се разбрахме. А сега нещо друго. Какво ще правим с паролата?

— В последно време изобщо не сме използвали пароли.

— Защо? Човек трябва да е безкрайно предпазлив. Във всеки случай моите носачи ще предадат стоката само срещу парола. Не желая излишно да се излагам на опасност.

— Нямам нищо против. Да речем, паролата ще бъде „Прага“. Ще предам думата на моите хора.

— Чрез съобщение в дъба?

— Да. За това кратко време нямаме друга възможност за уведомяване.

— Значи хората ви един по един ще отиват до дъба и също един по един ще се отправят към Хайнгрунд, нали?

— Да, така не е ли по-добре, отколкото ако преди това се съберат на едно място, което може да направи впечатление?

— Прав сте. И така утре в два часа след полунощ при отсамния изход на Хайнгрунд — обобща Арнд още веднъж уговореното. — Вие самият ще бъдете ли там?

— Естествено — при толкова важна сделка!

— И аз ще дойда. Е, през самата граница няма да минавам. Затова ми се иска да разбера какви гаранции ще ми дадете. Едва ли очаквате, че ще ви поверя стоката, без да бъда поне донякъде осигурен.

— Хмм — обади се Горския призрак. — Разбирам ви. Не искате да поемате никакъв риск. Но аз за пръв път съм изправен пред такъв случай. Обикновено работя с търговските си партньори в пълно взаимно доверие. Вижте! Не мога да ви откупя стоката, защото така ще понеса цялата загуба, ако бъдем заловени. А мине ли всичко добре, тогава ще трябва да делея с

вас печалбата. Ето това не ми харесва.

— Имах предвид само някаква малка гаранция — отвърна Арнд. — Да речем, две хиляди марки. Ще ми издадете съответния документ. После при поделянето на печалбата ще приспаднам тази сума.

— А как смятате да делим?

— За вас две трети, за мен една трета.

— Приятно ми е да го чуя. Ще ви издам такъв документ. Ще го донеса при Хайнгрунд. А на следващата вечер, да речем, в десет часа, ще ви чакам пак тук, за да си поделим печалбата.

— Добре. Тогава ще уведомя моя доверен човек в Брайтенау, че през следващата нощ моите стоки ще бъдат вече отвъд границата. Той е запознат с всичко и както сам ми каза, лесно ще се свърже с вашите хора. Имате ли други въпроси?

— Не.

— Значи се споразумяхме. Дайте си ръката!

Двамата мъже си разтърсиха ръцете.

Горския призрак се отдалечи с бавни крачки. Арнд го проследи с поглед през откρεхнатата врата и видя, че зловещият бандит поговори още малко с Лаубе, който бе стоял отвън на пост. За щастие пазачът не беше обикалял около дъсчения склад, иначе може би щеше да се натъкне на Вундерлих. След като двамата изчезнаха зад най-близкия ъгъл, Арнд също излезе от склада.

Престори се, че не може веднага добре да се ориентира в тъмнината, тръгна наляво, после пак се върна малко надясно. С това преследваше единствената цел да хвърли някой поглед зад дъсчената постройка, за да се убеди, че Вундерлих все още стои на своя пост. Най-сетне детективът се насочи към пътя и когато излезе на него, пое в посока към града. По този начин изобщо нямаше да се мярка в Хоентал. Крачейки най-спокойно, той се приближи към горичката, за която беше споменал лесничеят.

Не беше посмял явно да се обръща и да се оглежда дали някой тайно го следи, защото непременно трябваше да остави впечатлението, че не подозира абсолютно нищо лошо. Освен това подобна предпазливост бе излишна, понеже можеше да разчита на дадената от Вундерлих дума да бди над сигурността на „господин братовчеда“.

По-нататък всичко се разви според уговорката им. В горичката Арнд най-напред свали перуката и фалшивата брада, които си беше сложил за разговора с Горския призрак, за да не може кралят на контрабандистите да го разпознае, ако някой път случайно го срещне в Хоентал. Тъкмо свърши тази работа и някой го извика полугласно. Лесничеят се присъедини към

него и му съобщи, че човекът с високите ботуши, с шубата и филцовата шапка, който бе излязъл от склада, се е отдалечил заедно с Лаубе, без да се интересува повече от своя непознат търговски партньор. Думите „търговски партньор“ бяха изречени с неописуем тон и особена усмивка. Това доказа на детектива, че с острия си слух Вундерлих бе успял да проследи подробно целия му разговор иззад дъсчената стена на склада.

Докато вървяха по един коларски път през полето, който, описвайки голям завой, водеше надолу към Хоентал, лесничеят изприказва всичко, което силно занимаваше мислите му, за да му олекне.

— Господин братовчеде, уважението ми към вас нараства, кажи-речи, с всеки изминал час. Номерът, който току-що изиграхте на Горския призрак, няма равен на себе си. Трябва да си призная, че отначало имах какви ли не опасения. Една среща с този тип съвсем не е безопасна работа. А пък после адски се изпотих и притесних, когато негодникът взе тъй да ръмжи и да ви заплашва, че нямало да излезете жив от склада, ако не сте успели да разсеете съмненията му. Но малко по-късно всичко се разви съвсем иначе, тогава вие тъй чудесно го вкарахте в капана. Вече подозирам какво ще стане. Искате ли да отгатна?

— Отгатнете, драги Вундерлих! Убеден съм, че ще улучите истината.

— Е, след всичко, което чух, няма да е кой знае колко трудно. През идната нощ контрабандистите ще се съберат при изхода на Хайнгрунд в очакване да направят някоя страхотна сделка. Но ще се видят измамени, понеже там ще се натъкнат на силен отряд от граничари и полицаи под ваше ръководство. Познах ли?

— Точно така ще стане — кимна Арнд. — Утре още в ранни зори ще трябва да се захвана на работа.

— Това ще рече, пак да пътувате за града, нали?

— Да. Отново ще посетя полицията. Струва ми се, че ще успея за кратко време окончателно да реша задачата, която съм си поставил.

С такива разговори двамата стигнаха до селото, през което трябваше да преминат по цялата му дължина, за да се доберат откъм другата му страна до пътя, водещ към лесничейството. Би било твърде опасно, ако от мината бяха тръгнали направо да се прибират, защото някой скрит шпионин много лесно можеше да установи кой е бил непознатият, който бе направил толкова примамливо предложение на Горския призрак за неговата банда.

Двамата закрачиха по дългата селска улица. Прозорците на повечето къщи от двете ѝ страни бяха вече тъмни. Беше късно, а жителите на Хоентал, които покрай всичко друго трябваше да пестят и осветлението,

имаха навик през зимните месеци да си лягат доста рано.

Ето защо рядко срещаните тук-там осветени прозорци с още по-голяма сила привличаха вниманието на двамата среднощни странници. По едно време Вундерлих се взря в една малка порутена къщурка, която едва ли можеше да се каже, че има вид на обитаемо човешко жилище.

— Хмм — промърмори той под нос, — при Шулце още свети. Или той, или жена му будова, а ми се струва, че отдавна вече можеха да са си легнали. Та нали би трябвало да пестят всеки пфениг!

— Кой е Шулце? — попита Арнд.

— Може би най-големият бедняк в цялото село, като се изключат, разбира се, хората, настанени в приюта за бедни. Той обслужва вагонетките в мината и за това получава такова възнаграждение, с което буквално може да си купи само сол, хляб и картофи.

Арнд се намери да отговори, но не успя. В същия миг забеляза нещо, което го накара да забрави всичко друго, да сграбчи ръката на спътника си и припряно да го дръпне настрана.

— Бързо, Вундерлих! Елате!

С тези думи детективът се притаи зад гъстия жив плет, растящ покрай улицата. Лесничейт го последва без никаква съпротива. Но след като се скри, пожела да узнае какво става.

Детективът предпазливо посочи насреща към мизерната къщичка, където живееше онзи Шулце, за когото бе споменал Вундерлих.

— Погледнете там!

Вратата на малката постройка беше отворена. В рамката ѝ се появиха двама мъже. Единият, който държеше в ръка запалена газена лампа, за да осветява пътя на другия, бе облечен тъй мизерно, а и иначе изглеждаше толкова беден, че сигурно беше собственикът на порутената къщурка. Другият обаче имаше по-скоро вид на заможен човек. Носеше високи ботуши, шуба и шапка, а на лицето си беше поставил черна маска.

— Мътните го взели! Горския призрак! — прошепна лесничейт, защото си помисли, че пред очите му отново е онзи човек, който бе видял неотдавна да излиза от дъсчения склад при мината.

— Горския призрак! — кимна Арнд. — Или пък не! Защото това не е същият човек, с когото преговарях горе при мината. Този тук е по-строен, а и малко по-нисък. Имам много набито око за такива разлики и сигурно не се лъжа. Но облеклото на двамата е абсолютно еднакво. Винаги, когато не броди из заснежената гора, Горския призрак се появява в такива дрехи.

— Ами тогава значи има два Призрака, така ли? — попита смаяният Вундерлих.

— Точно така. Двама души, които работят в пълно разбирателство, се появяват под маската на Горския призрак. А сега тихо! Да видим какво става отсреща!

Човекът с лампата се сбогува с другия, като направи почтителен поклон. В отговор посетителят само едва-едва кимна с глава. После вратата се затвори. Горския призрак закричи нагоре по улицата, а това означаваше, че няма да мине покрай Арнд и Вундерлих, които го проследиха с напрегнати погледи от скривалището си.

— Ще трябва да установим накъде ще се отправи маскираният — тихо каза детективът. — Внимание! Винаги ще вървим в самия край на улицата и ще търсим прикритие! Ако случайно се обърне, не бива да ни забележи. А сега напред, преди да сме го изгубили от очи!

И така те се запромъкваха подир непознатия, който постоянно се оглеждаше ту наляво, ту надясно, но само не и назад. Очевидно въпреки късния нощен час Горския призрак не се чувстваше в пълна безопасност в селото и в случай на някаква неочаквана среща имаше пълна готовност веднага да изчезне нейде между плетищата и оградите и да офейка надалеч.

Преследването не продължи дълго. Арнд и Вундерлих трябваше внезапно пак да се прикрият, защото човекът с маската спря пред една къща, която не изглеждаше кой знае колко по-добре от съборетината на Шулце.

Изглежда, тук Горския призрак познаваше отлично всяка педя. Той почука на прозорчето, от което идваше слаба светлина на газениче. Някаква стара кърпа играеше криво-ляво ролята на перде. След почукването някой я отмести и на малкото прозорче се появи фигурата на мъж.

— Зайците започнаха да хапят кучетата! — изруга Вундерлих по своя особнячески начин с приглушен глас и любопитно надзърна над дъсчената ограда, зад която набързо се бяха скрили с Арнд. — Нима цялото село се е превърнало в бандитска бърлога?! Първо Лаубе, после Шулце, а сега и десенаторът Вилхелми!

— Тихо! — предупреди го Арнд, като вдигна възпиращо ръка. Искаше да чуе думите, които вероятно двамата щяха да си разменят:

Но се видя излъган. Прозорчето не се отвори. Нямахше какво да се подслушва. Главата на мъжа зад слабо осветеното стъкло рязко се отдръпна като при внезапна уплаха. А Горския призрак посочи повелително с лявата си ръка към входната врата. Несъмнено това означаваше само едно: отваряй!

И действително, обитателят на малката къща се подчини. При това

действията му бяха толкова припрени и объркани, че забрави отново да закрие прозореца с кърпата, така че можеше да се вижда какво става в стаята.

Вратата се отвори. Горския призрак побърза да се вмъкне в коридора. Вратата пак се затвори.

Арнд незабавно се придвижи малко по-напред покрай дъсчената ограда, за да може по-добре да наблюдава стаята, където вероятно щеше да се състои разговорът между Горския призрак и стопанина на къщата. Вундерлих, който не се отделяше от детектива, проточи врат. Почакаха така доста време, но напразно. Пред погледите им се откриваше бедняшка стая, или по-точно само част от нея, средата, където имаше маса и един стол. На масата бяха пръснати широки листове хартия, голям линеал и какви ли не други пособия за чертожни работи. Ала хора не се появиха — нито Горския призрак, нито домакинът.

Най-сетне вратата отново се отвори и Призрака излезе навън. Този път сбoguването не беше толкова раболепно. Предводителят на контрабандистите продължи нагоре по селската улица.

Още при появяването на маскирания, Арнд и Вундерлих бързо се бяха скрили зад дъсчената ограда, но скоро пак се изправиха. Най-напред детективът погледна към прозореца и направи едно важно откритие.

Човекът, когото беше посетил Горския призрак, стоеше пред чертожната маса и държеше в ръка нещо бяло — очевидно някакво запечатано писмо. След като го обърна няколко пъти насам-натам, той най-сетне го пхна в левия вътрешен джоб на палтото си. За Арнд това беше достатъчно. Той предполагаше за какво става въпрос и смяташе да си изясни тази работа докрай. Но първо трябваше да се уреди нещо друго. Направи знак на своя придружител да продължат преследването на Призрака.

При по-нататъшния развой на тяхното приключение ги очакваше още една изненада, изненада поне за Вундерлих. Доблестният лесничей направо не повярва на очите си, когато видя Горския призрак внезапно да се отбива встрани от улицата и да се отправя към къщата на Зайделманови. Там непознатият свърна към една малка портичка в градинската ограда откъм задната страна на парцела.

Горския призрак се пресегна над оградата, дръпна отвътре резето и влезе в градината на Зайделманови. Там за пръв път се огледа и назад. Беше цяло щастие, че още от самото начало Арнд се съобразяваше с подобна възможност и двамата с лесничея непрекъснато търсеха някакво прикритие. И макар това прикритие не навсякъде да беше особено добро,

дори нощната тъмнина им предлагаше известна закрила. Ето защо и този път Горския призрак не забеляза преследвачите си. Той пак затвори с резето градинската портичка зад гърба си и се отправи към дома на Зайделманови.

— Е, сега направо ми се взе акълът — рече лесничеят и това заявление бе последвано от дълбока въздишка. — Дори и у Зайделманови мерзавецът си влиза и излиза както си иска! Вярно, никога не съм смятал Зайделманови за образец на който знае какви добродетели, но... не, чак такова нещо наистина не съм очаквал от тях. Да общуват с Горския призрак, с краля на контрабандистите, с най-големия престъпник, който може да се срещне надлъж и нашир! Господин братовчеде, вие какво ще кажете?

— Е, да — обади се Арнд, който посрещаше всичко много по-сдържано от Вундерлих, — сега-засега Горския призрак наистина е истинският господар и повелител на Хоентал. За предводителя на контрабандистите всички врати са отворени. Всички трябва да му се подчиняват... дори и богатите независими Зайделманови... Но оставете това, драги Вундерлих! Във всички случаи Горския призрак скоро ще бъде свален от своя трон. Елате! Да се връщаме!

— Няма ли да почакаме, докато маскираният излезе?

— Не. Предпочитам да се върнем в селото. Имам си основания. Искам колкото е възможно по-скоро да си поговоря сериозно с онзи мъж, когото преди малко нарекохте Вилхелми. Що за човек е той? Очевидно го познавате.

Двамата закрачиха обратно по пътя, по който току-що бяха дошли. Не беше необходимо да се крият повече и затова вървяха по средата на улицата и спокойно разговаряха, без да си шепнат.

— Любопитен съм да разбера дали има жител на Хоентал, когото да не познавам — заяви Вундерлих. — Селото не е голямо. Поживееш ли известно време тук, опознаваш всички. А чертожникът Вилхелми си е роден хоенталец.

— Тъй, тъй. Чертожник ли е?

— Да, десенатор. Работи за Зайделманови.

— Изглежда, живее твърде мизерно, а? — Онзи, който е зависим от Зайделманови, сигурно никога няма да напълнее. Те никому не плащат прилично.

— Женен ли е?

— Да, има жена и деца, които вече от доста дни са тежко болни. На всичко отгоре трябва да се грижи и за старата си тъща. След като се ожени,

брат му получи Червената воденица, дето е горе до самата гора.

— Предполагам, че братът живее по-добре и тогава би трябвало по закон да помага на десенатора.

— Но не може, господин братовчеде. Самият той няма какво да яде. С построяването на новата парна мелница барон Фон Вилдщайн му подля такава вода, че, кажи-речи, няма вече никакви поръчки. А преди това работата му процъфтяваше. Мелничарят е трудолюбив човек, също както и десенаторът. Наследи воденицата потънала в дългове, но полека-лека я изправи на крака. Ала туй време вече отмина.

— Значи и десенаторът Вилхелми е трудолюбив човек? А иначе свестен ли е?

— Разбира се. Честен, почтен, порядъчен. Само е малко озлобен. Мизерията го направи такъв.

— Тогава вече знам как стоят нещата. Лесно обяснимо е, че макар и да обича справедливостта и законността, един такъв човек като нищо може да се поддаде на съблазнителните примамки на Горския призрак. Нуждата закон променя. А често нуждата погазва и най-хубавите човешки принципи. Както казах, искам да си поговоря с Вилхелми. Ще го накарам да се откаже от краля на контрабандистите, а така ще успея после да науча от него и последното, което ми е необходимо да знам за Призрака, за да сложа край на противозаконната дейност на този негодник.

— Хмм — промърмори Вундерлих. — Всъщност би трябвало да говорите за двама негодници. Нали преди малко сам заявихте, че двама мъже играят ролята на Горския призрак.

— Точно така — усмихна се Арнд. — Ще заловя и ще обезвредя и двамата.

Междувременно Арнд и лесничеят отново бяха стигнали долния край на селото. Няколко минути по-късно се изправиха пред вратата на къщичката, където живееше десенаторът Вилхелми. Без да му мисли много-много, Арнд повтори онова, което бе направил Горския призрак, и почука на осветеното прозорче, което отново бе закрито с кърпата. После побутна лесничея да мине напред.

— Вие говорете с човека! Той ви познава. Молим го само за един кратък разговор по важна работа.

Така и стана. Този път десенаторът отвори прозореца, изслуша желанието на Вундерлих и ги пусна да влязат.

— Това е моят братовчед Арнд — представи Вундерлих детектива. — Спешно иска да ви попита някои неща.

Десенаторът измери „братовчеда“ с неспокоен изпитателен поглед.

Ясно си личеше, че съвестта му не е чиста.

— За съжаление не мога да покана господата в стаята — извини се той, — понеже тя едновременно е и спалня, и всекидневна, и работна стая. Там лежат жената и децата ми. Те са болни. Ако нямате нищо против, да отидем в кухнята...

— Добре, добре — дружелюбно кимна Арнд. — Да вървим в кухнята!

Малката къщичка, която нямаше горен етаж, се състоеше само от две помещения — отдясно голямата стая и отляво кухнята, която не беше кой знае колко по-малка от нея. Между тях се намираше коридорчето.

Вундерлих се настани върху пейката на зиданата печка. Явно се канеше да играе ролята на слушател в предстоящия разговор. Вилхелми побутна един стол към детектива, а сам седна на масата точно срещу него.

— Мога ли да попитам какво ще желае господинът от мен? — с несигурен глас поде разговора Вилхелми.

— Само някои сведения — отвърна Арнд, който се стараеше и с тона, и с поведението си да разсее недоверието на десенатора. — Чух, че работите за фирма „Зайделман и син“. Добре ли печелите?

Въздишка на облекчение повдигна гърдите на Вилхелми.

— Ах, това ли било? — рече той, без веднага да отговори на въпроса, зададен му от Арнд. — Сега разбирам. Вероятно сте работодател, а може би дори и фабрикант и искате да ми предложите работа, навярно с благоприятни условия, отколкото при Зайделманови.

— Във всеки случай искам да ви помогна — избегна прекия отговор детективът. — Мисля, че в момента не сте особено добре.

— Господине, с такива подробности мога да ви разкажа що е глад и мизерия — призна десенаторът, — че да ви се изправят косите. Само до вчера бях в безнадеждно положение и не знаех какво да правя. Жената и децата са тежко болни, стаята е неотоплена, няма нищо за ядене, никакви лекарства, нито пукнат грош, че и дългове на всичко отгоре. Направо да се отчаеш. В страшната си безизходица отидох при Зайделман. Нищо не ми даде. Помолих го за малка сума от спомагателната каса на рентиера Зайделман. Нищо не ми даде. Искях да му продам няколко готови десена. Каза ми, че съм откраднал скиците от някакъв друг човек, който наскоро бил оставил на бюрото му своите листове с десени. В това няма нито капка истина.

Спомня ли си този час, кръвта ми кипва и ме обзема страшно огорчение. Ето на какви мъчения ме подложи Зайделман. Тук Арнд прекъсна десенатора.

— Но, моля ви, нещо не разбирам.

— Какво не разбирате?

— Как сте изпаднали в такава крайна мизерия? Та нали имате и допълнителни приходи, които сигурно не са малки.

— Допълнителни приходи ли? Какви?

— Ами разнасяте писмата на Горския призрак, а това несъмнено се заплаща добре.

Седналият на печката Вундерлих се почеса зад ухото. Изведнъж му стана твърде задушно, защото предположи, че решителният момент е настъпил. В първите мигове Вилхелми изглеждаше напълно обезоръжен. Той пребледня като мъртвец и втренчи поглед в Детектива така, сякаш виждаше зъл дух.

— Писмата на... на Горския призрак... ли казахте?

— Ами да — най-спокойно заяви Арнд без никакъв упрек в гласа. Съвсем делово. — Ей там във вътрешния ви ляв джоб има едно такова писмо. Знам го със сигурност.

Вилхелми скочи на крака. Но после остана като вцепенен.

— Господине — заекна той, — откъде...

— Откъде го знам ли? Може би ще ви обясня по-късно, когато станем добри приятели. Но първо трябва да се убедя, че сте откровен и честен към мен. Ще признаете ли, че съм прав за писмото?

Десенаторът се отпусна на стола си. Ръцете му се плъзнаха и безсилно провиснаха от двете му страни. Главата му клюмна на гърдите. Беше на края на силите си.

— Още първия път ме спипаха! — простена той. — Сега вече всичко свърши, всичко свърши!

Арнд се пресегна през масата и сложи длан върху рамото му.

— Успокойте се, господин Вилхелми! Лъжете се. Нищо не е свършило. Дойдох при вас като приятел, а не с намерението да направя нещастieto ви още по-голямо. Нека оставим на първо време писмото настрана! Казахте, че Зайделман е отхвърлил всичките ви молби и ви е измъчвал, нали?

След тези думи десенаторът рязко изправи глава. Очите му искряха от гняв и омраза.

— Да, Зайделман е чудовище, сатана в човешки образ!

— Изглежда, не цените особено високо господин Зайделман — каза Арнд. В същото време той извади портфейла си, измъкна от него една банкнота и я сложи на масата пред Вилхелми. — Вместо отказаната ви предплата! Някой и друг ден тези пари ще ви стигнат за храна, отопление,

лекарства и всичко, от което спешно се нуждаете.

Изненаданият Вилхелми втрени поглед първо в банкнотата, а после в щедрия дарител.

— Петдесет марки!... Господине, от къде на къде ми предлагате такава сума?

— Искам да ви помогна да се отървете от властта на Горския призрак, който може най-много да ви докара някоя още по-голяма беда.

Десенаторът поклати глава с явно съмнение.

— Не мога да повярвам в толкова голяма човечност. Просто трябва пак да ви попитам: от къде на къде ми давате тези пари?

— Тогава ще се опитам да ви дам известно обяснение — дружелюбно се усмихна Арнд. — Към това ме подтиква професията ми, за която имам малко по-особено схващане и която упражнявам също малко по-различно от другите. Аз съм таен полицай.

Бледите страни на десенатора придобиха пепеляв оттенък.

— Вие сте... полицай? — По лицето на изплашения човек си личеше, че вътрешно се подготвя за отчаяна съпротива. — Какво искате от мен?

— Истината за Горския призрак.

— Нищо не знам за него.

— Току-що той беше при вас. Или ще отречете?

— Това не беше Горския призрак.

— Ами кой тогава?

— Мой добър приятел.

— В селото ли живее?

— Да.

— Как се казва?

— Защо се интересувате?

— Защото искам да отида при него и да го попитам защо в едно съвсем миролюбиво село най-ненужно си слага маска, когато посещава приятеля си Вилхелми.

Банкнотата все още лежеше на масата. Възмутеният Вилхелми я побутна обратно към Арнд.

— Даже и един таен полицай не бива да си служи с толкова долни средства — да се представя за благодетел пред един бедняк, да предлага пари на един гладуващ човек, само и само да го уличи в някакво престъпление и да го погуби.

— Лъжете се — възрази детективът. — Вярно е, че съм таен полицай, но при вас идвам като човек. Не желая да ви докарам нови нещастия. Напротив, иска ми се да ви помогна да се отървете от Горския призрак.

Нали вече ви го обясних!

— Кой ви каза, че съм от хората на Призрака? Арнд махна пренебрежително с ръка.

— Откажете се от това безсмислено отричане, господин Вилхелми! Мисля ви доброто, а вие ненужно ми усложнявате работата. Не можете да ме заблудите. С дългогодишния си опит хората като мен придобиват, така да се каже, едно шесто чувство. Просто си личи, че не сте престъпник. Заради болното си семейство работите дори и през нощта. Изпаднал сте в беда и ми се струва, че по тази причина срещу заплащане, а може би и защото сте поставен под натиск, извършвате услуги на един човек, когото при нормални обстоятелства бихте отбягвали. Прав ли съм?

Вилхелми ококори очи.

— Бог ми е свидетел — тихо каза той, — че пред тукашната полиция никога не съм изпитвал кой знае какво уважение. Но ако в нея служат такива мъже...

— ... тогава ще е истинско безумие да продължавате да отричате — усмихна се Арнд. — Виждате ли, ето така ми харесват повече. Нека си поговорим открито! Горския призрак ви посещава. Той иска да ви превърне в свой роб, нали?

— Така е, точно така е!

— Тъй си и мислех. А сега погледнете на мен като на ваш приятел, господин Вилхелми, и отговорете честно на въпросите ми. Предполагам, че после ще мога да ви спестя някои грижи и тревоги.

— Питайте! Ще ви отговарям най-откровено. Вундерлих си отдъхна в своето ъгълче на печката. Този поврат в развоя на нещата му хареса. Той отново изпита възхищение от „господин братовчеда“. А в същото време Арнд започна разпита спокойно и внимателно.

— Как попаднахте на служба при Горския призрак?

— Всъщност не съм на служба при него — обясни Вилхелми. — Вече неколkokратно отказвах да разнасям негови писма. Днес най-после непознатият успя със заплахи да ме принуди да приема да занеса едно писмо, като за услугата ми даде един талер.

— До кого е писмото?

— До ковача Гьорнер от Лихтенберг.

— Знаете ли какво съдържа писмото?

— Не. Нямам представа.

— Тогава ще го погледнем и ще разберем. Моля ви, покажете ми го!

След известно колебание Вилхелми извади писмото. Арнд го отвори. Беше написано на половин лист хартия, върху който бяха нахвърляни

няколко реда с цифри.

— Шифровано писмо! — каза десенаторът, който надничаше над рамото на детектива.

— Да, но шифърът не е измислен особено умно. Вече имам ключа за разгадаването му. Я да видим какво ще ни кажат тези числа!

Арнд извади молив и хартия от портфейла си, написа азбуката и под всяка буква от А до Я постави цифрите от 30 до 1 по такъв начин, както вече бяха постъпили при разгадаването на известието, намерено в скривалището на дъба. После започна да подрежда буквите една подир друга.

Силното вълнение караше Вилхелми да пристъпва от крак на крак. Вундерлих също се беше изправил и с голямо напрежение следеше всяка чертичка, направена от молива на Арнд.

— Ето го решението! — каза най-сетне Арнд. — Това е заповед.

Той подаде бележката на Вилхелми. Под числата и азбуката се виждаше дълга редица от букви, която, разделена на думи, имаше следния смисъл: „През идната нощ голям удар при Хайнгрунд. Погрижете се да привлечете вниманието на граниচারите към вас!“

Вилхелми подаде листа на лесничея и замислено втренчи поглед пред себе си. Но Вундерлих не можеше да не даде израз на напирещите в него чувства:

— Мътните го взели! — възкликна той. — Какво откритие! Горския призрак наистина е страшно изпечен мошеник! Този тип е по-хитър и от лисица!

— Ами, ами! — усмихна се детективът. — Не се изхвърляйте толкова! Ако ви чуе някоя лисица, много ще ви се разсърди. В крайна сметка Горския призрак е глупак!

Междувременно десенаторът пак се беше приближил до кухненската маса. Продължаваше да размисля над нещо важно и беше съвсем отнесен. Пръстите на лявата му ръка неволно започнаха да си играят с банкнотата от петдесет марки. А когато след последното твърдение на Арнд, изречено с рязък тон, лесничеят измърмори нещо и направи гримаса, в знак че все още не е склонен да приема Призрака за глупак, Вилхелми внезапно вдигна глава, направи две крачки към детектива и сложи длан върху ръката му с думите:

— Сега вярвате ли ми?

— Вярвам ви. Съвсем ясно виждам и разбирам както положението, така и поведението ви и ще гледам така да направя, че да не си навлечете неприятности загдето за пръв и последен път сте отстъпили пред

настоятелното искане на Горския призрак.

— Вие наистина сте много човечен — кимна Вилхелми така, сякаш говореше повече на себе си, отколкото на детектива. Очевидно се канеше да изрази с думи резултата от мълчаливия си размисъл. — Ето защо трябва да изповядам и нещо друго. Струва ми се, че и към моя брат ще постъпите също тъй човечно, както и към мен.

— Към вашия брат ли? — попита Арнд. — Имате предвид собственика на Червената воденица? Какво е станало с него?

— Посетих го след като при Зайделман не успях да постигна абсолютно нищо. Казах си, че макар да не е в състояние да ми помогне, със сигурност мога да очаквам от него поне някоя утешителна дума. За моя изненада заварих положението във воденицата коренно променено. На брат ми му беше потръгнало и с готовност ми услужи с четирийсет марки.

След това десенаторът най-подробно разказа всичко, което беше чул при брат си във воденицата. Спомена за сърнешкото печено, за посещението на Горския призрак, за избата, която по настояване на краля на контрабандистите щеше да бъде засипана, както и за изненадващата поръчка от страна на Зайделман.

Междувременно Вундерлих отново се настани на малката пейка на печката и показвайки най-живо съчувствие, започна да придружава разказа на десенатора с възклицания на удивление, а понякога и с кратки ругатни. Арнд беше смръщил вежди. Докато слушаше, той напрегнато размисляше. Когато Вилхелми свърши, детективът изпитателно го изгледа и рече:

— Преди малко ви казах, че ясно виждам и разбирам както положението, така и поведението ви, господин Вилхелми, но това вече съвсем не е така. Сега се налага да ви задам следния въпрос: защо сте устоявали толкова дълго на настоятелното искане и на заплахите на Горския призрак, и то докато сте били в такава беда и всеки талер ви е бил толкова необходим, а после изведнъж сте отстъпили, когато помощта на вашия брат ви е избавила от най-страшната мизерия? Ето кое не разбирам. Трябва най-откровено да ви заявя, че това не говори във ваша полза.

— Просто последвах съвета на брат си — призна десенаторът и сведе очи пред пронизващия поглед на детектива. — Моят брат ми доказва черно на бяло, че човек, отказал веднъж предложеното му от Горския призрак сътрудничество, не може повече да живее в Хоентал. И обратно — както показва и неговият случай, ако проявиш готовност да изпълняваш поръченията на Призрака, това ти носи изгода след изгода.

— Ами законът? Властите?

— Ако това положение на нещата не им харесвало, каза брат ми, нека

се погрижат да сложат край на безчинствата на Горския призрак. Но бедните зависими жители на Хоентал не били в състояние да се противопоставят нито на дейността, нито на неумолимата воля на неизвестния престъпник.

— Е — обади се Арнд, — тази гледна точка е твърде несъстоятелна. Всеки гражданин е длъжен и без да му се напомня или нарежда да спазва закона и да укрепва неговия авторитет. И все пак направените от брат ви изводи доказват, че първата предпоставка за създаване на нормален живот за народа и на здрави порядки в държавата е наличието на силна държавна власт, която с необходимата непреклонна настойчивост успява да налага изпълнението на своите разпоредби.

— Това означава ли — смутено попита Вилхелми, — че осъждате разсъжденията и начина на действие на моя брат? Че може би вече не сте готов да закриляте и мен?

— Доколко ще мога да се застъпя за вас, а и за брат ви, ще зависи единствено от поведението на двамата ви в бъдеще. Нуждая се и от вашата помощ, и от помощта на брат ви, за да заловя Горския призрак.

— Бъдете сигурен, че ще я получите. Спокойно мога да ви гарантирам същото и за брат си.

— Ще се радвам, дори и само заради вас. Имате възможност незабавно да ми дадете доказателство за добрата си воля. Искане ми се да получа някои сведения относно избата. Знаете ли по какъв начин се заключава вратата ѝ?

— С обикновен ключ и желязна брава.

— Влизали ли сте в тази изба?

— Често.

— Това ми стига. Брат ви е предал ключа на Горския призрак, нали?

— Да. Междувременно сигурно го е направил.

— Жалко. Много ми се искаше да поогледам избата.

— Това все още може да стане. Брат ми има и друг ключ, но нарочно не го е споменал пред Призрака. Искане да си запази възможността от време на време да проверява какво се върши в избата. Каза, че спрямо престъпниците тази малка хитрост е оправдана.

— И наистина е така — кимна Арнд. — Радвам се, че сте толкова откровен с мен и искам да ви направя едно предложение. Заведете ме при вашия брат!

— С удоволствие. Но кога?

— Веднага. Нямаме време за губене. Контрабандистите са планирали своя удар за утре. Горския призрак е наел избата с някаква цел, която е

тясно свързана с контрабандата на стоки. Трябва да разбере дали на това помещение му е отредена някаква роля за утре и тъй като през деня едва ли ще намеря необходимото време, налага ми се още през нощта да отида да видя как стоят нещата.

— Нямам нищо против. След продължителната работа пред чертожната дъска нощната разходка ще ми се отрази добре.

— Тогава да тръгваме! — каза Арнд на лесничея, който незабавно стана от мястото си. — А вие — продължи детективът, обръщайки се към десенатора, — вземете най-после банкнотата! Ако щете гледайте на тези пари като на предварително изплатено възнаграждение за услугите ви при залавянето на Горския призрак!

— Щом поставяте въпроса така — с облекчение въздъхна Вилхелми, — тогава наистина ще я взема. Няма да ви благодаря многословно. Надявам се с дела да мога да ви докажа добрата си воля.

Той измъкна доста стар протрит портфейл и грижливо скъта в него скъпоценната банкнота.

— Тъй — каза после той, — вече съм на ваше разположение. Или не, само още един миг! Първо ще трябва да събудя тъщата, за да бди над болните, докато ме няма.

Арнд се съгласи.

— Добре, събудете я! Но не споменавайте нито дума за разговора ни!

— И за парите ли да мълча?

— И за тях. Разбирам, че много искате да зарадвате своите близки с тази хубава вест, но ви предупреждавам! Трябва да сме безкрайно предпазливи. Разчуе ли се нещичко за намеренията ни, като нищо можем да останем с празни ръце. А сега побързайте! Вече стана много късно. На всичко отгоре няма да тръгнем направо за воденицата, а първо ще направим едно посещение на работника от мината Шулце. Надявам се, че все още не си е легнал да спи.

— На Шулце ли? На вагонеткаджията, както го наричат в цялото село? — учудено попита Вилхелми.

— Да, на него. После ще ви обясня всичко. А сега побързайте!

Броени минути по-късно тримата напуснаха къщата. Пътем детективът започна да обяснява:

— Преди да дойде при вас, Горския призрак посети Шулце — каза той на десенатора, който с голямо напрежение следеше всяка негова дума.

Вундерлих също слушаше внимателно.

— Предполагам — продължи детективът, — че Шулце е получил някакво поръчение, което е подобно на вашето. Искам да се уверя дали

наистина е така.

— Мислите, че Шулце също трябва да отнесе някъде писмо на Горския призрак? — осведоми се Вилхелми. — До кого ли е то?

— Не знам, но мога да се обзаложа, че горе-долу се досещам.

— Охо! — намеси се лесничейт. — Моите уважения към вашата хитрост и находчивост, господин братовчеде, но такъв костелив орех едва ли се чупи толкова лесно!

— Е, нека опитаме! — усмихна се детективът. — В случая трябва само добре да се размисли. Горския призрак планира удар при Хайнгрунд. За да си осигури свобода на действията, предводителят на контрабандистите изпраща господин Вилхелми да отиде в Лихтенберг. Ковачът Гьорнер ще подлъже граничарите да тръгнат в противоположната посока. Лихтенберг е разположен на запад отгук. Тогава не е ли близо до ума предположението, че един друг пратеник, тоест въпросният Шулце, ще отиде при някой човек някъде на изток, който от своя страна ще отвлече вниманието на граничарите именно в източна посока? По този начин Горския призрак ще раздели граничните служители, а по средата, точно там, където контрабандистите смятат да преминат, ще бъде съвсем „чисто“.

Междувременно тримата се озоваха пред порутената къщица на Шулце. Един от прозорците все още бе осветен. Вундерлих, когото и тук познаваха, натисна дръжката на входната врата. Тя се отвори, защото още не беше заключена. Разнесе се звън на звънче. Мъжете влязоха в тъмния коридор.

Откъм стаята от лявата им страна някой силно извика:

— Кой е там?

— Аз съм, съседа... лесничейт Вундерлих!

— Посред нощ? Какво има?

Вратата на въпросната стая се отвори. Шулце слисано огледа тримата посетители. Вундерлих му обясни:

— Водя един човек, който иска да говори с вас.

— Е, влизайте тогава!

Тримата се възползваха от поканата му.

— Седнете! — промърмори Шулце не особено любезно. — И направо започвайте! Любопитен съм да разбера какво толкоз има да разговаряте по туй време с вагонеткаджията.

— Сами ли сме тук? — попита Арнд.

— Да, съвсем сами сме. Жена ми е вече в леглото. Веднага заспа от изтощение. Аз останах на крак, защото имам да свърша още нещо.

— Тогава значи стана добре, че дойдохме, за да ви попречим да

извършите нещо, което би могло да ви докара големи неприятности — подхвърли Арнд безучастно, сякаш между другото.

— Тъй ли? И какво е то? — сопна се Шулце. — Забранявам ви дами..

— Успокойте се, Шулце! — кротко се намеси Вундерлих. — Този господин ви мисли само доброто. Идва при вас с най-почтени намерения.

— Хайде бе! — изръмжа Шулце. — В това загубено и гадно село всеки гледа само собствената си изгода.

— Има и изключения — спокойно каза Арнд. — Не бива да мислите за хората все най-лошото!

— Ах, я ме оставете на мира с тези тъй наречени хора! Дрипава сган! Това са зверове, хищни животни!

— Е, е, господин Шулце!

Но Шулце нямаше намерение да се успокоява. Той енергично размаха ръка във въздуха и извика:

— Лешояди и отровни змии! Ще ви го докажа! Вижте, аз печеля шест марки, а жена ми малко повече от две. Това прави по осем марки на седмица. И сам можете да си направите сметката — твърде малко, за да живееш, и твърде много, за да умреш! А надлъж и нашир няма и един човек, който да ти помогне. На хора като нас гледат надменно, а на мен презрително ми викат „вагонеткаджията“.

— Не бива да говорите така — смърри го Арнд. — Не забравяйте, че от всяка беда има изход и за всяка болка има цяр.

— И моята жена все това ми опява... а ми готви супа от картофени обелки. Ха-ха-ха-ха!

— Скоро ще имате далеч по-питателна храна. Аз ще ви бъда лекар и ще ви предпиша болничната диета. Какво ще кажете, господин Вилхелми, дали и на него да дам от същото лекарство, от което дадох и на вас?

Десенаторът усмихнато кимна.

— Бих се радвал за него. Никой лекар не е предписвал по-хубаво лекарство от това.

— Е, нека видим тогава дали и на него ще помогне! С тези думи детективът извади от кесията си няколко монети и ги предложи на Шулце върху изпънатата си длан. С широко отворени очи вагонеткаджията зяпна парите.

— Какво означава това? — подозрително попита той.

— Това ще е възнаграждението ви, ако се откажете от Горския призрак и ми помогнете да заловя този престъпник.

— Него никой няма да го залови — изръмжа Шулце. — Освен това изобщо не разбирам какво ме засягат вашите намерения. Струва ми се, че

се опитвате да ми подложите динена кора. Аз нямам нищо общо с Горския призрак. Ако искате да го спипате, ще трябва да се обърнете към някой друг. Не мога да ви бъда полезен.

Развеселен, Арнд се изсмя в лицето на Шулце.

— Сега ме послъгахте, драги.

— Ами!

— И то как! Послъгахте! Само преди около час Горския призрак беше при вас. Къде оставихте писмото, което ви даде, за да го занесете на неговия човек?

Шулце се стъписа.

— Господине, кой сте вие? Защо сте дошли при мен? Да не би да сте от полицията?

За да спести на Арнд някоя по-продължителна разправа, лесничеят се намеси:

— Спокойно, съседе! — усмири той възбудения Шулце. — Този господин действително е таен полицай. Той знае всичко. Вилхелми също си призна пред него, че е бил принуден да изпълни едно поръчение на Горския призрак. Полицията ще залови престъпника и ще ни отърве от него.

— Тоест — добави Арнд, — сам едва ли ще се справя. Налага се да ви помоля за съдействие. Ще ми помогнете ли? Шулце колебливо погледна детектива. После каза:

— Но ако Горския призрак узнае?

— Ами! — засмя се Арнд. — Надценявате този човек. Онова, което хората разправят за него, е или измислица, или пък е силно преувеличено. Разбирам, че е успял да ви сплаши, но сега положението е съвсем друго. Вече сте под моята закрила. Няма ли да ми покажете писмото, което ви е дал, за да го занесете някому?

По лицето на Шулце се изписа колебание. Той безмълвно поклати глава. Очевидно не желаше да се обвързва с думи. Най сетне със заекване се обади:

— Но...

— Дайте го смело! — подкани го Арнд. — Не бъдете страхливец! Обещавам ви, че няма да имате ни най-малката неприятност!

Най-накрая Шулце донесе писмото, ала все пак се изплаши, когато Арнд отвори плика. То имаше същото съдържание, както и другото писмо. Детективът го установи още от пръв поглед.

— А сега ще ми кажете за кого са предназначени тези редове! — настоя той.

— За сарача Крюгер от Вайскирх — призна Шулце след известно колебание.

Арнд кимна, пхна листа в нов плик, залепи го и го върна на Шулце.

— Ще предадете писмото на сарача Крюгер все едно че нищо не се е случило. Предполагам, че не е първото, което разнасяте. А вашето писмо, Вилхелми, ще възстановя в първоначалния му вид малко по-късно. Имаме време. Нали пак ще се върнем в жилището ви. После ще го занесете на ковача Гьорнер, но гледайте с нищо да не издавате, че нещата са се променили!

— Ами аз? Какво ще правя, ако Горския призрак дойде да ми потърси сметка? — попита Шулце.

— Изобщо няма да свари отново да ви посети. Утре всичко ще свърши. В краен случай просто ще се преструвате, че нищо не знаете.

С тези думи Арнд пхна монетите в ръката на вагонеткаджията, набързо се сбогува и заедно с Вилхелми и Вундерлих пое към воденицата.

След като силно почукаха на вратата на жилището на воденичаря, госпожа Паулине им отвори. Тя освети тримата с фенера и здравата се изплаши.

— Ти ли си, Вилхелми! За Бога... да не се е случило нещо лошо у вас?

— Не се тревожи! Всичко е наред. Могат ли да поговоря с брат си?

— Да. Вече отиде във воденицата. Нали сега трябва да започваме още в ранни зори!

— Само така! Извикай го! Имаме да обсъдим нещо важно с него.

— Тогава влезте в стаята! Ще го доведе. Скоро воденичарят се появи, поздрави и учудено огледа присъстващите. Погледът му се спря върху неговия брат.

— Слава Богу! — каза той с облекчение. — Бях се разтревожил за теб, но изглеждаш толкова щастлив, сякаш ти се е случило нещо много хубаво.

— Прав си. Я погледни!

Вилхелми подхвърли своята банкнота от петдесет марки върху масата със самочувствието на някой милионер.

— Вчера ти ми зае четирийсет марки. Ето ти петдесет. Върни ми десет!

— Петдесет марки! — удиви се мелничарят. — Човече, откъде намери толкова много пари?

— Тук пред теб е моят ковчежник! Ето този господин ми подари банкнотата.

Вилхелми накратко обясни на брат си как стоят нещата, след което задълго се възцари радостно вълнение. Мелничарката направо засия, щом чу, че скоро с Горския призрак ще бъде свършено. Та нали по този начин и мъжът ѝ щеше да се отърве от онова странно и тайнствено споразумение с предводителя на контрабандистите.

Арнд поиска да му покажат избата. Отвориха вратата ѝ с другия ключ. Избата се оказа продълговато четириъгълно помещение, което бе направо изсечено в скалите зад мелницата. Арнд беше разочарован. Въпреки това внимателно го огледа педя по педя, но за съжаление без никакъв резултат.

— Какво търсите? — попита мелничарят.

— Имах едно предположение, но то не се потвърди. Затова няма смисъл да говорим за него. Хайде да вървим!

— И какво ще ме посъветвате?

— Оставете нещата така, както са. След два-три дни всичко ще се изясни.

Това беше единственото обяснение, което Арнд даде. Докато заедно с десенатора си тръгваше от воденицата, той дори и не подозираше какво значение тепърва щеше да има тази изба за него.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

„ГОРЕ РЪЦЕТЕ!“

Едва късно след полунощ Арнд и Вундерлих се завърнаха в лесничейството, където госпожа Бербхен ги очакваше нетърпеливо и разтревожено. През тази нощ детективът спа съвсем малко, защото още в ранни зори пак беше на крак.

Вундерлих, за когото бе въпрос на чест да не се излежава в леглото по-дълго от „господин братовчеда“, се нареди отново да отиде до селото, за да осигури шейна, обаче Арнд не пожела и да чуе такова нещо.

— Откажете се от шейната! Така бих могъл да се набия в нечийи очи, а никак не ми се иска в последния момент да проваля всичко с някоя дребна непредпазливост. Ще вървя пеша. И така ще мога още по пладне пак да съм тук. После отново ще отскочим до воденицата, а през идната нощ танцът сигурно ще започне.

— Пак ли ще ходим до мелницата? — учуди се лесничеят.

— Да. През нощта ми хрумна един план и искам да го обсъдя с комисаря в града. Мисля, че той ще одобри предложенията ми. Червената воденица ще се превърне в капан за Горския призрак и неговите контрабандисти.

— Хмм — обади се Вундерлих. — Дано и мелничарят се съгласи. Така той си слага главата в торбата.

— Вярно е, но това ще му донесе прилично възнаграждение от властите. Сам ще се погрижа за него.

— Ами аз?

— И вие ли искате възнаграждение? — засмя се Арнд. — Глупости! — изръмжа лесничеят. — Ще ми се само да участвам. Нищо друго. Досега не казахте нито дума за мен.

— И на това ще му дойде редът, драги. Вече имам едно поръчение за вас. Необходим ми е солиден товар от пакети, денкове, здраво натъпкани чували и други такива неща, които да имат вид на грижливо опакована контрабандна стока. А всъщност нека съдържат само парцали, стара хартия и по няколко камъка за по-голяма тежест. Разбирате ли ме?

— Аха! — кимна Вундерлих. — Знам. Нали уж искате да доставите стоки отвъд границата, които да бъдат пренесени от хората на Горския призрак.

— Така е. Тези пакети ще бъдат взети от вас от онези десетима мъже,

за които споменах горе в склада при мината.

— И тези десетима мъже ще са преоблечени полицаи. Отгатнах ли?

— Отлично! — похвали го Арнд. — Те най спокойно ще могат да носят оръжията си. Нали уж се занимават с опасен занаят — привидно играят ролята на доставчици на контрабандна стока. Всичко това ще уредя с комисаря. Сега-засега от вас искам само пакетите. Ще стане ли?

— Без съмнение, господин братовчеде. Още днес преди обед всичко ще бъде приготвено и така хубаво опаковано и вързано, че получателят да не може тъй лесно и бързо да провери съдържанието.

— Добре замислено! — кимна Арнд. — Елате! Да пием набързо по чашка кафе и да хапнем нещичко за закуска! После тръгвам на път.

Така и направиха. Малко преди десет Арнд се намираше вече в служебната стая на комисаря. Полицейският служител с голямо внимание изслуша доклада на своя посетител за водените преговори с Горския призрак в склада при мината, както и за всичко друго, което през изминалата нощ Арнд беше преживял с Вилхелми и Шулце, а после и в Червената воденица. Отначало комисарят помърмори по адрес на проклетата банда от Хоентал, която изцяло била в услуга на Горския призрак, и заплаши да накаже виновните, без да прави никакви изключения. Но детективът му обърна внимание на огромния натиск, под който са били поставяни бедните хора, както и на това, че в момента някои работели вече за властите и имали право на снизхождение. А десенаторът Вилхелми дори по закон можел да претендира за възнаграждение от страна на държавата. По тази точка детективът не отстъпи, докато най-сетне комисарят не му обеща да ходатайства пред началството за отпускане на въпросното възнаграждение. После Арнд му разкри плановите си, тъй както вече ги беше разяснил и на лесничея.

— Пакетите, които ще съдържат моята мнима доставка, ще бъдат стоварени пред заключената изба на воденицата — каза той. — Горе, в жилището на мелничаря, ще настаня после вашите десетима полицаи, които ще представя като мои носачи. След това от Хайнгрунд ще доведе десетимата мъже, носещи действителната пратка, за която ми говори Горския призрак. В Червената воденица ще подмамя и самия Призрак заедно с неговите десетима контрабандисти, които ще трябва да поемат контрабандната стока.

Тук детективът бе прекъснат от комисаря:

— Чакайте, тук има нещо съмнително! Дали Горския призрак действително току-така ще последва указанията ви?

— Сигурно, защото ще гледам да го убедя, че Хайнгрунд в момента

съвсем не е толкова безопасно място. Ще кажа, че граничните патрули обикалят наоколо. Но грижата това наистина да е така, и то без да се стигне до схватка с контрабандистите, ще е единствено ваша, господин комисар.

— Добре. Ще го уредя. Граничарите ще оставят по-ясно видими следи в снега. Това ще е достатъчно. Но сега нещо друго. Горския призрак ви смята за някакъв непознат търговец. Следователно няма как да знаете, че мелничарят е на служба при контрабандистите. Как тогава ще обясните решението си да се спрете на воденицата? С предложението си цялата банда да се приюти във воденицата като нищо ще събудите подозренията на призрака.

— Наистина така би станало, господин комисар, ако вече не бях обмислил този въпрос и не бях пригодил плана си така, че да избегна тази опасност. За Горския призрак ще измисля една история, която обяснява защо, кога и как съм се свързал с мелничаря. Спокойно можете да им предоставите тази работа, без тепърва да ви разказвам най-подробно цялата фантастична измислица.

— Тогава не възразявам. А по-нататък? Десетте полицаи, които ще подслоните във воденицата, няма да са достатъчни, за да задържат двайсет въоръжени контрабандисти.

— Това е ясно. Ще са ни нужни още петнайсетина други полицаи и граничари, които вие, господин комисар, тайно ще доведете при воденицата, щом всички контрабандисти влязат в нея. Ще трябва предварително да се скриете с тези хора нейде наблизко, за да можете после в подходящ момент да затворите капана.

— Точно така. Ще бъде направено! — Комисарят доволно потри ръце. — Моите благодарности, колега! Извършихте великолепно подготвителна работа. Дано всичко премине успешно. Казахте, че контрабандистите ще се съберат при Хайнгрунд в два часа през нощта. Значи, ако се настаня с моя помощен отряд нейде около воденицата в полунощ, това ще е напълно достатъчно.

Двамата мъже си разтърсиха ръцете. Планът беше готов, а клопката поставена. Оставаше само най-важното — да подмамят Горския призрак и хората му във воденицата и да ги задържат.

Уговориха се още комисарят и неговият отряд да се скрият в гората по планинския склон зад воденицата. Малко след полунощ Вундерлих трябваше да се присъедини към тях, за да им служи като водач.

Този разговор продължи около час. После Арнд незабавно пое към лесничейството. Там, подсмивайки се, Вундерлих му показва денковете, чувалите и пакетите, приготвени от него. Всичко бе направено според

желанието на детектива, тъй че след кратка обедна почивка той можеше незабавно да се отправи към Червената воденица.

И този ден мелницата усърдно тракаше. Самият Вилхелми отвори вратата и като видя Арнд, се учуди и се зарадва на неочакваното посещение.

— Господине, вие?... Добре дошъл! Хубави или лоши новини носите?

— Хубави! За вас и за жена ви има работа!

— Олеле мале! — засмя се мелничарят. — Значи още работа? Та ние изобщо не можем вече да се справяме. За какво става дума?

— Шшшт! По-тихо! — предупреди детективът. — Всичко ще ви обясня вътре в стаята.

— Аха! Разбирам! Касае се за нещо, което трябва да си остане само между нас. Хайде да влезем вътре!

Мелничарката не беше по-малко любопитна от мъжа си да узнае всички нови вести. Арнд не ги остави да чакат дълго.

— Искате ли да ми помогнете да заловя Горския призрак? — започна той без заобикалки.

Мелничарят и мелничарката се изплашиха.

— Ние?... На вас?... Че какво можем да направим? — попита мъжът.

— Имам намерение да подмамя контрабандистите във вашата мелница и тук да ги арестувам.

— Мили Боже! Това е много опасна история! — завайка се жената. — Горския призрак ще ни отмъсти.

— Изключено! Той ще бъде обезвреден веднъж завинаги. Междувременно мелничарят се беше окопитил от първоначалната си изненада.

— Можем ли да узнаем какъв е планът ви? — попита той.

— Да. Всъщност дойдох при вас, за да ви изложа плана и да си осигуря помощта ви.

Арнд обясни накратко на двамата как си представя нещата. Описа им всичко възможно по-просто и ясно, като ту за едно, ту за друго разсейваше опасенията на семейство Вилхелми. Спомена и за цялата грижлива подготовка, която беше вече извършена, като не забрави да подчертае и възнаграждението, полагащо се на онзи, който предостави къщата си като капан за контрабандистите. Подчерта, че това му е обещано след разговора му с комисаря.

— А колко голямо ще е възнаграждението? — предпазливо попита мелничарят и тъй като видя, че Арнд се усмихва, добави: — Не бива да

забравяте, че ще изгубя предплатата, дадена ми от Горския призрак за използването на избата. Значи ще понеса известни загуби.

— Прав сте — каза детективът, — но на първо място имате претенции за заплащане към Зайделман за вече смяното зърно. И второ, ние ще се погрижим воденицата ви да получи и други поръчки. Във всеки случай няма да бъдете ощетен. Ще си получите пълното възнаграждение, което сигурно ще е неколкостотин марки. Не искам да ви обещавам твърде много.

— Тъй, тъй, неколкостотин марки! Паулине, ти какво ще кажеш? Мелничарката въздъхна.

— Ах, колко глупава история! Винаги съм ти казвала изобщо да не се залавяш с Горския призрак и ще си отдъхна, ако веднъж завинаги се отървеш от този сатана. Ще благодаря на Бога, ако цялата банда, превърнала живота на всички тукашни хора в ад, най-сетне се озове в затвора. Но... но... дали това ще стане? Ами ако Горския призрак избяга? Тогава какво? Това ще означава нашата гибел.

Щом свърши, Арнд отново взе думата, и накрая все пак успя да спечели семейство Вилхелми на своя страна. После уговори с тях всичко необходимо с най-големи подробности и със здраво ръкостискане се сбогува, като накрая каза:

— След полунощ бъдете в пълна готовност! Не бива повече да се тревожите. Самият аз пръв ще пристигна тук заедно с моите десетима полицаи. Така предварително ви е гарантирана нужната закрила. И тъй, успех в решителния лов на Горския призрак!

* * *

Вече беше минало полунощ. Привидно Хайнгрунд изглеждаше безлюдна и спокойна. Но тук-там в снега се виждаха следи от човешки стъпки. Когато още час преди уговореното време Арнд и неговите тежко натоварени полицаи стигнаха до Хайнгрунд, видяха цяла върволица от човешки фигури с големи пакети и денкове на гърба. Тъкмо в този момент хората изчезнаха сред храсталаците на една странична клисура, очевидно за да чакат в това сигурно скривалище. Без съмнение бяха носачите на бохемската контрабандна пратка, която Горския призрак щеше да приеме на това място.

Току-що направеното откритие бе добре дошло за детектива.

Първоначалното намерение на Арнд беше заедно със своите полицаи незабавно да напусне Хайнгрунд и бързо да се върне в мелницата. И бездруго се беше отклонил от пътя си, за да дойде до мястото на срещата, само и само да се увери дали всичко е наред и да остави заедно с хората си нужните следи, които щяха да му послужат пред контрабандистите като аргумент да приемат предложението му. Щеше да им каже горе-долу следното: „Ето, виждате ли, ние бяхме тук! Но тази местност не е безопасна. Ето защо сега-засега хората ми се подслониха във воденицата. Последвайте ги възможно най-бързо!“

Ето че тази на пръв поглед, прекалена предпазливост му се отплащаше. Действителният търговски партньор на Горския призрак беше дошъл с товара си на уговореното място по-рано. Ето защо Арнд реши да използва тази неочаквана промяна и веднага да подмами десетимата носачи, по възможност заедно с предводителя им, във воденицата и там да ги задържи. Впрочем, за задържането им щяха да се погрижат неговите полицаи, които естествено щеше да вземе със себе си и да остави в мелницата, докато самият той трябваше незабавно пак да тръгне на път, за да подмами в клопката главните действащи лица, а именно Горския призрак и неговите десетима контрабандисти.

На първо време Арнд остави хората си добре скрити и предпазливо започна да се промъква към споменатата странична клисура. Беше му съвсем ясно, че така рискува живота си. Притаилите се там носачи вероятно бяха добре въоръжени. Ако някой от тях го забележеше, него, непознатия, и прибързано стреляше, без предварително да му извика или да го попита за паролата, тогава лесно можеше да го изпрати на оня свят. Но един човек, поставил си толкова високи цели, изобщо не биваше да си задава такива въпроси. Той продължи бавно да крачи към клисурата, като непрекъснато внимателно се озърташе, за да види дали на едно или друго място няма да открие някой пост.

И наистина, ето че забеляза един. За щастие човекът само вдигна пушката и без да стреля, подвижна на приближаващия се детектив:

— Стой! Кой е там?

— Един добър приятел! — отвърна Арнд.

— Паролата!

— Прага!

— Можете да минете! Но първо още един въпрос. Какво търсите тук?

— Търся човека, който също като мен на това място и в този час трябва да се срещне с Горския призрак заради една сделка.

Зад поста, охраняващ входа на страничната клисура, изникна

силуетът на друг човек, който също като поста носеше на лицето си черна маска.

— Този човек съм аз — обади се той. — Нашият приятел ме осведоми за вас. Посветен съм във всичко. Къде са вашите хора със стоката?

— Ей там, в гората, зад първите дървета! — отговори Арнд, като понамести очилата си с най-обикновени стъкла и поглади фалшивата брада, която си беше сложил за тази среща. Изобщо, беше облечен по същия начин, както се бе появил в склада при мината, за да преговаря с Горския призрак.

— Тогава стана много добре, че сме вече тук и можем да ви предупредим — отвърна другият. — Доведете час по-скоро хората си в това скривалище! Изглежда, напук на всички предпазни мерки днес тук не е хич безопасно и спокойно. Вярно, че никой не ни обезпокои, докато преминавахме през цялата Хайнгрунд, ала после открихме стъпки в снега, оставени навярно от граничарите. Съвсем пресни следи. А един от моите носачи зърнал дори някакъв мъж в униформа, но за щастие той отминал, без да ни забележи.

— Съвсем същото наблюдавах и аз — заяви Арнд — и ви предупреждавам да не оставате в тази клисура. Струва ми се, че граничарите събират силите си тъкмо тук. Нито минута повече не можем да сме сигурни на това място!

— Проклятие! Какво да правим? Може да измине и час, докато дойде Горския призрак.

— Вярно, преди два часа едва ли ще се появи.

— Тогава не ни остава нищо друго, освен да се връщаме по най-бързия възможен начин.

— Не, не! Дотук щастливо сте преодолели с хората си всички опасности. Не бива усилията ви току-така да отиват на вятъра. Помислил съм за всички възможни случаи. Последвайте ме! Знам едно скривалище, където никой граничар няма да ни открие.

— Къде е то?

— В Червената воденица. За всеки случай се свързах с мелничаря, когото познавам от по-рано. Трябва да ви кажа, че по определени причини държа този човек в ръцете си. Той няма друг изход, освен да ми се подчинява. Впрочем, изяви пълна готовност да ни помага. Призна ми, че и бездруго бил приятел и сътрудник на нашия Призрак. Накратко казано, воденицата е на наше разположение. Наредете на хората си да вдигнат товарите и да тръгваме. Няма никакво време за губене! Най-напред ще ви

заведа при моите носачи, а после отиваме във воденицата на безопасно място.

— Мелничарят наистина е наш и сигурен човек, знам го, обаче какво ще стане с Горския призрак? — изрази колебанията си другият. — Тогава той ще ни чака тук напразно.

— Няма да чака. След това ще доведе и нашия търговски партньор заедно с неговите контрабандисти. Само че първо ще трябва да приберем стоката на сигурно място. Това е най-важното. Ще се наложи да изчакаме да видим как после ще се развият нещата и да се посъветваме с Горския призрак как точно да постъпим.

С решителното си и уверено поведение той напълно успя да заблуди непознатия. Може би за този успех допринесе и обстоятелството, че не му остави никакво време за размисъл. Маскираният даде кратка заповед на хората си. Малко по-късно всички последваха детектива в посока към гората.

Когато мъжете с черните маски се присъединиха към предрешените полицаи, които явно смятаха за свои съучастници, те видимо се успокоиха. Явно контрабандистите повярваха, че действително си имат работа със себеподобни.

Арнд пое без път през гората направо към воденицата. Не след дълго се добраха до старата постройка и той вкара мъжете в двора ѝ. Наоколо не се виждаше жива душа. Детективът запали сигналния си фенер, отведе всички носачи до помещението пред избата и застана до затворената му врата. Направи им знак да бъдат предпазливи и каза:

— Тук ще влезем!

Самият той пръв прекрачи прага. Те го последваха, като всеки безмълвно сложи товара си на пода.

— Воденицата трака — пошепна му съдружникът на Горския призрак. — Значи мелничарят още е на крак.

— Да, сигурно работят и през нощта, защото получиха бързи поръчки.

— Дали при тези обстоятелства ще можем да получим нещо топло за пиене? Цели три часа сме вървели, а при този ужасен студ това не е лесна работа. Измръзнали сме.

— Помислих си вече за нещо такова, защото и аз зъзна. Ще видя какво може да се направи. Ще поръчам за всички по едно кафе.

Сред мъжете се разнесе доволно мърморене. Те насядаха върху товарите си пред вратата на избата и търпеливо зачакаха. А Арнд се отдалечи, уж за да се погрижи за кафето.

Той беше постигнал каквото бе желал и вече можеше да нанесе решителния удар срещу първия отряд на контрабандистите. Причината, поради която отново излезе от преддверието на избата, беше, че изненадващото арестуване на престъпниците трябваше да стане без никакво кръвопролитие. И така, налагаше се Арнд да даде време на полицаите си да извършат онова, което беше уговорил с тях.

Неговите мними носачи бяха подпрели пушките си в един ъгъл. По същия начин другата група бе оставила оръжията си в срещуположния ъгъл. Полицаите се бяха уговорили да се разделят на две. Едни от тях се събраха при собствените си пушки и бяха готови веднага да грабнат оръжията си и да заемат входа на преддверието на избата. В решителния миг хората от другата група трябваше да застанат между контрабандистите и техните карабини, да извадят револверите си и да отблъснат противниците, в случай че те от своя страна направят опит също да се доберат до оръжията си и да се защитават.

Както се бяха уговорили, на двора ги очакваше мелничарят. По предварително уточнен знак той успя да разпознае предрешения детектив. Попита го тихо и припряно:

— Успяхте ли?

— Сега-засега спипахме първия им отряд. Дайте ми за всеки случай ключа, който отваря вратата на избата!

— Ето го!

— Добре. Не се нуждая повече от вас.. Стойте някъде настрана! Ако се разнесат няколко изстрела, това не бива да ви смущава. Нищо лошо не може да стане. Ние държим положението в ръцете си.

Мелничарят побърза да се оттегли. Арнд се върна в помещението, където го очакваха контрабандистите.

— Е-хей! — подвижна той. — Чуйте ме, хора!

Това беше уговорената парола за неговите полицаи. Изведнъж светнаха сигналните фенери, които висяха на гърдите на мъжете.

— А сега ще последва топлото, което ви обещах! — продължи Арнд. — Който мръдне, ще получи олово между ребрата! Горе ръцете!

Една част от полицаите грабнаха пушките си, други извадиха револверите си. Разнесе се всеобщ многогласен вик на уплаха. Контрабандистите се вцепениха от ужас. Ясно виждаха застрашително насочените към тях дула и останаха като вкаменени.

Съвсем накратко Арнд им обясни, че са влезли в клопка и че не се намират сред свои съзаклятници, а сред полицаи.

— Вържете ги! — заповяда той веднага след това на хората си. —

Който се съпротивлява, ще бъде застрелян!

Заплахата му изигра своята роля. Контрабандистите се оставиха да бъдат вързани, кажи-речи, без никаква съпротива. Един-единствен човек се опита да се съпротивлява и това беше „търговският партньор“ на Горския призрак.

— Предателство! — изкрещя той, извади револвер от джоба си, стреля напосоки срещу полицаите, изпречили се на пътя му, и с големи скокове се втурна към изхода. Обаче там го сграбчиха, повалиха го на земята, обезоръжиха го и го вързаха. Той се загърчи и напрегна всички сили, за да скъса въжетата, но напразно.

— Свалете маските на задържаните! — нареди Арнд на хората си.

Щом изпълниха заповедта му, наяве излязоха не едно и две лица, които бяха познати и на саксонските полицейски служители.

Арнд нареди да пренесат задържаните от преддверието на избата в един празен килер, където щяха добре да ги охраняват. Даде на хората си още няколко указания и после, без да се интересува повече от контрабандистите, отново пое към Хайнгрунд.

Когато стигна до тясното дефиле, часовникът му показваше вече два без десет. Той застана зад едно дърво и зачака. Погледът му шареше през цялата Хайнгрунд чак до мълчаливата гора отсреща. Тържествената тишина наоколо беше нарушавана само от някой по-силен порив на вятъра, който от време на време караше да шумолят сухите листа, останали в короните на старите дъбове. Някой друг на мястото на Арнд навярно щеше да усети студени тръпки по гърба си, ала детективът чакаше упорито и хладнокръвно.

Най-сетне долови пропукването на счупени сухи клонки, а после и скърцането на снега. Зададе се самотен човек с маска на лицето — Горския призрак!

Арнд му подвижна полувисоко:

— Стой!... Паролата!

— Прага!

Детективът се показва иззад дървото и му подаде ръка.

— Пристигнах точно навреме! — каза той. — Къде са вашите хора?

— Те са зад мен. А къде са се скрили вашите носачи със стоката? И къде е ... другият?

— Радвайте се, че бях тук още преди час! — заяви Арнд. — Без мен може би всичко щеше да се провали.

— Защо?

— Огледах местността при Хайнгрунд и видях, че граничарите

обикалят наоколо.

— По дяволите! — изплашено възкликна другият. — В такъв случай цялото ни начинание е застрашено!

— Вече взех предохранителни мерки — обясни Арнд. — Моите хора са на сигурно място, а заедно с тях са и другите десет души, както и двата товара. Мъжете от отвъдната страна на границата бяха пристигнали по-рано на мястото на срещата. За да не бъдем изненадани от граничарите, се споразумяхме с вашия търговски партньор и заедно заведохме носачите си в едно скривалище.

— Къде са сега хората?

— В Червената воденица.

Горския призрак подозрително погледна детектива.

— Защо избрахте воденицата?

Арнд очакваше този въпрос и той не го затрудни ни най-малко. Първоначално бе решил да разкаже на Горския призрак някоя измислица, но това вече не беше необходимо. Нещата се бяха развили различно от предвижданията на детектива. Затова сега можеше да бъде съвсем кратък.

— Аз ли? — попита той. — Предложението да се подслоним във воденицата е на вашия търговски партньор.

— Аха, тъй значи! — Горския призрак видимо се успокои. — Навярно е така. Той наистина знае как стоят нещата там. Бях го уведомил, че съм се споразумял с мелничаря да използвам избата му.

— Имате предвид онова сводесто помещение, изсечено направо в скалите? — припряно се намеси Арнд. — Ами на първо време хората ни тъкмо там оставиха пакетите и чувалите си.

Горския призрак отново застана нащрек, изпълнен с подозрение.

— Там ли? Че как е възможно? Нали ми дадоха ключа от избата! Нося го у себе си. Как може тогава някой друг да складира там пакетите?

— Товарите са струпани в преддверието — обясни Арнд. — Самата сводеста изба не успяхме да отворим. Впрочем... Арнд млъкна и се послуша.

— Не чухте ли нещо? — попита той. — Страхувам се, че ако продължаваме да разговаряме тук, скоро ще се видим натясно и ще ни припари под краката. Доведете хората и да тръгваме към воденицата! Не ми се ще да ме заловят като тазгодишен заек.

— Прав сте — кимна Горския призрак. — Моите хора идват насам направо от големия дъб и ако тръгнем през гората, не е възможно да се разминем с нито един от тях.

Горския призрак закрачи напред, а Арнд го последва. Скоро ги

пресрещна един мъж, който с уговорената парола доказа, че е доверен човек на Призрака. После се появиха неколцина наведнъж и така не измина много време, докато най-сетне предводителят на контрабандистите заяви, че цялата му група се е събрала.

— Уведомете мъжете, че трябва да ме следват — прошепна му Арнд.

Горския призрак поговори кратко с бандата си. След като всички разбраха как стоят нещата, те закрачиха подир детектива. Скоро стигнаха при воденицата. Влязоха в двора, а Арнд като последен затвори входната врата зад себе си. Предводителят на контрабандистите, който стоеше до самия него, му каза да заключи отвътре. Не било изключено да ги изненадат.

— Защо? — попита Арнд, който не биваше да се съгласява с подобно предложение, за да не останат отвън главните сили на полицаите и граничарите под ръководството на комисаря и лесничея. — Мелничарят ми обясни, че тази врата била винаги отворена, а решим ли да я заключим, така само ще събудим подозрения.

Горския призрак нищо не каза, но изглежда, изведнъж пак бе завладян от леко подозрение. Във всеки случай пъкна едната си ръка в джоба и повече не се отдели от Арнд нито на крачка.

Дългогодишният опитен детектив имаше остър нюх за такива неща и реши много да внимава. Той освети пред себе си с фенера, отвори вратата на преддверието на избата и посочвайки с ръка, полувисоко каза:

— Нека на първо време влезем ей тук! В това помещение се намират и вашите, и нашите пакети.

Контрабандистите се вмъкнаха вътре, но Горския призрак остана при Арнд пред вратата.

— Няма ли да се убедите дали всичко с пратката е наред? — попита Арнд с намерението да го пропусне да влезе преди него и да затръшне вратата зад гърба му.

— Благодаря. Сред хората ми има специален човек за тази работа. И изобщо... къде е... къде е моят търговски партньор? Къде са неговите и вашите носачи?

Той хвърли подозрителен поглед наоколо.

В същия миг Арнд преживя една неприятна изненада, че даже и две.

Пристигането на Горския призрак с неговите контрабандисти бе преминало сравнително тихо, но все пак не и съвсем безшумно. Хората му смятаха, че не е необходимо да са кой знае колко предпазливи във воденицата, чийто собственик е техен съюзник. Ето защо гласовете на някои от тях бяха достигнали до помещението, където бе затворена

първата група контрабандисти заедно с техния предводител.

Въпреки че съпротивата му беше бързо сломена, този човек съвсем не бе изгубил надежда да се измъкне по един или друг начин. Внимателно се ослушваше в тишината. И ето че изведнъж долови човешки гласове, чу стъпки в снега, а малко след това и скърцането на вратата на преддверието към избата. Той се досети какво се е случило. Онзи омразен човек, който го бе подмамил в клопката заедно с хората му, вероятно бе довел и Горския призрак с контрабандистите от Саксония, за да обезвреди и тях. И тогава негодникът се развика с все сила:

— Внимавайте! Предателство!

Веднага след това изтрещя изстрел. Един от застаналите на пост полицаи стреля по него.

Отвън на двора Горския призрак се сепна. Погледът му бързо се отправи към портата, през която тъкмо в този момент нахлуваха полицаите и граничарите, предвождани от комисаря и лесничея Вундерлих.

Щом видя униформените хора, изпадналият в ярост Призрак прониза Арнд с изпълнен с омраза поглед. Надхитреният и изненадан престъпник изведнъж разбра как стоят нещата. Светкавично измъкна револвера си от джоба и стреля по детектива. Но Арнд беше нащрек. Мигновено отскочи встрани, така че куршумът изпищя покрай него, а после с левия си юмрук изби оръжието от ръката на Горския призрак. Същевременно ритна с крак вратата на преддверието така, че тя се затръшна, с десницата си завъртя ключа, който от самото начало беше в ключалката, и побърза да го извади.

Но още в същия миг престъпникът хукна да бяга към градината на воденицата. Комисарят се втурна подир него, а и Арнд незабавно ги последва със запаления фенер на гърдите си.

Градинският зид не беше висок и освен това на едно място имаше широк отвор. Изглежда, Горския призрак добре познаваше както воденицата, тъй и околностите ѝ. Той се затича право натам и с лекота прескочи зида на мястото, където беше порутен. Комисарят се намираше на някакви си четири-пет крачки след него. Той също с един скок се намери оттатък зида, но там веднага спря.

— Хиляди дяволи! — запроклина той. Арнд бързо се озова до него.

— Какво има?

— Този тип изчезна!

— Къде?

— Един Господ знае!

— Но той не може да се е изпарил — промърмори недоволно Арнд.

— А не може и да е далеч. Бях по петите му. Детективът размисли

кратки секунди. Намираше се на същото място, където веднъж вече Горския призрак беше изчезнал пред очите му. Въпреки старателното претърсване и до ден-дневен не беше успял да открие как е възможно да се случи подобно нещо.

— Да не би... — изведнъж детективът млъкна. — Чакайте!... Чувате ли този шум?... Знаете ли какво е това?

— Иде ми да кажа, че има леко земетресение.

— Не. Този глух тътен идва от някакво превозно средство на релси... а-а, виждате ли ей там до зида онази дупка в земята? Знам го това място. Но досега дупката сигурно е била много добре прикрита.

— Наистина! Очевидно беглецът е изчезнал в нея.

В същия момент дотичаха неколцина полицаи и граничари, начело с един вахмистър. С тях беше и мелничарят Вилхелми.

— Каква е тази дупка? — попита го Арнд.

— Полузатрупаният вход към старата минна галерия.

— Дълбока ли е?

— Не знам. Никой не смее да се спусне вътре заради лошия въздух, а и защото галерията лесно може да се срути. Впрочем в последно време тя изобщо не се виждаше. Но защо питате?

— Вероятно в тази дупка е скочил Горския призрак и сега-засега ни избяга.

— Олеле мале! Ето че опасенията на моята Паулине се сбъднаха! О, Боже, о, Боже!

Арнд не обърна никакво внимание на безсмислените вайканици на мелничаря. Той каза на вахмистъра:

— Ето ви ключа от преддверието на избата, където е затворена втората група контрабандисти. Незабавно арестувайте цялата банда, иначе в гнева им може да им хрумне да повредят съдържанието на пакетите, половината от които са пълни с ценни стоки!

Арнд се приближи до голямата дупка.

— Къде отивате? — попита го полицейският служител.

— Слизам в галерията.

— Много е рисковано.

— Не, не! — извика и мелничарят. — Ще загинете!

— Дългът си е дълг, господа! Освен това положението едва ли е чак толкова лошо. Струва ми се, че и аз мога онова, което може Горския призрак. Този тип сигурно добре познава старата галерия. Така че бързо след него, преди окончателно да е изчезнал!

— Лисича дупка и вълча бърлога! Този човек наистина не е с всичкия

си! — запроклина лесничеят. Той току-що се беше присъединил към тях и свари да види как Арнд действително скочи в дупката. На слабата светлина на фенерите можеше да се различи, че тя беше дълбока повече от два метра.

— А ние какво да правим? — обърна се вахмистърът към комисаря.

— Каквото ви посъветва детективът. С нашите хора ще арестувате контрабандистите, като внимавайте никой да не се измъкне! Но аз ще последвам колегата си. Струва ми се, че от престараване прибързано вдигнахме шум и подплашихме Горския призрак. Затова ми се иска да се опитам да заловя този негодник.

С тези думи полицейският служител също се спусна в дупката и бързо изчезна.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

В НАДПРЕВАРА СЪС СМЪРТТА

Изминаха минута-две, докато комисарят успее да се ориентира в тъмнината. После забеляза Арнд, който стоеше на няколко метра по-нататък в галерията и внимателно осветяваше някакъв предмет.

— Какво е това? — попита комисарят.

— Празна вагонетка. Сигурно тук е имало две и Горския призрак е използвал първата от тях, за да избяга колкото е възможно по-бързо.

— А-а, значи затова е бил онзи подземен шум!

— Да. Вагонетките са върху релси и както изглежда, в тази посока галерията се спуска леко надолу. На първо време няма нужда да претърсваме продължението ѝ на срещуположната страна. Естествено Горския призрак е потеглил надолу, понеже вагонетката ще се движи сама и постепенно ще набере значителна скорост.

— Лошо! Тогава е спечелил голяма преднина.

— За съжаление. Веднага трябва да се впуснем да го преследваме.

Арнд припряно отстрани предната подвижна стена на вагонетката, като я издърпа нагоре и после седна в малкото превозно средство така, че с краката си да може да забавя пътуването, ако вагонетката се засили прекалено много, което беше и опасно. Освен това вътре в нея намери дебела дъбова тояга, използвана очевидно твърде често като спирачка. Комисарят се настани зад гърба му.

— Държите ли се здраво?

— Да.

— Тогава тръгваме!

С тези думи Арнд ритна камъка, поставен пред едно от колелата. Отначало вагонетката потегли бавно, но после постепенно засили ход. Накрая полетя по релсите с бързината на галопиращ кон.

Това бе едно зловещо и опасно пътуване.

Над главите на двамата мъже беше ниският свод с прогнилия крепеж на галерията, отляво и отдясно — мрачните стени, от които непрекъснато капеше вода, а пред тях бе непрогледният мрак, който отстъпваше само на няколко крачки пред светлината на фенера.

В тясната галерия колелата трополяха и кънтяха върху релсите толкова силно, че, кажи-речи, правеха невъзможен всякакъв разговор. На Арнд му мина мисълта, че в тази тъмнина не е изключено да полетят с

вагонетката право към гибелта си. Ами ако Горския призрак има тук скрити свои хора? Ако поставят засада на безумно дръзките си преследвачи? Може би някъде отпред в зейналата бездна от непрогледен мрак ги дебне смъртта!

Всички тези мисли минаха през ума на детектива в кратките минути на шеметното спускане. Но не намали скоростта. Бяската гонитба продължаваше със същата бързина. Той просто се ослани на щастливата си звезда и се надяваше, че скоро галерията ще изгуби наклона си и ще стигнат до равно място, където скоростта на вагонетката щеше да намалее от само себе си. Тогава щяха да имат възможност по-спокойно да се огледат за Горския призрак...

За разлика от двамата преследвания престъпник добре познаваше галерията. Беше я използвал вече често. Затова двете вагонетки стояха винаги готови. В бъдещите набези на контрабандистите на галерията беше отредено да играе много важна роля, защото тя не свършваше при дупката до градинския зид на мелничаря Вилхелми, както Арнд бе успял вече да установи, а минавайки под избата на Червената воденица, продължаваше почти до границата на Бохемия, където излизаше на повърхността в една полусрутена пещера.

Горския призрак беше открил тези останки от един отдавна изоставен и забравен рудник и лека-полека планомерно бе разчистил галерията от срутилите се тук-там камъни и пръст. Беше поставил релсите и бе набавил вагонетките и накрая беше сключил с мелничаря Вилхелми онова споразумение за избата. Тя бе отделена от галерията с толкова тънък пласт земя, че при използването на подземния ход контрабандистите се излагаха на голямата опасност да бъдат разкрити от обитателите на Червената воденица. Ето защо избата на Вилхелми трябваше да се затрупа.

Такова беше положението под земята, където преследваният престъпник бягаше. Там той се чувстваше напълно сигурен и спокоен. След известно разстояние, докато неговата вагонетка се движеше шумно през тъмната галерия, без особена причина Горския призрак веднъж се обърна назад и изплашено се стресна. Не блещукаше ли там нейде зад него някаква слаба светлинка? Или може би превъзбудените му сетива си правеха лоша шега с него? Не беше в състояние да чуе абсолютно нищо, понеже друсането и трополането на собствената му вагонетка поглъщаше всички други шумове.

От този миг нататък той непрекъснато се обръщаше и напрягаше зрение и... ето пак, наистина беше светлина! Тя се движеше, потрепваше, извиваше ту на една, ту на друга страна, изчезваше, а после отново се

появяваше.

„Преследват ме! — мина му светкавично през ума, ала веднага след това му хрумна и една друга мисъл: — Но ще връхлетят право в ръцете на смъртта!“

Той също разполагаше с дебела тояга за спиране на малкото превозно средство. Държейки я здраво, Призрака я постави пред едно от предните колела и не след дълго вагонетката спря. Престъпникът хвърли дебнеш поглед назад.

— Ето ги — процеди той през зъби. — Почакай, мерзавцо... последният ти час е ударил!

Горския призрак изтича десетина метра срещу преследвачите си, бързо изкърти няколко дъски от крепежа на галерията и ги нахвърля напреки на релсите. После пак се оттегли назад в мрака, където беше неговата вагонетка. Дебелата тояга под колелата ѝ пречеше да продължи пътя си надолу по лекия наклон. Тъй като му бяха избили от ръката празния револвер, сега престъпникът извади втори, който беше зареден.

Преследвачите бързо приближаваха. Кънтящото трополене на колелата в тясната галерия нарасна, превръщайки се в адски шум. Фенерът се полюляваше, а светлината му потрепваше на всяко място, където релсите бяха свързани с болтове.

И ето че последва удар... трясък, силен вик... и веднага след това проехтяха три-четири изстрела от револвера на Горския призрак. Многократното ехо усили ефекта от гърмежите толкова, сякаш цяла батарея едновременно беше стреляла с всичките си оръдия. Още докато ехото от револверните изстрели тътнеше из галерията, Горския призрак издърпа тоягата изпод колелата и отново се метна във вагонетката.

— Вървете в пъкъла! — изкрещя, обърнат назад, предводителят на контрабандистите и избухна в подигравателен смях.

После даде силен тласък на вагонетката и тя полетя надолу по тъмната галерия.

* * *

Малката вагонетка на преследвачите беше връхлетяла върху неочакваното препятствие, беше излетяла от релсите, а седящите в нея хора бяха изхвъркнали навън. Без да губи присъствие на духа, Арнд защити фенера с лявата си ръка и така го запази от счупване. Но пък ръката му

кървеше. Освен това го болеше цялото тяло, тъй като здравата се удари на няколко места.

Той чу оглушителния трясък на изстрелите, от които за щастие не го улучи нито един, чу подигравателните думи и смеха на Призрака, а после и трополенето на отдалечаващата се вагонетка. Скърцайки със зъби, детективът разбра, че престъпникът отново му се беше изплъзнал.

Но още в същия миг пак бе на крака и освети около себе си. Тогава забеляза комисаря, който лежеше на земята и стенеше. След малко полицейският служител посегна с дясната ръка към главата, също като току-що пробуждащ се човек, и сетне с мъка се надигна на колене.

— Ранен ли сте? — попита го детективът.

— Леко, на челото. Не е страшно. — С носната си кърпа той изтри тънката струйка кръв. После се изправи в цял ръст и каза: — Да не обръщаме повече внимание на тази драскотина! Виждате ли? Ето така! Превързвам я с носната си кърпа. А сега да продължим преследването! Въпреки всичко този негодник няма да ни избяга!

Арнд се радваше, че има до себе си толкова енергичен и дееспособен спътник. Иначе този човек само щеше да му пречи. Той забеляза дъските върху релсите и ги отстрани. После с помощта на комисаря отново изправи вагонетката върху релсите.

— Не е повредена — установи той. — Цяло щастие е, че тези вагонетки са направени толкова здрави. Нищо не бива да ни спира! Напред! Тръгваме!

И вагонетката на преследвачите потегли. Тъй като релсите не се спускаха вече толкова стръмно, скоростта им оставаше умерена. Отново по лицата на мъжете закапах капки вода от скалистия свод над главите им, отново галерията зловещо закънтя от трополящите колела, отново пред погледите им, вторачили се в непрогледния мрак, зейна широко отворената паст на непознатата опасност...

Междувременно Горския призрак пак спечели значителна преднина. Вече приближаваше целта си. Престъпникът ликуваше, защото беше убеден, че при изхвъркването на вагонетката от релсите преследвачите му са пострадали тежко. А вероятно после куршумите му ги бяха довършили окончателно.

Най-после галерията стана равна и вагонетката бавно спря. Негодникът изскочи навън и като си пое дълбоко дъх, застана неподвижно до нея. Но съвсем скоро трепна, вдигна глава и внимателно се заслуша. Стори му се, че из подземния проход отново се разнесе далечен грохот от колела.

Погледна назад и видя как иззад последния завой на галерията пак се появи малка светлинка.

— Пъкъл и сатана! — запроклина той полувисоко. — Нима тези мерзавци са все още по петите ми?!

Вече започна да го обзема страх. Ако в най-скоро време не ги принудеше да се върнат, неминуемо щяха да открият тайната му — втория изход на галерията.

Отново се заслуша напрегнато. Шумът от колела ставаше все по-силен, светлината се приближаваше все повече и повече.

За него нямаше вече друго средство за спасение, освен да възпламени мината, поставена тук в случай на крайна необходимост. След като отломките от скалата се разхвърчат наоколо и затрупат подземния проход, тогава нека някой дойде и му докаже, че се е разхождал с вагонетката под земята! И дори ако онези подлеци зад него бяха останали здрави и читави след преобръщането на вагонетката и след револверните изстрели, едва ли щяха да се отърват от срутващите се скали — те или щяха да ги смажат, или да ги погребат живи.

Пипнешком, престъпникът бързо продължи да се придвижва напред, докато най-сетне стигна до мястото, където отстрани в стената беше поставен и изкусно прикрит дълъг възпламенителен фитил. Той беше свързан с взривно устройство, което според неговото мнение щеше да е достатъчно, за да срути тази последна част от галерията и по такъв начин да издигне непреодолима преграда между нея и шахтата с водещите нагоре стъпала.

Арнд и комисарят не подозираха абсолютно нищо за застрашаващата ги смъртна опасност, към която бързо ги носеше вагонетката. Забелязаха само, че тя постепенно започна да забавя ход.

— Галерията става вече равна — извика Арнд в ухото на комисаря. — Ще трябва да... чакай, какво е това там?... Внимавай! Дръж се здраво!

Отново се разнесе трясък. Бяха се сблъскали с изоставената от беглеца вагонетка. Но в резултат на намалената им скорост ударът съвсем не беше толкова силен.

— Слизайте! Прикрийте се зад вагонетката! — нареди Арнд. — Онзи тип може пак да стреля!

С тези думи той направи два скока назад и закри светлината на фенера, за да не предлага на неприятеля толкова удобна цел. Пипнешком комисарят се добра до него.

— Тук беглецът е зарязал вагонетката — прошепна Арнд. — Внимавайте!

— Смятате ли, че Горския призрак се е скрил нейде наблизо и ни дебне? — шепнешком попита комисарят.

— Възможно е. Затова ви посъветвах най-напред да потърсите прикритие. Но вече по-скоро вярвам, че престъпникът е продължил бягството си пеша. Иначе отдавна пак да е стрелял по нас. Освен това сигурно е изоставил вагонетката си точно тук, защото галерията е станала равна и няма как да продължи напред.

— Тогава да не се бавим дълго тук, а и ние да продължим преследването пеша.

— Тъкмо се канех да ви предложа същото. Нека опитаме! Но пак ви казвам: внимание, внимание!

Двамата предпазливо се изправиха на крака. Арнд съвсем лекичко откри фенера. Напрегнаха слух и зрение. В тъмната галерия пред тях нищо не помръдваше. Никой не стреля.

След малко бавно продължиха напред. Внезапно Арнд сграбчи ръката на комисаря и го задържа.

— Ей там! Виждате ли онази искряща светлинка?

— Сякаш се катери нагоре по стената! Какво е това? Преди още полицейският служител да беше изговорил въпроса си до край, детективът трескаво го дръпна назад.

— Да се махаме! — изкрещя той. — Това е горящ възпламенителен фитил! Ще последва взрив! Да бягаме, иначе сме загубени!

Двамата се затичаха, за да спасят живота си. Минаха пак покрай двете вагонетки и продължиха в посоката, откъдето бяха дошли. Препъваха се в релсите. Блъскаха се в укрепените мокри стени. Мълчаливо стискаха здраво зъби и с мощни скокове бягаха напред. Знаеха много добре, че зад гърба им ги дебне смъртта, безмилостна, коварна смърт, протегнала костеливите си ръце, за да ги сграбчи ѝ бавно да ги задуши.

После въздухът потрепери от страхотен гръм. Стори им се, сякаш земята се разцепи. Каменният под под краката им се разлюля и изглежда, целият подземен свят се превърна в див, неуправляем хаос. Над и до бегълците крепежът запращя и запука. Късове скала шумно падаха наоколо. Последваха ги сриващи се земни маси. Силното въздушно налягане просна двамата мъже на земята тъй както тичаха един до друг.

— Затрупани сме! — едва изпъхтя комисарят, след като всичко наоколо утихна.

— Спокойно! — предупреди Арнд. — Трябва само да запазим хладнокръвие! Нали все още можем да дишаме и да говорим! Даже чувствам лек полъх на свеж въздух. Вярно, че съм затиснат от страхотна

тежест. Възможно ли ви е да се движите?

— Едва-едва.

— На първо време и това стига. А сега пуснете ръката ми... тъй! Ще опитам да се измъкна.

Арнд запъна ръце и колене в земята и с всички сили се опита с рамене да поотмести дъските от крепежа, паднали върху него, както и затисналите ги камъни и срутилата се пръст.

Ала смазващата го тежест не се помръдна. Детективът усети как постепенно го обзема ужас. Нима беше писано животът му, както и всичките му усилия в служба на справедливостта да свършат тъй? Нима му беше писано никога повече да не види слънцето и да бъде погребан жив тук, дълбоко под земята?

Волята му се разбунтува срещу тези мисли. Той непрестанно подновяваше усилията си да се освободи. Мускулите му бяха напрегнати до скъсване, артериите му заплашваха да се пръснат. Дробовете му шумно и трудно си поемаха въздух. И ето че най-сетне една от дъските малко поддаде и се повдигна нагоре. Със силата на отчаянието Арнд продължи да напъва с гръб... отначало се дочу леко трополене, като от отърколени камъчета и буци пръст, а след това последва по-силен шум, като от преобръщането на едри каменни късове. Накрая успя да хване полуизгнилите дъски и греди и без особени усилия ги отмести настрани.

Малко по-късно двамата допреди броени минути затрупани мъже се видяха коленичили един до друг и започнаха да разчистват от пътя си последните останки от срутилите се камъни и дървен материал. След като дълбоко си пое дъх, Арнд с облекчение каза:

— Слава Богу! Изглежда, сме се намирали на самата граница, докдето е стигнало срутването на галерията. Ако не бяхме побягнали толкова бързо, щяхме да бъдем живи погребани. А сега да се връщаме!

— Да, да се връщаме! — повтори комисарят, който също въздъхна с облекчение. — Преди всичко трябва да се опитаме да излезем от галерията.

— Надявам се да успеем. Предполагам, че взривът е бил поставен нейде наблиз до вагонетките. Следователно разрушенията към онзи край ще са много по-големи, отколкото към входа, откъдето влязохме. Значи имаме изгледи за спасение само ако се върнем обратно.

— А какво мислите за цялата история?

— Трудно е да се каже — отвърна Арнд. — Горския призрак запали скрит възпламенителен фитил и така предизвика тази експлозия. Явно престъпникът се е бил подготвил за евентуално преследване под земята. Сега сигурно мисли, че ни е затрупал дълбоко под земната повърхност.

Дано не ни се изплъзне завинаги!

Те запълзяха обратно по срутилия се камънак, покрил надалеч пода на галерията. Придвижването им напред бе твърде бавно, но все пак възможно.

— Пфу! — обади се след известно време комисарят, който следваше Арнд по петите. — Надушвате ли нещо?

— Изглежда, това е рудничен газ. Кой знае какви ли други нещастия и разрушения е причинила експлозията. Ще трябва да изгася фенера.

— Но тогава ще останем на тъмно и рудничният газ бързо ще ни настигне.

— В противен случай фенерът ми ще го възпламени и сами ще си докараме ново нещастие. Хайде, напред! Ако ще би да смъкнем цялата кожа от дланите и коленете си! Касае се за живота ни!

Миризмата ставаше все по-силна и все по-тежка. Напрягайки всички сили, двамата мъже продължиха да си проправят път напред.

Изведнъж комисарят изохка и остана да лежи на земята.

— Не мога повече!

— Станете! — подкани го Арнд. — Станете, ако ви е мил животът! Отговорът беше само стенания.

— Стегнете се! — изкрещя му детективът. — Купчините камъни вече намаляват! Ето тук... слава Богу... мога да напипам релсите.

Той посегна назад, помогна на своя спътник да се изправи и го затегли подир себе си.

— Тъй! Тук пак можете да се изправите на крака. Олюлявайки се, полузашеметеният човек се остави изцяло в ръцете на Арнд. Краката му се раздвижиха машинално и надпреварата със смъртта отново започна.

Арнд беше хванал комисаря за колана и с полусвита ръка го тикаше пред себе си. Без тази груба помощ напълно изтощеният човек просто щеше да рухне където си беше и щеше да стане жертва на опасния газ гризу. Напрегнатото преследване, двукратното жестоко падане, измъкването измежду камъните на полусрутената галерия, пълзенето по остороръбестите скални отломки, както и свързаната с всичко това душевна възбуда съвсем бяха изчерпали силите на комисаря. И коленете на детектива силно трепереха, ала той стискаше зъби и се държеше.

Най-сетне въздухът започна да става по-чист. Двамата поспряха да си починат малко, но Арнд забеляза, че гибелните газове отново заплашват да ги догонят, и паническото им бягство продължи.

Вече бяха стигнали приблизително до мястото, където вагонетката им беше изхвърлена от релсите и Горския призрак бе стрелял по тях,

когато пред тях изведнъж нещо проблесна.

— Светлина, светлина! — изпъхтя комисарят. — Тръгнали са да ни търсят!

— Шшшт! Тихо, да чуем!

Двамата спряха и внимателно се послушаха. Приглушено, но все пак ясно доловиха дълбок басов глас, а веднага след това различиха размахван във въздуха фенер.

— Арнд... братовчеде Арнд!

— Лесничейт! — заликуваха двамата. — Моят добър приятел Вундерлих!... Вече сме спасени! Елате! Бързо!

Радостта и отново събудилата се надежда придадоха нови сили на комисаря и двамата се втурнаха напред.

— Братовчеде Арнд! Братовчеде Арнд! — Виковете ставаха все по-силни и по-силни. — Свети Нимрод, ако и едно косъмче му е паднало от главата, на всичките ще им извия врата!

Минута по-късно мъжете, които се обръщаха един към друг с „братовчеде“, топло се прегърнаха. Отначало Арнд протегна и двете си ръце към лесничей, ала това не задоволи стария. Той сграбчи детектива, заради когото бе изживял такъв страх, и здравата го притисна до гърдите си. В същото време в очите на Вундерлих се появи подозрителен влажен блясък.

Междувременно неколцината полицаи и граничари, следвали лесничей по петите, се заеха да помогнат на комисаря, който по почти чудотворен начин се беше съвзел и оживил благодарение на радостта от избавлението им от страшната опасност.

— Далече ли е до изхода? — беше първият въпрос на Арнд.

— Никак — засмя се Вундерлих. — Ей там отзад се намира изходът от този миши капан! Има само няколко минути път до там.

— Тогава да побързаме! Но изгасете фенера! Зад нас се разпростира газ гризу!

Лесничейт доста се изплаши.

— Газ гризу ли? Небеса, тогава трябва да си плюем на петите!

Той се втурна напред и само след броени минути стигнаха до отвесната дупка, в която сега имаше спуснатата стълба. По нея мъжете се изкачиха, без в момента да обръщат никакво внимание на продължението на галерията в противоположна посока.

— Но, по дяволите — не можа да се сдържи лесничейт, — къде изчезна Горския призрак?

— За това по-късно! — махна с ръка Арнд. — Първо един друг

въпрос: къде са контрабандистите?

— Във воденицата.

— Всичките ли?

— Всичките! Здраво вързани. Не могат да избягат. Петнайсет души ги охраняват.

— Ами другите?

— Хукнаха към шахтата. — Какво е станало там?

— Никой не може точно да каже. Внезапно страхотен гръм разтърси земята, а после откъм входа на рудника към небето се издигна огромен огнен стълб. Сигурно е разрушена цялата шахта на „Божия благословия“.

Арнд беше дълбоко потресен.

— Господи, толкова широк обсег на действие ли е имал взривът?!

— Клетите миньори под земята! — продума комисарят. А детективът мълчеше. Беше имал намерение, след като излезе от галерията, преди всичко да продължи преследването на Горския призрак. Когато обаче узна огромните размери на унищоженията, причинени от експлозията, той си каза, че това вече не е толкова належащо и че навярно престъпникът със собствената си ръка беше сложил край на живота си.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

КЪЛБОТО СЕ РАЗПЛИТА

Арнд, Вундерлих и комисарят отидоха най-напред до воденицата, за да видят какво правят задържаните контрабандисти, защото заради последните събития планове на детектива се бяха променили.

Докато вървяха през градината на мелницата, лесничейт подхвърли една забележка, която му беше на езика още откакто тъй щастливо се натъкна на детектива.

— Господин братовчеде — поде той, — сега ви предстои да преживеете една голяма изненада.

— Тъй ли? — детективът се престори, че нищо не подозира, макар да предполагаше какво Щеше да последва. — Каква е тя?

— Свалихме маските на заловените контрабандисти и внимателно поогледахме тези негодници. Ще има да се чудите, като разберете кого открихме сред бандата.

— Е?

— Двама стари познати.

— Двама ли? — попита Арнд, този път наистина озадачен. — Мислех си, че ще е само един.

По лицето на лесничея се изписа разочарование.

— Да не би вече да знаете? Господин братовчеде, не ми разваляйте удоволствието! Вие за кого говорите?

— За „търговския партньор“ на Горския призрак, който с помощта на своите десетима носачи прехвърли тук контрабандни стоки през границата на Бохемия. Всъщност той е достопочтеният търговец Михаловски.

— Разпознали сте го въпреки маската му, макар преди никога да не сте го виждали?! Но това е невъзможно! Дори и аз самият му обърнах необходимото внимание едва след като забелязах онзи особен пръстен, който носеше и днес. Веднага си спомних описанието, дадено от собственика на „Златния вол“. А освен това и фигурата му е съвсем същата като на онзи човек, когото проследих чак до „Синята звезда“. И така, казах му право в лицето, че е Михаловски и... той си призна. Но туй наистина си имаше своите по-особени основания.

Арнд, който нямаше никаква представа какво се беше случило междувременно във воденицата, не обърна внимание на последната забележка на Вундерлих.

— А аз — каза той — отдавна вече знаех каква роля играе този човек. От известно време успях да открия и кой е Горския призрак... или по-точно кои са Горските призраци!

Тук Арнд млъкна. Бяха стигнали до воденицата. Мелничарят Вилхелми излезе да ги посрещне. Беше много бледен и видимо възбуден.

— Заловихте ли Горския призрак? — беше първият му въпрос. Страхът от отмъщението на предводителя на контрабандистите не му даваше мира.

— Струва ми се, мога да ви уверя, че веднъж-завинаги Горския призрак е обезвреден — заяви Арнд. Той си мислеше за страхотната експлозия, от чието опустошително въздействие беглецът в галерията едва ли се бе изплъзнал...

Той бързо прехвърли през ума си цялото положение на нещата и още при най-близкия двоен пост на двора направи знак на единия от полицаите да се приближи.

— Хей, вие!

На четири очи даде указания на полицаия незабавно да се отправи към къщата на Зайделманови и да арестува всеки, било то мъж или жена, който се опита да я напусне.

После, минавайки покрай мелничаря, влезе в коридора и нареди да му отворят килера, където бяха събрали всички арестувани, както първата, тъй и втората група контрабандисти. Вилхелми гледаше да стои по-назад. Временно беше отстъпил своя фенер на комисаря. Освен това и Арнд отново беше запалил сигналния си фенер. Но и бездруго в охраняваното от полицаите помещение вече имаше осветление.

Пред очите на току-що влезлите хора се откри странна картина. Подредени в редици, тук лежаха както десетимата носачи на Михаловски, така и десетимата контрабандисти на Горския призрак. Всички бяха здраво вързани. Самият Михаловски беше положен върху малко слама в един от ъглите. Изглеждаше смъртно бледен и едва-едва дишаше, Палтото, панталоните и ризата му бяха разкопчани и разтворени. Лявото му рамо заедно с част от гърдите бяха превързани. От превръзката се процеждаше кръв.

— Този нададе предупредителен вик, когато трябваше да задържим втората група контрабандисти — доложи един от застаналите на пост полицаи. — И тогава стрелях по него. За съжаление е тежко ранен. Нямах възможност да се целя добре.

Комисарят само махна с ръка. А Арнд проследи един знак на лесничея, който му посочи към ъгъла вляво от входа. Там, последен в

първата редица на пленниците, лежеше някакъв човек, облечен в шуба и обут във високи ботуши, чийто поглед, изпълнен с пламтяща омраза, се беше впил в детектива.

— Помощник-главатарят на бандата! — каза Вундерлих, като многозначително наблягаше на всяка дума. — Това не е ли изненада?

— Тъй, тъй — кимна Арнд спокойно и невъзмутимо. — Значи затова ми споменахте за двама стари познати и затова Горския призрак, ми заяви, че сред групата от негови хора имал свой специален човек, който надзиравал всичко! Самият търговец Мартин Зайделман!

Той пристъпи близо до задържания негодник.

— Господин Зайделман, край на ролята ви, която играехте толкова време в Хоентал. Никога повече няма да използвате и да измъчвате бедните тъкачи. От днес нататък Горския призрак престава да бъде господарят и потисникът на цяла т а област.

— Оставете ме на мира, шпионин, доносник, лицемер такъв! — просъска Мартин Зайделман.

— Скоро ще ви направя тази услуга, но се опасявам, че после с вас ще започнат да се занимават други хора, с които служебно ще трябва да си поговорите много сериозно. Моята задача беше да разоблича както вас, така и вашите съучастници. Не ми беше особено трудно. Самият вие, вашият син и вашият брат извършихте безброй глупости, тъй че беше сравнително лесно човек да ви прозре. Спомнете си за Ангелика Хофман, за Хаузерови, за онази вечер със сказката, както и за всичко, свързано с нея, за десенатора Вилхелми, за вашия приятел Михаловски и за неговия нескопосан номер с уж извънредно важните документи, за черните дантели, за разговора ни горе в склада при мината, както и за...

Макар и вързан, Зайделман положи усилия да се изправи.

— Вие... значи вие бяхте онзи мъж...?

— Точно така. Аз бях човекът, който ви обеща блестяща сделка, само и само да ви залови.

Това обяснение беше също толкова необходимо, колкото и оправдан беше въпросът на Зайделман, защото още когато започна преследването на Призрака в галерията, Арнд бе свалил ужасните очила и фалшивата брада, които толкова променяха външността му.

— Подлец! — избухна Зайделман. — Лицемер!

— Продължавайте да ругаете! Няма да ви помогне. Сега ще давате отчет. Ще заплатите вината си с живота, защото сте не само измамник, контрабандист, изкусител на почтени хора и знам ли още какво, но сте и убиец. Ваше дело беше, когато един доблестен служител на граничните

власти стана жертва на контрабандистите!

— Доказателства! Доказателства! — изкрещя Мартин Зайделман.

— Имам доказателства. Ще ги чуete пред съда. Ние знаем всичко.

— Нищо не знаете! Попитайте сина ми! Той ще ви даде правилния отговор, който заслужава вашето безсрамие. Арнд сбърчи чело.

— Вече се опитах да го попитам, но той избяга с маскировката на Горския призрак, която според случая дели с вас. Изплъзна ни се в старата галерия, а тя, както вече знам, води до вашата къща.

— Избягал е! — при тези думи гласът на Зайделман потрепери. — Чух тътена от взрива. Слава Богу, че синът ми е успял да офейка!

— Чухте ли, господа? — обърна се Арнд към своите придружители. — Свидетели сте, че току-що господин Зайделман неволно направи признание.

— Ха, признание! — ликуващо извика задържаният. — Синът ми е успял да избяга! Значи всичко е наред!

— Вярно, не можахме да го заловим — кимна Арнд със сериозно изражение, — но затова пък, доколкото сме в състояние да преценим, се е изправил пред Божия съд... и то по собствена вина. Той взриви галерията, обаче силата на експлозията, както и нейният ефект, бяха далеч по-големи, отколкото, изглежда, си е представял. Цялата шахта на „Божия благословия“ също пострада. Сигурно галерията има отдавна изоставени странични ходове, които са свързани с мината. Тъй като се срути на голямо разстояние, може да се предположи, че и синът ви лежи погребан под сриналите се каменни и земни маси. Едва ли ще има възможност да лъжесвидетелства в полза на престъпния си баща.

Лицето на Мартин Зайделман стана бяло като тебешир. Устните му се раздвижиха, той явно се опита да проговори, ала отначало не можа да пророни нито дума.

Арнд го остави на спокойствие. Продължаваше само да го фиксира с поглед. Този тип беше истинско чудовище, кръвопиец и мъчител на най-бедните, които бяха изцяло във властта му. Но все пак той беше човек и баща на един син, когото сигурно обичаше тъй, както и хищното животно обича своята рожба. Ето защо опитният детектив реши да засегне именно това слабо място. Предполагаше, че точно там е най-уязвим.

И наистина се оказа, че сметките на Арнд са верни. Докато детективът, комисарят и Вундерлих си разменяха многозначителни погледи, най-сетне Зайделман проговори:

— Божи съд — промърмори той. — Да, да, експлозията!... Винаги съм ги предупреждавал. Когато слагаме взрива, между нас нямаше нито

един специалист.

— Кой го постави? — внезапно се намеси комисарят. Зайделман му хвърли безизразен, невиждащ поглед, но все пак отговори:

— Фриц, брат ми Аугуст и аз.

— Нямаше ли и други хора?

— И Лаубе беше там.

— Аха, пазачът!

— Да, той! Също и Шпенглер.

— Кой е Шпенглер?

— Та вие го познавате! Ей онзи там!

Зайделман, който правеше впечатление на напълно сломен човек, кимна с глава по посока на сламената постеля, където лежеше Михаловски.

— Разбирам — рече Арнд повече на своите хора, отколкото на Зайделман. — Михаловски не е истинското му име. Всъщност този човек се казва Шпенглер.

После отново се обърна към Зайделман.

— Съветвам ви да се разкаете и да се подготвите за пълни самопризнания! Може би така ще облекчите положението си.

Зайделман хвърли особен поглед към своя обвинител. Личеше си как в него се топяха последните останки от прекършената му съпротива.

— Все ми е тая — въздъхна той, — понеже и бездруго вече е загубено толкова много, мога и да си призная.

— Тогава ни кажете преди всичко защо искахте да засипете избата на Червената воденица!

— Защото галерията минава съвсем близо под нея и тъй като води чак до границата, замисляхме в бъдеще да прекарваме контрабандните стоки през този подземен проход. Но много лесно можеше някой да ни чуе от избата.

— Тъй, тъй. Виждам, че казвате истината, а сега преди всичко друго ще отида да проверя какво е станало с вашия син. Зайделман отново се оживи.

— Да, проверете! — настоя той. — И... ми съобщете резултата! Аз... не мога повече да понасям тази неизвестност.

Арнд само кимна. После направи на останалите знак с очи. Те напуснаха помещението и излязоха в коридора.

— Първо отивам до мината — заяви Арнд. — Тя ни е на пътя. Нека се опитаме да разберем какво е положението там. Следващата ни цел ще е домът на Зайделманови. Оттам някакъв подземен проход трябва да води до другия край на галерията, където ни се изплъзна младият Зайделман.

Вероятно има и някакво разклонение, което я свързва с мината, и именно през него се е разпространила нататък онази ужасна гибелна експлозия. Ще вземем с нас всички работници от рудопереработвателната фабрика, от които в момента могат да се лишат. С доста голяма сигурност очаквам да намерим Фриц Зайделман затрупан нейде близо до изхода на галерията. Или пък няма да го намерим. Не е изключено завинаги да остане погребан под срутилите се скали. Но в никакъв случай не се е измъкнал здрав и читав. Ако допусках подобно нещо, би било непроситимо лекомислие от моя страна да се бавя тук дори и минута. Но за всеки случай преди малко дадох указание на един от полицаите в двора да отиде да охранява къщата на Зайделманови и да задържи всеки, който се опита да я напусне.

Той подаде ръка на мелничаря и се сбогува с него. Този човек беше толкова потресен от факта, че търговецът Мартин Зайделман и синът му Фриц са играли ролята на Горския призрак, че изобщо не бе в състояние да говори. Комисарят направи знак на трима от хората си да го придружат. Вундерлих също се присъедини към тази група.

Лесничето не беше по-малко слисан от ужасното разкритие, засягащо семейство Зайделман, ала бе замесен от по-друго тесто. Той чувстваше голяма необходимост да говори за онова, което го вълнуваше, за да му олекне на сърцето. Ето защо, щом се отправиха към мината, веднага заприказва Арнд.

— Кой можеше да си го помисли? — припряно поде той. — Значи зад маската на Горския призрак се е крил Зайделман! Едва сега разбирам подхвърлената от вас забележка за двата Горски призрака. Бащата и синът са играли тази роля на смени. Ами рентиерът?

— Той е бил третият в това съзаклятие.

— Мътните го взели! Едва сега се прояснява! И то не само в главата ми! Господин комисар! — Лукаво усмихнат, старият се приближи до полицейския служител. — Не ми се сърдете, но ще си позволя въпроса какво ще стане сега с нашия Едуард Хаузер.

Комисарят прие с усмивка леката подигравка в това подмятане.

— Бъдете спокоен! Вашият млад приятел е невинен.

— И е освободен?

— И това ще стане! Търпение!

— Енгелхен също, нали?

— Госпожица Ангелика Хофман? Нейният случай е малко по-различен, но никой няма да може да я обвини в извършване на наказуемо действие само заради това, че във възбудено състояние се е нахвърлила върху един престъпник и го е ранила.

— Слава Богу! — с облекчение въздъхна лесничеят. — Е, тогава пак ще е истинско удоволствие да се живее в Хоентал.

Ето че вече стигнаха до мината и при потискащата гледка на страшните разрушения всички млъкнаха.

Теренът на каменовъглената мина представляваше ужасна картина. С изключение на най-малките деца и старците, които не можеха да вървят, всички жители на селото бързо се бяха стекли. Високият комин беше рухнал и представляваше само голяма купчина развалини. Както шахтата, тъй и жилищните постройки на миньорите бяха силно пострадали. Вместо бял сняг наоколо се виждаха само купища отломки и сажди. Свободните от смяна миньори бяха пристигнали, за да видят кой от другарите им в мината все още можеше да бъде спасен. Неколцината надзиратели се намираха долу под земята, а главният надзирател ръководеше спасителните работи при шахтената кула.

— Значи сте сигурен — попита го тъкмо в този момент един от полицаите, дошли тук от воденицата, — че за днес никой не е издавал заповед за взривяване?

— Съвсем сигурен съм. И за днес, а и за следващите дни не се предвиждаше подобно нещо.

— Но все пак не е изключено...

— Невъзможно! Самият аз съхранявам всички взривни материали.

— Тогава причината за експлозията е рудничният газ, така ли?

— Не. Беше истинско взривяване.

— Но нали сам казахте, че не е издавана подобна заповед!

— Така е! И въпреки всичко имаше взривяване, и то не с барут, а с динамит! Хора като нас умеят да различават едното от другото.

— Но тогава изобщо не разбирам... Дотук Арнд беше слушал мълчаливо, но реши, че е време да се намеси в разговора, и каза:

— Извинете, мисля, че съм осведомен по този въпрос. Аз ще...

Той млъкна, понеже в същия момент изнесоха на повърхността първите жертви на престъпното взривяване — обгорени, разкъсани, обезобразени почти до неузнаваемост тела. Жените пронизително се разпищяха, а тълпата им отговори със сълзи и ридания. Главният надзирател нареди да освободят мястото от хората и да блокират най-близката околност на шахтата, както и да накарат тълпата да се отдръпне по-назад, за да може да се поддържа необходимият ред.

Арнд разбра, че в тези минути никой нямаше да го чуе, и затова реши да се заеме със собствената си работа.

— Ще трябва да сложим ръка също и на пазача Лаубе — каза той на

комисаря. — И той е съучастник и доверено лице на тези престъпници. А най-накрая ще се отправим към дома на Зайделманови!

Пазачът не си беше в къщи. Комисарят даде заповед на неколцина от хората си да го намерят и да го задържат. В същото време Арнд се обърна към жената на Лаубе:

— Над вашия мъж тегне подозрението, че е помагач на Горския призрак. Вероятно и вие сте негова съучастница. Затова съм принуден да наредя да арестуват и вас.

Жената се изплаши и се разтрепери.

— Да ме арестувате? Мен? През целия си живот съм била почтен човек и достатъчно често съм предупреждавала мъжа си.

— Предупреждавахте ли го? За какво?

Тя разбра, че е казала твърде много, и не пожела повече да отговаря, обаче Арнд не я остави на мира и на първо време успя да изтръгне частично признание.

— За... за... ами за онзи звънец — макар със запъване, жената изплю камъчето.

— Я ни го покажете!

Тя заведе мъжете (междувременно комисарят отново се беше присъединил към Арнд) пред един стенен шкаф, на чиято задна стена имаше поставено звънче, а до него се виждаше и шнур, само че двете не бяха свързани.

— Накъде води този шнур? — попита Арнд. — И откъде идва жицата, която задвижва този звънец?

— Не знам.

— Много жалко за вас, добра жено — намеси се комисарят. — Ще ви държим в ареста, докато си спомните.

Жената пребледня. Ясно си личеше, че страхът ѝ нарастваше.

— Нямам никаква вина — заекна тя.

— Това ще се изясни.

— Чувала съм, че една жена не е длъжна да прави донесения в полицията срещу мъжа си — опита да се измъкне тя. — Не е длъжна да дава показания срещу него и в съда.

— Все пак този случай е малко по-различен — поучи я Арнд. — Тук не става дума само за контрабанда, а и за убийства. Разберете ме добре, има голяма разлика между жена, която не прави донесения срещу мъжа си, и жена, която е съучастник на мъжа си, която се е провинила в укривателство. Съветвам ви да бъдете искрена. Имате ли деца?

— Четири.

— Е, тогава помислете за тези деца! Ако баща им отиде в затвора, не бива да изгубят и майка си! Кажете ни истината! Не искам да съм безсърдечен. Ще приема, че нямате пряка вина, но сигурно знаете накъде води този шнур, нали?

— Да — призна тя най-сетне. — Стига чак до кантората на господин Зайделман.

— Вашият мъж и Зайделман са си разменяли сигнали, така ли?

— Да.

— С каква цел?

— Винаги, когато Зайделман искаше да доведе тук някакъв човек, преди това позвъняваше, а мъжът ми звънеше, когато при него дойдеше някой непознат и пожелаеше да разговаря с... със Зайделман.

— Нека кажем — с Горския призрак! Добре, добре. Продължете! Какви бяха тези хора?

— Не ги познавах. Те рядко влизаха в стаята.

— Какво искаха?

— Не знам. Само си мислех, че може би са контрабандисти. Но не биваше да казвам на мъжа си нито дума, иначе той просто побесняваше.

— Хубаво. Вярвам ви. Затова няма да ви арестувам. Но останете си в къщи! Може би ще се наложи пак да разговаряме. Всеки опит за бягство ще има много лоши последствия за вас.

Мъжете излязоха от къщата на Лаубе, за да се отправят най-сетне към Хоентал и да посетят дома на Зайделманови. Комисарят изпроси от главния надзирател неколцина работници, които, въоръжени с кирки и лопати, се присъединиха към групата им.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

СЪДБАТА НАКАЗВА И ПОМИРЯВА

Цялото село беше като разбунен кошер и затова никак не беше чудно, че и у Зайделманови прозорците все още светеха. Пред къщата Арнд се натъкна на полицаия, когото беше изпратил да стои на пост.

— Е?

— Никой нито е влизал, нито е излизал.

— Добре.

Госпожа Зайделман си беше у дома. Съвсем естествено беше силно развълнувана от експлозията, която разтърси къщата до основи, и явно се изплаши, когато видя пред себе си тримата господа, придружавани от трима униформени полицаи и няколко работници.

— Познавате ли този документ? — попита я комисарят, като й показва служебната си карта. — Аз съм от криминалната полиция и идвам по служба. Къде е мъжът ви?

Жената, която правеше впечатление на потиснато и сплашено същество, огледа мъжете един подир друг с блуждаещ, несигурен поглед и отговори, кажи-речи, с тона на дете, механично заучило някакво стихче.

— Излезе.

— А синът ви?

— И той не е у дома.

— Ами къде е?

— Не знам.

— Но обикновено една жена винаги знае къде е нейният мъж или нейният син. Да не би и с господин Аугуст Зайделман да не можем да разговаряме?

— За съжаление, не. Той също излезе. Преди малко чухме ужасен гръм и цялата къща потрепери. Тогава моят девер каза, че сигурно в мината е избухнал газ гризу. След това отиде да провери какво е положението при шахтата.

— Хмм. Заведете ни, моля, в работните помещения на съпруга си!

Жената взе ключовете от стената и тръгна пред всички.

Мъжете я последваха, след като комисарят тихо нареди на един от полицаите да изпрати част от хората им при мината да търсят рентiera Зайделман и възможно по-скоро да го арестуват. Не се забавиха кой знае колко в първата стая, където тъкачите предаваха изработеното и

получаваха парите си. Там нямаше какво да се открие. Преди всичко Арнд си беше поставил за цел да претърси онази кантора, в която преди време от покрива на ниската барака беше наблюдавал тримата Зайделманови.

Там висеше вече споменатата картина, която закриваше дупката в стената, където беше тайникът на Зайделманови. В стаята имаше едно писалище, маса, два канцеларски пулта и един шкаф. В стената бе вградено малко шкафче.

— Какво има вътре? — Арнд посочи тъкмо това стенно шкафче.

— Няколко бутилки и чаши — беше краткият отговор.

— И нищо друго?

— Ами не, че какво друго може да се сложи в едно толкова малко шкафче?

— Е, тогава аз да ви кажа — звънче. — За какво служи то? Госпожа Зайделман трепна.

— Не знам — каза тя с несигурен глас. — Сигурно звънецът е бил тук още преди да се нанесем.

Но нали самите вие сте строили тази къща, както ми разказаха хората от селото! Как е възможно тогава звънецът да е бил вече тук? Я отворете шкафчето!

— Нямам ключ за него.

— Странно. А ние нямаме време да извикаме ключар.

Арнд поиска от Вундерлих здравия му ловджийски нож и разби вратичката на шкафчето. На задната страна видяха, че е поставено звънче, а до него имаше шнур, също като в стаята на пазача Лаубе.

— Както предполагаме — кимна комисарят. — Този шнур задвижва звънца на пазача, а неговият шнур задейства ей това звънче. Даже е излишно да опитваме, за да го докажем. Но сигурно е било много трудно да се прокарат под земята двете жици до жилището на пазача на шахтата. Как ли са успели да ги поставят, без да ги забележи някой случаен човек?

— Нито са копали, нито са се мъчили особено — обясни Арнд, — а просто са ги издърпали от едното жилище до другото.

— Какво искате да кажете? Та това не е ли едно и също?

— О, не! Да копаете, за да поставят някакъв проводник или жица в земята, това сигурно ще направи впечатление. Но жицата просто е била изтеглена през помещение, което е било вече налице.

— През помещение, което е било вече налице ли? Значи, както изглежда, допускате, че от тук до мината, а това ще рече и до дома на пазача Лаубе, води някаква отдавна изоставена странична галерия, така ли?

— Точно така! — кимна Арнд. — Не ми се вярва да се лъжа. При

тези думи той многозначително погледна комисаря, а после отново се обърна към жената:

— Тук има ли някакъв подземен проход?

— Не.

— Значи отричате?

Госпожа Зайделман се изчерви, но замълча. Ето защо Арнд сметна за необходимо най-сериозно да я предупреди:

— Изглежда, не разбирате в какво положение се намирате. Имаме пълно основание да обвиним семейство Зайделман в извършването на тежки престъпления. Ако сте участвали в деянията на вашия мъж, девер и син, тогава и вие ще бъдете наказана. Не го забравяйте, докато мислите какво да ми отговорите! Сега ми се ще да узная какво помещение се крие зад тази стая. Искам да кажа, непосредствено зад стената, където е вградено шкафчето.

— Там са стълбите, които водят към избата — каза жената със забележимо разтреперан глас.

— Хубаво. Струва ми се, че изчисленията ми ще излязат верни. Но, господин комисар, мисля, че за нас щеше да е от голяма полза, ако имаме тук онези дантели, които са били намерени в палтото на Едуард Хаузер.

Полицейският служител се усмихна. — — Смятате ли, че не съм помислил за това? Дантелите са у мен, а също и една част от използваните конци.

Комисарят разкопча палтото си и подаде на Арнд веществените доказателства.

— Много добре! — каза детективът. — А сега, госпожо Зайделман, към вас имам един особено важен въпрос. Да се намира случайно в тази стая някакво тайно скривалище?

— Защо питате? — колебливо отвърна тя. — Не ми е известно.

— Тогава ще се наложи пак сами да си помогнем. Арнд стъпи върху един стол, свали от стената споменатата вече картина и измъкна от дупката кутията с толкова важното съдържание.

Жената, стояла досега настрана странно безучастна и сякаш вкаменена, видимо се изплаши.

— Виждате ли — каза Арнд, — тук има малко кълбо от черни конци! Колко умно и все пак колко глупаво!

Арнд слезе от стола, а комисарят внимателно разгледа конците. Бяха съвсем същите като онези, използвани при бързото зашиване на разпраната подплата на въпросното палто.

— А сега дантелите! — настоя комисарят с обяснимо нетърпение.

Вече беше вдигнал ръка, за да отвори капака на кутията, когато Арнд леко го побутна настрани и каза:

— Извинете, господин комисар! Преди това имам един въпрос към вас!

Полицейският служител го погледна доста учудено.

— Моля!

— Много ми се иска да отнема няколко минути от времето ви по един чисто личен проблем. Но тъй като желая това да остане между нас, мога ли да ви помоля да отидем двамата в съседната стая?

Комисарят кимна и след като даде нареждане на хората си нито за миг да не изпускат от очи госпожа Зайделман, веднага последва Арнд.

— Наистина съм любопитен да чуя за какво става дума, господин Арнд. — Така полицейският служител подкани детектива да говори.

И Арнд започна, като гласът му леко потрепваше от вътрешна възбуда.

— Когато наскоро бях при вас, аз премълчах една подробност, която всъщност е без значение за властите, но затова пък за мен е изключително важна. Преди няколко дни, докато подслушвах Зайделманови, забелязах, че от тайника извадиха не само пакетче с дантели, но и един друг предмет — златна гривна.

— Тъй, тъй! И после? Дотук не виждам нищо особено.

— Но аз виждам! И то защото гривната и историята, свързана с нея, са поводът и причината в момента да съм тук пред вас.

Искрено учудване се изписа по лицето на комисаря, а детективът продължи:

— Тази гривна е свързана с най-нещастното събитие в моето детство. Заради това биху майка ми... влезе в затвора без никаква вина и там умря от мъка и отчаяние.

Той замлъкна, а комисарят бе достатъчно тактичен, за да не наруши мълчанието му. След малко Арнд отново поде:

— Онова, което ме накара да взема решение да стана детектив, бе преди всичко стремежът ми да очистя паметта на майка си от това черно петно. Сега може би ще разберете чувствата, които ме завладяха, когато най-неочаквано зърнах в ръцете на Зайделманови тази гривна, доказателството за невинността на моята майка.

Изглежда, комисарят трескаво размисляше. След малко попита:

— Бяхте ли виждали вече украшението?

— Не. Познавах го по едно много точно описание. Изработката на гривната е единствена по рода си и не е възможно да бъде объркана с

друга.

— Кога се разигра тази история?

— Преди двайсет и една години.

— Било е в началото на моята тукашна дейност и все още, макар и смътно, мога да си спомня за един такъв случай. Само че името Арнд ми се струва непознато.

— Възможно е. Името Арнд получих едва по-късно от моите осиновители. Но по рождение се казвам Хаузер.

Полицейският служител се сепна от изненада. Лесничеят също се стъписа.

— Хаузер ли? — попита комисарят. — Да, сега се сещам. Моля ви, разкажете ми всичко отново, и то най-подробно!

Арнд с готовност изпълни желанието му и когато след около петнайсетина минути тримата мъже пак влязоха в стаята при другите, комисарят беше дълбоко трогнат, а очите му възбудено блестяха. Той пристъпи мълчаливо до масата, отвори кутията и извади гривната, но така, че госпожа Зайделман да не може да види какво прави. След като известно време я оглежда най-внимателно, при което няколко пъти кимна с глава, сякаш в знак на потвърждение, той изведнъж се обърна към жената с въпроса:

— Чия е тази гривна?

Очите на госпожа Зайделман се разшириха. От учудване не можа да каже нито дума и това учудване изглеждаше съвсем неподправено.

— Е, чия е тази гривна! — повтори въпроса си полицейският служител.

— Моя — каза най-после жената бавно и замислено. — Моят мъж ми я подари преди много години. Но не, не е възможно да е същата, защото още на следващия ден ми беше открадната!... И как така изведнъж се появи...

— Огледайте я добре, убедете се!

Комисарят ѝ подаде гривната, а тя внимателно я разгледа.

— Е?

— Тя е — заяви жената без никакво колебание. — Сигурно от години стои скрита тук.

— Без да я откриете? И да не я забележите при някое голямо повсеместно почистване?

— И в този случай е възможно да не я видя. Винаги ми е било строго забранено да се докосвам до картината на стената, а прислугата изобщо нямаше достъп до тази кантора. Моят мъж е непреклонен за подобни неща.

Наистина не знаех, че гривната е все още в къщата ни.

— А знаете ли кой я открадна на времето? — продължи да разпитва комисарят.

— Една от нашите прислужници. И затова влезе в затвора.

— Действително ли не подозирате истинското положение на нещата?

— Какво положение? — слисано попита тя. По израза на лицето ѝ ясно си личеше, че говори истината.

— Е, тогава ще ви обясня какъв е случаят. Това бижу никой никога не го е крад. Мъжът ви тайно го е скрил, за да обвини прислужницата ви в кражба и така да я съсипе. Било е само един подъл акт на отмъщение, защото тя се е противопоставила на неговите домогвания.

Жената изглеждаше като смазана под тези жестоки думи. Тя сведе очи и едва промълви:

— Това... това не може да е вярно!

— Вярно е! Познавате ли този човек до мен? Той е син на онази клетница, която безсъвестният ви съпруг е осъдил на позор и смърт. Единствено на него трябва да благодарим, че не една и две истини най-сетне излязоха на бял свят. Изобщо, както изглежда, този маниер на оклеветяване на хората е типичен за вашето семейство. Наскоро вашият син Фриц повдигна лъжливо обвинение срещу един неопетнен местен жител, само и само за да го вкара в затвора. Но ето тук имам доказателство, че онзи младеж е невинен... Моля ви, колега, нека сравним сега дантелите!

Скоро стана съвсем ясно, че фигурите им са едни и същи и че краищата на двете парчета, където дантелата е била срязана, напълно си пасват.

— Днес жънете триумф след триумф — каза комисарят и стисна ръката на Арнд. — Точно така е, както ми обяснихте:

Фриц Зайделман е зашил дантелите под подплатата на клетия Хаузер и е накарал онзи свой познат по някакъв начин да подлъже нищо неподозиращия младеж да премине границата, за да може веднъж завинаги да премахне от пътя си своя съперник, надявайки се после да спечели любовта на госпожица Хофман.

— Фриц ли?... Моят Фриц ли казвате бил направил това? — завайка се жената. — Не, не, не е възможно да е вярно! Той ще докаже невинността си!

— Май ще му е доста трудничко — изръмжа лесничейт, който до този момент с упорито мълчание следеше развоя на събитията в дома на Зайделманови. — Първо, той вече е уличен в извършването на престъпления и второ, навярно дяволът вече го е...

С едно възпиращо движение на ръката си комисарят го накара да млъкне. Вундерлих разбра какво означаваше това. Не биваше предварително, а и прибързано да уведомяват госпожа Зайделман за предполагаемата участ на сина ѝ.

Настъпи потискащо мълчание, докато най-сетне комисарят отново заговори:

— Мисля, че ще е най-правилно, ако тук на място и пред жената разпитаме търговеца Мартин Зайделман за дантелите, за гривната, както и за... е, и за всички неща, които тепърва ще открием. Вие какво ще кажете, колега? Май най-добре ще е да наредя да доведат Зайделман тук.

— Ако може да стане напълно безопасно, и аз съм за това — отвърна Арнд.

— Ще изпратя до воденицата един от двамата полицаи, които все още имаме тук на разположение, и ще наредя по него на четирима души да тръгнат със задържания като охрана. Така Зайделман няма да може да избяга.

— А дали по пътя няма да го освободят?

— Че кой ли би дръзнал? Нали контрабандистите са задържани!

— Хмм. Всички ли? Това не се знае. Но както и да е! Аз нямам право да ви нареждам какво да правите, господин комисар.

— Добре. Ще изпратя човек да доведат Зайделман.

Полицейският служител даде съответните указания на един от полицаите, а после прибра в джобовете си дантелите, конците, а също и гривната.

Междувременно Арнд започна да се рови из нещата по писалището, да разлиства какви ли не документи, пръснати по него, и изведнъж се стъписа. В ръцете му бяха попаднали няколко скицирани десена на платове, към които имаше скрепена бележка. Скиците бяха надписани с „Вилхелми“, а бележката съдържаеше указания за няколко тъкачи надомници, които трябваше да се заемат с преработването на въпросните десени. Арнд каза:

— Ето, вижте тук доказателството, че Вилхелми е работил напълно самостоятелно, по собствени идеи, и е предал съвсем годни за използване скици. На Зайделман и през ум не му е минавало да ги изхвърля на боклука като напълно ненужни. Възраженията му са били пълна лъжа и измама. Вилхелми е оправдан. Ще се радва да го чуе. А сега да се огледаме по-нататък!

Слязоха долу в избата. Осветлението им осигуряваха както сигналният фенер на Арнд, така и фенерът на воденичаря, който по

нареждане на комисаря беше взет от един от неговите хора.

Детективът пръв започна да се спуска по стъпалата, като внимателно осветяваше зидовете. След няколко крачки той се спря.

— Виждате ли, ей тук двете жици излизат от стената и се спускат надолу към избата! Необходимо е само да ги проследим и сигурно ще открием галерията.

След като се озоваха в избата, жиците ги отведоха до вратата, през която Зайделман навярно имаше навика да излиза веднага щом звънецът на Лаубе извикаше Горския призрак за среща с някакъв човек. Арнд се обърна към жената:

— Накъде води тази врата?

— Не знам.

— Наистина ли?

— Никога не съм имала ключ за нея, а и моят съпруг ми е забранил да разпитвам за подобни неща, а камо ли тайно сама да се ровя и да търся.

— Е, тогава ще трябва да си помогнем с брадва. Един от работниците разби вратата. Пред очите на мъжете зейна тъмна галерия.

— Ето че намерихме каквото търсехме! — рече Арнд. — Госпожо Зайделман, действително ли никога не сте слизали в тази галерия?

— Никога.

— Тогава навярно не знаете и какво се намира тук в този сандък, така ли?

— Не знам.

— Добре. Да проверим!

Арнд вдигна капака и започна да вади съдържанието навън.

— Я, каква мила изненада! — обади се лесничеят, който се беше приближил и се беше надвесил над сандъка. — Та това е цял склад за предрешване на крадци и контрабандисти! Кой би предположил, че ще намери подобно нещо в дома на знатните Зайделманови!

Жената се извърна, защото не искаше повече да гледа.

— Перуки и фалшиви бради — продължи Вундерлих. — Черни маски и чаршафи... ха, братовчеде Арнд, я погледнете тук!

Всичките чаршафи бяха белязани с буквите М и Т., а когато Арнд измъкна и последния чаршаф от сандъка и го разгъна, Вундерлих нададе силен тържествуващ вик:

— Ето, значи е вярно! Ей тук е откъснато ъгълчето, дето го намерихме в гората. Едната буква е останала върху нашето парче, а другата е тук... няма никакво съмнение! М. Т.! А това значи Маргарете Тониг, което е моминското име на госпожа Зайделман. Доказателството е

намерено — единият от двамата Зайделманови е застрелял офицера на граничарите!

При последните му думи, без да издаде нито звук, жената се строполи на земята.

— Припадна — каза Арнд, надвесил се над нея. — Господин комисар, ще ви посъветвам да оставите тук последния си полицай, за да охранява както входа на галерията, така и изпадналата в безсъзнание жена. А ние ще навлезем в подземния проход и ще вървим докъдето ни позволи рудничният газ. Елате, господа!

Те видяха, че галерията все още бе твърде лесно проходима. Колкото и странно да беше, въздухът не беше лош; двата фенера горяха спокойно, а светлината им бе напълно достатъчна.

— Струва ми се, че газовете са се оттеглили в другата посока, отвъд срутването — обади се комисарят след малко.

— Без съмнение — отвърна Арнд.

— Но все още не е сигурно.

— О, сигурно е! Мисля, че в най-скоро време... чакайте! Чухте ли нещо?

Те спряха. Някъде пред тях се разнесе странен звук.

— Звучи, кажи-речи, така, както стене ранен дивеч — обади се Вундерлих.

— Не — възрази му Арнд, — това са стенания на човек, изпаднал в ужасна смъртна опасност!

— Господи! Тогава там лежат миньори, претърпели злополука!

— Едва ли. Все още не сме толкова близо до каменовъглената мина. Мили Боже! Мислех, че е мъртъв! Но това... това може да е само Фриц Зайделман... Горския призрак!... Да побързаме!

Мъжете се затичаха напред. Постепенно стенанията се превърнаха във вопли, а после и в рев. Гласът на човека беше вече предрезгавял и изпълваше подземния проход с неизказано зловещи звуци.

— Помощ, помощ! — разнесе се. Така можеше да вика само някой, който е изпаднал в ужасна беда или изпитва страхотни мъки. После болезненият вой премина в сърцераздирателни ридания.

Арнд, който беше изпреварил малко другите, бе принуден в този момент да спре, защото по-нататък не бе възможно да се върви. Галерията беше засипана. Скоро останалите го настигнаха.

Арнд освети пода и ужасен, извика:

— Боже Господи!... Затрупан е!

— До гърдите! — добави лесничеят. — А лицето му е посиняло и

подпухнало. Станал е почти неузнаваем!

— Давайте кирките и лопатите! — нареди детективът. Хората започнаха безмълвно работа. Пръст и камъни полетяха настрани. Нещастникът млъкна. Бе загубил съзнание.

Измина почти половин час, докато успеят да освободят тялото му, и ето че за спасителите веднага възникна голяма опасност.

— Внимавайте! — предупреди един от работниците. — Скалата започва да поддава! Назад, назад!

Мъжете вдигнаха изпадналия в безсъзнание човек и побягнаха назад, по-далеч от мястото на нещастieto. Спряха едва когато им се стори, че галерията отново изглежда достатъчно надеждна. Там положиха тежко ранения на земята и осветиха лицето му.

— Подпухнал е и е станал черно-син — повтори лесничеят.

— Да, изглежда ужасно — съгласи се Арнд. — Но въпреки всичко мога да разпозная в него Горския призрак, дори само по облеклото. Това е Фриц Зайделман. Навярно още докато е бягал, е свалил и захвърлил маската на Призрака. Гърдите му слабо се повдигат, но с него е свършено. Целият е смазан от кръста надолу.

— А беше отредил тази участ за вас! — промърмори лесничеят. — Да, да, тъй е на този свят. Добрият Дядо Боже е все още жив и е справедлив съдия!

Той се извърна настрани. Тогава Арнд сложи ръка на рамото му и каза:

— Моля ви, братовчеде Вундерлих, избързайте напред и кажете на полица да се оттегли с жената в кантората. Ще трябва да отнесем ранения в къщата, а ми се иска да й спестя мъката да види сина си да умира по такъв начин.

— Хмм! Може би сте прав.

— Не само може би. Впрочем, последните мигове, когато този престъпник ще дойде в съзнание, се полагат на нас. Не сме сигурни дали баща му ще направи по-нататък никакви признания. Тъй че предвидливостта ни повелява да се опитаме да узнаем нещо от сина.

Вундерлих отиде да предаде заповедта на полица. Другите решиха да изчакат, докато жената напусне галерията, за да внесат после ранения в къщата. Но нещата се развиха иначе.

Най-неочаквано Фриц Зайделман нададе ужасен вик и всички изплашено се стреснаха. Погледнаха към него. Той лежеше неподвижно, но очите му бяха отворени. В погледа му се четеше неизказана болка и мъка. Зъбите му скърцаха. Беше успял да издаде само този единствен вик,

навярно защото силите му не бяха стигнали за нещо повече.

— В съзнание е — тихо каза комисарят. — Дали ще ни познае?

Арнд коленичи до ранения.

— Знаете ли къде се намирате?

Фриц раздвижи синьо-черните си устни, но не можа да каже нито дума.

— Отговаряйте ми само като кимате или поклащате глава! Чувате ли какво ви говоря?

Последва съвсем леко кимване.

— Можете ли да си спомните всичко, което се случи? Раненият отново кимна.

— Остават ви броени мигове живот. Не напускайте този свят като закоравял грешник! Ние знаем всичко, както и че вие и вашият баща сте играли ролята на Горския призрак. Отговорете ми само на още няколко въпроса: вие ли зашихте дантелите под подплатата на палтото на Едуард Хаузер, за да бъде заподозрян в контрабанда?

Умиращият отново кимна.

Арнд набързо размени няколко думи с комисаря и след това изпратиха един работник да уведоми кратко и по-внимателно госпожа Зайделман за участието на нейния син. После детективът пак се обърна към разобличения Горски призрак:

— А какво е положението с майка ви? Доколко е посветена тя във вашата дейност?

Отново устните на тежко ранения човек се опитаха да промълвят няколко думи. Главата му неспокойно се заобръща ту на една, ту на друга страна. Всички разбраха, че Фриц Зайделман полага нечовешки усилия да отговори на този въпрос.

— Тя... не е... виновна! — неочаквано изрече той с голяма мъка.

Всички изненадано наостриха слух. Никой не беше очаквал, че ще чуе макар и една дума от него. Несъмнено любовта към майка му бе дълбоко вкоренена в неговото сърце — единственото благородно чувство, на което бе способен.

— Разбирате ли какво ви говоря? — Предвид на промененото положение комисарят побърза да подеме истинския разпит.

Фриц Зайделман кимна.

— Вие сте Горския призрак, нали? — беше следващият му въпрос.

— Да.

— Вие и вашият баща?

— Да.

— Ами чичо ви, рентриерът Аугуст Зайделман, и той ли беше посветен във всичко? Отново кимване.

— Баща ви застреля един граничен офицер близо до лесничейството, нали?

— Аз... го... направих — прозвуча тихо, но твърдо.

— Обвинявате се сам? Предполагам, че искате само да оневините баща си. Не забравяйте, че сте с единия крак в гроба! Признайте ни истината! Вашият баща ли извърши това престъпление?

Фриц Зайделман затвори очи и не отговори.

— Добре — продължи комисарят, — вече съм наясно... Сред вещите на баща ви се намери една гривна, златна гривна, представляваща две преплетени една в друга змии. Спомняте ли си за нея?

Умирацията пак кимна.

— Преди години една прислужница във вашия дом била обвинена, че е откраднала тази скъпоценност. Вярно ли е, че обвинението е било скалъпено, само и само да се навреди на жената, на която баща ви искал да си отмъсти?

— Да.

Арнд посрещна това признание с неописуеми чувства. Идеше му да заплаче, но и същевременно да изкрещи от радост: „Майко!“...

Но комисарят бе принуден да прекрати разпита. Той видя, че главата на Фриц Зайделман рязко се отпусна. Очите му отново се затвориха. В същия момент на устните му се появиха няколко червени капчици, последвани съвсем скоро от силно бликнала кръв.

Мъжете безмълвно наблюдаваха осакатеното тяло, по което премина ясно забележима тръпка, после то се изпъна, чу се последен хъхрещ стон и... всичко свърши.

— Фриц Зайделман е мъртъв — каза комисарят след кратко мълчание. — Той беше престъпник, но с признанието си изкупи голяма част от вината си. Дано Бог му бъде милостив съдия!

— Амин — добави току-що завърналият се лесничей, като пред лицето на смъртта почтително свали шапка.

Другите също останаха известно време в мълчаливо смирение по местата си, докато най-сетне приближаващи се стъпки ги върнаха към действителността.

Арнд насочи светлината на фенера към задаващия се човек. Беше един от полицаите, които бяха останали във воденицата.

— Какво има? — попита комисарят.

Застанал мирно, човекът стегнато докладва:

— Господин комисарят ни нареди да доведем тук вързан търговеца Мартин Зайделман. Постъпихме според указанията му, макар да имахме известни опасения, защото пред мелницата се беше събрала възмутена тълпа, която крещеше заплахи срещу Зайделманови. Това бяха хора от селото, привлечени от страхотния тътен на експлозията. Очевидно все бедни тъкачи. Когато излязохме навън заедно с арестувания, тълпата отстъпи назад, но тръгна подир нас и накрая ни обгради съвсем плътно. Разнесоха се викове, че трябвало на място да обесят негодника. Предупредихме ги да се държат спокойно. Никаква полза. Тогава извадихме сабите. Изглежда, това помогна, но още в следващия миг се чу изстрел. Задържаният изстена и рухна на земята. Един куршум от револвер го беше ударил в гърба и вероятно го прониза право в сърцето. Умря на място. Направихме всичко необходимо и незабавно извършихме няколко ареста, ала не успяхме да открием сред тълпата човек, който да притежава огнестрелно оръжие. Мъжете се спогледаха.

— Пада му се — сурово отсече Арнд.

— Мерзавецът не е заслужил толкова бърза смърт — изръмжа лесничейт.

Комисарят направи знак на полицаия да се оттегли.

— Добре — каза той, — ще продължа да разследвам случая. — После се обърна към своите придружители: — Хайде да отнесем мъртвия в жилището му! Нека го види и майка му, която той в последните мигове от живота си оневини и така я спаси от затвора.

* * *

Когато на следващото утро започнаха да отварят вратите на затворническите килии и затворниците получиха супата си за закуска, Едуард Хаузер не малко се учуди, че надзирателят приятелски сложи ръка на рамото му и каза:

— Днес ще изсърбате супата си при мен.

— Защо?

— Скоро ще научите. Елате!

Когато Едуард влезе в жилището на надзирателя, от устата му се изплъзна вик на радостна изненада.

— Енгелхен, ти, тук?

— Едуард... ти?

Ангелика беше сама в стаята и тъй като надзирателят не влезе вътре с Едуард, двамата млади останаха насаме. Енгелхен обви с ръце врата на Едуард и отпусна глава на гърдите му.

— Ах, какъв страх изживях заради теб! — оплака се тя.

— И аз за теб!

— Не се ли страхува за самия себе си?

— Не. Нямаше причина да се тревожа за себе си, защото съм невинен. А ти стреля по Зайделман. Боже Господи, какво ли ще стане сега?

— Нищо няма да стане, поне нищо лошо — изненадващо се разнесе някакъв глас отвъд вратата.

Двамата млади се стреснаха и побързаха да се разделят. Тогава видяха изправен наред стаята онзи, който толкова неочаквано се намеси в разговора им. Беше старият лесничей Вундерлих. Цялото му лице сияеше. Той протегна и двете си ръце към Едуард и Ангелика.

— Моите най-сърдечни поздравления! — извика той.

Двамата учудено го зяпнаха, защото нищо не разбираха.

— Поздравления ли? — попита най-сетне Едуард.

— Че за какво? — обади се и Енгелхен.

С лукава усмивка лесничеят посочи с палец зад гърба си.

— Ще ви обясни ей този господин! Това е в неговите компетенции.

С тези думи той имаше предвид комисаря, който тъкмо в този момент влезе в стаята.

— Радвам се, че мога да ви донеса добра вест — започна полицейският служител. — Вашата невинност е доказана. Излезе наяве, че Фриц Зайделман, обвинил вас, Едуард Хаузер, в контрабанда, преди това тайно се е промъкнал в стаята ви и е зашил дантелите под подплатата на палтото ви.

— О, този...

Ангелика стоеше до него със святкащи от гняв очи.

— Недейте да го ругаете! Повече няма да се разправяте с него — каза със сериозен глас комисарят, — защото той вече е наказан.

— Как е наказан?

— Мъртъв е.

— Мъртъв?... Боже мой! — успяха само да кажат двамата млади.

— Да, да — промърмори с дълбокия си бас старият Вундерлих, — нашият Господ Бог не позволява да се шегуват с него!

— Струва ми се — каза комисарят, — че господин лесничеят ще може да ви разкаже и обясни всичко далеч по-добре от мен. Затова не искам да се бавя и само ще ви направя следното служебно съобщение: и

двамата сте свободни. Ето и съответните официални документи!

— Свободни? — промълви Енгелхен. — Ами как така?

— Свободни сте, защото младият господин Хаузер е невинен и защото съдията прояви снизхождение към малката госпожица и към прибързаната ѝ постъпка.

Комисарят подаде ръка на двамата, а после, като кимна с глава към стария Вундерлих, каза:

— Впрочем, дами и господа, господин лесничейт измоли правото сам да ви обясни всичко. Струва ми се, че тази задача е поверена на най-подходящия човек. Виждате, че той вече губи търпение... а мен ме чака долу шейната.

* * *

На гробището, простиращо се извън окръжния град по склона на един хълм, пред полузаличена надгробна могила бе коленичил в снега снажен мъж. В ръката си държеше скромно букетче от приветливи кокичета, първите цветя, появили се през тази година, единствените, които можеха да се намерят в планинското градче.

Мъжът прекара дълго време така, потънал в своите безмълвни молитви и мисли. Най-сетне се изправи, отстрани с ръка снега от западния край на гроба и внимателно сложи букетчето на земята, сякаш се боеше да не би да събуди спящата... Устните му прошепнаха:

— Майко, доволна ли си от своя син?

* * *

Оттук нататък в Хоентал започнаха да се извършват огромни промени и в по-голямата си част те бяха дело на един-единствен човек. След като толкова успешно разреши задачата на своя живот — да възстанови честта на мъртвата си майка и да избави родното си село от безчинствата на Горския призрак, — Франц Арнд се отказа от професията си на детектив. Но стремежът му да бъде закрилник и приятел на изпадналите в беда хора, стремеж, който го беше съпътствал толкова години, прекарани в преследване на престъпници, бе все още жив в него и макар по по-различен начин, продължи да влияе на дейността и постъпките

му.

— Вече знаете, че сме роднини — поде той един ден, заобиколен от семейство Хаузер, което го почиташе като свой покровител. — Действително съм ваш братовчед, а не братовчед на стария Вундерлих. Хайде да седнем заедно и да поговорим за бъдещето!

Хаузерови не чакаха да ги кани повторно. Насядаха около масата в малката стаичка на тъкача и господин братовчедът взе думата:

— Какво стана, Едуард, поприказва ли си със съседа Хофман?

— Надълго и нашироко — отвърна Едуард и грейналите му очи издаваха ясно как бе протекъл въпросният разговор. — Старият Хофман е станал съвсем друг човек. Обеща ми най-тържествено, че Енгелхен ще стане моя жена. Само че ще трябва да почакаме, докато бъде в състояние да изхранвам жена си.

— Добре — кимна Арнд. — И аз съм на същото мнение. Няма защо да бързате със сватбата. Но нищо не ви пречи да отпразнувате годежа. По този повод още отсега ще обявя моя подарък. Властите конфискуваха всички имоти на Зайделманови. Техният парцел, къщата и търговската кантора трябваше да бъдат продадени на търг, но аз успях да го предотвратя и сравнително евтино купих фирмата и парцела. Ала самият аз изобщо не знам какво да правя с тях. Нищо не разбирам от тъкачество. Ти какво ще кажеш, Едуард, би ли продължил да ръководиш фирмата от мое име? След като навлезеш в нещата и се уредиш, в деня на сватбата ще ти подаря къщата и търговската кантора. Тогава ще бъдеш вече осигурен и заможен човек.

Отначало това великодушно предложение бе последвано от слисано мълчание. Внезапната огромна промяна, шеметното издигане в живота на бедния надомен тъкач не можеха да не го изплашат. Но после се надигна буря от ликуващи викове, а в крайна сметка резултатът беше щастлив и радостен годеж, увенчан с един твърд договор между Арнд и Хаузерови.

Старият Хаузер щеше да съветва сина си по всички въпроси, свързани с тъкачната фабрика. Едуард трябваше да се научи да ръководи търговската кантора, за да може в деня на сватбата да е готов изцяло да поеме фирмата. Той бе извън себе си от радост и щастие, също както и Енгелхен.

Арнд постави още едно условие, което му правеше чест и разкриваше голямата му човечност. Той определи малка доживотна пенсия за вдовицата Зайделман. Дали тя носеше някаква вина за престъпленията на своите близки, или не, в случая бе без значение. Жената не биваше да умре в мизерия и мъка.

— Съдът се видя принуден да я оправдае — заяви Арнд. — Нека и ние не я съдим. Всъщност тя е наказана предостатъчно.

В действителност тя беше загубила всичко: мъжа си, сина си, почтеното си име, цялото си състояние, всичко! И нейният девер, рентиерът Аугуст Зайделман, не беше вече между живите. На следващия ден след голямото срутване в мината граничарите го бяха намерили в гората обесен. Той беше станал жертва на собствените си интриги, впрочем също както Зайделманови, баща и син, а и като Шпенглер-Михаловски, умрял в болницата от раните си. От справедливото възмездие се беше изплъзнал единствено пазачът Лаубе. Вероятно беше успял да прехвърли границата. Никой никога не чу повече нещо за него. Жена му и децата му също изчезнаха от този край. Никой не знаеше къде отидоха.

Все пак случаят на Горския призрак и неговите съзаклятници още дълго време занимаваше съдилищата.

Срещу двамата братя Вилхелми, десенатора и мелничаря, изобщо не беше повдигнато обвинение, защото по смисъла на закона те бяха осъществили отказ от довършване на започнато престъпление. Мелничарят дори получи обявеното възнаграждение. Но в ареста бяха още местните контрабандисти, сред които се намираха Шулце и „вагонеткаджията“, а те трябваше да отговорят за съучастничеството си в тъмните престъпни сделки на Горския призрак. За всеобща изненада всички бяха освободени, понеже успяха да докажат, че са се провинили пред закона само защото са били заплашвани и са действали по принуда. И пак Арнд беше човекът, който се застъпи за тях и в крайна сметка издейства помилването им.

За всичко това целият Хоентал бе дълбоко благодарен на детектива. Когато той минаваше през селото, всеки сваляше шапка пред доблестния спасител и благодетел на този край, който бързо започна да процъфтява.

Арнд продължи и по-нататък да играе ролята на благодетел на бедните планинци. Той беше човекът, който се заложи да напътства Едуард Хаузер, новия собственик на престаналата да съществува фирма „Зайделман и син“, и постоянно да му разяснява особените му задължения като работодател на надомните тъкачи.

— Никога не забравяй — казваше му той, — че някога и ти си бил един от тях, от хората, които са били принудени да припечелват оскъдните си надници в робска зависимост! Когато раздаваш поръчки, когато им плащаш, винаги оценявай положения труд! Доколкото е по силите ти, гледай да осигуриш човешко съществуване на хората, които дават работната си сила за твоето предприятие! Живей, но позволи и на другите да живеят! Така ще изпълниш една чудесна задача, поставена пред човека

— ще спомогнеш за това, щото от сега нататък в твоя роден планински край да заживеят доволни и щастливи хора.

Арнд не проповядваше единствено на другите тази мъдрост, а и сам я прилагаше в своята дейност.

След срутуването в мината барон Фон Вилдщайн заяви, че нямам никакъв интерес с цената на огромни разходи да разчиства полузатрупаните минни галерии, за да започне отново експлоатацията на мината „Божия благословия“. Имаше намерение да я закрие. Но Арнд го посети и му предложи солидна сума, за да я закупи така, както си беше.

Баронът се стъписа и се опита да се пазари. Но Арнд не се впусна в пазарлъци и му обясни, че за една мина, която предстои да бъде изоставена, или ще плати малко, или изобщо няма да я купи. Тогава баронът отстъпи и мината стана собственост на детектива.

Опитният Арнд, който разполагаше със значителни средства, знаеше много добре по какъв начин да си набави необходимия оборотен капитал и ето че изведнъж за бедните хорица от Хоентал се намери работа колкото щеш. Шахтата беше разчистена и отводнена, а само след една година миньорите отново слязоха под земята. Комините пак задимиха, халдите продължиха да нарастват от изхвърлената баластра и черното злато отново започна да излиза на повърхността с помощта на рудничната клетка.

Всичко си беше както някога. Беше се променило само едно: в края на седмицата работниците получаваха прилично възнаграждение, тъй че при скромните си претенции можеха да живеят безгрижно.

Една-единствена година се беше оказала достатъчна за тази огромна промяна. Сбъднаха се думите на стария Вундерлих — вече беше истинско удоволствие да се живее в малкото планинско селце. Навсякъде се виждаха заети с работа хора с весели, доволни лица, навсякъде говореха за Франц Арнд и Едуард Хаузер с любов и уважение.

Само един-единствен човек все още намираше за какво недоволен да мърмори и това беше лесничият Вундерлих, който заедно със своята Бербхен се гордееше немалко, че беше дал подслон в дома си на този тайнствен непознат, донесъл по-късно толкова щастие за всички в Хоентал.

— Господин братовчеде — каза той един ден на Арнд, тъй като не се беше отказал от любимото си обръщение, — вие сте мъж и половина, човешката завист няма как да не ви го признае. Освен това сте добряк и чудесен човек. Само едно нещо не ми харесва във вас.

— И какво е то?

— Трябва да вземете пример от Едуард Хаузер. Момчето просто порасна със своите задължения и задачи. Учудващо порасна. Той мисли

вече съвсем сериозно да отведе в старата Зайделманова къща като своя жена Енгелхен, която го обожаваше и разглезваше. А вие все още се щурите из околността като тъжен стар ерген. Ето туй хич не ми се нрави.

Арнд се засмя.

— И на мен не ми харесва, Вундерлих, и затова се огледах сред дъщерите на окръжния град. Рано или късно ще ви представя избраницата на моето сърце. Одобрите ли я, съвсем скоро в новата къща, която сега строя на терена на мината, сигурно ще влезе жена.

Така каза Арнд, така и стана. Той също намери своето щастие между мнозината, които неговата неуморна дейност бе направила щастливи.

В мрачното далечно минало останаха времената, когато жителите на Хоентал живееха сплашени и потиснати от зловещия престъпник. Все по-рядко се срещаха хора, които да споменават за онези дни, за своите страхове и тревоги, както и за загадъчния, най-сетне разобличен и наказан Горски призрак.

Източник: <http://bezmonitor.com>

(Блудният син)

(В страната на мизерията)

1883–1885

Издателство „Отечество“ том 15

Der verlorene Sohn

КАРА МАЙ

 21

том
Избрани произведения

НЕПОЗНАТИЯ ОТ ИНДИЯ

Издателство
Отечество

КАРЛ МАЙ НЕПОЗНАТИЯ ОТ ИНДИЯ

Превод: Веселин Радков

chitanka.info

„Непознатия от Индия“ е втората част на третия „Мюнхмайеров“ роман в продължения на Карл Май под общото заглавие „Блудния син“. В нея е заложена рамката на целия „Мюнхмайеров“ роман.

Непознатия от Индия е образ, който много напомня известния граф Монте Кристо на Александър Дюма. В ръцете на „Непознатия“ се обединяват нишките на съдбите на всички хора, които среща той по пътя си и ги управлява с голяма сигурност.

Борбата от тайнствената „тъмнина“ против внушаващия страх „капитан“, завладява всеки, който вземе в ръка тази книга.

Мястото на действието на този детективски роман е също родината на Май — Саксония.

Романът в продължения „Блудния син“ се състои от 5 части:

Горски призрак (Band 64)

Непознатия от Индия (Band 65)

Блудния син (Band 74)

Роби на позора (Band 75)

Отшелникът (Band 76)

1. ЗАГАДКАТА НА ХЕЛФЕНЦАЙН

В саксонската Ерцгебирге, между отделните планински купени и проточилите се недалеч вериги от хълмове, между самотни гори и планински мочурища, недалеч от малкото село Хелфенцайн се издигаше едноименен замък, разположен в старо аристократично имение. Откакто се водят църковни книги и местни хроники, тук е живял родът фон Хелфенцайн, здраво свързан със земята, която прадедите на рода са получили някога като ленно феодално владение, а по-късно са я превърнали изцяло в своя собственост. Тъй като този разказ започва в шейсетте години на деветнадесети век, по онова време замъкът даваше подслон само на един преждевременно състарил се самотник, господаря Бернхард фон Хелфенцайн, както и на двете му деца — осемнайсетгодишната Улрике и тригодишния Роберт, най-свежата издънка и продължителя по права линия на рода Хелфенцайн. Това малобройно семейство се допълваше от Нора фон Хелфенцайн, млада безимотна роднина от четвърто или пето коляно. Тя бе намерила подслон като компаньонка на Улрике и възпитателка на малкия Робърт, малко след като господарката на замъка: бе умряла почти веднага след раждането на детето в доста напреднала възраст. Оттогава Нора се бе посветила на тази своя задача със себеотрицание и голяма енергия.

Загубата на нежно обичаната съпруга бе направила от Бернхард фон Хелфенцайн тих, самовглъбен и уморен човек, който изпитваше боязън от другите хора и ги избягваше. Посрещането на гости престана да му носи удоволствие, не се интересуваше вече от събитията във външния свят, както по-рано. Не без връзка с това в Хелфенцайн и в околностите му нещата се бяха променили и не бяха повече такива, каквито всъщност трябваше да бъдат.

Почти на един час път от Хелфенцайн минаваше границата, пресичаше горите и прехвърляше планината. В самото село живееха предимно бедни хора, чиято мизерия бе позаглушила гласа на съвестта им, а сърцата им се бяха поддали на изкушението за бърза, добра, макар и незаконна печалба. С други думи, в планините се въртеше контрабанда и беше обществена тайна, че голям брой от жителите на селото Хелфенцайн се числяха към контрабандистите. Обаче повече подробности никой не знаеше и усилията на компетентните чиновници да сложат край на тази тъмна дейност, да заловят някой от престъпниците, или пък цяла тяхна

група, си оставаха безрезултатни.

Най-накрая в провинциалната столица, където се събираха нишките на всички усилия и начинания на властите, стигнаха до идеята да поверят борбата срещу контрабандистите на човек, който добре познава планините, всички области наоколо и техните особености, както и местните хора. Този човек произхождаше от самия Хелфенщайн. Казваше се Герхард Бург, беше син на хелфенщайнския лесничей и отскоро бе постъпил на служба в столицата в държавната тайна полиция. Образованието си дължеше на Бернхард фон Хелфенщайн, който енергично и великодушно бе подпомагал и насърчавал във всяко отношение трудолюбивия и усърден син на своя лесничей.

Времето щеше да покаже дали назначаването на младия Бург бе успешен ход или не. В селото Хелфенщайн, където новината много скоро се разнесе, можеха да се чуят различни мнения по въпроса. Някои казваха, че Герхард не бил нищо друго освен надут хлапак и протече на господаря на замъка. Той не можел да върши чудеса и през целия си живот нямало да залови нито един контрабандист. Навярно това бяха хора, които потвърждават думите, че никой не става пророк в собствената си родина, но можеше и да са прикрити контрабандисти, врагове на всеки полицейски служител, тъй като от друга страна не липсваха гласове, които говореха само хубави неща за Герхард Бург и му възлагаха големи надежди.

Дали едните имаха право или другите, било писано да се разбере съвсем скоро, и то по един съвсем изненадващ начин.

От няколко дни в околностите на Хелфенщайн тайно се събираха значителни сили на митничари, граничари и полиция. Една нощ жителите на малкото планинско селище стреснато наостриха слух, изскочиха от креватите и показаха глави от прозорците. Някои дори побързаха да навлекат дрехите си, възбудено изтичаха на улицата и там завързаха оживени разговори.

— Чухте ли изстрелите? Това са граничарите! Сигурно стрелят по контрабандистите!

— И те им отговарят! Та това си е истинска престрелка!

— Значи все пак Герхард Бург е надушил истинските следи!

— Но никак не е ясно как ще приключи цялата работа — подхвърли друг, който вероятно не желаше победата да е на страната на властите.

Това продължи още известно време, докато накрая стрелбата се отдалечи в посока към границата. Нощният шум започна да отслабва и накрая заглъхна. Жителите на Хелфенщайн отново се пъгнаха под завивките. Само неколцина от най-упоритите и любопитните не си легнаха.

Те останаха будни, за да научат първи, ако пристигнат някакви вести.

И тези хора наистина бяха възнаградени за упоритостта си. Още в ранни зори узнаха, че под ръководството на Герхард Бург служителите на реда успели да изненадат цяла група контрабандисти и им отнели какви ли не стоки, само не могли да пленят нито един от тях. След енергична съпротива контрабандистите избягали през границата. Без съмнение те претърпели значителни загуби и би могло да се предположи, че в бъдеще ще се откажат от опасния си занаят.

Това беше една толкова важна случка, достатъчен материал за разговори на добрите селски хорица в продължение на дълги седмици, ако почти веднага не беше засенчена и изтикана на заден план от далеч по-важни и значими събития. Тези събития засегнаха не само замъка и неговите обитатели; преди всичко те засегнаха Герхард Бург и с един удар, безславно, превърнаха прехваления герой на деня в един презрян и безчестен човек.

Една вечер в замъка Хелфенщайн бяха отседнали гости — голяма рядкост след смъртта на господарката му.

Единият от тях беше Франц фон Хелфенщайн, племенникът на Бернхард, и глава на семейството, което оставаше единственото разклонение от родословното дърво на старата им благородническа фамилия. Той имаше много внушителна външност и по това време все още не беше женен. Нарушил семейната традиция да постъпи на служба в кралската войска като офицер или да обработва бащините земи, той се беше преселил в столицата, където се занимаваше успешно с какви ли не парични сделки и операции, така че в крайна сметка беше успял да създаде собствена банка. Предприятието му процъфтяваше и непрекъснато се разширяваше, заедно с това нарастваше и престижът му. За времето си Франц фон Хелфенщайн бе изключително прогресивен човек, превъзмогнал и загърбил навиците и традициите на своите прадеди. Такава бе оценката на всички хора. Той беше дошъл в замъка Хелфенщайн, за да се види с роднините си след една по-продължителна раздяла и, възползвайки се от случая, да си отдъхне от грижите на всекидневието сред тишината и спокойствието на планинския пейзаж. А тук съществуваха богати възможности за отмора — имаше къде да се разхожда с часове, от време на време можеше да се отдаде на благородното занимание, наречено лов.

Вторият гост на дома беше ротмистър фон Тифенбах. По скрити причини той се радваше на благосклонността, проявявана от господаря на замъка, и хората от селото приказваха какви ли не работи във връзка с

неговите посещения. С най-голяма сигурност твърдяха, че при всеки удобен случай Тифенбах енергично се стараел да спечели сърцето и ръката на красивата Улрике. Но мненията по въпроса дали той има изгледи да постигне целта си или не доста се различаваха.

— Господин ротмистърът е много хубав мъж — уверяваше жената на селския бръснар, която, придружавана от по-голямата си дъщеря, бе останала при бакалина да си побъбри петнайсетина минути. — Едва ли има девойче, което да не го хареса!

— И е толкова приветлив и любезен! — добави дъщерята, която предишния ден бе срещнала ротмистъра в селото и го беше поздравила, а той ѝ отвърна много дружелюбно.

Но жената на бакалина надменно поклати глава и възрази:

— Всичко е хубаво, но вкусовете на хората са различни и аз знам: госпожицата от замъка няма да вземе ротмистъра. Между нас казано, госпожо съседке, тя поддържа тайно връзка с един друг!

— Да, да — въздъхна другата жена, — трудно е с младите! Не е никаква тайна нещото, което подхвърлихте. Не разбирам само милостивия господар. Той буквално глези тоя Герхард Бург, сякаш му е роднина от първо коляно.

— Тогава хич не е чудно — ехидно допълни дъщерята, — че този тип се е осмелил да хвърли око на госпожица Улрике вместо да се огледа за някоя почтена жена сред равните нему хора.

— Е — обади се жената на бакалина, — хайде да не се ядосваме и за това! Но работата няма да свърши добре. Който хвърчи високо, пада ниско. Милостивият господар ще преживее страшно голямо разочарование с този Герхард Бург!...

После дойде схватката с контрабандистите. На сутринта след престрелката в Боровата клисура (така се казваше местността, където граничарите и полицаите се сблъскаха с контрабандистите) злостните приказки и подмятания срещу Герхард Бург замлъкнаха, за да избухнат веднага след това с удвоена сила.

На сутринта, за която стана дума, Улрике фон Хелфенщайн изяви желание да разгледа мястото на нощната престрелка. Тъй като този ден баща ѝ спа по-дълго от обикновено и не се яви на закуска, Тифенбах ѝ предложи да я придружи. Двамата тръгнаха на път. Още в началото на Боровата клисура Улрике почувства болки в крака. Тя седна в мъха под клоните на едно дърво, за да си почине няколко минути. Междувременно Тифенбах продължи навътре в клисурата, търсейки следи от схватката с контрабандистите. Преди да се отдалечи, той я увери:

— Ей сега ще се върна да ви взема, или пък ще ви повикам.

Но той нито се върна, нито я повика. Нещо повече, след известно време Улрике чу два изстрела. Разтревожена, тя скочи на крака и се втурна след ротмистъра. Намери го да лежи на земята, облян в собствената си кръв. Очевидно бе извършено страшно престъпление — убийство! А при убийтия с пушка в ръка, надвесен над трупа му, стоеше... Герхард Бург.

Какво се случи после, по-късно и самата Улрике не бе в състояние да разкаже, защото тя изгуби съзнание и се наложи да я отнесат обратно в замъка. Двата изстрела бяха чути от вахмистъра и другарите му, оставени на пост в Боровата клисура. Те намериха Тифенбах и Герхард Бург, който макар и странно, изглежда не мислеше за бягство и бе изцяло погълнат от грижи за изпадналата в несвяст Улрике. Пушката му лежеше встрани на земята.

Вахмистърът, с посивели коси и голям опит от дългогодишната служба, с един поглед схвана положението на нещата. Наистина, струваше му се чудовищно новоназначеният полицейски служител Бург, изправен пред блестящо бъдеще, да се е превърнал в убиец, ала в годините на своята кариера той бе преживял не едно и две загадъчни неща, освен това за него над всичко друго стоеше дългът.

Та този случай бе кажи-речи ясен като бял ден!

Със сериозно лице той си направи изводите и ги сподели с Герхард Бург, като сложи предупредително длан върху ръката му.

— Но чуйте ме най-после! — избухна Бург. — Подозренията ви граничат с безумие.

— Безупречен изстрел точно в сърцето — обясни другият жандарм, който се беше надвесил над трупа на Тифенбах, и се изправи. — Мъртъв е... твърде късно е да му се помогне!

Герхард Бург не обърна внимание на думите му, а продължаваше да увещава вахмистъра:

— Бог ми е свидетел... стана така, както ви го описах! Докато разговарях с Тифенбах, изстрелите се разнесоха нейде отстрани.

— Ами вашата двуцевка?

— Веднага се втурнах към дървото, където бях оставил пушката си, докато почивах...

— И...?

— Ами точно там е загадката я! Оръжието лежеше на земята и с него току-що бе стреляно!

Двамата жандарми вдигнаха рамене.

— Самият вие сте полицейски служител! Сигурно знаете на какво

може да се повярва и на какво не. Откакто се разнесоха изстрелите, изминаха броени секунди — престъпникът не би могъл да изчезне. Би трябвало да го видите или поне да го чуете.

С дълбока въздишка Герхард Бург отпусна ръцете си, вдигнати в моментна възбуда.

— Нали ви казах, никого не видях. Сигурно тайнственият стрелец веднага е избягал. Нямах никакво време да го търся, защото ротмистър фон Тифенбах лежеше в кръв и вярвах, че още има надежда да му се помогне!

Вахмистърът кимна с непроницаемо изражение на лицето.

— Добре, добре. Значи взехте пушката си и се втурнахте обратно насам с все още димящите цеви в ръка... а тук заварихте милостивата госпожица наведена над мъртвеца.

— Да, така беше.

— И после тя припадна, нали?... Бург, сам ще признаете... това ни стига.

— За да ме арестувате ли? — избухна Герхард.

— Няма как да не държим сметка за фактите и обстоятелствата — гласеше отговорът, а после в резултат на трепнали в него човешки чувства вахмистърът добави: — Не правете неприятната ни задача още по-тежка!

След този кратък разговор вахмистърът претърси един подир друг всичките джобове на Герхард Бург, който, примирил се с участието си, не се възпротиви с нито една дума. Само когато от джоба му измъкнаха някакъв ключ, той трепна и ги увери, че го вижда за пръв път и няма никаква представа как е попаднал в него.

Вахмистърът мълчаливо прибра ключа. После поведоха Бург към замъка.

Щом стигнаха, вахмистърът незабавно отиде при господаря на замъка, за да го уведоми за случилото се.

На почукването си обаче той не получи отговор. Вратата бе заключена, а ключът липсваше. От слугата узна, че този ден възрастният господин все още не се е появявал, а подобно нещо не се е случвало до този момент.

На вахмистъра му се видя особено странно, че ключът не може да се намери, и неволно се сети за открития в джоба на Бург ключ. Веднага го извади и ето виж... той много добре пасна в ключалката, превъртя се плавно и вратата рязко се отвори.

Старият управител на замъка, който напразно бе дошъл със своята връзка ключове, нададе вик на ужас. В средата на помещението с прерязано гърло сред локва кръв лежеше... Бернхард фон Хелфенщайн.

Вахмистърът попречи на прислугата да влезе в стаята и отново заключи вратата, за да изчакат идването на съдебната комисия. В съсирената кръв, позакрит от ниско провисналия край на покривката на масата, откриха бръснач с дръжка от слонова кост, на която бяха гравирани инициалите Г. Б. По острието все още си личаха следите от ужасното злодеяние.

Бръсначът бе собственост на Герхард Бург. Беше го получил от фон Хелфенщайн като подарък за рождения си ден.

Господата от комисията се спогледаха слисани. Нима беше възможно? Бург, техния колега, на когото въпреки младостта бяха поверили толкова важна задача, да е убиец, и то двоен убиец?

Съдебният лекар установи, че убийството е извършено около полунощ. А по същото това време, няколко минути преди дванайсет часа, Бург беше посетил господаря на замъка. Тогава слугата го видя да излиза от стаята на стария човек и по дрехите му имало съвсем ясни кървави следи.

Герхард Бург най-откровено призна, че това е истина.

Според показанията му той действително е бил около полунощ при Хелфенщайн, за да го предупреди да се пази от контрабандистите. По време на схватката в Боровата клисура чул как един от контрабандистите подвикнал на друг: „Смърт на Хелфенщайн! Той е виновен за всичко! Да си получи заслужения куршум!“ Точно затова Бург веднага се отправил към замъка, за да предупреди Хелфенщайн за надвисналата опасност. Кървавите петна по дрехите му били от престрелката. Той заварил господаря на замъка фон Хелфенщайн в цветущо здраве.

Обясненията му бяха посрещнати с невярващо вдигане на рамене, защото не даваха разрешение на загадката как бе попаднал ключът в неговия джоб, нито как бръсначът се беше озовал в стаята на убития. Вярно, Бург изрази предположението, че контрабандистите, които съвсем естествено били както негови врагове, така и врагове на господаря на замъка, по някакъв необясним начин са се добрали до бръснача и незабелязано са пхнали ключа в джоба му, за да прехвърлят подозренията за отмъщението си върху техния омразен противник. Обаче това обяснение не задоволи господата от съда. Преди да се впуснат в безсмислено и безплодно търсене на „пословичния непознат“ те решиха все пак да не изпускат човека, който по силата на здравия човешки разум беше единственият извършител на престъплението — Герхард Бург. Ето как най-сетне се разнесоха съдбовните думи: „Герхард Бург, вие сте арестуван!“ Само едно нещо оставаше неизяснено — мотивът за престъплението.

Ротмистър фон Тифенбах не познаваше Герхард Бург, с когото господарят на замъка открай време се държеше като бащински загрижен благодетел. Надяваха се все пак скоро да намерят липсващите брънки във веригата от доказателства.

Започналото предварително следствие доведе до изненадващ резултат. И ако дотогава имаше хора, които още да вярват в невинността на обвиняемия, то тяхната убеденост скоро бе силно разклатена. Внезапно и мотивът за двойното убийство стана ясен. Той се наричаше просто... отмъщение.

Бург и Улрике фон Хелфенщайн, израснали заедно почти като брат и сестра, от две години не се бяха виждали, макар че от известно време Бург се навърташе из околността в изпълнение на служебните си задължения. Следобед в деня, предхождащ ужасните събития, двамата се срещнаха при оградата в най-отдалечения край на обширния ловен парк на замъка. Дали поради някаква тайна взаимна симпатия, дали от радост да се видят отново след толкова продължителна раздяла, накратко, техният поздрав бе тъй сърдечен, че някой нежелан свидетел би могъл да направи извод, че между тях съществува нещо повече от братско-сестринска обич.

А на тази среща действително имаше свидетел. Ротмистър фон Тифенбах беше тръгнал подир Улрике и се беше появил тъкмо на време, за да стане неволен зрител на сърдечния им поздрав. Взел бързо решение, той се изправи пред тях и изрече няколко думи, които синът на лесничея отхвърли като голяма обида. Ако Улрике не беше там, навярно щеше да се стигне до много неприятно спречкване. Тифенбах се оттегли дълбоко обиден и разказа на господаря на замъка случилото се.

И когато малко по-късно Улрике и Бург се върнаха в замъка, старият фон Хелфенщайн не посрещна своя любимец Герхард Бург особено милостиво. Дори го упрекна в неблагодарност и Бург напусна замъка с мрачно изражение на лицето.

Това ново развитие на нещата затвърди у съдия-следователя убеждението, че обвиняемият е извършил двете престъпления от най-долна отмъстителност. Най-напред беше убил стария Хелфенщайн, когото беше посетил през нощта в замъка уж за да го предупреди, но всъщност, за да му отмъсти. После бързо е избягал, като в моментно объркване е забравил бръснача си, но е прибрал в джоба си ключа от стаята на убийството. А още рано сутринта в Боровата клисура му се разкрива удобен случай да извърши и второто престъпление.

На всичко това Бург решително възрази и обясни, че и дума не може да става за някакво сериозно скарване с Тифенбах. Напротив, още при

втората им среща в Боровата клисура ротмистърът му се извинил за поведението си от предишния ден, защото се бил убедил, че той, Бург, във всяко отношение е човек на честта и по никакъв начин не е обидил Улрике фон Хелфенщайн. Тифенбах дори предложил да поговори с господаря на замъка, за да се сложи край на това недоразумение. Точно в този миг се разнесли онези два изстрела, навярно от ръката на контрабандист, който, вземайки светкавично решение, си послужил с чуждата пушка, за да насочи всички подозрения към омразния „шпионин“ и така да си отмъсти за понесеното поражение. А може би дори куршумът да е бил предназначен за самия него, за Бург, и само по погрешка да е улучил Тифенбах.

Тези обяснения на Бург предизвикаха единствено съжалителни усмивки. Все пак беше невероятно по това време някой от контрабандистите да се е навъртал наоколо, изложен на опасността да бъде заловен и предаден за наказание от закона. А свидетелите за всички други твърдения на Бург бяха мъртви и завинаги занемели. Те не можеха да помогнат, липсваше и всякакъв доказателствен материал.

Пред съда защитата напразно се опита да използва добрата репутация на Бург като изключващо вината обстоятелство. Адвокатът напразно обясняваше, че веществените доказателства само привидно потвърждавали неговата вина. В действителност те представлявали и доказателствен материал за невинността му. Именно тези предмети говорили в негова полза и не било възможно той да е извършителят, защото един полицейски служител с такива всепризнати качества и способности като Бург е естествено да отстрани уликите за вината си, ако наистина се бе забъркал в нещо противозаконно, и в никакъв случай не би ги мъкнал в джобовете си.

Защитната реч на адвоката сякаш бе произнесена пред глухи. Решението на всички съдебни заседатели гласеше „виновен“. Въз основа на това решение Бург бе осъден на смърт, но все пак му се оставяше възможността да бъде помилван от краля.

Смъртната присъда на Бург предизвика повсеместно голяма сензация и за отбелязване е, че в селото Хелфенщайн никой не изрече добра дума за осъдения. Всеобщото мнение се изразяваше най-често с думите: „Така е, когато някой лети много нависоко“. Ето как дребните душици по свой начин си отмъщаваха на човека, който се беше опитал да се издигне над тях.

Малцина продължиха да вярват в невинността на Бург. Между тях бяха родителите му и Улрике фон Хелфенщайн.

С Улрике бе станала неочаквана промяна. Отначало и тя бе

повярвала, че някогашният ѝ другар в детските игри е убил Тифенбах, и се беше отдръпнала от него, като от болен от чума. Ужасната смърт на баща ѝ толкова силно я съкруши, че дълго време не бе в състояние да мисли свързано. Но след като траурните церемонии отминаха, събудила се сякаш от страшен кошмар, тя лека-полека започна да се връща към действителността и тогава нейният здрав разум се възбунтува срещу мисълта, че Герхард Бург, нейният другар от детинство, любимецът и протежето на баща ѝ, е долен убиец. Тя не можеше да повярва във вината му, дори съдът да разполагаше с нови и нови „доказателства“!

Тези чувства и размисли ѝ дадоха сили да превъзмогне злите приказки на хората и да направи всичко възможно да спаси заплашения от смъртно наказание Бург. Тя беше човекът, който осигури на обвиняемия способен защитник. На собствени разноси Улрике повика от главния град на областта един хитър и изпечен детектив, като му възложи задачата да започне издирвания, които биха обезсилили обвинението. Но това не донесе никакъв успех. Доказателствата срещу Герхард Бург оставаха убедителни и неопровержими.

После дойде денят, когато бе произнесена присъдата над Бург, един страшен ден за Улрике, която пребиваваше в главния град на областта. Тя имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне от чуждата мъка. Точно тогава съдбата ѝ нанесе тежък удар, донасяйки ѝ нова лична болка и нови страдания. В последвалата нощ замъкът Хелфенщайн бе обхванат от пламъци. Цялото господарско крило се превърна в пепел. Успяха да спасят само някои набързо грабнати скъпоценни предмети. Но пък благодарение на храбрата и самоотвержена намеса на прислугата и на жителите на селото стопанските сгради бяха пощадени от огъня. Но никой не можа да спаси малкия Роберт, братчето на Улрике. От изпепелените развалини извадиха овъгленото му тяло.

Кой беше подпалил замъка? От различните факти и обстоятелства полицията си направи недвусмисления извод, че става въпрос за умишлен палеж. Този път Герхард Бург отпаднаше като извършител, макар че хората го смятаха способен да извърши и подобно престъпление. Той се намираше в ареста на предварителното следствие. Господата от съда се стъписаха. Върху кого ли друг можеха да паднат подозренията? Дали не бяха контрабандистите, които по време на защитата си Бург непрекъснато обвиняваше за смъртта на Тифенбах, както и за убийството на стария Хелфенщайн? Започнаха най-старателни издирвания, дори бяха извършени многобройни арести, но всичко остана без резултат. Заподозрените успяха да докажат невинността си и трябваше да бъдат освободени. Накрая

следствието стигна до задънена улица.

И въпреки всичко този случай донесе благоприятни последици за Бург. Надигнаха се гласове, които настояваха за възобновяване на процеса срещу осъдения. Нима опожаряването на замъка не беше брънка от затворената верига от злодеяния? А за този палеж Бург нямаше вина, може би бе невинен и за другите престъпления, за извършването на които беше осъден. Ако кралят не го помилваше, съществуваше вероятност да се извърши съдебно убийство!

Но добрата воля на тези хора се оказа излишна, защото в един хубав ден Герхард Бург изчезна. При прехвърлянето му от предварителния арест на следствието в областния затвор той избяга. Когато влакът пристигна в Бланкенверда, намериха вахмистъра, натоварен с конвоирането му, вързан и със запушена уста. Той беше помолил един пътник да остане с него при арестанта в служебното купе, защото си мислеше, че по този начин затворникът ще е по-охраняван. Въпросният пътник, вероятно търговец на добитък, представил се за някогашен вахмистър, изглежда е бил съучастник на Бург, тъй като по средата на пътуването се нахвърлил върху полицейския служител и освободил затворника. Издирването както на беглеца, тъй и на „търговеца на добитък“ не доведе до никакъв резултат. Сигурно Бург беше офейкал през границата. Нищо повече не се чу за него.

Ако между хората в селото Хелфенщайн, които познаваха Герхард Бург още от дете, имаше един или двама, проявили известна склонност да вярват в невинността на сина на лесничея, то това най-ново събитие накара и тях да преминат към другия лагер.

— Избягал е — казваха те, — освободили са го! Кой друг може да го е направил освен негови приятели? Неговите приятели, неговите съучастници, контрабандистите! Те бяха наблизко, когато беше убит Тифенбах. Те бяха наблизко и когато старият Хелфенщайн умря под бръснача. Те подпалиха замъка. Но техните действия не бяха насочени срещу Герхард Бург, чиято задача бе да ги залови, и който действително им нанесе удар в Боровата клисура. Този удар излезе безобиден, защото бяха направили вълка пастир. Бург бе в съюз с контрабандистите. И именно защото той бе заловен след отмъщението на Тифенбах и на стария Хелфенщайн заради един съвсем заслужен укор, неговите съучастници запалиха замъка веднага след произнасянето на присъдата му. А ето че сега го изтръгнаха от ръцете на правосъдието. Наистина много прозрачна игра! И какъв изпечен негодник излезе този Герхард Бург! Срам и позор за него! Човек може да съжалява единствено неговите почтени родители.

Тъй говореха хората тук и там в Хелфенщайн и не се намери нито

един, който да възрази срещу тази толкова ясна констатация за положението на нещата.

Улрике узна за бягството на Бург много по-късно. В резултат на силното вълнение тя бе обзета от нервна треска, която я докара до ръба на гроба. Когато след месеци оздравя, веселата жизнена девойка се бе превърнала в тихо, затворено и сериозно същество. С майчиното си състояние (поради липса на мъжки наследник според семейното право голямото имение със замъка Хелфенщайн се падна като майорат^[1] на единствената странична родова линия) тя се премести в главния град на областта, където заживя самотно и уединено.

Заради голямото нещастие нейната компаньонка Нора фон Хелфенщайн също загуби новия си дом. Тя се пресели да живее в областния град, за да си потърси там някакво друго занимание. Но не след дълго жителите на селото пак взеха да се събират и да си шушукат, защото един от тях бе донесъл от града новината, че Нора се била омъжила за братовчеда Франц фон Хелфенщайн, с когото се запознала в замъка. Хората си говореха за някакъв романтичен каприз на богатия млад господар.

Но какво се случи и след вълнуващите събития, свързани с Герхард Бург, скоро жителите на селото се върнаха към своето всекидневие и малкото планинско селце отново потъна в предишния си кротък и тих начин на живот, от който за кратко време се беше отърсило.

[1] Имение, владение, наследявано само от най-стария в рода. — Б. пр. ↑

2. В КВАРТАЛА НА МИЗЕРИЯТА

Изминаха години.

Беше в края на ноември. Дълбок сняг покри страната. После времето се изясни и вечерта настана режещ студ.

В главния областен град започнаха коледните базари. Магазините бяха ярко осветени, по улиците и площадите изникнаха безброй будки и павилиончета, в които можеше да се намери всичко необходимо за приближаващите празнични дни. Бедни и богати в помирителна задръжност газеха в дълбокия сняг, за да разгледат всички тези лакомства, полезни вещи и лъскави предмети.

Но и тук имаше места, където само предпочетените от съдбата можеха да купуват. В отдалечените и мрачни ъгълчета и затънтените улички на града се бяха оттеглили онези, чиито стоки бяха пригодени повече за изтънелите кесии на бедняците.

В едно от тези забутани кварталчета на мизерията, пред слабо осветения от два фенера щанд стоеше продавачка на плодове. На съседна масичка с разклатени крака едно единайсетгодишно момиченце търгуваше с изплетени от камъш фигурки на птичета, каквито често се срещат да висят от тавана на бедняшките стаи. Народът ги нарича „свещени духове“. Редом с тях лежаха различни човешки фигурки от дърво с подвижни ръце и крака, грубо издялани и оцветени с водни бои. Момичето трепереше от студ. То бе облечено с тънка рокличка, а раменете и главата си бе загърнало с изпокъсана кърпа.

В края на тясната уличка, там, където тя излизаше на главната улица, се виждаха да преминават файтони, както и шейните на богатите господа. Светлините на витрините блестяха примамливо, но тук, в това затънтено място влизаха само хора, които едва ли някога са седели в такава шейна, а кракът им никога не е прекрачвал прага на някой от скъпите магазини. Но затова пък толкоз по-ожесточена беше борбата в страничната уличка за всеки появил се купувач.

— Ябълки, хубави коледни ябълки, дами и господа! — викаше продавачката на плодове. — Сладки и сочни, истинска захар, истински мед!

— Свещени духове, красиви свещени духове! Съвсем нови! — с тънко гласче хвалеше момичето скъпоценностите си. — Палячовци и дървени човечета! Виджте само, виджте как размахват ръце и крака, когато

дръпнете връвчицата!

Детето не бе спечелило нито един пфениг. И от време на време тихичко плачеше от студ и мъка.

И ето че отново се появи закъснял посетител на коледния базар. Този път това бе добре облечен господин.

— Ябълки!

— Свещени духове! Дървени човечета!

Човекът се заслуша в жалното детско гласче. Обзет от съжаление, той се приближи и започна да разглежда палячовците и свещените духове. В същото време зададе въпроса:

— Как се казваш, детето ми?

— Ани.

Отговорът прозвуча боязливо и преди всичко — учудено. Малката не бе свикнала да ѝ обръщат внимание.

— Живи ли са твоите родители?

— Само татко.

— И какъв е той?

Очите на момичето веднага се напълниха със сълзи.

— Беше железничар, но откакто при нещастен случай колелата му отрязаха част от едната ръка и единия крак, той не може вече да работи както трябва и... и... — ...и сега прави такива свещени духове и палячовци, а?

— Да.

— Имаш ли братя или сестри?

— Имам по-голям доведен брат. Но той все е болен и нищо не може да припечели. Ах, моля ви, купете нещичко от мен! Вече нямаме нищо за ядене!

— За съжаление не се нуждая от твоите играчки, но тъй като си мило момиче, искам да ти подаря нещо.

Човекът ѝ подаде една монета. Тя я огледа недоверчиво. Беше ѝ непонятно как така някакъв непознат ѝ прави толкова голям подарък.

— Ами къде живееш, детето ми? — продължи да я разпитва непознатият.

— На улица Васерщрасе номер десет.

— Та това съвсем не е далеч — изглежда мъжът беше взел някакво решение. — Момиче, я си събери нещата и ме заведи при твоя баща! Искам да разбера дали мога да ви помогна.

Малката не чака да я подканят повторно. Тя набързо събра свещените духове и дървените човечета в престилчицата си и заприпка до любезния

господин. По пътя се отбиха в един магазин за хранителни стоки и той поиска да му напълнят кошница с хляб, масло, колбаси и плодове. Кошницата стана доста тежка, ала само за броени минути двамата стигнаха до Васерщрасе — една от онези тесни печални улички, където трайно се бяха настанили мизерията и мъката.

Къщата на номер десет не оставяше ведро впечатление. Тя беше разкривена, имаше три етажа и мансарда. Като минаха през едно преддверие, слабо осветено от мъждукащо газениче, те се озоваха в двор, а оттам стигнаха до тесен и тъмен коридор. Момичето отвори една врата. В помещението зад нея цареше дълбок мрак.

— Ани, ти ли си? — попита нечий глас. — Продаде ли нещо?

— Да, татко, почакай малко, ще запали лампата!

— Добре, запали я! Гладен съм.

— Гладен! — обади се някакъв рязък глас откъм ъгъла.

Припламна кибритена клечка и скоро се разгоря фитилът на малко газениче. Непознатият още стоеше пред отворената врата. Беше сложил кошницата на земята до себе си и оглеждаше осветената стая или по-скоро студеното влажно сводесто помещение. В един от ъглите бяха нахвърляни няколко парцаливи постелки и малко слама. Върху тях се виждаше изпънато тялото на еднокрак човек. В другия ъгъл се беше свило някакво създание, което едва ли можеше да се вземе за човешко същество. Това беше малоумният доведен брат на малката.

На светлината от лампата инвалидът забеляза непознатия.

— Кой е този там? Кого си ни довел?

— Той е един добър човек, татко, който ми подари цял талер и пълна кошница с...

— Остави дете! — прекъсна я непознатият, като влезе и затвори вратата зад гърба си. — Да се погрижим първо за най-необходимото!

Сковаващ студ властваше в помещението, което приличаше повече на обор, отколкото на човешко жилище. В ъгъла се виждаше малко кюмбе, до стената — една маса, а под единственото миниатюрно прозорче имаше два разнебитени стола и... това бе всичко.

С един поглед непознатият схвана положението и веднага разбра какво трябва да се направи. Той извика гладуващите хора на масата и без много приказки изпразни кошницата от съдържанието ѝ. С кратко движение на ръката пресече учудените им въпроси.

— По-късно ще говорим! Преди всичко заповядайте и добре се нахранете!

Малоумният и момичето незабавно се отзоваха на поканата му, но

инвалидът дълбоко въздъхна и каза:

— Мили Боже, имам чувството, че днес сме получили коледни подаръци!

После и той посегна към храната, която в по-голямата си част представляваше отдавна забравени лакомства. Яденето толкова погълна вниманието и на тримата, че те вдигнаха глави от масата едва когато чуха вратата да се отваря и затваря. Непознатият беше изчезнал.

Ала не след дълго той се върна, а зад него се появи помощникът на търговеца на въглища, чиито магазин се намираше наблизо. Човекът влачеше тежък чувал и снопче нацепени трески. След като ги остави, той бързо се отдалечи.

— Тъй — каза непознатият, — а сега хубавичко затоплете стаята! Утре ще ви донесат още въглища. Те са поръчани и платени.

Тримата продължиха да дъвчат, докато цялата храна изчезна. После запалиха огън в печката и едва тогава инвалидът се изправи пред своя благодетел и каза:

— Благодаря ви господине, хиляди благодарности! Мога ли да попитам кой сте и...

— Името ми няма никакво значение. Нека по-добре да поговорим за вас! Как изпаднахте в такава голяма мизерия?

— След злополуката ми с влака отпреди шест години. Преди това разполагах с достатъчно средства за сносен живот, а докато бях вахмистър в местния затвор, имах още по-малко причини да се оплаквам.

— А защо не си останяхте на тази служба?

— Да остана ли? — изсмя се горчиво старият. — С удоволствие бих останал, но ме уволниха. Имах лошия късмет да ми избяга един двоен убиец, когото трябваше да прехвърля в друг затвор. Ето защо ме изгониха! Това се случи преди дваайсет години.

— Двоен убиец ли? Преди дваайсет години?

— Да. Казваше се Герхард Бург и беше син на лесничей. Беше убил господаря на замъка Хелфенщайн, както и ротмистъра фон Тифенбах.

— Хм — замисли се непознатият. — И този човек ви избяга?

— Имал е съучастник, който го освободи. А после аз трябваше да плащам сметката.

— Но нали след това сте получили пак работа в железниците?

— Да, и там злата участ ме върхлетя с още по-страшна сила.

Превърнах се в инвалид. Вярно, дадоха ми безплатна лекарска помощ, както и едно малко обезщетение... но това бе всичко. Оттогава живеем тук в тази дупка.

— Лошо — кимна непознатият, — но нещата ще се променят. — Аз ще се погрижа за това.

— Вие ли? — последва удивен въпрос. — Също и в бъдеще? Господине, не ми се сърдете за прямите думи! Как и защо обаче стигнахте до това решение? Не знам дори името ви и не мога да разбера защо вземате толкова присърце съдбата на бедни хора като нас.

— В такъв случай не вярвате в естествената доброта на човешкото сърце, в най-обикновения порив да помогнеш на ближния си?

— Вярвам в това, господине, но рядко се срещат толкова благородни сърца. Наистина... сега се сетих нещо...

— Какво?

— Казват, че в нашия град имало някакъв непознат, който полагал трогателни грижи за потиснатите, унижените и изпадналите в беда хора. Никой не знае кой е той. Никой не е в състояние да каже защо прави добрините си. Идва съвсем незван и си отива непознат, без да изчака някой да му благодари. Да не би вие да...

Непознатият посетител бързо прекъсна инвалида:

— Приемете, че аз съм пратеник на този неизвестен благодетел на бедните!

— Негов пратеник? — възкликна старият със съмнение в гласа. — Не се шегувайте с нас, господине! — Но изглежда после той възприе тази мисъл, защото каза: — Негов пратеник... господине, ако това е вярно, значи той и занапред ще ни помага!

— Да, сигурно.

Подскачайки на един крак, инвалидът се приближи до непознатия и сложи длан върху ръката му.

— Истината ли казвате? Той познава ли ни?

— Да. Известно му е, че не по своя вина сте изпаднали в мизерия и ще се погрижи вашето положение изцяло да се подобри. Ето... — непознатият извади кесията си и остави няколко монети върху масата — вземете засега тези пари! Ще ви стигнат за известно време. Скоро пак ще ви се обадя.

Стария издаде дрезгав звук и хвана ръката на непознатия.

— Господине, който и да сте, вие сте като ангел, изпратен ни от небето! Нека то ви се отплати... ние не можем!

— Добре, добре! — махна с ръка непознатият. — Приберете парите! Така! Бъдете уверен, че в този час не само вие се чувствате щастливи! Радвам се, че съм в състояние да ви помогна. Ах, кой ли би могъл да облекчи всичката мъка по тази земя и да отнеме страданията на

клетниците!

— Вече вярвам, че действително сте пратеник, а може би и приятел на онзи благороден човек, за когото говори целият град — каза стария. — Прав сте, сигурно е много хубаво да можеш да се появяваш и да помагаш на изпадналите в беда. Мизерията сред хората е страшно голяма. Тъкмо ние на Васерщрасе от собствен опит много добре го знаем, и особено обитателите на тази сграда. Ние сме от онези, които щастието не е дарило с материални блага, а собственикът на къщата, един заможен banker, е груб, недостъпен човек, без жал към изпадналите в беда. Той е назначил един домоуправител, който не познава снизхождението. Тежко и горко на онзи, който закъснее с наема! В предната част на къщата живее семейство Бертрам. По-рано бащата шиеше униформи. Освен това беше отличен валдхорнист. Печелеше много пари и добре я караше. Но после се разболя, не можеше повече да работи и изгуби клиентелата си. Жена му отдавна не е жива. Сега той живее в голяма бедност с дъщеря си Мари и още две помалки деца, както и с осиновеното си момче, всъщност подхвърлено дете, което той прие в семейството си в добрите си дни, Често богатият собственик тормози тези хорица така, че да ти се приплаче. Момичето шие и бродира ден и нощ, а момчето, казва се Рихард, върши на хората какви ли не писарски услуги. Също и писателства, прилежен е и неуморим като никой друг, ала не напредва в живота, не му върви.

— Хмм — обади се непознатият, който очевидно се чувстваше задължен още малко да остане при този приказлив човек, — в повечето случаи писателстването не е доходен занаят. Така рядко някой се сдобива със слава и богатство. Може би този млад човек е трябвало да захване друга професия.

— Мм-да, но я му го кажете! Той твърди, че не можел да живее иначе. Как точно се изразяваше? Аха, ето как: някакъв вътрешен подтик го карал да грабне перото. И няма как да не му се вярва. Особен човек е този Рихард Бертрам. Вече ви разказах, че е подхвърлено дете. Кой знае къде се е родил!

— Неизвестни ли са истинските му родители? — попита непознатият.

— Никой не ги познава. Всичко е забулено в непрогледен мрак. Но може би с моите истории карам господина да скучае?

— Как така да скучая? Слушам внимателно. При това тъкмо размислях дали не би могло да се помогне и на тези хора. Ще разкажа за Бертрам на онзи, чиито пратеник съм. Но вече трябва да си вървя. Довиждане и бъдете сигурен, че и в бъдеще ще се грижа за вас!

Изпроводен с горещи благодарности на стария и неговите деца,

неочакваният гост напусна жилището им. Докато преминаваше през къщата, той замислено огледа предната ѝ част, за която бе споменал инвалидът. Тъкмо в този момент по стълбите се спускаше млад човек, когото непознатият успя добре да огледа. Той бе висок и строен, добре развит, но много бледен. Както чертите на лицето му, тъй и неговото облекло издаваха бедност.

Неволно у непознатия се промъкна мисълта, че това беше Рихард Бертрам, който припряно излезе от къщата, свърна зад близкия ъгъл и се насочи към оживения търговски квартал. Най-сетне изчезна в една от големите книжарници.

Непознатият не се колеба дълго и също прекрачи прага ѝ. На продавача, който го попита какво желае, заяви, че иска да разгледа най-новите книги. След като му ги донесоха, започна необезпокоявано да ги разлиствай. Междувременно наостри слух, за да долови какво ще каже другият, когото смяташе за Рихард Бертрам. В един ъгъл на магазина младият човек завърза разговор със собственика и непознатият можеше ясно да долавя всяка дума.

— Какво желаете, господин Бертрам? — попита книжарят и въпросът му не прозвуча особено дружелюбно.

— Извинете, че отново ви досаждам с моята молба, но... буквално гладувам! Не, не, нямам намерение да прося... само ми се иска да ви помоля за една малка допълнителна сума към моя хонорар!

— Но какво искате още? Знаете, че откупих вашето томче със стихове единствено за да ви направя услуга. При това досега само доплащам. Че кой купува в днешно време стихове? Никой! Колко ви дадох за ръкописа?

— Шейсет марки.

— И това е много! Направо нечувано за сборник със стихове на начинаещ поет. А хонорарът е най-дребното, което плаща един издател. Хартията, наборът, печатницата, както и други разходи струват стотици и стотици марки. Нямате ли готов втори том?

— О-о, как ми се иска да го напиша! Но трябва да работя за насъщния. Да бях получил поне някаква малка допълнителна сума за първия том!

— Млади човече, щастливият и охолан живот е гибел за гения. Той се калява само в борба с лишенията. Известно ми е това. Ако реша да ви изплатя най-лекомислено извънреден хонорар, така само ще ви напакостя.

— Но това би било спасение за мен!

— Духът укрепва в нуждата. Сериозно говоря, господин Бертрам.

Опазил ме Бог да взема най-безотговорно да ви лиша от вашата енергия, от вашия порив за творчество! Изключено! Виждате, че съм много зает. Елате пак, щом завършите втория том! Тогава при случай ще прочета ръкописа ви и, ако ми хареса, може би ще ви платя седемдесет и пет марки. Но само заради вас, защото с лирика лошо се търгува. А сега ме извинете, господин Бертрам!

Той му обърна гръб.

Рихард стоеше сред многобройните клиенти с пламнало от срам лице. Струваше му се, като че ли всеки миг ще потъне в земята. Олюля се и неволно потърси с ръка около себе си опора. Непознатият се притече и подпря с длан раменете му.

— Но вие ще паднете, млади човече! Какво ви е?

— Моля ви, господин Бертрам, не досаждайте на клиентите ми! — процеди през зъби собственикът на книжарницата. — Бъдете тъй добър да се стегнете!

Но непознатият му направи знак с ръка, за да го успокои, и каза на младежа:

— Свежият въздух ще ви се отрази добре. Ще ви придружа навън. На улицата от студеното силите на Рихард се възвърнаха. Той промърмори тихо няколко благодарствени думи и тръгна да си върви.

— Не, приятелю — добродушно се усмихна непознатият. — Първо се съвземете! — И като хвърли поглед на неговите тънки бедняшки дрехи, го попита: — С какво се занимавате?

— Писател съм.

— Защо бяхте дошли в книжарницата?

— За... за малък аванс или по-скоро допълнително заплащане.

Книжарят издаде мои стихове, а аз се каня да напиша и втори сборник.

— Ах, писателстването е наистина твърде недоходна работа. Далече ли живеете? Как се казвате?

— Рихард Бертрам. Живея на Васерщрасе 10, на третия етаж.

— Да, поетите обичат да живеят по-нависоко — кимна непознатият, — още повече когато са принудени да се прехранват със суми, дадени в аванс. Позволете ми да поговоря с книжаря за вашия случай! Аз... аз имам известно влияние над него. Той ще ви плати сумата, за която го молите. Но за да не ви се налага да го чакате, на първо време ще ви заема въпросните пари. Ето, вземете! Нямам нужда от разписка. Всичко е уредено. Оставете ме само да действам!

Той сложи в ръката на Бертрам монети и побърза да се върне в магазина.

Изплашен и все пак изпълнен с чувство на най-гореща благодарност към непознатия заради неговото съчувствие, Рихард разтвори дланта си — в шепата му светеха две златни монети. За миг-два той се видя принуден да се облегне на стената на къщата, но после изведнъж всичките му сили се възвърнаха. Той забърза напред като в някакъв сън. Изобщо не помисли да изчака непознатия да се върне, а с окрилени стъпки прекоси пазарния площад и се насочи право към магазина за хранителни стоки.

След като пристигна у дома си и извади всичко каквото беше донесъл за ядене, баща му и Мари се разплакаха от радост. С вълчи апетит цялото семейство се нахвърли върху неочаквано появилата се на масата им храна. Едва когато донякъде задоволиха огромния си глад, те накараха Рихард да им разкаже всичко.

— И кой е този непознат господин? — попита накрая Мари.

— Той е... ах, изобщо не знам! Не го попитах, а дори ми се струва, че не успях и да му благодаря както трябва. Съвсем се бях объркал... от глад, гняв и срам!

Рихард се оттегли мълчаливо в съседната стая. Вълнението от последния час все още не бе отзвучало в него и той се нуждаеше от няколко минути усамотение, докато силно разтуптяното му сърце се успокои. Рихард Бертрам знаеше едно добро средство, с което да възстанови душевното си равновесие и да се сдобие с нови сили, за да продължи да се бори с този суров живот. Той посегна към книга, подвързана с марокен, на която имаше заглавие със златни букви „Картини от родината и тропиците, стихове от Алмансор“. Само след броени минути той бе потънал в красивия свят на собствената си поезия и бе забравил заобикалящата го грозна действителност.

Междувременно Мари, заварената сестра на Рихард, беше слязла на долния етаж с част от неочаквано получените богати покупки. Стара истина е, че най-щедри сърца имат тези, които сами познават лишения и мизерия.

На една врата на по-долния етаж се четеше на малка табелка: „Вилхелм Фелс, техник“. Отвореше ли човек вратата, веднага попадеше в бедняшка стаичка, където на пейката до печката неизменно седеше и плетеше сляпа жена. По цял ден тя бе сама, синът ѝ Вилхелм се връщаше от работа едва вечер, за да продължи да се занимава с някаква машина, чиято изработка му бе поръчана от богат англичанин.

Вилхелм, любимият помощник на майстора, припечелваше с честен труд оскъдната си надница. Ала след смъртта си баща му остави дългове и Вилхелм искаше да запази паметта на покойния чиста. Затова жертваше

половината от спечеленото и погасяваше бащините си дългове.

И този път, когато Мари влезе в стаята, той седеше на работната си маса, размисляше и пилене, пилене и размисляше.

Мари извади своите дарове. Въпреки съпротивата на сляпата жена, накрая донесеното бе възприето с благодарност. След което старата жена отиде да спи.

Тогава Вилхелм остави пилата настрана и седна до Мари на канапето, което бе изработил собственоръчно.

— Изглеждаш ми много отпаднала! — каза той и погали ръката ѝ.

— А ти днес си по-блед от вчера.

— Би трябвало повече да се щадиш!

— И ти също.

— Да, да — усмихна се той. — Все си даваме взаимно добри съвети.

— Как върви работата с твоята машина?

— Напредва бавно, но сигурно. Трябва да правя много изчисления.

— Кога ще е готова?

— Преди Коледа.

— Колко хубаво! В празничните дни ще можеш да си отпочинеш.

— Ай онзи куп пари, Мари! Двеста марки, че и повече.

От смайване тя плесна ръце.

— Двеста марки! Тези англичани сигурно са страшно богати хора!

Какво ще правиш с парите?

— Ще ти го прошепна на ухото.

Той хвана главата ѝ, придърпа я по-близо, целуна я по устните и шепнешком каза:

— Ще се оженим.

Тя се изчерви, в очите ѝ се появи щастлив, замечтан израз и попита:

— А сигурно ли е, че твоят англичанин ще плати?

— Разбира се! Та нали сключихме договор.

— Ами къде живее той?

— В Лийдс. Но на всеки три месеца пристига тук.

— Дано не те разочарова.

Изведнъж лицето му стана сериозно. Той се загледа, замислен в една точка пред себе си.

— Би било лошо — въздъхна. — И то в две отношения.

— Защо?

— Ах, остави! Да говорим за нещо друго!

Той изрече тези думи рязко и с явно нежелание да продължи темата. Ала любовта има остро зрение и остър слух.

— Вилхелм, имаш грижи, нали? — попита тя. — Моля те, сподели ги с мен!

— Няма смисъл!

— О, има! Възможно е да ти помогна.

— Изключено!

— Тогава поне облекчи сърцето си, като споделиш!

— Е добре, след като толкова настояваш! Мари, я ме погледни, погледни ме в очите! Тъй! И сега ми кажи дали ме смяташ за почтен човек!

— Естествено! — простичко отвърна тя. Вилхелм поклати глава.

— И все пак не съм такъв — призна той, тъжно усмихнат. Тя го прегърна и се засмя.

— Първо ме изслушай — каза той, като се освободи от ръцете ѝ, — и после сама ще прецениш! Когато англичанинът ми възложи да му изработя тази машина, аз проявих твърде голяма гордост, за да измоля от него сума в аванс. Както разбирам едва сега, това е било голяма глупост от моя страна. Нуждаех се от различни неща, ала няхах необходимите средства, за да ги платя. В крайна сметка моят майстор сигурно щеше да ми помогне, но той не бива да узнае нищо за машината. Ето защо при един или друг повод от време на време си измолвах по някое парче стомана или месинг от него. Обаче това се оказа недостатъчно, тъй че се видях принуден без знанието му да вземам онова, от което се нуждаех.

— Не си постъпил правилно, Вилхелм. Ще трябва всичко да му признаеш и допълнително да му платиш за взетото.

— Естествено. Ами ако англичанинът се откаже от машината? Би било ужасно! При годишната инвентаризация през януари всичко ще излезе на бял свят. И тогава майсторът ще ме обвини в кражба. Само ние двамата имаме достъп до склада с материали.

— Ох, в такъв случай наистина са те налегнали тежки грижи! И те са особено потискащи, понеже не съзнаваш, че поведението ти не е било съвсем безукорно. Но аз мисля, че англичанинът ще плати за труда ти. Иначе изобщо не би ти поръчвал машината. После ще обезщетиш майстора си и най-открито ще му признаеш всичко, с което ще се оправдаеш и пред собствената си съвест.

— Права си. Прости ми, че те обременявам с невесели неща! Ти самата си имаш достатъчно грижи!

— Наистина е така! От ден на ден татко става все по-зле и ми се струва, като че ли всеки час трябва да съм готова да посрещна неговата кончина. На всичко отгоре не сме в състояние да облекчим поне мъничко страданията му... ох, голяма е мъката ни!

Двамата се изправиха, сякаш в безмълвно признание за неприятното и тягостно чувство, предизвикано от края на разговора им.

— Кога излиза за последен път навън, Мари? — попита Вилхелм.

— Днес преди обяд... за пет минути.

— Видя ли пак онзи изискан господин, когото толкова често срещаш?

— Не, този път не, ала завчера го зърнах на пазара. И отново тръгна подир мен.

— Докъде те следва?

— До пътната врата.

— Но не те заговори, нали?

— Само да беше посмял! Щях да му дам да се разбере!

В очите на младежа проблеснаха искри на нескрита гордост.

— Ти си смело момиче — каза той. — Само така! Все пак те съветвам да бъдеш предпазлива! Знаеш какво се говори из града за чудовището в човешки образ, което не се спира пред никаква дързост, пред никакъв риск и пред никакво престъпление. Дори почтените мъже се боят от него.

Мари се стъписа. Обхвана я боязън.

— Да не би да искаш да кажеш, че човекът, който без да пророни дума тръгва по петите ми, щом ме зърне на улицата, е онзи злокобен тип, наричан Капитана, че той е предводителят на тайнствената банда от престъпници? — Не изключвам тази възможност, Мари. Никой не го познава. Властите са безпомощни срещу него. Ръката му е много дълга. Той поема всякакъв риск, може всичко, налага се във всичко, постига всичко. Никой не съумява да прозре плановете му. Затова човек трябва много да внимава.

— Ах, Вилхелм, сърцето ми съвсем се сви!

— Недей така, Мари! Предупредих те само за всеки случай, за да избегнем някое нещастие. Самият аз се питам защо ли пък един престъпник ще хвърли око тъкмо на теб. Не се тревожи напразно, но внимавай!

На сбогуване двамата си подадоха ръка.

— Лека нощ, Мари!

— Лека нощ, Вилхелм!

Една целувка, после тя тръгна и забърза нагоре по стълбите, за да седне пак пред своята бродерия, с която, влагайки много труд, се надяваше да припечели няколко гроша.

3. ЧОВЕКЪТ С МАСКА

През Рингплац крачеше един добре облечен мъж на около шейсет години с голяма сива брада. Той леко провлачваше левия си крак и се подпираше тежко на бастун със сребърна дръжка. Бавно и с отмерени крачки мъжът свърна в горния край на Васерщрасе. На номер четири на същата улица се намираше едноетажна мизерна къща, до чиято входна врата на дървена табелка бе написано, че там Соломон Розенбаум имаше вехтошарски магазин и зложна къща.

Вратата беше заключена. Мъжът почука. След доста време тя се откряна и в пролуката се появи женско лице с гърбав остър нос.

— Какво желаете?

— Да купя нещо.

Гласът на жената стана по-дружелюбен.

— Влезте и почакайте! При моя мъж има клиент.

Тя пусна посетителя да влезе, после заключи вратата и го въведе в една стая, където можеха да се видят какви ли не вехтории. Докато той сядаше на малко столче без облегалка, жената отвори водещата към съседното помещение врата.

— Соломоне, живот мой, дошъл е тук един господин, дето иска с теб търговия да прави. Накарай да си върви оназ' жена, от която не можеш изкара и пфениг печалба!

След това тя отново се върна на своя пост зад входната врата.

Старо мъждукащо газениче осветяваше помещението. Лицето на купувача не се различаваше много ясно, но въпреки това той премести столчето си на по-тъмно място.

След известно време вратата на съседната стая отново се отвори и оттам излезе разплакана млада жена, болнава на вид. Мършавата и малко приведена фигура на Розенбаум се появи в рамката на вратата.

— И тъй, кажете — подвижна той подир жената, — че мога дам пари срещу зложени неща, кои са в мои ръце! Ако той иска задържи маса и легла, че му трябвали, нищо няма получи.

Новият посетител кимна с глава като на себе си, сякаш някакво негово предположение се бе потвърдило.

— Уважаеми господине, моля ви да влезете! — Розенбаум направи подканящо движение с ръка, сочейки съседната стая, обаче купувачът не помръдна от мястото си.

— Добре, добре! — рече той. — Каквото имаме да обсъждаме, може да се уреди и тук. Затворете вратата, господин Розенбаум!

Тези думи бяха изречени с тон, който не допускаше възражения.

— На жена ви казах — продължи непознатият, — че искам да купя някои неща. Но преди всичко ми се ще да получа едни сведения и се надявам да ми отговорите честно, според истината.

Бавно-бавно Розенбаум седна върху стар сандък и прекара ръка по посивялата си къса, къдрава коса.

— Навярно сте таен полицай... някой детектив, а? — попита той с невъзмутимо спокойствие.

— Ще узнаете кой съм едва след като ми отговорите на въпросите.

— Как да ви отговоря, щом не ви познавам?

— Ще ми отговорите, защото ви уверявам, че от това зависят много неща, може би дори и животът ви!

Старият вехтошар му хвърли бдителен и лукав поглед от своя сандък, като попита:

— Моят живот? Господи Аврааме! Та туй звучи много страшно! Кажи-речи тъй, сякаш ми говори тайнственият Капитан.

— Тайнственият Капитан ли? Кой е той?

— Ако сте човек на полицията, господине, ще го знаете много по-добре от мен!

— Не става въпрос за това, кой съм, а за това, какво знаете за Капитана.

— К'во знам за него ли? Нищо не знам, драги господине!

— Стига глупости, Соломон Розенбаум! Заповядвам ви да ми кажете какво ви е известно за Капитана! И говорете така, като че пред вас се намира чужд човек, който нищо не е чувал за живота и порядките в този град и неговите околности!

Острият му тон не направи впечатление на евреина. Той се усмихна видимо подигравателно. И ако въпреки всичко даде исканото сведение, то очевидно така се харесваше на самия Розенбаум.

— Е, сигурно сте чували, че по тези места се случват всякакви престъпления, и то трикратно повече отпреди.

— Нищо не съм чувал.

— И не знаете също, че една разбойническа банда се е пръснала из целия район?

Дебнещият поглед на Розенбаум се мъчеше да различи в тъмнината чертите на посетителя.

— И това не го знам! — прозвуча резкият му отговор. —

Продължавайте!

— Ама вие нищо не знаете! Изглежда членовете на бандата разполагат с отлични разузнавачи и много добри връзки навсякъде. Има ли някъде по-голяма сума пари — научават. Знаят с кой пощенски влак се пренасят пари. Щом някой си получи изплатено наследството, те веднага го прибират. Казват, че били обучени и разделени на отделни отряди — направо по военному.

— От кого?

— Ами... именно от Капитана!

— Кой е той?

— Знам ли? Нима някой знае? Знае ли го полицията? Никой не го знае. Той е навсякъде и никъде. Потърсиш ли го тук, той ще е там, а потърсиш ли го там, той ще е тук. Ту се превръща в просяк, ту в княз. Появява се като офицер, като общар или пък като търговец. Той има стотици лица и хиляди външности. За него е обявена награда, но не могат да го заловят.

— А не залавят ли човек от бандата му?

— И да заловят. Хващат някои, за които мислят, че са членове на бандата, но те или пак избягват, или пък никой не може да докаже вината им.

— Странно.

— Да, много странно. Та нима нищо не сте чували за великана Борман? Бил е атлет в някакъв цирк, но го пхнали зад решетките за няколко месеца заради нанасяне на телесна повреда. Оттогава той е станал най-прочутият крадец, който влиза с взлом.

— Ами нека тогава пак го тикнат зад решетките!

— Така и правят, обаче всеки път се виждат принудени да го освободят. Все се намират свидетели, които се кълнат в невинността му.

— Е, ами в такъв случай може би действително е бил невинен!

— О не! Знае се много добре, че винаги Капитана го измъква. Не е тайна, че Борман е член на бандата.

— Тогава си имате превъзходна полиция и блестящо правосъдие! — подигра се непознатият.

— Какво ми говорите за властите?! Нали и сред техните служители се намират членове на бандата!

— Не е възможно!

— Разбира се, че е възможно!... Но сега най-после са го хванали и са го затворили на сигурно място, за да не избяга.

— Кого са хванали? Капитана?

— Не. Великана Борман.

— И защo са го задържали?

— Заради взломна кражба при един бижутер. Заловили са го, когато продавал плячката си в една заложна къща. Собственикът ѝ го е издал.

— И кой е бил този собственик?

Евреинът се поколеба. Дебнещият му поглед все още не се откъсваше от посетителя. Тогава последният повтори въпроса си, като особено наблегна на думите:

— Е? Кой е бил този смел човек?

— Аз — отвърна Розенбаум, повишавайки глас. Непознатият поглади брадата си.

— Винаги ли сте толкова... честен?

— К'ва ли ни е ползата от честността, ако тя се забрави макар и един-единствен път? За к'во ли ни е тенджерата с една дупка на дъното? Йехова ми е свидетел, че няма ни едно тъмно петно върху името на Соломон Розенбаум!

— Ами Борман не е ли едно такова петно? При този въпрос вехтошарят само се ухили.

— Да назова ли още стотина други имена? — с безразличие в глава продължи непознатият. — Да се изкача ли горе в задната ви стаичка и да отместя встрани стенния часовник? Не е ли скрито там всичко необходимо за изработването на фалшиви паспорти и всевъзможни легитимации, които продават на съмнителни лица?

Въздействието на тези думи беше поразително. Розенбаум пребледня като платно. Първо подскочи от изненада, а после, останал сякаш без сили, бавно се отпусна на мястото си.

— О, драги мой високоуважаем господине от тайната полиция — започна той, — мога да ви докажа...

— Мълчете! Да не би да отричате, че от дълго време помагате и укривате бандата на тайнствения Капитан?

— Да, отричам го! Не е вярно! — силно извика Розенбаум.

— Страхливец! — презрително рече посетителят. — Защо не издадохте друг, а великана Борман?

— Щото той бе единственият от хората на капитана, който дойде при мен. Щях да издам и всеки друг!

— Човече, не лъжете! Аз ще ви кажа как стоят нещата. Вие имате дъщеря, нали?

— Да. Една дъщеря ми даде Бога на Израел. Казва се Лена, красива е като Суламит и... — ...в тази Лена великанът се е влюбил до уши.

Започнал е да ви досажда и за да се отървете от него веднъж завинаги, сте направили донесение в полицията, макар да е един от най-добрите ми хора.

При тези думи непознатият извади от джоба си черна маска и я постави на лицето си. Заплашително се надигна от мястото си в тъмния ъгъл, приближи се към Розенбаум и му показа едно кокалено копче със странна форма.

— Господи, Боже на моите деди! — извика вехтошарят. — Капитана!

— Да, аз съм — кимна посетителят. — Дойдох, за да си разчистя сметките с теб, Соломон Розенбаум!

Междувременно вратата се бе отворила тихо и в стаята влязоха две жени — Лена и майка ѝ. По тона на разговора те бяха разбрали, че Розенбаум е изпаднал в притеснено и опасно положение, и идваха да му помогнат. Лена бе запазила достатъчно присъствие на духа, за да затвори веднага вратата зад гърба си.

— Капитана ли? — попита тя със зловещо спокойствие. — Значи вие сте тайнственият Капитан, така ли?

Непознатият се обърна, ала освен очите, носа и устата нищо друго не успя да види от лицето на Лена, понеже тя носеше на главата си голяма кърпа, която беше увила около врата и брадичката си.

— Теб какво те засяга? — грубо ѝ се сопна той.

— Искате да си разчистите сметките със Соломон Розенбаум, така ли? — невъзмутимо продължи момичето.

— Да! Удари последният му час!

— Е, ами тогава е дошъл и вашият час! Непознатият неволно направи крачка назад.

— Празни приказки!

— Не са празни приказки. Ние познаваме много от вашите хора. А който общува с подобни типове, той трябва да умее и да се пази от тях. Ако причините и най-малкото зло на баща ми, няма да излезете жив от тази къща!

Тя изрече думите си със студен тон, в който личеше спокойна самоувереност.

— Една жена не може да ме сплаши — изсмя се той. — Трябва щ си разчистя сметките с него и ще го направя. Значи вие предадохте Борман?

— Да, и защо не?

— Не биваше да го правите. Добре знаете, че е от най-добрите ми хора.

— Той не дойде тук по ваше поръчение, а на своя глава и за лична изгода.

— Така е. Грешка от негова страна. Въпреки всичко искам да го спася. Затова ви призовавам да ми помогнете да докажем невинността му.

— Да помогнем ли? — подигравателно се обади Лена. — След като имате намерение на убиете баща ми?

— Той може да си спаси живота и вие можете да го спасите, ако ми съдействате да измъкна Борман от опасното положение, в което е изпаднал.

— Невъзможно е! Никой не е в състояние да го направи! Капитана се изсмя пренебрежително.

— Познавам един човек, който е в състояние да го извърши, и това съм аз.

— Правете каквото искате! Ние обаче не желаем да имаме нищо общо с тази работа!

— Но той е един от най-способните ми хора, трябва да го спасим!

— Защо не го спасите, щом можете?

— Без вас няма да стане.

— Но ние нямаме никакво желание за това. Тогава човекът с маската избухна и властно извика:

— Аз ви заповядвам! За последен път: настоявам да помогнете за освобождаването на Борман! Да или не! Нямате повече време за размисъл! Добре съм запознат с всички гешефти и незаконни трикове на достопочтената фирма Соломон Розенбаум. Ако чрез някой от моите хора направя донесение в полицията, тогава край на вашия безгрижен и весел живот! Самият аз най-спокойно ще си остана в сянка. Мен никой няма да ме залови, но вас ви очаква въжето. Тъй, това е последната ми дума! А сега — искам отговора!

Лена понечи да отвърне нещо, ала баща ѝ направи знак да мълчи. Беше се изплашил много.

— Какво можем да направим, за да спасим Борман? — малодушно попита той.

— Ще ви кажа. На кого от вас е предложил задигнатото при грабежа?

— На мен и на жена ми.

— Разпитваха ли ви вече?

— Да.

— Бяхте ли вече на очна ставка с него?

— Още не.

— Това е добре. Скоро ще ви повикат. Тогава просто ще заявите, че не разпознавате в негово лице престъпника.

— Но ние вече дадохме показания, че е той!

— Заблудили сте се! Има един човек, с когото си приличат като две

капки вода. Именно този двойник на Борман ви е донесъл плячката си.

— Щом можете да намерите такъв човек...

— Ще се погрижа. Борман е невинен. С истинския престъпник си приличат удивително, сякаш са близнаци, но престъпникът има червен белег на дясната си буза. Хайде, решавайте!

Соломон Розенбаум се обърна нерешително към дъщеря си:

— Е, Лена, ти какво ще кажеш? Девойката вдигна рамене.

— Какво ще кажа ли? Имам две условия — заяви тя. — Условия ли? — изсмя се Капитана. — Госпожице Розенбаум, не сте наясно с положението на нещата. Условия мога да поставям само аз.

— Първото от тях е — невъзмутимо продължи Лена — писмено признание за вината на Борман, подписано от самия него. И второто условие е великанът да не ми досажда повече.

— От мен да мине — каза Капитана и махна надменно с ръка — и без това смятам да го използвам на друго място. Той изобщо не бива да остава в града.

— Въпреки това по-късно може да го открият и пак да го задържат, в случай че да речем някой друг... разбирате ме, нали... издрънка нещо във вреда на Соломон Розенбаум.

Капитана хвърли изпод маската си зъл, но леко развеселен поглед към своята хитра и упорита противничка и каза:

— Ще се погрижа исканото от вас признание да бъде изготвено и подписано.

— И предадено в ръцете на баща ми!

— И това ще стане. — Капитана им обърна гръб, но се разколеба и попита: — Впрочем, Розенбаум, коя беше жената, която отпратихте преди малко?

— Жената на ключаря от затвора на предварителния арест, тъй наречената „бастилия“.

— Какво искаше тя?

— Да заложи две легла и една маса. Но тъй като настояваше тези неща да останат при семейство Арнолд, не можех да й дам абсолютно нищо.

— Нима нямаше нещо друго за залагане?

— Че кво да има? Всички по-ценни вещи на Арнолдови са отдавна при мен.

— Е, това не ме засяга. И така, Розенбаум, какви показания ще дадете, когато ви изправят за очна ставка срещу Борман?

— Ще кажа, че той не е търсеният престъпник. Истинският крадец му

прилича поразително, но на дясната си буза има голям червен белег.

— Добре. И няма да се отмятате от тези показания. Евентуално неподчинение ще е гибелно за вас. Знаете, че познавам и най-дълбоко скритите тайни във вашия дом. Денонощно ще бъдете под зорко наблюдение. Внимавайте, Розенбаум! Следващият път няма да съм толкова снизходителен!

Човекът с маската си тръгна. Евреинът го изпрати до пътната врата, след което се върна:

— Ама че неприятна вечер! — промърмори на себе си. — Лена, все още се учудвам на поведението ти към този човек.

— Ами! Ако не удържи думата си, ще преживее и много по-неприятни неща. Но стига сме говорили за това! Качвам се на горния етаж — чака ме моята приятелка Зелма Тал, ще четем стихове.

— Стихове ли? — смая се баща ѝ. — Ами да, стихове от Алмансор!

— Алмансор? Не съм го чувал — навъсено отвърна Розенбаум.

— Наскоро си купих книгата... от книжарницата на пазара, от книжаря Щрикрод. О-о, уверявам те, че авторът ѝ е прекрасен човек! Възхищавам му се.

— Чети, чети си, дъще, живот мой! Лена Розенбаум може да си го позволи: да чете стихове, с които само си губиш времето и нищо не печелиш. Ти трябва да си умна и образована, за да идват тук графове и барони и да искат ръката ти!... К'во безумие от страна на Борман, да се осмели да помисли за богатата Лена... и колко е досадно, че трябва да помогнем на тоз' безсрамен тип да се измъкне от кашата, в която се е забъркал!

Тишината на зимната нощ се възцари над Васерщрасе с нейните бедняшки къщици, над покривите, притиснати от тежки снежни преспи, над безбройните осветени прозорчета. Сякаш напук на цялата мизерия в тези домове се беше вселил мир и покой. Но това бе само привидно. В действителност зад блесналите стъкла на прозорците живееха хора с много грижи и тревоги, в немотия, мъка и угнетеност, водейки объркано съществуване.

Едно-единствено изключение бе може би Лена, дъщерята на вехтошаря и собственика на заложната къща Розенбаум, която заедно със Зелма Тал седеше на чаша чай в стая, където личеше повече лукс и блясък, отколкото вкус, и с възторжен тон четеше на приятелката си стихове от Алмансор. Всеки, наблюдавал как преди малко същата Лена се държеше с Капитана и как накрая неотстъпчиво, хитро и безстрашно му постави условията си, не би казал, че това е същата девойка. Лена имаше

способността да се възторгва и духът ѝ да витае в по-висшите сфери на човешкото битие. Сигурно в нея се криеха две души, иначе тази загадка изглеждаше неразрешима.

Междувременно родителите ѝ останаха в неуютната задна стаичка на магазина и шепнешком се съвещаваха, разговаряха за Капитана, за великана Борман и за други нерадостни неща. В същото време самият Капитан, тайнственият непознат, отново преследваше тъмните си гешефти.

След като се раздели със Соломон Розенбаум и с бързо движение свали маската си, той свърна наляво и навлезе на известно разстояние във Васерщрасе, но после се върна обратно, за да установи дали някой го преследва, и понеже не забеляза нищо обезпокоително с умерена крачка продължи надясно, тежко се подпираше на своя бастун и леко провлачваше левия си крак.

Изглеждаше, че той е добре запознат с Васерщрасе, защото внезапно хлътна в някакъв тъмен коридор, където с помощта на специални очила силно промени външността си. После без да пали светлина, опипом и с голяма сигурност се заизкачва в тъмнината нагоре по стълбите. Очевидно се ориентираше по звука на долитация до него женски плач.

Почука на една врата, зад която вероятно се стъписаха и се позабавиха преди да кажат „влез!“.

Мъжът прекрачи прага на бедната, но чиста стаичка. Освен маса и двете легла, които се виждаха през отворената врата на съседното спално помещение, тук нямаше други мебели. На пода си играеха две момченца, до прозореца стоеше жена с разплакани очи, а върху сандък до масата седеше мъж, който сърбаше обикновена супа, приготвена от хляб и вода.

Това беше жената, която Соломон Розенбаум бе отпратил безсърдечно.

Щом зърна посетителя, тя се изчерви. Изглежда, че въпреки очилата го позна. Той учтиво поздрави и се извини за безпокойството.

— Познахте ли ме, мила жено? — попита. — Аз бях при вехтошаря Розенбаум и узнах за вашето тежко положение. Няма защо да се срамувате! Идвам, за да ви помогна.

Мъжът остави лъжицата си настрана, а жената избърса насълзените си очи с престилката.

— Не е необходимо децата да слушат какво си говорим — каза посетителят. — Изведете ги оттук и ги сложете да си легнат!

Жената се подчини. Когато се върна, тя затвори зад гърба си вратата на стаята. Върху лицето ѝ се беше появил израз на нова надежда. Тя и мъжът ѝ зачакаха мълчаливо и с голямо напрежение да чуят за какво беше

дошъл непознатият посетител.

— Повтарям въпроса си дали ме познахте? Тя кимна. — Искате да заложите тази маса и двете легла при Розенбаум, нали?

Кръвта нахлу в главата ѝ и тя безмълвно погледна мъжа си.

— Защо питате? — с несигурен глас се обади Арнолд.

— Защото ви съчувствам.

— Но кой сте вие?

— Малко по-късно ще ви кажа. Но преди това имайте добрината да ми обясните защо не се обърнахте към други хора, а към този безсърдечен евреин?

— Не знам кой друг би могъл да ни помогне.

— Кое ви докара до нерадостното положение да оставяте имуществото си в заложна къща?

— Нуждата и мизерията.

— И защо изпаднахте в такава нужда? Мъжът се навъси.

— Не ми се сърдете, господине, — но въпросите ви стигат твърде далече!

— Не е така! Доверете ми се само! Нали вече ви казах, че искам да ви помогна! — Не ви вярвам. След като при всички приятели и познати съм ударил на камък, едва ли сред непознатите ми ще се намери някой, който да помогне. Впрочем именно мой познат ме докара до това плачевно положение.

— Как така?

— Предпочитам да мълча по този въпрос.

— Е, тогава аз ще го кажа. Вашият познат, чието име е Менерт, ви помоли да му станете гарант.

— Господине, откъде знаете? С никого не съм го споделял, а той има всички основания да си мълчи!

— Все едно е откъде го знам. Вие сте се поддал на неговите увещания да му направите услуга!

— За съжаление!

— И ето че сега Менерт ви е натопил. Въз основа на поетата гаранция се налага да плащате, а не сте в състояние. Притискат ви и очакват неприятности от вашите началници, възможно е дори да изгубите и мястото си като надзирател в затвора, защото ще се опитат така да извъртят нещата, че да изглежда сякаш сте приели лекомислено да станете гарант, ще ви изкарат неблагонадежден и безсъвестен човек. Така ли е?

Жената се разплака.

— Господине — възкликна мъжът, — повторно ви питам, как сте

успели да узнаете всичко?

— По-добре първо ми кажете дали виждате спасителен изход!

— Не! Освен... смъртта!

— Глупости! Ще избавите ли по този начин семейството си?

Случайно научих за вашето отчайващо положение и реших да ви помогна, но искрено ви признавам, че намерението ми не е съвсем безкористно.

Помръкналото лице на мъжа се проясни. Очите му заблестяха:

— Боже мой, та аз ще направя всичко.

— Колко пари ви трябват?

— Точно сто марки.

— Нищо не ми струва да ви дам и няколкостотин, в случай че проявите готовност да ми направите една услуга. Не съществува опасност за живота ви, не е необходима смелост, а най-много само едно нещо — великодушие.

Човекът бързо вдигна очи.

— Великодушие ли? Не ви разбирам.

— Става въпрос за един затворник.

— В такъв случай за съжаление не мога да направя нищо за вас.

— Тогава и аз няма да ви помогна.

Непознатият си даде вид, че се кани да излезе от стаята.

— Почакайте! Какво искате от мен? — с мъка продума изпадналият в беда човек. — Може би ще трябва да предам вест или пък писмо, а?

— Не — усмихна се посетителят. — Нещо друго. При вас има един затворник, който е невинен. Само че това може да се докаже единствено с ваша помощ.

— Щом е така, навярно ще мога да изпълня исканата от вас услуга, без да правя компромиси със съвестта си, а?

— Да, ще можете. Тази нощ ще бъдете ли в затвора?

— Да, днес съм на служба.

— Тогава е лесно. Необходимо ми е само от полунощ до три часа да ми поверите един от вашите затворници. Направите ли го, ще ви платя триста марки!

— Господине, нямам право да пускам нито един затворник!

— А също и в случай, че със сигурност ще се върне?

— Едва ли е толкова глупав сам да се върне!

— Напротив, би постъпил много глупаво, ако не пожелае да се върне!

Избяга ли, трябва да изчезне завинаги. Ще бъде обявен извън закона, всеки ще го преследва и ще остане виновен за престъплението, в което го обвиняват. А ако се върне, ще докажа невинността му и той ще излезе от

затвора напълно оправдан.

— А какво ще прави през тези три часа? — предпазливо попита ключарят.

— Ще се срещне и ще поговори с един адвокат.

— Адвокатът може да го посети през деня в килията му.

— По-особените обстоятелства в случая не го разрешават.

— Кой е той?

— Борман, който по погрешка е заподозрян в извършването на взломна кражба.

— За Бога! — извика надзирателят. — Този опасен човек? Тогава съвсем нямам право да поема подобен риск!

— И въпреки всичко, можете да го направите, без да се тревожите. Ще се уверите, че имам честни намерения към вас. Но преди това ми кажете дали изобщо е възможно да доведете незабелязано до вратите на затвора някой от задържаните!

— До главната порта едва ли, но до задната врата — мисля, че да.

— Чудесно. Смятам ви за почтен човек, на когото мога да се доверя. Ето защо ви правя следното предложение: ще ви подаря триста марки, за да уредите задълженията си по поетата от вас гаранция. Освен това ви оставям още хиляда марки, за да сте сигурен, че в три часа сутринта затворникът ще е пред вратата, от която е излязъл.

— Хиляда марки? — възкликна жената.

— Хиляда марки? — повтори мъжът.

— Да. Аз самият ще доведа Борман обратно. И тогава ще ми върнете сумата. Той ще се прибере в килията си, бъдете сигурен! Каквото и да стане, никой не може да каже каквото и да било срещу вас. Залогът остава във ваша полза и ако се стигне чак дотам, ще имате възможност да си намерите друго препитание.

Жената хвърли на мъжа си окуражителен поглед. Той поклати глава и каза:

— Хиляда марки! Разбира се, това е страшно много, но за мен чистата съвест има по-висока стойност. Не продавам душевното си спокойствие.

По лицето на непознатия пробягна лека подигравателна усмивка.

— Нима вече не сте го продали? Не сте ли го прахосали заради някаква си приятелска услуга? Не забравяйте, че помощта ми зависи от това как ще ми се отплатите!

Ключарят погледна измъчено своя изкусител, който явно нямаше намерение да отстъпи.

— Изобщо да не бяхте идвали при мен! Вие не сте добър човек!
— Много ви моля, бъдете по-сдържан! — енергично възрази възрастният господин. — Нима искате да се отплатите за доброжелателството ми с обиди? Тогава ще си вървя...

— Останете! — припряно извика жената. После се обърна към мъжа си с думите: — Не бъди толкова груб! Бъди по-разумен! Опитай се да помогнеш на господина! Че той не иска от теб нищо незаконно. Само да оправдае един човек, който несправедливо е изпратен в затвора.

— Несправедливо ли? Не мога да го повярвам. Борман действително е престъпник.

— Но понастоящем изтърпява незаслужено наказание — намеси се непознатият посетител.

— Дори и така да е! Той е от бандата на Капитана и това е достатъчно!

Тези думи бяха силен коз срещу тайнствения непознат. Той обаче най-спокойно кимна и каза:

— Щом го знаете, тогава би трябвало още по-добре да размислите и да приемете предложението ми. Не на всеки Капитана предлага толкова изгодни условия като на вас.

Ключарят подскочи:

— Капитана? На мен ли?

— Разбира се. Чрез мен.

— Това... това май е нещо като заплаха, а? — заекна ключарят, а жена му разтреперана се оттегли в ъгъла на стаята.

— Приемете го както искате — кратко и сурово отвърна посетителят.
— Решавайте! Съгласите ли се с предложението ми, незабавно ви подарявам сто марки, за да се отървете на първо време от грижите си за вашето поръчителство. А другите обещани двеста марки като обезщетение за преживяния страх дали Борман ще се върне или не, ще получите веднага щом ви го доведе обратно. После ще можете да приспаднете тази сума от онези хиляда марки, които още в полунощ ще ви оставя, ако доведете затворника при задната порта на „Бастилията“ и ми го предоставите за три часа. Гарантирам ви, че ще го върна. Иначе губя залога от хиляда марки. Струва ми се, че това е добра сделка. Но ако откажете, ще си навлечете неприятни последици. Моят поръчител Капитана има навик тежко да наказва всяко неподчинение — дори и със смърт.

При тези думи зловещият посетител напълно спечели играта. Ключарят се предаде. С треперещи ръце той взе банкнотата от сто марки, заеквайки, благодари за нея, обеща в уреченото време да доведе Борман до

задната врата на затвора, и най-сетне взе една лампа, за да освети пътя на тайнствения посетител надолу по стълбите. После се върна при жена си, която го очакваше с изплашено и въпросително изражение на лицето. С тежка въздишка мъжът ѝ се отпусна върху сандъка до масата:

— Дано Господ даде всичко да мине добре! Междувременно непознатият беше излязъл от къщата. Най-спокойно свали очилата и ги прибра в джоба си. После на ъгъла на следващата пресечка спря файтон и каза на кочияша да го откара до един отдалечен квартал на града. Там слезе от файтона и мина по няколко тесни улички, докато стигна до проточил се надалеч зид. След като се убеди, че никой не го наблюдава, извади джобното си ножче, пхна острието му в цепнатината между два камъка, единият от които бе подвижен, и хоросанът от фугите около него беше отстранен.

Без особен труд човекът го извади. После бръкна в отвора, измъкна три жезла с формата на длета и върна камъка на старото му място. После напъха жезлата в три равномерно пробити една над друга дупки, така че краищата им останаха да стърчат навън на около десетина сантиметра. Също толкова те се подаваха и откъм другата страна на зида и можеха да се използват за стъпала. По този начин сивобрадият лесно се покатери горе и също тъй лесно се спусна на земята отвъд зида. Катереше се ловко, сякаш бе на не повече от четирийсет години, а от осакатяването на левия му крак не бе останала и следа.

От другата страна на зида той се озова в занемарен и бурениясал парк. Извади жезлата от зида, скри бастуна и шапката си в един храст, свали сивата си брада и смени сивата перука с червенокоса. После все между дърветата се промъкна до задната страна на една къща. Там се виждаше каменна външна стълба, а от двете ѝ страни личаха прозорци на изба. Единият от тях бе лекичко притворен. Тайнственият непознат предпазливо го бутна, вмъкна се вътре, затвори го след себе си и се озова в тъмно помещение, което изглежда познаваше много добре, и веднага продължи да крачи нататък, без да чувства нужда от светлина.

Скоро стигна до няколко тесни стъпала, изкачи две от тях, свали резето от един капак на тавана и тихо го повдигна.

Отгоре нахлу светлина. Човекът извади маската от джоба и я постави на лицето си. После бавно продължи дач се изкачва. През капака се излизаше в обширно помещение, подобно на зала със сводест таван, и според изчисленията непознатият трябваше да се озове зад широк ораторски пулт.

Човекът с маската безшумно затвори отвора на пода зад себе си.

Известно време остана скрит зад пулта. После рязко се изправи. Долу пред пулта бяха насядали около трийсетина маскирани души, но всичките бяха с гръб към него. Никой не разговаряше със съседа си. Цареше пълна тишина. Помещението се осветяваше оскъдно от висяща на тавана лампа.

Маскираният взе един приготвен на пулта звънец и звънна. Всички станаха, обърнаха се към загадъчния непознат, който като изникнал изпод земята се беше изправил зад пулта, поклониха се и отново насядаха, но този път с маскираните си лица към него.

По даден от тайнствения мъж знак един от тях се приближи и шепнешком му докладва нещо, след което пак шепнешком получи заповеди и напусна сводестото помещение. Така един подир друг се приближаваха-втория, третия... След получаването на указанията всеки незабавно излизаше навън. Накрая останаха неколцина, с които непознатият поведе разговор:

- Какво става с писаря Рихард Бертрам?
- Утре вечер ще ми донесе нотите.
- Но ти няма да му дадеш пари.
- Няма да съм вкъщи. Хазаинът ще получи нотите.
- Доволен съм от теб. Знаете какво ни предстои днес, нали?
- Да.
- Ключовете готови ли са?
- Да, ето ги.

Един от хората даде на Капитана няколко восъчни отпечатъка и ключове, за да ги разгледа.

— Ще станат — каза той, след като грижливо ги сравни. — Този път ще работим заедно с Борман.

Маскираните нищо не казаха, но учудено вдигнаха глави. Не очакваха да чуят, че с тях ще бъде другарят им, за когото мислеха, че е под строг надзор. Капитана отново се обърна към първия от тях, който изглежда му беше помощник.

- Имаш ли грим?
- Разбира се!

— Точно в дванайсет ще се срещнете при дърветата срещу затвора на предварителния арест. Дватамата с Борман ще се присъединим и ти ще му направиш върху дясната буза голям синкаво-червен белег. След като си свършите работата, ще го доведете обратно. Той ще се върне в килията си. Но не забравяйте преди това да изтриете белега му!

Отново настъпи мълчание, предизвикано от безмълвното им смайване.

— Капитане, защо трябва да се връща в затвора? — попита неговият помощник.

— За да бъде оправдан. Старият евреин Соломон Розенбаум ще каже, че онзи, който е искал да му продаде часовниците, е имал на дясната си буза червено петно по рождение, но иначе много прилича на Борман. Розенбаум ще заяви, че едва сега си е спомнил за белега. Борман ще се покаже на днешната си жертва. Тя, жертвата, ще даде по-късно показания, и тъй като Борман ще е на сигурно място в „Бастилията“, всички ще се съгласят с версията, че той има двойник и е хвърлен вместо него в затвора съвсем невинен. Нашият адвокат ще си свърши добре работата.

— А как ще проведем удара, Капитане?

— Между дванайсет и един ще дойдете на въпросното място. Вземете тези ключове. С тях се отваря входната порта, вратата на преддверието, както и другите врати. Залавяте се на работа веднага щом светлините угаснат! Впрочем още вчера ви съобщих по-важните неща. Утре ще се срещнем пак тук. Можете да вървите!

Той направи знак с ръка и мъжете се отдалечиха.

Капитана остана сам в сводестото помещение. Откъм входа се разнесе тихо подвикване: — Всичко е наред! — след което вратата се затвори.

Капитана слезе от пулта и изгаси лампата. Възцари се пълна тишина и той се върна по същия път, по който беше дошъл — през парка, зида и оттам на улицата. При това не забрави още зад оградата на парка да се превърне в предишния достопочтен господин на шейсет години, както и да прибере служещите за стъпала жезла в скривалището им.

4. ПО ПОРЪЧЕНИЕ НА ПРИЯТЕЛЯ

Задните дворове на къщите на Васерщрасе граничеха с градините на домовете, намиращи се на друга улица, която като пълна противоположност на онзи квартал на мизерията бе обитавана от заможни хора.

Първият етаж на сградата, чиито двор граничеше с парцела на Васерщрасе номер 10, беше празнично и ярко осветен. Пред входа спираха шейна подир шейна, слизаха хора, загърнати в скъпи кожени палта. Вътре прислугата посрещаше гостите и ги отвеждаше в салона, за да ги поздрави господарката на дома, жената на полковник фон Тифенбах.

Нейният съпруг, полковникът, беше по-големият брат на ротмистър фон Тифенбах, паднал от ръката на убиеца. Двамата имаха единствено дете, осемнайсетгодишна дъщеря Хедвиг.

Гостите непринудено сядаха тук-там или пък се събираха на групички и бърбеха, разменяйки си новините на деня, докато изчакваха домакинята да даде знак за вечерята.

— А аз пък твърдя, че този зловец Капитан се числи към кръговете на отбраното общество — казваше жената на съветника от апелативния съд.

— По какво съдите? — попита Нора фон Хелфенщайн, жената на онзи племенник Франц, чийто брак бяха нарекли „романтичен каприз“. Някогашната компаньонка на Улрике фон Хелфенщайн въпреки своите четирийсет години все още беше истинска красавица.

— Та това е много просто, скъпа — обади се жената на съдебния съветник. — Как би могъл иначе да има подробни сведения за имотното състояние на своите жертви? Капитана никога не си губи времето с дреболии. Впрочем и моят съпруг е на същото мнение.

— В такъв случай наистина няма какво да се възрази — язвително каза жената на банкера.

— Точната информация, която има този престъпник за всички възможни случаи, както и за подробности от живота на хората, граничи направо със свръхестественото — продължи госпожа съветничката, без да обръща внимание на леката ирония. — Той сигурно има свои шпиони навсякъде.

— Вероятно дори и в полицията! — добави друга жена.

— Какви ги приказвате! — възмути се госпожа съдебната

съветничка. — Нашата полиция е извън всяко подозрение!

— Във всеки случай изглежда, че той е изключителен човек — опита се четвърта жена да помири спорецките.

— Изключителен ли? — госпожа съдебната съветничка учудено вдигна вежди. — Струва ми се, че е твърде силно казано, скъпа! Не бива всеки човек, обгърнат от тайнственост, да бъде наричан „изключителен“, а пък за един разбойнически капитан — съвсем не подхожда!

— Все пак тайнствеността си има своя чар и е напълно възможно да обгърне човека в привлекателна светлина — опита се госпожа Нора да смени темата. — Сещам се за един друг тайнствен мъж, за онзи индиец, за когото говори целият град, макар че лично не го познават повече от десетина души.

— Имате предвид княза Ван Зом? — попита госпожа съветничката. — Тук наистина сте права. Само названието „индиец“ не е съвсем вярно. Доколкото се знае, той не е истински индиец, а е холандец, дълги години живял в колониите.

— Действително ли е толкова богат, както се приказва? Разправят, че къщата му криела какви ли не редки скъпоценности.

— Че кой може да каже? — вдигна рамене жената на съдебния съветник. — Никой от нашите кръгове не е прекрачвал неговия праг. Той пребивава в града вече над шест месеца, но нито е направил посещение, нито пък е канил гости.

— Намирам го твърде неучтиво от негова страна — намеси се помлада жена в разговора. — Човек като него е задължен да се среща с хора и да отвори дома си за светското общество.

— А може би тъкмо днес той ще наруши своя уединен начин на живот — обърна се един господин от съседната група към дамите.

Всички погледи учудено се спряха на него.

— Как така? Какво искате да кажете?

— Полковник фон Тифенбах се е запознал с княза преди няколко дни.

— И е разговарял с него?

— Да. Той уверява, че князът бил много любезен събеседник. Накрая полковникът го поканил да му дойде днес на гости.

— Ето това се казва събитие! — възкликна Нора фон Хелфенщайн. — Но ако князът се появи тук, не може да избегне други запознанства. Ето защо си мисля, че няма да дойде.

В същия момент двукрилата врата се отвори и човекът в ливрея извика към салона:

— Негова светлост княз Ван Зом!

Всички погледи светкавично се обърнаха към входа.

Князът беше красив мъж на възраст не много над четирийсетте. Известно беше, че е дошъл от Индия, но лицето му нямаше онзи силен слънчев загар, а беше бяло, сякаш винаги е живял в Северна Европа. На лицето му се виждаха два белега. Единият минаваше през челото му над основата на носа, а другият започваше от дясното ухо и през бузата стигаше чак до мустациите му. Той носеше обичайното официално облекло. На единствения пръстен на дясната му ръка проблясваше диамант с изключително висока стойност.

Полковник фон Тифенбах се приближи, за да го посрещне и поздрави. След като княз Ван Зом се запозна със семейството, той се оттегли в една ниша с прозорец и така потъна в мислите си, че никой не посмя да го безпокои. Ала той само даваше вид, че е зает със своя вътрешен мир. В действителност внимателно наблюдаваше около себе си и нищо не можеше да му се изплъзне. Не му убягна и всеобщото внимание, с което бе обградена дъщерята на домакините. Тъкмо в този момент тя отстъпи пред настоятелното желание на всички, седна пред рояла и с плътния си алт изпълни кратка ария.

Възнаградиха я с бурни аплодисменти и княз Ван Зом призна, че са напълно заслужени. А Хедвиг скромно побърза да изчезне в съседното помещение. Ван Зом я последва.

Тя бе застанала до прозореца и гледаше в светлата снежна нощ, навън към двора, граничещ с градина, зад която високите къщи на Васерщрасе се издигаха като тъмни декори. Изведнъж тя долови стъпки зад гърба си. Обърна се и се озова лице в лице с Ван Зом.

— Обичам музиката, госпожице — протичко каза той. — Знам много песни, но не бях чувал досега изпълнената от вас песен. Можете ли да ми кажете от кого е?

— Текстът е от Алмансор.

— Алмансор?... Сигурно е псевдоним. Ами композиторът? Харесват ми тези обикновени мелодии, които по-силно завладяват сърцето от изкуственото композиторстване, изпълнено с какви ли не волности.

Тя леко се изчерви.

— Композиторът ли?... Ами той стои пред вас, ваша светлост.

— Какво? Правилно ли чух? Вие самата сте написали музиката към това стихотворение?

— Плах опит само!

Той хвана ръката ѝ и целуна върховете на пръстите ѝ.

— Тогава още повече се радвам, че преди да зная ви казах мнението си. Иначе бихте го възприели за ласкателство.

Откритият и сърдечен начин, по който господинът изразяваше чувствата си, я обърка.

— Колко жалко — ловко смени той темата на разговор, — че не познавам лично поета, вдъхновил вашата музикална композиция.

— Ето неговата книга, ваше сиятелство.

Тя взе от масичката томче, подвързано с марокен, подаде му го и князът го заразливта.

— О, госпожице, колко добре стана, че ви е под ръка!... Кажи ми какво четеш, и аз ще ти кажа какъв си? — усмихна се той. — Оттам идва и любопитството ми.

Тя не отговори и търпеливо зачака да прочете някое стихотворение. Не след дълго князът затвори книгата и я върна на Хедвиг.

— Доколкото виждам, стиховете наистина са хубави. Този Алмансор има талант.

— Обичам го! — каза тя в естествен изблик.

— Него или стиховете му? — пошегува се князът.

— И него също. Как е възможно да отделяме поета от неговите произведения?

На прага се появи Нора фон Хелфенщайн. Ван Зом се поклони учтиво и се приближи до нея, за да ѝ бъде представен. После се върна в салона и потърси домакинята.

До госпожа фон Тифенбах седеше Улрике фон Хелфенщайн. Тя имаше сериозен вид и бе облечена в черно, сякаш още носеше траур заради своите баща и брат.

Макар че от дните на ужасните събития в Боровата клисура и в замъка Хелфенщайн бяха изминали близо двацет години, тя почти не се беше състарила. Явно беше от онези жени, които успешно устояват на времето до дълбока старост. Със своите трийсет и осем години тя лесно минаваше за двацет и осем годишна. Само дето върху по младежки свежото ѝ лице бе легнала сянката на лека меланхолия.

Госпожа фон Тифенбах ѝ представи княз Ван Зом. Приближиха се и други хора и скоро се завърза оживен разговор, който продължи и след като насядаха на масата, за да вечерят. Приказваха за Ориента и за онази тайнствена страна на Изтока, наречена Индия. Князът вземаше участие в разговора и всички с голямо внимание слушаха неговите живописни описания.

Така Ван Зом бе въведен в светското общество на града. Само че в

този първи път той посвети на новия си кръг познати твърде кратко време. Малко след като вечерята приключи, князът напусна дома на полковник фон Тифенбах. Отказа се да вземе шейна и тръгна бавно из гъстата плетеница на малките улички. Насочи се към района, където се намираше къщата на Улрике фон Хелфенщайн. Пред все още незаключената врата на една нова сграда князът се спря и постоя малко, наострил слух, докато отвътре се дочу едно полувисоко „пссст!“ — Кой е там? — попита.

— Шлосерът.

Светкавично князът се озова във входа.

— Съвещанието приключи ли?

— Отдавна.

— Промениха ли нещо в плана от вчера?

— Да.

— Какво?

— В нападението ще участва още един човек.

— Добре. Дадохте ли ключовете на Капитана?

— Да. Вашите са в мен.

Човекът подаде на Ван Зом връзка ключове. После попита:

— Какво решихте, господине? Всички ли, които попаднат в ръцете ви, ще бъдат задържани и предадени на властите?

— Капитана ще участва ли лично?

— Не.

— Имам ви доверие и вече ви казах, че преди всичко искам да разбера кой е този Капитан.

— Никой от нас не знае.

— Вярвам ви. Струва ми се, че ще постигна по-бързо целта си, ако не се държа враждебно към хората му. Дали ще задържа някой от тях или не, зависи единствено от поведението им. Как е узнал Капитана, че най-новата му жертва разполага с толкова много пари?

— Нямам представа.

— А кой ще получи плячката?

— Половината Капитана, другата половина — ние.

— Какви указания имате относно госпожица фон Хелфенщайн?

— Няма да ѝ се случи нищо лошо, тя ни е необходима като свидетел.

— И как ще стане това?

— Ще направим така, че да види един от нас. Когато я разпитват, ще каже, че го познава.

— Хмм — замислено промърмори Ван Зом. — Става дума за алиби. Днес ли определихте човека, който ще участва в провеждането на удара?

— Да.

— И кой е той?

— В името на неговата безопасност няма да го издам.

— Значи госпожицата ще трябва да види този човек, за да може по-късно да даде показания, че е бил между нападателите? Объркана работа... А къде ще се съберете?

— При дърветата недалеч от „Бастилията“, затвора на предварителния арест.

— Там ли ще се присъедини към вас новият човек, за когото споменахте?

— Не мога да ви дам сведения по този въпрос.

— Кога започвате?

— Събираме се между дванайсет и един, но започваме, когато в къщата угаснат всички светлини.

— Сега е единайсет. Ще изгубите вашата част от днешната плячка. Елате утре преди обяд, преоблечен, на известното ви място! Ще получите обезщетение. Имате ли да ми казвате друго?

— Не.

— И все пак — не може ли да ми дадете по-подробни сведения за Капитана?

— И да исках, не бих могъл. Лицето му е винаги маскирано. Не знаем дори дали е с брада, или не.

— Добре, за днес друго няма.

Ван Зом излезе на улицата и спокойно и бавно продължи по пътя си. Разполагаше с достатъчно време. Капитана нямаше да предприеме нищо преди Улрике фон Хелфенщайн да се върне у дома си, защото, както беше издал шлосерът, присъствието ѝ бе необходимо, за да може по-късно да даде желаните свидетелски показания.

Точно срещу жилището на Улрике князът се шмугна в сводестата арка на един открит вход за коли. В мрака пред него изникна човек.

— Случило ли се е нещо, Фридрих? — попита го Ван Зом.

— Нищо, милостиви господарю!

— Носиш ли моята „лахиялаки“?

Лажиялаки е арабска дума и означава „боя за брада“. Но индийските фокусници и магьосници наричат с нея оцветители и гримове, с чиято помощ са в състояние за броени секунди да променят външността си до неузнаваемост.

Слугата му подаде калъф, който много приличаше на портфейл. Ван Зом го пхна в джоба си.

— Химическия фенер!

— Ето го! Къде да чакам?

— Можеш да си вървиш. Днес нямам повече нужда от теб. Лека нощ!

Оттук нататък на Ван Зом му предстоеше да се въоръжи с търпение. От близката църква удари единайсет и половина, а скоро след това дванайсет без четвърт и накрая полунощ. Когато заглъхна и последният удар, една шейна се появи и спря пред входа. От нея слезе жена и влезе в къщата, а шейната продължи. Улрике се беше върнала от посещението си при полковник фон Тифенбах.

За Ван Зом настъпи времето за действие. Той изчака още пет минути, после извади ключовете, дадени му от „шлосера“, пипнешком избра един, който би могъл да пасне в ключалката и предпазливо се опита да отключи. И успя — врата се отвори безшумно.

Той влезе вътре и заключи след себе си. Извади химическия фенер, малко шишенце от кристално стъкло, напълнено със смес от фосфор и растително масло. Извадена на въздух, под въздействието на кислорода тази смес излъчва светлина със силата на малко газениче. С нейна помощ човекът намери стълбите. Горе на една врата прочете: Улрике фон Хелфенщайн. Опита да отвори с един от подбраните ключове и успя без никакъв шум.

Улрике фон Хелфенщайн още не беше легнала да спи. Колебаеше се дали да извика момичето, което ѝ помагаше да се съблича, и известно време остана така, мечтателно припомняйки си преживяното през изминалата вечер. Мислеше за загадъчния непознат, княза Ван Зом, с когото бе разменила само няколко думи и който въпреки това ѝ беше направил впечатление... Едно необикновено приятно впечатление, за чиято причина тя не намираше конкретно обяснение.

В момента, когато прекъсна мечтанията си и се изправи, за да позвъни на момичето, на вратата тихо се почука.

— Влез! — извика тя.

Улрике беше сигурна, че това е камериерката. Но когато вратата се отвори, тя видя човека, за когото току-що си беше мислила — княз Ван Зом. Улрике отстъпи няколко крачки назад.

Мъжът бавно затвори вратата зад гърба си и предупредително доближи показалеца на лявата си ръка до устните си. Въпросителни ят поглед на Улрике, в който се четеше боязън, не падаше от лицето му. Тогава той се усмихна и каза:

— Не викайте! Не се плашете! Не съм крадец, не съм злодей, макар че неканен нахълтах при вас в полунощ. Идвам като приятел, искам да ви

предупредя и да ви помогна. Изработени са подправени ключове за всички врати на вашето жилище, за да...

— Подправени ключове! — възкликна Улрике, посъвзела се от вцепенението, в което бе изпаднала. — Да не би някой да е решил да влиза тук с взлом?

— Съществува такъв план. Узнали са, че разполагате в дома си със значителна парична сума.

— За кого говорите! Кой иска да ме ограби?

— Капитана, който разполага със свои шпиони във всички обществени кръгове.

Тя уплашено притисна ръце към гърдите си.

— Капитана ли?

— Да. Неговите хора са вече долу пред къщата. Чакат само да изгасите светлината.

Зави й се свят. Тя се олюля и се отпусна в крайчеца на канапето. Ван Зом придърпа един стол и седна.

— Няма защо да се страхувате. Докато светлината е запалена, никой от обесниците няма да прекрачи прага на къщата ви.

Улрике помоли за глътка вода.

Ван Зом посегна към чашата и гарафата, поставени в ъгъла на масичката, наля вода и й даде да пие. Видимо ободрена, Улрике вдигна глава и каза:

— Благодаря ви, ваша светлост. А сега ми разкажете всички подробности! Как попаднахте тук?

— Да предположим, че имам шперц, който отваря всички врати!

— Защо не ме предупредихте още докато бяхме в дома на Тифенбах?

— За да не се тревожите ненужно. Освен това исках да разговарям с вас на спокойствие. Щяхте да се изплашите, а това щеше да направи впечатление. Нямам намерение да давам поводи за подозрение, че сте предупреждена за нападението.

— Значи злото не може да се предотврати, така ли?

— Може.

— Тогава сигурно сте изпратили човек да отиде в полицията?

— Не.

— Боже мой, та нали това е първата работа!

— Само ако човек иска да прогони крадците, но аз нямам подобно намерение. Моят план предвижда бандитите спокойно да влязат в къщата, а може би да стигнат и до спалнята... Улрике се сепна.

— Боже мой! Но защо? — възкликна тя, обхваната от подозрение.

— Веднага ли трябва да ви го обясня? Или мога да изчакам докато цялата работа приключи?

— Господине — каза Улрике бавно и резервирано, — наистина ви имам доверие, ала вашето нахлуване тук при мен... е тъй загадъчно, че... че...

— Добре тогава! — усмихна се той. — Ще трябва да се легитимирам. С тези думи князът извади от джоба си полицейска значка, дадена му от съответните власти след пристигането му в Германия, когато се представи и обясни целта на пребиваването си в Европа. После продължи:

— Както виждате, госпожице, аз действам със съгласието на полицията, макар и изцяло по собствена инициатива и по лична преценка. А сега ще ви назова едно име, което може би ще ви накара безрезервно да ми се доверите.

— Едно име ли? И кое е то?

— Герхард Бург.

Нервното напрежение я бе накарало да стои полуизправена на мястото си, ала при произнасянето на това име, Улрике се отпусна назад върху възглавниците на канапето. Гъста руменина покри лицето и шията ѝ.

— Герхард... Бург! — повтори тя. — Боже мой! Познавате ли го? Още ли е жив? Или е мъртъв? Говорете!

— Срецнах го в Индия... там станахме приятели.

— Приятели? Значи е жив?

— Да. Той е... управител на моите имения.

Тази вест преобрази Улрике фон Хелфенщайн като с магическа пръчица.

— Каква новина! Колко се радвам! — възкликна тя. После смирено склочи ръце сякаш за молитва. Изглежда напълно бе забравила дебнещата я опасност.

— Герхард Бург!... Почти двацет години не бях чувала нищо за него! Дали си спомня за мен?

— Често.

— Наистина ли? Разказа ли ви по каква причина му се наложи да напусне родината си? И какви подозрения хранех отначало към него?

— Всичко ми разказа. Това е хвърлило мрачна сянка върху целия му живот.

— Скоро след това се разкаях, но когато разбрах колко несправедлива съм била към него, вече беше твърде късно. Осъдиха го, а после... после повече не го видях... А днес... сега ми казвате: той е жив! Ами говорете де! Как живее? Щастлив ли е? Успя ли да превъзмогне

миналото? Той... той... женен ли е?

— Да — отвърна Ван Зом.

Улрике трепна. По лицето ѝ плъзна бледност, но успя да се овладее.

— Има ли деца?

— Да, четири мили деца, две момичета и две момчета.

— Каква е... неговата жена?

— Холандка.

— Аз... аз... много се радвам на неговото щастие... че как бих могла иначе! Щом действително е щастлив.

— О, убеден съм, че в момента е много щастлив.

— Как се срещнахте с него? Ван Зом вдигна вежди.

— Госпожице, позволете ми да ви напомня, че долу пред вашата къща стоят хора и само чакат да им се даде знак, за да нахълтат тук. С това има исках само да се легитимирам. Постигнах ли целта си?

— Напълно. Изцяло ви се доверявам!

— Тогава ви моля да не вземате никакви защитни мерки, а да се преструвате, че най-спокойно си лягате да спите. Преди това само ми покажете разположението на всички помещения! До тази стая стигнах през някакво преддверие и вестибюл. Накъде води вратата вляво?

— Към стаята на камериерката.

— А после?

— След това се стига до моята спалня.

— А нататък?

— Нататък няма нищо. Спалнята ми е ъглово помещение.

— И двете спални ли имат врати към коридора?

— Само стаята на камериерката.

— Тогава затворете нейната врата отвътре с резето!

— О, елате вие! Ще трябва сам да го направите! Камериерката ми още не е легнала.

Момичето много се учуди, когато видя господарката си да развежда из жилището си в среднощен час свършено чужд човек. Без много заобикалки и съвсем накратко Улрике ѝ обясни всичко.

— Берта, тази нощ няма да се спи! Господинът току-що ми съобщи, че у нас с взлом ще нахлуят крадци.

Камериерката ужасено подскочи.

— Боже Господи!... Взлом?... У нас?

— Да, но положението не е чак толкова страшно. Този господин ще ни закриля.

Междувременно Ван Зом се убеди, че в това помещение е

невъзможно да се проникне, когато вратата е затворена с резето.

— Моля ви — обърна се той към Улрике, — да отидем отново във вашата всекидневна! Колко души живеят в къщата?

— Заедно с камериерката шестима.

— Тогава момичето да съобщи на останалите, че трябва здраво да се заключат, за да не се излагат на опасност.

Улрике даде нареждане, Берта бързо се отдалечи.

— А какво да правя самата аз? — попита Улрике.

— Ще останете в стаята на камериерката, чиято врата ще подлостим с резето. Аз ще посрещна крадците във всекидневната.

— Не бива, ваша светлост. Излагате се на голяма опасност!

— Не се тревожете! Зная как да се разправам с подобни хора.

— Въпреки това! — енергично се възпротиви Улрике. — Изобщо не разбирам защо искате бандитите да ви поставят в опасно положение. Защо е всичко това?

— Искам да разоблича Капитана, който стои зад посегателството срещу вас, или по-скоро срещу вашата собственост.

— Да разобличите Капитана?

Улрике помисли малко, после вдигна глава и продължи:

— Тогава навярно сте детектив и работите съвместно с тайната полиция, нали ваша светлост?

Ван Зом се усмихна по своя особен начин.

— Не. Както вече споменах преди малко, преследвайки Капитана, аз действам сам за себе си и по-точно казано, действам от името и в полза на нашия общ приятел Герхард Бург.

Повторното споменаване на това име бе достатъчно, за да накара Улрике отново да наостри слух.

— Герхард Бург ли? — попита тя. — Че какво общо има той с тази работа?

— Ще ви загатна само. В момента нямаме време за по-продължителни обяснения. Знаете, че на времето Герхард Бург беше осъден като най-долен престъпник. Знаете, че вината за злодеянията, които му бяха приписани, все още тегне върху него. Ала Бург ме увери, че е невинен, и че не е извършил онова, в което са го обвинили на времето, а го обвиняват и до ден днешен. Самият аз опознах Бург като благонадежден и искрен човек, като истински мъж на честта, така че нямам никаква причина да се съмнявам в неговите уверения и...

— Ваша светлост... аз... аз ви благодаря!

В очите на Ван Зом се появи особена светлина. Явно той се зарадва

на благодарствените думи, изречени от Улрике, макар че видимо не им обърна внимание и продължи:

— Затова смятам за свой човешки дълг да направя всичко, което е по силите ми, за да очистя името на Герхард Бург от позора, с който е покрито. За тази цел дойдох да се запозная с положението на нещата, проследих всички възможни дири и стигнах до заключението, че тук има хора, които много добре знаят, че Бург е невинен. Но си мълчат. И както силно подозирам — сега идва най-важното — тези хора до един са членове на бандата на Капитана или негови съюзници.

— О, вече схващам, колкото и тъмна да изглежда цялата история на пръв поглед! Продължавайте, ваша светлост!

— Не остана кой знае колко за казване. Целта на моите думи бе само да ви обясня защо преследвам Капитана, защо сега искам да се видя с хората му, които се канят да ви направят посещение. Разбрахте ме и се надявам, че сте моя съюзничка.

— С удоволствие ще направя всичко каквото пожелаете.

— Тогава моля! Заключете се в стаята заедно с камериерката. Нищо друго. Останалото е моя работа.

Ван Зом пригответи двата си револвера.

— И как ще постъпите с крадците? — попита Улрике.

— Зависи от самите тях. Моля ви, не бива да губим повече време! След изпълненото поръчение камериерката се върна и Улрике се заключи заедно с нея, като повторно закле своя спасител да се пази. Ван Зом извади подобната на портфейл плоска кутия, която получи от слугата си. Върху нея със златни арабски букви бе изписана думата „лахиялаки“. Отвори я. Надиплиха се малки пребрадки с различни предмети и течности. Князът пристъпи към огледалото. С бързо движение на малката четчица белезите му изчезнаха. После прекара по лицето си късче памук и незабавно то придоби по-тъмен тен. С друго памуче натри косата и брадата си, придавайки им сив цвят. Към всичко това прибави очила с дебела рогова рамка и... от огледалото го гледаше мъж на около шейсет години.

Огънят в камината беше угаснал. Ван Зом остави една свещ на камината, силно намали пламъка на лампата със светилен газ и затвори вратата. В помещението стана почти тъмно.

Камината заемаше голяма част от стаята. Ван Зом придърпа един стол и се скри зад нея. Така не можеха да го видят и освен това оттам беше лесно да засилва пламъка на лампата.

Спокойно зачака развитието на събитията. Изминаха десет... двадесет минути, половин час и ето че най-после князът долови тихо

скърцане.

Бандитите идваха.

Той чу предпазливите опити на взломаджиите да отключат вратата.

— Отворено е! — прошепна някакъв глас.

— Накъде води тази врата?

— Към всекидневната.

— Апо-нататък?

— Първо към стаята на камериерката, а после се стига до стаята на господарката. Капитана така ни каза. Сигурно е идвал тук.

— Напред! Светни, за да видим дали наоколо е чисто!

Лъчът на маскировъчен фенер се плъзна по стените и пода на стаята.

— Няма никой!

— Тогава да отворим следващата врата!

Човекът, който изговори тези думи, беше недодялан, едър и як тип. При краткото проблясване на светлината от фенера Ван Зом успя да види лицето и фигурата му.

„Мътните го взели“! помисли си той. „Великанът Борман! Но нали той е затворен в «Бастилията» Значи са го измъкнали, а онова измислено алиби се отнася за него! Но какъв е този белег на бузата му?“ В ключалката издрънка ключ. Сега вече и двете жени щяха да усетят, че престъпниците са тук и са се заловили за работа.

— По дяволите! — измърмори човекът, който човъркаше в бравата.

— Какво, ключът не става ли?

— Моите ключове винаги стават, но вратата е залостена отвътре с резе!

— Проклятие! — изруга Борман. — Тогава ще я разбия с ритник. Той разбута другите настрани и вдигна крак.

— Какви непредпазливи хора! С вратата са свързани самострелни устройства — разнесе се в този миг глас зад тях.

Изплашените крадци се извърнаха назад.

Осветен от лампата, чиято светлина отново беше засилил, в дъното се беше изправил Ван Зом с револвер във всяка ръка.

— Дяволска история! — изрева великанът и се приведе, за да се хвърли към гърлото на неочаквания противник.

Но не осъществи своя скок.

— Назад! — с гръмовен глас му викна Ван Зом. — Назад, ако ти е мил животът!

Тези думи бяха изречени с такъв тон, че и другарите на Борман не посмяха да се помръднат.

— Който направи съмнително движение, ще получи куршум! Планът ви се провали. Виждате, че съм осведомен за посещението ви и съм взел предохранителни мерки!

Борман извади ножа си.

— Мерзавецо, мен няма да ме заловиш!

— Преди да вдигнеш ножа си, ще бъдеш вече мъртъв, Борман! — заплаши го князът и насочи дулото между очите на противника си.

— Мътните го взели! Тоя ме познава!

— Всичките ви познавам, момчета! Сядайте ей там на онези столове! Ако сте разумни, ще си отидете здрави и читави!

Те явно се колебаеха.

— Едно... две... т...!

Изригвайки проклетия, те се натръскаха на тапицираните с коприна столове така, че краката и облегалките им изпращяха.

— Браво — похвали ги Ван Зом.

— Затваряй си плювалника! — изруга Борман. — Ето седнахме... и какво по-нататък?

— Най-напред искам да разберете, че плановете ви са ми известни. Нека Борман ми отговаря! Дойдохте тук, за да извършите кражба с взлом, нали?

— Тъп въпрос! — язвително се подигра Борман. — И слепец ще го види!

— Да отмъкнете парите, които, както сте научили, в момента госпожица фон Хелфенщайн държи тук.

— Ще изпотроша кокалите на онзи гад, който ни е изпортил!

— Дръж се прилично, Борман! Тук в тези пушкала имам дванайсет оловни късчета... нищо няма да ми струва да ти забия едно от тях между ребрата!

— Само дяволът може да е спокоен при подобно предателство! Ако спипам този мерзавец...

— Мълчи! Нима непременно трябва да е предателство, Борман? Ще ти кажа друго — вашият Капитан за нищо не го бива! Въобразявате си, че знаел всичко... е добре, щом като знае всичко, защо тогава допусна да влезете в този капан, а? Натисна ли спусъците, всички до един сте загубени. И къде е вашият Капитан? Сврял се е някъде и си живее живота от плячката, която му поднасяте наготово, като рискувате и здравето, и живота си! Мислите се за истински мъже? Страхливци сте, страхливци, които треперят пред черната маска на някакъв си непознат!

Откъм столовете се разнесе ядно ръмжене и мърморене.

— Ще ви го докажа, момчета. Сега здравата сте загазили. А защо самият той не е тук? Защото винаги стои по-надалеч от опасните неща и ги оставя на вас да ги вършите! Но защо правите всичко това? Просто ви заповядва като на покорни роби. Или както се подсвирва на някое псе!

Откъм столовете отново се разнесе недоволното мърморене и ръмжене.

— Да, ръмжете колкото си искате! Но това е истината. И когато докопате нещо, кой взема лъвския пай, макар че не си е помръднал и малкото пръстче? Вашият Капитан! Пфу, по дяволите, ако бях на мястото ви, щях да си умра от срам да пълня гушата на този страхливец!

Борман издаде напред долната си челюст и троснато каза:

— Стига си дрънкал! По-добре махни този пищов, дето си го заврял под носа ми, и ни обясни най-сетне какво искаш от нас! Ако мислиш, че ще седим тук само да слушаме твоето конско евангелие...

— Не — непринудено се засмя Ван Зом. — Целта ми е друга. Искам да ви направя предложение и ако го приемете, ще ви оставя да си отидете здрави и читави, както сте дошли. Освен това никой няма да научи за тази история.

— Тогава побързайте, господине! — каза Борман с по-учтив тон. — Един такъв револвер може сам да гръмне. Хич не е удоволствие цял четвърт час да седиш пред заредената му цев!

— Добре. И тъй, слушайте! Ако продължавате този начин на живот, един ден всички ще свършите под секирата на палача. Ще ви дам възможност да станете почтени хора. Защо ви трябва да си рискувате главите заради някакъв си страхливец, когото дори не познавате?

— Ако престанем да му се подчиняваме, той ще ни унищожи! — обади се друг.

— Ами! Я не го вярвайте! Така мислят само слуги, но не и истински мъже! Не, момчета, кажете му на вашия Капитан, че ще го смажа като червей, ако само още един-единствен път дръзне да вдигне ръка срещу този дом или срещу неговата собственичка! За днес ще му се размине, но втория път с него ще е свършено, както и с всеки друг на негова страна! Това е, което исках да ви кажа. Сега си вървете, спестявам на всекиго от вас по няколко години строг тъмничен затвор... ако не и нещо по-лошо. Не го забравяйте и се съобразявайте с предупреждението ми! Изчезвайте! Но един по един и тихичко един подир друг.

Никой от мъжете не пророни дума, великанът се надигна и рече:

— Да ме вземат дяволите, ама на тоз' човек не мога да не му дам право. Хайде, тръгвайте преди да се е започнал някой нов танц!... В таз'

проклета къща кракът ми повече няма да стъпи!

В индианска нишка, както им беше наредил Ван Зом, бандитите се измъкнаха през вратата. После князът извади своята плоска кутия и след минута-две пак си върна предишния вид. След това взе свещта от камината, запали я и предпазливо ги последва. Чу как отключиха и заключиха пътната врата и разбра, че опасността е отминала.

Когато се върна във всекидневната, видя, че Улрике бе отворила вратата и се оглеждаше.

— Наистина ли си отидоха?

— Да — отвърна Ван Зом. — Чухте ли разговора ни?

— Чух всяка дума! Господи, Боже мой, каква опасност само е била надвиснала над главата ми! За спасението си трябва да благодаря единствено на вас!

Тя протегна ръце към него, а той ги пое и сърдечно ги стисна.

— Не беше чак толкова опасно, колкото изглеждаше.

— Искате само да ме успокоите. Мисля, че още при първото невнимание от ваша страна, щяха да ви убият. И после? Какво щеше да стане с нас? Защо пуснахте тези опасни хора да си отидат?

— Преследвам особена цел, но ще ви обясня по-късно. Мога ли да изкажа една молба?

— За вас ще направя всичко, което е във възможностите ми.

— Чухте какво обещах на взломаджиите. Ще ми помогнете ли да удържа дадената дума?

— Ще мълча, щом това е желанието ви.

— А камериерката и другите хора в къщата?

— Ще направя каквото мога.

— В такъв случай съм доволен и навярно ще ми разрешите вече да си тръгна, нали?

Улрике се изплаши.

— Искате да ме оставите сама? — попита тя. — Наложително ли е?

— Не е наложително, но е желателно. Първо ми се иска да видя какво ще предприемат онези типове, второ, вие сте извън всякаква опасност и трето, не бива повече да ви досаждам.

— Едва ли ще успеете да ги проследите — възрази Улрике, — защото навярно отдавна са изчезнали. А що се отнася до мен, то аз цялата треперя от уплаха и напрежение. Не бих могла да заспя. Моля ви, останете още малко!

— Щом това е волята ви!

— Това е само моя сърдечна молба! Позволете ми да се отдалеча за

няколко минути!

Тя бързо излезе, но скоро се върна заедно с камериерката, която поднесе вино, сладкиши и плодове.

Улрике напълни чашите.

— Знаете ли защо ви задържах? — подхвана разговора тя. — Малко от страх, че не е изключено бандата отново да се върне, но всъщност повече от любопитство. Искане ми се да ми разкажете още нещичко за Герхард Бург. Вие сте се заели да възстановите неговата чест и може би ме осъждате, загдето отначало бях сред тези, които вярваха във вината му. Но ви уверявам, че се усъмних в Герхард Бург само при първоначалното си объркване, смазана от огромната тежест на онези ужасни събития! Та аз изобщо не бях в състояние да мисля самостоятелно! Но веднага щом се поуспокоих, разбрах колко много съм се провинила пред него. И до ден днешен ме измъчва упрекът, че макар и само в първите няколко седмици съм се съмнявала в неговата почтеност.

— Сигурно той не е толкова злопамятен, че още да ви се сърди — рече Ван Зом.

— Едва ли моето мнение го е интересувало чак толкова много.

— Защо? Какво искате да кажете?

— Е, ами аз му бях твърде безразлична, за да може да се чувства кой знае колко потиснат и огорчен от моето становище.

— Защо стигнахте до такова заключение, госпожице?

— Защото ме е забравил!

— Забравил ви е? Никога!

Тези въпроси и отговори бързо последваха един подир друг, без паузи и вероятно под влияние на вълнението, завладяло Улрике в резултат на среднощното приключение.

— И все пак ме е забравил — повтори тя разпалено. — Иначе не би се оженил за друга, за някаква хо...

Улрике внезапно млъкна и след кратка пауза дълбоко смутена продължи:

— Моля, извинете ме! Винаги когато си припомня онези зловещи времена, ме обзема силно вълнение!

Ван Зом хвана ръката ѝ, поставена върху покривката на масата до чашата с вино.

— Позволявате ли ми да говоря като ваш приятел? Вие сте го... обичали много, нали?

Улрике сведе поглед и се изчерви, но нищо не каза.

— Несъзнателно сте таили тази любов в сърцето си и едва по-късно

сте осъзнали вашето силно влечение.

— Изглежда е било така — промълви тя. — Дълги години останах в плен на тези чувства...

— И затова житейският ви път е останал самотен?

Тя бе освободила ръката си от неговите пръсти и държеше ръцете си сключени като за молитва. По миглите ѝ заблестяха сълзи. Гледаше втренчено пред себе си, без да вижда. А когато заговори, сякаш приказваше сама на себе си и напълно забравила присъствието на непознатия.

— Да, през всичките тези дълги години бях самотна и самотна ще остана. Но така е справедливо. Не се оплаквам. Нека той бъде щастлив, аз ще се примиря със съдбата си.

После в стаята настъпи тишина. Ван Зом я наруши, връщайки се на последните думи на Улрике.

— Ще се примирите ли? Защо? Та вие нямате вина за злата участ на Герхард Бург!

— Наистина ли нямам? — дойде в отговор. — Можете да го кажете, защото е невъзможно да се вживеете в душевното състояние на човек, който е причинил непоправима несправедливост на друг. Вярно, на времето осигурих един способен адвокат като защитник на моя приятел от детинство, върху когото бе паднало толкова тежко подозрение. Освен това наредих да наемат изпечен и хитър детектив, за да събере доказателства за невинността на Бург. Но резултатите доказаха само колко напразни са били усилията ми. Накрая трябваше да се явя самата аз пред съдията, за да свидетелствам с пламенни думи за невинността на обвиняемия... Това, точно това не направих. Бях...

Улрике не можа да продължи. Ван Зом я прекъсна:

— Щадете се! Не се самообвинявайте! Така ще извършите само нова неправда. Не забравяйте колко млада сте била тогава, млада и съвсем неподготвена за трудните битки със суровия живот! Освен това не забравяйте, че всичко е говорело срещу Герхард Бург! Струва ми се и вие е нямало да успеете да промените мнението на съдиите. Сега обаче съществуват по-добри изгледи за успех. Вече съм извършил доста подготвителна работа за спасяването на неговата чест и съм съвсем близо до целта си да събера конкретни доказателства за невинността на Бург. Помогнете ли ми сега, десетократно ще поправите всичко, което на времето сте сбъркали или сте пропуснали да направите.

Погледът на Улрике фон Хелфенщайн не се отделяше от устните на княза. В очите ѝ се появиха искри на надежда. Но съвсем скоро угаснаха и

тя попита нерешително:

— Десетократно да поправа всичко? Казвате го ей така. Аз съм на друго мнение. Знам, че едно нещо никога няма да мога да постигна.

— И какво е то?

— Да залича горчивината, която Герхард Бург болезнено изпитва всеки път когато си припомни, че и аз се бях отказала от него.

Ван Зом поклати глава със сериозно изражение.

— Имате грешна представа за него. Той не ви се сърди.

— Защото ме е забравил!

— Не — каза Ван Зом тихо, сякаш да придаде на думите си още по-голяма настойчивост. — Не, той не ви е забравил. Мога да го докажа. Даже ми е дал такова поръчение.

Тя го зяпна невярващо.

— Да докажете?... Поръчение ли? — каза със заекване.

Ван Зом извади от портфейла си плик и ѝ го подаде. Вътре имаше... снимка на Герхард Бург в холандско-индийска офицерска униформа.

— Герхард! — възкликна Улрике. — Герхард!

Тя забрави всичко около себе си. Засмя се, после заплака. Стана от мястото си и, дълбоко развълнувана, започна да се разхожда на-горе-надолу из стаята. — Герхард! — шепнеше тя. — Герхард... любими!

Потънала в размисли, Улрике продължи да крачи насам-натам, после изведнъж спря, безсилно се отпусна на стола и скри длани в обляното си в сълзи лице.

Ван Зом не помръдваше. Той деликатно чакаше да премине избликът на болка и не смущаваше с присъствието си. Внезапно Улрике вдигна глава и го погледна в очите.

— Ако не се беше оженил за холандката... да, още днес бих отишла при него, за да му кажа колко много го обичам! Но това е невъзможно. Само едно нещо мога и искам да направя — да очистя от позора спомена за него. Герхард беше невинен и ще помогна да докажем невинността му!

— Наистина ли имате такова намерение?

— Да! — решително отвърна тя. — Болката по него ме беше зашеметила. Предполагах дори, че отдавна вече не е между живите. Но сега се опомних и... добре знам дълга си!

— Искате ли да станете мой съюзник?

— Да.

— Добре. Тогавя ще ви посветя в положението на нещата. Как мислите, каква причина ме накара да напусна Индия и, купувайки имот, да се заселя тук?

— Да се запознаете с предимствата на западния свят. Той се усмихна.

— Не, не съм чак толкова любопитен. Ръководех се от други цели.

Герхард Бург е мой приятел. Той копнее да се завърне в родината си, а все още не може. Ето защо тръгнах на път, за да вадя на бял свят свидетелства за неговата невинност, каквото и да ми струва това. Богат съм и съм напълно в състояние да направя необходимата жертва.

С блеснали очи Улрике попиваше всяка дума, излязла от устата му, а накрая му подаде двете си ръце.

— Щом е така, о, тогава нека станем съюзници! Ван Зом сърдечно ѝ стисна ръцете.

— С радост приемам вашето приятелство. Но ви предупреждавам да не храните прекалено големи надежди за бърз и лесен успех. Имате ли понятие какво значи да търсиш и да откриваш следи, които почти са заличени... следи отпреди двайсет години?

— Мога да си представя.

— Ако искаме да докажем невинността на нашия общ приятел, това означава да открием истинския престъпник. Имате ли някакво предположение къде да го търсим?

— Предположение ли? Имам! Герхард смяташе всичко за акт на отмъщение от страна на контрабандистите, на чиято дейност беше сложил край.

— Никой друг ли не подозирате?

— Не.

— Така и очаквах — кимна Ван Зом. — Но се заблуждавате, също както и Бург се е лъгал през цялото време. Контрабандистите се изключват като извършители.

Улрике го погледа изненадано.

— Как можете да го твърдите с такава сигурност?

— Мога, чуите моите основания. В града всички хора вярват, че тайнственият княз Ван Зом е дошъл тук едва от шест месеца. Но на вас, като на моя приятелка и доверено лице ще издам, че девет месеца преди това напълно непознат за всички и без да бия на очи обикалям областта, за да търся следи, водещи към тайнствените престъпления и към техните извършители.

— Също като в приключенски роман — каза тя с възхищение. — И какво открихте?

— Нищо, което по какъвто и да било начин да свързва контрабандистите с двойното убийство и с палежа. Посетих селските чифлици, разпитвах в къщурките на бедните тъкачи от Ерцгебирге,

обиколих самотните колиби на въглищарите. Резултатът беше равен на нула. Повярвайте ми, ако имаше нещичко за научаване от тези хора, които повече или по-малко са в роднински или приятелски отношения с контрабандистите, щях да го узная от тях. Възрастта прави хората бърбиви, а аз притежавам заложи и може би от мен щеше да излезе добър детектив.

— Но ако не са контрабандистите, тогава кой за Бога би могъл да бъде?

Ван Зом не обърна внимание, продължи:

— Разбрах, че ако искам да постигна резултат, ще трябва да дам друга насока на моите издирвания. Най-напред си зададох въпроса: кой е бил човекът, който е помогнал на Герхард Бург да избяга от влака, когато са го прехвърляли в другия затвор?

— Това не се е изяснило и до ден днешен — обади се Улрике. — Може за обществеността да е загадка, аз обаче го знам от самия Бург. Бил е селският ковач от Хелфенщайн заедно със своя син. Улрике погледна учудено княза.

— Двамата?

— Да. Това изненадва ли ви?

— Разбира се. Не съм забелязала Герхард да е в приятелски отношения с някой от тях. — Действително не е. Но въпреки това те са му помогнали. Бащата, предрешен като търговец на добитък, повалил вахмистъра, а синът натрупал камъни върху релсите пред един от тунелите, тъй че влакът е бил принуден да спре. Тогава Бург и неговият спасител се възползвали, скочили от вагона и без никой да ги забележи, изчезнали в гората.

— Но как пък точно тези двамата са решили да...?

— Според мен има само една причина — разкаянието, угризенията на съвестта са ги накарали да спасят Бург.

— Как да го разбирам?

— Вероятно са познавали истинските престъпници. Знаели са, че Бург е невинен, но не са могли да свидетелстват в негова полза. Така той е бил осъден. Ала съвестта им е проговорила. И за да намерят душевен покой, те са помогнали на невинно осъдения да избяга.

— Бога ми! Това би било едно чудесно обяснение!

— Когато ми хрумна тази мисъл, предприех и други стъпки.

Разсъждавах така: защо ковачите не са могли да се явят в съда като свидетели на защитата в полза на Бург? Отговорът е: защото по този начин или са щели самите себе си да разобличат като престъпници, или пък биха издали някой друг, наистина извършил престъпленията, когато обаче от

страх или от привързаност са искали да пощадят и прикрият. Следите ли мисълта ми, госпожице?

— Разбира се — припряно кимна Улрике. — Страшно съм любопитна да чуя докъде са ви довели вашите изводи. Продължете нататък!

— Установих — поде отново разказа си Ван Зом, — че ковачите отпадат като убийци на Тифенбах и на вашия уважаван баща. Различни мои допитвания до не една и две служби го доказаха недвусмислено. И така оставаше само подозрението, че са знаели кой е истинският извършител. Но кой ли е бил този човек? Така се питах, а и до ден днешен все още търся отговора на този въпрос.

— Постигнахте ли някакъв резултат?

— Половинчат успех и всички изгледи за пълен. Установих, че един непознат тайно посещава ковачите. Смятам, че този човек... — ...е истинският престъпник от онова време? — попита Улрике, останала без дъх от огромното напрежение.

— Да.

— О-о, де да можехте да докажете вината му!

— Неуморно се занимавам точно с това, като полагам усилия да извадя на бял свят неговото „аз“ и да го покажа пред цялата общественост, за да се види, че той е професионален престъпник. Цялата ми дейност е насочена към тази цел, както и странното ми появяване среднощ във вашия дом.

Ван Зом изрече последните думи с особено наблягане. Улрике се стъписа.

— Сега ли? — попита тя. — Тук? Какво искате да кажете? Ван Зом се усмихна многозначително.

— Искам да кажа, че човекът, вместо когото е бил осъден невинен нашият общ приятел Герхард Бург, човекът, истинският убиец на Тифенбах, на вашия баща и на вашия брат, човекът, когото навярно по принуда двамата ковачи прикриват, оттогава е вършил престъпление след престъпление. И цялата общественост, която се страхува от него, го нарича... Капитана!

5. СТАРИЯ И МЛАДИЯ ВОЛФ

Събитията от последната нощ — приемът в дома на полковник фон Тифенбах, после приключението с бандата на Капитана, както и последвалият продължителен разговор с Улрике фон Хелфенщайн в нейното жилище — принудиха Ван Зом да си легне да спи много късно. Независимо от това на следващото утро той рано-рано бе на крак. Слугата му Фридрих, който се ползваше от изключителното доверие на своя господар, донесе закуската. Ван Зом се хранеше с голям апетит. С няколко кратки думи той задържа Фридрих, който се канеше мълчаливо да се измъкне от стаята.

— Погрижи се да запрегнат шейната, ама старата, вземи и старите кранти! Ще предприемем пътуване до Хелфенщайн.

— Много добре. Да предупредя ли кочияша?

— Не. Самият ти ще караш. Не е нужно да се знае къде отиваме.

— Значи ще се маскираме?

Ван Зом се усмихна. Винаги се радваше да види и чуе колко полезен човек е неговият Фридрих. Слугата бързо разбираше за какво става въпрос. Не беше нужно да му се дават подробни указания. Самият той поемаше грижата за всичко необходимо.

— Точно така — кимна Непознатия от Индия. — Направи се малко тую-възрастен, отколкото си! Облечи се прилично, но не по градски! Ти си моят кочияш. Самият аз ще изглеждам като човек, който има много пари, но не дотам изискан външен вид, да речем ще се опитам да приличам на посредник на недвижими имоти или нещо подобно.

— А иначе! Искам да кажа — някакви по-особени указания за поведение?

— Зависи от случая. Отивам да посетя гостилничаря Кристиян Волф в Хелфенщайн и неговия син, ковача.

— Аха! Вече ми е ясно.

— Днес ще се опитам да вляза в по-близки отношения с двамата.

— С тях и с онзи непознат, нали?

— Ако се появи, да. Инак се надявам да понауча нещичко за него.

Фридрих изчезна. Ван Зом посегна към пощата, която слугата донесе заедно със закуската: куп писма и печатни издания, няколко пощенски картички. Набързо ги прегледа, тук-там направи кратки бележки върху тях, а после прехвърли всичко на своя секретар, като с няколко кратки думи му

даде необходимите указания.

После Ван Зом стана и се оттегли в специална гардеробна. Там имаше два големи гардероба, а на вратите им — огледала. Когато застанеше между тях, можеше да се огледа от всички страни. Това беше специално направено, защото Непознатия от Индия играеше ролята на детектив и почти всеки ден му се налагаше да се предрешва по различен начин и естествено — да изглежда безукорно от глава до пети.

Не след дълго Ван Зом напусна помещението с толкова променена външност, че в пълничкия тромав човечец със старомоден кожух и груб безформен астраганен калпак, с ботушите с високи кончови, с гарвановочерната брада и коса никой не би могъл да разпознае княз Ван Зом.

Долу шейната вече го чакаше, но не пред самата къща, а една пресечка по-нататък. Ван Зом напусна своя дом и градината през един заден изход от никого незабелязан. Когато се качваше в шейната, това вече не беше княз Ван Зом.

— Знаеш какво да правиш, Йохан — каза той на своя Фридрих в превъзходна маскировка — широкоплещест, дебел, добродушен човек, който на мравката прави път. Слугата подходеше идеално на господаря си и на шейната с грубите тежки коне.

Щом Ван Зом се обърна към него с „Йохан“, Фридрих разбра, че това ще е името му за този ден. Подкара конете и с умерено бърз ход минаха по няколко улици, излязоха от града и поеха през заснежения зимен пейзаж. Шейната нямаше капра и по време на пътуването господар и слуга можеха несмущавано да разговарят помежду си. Не беше нужно да приказват високо, тъй че хората, минаващи по пътя, не можеха да разберат за какво става дума.

Ван Зом накратко осведоми Фридрих за събитията през последната нощ, разбира се дотолкова, доколкото това засягаше неговия доверен слуга. Разказа му как се е справил с хората на Капитана и как ги е отпратил, как все още не е успял да се добере до по-конкретни сведения за личността на тайнствения човек и как в борбата си за честта на Герхард Бург е спечелил нов съюзник в лицето на Улрике фон Хелфенщайн.

— Тя знае — добави той, — защо съм решил да се заема с двамата Волф и е готова да ни помага, доколкото това е по силите ѝ.

— А знае ли за днешното пътуване? — осведоми се „Йохан“.

— Не. Няма никакъв смисъл да я занимаваме с това предварително. Постъпвам според стария изпитан принцип, че в случай на колебание по-добре е да предпочетеш мълчанието.

— Особено когато става дума за жени. Князът се усмихна.

— Йохан!

— Така е, господарю! — рече слугата, бързо се огледа и продължи с приглушен глас: — Сега се сещам, че за всеки случай е добре да знам името, под което пътувате днес.

— Прав си. И без друго щях да ти го кажа. Сега съм Шулце, Леберехт Шулце, живущ в Бухвалде. Както споменах, съм агент по покупко-продажба на недвижими имоти. Целта на пребиваването ми в тази област е... има да се чудиш, Йохан!... от тихото бедняшко селище Хелфенщайн да направя богат курорт с минерални бани.

„Йохан“ наистина остана дълбоко изненадан.

— Какво? Минерални бани ли?

— Да. Открих, че водата от изворите на Хелфенщайн е лековита.

— Ама че измама!

— Не е! Не бих допуснал някой да докаже, че върша безобразия. Неотдавна взех проба от водата, която ми направи впечатление със съдържанието си на желязо, и я занесох за химически анализ. Водата си я бива и има качества. Така че твърдението ми не е изсмукано от пръстите.

— Но цялата работа ще е все пак само стръв, нали? — попита хитрият Фридрих.

— Да. Стръв, с която искам да подмамя и заловя не само двамата Волф, но може би и един друг човек... Е, сега знаеш как стоят нещата.

— Напълно, господин Шулце.

Както вече нееднократно отбелязвахме, Хелфенщайн бе разположено високо в планините. Пътят дотам непрестанно се изкачваше нагоре и бе лесно обяснимо, че тромавите коне, впрегнати в шейната на предприемача Ван Зом, почти не се решаваха да преминат в лек и краткотраен тръс. През повечето време се движеха ходом. Придружавана от звъна на звънчетата, шейната се катереше по хлъзгавия път и Непознатия от Индия имаше достатъчно време да оглежда пейзажа наоколо.

Виждаха се хълмове и склонове, голи откоси, гористи купени, широки долини, тесни падини, пред очите му ту се откриваха обширни места, ту на дълги разстояния се изпречваха гъсти гори, а между тях от време на време изникваше едно или друго селце, чиито ниски, най-обикновени къщи бяха пръснати надалеч, понякога само се събираха в по-гъста група около малка църквица. В тези населени места бе тихо и спокойно. Зимата задържаше хората затворени в своите стаи, където с обичайното си търпение те чакаха настъпването на по-благоприятно годишно време, което щеше да им спести разходите по отопление и

осветление, защото и без друго планинците водеха изпълнен с лишения живот. Добивите от малките им ниви мяха мизерни, а иначе в планините нямаше други по-доходни възможности за препитание.

Погледът на Непознатия от Индия се спираше на заснежените ниви, гори и селца с ведро, радостно, нежно изражение. Този човек или притежаваше много силна способност да се вживява, или пък го привличаше и възхищаваше всичко ново и необичайно. Там, където се простираха неговите внушителни имения под лъчите на горещото южно слънце, нещата изглеждаха много по-различно! Там природата с щедра ръка даряваше на хората всичко необходимо, всяка година имаше по няколко реколти, и то срещу сравнително малко усилия и труд.

Наистина (и Ван Зом го знаеше много добре) там също имаше голяма бедност и госпожа Грижа бе честа гостенка в не една и две от мизерните къщурки на слънчевия юг. Да живееш в света на тропиците не означава, че си попаднал в рая. На тази земя я няма Едемската градина. Онова, което хората наричат щастие, може да се постигне навсякъде, но само с неуморен труд, който носи в себе си и наградата да се чувстваш щастлив.

Мислите на Ван Зом се лутаха ту в една, ту в друга посока. Разговорът със слугата отдавна беше секнал. По едно време Фридрих, който вече няколко пъти придружаваше господаря си из планините, посочи напред с камшика и каза:

— Ей там отсреща се намира Хелфенщайн! След половин час ще стигнем целта си. Пред странноприемницата ли да спра?

— Да — потвърди Ван Зом. — Единствената гостилница в селото е на двамата Волф, които същевременно работят и в ковачницата. Както узнах, странноприемницата е собственост на бащата, а ковачницата е на сина.

— Ще разпрегнем ли?

— На първо време не. Ще се престоря, че нямам намерение да останем там по-дълго.

Скоро пристигнаха в Хелфенщайн. Шейната мина бавно през селото и спря пред странноприемницата. Ван Зом влезе в коридора, а оттам и в помещението за посетители, Фридрих остана да се занимава с конете.

Князът се огледа в помещението. То бе доста голямо, ала ниско и голо, масите нямаша покривки, столовете бяха издялани грубо от дърво и седалките им твърди. Покрай стените се проточваха пейки. Вдясно се виждаше дълъг тезгях, а зад него врата, която вероятно водеше към кухнята. По-нататък имаше висока кахлена печка, излъчваща приятна

топлина. Забележителното по стените бяха дебелите пердета на прозорците, едно огледало, календар, две евтини репродукции в най-обикновени рамки, както и няколко куки за дрехи.

Ван Зом окачи на една от тях кожуха и астраганения си калпак, после седна близо до печката.

Откъм кухнята се разнесоха стъпки. Появи се гостилничарят, някогашният майстор-ковач и сегашен собственик на странноприемницата в Хелфенщайн. Волф беше средно висок човек на петдесет и няколко години, но все още як и държелив. Откакто не работеше в ковачницата, беше понапълнял. От ъгълчетата на устата му плачевно бяха провиснали крайчетата на неговите татарски мустаци. Изпод рунтавите му вежди лукаво блестяха малките му очи. Силно посивялата му коса беше застрашително оредяла. Общо взето правеше впечатление на хитър, но добродушен човек.

— Какво обичате? — попита той след учтив поздрав и огледа непознатия с нескрито любопитство.

— Да пийна нещо топло — отвърна Ван Зом, потривайки ръце, и с учудващо умение придаде на гласа си несвойствена за него грубовата нотка. — Страшно измръзнах в шейната.

— В такъв случай мога да препоръчам на господина едно хубаво кафе. Или може би предпочитате силен грог? Или пък топла бира? Всичко ще стане бързо.

— Донесете ми кафе! С две чаши! И моят кочияш ще пие.

— Готово.

Волф изчезна, но скоро пак се появи. Очевидно се чувстваше длъжен да не оставя госта си да скучае в чакане и да го поразвлече с разговор. Ван Зом точно това искаше.

Първо стана дума за времето. Да, било студено, но така и трябвало да бъде — истинска зима. Само че тук горе в планината мъчно се понасяло, особено от бедните хора.

— Изглежда по това годишно време тук няма кой знае какво оживление, а? — опита се Ван Зом да насочи разговора към своята цел.

Волф разбра, че компанията му е желана, и се настани на съседната маса.

— Тук никога няма особено оживление — отвърна той, — дори и през лятото.

— От какво живеят хората?

— Добър въпрос! — важно кимна Волф като на себе си. — При тази неплодородна почва земеделието почти нищо не носи. За

животновъдството едва ли заслужава да се говори. Повечето хора работят като тъкачи, други — в лесничейството, някои пък дялкат различни предмети и фигурки от дърво, но това не са сериозни източници за прехрана. Общо взето добрите хелфенщайнци гладуват — така я карат.

— Долу в града — обади се Ван Зом неспригнудено, — и изобщо в равнината, хората приказват, че тук край границата процъфтява контрабандата.

Волф вдигна вежди.

— Тъй ли? — попита провлачено. — Е, онези долу сигурно знаят по-добре.

Ван Зом се засмя.

— Не се сърдете, драги. Не исках да обидя жителите на вашата община. Хората приказват какво ли не.

— Да, приказва се какво ли не, и то най-безотговорно. Но по-добре би било онези там, гражданите, да си гледат своята работа и да не се бъркат на другите. Боже мили, какви измами и мошеничества се вършат в градовете! В сравнение с тях планинците, които някой път прехвърлят през границата без мито по някой килограм брашно, пакет тютюн, захар или месо или пък нещо друго, са чисти и невинни като новородени. И на всичко отгоре те не го правят от вродена склонност към престъпност или от някаква поквареност, а само от глад и немотия. Тъй стоят нещата, драги ми господине! Кажете го на хората от града, които толкоз лекомислено се нахвърлят върху планинците и ги охулват! Разкажете им го и им обяснете още, че тук в планините има не по-малко почтени и порядъчни християни, отколкото долу в равнината, а може би дори и по-свестни и по-достойни хора. Нека всеки сам се оправя в живота и сам да отговаря пред съвестта си и пред своя Бог!

Старият Волф много се беше разпалил и с приказките си сам се докара до състояние на искрено възмущение. Ван Зом бе доволен от насоката, която взе разговорът им. Емоционалното избухване на ковача му даде подробна информация за характера на този човек.

Като че ли Волф не беше нито по-лош, нито по-добър от повечето хорица от неговия сой. Той приемаше нещата такива, каквито бяха. Не беше мошеник или измамник, но и не притежаваше кой знае колко чувствителна и придиричива съвест. Признаваше законите и се съобразяваше с тях, но когато му пречеха и досаждаха, той явно търсеше път през вратичките, които оставяха. Вярваше в Бога и в сътворения от него нравствен порядък в света и може би тъкмо заради това смяташе горещата молитва в подходящия час за ефикасно средство, за да му бъде

простено, че е кривнал встрани от правия път.

Ван Зом тайно в себе си се размисляше за тези неща и стигна до следната кратка преценка: безспорно е, че не е от безукорните и достойни за подражание морал и поведение поданици на държавата, но за съжаление това беше обичайният начин на мислене на широките слоеве от местното население. Дано Бог даде след време да настъпят по-добри времена, времена когато хората ще са в състояние да решават социалните проблеми, които толкова крещящо се нуждаят от уреждане! Тогава хората от сорта на стария Волф щяха да изчезнат от само себе си.

Впрочем Ван Зом разполагаше с достатъчно време за размишления, понеже след дългата си реч, без да изчака отговор, Волф стана и отиде в кухнята, за да види какво става с кафето на непознатия. Преди да се е върнал, в помещението влезе Фридрих и по знак на господаря си седна до него на пейката. Ван Зом си сипа, напълни и чашата на слугата си.

— Да, да — подхвана той прекъснатия разговор, а Волф стоеше зад тезгяха, — може и да сте прав, вие познавате тукашните хора по-добре от всеки друг. Нали всеки ден общувате с тях.

Волф поклати глава.

— Всеки ден ли? Какво говорите! Жителите на Хелфенщайн нямат пари да посещават пивницата всеки ден. Малцина са онези, които си позволяват в неделя да пийнат по чашка. Ако няхахме ковачницата, където от време навреме припечелваме нещо, изобщо нямаше да можем да съществуваме.

— Винаги ли е било така? — попита Ван Зом.

— В някои отношения преди беше по-добре. Тогава господарите живееха горе в замъка и раздаваха на хората по някоя пара.

— В замъка ли? Онези развалини в посока към гората?

— Точно така. На времето имението бе опожарено, после никой не го възстанови. Беше преди двайсестина години.

— Смътно си спомням за тази история. Ако не ме лъже паметта, ставаше дума за умишлен палеж и убийство.

Изведнъж лицето на Волф придоби тъжно изражение. Той с въздишка каза:

— Да, наистина много ни се насъбра. Нашето малко и затънтено селце Хелфенщайн си спечели тогава лоша слава.

Гостилничарят млъкна. Доста шумно Фридрих остави празната си чашка от кафе върху чинийката и се изправи.

— С ваше разрешение, господин Шулце! Искам да попитам какво да правя с конете. Ако ще се бавим тук по-дълго, те не могат да останат на

студа.

— Хмм — Ван Зом си даде вид, че размисля. — Всъщност имам да обсъдя още нещо със съдържателя...

— Господинът спокойно може да разпорежи да разпрегнат конете — намеси се Волф. — За две животни в обора ни има предостатъчно място — и като се обърна към Фридрих, продължи: — Синът ми е в съседната ковачница. Обадете му се и той ще ви помогне да ги подслоните.

Кочияшът погледна господаря си в очакване. Ван Зом мълчеше замислен. Накрая погледна часовника си и попита:

— Можем ли да получим обяд за двама души?

— Ха, ами разбира се! Винаги има с какво да нахраним хората. Сигурно ще останете доволни.

— Добре. Йохан, разпреди и се погрижи за животните! — Слушам, господин Шулце. Тъкмо ще помоля да видят подковите на десния кон. Струва ми се, че не са съвсем наред, а щом сме дошли в ковачницата... — делово допълни той.

Ван Зом кимна. Разбра намерението на Фридрих. Хитрият слуга си търсеше някакъв повод, за да остави за известно време господаря си и стария Волф насамо. А може би искаше да завърже разговор с младия Волф в съседната ковачница.

И така Фридрих излезе. Съдържателят поръча в кухнята обяд за двама души и се върна с думите, че господинът трябвало малко да почака. Разговорът в помещението за посетители продължи:

— Казвате, че заради палежа и свързаните с него преди години събития вашето село и цялата околност са си спечелили лоша слава — поде Ван Зом. — Е, защо тогава не отстранихте поне видимия споч мен? Имам предвид развалините на замък. Останалите след пожара голи зидове е трябвало или да бъдат съборени или пък сградата да бъде възстановена.

— Да, така е — съгласи се Волф. — Но това беше работа на господин банкера, който наследи имението, а той не искаше и да чуе подобно нещо. Казал, че развалините ще си останат там за вечни времена като спомен за онова отвратително злодеяние, извършено от безбожни престъпници. И без друго кракът му никога повече нямало да стъпи на хелфенщайнска земя, за да не преживява отново случилото се. Така че не му е бил нужен замък. Ето как всичко си остана, както си беше.

— Жалко — измърмори непознатият. — Останките от пожара загрозяват пейзажа, а околностите на Хелфенщайн са красиви и привлекателни.

— И аз мисля така.

— Дали настоящият собственик на земята, където е старият замък, не би искал да я продаде?

— Да я продаде ли? — учудено попита Волф. — Че кой ще пожелае да купи тук имот?

— Искате да кажете в местност с толкова лоша слава? Е, ами аз може би знам един, дето има желание.

— Не думайте! Да не би да сте дошли тук специално по този въпрос?

— Исках да поогледам някои неща — призна Ван Зом. — Също и да знам дали тук не може да се купят и други земи.

— Какви други земи?

— Част от гората и преди всичко мочурището между гората и развалините на замъка.

— Мо... мо... мочурището ли? — заекна Волф видимо слисан. — Какво ще правите с него?

— Искам да го имам — засмя се Ван Зом.

— Не се продава — отвърна гостилничарят с тон, който изведнъж беше станал груб и недружелюбен. — Чужди хора няма какво да търсят там.

Но тъй като забеляза, че неочакваната му грубост стъписа непознатия, помирително добави: — Че за какво ви е безполезното блато? То за нищо не става.

Охо, помисли си Ван Зом, май неочаквано направих откритие! Ако за теб, стара лисицо, мочурището беше безполезно, нямаше толкова да се впрягаш от това, че искам да го купя. Значи нещо криеш и искаш да ме преметнеш, но ще ти разкрия тайните!

Преследвайки тази цел, Ван Зом реши да налее масло в огъня и да ядоса стария Волф, за да го принуди в гнева си да изпусне някоя необмислена дума.

— Не говорете така! — каза той спокойно, сякаш грубостта на съдържателя не му беше направила впечатление. — Някои хора не знаят какво да правят с дадена вещ и я захвърлят, тогава идва друг вдига я от земята и ето виж, че излязло нещо полезно. Може би и положението с мочурището, или както казвате вие „блатото“, е същото.

Гостилничарят буквално опули очи и личеше, че му иде да скочи от мястото си и енергично да отвърне или пък да зададе припрян въпрос. Но той положи усилия да се овладее. Вродената му хитрост победи надигналата се в него буря от чувства. Изпод полуспуснатите си клепки, чието потрепване издаваше силно вълнение, той хвърли дебнещ поглед на своя посетител. После направи опит да се усмихне, и след като кимна

сякаш на себе си, каза:

— Да, да, прав сте! Възможно е да имате някаква идея за използване на мочурището. Сигурно е така. Само се питам, какво целите и накъде биете.

— Имам идея — лаконично потвърди Ван Зом.

— Ако не бихте имали нещо против да чуя, за какво става въпрос... Волф не довърши. Неговият гост невъзмутимо го гледаше право в очите.

— Какво тогава? — попита го той.

— Тогава... тогава при определени обстоятелства не е изключено да направя нещо за вас.

Отговорът бе толкова колеблив, че Ван Зом незабавно разбра как стоят нещата. Волф нямаше намерение да помага на мнимия кандидат за мочурището. Той искаше само да узнае за плановете му и за това, какво преследваше с покупката на земя. Но Ван Зом нямаше нищо против да сподели с него плановете си. Та нали точно те бяха стръв, с която смяташе да улови Волф и неговия загадъчен приятел.

Изпълнен с тези мисли, Ван Зом отправи поглед през прозореца към затрупаната със сняг селска улица. Изведнъж се стъписа. Забеляза нещо, което предизвика блясък в очите му. И нищо повече. Непознатият от Индия беше човек, който умее да се владее.

Привидно разсеяно той продължи да гледа навън. Газейки снега, някакъв човек мина пред прозореца, погледна към вратата на странноприемницата и свърна, но не към пивницата, а към ковачницата. Имаше вид на селянин или изобщо на човек от простолюдието. За това говореха както дрехите му, тъй и неговата походка и поведение. Във външността му не се забелязваше нищо особено или странно. Но за Ван Зом появяването му беше огромна изненада — това бе същият непознат тип, който толкова често се отбиваше при двамата Волф и провеждаше среднощни разговори с тях, и накратко казано, човекът, когото Ван Зом подозираше, че е спечелилият си зловеща слава Капитан.

Волф също забеляза човешкия силует на улицата и Ван Зом със задоволство установи, че съдържателят стана неспокоен. Очевидно много му се искаше да се втурне навън, за да посрещне непознатия и — навярно да му съобщи нещо. Но изглежда самият Волф смяташе подобно действие за неподходящо и съмнително, тъй че си наложи да остане на мястото си и да запази спокойствие.

— Хмм — обади се Ван Зом, — разбирам, че ще ми е от полза да ви посветя в плановете си. А и много ми се иска да ви направя мой помощник, още повече че ако постигна целите си, самият вие ще имате изгода. Но не

зная доколко умеете да пазите тайна.

— Аз съм като гроб — увери го Волф с изражение на почтен и искрен човек. — От устата ми дума не излиза.

— Добре. Вярвам ви и ще опитам да поработя с вас. Имам много перспективни планове. Знаете ли какво е това курорт или минерални бани?

Лицето на Волф придоби глуповато изражение.

— Минерални бани ли? Е, ами това е място, където хората се къпят.

— Да, но те не се къпят просто ей така, а правят лечебни бани, искам да кажа бани за възстановяване и укрепване на здравето.

— Да, да, имаше такова нещо. Ако нейде се намира лековит извор, водите му се хващат и после започват да прииждат хора от къде ли не, за да пият водата или да се къпят в нея и така да оздравеят от някакво страдание.

— Ето сега ме разбрахте. От тихото и кротко селце Хелфенщайн искам да направя курорт с минерални бани.

— От Хелфенщайн? Курорт? Невъзможно!

— Защо?

— Защото му липсва най-важното — лековитият извор.

— Точно той не липсва. Не съм за пръв път в селото. Преди известно време открих, че водата на един извор, който трябва да се търси сред мочурището горе при развалините на замъка, съдържа денни минерални съставки. По мое поръчение специалисти изследваха проба от водата и потвърдиха откритието ми. И така, лековитият извор е налице. Именно заради него искам да купя мочурището заедно със заобикалящите го земи.

При тези разкрития Волф седеше и гледаше с такова изражение, сякаш пред очите му ставаше неземно чудо, ала после дойде на себе си и започна да размисля. Постепенно върху лицето му се изписа онзи познат лукав израз, накрая то стана непроницаемо.

— Това е най-невероятното нещо, което съм чувал през живота си! — извика той с добре изиграно въодушевление. — Хелфенщайн и курорт! За подобно нещо това малко затънтено селище не е и сънувало.

— Е, е — поукроти ентусиазма му Ван Зом, — все още не се е стигнало дотам. Има да се извърви много дълъг път, докато плановите ми станат действителност.

— Да, да! Наистина! Разбира се!

— Не бива да забравяте, че за такова начинание са необходими пари, страшно много пари. Ще трябва да се построят сгради и да се набавят какви ли не съоръжения, които ще погълнат безбожно големи суми.

— Съвършено вярно.

— Но преди всичко ще трябва да стана собственик на нужните за

целта парцели. А за съжаление, както самият вие казахте, това е почти невъзможно.

— Почти невъзможно е — кимна Волф, — но не съвсем. Склонен съм да ви помогна.

— Би било чудесно!

— Само по-полека, любезни господине! Подобно нещо трябва да бъде добре обмислено. А за това е необходимо време. Сигурно разбирате.

— С удоволствие ще ви дам време. Не бързам. Но да не вземете да се разприказвате!

— Изключено! За какъв ме мислите!

— За всеки случай, дайте ми честната си дума, че ще мълчите!

— Ето ръката ми.

При тези думи Волф подаде десницата си на непознатия, а Ван Зом я стисна и енергично я разтърси.

Тук разговорът им бе прекъснат. Волф заяви, че трябвало да надникне в кухнята и да види дали яденето е готово. Князът знаеше, че тази припряност не бе свързана толкова с поръчания обяд, колкото с човека, който се беше отбил в ковачницата. Замислен, той остана сам в помещението за посетители.

Каква ли беше тая странна работа с мочурището? Доколкото Ван Зом беше запознат с нещата, то бе собственост на банкера Франц фон Хелфенщайн. Откъде накъде Волф си позволява да твърди, че е непродаваемо? И защо ли някогашният ковач и настоящ гостилничар стана толкова нелюбезен при мисълта, че мочурището може да смени собственика си?

Навремето си Волф, тъй разсъждаваше Ван Зом, преоблечен като търговец на добитък, беше освободил осъдения Герхард Бург, а младият Волф му беше помагал. Без съмнение тази постъпка е била плод на разкаяние. Дватама са знаели, че Бург е невинен, познавали са истинския извършител, убиеца на Тифенбах и на господаря на замъка фон Хелфенщайн, подпалвача, онзи непознат, когото князът смяташе за тайнствения Капитан. Навярно те и до ден-дневен имат връзки с Капитана, подчиняват му се и са принудени да му помагат, както и преди.

Тогава има логика в предположението, че край мочурището, а може би и в самото мочурище, чиято неприкосновеност Волф тъй разпалено защитава, се намира някое от скривалищата на Капитана и цялата му банда? Може би всичко това бе свързано с контрабандата, която, както казваха, все още не била изкоренена нито в Хелфенщайн, нито в околностите му.

Ван Зом много искаме да разбере дали догадките му са верни. Зад всичко това можеше да се крие нещо съвсем друго. Важното беше, че според Ван Зом най-сетне е попаднал на следите на Капитана и може би ще разкрие престъпника от онези трагични дни. Та нали Ван Зом се бореше да спаси честта на Герхард Бург, затова реши да изчака и да види какво ще направи Волф във връзка с желаната от него покупка на земя.

Докато седеше потънал в размисъл и отнесено гледаше навън към безлюдната улица, покрита със зимна премяна, вратата внезапно се отвори и в стаята влезе Фридрих, който този ден се казваше Йохан.

— Гостилничарят каза, че яденето било готово.

— Ей сега ще дойде — обади се Ван Зом. — Той е вече в кухнята. Фридрих поклати глава и седна до своя господар. Намигна му многозначително и прошепна:

— Не е там, в ковачницата е.

— Тъй си и мислех. Има ли нещо важно?

— Там дойде един друг човек — тихо продължи слугата. — Не можах да чуя каква работа имаше с ковача. После се появи старият Волф и ме отпрати под предлог, че яденето било готово. Помислих си: аха, искат да останат насаме! Ето защо веднага щом онзи детелинов лист, баща, син и кумецът Хайденрайх, както го нарекоха, ме изгуби от очи, аз тайно се върнах обратно. За място на тайния си разговор глупаците избраха ковачницата, а нейното помещение е в близост до склад за инструменти. Точно там бързо се промъкнах откъм двора, притаих се под едно прашяло и покрито с мръсотия прозорче, което по-рано е гледало към двора, а сега остава в допълнително пристроения склад, и оттам чувах всяка дума, изречена в ковачницата, тъй като стъклото на прозорчето е счупено.

— Кочияшът си отиде — съобщи им първо ковачът, който ме следеше с поглед, докато изчезна. — Можем спокойно да разговаряме.

След това се обади плътният глас на стария Волф:

— Тайната ни е разкрита. Човекът, който седи вътре в гостилницата, господарят на този кочияш, иска да купи мочурището.

— По дяволите! — извикаха ковачът и Хайденрайх в един глас, а ковачът добави: — Би трябвало да му извием врата на този тип!

— Че за какво му е мочурището? Наистина ли знае нещо за нашата работа? — едвам се сдържаше Хайденрайх.

— Естествено той не беше искрен — каза гостилничарят. — Разказа ми една измишльотина за лечебен извор, който уж бликал от дъното на мочурището. Искане да хване водите му и да направи от Хелфенщайн курорт

с минерални бани.

— Глупости! — изръмжа синът.

— Голям хитрец! Трябва да сме нащрек — обади се Хайденрайх. — Най-добре ще е да се престорим, че одобряваме плановете му. Така ще го държим под око.

— Друго не успях да чуя — довърши Фридрих доклада си, — защото цялата история взе неочакван обрат. В старанието си не само да подслушам тримата, но по възможност и да ги наблюдавам, аз се изправих, за да надникна предпазливо през прозорчето в ковачницата. При това се блъснах в тъмното помещение в струпания до мен куп вехтории и изведнъж тези боклуци се сринаха на земята със страхотен шум и дрънчене. Цяла планина от стари подкови, счупени колела от каруци, палешници, както и други метални предмети се пръснаха наоколо, вдигайки такава адска шумотевица, че тримата оттатък сигурно са подскочили на две педи от земята.

— Олеле мале! — каза Ван Зом и сбърчи чело. — Сега всичко пропадна. Те ще...

— Не е така! — прекъсна го Фридрих. — Изслушайте само до края! Помислих си: „Само гледай да не се шашнеш, момче, иначе си загубен!“ С един скок изхвъркнах от малкото помещение. Навън налетях право върху старото сакато куче, което още преди бях забелязал в двора. Навярно в бързината си съм настъпил песа по някоя лапа, защото той силно изквича. Това беше моето спасение. Хрумна ми една великолепно мисъл. За секунди сграбчих песа, хвърлих го в склада и затворих зад него вратата. После с три-четири бързи скока прекосих двора и се озовах в коридора на къщата. Тъй, нека сега дойде някой да ми докаже, че съм подслушвал! Никой не ме видя. Тримата обесници ще отворят склада и ще намерят вътре кучето. Кой знае кой и кога по невнимание е затворил там животното! Ще помислят, че зверчето са го хванали нервите и тъй като е чуло в съседство гласа на господаря си, е започнало да подскача към прозорчето, съборило е онази камара с вехтории. При падането някой твърд предмет го е ударил и тогава песът е надал вой. Всичко се връзва чудесно!

Ван Зом се беше здравата ядосал на лошия късмет на своя съюзник, но при последните му думи не можа да сдържи усмивката си и каза:

— Справил си се отлично. Съвсем в стила на моя Фридрих, който се измъква от всяко трудно положение. Действително има надежда да се справим. Ще трябва да...

Тук князът млъкна, но след малко, вече с по-силен глас, продължи: — ...ще трябва да се погрижим по-сериозно за обяда си. Гостилничарят не

идва и... аха, ето го най-сетне! Господин съдържателю, лека-полека тук май ще умрем от глад!

Волф влезе в стаята. Ван Зом навреме чу приближаващите се стъпки. Стария трудно съумяваше да прикрие възбудата си. Беше изпълнен с подозрения. Но с откриването на кучето в склада първоначалната уплаха на тримата мъже в ковачницата беше леко преминала, а поведението на гостите му го успокои напълно.

— Извинете ме! — каза той. — Малко се позабавих, но яденето наистина идва.

Той сервира обяда, на който Шулце и Йохан с видимо удоволствие се нахвърлиха.

6. ИМАНИЯРИ

Докато двамата му гости се хранеха, старият Волф пак се оттегли в кухнята. Фридрих ядеше с голям апетит, но от време на време хвърляше кос поглед в посоката, където беше изчезнал гостилничарят. Оттам се разнесоха високи гласове, после една врата шумно се затръшна.

— Гадост! — измърмори Фридрих, обръщайки се към своя господар. — Онази лисица пак се промъкна в ковачницата и тримата ще продължат съвещанието си. Ако ги подслушаме, ще научим всичко, което ни интересува. Много ми се ще да...

— Не, не! — прекъсна го Ван Зом. — Никаква непредпазливост! Каквото не става, не става!

— Точно така. Тогава ще продължим да действаме в пълен мрак.

— Ще се помъчим да внесем малко светлина в този мрак. Защо е даден на човека разум? Да размислим! „Тайната ни е издадена!“ — са казали ковачът и Хайденрайх, когато старият Волф им е занесъл новината, че имам намерение да купя мочурището. А ковачът е добавил: „Би трябвало да му извием врата на този тип!“ Тези думи са ключ за разрешаването на загадката. Явно мочурището играе много важна роля, те вярват, че съм разкрил кроежите им и сега се каня да ги осуемя. Какво ли планират?

— И аз бих искал да знам!

— Предполагам, че става въпрос за контрабанда, която се е вършела досега или наново процъфтява.

— Ами мочурището?

— Не е изключено да имат в него свое свърталище, скривалище за контрабандни стоки, или нещо друго от този род.

— Но нали в най-лошия случай могат да го преместят другаде.

— Да, биха могли. Ако, както те си мислят, не съм попаднал на следите им. Кой знае какво значение за тях и за Капитана има свърталището им!

— Първата ни задача е основна да претърсим мочурището — обади се Фридрих.

— Правилно! — кимна Ван Зом.

— И освен това — продължи Фридрих също тъй тихо, както се водеше и целият им разговор, — и освен това поне на първо време да не изпускаме тримата из очи.

— Вие сте голям специалист, господин... исках да кажа, че си те бива, драги ми Йохан. Същата мисъл ми мина вече през главата. Днес оставаме тук, в Хелфенщайн.

— В странноприемницата?

— Да.

— Ще ни приемат ли?

— Вероятно с удоволствие. Та нали сам чу, че им се иска да ни разкрият спатиите. А тази цел ще постигнат най-добре, ако ни задържат близо около себе си.

— Добре. Съгласен съм. Нямам нищо против да останем до Великден, че и по-дълго.

— Ще попитам стария Волф дали може да ни подслони, ще му кажа, че имам желание да огледам по-подробно земята, която възнамерявам да закупя. И следобед наистина ще го направим. Вечерта ще си легнем навреме, но това ще е само привидно. В действителност ще бъдем нащрек и ще ги дебнем. Ако в мочурището или край него има скривалище за контрабандна стока, което тримата се канят да опразнят, възможно е още тази нощ да се заловят за работа. Ние ще се промъкнем подир тях... — ...и ще ги заловим! — припряно добави Фридрих.

— Зависи — рече господарят му. — На първо време може да не ги закачаме. Ще задържа Капитана едва тогава, когато намеря убедителни доказателства за всичките му престъпления.

Двамата имаха късмет поне донякъде да привършат разговора си. Защото вратата, водеща към коридора, се отвори и вътре влезе... кумецът Хайденрайх, човекът, когото Ван Зом смяташе за самия Капитан или за помощник-главатаря на бандата.

Князът и Фридрих веднага се досетиха какво означава посещението му. Хайденрайх идваше по поръчка на стария Волф, идваше като шпионин, за да поразпита непознатия. Ван Зом веднага се пренастрои. Реши да улесни шпионина, привидно охотно да му отговоря на въпросите, като същевременно се опита да подразбере от него това-онова.

Хайденрайх поздрави и по селски маниер удари с юмрук най-близката маса, а това означаваше: поздравът ми важи за всички, които са се събрали тук! Също и за стария Волф, който току-що се беше появил в рамката на вратата, водеща към кухнята. Хайденрайх си поръча чаша бира, седна недалеч от княза и Фридрих и завърза със съдържателя разговор, в който скоро бе въвлечен и мнимия посредник за покупко-продажба на недвижими имоти Шулце, докато „кочияшът Йохан“ прояви повече сдържаност, каквато подходеше в присъствието на неговия господар.

— Шулце, Леберехт Шулце от Бухвалде? — попита замислено Хайденрайх, когато каза фалшивото си име. — Не ми е познато! И все пак да ме изяде мечка, ако не съм се срещал с господина!

— Възможно е — обади се князът безгрижно, опитвайки се да прикрие обзелото го безпокойство от тези думи. Какво ли искаше да каже Хайденрайх? Наистина ли мислеше, че познава Ван Зом? Или всичко това беше само една от атаките на разузнавача, и то напосоки?

— Би трябвало да помня и името ви — продължи Хайденрайх. — Имам добра памет за имена.

„Проклет негодник!“, помисли си Ван Зом. „Намеква, че крия самоличността си. Това е чисто нахалство!“ Ван Зом бе вече убеден, че пред него се намира Капитана, защото само той би могъл така дръзко да премине към открито нападение.

— Има и друга възможност — заяви на висок глас князът, — да ме бъркате с някой друг.

— Хмм.

— Или може би мислите, че плавам под чужд флаг? Хайденрайх учудено погледна събеседника си. Този поглед можеше да означава всичко и нищо.

— Не мисля друго, освен това, което вече казах — нехайно рече той. — Просто не знам към кои хора да ви отнеса.

Ван Зом се засмя.

— Ами тогава никъде не ме отнасяйте, а ме оставете тук, където съм — в гостилницата на Хелфенщайн! Смятам да поостана тук. Господин съдържателю, какви са изгледите за едно преспиване?

— Да пренощувате при мен? — разнесе се иззад тезгяха.

— Да, разбира се, ние двамата. Конете са вече подслонени.

— Става. Имам една свободна стая. Всъщност там трябваше да спи кумецът Хайденрайх, който е дошъл по работа и ще си замине утре или вдругиден, но щом се налага, мога да го настаня при сина ми. Съгласен ли си, кумец?

— Все ми е едно — кимна Хайденрайх. — Стига само да имам легло.

— Много сте любезен — усмихна му се Ван Зом и като се обърна към стария Волф, допълни: — Иска ми се днес следобед заедно с моя спътник да се поразходим наоколо и да отидем до... до замъка. Нали знаете вече.

— Аха! Тъй, тъй! Да, наистина!

Волф размени с Хайденрайх бърз поглед, който означаваше горедолу следното: „Виждаш ли, искат да душат наоколо! Трябва много да

внимаваме!“ — Да отидете до развалините? — попита Хайденрайх. — Пътят е много тежък, господа, много труден. В посока към гората всичко е затрупано със сняг.

— Няма значение. Не ни е страх от няколко преспи, а прекрасният зимен пейзаж ще ни възнагради за усилията.

— Всеки си има свой вкус! Най-важното е кой какво очаква от дадено начинание. Чувал съм да казват, че особено в града имало големи чудаци, които правели какви ли не жертви само и само да могат да се ровят в развалини. Останки от паметивека, че и още по-стари, като омагьосани рицарски замъци или нещо подобно, където витаят призраци или може да се викат духове.

— Е, е — засмя се Ван Зом, — надявам се, че не ме смятате за толкова смахнат!

Хайденрайх отново му хвърли един от своите особени погледи и каза:

— Заклинател на духове ли? И аз не знам, но ми се струва, че от господина може да се очаква да е познавач на стари книги и някои видове тайнопис.

— Хайде де! Нима наистина така изглеждам?

— По очите ви си личи! — настоя Хайденрайх.

— По очите ли?

Князът не знаеше как да възприема малко странните думи на Хайденрайх. И Фридрих се губеше в догадки. Издаваше го изразът на лицето му. Стариият Волф дума не обелваше. Само внимателно следеше този необикновен разговор.

Тъй като Ван Зом при последните си думи учудено поклати глава, Хайденрайх вдигна вежди, придаде си важен вид и поде:

— Чувал съм да казват...

Но внезапно Фридрих го прекъсна:

— Драги господине, вече за втори път се изразявате по този начин. Не ми се сърдете, ама като позволявате да ви разправят какво ли не, ви пращат за зелен хайвер.

После се засмя. Ала Хайденрайх с най-сериозен тон възрази:

— Кумецът Хайденрайх не позволява да го пращат за зелен хайвер. Държа и очите, и ушите си отворени и така узнавам и научавам неща, за които другите не подозират. Умея да откривам хората, които се занимават с черна магия. Естествено че те не си признават, ала това с нищо не променя факта, че знаят основните положения в магьосничеството, както и ефикасни заклинания за викане на духове.

Фридрих понечи отново да си отвори устата. На езика му беше един шеговит отговор, обаче Ван Зом го изпревари:

— Мътните го взели! — възкликна той, привидно слисан. — Човек трябва да внимава и да се пази от вашата проникателност.

Поласканият Хайденрайх се усмихна и отново хвърли към стария Волф многозначителен и както си мислеше, скрит поглед, а после измърмори:

— Да, да, кумецът Хайденрайх си го бива... А какво мисли господинът например за иманярството?

— Ами зависи — отвърна Ван Зом с непоклонливо спокойствие, макар че и новата насока на разговора го смая. — Ако пада нещо, не мога да не я похваля работата. Но в противен случай не си струва труда.

— Добре го казахте! — засмя се Хайденрайх. — Но въпросът ми целеше друго. Искях да попитам: как можете да накарате едно съкровище да излезе на бял свят?

— С труд и честни усилия.

— Само това не стига. Необходимо е още нещо.

— И какво е то?

— Заклинание.

— Аха, тъй! Правилно. За малко да го забравя.

— Знаете ли такива вълшебни думи?

— Не една и не две. Но основното заклинание, което безотказно гарантира успеха, е само едно.

— И какво гласи то? — Ора ет лабора!

Ора ет лабора! Моли се и работи! С тези думи Ван Зом искаше да каже, че човек може да постигне успех само с упование в Бога и с прилежно усърдие. Той предполагаше, че другият не го разбира, и затова превърна цялото наддумване в шега. Но дали въпросът беше приключен, оставаше неясно, понеже Хайденрайх внезапно му отправи странен поглед.

— Ора ет лабора! — повтори човекът, който оставаше свършено непроницаем за преценките на Ван Зом. — Прав сте. Това е основното заклинание. Само трябва правилно да се прилага.

В този момент се приближи гостилничарят, за да вземе чиниите от масата и да я почисти. Той пожела на гостите си спокоен ден и така разговорът окончателно приключи, понеже Хайденрайх изпи бирата си, излезе от стаята подир стария Волф и повече не се върна.

— Какво беше това? — обади се Фридрих, като кимна с глава по посока на вратата, която Хайденрайх току-що бе затворил зад гърба си. — На този човек да не му хлопа някоя дъска?

— Шшшт! Трябва да сме много предпазливи — предупреди го Ван Зом. — Струва ми се, че този Хайденрайх е изпечен и хитър тип. Прави се на глупав, но е врял и кипял.

— Тогава е най-големият актьор, който съм виждал.

— Вероятно той е самият Капитан!

— Хмм!... Капитана си го представях по-иначе.

— Аз също, но...

— Какво означаваха всички тези приказки за черна магия и иманярство?

— И аз си блъскам главата. Може би Капитана иска да ни изиграе една комедия, за да ни подмами по-лесно в някакъв капан и нашият разговор бе само нещо като встъпление. Ще видим. На първо време тръгваме към мочурището. Искан да се поогледам там. Не е изключено да открием следи от скривалището или лагера на контрабандистите. Хайде, ела!

Когато двамата ставаха от местата си, гостилничарят се появи. Ван Зом му плати. От него узна, че стаята ще им бъде приготвена. После тръгнаха на път.

С голяма мъка се придвижваха в дълбокия сняг, който вятърът беше навял на високи преспи в овразите и по скатовете. Но навсякъде успяваха да преминат, макар на места да оставаха без дъх. Най-сетне се добраха до края на гората, която ги предпазваше от ледения свирещ вятър от изток. Стигнаха до мочурището, на места обградено от елхови гъсталаци.

Князът си мислеше, че в снега може да открият пресни следи на човек, обикалял наоколо, ала не намериха нищо подобно. Опитаха се да се досетят за мястото, където контрабандистите биха могли да имат свърталище. Но и тези усилия останаха напразни.

Слънцето докосваше вече западния хоризонт и двамата се канеха да се връщат, когато изведнъж зад гърба им в гъсталака се разнесе шумолене. Там растяха ниски, недоразвити дъбове, по чиито клони имаше изсъхнала шума.

— Внимавай! — предупредително прошепна Ван Зом. — Не се обръщай!

Фридрих веднага разбра. Той посочи с ръка към отвъдната страна на мочурището, което беше замръзнало, а върху него имаше дебела и здрава снежна покривка. С това движение той имитираше, че разговаря с господаря си за околния пейзаж. Но неговите жестове нямаха нищо общо с думите му.

— Зад нас в храсталаците пълзи някой. Вероятно е кумецът

Хайденрайх, иманяр и специалист по черна магия.

— Или пък някой от двамата Волф. Внимавай, сега ще го прогоним по много лесен начин!

След тези думи Ван Зом се обърна и закрачи право към ниските дъбове в края на гората.

— Ела, Йохан! — подвикна той през рамо, — Нека побързаме да се върнем в селото и в гостилницата! Иначе нощта ще ни изненада. Докъдето е възможно, ще вървим покрай гората, за да не ни брули вятърът.

Така и направиха. Съгледвачът в храсталаците трескаво се оттегли. В бързината си той невинно намираше добро прикритие. За няколко секунди попадна в полезрението на двамата мъже.

— Аха, младият Волф! — промърмори Фридрих. — Ей го там къде бяга.

— Нека си бяга! Няма какво да разкаже на другите за нас. Дватама се върнаха в гостилницата и прекараха остатъка от деня в безделие. Няколкото опита на Ван Зом да подпита за туй-онуй стария Волф или сина му, без те да се усетят, и да узнае нещо за тайните кроежи на трилистната детелина останаха без успех. Накрая Ван Зом заяви, че е изморен и иска да си легне да спи. И тъй като кочияшът му делеше с него стаята, то и „Йохан“ го последва.

Те изчезнаха в приготвената им спалня на първия етаж на къщата. Изгасиха светлината и се вмъкнаха под завивките, обаче бяха съблекли само палтата си, а обувките оставиха до самите легла, за да са им поддръка. От време на време си прошепваха нещо, колкото да не заспят. Бяха убедени, че тримата им противници още тази нощ ще отидат при мочурището и искаха да се промъкнат подир тях. Стояха нащрек, за да не пропуснат момента, когато тръгват, В старата сграда цареше тишина. Това улесняваше задачата на двамата мъже, наострили слух в леглата си. Измина час и още един и вече може би беше единайсет, когато дървените стъпала отвън внезапно изскърцаха.

— Внимание! — прошепна Ван Зом на Фридрих. — Някой идва.

— Искат да се убедят, че спим — едва доловимо дойде в отговор. — Ще успокоя човека, като взема малко да похърквам.

Фридрих здравата захърка, и то много майсторски. От време на време правеше пауза, за да нададе ухо в посока към вратата, зад която предполагаша, че стои човек и подслушва. И наистина, дъските пак леко изскърцаха. Нещо прошумоля, сякаш някой едва-едва се отърква в стената. После — пак тишина. Фридрих енергично захърка.

След това направи нова пауза. Дървеното стъпало повторно изскърца.

От предпазливост Фридрих пак пусна дъскорезницата.

— Стига толкова! — обади се най-сетне Ван Зом. — Подслушвачът си отиде. Ей сега ще тръгнат.

Фридрих се втурна към прозореца, който гледаше към двора. Ван Зом пристъпи зад него. Открехнаха леко дясното крило на прозореца.

— Внимавай! — предупреди Ван Зом. — Ще ни видят, ако минат през двора! Луната свети доста силно и...

— Ами ако излязат през предната врата, а не през задния вход? — усъмни се Фридрих.

— Нали се пазят да не бъдат забелязани. Контрабандистите действат потайно.

Двамата зорко се взираха навън и напругаха слух да чуят какво става в осветената от луната зимна нощ. Нищо не нарушаваше тишината. Най-сетне отдолу долетя глух шум. Появиха се три здраво загърнати в дрехите си човешки силуета — Хайденрайх, старият Волф и синът му. Носеха различни инструменти, които ясно можеха да се различат: кирка, обикновена лопата един бел, както и лом. Ковачът беше стиснал под лявата си ръка вързоп, който обаче от разстояние не се виждаше какво представлява.

Тримата се промъкнаха през двора, свърнаха зад ъгъла и изчезнаха.

— Иманярите тръгнаха за плячка! — подсмихна се Фридрих. По устните на княза заигра усмивка.

— Така изглежда. Значи все пак се канят да изпразват скривалище с контрабандна стока. Вече ми е ясно. Инструментите са за тази цел.

— Младият Волф е взел за всеки случай и няколко празни чувала — допълни Фридрих. — Трябва да ги следваме много предпазливо.

— Да — отвърна Ван Зом. — Но ние ще заобиколим. В откритото поле могат да ни забележат, ако случайно се обърнат назад.

— Ами как ще се измъкнем от къщата?

— Най-добре ще е през прозореца. Гръмоотводът се спуска близо до стената и можем да слезем по него.

— Добре — кимна Фридрих. — Аз съм пръв.

Той облече палтото си, obu обувките, сложи си шапката и широко отвори прозореца. Пъргаво се метна върху перваза, опипа гръмоотвода, пробвайки здравината му, хвана се ловко и започна да се спуска. Когато успешно стъпи на земята, господарят му го последва. В двора се огледаха. Отникъде не се виждаше светлина. Изглежда жените на гостилничаря Волф и на ковача спяха дълбоко с децата и прислугата. Това се и очакваше, логично беше мъжете да запазят в тайна от своите хора среднощното си

начинание.

Князът и Фридрих се втурнаха към изхода на двора. Селската улица беше безлюдна. Въпреки това малко изчакаха. После решително тръгнаха. F Насочиха се на югозапад, макар че мочурището се намираше на югоизток. С големи усилия се добраха до гората, като непрекъснато се придържаха на значително разстояние от пътя, който предполагаша, че използват Хайденрайх и двамата Волф. Накрая свърнаха наляво и поеха покрай гората под закрилата на дърветата и вървяха докато пред тях се показва мочурището.

Оттук нататък трябваше да бъдат двойно по-предпазливи. Не биваше да изшумолява нито едно клонче, не биваше да пропуква нито една съчка, полузатрупана от снега, не биваше да правят нито една необмислена крачка. Ван Зом и Фридрих се приведоха и се запро-мъкваха напред като трапери в Дивия запад, които дебнат отряд от враждебно настроени индианци.

Много скоро зад голите клони на ниските дървета по брега на мочурището те различиха три силуета: търсените от тях хора. Те вече бяха навлезли в мочурището, чиято повърхност бе здраво замръзнала. Както изглежда, тримата оживено спореха помежду си. Личеше си по припряните им и енергични жестикулации.

— Трябва да се опитаме да стигнем елховия гъсталак — прошепна Ван Зом на спътника си.

— Ще е дяволски трудно да се доберем дотам, без да ни забележат — обади се Фридрих.

— Не е така. Снегът заглушава стъпките ни, а тримата разговарят на твърде висок глас. А и едва ли ще видят, защото са с гръб към нас. Напред!

Рискуваха и успяха. Вече лежаха зад елхите, отдалечени само на няколко метра от тримата иманяри, тъй че можеха да чуват разговора им.

— Само тук е мястото и нийде другаде — заяви в този момент старият Волф с голяма сигурност в гласа. — Да започваме най-сетне!

— Търпение, търпение! — предупреди синът му.

— Ами, ами! Нямам никакво търпение, откакто се появи онзи непознат и каза, че желае да купи мочурището. Да не би да искате да ни измъкне съкровището изпод носа?

— Няма да му е толкова лесно.

— Баща ти е прав — намеси се Хайденрайх. — Непознатият може да стане опасен за нас, ако не побързае. Нали сам чу, че знае заклинанието. Цяло щастие е, че го подпитах. По погледа му си личеше, че разбира от иманярство. Ха-ха-ха, кумецът Хайденрайх е голям хитрец! Никой друг не

би узнал това, което измъкнах от него. Вече знаем дълго търсеното заклинание и макар да не е настъпила най-подходящата нощ, ще съумеем да принудим духовете да ни дадат старото съкровище от Мочурището... Но я чуйте! Селската църква започва да бие дванайсет! Настъпва часът на духовете...

Хайденрайх направи няколко странни движения с ръце. После заповеднически изпъна напред лявата си ръка и каза:

— Ораетлабора!

Докато църковната камбана отброяваше ударите на дванайстия час, той повтори заклинанието още шест пъти. След това взе кирката, Волф хвана лопатата, а ковачът — лома, и с яростно настървение тримата започнаха да ровят в твърдата земя.

Фридрих и Ван Зом размениха погледи, в които се криеше и учудване, и усмивка, а същевременно и признанието: „Олеле, колко глупави излязохме, като не разбрахме навреме с какви хора си имаме работа! Не със зловещи престъпници, а с глупци! Тримата действително вярват в иманярство. Разпитът на Хайденрайх не е целял нищо друго, освен да разбере при какви заклинания духовете отстъпват скрито съкровище. А старият Волф се е вкопчил в мочурището със зъби и нокти, защото не желае да бъде изпреварен от непознатия в издирването на съкровището.“ Князът направи знак на Фридрих. Те пропълзяха назад, после се изправиха и се промъкнаха обратно през гората. След известно време спряха, за да си поговорят открито и спокойно за случая.

— Нека ги оставим да копаят в мочурището — заключи Ван Зом. — Малко ще се поизпотят, ще си измокрят ботушите, ще им измръзнат краката и накрая ще се върнат у дома си. Това е всичко.

— Ами Капитана? — попита Фридрих, разочаровано усмихнат. Ван Зом кимна.

— Прав си. Бях по лъжливи следи. Сега разбирам — Хайденрайх се е срещал тайно с двамата Волф само заради иманярските си планове. Заради нищо друго. Той е един глупак, пратен от някой шегаджия за зелен хайвер. Ето защо вярва, че в мочурището има съкровище. Общо взето може да е хитър, но той не е Капитана. Липсват му необходимите качества. Капитана е замесен от съвсем друго тесто. Хайде, ела! Ще трябва да си опитаме късмета другаде.

Така начинанието на Непознатия от Индия завърши с пълен неуспех. Когато на следващия ден си тръгна от Хелфенщайн, кумецът Хайденрайх беше вече изчезнал. Ковачът изобщо не се мерна, а старият Волф беше потиснат и мълчалив.

— Пак ще ви се обадя за покупката на онази земя — заяви му непознатият, — освен ако междувременно не размисля. Май че все още не съм решил.

Волф направи озадачена физиономия. В изражението на лицето му се четеше недоверие. Но не каза нито дума.

7. НЕПРИЯТЕЛЯ ОТ МРАКА

Един господин, който от сто метра си личеше, че англичанин, бавно се разхождаше из областния град с присъщата за този островен народ безгрижност. Стигна до Васерщрасе. После свърна във входа на номер 10 и се изкачи по стъпалата горе до вратата, на която пишеше „Вилхелм Фелс — техник“. Почука кратко и влезе.

Както винаги, сляпата жена седеше на малката пейка до камината, а до нея — Мари, която скромно се оттегли в ъгъла.

— Good morning, добро утро — поздрави посетителят. — Тук ли живее техникът мистър Фелс?

— Да, господине. В момента е на работа.

— Кога се прибира.

— По обед.

— Той работи по една машина, която аз съм му поръчал. Кога смята да я завърши?

— Преди Коледа.

— All right, много добре, защото трябва да разполагам с нея дотогава. Още днес, или пък утре пак ще намина. Good bye, довиждане!

Мари му отвори вратата. Излезе с него и го придружи до коридора. Там тя събра кураж и каза:

— Извинете, господине, позволявате ли една молба?

При неочакваното появяване на англичанина тя набра смелост да отнеме голямата грижа на Вилхелм, но след това внезапен страх скова сърцето ѝ. Изисканият господин я погледна учудено.

— Каква молба? — попита той.

— Ако Вилхелм си беше у дома, той сам щеше да говори.

— Вилхелм... кой е Вилхелм?

— Господин Фелс, механикът, който работи за вас.

— Да не би вие да сте му сестра? Не? Тогава може би сте негова годеница?

— Да — призна тя, изчервявайки се. — Сигурно разбирате, че говоря от негово име.

— Кажете!

— Вилхелм е беден. Той не може да купи скъпите материали, необходими за вашата машина. Взе ги временно назаем от склада на моя майстор.

— Е, ами значи всичко е наред — спокойно каза англичанинът, като спря изпитателния си поглед върху възбуденото ѝ лице.

За миг тя се поколеба.

— Да, но...

— Или не е?

— Вилхелм взе материалите, без да... Мари отново се запъна.

— А-а, разбирам, госпожице! Мистър Фелс не се е издължил на майстора си за материалите... или изобщо не му е казал, че ги е взел от склада!

Пред острия му изпитателен поглед цялото ѝ лице пламна.

— Искам да кажа... имах предвид... с удоволствие бих... — заекна тя в голямото си смущение.

Той я огледа от глава до пети.

— Добре, добре. Когато пак дойда, ще му донеса парите, за да плати дълговете си към майстора. Довиждане!

Англичанинът си тръгна. Мари се върна в жилището си. Олекна ѝ на сърцето, защото бе направила за Вилхелм необходимото. И все пак се чувстваше потисната, дори още повече от преди. Непрекъснато пред очите ѝ беше непознатият посетител със странен поглед, непрестанно впит в нея. В този поглед тя усети нещо, от което сега потреперваше.

И Мари наистина имаше основания да трепери. Много скоро нейният годеник бе сполетян от зла участ.

Беше по обед. В магазина на оптика Хартвиг, където по това време рядко се мяркаше клиент, влезе един добре облечен господин и попита за майстора.

— Мога ли да говоря с господин Хартвиг?

— Аз съм — отвърна майсторът. — С какво мога да ви услужа?

— Точно обратното — гласеше краткият отговор. — Струва ми се, че аз мога да ви услужа. Ще ви покажа нещо... Ето!

От джоба си той извади месингова значка.

— А-а, значи сте агент от тайната полиция! — стъписа се Хартвиг.

— Както виждате! Работи ли при вас някой си Вилхелм Фелс?

— Да.

— Що за човек е той?

— Моят най-сръчен и най-благонадежден работник.

— Наистина ли е благонадежден и почтен?

— Гарантирам за него. Защо ме питате, господине?

— Отдавна го подозираме в незаконни действия, за които тук не е удобно да споменавам. Та в хода на нашата работа стигнахме до извода, че

върши злоупотреби с ваши материали.

— Невъзможно е, господине! Никога не би го направил!

— За полицията думата „невъзможно“ не съществува. Тъкмо най-изпечените мошеници се радват на най-голямо доверие. По-добре сам се убедете! По цели нощи Фелс работи у дома си и продава за своя сметка различни машини и инструменти.

— Какво?

— В момента той пак изработва една машина за един англичанин. Не е добре работодателите да са прекалено доверчиви. Това подвежда дори и почтени хора... а после си имаме с тях какви ли не неприятности.

Майсторът Хартвиг енергично поклати глава.

— Общо взето имате право, но за Вилхелм Фелс — не, никога! Тайният агент се усмихна снизходително.

— По-добре сложете край на злоупотребите му преди да ви е причинил по-големи щети! В случая снизходителност и благост съвсем не са на място.

— Казахте, че у дома си изработва машина за един англичанин, така ли?

— Да. Щом се върне на обяд, веднага отидете у тях и сам ще се убедите.

— Ще го направя. Дължа го както на моя сътрудник Фелс, така и на самия себе си.

В един часа Вилхелм Фелс се върна в работилницата и продължи да се труди. Никому не направи впечатление, че малко след това майсторът излезе.

Запъти се право към Васерщрасе номер 10.

— Господин Фелс тук ли е? — попита той сляпата жена.

— Не. Мога ли нещо да му предам?

— Искаше ми се да му възложа да направи нещо. Той приема ли подобни поръчки?

— С радост, господине. Не бихте ли могли тази вечер пак да наминете и сам да поговорите с него?

— Мога. Но бих желал, ако е възможно, да видя някоя негова изработка.

— В другата стая има машина, която той прави по поръчка на един англичанин.

Хартвиг разгледа машината и в материалите позна своята собственост. Остана като ударен по главата. В първоначалния пристъп на възмущение той отиде право в полицията и... час по-късно Вилхелм Фелс

седеше в предварителния арест.

Не за всички неделните вечери преди Коледа са осветени от празничната светлина на свещите. Дори и в предколедните дни тъмни сили плетат мрежи около своите жертви.

Мари не знаеше нищо за злата участ, връхлетяла неочаквано Вилхелм Фелс, когато самата нея я сполетя беда. Беше в ранните вечерни часове. Тя очакваше връщането на Вилхелм от работа, за да го посрещне с радостна вест. Бродерията, над която си вадеше очите с неуморно усърдие дълго време, беше завършена и тя излезе, за да предложи на няколко места труда на пъргавите си ръце и да припечели скромна сума, защото в този дом нуждата бе голяма. Но Мари нищо не успя да направи. Една от постоянните ѝ клиентки вече беше приела друго предложение и не ѝ обърна внимание. Друга не си беше вкъщи, а трета в момента нямаше нужда от предлаганата бродерия. Обезкуражена и объркана, Мари пое обратно към дома. С колко радост очакваше парите си, изкарани с толкова мъка! Беше намислила как да ги похарчи и как ще направи по един дребен коледен подарък на баща си, на Рихард, щ малките, както и на Вилхелм... а ето че няколкомесечният ѝ труд се оказа напразен! Не ѝ се прибираще.

Там цареше подтиснато настроение. Малките се бяха свили в ъгъла, бащата го измъчваше кашлица, а Рихард безмълвно гледаше през прозореца. Той също беше излизал, за да припечели нещо, но се беше върнал много унил.

— Най-послед! — зарадвано каза той, щом видя Мари. — Надявам се, че си имала по-голям късмет от мен!

— Ти не успя ли да предадеш преписаните нотни листове?

— Успях, но господинът беше заминал. Взеха ги и обещаха да ги платят по-нататък. Казаха ми да отида чак след седмица.

— Господи, о, Господи! — изхлипа тя. — В нищо нямаме късмет! След като му разказа за своя неуспех, Рихард мълчаливо отиде в другата стая. Мари го последва със свито сърце. Видя, че от ъгъла измъкна стар куфар, от който извади грижливо завързано пакетче. Тя го хвана за ръката.

— Рихард, какво си намислил да правиш? Твоята верижка?... Не, не бива да я продаваш! Знаеш много добре, че навремето са те намерили с нея. Тя е от твоите родители... поне така се предполага. Това е единствената семейна скъпоценност и спомен, който имаш. Само с нейна помощ би могъл да узнаеш нещо за произхода си.

Той се изправи смутен и леко раздразнен.

— Изобщо нямам намерение да я продавам. Ще я занеса в зложна къща.

— Там ще я загубиш завинаги. Няма да можеш да я откупиш.

— Само на първо време, после ще намеря пари за лихвите по заема, който ни е абсолютно необходим, и няма да загубя правата си на собственост над верижката. За мен тя не е по-малко ценна и свещена, отколкото за теб, макар да не се надявам вече да науча нещо за произхода си. Това бижу не ми говори нищо. Златният медальон на верижката е украсен със странни орнаменти, които никой не е в състояние да разтълкува. Отляво на тях личи буквата Р, а вдясно има едно Х. „Р“-то са взели за указание за собственото ми име и затова са ме нарекли Рихард. Но верижката не издава нищо за семейството. Не, Мари, остави ме да правя каквото съм намислил!

— Непознатият ще ни помогне. Той бе толкова великодушен към теб в книжарницата! — разпали се тя.

— Само на него не можем да разчитаме. Кой знае дали някога пак ще го видя. И как ще ни отърве от всичките грижи?! Знаеш, че е време да си плащаме наема и какво ли още не, а както собственикът на сградата, тъй и неговият управител са неумолими. Нямаме изход. Трябва да се погрижа за наема и ще опитам това последно средство.

Петнайсетина минути по-късно той се намираше вече в заложената къща на Соломон Розенбаум.

— К'во ще желае младият господин? — попита Розенбаум, докато дъщеря му Лена се занимаваше с нещо в ъгъла на помещението.

— Ще ми заемете ли пари срещу една златна верижка? — учтиво попита Рихард.

— К'во тя ще струва?

— Не знам. Ето я.

Той я подаде на вехтошаря, увита набързо в коректурна страница от негови стихотворения.

Старият сложи очилата си, разтвори листа, без да му обърне внимание, побутна го в края на масата и заоглежда верижката. След малко хвърли на Рихард пронизващ поглед и попита:

— Ваша собственост ли е таз' верижка?

— Разбира се.

— Отде имате туй украшение?

— Сигурно от моите родители.

— Сигурно ли? Това пък к'во значи?

— Не знам съвсем точно. Аз съм подхвърлено дете и когато са ме намерили, тази верижка е била на врата ми.

— Млади господине, туй може да го каже всеки. Имате ли някакъв

документ, дето да доказва истинността на думите ви?

— Не — смутено отвърна Рихард. — Мога да се позова само на моята честност и...

— К'во значи тук честност? — грубо го прекъсна евреинът и хвърли многозначителен поглед към бедняшкото облекло на своя посетител.

От срам и унижение кръвта изведнъж нахлу в главата на младежа. В него се събуди наранената му гордост. Ала притисналата го нужда не му позволи безцеремонно да обърне гръб на Соломон Розенбаум и да излезе от заложената къща.

— Аз не съм измамник — каза той с твърд глас, — нито съм крадец, нито укривател, макар да признавам, че съм бедняк. — А после иронично добави: — В противен случай нямаше да стигна до заложената къща.

В този момент Лена се приближи и както разглеждаше верижката, погледът ѝ падна върху хартията, захвърлена от баща ѝ небрежно настрани.

— Да вярвам ли на очите си! — възкликна тя, — Та това е стихотворение от Алмансор!... Откъде ви е попаднало?

— Аз съм авторът — заяви Рихард.

Тя го погледна с големите си черни, искрящи очи, сякаш искаше да надникне в най-скритите кътчета на душата му.

— Вие? Наистина ли сте вие? Вие сте поетът, написал „Картини от родината и тропиците“?

— По външен вид никак не ви приличам на поет, нали, госпожице? — горчиво се усмихна той. — Обикновено хората си представят по друг начин поетите. Как е възможно те да посещават зложни къщи? — Значи вие сте Алмансор? Не мога да повярвам!

— Как да ви докажа? Би трябвало да попитате моя издател Щрикрод.

— Значи наистина сте вие? — потрети Лена все още със съмнение в гласа. При това изпитателният ѝ поглед не се отделяше от лицето му, а там потъна в две очи, чиито меланхоличен израз веднага я плени. После продължи: — Наистина, във вашите черти има нещо, което издава поета.

— Тъй, тъй — обади се Рихард, — значи моето лице ме легитимира като поет! Възможно е. Впрочем, ако времето позволяваше, можех да ви разкажа за моите съновидения в будно състояние, които разкриват пред вътрешния ми взор чудесата на далечни и непознати страни. Заради тях само щяхте да ми повярвате.

Това беше тонът, това бяха думите, които можеха да оказат въздействие върху Лина. „Чудесата на далечни и непознати страни“! Кръвта на ориенталката проговори в нея.

— И така ви вярвам! — припряно извика тя. — Разбирам ви. От начинът, по който говорите, чувствам, че сте поетът Алмансор, чиито стихове толкова много обичам. Моля ви, не ми се сърдете, че...

— Че защо да ви се сърдя? Никой досега не е познал от пръв поглед, че съм поет — каза той с лека горчивина в гласа. — Значи сте чела „Картини от родината и тропиците“?

— Някои от стихотворенията дори знам наизуст!... Но да не говорим за вашите стихотворения, а за самия вас! Как изпаднахте в такава нужда? Защо се наложи да ни донесете тази верижка? Естествено татко няма да приеме да заложите такава скъпоценност и без никакъв залог ще ви даде назаем необходимите пари.

Предложението се видя на баща ѝ прекалено великодушно. Той предпочиташе заложните разписки, отколкото стихове.

— Лена! — предупредително извика той, — това що за сделка е?

Но дъщерята се направи, че не чува предупреждението на баща си, взе верижката от ръцете му и я върна на младия човек. Рихард я възпря с движение на ръката:

— От сърце ви благодаря, госпожице! Но така не става. Няма да взема от вас и пфениг, без да съм ви дал гаранция.

— Добре! — отсече девойката. — В такъв случай по ваше желание ще задържим верижката. Каква сума ви е необходима? Ще ви стигнат ли сто и петдесет марки?

— Предостатъчно е, госпожице!

— Споразумяхме се! Срещу верижката ви давам сто и петдесет марки. Татко, изплати му сумата! Или да я взема от моята каса?

— Не, не, щото вземеш ли от твоята каса, няма да начислиш никакви лихви! — припряно отвърна старият, ужасен от голямата сума, която дъщеря му с лека ръка даваше на своя глава за тази заложна вещ.

Той донесе парите и ги брои пред младежа. В същото време, силно развълнуван, Рихард подаде ръка на девойката и каза:

— Благодаря ви. Вие ни спасихте!... О, колко много лъскави монети!

После Рихард Бертрам понечи да напише разписка за получените пари, но Лина махна с ръка и рече:

— Моля ви, оставете за после... Къде живеете?

— На Васерщрасе номер 10.

— Толкова близо до нас? А аз предполагах, че сте нейде в Ориента! Но не искам повече да ви задържам. Вие сигурно... имам предвид парите... сигурно си имате някои неща за уреждане. Щом свършите работата си, елате пак! Окажете ни тази чест! Заповядайте на вечеря! Тогава ще уредим

и писмените формалности.

Силно развълнуван от странния и щастлив обрат на нещата и от възторжените думи на непознатата девойка с толкова силен характер, той пак ѝ подаде ръка и каза:

— Ще дойде, драга госпожице. Изпитвам голяма нужда да ви изразя благодарността си.

Погледът ѝ остана отправен към вратата доста време след като Рихард беше изчезнал.

Майката, която с долепено ухо от външната страна на вратата подслушваше разговора, изведе младежа на улицата. После се върна в стаята и ядосано каза:

— Но Лена, какви ги вършиш? Как можеш да говориш за някаква си чест, която уж ще ни окаже, ако пак дойде в нашия дом? Как можеш ти да каниш тоз' голтак, та да ни изплюска вечерята, дето е приготвена за нас тримата?

Тогава се случи нещо, което старата не очакваше — Соломон Розенбаум защити дъщеря си.

— Мълчи! Знайш ли изобщо, к'во е туй поет?

— Поет ли? Ха, амчи туй е човек, дето е твърде глупав, за да се захване с разумна работа. Затуй прави от думите рими и търси други глупци, дето да ги купят. Или пък пише любовните писма на ратаи и слугинчета за десет или двајсет пфенига едното.

— Глупости! Поетът е човек, който през живота си гладува парите за паметника, дето ще му го издигнат след смъртта, когато вече няма да има нужда да яде и пие. А името на онзи, който го е подпомогнал в бедността, ще бъде издълбано в мрамора и ще блести със златни букви, дето едната само излиза почти петдесет пфенига. И к'во ще ни струва таз' слава?

— Нашите хубави пари, спестени с толкоз мъка! — Мълчи, старо! Лена ще му поднесе хляб, сирене и месо. Всичко ще направи може би петдесет пфенига.

— Но затова пък ще вземе да идва всяка седмица и да ти иска все повече пари назаем!

— Таз' златна верижка струва триста марки. Сто и петдесет дадох вече... туй е добра сделка. Ако иска още пари, да донесе и други скъпоценности!

— Сигурно няма други!

— Тогава няма да получи нищо.

— Но защо ще ми седи на масата и защо ще трябва да разговарям с такъв човек? Той дрънка работи, дето хора като нас не ги разбират и само

ще ми развали вечерята, ако ще се налага при всяка хапка да размислям, к'во е искал да каже и к'во пък аз да му отвърна.

— Не е нужно. Аз също не умея да нижа красиви и учени думи, дето в края на реда се римуват. Но Лена, наш'та щерка, е учила география, история на великата френска революция, както и науката за Северния полюс и за страната на китайците. Тя ще бъбри с него колкото ѝ сърце иска и ще се храни с него в стаята си, дето един поет ще е по на място, отколкото тук, в тоз' склад на вехтории. Тя ще... ах, Боже справедливи, няма я! Изчезна! Сигурно се е оттеглила, за да подготвя тоалета си.

Лена наистина си беше отишла. Тя добре познаваше родителите си и знаеше какво иска и какво може да прави. Даде на старата прислужница пари, една кошница и списък, на който четливо беше отбелязала какво желае да се купи за вечерята. После се облече като за празник.

Рихард Бертрам бързаше по улиците. Радостта го окриляше и просто не усещаше как стъпва по земята. Когато изхвъркна от заложената къща, замалко не се сблъска с един добре облечен възрастен господин. Младежът измърмори извинение и хукна нататък. Старият човек се спря замалко и се загледа подир него.

— Това не беше ли писарят Бертрам? — промърмори той на себе си. — Сигурно е заложил нещо при Соломон Розенбаум. Отлично! Вече съвсем е загазил!

После влезе в една малка къща, сложи си очила, които промениха вида му, пипнешком се изкачи по стълбата и почука на една врата.

Веднага му отвориха. На прага застана жената на ключаря Арнолд. Тя незабавно позна посетителя и със светнали от радост очи го покани да влезе.

— Вие ли сте, господине? — възкликна тя. — Бъдете ни сърдечно добре дошъл! Избавихте ни от крайно тежко положение!

— Значи сте доволни?

— Изключително много!

— И вашият мъж ли?

— Също и той! Вярно че бра голям страх дали действително великанът Борман ще се върне в „Бастилията“, но...

— Имам навик да изпълнявам обещанията си. Къде е вашият мъж?

— След вечеря отиде на работа.

— Неприятно. Много ми се искаше да си поговоря с него, но за съжаление не успях да дойда по-рано. Не може ли човек да го посети там?

— Може, разбира се, но... Жената млъкна смутено.

— Продължавайте!

— Не бива да отивате при него за неща, каквито завчера обсъждахте тук, защото... защото лесно може да възникнат подозрения.

— Аха! — обади се възрастният господин. — Помислих си, че имате друга причина. Какво ще кажете, ако вие отидете при него?

— Аз? — стъписа се жената. — Не мога да оставя децата сами.

— Та нали след четвърт час ще се върнете, а аз ще остана тук да ви чакам.

— Пак ли е нещо опасно?

— О, не! Но вашият мъж може да спечели още сто марки! Тези думи постигнаха целта си. Очите на жената светнаха.

— Какво трябва да направи? — припряно попита тя.

— Още веднъж да пусне Борман от затвора.

— Едва ли пак ще се съгласи.

— Защо?

— Защото сигурно няма желание пак да бере страх. А и без крайна нужда няма да иска повторно да върши незаконни неща.

Възрастният посетител поклати глава.

— Без крайна нужда! — бавно повтори той. — Това ще рече — без да бъде принуден. Скъпа госпожо, струва ми се, че мъжът ви ще се види принуден още веднъж да пусне Борман от затвора. Днес получих писмо от Капитана.

— Мили Боже! Писмо от Капитана? До нас ли се отнася? Моля ви, кажете ми! Какво е съдържанието му?

— Там пише, че завчера не сме свършили работата докрай — още една дреболия за обсъждане между Борман и неговия адвокат. Това ще е последният път, когато от вашия мъж се иска подобно нещо.

— Ами ако не приеме? Нали знам как се страхуваше! Когато се прибра от работа у дома, още трепереше.

— В такъв случай Капитана ще потърси сметка от ключаря Арнолд.

— Боже помози! Значи да изтичам час по-скоро при мъжа си, така ли?

— Това е най-простото решение. Ето ви писмото! Убедете се сама!

— И наистина ли ще му платите още сто марки?

— Ще ги дам на мъжа ви веднага щом ми доведе затворника.

— По кое време?

— Точно в дванайсет. Ще чакам на същото място както завчера. Побързайте! Аз оставам тук.

Жената наметна голям шал и се втурна надолу по стъпалата. В нейното въображение примамливо ѝ се усмихваха стоте марки. Тя нямаше

представа за какво грубо нарушение на служебните му задължения искаше отново да придума мъжа си. Но когато се върна след около петнайсетина минути, лицето ѝ имаше загрижен израз.

Тази загриженост бързо се превърна в нескрита уплаха, когато отвори вратата на жилището си, хвърли поглед в стаята и видя само децата, но не и възрастния господин, под чиито надзор беше оставила малките.

Тъкмо се канеше да попита къде е „непознатият чичко“ и дали децата не са се страхували сами в къщата, когато в същия момент долови зад гърба си шум. И без друго изплашена и със свито сърце, тя се стресна и бързо се обърна.

— Ето ме — каза тайнственият посетител. — Навярно си помислих, те, че съм избягал, а?

Той затвори вратата, тикна резето и изобщо се държеше като у дома си. После безмълвно направи знак на жената да отведе децата в другата стая и накратко ѝ обясни защо се беше появил неочаквано зад гърба ѝ.

— Когато чух, че се връщате, предпочетох да съм внимателен, Виждате ли, драга госпожо, онзи, който е в съюз с Капитана, трябва да е винаги нащрек и да обмисля всички възможности. Лесно можеше да ви хрумне мисълта да отидете не при мъжа си, а да изтичате в полицията и да съобщите, че в жилището ви седи и чака пратеник на спечелилия си зловеща слава Капитан. Та ако обичат да дойдат и да го задържат!

— Наистина! — смаяно възкликна жената.

— Разбира се, че е възможно! — усмихна се възрастният човек. — Ето защо, когато долових стъпките ви в коридора, бързо излязох от жилището и се скрих отвън. В случай на нужда щях да изчезна и никой полицаи нямаше да ме залови. Можете да ми вярвате. Но за моя радост виждам, че тази предпазна мярка е била излишна. Вие сте разумна жена, която мисли за интересите си. Приятно ми е да го установя и няма да съжалявате. А сега ми кажете, моля, как стоят нещата? Как се отнесе мъжът ви към моето предложение?

— Беше изцяло против.

— Но ще го направи, нали?

— Да! Обаче не заради стоте марки, а заради заплахата на Капитана. Но това е последният път, когато предприема подобно нещо против дълга си.

— Съгласен! Значи точно в дванайсет ще бъде с Борман пред малката порта, нали?

— Да.

— Добре. Лека нощ!

Тайнственият посетител си подсвиркваше доволно между зъби-когато излезе на улицата, прибра очилата си и се насочи към отдалечената част на града, където в къщата сред парка се състояха тайните срещи на бандата на Капитана.

Малко преди полунощ той се върна оттам по познатия път през зида и се отправи към „Бастилията“.

Наложи му се да чака доста след полунощ, докато най-сетне задната портичка се отвори и излязоха двама мъже — Арнолд и великанът. Ключарят изпусна шумно облекчителна въздишка, щом съзря възрастния господин.

— Ах! ето ви и вас! Господине, поемам голям риск! Ще доведете ли и този път затворника обратно?

— Точно в три.

— Правя го за последен път!

— Няма да се наложи повече. Ето ви стоте марки. Изкусителят пхна в ръката на ключаря отброената сума и отведе Борман.

— Сега пък за какво става дума? — попита кисело Борман.

— За спасението ти.

— Навярно също като онзи ден, а? — подхвърли хапливо великанът.

— Онова беше глупава случайност. Самите вие сте си виновни, тъпаци такива! Харча огромна сума, за да те спася, щяхте да получите на всичко отгоре куп пари, а да вземете да се оставите един-единствен човек да ви натика в миша дупка! Че да го бяхте пречукали!

— Лесно е да се каже, Капитане! Беше застанал пред нас с два револвера в ръцете. Само да се бях помръднал, и в следващата секунда щях да бъда труп!

— Да не спорим сега! Не се стреля чак толкова бързо. Но станалото — станало. Тъй като си ми необходим, ще бъдеш свободен на всяка цена, само че не чрез бягство, а в резултат на съдебна присъда. Ако един изгоден случай е пропуснат, ще трябва да ти предложи Друг.

— Нямам желание да участвам повече в тази смахната комедия — изръмжа Борман.

— Какво? Как? Да не би да желаш вечно да си останеш в пандиза?

— Не.

— Не искаш да си на свобода?

— По дяволите свободата, ако ще трябва да я изкупвам с подобни щуротии!

Смаяният Капитан отстъпи крачка назад.

— Да не би да си решил да играеш ролята на разкаялия се грешник?

— презрително го попита той. — Не те смятах за такъв боклук, който след смахнатата назидателна проповед на онзи откачен тип бърза да капитулира и да смени фронта! Но — нямам нищо против! Последвай съвета му! Нека те осъдят! Знаеш ли какво те чака?

— Ами към дванайсет години пандиз — това ще рече, ако ме спипат. Но този път Борман няма да допусне пак да го хванат. И ще подхване нещата по-хитро. Ще офейка в Америка и там ще стане почтен човек.

— Браво, браво! — подигра му се другият. — Изглежда и билетът за презокеанското пътуване ти е вече в джоба. И ще ставаш почтен човек, ха-ха-ха! Това не е толкова лесно, както си го мислиш!

— О-о, тук никой повече няма да ме види!

— Ами жена ти?

Борман вдигна рамене.

— И момчето ти?

При този въпрос великанът бавно се обърна и впи поглед в лицето на Капитана.

— Моето дете, моето момче, моето...

После млъкна. Силният като мечка човек бе обзет от нежно чувство, което не успя да овладее. След известно време с тих и нежен глас повтори:

— Моето момче... моят живот, Изведнъж се стегна:

— Не биваше да го казвате, Капитане! Винаги съм си бил суров и див тип и пет пари не съм давал за един човешки живот, С дивотиите си вкарах моите родители в гроба, а жена си доведох до просешка тояга. Крадох на воля и пребивах всеки, който ми се изпречваше на пътя. Някои от тези хора изобщо не станаха от земята, Капитане. Както и да е. Мислех си, че под ребрата ми няма и следа от онова, което хората наричат сърце... но, да ме вземат дяволите... то все пак си е вътре и бие ли бие! Мътните го взели, не биваше да ми напомняте за моето момче... защото, знаете ли, само заради него, заради този малък, сладък пакостник пропадналият Борман ще стане почтена личност! Мътните да ме вземат, ако не е така!

Той отново млъкна. Кръстоса могъщите си ръце и сякаш потъна в мислите си. Последните си думи изрече толкова тихо, че лекият нощен вятрец ги отнесе и кажи-речи нищо не се чу — Хайде, Борман! — с остър глас го предупреди другият. Нямах време, за да ми хленчиш! Остават ни най-много още два часа!

Но великанът стоеше на мястото си като могъщ дъб.

— По дяволите твоето дърдорене! Чуваш ли, вече удари един!

— Ах, момчето ми! — замечтано въздъхна Борман. — Вече ми каза „тате“! На мен ми го каза! Рошеше ми косата, дърпаше я и си слагаше

главичката на рамото ми... а после обгръщаше врата ми с ръчички...

Той преглътна, после изхлипа и обви ръце около най-близкото дърво така, сякаш искаше да притисне някого до гърдите си.

— Какво ли правят сега? Дали си мислят за мен? Малкият сигурно казва понякога „тате“, ала онзи, за когото копнее, е един пропаднал пес, вързан за верига. „Започни нов живот!“, все ме съветваше жената... ама аз винаги я цапардосвах с юмрук в лицето и продължавах да се занимавам с моя долен занаят! Но нека сатаната жив да ме одере, ако не сложа край на всичко!... Да, край! Ще замина за Америка и ще ги взема и двамата с мен! — Стига си дрънкар глупости! — сопна му се неговият изкусител. — Нали веднага пак ще те опипат!

Борман бавно пусна дървото, вдигна мускулестите си ръце, сви юмруци и отсече:

— Тогава по-добре да умра!

— И какво ще спечели твоето момче от това? Жена ти ще остане на улицата, защото кой ли ще даде работа на жената на един затворник! А момчето ти ще отиде в сиропиталище.

— В сиропиталище ли, господине? — изкрещя Борман. — Шшшт... овладей се! Едно ще ти кажа: ако действително искаш да започнеш нов живот, тогава постъпвай така, както те съветвам!

После ще получиш оправдателна присъда и до три-четири седмици ще направиш за близките си каквото пожелаеш.

Великанът стоеше като вкаменен. Едва след малко с мъка продума:

— Ще ме оправдаят ли, Капитане? Наистина ли? Ще ме пуснат да си отида при моята жена и моето момче? Честна дума?

— Честна дума.

— И какво ще трябва да направя в замяна на това?

— Още веднъж ще влезеш с взлом в една къща.

— Добре... и с това ще се заема, но после всичко приключва! Обаче поставям условие — без убийства!

— За убийство и дума не може да става. Ти само ще се вмъкнеш в дома на една дама и ще вземеш всичките ѝ бижута.

— Е, щом няма друго! А коя е тя?

— Дъщерята на полковник фон Тифенбах.

— При нея ли? Ха, познавам я, знам и къщата. А как ще вляза?

— През номер десет на Васерщрасе. Ето! Той подаде на Борман ключ.

— По дяволите, Капитане... този път ключът не е подправен. Откъдето взехте?

— Не е важно. Ще отвориш внимателно и без препятствия ще стигнеш до двора. Зидът граничи с градината на Тифенбах. Висок е, но целият е в пукнатини. Лесно ще се изкачиш по него и ще се прехвърлиш оттатък. После през третия прозорец отляво надясно ще се озовеш на втория етаж.

— Но как ще стигна до прозореца?

— С подвижна стълба. Донесъл съм я — ей там между дърветата.

— И ще трябва да я мъкна оттук до Васерщрасе? През целия коридор, през двора, после през зида и през градината?

— Тя е сгъваема. Огледай я! Борман опипа стълбата.

— А-а, желязна е!

— От стомана. И тежи само няколко килограма.

— И ще стигне до втория етаж?

— Да. Това е мое изобретение. Можеш да я носиш като сгъваем стол. После ще ти покажа как се разтегля. Слушай по-нататък! В тази чанта има два големи пластира, които ще залепиш върху стъклата на прозореца, за да ги счупиш безшумно. В чантата ще намериш въжета и кърпи, за да вържеш момичето и да му запушиш устата. Обаче ще оставиш очите ѝ открити, за да може добре да те види. Знаеш защо — заради червеникавия белег на бузата, който сега ще ти нарисувам. Последния път се провалихме. Много важно е това да не се повтори, Борман! До огледалото е тоалетната масичка с бижутата. Ключът е на нея. Ако не е там, сигурно е в чекмеджето на нощното шкафче.

— Откъде знаете всичко с такива подробности?

— Това си е моя работа! След като вземеш накитите, ще се върнеш по същия път.

— Сам ли ще бъда?

— Да. Ще те придружа само до къщата на Васерщрасе 10. Там ще те чакам. За четвърт час можеш да свършиш.

С голяма сръчност Капитана нарисува на дясната буза на Борман червен белег като петно по рождение и пъкна в ръката му револвер с думите:

— Ето... в случай на нужда! Утре хората ще разправят, че великанът Борман е извършил кражба с взлом в дома на Тифенбахови. Така ще каже дъщерята. Нали е виждала снимката ти многократно във вестниците. Но ти си затворник и по въпросното време си бил в килията си в „Бастилията“. Следователно крадецът от последната нощ е бил друг човек. Несъмнено ти и престъпника си приличате като две капки вода, с разликата, че той има на лицето си червено петно по рождение. Собственикът на заложната къща

Розенбаум ще се закълне, че и онзи тип, дето е нахлул при него, също е имал белег. Това ще е доказателството, че те объркват с твоя двойник и ти приписват неговите злодеяния. Той ще е изкупителната жертва, а ти... ще излезеш на свобода.

След като обясни на великана как да си служи със сгъваемата стълба, Капитана остана да чака на Васерщрасе. Без инциденти Борман се добра до двора, прехвърли се през зида и се озова откъм задната страна на къщата на Тифенбахови. Да, там горе третият прозорец все още светеше.

Той разгъна стълбата и я изправи. На горния си край тя имаше две куки, с чиято помощ здраво я закрепил за парапета на прозореца.

Борман се изкатери горе. Надникна в стаята, Хедвиг лежеше в леглото и спеше. Слабата светлина идваше от малка нощна лампа.

Бандитът залепи един от пластирите на стъклото — имаше голям опит в подобни действия. Последва кратък скърцащ шум от счупено стъкло, после отново се възцари тишина. Момичето продължаваше безгрижно да спи. Тогава великанът посегна през дупката в стъклото, завъртя дръжката на прозореца и в следващия миг се озова в стаята с кърпата и въжето в ръка. Но за кратко време се поколеба. Дали бе проговорила съвестта му? Отстъпи крачка-две назад. В същия миг му се стори, че отдалече се разнася шум. Незабавно се сети в какво опасно положение се намира. Прозорецът беше отворен. Самият той бе застанал близо до него. Лесно можеше да бъде забелязан отсреща и да...

Последва сподавен вик, кратка отчаяна съпротива на момичето срещу грубата сила на великана... после Хедвиг остана да лежи вързана и със запушена уста. Очите ѝ, широко разтворени от ужас, се бяха втренчили в Борман.

Той ѝ кимна успокоително.

— Не се страхувайте, милостива госпожице! — каза той на полувисок глас. — Няма да ви направя нищо лошо! Искам само да взема назаем от вашите бижута. Познавате ли ме? Аз съм великанът Борман. Утре можете да го кажете на целия свят. Неотдавна нахълтах и в дома на един часовникар. С мен шега не бива, но естествено на такова хубаво девойче като вас няма да сторя никакво зло — при условие, че не вършите глупости!

8. ЗЛАТА СЪДБА НА РИХАРД

След като бандата на Капитана се разотиде, последният от хората му на връщане от съвещанието в къщата се забърза към центъра на града. Това беше ключарят, който тайно беше на служба при княз Ван Зом, но същевременно се ползваше и от доверието на Капитана. Изглеждаше много възбуден. Отбиваше се в различни гостилници и се държеше тъй, сякаш търсеше някого. Лека-полека наближи един часа, а неговото безпокойство се усилваше.

Най-накрая той спря за една-две минути, като че ли в колебание да вземе решение. После с още по-голяма бързина се устреми към квартала на знатните и богати хора.

Тичешком мина по улица Паласщрасе, където живееше княз Ван Зом, и стигна намиращата се след нея Зигесщрасе. Там също имаше големи разкошни сгради, но той спря пред малка къщичка в приветлив швейцарски стил, която скромно се гушеше между величествените си съседи. Изглежда беше строена и подредена само за едно семейство.

Човекът натисна копчето на електрическия звънец. Отвори му посивяла женица с лампа в ръка и го попита:

— Какво желаете?

— Трябва да говоря с детектива, който живее тук.

— Не ви разбирам. Не познавам никакъв детектив. Кой сте вие?

— Служа на човека, когото търся. Женицата замислено поклати глава.

— Всичко това ми се вижда много странно. По-добре да повикам мъжа си.

Тя остави лампата в коридора и влезе в най-обикновено обзаведена стая, където беловлас старец прелистваше вестник за ловци.

— Кой беше? — попита той и вдигна очилата на челото си.

— Един човек търси детектива.

— Каза ли ти паролата?

— Не.

— Хмм. Тогава ще трябва сам да видя кой е и какво иска. Старецът излезе от стаята. Светлината от лампата падаше навън и добре осветяваше цялата фигура на шлосера.

— Кой ви изпраща при нас?

— Самият той.

— Кой? Не ви ли обясниха по-добре за кого и как да попитате?

— Не.

„Странно!“ — помисли си старецът. — „Но може би е някой новак, когото той иска първо да изпита.“ — Не познавам човека, с когото искате да се видите — каза после на висок глас, — но знам един друг, дето често споменава за детектив, който живеел наблизко. Та този човек сигурно може да ви даде желаните от вас сведения. Работата спешна ли е?

— Много! Става въпрос да се предотврати престъпление. Може би след броени минути ще е вече кърно!

— О, Господи! — възкликна изплашено старият и лампата започна да трепери в ръката му. — Тогава наистина ще трябва да ви назова мястото, където предполагам, че се намира в момента онзи човек. Познавате ли добре улицата У фергасе?

— Да.

— А гостилницата на вдовицата Паули? Да? Добре! Веднага тичайте натат! В помещението за посетители ще заварите мъж с руса брада. Името му е Бренер. Той ще ви даде някои сведения.

Шлосерът хукна по обезлюдените нощни улици и запъхтян влезе в гостилницата на вдовицата Паули. Наистина, в един от ъглите седеше мъж с руса брада. В помещението не се виждаше жива душа. Нямаше я и съдържателката.

— Вие ли сте господин Бренер? — тихо попита шлосерът.

— Да. Ка... ка...кво има? — заеквайки отвърна русокосият.

— Аз съм...

— Добре, добре — каза Бренер, без да пелтечи. Разбра, че в случая е излишно да преправя гласа си и да се прикрива. — Познавам ви! Кой ви изпраща?

— Двама възрастни хора от Зигесщрасе.

— Сигурно идвате по важен въпрос. Понякога замествам господина, когото, както предполагам, търсите. Какво се е случило?

— Познавате ли великана Борман?

— Да. Предпоследната нощ той извърши кражба с взлом в дома на госпожица фон Хелфенщайн.

— Виждам, че сте доверено лице на онзи господин, с когото искам да разговарям — каза шлосерът. — Посветен сте в нещата!

— И то повече, отколкото си мислите. Вие сте от подчинените на Капитана, но същевременно сте и таен съюзник на моя господар. Знам. И какво е станало с великана?

— Тази нощ ще извърши кражба с взлом в спалнята на дъщерята на

полковник фон Тифенбах!

Русокосият скочи на крака.

— Може би още в този миг! — добави шлосерът.

— Напред, тръгвай! — настоятелно извика Бренер. — Останалото ще ми кажете по пътя!

На съдържателката, която в този момент бавно-бавно се появи откъм кухнята, той хвърли успокоителен поглед, сложи на масата една монета и се втурна към вратата. На улицата русокосият дръпна шлосера за ръката и го попита:

— Сигурни ли са вашите сведения?

— Да. Присъствах, когато Капитана говореше за тези неща.

— Значи тази нощ великанът ще бъде пуснат повторно от затвора, така ли?

— Да.

— Това ще е пагубно за ключаря. Жал ми е за него, но не мога да му помогна. Борман е брутален човек. Може би и животът на девойката е в опасност. Жалко, научавам го твърде късно, за да взема мерки. Трябва да извикам на помощ полицията. Кой друг придружава великана?

— Не знам.

— Този път не сте с него, както завчера, а?

— Не съм. И тъй като Капитана дава заповедите си всекиму поотделно и съвсем тихо, никой никога не знае какво трябва да върши другият.

— Страх ли ви е от полицията?

— Да. Опасявам се, че Капитана има свои хора и в полицията.

— Не ми се вярва. Знам как стоят нещата тук. Но вие си имате достатъчно причини да не искате да се срещате с полицаи. По-добре ще е да се разделим. Лека нощ!

Бренер заряза шлосера и забързано се отдалечи.

Няколко минути по-късно той влизаше вече в най-близкия полицейски участък. Дежурният вахмистър учудено вдигна очи от някакъв документ и попита:

— Какво желаете?

— Току-що един непознат на улицата ме помоли незабавно да ви съобща нещо много важно.

— Е? — настоя вахмистърът.

— Ще има взлом в дома на дъщерята на полковник фон Тифенбах!

— Мътните го взели! Кога?

— Може би и в този момент!

— Това би било...

— Великанът Борман е!

— Глупости! Нали е прибран на топло! Русокосият вдигна рамене.

— Мога да ви кажа само онова, което ми възложи човекът на улицата.

— Шега, драги мой, лоша шега! — усмихна се вахмистърът. — Макар да не е сезон, сте се хванали някому на въдицата и той ви е пратил за зелен хайвер.

Междувременно в караулното помещение беше влязъл един от дежурните полицаи, които лежаха на дървени нарове в съседната стая. Той пошепна нещо в ухото на своя началник. След това вахмистърът отново огледа русокосия много внимателно.

— Току-що узнах, че сте художникът Бренер, така ли е?

— Да, аз съм. Откъде ме познава вашият...

— Понякога ви е виждал в гостилницата на вдовицата Паули. Но да не си губим времето с излишни неща! Сериозно ли да се отнесем към съобщението ви, господин Бренер?

— Настоятелно ви моля да проверите как стоят нещата. Човекът, който ме заговори, дотича при мен запъхтян и силно възбуден. Извика ми: „Тичайте в полицията! Аз ще отида да потърся помощ от другаде!“ После изчезна. Помислете си само какво би могло да е заложено на карта!

— Добре! — каза вахмистърът. — Веднага ще направим проверка. Хайде, хора, ставайте! И то всички! Тук остава само Мюлер! Ще предам съобщението и до другите участъци, а за всеки случай ще поискам подкрепления от главното управление.

При създалата се бъркотия никой не забеляза, че художникът Бренер тихомълком се измъкна. Само след половин минута полицаите напуснаха караулното и като получиха кратки указания, веднага се втурнаха поотделно и по различни пътища към целта.

Голямата входна порта на Тифенбахови беше заключена. Вахмистърът предпочете да потропа вместо да дръпне шнура на звънеца. Портиерът подаде глава през малко прозорче.

— Полиция! Отворете тихо! Но по-живо, по-живо!

Човекът така се слиса, че измина доста време преди вратата да се отвори. Той се изправи пред полицейските служители и възкликна:

— Полиция? Наистина! Какво искате?

— Не ни бавете, човече! Къде спи госпожица фон Тифенбах? Стаята й накъде гледа — към улицата или към двора?

— Към двора. Защо?

— Очакваме крадци. Да сте забелязали нещо подозрително?

— Не.

— Вратата към двора може ли да се отвори безшумно?

— Ключалката и пантите ѝ са винаги добре смазани.

— Направете ни път, човече! Не стойте така като истукан! Трябва да действаме бързо. Нека този вход е отворен... един пост остава тук, за да посрещне подкрепленията. Другите идват с мен!

Портиерът отвори задната врата. Вахмистърът предпазливо излезе на двора и се огледа. Но още в същия миг с един скок се скри в коридора.

— Те са вече горе... на стената има изправена стълба... вероятно взломаджиите са проникнали в двора откъм Васерщрасе.

— Ще се изкачим ли по стълбата? — попита един от полицаите.

— Не. Твърде опасно е. Който се опита отвън да влезе през прозореца, е изложен на оръжията на взломаджиите. Горните врати заключени ли са?

— Да — отвърна портиерът, — но моят главен ключ отваря всички врати.

Чуха предпазливи стъпки — появи се очакваната помощ от главното управление.

— Шест... седем... единайсет... дванайсет — преброи ги вахмистърът. — Напълно достатъчно. Един при главната порта, двама от най-сигурните мъже остават тук на двора... Грундман и Краузе... другите да ме последват!

Полицаите се закатериха нагоре по стълбата като котки.

Веднага щом изчезна и последният от тях, Грундман побутна своя другар и прошепна:

— Виж там... там на зида!

На зида, разделящ този парцел от съседния, се появи човек. Той се спусна по него и с бързи, тихи крачки тръгна през двора.

— Този е от взломаджиите! Ще го спипаме ли? — попита Краузе.

— Не, за Бога не... нека се изкачи горе! Там ще ни е по-сигурно в ръцете. Ако сега вдигне шум, може да провали хубавия ни улов.

Те притвориха вратата, колкото да могат през останената тясна пролука да наблюдават непознатия. Той имаше слаба фигура. Чертите на лицето му не можеха да се различат. Втурна се право към стълбата и се закатери по нея. Горе се спря за минута-две и надникна през отворения прозорец.

— Ето на, скача вътре — възбудено прошепна Краузе.

— Шшшт!

Няколко секунди всичко остана тихо. После полицаите дочуха отгоре силен вик.

— Назад, подлецо!

Същевременно се разнесоха и крясъци, които приличаха по-ско-ро на рева на диво животно.

— Това е люта схватка! — обади се полицаят Краузе и стисна по-здраво оръжието си.

Когато Рихард се върна от заложната къща на Розенбаум и сложи парите върху масата, неговите близки си отдъхнаха с облекчение. Вече можеха да платят закъснелия наем, можеха да върнат и някои заеми, които много им тежаха, и пак щеше да им остане такава сума, която бе за тях цяло състояние.

Старият Бертрам сияеше от радост, както отдавна не го бяха виждали. Само Мари стоеше тиха и замислена. Когато Рихард я попита какво ѝ е, тя въздъхна и каза:

— Не мога да не мисля на каква цена си набавил тези пари. Никога няма да можеш да откупиш верижката си.

Рихард ѝ се усмихна лъчезарно с несломима увереност, присъща на творческите натури и особено на мечтателите.

— Кой ти го е казал? — отвърна той. — Дай ми само малко време! Знам, че ще се наложи като поет и ще дойде ден, когато и аз ще разполагам с достатъчно средства. Дотогава ще имам грижата навреме да плащам лихвите. После пак ще си върна старата наследствена скъпоценност. Да беше видяла само какви очи ококори Розенбаум, когато разглеждаше верижката! Тя сигурно има много висока стойност. Моите родители не са били бедни хора. Ах, да можех да узная кои са!

После разказа за поканата на Лена Розенбаум. Говореше за нея като за някакво признание или отличие и се заоплакваш, че бил принуден да отиде с бедняшките си дрехи. Мари му се усмихна.

— Върви в името на Бога! Не е нужно да се притесняваш заради облеклото си. Не дрехите правят човека, а обратното!

Тези думи бяха достатъчно убедителни за Рихард. Те укрепиха неговото самочувствие. С голямо старание той се залови да почисти дрехите си и да срещне косата си. Щом стана готов, побърза да излезе. Най-напред плати каквото имаше да плаща. Останалите пари получи Мари за домакинството. После се отправи към заложната къща на Розенбаум, попълни и остави разписка за получените назаем пари, срещу което му дадоха съответната заложна квитанция за верижката.

Лена посрещна поета със сияещо лице. Тя се беше облякла празнично

и беше накичила по себе си какви ли не бижута. На масата във всекидневната в тържествена обстановка беше сервирана богата вечеря. Там имаше не само месо и сирене, но и най-различни деликатеси. Самата Лена обслужваше своя гост. Тя го помоли да извини родителите ѝ, тъй като имали да уреждат в магазина си важни работи.

Рихард не държеше особено на присъствието на съпрузите Розенбаум. Нямаше нищо против необезпокоявано да си побъбри с тази странна девойка, която се възхищаваше от поезия и в частност от неговите стихове. Отначало той беше малко смутен, но скоро смущението му изчезна. Лена се държеше сякаш отдавна бяха добри приятели. Тя поиска да ѝ прочете нещо от „Картините от тропиците“. Задаваше му безброй въпроси. Желаше да узнае как се е родило едно или друго стихотворение.

— Учудвам се — каза тя, — и не мога да проумея, че не познавате от лични впечатления и опит Ориента, който описвате с такива живи и огнени краски. Как е възможно това?

— Възможно е — замечтано отвърна той, — защото далечните земи, възпявани в поезията ми, съм виждал не с истинските си очи, а с моя вътрешен взор. Мълчанието на необятната пустиня, безмилостно напечена от слънцето, магията на лунна нощ по бреговете на Нил, оживлението и суетнята на базара, гласа на викача от минарето, който подканя правоверните на молитва — всичко това съм го преживявал, И то съм го преживял толкова красиво, в толкова автентична атмосфера, така пълнокръвно, както никой от онези, чиито път действително е минавал през онези далечни страни. Всички те многократно и всеки ден са се сблъскали с дребните трудности и неприятности на суровото ежедневие, каквито подобно пътуване неизбежно предлага. А това ми е спестено. Аз бях там в съновиденията на моята фантазия, която не знае граници, и затова нямаше какво да ми отвлича вниманието или да ме отрезвява. Но все пак в съновиденията си бях достатъчно буден, за да не се загуби за мен нищо от вълшебството и чара на реалните преживявания. Учудващо ли е тогава, че успях да възпея Ориента по този начин?

Удивена, девойката го гледаше с широко отворени очи.

— Вие сте истински поет — каза тя, завладяна от нескрито възхищение. — Завиждам ви, че умеете да сънувате с отворени очи прекрасни картини, че можете така дълбоко да почувствате Ориента. Ах, обичам Ориента с неговото жарко слънце и с неговите тайнствени нощи! Това е някакъв вътрешен глас в мен, който понякога чувам как ме зове... О, завиждам ви и... ви обожавам!

Рихард улови особения поглед от очите ѝ и изведнъж се обърка и се

почувства потиснат. Онова, което прочете в него, не беше само обожаване, каквото човек може да храни в себе си към някой голям и известен човек на изкуството, това бе нещо повече. И за това нещо съществуваше само една-единствена дума — любов.

Осъзнал това, Рихард почувства, че е длъжен да върне замечтаното момиче към действителността. Той разбира нейното възхищение и обожаване към него като към автор на „Картини от тропиците“, но да приеме любовта ѝ, това бе непоносима мисъл. Та нали сърцето му тайно биеше за друга жена! Наистина, онази, другата, бе толкова далеч от него, колкото слънцето от земята! Но кога ли любящото сърце е питало за подобни неща? За него не съществува думата „невъзможно“. То признава само своя страстен копнеж и своите надежди. За такова сърце границите между мечти, съновидения и реалност са размити, още повече ако то тупти в гърдите на поет.

И така, Рихард се опита да върне разговора от личните чувства ѝ отношения към поезията. Лена се подчини с голяма неохота. Още няколко пъти тя се опита да внуши на младежа онова, което той не искаше и да знае, тъй че накрая Рихард беше нетърпелив да си тръгне. Каза ѝ, че е късно и не бива първото му посещение да се проточва по-дълго, отколкото го изисква благоприличието. Освен това отдавна го очаквали у дома.

Но Лена не искаше и да чуе възраженията му. Тя просто ги помете с бърборенето си, продължи да го тъпче с какви ли не лакомства, както и да му пълни чашата с вино, чието въздействие той скоро почувства. И ето на, изведнъж Рихард забеляза, че Лена има тъмни очи, които го омайваха. Започна да гледа на нея с въображението на поет и затова когато накрая тя му поднесе своя албум, където събираше любими стихове, и го помоли да ѝ напише нещо в рими, той охотно взе перодръжката.

Без да се замисля, започна да пише. Излязоха десетина стиха и когато по настояване на Лена ги прочете на глас, сам остана изненадан от онова, което се беше получило, привидно без никакви усилия.

*На дъното на синьото море,
където не звучи глас земен,
потънал в дрямка там стои и ни зове
на морската сирена замъка вълшебен.
Останала сама сред елфи и тритони
една мечта не може да прогони,
затворена в туй нямо царство,*

*гдето изгаря от копнеж сърцето —
копнеж за шумния живот навън и за любов,
любов — несбъднат сън...*^[1]

Рихард сложи книгата върху масата пред Лена. Тя го стрелна с пламенните си тъмни очи. Помисли си, че добре го е разбрала — морската сирена, по която така въздишаше поетът, беше самата тя. За тази вечер това я задоволяваше.

Лена го изпрати с няколко сърдечни думи, с нежно ръкостискане и с молбата в най-скоро време пак да наmine. Той нито обеща, нито отказа. После си тръгна.

Навън в мразовитата зимна нощ усети, че цялото му лице е пламнало. Сигурно това не беше само под въздействието на тежкото старо вино, което му бе поднесла Лена. Навярно в по-голяма степен беше последица от голямата му възбуда. Ала студеният нощен въздух му подеждва отрезвяващо. Образът на мечтателната девойка, която цяла вечер се мъчеше да спечели симпатиите му, изведнъж се отдалечи от него. Дали изобщо някога пак щеше да я посети?

После мислите му взеха да блуждаят около жената, по която копнееше в самотните си часове, и на която тайно бе посветил не едно и две от своите стихотворения.

Когато Рихард започна да изкачва стълбите у дома, горе се отвори една врата и се появи Мари, неговата природена сестра.

— Още ли не спиш? — учудено я попита той.

Мари вдигна показалеца на дясната си ръка и в знак на предупреждение го долепи до устните си. Рихард забеляза, че ръката ѝ трепереше.

— Какво има? — смаяно я попита.

— Тихо! Татко не бива да ни чуе.

— Нещо лошо ли се е случило?

— Ах, Рихард! — Момичето се бореше със сълзите си. Личеше си, че с мъка се опитва да потисне и овладее някаква неимоверно силна възбуда.
— Почти съм си изгубила разсъдък. От всички страни ни връхлитат такива беди, сякаш съществува неизвестна за нас тъмна сила, която иска да ни унищожи.

— Мари! — извика ѝ той назидателно, — опомни се! И говори ясно! Какво има?

— Нали знаеш — поде тя, запъвайки се, — онзи непознат господин,

за когото ти разказвах...

— Който върви подир теб?

— Да. Вилхелм няколко пъти ме предупреди да се пазя от него.

— Спомням си. Отново ли ти досажда? Ти излиза ли пак на улицата?

— Съвсем малко се отдалечих от къщи. Вече не ме свърташе в стаята. Имах нужда от глътка чист въздух. И тогава внезапно един човек ме заговори.

— Онзи непознат ли?

— Не. Беше един възрастен мъж, по моя преценка работник. Нищо не подозираща се спрях, защото помислих, че ще иска да ме попита нещо. Но после се оказа, че този безсрамен тип имал да ми предаде едно предложение, което...

Тя млъкна и започна да плаче. Рихард стисна здраво зъби. В него се породиха подозрения.

— Трябва да се стегнеш — окуражи я той с благ глас. — И да ми разкажеш всичко. Какво беше това предложение?

Мари се овладя.

— Непознатият намекна за нашата сиромашия, а после и за онзи господин. Изглежда за всичко бе осведомен много добре. Та въпросният господин му нареди да ми предаде, че когато вече нямало да мога да се справям с моите грижи, сигурно най-сетне съм щяла да се откажа от глупавата си гордост. Тогава съм щяла да се вразумя. Той щял да се смили над мен и да изпрати човек, който да ме отведе при него. После щял да дойде и краят на всичките ни беди.

— Какво безсрамие! — скръцна със зъби Рихард. — Трябваше да го удариш право в лицето този тип!

— Ах, Рихард, бях като парализирана. Той продължи дълго да ме увещава. После спрях да чувам какво ми говори. Накрая му обърнах гръб и побягнах към къщи. А после ми струваше много усилия татко да не забележи в какво състояние съм. Но на теб трябваше да разкажа всичко.

— И правилно постъпи, Мари. Аз ще... но не, в момента и аз самият не знам какво ще направя. Във всеки случай от сега нататък няма да излизаш повече вечерно време сама на улицата. Уведоми ли Вилхелм за тази среща?

— Представи си само, той още не се е върнал! — изплака тя следващата си грижа.

— Сигурно още работи.

— Но в такъв случай щеше да изпрати някой да ни каже, че ще закъснее! Не, несъмнено му се е случило нещо!

— Не бива човек веднага да си мисли най-лошото. Нека почакаме един час. Аз винаги го чувам, когато се връща. Ако дотогава не се появи, ще изляза да го потърся.

Малките отдавна спяха. Бащата седеше на стола с високо облегалo и кашляше. Беше предпочел да остане в топлата стая вместо да си легне в студената спалня.

Рихард почувства нуждата да бъде сам и отиде в малката задна стаичка, където започна да се разхожда нагоре-надолу, потънал в какви ли не объркани мисли.

Унесено се приближи до силно заскрежения прозорец и на едно място с топлия си дъх стопи гъстата плетеница от ледени цветя за да погледне навън в нощта. Всичко наоколо бе потънало в дълбока тъмнина. Само отсреща в къщата на полковник фон Тифенбах се виждаше един осветен прозорец.

Там живееше жената, която без да знае го беше вдъхновила да напише най-хубавите си стихотворения, жената, чиито образ изплуваше пред него винаги когато седеше самотен пред масата в студената стаичка и с полуизмръзналите си пръсти пишеше онези стихове, които с великолепия си колорит ярко контрастираха на неговия тъжен и печален живот.

Той беше виждал Хедвиг фон Тифенбах само няколко пъти на улицата, но оттогава непрекъснато мислеше за нея. Тя живееше отсреща — можеше да го чуе, ако ѝ извикаше — ала с ужасяваща яснота Рихард съзнаваше, че тя нямаше да е по-недостижима за него, ако домът и се намираше на отдалечена на милиони мили от земята звезда.

Рихард Бертрам седна на масата и се опита да улови в стихове връхлитащите го образи и видения. Но работата не му спореше. Недоволен от себе си, той стана. Беше ли изминал вече онзи час които беше определил за завръщането на Вилхелм Фелс? Отново хвърли поглед към осветения прозорец и изведнъж се стъписа.

Какво беше това? Там отсреща, пред отворения прозорец не се ли виждаше силуетът на някакъв мъж? Какво търсеше този човек там посред нощ? Рихард напрегна зрението си до краен предел и втренчи поглед в прозореца като хипнотизирай. След малко изненадано извика:

— Подвижна стълба!... А-а, значи някой е влязъл с взлом!

Той премина през всекидневната възможно по-спокойно, за да не разтревожи бащата, взе от масата ножа, останал там още от вечеря, и владеейки се добре, бавно затвори вратата зад гърба си. После се втурна стремително по стъпалата и изхвъркна през задната врата.

С известни затруднения се покатери на зида, а оттам скочи от другата му страна. Той гледаше само към отворения прозорец и затова не видя, че зад полуотворената врата, водеща към двора, вече стояха полицаите. Тежкото вино бе възбудило въображението му. Със светкавична бързина в мислите му се заредиха картини на опасности, застрашаващи обожаваната от него жена, както и различни възможности да ги предотврати. Той стисна ножа между зъбите си и бързо се закатери по подвижната стълба.

Ето че се добра до отворения прозорец. Неговата любима лежеше вързана на леглото, а някакъв непознат тип с великанско телосложение се обърна в този момент към прозореца, за да избяга през него с плячката си в ръце. Рихард изобщо не помисли, че не е по силите му да се мери с такъв Голиат, и скочи в стаята.

— Назад, подлецо! — изкрещя той.

Същевременно се опита да сграбчи ръката на взломаджията, ала успя да хване само някаква огърлица. В същия миг вратата рязко се отвори. Полицаите нахлуха в помещението.

Борман нададе яростен вик. Видя, че е загубен, ако не съумее да си пробие път.

Вахмистърът се стъписа.

— Бога ми, това е Борман! — извика той. — Дръжте го! С другия сам ще се справя!

Той се нахвърли върху Рихард Бертрам, който съвсем слисан с лявата си ръка стискаше златната огърлица, а в десницата си държеше ножа и изобщо не разбираше какво става около него. Само вдигна отбранително ръце, ала така създаде впечатление, че се кани с ножа да защитава своята плячка. В следващия миг, преди да успее да каже и една дума, той безмълвно рухна, ударен от палката на полицаия, която имаше олово в единия си край.

— Хайде, елате насам, мерзавци такива! — изрева Борман. — Ще се простите с живота си, всички до един!

Той започна да рита и да удря около себе си, но четиримата полицаи с все сила се вкопчиха в него и хванаха ръцете му. Револверът на Борман гръмна два пъти, куршумите му се забиха в стените, разкъсвайки копринените тапети. Великанът изпадна в дива ярост. В този момент върху него се нахвърли и вахмистърът, който се беше справил с Рихард, и го сграбчи за врата. С люто проклятие Херкулесът се строполи на пода, ръцете и краката му незабавно бяха вързани.

— Слава Богу! Справихме се! — с облекчение въздъхна вахмистърът. — А сега да се погрижим за госпожицата!

Тъкмо развързваха Хедвиг, когато всички останали обитатели на къщата се притекоха, изплашени до немай къде. Но с изключение на нейните родители полицаите не позволиха на друг да влезе в стаята. Девойката не беше губила съзнание нито за секунда и им разказа всичко, каквото се беше случило.

— Единият от тези типове дойде по-късно от другия, нали? — попита вахмистърът.

— Не знам. Бях заспала. Когато се събудих, бях вече наполовина вързана. А после ме оставиха да лежа така, че можех да виждам само едната страна на стаята.

— Познавате ли този младеж?

— Не.

Никой не познаваше Рихард.

Борман най-добре от всички знаеше какво го очакваше — за дълги години да бъде жив погребан в затвора. Тук и дума не можеше да става за разнежване или благородни чувства. Той кипеше от гняв заради провалянето на плана за освобождаването му. Дали можеше да разчита на Капитана и занаятчията? Особено ядосан беше на този младеж, който му попречи в последния момент. Ако този тип не се бе намесил, Борман отдавна вече да се беше спуснал по спасителната стълба.

— Хей, момчето ми — подсмихна се вахмистърът. — ти си нарисувал нещо на лицето си! Но въпреки това те познахме. Признаваш че си Борман, нали?

— Проклето ченге! — изфуча великанът. — Ако ми бяха свободни лапите, щях да...

— Добре, добре — засмя се полицаят. — Ако не се лъжа, за няколко години сега ще сложим на лапите ти вериги!... Но я ни кажи как всъщност успя да се измъкнеш от „Бастилията“?

Гадна усмивка се плъзна по суровото му лице. В Борман заговори неговата дива природа, за която бе удоволствие да повлече със себе си и други хора към неизбежна гибел.

— Какво ти се ще толкоз много да узнаеш, а? Ха, че ако аз съм здравата загазил, защо тогава да щадя другите?... Ключарят Арнолд ме пусна от килията.

— Невъзможно!

— Че попитай го сам!

— А кой е този младеж? — Вахмистърът посочи към Рихард. — Навярно е новак от бандата, а? Взел си го да го учиш на занаята, нали?

— Я виж ти, колко сте били хитри вие, ченгетата!

— Как попадна на него?
— Това си е моя работа!
— Откъде взе тази хубава стълба?
— Ей тоя ми я осигури.
— Значи той е вече изпечен негодник! Но все ще го върнем някак към тясната пътечка на благотелта. Хайде, момчета!

Двамата бяха пренесени на сигурно място в шейната, която полицаите бяха докарали от главното управление.

Ударът, който бе зашеметил Рихард, съвсем не беше лек. Съдебният лекар, прегледал незабавно изпадналия в безсъзнание млад човек, заяви, че е възможно още дълго да лежи в несвяст. Поради тази причина узнаха кой е той едва след като дойде свещеникът на затвора Матезиус, който добре познаваше Рихард.

[1] Стиховете са превод на Вержиния Христова и Веселин Радков. ↑

9. ЗАД РЕШЕТКИТЕ

Вестта за влизането на крадци с взлом в дома на полковник фон Тифенбах силно развълнува населението, а уплахата на хората се засили още повече, когато разбраха, че спечелилият си зловеща слава великан Борман, за когото със сигурност знаеха, че се намира в „Бастилията“, е извършителят на престъплението.

После обедните вестници публикуваха следната новина:

„Днес сутринта полицията установи самоличността на съучастника на великана Борман — това е писарят Рихард Бертрам. Той е осиновено дете на почтения някогашен военен шивач Бертрам, живущ на Васерщрасе номер 10.“ Хората прочетоха това съобщение и пак потънаха в своето ежедневие. По-дълготрайно то погълна съзнанието на живеещите на Васерщрасе и най-вече на обитателите на къщата на номер 10.

Тази новина направи изключително силно впечатление на още други две места. Преди всичко в дома на Соломон Розенбаум, собственика на заложената къща, Лена седеше в стаята си и мечтаеше. Внезапно тя чу по стълбите да се приближават припрени стъпки, вратата рязко се отвори и в стаята влезе баща ѝ с вестник в ръка. След него се появи и майката, която кършеше ръце.

— Какво има? — попита изплашената Лена. — Какво се е случило?

— К'во се е случило ли? — повтори Розенбаум, — Грамадно, непоправимо нещастие се е случило, от което по-лошо не може да има по света!

— Но кажи най-сетне де! — извика Лена.

— Да, ще кажа! Огромна загуба е сполетяла дома на Соломон Розенбаум! Мойто дете има твърде меко сърце и затуй раздава пари без да мисли дали ще влязат обратно в наш'та къща!

— Пари ли? А-а, значи става въпрос само за пари? Предполагах, че е станало нещо по-лошо.

— Пари? Само пари? — разсърдено повтори евреинът като размаха пред очите на дъщеря си смачкания вестник. — Не ми говори тъй презрително за парите! Те са богатство, величие, щастие, върховно блаженство! Само тогаз можеш да се чувстваш човек, когато имаш много пари, ама много пари! И не бива да ги пръскаш с лекомислие. А ти си го направила и ще загубиш всичките пари!

— Защо? Не съм давала пари, които има опасност да загубя!

— Тъй ли? Не ме ли принуди да дам голяма сума за онази верижка от злато? И не даде ли парите на Бертрам, поета?

— Да. Обаче няма начин да загубя онези пари.

— Ами к'во ще стане, ако заложената срещу сумата верижка се окаже крадена?

Лена го погледна изненадано.

— Какви ги говориш! Един поет не може да краде!

— Тъй ли? Не може ли? Ами ако не само краде, ами и влиза в къщите на хората с взлом?

— Татенце, ти си болен! Искаш да кажеш, че Рихард Бертрам е взломаджия, така ли?

— Ще ти го докажа. Самата ти спомена, че името му е Рихард Бертрам.

— Да.

— Нали той ти беше казал, че живее наблизо, на Васерщрасе?

— Да, на номер 10.

— А също призна, че е писар, дето преписва разни неща на хората срещу пари, нали?

— Да, така каза. Да не би това да е позорно?

— Не. Позорното е, че го пишат в тоз' вестник: „Днес сутринта полицията установи самоличността на съучастника на великана Борман — това е писарят Рихард Бертрам. Той е осиновено дете на почтения някогашен военен шивач Бертрам, живущ на Васерщрасе номер 10.“ Туй не е ли ужасяващ позор?

Лена пребледня като платно.

— Господи Саваоте! — възкликна тя. — Това ли пише тук? Невъзможно е! Не може да е той! Сигурно имат предвид друг човек.

— Тогаз го виж със собствените си очи!

Розенбаум ѝ подаде вестника. Тя посегна и го взе. Започна да чете, ала буквите затанцуваха пред очите ѝ. Беше девойка, която упорито преследва своята цел. Уплахата неочаквано я беше разстроила, но тя бързо се овладя, наложи си спокойствие и още веднъж препрочете съобщението. После се отправи към вратата.

— Ще докажа, че е невинен! Баща ѝ я хвана здраво за ръката.

— Къде отиваш?

— При Рихард Бертрам!

— При него? Не чу ли, че е в затвора, дето седят мошениците, взломаджиите и спипаните бандити?

— Тогава ще отида там!

— Боже Аврааме! Ти си луда! Нима мислиш, че ще те пуснат да влезеш?

— Ще го уредя!

Лена направи крачка напред. Изглеждаше твърдо решена да изпълни намерението си. Майката беше извън себе си. Тя плесна с ръце и извика:

— Какви ги измисляш, дъще, живот мой! Нима ще допуснем детето ни да отиде в затвора, дето има престъпници и хора, от които човек може да купи часовници, пръстени и стари вещи, но които не бива да посещава, и то на такова място?

— Пуснете ме! Въпреки всичко отивам!

Тогава Соломон Розенбаум изведнъж изгуби търпение. Той насила накара дъщеря си да седне на стола и каза:

— Обясни ми най-напред, к'во ще правиш в затвора!

— Ще го спася!

— Ти си своенравно същество и ний винаги сме те оставяли да вършиш, к'вото си щеш. Затуй си въобразяваш, че ще минеш с глава през стената. Но ти си разумно момиче и няма да правиш безсмислени жертви. Хайде открито да си поговорим за таз' работа! Как смяташ да го спасиш?

— Като докажа невинността му! Бертрам беше у нас до след полунощ. Може ли тогава да е извършил кражба? За един такъв взлом са необходими приготовления.

— Ами направил ги е онзи Борман или пък... Евреинът млъкна. По лицето му си личеше, че съвсем се беше слисал.

— Какво ти е Соломоне, живот мой? — попита жена му.

— Сетих се за един човек, за когото изобщо не помислихме — за Капитана!

— Капитана! Боже на нашите деди!

— Да — кимна Розенбаум. — Капитана е подготвил този взлом и е наредил да бъде извършен, за да спаси великана!

— Какво ме засяга това? — хладно попита Лена. — Само заради намеренията на Капитана Рихард Бертрам не бива да бъде сполетян от такова нещастие.

— Че кой е казал, че ще го сполети нещастие? Бъди разумна дъще, живот мой? Баща ти е умен. Той ще ти каже как да я подхванеш таз' работа. Тоз' Бертрам или е с Капитана и тогаз е разбойник, или пък не е от бандата му и тогаз би могло да е невинен. Ала дори и да е невинен, то значи Капитана има нещо наум с него и ще трябва да оставим всичко така, както си е.

— Да го оставя да загине? Никога!

— Дъще, дъще! — предупредително възкликна старият. — Нима съм рекъл, че ще го оставим да загине? Не. Той е поет и ако е невинен, няма да позволим да изпадне в беда. Но не бива лекомислено да се хвърляме надолу с главата в грижи, тревоги и страх. Ако е невинен, ще изчакаме малко и ако още не го пускат от пандиза, ще идем там и ще докажем, че оназ' вечер е бил при нас. Но преди всичко да изчакаме Капитана да ни посети, за да разберем дали ни разрешава да спасим автора на „Тропически картини“.

— И дотогава той трябва да чезне в затвора?

— Но туй ще са само няколко дни. Искаш да се караш със съда, щом е невинен и щом е възможно самите те да го пуснат в най-скоро време? Кротувай Лена, живот мой! Нека имаме търпение, докато нещата се изяснят!

Второто място, където вестникарската новина за Рихард Бертрам произведе още по-силно впечатление, отколкото сред другите хора, беше домът на княз Ван Зом.

Непознатия от Индия седеше на писалището си, а пред него лежеше разгърнат вестникът с толкова важното съобщение.

Рихард Бертрам, живущ на Васерщрасе номер 10! Не можеше да бъде друг освен младия писател, когото преди време князът беше последвал в книжарницата на Щрикрод, и когото беше дарил тъй неочаквано, като му отне всяка възможност да му благодари. Оттогава по някои по-особени причини мислите на Ван Зом често се връщаха към Рихард Бертрам. А ето на във вестника пише, че върху този клетник е паднало тежко подозрение.

Ван Зом продължаваше да размисля.

На местопрестъплението беше арестуван и великана Борман, за когото всички знаеха, че е член на бандата на Капитана. Сама по себе си тази вест не беше новост за Ван Зом. В известна степен самият той бе станал причина за задържането на Борман. Всичко е трябвало просто така да се случи. Но оттук нататък князът виждаше нещата малко по-различно от властите или пресата. Той знаеше, че в случая става дума за удар, подготвен от Капитана, а където Капитана и Борман участваха съвместно, там винаги се намесваше и дяволът. Тогава не беше трудно почтен човек да бъде въввлечен в голямо нещастие. Сигурно нещо подобно се е случило с онзи писар и поет Рихард Бертрам, който няма нищо общо с нахълтването на крадците в дома на Хедвиг фон Тифенбах.

Потънал в мислите си, князът отпусна чело върху дланта си. После посегна към една малка камбанка и позвъни. Появи се красив младеж с умни, открити и честни черти на лицето, един от онези, които Ван Зом

беше довел със себе си, представяйки ги за своя прислуга. Всъщност те бяха никому неизвестни тайни полицаи от други места.

— Антон, спомняш ли си моето нареждане от завчера? — попита го Ван Зом.

— Много добре!

— Изпълни ли го?

— Според силите си. При тези думи по лицето на слугата се плъзна доволна усмивка — Сближаването лесно ли беше? — Онова, което правиш с удоволствие, никога не ти е трудно. — Къде се срещна с камериерката? — В една близка гостилница я изчаках да излезе и тогава предприех атаката, и то успешно. Вечерта отново се видяхме. Това се повтори вчера предиобед и вечерта пак. Утре вечерта вероятно ще изляза заедно с нея.

— Чудесно. После ще се опиташ да я придружиш до дома ѝ. В най-близките дни ще имам нужда от човек, който много добре знае разположението на стаите в дома на господарите ѝ. Предполагам че ще бъда обран.

— Вие? — възкликна Антон. — По-добре да се откажат от подобно нещо! Напъха ли си някой тук носа без позволение, ще му го надупча със сачми!

— Това не съвпада с моите намерения, драги.

— Така ли? Ами какво? Да не би да искате да се оставите да ви ограбят?

— Разбира се! Антоне, знаеш при какви условия съм те взел да работиш при мен, също така знаеш какво доверие имам в теб.

— За ваша светлост ще мина и през огън!

— Е, е! Огънят е малко опасна работа!... И така, за мен е много важно да узная кой ще вземе плячката — той или тя.

Слугата направи смаяна физиономия.

— Мътните го взели! Правилно ли разбрах? Те... те двамата ли се канят да ви ограбят?

— Да. Или лично, или чрез трети лица.

— Аха, сега загарявам. И вие нарочно няма да им попречите.

— Да. Естествено, за да мога после по-сигурно да ги разоблича. Е, Антоне, свързе ли се от смайването си?

— Да... Но и онова, което чух, беше...

— Антоне, запомни едно: добрият слуга никога не се учудва на каквото и да било нареждане на своя господар. Никога! Ясно ли е? И така, да предположим, че обирът действително се извърши. Дали ще е възможно още на същата вечер да узнаем къде са скрили плячката?

— Ще имам ли шперцове на разположение?

— Ще имаш всичко необходимо.

— Тогава моля да ми разрешите да си помисля два часа.

— Съгласен — кимна Ван Зом. — Надявам се всичко да мине както ми се иска. При двамата Волф бях попаднал на лъжлива следа, поне що се отнася до самоличността на онзи непознат. Сега обаче предполагам, че съм на верен път. Скроил съм един дързък план и съм извършил какви ли не подготвителни работи. Няма да ни навреди, ако ти намекна това-онова. Долу край реката живее един стар корумпиран аптекар, който заради различни прегрешения е изгубил правото да упражнява професията си.

— А-а, старият отровител, който минава също и за конски доктор ли?

— Да. Когато неотдавна враният жребец взе да куца и лечението йа ветеринарния лекар не даде желаните резултати, без знанието ми кочияшът го завел при онзи мошеник и неговото лекарство бързо подействало.

Кочияшът...

— Имате предвид новия таен агент?

— Шшшт! Не се говорят такива неща, дори и на четири очи! При аптекаря той е надушил нещо като „човешки дивеч“ и затова често го е посещавал. По-късно започнал да взема със себе си и нашия Фридрих.

— Тъкмо той е подходящият човек!

— Да, има нюх на хрътка! Донесе ми различни сведения. Един момент!

Князът позвъни три пъти. Веднага след това влезе Фридрих.

— Ваша светлост?

— Да си подочул нещо ново? — попита Ван Зом.

— Да.

— Важно ли е?

— Кой както го разбира. Метнах стария, че уж не мога да се разбирам с вас. Казах му, че сте страшно стиснат и капризен. Впрочем искам и да се оженя, а ваша светлост не иска и да чуе подобно нещо.

— Че това е цял роман! Ами тогава върви и се жени! — засмя се неговият господар. — И коя е годеницата?

Фридрих направи физиономия, сякаш му се налагаше да глътне четка.

— Ами... онази... Йете!

— Йете ли? Че коя е тази „богиня“?

— Метър и петдесет висока, шейсет сантиметра обиколка в раменете, дебела е като буре, а ръцете й са като сарфалади.

— Света Венеро от Медичи! И чия дъщеря е тази грация?

— Тя е единствената дъщеря на аптекаря, ако не се броят четири други, които още не са омъжени.

Ван Зом се разсмя на глас.

— Но ако съдя по думите ти, йете е омъжена, а?

— Била е. Сега е вдовица и майка на три деца. Решил съм да стана пастрок и на четирите осиротели създания.

— Разговаря ли вече със стария?

— Не.

— Ами с Йете?

— И с нея не. Но те очакват да го направя в най-скоро време. Заедно с вдовицата и трите осиновени деца ще се нанесе да живея в горната стаичка. Ще получа и едно приземно помещение, както и половината от избата.

Фридрих разказа всичко това най-сериозно.

— Ти си за завиждане! — подхвърли Ван Зом.?

— И понеже тук не се чувствам добре, а там съм открил такова щастие, то е логично, че ще избира най-хубавата част.

— Но Фридрих, да не се наложи после да съжаляваме. Не обичам да гледам как някой си играе с чувствата на човешките сърца!

Очите на слугата изпуснаха гневна светкавица.

— Ваша светлост има право — каза той. — Но какво да се прави, когато един звяр в човешки образ избива и измъчва безброй хора? Нямам ли право да се нахвърля върху него и да го сграбча, дори и ако неколцина други получат в схватката няколко драскотини? В крайна сметка това е самоотбрана... Не, винаги ще се изпреча на пътя на един такъв звяр без много-много да питам дали няма малко да го заболи, него, или пък друг от котилото му!

— Имаш известно право, Фридрих. Постъпи, както сметнеш за необходимо!

Четвърт час по-късно Ван Зом се качи в шейната.

— Карай към Васерщрасе! — заповяда на кочияша.

Още в ранни зори по нареждане на прокурора в жилищата на задържаните от последната нощ бе извършен най-щателен обиск. Той остана безплоден, ала в едно друго отношение имаше ужасяващ резултат. При вестта, че неговият храненик е заловен при кражба с взлом, старият Бертрам получи силен кръвоизлив и не след дълго бе мъртъв. При съобщението на полицейските служители за арестуването на сина й, както и за конфискуването на машината му, майката на Вилхелм Фелс избухна в безумен смях. Когато се опитаха да накарат сляпата жена да говори, тя

издаваше нечленоразделни звуци. Полицейският лекар заяви, че разсъдъкът ѝ се е помрачил.

Когато Ван Зом се появи на сцената, вече изнасяха мъртвеца от къщата. Малките плачеха и пищяха така, че да ти се скъса сърцето. Мари бе толкова сломена от мъка и болка, че не бе в състояние да възприема каквото и да било. Баща ѝ — мъртъв, любимият — изгубил честта си, а брат ѝ — заловен при кражба с взлом. Това бе повече, отколкото можеше да понесе дори толкова силен дух като нейния.

Князът не губи време в празни приказки, бяха нужни дела. Той се разпореди да настанят сляпата жена в подходящо заведение. После поиска да го откарат до съответната служба, където заяви готовността си да стане настойник на малолетните деца на Бертрам и на Мари. Властите проявиха задоволство, че този случай намери щастливо разрешение и ето как без никакво бавене или спънки Ван Зом получи желаното право на попечителство.

Следващата му крачка беше да натовари сирачетата на собствената си шейна и да нареди да бъдат откарани при онези възрастни хора на улица Зигесщрасе, където преди време „шлосерът“ беше направил посещение във връзка с планирания взлом. Многото нови неща и впечатления помогнаха да прилъжат децата и да ги накарат по-бързо да забравят тежката загуба. Но Мари остана няма и безразлична към всичко около себе си. Главата ѝ беше толкова замаяна, сякаш бе получила силен удар с тежък предмет. Сърцето ѝ като че беше спряло... Дълбоката тъга я правеше безчувствена. Тя чуваше онова, което ѝ говореха, понякога отговаряше, ала нейната мъка и страдания я бяха обладали с такава сила, че нищо не бе в състояние да събуди в нея интерес или съчувствие.

Така измина и този тъжен мрачен ден, а после настъпи и ново утро.

Пастор Матезиус, свещеникът на затвора, обикаляше килиите на „Бастилията“. Първият когото той посети този ден, беше Бор-ман. Великанът лежеше проснат възник върху голия под и не направи и опит да се надигне, когато видя, че свещеникът влиза при него.

— Е, Борман, няма ли да станете!

— Остави ме на мира бе, стари шарлатанино!

— Борман, Борман, вървиш все по-бързо към своята гибел.

— Петнайсет години пандиз... за да ги изкарам, нямам нужда от твоите църковни песнопения.

— Размислихте ли за вашите показания? Нима искате с лъжите си още повече да утежните вашето...

— Върви по дяволите, проклет проповеднико! Щом видя мутрата ти,

започват да ме сърбят ръцете!

— Мой дълг е да ви посетя, Борман. Моля ви да се разкаете! Вкъщи имате жена и малко невинно момченце...

Той бе принуден да млъкне. С богохулно проклятие великанът скочи на крака и като разтърси пред очите на духовника веригата на ръцете си, изкрещя:

— Гаден мазник! Ако някой пак ми напомни за малкото хлапе, ще му извия врата!

Дълго след като затвори вратата на килията му, свещеникът продължаваше да чува крясъците и ругатните на побеснелия Борман. Бавно и натъжено той крачеше по мрачните коридори, после влезе при ключаря Арнолд, вече затворник. Потънал в мрачни размисли, Арнолд седеше на своя нар. Щом видя пастора, той се надигна и неохотно го поздрави.

— Е, Арнолд, днес пак ли ви разпитваха?

— Да.

— Направихте ли признания?

— Признания ли? Че какво да признавам?

— Не може да отречете, че без помощта ви великанът не би могъл да излезе от затвора!

— Цялата работа и за мен си остава загадка — продължи да упорства ключарят.

— Ще ви осъдят, Арнолд!

— Ще се защитавам докрай!

— Че какви ли аргументи бихте могли да приведете във ваша полза?

— Три! Първо, тук няколко служители разполагат с ключове. Второ, Борман никога няма да издаде истинския виновник, а ще натопа онзи от надзирателите, на когото иска да си отмъсти.

— И трето?

— Трето, известно е, че Капитана е всесилен. Твърде възможно е той да го е измъкнал от „Бастилията“.

— Но това е малко вероятно, Арнолд. Съветвам ви просто да кажете истината.

— А вас, господин пастор, ви съветвам да не се бъркате в работи, които не ви засягат!

Обикновено арестуваните, задържани по едно и също дело, получават по възможност отделни килии. Затова и Рихард Бертрам бе затворен в друго отделение на „Бастилията“.

Когато пасторът се приближи да неговата килия, той видя, че вратата ѝ е отворена. Надникна вътре. Там беше асесорът Шуберт заедно с лекаря

на затвора. Арестантът лежеше на земята в състояние, което будеше състрадание.

Сламеникът беше разкъсан така, че Рихард се беше проснал направо върху разпиляната слама. Двамата господа бяха влезли току-що и поздравиха кратко свещеника. После асесор Шуберт, който изпълняваше задълженията на съдия следовател, се обърна към ключаря на отделението с думите:

— Говори ли нещо?

— Да, но само несвързани глупости.

— Как така глупости? Запомнихте ли нещо от тях? — — Ами имаше много рими.

— Странно! — О, той само се опитва да ни води за носа, господин асесор! Само се преструва, че се е побъркал. Знам ги тия. Този тип се прави на буйно луд! Това винаги е последното средство, към което прибегват такива хора, щом попаднат в капана. Този тук използва поезията. Не престава да съчинява стихове.

Ключарят грубо се изсмя.

— Защо сте му дали този разкъсан сламеник?

— Самият той го разкъса. Така се разбесня, че както изисква правилникът за вътрешния ред, бяхме принудени да го оковем.

Изглежда асесорът не беше безсърдечен човек. Той поклати глава и се обърна към съдебния лекар:

— Смятате ли, че тази верига е необходима?

— Ако симулира, да! Но ако състоянието му наистина е лошо, тогава това е голяма жестокост!

— Надявам се няма да е особено трудно да различим истината от измамата.

Очите на Рихард Бертрам бяха затворени. Никакво движение, ни най-малко помръдване не показваше, че е още жив. Лекарят се наведе над него и извика:

— Бертрам!

Никакъв отговор.

— Я го побутнете! — посъветва асесорът.

Лекарят сложи леко длан върху главата му, ала напразно. Натисна малко по-силно. Засегна мястото, където беше ударен с палката. Рихард нададе болезнен вик. Очите му се отвориха и с неописуем израз се втренчиха в застаналите до него мъже.

— Бертрам! — повторно извика лекарят.

— Госпожице Лена! — прошепна задържаният.

— Елате на себе си де!

— Вие ни спасихте!

— Съвземете се, човече! Сега ще бъдете отново спасен!

— О, колко много лъскави монети!

В обърканото си съзнание Рихард се занимаваше със сумата, която беше получил от бащата на Лена Розенбаум благодарение на решителната ѝ намеса. Ала присъстващите мъже разтълкуваха думите му по опасен за него начин.

— Аха! — обади се асесорът. — Мисли си за обира!... Моля, продължете!

— Само пари ли бяха?... Нямаше ли и скъпоценности? — попита лекаря.

— Да, и една златна верижка. Мъжете се спогледаха.

— Има предвид онази скъпоценна огърлица — прошепна асесорът, — която е държал в ръката си, когато са го заловили.

— И нищо друго ли? — продължи разпита си лекаря.

Тъй като Рихард не отговори, той го разтърси леко за рамото.

— Нищо друго ли нямаше освен огърлицата?

По бледото лице на младежа пробяга лека радостна усмивка.

— И вино... онова ми ти ядене... бях толкова гладен!

— Върви, че го разбери! — ядно промърмори лекаря.

— Поговорете с него още малко! — настоя съдебният съдия.

— Кой ви даде вино и храна?

— Кой ли? — привлечено и някак отнесено повтори Рихард.

— Коя е тази Лена?

— Лена ли?... Морската сирена.

При последните му думи очите на младежа заблестяха. Той разтвори широко ръце и обърнал лице към високото зарешетено прозорче, унесено започна да декламира:

На дъното на синьото море, където не звучи глас земен, потънал в дрямка там стои и ни зове на морската сирена замъка вълшебен...

— Преструва се! — прошепна асесор Шуберт в ухото на лекаря.

— Пред нас е един ненадминат майстор на симулациите!

— Опитайте да продължите разпита! Изглежда на вас е склонен да отговаря.

— Бертрам, кажете ми...

Лекарят не довърши изречението си, понеже Рихард неочаквано продължи да говори, и то с такъв тон, сякаш бе потънал в някакъв далечен благотворен сън. Той протегна ръка като че ли в непосредствена близост

пред себе си виждаше същество от плът и кръв.

— Нощ, нощ, моя нощ!

Но не Лена, друга жена бе неговата „нощ“. После неговият размътен разсъдък насочи мислите му в друга посока. Върху лицето му внезапно се изписа панически страх.

— Назад, подлецо! — пронизително извика той, безсилно се отпусна върху сламата и очите му се затвориха.

Асесорът остана силно изненадан.

— Тези думи ме карат да се замисля, господин докторе.

— Защо?

— Защото след като ги изрече, той повторно изпадна в безсъзнание.

— Твърде често ги казва тези думи — подхвърли ключарят, —
твърде често!

— Заплашително ли звучат? Тъй както сега? Или по-скоро изразяват
внезапна уплаха?

— Заплашително. Сякаш се кани да се нахвърли върху някого.
Асесор Шуберт вдигна ръка.

— Точно тези думи е извикал някой в стаята на госпожица фон
Тифенбах. Ясно са ги чули двамата полицаи, застанали на пост при
вратата, водеща към двора. Ще имате ли добрината да опитате да разберем
още нещо от него, господин докторе?

Лекарят отново се наведе над Рихард и попита:

— Кой е този подлец, кого имате предвид?

Но Рихард не отговори. Изглежда той изобщо не съзнаваше, че в
стаята има други хора. Лекарят повтори въпроса си. Като видя, че няма
резултат, сложи длан върху болезненото място на главата на арестанта.
Тогава Рихард силно трепна, сви юмруци и с див глас изкрещя:

— Назад, или ще те понижа! Не бива да й причиняваш никакво зло!

Очите му опасно искряха, всичките му мускули изглеждаха
напрегнати.

— На кого не бива да се причинява никакво зло?

— На нея!... На нощта, на нощта, на нощта!

— Коя е тя?

По лицето на Рихард се изписа учудване. После с тих и нежен глас
започна да рецитира друго стихотворение: Когато над голямата река се
спусне бавно вечерта и бързо вятърът игрив докарва хлад и здрача сив,
тогава горската царица отново вече е на крак с настъпилия скоро мрак и
буди всички чудеса заспали кротко през деня. Тропическата нощ
вълшебна! Походката и — палми разлюлени цветя красят одежди и зелени

със знак един-единствен на ръката възпира вятъра, огънал дървесата...

Лицето му изразяваше силен копнеж. Тя вдигна глава към ниския таван и продължи:

Веднага щом на утрото зората сипва сбогува се тя пак, оттегля се за сън, а нежният и дъх с роса обсипва цветя, треви, дърветата навън.

Царице!

Чуй ти моите песни, моя зов, политнали към теб под нощния покров!

После млъкна, напрежението му се изпари и бавно се отпусна назад.

— Известни ли са ви тези стихове, господин асесор? — попита лекарят.

— Да. Случайно ги знам. Това е „Тропическата нощ“ от стихосбирката на някой си Алмансор.

— Той ги знае наизуст и с тази „Тропическа нощ“ свързва някои свои представи. Струва ми се, че действително е изпаднал в умопомрачение, може би вследствие на внезапна уплаха, може би и вследствие на... а-а, сега ми хрумна нещо... нали неговият баща умря?

— Да, съвсем внезапно.

— А той знае ли вече?

— Не.

— Би трябвало да го заведем при трупа на баща му.

— Това наистина е добра идея! Ако умопомрачението му е чиста симулация, може да се предположи, че при неочакваната гледка на трупа той ще бъде завладян от чувства, които трудно се прикриват и маската му ще падне.

— Да, ако е маска. Но в момента твърдя, че не се преструва. Състоянието му е сериозно. Точно заради това очаквам, че щом му покажем мъртвеца, ще дойде на себе си.

— Тогава да не се бавим, господин докторе!

След около половин час пред гробищата спряха две шейни, от които слязоха председателят на съда заедно с асесора и съдебния лекар, следвани от двама полицейски служители, които водеха Рихард Бертрам.

Със сериозно изражение и тържествени стъпки господата влязоха в дома на покойниците и пристъпиха към ковчега на стария Бертрам.

— Бертрам — обърна се асесорът към Рихард, — знаете ли къде се намирате?... Отговорете ми!... Нима не чувате, че ви се говори!

Всички погледи бяха отправени към нещастния млад човек, който стоеше изправен пред смъртното ложе на баща си с белезници на ръцете.

— Бертрам — каза лекарят с по-силен глас, — вие стоите пред мъртвец, стоите пред трупа на вашия баща!... Ето го!... Познахте ли го?

Той смъкна савана от трупа, ала Рихард изобщо не вдигна очи.

— Приближете се! — заповеднически каза председателят на съда.

И тази заповед не стигна до слуха на задържания. Един от полицаите го побутна напред и обърна главата му в желаната посока. Без да иска с едната си ръка допря болезненото място на черепа му и Рихард веднага извика. Посегна към главата си. Погледът му се вторачи в мъртвеца.

С голямо напрежение всички очакваха резултата от тази ужасна среща. Но Рихард огледа трупа с празен поглед, без да прояви никакви признаци, че го е разпознал. Асесорът размени въпросителни погледи с останалите и вдигна рамене.

— Отведете го! — нареди председателят на съда. — Да си вървим.

— Какво ще кажете, докторе? — обърна се председателят на съда към лекаря, когато отново се настаниха в шейната.

— Действително е изпаднал в умопомрачение. Личи си и по празния му безизразен поглед. Невъзможно е един толкова млад и неопитен човек да симулира толкова убедително.

— Ах, драги докторе, виждали сме и къде-къде по-млади престъпници, по-изпечени и от възрастни негодници!

— Но той не би могъл да се владее чак в такава степен! Не е лесно дори и за най-закоравелия престъпник да види пред себе си трупа на собствения си баща.

— Прав сте, но още не съм съвсем убеден. Можем да опитаме още нещо. Утре е погребението. Нека присъстват малките деца и синът. Ако и тогава остане напълно безразличен, вече съм склонен да вярвам, че не симулира.

10. АЛМАНСОР

По същото време княз Ван Зом стоеше облечен и готов за излизане, този път като Непознатия от Индия.

— И така, Фридрих, добре внимавай! Знаеш, че скоро очаквам посещение. С моя гост ще разговарям в работния си кабинет. Ти ще чакаш в преддверието. Щом позвъня и поискам чаша вода, това ще е знак да отидеш на поста си.

— Какъв пост?

— Ще ми донесеш чаша вода и ще кажеш, че домоуправителят иска да представи желаната от мен сметка. После ще се върнеш в преддверието и ще влезеш в гардеробната. Там ще пропълзиш под масата, покривката е достатъчно дълга, за да те скрие. Няма да изпускаш из очи шкафчето с бижутата и ще чакаш да видиш какво ще се случи. Нали добре познаваш скъпоценностите, които се намират там?

— Много добре.

— Ще кротуваш, каквото и да се случи! После ще провериш какво липсва, ще направиш списък, ще го пхнеш в плик и ще ми го донесеш като току-що пристигнало писмо! Ако се наложи, ще ти напиша указания върху него. Ще ги прочетеш още в преддверието, за да знаеш какво да правиш. Ясно ли е?

— Да е ясно — ясно е, ала все още не мога съвсем да го проумея.

— Предполагам, че докато ме няма, моят гост ще влезе в гардеробната ми, за да се позанимае с онзи шкаф. По какъв начин ще се развият събитията не мога отсега да кажа, но ти ще ми съобщиш всичко писмено.

— С други думи гостът ви има намерение да гепи туй-онуй, а?

— Вероятно. А сега стига приказки! Разпoredи се да впрегнат шейната! Антон ще дойде с мен.

Не след дълго Ван Зом седеше в шейната и по пътя изцяло потъна в мислите си, беше достатъчно честен пред себе си, за да признае, че при цялата хитрост и грижливост, с които беше подходил към своята трудна задача да спаси честта на Герхард Бург и да разкрие Капитана, отначало бе постъпил късогледо. С непростимо упорство се опитваше само по заобиколни пътища, чрез двамата Волф, да се добере до сведения за личността на своя противник! И съвсем обяснимо се озова в задънена улица. След провала можеше спокойно да размисли и да намери правилния

път, но това можеше да му се удаде от самото начало, ако беше...

Ван Зом се усмихна. Усмихваше се на собствените си грешки и несъвършенство. Сега самият той се беше изправил пред онова „ако“, пред което всеки човек поне веднъж в живота си застава. Навярно трябвало е да се случи точно така, а може би и запознанството с двамата Волф да не е съвсем напразно. По всяка вероятност пак щеше да се наложи да се разправя с тях.

Преди всичко трябва да подготви точен удар срещу онзи, в чието лице, както му се струваше, беше разкрил главния престъпник — Капитана.

Той се отби при своята съюзничка Улрике фон Хелфенщайн и откровено ѝ разказа как стоят нещата. Когато узна за несполуката му при двамата Волф, тя се смути и като че малко се отчая.

— Значи все пак...! — каза тя. А Ван Зом допълни изречението, което само от учтивост Улрике не довърши.

— Вярно е. Човекът, на когото възлагахте толкова надежди, се провали. Моля ви, нека назоваваме нещата с истинските им имена! така е. Но ние няма да спрем дотук. Започнах други разследвания, които ме наведоха на нови планове и този път мисля, че не се заблуждавам. Врагът няма да ми се изплъзне повторно. Само чуйте!

Той разкри пред Улрике най-новите си замисли, които бяха толкова дръзки и нечувани, че тя се изплаши и енергично започна да протестира:

— Не, ваша светлост, това което казвате, е абсолютно невъзможно!

— Събитията, които ще се случат през близките дни, ще докажат дали съм бил прав или не. Нека ви разкажа какво очаквам да се случи оттук нататък!

Докато той говореше, очите на неговата слушателка се разширяваха все повече и повече. Тя не можеше да повярва, че ще стане така, както твърди Ван Зом. Но той нито за миг не загуби самоувереността си.

— Дайте ми само време за действие! Скоро пак ще се видим.

След тези думи той се сбогува и остави Улрике фон Хелфенщайн силно развълнувана, което бе лесно обяснимо. Ван Зом беше подкрепил своите твърдения с основания, над които тя отново и по-спокойно започна да размисля. И колкото по-дълго и по-задълбочено ги обмисляше, толкова по-вероятни ѝ се струваха догадките на княза. Изпълнена с напрежение, тя зачака по-нататъшното развитие на събитията.

Междувременно Ван Зом направи посещение на банкера фон Хелфенщайн — от чиста учтивост, нищо повече. Ала неочаквано то придоби особено значение с факта, че банкерът не беше у дома. Завари

само госпожа Нора фон Хелфенщайн. Тя посрещна госта изключително любезно, защото беше много горда да види в дома си човека, който живееше извънредно затворено и уединено. Този рядък случай тя използва, за да му направи няколко полушеговити упрека, които князът обезсили с думите:

— Искане ми се да ви докажа на дело — каза той, — че не съм закоравял отшелник. Само че ще трябва да ми помогнете да приведа необходимите доказателства. Ще разрешите ли да ви помоля да ме посетите заедно със съпруга си още тази вечер?

Неочакваната покана бе приета с големи благодарности. Князът се усмихна и я увери, че удоволствието било изцяло на негова страна. После продължи пътуването си с шейната. Отби се още при полковник фон Тифенбах, за да се осведоми за състоянието на Хедвиг.

В дома на полковника нямаше други гости. Единствената тема на разговор в семейството беше обирът с взлом. Полковникът похвали бдителността, находчивостта и деликатността на полицията, която вместо да призове дъщеря му в главното управление, я беше разпитала в дома им. Самият съдия следовател беше дошъл на крака.

Тъкмо когато разговаряха за тези неща, се появи слугата и съобщи, че асесор Шуберт е дошъл.

— Аха, сигурно има нещо ново и важно! — обади се полковник фон Тифенбах. — Помоли го да влезе!

След като младият съдия следовател поздрави дамите и беше представен на Ван Зом, той се обърна към домакиня с думите:

— Много ви моля за извинение, че ви смущавам, още повече, че нямам спешен повод. Господин полковник, идвам само с един въпрос.

— С удоволствие — на ваше разположение съм — отвърна Тифенбах, — На четири очи ли ще разговаряме, или негова светлост може да...

— Но разбира се, че може! — увери го асесорът. — Няма нищо поверително. Става дума за обвиняемия Бертрам.

— А-а! — обади се Ван Зом. — Никой не е в състояние да обясни как великанът Борман е могъл да се съюзи с този младеж.

— И за мен остава загадка.

— Бертрам направи ли признание?

— Нямах възможност да го разпитам. Той или лежи напълно безучастен към всичко наоколо, или пък бълнува.

— Или се преструва! — допълни полковникът.

— Точно така. Отначало и аз предполагах същото, но сега стигнах до

убеждението, че и дума не може да става за симулация от негова страна.

— В такъв случай може да се направят някакви изводи от неговото бълнуване! — Не, никакви! Той само възкликва: „О, нощ, нощ, нощ!“ Или пък декламира стихове.

— Известни стихове ли?

— Хмм... в едно стихотворение става дума за морска сирена, а другото е озаглавено „Тропическа нощ“ и е от една стихосбирка на Алмансор.

— Странно!

— А изглежда, че изпитва и телесни страдания. Целият му сламеник е разкъсан. Може би под влиянието на силна болка. Днес го заведохме пред ковчега на баща му. Мислехме си, че ще го накараме да проговори... но напразно. А утре... е, точно това е въпросът, който ме води при вас.

— Моля ви, говорете!

— Господин полковник, сигурно вече сте чули, че пастрокът на Рихард Бертрам е умрял от уплаха, нали?

— Разбира се! — възкликна Хедвиг, изпреварвайки баща си. — Това е ужасно! Синът — престъпник, бащата умира от уплаха, а малките дечица остават сирачета! Казват, че това семейство живеело отсреща на улица Васерщрасе, тъй че от нашето жилище се виждат техните прозорци. Просто ме побиват тръпки... не бих могла да погледна натам!

— Наистина, оттам за вас дойде голямо зло — каза асесорът, — ала аз изпитвам известни съмнения, че младият Бертрам е бил съучастник на Борман. Липсва ми една брънка от цялата верига — как така великанът се е измъкнал от затвора, за да отиде при този никакъв писар?

— Има две обяснения — намеси се Ван Зом. — Ако Бертрам действително е виновен, той не е имал възможност да обсъди с великана кражбата непосредствено преди извършването ѝ.

— Тук няма никакво съмнение.

— Следователно планът е скроен от трето лице. Господин асесор, помислихте ли вече за Капитана?

— Естествено. Борман твърди, че е бил пуснат на свобода от ключаря Арнолд, ала Арнолд решително отрича. Не дава да се спомене подобно нещо и твърди, че само Капитана може по неизвестен начин да измъкне великана от затвора.

— Не е изключено — обади се Ван Зом.

— Но моля ви! Че какво ще стане с полицията и съдилищата, ако речем при всеки по-заплетен случай да си измиваме ръцете с тайнствения Капитан?

Князът остана невъзмутим:

— Ако Бертрам наистина е виновен, той също е подчинен на Капитана.

— Добре, нека го предположим, ваша светлост! Самият вие смятате ли, че спечелилият си толкова зловеща слава Капитан си служи с такива хора?

— Не. Очаквах да стигнете до този извод. А с това стигаме и до втория случай, господин асесор — Бертрам е невинен! Госпожица фон Тифенбах каза, че оттук се виждат прозорците на жилището му. Е, ами щом е възможно да се хвърли поглед дотам, то възможно е да се хвърли поглед и оттам насам. Моля ви госпожице, кажете ни, у вас светеше ли, когато бе извършено престъплението?

— Да.

— А сега си представете този дребничък романтичен поет Рихард Бертрам, който непрекъснато рецитира стихове... помислете си и че всичко, което човек прави в мигове на умопомрачение, най-често е отражение на действителността! И така, Бертрам е застанал на прозореца си точно по въпросното време. Поглежда насам. Съзира фигурата или по-скоро силуета на някакъв мъж... не забравяйте — посред нощ... и веднага подозира, че става нещо лошо. Силата на неговото въображение, което този път налучква истината, рисува пред него ужасната картина на грабеж с взлом, на обир и убийство, и незабавно последвал призива на сърцето си, той се втурва да предотврати престъплението.

Асесорът се усмихна снизходително.

— Хубаво, много хубаво!... Обаче невинният Бертрам е бил въоръжен и в момента на залавянето си е държал в ръката си златна верижка!

— Нима и за това няма обяснение? Борман как се е прехвърлил през зида?

— Разполагал е с много хубава стоманена подвижна стълба, с чиято помощ е проникнал през прозореца. Полицията вече знае, че е минал през една къща на Васерщрасе. В джоба му са намерили ключ от къщата на номер десет.

— Добре. А сега да се върнем на Бертрам! Разпознат ли е ножа, който е имал у себе си?

— Да. Сестричето и братчето на обвиняемия дадоха показания, че той е собственост на Бертрам.

— А къде е бил обвиняемият преди извършването на престъплението?

— Тук малките не можаха да дадат никакви сведения. Той има по-голяма сестра, но в следствие на голямата уплаха, тя е загубила ума и дума. Успя да си спомни само, че брат ѝ не си е бил у дома за вечеря. Върнал се е едва по-късно и е отишъл направо в стаичката си, ала след известно време отново забързано е излязъл някъде.

— Точно това исках да узная — каза Ван Зом. — Позволете ми да продължа със заключенията си! И така, Бертрам отдалече зърва крадеца. Взема решение да осуети престъплението. Неговите близки биха му попречили и затова той предпочита да не им казва нищо, за да не ги тревожи. Грабва ножа, тичешком се спуска по стълбите на двора и като се прехвърля през зида, попада в двора на съседите. Откъм задната страна на къщата забелязва подвижната стълба на Борман и я използва. Прозорецът е отворен и младежът влиза в стаята, където заварва престъпника. Нахвърля се върху него, изтръгва златната верижка от ръката му и замахва с ножа, било за да го нападне, било за да се защити. В същия миг полицаите нахлуват в помещението. Виждат го с верижката и с ножа в ръце и го повалят с палка.

Учтиво и внимателно асесорът изслуша Ван Зом. После кимна и каза:

— Ваша светлост, спомням си, че двама полицаи, които са били на пост при вратата, водеща към двора, са дали показания, че са видели някакъв човек да скача от зида, да притичва през градината и да се изкатерва нагоре по стълбата. После отгоре се разнесе вик: „Назад, подлецо!“ А след това...

— Да, да! — извика Хедвиг. — Това бяха думите, които чух и аз!

— Неколкократно чух от устата на бълнуващия Бертрам същия вик — добави асесор Шуберт.

— В такъв случай предположението ми е вярно — заключи князът. — А освен това съществува още един важен пункт, който току-що ми хрумва. Докато бълнува, Бертрам рецитира някакво стихотворение. Знаете ли в кое издателство са излезли стиховете на Алмансор?

— Издадени са от Щрикрод... тук на пазара.

Ван Зом закри очите си с длан, сякаш търсеше нещо определено в паметта си.

— Залагам главата си — каза той след малко с уверен тон, че Рихард Бертрам е невинен.

— Ние, трезвомислещите юристи, сме дебелоглави хора — усмихна се асесорът. — Все ни се иска да имаме необоримо доказателство!

— Ще ви намеря такова доказателство, господин асесор! Само ми дайте още малко време!

— Ще се радвам, ваша светлост! Макар нашата професия да ни е направила малко по-безчувствени, ще ни е жал да ни падне в ръцете младеж с досега неопетнена репутация и невинен. Във всеки случай тук бяха направени интересни внушения и се надявам утре да напреднем в работата си макар и малко. Обвиняемият все още не е с всичкия си, но съдът е на мнение, че погребалната церемония на баща му дълбоко ще го разтърси и ще го накара да дойде на себе си.

— А може би има друго, още по-просто средство — обади се Ван Зом. — Но за него ще поговорим утре, господин асесор! Ако ми разрешите, ще ви посетя следобед, за да си поприказваме.

Асесорът се поклони в знак на съгласие.

— Да очаквам ли — отвърна той колебливо, — че господин полковникът по същия начин ще прояви интерес и съчувствие към Бертрам...

— Разбира се! — намеси се полковникът. — Започвам да вярвам, че Бертрам е невинен.

— Това ми дава кураж да изрека молбата си. Господин полковник, бихте ли присъствали на погребението заедно с вашата съпруга и вашата дъщеря?

Тифенбах вдигна и двете си ръце, сякаш да се защити.

— Не ми се сърдете, — господин асесор, ала човек не обича да посещава гробищата, без това да се налага от особен случай.

— О, много съжалявам, господин полковник! Ако Бертрам най-неочаквано види вашата дъщеря...

— Глупости! — грубо го срязва полковникът. Князът направи помирително движение с ръка.

— Държете ли на отказа си, господин полковник? Ако самият аз дойда, за да взема милостивата госпожица?

— Вие? И вие ли искате да отидете на погребението? Извинете ме, но не ви разбирам съвсем.

— Е, тогава съм принуден да говоря за онова, което смятах да споделя с господин асесора утре. Неотдавна в книжарницата на Щрикрод срещнах един младеж, който очевидно бе в тежко материално положение. Научих, че е написал томче със стихове за издателството на Щрикрод, че се казва Рихард Бертрам и живее на улица Васерщрасе номер десет. Това са безпристрастните факти. А сега следва моето предположение. Ей там отсреща, в бедняшкото си жилище поетът Рихард Бертрам може би вечер след вечер е стоял и не е отделял поглед от осветения прозорец, на който понякога се е мяркал силуетът на една лъчезарна девойка. Той, детето на

мизерията, се е виждал в мечтите си отвъд в този дом на благоденствието и щастieto, при сирената на морското царство...

— Самият вие сте поет, ваша светлост! — засмя се асесор Шуберт. Но млъкна под изпълнения с упрек поглед на Хедвиг.

— Смятам, че в случая — отвърна Ван Зом, — животът с ярките си противоречия се е оказал най-големият поет. Отсреща — мрачната уличка на мизерията и лишенията, а тук — гордата улица на щастieto. На единия бряг съществува човешка мъка, беднотия, нещастие, всичко грозно и потискащо, и всред цялата тази сиромашия живее един гладуващ поет, в плен на мечтите на своето сърце, безпомощен, предоставен на жестоките удари на неизказано безмилостната съдба. Един свършен мечтател. На другия бряг има благосъстояние, щастие, младост и красота. Моля ви, дайте ми възможност да кажа още няколко думи! Когато преди време заварих в книжарницата на Щрикрод полуживия от глад Рихард, аз веднага разпитах за него. Винаги съм изпитвал слабост към особеното, нестандартното, господин асесор, защото и в собствения си живот съм преживял не едно и две странни неща. Накратко казано, след броени минути знаех всичко за младия Бертрам и в ръката си държах томчето с неговите стихове. Тези стихотворения никак не са лоши. Вероятно в тях авторът им е възвеличал своята непозната любима. Тук на земята той е бил низвергнат, хората не са му обръщали внимание, животът се е отнесъл към него сурово и безмилостно... затова той смело е посегнал към звездите. Уважаеми господа, само така си представям един даровит поет!

Ван Зом огледа хората около себе си. Никой не намери дума да му възрази. Полковникът и асесор Шуберт бяха забили поглед в килима пред себе си, а Хедвиг си играеше с гривната и разсеяно зяпаше през прозореца. След малко Непознатия от Индия отново се обади:

— Ще ви дам един цитат като пример за неговата поезия и за неговия начин на поетично изразяване, а после ми се иска да попитам, дали е възможно авторът на тези стихове да е свързан с груб и недодялан тип като Борман:

*Походката ѝ — палми разлюлени,
цветя красят одежди ѝ зелени.
Със знак един-единствен на ръката
възпира вятъра, огънал дървесата...*

Може би с подобни чувства в сърцето Бертрам е стоял в онази вечер на обира и е гледал насам. Не твърдя, че е било точно така, но мисля, че е възможно. Той е забелязал престъпника и се е втурнал, за да спасява любимата си, А ето каква награда получи — намира се в следствения арест, и то изпаднал в умопомрачение.

Тогава Хедвиг вдигна глава и учудено погледна Ван Зом в очите.

— Познати са ми тези стихове. Нали още при първото ви посещение ви показах онази стихосбирка. Наистина ли авторът им, поетът Алмансор, е този Рихард Бертрам?

— Да.

— Боже мой!

Асесорът отново поклати глава.

— Странно! Кажи-речи като единствена собственост на задържания е намерена само една стихосбирка от Алмансор, и то със забележки по полетата, чието богатство на мисълта направо ме смая. А строфата, която току-що ни рецитирахте, младежът е рецитирал многократно наизуст на висок глас в килията си. А сега твърдите, че той е авторът на тези песни?

— Убедете се сам! Попитайте неговия издател Щрикрод! Направете им очна ставка! Господин асесор, тикнали сте в затвора именно Алмансор. Издателят му го беше оставил да гладува... а сега заради онези, които искаше да спаси, лежи окован във вериги!

Хедвиг припряно скочи на крака.

— Трябва да бъде освободен! Господин асесор, моля ви, освободете го!

— Това не става тъй бързо, детето ми! — опита се да я успокои баща ѝ.

— Първо ще видим какво въздействие ще окаже погребението върху арестанта — добави асесорът.

— Аз също ще дойда! — извика Хедвиг. — Ваша светлост, настоявам да изпълните обещанието си! Ще минете да ме вземете, нали!

— Ако разрешат вашите родители!

— Не мога да откажа позволението си — обади се полковникът, вече склонен за положителен отговор — но все пак ми се ще със сигурност да знам дали Бертрам действително е поетът Алмансор.

— Ще доведат книжаря Щрикрод в килията му — заяви асесор Шуберт. — Самият аз ще рязпоредя.

След като Хедвиг остана сама в стаята си, тя се загледа насреща в тъмната постройка на Ваеерщрасе. Наистина ли там се бяха родили онези стихове, които толкова често я бяха възхищавали?

Още дълго девойката остана на прозореца, потънала в мислите си.

11. ИЗКУШЕНИЕТО

Когато вечерта каретата на банкера фон Хелфенщайн спря пред дома на Непознатия от Индия, князът току-що се беше върнал. Ван Зом хвърли кратък поглед през прозореца и чертите на лицето му се изпънаха. Изведнъж усети онова, което изпитва всеки пълководец при започването на решителна битка.

Слугата Антон стоеше до своя господар.

— Значи камериерката те покани да отидеш при нея, така ли? Това ме радва. Дали някой друг от прислугата ще те види?

— О, не! Камериерката внимава да не опетни доброто си име.

— Хубаво! Не знам колко дълго ще останат тук моите гости, но за мен е важно да ги държиш под око, след като се върнат от посещението си при мен.

Лицето на Антон придоби хитровато изражение. Цялата работа е извънредно простичка.

— Какво искаш да кажеш?

— Ако се оставя господарите да ме изненадат в техните стаи. Ван Зом се усмихна.

— Великолепно! Няма да разполагаш с никакво време да се измъкнеш и ще се скриеш, за да ги наблюдаваш, нали?

— Точно това имам предвид. Вярно, че камериерката ще припадне от страх, но аз най-спокойно ще си правя наблюденията.

— Можеш да кажеш на камериерката, че господарите ѝ ще се върнат едва в полунощ, а аз пък ще се погрижа да се приберат по-рано. Проследи онова, което ще се разиграе в спалнята, разбира се, ако не се лъжа в предположенията си.

— Ще се скрия под някое от леглата.

— Така направи! Как ще се измъкнеш после оттам, твоя работа, приятелче! Ако се окаже, че с моите догадки съм улучил истината, щом Хелфенщайнови се завърнат у дома си, ще остана на пост близо до жилището им. Ще ме намериш при голямата чешма. А сега — стига толкова! Звъни се... вече идват!

Князът излезе, за да посрещне гостите си, ала за свое учудване видя, че Нора фон Хелфенщайн беше дошла сама, без съпруга си Франц. Първата ѝ работа беше да обясни на домакина защо е станало така и да го помоли да извини отсъствието на мъжа ѝ.

— Съпругът ми, който не знаеше нищо за нашата набързо направена уговорка, беше вече поел друг ангажимент — каза тя. — Става въпрос за неотложни сделки. Въпреки това той опита да се освободи, но не успя. Не можете да си представите, ваша светлост, колко много съжалява...

— Най-много трябва да съжалявам аз.

— Едва ли мога да се надявам, че моето появяване поне донякъде ще е в състояние да компенсира отсъствието му. Да си призная най-открито — сърце не ми даде да откажа посещението ни. Не ми се искаше да пропусна такъв изгоден случай да прекрача прага на княз Ван Зом като гостенка. Ето защо дръзнах да дойда сама.

— Вие сте ми сърдечно добре дошла — увери я Ван Зом. — Моля, влезте!

Той въведе госпожа Нора в работния си кабинет. Там двамата побъбриха за това-онова, докато Фридрих поднесе яденето в трапезарията.

— Една скромна вечеря на четири очи, уважаема госпожо — усмихна се домакинът. — За съжаление на моя дом му липсва грижовна женска ръка. Принуден съм да ви помоля за снизхождение.

— Този път грижовната женска ръка е налице. Разрешете ми да ви покажа колко приятно щеше да бъде, ако тук се разпореждаше някоя госпожа Ван Зом.

Госпожа Нора започна да сервира на княза и се мъчеше да му угоди по всякакъв начин. След като се нахраниха, тя изрази желание да разгледа къщата на своя домакин. Тя дори не подозираше колко много подпомогна плановете на този човек, пресметнал всичко до най-малката подробност. След кратко привидно колебание той се съгласи.

— Ще ми разрешите ли?... Фридрих ще ни придружава, за да ни осветява помещенията.

Водени от Фридрих, те започнаха да обикалят из стаите. Госпожа Нора се възхищаваше на големия разкош и богатство, които личаха навсякъде. Тя видя редки предмети и чуждоземни скъпоценни вещи, за чиято стойност и за чиито имена едва ли имаше някаква представа. Ван Зом накратко ѝ обясни, че неговите имения в Индия все още били истинският му дом и че в тази къща живеел само временно.

Накрая те се върнаха в работния му кабинет. Сякаш изморена от богатството и пъстротата на видяното, Нора безсилно се отпусна на креслото.

— Очакванията ми бяха големи и дойдох с небивало любопитство, ваша светлост. Вие изобщо не знаете какви приказни неща се разправят по различните приеми. Но действителността надхвърля всичко, всичко, от

малкото мавърче в двореца на султана — до обсипаната със скъпоценности сабя на прославения Нена Сахиб^[1]! Просто няма как да не ви завиждам.

Ван Зом вдигна рамене и изрази съмнение:

— Защо да ми завиждате, почитаема госпожо? Заради някакво си мъртво състояние? Какво толкова видяхте в моя дом? Обзавеждането на един самотен мъж, нищо друго! Повярвайте ми, богатството само по себе си още не е равнозначно на щастие. За какво са ми например моите скъпоценни камъни, всеки един от които струва колкото състояние? За тях не мога да си купя щастие.

— Какво? — изненадано подскочи тя. — Притежавате такива скъпоценности? И вие, лош човек такъв, все още не сте ми ги показали?

— Не знаех, че за вас тази безжизнена материя има някаква стойност и важност.

— Безжизнена материя ли, ваша светлост? О, къде ли по света ще намерите женско същество, на което накитите и скъпоценните камъни да са безразлични? Къде е жената, която с мислите си не би могла да вдъхне живот и душа на тази мъртва материя?

Ван Зом стана учтиво от мястото си.

Той заведе госпожа Нора в съседната стая, в онази гардеробна, за която споменахме по-горе. Там особено биеха на очи два предмета: една стоманена маса за съхраняване на пари и ценности, както и един друг шкаф, висок и широк, изработен от най-фино дърво и инкрустирай по китайски маниер. Ван Зом посочи към металната каса и каза:

— Моят сейф.

В същото време той пхна в ключалката ключ, който имаше езиче с много особена форма, и започна да върти шайба с букви по нея.

— Виждате ли, милостива госпожо — продължи той, — ключалката може да отвори само онзи, който е запознат с нейния секрет. Ако все пак това се удаде на незвано лице, ще го посрещнат самострелящи пистолети. Ето дулата им! Изстрелите не проехтяха само защото ми е известен механизма, който не позволява на оръжията да изгърмят.

— О, Господи!

Госпожа Нора погледна към дулата на пистолетите, зейнали срещу нея иззад отворената врата на касата.

— Мислите ли, че е възможно да ме оберат?

— Изключено, ваша светлост! Та тази каса е цяла крепост!...

Естествено вашите скъпоценни камъни се намират в нея, нали?

Князът отвърна с лека усмивка, чието значение тя тъй и не разбра.

— Не. Те се съхраняват на далеч по-сигурно място. Тук има само

пари и документи.

След тези думи той отвори двете врати на другия широк шкаф. Цяла редица от книги с надписи от златни букви блеснаха с великолепието си пред очите на Нора.

— А-а, вашата библиотека — разочаровано каза тя.

— Госпожо баронесо, често книгите са истинските скъпоценни камъни. Но — той бръкна в шкафа, — я вземете например този том и преценете тежестта му!

Той ѝ подаде една от книгите. Тя беше много тежка и след като госпожа Нора я разгледа малко по-внимателно, забеляза, че държеше не книга, а плоска дървена кутия.

— Отваря се така, както отваряме книга. Опитайте!

Тя извика изумена... пред нея заискриха шест великолепни гривни, украсени с перли, рубини и смарагди.

Баронесата продължи да отваря книга подир книга... навсякъде погледът ѝ срещаше колиета, пръстени, верижки, гривни, огърлици, брошки и какви ли не други бижута.

— Истинско чудо! — възкликна тя с блеснали очи. — Че тази библиотека е по-скъпа от цялата ви къща заедно със скъпоценното ѝ обзавеждане!

— А това момче е по-ценно от цялата останала библиотека — засмя се той, като претегли в ръка една нова „книга“. — Прочетете какво пише тук!

Той обърна към нея гърба на „томчето“. Там бе напечатано: „Les rois des pierres“, което ще рече: „Кралете на камъните“. Князът отвори кутията. Вътре имаше две невзрачни сплескани кожени кесийки, които съдържаха скъпоценни камъни с големина от грахово зърно до лешник.

— Какво е това? — попита тя.

— Най-много са диамантите, има също рубини, сапфири и смарагди — отвърна той с безразличен тон, сякаш ставаше дума за речен чакъл.

Обаче жената стана неспокойна. Беше обзета от някаква необуздаема трескава възбуда.

Ван Зом я наблюдаваше внимателно. Той забеляза треперенето на ръцете ѝ, както и алчния блясък в очите ѝ. Вече беше убеден, че предположенията му не го лъжеха и че постигаше целта си.

— Дрънкулки! — презрително каза той. — И каква ми е изгодата от тези мъртви богатства?... Ей ги на къде си стоят! Каква полза ми носят на мен? Или пък на света?

Силната възбуда ѝ попречи да отговори. Върнаха се в работния

кабинет. Фридрих сервира чая. След малко Ван Зом натисна звънеца. Слугата пак се появи.

— Чаша студена вода!

Това беше уговореният между двамата знак. Не след дълго Фридрих донесе водата.

— Извинете ваша светлост, домоуправителят желае да разговаря с милостивия господар. Той каза, че било много спешно. Става въпрос да ви представи сметките, които още утре в ранни зори...

— Глупава работа! — обади се привидно ядосан Ван Зом. — Простете, милостива госпожо! Но наистина това са неотложни дела.

Тя му показва най-очарователната си усмивка.

— Не искам заради мен да занемарите важните си задължения!

— Дори и ако се наложи да ви изоставя за десетина минути?

— Но моля ви, ваша светлост! Ако знаех, че с присъствието си ви притеснявам и най-малко, веднага бих си тръгнала.

— Само десет минути — възпря я той с едно движение на ръката.

— Благодаря ви. Ей там има вестници и списания! Фридрих, кажи на домоуправителя, че веднага идвам! Нека ме чака долу в стаята си! А ти отиди в конюшната и дай на кочияша указания за после. Изобщо погрижи се долу всичко да е наред! Не ми се иска да преживея подобна разходка като тази сутрин!

— На вашите заповеди, ваше сиятелство!

Щом излезе навън, Фридрих изу ботушите си, промъкна се през вратата на коридора в гардеробната, пропълзя под масата и така придърпа дългата ѝ покривка, че да може добре да вижда големия шкаф.

В това време Ван Зом бавно изпи водата и след като още веднъж се извини, излезе от стаята.

Госпожа Нора фон Хелфенщайн изчака първо две-три минути, после отвори вратата към преддверието и погледна навън. Нямаше жива душа. Веднага припна обратно и се вмъкна в гардеробната. Там тя отвори шкафа, който Ван Зом уж беше забравил да заключи, посегна към книжката със златния надпис „Les rois des pierres“ и измъкна от нея двете кожени торбички. Трескаво избра от всяка торбичка по два-три от най-добрите скъпоценни камъни и ги пусна в ръчната си чантичка. С треперещи пръсти върна кесийките в скривалището им, постави „томчето“ на предишното му място, затвори шкафа и само броени секунди по-късно седеше в креслото си с вестник в ръка.

След по-продължително отсъствие Ван Зом се върна в стаята, където завари Нора фон Хелфенщайн задълбочено да чете списанията.

Между двамата се завърза доста странен разговор. Князът преливаше от духовитост, а гостенката му отчаяно се мъчеше с пресилена веселост да се прави на интересна пред домакина. Ван Зом със задоволство установи промяната в нейното поведение. Той чувстваше как тя с всички възможни средства се опитва да му попречи още веднъж да отиде при шкафа.

Фридрих влезе и на сребърен поднос му предаде някакво писмо.

— Толкова късно писмо? От кого е? — попита Ван Зом.

— Даде ми го кочияшът. Някакъв слуга, когото той не познава, моли за незабавен отговор.

Ван Зом отвори плика. Намирацията се вътре лист съдържаха следните написани от Фридрих редове: „От двете кожени кесийки тя взе няколко скъпоценни камъка и ги прибра в ръчната си чантичка“.

— Вестта е радостна — кимна Ван Зом. — Е, в такъв случай ще трябва да отговоря. Извинете ме, госпожо фон Хелфенщайн! Очевидно съдбата не желае да се насладим на тази вечер, необезпокоявани от никого.

Той извади от портфейла си визитна картичка и написа на гърба ѝ: „След като си отиде гостенката ми, вземи маска номер две!“ После сложи визитката в плик, подаде го на слугата си и го отпрати.

От този момент нататък разговорът им не вървеше. Домакинът изглеждаше изморен, или пък обзет от други мисли. Те все по-мъчно намираха думи, докато най-сетне госпожа Нора решително използва първата удобна възможност да си тръгне.

— Днес направо злоупотребих с любезността ви, ваша светлост. Ще ми позволите ли да се сбогувам с вас? И кога ще ви видя пак у дома?

— Разрешете ми още утре да се осведомя как се чувствате!

— С удоволствие ви очаквам! Тя му подаде ръка.

— А! — разочаровано възкликна той. — Помислих си, че ще ви изпратя до вас.

— За мен е голяма радост, ваша светлост. Хайде, елате!

В преддверието князът собственоръчно наметна на раменете ѝ коженото палто и я придружи до пътната порта, където неговата карета ги очакваше, впрегната за път. Колата на фон Хелфенщайн си беше тръгнала веднага след пристигането на госпожа Нора. Фридрих отвори вратичката на каретата, а после, щом като госпожа фон Хелфенщайн и князът се качиха, отново я затвори и сръчно се метна на капрата при кочияша.

Когато колата потегли, госпожа Нора се почувства в безопасност. Тя изпусна въздишка на облекчение и удобно се понамести на възглавниците зад гърба си.

Щом стигнаха пред нейния дом, Ван Зом ѝ помогна да слезе и с

изискана учтивост се сбогува.

— Маската! — каза той на Фридрих, когато двамата останаха сами;
— И карай бавно обратно!

Каретата едва бе стигнала ъгъла на следващата пресечка, когато от нея слезе един възрастен посивял господин с шапка на главата... Той закрачи бавно към дома на Хелфенщайнови. Когато наближи, остана скрит в сянката на голямата чешма със статуя над нея. Зачака. Оттам виждаше цялата предна фасада на къщата.

След известно време, което се стори на Ван Зом цяла вечност, пред портата, под светлината на уличния фенер се появи влюбена двойка. Скоро момичето се прибра в коридора, а мъжът се отдалечи, ала не след дълго се върна по отсрещната страна на улицата и спря при чешмата.

— Е, какво е положението горе? — заговори го князът.

— Там става нещо което не ми е съвсем ясно.

— Може би на мен ще ми е ясно. Видя ли те друг, Антоне?

— Не.

— А напълно ли те „изненадаха“?

— Имах това щастие.

— Добре. Разказвай!

— Намирах се в спалнята на милостивата госпожа. Това наистина ми струваше огромни усилия и голямо ораторско изкуство. Едва когато убедих камериерката, че най-скришното място е спалнята на господарката, чак тогава се съгласи, Изобщо малката е голямо дяволче и на мен още ми бучи главата от дрънканиците ѝ. Е, по едно време, слава Богу, пристигна кола. Девойчето изтича на прозореца и... как се изплаши само когато видя, че господарката ѝ се връща! Щом обърна гръб на прозореца, вече бях изчезнал от зрителното ѝ поле.

— Беше се сврял под кревата, така ли?

— Естествено! Тя се опита да ме измъкне оттам, ала не я послушах. Взе да ме моли, да ми заповядва... и се разплака... а после беше вече късно. Чухме стъпките на госпожа фон Хелфенщайн в съседния салон. И тъй останах скрит под кревата. Камериерката изтича навън, за да посрещне господарката си. След малко вратата се отвори, жената на банкера влезе в спалнята си и запали светлината. Имах възможност добре да я наблюдавам. Тя бръкна в ръчната си чантичка и... най-неочаквано за мен извади няколко нешлифовани скъпоценни камъка. Успях добре да видя какви са камъните — тя ги изваждаше един по един с връхчетата на пръстите си и внимателно ги разглеждаше срещу светлината. А сега — внимавайте добре! Идва най-важното. Тя отдели един от камъните и го сложи върху

масата. Точно срещу умивалника с тоалетката има издаден от стената цокъл, върху който е поставен неголям часовник. Впрочем този часовник е много скъп, защото е стил рококо или барок. Не разбирам от подобни неща. Само ми направи впечатление, че бяха забравили да го навият. Просто сочеше друг час. Та точно този часовник свали милостивата госпожа, а накрая махна и горната част на цокъла... оказа се, че е кух... и вътре в него скри скъпоценните неща. После постави всичко на предишното му място.

— Ами онзи камък върху масата?

— Точно това не ми стана ясно... До леглото има врата и тя води към коридора, оттам се стига до помещенията, обитавани от банкера. Жената изчезна през тази врата и се бави известно време. Положението ми съвсем не беше удобно и безопасно. Вече бях узнал достатъчно и ми се щеше да си плюя на петите. Измъкнах се наполовина изпод леглото, ала бях принуден отново да се скрия. Жената се върна. За мое учудване тя донесе палто, панталони, жилетка, шапка и...

— Мъжки дрехи, така ли?

— Да, а също брада, както и различни други дреболии, които не успях добре да различа.

— Облече ли тези дрехи?

— Предполагам. Защото излезе от стаята през същата врата... а аз си плюх на петите. В това време моята камериерка бра голям страх. Докато минавах като стрела през салона, за да изляза в коридора, тя се сбогува с мен по покъртителен начин. Тъй, това е моят доклад! Заключениета ще трябва вие самият да си направите. — Да — кимна Ван Зом. — Вече почти съм ги направил. Госпожа Нора се кани тайно да излезе. Ако интуицията не ме лъже, тя има намерение да превърне скъпоценния камък в пари.

— Мисля, че ще напусне къщата през задната врата. Камериерката спомена нещо такова. Тя каза, че именно през тази врата се стигало до покоите на господаря.

— Значи ще чакам при тази врата. Ти оставаш тук! Щом излезе жената, преоблечена или не, веднага ела да ме повикаш!

— Ако се измъкне през задната врата, вие сигурно ще я последвате. Тогава аз какво да правя?

— Ще чакаш тук, докато се върна. За мен е много важно този вход да не остава без наблюдение.

На срещуположната страна на улицата Ван Зом намери голяма порта с широка арка, в чиято сянка се скри. Малко след това отсреща се разнесе лек шум... задната вратичка се отвори и се появи мъж, който бегло се

огледа и бързо се отдалечи. Ван Зом тръгна незабелязано подир него. Двата пресякоха няколко улици, докато най-накрая преследваният от княза човек се спря пред ниска къща.

Това беше домът и заложната къща на вехтошаря Розенбаум.

Когато госпожа Нора фон Хелфенщайн преоблечена като мъж стигна до жилището на Розенбаумови, видя, че входната врата е заключена, нещо напълно естествено в тази късна доба. Но един прозорец все още светеше. Изглежда Розенбаумови не спяха. Тя почука.

— Кой е? — обади се гласът на старата еврейка през пролуката на едва откритата врата.

— Купувач — отвърна Нора, като положи усилия да придаде на гласа си по-дълбок тембър. — Розенбаум вкъщи ли е?

— Че защо да не си е вкъщи? Но вече е много късно и...

— Не приказвай, а отвори! Идвам за една чудесна сделка. Старата пропусна младия господин (поне тя взе посетителя за такъв) да мине покрай нея и да отиде при собственика на заложната къща.

— На какво дължа тази чест? — осведоми се старият, като непрекъснато се покланяше.

— Бих искал да остана насаме с вас!

Розенбаум направи знак на жена си да излезе.

— К'во е туй?

Нора му подаде скъпоценния камък.

Той го взе в ръка и го вдигна срещу светлината. Първо поклати глава, после понамести очилата си и изрови от потъналите в прах боклуци върху една маса едра лупа. Взе я и заедно с лампата се отдалечи в ъгъла, където, обърнал гръб на посетителя, известно време се занимава с камъка. След като се върна, лицето му бе променило израза си. Покашля се нервно няколко пъти, но се опита да симулира безразличие.

— И к'во ще е туй? Камъче, дето му викат яспис или ахат, и дето струва най-много няколко гроша.

— Тогава ми го върни, старче! Ще намеря други хора, които са по-добри познавачи от теб.

Щом Розенбаум разбра, че мошеническият му ход няма да мине, смени тактиката, за да не изпусне добрата сделка.

— Боже Аврааме, ама че е припрян тоз' господин и колко лесно се горещи! Че знайте ли що за камъче е туй?

— Диамант!

— Да ми се скапе черният дроб, ако туй е диамант! Нима господинът ме прави на глупак?

— Слушай, старче, няма да участвам в тази игра! Изглежда заради младостта ми ме подценяваш. Навярно си мислиш, че не те познавам, а? Ето — чети?

Тя поднесе пред очите му лист хартия. Розенбаум хвърли един поглед на написаното и изумено отстъпи назад.

— Тайнописът! Боже Якове! Значи господинът навярно е някой... някой познат на господин Капитана, а?

Предрешената жена се престори, че не е чула въпроса му.

— Разбра ли вече с кого си имаш работа? — попита тя. — А сега кажи честно: какъв е този камък?

— Диамант, да, истински диамант!

— Колко струва?

— Тоз' камък ако се шлифова, хубави пари ще струва.

— По дяволите! Не питам колко ще струва шлифването му, а каква му е стойността, както си е сега!

— Всеки познавач ще ви каже, че е хиляда марки.

— Яда го видя!

Тя се престори, че иска само да го разгледа. Евреинът ѝ върна камъка, а безцветните му очи блестяха от алчност. Жената пхна диаманта в джоба си и подигравателно се изсмя.

— Розенбаум, ти не заслужаваш човек да ти предложи изгодна сделка. Лека нощ, стар кождер такъв!

С пронизителен вик той се вкопчи в ръката ѝ.

— Чакай! Що ми казвате лека нощ, като от добрата сделка ми става най-леко от всичко друго? Останете още малко! Честно ще изчисля стойността на камъка. Отде го имате?

— Какво ти прихваща? Да не би да ме разпитваш? Казвай, колко предлагаш!

— Колко искате? — предпазливо подхвана старият.

— Десет хиляди марки! И това е твърде евтино, понеже не желая заем за камъка, а го продавам.

Евреинът плесна ръце и заекна:

— Десет... хиляди... марки? Боже Израелеви! Ще умра! Ще получа удар!

— Ако не се решиш час по-скоро, ще ти поискам хиляда и петстотин! Да не би да струва по-малко?

— Не, о, не! Даже и нещичко отгоре! Казвам го, щото искам да бъда искрен. Ама шлифването му ще струва още куп пари. Някой златар ще предложи пет хиляди марки, че ще даде и още пет.

— Разбрахме се! Значи десет хиляди марки! Сега ще ми платиш половината, след една седмица — остатъка!

Соломон Розенбаум направи физиономия, сякаш стоеше разтреперан пред ужасна бездна. Струваше му се, че този пазарлък върви прекалено бързо.

— Да платя?... Аз? — попита той. — Че да не би аз да предложих таз' сума, а?

— Нали ти самият каза, че за този камък ще получа толкова пари!

— Да, ама от някой златар. Не от мен. Златарят купува по светло, и то от хора, дето ги познава. А аз съм принуден да купувам вечерта или през нощта и не знам що за човек е онзи, дето ми носи диаманти или стари ръкавици. Въпреки туй ще ви направя едно предложение — веднага давам пет хиляди марки и... нито пфениг повече!

— Лека нощ!

Този път госпожа Нора не се шегуваше. Тя изхвъркна навън като вихрушка. Евреинът веднага хукна подир нея, ала когато се озова в коридора, завари там жена си съвсем сама.

— Де е той? — извика Розенбаум. — Ти го пусна да си върви?

— Че можех ли да го задържа? Той светкавично дръпна резето и само след миг беше навън!

— Боже Господи, отиде великолепият камък! — завайка се Розенбаум. — Струваше къде-къде над двайсет хиляди... а аз предложих пет хиляди!... Ще ми се да си оскубя косите!... Само да не беше хукнал като луд! Щях да му предложа и седем... к'во говоря... и десет хиляди! Жено, ти си мойто нещастие! Ти си последният пирон на ковчега ми! Що го не спря оня господин! А аз го оставих да си тръгне и да изчезне! О, аз съм свършен!

Докато Розенбаум се вайкаше, Нора се върна у дома си. Тя не се нуждаеше чак толкова спешно от пари, така че не беше принудена да продаде камъка веднага. Но вече знаеше стойността на диаманта.

Ван Зом стоеше на отсрещната страна на улицата в един тъмен вход, когато госпожа Нора излезе от заложената къща. Беше използвал времето си да размисля каква ли игра играеше жената на банкера.

След провала си като шпионин в планините при двамата Волф той бе стигнал до убеждението, че трябва да търси Капитана на друго място. После продължи издирванията си и накрая му се притече на помощ не нещо друго, а онова, което хората наричат случайност. Една вечер той минаваше край зида, през който с помощта на забиваните в него железина можеше да се стигне до тайното свърталище, където бандата на Капитана

правеше съвещания. Тъкмо в този момент от него се спускаше загърната в плащ човешка фигура. Ван Зом се стъписа, после плътно се притисна в една ниша на зида и остана там, докато човекът свърна зад ъгъла. След това князът се втурна подир него, по обиколен път го изпревари и се скри в засада. След малко мъжът мина покрай него. Ван Зом беше избрал такова място, че близо до него онзи трябваше да пресече светлия кръг, хвърлян на пътя от уличния фенер. И тогава князът го позна. През следващите седмици продължи да следи подозрителната персона, още по-внимателно наблюдаваше действията му и установи две неща: първо, че човекът, виновен за цялото нещастие на Герхард Бург, не е друг освен... банкерът Франц фон Хелфенщайн. Самият Франц, който играеше ролята на почтен човек, имаше на съвестта си онова, което хората приписваха на Герхард Бург. И второ, Франц фон Хелфенщайн бе не само престъпникът от онова далечно време, той и до ден-дневен си беше мерзавец до мозъка на костите. Водеше тъмен двойствен живот — от една страна се представяше за уважаваният от всички банкер, а от друга, под маската на спечелилия си зловеща слава Капитан извършваше най-страшни престъпления.

Навярно още от онова време Нора фон Хелфенщайн, станала по-късно негова жена, му е била доверено лице и помощник в цялата му позорна дейност. Вероятно този брак не е бил рожба на романтична любов, както се предполагаше на времето, а резултат от отвратителната необходимост, която свързва съдбите на двама престъпници.

След като Ван Зом стигна до горния извод, той насочи всичките си усилия към разобличаването на тази двойка. Но това трябваше да се направи с голяма предпазливост. Необходимо беше да намери доказателства за вината им, за да му паднат в ръцете. Ето защо покани на гости у дома си семейство Хелфенщайн. Искаше да им покаже богатствата си, които щяха да подмамят Капитана и жена му някой път да плякосат жилището на княз Ван Зом.

Тази хитрина действително го доведе до целта му. Обаче самият Капитан, Франц, не се хвана в мрежата на Непознатия от Индия. Той изобщо не дойде на гости, появи се единствено жената. Дали всичко това бе хитър трик от страна на двойката изпечени престъпници? Или пък имаше някакви други причини?

Князът допускаше второто. Доколкото беше успял да се осведоми, бракът на банкера не беше щастлив, макар че това се криеше от хората. Франц и Нора вървяха всеки по своя път, по напълно различни пътища. Свързваха ги единствено вината и злодеянията, а именно те ги принуждаваха в определени случаи да действат заедно. Затова не беше

изключено тази жена да лъже съпруга си... както и обратното.

Ван Зом разсъждаваше така: може би госпожа Нора изобщо не беше казала на мъжа си, че са поканени на гости в дома на Непознатия от Индия. Може би Капитана отдавна да е споменавал пред жена си, че има желание да отиде на гости на княза, за да разузнае там какви са възможностите за някой много голям, грандиозен обир. И когато поканата последвала тъй изненадващо и бързо, госпожа Нора си е помислила, че ще е по-добре сама да използва тази възможност, за да не дели плячката със съпруга си. И тъй като в крайна сметка същата вечер обстоятелствата се подредиха и кражбата стана незабелязано, госпожа Нора имаше намерение лека-полека да превърне богатствата си в пари без знанието на банкера. Не беше изключено тя да мисли, че тези пари ще са ѝ нужни, ако някой ден се раздели с престъпника и заживее свой живот. Така можеше да се обясни и бързото ѝ нощно посещение при Соломон Розенбаум.

Точно дотук бе стигнал Ван Зом в размислите си, когато видя, че госпожа Нора излезе от заложената къща. Той се промъкна подир нея чак до жилището ѝ и установи, че тя пак използва задната врата. Невъзмутимо князът пое в обратна посока, за да се върне при своя доверен слуга. Антон все още чакаше край голямата чешма.

— Мина ли някой оттук? — попита го той.

— Не.

— И банкерът ли не е минавал? „Милостивата“ госпожа ми каза, че бил предприел пътуване във връзка с неотложни сделки.

— Сделки ли? Отишъл е в казиното и е уведомил прислугата, че ще се прибере много късно. Знам го от камериерката.

— Тъй значи! Познато ли ти е казиното?

— Много добре.

— Тогава отиди там! Ще стоиш в общото помещение за посетители. Не пропускай момента, когато Хелфенщайн си тръгне. Бързо изтичай у дома и ми съобщи!

Ван Зом се върна до Васерщрасе, за да разбере дали при евреина е бил продаден скъпоценен камък. Той почука на вратата на заложената къща и жената на Розенбаум му отвори.

— Кой е?

Князът нямаше желание да се разправя с нея надълго и нашироко отвън на улицата и затова енергично бутна вратата, така че притисна жената в стената.

— Помощ! — изкрещя тя. — Соломоне, живот мой, на помощ!

— Мълчете! — сопна ѝ се Ван Зом. — Че кой ви е направил нещо?

Не съм крадец. Но нямам намерение да се оставя да ме разпитвате на входната си врата!

В този момент и вехтошарят подаде нос през пролуката на вратата, водеща към неговата стая.

— К'во има, старо? Да не се е върнал онзи господин с камъка, дето ти...

Едва след това той забеляза нощния посетител и го огледа по-внимателно. После попита:

— Господине, що нахлувате тук тъй? Ван Зом избута двамата към стаята.

— Най-напред влезте! За останалото ще се разберем. Надявам се да ми кажете истината!

— Господине, Соломон Розенбаум нивга не изрича лъжа! А жена ми е самото олицетворение на истината, тъй че би могло да я изографисат на платно като богиня на истината, да я сложат в златна рамка и да ѝ поставят отгоре стъкло за един талер.

— Ще видим дали е вярно. Неотдавна имахте посетител, нали?

— Посетител ли? Да, имахме такъв неотдавна. Туй беше господин равинът Бен Йохаба, който остана у дома почти три дни.

— Нямах това предвид. Говоря ви за тази вечер. Не идва ли тук преди малко един мъж?

— Жива душа не се е мяркала насам! — увери го Розенбаум.

— Странно. И все пак са ви предложили за Продан един диамант.

Току-що самият вие споменахте за някакъв господин, идвал тук със скъпоценен камък.

Двамата видимо се изплашиха.

— С диамант ли? — с несигурен глас попита старият. — Знам ли? Жено, ти знайш ли нещо?

— Нищичко!

— Хора, сами ще се затриете с тези лъжи! Ако продължавате да отричате, веднага ще ви арестувам!

Непознатия от Индия им показва полицейската си значка.

— Боже справедливи! — извика Розенбаум. — Полицай! И то таен! Детектив!

Жената изобщо не продума. Уплахата я беше сковала цялата, а както изглежда ѝ беше отнела и способността да си служи с езика.

— И така, бъдете разумни! — предупреди ги Ван Зом. — Или продължавате да отричате?

— Не, почитаеми господине. Ама вий нали схващате, че един

търговец не казва на всеки онова, дето го знае. Само полицията прави изключение. Тя може да научи всичко.

— Е, добре! Тук идва човек с диамант за продан, нали?

— Да.

— Купихте ли го?

— Че как тъй да го купя аз камъка? Та аз съм беден човек и в цялата къща няма дори петдесет талера!

— Колко му дадохте?

Розенбаум нито за миг не се смути. Беше свикнал на подобни кръстосани разпити. Продължи да упорства:

— Нищо не съм дал и нищо не можех да дам!

— А колко струваше камъкът?

— Знам ли? Че кога съм купувал диамант? Мога ли изобщо да купувам скъпоценни камъни? Знам много добре, к'во струват чифт обувки или ботуши без подметки и токове, ама хич не знам к'во струва един диамант.

— Познат ли ви беше онзи човек?

— Не.

— Никога ли не е идвал при вас?

— Нивга през живота ми!

— Ще се задоволя с този отговор. Лека нощ!

— Лека нощ, уважаеми господине!... Жено, изпрати го и заключи вратата, щото нощта не е приятел на никой почтен човек!

Ван Зом се прибра у дома си изморен. Но не беше време за почивка. Тръшна се облечен на дивана, за да е готов за излизане веднага щом Антон се върне от казиното. Наистина, можеше да си вземе обратно скъпоценните камъни и в отсъствието на банкера, ала не желаше да се лиши от удоволствието да разобличи крадлата пред очите на собствения ѝ съпруг.

Скоро задряма. Когато Фридрих го събуди, беше станало два часа. Антон се върна и доложи, че Хелфенщайн си е тръгнал пеша за дома, докато самият той взел файтона. Ако негово сиятелство побърза, може да стигне до жилището на банкера преди него.

Князът незабавно пристъпи към действие. Накара двамата слуги бързо да си сложат бради и перуки и всички излязоха.

Когато се озоваха пред дома на Хелфенщайнови, от близката църковна камбанария удари два и половина. Пет минути по-късно се зададе банкерът. Той се насочи право към главния вход и тъкмо бе вдигнал ръка, за да дръпне шнура на звънеца, когато пред него се изправи възрастен господин.

— Вие ли сте bankerът фон Хелфенщайн? — учтиво го попита непознатият.

— Да. Какво има?

— Ще разрешите ли да ви помоля за кратък разговор?

— За разговор ли? Сега? Какво искате?

— Приемам разговор, при условие, че е във вашата стая.

— Та кой сте вие?

— Ето ви моята легитимация!

Хелфенщайн видя познатата му полицейска значка и сякаш нож прободете сърцето му. Какво ли искаха от него? Той бързо се овладя.

— Полицейски служител ли сте? Моля, влезте! Позвъни.

— Ще ми разрешите да взема със себе си тези господа, нали? — обади се отново предрешеният Ван Зом.

Франц фон Хелфенщайн бързо се обърна. Видя зад него изправени още двама мъже — Фридрих и Антон.

— Добре, заповядайте! — кратко каза той. — Молбата на полицията е заповед за мен.

Портиерът придружи четиримата мъже нагоре, за да им свети, запали свещите в стаята на банкера и се отдалечи. Привидно неупорядено Хелфенщайн си запали пура и се тръшна в креслото.

— Вземете си и вие! — небрежно подхвърли той. — Ей там има и пури, и кибрит!... А сега бъдете добър да съобщите причината за вашето среднощно посещение!

— Това е много деликатна работа — обясни Ван Зом. — Можем да я уредим само в присъствието на вашата съпруга.

— На моята жена? И таз хубава! В три часа сутринта искате да събудя жена си, да я повикам да дойде за полицейски разпит?

Човекът с полицейската значка вдигна рамене и каза:

— За съжаление сме принудени да настояваме.

— Господине, кой сте вие, че си позволявате дързостта да ми говорите с такъв тон?

— Вече се легитимирах като служител на тайната полиция.

— Хмм, да, легитимирахте се — високомерно рече Франц фон Хелфенщайн, — но не може да отречете, че с подобни полицейски значки са вършени какви ли не безобразия. Ако към това се прибави и необичайно късния час, който сте избрали за служебните си задължения, тогава...

— Достатъчно! — рязко го прекъсна Ван Зом. — Питам ви накратко, ще се отзовете ли на учтивата ми молба, или не. Сега повтарям — той изговори последните си думи бавно и отчетливо, с по-остър тон — да не

усложняват задачата ни и веднага да наредите да събудят вашата съпруга.

— Господине! — избухна Хелфенщайн.

Ван Зом вдигна ръка, сякаш за да го възпре.

— След няколко часа, на разсъмване, ще се оплачете... в случай, че тогава все още имате желание за това.

Изглежда Франц фон Хелфенщайн проумя, че е по-добре да отстъпи. Макар и с ледено изражение на лицето той заяви, че ще помоли домакинята да си направи труда да дойде. Докато крачеше към вратата, тайният полицаи му втълпяваше да не предприема каквито и да било необмислени стъпки, Банкерът се престори, че не го чува.

— Какво става? — попита Нора фон Хелфенщайн, когато мъжът ѝ я изтръгна от сън. — Какво искаш от мен посред нощ?

— Аз ли? Аз нищо не искам! — отвърна той с едва сдържана ярост в гласа. — Но тук са дошли трима господа от полицията, които настояват да разговарят с мен и с теб.

Само за няколко секунди в госпожа Нора се надигна чувство на страх. Дали пък в крайна сметка не бяха вече по следите ѝ? Но това беше напълно изключено.

— Ще събудя прислужницата, за да ми помогне да се облека — каза тя.

— По-добре се облечи сама! Нямам никакво желание да се ядосвам с тези хора до сутринта.

Той си тръгна.

Когато след кратко време Нора влезе в стаята му, Франц фон Хелфенщайн седеше полуизвърнат настрани в едно кресло, докато тримата непознати се бяха настанили на столовете.

— Това е жена ми! — високомерно каза банкерът. — А това, Нора, са господата, които си мислят, че могат да принудят дори личности с известни имена и високо обществено положение да отговарят на въпросите им в три часа сутринта!

С маниера и стойката на кралица тя се отпусна в другото кресло.

— Много си снизходителен, скъпи Франц — подигравателно рече тя.

— Да, и ние признаваме, че съпругът ви понякога е твърде снизходителен — каза Ван Зом високо и ясно с още по-голям сарказъм в гласа. — Онзи, който допуска зад гърба му неговата жена да върви по опасни и съмнителни пътища, той е повече от снизходителен, той е лекомислен!

Тези думи подействаха като искра в буре с барут. Нора скочи на крака, чертите ѝ се разкривиха, но не успя да изрече нито дума. Франц

също беше преbledнял като платно. Очите му искряха, а десницата му посегна към джоба на сакото.

— Какво... какво беше... това? — попита той, като тежко дишаше.
— Какво... дръзнахте да кажете?

Ван Зом забеляза металния блясък на револвер в десницата на банкера, но в същото време и оръжията на тримата мъже заплашително се насочиха към Хелфенщайн.

— Какво беше това ли? — бавно отвърна Ван Зом. — Беше напълно заслуженият отговор на едно предизвикателство. Но нека останем по местата си! Господин фон Хелфенщайн, хвърлете оръжието си! Виждате, че сте в по-неизгодно положение от нас!

Банкерът направи презрителен жест и запокити револвера си на килима.

— Съществуват и такива типове — скръцна със зъби той, — които не си струват куршума. Но ви давам думата си, че още днес ще се разкайвате за дръзкото си поведение!

— Оставете тези празнословия! — сръза го князът. — Нека разкрием целта на посещението си! Едва ли е необходимо точно на вас, уважаемо семейство, да известявам, че тази нощ е извършена кражба в дома на княз Ван Зом, нали?

Нито банкерът, нито жена му отговориха. Но по лицата им се четяха противоречиви мисли.

Докато чертите на Нора ясно издаваха събудилата се уплаха и страх, то лицето на мъжа ѝ сякаш се вкамени. После постепенно по него се изписа учудване, смайване и подозрение. Той хвърли дебнещ поглед първо към тайния полицай, а после и към жена си.

„Значи той действително все още не знае, че съпругата му на своя глава е привела в изпълнение плана за грабежа, който поначало е бил съвместно измислен“, установи за себе си Ван Зом. А на глас каза следното:

— Както виждам, тази новина не ви изненадва. Но аз го очаквах, защото знам, че имате пръст в тази работа.

— Вие луд ли сте? — изрева банкерът и скочи на крака. — Да наредя ли да ви затворят в лудницата?

— Мълчете! — сопна му се Ван Зом. — Да не би да искате да се изложите пред прислугата си, като разоблича вас или жена ви, доказвайки, че сте извършили кражбата? И така, дръжете се спокойно! Давам ви този съвет за ваше добро.

Самоувереното поведение на Ван Зом изглежда имаше резултат.

Франц фон Хелфенщайн отново се отпусна в креслото си. Преди това хвърли зъл поглед на жена си, която полагаше напразни усилия да си сложи маска на ледено високомерие. — Да се върнем на кражбата! — със спокоен тон продължи Непознатия от Индия. — Ван Зом все още няма представа, че е бил обран. Направих моите издирвания и заключения, без да го осведомявам.

Госпожа Нора направи пренебрежителен жест и каза:

— Защо ни досаждате с брътвежите си? Минете на въпроса по същество!

— По същество? — повтори Непознатия от Индия. — Та аз тъкмо това правя. Трябва да знаете, че съм нает като частен детектив в дома на княз Ван Зом. Човек като него, който притежава истински съкровища, се нуждае от подобна закрила и сигурност. На една от моите контролни обиколки установих, че в кратък период от време са изчезнали някои от скъпоценните камъни на княза. Останалото сама можете да си го представите, госпожо фон Хелфенщайн. Зададох няколко въпроса на прислугата и узнах, че...

Тук детективът млъкна.

Пребледняла като мъртвец, Нора се беше облегнала назад в креслото. Съпругът ѝ обаче трескаво премисляше какво ли се е случило в отсъствието му и какво да се направи, за да се предотвратят неприятните последици.

— Значи и двамата мълчите, а? — попита Ван Зом след кратка пауза.

— Не ви разбирам! — с мъка продума банкерът.

— И вие ли не ме разбирате, госпожо фон Хелфенщайн? Една крадла трябва да е умна. Когато разбере, че е разкрита, добре е да направи всичко възможно, за да заслужи снизхождение.

— Крадла ли? — отровно просъска тя, а очите ѝ се втренчиха в него.

— Крадла? — извика банкерът. — Негоднико, ще те смажа!

— По-спокойно! — властно каза Ван Зом. — Госпожа фон Хелфенщайн е долна крадла! Това е. Снощи е откраднала от дома на княз Ван Зом скъпоценни камъни с огромна стойност!

Цялото тяло на банкера се разтрепери.

— Нора, уличи го в лъжа!... Говори де, казвам ти! Тя неколkokратно се опита да проговори.

— То... това... е... лъжа — изрече Нора със заекване.

— Продължавате да отричате? — намеси се Ван Зом. — В такъв случай съм принуден да стана по-ясен. Тази нощ след едно по-продължително посещение при княз Ван Зом, преоблечен в мъжко облекло

и с фалшива брада, някой излезе оттук, за да продаде един от откраднатите камъни. Кой беше той? За съжаление собственикът на заложената къща Соломон Розенбаум предложи твърде малко за него, тъй че се върнахте у дома с празни ръце!

— Това истина ли е? — изпъшка банкерът.

— Лъжи!... Лъжи!

— Принуждавате да докажа пред съпруга ви, че сте крадла. Господин фон Хелфенщайн, сега ще предприема обиск в покоите на жена ви, за да потърся откраднатите камъни. Откажете ли да ми дадете разрешението си, незабавно ще изпратя един от моите придружители за допълнителни полицейски подкрепления. А после в присъствието на цялата прислуга най-официално ще извърша обиск на къщата.

Междувременно Нора си възвърна самообладанието. Навярно беше убедена, че няма да намерят добре скритата ѝ плячка. Тя се изправи на крака и измери тримата мъже с презрителен поглед.

— Лъжи! Нищо друго освен лъжи!

— Е, стига ни вече това нахалство! — рече Ван Зом и даде на Антон знак. — Вие знаете къде са камъните. Заведете там господин банкера! Покажете му скривалището! Но вземете и вашия другар... нужни са ни свидетели!

Банкерът тръгна пръв, а двамата полицаи го последваха. Нежеланият посетител остана сам с госпожа Нора.

Изминаха само няколко минути. После се чуха приближаващи се стъпки. Вратата рязко се отвори. Хелфенщайн се втурна в стаята.

— Крадла! — извика той и скръцна със зъби.

Банкерът свиваше юмруци и дишаше тежко. Беше изпаднал в безмерна ярост.

Жената бавно се обърна към него.

— Ами ти? Ти какъв си?

Изпълненият с голямо напрежение поглед на Ван Зом не се откъсваше от двамата. Дали щяха взаимно да се издадат?

Но за съжаление точно в този момент те се смутиха от Антон и Фридрих, които дойдоха от спалнята. Носеха откраднатите скъпоценни камъни. Появяването им сложи край на нажеженото напрежение, създадо се между двамата Хелфенщайн. Жената и мъжът се отдръпнаха един от друг.

— Господин фон Хелфенщайн — каза високо детективът, — вече вярвате ли в правотата на обвинението ми?

— Няма как да не вярвам — скръцна със зъби банкерът. — Сега не

ми остава друго освен да си тегля куршума! — — На ваше място не бих го направил — обади се Ван Зом с привидно снизхождение в гласа. — Още не виждам наложителна причина за подобна отчаяна постъпка. Никой друг освен нас не знае за кражбата.

Франц фон Хелфенщайн подозрително го погледна.

— Да не би да не направите донесение?

— Зависи единствено от това дали ще се споразумеем. Имам някои условия, при които ще се съглася да пощадя репутацията на семейство фон Хелфенщайн, разбира се, в рамките на законността.

— Говорете, но не искайте от мен невъзможни неща!

— Онова, което ще поискам, е напълно справедливо. Който краде, е или престъпник, или пък има болезнени наклонности. Крадец или крадла бих предал на правосъдието за наказание, ала на една болна жена мястото ѝ не е в затвора. Броено от днес ви давам три дни срок. Ако до изтичането му госпожа Нора фон Хелфенщайн постъпи в съответно болнично заведение, да речем в Роленбург, ще мълча. Даже Ван Зом няма да научи за кражбата. Обаче ако жена ви е все още тук, ще наредя да я арестуват. Обмислете предложението ми и бъдете сигурен, ще няма да отстъпя от условията си нито на йота! Ще се изправим с вас очи в очи само в случай, че ме принудите да действам като ваш противник.

След тези думи князът си тръгна. Двамата му придружители го последваха. Пътем той ги попита:

— Във вас ли са скъпоценните камъни?

— Да. Сега сбирката отново е пълна.

— Какво каза банкерът, когато видя скритите в цокъла скъпоценни камъни?

— Направи такава физиономия, сякаш чуваше еката от тръбите на Страшния съд. Много ми се иска да присъствам на сцената, която се разиграва в момента между банкера и неговата благородна съпруга. Ваше сиятелство мисли ли, че двамата ще се съгласят с тези условия?

— Естествено жената ще се възпротиви, но доколкото познавам мъжа ѝ, той ще ги приеме, иначе... е свършено с общественото му положение. Не вярвам да прояви внимание и тактичност към своята съпруга...

— Защо ваша светлост взе такова сурово решение по отношение на жената? Банкерът е също толкова виновен, колкото и тя!

— Прав си! Имам основателни причини. Направих шахматен ход, с който се надявам не след дълго да матирам противника си.

[1] Легендарен предводител на въстанието на сипаите в Индия през

1857 година. — Б. пр. [↑](#)

12. ОТРОВА...

Франц фон Хелфенщайн изпрати тримата мъже до външните стълби, за да се убеди, че те наистина ще напуснат дома му. После се затича обратно като обезумял. Завари Нора безсилно отпусната в същото кресло, в което беше изслушала и условията на Ван Зом. Тя беше пребледняла като платно, със свръхчовешко усилие на волята банкерът си наложи да не се нахвърли върху нея и да я сграбчи за гърлото. Той кръстоса ръце на гърди и започна да обикаля нагоре-надолу из стаята. Спря се пред нея, огледа я с поглед, в който пламтеше нескрита омраза, и извика:

— Крадла!

Очите ѝ бавно се отвориха, но в тях нямаше и следа от разкаяние или срам. Четеше се безкрайно безразличие, но безразличие, което можеше да бъде резултат единствено на истинско, достойно за завиждане изкуство да се преструва, както и на нечувано самообладание.

— Негодник! — отвърна тя с прозявка, сякаш този разговор ѝ беше скучен.

Юмрукът на банкера се вдигна във въздуха.

— Искаш да те просна на земята ли?

Страните ѝ се зачервиха, устните ѝ потръпнаха, в очите ѝ се разгоря смъртна омраза.

— Да ме удариш ли?... Ще позвъня на цялата прислуга да дойде, за да ме защити от посегателство.

— Позвъни! Нека цялата прислуга узнае защо се отнасям с теб по такъв начин!

Тя се изсмя.

— Заплашваш ли ме? Та кой си ти бе? Пес, който живее благодарение на моята милост! Само една дума от мен и си загубен! Ти, крадецът, контрабандистът, измамникът и убиецът!

Той отново направи движение, сякаш искаше да се нахвърли върху жена си, но тя му отправи безстрашен поглед.

— Овладей се, или наистина ще позвъня и ще събера цялата прислуга! Скъпи ми приятелю, по-добре ще е най-сетне да седнем разумно да си поговорим. Какво доказва изобщо фактът, че онези камъни са намерени у нас?

— Че си ги откраднала!

— О, намират се предостатъчно хора, които имат достъп до стаите

ми! Крадецът просто е помислил, че скривалището при мен е по-сигурно. Скъпоценните камъни действително ли бяха скрити в моята стая? Къде бяха?

— В цокъла под проклетия стоящ часовник. Сигурно добре го знаеш.

— И кой извади камъните оттам... да не би да си ти?

— Не. Единият от полицаите.

— Тъй си и мислех. Той предварително е държал камъните в шепата си и само се е престорил, че ги изважда оттам!

— Да не би да си въобразяваш, че някой ще ти повярва на тези фантастични измислици?

— Дали ми вярваш или не, не е най-важното. В случая съществено ще е единствено мнението на съдията.

— По дяволите! Мислиш ли, че е особено умно да допуснем цялата работа да стигне до съдията?

— Не виждам нищо опасно в това. Че кой е този детектив, който дори не каза името си? Една много загадъчна личност!

— Но все пак нали е...

— Страх те е! — прекъсна го тя. — Ако бях на твое място, щях да го задържа и обезвредя.

Франц само вдигна рамене.

— Имаш заешко сърце! — продължи да му се подиграва тя.

— Приказки! Добре знам какво мога да рискувам и какво не. Стига толкова! Мога ли да разчитам на теб или не? Над главите ни е надвиснала опасност. Как ще я избегнем?

— Най-после започваш да говориш разумно. Ако така поставяш въпросите си, аз нямам нищо против да отговарям. Но със закани или с ругатни нищо не можеш да постигнеш.

— Значи ти си взела камъните, нали? Кога стана това?

— Вчера вечерта. Случаят беше много удобен.

— И са те видели, така ли?

— Никой не ме видя. Подозренията им сигурно почиват на други изводи!

— Какво смяташе да правиш с камъните?

— Преди всичко да ги скрия на сигурно място. Нали човек не може с положителност да знае дали обирът ще излезе успешен по друго време!

— Я не ме убеждавай в подобни измислици! Защо премълча пред мен, че онази вечер Ван Зом е отворил вратите на дома си за нас? Аз щях да дойда с теб. Ама това не ти е било по вкуса. Искала си да измъкнеш цялата плячка само за себе си. Но вече е все едно. С единия от камъните си

отишла при евреина Розенбаум. Той не го ли купи?

Нора най-подробно му разказа за пазарлъка си със собственика на заложната къща.

— Каква непредпазливост! — каза Франц фон Хелфенщайн. — Детективът те е наблюдавал, а после е бил и при Розенбаум! Ето как е узнал всичко. Така си ни поставила в ужасно положение. Този зловещ човек няма да отстъпи от условията си.

Нора пребледня.

— Имаш предвид... онази... онази лечебница... за луди?... И ти... ти ще се съгласиш?

— Че какво друго ми остава?

— Никога, драги! Опитай се и това ще бъде твоята гибел!

— Нора, не се горещи излишно! Нали имаме тридневен срок! Не е задължително още днес да вземем решение.

— Моето решение е взето отдавна — няма земна сила, която да ме заведе в такава лечебница! Имай го предвид!

Банкерът се загледа мрачно пред себе си. Той кипеше от гняв, но не се издаваше. Добре познаваше жена си. Тя беше негов съучастник и знаеше всичко, каквото бе извършил, и затова беше опасна противничка. През цялото време я мразеше — още от онзи миг, когато попадна във властта ѝ и тя го принуди да сключат този ужасен брак. Ала никога не беше показвал омразата си пред нея. В противен случай тя хладнокръвно би го унищожила. Ето защо и този път той се престори на равнодушен.

— Разбирам те. Сигурно е дяволски неприятно да минаваш пред хората за умопобъркан. Но все още разполагам с време. Не се боя чак толкоз от детектива, че да те изпратя в лудница. Най-важното е да видим какво ще бъде поведението на Ван Зом в цялата история. Мислиш ли, че той нищо не знае и че действително ще те посети?

— Разделихме се като добри приятели.

— А може би този загадъчен таен полицаи да има причини да не казва нищо на княза!

— Че какви ли ще са тези причини? По-скоро се опасявам, че след изтичането на дадения срок, този човек безмилостно ще изпълни заканата си. А дори се питам, защо изобщо ни остави вратичка, а не нанесе удара си най-безпощадно. От състрадание ли? Едва ли! Тук надушвам някаква клопка.

— Права си. Толкова неща остават неясни, а ние трябва да знаем точно за какво става въпрос. Много зависи от твоя ум и разум, Нора. Ако князът действително ти върне посещението, ще трябва да го поразпиташ,

без да забележи намерението ти. Но сега... стига толкова! Уморен съм до смърт и искам да поспя няколко часа.

— Да, добре ще е първо да преспим и всичко да решаваме утре. Лека нощ!

След като госпожа Нора фон Хелфенщайн отиде да си легне, банкерът затвори зад гърба ѝ вратата, която свързваше нейните стаи с покоите му.

„Чувства се вече в безопасност!“ — каза си той. „Успях да я успокоя. Това женище ме докара до ръба на пропастта. Но това не бива да се случва повече! Искала е да задържи скъпоценни камъни за себе си, значи да си набави цяло състояние. Вероятно се кани да ме напусне. Е, това ѝ желание ще бъде изпълнено. Да, ще си отиде, но ще отиде там, където ще е безопасна за мен! А аз ще се погрижа всичко да стане без съпротива и без да се вдига излишен шум.“ Утрото след тази изпълнена със събития нощ беше мрачно, влажно и мъгливо. Изобщо не приличаше на декемврийски ден и мръзнейки, хората навъсено крачеха всеки по своя път.

От задната врата на къщата на Хелфенщайнови излезе мъж с червеникава коса и брада, носеше сини защитни очила. Имаше вид на човек, виждал и по-добри дни, който в момента не страда от излишък на средства, но въпреки това още държи на външността си.

Той се насочи към реката, и то към онази част от града, където мизерията се беше настанила в малките бедняшки къщици. Спря се пред стара къща. Тя беше толкова тясна, че до ниската входна врата имаше място само за две прозорчета. Там той почука. Сънeno лице се появи на едно от запотените стъкла, но измина доста време преди входната врата да се отвори.

Онзи, който я откряна, беше висок човек и на всичко отгоре бе само кожа и кости. Имаше остра брадичка, носът му — още по-остър, а пък погледът му — най-остър от всичко друго. Той внимателно огледа непознатия посетител.

— Кого търсите?

— Вас — гласеше отговорът.

— Че нима ме познавате?

— Даже много добре, господин Хорн.

— Мога ли да попитам, къде...?

Това прозвуча като недовършен въпрос. Непосветеният може да предположи следното продължение: „...сме се запознавали?“ В действителност нещата стояха другояче. Доказа го и отговорът на червенокосия.

— Най-отзад — отвърна той.

След това лицето на кльощавия просветна и той каза: — Аха! Значи ви сте... един...

— Добре, добре! Не говорете толкова много, а ме пуснете да вляза!

Посетителят се вмъкна в тесния коридор и продължи до стаята. Там го посрещна задушен и лютив въздух. Вътре на една маса седяха пет грозни жени и правеха пури. Навлажненият тютюн лежеше пръснат по пода, под масата, зад печката, под столовете, по первазите на прозорците, накратко казано — навсякъде. Изпаренията едва се издържаха. Както изглеждаше стаята, тъй изглеждаха и самите жени. Те втренчиха любопитните си погледи в непознатия посетител, ала не казаха нито дума и продължиха да търкалят между пръстите си малките масурчета.

Кльощавият посочи към пейката на печката и рече:

— Седнете, ако не носите никаква извънредна вест, и си запалете една пура! Когато са съвсем пресни, те имат най-приятния вкус. Ха-ха-ха-ха!

— Благодаря, не!

— Че защо не?... Йете, я дай една пура на господина!

Най-дребничката от жените, която правеше най-добро впечатление между тях, взе един готов пълнеж за пура, уви го в горния лист, засука върха й, залепи го с лепило, доста прилично на тиня, ала тъй като този клей се оказа недостатъчен да задържи листа на върха, тя си помогна със слюнка. После подаде на посетителя тази разкошна „хавана“.

Той отказа, като вдигна и двете си ръце.

— Благодаря, госпожо Хенриете. Никога не пуша. Имам болни гърди. Не понасям тютюн.

— Какво? — попита кльощавият. — Толкова ли добре познавате семейството ми? Знаете, че Йете е била женена?

— Да, както сам виждате, драги докторе!

— Доктор ли?... Благороден човек сте... отдавна никой не ме е наричал така.

— Винаги постъпвам благородно и сега съм дошъл отново да го докажа.

При тези думи посетителят, като че случайно, леко плесна с лявата си ръка по лявото бедро. Кльощавият, чиято първоначална професия бе аптекар, но по-късно пропадна до укривател на престъпници и отровител, веднага забеляза и се изправи на крака. По лицето му се изписа израз на уважение и още по-внимателно заоглежда червенокосия.

— Извинете! Действително познавате цялата ми къща, да, дори

знаете и тайния знак. Значи сте човек с висок ранг. С какво мога да ви услужа?

— Имам нужда от помощта ви.

— Елате да слезем долу!

— Татко, татко! — извика най-младата от жените. Намесиха се и останалите: — Татко! Може ли да дойдем и ние?

Старият се спря и въпросително погледна посетителя.

— Знаете ли какво имат предвид?

— Да, скъпи ми докторе.

— Могат ли да дойдат?

— Ако им разрешите!

— С удоволствие. Но ще трябва вие да платите.

— Разбира се. Не съм стиснат. Хайде, елате, скъпи дами!

Цялата компания напусна задушната стая. Аптекарят вдигна капака в пода на коридора. Показа се тясна каменна стълба, която водеше към избата.

В сравнение с ширината и височината на къщата избата беше доста голяма. В предната ѝ част две лампи пръскаха оскъдна светлина. От едно буре в ъгъла аптекарят напълни тенекиена мярка за течности. Червенокосият предпазливо допря устни до ръба ѝ. Това си беше долнопробна ракия от картофи. После той предложи тенекиения съд на жените, които жадно го грабнаха от ръцете му.

По този начин жените си намериха занимание за известно време, а аптекарят заведе своя гост през една задна врата в съседното помещение. На светлината на лампата, която носеше „докторът“, непознатият посетител се изправи пред истински хаос от нахвърляни билки, шишета, други стъклени съдове, кутии и тигли, а сред цялата тази бъркотия като островчета стърчаха няколко столчета без облегалки.

— Нещо тайно ли е? — попита кльощавият.

— Да.

— Тогава ще заключа.

Хорн затвори вратата, подлести я с резето и седна в очакване на едно от малките столчета. В свитата си шепа посетителят показва на аптекаря кокалено копче с твърде странна форма и като изстрелян от пружина старият отново скочи на крака.

— Боже Господи! Самият Капитан!

Другият махна с ръка, прибра копчето и каза:

— Седнете си на мястото и ми отговорете на въпросите!

— Очаквам заповедите ви.

— Известно ли ви е средство, от което... поне временно... човек изпада в умствено разстройство?

— О, има дори няколко, според целта!

— Отбележете си добре — става дума за средство, което после да не може да бъде открито от лекар и да не се установи като причинител на въпросното умопомрачение.

Старият поклати заострената си глава.

— Това е дяволски трудно... и скъпо... скъпо!

— Стига сте го усуквали! Знаете, че плащам всичко, от което имате нужда. Но трябва да го имам още днес до полунощ!

— О, страшно кратък срок! За мъж ли е, за жена ли е?

— За жена.

— На каква възраст?

— На четиридесет. И още нещо: тя може да говори несвързани глупости, но не бива да издава важни неща.

— Невъзможно е да се направи! Да, можеш да объркаш акъла и мислите на някой човек, ала не и да му попречиш да...

— Разбрах вече. Значи нещо друго!

Клюощавият вдигна високо острата си брадичка и забарабани с пръсти по нея.

— Ами какво ще кажете за изкуствена летаргия, нещо като приспиване на волята и духа? Това преминава в сънна болест и накрая води до... хе-хе-хе... ако е необходимо води до безболезнена смърт.

— На първо време летаргията е достатъчна. Носле ще видим. Във всеки случай в продължение на три пъти по двайсет и четири часа жертвата не бива да е в състояние ясно да разсъждава... отначало това е най-важното.

— Три пъти по двайсет и четири часа... хмм! Най-напред силна възбуда, после буйство, последвано от пълна безчувственост и неподвижност. Хмм.

Аптекарят отново се изсмя гадно. Смехът му прозвуча като сатанинско блеене.

— Може да се използва индийски коноп. Или буника. А също и бучиниш. Мандрагора, или пък отровата за стрели кураре, мускарин. След това някои екстракти и...

— Докторе, оставете ме на мира с вашата отровна кухня! Самият начин не ме интересува.

Хорн вдигна глава, сякаш вече беше взел решението.

— Добре. Ще стане.

— Само се пита, както споменах, и което е много важно за мен, дали лекарите ще са в състояние да докажат, че на болната е било дадено да изпие подобно средство.

— Едва ли. Нали няма да търсят в стомаха следи от отрова, а най-напред ще предположат кръвоизлив в мозъка. Церебрален или спинален. Жената изложена ли е на силни вълнения и емоции?

— Понастоящем да, и то как!

— Това опростява нещата. Може би ще е енцефаломалация или пък пареза, парализа, акинезия...

— По дяволите вашите учени дрънканици, докторе! За мен важното е: или-или!

— Добре, добре. Разбрах.

— А как стоят нещата с евентуален смъртен изход?

— Всъщност това е най-лесното, хе-хе-хе-хе! Но все пак ви съветвам този момент да се поотложи с пет-шест месеца, тъй като може да открият наличието на съответното вещество в трупа...

Аптекарят млъкна и двамата наостриха слух. Предната врата на избата шумно изскърца с ръждясалите си панти. Разнесе се мъжки глас и петте жени му отговориха.

— Какво става отвън? — попита Капитана.

Аптекарят напрегнато се послуша още няколко секунди и после каза:

— Няма защо да се безпокоите, господине! Това е един добър мой приятел.

— Посветен ли е?

— Още не е, но се надявам, че скоро и това ще стане.

— Що за човек е той?

— Слуга е на княз Ван Зом.

— По дяволите! Човече, каква непредпазливост! Ван Зом не е наш приятел.

— Знам. Но затова пък в лицето на неговия слуга имаме толкоз подобър приятел.

— Може би тоя тип е шпионин.

[#1 Отровен алкалоид на гъбата мухоморка. Името му идва от латинското ѝ наименование. — Б. пр.]

Хорн отново изблея:

— Хе-хе-хе-хе! Да не съм глупак? Прозирам хората до дъното на душата им. Хе-хе-хе-хе! Тоя отвън няма да е още дълго на служба при Ван Зом.

— Защо? Има ли вече друга служба?

— Кажи-речи, при... хе-хе-хе... при мен.

Капитана хвърли учуден поглед на стария и замислено поклати глава.

— При вас ли? Като какъв?

— Като... като зет.

— Какво? Ще се жени за някоя от дъщерите ви?

— За Йете.

— Човече, внимавайте този човек да не ви води за носа, и вас, и вашата Йете, че и всички нас! Не бива да се доверяваме на хора, които не държим здраво в ръцете си!

— Всичко е наред, господине! Знам от какво се боите, но едно нещо ме успокоява. Този млад човек е учил в гимназия, заради бедността си е бил принуден да работи като келнер, Любимият му предмет е била химията. И като келнер е продължил да се занимава с нея. Просто тя е негова страст. А това ми е добре познато, понеже и самият аз съм преживял същото.

— Че той разбира ли нещо от химия?

— И още как! Този младок е по-умен и от мен, хе-хе-хе!... После постъпил на служба при Ван Зом. Там продължил тайно да прави опитите си. Но господарят му скоро го разкрил и му забранил тази дейност. След като и това не помогнало, унищожил малката му лаборатория, създадена с мъка чрез мизерните му спестявания. Оттогава младият човек е разяждан от омраза към Ван Зом. Той гори от нетърпение да си отмъсти на Непознатия от Индия.

— Как се запознахте с този човек?

— Веднъж кочияшът на княза имаше нужда от моите ветеринарни способности и оттогава стана нещо като постоянен гост в дома ми. Та той въведе онзи момък тук и го запозна със семейството ми. Чисто приятелски отношения! Забелязах, че младежът е луд по своите опити и за целта му предложих избата. Сега той прекарва тук цялото си свободно време. Естествено неговият господар не бива нищо да научи за това.

— Е, щом е така, тогава ми се иска някой път малко да го поизпитам.

— Ще трябва само да седнем при него.

— Значи по нашия въпрос се разбрахме, нали? — отново върна Капитана разговора към целта на посещението си.

— Остана само цената, господине — хитро намигна аптекарят.

— Колко искате?

— Евтино ще го направя, господине, защото е за вас и защото...

— По-накратко, докторе!

— Двеста марки, понеже не се пазарите. Капитана му наброи цялата

сума на ръка и стана.

— Аз съм архитект, докторе — прошепна му той, — и се казвам Якоб. Освен това не съм тукашен, но искам да си потърся в града някаква служба.

Двамата се върнаха в предното помещение. Там петте жени бяха насядали около Фридрих. Вече бяха изпили доста от ракията, ала въздействието ѝ още не се усещаше.

— Добре дошъл, млади приятелю! — поздрави старият. — Днес имате свободен ден, така ли?

— Свободен съм докогато си пожелаая. Обявих, че напускам и помолих за разрешение да си потърся друга работа.

— Успех! Човек като вас бързо ще намери служба. Фридрих сложи длан върху гърлото си.

— Пак да стана слуга? Да превивам гръб и при всеки глупав каприз на господарите да скачам на крака и да припкам като невестулка? Никога няма да се повтори! Най-сетне искам и аз да съм истински човек. Най-сетне да си стъпя на собствените крака! Имам малко спестени пари. Ще стигнат да започна някаква търговийка. Между другото ще мога да знахарствам колкото ми душа иска. Ако в днешно време някой успее да създаде нов вид пластир или пък да направи нов вид средство за разхубавяване, за кратко може да стане милионер.

— Много разумно разсъждавате. Но за да върти човек магазин преди всичко му е нужна жена. Иначе спестените пари бързо ще отидат на вятъра.

— Това ми е много добре известно — кимна Фридрих със сериозно изражение. Същевременно хвърли уж скрит поглед към Йете, която поднасяше тенекиения съд с ракия към устните си.

— Търсете, търсете... хе-хе-хе... това е най-важното! — изграчи Хорн.

— Няма да се наложи да търся дълго... Няма ли малко да поседнете при нас, господин докторе?

— Е, само за минутка. Елате при нас, господин Якоб!... А ей този господин е архитект и търси назначение — представи старият Капитана. — Седнете, господин Якоб! — След това последва представянето на Фридрих: — Това пък е един голям химик, чиято втора професия е слуга на княз Ван Зом, но пет пари не дава за тази чест... Тъй, а сега налей ни, Йете!

Старият аптекар се настави между дъщерите си. Недоверието и подозрителността на червенокосия архитект Якоб към слугата на Ван Зом скоро изчезнаха. Той въвлечаше Фридрих във всеки нов разговор, защото усети, че може да направи чудесно завоевание. Ако имаше в дома на княза

свое доверено лице, това щеше да му бъде от голяма полза, Скоро в стаята се възцари ведро и весело настроение, и то поточно сред жените, които рядко преживяваха подобни часове. Тенекиеното канче минаваше от една „красива“ уста към друга. Тримата мъже почти не пиеха.

Фридрих се оказа многостранно надарен и твърде забавен компаньон. Той имаше неизчерпаем резерв от шеги и какви ли не хрумвания, а от време на време пускаше такива забележки, които подсилиха впечатлението на Капитана, че добросъвестността и почтеността не бяха от най-силните страни в характера на този весел момък.

Капитана се нуждаеше от точно такъв доверен човек. Ето защо той си науми да се сближи с него възможно повече. По тази причина изчака, докато Фридрих се надигна да си върви, и двамата заедно напуснаха къщата на аптекаря.

На един ъгъл Фридрих се спря.

— Тук ще трябва да се разделим, господин Якоб. Жилището ми, това ще рече къщата на моя досегашен господар, се намира ей в тази посока.

— Но това не е причина да се сбогуваме толкова бързо. Мога да ви придружа още малко нататък, ако, разбира се, нямате нищо против. Аз разполагам с времето си.

— Щастливец!

Фридрих придружи тази дума с дълбока въздишка.

— Да, да служиш на господари е неприятна работа — съжалително кимна архитектът. — Но наистина ли се налага веднага да се приберете?

— Не. Нали преди малко ви казах, че днес съм свободен.

— Е, защо тогава да се разделяме толкова бързо? Или може би компанията ми да не ви харесва? Ако е така, наистина съжалявам, защото ми допадате, а и аз рядко се срещам с весели и интересни хора.

— Добре, да бъдем известно време заедно! — засмя се Фридрих.

— Това ме радва. Хайде, елате! Сигурно знаете някоя кръчмичка наблизо, където можем да си побъбрим още малко.

— Разбира се. Но кръчмата, която имам предвид, е една от най-хубавите винарни, а аз нямам... — тук Фридрих смутено се усмихна — ... е, драги мой, презреният мамон никога не е бил силната ми страна! И ако към това прибавите и моето скъпо струващо хоби, а на всичко отгоре и един господар, който е голям скъперник...

— Скъпо струващо хоби?

— Да, химията.

— Навярно много обичате любителски да се занимавате в лабораторията, нали?

— Това е моята страст. И затова кесията ми страда от хроническа липса на пари.

— Е, с удоволствие ще платя чаша вино за един добър приятел. Фридрих, този изпечен хитрец, предположи, че един безработен архитект едва ли има навик да пие скъпи вина. Така че ако Якоб се съгласи да посетят винарната, безспорно червенокосият архитект не е онзи, за който се представя. Фридрих реши да го поогледа малко по-внимателно. Ето защо каза:

— Извинете, но там не предлагат чаша вино. Човек трябва да си поръча направо цяла бутилка. И тя хич не е евтина.

— Е, мога поне веднъж да си го позволя. Речено — сторено!

Във винарната намериха едно сепаре, където да си бъбрят несмущавано, Архитектът удобно се изпъна на стола си и рече:

— Тук наистина не е лошо. И виното е хубаво, макар че едва ли може да се мери със сортовете, които пие вашият господар.

Фридрих вдигна рамене.

— Не съм в състояние да преценя.

— Е, ами от време на време сигурно получавате по някоя глътка, а?

— Глътка вино ли? Че как ви хрумна! Ван Зом е страхотен скъперник, голяма гадина!

— Но нали когато има гости няма как да не им сервира вино... и тогава навярно и за вас остава по някоя глътка!

— Този човек и гости!? Попитайте из целия град и ще ви кажат, че с едно-единствено изключение той все още не е поканил в дома си жив човек! През всичките тези дълги месеци, откакто съм на работа при Ван Зом, не съм получил нито грош бакшиш, и то именно защото той е толкоз негостоприемен!

— Чувал съм, че Ван Зом бил милионер.

— Така е! Струва ми се, че има милиони колкото са моите спестени талери.

— И е толкова стиснат?

— Отвратителен скъперник е! И не само това. Изглежда изпитва огромно удоволствие да тормози и ядосва всичко живо около себе си. Ах, изобщо не ми говорете за тези богаташи, господин Якоб! Богатите нямат представа как се чувства клетият бедняк, който е принуден с тежък труд да печели всяка марка. Те само се перчат и надуват, не се съобразяват с когото и да било и тъпчат всичко живо с краката си. А после пък се учудват, че жънат само омраза. Уверявам ви, господин Якоб, ако някога ми се отдаде удобен случай да изиграя лош номер на този високомерен Ван Зом, знаете

ли, ей тъй от сърце да му извъртя някой гаден номер, изобщо няма да се замисля!

Капитана внимателно го слушаше. Тайно в себе си се поздравяваше, че се беше запознал с толкова полезен човек. Озлобеният слуга можеше да стане ловък и послушен инструмент в ръцете му.

— Наистина е тъжно — обади се той съчувствено. — Не съм си го представял такъв този Ван Зом. Както узнах, той не ви разрешава даже невинното удоволствие в свободното си време да се занимавате с химия. Така ли е?

— Строши ми всички реторти и стъклени съдове, и то без да ми ги плати. Казва, че къщата му не била лаборатория за микстури!

— Сигурно друг на ваше място нямаше да е толкова търпелив.

— Искате да кажете, че щеше да го даде под съд за възстановяване на нанесените щети?

— Това би било най-голямата глупост. Срещу такъв човек никой тъжител не би постигнал каквото и да било. Не, приятелю, в такива случаи човек може да си помогне единствено сам.

Фридрих предпазливо се огледа.

— Лесно ви е да говорите, господин Якоб. Но какво може да направи един обикновен слуга срещу богат и известен господар? Мнимият архитект не побърза да отговаря.

— Все още твърде малко се познаваме — поде той предпазливо. — Но вие изглежда сте човек, който не се оставя лесно да му отмъкнат нещо току-така под носа. И това ми харесва. Е, ще поживеем, ще видим, драги мой. Може би ще съм в състояние да ви помогна, да ви помогна повече, отколкото можете да си представите в момента.

— Какво искате да кажете?

— Хмм — отново се измъкна червенокосият, — Като напуснете сегашната си служба, имате желание да се занимавате с химия, нали?

— Това е най-съкровено ми желание.

— И да отворите магазин, който да ви изхранва? Но за тази цел ще ви трябват пари!

— Както вече споменах, имам спестени малко парици, а и старият аптекар ще добави нещичко, ако се ожения за неговата Йете.

— Може би. Ама дали ще стигне? Впрочем, приятелю, да ви попитам: по любов ли ще се жените за Йете, или заради...

При тези думи Якоб потърка върховете на показалеца и палеца си.

— Какво да прави човек? — смутено промърмори Фридрих.

— И това пита момък и половина като вас? Че не можете ли да си

намерите друга, драги приятелю?

— Бих могъл, ама не и с пари!

— Все ще вземете някоя, която да не е гола и боса! Доколкото познавам стария, той не притежава солидно състояние. Но дори и така да беше, едва ли ще ви помогне много, Старият е също такъв скъперник като вашия княз!

— Искате да ме натъжите ли? — въздъхна Фридрих.

— Искам само като ваш приятел да ви кажа истината. Ами какво ще правите, ако след като се ожените, той не ви пусне нищичко?

— Това ще бъде нечувана мерзавщина!

— Има начини да постигнете целта си и чрез други средства.

— Не виждам с какви.

— Не споменахте ли, че искате да отворите магазин или кръчма?

— Това е моята мечта!

— Е, аз знам един човек, който може да ви осигури необходимите средства. Ще ви даде толкова, че между другото да се занимавате с любимата си химия.

— Шегувате се, господин Якоб... няма такива хора. В днешно време никой не подарява пари току-така.

— Тук сте прав. Но вие сте умен човек, разбирате много неща, а както изглежда имате разумен мироглед. Твърде стар и хубав закон е, че в живота нищо не се предлага без насрещна услуга, и този закон ще е в сила, докато земята се върти.

— Е, и? — очаквателно попита Фридрих. — Естествено че съм готов да отвърна с услуга, стига тя да е по силите ми.

— Браво! Ето че с вас се сближаваме все повече рѐ повече. Мога ли да попитам какво мислите за държавата и закона?

— Хмм. Моето мнение е, че законът е създаден от хората променящ се устав, който би трябвало да служи на държавата, тоест, на цялото общество, обаче най-често обслужва отделни привилегирани лица. Законът е нещо земно, човешко и следователно често заблуждава и лъже. Когато са го писали, никой не ме е питал за мнението ми. Трябва ли тогава робски да му се подчиняваме, ако вместо полза ни носи неприятности?

— Ето такива хора ми трябва — похвали го Якоб. — Струва ми се, че с човек като вас мога искрено да разговарям без никакви опасения. Чували ли сте вече за Капитана?

— Разбира се — кимна Фридрих безобидно, сякаш изобщо не подозираше накъде бие събеседникът му — Всъщност този Капитан ми харесва. Не мога да го отрека. Изглежда е мъж и половина. Какво ли не бих

дал някой път да се срещна с него!

— Тъй ли?... Ами ако ви помогна да осъществите желанието си?

— Вие ли, господин Якоб? — престори се Фридрих на учуден. — Мисля, че не сте тукашен човек.

— Това нищо не означава. Капитана има свои хора наблизко и надалеч.

След тези думи сърцето на Фридрих заби по-силно. Той придърпа стола си и с приглушен глас рече:

— Господин Якоб, сега сме сами. Кажете ми откровенно, защо споменахте Капитана! Действително можете да разговаряте с мен открито. Не съм хлапе.

— Защото знам, че плаща много добре и че помага на хората си с каквото може. Сигурно няма да му е трудно да ви осигури една прилична кръчка.

— И какво ще поиска в замяна?

— Нищо повече от онова, което сте в състояние да му предложите. Способните химици не се срещат под път и над път. Мисля, че можете да му окажете ценни услуги. Благодарността му ще е според тях.

Фридрих кимна замислено.

— Разбира се, разбира се... Вие лично ли го познавате?

— Не, Но съм в достатъчно близки отношения с него, за да мога с успех да ви препоръчам. Не е нужно да полагам кой знае какви усилия, за да ви бъда полезен.

Радостно възбуден, Фридрих сграбчи с двете си ръце десницата на архитекта.

— Господин Якоб, този ден е най-хубавият в целия ми живот! Значи мислите, че мога да нарежа Йете? Ами после?

— По този въпрос ще поговорим още. Онзи, който спечели доверието на капитана, се превръща в заможен, обезпечен човек. Най-важните условия са непрекословна вярност и искреност. Приемат ли ви веднъж в този съюз, не бива повече да имате тайни от Капитана.

— Вижда ми се съвсем естествено. А кой ще ме приеме в тази общност?

— Или самият той, или някой от неговите доверени хора. Аз също мога да подлагам на проверка и да приемам нови членове.

— Самият вие ли, господин Якоб?

— Да.

— И какви са условията, които трябва да изпълня?

— Различно е. От един чиновник или от занаятчия се изискват по-

други неща, отколкото от един химик. Но за всички важи предпоставката — безрезервна откровеност, вяност и сляпо подчинение.

— Намирам го за повече от справедливо — усърдно кимна Фридрих.

— Драги приятелю, ще ви подложа на едно малко изпитание — каза мнимият архитект и вдигна чашката си. — Хайде, пийте! Ще поръчаме още една бутилка и ще полеем нашето приятелство. Ало, господин келнер!... Нали преди малко казахте, че вашият господар Ван Зом не обичал гости и ходене по приеми?

— Така е. Никога не кани гости.

— Но аз чух, че го посещава някакъв господин, към когото той проявявал необикновено доверие.

Фридрих сбърчи вежди.

— Би трябвало да го знам.

— Смятам ви за честен човек. И така, отговорете ми! Сигурно сте чували за странния човек, превърнал в своя професия облекчаването на хорските страдания и мизерия?

— Разбира се. Сега навсякъде говорят за него.

— Вашият господар споменава ли го?

— Нямам представа. Поне аз не съм чувал от него подобно нещо.

— И все пак се говори, че този тайнствен човек се отбивал често у вас.

— У нас ли? Непознатият дарител при Ван Зом, при този коравосърдечен скъперник? Но това наистина е смешно! В последно време моят господар посещава само банкера фон Хелфенщайн или полковник фон Тифенбах. Те са единствените хора, с които поддържа отношения. Някой от тях двамата би трябвало да е онзи човек, когото имате предвид.

— Но аз подочух, че дори и вчера е имал гости.

— Наистина, и това ли знаете вече? Е, нямам никаква причина да го премълчавам. Това беше изключението, за което преди малко споменах — една дама, госпожа фон Хелфенщайн. Първоначално щеше да дойде и самият банкер, ала е бил нещо възпрепятстван. Та моят господар вечеря с тази жена и аз им сервирах.

— Ами по-късно? Не е ли идвал през нощта някой друг?

— Изключено! Би трябвало да знам!

— Странно. А днес рано сутринта не забелязахте ли нещо по-особено в поведението на вашия господар, да речем някакво по-голямо вълнение или възбуда от обикновено, или нещо подобно?

— Когато излязох от къщи, господарят още спеше.

Капитана прие тези думи с голямо задоволство. От тях си направи

заклучението, че нощният посетител в дома на Хелфейнщанови е удържал на думата си и все още не е докладвал на Ван Зом за кражбата. Но от друга страна си спомни предупреждението на Нора, която надуваше клопка. Капитана усилено размисляше. Имаше още куп загадки, които трябваше да разреши.

Но беше по-уместно да си отложи всички запланувани начинания и да насочи цялото си внимание към тайнствения човек. И без друго напоследък всичко, каквото предприемеше, завършваше с неуспех. Обирът в дома на Тифенбахови се провали безславно, а Борман беше отново заловен. Изглежда всички и всичко се беше съюзило срещу Капитана. Към това се прибавяше и намесата на детектива, от което можеха да произтекат какви ли не опасности! Действително той беше изпаднал в тежко и деликатно положение.

И така, най-напред трябва да се освободи от този отвратителен призрак — да разкрие загадъчния си враг и да му види сметката! На първо време това бе най-належащата задача.

— Добре — обади се червенокосият след известно мълчание. — Първото изпитание премина благоприятно за вас. Казахте ми истината и вече мога да ви се доверя. Ако все още имате желание, тогава да си стиснем ръцете — обвързвате се завинаги с нашия съюз. Съвсем скоро ще получите обещаните средства, ще разполагате с едно осигурено бъдеще. Обаче не забравяйте задълженията си: откровеност, вярност и сляпо подчинение!

Якоб стисна ръката на Фридрих и го погледна право в очите. После продължи:

— Млади ми приятелю, въпросът е на живот и смърт! От този миг нататък сте под постоянно наблюдение. Страхливостта, подлостта, вероломството или коварството се наказват със смърт. Скоро ще получите своите указания, ще последва проверката на дело! Тъй, а сега трябва да вървя! Вие останете тук и спокойно си допийте виното! Довиждане!

След тези думи той хвърли на масата златна монета и изчезна.

13. ДУШЕВНИ ТЕРЗАНИЯ

Когато се прибра у дома, Фридрих завари господаря си в работния му кабинет.

— Новини ли ми носиш?

Фридрих разказа сбито, но без да пропуска нищо, за срещата си с червенокосия. Ван Зом го изслуша внимателно до края, без да го прекъсва.

— Какво мислиш за този архитект? — попита най-сетне князът.

— Мисля, че е самият Капитан.

— Точно така. Той е бил. Сключил е много важно споразумение с теб, приел те е в бандата си. Бъди сигурен, че това само Капитана може да го направи. Каква ли работа е имал при стария отровител?

— Не стана дума за това, а и аз не биваше да го питам, за да не си навлека подозренията му.

— Няма значение... мога да се досетя. Да разсъждаваме логично — Капитана не е никой друг освен банкерът Франц фон Хелфенщайн, склонен съм да вярвам, че е поръчал на аптекаря да му направи някакво средство, с което да предизвика у жена си умствени смущения. Просто е принуден да го направи, ако иска да изпълни моето условие и да отведе в лечебно заведение госпожа Нора, която безспорно ще се възпротиви.

— Не е лошо. А не е ли наш дълг да предотвратим подобно злодеяние?

— Не. По-скоро наш дълг е да не му попречим.

Фридрих направи такава физиономия, сякаш беше ухапал лимон.

— Фридрих, не се терзай! — засмя се Ван Зом. — Предизвиканата по изкуствен начин невменяемост на жената е много важна част от моя план. Съзнателно измислих условието жената да бъде поставена под лекарско наблюдение. Естествено, че тя ще се съпротивлява със зъби и нокти. Ето защо банкерът ще се постарее тайно или открито, но насила да я накара да се подчини. И какви ще са последствията?

— Милостивата госпожа ще побеснее.

— Правилно. И точно това ще е онова душевно състояние, което искам да предизвикам, за да постигна целите си. Тя е най-важният съюзник на банкера. Успее ли още повече да я озлобя срещу него, тогава играта е спечелена.

— Ами ако онова средство се окаже опасно?

— Няма веднага да умре от него. Старият отровител ще внимава да

не стане съучастник в предумишлено убийство, което ще му струва главата. Освен това аз съвсем навреме ще се появя на сцената.

Броени минути по-късно каретата на княз Ван Зом спря пред дома на Хелфенщайнови. Важно беше да направи обещаното посещение на жената на банкера, като се държи приятелски и непринудено, за да не позволи на Франц фон Хелфенщайн и на Нора да заподозрат къде да търсят най-опасния противник на Капитана и на цялата му банда.

Ван Зом напълно постигна своята цел. Жената на банкера го посрещна най-любезно, за което разбира се тя призова на помощ цялата си воля, понеже от вълненията, преживяни през последната нощ, все още се намираше в трескаво състояние. С отчаяни усилия се мъчеше непрекъснато да бърби със своя посетител, а пък Ван Зом се преструваше, че не забелязва силната ѝ тревога, прозираща от всичко.

С усмивката на най-добър приятел той напусна дома на враговете си, за да отиде веднага при Тифенбахови, където Хедвиг вече го очакваше.

Наближаваше часът, когато старият Бертрам щеше да бъде погребан. С каретата си Ван Зом поведе младата девойка към гробището. Последната част от пътя двамата изминаха пеша.

На входа, точно до портата, те намериха място и скоро видяха как пристигнаха служебните лица заедно с Рихард и Мари Бертрам. Докато Рихард минаваше покрай тях, Хедвиг стисна ръката на княза и промълви:

— Това е той!

— Да, познах го. Младият поет, когото Щикрод изгони от книжарницата си. Нима прилича на престъпник?

Тя безмълвно поклати глава.

В този момент се появи и асесорът Шуберт, съдия-следователят. Пристъпи към двамата и учтиво ги поздрави.

— Благодаря ви, че се отзовахте на молбата ми. Ще имате ли добрината — обърна се той към Хедвиг, — да застанете така, че на връщане погледът му неизбежно да падне върху вас?

Хедвиг безмълвно кимна. После траурната церемония започна. Много любопитни хора бяха надошли, макар че беше кучешки студ. Гробището едва ги побираше.

Мъртвецът беше изложен в залата за поклонение. Щом видяха баща си, малките започнаха да плачат. Рихард равнодушно беше свел поглед. Мари не откъсваше очи от лицето на любимия покойник.

Ето че се появи свещеникът. По негов знак прозвуча песента на църковния хор:

„Исусе, мое упование...“ После хорът замлъкна. Свещеникът прочете

името, професията, рождената дата и датата на смъртта на покойника. След това вдигна очи и погледът му се плъзна по насъбралата се тълпа.

Той беше обичан от всички оратор и имаше сериозни намерения. Добре знаеше защо е доведен сина при гроба на баща си и му се искаше да допринесе нещо, та дано успее да трогне и стопи ледената обвивка на тази закоравяла душа. Предполагаше също, че сред слушателите му се намираха и хора на Капитана, дошли да присъстват на погребението на стария Бертрам, за чиято смърт бяха виновни единствено те. Свещеникът се опитваше да размекне техните каменни сърца.

Словото му действително направи голямо впечатление на слушателите. Мнозина дори се разплакаха. Не заплака само онзи, към когото всъщност с особена сила бяха отправени покъртителните думи на духовника — Рихард. Той стоеше безучастен към всичко, което ставаше. Накрая над трупа бе изречена благословия и хорът отново започна да пее.

Докато траеше песента, ковчегът трябваше да се затвори и изнесе навън. Няколко души вдигнаха капака му и... тогава проехтя вик, толкова силен и пронизителен, че заглуши песента. Беше го надала Мари.

— Татко! Татко мой!

Сдържаната от два дни душевна мъка, която не бе намаляла нито с променената обстановка, нито с големите грижи полагани за девойката, изведнъж бе помела всички задръжки. Облекчителни ридания разтърсиха цялото ѝ тяло.

Траурната церемония завърши и след като мъртвецът бе спуснат в земята, хората се разотидоха. Полицаяте застанаха от двете страни на Рихард Бертрам и го поведоха обратно. Той не се възпротиви и остана спокоен със забит в земята поглед. Ясно беше за всички, че той присъства само тялом.

Загърнатата с палто от много скъпа кожа, недалеч от княз Ван Зом, чернокоса девойка с чуждестранни черти на лицето си пробиваше път напред, за да може по-добре да огледа задържания младеж. Рихард беше вперил поглед безизразно право пред себе си. В този миг обаче непознатата се промъкна още по-напред и погледът на Рихард падна върху лицето ѝ, потопа се в тъмните ѝ огнени очи. Крачките му се забавиха, зениците му се разшириха, а чертите му се оживиха.

— Пари, пари! — каза той така, че всички го чува. — Цял куп пари! Неволно князът направи движение, изразяващо изненадата му. Така привлече вниманието на Рихард върху себе си. Изглежда младежът се опитваше да си спомни нещо, после внезапно сграбчи ръката на Ван Зом и промърмори думи на подкрепа и благодарност.

Въпреки умопомрачението си, той позна човека, който му помогна в неговата най-страшна мизерия и беда. А ето че веднага след това видя и Хедвиг. Руменина покри страните му, очите му заблестяха, той изпъна снага и... с полувисок глас започна да говори.

Като по нечия заповед шепотът наоколо заглъхна. Кръгът от хора около Рихард се стесни още повече. Никой не искаше да пропусне и една дума. Ван Зом също наостри слух. ...със знак един-единствен на ръката възпира вятъра, огънал дървесата...

Това беше всичко, което князът разбра. Говорът на Рихард премина в неясно мърморене, после се чуха по-ясно думите „нощ, нощ, моя нощ“ и млъкна.

Наоколо се възцари дълбоко мълчание. По израза на лицето му личеше, как в него се борят различни чувства. Той отваряше и затваряше очи, сякаш се опитваше да задържи по-дълго някакво съновидение, или пък се мъчи да си припомни нещо забравено. В този момент към него се приближи съдебният лекар, хвана го за ръката и посочвайки към Хедвиг, попита:

— Познавате ли тази дама?

Лицето на Рихард изведнъж придоби друго изражение.

— Назад, подлецо! — изкрещя той с глас, в който личеше внезапно обзелият го страх.

Вдигнатите му ръце се отпуснаха, погледът му угасна и коленете му се подкосиха. Строполи се на земята в безсъзнание. Хедвиг понечи да му помогне, обаче Ван Зом я задържа.

— Моля ви, оставете го! — каза той. — Благоприятният момент отмина.

— Боже Господи! — завайка се тя. — Невъзможно е този млад човек да е виновен!

— Убеден съм в това и ние ще направим за него всичко, което е по силите ни.

Вдигнаха изпадналия в безсъзнание младеж и го отнесоха до колата. Ван Зом се обърна с учтива молба към непознатата чернокоса девойка и заедно с нея и с Хедвиг фон Тифенбах бързо закрачи към портата на гробището. Скоро тримата излязоха навън. Когато се отдалечиха от другите хора, князът се спря и свали шапка пред непознатата, която макар в голямо недоумение, го беше последвала, без да каже дума.

— Извинете ме, госпожице! На гробището нямах време за дълги обяснения. А сега преди всичко искам да ви се представя. Името ми е Ван Зом.

— Казвам се Лена Розенбаум. Князът явно се изненада.

— Да не би да живеете на Васерщрасе?

Момичето кимна. Ван Зом разбра, че тя беше дъщеря на евреина, собственик на заложната къща, когото предишната вечер беше разпитвал за откраднатия диамант.

— Познавате задържания, нали? — продължи Ван Зом. Почти незабележимо в израза на лицето му се примеси оттенък на недружелюбност. Въпреки това Лена забеляза промяната и гордостта ѝ се възбунтува. Какво искаше този човек от нея, и защо изведнъж стана хладен и резервиран?

— Не — кратко отвърна тя.

— И все пак Ми се струва, че той не ви е непознат. Бъдете искрена! Тази дама е госпожица Хедвиг фон Тифенбах.

Лена сбърчи вежди. В очите ѝ пламна омраза и тя отправи към Хедвиг убийствен поглед.

— Хедвиг фон Тифенбах? — попита тя. — Онази, която направи срещу него донесение в полицията?

— Не, тя не е правила донесение. Тази дама не носи вина за това, че младежът изпадна в тежко положение.

— Ами че кой друг тогава?... Той, един поет, арестуван, честта му — окаляна, а самият младеж — умопобъркан! И кой друг е виновен, освен тази тук?

Тя възмутено им обърна гръб, ала Хедвиг я хвана за ръката и я задържа.

— Заблуждавате се, госпожице Розенбаум — спокойно каза Хедвиг. — Аз съм тук, за да му помогна.

Лена бавно се извърна и невярващо я погледна в очите.

— Да му помогнете? На него, който заради вас изпадна в такава беда?... Мразя ви!

— В момента не мога да направя нищо, за да променя чувствата ви — невъзмутимо отвърна Хедвиг, — но ще използвам всички средства, за да докажа невинността му. Вие го познавате... и може би ще ни помогнете да съберем доказателствата!

— Той е невинен, знам го! — самоуверено каза Лена.

— В такъв случай ви моля да ни съдействате! Ще ви бъдем много благодарни!

— Отказвам се от благодарностите ви. Не са ми нужни. Моите усилия са достатъчни, за да го освободя.

С тези думи Лена им обърна гръб и си тръгна.

— Оставете я да си върви! — каза Ван Зом. — Е, след като вече я познавам, няма къде да ни избяга. Ако откаже да ни даде исканите сведения, то пред съда ще говори. Видяхте ли, че щом я зърна, младежът веднага спря, забелязахте ли, че я позна?

— Беше очевидно.

— А разбрахте ли думите, които каза тогава?

— Пари, пари! Колко много пари!

— Да, така беше. Сега си спомням какво разправяха — че полицаите, които след арестуването на младия човек направили обиск в дома на Бертрамови, намерили пари у тези бедняци. Не били кой знае колко, ала все пак за тези доведени деца на щастието били значителна сума. Полицията установила, че малко преди да бъде извършена взломната кражба у вас Бертрамови платили закъснелия си наем на собственика на къщата, както и някои други по-малки дългове. Това накарало властите да се замислят, тъй като в последно време Бертрамови нямали приходи. Думите на младия Бертрам към Лена Розенбаум ме навеждат на мисълта, че той е получил пари от бащата на девойката. А баща ѝ е вехтошарят и собственикът на заложената къща Соломон Розенбаум, живущ на Васерщрасе.

— И смятате, че този млад човек е правил тъмни сделки с евреина?
— изплашено попита Хедвиг.

— Не. Това не говори в полза на взетия под нашата закрила младеж, когото смятам за почтен и порядъчен човек, По-скоро мисля, че е получил заем, а защо не и подарък.

— Заем или подарък! — замислено повтори Хедвиг, — Следователно Рихард Бертрам се намира в по-близки отношения със семейство Розенбаум. Това съвпада с моите наблюдения. Струва ми се, че... Лена Розенбаум обича този клет затворник.

— Не е изключено — кимна Ван Зом. — Добре, че я познаваме. Незабавно ще уведомя съдия-следователя.

Те отидоха с каретата до съда, където ги прие асесор Шуберт в присъствието на съдебния лекар.

— За съжаление очакванията ни не се оправдаха, ваше сиятелство — поде асесорът разговор за случилото се след погребението. — Тъкмо Бертрам беше започнал да си припомня, и отново изпадна в предишното състояние на умопомрачение.

— Може би по-добре да не го бяхме прекъсвали — каза Ван Зом. — Но това са безполезни разсъждения вече. Да обмислим по-нататъшните си действия! Не може ли да го посетим в килията му? Може би появяването

на моята придружителка ще окаже въздействие върху него.

— От моя страна нямате никакви пречки — откликна съдия-следователят. — Ако нямате нищо против, можем веднага да отидем в килията му.

Докато Хедвиг крачеше из мрачните коридори, минавайки покрай зарешетени прозорци и врати, обковани със желязо, тя почувства как някаква тежест стегна сърцето ѝ, а когато прекрачи прага на килията, в която арестантът лежеше върху изпокъсания сламеник блед и със затворени очи, от устните ѝ се изтръгна дълбока въздишка.

— Боже мой! И това ли е Алмансор?

— Действително е той — заяви Шуберт. — Потвърди го и издателят Щрикрод.

— Значи открихме едно лице, което може да докаже невинността му — подхвърли Ван Зом, После разказа за срещата си с Лена Розенбаум, както и за своите предположения. Асесорът го увери, че незабавно ще разпита еврейката като свидетелка.

— Моля ви, госпожице фон Тифенбах, не искате ли да кажете поне думичка на задържания? — посъветва князът.

Тя се надвеси над младежа.

— Господин Бертрам! Той не ѝ отговори.

— Повикайте го със собственото му име! Но и този опит остана безрезултатен.

— Алмансор! — извика тя тогава, — Алмансор!

Мъжете стояха в напрегнато очакване. И ето... наистина, младият човек бавно отвори очи. Лицето му изгуби своята безизразност. После пак затвори очи.

— Алмансор! Чувате ли ме? — повтори още по-настойтелно девойката.

По устните му заигра лека усмивка.

— Нощ — прошепна той, — нощ, моя нощ!

— Има предвид вас, госпожице — обърна се асесорът към Хедвиг. — Той ви обожаваше. Сега наистина го вярвам — в онази нощ Бертрам е дошъл да ви защити.

Хедвиг кимна и в очите ѝ изплуваха сълзи. Безкрайно състрадание изпълни сърцето ѝ. Тя пхна длан под главата на младежа, за да му бъде по-удобно, ала Рихард сви юмруци и изскърца със зъби като човек, който е изпаднал в дива ярост.

Изплашена, девойката рязко се изправи.

— Какво беше това?

— Неговото заболяване! — обясни съдебният лекар. — Както си лежи напълно спокойно, изведнъж започва да удря около себе си като побеснял.

Князът замислено поклати глава. Той се наведе над него и се опита да пхне ръка под главата на болния. Рихард енергично се възпротиви. Тогава Ван Зом внимателно го обърна на едната му страна и старателно огледа главата му.

— Как стана залавянето му? — попита той. — Остави ли се безропотно да му сложат белезниците?

— О, не! Повалили са го на земята с удар на палка.

— Е, тогава нима е чудно, че не позволява да се докосват до главата му? Господин докторе, преглеждал ли сте черепа му дали е здрав?

— Черепа ли? — отвърна докторът с въпрос. — Като го докараха в затвора, направих общ преглед и тогава не установих друго освен тежко мозъчно сътресение. Но ей сега веднага ще го прегледам по-обстойно.

При внимателното опипване на главата му действително се оказа, че черепът му е наранен, което не беше опасно за живота му, но налагаше преместването му в болнично отделение. Лекарят незабавно се погрижи.

— Ще направя всичко, което е по силите ми — заяви и асесорът при по-нататъшния им разговор. — Още днес ще разпитам Лена Розенбаум. И ако нейните показания не са достатъчни, тогава... — Той се замисли за миг-два. — Но все пак има един човек, чиито показания начаса биха могли да му върнат свободата.

— И кой е този човек? — припряно попита Хедвиг фон Тифенбах.

— Великанът Борман. Той представи Бертрам за свой съучастник. И поддържа показанията си. Знам, че лъже, обаче не мога да го докажа. Представете отказа на Борман от показанията му и незабавно ще пусна Бертрам на свобода! Ала Борман е закоравял злодей без чувства и сърце. Доколкото съм осведомен той има едно слабо място, където човек би могъл да го притисне, и то е... детето му.

Хедвиг наостри слух.

— Да — продължи асесорът Шуберт. — Детето на Борман е хубаво, здраво хлапе. Майката всеки ден идва тук с него и настоява да посети мъжа си. Преди малко Борман пак ми досаждаше с вечното си искане да му разреша да види детето си.

— Значи досега още не сте му позволили?

— Не. Трябва да позабавя това разрешение, защото то е единственото средство, с което го държа натясно и мога да разтърся закоравялата му душа и сърце.

— Знаете ли къде живее жена му?

— На улица Уфергасе 9, на четвъртия етаж. Жена му е свестен човек. Един Господ знае как е попаднала на този негодник!

— Ако се застъпя за нея, ще ѝ дадете ли разрешение да види мъжа си?

— Досещам се — кимна асесорът, — и с удоволствие ще изпълня желанието ви! — После замълча и като хвърли поглед по коридора, продължи: — Ето, вече идват болногледачите, за да вземат Бертрам. Докторът се е разбързал. Очевидно този случай го е притеснил.

Когато малко по-късно Хедвиг се качи в каретата заедно с Ван Зом, тя попита с умолителен глас:

— Отиваме на Уфергасе 9, нали?

Той се усмихна и даде на кочияша съответното нареждане.

След десетина минути спряха пред врата, на която бе залепено невзрачно листче с надписа: „Аугусте Борман. Гладачка.“ Ала ютията стоеше на масата в пълно бездействие. На стола — млада жена с измъчено лице държеше в ръцете си малко момченце. То беше в онази възраст, когато децата правят първите си забавни и смешни опити да говорят. Хлапенцето бодро бърбореше, от време на време спираше за малко, сякаш да поразмисли, вдигаше поглед към майка си и питаше за хиляден път:

— Де тати?

— Отиде си, миличко!

Това беше вечният ѝ отговор. С тъжна усмивка тя милваше малкото по бледите бузки.

— Пак доди? — искаше да узнае по-нататък дребосъкът.

— Сигурно пак ще си дойде, само че няма да е днес, В този момент се почука и жената се стресна. Дали отново идваше някой от съда или пък от полицията?

— Влез! — пресипнало извика тя.

На прага застана стройна девойка с дружелюбна усмивка.

— Търся госпожа Борман. Вие ли сте?

— Да.

— Гладачката?

— Да, госпожице!

— Имате ли много работа в момента?

Ъгълчетата на устата на съсипаната от мъка жена се смъкнаха надолу.

— Хайде, тръгнете си като всички други! — с горчивина в гласа каза тя. — Аз съм жената на крадеца Борман! Да ви кажа да го знаете! Никой не

ми дава за гладене, откакто.

Сълзи задавиха гласа ѝ.

— Клетата жена! — състрадателно каза Хедвиг. И на нея ѝ беше трудно да овладее обзелите я чувства. — Че какво сте виновна вие?

— Какво казахте? — учудено попита тя.

— Намирам, че това е отвратително от страна на хората! — смело продължи Хедвиг. — Вие не можете да отговаряте за злодеянията на мъжа си. Ще приемете ли от мен работа?

И тъй като жената продължаваше да я гледа недоверчиво, тя бързо добави: — Ще ви предплатя десет марки!

Боязливо Хедвиг сложи парите в ръката на жената и последните останки от гордост и упорство, от враждебна резервираност в госпожа Борман се стопиха. Тя покри лицето си с длани и се разхълца.

— Де тати? — в този миг малкият отново почна да пита. Той поглеждаше въпросително ту непознатата посетителка, ту разплаканата си майка, Хедвиг стоеше безпомощно пред тази жалостива сцена. Най-сетне тя събра кураж, каза няколко мили думи на детето и накрая прегърна с ръка раменете на хълцащата жена.

— Успокойте се! — опита се тя да утеши госпожа Борман. — Ще дойдат по-добри времена. Аз ще се погрижа за вас и за детето ви!

Жената отпусна ръце и втренчи в Хедвиг пълните си със сълзи очи.

— Коя сте вие, че се наемате да ми помогнете?

— Казвал се Хедвиг и съм дъщеря на полковник фон Тифенбах.

— Фон Тифенбах?... О, Боже!... Хора, на които не съм сторила и най-малкото зло, ме отблъскват... а вие, на която моят мъж причини такива неприятности, вие идвате при мен, за да ми помогнете?

— Нали вече ви казах, че не сте отговорна за престъпленията на вашия мъж! Ако знаех колко сте нещастна, отдавна да съм дошла при вас. Сигурно много сте страдала от мъжа си в съвместния живот!

— Много, ах, колко много! — пак заплака жената. — Обикнах го още преди да разбера, що за човек е той. А после беше твърде късно. Вие обичала ли сте някога?

Хедвиг се изчерви и поклати глава.

— Тогава не можете да ме разберете — продължи жената на великана Борман. — Той ме е бил... той ме е мамил... той е престъпник... и все пак не мога да престана да го обичам. Понякога сама се презирам заради това... и въпреки всичко, въпреки всичко! Той също ме обича, макар по свой начин. Никога не съм имала влияние над него и нищо не съм могла да променя. После се появи детето... то е единственото същество,

което... как да го кажа?... което е в състояние да му повлияе.

— Наистина ли?... О, ами тогава може би е възможно да се облекчи участието на вашия съпруг и същевременно да се спаси един човек, който без вина лежи в затвора!

Изглежда жената възприе само първата част от изречението.

— Да се облекчи участието му ли?

— Да. Ако продължи да се инати както досега, наказанието му ще бъде много сурово. А едно откровено признание ще настрои съдиите състрадателно. Обаче мъжът ви си остава груб и опърничав. Това е ужасно, защото иска да повлече със себе си към гибел един невинен човек.

— Кой е той?

— Някой си Рихард Бертрам.

— Кой, той ли бил невинен? Както чух, той е съучастник на моя мъж и са го задържали заедно с него. Нали?

— Не, той е влязъл през прозореца малко по-късно от вашия мъж, за да ме спаси. А за да си отмъсти, съпругът ви е дал показания, че Бертрам е негов съучастник.

— Но това е ужасно!

— В резултат на своето физическо и душевно състояние в момента Бертрам не може да докаже невинността си, тъй че съдбата му е изцяло в ръцете на вашия мъж.

— Да, такъв е, познавам го. Унищожаваш всеки, който му попречи да извърши веднъж замисленото. Не, госпожице, нищо няма да постигнете.

— Но нали преди малко споменахте за детето му! Ако бащата прегърне сина си, тогава може би закоравялото му сърце ще се затрогне.

— Не е изключено. Но той дълго няма да види детето си. Вече няколко пъти молих съдия-следователя да ми разреши да посетя мъжа си заедно с малкия... получавам само отказ.

— Е, съдия-следователят е асесор Шуберт. Познавам го. Ако го помоля и добре обоснова молбата си, сигурно ще ви разреши.

— О, ако бъдете така добра да го направите!

— Защо не? Но би трябвало час по-скоро. Тъкмо се канех да отида при него. Искате ли да дойдете с мен?

Младата жена вдигна умолително сключените си ръце.

— Ах, милостива госпожице!

— Не желая никакви благодарности — махна с ръка Хедвиг, — правя го преди всичко заради невинно задържания младеж. Побързайте да се приготвите!

Жената взе голям шал, наметна се с него, загърна детето, а след това

последва Хедвиг на улицата, където чакаше каретата на Ван Зом. При вида на изисканото и луксозно превозно средство жената на великана Борман се поколеба, но Хедвиг я побутна да влезе. Князът ѝ заговори дружелюбно и благо, така че лека-полека спечели доверието ѝ.

Когато ключарят отвори килията, за да пусне жената и малкото да влязат вътре, Борман лежеше проснат върху нара си.

Хлапето протегна ръчички към баща си и ликуващо изпищя. Атлетическата фигура на великана силно трепна. С един скок той се озова на крака. — Густел, ти тук!? — извика той. — А, и малкият?... Ела при мен, сладкото ми момченце!

Той грабна детето, притисна го до гърдите си и покри личицето му с целувки. В същото време като диво животно с големи крачки започна да обикаля тясната килия, доколкото му позволяваха веригите. Наричаше момченцето си с най-галените имена.

Накрая той се спря пред жена си и попита:

— Значи асесорът, този пес, най-сетне ти позволи да ме посетиш, а? Изляза ли на свобода, ще му строша всичките кокали!

Тя поклати глава.

— Не, асесорът не искаше, но госпожица фон Тифенбах се застъпи за мен.

— Госпожица... фон... Тифенбах ли? Дъщерята на полковника? Слушай, внимавай!... Тук има нещо гнило!...

Борман остави детето на земята и тежките му юмруци се свиха.

— Какво ли цели с това тази фуста, а?

— Лудвиг! — умолително каза тя. — Бъди разумен! Само от състрадание!

— От състрадание ли? Глупава си като овца!... Или... — малките му очи заблестяха особено, — или си пропаднала дотам, че да ме мамиш?

Той отстъпи назад, сякаш се канеше да се засили, за да се нахвърли върху нея и да я пребие. Жената погледна мъжа си твърдо в очите.

— Ти за каква ме мислиш?... Сам знаеш, че винаги съм била с теб... следвам те през огън и вода... трябваше само да дам дума да не говоря с теб за забранени неща. И ще удържа на обещанието!

— Забранени неща ли? Ха-ха-ха!... Да не би да ми предадеш тайна бележка или пък да ми осигуриш пила за тези мои гривни, а?... Я ми подай пак момчето!... Тъй!... А сега да чуем какво имаш да ми казваш!

Тя заговори за всичко, което ѝ идваше на ум, само не и за бедственото си положение — той не обичаше да слуша подобни неща. По едно време я прекъсна, грубо отблъсна и момченцето от себе си.

— Ями кажи, Густел,... нали си разговаряла с онази маймуна, имам предвид асесора. Колко години ще ми тръснат този път?

— Боже мой, ужасно е! Той спомена за петнайсет години строг тъмничен затвор. Колко често съм те...

— Затваряй си устата! — грубо я прекъсна той. — Нали за да ме затворят и да си изседя цялото наказание трябва да имат и моето съгласие. Ами какво ще правиш през тези петнайсет години?

— Че какво да правя?... Ще работя!

— Ще работиш ли?... Слушай, я ме погледни в очите... право в очите! Той! Аз ще ти кажа какво ще направиш — ще се омъжиш!

Великанът разтърси окованите си ръце, тъй че веригите издрънчаха.

— Ще поискаш развод, проклета вещице! Но те предупреждавам! Още преди моето момченце, моето скъпо момченце, ей това тук, да получи друг баща, ти знаеш ли какво ще...

Очите му засвяткаха като очи на тигър, на който искат да отнемат малките.

— Лудвиг! — изкрещя тя. — Не влизай в грях! О, самият ти най-добре знаеш, че не мога да се откажа от теб... даже и да искам! О, Господи, въпреки всичко аз те обичам... и ще те чакам! Не, не, нашето дете не бива да има друг баща! Заклевам ти се с всички възможни клетви, че това няма да стане!

След тези думи някаква невидима кърпа изтри от душата на великана всички зли помисли. Опасният огън, който гореше в очите му, угасна, а юмруците му се отпуснаха.

— За твоє щастие! — процеди през зъби той. — За твоє щастие, жено. Ела тук! — Той я прегърна с една ръка и продължи: — По дяволите, все пак ти си най-добрата измежду всичката паплач, дето носи фусты!

Мъжът ѝ се извърна настрана и изтри с пръсти очите си.

— Това проклето разкисване! Ама така става, когато човек се занимава с женуря. А сега пък тази работа с Тифенбахови... а-а, Густел, не каза ли, че онова женище те е докарало дотук?

— Да, Лудвиг.

— Но хич не ме убеждавай, че го е направила само от едно голо състрадание!

— Прав си, Лудвиг. Не е само от състрадание към мен... иска да помогне на един друг човек.

— На друг човек ли? Е, ами хайде най-сетне изплюй камъчето! Този копей тук, новият ключар де, е голям подлец. Той може да те изгони оттук преди да си свършила с дрънканиците си. Арнолд беше друг човек. Жал ми

е, че натопих и него. Ах, Лудвиг, на един друг си докарал къде-къде по-голяма беда на главата! И ако си разумен, госпожица фон Тифенбах ще направи всичко възможно, за да облекчи наказанието ти.

— Е, ами говори най-сетне де!

— Става дума за Бертрам, когото заловиха заедно с теб. Борман гръмко се изсмя.

— Ах, значи онова момченце! Голям късметлия излезе, че се намесиха копоите! Иначе, казвам ти, щях да му светя маслото.

— Защо искаш да съсипеш и него? Госпожицата каза, че съдиите...

— Я ме остави намира с тези съдии!

— Добре — решително каза жената. — И така, госпожицата заяви следното: ако помогнеш на Бертрам да се измъкне оттук, тя ще помисли за малкото и ще се грижи за него!

— За малкото ли? — изръмжа той помирително. — Би било много добре, ако отдели за него нещо от голямото изобилие, в което живее. Ами защо толкова държи на този Бертрам? Да не би да има нещо по така помежду им, а?

— Не, Лудвиг. По време на взломната кражба тя го е видяла за пръв път в живота си... И още нещо Лудвиг. Тя ми обеща работа и дори ми даде пари в аванс!

— Работа ли? За да си намериш работа, нямаш нужда от тази благородническа паплач.

— Ах, Лудвиг, откакто стана тази история, никой от старите ми клиенти не желае да ми дава за гладене! Ние гладувахме, и малкият, и аз..., той все плаче, сърцето ми се къса... о, Господи!

Сълзи потекоха по страните ѝ. Борман се навъси.

— Не реви! Знаеш, че не понасям да ми ревеш... Е, хайде, от мен да мине, ще изпълня желанието на тази Тифенбах, Но само заради малкия. А на онзи тип, на Бертрам, с радост бих осигурил няколко години зад решетките!... А на старите си клиенти им предай следното от мен: излиза ли пак на свобода, така ще им изгладя кирливите ризи, че пушек ще се вдигне!

Само след десетина минути великанът, жена му и малкото им дете се намираха в кабинета на съдия-следователя.

— И така, Борман, искате да направите признание, нали? — поде асесорът Шуберт със спокоен тон — Ще е само за ваше добро. Може ли и жена ви да чуе онова, което имате да ми казвате?

— И то всичко.

Съдебният писар седна на мястото си и потопи перото в масти лото.

Ключарят остана прав до вратата.

— Тогава давай, Борман! Какво искате да ми съобщите?

— Че Бертрам е невинен.

— Не е ли ваш съучастник?

— Не. Никога преди това не съм го виждал.

— Как тогава се озова с вас в къщата на Тифенбахови?

— Не знам. Навярно се е изкачил по стълбата подир мен. Изведнъж чух зад гърба си вик: „Назад, подлецо!“... Подлец ми каза, господин асесор. Обърнах се и видях онзи младок, дето още мирише на мляко. Той ми изтръгна златната верижка от ръката, а аз си помислих: е, това момченце ще да го пипна за врата и ще се помайтапя с него! Точно тогава нахълтах проклетите копои... и всичко свърши!

— Но защо го посочихте като ваш съучастник?

— Е, господин асесоре! Нека цял живот да ям катран, в моето положение и вие щяхте да побеснеете от яд! Всичко си вървеше като по мед и масло и тъкмо тогава ли трябваше да ми се размотае в краката този жив скелет? Ако не се беше появил нещастника, сега великанът Борман щеше да е на палубата на кораб на път за Америка!

Перото на писаря усърдно драскаше по хартията.

— Няма ли да ни кажете нещо за ключаря Арнолд? Борман започна да си играе с белезниците.

— Е, ами щом толкова искате! Още едно признание за мен няма никакво значение.

— Какво искате да кажете? Да не би и той да е невинен? Борман се ухили.

— Ако ви се ще да натопите и него, вместо да изпишете вежди, ще извадите очи, съвсем незаслужено е. Този клетник беше попаднал във фатално положение. Пуснете го да си върви и го поздравете сърдечно от мен! И ако отново има честта да обслужва великана Борман в тази долнопробна странноприемница, нека не ми крещи по същия начин!

— Но как тогава се измъкнахте от затвора, щом ключарят не е замесен? — попита Шуберт.

— С помощта на Капитана!

— И как стана? Борман махна с ръка.

— Нищо няма да издам! Положил съм клетва и не я ли спазя, плащам с главата си!

— Но признавате, че сте помагач на Капитана, нали?

— Да, макар че не искам нито да го видя, нито да го чуя този подъл негодник!

— Познавате ли го?
— Не.
— Но често сте се срещали, нали?
— Да.
— Къде? И как ставаше това?
— Не, господин асесоре, Борман може да е опасен тип... за него може нищо да не значат удар с нож или пък куршум... ама да издава и да топи другарите си, да става клетвопрестъпник... пфу, по дяволите... не, никога!

14. САТАНИНСКАТА РЕЦЕПТА

Дойде нов ден и донесе със себе си нови важни събития. Каретата на Ван Зом спря пред дома на банкера фон Хелфенщайн.

— Извинете, ваша светлост — каза слугата на банкера, — но милостивата госпожа внезапно се разболя.

— Тогава съобщете на господин банкера, че съм дошъл!

Отначало Франц фон Хелфенщайн се изплаши, защото си помисли, че все пак Непознатия от Индия е узнал за кражбата и идва заради нея. Ала след като разбра, че опасенията му не са основателни, си отдъхна, прие с благодарности поднесените от Ван Зом съжаления за заболяването на съпругата му и разказа как предишната вечер при връщането си от работа заварил жена си в странно и необяснимо състояние.

— Веднага наредих да извикат домашния лекар и един друг специалист... но мненията им толкова много се различават, че не се стигна до ясна диагноза.

Ван Зом го увери колко много съжалява, пожела скорошно оздравяване на жена му и се отправи към асесор Шуберт.

— Още вчера наредих да доведат при мен тази Лена Розенбаум — поде съдия-следователят — и я разпитах. Баща ѝ е подпомогнал Бер-трам с пари.

— Собственикът на заложената къща е дал пари на този беден писар и поет, да, така е! — кимна Ван Зом. — Все пак това не става ежедневно. Доколкото разбирам от хорските приказки, старият евреин обикновено не е щедър.

Асесорът се усмихна.

— И аз така мисля. Ето защо предпазливо предприех разследване, за да узная причините за подобно великодушие. Стигнах до предположението, по-скоро до твърдото убеждение, че Лена Розенбаум е използвала своето влияние върху баща си. Изглежда тя изпитва влечение към поета Алмансор, който се оказа нашият Бертрам. Е, знаете как е с младите девойчета! А понякога любовта прави чудеса. За съжаление нашият случай потвърждава старото правило, че по света щеше да има по-малко бъркотия, неприятности и беди, ако не беше любовта.

— Да, но и много по-малко щастие! — подчерта Ван Зом.

После той се сбогува, за да посети Рихард Бертрам. Асесорът го увери, че подозренията към младежа окончателно са отпаднали. Князът

постави този факт в графата най-големи успехи на своите усилия.

Горе-долу по същото време, когато каретата на Ван Зом спря пред дома на Хелфенщайнови, Лена Розенбаум седеше потисната в стаята си. През цялата нощ не беше мигнала. Разпитът от предишния ден я беше развълнувал дълбоко.

В този момент тя чу как баща ѝ шумно се изкачваше по стълбите. Той влезе в стаята с очила, вдигнати на челото, и в ръка със сутрешния вестник. Майката го следваше по петите.

— Лена, можеш ли да отгатнеш защо идвам, дъще моя?

— Заради вестника — отвърна тя.

— Да, но к'во пише в него?

— Знам ли? Прочети ми го!

— Има нещо за твоя поет.

— Всемогъщи Боже! За Бертрам? Прочети го, татко, прочети го!

Розенбаум свали очилата на носа си и ги намести по-удобно.

— Тогава слушай! Заглавие: „Рихард Бертрам невинен!“ Удивителна. „В един нов разпит великанът Борман направи признание. Протоколирано е че писарят Рихард Бертрам не е имал каквото и да било участие във взломната кражба, извършена в дома на полковник фон Тифенбах. Напротив, Бертрам се опитал да защити нападнатата млада жена, ала в следващия миг бил повален на земята от нахълталите в стаята полицаи. Още вчера дадохме да се разбере, че се съмняваме във вината на Бертрам и с настоящето съобщение виждаме потвърдено нашето мнение. Бертрам бе освободен от ареста незабавно. За съжаление неговото състояние е такова, че се наложи да бъде откаран в болница.“ Съобщава се още, че „ключарят Арнолд, над когото тегнеше подозрение, че по собствена инициатива тайно е пуснал Борман от «Бастилията», е действал тю принуда. Както изглежда, самият той е станал жертва на престъпни машинации и изнудване. Освен това следствието установи, че Борман действително е член на шайката на тайнствения Капитан, че е нахълтал в дома на полковник фон Тифенбах по нареждане на Капитана.“ Лена изслуша тези новини със светнали очи.

— Значи е свободен... свободен! Не казах ли веднага, че Бертрам е невинен?

— Да, каза го. Нима може един поет да бъде разбойник? Кому ли дължи внезапното освобождаване?

— Е, кому?

— На теб! Нали вчера даде показания пред съда, за да докажеш невинността му. Та затуй са го освободили. Цял живот трябва да ти е благодарен и ще ти се отблагодари най-добре, като стане зет на Соломон

Розенбаум! С труда на своите ръце Соломон Розенбаум е спечелил толкова много, че единственото му дете може да си избере когото си поиска... дори и беден поет!

Лена засия от радост, от едно особено победоносно чувство. Но после по лицето ѝ пак пробяга тъмна сянка. Тя припряно се изправи на крака и извика:

— Но той лежи в болница! Трябва да отида да го видя! Трябва да се грижа за него!

Бащата застана на пътя ѝ.

— Боже справедливи! Отиваш сред болни? Искаш да се заразиш? И не помисляш ли за мен и майка си?

— Но това е мой дълг!

— Ще се побъркам! Що значи тук дълг? К'ва полза ще имаш като милосърдна сестра? Почакай още мъничко и ще станеш негова милостива жена! Туй е по-добро от сестра! А и още не си ни казала дали господин асесорът те пита що сме дали пари назаем на Бертрам.

— Защото беше изпаднал в голяма нужда. За щастие не са намерили в него разписката за заложената вещ.

— Туй е благоприятно!... А ти спомена ли за лихви?

— Не.

— Умно си направила. Така моят магазин ще си спечели добро име. На един поет не се дава заем с лихви. Ами каза ли нещо за онова, дето го заложи Бертрам при нас?

— Нито дума.

— Значи господин асесорът не знае за златната верижка?

— Да не съм луда да говоря за нея!

— Чудесно! Ти си достойна щерка на Соломон Розенбаум, дето е наследила от него целия му разум. За таз' верижка не бива никой да узнае. Добре, добре... само не ходи в болницата!

Тя все пак отиде, разбира се, без знанието на родителите си, обаче не я пуснаха да влезе при Бертрам. Когато излизаше от болницата, видя княз Ван Зом да се качва в каретата си и да тръгва нанякъде.

Ван Зом се преоблече в жилището си. Отново сложи една от своите маски. Следващата му цел беше къщата на стария аптекар.

Макар да не беше ходил там, той все пак беше осведомен за всичко с най-големи подробности от Фридрих. Князът завари входната врата заключена и почука.

— Тук ли живее аптекарят Хорн? — попита той стария мършав човек с остри черти на лицето, който му отвори.

— Да. Аз съм.

— Трябва да си поговорим.

— Къде?

— Най-отзад.

— Аха, значи знаете!

— По-добре, отколкото си мислите. Заклучете вратата! Никой не бива да ни смущава. Ето моля!

Ван Зом му показва полицейската значка. Старият не беше приятно изненадан, но съумя горе-долу да прикрие голямото си слисване.

— О, не знаех! Какво желаете от мен?

— Господин Хорн — започна Ван Зом, след като и двамата седнаха долу в избата, — сигурно много пъти сте чувал да се говори за тъй наречения Капитан, нали?

— Разбира се. Какво ли не разправят за него.

— Но все още не сте го виждали, така ли?

— Не, не съм.

— И не знаете кой е той?

— Не.

— И въпреки всичко сте негов личен аптекар? Старият подскочи като ухапан от пепелянка.

— Господине!... Какво искате да кажете?

— Моля седнете! Нека спокойно си поговорим. Като увод, а и за да си създадете вярна представа за мен, ще ви кажа някои ваши тайни, които знам.

— Господине, какви тайни бих могъл да имам от властите?

— Ами на първо място тази изба, но за нея ще си поприказваме друг път. Но по-лошо и опасно е, че се каните да продадете вашия зет на Капитана.

— Шегувате се, господине!

— Спомнете си за Фридрих, кандидат за вашата Йете! Вие сте го срещнали с Капитана.

— Кой ви е тръснал тази лъжа?

— Тогава нищо не знаете и за отровата, която се спазарихте да дадете на Капитана, а?

— Отрова ли? Боже мили, каква клевета!

— Да, отрова, и то за една жена. Коленете на аптекаря се разтрепериха.

— Господине, аз... аз нищо... нищо не схващам! — изпелтечи той.

— Бъдете разумен, господин Хорн, и престанете сам да се оплитате в

лъжите си! По-добре ме изслушайте. Достатъчна е само една дума от мен, за да отидете в затвора. В ръцете ми са доказателствата за вината ви.

Хорн се свлече от столчето си на каменния под и заскимтя:

— Милост, милост!

— Може и да проявя милост към вас — каза Ван Зом, — но при условие, че отсега нататък ще ми се подчинявате, както сте се подчинявали на Капитана.

Старият бавно стана от земята и донякъде успя да се овладее. После направи няколко крачки.

— Добре — каза той, — ще направя всичко, всичко!

В същото време се отдръпна назад до зида. В очите му се появи особен блясък.

— Добре — повтори той, — съгласен съм с това условие, защото... Тук той млъкна и вдигна ръка. Над главата му от ниския сводест таван се спускаше шнур. Но князът не го изпускаше из очи и преди още старият да докосне шнура, Ван Зом с един скок се озова при него и сграбчи вдигнатата му ръка.

— Стой, негоднико!... Тези номера не минават! Сядай си на мястото!

В десницата на Ван Зом проблясна револвер и още в следващия миг старият почувства студеното му дуло върху челото си.

— Милост! — дрезгаво простена той, отново обзет от смъртен страх, и се отпусна върху малкото столче.

— Не мърдай! — заплаши го князът. — Светът няма да загуби, ако те гръмна!

После внимателно огледа шнура, който, проточвайки се по тавана, водеше до мястото, където бе седял до преди малко. Там беше монтирана тенекиена кутия, под чиито капак шнурът изчезване.

— Какво има в онази кутия? — попита Ван Зом.

— Нищо, абсолютно нищо!

— Хубаво. Толкоз по-добре за вас, драги ми Хорн. Я седнете за малко на моето място, ей тук, точно под кутията!

— Защо, господине?

— Искане ми се малко да подърпам този шнур. Хайде, по-бързо!

Цялото тяло на стария се разтрепери. Погледът му зашари наоколо в търсене, ала не намери нищо, което да го спаси. Може би той би се впуснал в схватка със своя противник, но страхът от заплашително насочения револвер го възпря да рискува с подозрителни движения.

— Всичко ще си призная! — най-после каза той. — Кутийката съдържа една смес... смес за мирисане.

— Аха! Значи ако се дръпне ей този шнур, тя се отваря и сместа се изсипва върху седналия отдолу човек.

— Да, така е.

— И миризмата на това средство е с такова действие, че упоява жертвата и тя пада в безсъзнание, нали?

— Да.

— Доволен съм от тези отговори. Но както виждате, не съм хлапе в училищна възраст. Затова ви заявявам: още една коварна постъпка, и куршумът ми ще прониже черепа ви! Седнете си пак на мястото!

Аптекарят незабавно се подчини.

— А сега отговаряйте! И така, вече казах, че за да се спасите, ще трябва да ми служите безпрекословно както сте служили досега на Капитана. Съгласен ли сте?

— Да.

— Капитана не бива да узнава нищо за уговорката ни.

— Ще мълча.

— От този миг нататък сте под постоянно наблюдение. Не го забравяйте! Моите хора знаят, че съм при вас. Ако се беше случило нещо лошо с мен, щяхте да си изпатите. Имате ли от онази отрова, която приготвихте за Капитана?

— Малко. Тя е отвън в преддверието на избата.

— Ще ми я дадете... ще ви я платя. Как действа тя?

— Човек изпада в пълно вцепенение.

— Това го знам. Искам да науча друго. Невъзможно е това средство да въздейства върху духа толкова бързо, нали?

— Не. То действа само върху тялото. Парализира определени нерви.

— Значи болният лежи парализиран и не може да говори, обаче вижда и чува всичко, което става около него?

— Да.

— И неизбежно ще умре? Стария се поколеба.

— Не — каза най-сетне неохотно.

— Това ще рече — продължи Ван Зом, — че няма да умре само ако му се налее в устата своевременно противоотрова, нали?

— Да.

— Разполагате ли с противоотровата?

— Да.

— Какво количество е необходимо от едното и от другото средство?

— Зависи от организма и съпротивителните сили на... пациента.

— Разбирам. В случай на нужда ще ми обясните подробностите.

Значи ще получа и двете смеси, нали?

Стария разбра, че човекът действително има нужда от неговите сатанински знания и умения. Това до известна степен му възвърна самочувствието.

— Ако ми се заплати добре! — нахално отвърна той.

— А кой ще ми гарантира, че няма да бъда измамен?

— Аз.

По устните на Ван Зом заигра особена усмивка.

— Добре, господин Хорн — отвърна той със странна готовност. — Приемам вашата гаранция. Отровата е известна на Капитана. Ами противоотровата?

— Не е.

— Толкова по-добре. Достатъчно ли е за двете средства да ви платя двеста марки?

Очите на стария алчно светнаха.

— Разбира се.

— Ето, вземете! А сега ми дайте течностите. Аптекарят пхна в джоба си банкнотите.

— Благодаря, господине! Елате с мен! Ще получите двете лекарства.

В предното помещение старият извади един камък от зида, а от отвора измъкна дървена кутия, пълна с малки шишенца. Избра две от тях.

— Бялото съдържа отровата, а зеленото — противоотровата. И в двете има достатъчно количество, за да направите опита десетина пъти.

— Сега-засега няма какво друго да си кажем — отсече Ван Зом. — Ако ми служите вярно, Хорн, ще останете доволен от мен. Но веднъж само да ви спипам във вероломство, спукана ви е работата!

После князът сякаш непреднамерено плъзна поглед из избата и след малко попита:

— Какво има в тези големи бурета? Вино ли?

— Не, но нещо друго, не по-малко хубаво — отлежала, висококачествена ракия.

— Не е лошо, стига само да не е менте. Имате ли чаши?

— Ето. Желаете ли една глътка?

— Разбира се. Спокойно можем да пийнем по приятелски за нашия нов съюз. Налейте, моля!

Стария напълни две чаши.

— Всъщност на хубавата ракия се пада и по една пура, нещо като лула на мира — каза посетителят, изпаднал в добро настроение.

— Да ви донеса ли пура?

— Нямам нищо против! Но по-бързо! Нали знаете, моите хора стоят на пост и ме очакват!

Стария се изкачи нагоре по стъпалата. Точно това беше целял Ван Зом. Той бързо капна няколко капки от бялото шишенце в едната чаша с ракия. Едва успя да прибере шишенцето обратно в джоба си и Хорн се върна с пури в ръката.

Непознатият посетител си запали предложената пура и посегна към едната чаша. Така за Хорн остана другата, където имаше от гибелната отрова. Аптекарят изпразни чашата си на един дъх, докато Ван Зом отпи само глътка.

— Сетих се още нещо — отново поде князът. — Отровата с вода ли се взема?

— Както искате! С вода, чай, шоколад, вино, а може и с ракия.

— Имате ли още от противоотровата?

— Нито капка.

— И е вярно, каквото предполагам, а именно, че болният вижда и чува всичко, което става около него, нали?

— Ще чува, вижда и чувства всичко, ала способността му да се движи ще бъде напълно отнета. Ще изглежда така, сякаш е изпаднал в безсъзнание.

— Тогава това средство направо цена няма... Ще ми сипете ли още една чашка ракия?

Ван Зом допи ракията си и макар че тя ужасно му гореше на езика, подаде чашата си, за да я напълнят отново. После изслуша доста дълъг разказ на Хорн за приготвянето на неговите „лекарства“. Постепенно гласът на стария ставаше все по-вял и по-немощен. Езикът му сякаш натежаваше все повече и повече, като при тежко пиянство, Внезапно аптекарят бе скован от ужасяващ страх.

— Господине — заекна той, а очите му се изцъклиха — вие сте... сте...

— Какво? — попита Ван Зом, без да откъсва от него изпълнения си с напрежение поглед.

— Вие сте ми... сипали... моята... моята отрова...?

— Ами да! Не казахте ли, че самият вие лично гарантирате за доброто й качество?

— Това е... е... е...

Останалата част от изречението се изгуби в неразбираемо хъхрене. Стария се свлече от стола си на земята като чувал с картофи и остана да лежи неподвижно прострян. Ван Зом се надвеси над него и освети лицето

му с фенера.

— Така, негоднико, изпитвам моите хора! Ти ме виждаш и чуваш какво ти говоря. Сипах ти в чашата няколко капки от бялото шишенце. Резултатът е добър. Доволен съм. Но, приятелче, дали противоотровата ще подейства тъй безпогрешно? Утре ще дойда пак и ще ти наля в устата няколко капки, Ако няма резултат, тогава значи си ме излъгал и сам ще си понесеш лошите последствия. На първо време си взимам парите обратно. Ако противоотровата действа добре, пак ще си ги получиш.

Ван Зом измъкна банкнотите от джоба му и излезе от избата. Лесно отвори пътната врата като дръпна резето, а после се отдалечи, без да го види някоя от петте дъщери на аптекаря.

След като стария дълго време не се появяваше, едното от момичетата слезе в избата и тревожните ѝ писъци накараха и другите да се притекат, Всички помислиха, че баща им е получил удар. Измъкнаха го от мазето, занесоха го до кревата му и повикаха лекаря.

В ранното утро на следващия ден един възрастен човек си купи няколко пури от магазина на Хорн, Там той научи, че аптекарят се е разболял и помоли да го пуснат да го види. Застанал пред леглото на болния, човекът извади от джоба си едно зелено шишенце, отвори устата му и капна в нея три капки от миниатюрното шишенце. Само след около четвърт час болният леко се пораздвижи и след не повече от трийсетина минути отвори уста и се опита да проговори. Но на първо време това не му се удаде. Издаваше само неразбираемо лomotене, ала непознатият посетител изглеждаше доволен. За най-голямо удивление на момичетата той бръкна в джоба си и остави върху леглото две банкноти по сто марки.

— Кажете на вашия баща, скъпи дами — обясни им непознатият дружелюбно, — че лекарството е добро! Той ще разбере какво искам да кажа, а когато му дойде времето ще се видим пак.

15. ТЕЖКО ИЗПИТАНИЕ

Съвсем внезапно госпожа Нора фон Хелфенщайн бе повалена от тежко нервно заболяване и беше настанена в болницата на професор Хофман в Роленбург. Нейният съпруг, банкерът Франц фон Хелфенщайн, изпитвал безутешна мъка от страшната участ, сполетяла неговата жена. Проявявал готовност за всякаква жертва, само и само да върне скъпоценното здраве на своята съпруга.

Така разправяха хората. В действителност Франц фон Хелфенщайн беше изпълнил жестокото условие на своя тайнствен противник и с помощта на отровното питие, приготвено му от ръката на стария Хорн, беше изпратил жена си в споменатото лечебно заведение. Целта му беше да я скрие там и там да си умре. Но за съжаление не знаеше как да стане това. Най-напред трябваше да разбере какво е мнението на професор Хофман за заболяването ѝ. Изглежда Хофман беше способен лекар и неподкупен човек. Ами ако странното състояние на госпожа Нора събуди в него подозрения?

Най-напред Хелфенщайн се отправи на път за Роленбург и след като пристигна в болницата, с добре изиграна лицемерна тревога разпита за състоянието на болната.

— Какво мислите за заболяването на жена ми, господин професоре?
— попита той един ден собственика на лечебното заведение, който същевременно бе негов ръководител.

— Все още не мога да ви отговоря на въпроса — заяви лекарят. — Опитвах всичко възможно: топли бани, галваничен ток, разтривки на крайниците, както и масажи на цялото тяло, лечение с неутрални термални води и със съответните лекарства. Но нищо не подобри състоянието ѝ. Ще трябва да ми дадете още време, за да мога спокойно да наблюдавам болната.

— Слаба утеха, драги докторе. Професорът вдигна рамене.

— Още по-слаба щеше да е утехата, ако отсега ви кажех, че жена ви е неизлечимо болна — Да, да! — Франц фон Хелфенщайн гледаше втренчено пред себе си. — Нелечимата болест е по-лоша и от смъртта.

Скришом лекарят му хвърли изпитателен поглед.

— Така е — кимна той. — По-лошо е и от смъртта.

Накрай професорът заведе банкера в болничната стая на жена му. Нора лежеше в леглото си бледа като мъртвец. Пулсът ѝ беше много слаб, а

дишането — почти незабележимо.

— Тя спи — каза Хелфенщайн.

Професорът го наблюдаваше изпод полуспуснатите си клепачи. После му направи знак да се оттеглят настрана и го отведе в съседната стая. Там му обясни:

— Това не е сън. Вашата съпруга е клиничен случай, какъвто никога не съм имал.

— Дава ли някаква надежда? Професорът вдигна вежди.

— Не мога да си обясня състоянието ѝ. Прилича на пълна парализа.

— И какво мислите за причината на това необяснимо заболяване?

— Хмм. Да ви кажа ли откровено мнението си?

— Моля ви.

По иначе непроницаемото лице на професора се изписа решителен израз. Без съмнение не му липсваше проникателност и кураж да говори откровено.

— Вашата съпруга — поде той бавно, като гледаше банкера с пронизващ поглед в очите, — не е нервно болна, а е изпаднала в това състояние с чужда помощ.

Хелфенщайн видимо трепна.

— Невъзможно е да говорите сериозно, господин професоре! Как би могло да се извърши... не, та това е ужасяващо престъпление!

— Така е. Но имам основания за подобно твърдение. Вашата съпруга е парализирана само що се отнася до двигателните нерви. Затова пък усеща, когато я докосна. Тя чувства и най-лекото течение в стаята.

— А чува ли онова, което се говори край леглото ѝ?

— Всяка дума. Също така вижда всичко около себе си, ако очите ѝ не са затворени. Струва ми се, че сме изправени пред едно наказуемо деяние и съм убеден, че е време да направя донесение в полицията.

— Но как е възможно да се случи подобно нещо, господин професоре? Жена ми почти винаги е край мен! Не, сигурен съм, че се заблуждавате.

— Не се заблуждавам! За мен е неоспоримо, че на съпругата ви е дадена парализираща отрова!

— И действително ли искате да уведомите властите! За Бога, какъв скандал! Жена ми ще се ужаси, когато след оздравяването си научи за това! В никакъв случай не бива да го допусна, господин професоре!

— Такъв е лекарският ми дълг! И без друго изчаках по-дълго, отколкото е допустимо. И то само защото става дума за вашето добро и известно име, господин банкер. Но сега към всичко това се прибавя едно

ново обстоятелство, което още повече ме принуждава да донеса за този подозрителен случай. Вчера при мен постъпи на работа като асистент един нов лекар. Наистина, доктор Цандер е още млад, ала се ползва с много добра репутация. Доказал е отличните си качества в не едно и две лечебни заведения за психично болни и не е човек, който ще се остави лесно да бъде заблуден. Така че и моето добро име като професор по медицина е заложено на карта.

— А този доктор Цандер видя ли болната?

— Веднъж, когато го взех с мен на визитация.

— И какво е мнението му?

— Ами той повдигна клепачите на болната и каза, че това е случай, който не е само за лекарите. Едно убедително доказателство колко добре познава професията си.

— Но за Бога, засега това са голи предположения! Ако искаме да заловим мерзавеца... в случай, че излезете прав, господин професоре... би трябвало най-напред дискретно да започнем събирането на доказателства.

Едва забележимо професор Хофман изкриви устни.

— Господин фон Хелфенщайн, вие толкова много сте загрижен за добрата си репутация, че...

Той не довърши мисълта си. Банкерът скришом му хвърли изпитателен поглед.

— И аз не знам...

— Какво?

— Дали ще се разберем...

— Може би... — отвърна професорът.

— Бих направил всяка жертва, за да... — ...за да не допуснете този случай да бъде изнесен пред обществеността ли?

Хелфенщайн си пое дълбоко въздух и призна:

— Така е.

— А какво означава „всяка жертва“?

В този момент Хелфенщайн си помисли, че е спечелил играта, Той назова голяма сума, която определи с гръмкото име като „специален хонорар“. Лекарят кимна като че на себе си. Всъщност това кимване бе външен израз на твърдото му убеждение, че банкерът е негодник и че използвайки помощта на отровител, умишлено е докарал жена си до това състояние. Но професорът не изрече гласно мислите си. Каза нещо съвсем друго:

— Господин фон Хелфенщайн, може би ще се разберем по този начин. Аз ще принеса жертва на уважението си пред името Хелфенщайн,

Не ми остава нищо друго освен в скоро време да преместя болната в специална стая извън сградата на болницата, за да бъде само под моето наблюдение.

— Разбирам. Асистентът няма да има достъп. О, как ме успокоихте, господин професоре! Както вече споменах, ще изразя своята признателност във всяко отношение.

Всъщност спокойствието на Франц фон Хелфенщайн не продължи кой знае колко дълго. Още на следващата вечер нов удар го хвърли в голяма тревога. Той получи от професор Хофман кратка загадъчна вест, че жена му не е в психиатрията в Роленбург. Хофман очаквал посещението му.

Франц фон Хелфенщайн прекара лоша нощ. Терзаеха го тежки мисли, От известно време по-осезателно го завладяваше чувството, че съвсем безпомощен е предоставен на нечия властна ръка, а тя, скрита в мрака, безпогрешно плетеше мрежата си около него, една мрежа, в която той неизбежно ще се оплете.

Банкерът злобно стисна зъби. Той бе дялан от жилаво дърво. Имаше студено, жестоко сърце и през целия си живот не знаеше какво са това излишни чувства или пък страх. Но ето че сега и това му дойде до главата — цяла нощ да се търкаля в леглото си, без да мигне, измъчван от тревожни мисли. А колкото и да напругаше и да измъчваше хитрия си коварен мозък, тъмнината, обгърнала неговия неприятел, си оставаше плътна и непрогледна, както и преди.

Започна да подозира, че князът Ван Зом е този безмилостен враг, или поне, че се крие зад гърба му, защото твърде много станаха по време съвпаденията между появяването на Ван Зом в града и поредицата от провали във всичките му планове и начинания. Ала животът на княза бе твърде открит за очите на всички, за да могат тези подозрения да бъдат подхранвани. Непознатия от Индия рядко излизаше от къщи. По-голямата част от деня прекарваше в дома си.

Такива бяха докладите на всички шпиони на Капитана. Дори и младият химик Фридрих, изгарян от люта омраза към Ван Зом, му беше казал същото.

Най-сетне Хелфенщайн се отказа да издирва тайнствения си неприятел и се задоволи за известно време да прекрати дейността си като Капитан на престъпната банда. Надяваше се, че ако мирува, може би ще приспи бдителността на своя смъртен враг.

Но ето че сега му бе нанесен нов, страшен удар, не можеше да си обясни и да тълкува по друг начин загадъчното преместване на жена си от

болницата на Хофман на някакво друго място, упорито премълчано от лекаря в съобщението му. Или пък „ръката от мрака“ нямаше нищо общо с това? Дали подозренията му не бяха рожба на превъзбудената му разюздана фантазия? Но по каква ли причина, по дяволите, ще вземат тъй неочаквано да преместят жена му от Роленбург кой знае къде? Час подир час Хелфенщайн напразно си блъскаше главата.

За да не стои повече в неизвестност, изморен и съсипан от безсънно прекараната нощ, на сутринта той взе първия влак за Роленбург, нетърпелив да узнае какво има да му казва шефът на болницата за настъпилия обрат. Франц фон Хелфенщайн предложи на професор Хофман да извлече от цялата работа изключително големи облаги и лекарят беше приел предложението му. Ами ако Хофман играеше нечестна игра? Ако в действителност работеше за противника на Хелфенщайн?

— Роленбург! Всички да слизат!

Банкерът скочи на перона. Потънал в размисли, той не забеляза кога бяха пристигнали.

Професор Хофман още закусваше, но веднага прие банкера.

— Къде е жена ми? — беше първият въпрос на Хелфенщайн.

— Вече не е тук, нали ви съобщих телеграфно — най-спокойно заяви лекарят.

Този отговор накара Хелфенщайн да изпадне в силна възбуда. Със сприхави думи се нахвърли върху лекаря. Било цял скандал, че в една болница с толкова добра репутация можело да се случи подобно нещо. И изобщо нали Хофман му бил обещал да прехвърли госпожа Нора в специална стая извън същинската сграда на лечебното заведение! И продължи така още доста време в същия дух.

Лекарят невъзмутимо го остави да довърши, като побутна закуската си настрани, а после бавно и внимателно сгъна кърпата за хранене.

— Господин фон Хелфенщайн — каза той, — вашите думи ми звучат сякаш искате да отправите към мен упреци!

— И ако е така? Вие не спазихте уговорката ни.

— По-висша сила, или наречете го както желаете, изпревари в случая и вас, и мен. Не успях да преместя вашата съпруга в обещаната специална стая и затова вие... няма нужда да плащате „специалния хонорар“, за който споменахте.

— Смешно! — избухна Хелфенщайн. — Кой ви говори за парите! Искам да ми дадете сметка, да ми дадете обяснение къде се намира жена ми в момента!

Професорът вдигна глава и изпитателно погледна възбудения човек

право в очите.

— Изглежда смятате изчезването на жена си за някаква необяснима мярка от моя страна... да речем нещо като смяна на въздуха или пък на обстановката, или нещо подобно, нали?

Пред погледа на професора, а навярно и пред сериозния му тон, Хелфенщайн отстъпи назад.

— Правилно ме разберете, уважаеми господин професоре — каза той. — Даже и така да е, ще знам, че сте го направили за доброто на клетата болна. Но и тогава все пак имам право да разбера със сигурност...

— Лъжете се — прекъсна го лекарят. — Сигурността, която искате от мен, могат да ви дадат компетентните власти, полицията. Налага се да се обърнете към тях.

— Към полицията? — смаяно попита Хелфенщайн.

— Да. Вчера тя дойде тук в Роленбург и взе жена ви.

— Ами вие?

— Какво искате да кажете?

— Нима най-спокойно разрешихте? Не поискахте ли обяснение?

Поне заради добрата репутация на вашата болница?

— Господин фон Хелфенщайн, отивате твърде далеч! Единствено аз определям какво да се направи, за да се защити честта на моето име и репутацията на моята болница. Моля ви, съобразявайте се с това!

Така приключи посещението в Роленбург — съвсем безрезултатно за Франц фон Хелфенщайн. Какво да предприеме оттук нататък? Да се обърне към властите? Разбира се, макар и формално, щеше да му се наложи да го направи. Но нямаше да го стори с кой знае какво удоволствие и трябваше да е възможно по-предпазлив. Така го съветваше нечистата му съвест. Впрочем той замина от Роленбург с чувството, че щеше да е по-разумно, ако от самото начало се бе държал с професор Хофман по-сдържано и по-учтиво.

16. НА БЪДНИ ВЕЧЕР

Често когато Рихард Бертрам отваряше очи в болничната стая, забелязваше пред себе си лицето на Ван Зом. Понякога само като бегло съновидение зърваше наведена над него миловидна главица на усмихната девойка.

— Нощ! Моя нощ! — промълвяше той тогава и затваряше очи, сякаш се боеше да не прогони красивата гледка.

Тъй минаваше ден след ден. Рихард отдавна вървеше към подобрение. Той узна какво се беше случило и възприе всичко спокойно и сдържано. Беше превъзмогнал вестта за смъртта на своя пастрок, признак, че нямаше повече опасност от рецидив на неговото заболяване. Чувстваше се вече достатъчно силен, за да излезе от болницата, обаче лекарите все още не му даваха необходимото разрешение.

На големия стенен календар се виждаше датата двадесет и четвърти декември, Бъдни вечер. Преди обед се появи Ван Зом и, както обикновено, попита Рихард дали има някакви желания.

— Само да се махна оттук! — гласеше отговорът. — Да изляза на свобода! Не искам нищо друго!

— А нима знаете какво да правите с тази свобода, как да я използвате? Наистина ли се чувствате достатъчно силен, че да подновите борбата с живота?

Рихард взе няколко листа хартия от малката масичка между леглото и прозореца.

— Отскоро работя пак. Пиша стихове. Втория том на „Картини от родината и тропиците“.

— Хонорар шейсет марки! — допълни Ван Зом.

— О, за втория том Щрикрод ми обеща седемдесет и пет! Мисля, че ще удържи на думата си.

Князът се усмихна.

— Сега виждам, че отново сте в добра форма, приятелю, Постарайте се да издържите до вечерта. Тогава ще сложите черта под миналото си!

Този ден се превърна за Рихард в цяла вечност. Най-сетне се стъмни и болногледачката му донесе няколко пакета.

— Господин Бертрам, бъдете така добър да облечете тези дрехи! Учуденият младеж отвори пакетите и в тях намери един хубав нов костюм, както и всичко необходимо към него. Кой ли му го беше изпратил?

Сигурно коледен подарък от благодетеля му...

Рихард едва се позна в огледалото... а на прага на вратата се появи усмихнатият Ван Зом.

— Идвам, за да изпълня обещанието си. Свободен сте! Готов ли сте вече?

— Как... какво... защо...?

— Малка изненада, нищо повече!

Навън чакаше карета. Рихард се качи в нея.

— Към дома на полковник фон Тифенбах! — подвижна князът на кочияша, след като се настани до Рихард. Веднага се понесоха в бърз галоп.

— Че какво ще правя аз там? — попита младежът.

— Поканени са гости, между тях и вие. Хайде, елате с мен, господин Бертрам!

Ван Зом го поведе по стъпалата. Минаха покрай слуги, които се кланяха, и през врати, които като по таен знак безшумно се отваряха. Рихард имаше чувството, че сънува. Най-накрая князът спря пред една врата и почука.

— Ето тук! — каза той. — По-късно ще се видим.

Преди Рихард да се усети, беше прекрачил прага и вратата се затвори зад гърба му. Слисан, младежът се огледа в уютната малка стая. От близкото кресло се изправи една девойка — Хедвиг фон Тифенбах.

Кръвта нахлу в лицето на Рихард. Той се ядоса малко на княза, който го беше поставил в толкова неловко положение. Започна отчаяно да търси подходящи думи — ала напразно. Но ето че девойката с готовност му се притече на помощ и му подаде ръка, която младежът едва посмя да докосне.

— Най-после! — радостно възкликна тя. — Господин Бертрам, добре дошъл след толкова тежки изпитания! Седнете за малко при мен! Родителите ми все още не са готови.

Рихард продължаваше да търси думите, подходящи за тази приказна обстановка и за тази девойка. Какво търсеше той тук? Просто не бе в състояние да възприеме действителността. Огледа се наоколо, сякаш търсеше помощ.

Тя разбра смущението му.

— Днес исках да изпълня своето задължение — да ви благодаря, господин Бертрам — предпазливо поде тя. — Заради мен в последно време изживяхте тежки дни и нощи. Тук в този дом започнаха вашите страдания и тук трябва да им бъде сложен край. Вместо благодарност за вашата

жертвоготовност да ми помогнете, с вас се отнесоха нечувано несправедливо, Отначало Рихард беше доста пообъркай, постепенно си възвърна душевното равновесие.

— Никой не бива да получава упреци заради мен, скъпа госпожице. Нещастieto ми се дължи на пагубно стечение на обстоятелствата... на нищо друго.

Тя го погледна в очите и кимна.

— Мисля — каза Хедвиг след кратка пауза, — че родителите ми са готови. Хайде да отидем при тях!

В съседната стая Бертрам бе сърдечно посрещнат и поздравен от полковника и неговата жена в присъствието на княз Ван Зом. Той почувства, че думите им не бяха празни, общоприети фрази и им отговаряше по своя простиък начин.

Постепенно прииждаха повече и повече гости. Сред тях младежът забеляза красива, но вече не дотам млада дама, към която изпита странно влечение. Тя бе облечена изцяло в черно. Рихард неколкратно усещаше, че неволно погледът му се отклонява към нея. Имаше чувството, че е виждал някъде това лице, с тези меки, нежни черти, сините очи, както и златисторусата коса. Но колкото и да напругаше паметта си, не стигна до резултат.

Дамата беше Улрике фон Хелфенщайн.

Ето че в момента се отвори двукрилата врата, водеща към салона за гости и... с целия си блясък ги посрещна богато украсена коледна елха. Под нея лежаха коледни подаръци, предназначени за членовете на семейството. За всеки от гостите също имаше по нещичко, малък знак на внимание.

Хедвиг се приближи до Рихард.

— Елате, господин Бертрам! Дядо Коледа не ви е забравил. Ще ми позволите ли да ви вода?

Тя го придружи до мястото, където беше оставено красиво подвързано томче. Върху него със златни букви блестеше надпис: „Картини от родината и тропиците. От Алмансор“.

— Второто издание! — учудено възкликна той. — Каква радост... о, благодаря ви!

Трогнат, той стисна ръката ѝ.

— Не сте ли виждали още това издание?

— Не.

— Ами че разгърнете го по-бързо!

Той разтвори книгата. Зад титулната страница бяха поставени

няколко едри банкноти.

— Какво значи това? — слисано попита Рихард и отправи към девойката поглед, в който имаше малко упрек.

— Вашият напълно заслужен хонорар, и то значително повишен! — засмя се Хедвиг. — Ей там е застанал човекът, на когото го дължите.

Изглежда Ван Зом чакаше тъкмо този момент, защото бързо се приближи до двамата и подаде на Рихард документ.

— Промененият договор между Алмансор и фирмата Щрикрод. Вие бяхте болен и затова се заех само да свърша тази работа.

Скоро Рихард разбра, че действително става въпрос за неговия заслужен хонорар. Обзе го чувство на сигурност, каквото не бе изпитвал дотогава. Нима не придобиваше макар и малка значимост сред многобройната маса от същества, които в своята целокупност се наричаха със събирателното име човечество? Да, той не беше вече непознат драскач, принуден да продава продукта на духовното си творчество срещу шепа дребни пари. Беше обърнал вниманието на хората върху себе си.

После седнаха на трапезата. Рихард се настани до Улрике фон Хелфенщайн. Отново усети, че невидими нишки го свързват с нея и само след няколко разменени думи той я възприемаше като близка позната.

Цяла вечер сборникът със стиховете минаваше от ръка на ръка и не след дълго домакините го помолиха да рецитира стихотворенията си.

— Да, господин Бертрам! — насърчи го Хедвиг. — Заради мен! Той размисли кратко и каза:

— Днес предиобед в болницата написах едно коледно стихотворение. Ще се опитам него да рецитирам.

С тези думи той стана и се дръпна малко встрани. Няколко секунди остана със забит в земята поглед, мъчеше се да си припомни началото, после вдигна глава и очите му особено заблестяха.

*Нявга сонм от ангели небесни
в свят час подеха своите песни
и на всички в вечер тиха
Божията воля възвестиха.*

Рихард имаше звучен изразителен глас. Личеше си, че поетът бе работил над него неуморно и упорито и че в някои часове на самота го беше упражнявал, рецитирайки стихове. Езикът му беше истинска музика.

Всички погледи бяха отправени към него, всички внимателно го слушаха.

Така той стигна до призива на ангелите: „Почитай Бога в небесата!“ Единствено ако се вслушва в това напомняне, смъртният истински ще вярва. А другата повеля „Мир на земята!“ — предполага отворени за любовта сърца на онези, които желаят да ѝ се подчинят, сърца за любовта, която побеждава всяка омраза и вражда.

Накрая рециталът се издигна до тържествените звуци на химн:

*Ако Неговият, дар прегърнем
и посветим живота си на любовта,
тогава Божията воля ще превърнем
във мир по цялата земя.*

Последвалото мълчание възнагради поета по-достойно от шумни овации. Също тъй мълчаливо Улрике фон Хелфенщайн се приближи до него и му стисна ръката.

— Е, тържествено честван, Мой поете — шеговито каза Ван Зом, след като двамата с Рихард Бертрам отново седяха в каретата, — размислихте ли за вашето бъдеще? И какво решихте?

Рихард опипом потърси своя портфейл и нежно го погали.

— Хонорарът, който получих днес, благодарение на вашата добрина, ми дава възможност да изпълня едно свое сърдечно желание, Искам да помогна на моите клетки братчета и сестричета в голямата им нищета!

— Очаквах подобно нещо. Но всъщност те не са ви родни братчета и сестричета, господин Бертрам. Та нали вие сте само хранениче в тяхното семейство.

— Толкова по-голяма е вината ми. Моят пастрок е правил жертви заради мен, а когато храната не им достигаше, неговите деца честно дележаха залька си с мен. Никога не съм чувствал, че идвам от сиропиталище. Това ме задължава.

— Само така! Може би иде съм в състояние да ви дам добър съвет. Ще видим!

Кочияшът спря пред малката къща на улица Зигесщрасе. Читателят вече я знае. Тя бе построена в стила на обикновена селска къщица и сред заобикалящите я внушителни вили много приличаше на малко дете, пръкнало се сред възрастни. На табелката до входната врата беше написано името на нейните обитатели — Грубе.

— Стигнахме целта си — каза князът и скочи от каретата на земята. Рихард не попита нищо повече. Мълчаливо последва своя благодетел, тъй като изпитваше към него сляпо доверие.

Отвори им старец с побеляла брада и приветливо лице. Заведе ги във всекидневната, където ги посрещна възрастна жена, излъчваща майчинска доброта.

— Добре дошли, господине! — каза тя на Рихард с подкупваща сърдечност. — Влезте, очакват ви с огромно нетърпение!

— Очакват ли ме? — учудено попита той.

Усмивната, жената отвори вратата към съседната стая. И ги посрещна силна светлина — горяха многобройните свещички на коледна елха, а близо до нея, около отрупана с подаръци маса, стояха малките братчета и сестричета на Рихард и Мари.

— Рихард, скъпи Рихард! — извика голямата сестра и го прегърна. После дойде ред на малките. Подскачаха около него и протягаха ръчичките си, за да го пипнат. Колко често беше разпитвал своя благодетел за тези малки същества, когато идваше да го посети в болницата! Князът винаги му даваше уклончиви отговори, утешаваше го, че по-късно ще ги види, и го успокояваше с обещанието, че ще се погрижи да са добре.

При тази неочаквана среща очите на Рихард се просълзиха. Той коленичи на земята, придърпа децата до гърдите си, запрегръща ги и заплака от радост. Помисли си за своя пастрок, помисли си... но не, сега нямаше време да се отдава на тъжни спомени, защото малчуганите му донесоха подаръци и той трябваше внимателно да гледа всеки един от тях и да изказва възхищението си.

— И кой ви даде всичко това? — попита ги той.

— Татко — каза едното.

— Мама — отвърна другото.

— Ами кои са те, къде са мама и татко? Малчуганите тържествено посочиха възрастните хора.

— Правилно ли разбирам? Те са... — ...да, вземем децата да се грижим за тях — кимна старият човек. — Доволен ли сте, млади господине? Бъдете сигурен, че са попаднали в добри ръце. А кой съм аз...е, това ще ви обясня малко по-късно на спокойствие...

— Значи не е необходимо малките да отидат в сиропиталището? — прекъсна го Рихард.

— Какви ги говорите! Те живеят при нас от онзи фатален ден!

— Колко се радвам! И за всичко това трябва да благодаря само на вас...

При тези думи Рихард се обърна, ала благотелят му беше изчезнал.

— Ха! — той направи няколко крачки към вратата. — Веднага трябва да отида при него!

— Чакайте, господин Бертрам! — обади се старецът. — Спокойно останете тук! Няма да го намерите. Тръгна си вече, защото не обича благодарствените излияния. А сега ме последвайте!

Грубе закри напред, за да осветява пътя. Минаха през едно преддверие и се изкачиха по стъпалата. Спряха пред врата с емайлирана табелка, на която смаяният младеж прочете:

— Рихард Бертрам! Това да не би да означава... — ще живеете тук в тези две мансардни стаи. Влезте!

Старецът отвори вратата и Рихард се озова в една уютна стая, до която се намираще спалнята. В първото помещение имаше писалище, а на етажерката до стената — книги. Младежът огледа всичко безмълвно. Усети, че в очите му напират сълзи.

— Ван Зом ли подреди стаята така?

— Да.

Рихард извърна глава и дълбоко си пое дъх. С усилие овладя обзелото го вълнение. Поиска да каже още нещо на пастрока на своите малки братчета и сестричета, ала беловласият човек беше изчезнал. Старецът добре знаеше, че в мигове на разтърсващи душевни преживявания трябва да останеш сам.

Малко по-късно се състоя обяснителен разговор с дружелюбните възрастни хора и когато най-сетне късно вечерта Рихард си легна да спи, бе изпълнен с такова щастливо чувство, каквото от дълги години не беше изпитвал. Имаше усещането за абсолютна сигурност и надеждна закрила, също като дете под покрива на бащината си къща, защото вече знаеше къде беше подслонен и кой се беше заел да полага родителски грижи за децата на неговия покоен пастрок. Рихард заспа спокойно и скоро потъна в хубави сънища, чиито радостни сцени го накараха да забрави страданията си от последните седмици.

17. МЕЖДУ ЛЮБОВ И ОМРАЗА

За Лена Розенбаум, дъщерята на собственика на заложната къща на улица Васерщрасе, Бъдни вечер не премина във весело коледно настроение.

Тя бе ходила многократно в болницата, за да види Рихард Бертрам, но след като веднъж ѝ се удаде да стигне до него и лекарят установи, че посещението ѝ има неблагоприятен ефект върху болния, всякакъв достъп до младежа ѝ беше забранен. Въпреки всичко с ожесточена упоритост тя продължи да се появява в чакалнята, докато един хубав ден ѝ заявиха, че не бива повече да храни надежди. Няма да ѝ разрешат да разговаря с Рихард, преди напълно да се е възстановил.

Оттогава в сърцето ѝ все по-настойчиво се загнездваше мисълта, че самият Бертрам не иска да я види. Тя изстрада адските мъки на ревността, узнала, че една друга жена, която жестоко мразеше, Хедвиг фон Тифенбах, придружавана от княз Ван Зом, безпрепятствено е пускана при Рихард.

Известно време Лена не ходи в болницата. Но в късния следобед на двайсет и четвърти декември с един малък подарък в чантичката си тя изкачи стъпалата, водещи към чакалнята.

— Ах, госпожице Розенбаум! — със студена, недружелюбна усмивка каза медицинската сестра. — Господин Бертрам го изписаха.

— Изписаха ли го?

— Да. Княз Ван Зом дойде да го вземе.

При тази вест ревността ѝ се разгоря с предишната сила. Затича се към къщи. Естествено, Ван Зом! Може би двамата са посетили Тифенбахови, а Лена Розенбаум, тази, която посрещна с отворени обятия бедния поет, точно тя остана забравена. О, тази сладникава благородническа кукла, как само я мразеше Лена!

Отдавна в нейната романтична главица се появи мисълта, че намереното дете Рихард Бертрам е потомък на благородници. Тя правеше това заключение от златната верижка с медальона. А тази мисъл правеше ясно всичко останало.

С помощта на верижката Рихард, комуто досега липсваха необходимите средства, за да може енергично да издирва сведения за произхода си, някой ден щеше да разбере, че е потомък на стар благороднически род. И ще го постигне с помощта на Ван Зом, който с приказните си богатства може да раздвижи цяла армия от детективи.

И краят щеше да е следният: придобилият законните си права на наследник на еди кой си благороднически род щеше да се ожени за сладката Хедвиг фон Тифенбах, а после тъй омразната ѝ жена щеше да води завиден живот с прочутия поет Алмансор. А за Лена Розенбаум нямаше никой да се сети. Нека си живурка в тъга и мъка на Васерщрасе!

Щом помислеше за тази възможност, девойката се разтреперваше. Следващата ѝ мисъл бе да рискува и да направи всичко възможно, само и само да попречи на подобен развой на нещата. В нея се оформи готов план, който трябваше да я доведе до заветната цел.

Като вихрушка тя врхлетя в бащината си къща и веднага се втурна към стаята на Соломон Розенбаум.

— Тате, трябва да обсъдя нещо страшно важно с теб!

Стария, който безумно обичаше дъщеря си, охотно я изслуша. Тя лесно го спечели за планове си и той обеща да съдейства за осъществяването на тайните ѝ намерения.

Така Розенбаумови прекараха Коледната вечер. Резултатите от това съзаклятничество се проявиха веднага след празника.

Още през първите следобеди подир Коледа Рихард Бертрам се изправи пред Соломон Розенбаум. Беше прекарал много мирни и спокойни часове в дома на онези възрастни хора — часове без грижи по прехраната, часове, озарени от слънцето на щастието сред своите братчета и сестричета, и му се струваше, че всичко е сън. Този ден бе излязъл на улицата за пръв път след празника, и то за да отиде в заложната къща на Розенбаум с единствената цел да откупи и да си върне златната верижка.

— Нима господинът изведнъж е станал толкоз богат? — попита го евреинът, когато видя добре облеченият Рихард и чу желанието му. — Не настоявам да платите дължимата сума тъй скоро, ама щом толкоз бързате... Трябва само да повикам дъщеря ми. Тя ви даде назаем онез' пари и тя пази квитанцията за получаването на заложния предмет. Да, да, млади ми господине, при Соломон Розенбаум сичко трябва да е наред, щото става дума за пари и злато!

Това не зарадва Бертрам. Но какво можеше да направи? Лена влезе. Беше много бледа. С изискана любезност поздрави Рихард. Той извади парите и заложната разписка от джоба си и ѝ ги подаде. След оздравяването тази разписка му беше създала големи главоболия, защото беше изчезнала. И полицията не я беше намерила. Едва Ван Зом подсказа на младежа, че късчето хартия може да се е пхнало между плата на старото палто и хастара на джоба. Така и излезе.

— Но господине — каза Лена, видимо смутена, — нима тази работа е

толкова бърза? Парите не ми трябват!

— Въпреки всичко ви моля да ги вземете. Дълговете потискат.

— Мислех си, че ще ви виждаме по-често у нас...

— За съжаление моята работа ми оставя малко свободно време и навярно няма да мога скоро...

Той посочи към заложената разписка в ръката ѝ и продължи:

— Госпожице Розенбаум, бъдете така добра да ми върнете верижката!

— Нали ти прибра и заключи златната верижка? — обърна се тя към баща си.

— Тя си е все още там, дето я сложих, в чекмеджето на пулта... Ето я, господин Бертрам!

Рихард леко отвори опаковката и хвърли бегъл поглед на верижката.

— Да, тя е! Приемете най-сърдечните ми благодарности!

От заложената къща той отиде на гроба на своя пастрок. Нищо не си спомняше за погребението и не знаеше къде да търси гроба. В администрацията на гробищата получи необходимите сведения и малко по-късно застана пред надгробната могила, където почиваше човекът, който му беше като истински баща.

Странни мисли го развълнуваха, мисли, които и преди, докато с право наричаше шивача Бертрам свой баща, го занимаваха, макар и не с такава настойчивост. Кои ли бяха неговите родители? В случай че верижката с инициалите Р и Х, както и със странните орнаменти по медальона действително принадлежеше на родителите му, то тогава той е роден в много добро и заможно семейство. Но как тогава се беше озовал в приюта за намерени деца? Дали по някаква причина родителите му още като невръстно и невинно дете са се отказали от него? Но цялото му същество се бунтуваше срещу подобна мисъл. Или пък го бяха загубили? Или е пречил на някого, който е имал изгода от изчезването му?

Дълго си блъска главата над тези въпроси. Едва когато потрепери от студ, Рихард се отърси от дълбоките размисли. Със странна смесица от болка и щастливо чувство тръгна обратно към Зигесщрасе, където беше новият му дом.

Там завари Ван Зом, който го очакваше. Князът го посрещна с поглед, изпълнен с напрегнато любопитство. Най-благоразумно го посъветва да не губи нито ден, а час по-скоро да си върне скъпоценната златна верижка.

— Ето я! — каза Рихард и сложи бижутото на масата.

— Ще ми разрешите да ѝ хвърля един поглед, нали? — попита

Непознатия от Индия.

Взе верижката в ръка, внимателно я разгледа и изведнъж се стъписа.

— Наистина ли това бижу е ваше?

— Разбира се. Намерили са я при мен и...

— Не, не — прекъсна го князът, — нямах това предвид. Искях да попитам дали вашата верижка не е подменена с друга от Розенбаум.

Рихард се изплаши. Той попита Ван Зом как е стигнал до това предположение. Та нали Непознатия от Индия изобщо не беше виждал верижката. Младежът припряно взе бижутото от ръката на своя благодетел, приближи я към светлината и също се стъписа.

— Това... това...

— Е?

— Това не е моята верижка. Толкова съм я разглеждал внимателно в часове на размисъл, че сега съвсем ясно забелязвам разликата — естествено, след като ме накарахте да я огледам по-подробно.

— И каква е тази разлика?

— Ами няколко са. Ей тук гравираниите листенца изглеждаха по-иначе, „Р“-то и „Х“-то бяха значително по-малки от тези, а и винетките не са същите.

— Моля ви — намеси се Ван Зом, — моля ви, опишете ми точно как беше украсена вашата верижка!

Рихард изпълни желанието му, доколкото му беше възможно. Направи го без да вдига поглед от златния предмет, и то е такова старание, че не забеляза припламналите искри в очите на Ван Зом. Впрочем Непознатия от Индия успя да се овладее.

— Тъй, тъй — невъзмутимо каза той, след като младежът млъкна. — А при случай бихте ли могли да се закълнете във верността на думите си?

— Бих могъл — без колебание го увери Рихард.

— Тогава дайте ми моля за кратко време това бижу!

— Ето го. Мога ли да попитам, какво мислите да правите с него?

Очевидно надуваше някаква измама. Да не би да се каните да отидете в полицията и...

— Не. Искам да отида при Розенбаум.

— И да го заставите да ви даде обяснения? Нищо няма да ви каже.

— Стариият евреин ще отрича. Очаквам го.

— А на мен цялата работа ми е много неприятна. Семейството на Розенбаум се държи приятелски с мен. Дадох ми назаем пари...

— Срещу много добра гаранция. — ... а дъщеря им дори ме покани на вечеря.

— И това си е имало причина. Но все пак заради поведението им към вас, съм склонен на снизхождение, ала само при условие, че старият мошеник не прояви прекалено твърдоглавство.

— Не мога да ви попреча да отидете.

— И не бива. В случая на карта е заложено много повече, отколкото подозирате. Почакайте ме тук! Ще ви осведомя какво е станало, колкото е възможно по-скоро.

Князът тръгна, но не към заложната къща, а най-напред отиде в жилището на Улрике фон Хелфенщайн. Там той проведе продължителен и оживен разговор със своята съюзничка, в който значителна роля играеха златната верижка и медальонът. Стана дума за Франц фон Хелфенщайн, Капитана, както и за двамата Волф в планината. Когато Ван Зом се сбогува с Улрике, тя остана в стаята си силно развълнувана.

После князът се отправи към собственото си жилище, където побърза да си сложи една от своите маскировки. Неузнаваем дори и за близък познат, той напусна дома си. Най-напред направи посещение на собственика на заложната къща на улица Васерщрасе. Верижката беше на сигурно място в джоба на кожата му.

На неговото почукване вратата му отвори жената на вехтошаря и го попита:

— Какво желаете?

— Тук ли е господин Розенбаум? — отвърна ѝ с въпрос Непознатия от Индия.

— Мога ли да попитам какво иска господинът от него?

— Аз съм колекционер на антикварни предмети и купувам стари монети, бижута и накити.

— Влезте!

— Значи вашият мъж си е у дома?

— Щом става дума за сделка с истински бижута и накити, той винаги си е у дома — изкиска се тя многозначително. — Елате!

Заведе непознатия в задната стая при Розенбаум. Предрешеният Ван Зом купи няколко по-дребни предмета, но поиска да му покажат други неща, за да спечели време.

— Навярно господинът не е от този град, а? — осведоми се вехтошарят. — Говорите като чужденец.

— Швед съм — кратко заяви Ван Зом.

— Имате големи познания за скъпоценни камъни, перли и монети. Да не би по професия да сте изследовател на стари книги, оръжия и накити?

— Не, само любител.

— Тогава всъщност работите нещо друго, нали?

— Разбира се. Управител съм. На именията на един страшно богат шведски барон.

Евреинът подскочи изпълнен с респект, защото той беше от хората, на които друго не внушаваше уважение освен парите.

— Не бях чувал, че в Швеция имало толкова богати земевладелци — рече той.

— О, там има такива земевладелци, както и в Русия или в Унгария! Моят господар притежава земи, големи колкото цяло княжество. Жалко само че след време богатствата му ще се влеят в държавната хазна!

— Хиляди пъти вай! Тези безбожно много пари! И защо?

— Понеже родът ще престане да съществува.

— Баронът няма ли деца?

— Има само един син, но той е безследно изчезнал.

— Изчезнал ли? — учудено каза Розенбаум, който без да подозира каквото и да било беше готов да налага въдицата с опасната стръв.

— За съжаление! Момчето е било отвлечено.

— Отвлечено? Велики Боже! Но тогаз значи още може да се намери! Едно човешко същество не може да изчезне току тъй безследно, като малко кученце или коте!

— Така е, но въпреки всичко оттогава изминаха двацет години, а всички издирвания останаха напразни.

— Двацет години! Наистина дълго време! — обади се старият евреин, увлечен от измислената история на непознатия. — Че нима не са търсили из цяла Швеция?

— Там ли? Там изобщо не са търсили.

— Изобщо ли? Не са търсили отвлечено дете, което е щяло да донесе на онзи, дето го намери, награда от хиляда марки, от пет хиляди марки, а може би дори и...

— Детето не е било отвлечено от Швеция, а по време на едно пътуване през Германия. По онова време баронът бил спрял в малко селище, недалеч от този град.

Старият евреин зяпна с уста.

— Мога ли да запитам, к'во име имаше момчето?

— Разбира се. Роберт фон Холмстрьом.

— Роберт! Роберт фон Холмстрьом! Туй е „Р“-то и „Х“-то на медальона!... Боже Господи на всички праотци!

— Какво има? Какво ви е?

— Нищо! Съвсем нищо! Искях само да кажа, че таз' история е много

интересна. А кой го е отвлякъл?

— Бавачката посегнала на някои скъпоценности на господарката и е трябвало да бъде уволнена. И за да си отмъсти, тя взела че отвлякла малкото момченце.

— Господи Саваоте! Колко зла персона! Че толкоз ли не е имало нещичко, за което да се хванат и да издирят изчезналото дете?

— О, имало е! Малкият е носел на врата си златна верижка с инициали. Нея търсихме. Ала напразно. Баронът даже внесе в Шведската банка значителна, сума като награда.

— Значителна сума ли?

— Да. Десет хиляди марки.

— Боже справедливи! И кой ще я получи? — Онзи, който ни посочи някаква следа, каква истинска следа.

— Десет хи... — благоговейно повтори Соломон Розенбаум, ала от страхопочитание думата заседна в устат му.

— ...хиляди! — допълни жена му, която свряна в един ъгъл, слушаше целия разговор.

— Златна верижка ли споменахте, господине?

— Защо питате тъй настоятелно за нея?. — Махна с ръка мнимия швед. — Та тази истории се е случила преди цели двацет години и никога няма да се узнае къде е момчето и дали изобщо е живо.

Евреинът енергично размаха и двете си ръце.

— Не изказвайте таквот нещо тъй лековато. Десет хиляди марки са си десет хиляди марки, а една златна верижка си е златна верижка!

— Ах, какво ли значение има драги! — засмя се Ван Зом. — По-добре ми покажете още нещо от вашите съкровища!

Разсеяно старият вехтошар измъкна няколко кутии и малки касетки и ги постави на масата.

— Не мога да не ви отправя сериозни упори, господине — недовошно промърмори той, докато пръстите му силно трепереха, — хората си отиват. Те се раждат и ги погребват. Но златото и скъпоценните камъни остават. А дори и след хиляда години може да се издират златна верижка. Та к'во са всъщност някакви си двацетина години? Ами как изглеждаше тя?

— Бавачката ли? Наистина не знам!

— Ах, к'во ли ме интересува оназ' непочтена фуста! Имам предвид верижката!

— Тънка, чиста старогерманска изработка. На нея имало медальон, украсен със сложни, доста богати винетки, вляво от които е било гравирано едно „Р“, а вдясно — едно „Х“.

— Едно „Р“ и едно „Х“ ли?

— Да, „Р“ и „Х“.

Жената отвори уста, обаче Розенбаум побърза да ѝ се сопне:

— Мълчи старо! Туй е само моя работа. Размърдаш ли си езика, и започваш да дрънкаш глупости. А тук става дума за десет... — ...хиляди марки! — изпищя тя.

— Струва ми се — каза непознатият, — че проявявате необикновен интерес към тъжната семейна история на рода Холмстрьом. Да е стигала до ушите ѝ вест за някакво намерено дете — при вашата професия? Та детето е изчезнало безследно нейде по тези места. Не е изключено...

— Не, господине — бързо го прекъсна евреинът, защото видя, че жена му пак се канеше да си отвори устата. — Не, съвсем наскоро обаче купих за моята щерка Лена няколко накита със старогерманска изработка. Ей тъй, между другото, от някакъв най-обикновен човек. Сред тях има една верижка с медальон. Ама на нас често ни се случва таквиз бижуа да ни минават през ръцете. Ала десет хиляди марки, господине! Ще ида да я доведа, щерката Лена!

Розенбаум се втурна през ниската врата, затича се нагоре по стълбите и осведоми дъщеря си.

Девојката впери в стария искрящите си очи и извика:

— Не, тате! Не давам верижката!

— Не бъди глупава, дъще, живот мой!

— Вече ти казах, тате: щом Рихард Бортрам ме отблъсква, тогава и няма да си възвърне аристократичното потекло. Виждаш колко умно направихме, като набързо дадохме на твоя майстор-златар да направи копие на верижката, на което обаче не са възпроизведени съвсем точно гравиранияте украшения и инициали. Не, Лена Розенбаум знае какво дължи сама на себе си!

— Но туй ще струва на баща ти цели десет хиляди марки!

— Я не вярвай на тези глупави фантасмагории! Преди няколко часа Рихард Бертрам дойде да си вземе верижката, а ето че сега ни идва този човек от Швеция! Нима не виждаш тук връзката?

— Имаш основание, Лена! — кимна старият. — Ама ако наистина е тъй, тогаз биха могли да ни изпратят и полиция, та да претърсят къщата! По-добре е да покажем верижката на господина.

— Хубаво! Но искам и аз да присъствам. Няма да я изпусна от ръцете си!

— Тогаз слизай бързо с мен!

Възбудено и припряно той заслиза надолу по стъпалата, докато

дъщеря му го следваше размисляйки, бавно и невъзмутимо, като здраво стискаше в ръка кутийката с бижутото.

— Туй е Лена, мойта дъщеря! — представи Розенбаум момичето.

Посетителят учтиво се поклони. Той едва не се изплаши от бледото лице на Лена, изпито от душевни терзания.

— Много сте любезна, госпожице. Вашият баща сигурно вече ви е разказал, че много обичам старите златни накити. Той искаше да ми покаже една верижка, която наскоро ви е подарил, защото, предполагам вече знаете, че става въпрос за десет хи... — ...хиляди марки! — за трети път изстреля госпожа Розенбаум тези думи.

Очевидно десетте хиляди марки оказаха въздействие и върху Лена.

— Ще видите верижката — рече тя, — но само при едно условие: няма да я докосвате! Тя си остава наша собственост!

— Но нали сте я купили?

— Разбира се.

— Значи ви принадлежи! Не, аз ви моля само да ми разрешите да ѝ хвърля един поглед.

Лена сложи верижката върху масата, но без пръстите ѝ да изпускат двата ѝ края.

Непознатият се приближи и я разгледа. Веднага всичко му стана ясно. В никакъв случай Соломон Розенбаум не беше придобил този накит по законен път. Това беше истинската верижка, която преди известно време Рихард Бертрам беше оставил в магазина на евреина като заложна вещ. По причини, които в момента Ван Зом все още не знаеше, те я бяха подменили с фалшификат, който бяха върнали на нищо неподозиращия поет.

Особено две обстоятелства караха княза сериозно да се замисли. Първо, че фалшификатът е бил изработен толкова бързо. Сигурно е бил поръчан светкавично, а по това можеше да се направи важно заключение за преследваната цел. Второ, че тъкмо винетките по медальона на верижката са били променени. При правилно разчитане и тълкуване се разбира, че те представляват стилизиран семеен гроб с едно „ф“ по средата и всъщност още на времето това е било достатъчно ясно указание за управителя на приюта за намерени деца за произхода на подхвърления Рихард Бертрам. Близко до ума беше и заключението, че Розенбаумови знаеха всичко това и че имаха намерение да не позволят на младия поет да проникне в тайната на потеклото си.

Оттук до пълното разгадаване на истинското положение на нещата имаше само една крачка за човек с проникателността на Ван Зом. В случая

движеща сила се явяваше любовта. Лена, дъщерята на евреина, обичаше поета и искаше той завинаги да е неин. Не искаше да го изгуби чрез разкриването на истинското му име. А това непременно щеше да стане, ако Рихард знаеше онова, което неговият покровител подозираше и което бе потвърдено при беглия оглед на истинската верижка — винетките върху медальона представляваха в стилизиран вид герба на рода фон Хелфенщайн, поради което беше лесно от пръв поглед да се разгадае смисъла им като цяло. Между красиво извитите линии бе поставено едно „Ф“, а „Р“-то и „Х“-то отляво и отдясно загатваха името на намереното дете — Роберт фон Хелфенщайн.

— Е, какво ще кажете? — попита Лена, прекъсвайки бързо гонещите се мисли на княза.

— Бога ми! — възкликна мнимият управител, като мигновено се овладя. — Та това е верижката на Холмстрьомови! Няма съмнение, скъпа госпожице! Много добре съм запомнил рисунката от албума със семейните бижута и преди всичко изображението на герба е съвсем точно... Това е тя!

Госпожа Розенбаум отново отвори уста, но този път сама я затвори. И старият лихвар също не бе в състояние да проговори. Изглежда шве-дът се бореше с вълнението си. Лена продължаваше здраво да държи в ръцете си краищата на верижката. Тя притвори очи и стисна устни.

— Тя е! — повтори непознатият след кратка пауза. — Моля, кажете ми, от кого я купихте?

— Това е наша тайна! — енергично отвърна девойката. — Вие никога няма да...

С трескава бързина тя притисна нагита към гърдите си. Ван Зом махна пренебрежително с ръка и каза:

— Но моля ви, скъпа госпожице! Изобщо не мисля да ви отнемам вашата собственост, стига само наистина да имате право да я задържите. Нека си поговорим спокойно! Още веднъж ви моля най-учтиво да ми отговорите на въпроса: от кого купихте верижката?

— Това не ви засяга? — ядно изфуча тя. Ван Зом се усмихна.

— Мисля, че все пак ме засяга! И ако откажете да ми дадете сведенията, за които ви моля, мой дълг е да се допитам до онзи човек, чиято собственост всъщност е верижката!

— Господи Аврааме! — изкрещя Соломон Розенбаум. — Искате да уведомите барон фон Холмстрьом?

— Не.

— Амче кой тогава?

— Някой си Рихард Бертрам!

Госпожа Розенбаум ужасено отхвърли глава и избухна в жлъчен смях.

— Отидоха, та се не видяха десетте хиляди марки! Ха-ха-ха-ха!... О, ти овча главо!

— К'во? Господин Рихард Бертрам е изчезналият син на семейство Холмстрьом? Как се радвам заради тоз' добър клет бедняк! Само ме е страх, че не е истина. Та нали господин Бертрам си получи обратно верижката!

— Един фалшификат, добри ми човече!

— К'ва лъжа! Соломон Розенбаум има пари и състояние! За какво му е да подменя златната верижка на един голтак, за да спечели някакви си сто и петдесет, пък дори и хиляда марки.

— Той ще даде показания под клетва!

— Десет хиляди марки! — изпищя старата.

— Господи Аврааме, как може да има толкова низко паднали хора! — завайка се старият мошеник. — Да положат лъжлива клетва само заради най-обикновена верижка!

Непознатият посегна към шапката си.

— Щом се държите по този начин, ще трябва да си вървя. Ще поискам от полицията да разпитат в приюта, където навремето е бил настанен малкият Рихард Бертрам. Там непременно има описание на верижката и медальона в документите по приемането на момчето, защото така го изисква законът.

За секунди в стаята настана тишина. Чуваше се само тихото хленчене на старата. После Ван Зом продължи:

— Преди това ми се иска още веднъж да ви посъветвам — да се разберам с добро, не държа да бъдете наказани. Не допускайте да се стигне дотам! Тръгне ли веднъж цялата работа да се разнищва от съдилищата, тогава не ви мърда дългогодишният затвор!

— Господи на моите деди! Затвор! Ужасеният Розенбаум плесна ръце.

— Във вериги и окови! — изпищя старата.

— Затвор! — промърмори като на себе си и Лена.

— И не само това. Рихард Бертрам ви желае доброто. Веднъж, когато е бил в беда, вие сте се отнесли дружелюбно към него. Той не го е забравил и затова е настроен приятелски към вас. И досега предполага, че верижките са объркани съвсем неволно. Но ако продължите да отричате, тогава... тогава ще му е много жал за вас.

— Много жал! — прошепна Лена.

Лицето ѝ ясно издаваше вътрешната борба, която бушуваше в душата ѝ. Борба между любовта и омразата. Най-сетне тя се сепна така, като че бе взела бързо и енергично решение.

— Наистина ли ще му е жал за нас?

— Да, разбира се. И ми се струва — с тих глас добави Ван Зом, — че най-вече ще му е жал тъкмо за вас, госпожице Розенбаум.

Изричайки тези думи, князът добре съзнаваше какво прави. Той знаеше, че така подхранва в Лена Розенбаум надежди, които действителността неизбежно щеше да направи на пух и прах. Но той вярваше, че поема тази отговорност пред съвестта си, защото кое всъщност бе за Розенбаумови по-безсърдечно и по-безцеремонно — ако с помощта на малка измама изтръгне от ръцете им верижката, която те бяха присвоили чрез грубо мошеничество, за да попречат на Рихард да заеме полагаемото му се място в живота, или пък ако направо отиде в полицията да направи донесение и поиска Розенбаумови да бъдат арестувани? Определено по-малко жестока и по-човешка беше измамата, хитростта. Трета възможност нямаше.

И така, той спокойно зачака отговора на Лена, като не откъсваше от нея поглед.

Князът добре разбираше какво става в нейната душа. Тя премисляше кое ще е по-изгодно за нея. Очевидно вече я бяха прозряли. Мъжът, когото искаше да спечели не само заради самия него, но и заради името и положението му в обществото, заплашваше да ѝ се изплъзне. Оставаше ѝ една възможност да постигне целта си. Ако постъпи привидно великодушно и безкористно, може би отново ще спечели благодарността на този младеж с нежна душа и дълбока чувственост.

Осъзнавайки всичко това, Лена реши да действа:

— Ето! — каза тя. — Нека си получи верижката!

— Хиляди пъти вай! — развика се старият евреин. — Верижката! Тя поклати глава в отговор на протестите му и подаде накита на Ван Зом.

— Тя е негова собственост. Нека я получи заедно с нашето свидетелство, че действително му принадлежи.

— Благодаря ви — простичко отвърна Ван Зом и се поклони, за да не му се налага да ѝ подава ръка. После побърза да напусне заложната къща на евреина, без да обръща внимание на виковете на стария, че трябвало да му върнат фалшивата златна верижка.

18. ГРОБАРЯТ ПРАЗНУВА РОЖДЕНИЯ СИ ДЕН

По покрития с дълбок сняг път, който водеше от гарата към селото Хелфенщайн, с весел звън на звънчетата се носеше шейна, теглена от два коня. Единият от пътниците, седнали в нея, беше як широкоплещест момък, чиято ръка държеше юздите, а другият така се беше увил в одеяла и кожи, че от него не се виждаше друго освен чифт сини очи, които гледаха в далечината замислено и меланхолично.

Изглежда целта им не беше самото село Хелфенщайн, защото шейната се плъзна покрай къщите му, без да спира. Тук-там иззад заскрежените прозорци се показаха любопитни лица, за да огледат пътниците. Иначе никой не се интересува от шейната. Сякаш режещият студ бе сковал всякакъв живот. Дори в ковачницата, където обикновено по всяко време беше оживено, всичко изглеждаше замряло. Огънят беше угаснал. Като че ли цялото село се беше смръзнало. Само тънките струйки дим, които тук-там се издигаха над комините, показваха, че под дебелиите снежни козирки на ниските стрехи обитават живи същества.

Извън селото, там където полузасипана от снега пътека водеше нагоре към гробището, шейната спря. Якият момък изскочи и започна да духа вкочанените си от студ ръце. После помогна на затрупания с одеяла и кожи пътник да слезе, който се оказа дама, облечена в градски дрехи, а най-сетне изпод седалката измъкна и венец цветя. Без да каже дума, той нарами венеца и тежко нагази в дълбокия сняг нагоре по хълма пред непознатата жена.

Спря пред желязната решетъчна врата.

— Това е всичко. Благодаря ви — каза дамата. — Върнете се с шейната в селото и си поръчайте нещо топло! Не забравяйте да се погрижите и за конете!

— Ами вие, милостива госпожице? Няма ли да е по-добре да ви чакам долу на пътя с шейната? Дълбокият сняг...

— Не се безпокойте за мен! — с дружелюбен тон го прекъсна тя. — Обратният път до гостилницата не е кой знае колко дълъг, а аз съм добра пешеходка. Моля ви, дайте ми сега венеца!

Като хвърли още един разтревожен поглед към дългите проточили се преспи, които почти бяха затрупали целия път, мъжът си тръгна.

Жената бутна вратата на гробището и влезе в него. Вървейки покрай ограждащия зид, тя си проби път през високия сняг до малък параклис,

чиято открита страна беше препречена от желязна решетка. Върху срещуположната стена се виждаше издълбан в стената позлатен кръст, а над него с черни букви личеше надписът: „Семейна гробница на фон Хелфенщайн“, По страничните стени бяха изписани имената на онези, които спяха вечния си сън под широката мраморна плоча.

Посетителката, Улрике фон Хелфенщайн, извади един ключ и отвори решетката, влезе вътре и избута настрани няколкото увях-нали венци, които лежаха на пода. После внимателно положи свежия венец, пооправи отделни цветчета, изправи се и молитвено склочи ръце.

Дълго стоя така неподвижна като мраморна статуя. Мислите ѝ полетяха към нейната покойна майка, благодарение на която младостта ѝ бе протекла слънчево, весело и безгрижно. Спомни си за своя баща, чиято ужасяваща кончина и до ден-дневен бе останала без възмездие. Спомни си за малкото си братче, чиито овъглени тленни останки почиваха там отдолу в един миниатюрен ковчег.

След това мислите ѝ се пренесоха в града при онзи млад човек, който притежаваше златната верижка на рода Хелфенщайн. Ван Зом ѝ беше разказал всичко, накрая беше добавил невероятно дръзките предположения и беше събудил в нея неочаквана надежда. В главата ѝ беше назрял план да дойде тук и да се опита да разбере дали действително имаха основание подозренията на княза, че навремето, преди цели двайсет години, редом с всичките други престъпления е била извършена и една чудовищна измама.

Но докато траеше продължителното пътуване към целта, в нея се прокраднаха едно подир друго различни съмнения, които направиха на пух и прах романтичните ѝ надежди, и когато влакът спря на последната гара, в гърдите ѝ се загнезди леденостудено съмнение, леденостудено като всичко наоколо. Но вече и без друго се намираше при своята цел, а тя не беше човек, който зарязва недовършена веднъж започнатата работа.

— Ха, ами кого виждат тук моите стари очи?... Възможно ли е?

Милостивата госпожица фон Хелфенщайн тук? И то в този кучешки студ? Да, да!

До нея стоеше старче, което изглежда бе направило седемдесет лазарника. Тя веднага го позна. Това беше гробарят, когото помнеха не едно и две поколения, и през което дълго време той непрекъснато изпълняваше не особено тежката си служба в Хелфенщайн. Неговият дом се намираше от другата страна на гробището.

— Ти ли си, Зебалдус? — отвърна Улрике, подавайки му ръка. — Но не, не бива повече да се обръщам към теб на „ти“. Така беше само навремето, в моето детство, и малко след това.

— Не, недейте! — възпротиви се старецът. — Нека си остане така, както си беше на времето! Говорете ми пак на „ти“! Добре ми става да чувам този глас и това „ти“ от онези минали години! Да, да!

— Тогава нека бъде както преди, драги Зебалдус!

— Благодаря! Бях се загледал през прозореца си насам и видях, че някой стои в гробницата. Естествено трябваше да разбере кой е дошъл. Ах, та кой би помислил, че отново ще видя вашето мило лице! То изобщо не е остаряло! Същото си е, както някога... тъй красиво и тъй свежо... и толкоз мило, да, да!

— Зебалдус, Зебалдус! — усмихнато го заплаши тя с пръст. — Досега не знаех, че можеш да ухажваш жените също като вятърничавите градски контета!

— О, от един старец можете да чуете подобни думи — подсмихна се той. — Ах, какви хубави времена бяха това, когато вашият покоен баща бе все още жив! Много по-хубави от сегашните, при новите господари, които не се интересуват от Хелфенщайн! Да, да!

— Не си отвикнал от твоето предишно добряшко „да, да!“ — усмихнато каза Улрике.

— Да, да — кимна Зебалдус, който не се оставяше лесно да бъде отклонен от спомените си. — Като си помисля само за вашата майка, която бе тъй добра към нас! И никак не беше горделива... но, Боже мой, госпожице Улрике — внезапно се прекъсна той — та вие треперите от студ, а аз глупакът съм застанал тук и дрънкам неща, които вие и без друго знаете! Да, да!

Улрике се гушеше в коженото си палто и зъзнеше.

— Няма нищо — рече тя. — Но по-добре е, ако вляза в странноприемницата. Чувствам нужда да изпия нещо горещо.

Старецът замислено сведе поглед към мокрите ѝ обувки.

— Ами ако пипнете някоя настинка? Ах, с такова удоволствие бих... тъй ми се иска... ако нямате нищо против...

Той се запъна и млъкна. Струваше му се дръзко да изговори предложението си и да покани някогашната господарка в малката си къщурка.

— Хайде, изплюй камъчето! — насърчи го тя.

— Може да ви се види нахално.

— Глупости, Зебалдус! Та нали те познавам толкова отдавна и знам, че каквото и да кажеш, ще е от добро сърце.

— Е, ами... исках да ви покана на чаша горещо кафе — изтърси той най-сетне предложението си. — Същевременно бихте могли да изсушите и

мокрите си обувки. Да, да!

— Не ми се иска да притеснявам твоята добра жена.

— Моята старица ще се побърка от радост, а чаша кафе винаги можем да предложим. Само тръгвайте веднага с мен, защото и без друго е вече време за кафе! Да, да!

Без да изчака отговор, Зебалдус ѝ обърна гръб и заситни към къщурката си. Доволната Улрике го последва усмихната.

— Жено! Я ела да видиш кого ти вода! — извика старецът и със замах отвори вратата на стаята, която служеше едновременно като кухня и всекидневна. — Веднага свари по едно кафе! Да, да.

В радостната си изненада жената плесна с ръце, избърбори някакъв объркан поздрав и започна енергично да шета. Улрике седна зад масата на старото канапе и си събу обувките, които после поставиха над огнището, за да изсъхнат. След това Зебалдус седна до нея и изрази учудването си, че госпожицата се е накарала да посети гробницата на близките си посред зима.

— Беше внезапно хрумване — каза тя. — И самата аз не знам какво ме прихвана. Изведнъж се почувствах самотна и изоставена и ме обзе копнеж по моите непрежалими покойници, веднага тръгнах на път за насам.

— Да, да — кимна старчето. — Има такива настроения. Вие бяхте толкова млада, когато ви сполетя онова голямо нещастие. Всичко си спомням добре, сякаш се е случило вчера. Да, да!

— Двайсет години са твърде дълго време, драги Зебалдус. Обикновено избледняват спомените за едно или друго нещастие, особено ако е засегнало други хора.

— Не бива да твърдите подобно нещо — енергично възрази старецът. — Мога да ви кажа, че всички добри хора от селото най-искрено ви съчувстваха за вашето нещастие. И до ден-дневен говорят за това. Да, да! А аз... е, за себе си няма да споменавам, ама дори и да не обичах предишните си господари, пак никога нямаше да забравя онзи ден.

— И защо?

— По простата причина, че онова нещастие се случи точно на рождения ми ден.

— Е, в такъв случай ви разбирам! — усмихна се Улрике. — Рожденият ден е важно събитие в живота!

— Особено за нас, дето живеем на село. Виждате ли, ние обикновените хорица имаме много малко празници и зададе ли се някой от тях, то трябва тържествено да се отпразнува. Аз например не мога да си

представя рожден ден без кейк. Няма ли кейк, целият рожден ден да върви по дяволите! Да, да! Та и на онзи знаменателен ден пак имаше кейк. И този път той беше по-голям от обикновено... заради гостите. Тук у дома бяха дошли ковачът и неговият син. Да, да!

Изненаданата Улрике наостри слух. Двамата ковачи! Старият Зебалдус имаше предвид двамата Волф, баща и син, които преди време Ван Зом беше следил заради Капитана, но всичко си остана без резултат, понеже явно бе попаднал на погрешна следа. Но като се има предвид по-нататъшния развой на нещата, може да се каже, че онази стъпка не е била чак толкова безсмислена, както изглеждаше отначало. Малко по-късно дори в княза се породиха нови предположения за забулените в мрак събития от миналото, за него се оказаха добре дошли сведенията, които беше събрал за двамата Волф. А сигурно е, че за Ван Зом е много важно, ако Улрике успее да му съобщи нещо ново за поведението на двамата Волф в онази злощастна нощ преди двайсет години. Може би ще събере нови сведения, без това да бие на очи, тъкмо тук, при това посещение в Хелфенщайн, за което князът нищо не знаеше.

Добродушно усмихната, тя бе слушала до този миг бърборенето на стареца и от време на време му отговаряше, без да се чувства особено увлечена в разговора. Но ето че сега интересът ѝ се събуди и тя зададе следващия си въпрос поне външно също тъй спокойно, ала зачака отговора му с напрежение.

— А тези двамата твои близки приятели ли са?

— Не сме кой знае какви приятели — отвърна Зебалдус. — Но нашия син Карл ми беше изпратил писмо за рождения ден и понеже тъкмо тогава очите ми бяха болнави и буквите танцуваха пред носа ми като облак комари, а пък жена ми не е посветена в изкуството на четенето, ние поканихме на гости ковача, който е кръстник на нашия Карл. Искрахме да празнува заедно с нас рождения ден и да ни прочете писмото. И понеже при подобни случаи обикновено правим някога игра на карти, за която двама души не стигат, поканихме и сина му. Да, да!

— И играхте през целия ден и цялата нощ, а?

— Какво говорите? Та кръстникът и синът му дойдоха късно, а преди това трябваше да бъде прочетено писмото от моя Карл. После пък пак не успяхме да започнем с картите, защото имаше едно погребение. Да, да!

— Погребение ли?

— Да, детето на разсилната, на гърбавата Грете... Бог да я прости! Отдавна тя не е между живите, добрата женица... та беше умряло малкото на разсилната и погребението беше за шест часа вечерта.

Улрике положи всички усилия, за да скрие обзелото я вълнение. Дали все пак нямаше нещо вярно в подозренията на Ван Зом? Ако той беше прав, тогава връзката между нещата излизаше наяве — ковачите са знаели за погребението и са посетили гробаря не само заради рождения му ден, ами преди всичко заради умрялото дете, което им е било необходимо, за да осъществят намеренията си.

Тези мисли светкавично минаха през главата ѝ, докато тя обмисляше останалото.

— Е, това се казва лош късмет! — каза тя. — Естествено, че докато свърши погребението и се засипе гроба, е минало доста време и от картите нищо не е излязло.

Старчето лукаво присви лявото си око.

— Е, не ни се наложи да чакаме чак толкоз дълго. Но на вас мога да го кажа, защото знам, че няма да ме издадете, а пък от друга страна цялата тази история има давност. Да, да!

— За какво има давност! — попита Улрике. — За картите ли? Със сериозно изражение старецът поклати глава.

— Не. Имам предвид онова, което стана с погребението. Само ме изслушайте и не бързайте да си мислите лошо за мен! Не съм човек, който да не изпълнява дълга си. И така, както си седяхме е писмото на Карл и аз между другото подхвърлих нещо за погребението, кръстникът изведнъж се обади, че няма нужда веднага да заривам гроба, за да можем час по-скоро да започнем играта. Той каза, че ще ми помогнат после, като си тръгнат. Щяло да стане много бързо.

— И ти действително ли не засипа веднага гроба? — пророни Улрике, заеквайки. — Не искам да те упреквам, просто питам ей така. Та кой ще открадне един труп!

— Тъй помислих и аз. В края на краищата човек има рожден ден само веднъж в годината. Дали един гроб ще бъде заринат няколко часа по-рано или по-късно, е свършено безразлично. И без друго мъртвият няма да се съживи от това. Да, да!

Само с половин ухо Улрике продължи да слуша останалата част от разказа на гробаря — как кръстникът и синът му си тръгнали след полунощ, след като му помогнали да засипе гроба, как после Зебалдус и жена му се накатали да си легнат да спят, когато внезапно се разнесли викове „пожар!“, и как веднага цялото село се втурнало към горящия замък, където всички видели, че опитите да се потуши пожара са напразни. Като на сън тя си допи кафето, което ѝ поднесе госпожа Зебалдус, като на сън отговори на въпросите на старите хора, като на сън се сбогува с тях и

припряно измина обратно пътя до странноприемницата, където нареди веднага да запрегнат шейната, за да може да хване още първия влак за града.

А когато малко по-късно Улрике седна в купето, цялото ѝ сърце бе изпълнено от нова надежда. При условие, че красивият замък, изграден в мислите ѝ, не се срина, в бъдеще тя няма повече да води самотен живот. Съществуването ѝ щеше да се изпълни с ново съдържание, защото тогава щеше да си има... брат!

Наистина, до безспорното потвърждение на този факт имаше още дълъг път. Но тя вярваше на Ван Зом. Този чужденец, който от изчезването на Герхард Бург, а оттогава изминаха двайсет години, беше първият мъж, оказал върху нея много силно влияние е присъствието си. По-нататък може би пак щеше да ѝ помага и навярно щеше да намери пътечка дори там, където тя съзира непроходим и трънлив гъсталак, който я излагаше на безброй препятствия.

19. ДЕТЕТО НА ГЪРБАВАТА ГРЕТЕ

Улрике фон Хелфенщайн сподели със своя съюзник, княз Ван Зом, какъв изненадващ резултат бе имало пътуването ѝ до нейното родно място, Той доволно кимна като че на себе си. После каза:

— Моя многоуважаема госпожице, виждате, че моите предположения изцяло се потвърждават. Задачата ни, да спасим честта на Герхард Бург, може да смятаме за кажи-речи успешно завършена. Днес съм в състояние да докажа, че вашият братовчед, банкерът фон Хелфенщайн, е спечелилият си зловеща слава Капитан. Също така непоклонима истина е, че на времето той извърши престъпленията, приписани на клетия Герхард Бург. По този начин Франц фон Хелфенщайн си осигури богатото семейно наследство, от което очевидно е имал нужда, спасявайки се от пълен банкрут. Франц винаги е бил лекомислен спекулант, такъв си и остана. Навярно значителното състояние на Хелфенщайнови бързо се е стопило в ръцете му. А и голяма част от него изобщо не е била продаваема. Този човек е трупал престъпление подир престъпление, вилнял е в ролята си на предводител на цяла шайка, само и само да си набавя сумите, от които се е нуждаел, за да покрива своите бързо набъбващи дефицити.

— Ами детския гроб горе в Хелфенщайн? — попита Улрике.

— Този гроб също може да разкаже за престъпната дейност на Франц фон Хелфенщайн. Още тогава, преди двайсет години, че и повече, двамата Волф са били зависими от този негодник и сляпо са му се подчинявали. Държал ги е в ръцете си и за да не издаде техните злодеяния, те са били принудени да правят различни услуги на господин банкера. Замъкът Хелфенщайн е бил подпален, а в пламъците на огромния пожар е трябвало да загине вашият малък брат Роберт. Мерзавецът е разчитал да намерят овъглените останки на детския труп. Наследството е щяло да се падне на него. Двамата Волф са действали по негова заповед. Подпалили са замъка. Но това не означава, че са били, не са навярно и сега непоправимо лоши хора. Изплашили са се да станат причина за смъртта на Роберт, и то по такъв страшен начин. И за да изпълнят привидно волята на господаря си, който здравата ги е притискал, те изиграват номер на стария Зебалдус и с хитрост вземат мъртвото дете на разсилната, след като своевременно отвлечат малкия Роберт. Така че в пожара на замъка Хелфенщайн е бил овъглен не истинският наследник, а трупа на момчето на Грете. Накрая двамата Волф подхвърлят спасения Роберт пред прага на градския приют,

където за съжаление не използват верижката както трябва, за да се извършат по-късно издирвания за произхода на детето. Известно ни е какво е става с Роберт. Той живее и до ден днешен под името Рихард Бертрам.

Дълго Улрике седя с втренчен пред себе си поглед. После вдигна глава.

— Струва ми се, че не грешите — каза тя. — Верижката с медальона свидетелства за това. За съжаление не разполагаме с други доказателства, престъпниците няма да направят признания.

— Ще се погрижа да получим и други доказателства. Не забравяйте голямата прилика на Рихард Бертрам с вас, госпожице, с вас, както и с вашия баща!

След това Ван Зом изложи пред своята съюзничка един нов план и без да губи време се зае да го превърне в дело.

Преди доста време той се беше свързал със съответния министър във връзка с разобличаването на Капитана. Високопоставеният чиновник бе посветен във всичко и прояви към Ван Зом голяма любезност и отзивчивост. Двамата се разделиха като добри приятели, а князът получи писмени разпореждания и пълномощия от министъра, които премахваха всякакви пречки за изпълнение на по-нататъшните му планове.

На този ден Ван Зом отново направи посещение на министъра. Разкри му последните си намерения. Високопоставеният чиновник прояви пълно разбиране и готовност за подкрепа, даде му и нови препоръки и пълномощия.

После князът посети околийския управител на Хелфенщайн. Чиновникът живееше в селището, от чиято гара Улрике беше поела с шейна към селото Хелфенщайн. Князът не пожела да използва железницата, а собственото си превозно средство. Препоръчителното писмо от министъра не беше на името на княз Ван Зом, който държеше да остане в сянка, а на измислено име. Затова Ван Зом се беше предрешил като възрастен господин. Придружаваше го неговият слуга Фридрих, също променил външността си до неузнаваемост.

Чиновникът прочете министерското писмо, поклони се и го върна на притежателя му.

— Аз съм на ваше разположение. Моля да ми кажете с какво мога да ви бъда полезен!

— Искам разрешението ви да бъде отворен един гроб, господин управител.

— Тъй, тъй! Това е рядък случай, досега не съм се занимавал с подобно нещо. Вероятно става дума за разкриване на престъпление,

извършено в по-далечно минало. Как се казва въпросното селище?

— Хелфенщайн.

— Чий е трупът?

— На едно дете. Разполагам с един свидетел. Необходимо ми е още съдебно лице.

— Няма да допусна да ме замества друг в толкова важен случай, който е ангажирал вниманието и на господин министърът. Самият аз ще дойда с вас. Ако нямате нищо против след половин час ще съм готов. Ще доведе и един писар.

— Много се радвам. Но трябва да запазим всичко в дълбока тайна и да не събудим хорското любопитство. Ето защо ви моля да слезете преди края на селото и пеша незабелязано да се отправите към гробището. Кочияшът, който е и мой свидетел, ще ви откара дотам, ще остави шейната в странноприемницата и ще ви последва. С вас ще се срещнем на гробището. Довиждане, господин околийски управител!

Ван Зом си тръгна и нареди на Фридрих да кара към странноприемницата, а после след около час да се върне да вземе управителя. Даде му подробни указания как да се държи в Хелфенщайн.

— А какво ще прави ваша светлост сега? — осведоми се неговият доверен помощник.

— Ще тръгна преди всички други за Хелфенщайн.

— Пеша в този сняг?

— Да!

О, колко много се радваше Ван Зом на тази разходка! Първо мина покрай старото лесничейство, където Герхард Бург беше прекарал младежките си години. Пред погледа му се появи селото Хелфенщайн. Мина и край ковачницата.

Вратата ѝ беше широко отворена. От наковалнята хвърчаха искри. Младият Волф стоеше пред нея и въртеше големия тежък чук сякаш беше детска играчка. Баща му, гостилничарят, му помагаше, като с дълги клещи държеше нажеженото желязо.

Гробището се намираше на другия край на селото. Непознатия от Индия стигна до малката къщица на гробаря. Мигновено на прага ѝ изникна старчето.

— Вие ли сте гробарят Зебалдус?

— На вашите услуги, господине!

— Разполагате ли със списък на гробовете?

— Да, да! За коя година се интересувате?

— За лятото преди двайсет години.

— Веднага.

Ван Зом получи списъка и намери деня, когато е било погребано детето на разсилната. Според обичая номерът на гроба също бе отбелязан.

— Колко време оставят на спокойствие тукашните гробове? — продължи да разпитва Ван Зом.

— Вече остарях и посивях на тази служба, но въпреки това рядко ми се е налагало да отварям гробове за повторно използване. В последния, който разкопах, почиваха останките на жена, умряла преди четирийсет години. Да, да!

— Следователно детето, за което се интересувам, не е изваждано от гроба си. Това е добре. До половин час тук ще дойде околийският управител заедно с други господа, за да наредят отварянето на гроба.

— Боже Господи! Да се изровят кости от преди двайсет години! Какъв шум ще се вдигне само! И кого имате предвид?

Непознатия от Индия посочи в списъка на гробовете.

— Ето това дете тук!

— Досега не ми се е случвало подобно нещо! И то точно детето на разсилната! Добре познавах тази святна женица. Да, да!

— Отварянето на гроба трябва да се извърши в пълна дискретност. Чувате ли? В пълна дискретност! Ще отида да потърся гроба. Значи номер петдесет и едно.

Когато Ван Зом се върна от обиколката си на гробището при къщицата на гробаря, в този момент се появи Фридрих.

— Я гледай, ти си вече тук? Мислех, че околийският управител ще дойде преди теб. Нали той щеше да слезе и да върви пеша, а ти да откараш впряга до странноприемницата?

— Той беше така премръзнал, че пожела да изпие чаша грог преди да дойде.

— В странноприемницата ли? Е това е върхът! В Хелфенщайн има една-единствена кръчма, чиито собственик е Волф. Каква непредпазливост! Тъкмо Волф най-малко трябваше да узнае за нас. Е, хайде, влизай в гостната, Фридрих! Остава да почакаме, докато господин управителят изпие своя грог. Гробарят никъде не се виждаше.

— Той набързо отскочи до едно място — любезно каза жена му, — но скоро ще се върне. Да предложи ли на господата чаша кафе или...

— Благодаря — кратко отвърна Ван Зом. — Все пак вашият мъж можеше да се обади преди да тръгне.

— Извинете, драги господине! Излезе заради инструментите!

— Но нали те са тук, в дома му!

— Да, но земята е замръзнала и е твърда като камък, тъй че трябва да чакате дълго, докато се отвори гробът. Затова той отиде да наострят кирката.

— При ковача, нали добра ми госпожо Зебалдус? — учтиво попита Ван Зом.

— Да.

— Е, драги Фридрих, тогава имаме достатъчно време, да седнем удобно и да чакаме!

Доста по-късно пристигна околийският управител.

— Сам ли идвате, господин управител? — посрещна го Ван Зом, като бавно се изправи.

— Не. Както обещах, вода и писаря. Ей сега ще дойде.

— Навярно и той е почувствал нужда от грог, а?

— Искаше да изпие едно кафе. Когато излизахме от кръчмата, се натъкна на кмета, и тъй като имаше да събира още някакви сведения по служебна линия, реши да използва случая и да приключи с работата.

Ван Зом рязко се обърна, приближи се до областния управител и сложи ръка върху рамото му.

— Бяхме се уговорили да спазваме пълна дискретност да не събуждаме любопитството на хората, нали?

— Разбира се. Задължава ме самата служба. Не мога да се раздрънкам, още по-малко пък моят писар ще вземе да...

— Добре, добре! — прекъсна го князът. — Но човек може да извърши грешка и неволно.

— Неволно ли?

— Да, като се отбие в странноприемницата и накара всички хора от селото да се стъписат.

— Наистина... не помислих за... това! — заекна управителят.

— Но аз помислих и затова ви помолих да не се мяркате пред хората. Някой идва. Вашият придружител ли е?

— Да, писарят Райхелт.

— Аха, ей го и нашият приятел Зебалдус. Е, вече всички се събрахме и трудната ни работа може да започне! Старият гробар с тежки стъпки влезе в стаята.

— Извинете ме, уважаеми господа! Не стана тъй бързо, както си го мислех. Трябваше наново да раздухат огъня. Да, да!

— О, разполагаме с много време — снизходително се усмихна Ван Зом. — А и не сме се забавили кой знае колко.

С годините старият Зебалдус започнада забравя и бе станал доста

странен. Изобщо не почувства, че е нарушил нареждането всичко да се пази в тайна, като отива при ковача Волф да наточи кирката си.

— Какво ще правим с туй нещо, кумец? — посрещна го ковачът, узнал вече от баща си, че околийският управител е седнал в кръчмата.

— Ще го наточим.

— Не бързаш, нали? Сега ще изковем още една шепа пирони и ще остави огъня да угасне. И утре е ден. Тогава ще дойде ред и на твоята кирка.

— Не, не! — настоя Зебалдус. — Трябва ми незабавно. Да, да!

— За какво си се разбързал толкова?

— За да отворя един гр... за да копая.

— Днес никой не е умрял, нали! — учуди се ковачът.

— Въпреки туй трябва да изкопая един гроб!

Това бе необичайно. Необичайно беше и присъствието на околийския управител. Ковачът беше голям хитрец, а на всичко отгоре и любопитен човек. Ето защо реши да подпита гробаря и да узнае туй-онуй. Засмя се и каза:

— Я не бъди толкоз потаен бе, кумец! Вече знам за какво става въпрос. Та нали околийският управител седи в нашата кръчма!

— Управителят? Да, той се канеше да идва. Непознатият господин също го каза. Но всичко трябва да остане в тайна! Да, да!

— Това се отнася за други, кумец, не и за нас. Нали баща ми е член на общинския съвет и без друго трябва да знае всичко.

— Тук си прав. Е, щом вече си узнал, тогава няма защо да съм толкоз боязлив. Какво ще кажеш за цялата история? Струва ми се, че откакто съществува Хелфенщайн, не е отварян гроб по искане на властите. Да, да!

— Но защо го правят сега? Околийският управител нищо не ми каза за причината.

— Търсят костите на едно дете. Да, да!

От странноприемницата си старият Волф беше забелязал появяването на гробаря в ковачницата. Ето защо отскочи до сина си, за да разбере за какво става дума. Той успя да чуе по-голямата част от новината, донесена от кумеца Зебалдус.

— На дете ли? — подхвърли той в този момент. — Че за кое дете става въпрос?

— За детето на разсилната. Помниш ли я още, онази, гърбавата Грете... Бог да я прости! Да, да!

Старият Волф се почувства, сякаш някой го удари право в лицето. Незабелязано размени поглед със сина си и попита:

— Детето на гърбавата Грете?

— Е, сигурно си спомняш погребението. Беше преди двайсет години. Да, да!

— Нищо не мога да си спомня. Ами ти? — обърна се той към сина си.

— Представа си нямам.

— Измина много време оттогава — обади се старият Зебалдус. — Но си спомням всичко много добре. Беше точно в деня, когато избухна големият пожар в замъка. На моя рожден ден. Тогава ядохме кейк и играхме скат. А после вие двамата ми помогнахте да заринем гроба.

— Фантастична памет имаш, старче! Но ями кажи, откога знаеш за тази работа? Околийският управител дойде преди малко.

— Горе при мен се появи един човек. Изобщо не го познавам.

— Сигурно е служебно лице.

— Вероятно!... Но казвам ви, той има такива очи, които биха могли да проникнат през десет железни врати! Трябва да е знатен господин. Да, да!

— Защо?

— Защото хич не ми цепи басма. Накара ме веднага да му дам списъка на гробовете. Да, да!

— Ами легитимира ли се?

— Да се легитимира ли? Не.

— В такъв случай не бих го пуснал да прекрачи прага ми. Всеки може да дойде и да поиска да наднича в книжата! Длъжен е да ти покаже легитимацията си!? Все пак трябва да знаеш кой е този тип.

— Ще го направя! Наистина ще го направя! Да, да!

— Тогава отиди в кухнята и кажи на жена ми да ти налее една ракия!

— Защо не в помещението за посетители?

— Защото там седи околийският управител. След десетина минути кирката ти ще е готова.

Старият Зебалдус излезе, минута-две двамата Волф се гледаха безмълвно.

— Защо го изпрати в кухнята? — попита синът.

— Трябва да действаме бързо! Целият се вцепених от уплаха. Мислех си, че тази стара история отдавна е забравена. А ето че сега идват господата от съда! Знаеш ли какво означава това?

— Че всичко е излязло на бял свят. Но пък оттогава са изминали двайсет години и цялата работа не ни засяга повече. Че кой би се сетил за нас?

Старият Волф поклати глава.

— Това никак не ми харесва. Околийският управител не е отседнал току-така точно тук.

— Сигурно заради кръчмата.

— Остава под въпрос. Той се държа с мен високомерно и бе много мълчалив. Нямам му доверие.

Синът му постави върху наковалнята металната част на кирката, чието острие междувременно се бе нажежило до бяло, и го удари с чука като побеснял. — Дяволите да я вземат цялата тази хелфенщайнска история!

— С ругатни и проклетия нищо няма да постигнем. Ще трябва незабавно да тръгнем подир гробаря и да присъстваме на разкопаването на гроба.

— За да ни пипнат веднага за яките!

— Глупости! Преди всичко трябва да разбере дали съм виждал онзи непознат и да наблюдавам хората, за да отгатна как стоят нещата.

— И как смяташ да постъпиш?

— Ще надзъртаме през зида. Гробището стига до гората, в зида има тесен отвор... нали знаеш там, където от вътрешната страна растат люлякови храсти. Прикрити зад люляка, ще можем да наблюдаваме. А сега удрай по-здраво, за да свършваме по-бързо!

След завръщането на стария Зебалдус четиримата мъже се приготвиха да тръгват към гроба. Гробарят събра кураж и както го бе посъветвал стария Волф, се опита да възрази на княза:

— Няма да стане тъй бързо, както си мислите! Да, да! — смутено каза той на Непознатия от Индия.

— Защо?

— Та аз изобщо не ви познавам. Кой сте всъщност?

Ван Зом сложи ръка върху рамото му.

— Не е важно кой съм аз. Познавате ли ей този господин?

И посочи към управителя, който извади от джоба си подпечатан документ от съда и го подаде на гробаря.

— Аз съм околийският управител. Ето ви моята легитимация!

Старият направи безпомощна физиономия.

— Щом е така, всичко е наред! — смутено рече Зелбалдуе — Да, да! Накани се да тръгне начело на малката група, за да заведе мъжете при гроба, обаче Ван Зом го задържа.

— Най-напред ни кажете какво сте издрънкали в ковачницата! Зебалдус му хвърли уплашен поглед.

— Не знам, за какво говорите, господине!

— Хайде, хайде! Не се преструвайте! Разказали сте на ковача, защо искате да наточите кирката, нали? — Тъй като старчето мълчеше, Ван Зом продължи: — Виждам, че нямате кураж да признаете вината си, но не искате и да ме лъжете. Не ни остава друго освен да изпратим някого да повика ковача и да направим очна ставка. Може да бъдете наказан за нарушаване на служебната тайна.

— Боже Господи!

— Да, изплашихте се, нали? И така, казвайте истината!

Старият гробар изпадна в страшно затруднение. Да понесе наказание и да загуби работата си? Не? не желаше да се излага на подобна опасност, и то на тази възраст.

— Не съм искал да правя беля, господине! Той и без друго вече знаеше.

— Това ще рече, че е подпитвал наслуки, нали? Какво му казахте?

— Че ще отворя един гроб.

— Кръчмарят там ли беше?

— И двамата Волф бяха в ковачницата.

Ван Зом плъзна поглед по целия зид, който ограждаше гробището, и забеляза срутеното място в зида, люляковите храсти, за които говореха двамата Волф. Светкавично му хрумна една мисъл. Бащата и синът щяха да поискат да узнаят какво става. Друг човек не можеха да изпратят, Трябваше да дойдат самите те.

Князът дръпна настрана хората от града и се обърна към околийският управител:

— Господин управител, ще се скрия ей там отсреща, при отвора в зида. Моля ви, разпоредете се да започне работата! Но през цялото време не поглеждайте към онези люлякови храсти! От това зависи успеха на нашия план.

Князът и Фридрих се върнаха обратно при къщицата на гробаря. Може би двамата Волф бяха стигнали вече своя наблюдателен пост и затова Ван Зом тръгна със слугата си по заобиколен път. Слабият шум от стъпките им в снега се заглушаваше от ударите на кирката в земята. Дватамата се добраха до въпросното място отстрани и залегнаха до самите люлякови, храсти.

Колкото и да напругаха слух, не доловиха абсолютно нищо. Ван Зом помисли, че предположението му е било несъстоятелно, когато от външната страна на зида се разнесе скърцането на стъпки в снега, а скоро след това се дочу и тих глас:

— Вече са започнали!

— Дано да е отскоро. Проклето катерене през дълбокия сняг чак дотук!

— Нямаше как иначе. — Изглежда старият Волф изговори тези думи.

— Не биваше да вървим по пътя. По дяволите, намерили са гроба!

— Нима си го запомнил толкова точно? — попита синът.

— И още как! Винаги когато се изкачвах дотук, неудържимо привличаше погледа ми. Глупаво е да знаеш, че един гроб е празен!

— Тази история едва ли носи опасност за нас.

— И още как!

— Защо? За да предотвратиш убийството, което банкерът искаше да извършиш, ти просто изгори един труп. В края на краищата това е добро дело.

— Ами кражбата на трупа? — възрази бащата. — И освен това забравяш, че се наложи да отвлечем малкия и да скрием всички негови следи!

— Няма начин да открият какво сме направили.

— Но откъде тези хора са разбрали, че тъкмо този гроб е празен?

— Наистина е цяло чудо.

— Чудо, за което може скъпо да плащаме.

— Че как ли пък ще стигнат до нас?

— Дявол знае! Да не би старият Зебалдус да е забелязал нещо?

— Кой, той ли? Изключено. Щеше да го спомене пред нас.

— Тогава всичко остава загадка. Но ако тази история излезе на бял свят, то на карта е заложено нещо много повече. Става ясно, че който откраднал мъртвото дете, той е подпалил замъка, хвърлил е трупа в огъня и е отвлякъл малкия Роберт, заличавайки всички следи от него. Навярно всичко това ще бъде разкрито.

— Няма да стане толкова бързо! — успокои го синът, — Знаеш ли, мисля си, че тези господа искат най-напред да се уверят, че гробът е празен. Но те не знаят кой го е извършил.

— По какво съдиш?

— Ако знаеха, щяха да са го заловили и довели тук със себе си.

— Наистина! Но открият ли веднъж, че трупът липсва, ще продължат издирването. Сигурно разполагат и с конкретни сведения, на които се опират. Опасявам се, че ще се доберат до нас.

— Не ми се вярва, но все пак трябва да сме подготвени. Арестуват ли ни, непременно ще ни доведат до този гроб.

Известно време двамата мълчаха. После старият Волф се обади:

— Стигнали са доста надълбоко. Зебалдус се е развъртял така, че пот се стича по челото му. Но къде ли е непознатият, за когото спомена?

— Сигурно още седи в къщата му.

— Не е изключено навън да му е твърде студено и е решил да изчака, докато разкрият ковчега. После ще дойде и тогава ще видим познаваме ли го и дали изобщо имаме основание да се боим от него. По дяволите, остарявам. Трудно понасям и превъзмогавам нещата, както е било на младини.

— По-добре да не се отдаваме на глупави мисли.

— Те сами идват. Когато през нощта не мога да заспя, често го виждам да лежи проснат в кръвта си... проклятие!

— Кого? Ротмистър фон Тифенбах ли?

— Да, Тифенбах! Колко ми беше жал за клетия Бург! Но нямаше как.

— Наистина нямаше как. Но пък с нашето мълчание държим банкера в ръцете си, а ти успя да изкупиш вината си към Герхард Бург.

— Къде ли може да се е запилял?

— Сигурно е мъртъв, иначе все нещо щяхме да чуем за него. — Точно там е работата я! Ако на времето бяхме казали истината, той щеше да се отърве и нямаше да бяга от страната!

— Остави тези стари истории, тате! Я виж, сигурно са се натъкнали на ковчега. Господата пристъпват по-близо към ямата. Вероятно скоро ще се появи и непознатият.

Изглежда гробарят бе приключил с работата си, защото околийският управител и писарят изразиха изненадата си със звучни възклицания.

— Проклятие! — изръмжа старият Волф. — Защо сме толкова толкова отдалече! Какво ли не бих дал да бъда там, да видя отблизо и да чуя всичко, което говорят край гроба!

— Пак ще го узнаем. Зебалдус ще ни го каже.

— Ако му дадат тази възможност! Страхувам се, страхувам се...

— От какво? — ... че тази работа ще свърши зле за нас!... Къде ли се губи онзи непознат толкоз дълго?

— Ето го! — разнесе се в непосредствена близост иззад зида.

Тези думи бяха подвикнати от княза, който в същата секунда направи знак на своя слуга. Двамата скочила, сложиха ръка върху зида, последва засилване от място и... в следващия миг се озоваха пред смаяните баща и син.

— Добър ден! — поздрави ги Ван Зом.

— Кой сте вие? Какво искате? — грубо попита старият Волф. — Аз съм непознатият, когото толкова много желаете да видите.

Дойдох при вас, за да ви отведа и двамата при гроба. Нали страшно ви се искаше да чуете какво ще си кажат хората там!

— Не ви разбирам.

— И не е нужно. С времето ще разберете. Виждате ли тук ей този револвер? При първото подозрително движение от ваша страна ще го използвам!

— Какво ви прихваща? Да не сте разбойнически главатар, че нападате нищо неподозиращи хора и...

— Не дрънкайте излишно! — сопна му се Ван Зом. — Фридрих, въжетата!

Фридрих светкавично измъкна от джоба си няколко здрави въжета.

— Никаква съпротива! При най-малкия опит за неподчинение ще стрелям. Имам това право.

Скърцайки зъби, двамата ковачи се подчиниха и се оставиха да бъдат вързани. С открита съпротива щяха повече да си навредят, а и не знаеха дали зад тях не стоят още полицаи. Лека-полека се увериха, че един опит за бягство имаше известни шансове за успех.

Тримата мъже при гроба немалко се удивиха, когато видяха към тях да се приближават князът и слугата му заедно с двамата арестувани с вързани ръце. Те се появиха откъм желязната врата на гробището, защото Ван Зом бе минал по заобиколния път покрай оградата. Най-слисан от всички бе старият Зебалдус.

— Кръстникът Волф? Вие двамата тук? И то вързани? Че какво престъпление сте извършили?

— Знам ли? — разпени се старият. — Попитай го ей тоя тук, дето ни нападна като разбойник!

Непознатия от Индия изобщо не обърна внимание на думите му, а пристъпи към зейналата яма. От едната ѝ страна беше поставен отвореният ковчег. Въпреки двайсетте години прекарани под земята той все още беше добре запазен. Този забележителен факт се обясняваше с това, че ковчегът бе... празен.

Ван Зом го разгледа най-подробно, кимна като на себе си, а после се обърна към придружителите си:

— Господа, вече се убедихте, че в този гроб няма и следа от кости, нали?

— Да!

— След малко в стаята ще изготвим доклада.

— А какво ще правим с тези двамата? — попита околийският управител.

— Забелязахте, че залегнах при зида, за да подслушвам, нали? — отвърна князът.

— Да.

— Е, тогава слушайте! На времето детският труп е бил откраднат от гроба. Подозирах, че са го направили двамата ковачи от селото, баща и син. За нещастие вие сте отседнал в странноприемницата, а гробарят е отишъл при ковача. Старият Волф, гостилничарят, е голям хитрец. Свързал е вашето появяване, господин околийски управител, с точенето на кирката на гробаря. Не беше трудно да се предположи, че със сина си ще дойдат, за да наблюдават действията ни — от онзи отвор в зида.

— А-а, колко умно! — похвали го управителят. — Той наистина ли дойде?

— Да, със сина си. А сега — обърна се Ван Зом към двамата задържани, — ще отричате ли още, че на времето сте откраднали трупа на детето?

— Да отричаме? Глупости! — отвърна старият Волф. — Нищо не можем да отричаме, защото нищо не сме извършили!

— Ами какво правехте там зад зида?

— Нищо. Случайно минавахме оттам. Когато хвърлих поглед през отвора, видях, че разкопават някакъв гроб. Спряхме се да погледаме и това е всичко.

— Добре измислено. Само забравяте, че ние двамата, моят придружител и аз, бяхме залегнали от другата страна на зида и чухме всяка ваша дума.

— Не сме говорили нищо, което да бъде изтълкувано като престъпление.

— Не сте ли? Мисля, че е точно обратното! Вашият син ви напомни, че сте изгорили някакъв труп, за да не извършите убийство, което са поискали от вас.

— По дяволите!

— По-нататък казахте, че същият онзи, който откраднал трупа, е подпалил и замъка, предоставил на пламъците мъртвото дете и отвлякъл от Хелфенщайн малкия Роберт.

От смайване старият Волф не успя да изрече нито дума.

— Накрая споменахте за убийството на ротмистър фон Тифенбах — продължи обвинението си Ван Зом, — както и затова, че сте мълчали за всичко, за да държите в ръцете си престъпника.

Синът беше застанал зад бащата и не обелваше нито дума. Внезапно в десницата му проблясна острие на нож; беше успял да освободи ръката

си от примката. Със светкавична бързина преряза въжето, което стягаше китките на баща му, и извика:

— Тате, след мен! — и още в следващия миг двамата се затичаха през гробището.

Околийският управител се нахрани заедно с писаря да хукне подир бегълците, ала Ван Зом ги задържа.

— Оставете ги тези негодници да избягат!

— Ами ако изчезнат изобщо?

— Успокойте се! И без друго не можете да ги догоните, нито да ги задържите. Аз знам къде да ги намеря.

— Къде?

— Сега-засега това е моя работа. Вие се погрижете да не могат да се доберат до жилището си и да вземат пари. Побързайте да слезете в селото и вземете необходимите мерки! Вдигнете на крак местната полиция и пак се върнете тук при нас! Трябва да изготвим доклада.

Околийският управител и писарят бързо се отдалечиха, а Ван Зом, Фридрих и стрият Зебалдус се отправиха към къщичката на гробаря. Старчето крачеше между двамата с напълно сломен вид.

20. НА БЯЛ СВЯТ ИЗЛИЗА СТАРА ВИНА

Двамата Волф не се втурнаха да бягат надолу по склона към селото, а се затичаха към отвора в зида, откъдето го прескочиха. От онази страна гората беше съвсем наблизко и поне на първо време можеше да ги закриля. Щом се озоваха между първите дървета, спряха и се огледаха назад. Отникъде не се виждаха преследвачи.

— А сега накъде? — попита синът.

— Не можем да се върнем у дома — изпъшка бащата, останал без дъх от тичането. — Скоро ковачницата ще бъде поставена под строга охрана. Принудени сме да отидем при банкера в града. Ще трябва да ни даде пари.

— Но как ще стигнем дотам? В джоба си нямам пукнат грош.

— И аз нямам. Но това е най-малката ни грижа. Ще отидем до планинската кръчма. С онзи кръчмар сме имали не една и две далавери. Той ще трябва да ни помогне.

— Но не бива да влизаме вътре.

— Естествено! Ще се промъкнем внимателно през гората, докато се озовем точно срещу кръчмата му. После ще го накараме да излезе навън, като му подсвирнем сигнала на контрабандистите.

— Добре! — кимна синът. — Но няма ли да открият следите ни.

— Няма. Между боровете на старата гора почти няма сняг. А горе на високото, където се намира кръчмата, следите ни скоро ще бъдат засипани от вятъра. Хайде, напред!

Те се затичаха през гората, която се простираше нагоре по планинския склон. По-нататък тя стигаше до пътя, от другата страна на който се виждаше една постройка — това беше планинската кръчма.

Старият Волф пхна два пръста в устата си и свирна по особен начин. Не след дълго на прага се появи собственикът и се огледа внимателно. Волф свирна повторно, ала този път по-тихо. Тогава кръчмарят прекоси пътя и се шмугна между дърветата.

— Вие ли сте? Пак ли имате нещо?

— Стока ли? Не! — ядно се изсмя старият ковач. — Този път самите ние сме стоката.

— Не те разбирам.

— За нас двамата контрабандата свърши веднъж завинаги! Сега са ни по петите и ти трябва да ни помогнеш да избягаме!

Кръчмарят се изплаши.

— Значи са ви разкрили спатиите, а? Какво се случи?

— Не става въпрос за контрабанда, а за нещо друго.

— Че за какво? Говори де!

— Ще го научиш от хората, които няма да пропуснат да го разтръбят навсякъде. Не разполагам с време за празни приказки. Трябва бързо да стигнем до града.

— Как да ви помогна? — попита кръчмарят и му падна камък от сърцето, понеже се беше изплашил, че и той се намира в опасност.

— Конете ти тук ли са?

— Да.

— Запрегни ги и нахвърляй сено в колата, за да можем да се скрием в него! Донеси ни две шапки, малко пари и храна! Ще ти платим в града.

— Тук ли ще чакате?

— Колко време ще ти е нужно да се приготвиш?

— Поне половин час.

— Невъзможно е толкова дълго да висим тук!

— Тогава изчезвайте! Само къде ще се срещнем!

— При следващото село в гората, веднага щом подминеш вятърната мелница.

Кръчмарят се върна в стаята, където с голямо нетърпение го очакваше синът му, момък на деветнайсет години с добродушно лице, но с хитро и лукаво изражение.

— Беше сигналът на контрабандистите, нали? — попита го той.

— Да. Пратеник от другата страна на границата.

— Най-последно нещо ново! Наложил се доста време да бездействаме.

— Трябва да се върна за нещо, и то веднага. Запрегни конете!

Докато синът се отправи към обора, бащата хвърли в каруцата няколко наръча сено, прибави две-три одеяла и изтегли колата от навеса навън. Навлече кожуха си, отнесе в каруцата малко храна, пури и ракия, взе две шапки и когато свърши с тази работа, синът му докара конете.

— Накъде тръгваш? — осведоми се момъкът.

— Към долно нанагорнище, дето е в джендема, нали го знаеш!

— Е, то човек не може и да попита!

— Затваряй си устата, момче! Не е необходимо всеки да знае тези неща.

— Ами ако ме попита мама? Какво да ѝ отговоря?

— Кажи ѝ, че съм се възнесъл към небето. Ако тази нощ погледне нагоре, ще види до луната да стърчи моят калпак.

Смеейки се на собствената си шега, кръчмарят се качи в колата.

След около половин час той мина през най-близкото село. Малко по-късно колата изтрополи покрай вятърната мелница, ковачите изскочиха от гората и се вмъкнаха в каруцата.

— Забеляза ли нещо подозрително? — попита старият Волф.

— Не. Никой не се интересува от вас.

— Само тъй изглежда. Убеден съм, че ни търси цялата полиция.

— Значи отивате в града?

— Да.

— Целият път ли ще изминете с колата или за част от пътя ще вземете влак?

— Не бива да се мяркаме във влака.

— Но няма да стигнем в града преди смрачаване.

— Това ни е добре дошло.

— Имате ли там човек, който да ви помогне да се измъкнете от тази каша?

— Тъй ми се струва.

— Добре — промърмори кръчмарят от капрата, — и да платите, и да не ми платите, ще ви направя тази услуга. А сега бързо под сеното! По-късно, щом се отдалечим, пак ще можете да си подадете носовите!

В къщата на гробаря Ван Зом търпеливо изчакваше завръщането на околийския управител от селото. На боязливите въпроси на стария Зебалдус и на жена му даваше уклончиви, незначещи отговори, тъй че скоро те го оставиха на спокойствие. След около час околийският управител се появи.

— Ковачницата и кръчмата са под строгата охрана на местната полиция — съобщи той. — И пиле не може да прехвъркне.

— Ами околийската жандармерия?

— Уведомени са.

Управителят състави текста на доклада и свидетелите се подписаха. Князът нареди на Фридрих да го откара до гарата, като се надяваше, че ако използва влака, ще пристигне в града по-бързо отколкото с шейната. Там научи, че влак за града има чак следобед. Беше неприятно, но с шейната също можеха да изпреварят бегълците, ако действително градът бе тяхната цел, както Ван Зом с голяма сигурност предполагаше.

От предпазливост князът изпрати на своя слуга Антон телеграма със съдържание, чиито смисъл беше ясен само за посветени: „Два вълка^[1] избягаха. Строго наблюдение бърлогата на лъва“.

Изминаха два часа. Ван Зом и Фридрих пътуваха мълчаливи, потънали в мислите си. Всичко наоколо беше затрупано със сняг. Където

пътят бе по-добър, конете преминаваха в тръст. После продължаваха в спокоен ход. Най-сетне пред тях изплува градът. При вида му князът се отърси от завладялата го замисленост и започна да дава напътствия на слугата си:

— Щом стигнем у дома, незабавно предай шейната и конете на кочияша. Отиди право при Антон и бъдете на пост, докато се преоблека! Маска номер седем! Кажи го на Антон, за да ме разпознае! Ако е възможно, да се опита да получи от камериерката ключа от задната врата, който наскоро тя е обещала на своя „обожател“!

— Ваша светлост, хрумна ми една мисъл, която може би не е съвсем лоша — дали наистина ковачите са избягали в града.

— Убеден съм.

— За тях е важно да се срещнат с банкера. Следователно ще се погрижат тази вечер той да си е у дома.

— Аха, значи мислиш, че ще го уведомят? Това би могло да стане само чрез телеграма. И после?

— В телеграфната служба ще трябва да ни дадат някакви сведения!

— Съветът ти не е лош. Ще те послушам. Карай право натам!

В телеграфната служба Ван Зом представи на началника своите министерски пълномощия, там проявиха най-голяма отзивчивост. Потърсиха из книгата и стана ясно, че двамата Волф са били дотам непредпазливи да изпратят телеграма до своя съучастник.

— Ето известието, господине! То гласи: „Моля тази вечер в десет часа да бъдете вкъщи“!

Нямаше подпис. Мястото на подаване на телеграмата беше на половината път между Хелфенщайн и града. По това Ван Зом разбра, че ковачите са избягали с шейна или кола. Иначе нямаше да могат затова кратко време да изминат толкова голямо разстояние. А според времето на подаване на телеграмата беше невъзможно да са взели влака.

— Е, заслужаваше ли си труда, ваша светлост? — попита Фридрих, когато князът се настани в шейната.

— Да. Идеята ти беше добра. Срещата им е в десет часа.

— Веднага ли ще ги задържим?

— Не мога да кажа отсега. Най-напред бащата и синът трябва да разговарят с Хелфенщайн, надявам се да ги подслушаме. После ще знаем, как трябва да постъпим. Бегълците са намерили някъде подслон, където можем да ги заловим.

Ван Зом и Фридрих се върнаха у дома. Както се бяха уговорили, слугата веднага изчезна, а князът започна да се преоблича. Той избра

дрехите, с които на времето се беше появил късно през нощта като таен агент в дома на семейство Хелфенщайн. До десет имаше цели три часа и той използва това време, за да посети Улрике фон Хелфенщайн и да ѝ разкаже за събитията, случили се през този ден. От кулата на катедралата часовникът удари девет и четвърт, когато той отново се озова пред задната врата на дома на Франц фон Хелфенщайн, където Фридрих стоеше на пост. На закътано място срещу лицевата страна на къщата го чакаше Антон.

— Банкерът у дома ли е? — осведоми се Ван Зом.

— Да. Побъбрих с моята камериерка и тя ми каза, че в момента нейният господар вечеря. Пъхна в ръката ключа за задната врата. Ето го.

— Много добре! Веднага ще го използвам, отивам малко на разузнаване. Ти си бил горе, когато наблюдаваше и подслушваше госпожа Нора заради скъпоценните камъни и бижутата. Затова ще ме водиш!

Отидоха при Фридрих пред задната врата, който разбра от господаря си, че се налага сам да остане на пост.

— Вече имам ключ за тази врата и ще се промъкна в къщата — добави Ван Зом. — Антон е запознат с вътрешното ѝ разположение. Той ще дойде с мен!

Ключът се превъртя безшумно. След като затвори вратата зад гърбата си, Ван Зом и Антон се озоваха пред тесни и стръмни дървени стъпала. Малкият маскировъчен фенер на княза светна за секунда-две и те пъргаво и ловко се изкачиха горе.

Там двамата стигнаха до къс коридор, в чиито край, както обясни Антон, една врата водеше към работния кабинет на банкера, а през друга, намираща се от лявата страна на коридора, се влизаше в спалнята.

Ван Зом се спря на най-горното стъпало на тясната дървена стълба. Лявата му ръка стискаше перилата, украсени с причудлива дърворезба. Случайно пръстите му напипаха и натиснаха едно издадено място в дърворезбата в самия външен край на перилата, където сигурно рядко попадаше човешка ръка. Малката издатина хлътна навътре. Смаяният княз рязко вдигна глава. В него се породи подозрение.

Антон обаче, който беше пред Ван Зом, изненадано отскочи настрана. Отляво, близо до вратата на спалнята, зейна отвор в стената.

— Какво пък е...

— Тихо! — предупреди го князът — Замаскирана врата покрита с тапет!

— Кой я отвори?

— Аз. Неволно. Докоснах с пръст... ей тук... този скрит бутон. Влизай бързо в помещението зад тайната врата! Обзалагам се, че открихме

едно от най-важните свърталища на капитана, което не е известно и на тъй отзивчивата камериерка, която ти даде ключа за задната врата.

През тайната врата те се шумгнаха в една стая, където по стените висяха окачени дрехи, перуки и изкуствени бради. Втора замаскирана врата водеше към спалнята. Завеса закриваше входа за работния кабинет, където гореше настолна лампа. Двамата предпазливо се приближиха до завесата и надникнаха в помещението. Нямаше жив човек.

— Тук ще приеме двамата Волф — обади се Антон, — едва ли ще допусне в официалния салон толкова обикновени посетители.

— Естествено че няма да ги допусне там. Но я виж! Чекмеджетата на писалището са отворени! Какво ще кажеш да хвърля един поглед в счетоводството на Капитана.

— Счетоводство ли? — тихо се изсмя Антон.

— Разбира се. Не забравяй каква многостранна дейност развива! Не би се оправил, ако не води сметки и бележки за своите тъмни сделки и планове. Е, сега ще видим.

При тези думи Ван Зом изтегли докрай вече отвореното чекмедже и бързо огледа чисто подреденото му съдържание.

— Ето на! — каза той.

— Какво?

— Не ти ли прави впечатление големината на чекмеджето?

— Не... а-а, да! Струва ми се по-късо от ширината на самото писалище.

— Абсолютно вярно, драги ми Антон... а ето тук — при тези думи князът бръкна с ръка по-надълбоко в отвора, — а ето тук е счетоводната книга!

Ван Зом размаха във въздуха дебела търговска книга с очукани ръбове. Започна бегло да я разлиства, изражението на лицето му ставаше все по-мрачно и по-мрачно.

— Да затваряме, Антоне! — каза той и върна книгата на предишното ѝ място. — Капитана е страшен мерзавец и е крайно време да го унищожим! Всяка проява на милост е равна на престъпление!... Сега е девет и половина. Ти ще слезеш долу, ще се погрижиш за файтона и ще стоиш наблизко! Ето ти ключа. Аз оставам.

Антон се оттегли, Ван Зом заоглежда леглото. То се намираше между четири колони, които носеха копринен балдахин със син цвят. Скъпоценни тънки завеси падаха от страни на широки дипли. Между тях и леглото имаше достатъчно място. Ван Зом се настани удобно на килима и спокойно зачака развитието на събитията.

Скоро банкерът влезе в работния си кабинет. Стъпките и гласът му ясно се чуваха в съседното помещение. Изглежда го беше последвал и някакъв слуга.

— Фриц, към десет часа ще ме потърсят. Ще пуснеш човека да влезе. Доведи го тук!

— Много добре, милостиви господаря!

Банкерът започна да се разхожда нагоре-надолу из стаята, след около четвърт час вратата се отвори.

— Волф, вие тук! — възкликна Хелфенщайн. — Значи телеграмата е от вас?

— Да, от мен и от моя син — гласеше отговорът на стария Волф.

— Значи и той е дошъл с вас?

— По-добре да сме двама, отколкото сам.

— Имате ли причина да се боите от нещо?

— Полицията е по петите ни.

— Проклятие! Да не са ви спипали с контрабандни стоки?

— О не! Това е стара история. Не бива повече да се мяркаме в Хелфенщайн. Заловят ли ни, и вие сте загубен!

— Говорите с много странен тон, приятелче.

— Извинете, господине, ала като дълги часове си лежал под сено в каруца, тръпнейки от страх, да не те спипа някой жандармерист... благодаря!

— Но в името на дявола, какво се е случило?

— В Хелфенщайн се появи непознат, който знае за детето!

— За кое дете? Говорите в загадки.

— За детето на разсилната, господине. То беше погребано в деня, когато бе опожарен замъкът Хелфенщайн.

— Че какво ме засяга детето на разсилната? И каква връзка има то с пожара в замъка?

— Ако замъкът не беше изгорял, детето щеше да си лежи в гроба.

— Волф, струва ми се, че сте прекалили с чашката и затова дрънките врили-некипели!

— Не, господине, напълно трезвен съм. Днес дойдоха и разкопаха гроба. И сега загазихме!

— Волф, бъдете разумен и ми обяснете: каква е тази работа с детето?

— Че каква може да е? Не беше погребано на времето, защото имахме нужда от трупа му.

— Човече, ви сте луд! Имали сте нужда от трупа му? Защо?

— Трябваше да бъде изгорен.

— Да бъде изгорено детето?

— Да.

— Човече, внимавайте какво приказвате! Ако подозренията ми са верни... Изгорено! Едно дете! Знам само за дете, което загина в пламъците — малкият Роберт фон Хелфенщайн.

— Да, това исках да кажа.

Франц фон Хелфенщайн изригна ужасно проклетие.

— И какво, какво искахте да кажете? Не може ли човек да изкопчи от вас една разумна дума? Не сте дошли тук, за да ми разказвате стари истории. От двайсет години знам, че Роберт е изгорял!

— Господине — заекна Волф, — тогава... Роберт... не изгоря! Обърнат стол изтрополя на килима. Един юмрук шумно се стовари върху масата. В продължение на няколко секунди се възцари тишина.

— Значи сте го оставили жив, мръсни свини такива, така ли?

— Да, господине.

— Сатана и пъкъл! Защо?

— Този тон, господине... хмм... решително не позволявам да ми говорите с такъв тон! Аз не съм мръсна свиня, господине! Ако на времето не ни бяхте подлъгали, и до ден днешен със сина ми щяхме да си останем онези почтени люде, които бяхме преди да ви срещнем.

— Защо? Защо оставихте момчето живо? — изкрещя банкерът.

— Хмм, може би ще дойде време, когато ще го узнаете!

— Волф, не ме вбесявайте! Вие сте лъжец и предател! Вие и вашият син!

— Ами вие?

— Проклет негодник!

— Проклет негодник ли? Да, такъв съм. По ваша вина, господине! Ние прикрихме вашето убийство, защото ни държахте в ръцете си с контрабандата и ни обещахте куп пари... но не бяхме съгласни да ставаме убийци!

— Нали вие опожарихте замъка!

— По ваша заповед! Вие сте подстрекателят. Но пощадихме момчето, понеже ни беше жал и вместо него изгорихме един труп. Все пак това не беше убийство. И по друга причина оставихме детето живо, господине. Нямахме ви доверие! Когато е за вашата лична изгода, за вас човешкият живот пет пари не струва. Когато нямаше да имате вече нужда от услугите ни, с нас щеше да е свършено. Решихме и ние да ви държим в ръцете си, господине. Тъй, всичко ви казах.

Банкерът млъкна. По-разумно беше привидно да се примири с

неизбежното.

— Прав сте, Волф — заяви той с помирителен тон, — от ваша гледна точка така да разсъждавате. Не ви се сърдя. Но в крайна сметка сме съдружници, които трябва да си имат доверие. И така, кажете ми, къде се намира сега Роберт фон Хелфенщайн!

— Изключено! — махна с ръка Волф.

— Защо да е изключено?

— Защото ще го очистите.

— Глупости! За да не се боя от законния наследник, достатъчно ми е само обещанието ви, че той никога няма да узнае кой е.

— В такъв случай губим най-силния си коз.

— Ще ви платя за него.

— Да, разбира се, ще получим по някой куршум като Тифенбах, но не и пари!

— Я не се вдетинявайте! Казвате, че повече не бива да се връщате в Хелфенщайн?

— За съжаление е така.

— Е, аз ще ви дам пари и ще ви помогна да започнете нов живот. Не ми се вярва, че положението ви е толкова напечено. Я ми разкажете спокойно, как се случи всичко това! После ще мога по-ясно да видя нещата.

Волф му разказа. Банкерът го изслуша мълчаливо.

— Накратко казано — поде той след кратка напрегната размисъл и дебнеш израз на лицето, — на времето вие сте нарушили даденото обещание, измамили сте ме. Моля ви, няма защо да избухвате... можем да назовем нещата с истинските им имена. Сами виждате докъде я докарахте. Ако тогава бяхте почтени към мен и бяхте извършили онова, с което се бяхте нагърбили, сега нямаше да седите като бездомни бегълци. Но да забравим миналото и да помислим какво може да се спаси.

— Нищо повече не може да се спаси, господине! — отчаяно извика старият ковач.

— По-полека, по-полека! Ако вие двамата сте достатъчно хитри и отричате всичко...

— Но нали непознатият чу целия разговор! Там, при порутения зид!

— Въпреки това. Никой съд не може да ви осъди. И въз основа на какво? Заради няколко глупави думи, които непознатият погрешно е разбрал? Никога! Дори и самите вие да се признаете за виновни, ще трябва да се приведат доказателства за вината ви. Но как ще докажат вашата вина? Абсолютно невъзможно! Само в един случай ви грози опасност — ако

Роберт фон Хелфенщайн узнае кой е всъщност самият той. Както виждате, вашата съдба е в собствените ви ръце. Надявам се няма да излезете толкова глупави да отидете сами да му кажете истината.

Волф млъчеше.

— Или — отново поде банкерът, — смятате, че е възможно той вече да... я чакай! — прекъсна се сам. — Да не би на времето да сте оставили по него белег за разпознаване?... Е? Да не ви се схвана езикът? А?... По дяволите! — внезапно изрева той. — Че говорете де, глупак такъв! Заради вашата измама аз рискувам кожата си! Сигурен съм, че сте забъркали някаква каша... по лицето ви си личи! А и да не е така, къде остана тогава вашият коз, а?

— Верижката! — отвърна Волф смутено, но тържествуващо.

— Каква верижка? — със стаено подозрение попита банкерът.

— Златната верижка, която малкият носеше на врата си!

— О, вие, невероятни тъпаци такива! — изкрещя Хелфенщайн. — Навярно тя е била заедно с издайническите инициали и символи, гравирани върху медальона! Ха-ха-ха!

След доста време той се успокои и продължи:

— Сами сте си вкарали каруцата в блатото! Сега вече мога и сам да си обясня. Намерили са верижката на Роберт и са си направили заключенията! Трябва да я открием, трябва да я вземем! Чувате ли? Тя е единственото доказателство, което може да се използва срещу вас и срещу мен! Къде е тя?

— Че откъде да знаем?

— Но нали знаете къде сте оставили момчето!

— В приюта. Подхвърлихме го пред вратата.

— И къде се намира сега?

— По-късно чухме, че го е осиновил някакъв музикант, музикант и шивач.

— Кой приют имате предвид?

— На улицата зад...

Старият млъкна. Дойде му на ум, че с лека ръка се лишава от последния коз.

— На улицата зад какво? Е, къде? — настоя Хелфенщайн. — Сигурно в този град... навярно в приюта, който се намира на улицата зад селския пазар, а?

Волф изруга.

— Ето, виждате ли? — продължи Хелфенщайн. — Няма да допусна да ме водите за носа! До ден днешен сте тъй глупав, както и преди! Значи в

приюта! И го е взел някакъв музикант, който същевременно е и шивач! Преди двайсет години... а-а, всичко съвпада! Вие двамата, мили мои, изобщо не сте и подозирали, че познавам този музикантстващ шивач. Той живееше в една от моите къщи на Васерщрасе и се казваше Бертрам. Наскоро умря. Да не би в приюта да сте казали как е името на момчето?

— Не. Оставихме му само златната верижка — отвърна старият Волф.

— С гравираните инициали. Буквата „Р“ са я изтълкували като Рихард. Значи Рихард Бертрам... ето на!

— Да ви вземат... мътните!

— Сега се ядосвате, че тъй лесно и евтино ми помогнахте, нали? — злобно се изсмя банкерът. И бързо смени тона: — Е, всичко това не е във ваша вреда, а напротив. Поне разбирам, че извършената грешка може да се поправи. Знаете ли какво се случи с младежа неотдавна? Че го пратиха в пандиза?

— В пандиза ли?

— За кражба с взлом. Голям хубостник няма що, нали? Полицията и съдът са се заели да издирят произхода му, навярно той им е показал верижката си и са продължили да душат по тази диря. После са затворили едно око и са го освободили. Всичко ми е ясно! Дошли са до извода, че Роберт фон Хелфенщайн не е изгорял в пожара. И тъй като на времето са били намерени овъглени детски кости, то те би трябвало да са от друг труп. В онзи далечен ден е било погребано единствено детето на разсилната — ето го целият роман!

— По дяволите! — извика Волф. — Онзи човек ни подслуша при оградата на гробището! Той чу всяка наша дума!

— Лошо! Наистина, преди малко казах, че е необходимо да се докаже вината. Но човек никога не знае какво ще се случи. Този тип може да се яви в съда като свидетел срещу вас. Ето защо, по-добре е да изчезнете за известно време.

— И аз мисля така.

— Впрочем как пристигнахте тук толкова бързо?

— Съдържателят на планинската кръчма ни докара.

— Той знае ли кого търсите в града?

— Не.

— И никога не бива да узнае. Къде разпрегнахте?

— В странноприемницата „Златния пръстен“.

— Вие сте безотговорни, лекомислени хора!

— Не сме. Ние двамата, моето момче и аз, никъде не сме се мяркали.

Кръчмарят вкара колата си в двора. Бяхме се скрили под сеното. Синът ми още е там. Аз се промъкнах съвсем тайно. Исках да чуя какво ще ни посъветват. Имаме нужда от пари, от дрехи, от маскировка и паспорти, за да заминем за Америка.

— Каква сума ви е необходима?

— Двайсет хиляди марки!

— Волф, вие сте луд!... Това е безсрамно много. Не, приятелю, не мога да ви дам толкова!

— Тогава отсега нататък нямаме нищо общо по между си.

— В такъв случай сте загубени!

При тези думи старият Волф кипна и се развика:

— Двайсет хиляди марки били твърде много за един съсипан живот?

Охо, господине! Спомнете си само за вашия изстрел в гората! Бих могъл да донеса в полицията, че сте убиецът на Тифенбах! Подпалването на замъка и отвличането на детския труп — това не е толкова лошо в сравнение с убийството в гората или с подстрекателството ви за извършените злодеяния! Накратко: двайсет хиляди марки!

— Но Волф, какво си мислите? В момента не разполагам с такава сума!

— Тогава набавете я отнякъде!

— Сега? През нощта? Нима мога да изтръскам толкова пари от ръкавите си?

— Ще почакаме до утре.

— Къде ще отидете да прекарате това време?

— Ще намерим някъде подслон.

Банкерът мълчаливо започна да крачи из стаята. След малко спря и каза:

— Добре, имам предложение: първо доведете сина си! Ще ви чакам долу при една тайна врата и ще ви подслоня до следващата нощ. После ще ви дам парите, валидни паспорти, по една великолепно маскировка и със собствения си впряг ще ви откарам до отдалечена железопътна гара, откъдето ще започнете пътуването си, без да се излагате на опасност.

Старият Волф се изсмя грубо.

— Да, ще получим при вас подслон, който ще е последният в този живот. Няма да го бъде!

— Волф! — избухна Хелфенщайн.

— Не, няма да стане! За вашия чичо приготвихте бръснач, а за ротмистър Тифенбах — куршум. По ваше поръчение малкият Роберт трябваше да бъде убит. И всичко това, защото тези хора ви се бяха

изпречили на пътя. Сега идва нашият ред. Не, господин фон Хелфенщайн, благодарим ви за подслона, който ни предлагате!

Ван Зом долови бързи стъпки, после чу предрезгавелия от ярост глас на банкера.

— Човече, дръзвате да ми кажете това? На мен?... Мога да ви смажа!

— Няма да стане тъй бързо и лесно, господине! Впрочем трябва да побързаме! Според ей онзи часовник е единайсет без четвърт.

Ако до единайсет не се върна при сина си, той ще отиде в полицията и ще поиска да ви арестуват. Така се уговорихме, така и ще стане. Може да разчитате на това!

— Вие и двамата сте мерзавци, Волф! — процеди през зъби банкерът.
— Но нямам нищо против! Елате утре вечер в десет!

— И ще получим пари, паспорти и всичко друго?

— Всичко ще е готово. Но ще ви помоля за едно — утре не използвайте главния вход. Полицията ви търси. Никой не бива да види, че идвате при мен!

— Та има ли друг начин да влезем в къщата?

— Да. След горния ъгъл има малка портичка. Пет минути преди уговореното време тя ще е отворена за вас.

— И сега ли да я използвам?

— Не. Моите хора ви видяха да влизате тук, тъй че ще трябва да ви видят как излизате от къщата.

Волф си тръгна. Хелфенщайн остана известно време прав, заслушан в отдалечаващите се стъпки. После сви юмруци и обърнат към вратата, злобно промърмори:

— Все пак ще те надхитря, стара лисицо! Ще си получиш парите, ала само броени минути след това пак ще ти ги взема! Така ще поставя моите хора, че да е невъзможно да им се изплъзнете! Дано отидете в пъкъла!

Думите му бяха изречени достатъчно високо, за да ги чуе Ван Зом, който тихо се измъкваше иззад леглото. Той предпазливо се прокрадна към гардеробната, а оттам се спусна по стълбите и през задната врата излезе навън.

Долу в тъмнината намери Фридрих.

— Къде е файтонът?

— Отсреща зад ъгъла.

Князът заключи вратата и последван от Фридрих забърза към колата, където ги чакаше Антон.

— Странноприемница „Златния пръстен“ в предградието Мариенфорщат!... ще минем ли покрай полицейски участък?

— Да. Има един недалеч от странноприемницата.

— Спрете първо там!

Конят потегли в тръс. Скоро те подминаха някакъв мъж, който бавно вървеше надолу по улицата.

— Старият Волф — обади се Ван Зом. — Той не бърза. Значи имаме време.

Пред полицейския участък князът скочи на земята преди още файтонът да е напълно спрял. След минута-две той се върна с няколко полицаи, плати на файтонджията и всички пеша забързаха към „Златния пръстен“.

— В двора на странноприемницата трябва да има каруца със сено — обясни пътем Ван Зом на полицейския вахмистър, който командваше малкия отряд. — Под сеното се крие младият Волф. Баща му е излязъл, но скоро ще се върне. Добре ще е, ако дотогава задържим сина му.

И наистина, както бе казал старият Волф, в двора видяха натоварената със сено каруца. За секунди, без да вдигат шум, полицаите се покатериха на нея и бръкнаха с ръце под сеното.

— А-а, ей го къде се крие! Да го измъкнем!

Ковачът бе сграбчен и извлечен навън от яки ръце, привикнали на схватки и боричкане, вързаха го и го занесоха в обора. После по съвета на Ван Зом полицаите се скриха в един по-тъмен ъгъл, а Непознатия от Индия излезе предпазливо на улицата, за да я наблюдава.

Скоро старият Волф се зададе — бавно, сякаш притиснат от тежък товар. Зоркият му поглед внимателно обходи целия двор и като не забележа никого, бързо се приближи до каруцата.

— Хей! — полугласно подвикна стария. — Върнах се!

— Той не е вече там! — разнесе се зад гърба му любезен глас. Изплашен, Волф светкавично се извърна.

— Клетият момък е арестуван! — продължи Ван Зом.

— Арестуван? — повтори слисаният баща. Но после изглежда веднага схвана положението. — Арестуван? В името на всички дяволи, мен няма да ме хванете!

Той се развъртя наоколо, сякаш в ръцете си държеше тежкия ковашки чук. Ала Ван Зом си спомни една от своите хватки, които често му бяха вършили добра работа сред загрубелите търсачи на диаманти в Холандска Индия. Той сграбчи здраво десницата на някогашния ковач и с рязък замах я изви високо зад гърба му. След секунда старият Волф лежеше на земята с изкълчена става.

— Браво! — въодушевено извика вахмистърът, втурнал се със своите

хора от скривалището си. — Трябва да научите моите момчета на тази хватка!

Но и с една ръка някогашният ковач на Хелфенщайн си оставаше сериозен противник. Ала срещу една дузина яки ръце се оказа безпомощен.

[1] Волф означава на немски език „вълк“ — Б. пр. ↑

21. ФАТАЛНИЯТ СРОК

Ван Зом предостави двамата Волф на собствената им участ и се върна обратно в дома на банкера фон Хелфенщайн. Прозорците на работния му кабинет още светеха.

„Сега ще затегна по-здраво примката около врата му“, помисли си князът и се изкачи по широките външни стъпала.

— Какво желаете? — попита го един слуга.

— Господин банкерът у дома ли е?

— По това време господарят не приема посещения.

— Мен може би ще приеме. Кажете му, че един негов познат иска да разговарят по много спешна работа.

Слугата се отдалечи, не след дълго се върна и покани непознатия да влезе.

Франц фон Хелфенщайн седеше на писалището си, подпрял с длан главата си. Обърна бавно помръкналото си лице към влезлия посетител, но щом светлината падна върху Ван Зом, веднага скочи на крака.

— Пъкъл и сатана! Този пък кой е?

— Надявам се, че все още ме познавате, господине — учтиво каза князът и леко се поклони.

— Вие сте... вие сте...

— Имах честта веднъж рано сутринта да разговарям с вас и с вашата съпруга.

— Знам, знам. Моля, по същество! Изглежда дяволски малко сте запознат с правилата на благоприличието! Идвате или сутрин в три часа, или в полунощ!

— Идвам тогава, когато има най-голяма полза от посещението ми — спокойно отвърна тайнственият гост.

— Господине, да не би да се подигравате с мене?

— Съвсем не. Когато съпругата ви извърши онази... глупост със скъпоценните камъни на княз Ван Зом, аз ви предложих спасителен мост. А сега съм дошъл при вас, господин фон Хелфенщайн, най-приятелски да ви съобща нещо важно.

— И какво е то?

— Няма нужда да се грижите за утре вечер.

— Да се грижа ли? За утре вечер? Не ви разбирам.

— Искам да кажа, че можете да задържите парите, които трябваше да

платите утре.

— Какви пари?

— Онези двайсет хиляди марки. Банкерът пребледня като мъртвец.

— Нищо... не знам... за двайсет хиляди марки — заекна той.

— Нима вече забравихте? Изминал е само час, откакто се споразумяхте със стария Волф.

С широко опулени очи bankerът зяпна своя среднощен посетител. Нима този човек беше всезнаещ? Или двамата Волф бяха извършили предателство?

— Господине! — изкрещя той като побеснял. — Кажете ми най-после кой сте и какво искате от мен!

— Какво искам ли? Нищо друго освен малко да наруша нощната ви почивка и спокойствие. И кой съм аз ли? Закрилникът на вашата нещастна съпруга!

Франц фон Хелфенщайн яростно разтърси юмруци.

— Ах, да можех да ви сграбча! Но вие сте като призрак! Същество, което се прикрива зад тайни и неясни намеци! Една ръка от мрака!

— Да — студено отвърна злоещият посетител, — прав сте, аз съм ръката от мрака, която ще ви смачка!

Издавайки съскащ звук, bankerът внезапно скочи на крака. В ръката му проблясна острието на толедската кама, която използваше при отварянето на писмата си — но почти в следващата секунда оръжието описа широка, дъга, издрънча в месинговата дръжка на вратата и падна върху килима. Ван Зом с такава сила блъсна назад коварния нападател, който налиташе към него, размахал юмруци, че Хелфенщайн шумно се удари в стената и с болезнено стенание се свлече на земята.

— Слушай! — заповеднически каза непознатият със сподавен и все пак твърд като стомана глас. — Ти игра играта си с белязани карти и с всички възможни подлости на престъпния свят. Днес тя свърши. Ще ти окажа последна милост, защото една жена, която уважавам, носи твоето семейно име, обременено с безброй проклетия. Давам ти право да избереш между палача и доброволната смърт. Сега е полунощ. Оттук нататък ти отпускам три пъти по двайсет и четири часа срок. Ако след това си още жив, ръката от мрака ще те сграбчи и те очаква ужасен край!

С тези думи той му обърна гръб и си тръгна, необезпокояван от своя противник, който го изпрати с втренчен поглед, сякаш напълно се беше парализирал.

Докато крачеше по нощните улици на града, на Ван Зом не му личеше, че преди броени минути остави своя най-опасен враг да избира

между палача и самоубийството. Лицето му беше сериозно, но не и възбудено, а походката му спокойна и умерена. На улица Мауерщрасе извади ключ, отвори портата на една къща, изкачи се на четвъртия етаж и тихичко почука на вратата. Когато тя се отвори, на прага ѝ се появи Фридрих, върху когото падаше слабата светлина на мъжделива лампа.

— По живо по здраво ли се прибра от странноприемницата „Златния пръстен“? — попита князът. — Какво става с двамата Волф?

— Примириха се. Току-що се връщам от ареста на предварителното следствие, където ги откарахме.

Ван Зом се огледа в мизерно обзаведената таванска стаичка, кимна с доволен вид и каза:

— Струва ми се, че ще се хване на въдицата.

— Кой? Капитана ли?

— Да. Ако не се лъжа, утре ще ти направи посещение.

— Най-последно! Бях започнал да губя надежда. Кажете речите съжалявах, че напуснах службата при ваша светлост и се нанесох да живея в тази дупка.

— Нямахте как, Фридрих. Защо ти трябваше да връзваш аптекаря Хорн и червенокосия архитект Якоб, че си зарязал работата си при мен?! Патиш от собствените си грехове!

— Няма по-тежко страдание от онова, което сам си причиниш! — въздъхна Фридрих, който просто обичаше този нравоучително-сладникав тон.

— Добре, че си го проумял — с добро чувство за хумор князът откликна на шеговития начин на изразяване на слугата си. — Именно затова те предупреждавам да се пазиш от своята обожавана любителка на такива Йете.

— Женитбата е хубаво нещо, ваша светлост. А да не забравяме и зестрата!

— По-добре да не забравяме отровите в стъклениците на бъдещия ти тъст Фридрих! Това е едно много опасно сродяване. Ала трябва да призная, че ти се справи твърде добре! Ти нямаше друг избор, защото Капитана не те изпускаше нито за миг от очи.

— Понякога дори го усещах — засмя се Фридрих.

— Винаги ли беше достатъчно предпазлив, когато излизаше, за да ме посетиш?

— Не вярвам друг да е по-предпазлив от мен. Аз наех не само тази стая ами и съседната, под името на скулптора Щайн. Имах ли излизане за което Капитана не биваше да узнае, отварях съединителната врата зад този

гардероб, и излизах в коридора през другото помещение като скулптора Щайн. Понякога уволненият слуга Фридрих канеше бедния скулптора Щайн на чашка кафе. Да можеше само ваша светлост да чуе как двамата взаимно си изплакваха мъките! Ваша светлост кого търси — почтения Фридрих или малко вятърничавия скулптор Щайн, а?

— Понастоящем си имам работа с почтено-вятърничавия... искам да кажа с несериозния Фридрих. И така, вярвам, че утре ще имаш посещение от Капитана. Ако не, по друг начин ще узная какво е решил да предприеме срещу мен.

— Значи е решил да действа срещу вас, така ли? — Принуден е! Дадох му три дни срок, за да избере: палача или самоубийството! В това време ще се опита да ликвидира всички хо-па които са се изпречили на пътя му. Шепнешком последва таен разговор на толкова тих глас, че както самият Фридрих тържествено заяви, дори острият слух на вятърничавия Щайн не би доловил абсолютно нищо.

След половин час князът излезе от къщата. Мина по улица Зигесцрасе край малката къщица на възрастното семейство Грубе, където живееше Рихард Бертрам, прибра се в жилището си и се отдаде на заслужена почивка. Още рано сутринта на другия ден Ван Зом тръгна по своите работи. Влезе в магазина на оптика Хартвиг и си избра един театрален бинокъл. Докато плащаше, наведе се над стъклото с изложените под него различни предмети и любезно попита:

— Моля, господин Хартвиг, познавате ли това?

— За Бога! — полувисоко възкликна майсторът. — Полицейска значка!

— Да. Значи сте наясно, че трябва да отговаряте на въпросите ми най-съвестно, нали?

— Разбира се, господине. И без друго нямам какво да крия.

— Известно ми е, драги ми господин Хартвиг. А и моите въпроси няма да са насочени срещу вас, а срещу един опасен тип, който е съсипал много хора. И така, внимавайте! Вие имахте помощник на име Вилхелм Фелс, нали?

— Да, вярно е. В честността му можех да се закълна с всички клетви! Но както става винаги в живота — отваряй си очите, когато се доверяваш някому.

— Той призна ли си всичко?

— Естествено! Как би могъл да отрича? Всъщност страшно ми е жал за него, защото само заради някакви си мизерни месингови парчета и стоманени винтове аз никога не бих... — ...не бихте се оплакали в

полицията, нали? Знам, господин Хартвиг. Сигурно друг ви е накарал да го направите.

Майсторът кимна.

— Така си беше, господине! И то точно един от вашите хора! Каза ми, че имало какви ли не улики срещу Вилхелм Фелс... е, в първоначалния си изблик на гняв... ще ме разберете... Вилхелм Фелс бе спечелил цялото ми доверие и...

— Ще ми позволите ли, господин Хартвиг, да поседна?... Благодаря ви. И така, преди всичко искам да ви обясня следното: при вас не е идвал никакъв човек от полицията, за да ви кара да подавате жалба срещу клетия младеж.

— Но нали зрението ми е много добро, а и познавам полицейската значка!

— Бил е измамник, драги господин Хартвиг, измамник!

— Измамник ли? Наистина? Някой, който е искал да съсипе Вилхелм Фелс? Е да, тогава ми става ясно онова, което ми се струваше толкова загадъчно в цялата история. От полицията заявиха, че Фелс се ползвал със съвършено неопетнена репутация, а пък тъй нареченият таен агент упорито твърдеше, че срещу него имало различни обвинения.

— Защото същият този мним агент е бил голям мерзавец. Господин Хартвиг, знаете ли кой е тайнственият англичанин, който е поръчал на Вилхелм Фелс да изработи машината?

— Не, разпитах и съседите на Фелс — никой не го е виждал да идва в тази къща.

— Няма и да се мерне повече. Майсторът бавно излезе иззад тезгяха.

— Вие познавате ли го, господин комисар?

— Може би, господин Хартвиг.

— Но защо не дойде при мен? Нали искаше да има машината до Коледа? А тя си стои отзад в работилницата... направо майсторска работа... ама никой не се интересува от нея!

— Ами — продължи Ван Зом, — тайнственият англичанин е идвал вече при вас!

— При мене ли? Не! Та нали би трябвало да го знам!

— Дори сте разговаряли с него.

— Глупости!... Извинете! Искам да кажа, че се заблуждавате.

— Едва ли. Само че не се е появил пред вас като лорд, а като служител на тайната полиция, показал ви е значката си и ви е предупредил за действията на вашия помощник Фелс.

В този момент лицето на Хартвиг изразяваше всичко друго, само не и

интелигентност. Той отвори уста и забрави да я затвори.

— Но... но... защо... как... — успя с мъка да изрече. Ван Зом стана.

— Ще дойда пак, майстор Хартвиг, когато се посъвземете от изненадата си — каза той. — За днес само това: мнимият англичанин е поръчал машината на Фелс. Бил е сигурен, че за да изпълни привлекателната поръчка, неопитният младеж ще вземе назаем метални части и други неща от вашата работилница. И действително така е станало. После онзи негодник дошъл при вас като таен полицаи. Правил си е сметка: такава история ще съсипе за цял живот човек като Вилхелм Фелс. Когато изтърпи наказанието си, той едва ли ще получи възможност да се захване с почтена работа. Неспасаемо ще попадне във властта на непознатия, на своя зъл демон. Кой знае, може би този сатана се нуждаел от един сръчен механик като Фелс!

— Света Богородице! — извика майсторът. — Мислите, че...

— Да, тъй мисля, господин Хартвиг. Мисля също, че е много мило от ваша страна, ако се погрижите за майката на вашия помощник. Вярно че за нея се грижат в старчески приют, но само за физическите ѝ нужди. Но... вие сам разбирате... за душевните...! Довиждане!

Приблизително по същото време двама мъже седяха в една кръчма, която в този час бе слабо посетена. Единият от тях — достопочтен възрастен господин с почти побеляла коса, който имаше вид на пенсиониран диригент на черковен хор или на органист. Другият бе на средна възраст и не правеше по-характерно впечатление. Изглеждаше като най-обикновен човек.

Двамата разговаряха с умерен, достолепен тон. И самите те, и възвишената им тема на разговор като че бяха обгърнати от тържествена атмосфера. Но при по-внимателно наблюдение и вслушване в думите им ставаше ясно, че създаденото впечатление на достойнство и достолепие е външно и измамно.

— Проклетата история! — избоботи беловласият старец с тежко отмерено движение на ръката.

Другият го погледна доста учудено.

— Нима ви е толкова неприятна? Та нали и двамата са от провинцията!

— Нищо не разбирате! Става дума за неща от по-стари времена.

— Аха, тъй значи! Ваши добри приятели? Смятате, че ще дадат неприятни показания?

— Опасявам се.

— Тогава ще трябва да ги освободим.

Със сериозно изражение старецът поклати глава и сбърчи чело.
После каза:

— Няма да имаме кой знае каква полза. В крайна сметка тези глупави недодялани ковачи пак ще се оставят да ги спипат някъде. Най-добре ще е... — ...тези загубени типове да изчезнат! — с мазен глас довърши изречението човекът на средна възраст. — Не би ли могло да им се помогне?

— Сигурно. По хиляда марки на глава... работата струва толкова. — Точно пресметнато две хиляди марки. Хубави пари!

— Приготвени са!

— Кога?

— Веднага след като се получи гаранция, че двамата са ликвидирани.

— Да си стиснем ръцете!

— Ето моята!

Двамата Волф бяха вече обречени. Достопочтеният старец поиска от своята „маша“ по-подробни обяснения.

— Как ще подхванете тази работа?

— С изстрел през прозореца на килията.

— Хмм. Стига само да не се вдигне много шум. Не бива да ви заловят. Сега по-нататък! Знаете ли кои са въпросните килии?

— Не.

Достопочтеният старец извади от джоба си лист от бележник и започна да чертае по него.

— Волф баща е на първия етаж зад четвъртия прозорец, като се брои от административната сграда, а синът е зад деветия. Первазът на прозорците се намира само на четири метра от земята. Улицата ще е тъмна, защото фенерът на ъгъла ще угасне точно в единайсет часа.

— Ясно, разбрахме се. Имате ли други подобни поръчения? Две хиляди марки не са дреболия... струва си човек да се поизпоти за тях.

Беловласият органист впери замислено поглед в дланите си. По лицето му се беше изписала лека и нежна усмивка.

— Вярвам ви, сухата пара е примамлива. Може ще съм в състояние да увелича печалбата ви. На улица Зигесщрасе номер десет има малка къща, която според мое предположение е собственост на княз Ван Зом. Тя е най-задната постройка в неговия парцел, който се води, че е на Паластищрасе. Там живее млад човек на име Рихард Бертрам... Но не — прекъсна се сам. — На днешното събрание ще се разпоредя какво да стане с него.

— Жалко — каза другият. — Това щеше да е работа и половина... а и

не всеки има сигурна и безпогрешна ръка като мен, господине.

— Добре, добре! — махна с ръка органистът. — По-късно пак ще поговорим за това.

— Да запаля ли вечерта двете свещи?

— Да. Но този път по-рано от обикновено! И още нещо: на последното събрание няколко души отсъстваха. Сега трябва да дойдат всички без изключение.

След този странен разговор „най-обикновеният човек“ отиде на улица Мауерщрасе, влезе в една къща и се изкачи на четвъртия етаж. Отвори му Фридрих, почтен слуга и вятърничав скулптор.

— Какво желаете?

„Най-обикновеният човек“ му разказа с подробности всичко, което бяха обсъждали и решили заедно с „органиста“. След това Фридрих му каза:

— Господин шлосер, добре сте се справили. Князът ще ви възнагради, още повече че вашата двойна игра може да ви струва главата. А сега бързо си вървете! Очаквам и друг посетител.

Шлосерът си тръгна и действително, малко по-късно, на вратата на Фридрих се почука кратко. Беше органистът.

— Какво желаете? — попита Фридрих.

Беловласият се огледа в оскъдно обзаведеното помещение и без да чака покана седна на стола.

— Идвам при вас по поръчение на един познат. Познавате ли архитекта Якоб?

— Якоб?... Не мога да си спомня.

— Ще трябва да помогна на паметта ви. Срецнахте се с него при аптекаря Хорн. А него навярно го познавате, а?

— Да. Посещавал съм го.

— През последните дни не сте се мяркал в дома му. Е, да, така е с лекомислената младеж. Първо ухажваш девойчето, после не искаш и да чуеш за нея. Вярно ли е?

— Господине — запротестира Фридрих, привидно много смутен, — не знам, откъде накъде сте...

— Добре, добре, млади приятелю! Всъщност защо отрязахте квитанцията на Йете?

— Но много ви моля, господине! В края на краищата това си е моя работа!

— Не искате да ми кажете? Е, тогава аз ще ви назова причината — един господин, архитектът Якоб, ви обеща да ви помогне и затова вече не

ви е нужно да продавате младостта си на тази жена.

— Не ви разбирам.

Органистът кимна бавно и замислено като на себе си.

— Вие сте предпазлив и дискретен, а това ми харесва. Изглежда сте точно човекът, от когото се нуждая. Не, не ми противоречете! Знам всичко за вас и бих могъл да повтора всяка дума, която сте разменили с архитекта Якоб. Били сте в кръчмата на Фрьобел на улица Бастайгасе. Е, виждате ли? Можете да ми се доверите.

— Ами щом сте дотам посветен във всичко, господине — престори се Фридрих, че отстъпва — тогава нямам причина да съм резервиран. Значи Якоб ви е разказал за мен?

— Да.

— Може би сте самият Капитан, а?

— Не, не съм точно този човек, млади приятелю. Капитана си има по-важна работа от тази лично да ви посещава, но аз съм един от неговите най-доверени хора.

— Жалко, господине! С удоволствие бих разкрил някой път сърцето си пред него, за мен е крайно време... скоро спестяванията ми съвсем ще се изпарят!

— Разбирам — дружелюбно се усмихна органистът. — Съчуствам ви за вашите грижи и тревоги, но съм упълномощен само да ви кажа, че ще ви бъде помогнато... при условие, че се съгласите с нашите предложения.

Почтеният слуга направи няколко забавно припряни жестикулации и извика:

— Всичко! Поискайте от мен всичко! Нужда закон не признава!... Само по-бързо, по-бързо!... Заради тази проклета полумаймуна съм...

— Каква полумаймуна?

— Ами заради този азиатец, този чуждоземец, този княз на всички индийски плъхове и мишки съм на този хал! Само той е виновен за всичко! Ех, да можех да му изиграя някой номер... о-о!

Днес ви се предлага най-добрата възможност за това, драги ми:

— Днес ли? Как така? Изплюйте камъчето де, господине! Омръзна ми този кучешки живот!

— Вече казах, че Капитана иска да ви помогне. Има една странноприемница, която е тъкмо като за вас.

— Не думайте!... Коя е тя?

— Знаете ли къде е гостилница „Съгласие“?

— Много добре! Тя ще бъде дадена под аренда или пък продадена.

— На първо време Капитана ще ви плаща арендата, а когато

докажете верността и подчинението си ще ви даде възможност... да закупите цялата къща.

— Пресвета Дево! Господин собственикът на хотел Фридрих! Колко изискано звучи! Знаете ли, уважаеми господине, току-що открих една смес... смес ви казвам, и то каква! Внимавайте! На десет литра вода се вземат шест грама най-обикновена... е, ще ви пощадя с моите малки лабораторни тайни... във всеки случай течността има вкус на отлежал коняк! Разбирате ли от коняци?

— За това по-късно, млади приятелю, по-късно! Нека първо си заслужим странноприемницата!

— Тогава казвайте! Изгарям от нетърпение!

— И така! Предполагам, че добре познавате дома на княз Ван Зом.

— Като петте си пръста! Тичал съм дълги месеци нагоре-долу по стълбите! Казвам ви, нямах никакъв покой нито денем, нито нощем. Беше си едно проклето бъртане!

— Цяла нощ ли свети в къщата?

— Да. По всички коридори има газово осветление.

— Неприятно!

— Защо?

— Че как тогава ще влезе човек незабелязано? Още повече, че нямаме ключ от входната врата и трябва тепърва да човъркаме в ключалката!

Почтеният Фридрих присви лявото си око.

— Отварянето на вратата ще стане бързо.

— А-а, да не би да имате...?

— Да. Нали знаете, че от дълго време чакам часа на отмъщението. Просто не мога да понасям скъперници с навирени носове. Преди да напусна си набавих втори ключ за външната врата. Не, драги господине, този стиснат човек с високо самомнение не бива да си мисли, че ще му се размине, дето ми изхвърли на боклука всичките реторти и епруветки!

— Само така, млади човече! Все повече ми харесвате. Това е една от най-важните житейски мъдрости: човек с нищо да не се примирява!

— Изключено! Ако си мислите обратното, значи лошо познавате човека срещу себе си. Юмрукът, а и малко акъл, са по-силни и от валето коз!

— Само не се горещете много-много, драги приятелю! Къде е ключът?

— Ето го!

Органистът огледа ключа и каза:

— Значително улеснява работата ни. Ще ни го дадете, нали?

— Да. При условие, че бъда възнаграден.

— Разбира се. В бъдеще няма да ви се налага да броите грошовете си, ако продължавате да служите на нашия съюз след тази първа проверка.

— Това е лесно. Помогни ми, за да ти помогна и аз! Съгласен съм. А сега ви моля да ми кажете точно какво трябва да направя! Трепера от нетърпение.

— Князът кога си ляга да спи? — попита старият.

— Не по-рано от един часа. Обикновено работи и до по-късно.

— Няма значение. Сега нощите са много дълги. Може би в три часа, а?

— Много добре.

— Чудесно! Пред къщата има малка градинка, поотдалечена от улицата. Когато от голямата черкова удари три часът, трябва да сте при портата.

— И по-нататък?

— Най-напред един мъж с бавна крачка ще мине покрай портата и точно пред нея ще изпусне носната си кърпичка. Това ще е знак, че е очакваният от вас човек.

— Да го заговоря ли?

— Да. Останалото ще се уреди от само себе си. Ще отключите портата и ще водите хората, които го придружават.

— Къде да ги заведем?

— В гардеробната.

— Какво ще търсят там?

— Не е добре да се знае всичко, млади приятелю. Сам се досещате, че Капитана подробно се е информирал преди да се впусне в подобно начинание и че знае къде да намери онова, което търси.

Хитрият Фридрих щракна с пръсти и се засмя.

— Знанието носи склероза и разваля апетита. Ето защо имам бистър ум и страхотен апетит, драги господине! Нямайте си представа колко малко знам и колко блажен се чувствам с това си незнание. Но все пак знам някои неща, които може да са от полза дори за свръхпочитаемия Капитан.

— Тогава говорете!

— Известно ли ви е, че князът притежава милиони, както и какви ли не безценни богатства?

— Е, и?

— Имам болезнена слабост към злато и скъпоценни камъни. Не е ли забележително?

— Продължавайте!

— Това е истинска мания, драги господине, някакъв вид лунатизъм. И тя ме води винаги там, където се намират благородните нещица. Струва ми се, че в тези случаи в мен започва да говори благородната кръв, а благородното привлича благородно. Тази страст ме обзема понякога дори и на сън!

— По-нататък!

— Знаете, че в лунатиците се вселяват свръхестествени сили. Тогава са безполезни и най-сложните ключалки на огнеупорните каси. Не губете търпение, драги господине, ей сега свършвам! И така, князът има в гардеробната си една каса...

— Нищо ново не ми казвате. Знам дори къде е поставена. Но продължете!

— Освен това там има и тежък стенен шкаф, който винаги стои заключен. Предполагам, че в него князът съхранява другите си съкровища.

— И с това не ми казвате нещо ново. Знам го този шкаф.

— Хайде бе!

— Вече можете да си направите извода, млади човече, че за Капитана нищо не остава скрито-покрито.

— Князът често се заключва в тази стая, без да се съобразява с... моята страст към благородното. Една нощ наблюдавах през ключалката как отвори шкафа. Казвам ви, вътре имаше цяла библиотека от най-прекрасни томове! Извади една от книгите и отвори горната ѝ корица... какво беше удивлението ми, драги господине, за малко щях да падна през ключалката! Ван Зом изобщо не държеше в ръката си истинска книга, а плоско ковчеже, пълно с блестящи и искрящи скъпоценни камъни!

— Знам, знам, и това знам — кимна беловласият органист. — Няма нужда да ми описвате този шкаф. Капитана е хвърлил око именно на „библиотеката“.

— Чудесно! Виждам, че господин Капитана има добър вкус. Но това са само мъртвите богатства на онзи скъперник. Отскоро той си има и живо съкровище!

— Живо ли? — изненада се органистът. — Слушайте, приятелю, изглежда вие сте голям шегаджия, който сам има живи съкровища, разхождащи се из града!

Но Фридрих не обърна внимание на шегата на своя събеседник. Направи сериозна физиономия и бавно и отмерено заяви:

— Не, не се шегувам. Само размислям дали съм длъжен да съобщавам на Капитана всичко, което ми направи впечатление.

— Естествено!

— Е, добре тогава. Точно така е, както ви казах. Този скъперник си е набавил по-особено съкровище, една представителна жена!... Не, не бързайте да махате пренебрежително с ръка, защото цялата работа ми се струва твърде странна! Тази жена непрекъснато спи и той се отнася с нея като с рохко яйце.

— Непрекъснато спи?

— Да. И най-забележителното е, че тя е жената на банкера фон Хелфенщайн, която...

С рязко движение органистът сграбчи ръката на Фридрих.

— Мътните го взели, ама че сте силен! — възкликна Фридрих и се освободи от здраво стисналите го пръсти на посетителя. — Драги господине, от вашата възраст човек не може да очаква подобна яка хватка!

— Млади човече — рече органистът и с мъка се овладя, — съвсем сигурен ли сте в това, което казвате? Не се ли лъжете? Нима добре познавате госпожа фон Хелфенщайн?

— Та нали лично ѝ сервирах, когато преди време тя посети княза! Не, драги господине, имам отлично зрение... ако пожелаете, след години мога да позная една крава от стадото.

Старецът прекара пръсти през брадата си.

— Мътните го взели! — процеди той през зъби. — Дано му се върне в ада!... Млади човече, вие нямате представа колко важни неща ми доверихте току-що. Без да знаете и без да искате ми отворихте очите кой е онзи непознат, онази ръка от мрака, която... но да оставим тези неща! Сега може да ви излезе късметът. Обаче тежко ви и горко, ако открия в думите ви и следа от лъжа! И така, разчитам на вас. Точно в три!

Старият човек си тръгна, а почтеният Фридрих остана известно време неподвижен на мястото си, внимателно заслушан в отдалечаващите се стъпки. После изведнъж се оживи. Втурна се в съседната стая и след не повече от четвърт час другата врата на жилището с два входа се отвори и навън излезе... вятърничавият скулптор Щайн с мека широкопола филцова шапка, нахакано килната към едното ухо, стиснал в ръка сребърната дръжка на тънко, елегантно бастун-че.

Бавно тръгна по улиците като човек, който не знае друго занимание освен да се радва на живота и да се любува пред витрините на великолепните магазини. Не след дълго обаче свърна в странична улица и изчезна в сградата на съда, за да предаде лично едно писмо на асесора Шуберт. То съдържаеше три кратки реда с настоящата молба двамата Волф от село Хелфенщайн да бъдат преместени на по-висок етаж, и то в

някоя от килиите, които гледат към двора.

22. АЗ ОБВИНЯВАМ!

— Какво?... Нима вече е станало седем часа? — възкликна вечерта на същия ден министърът на вътрешните работи с невярващ поглед към големия стенен часовник. — Заповядайте, седнете, драга Вреде! Сам виждате, че не стоя без работа. Ала и през ум не ми минаваше, че още сега ще ме заведете при княз Ван Зом. Само една минутка... това са последните подписи!

Лявата му ръка започна припряно да отваря една папка подир друга, а дясната след кратък мигновен поглед върху чисто изписаните с канцеларски краснопис редове слагаше подпис долу вдясно.

Префектът на полицията Вреде замислено угаси пурата си в пепелника и каза:

— Да, да, аз съм свръхточен. Това е заради поканата на Ван Зом с необикновените обстоятелства. Всъщност, ваше превъзходителство, просто не мога да повярвам, че той успя там, където цялата полиция... — ...където цялата полиция нищо не направи, искате да кажете, драги Вреде! — засмя се министърът, затвори последната папка и енергично се изправи. — Не го отричаме, добро хрумване е поне веднъж напук на досегашните традиции да допуснем този вълк единак, на всичко отгоре и лаик, да работи по въпросния случай. Още си спомням как се съпротивлявахте със зъби и нокти!

— Лесно ви е на вас, ваше превъзходителство. Много ми се иска да чуя какво бихте казали, ако най-неочаквано някой непознат си напъха носа тук — при тези думи той се огледа наоколо, — тук във вашата светая светих!

— Това е нещо по-различно, драги Вреде. Тук всичко е унаследено, всичко е традиция, схема... тук всеки, който повече кой по-малко, страда от липса на оригинално мислене и въображение... а при вас вее друг вятър. При вас... там всеки човек си има стойност. При вас все още има истинска борба... Дивия запад в големия град. Във вашите предградия — прерии и мрежа от малки улички, пълни с престъпници, все още играят роля естествената проникателност и изобретателност, личната смелост.

— Ще ме извините, ваше превъзходителство! И в нашето ведомство е цяла джунгла от параграфи и законови разпоредби! Най-важното е: на никой от господа престъпниците да не падне и косъм от главата! За предпочитане е дузина свестни хора да се простят с живота си! Както

чувам, бил внесен нов законопроект — полицейският служител ще има право да използва оръжие само при самозащита, и то тогава, когато е вече мъртъв!

— Ставате несправедлив, драги Вреде. Пожелавам ви някой хубав ден удоволствието да седнете ей тука в това кресло!

— Опазил ме Бог!

— Ето, виждате ли? Във вашата работа още има остатъци от романтика. От момче съм мечтал за подобна дейност — или да бъда следотърсач в Дивия запад, или пък да стана детектив. Но съдбата не пожела и се залових с онова, което още от младежките си години не можех да понасям и...

Червената завеса пред входа се разтвори и един служител съобщи, че колата е пристигнала и чака.

— Добре, да тръгваме, драги Вреде! Струва ми се, че ще прекараме чудесна вечер в дома на княза. Наистина съм любопитен да видя какво ще ни сервира.

— Нима ваше превъзходителство не знае нещо по-определено?

— Колкото и вие, драги Вреде. Ван Зом ни обещава, не, той ни гарантира пълното разобличаване на Капитана, след като неотдавна му дадохме всички пълномощия без да вдига много шум с помощта на вашите хора да вземе от Роленбург своята загадъчна болна и да я отведе у дома си.

— Да, да — кимна Вреде. — Тъй да се каже, чисто отвлечение под надзора на полицията. Нечуван случай!

— Е, да. Освен това знам още — продължи министърът, — че тази вечер се събират почти всички съдебни заседатели, които на времето издадоха присъдата в процеса Хелфенщайн-Бург.

— Какво говорите, ваше превъзходителство! Старият таен съветник Шиве дали ще бъде там?

— Да, и председателят на тогавашния съд ще е там!

— Но нали той отдавна излезе в пенсия! Дори не знаех, че е още жив. Сигурно е доста над седемдесетте, нали?

— Хмм, от цялата работа тази вечер няма да изпита кой знае каква радост. Но е по-добре от времето, когато издаде онази присъда... а ето я и колата, Вреде. Качвайте се!... Карай към дома на княз Ван Зом!

Двата бели коня на сиви петна потеглиха.

Действително вечерта в дома на Ван Зом се събра странно общество. Ако сред гостите не бяха министърът и полицейският префект, полковник фон Тифенбах и Улрике фон Хелфенщайн, както и лекарите професор доктор Хофман и доктор Цандер, човек би помислил, че там се

помещаваше клуб на юристите. И наистина, тук си бяха дали среща всички господа, които имаха по-значително участие в съдебния процес по двойното убийство в околностите на Хелфенщайн. Като най-млад представител на правосъдието в тази компания се беше появил асесор Шуберт.

Да се прекара цяла вечер в дома на Ван Зом беше особено преживяване. Обществена тайна беше, че князът обича редките скъпоценности и че къщата му представлява пълна с изненади съкровищница. По меките килими безшумно и бързо сновяха добре възпитани слуги, които водеха гостите и им обясняваха едно или друго, доколкото самите бяха в състояние да го сторят.

Непринудената вечеря на отделни маси бе вече привършила. Гостите се бяха обособили на малки групи. Префектът на полицията Вреде, самият стар юрист, разговаряше на професионални теми с тайния съветник Щиве.

— Охо — боботеше съдията с побеляла глава, — не е хубаво, че вестникарите оракулстват пред цялата общественост за някакви си съдебни грешки! Така се разклаща авторитета на съдийското съсловие, а той му е толкова необходим. Това би трябвало да се забрани!

— Ще се предизвика истинска буря сред вестникарския свят, господин таен съветник!

— Но ако ги оставим да вършат каквото си искат, ще подкопаят уважението към най знатното съсловие! Не, господин префект, завиждам на хирурзите — във вестниците няма да прочетете за несполучлива операция.

— Нова това е нещо друго, на ножа на лекаря се поверява животът на страдащ човек, който трябва да оздравее — по Божия воля и доколкото се простират човешките възможности. А работата на съдията е да доказва вината на престъпниците, да освобождава човечеството от тях, както и да оправдава невинните. Тук всичко зависи от непредвидими обстоятелства и всевъзможни случаи, тъй че човешко е да се заблудиш.

Стържещият глас на Вреде достигаше почти цялата редица на помещения, изпълнени с гости, и лека-полека около двамата спорещи се насъбраха господата „от занаята“.

— Признавам го! — разпалено извика тайният съветник Щиве. — Но продължавам да твърдя, че несполучливите операции са много по-често срещани от съдебните грешки, тоест от несправедливите присъди. И ще ви го докажа. При хирургическата намеса всичко зависи от сръчността и уменията на един-единствен лекар, провеждащ операцията, а за да решат участта на един човек, в съда заседават голям брой трезво мислещи,

спокойни и опитни мъже, които никой не принуждава да бързат. И едва колективната мъдрост на тези хора води до произнасяне на присъдата, и то чак след следствия и открити заседания, които често продължават седмици и месеци. Ето защо, господин полицейски префект, ми се иска да допълня твърдението си със следното заключение: съдебна грешка, погрешна присъда в един съд със съдебни заседатели е нещо изключено!

— Ха, май идвам тъкмо навреме, господин таен съветник! — обади се Ван Зом над главите на наобиколилите ги хора. — В ръцете ми попадна стара пожълтяла вестникарска страница със статия за съдебен процес, който би трябвало да се разгледа от зрителния ъгъл на вашето последно съждение. Става въпрос за едно двойно убийство. Убиецът е бил осъден на смърт и... както често с нас си играе случайността или пък Провидението... едва наскоро разбрах, че родителите на осъдения понастоящем са на работа при мен.

— Неприятно! Извънредно неприятно! — каза тайният съветник с гримаса на отвращение. — В крайна сметка човек не може да търпи около себе си родителите на един убиец! Освен ако не искате да намекнете...

— О, те са спокойни, тихи, почтени хора. Бащата, някой си Ернст Бург, е бил по-рано лесничей. От компетентните власти издействах за него разрешение да си промени името. Е. Бург! Прочетете го обратно и ще получите — Грубе. Така се нарича понастоящем този Бург.

Изненаданият таен съветник вдигна едната си ръка и господата, намиращи се между него и Ван Зом, се отдръпнаха настрани.

— Бург ли? Лесничей?... А-а, знам го този случай, ваша светлост! Голям шум се вдигна около него... самият аз ръководех цялата работа. Класически пример колко бездънно дълбоко може да бъде моралното падение на човешката душа. Този Бург, синът, казваше се Герхард Бург... о, паметта ми е като попивателна хартия... мммда, ваша светлост, този пропаднал човек имаше нахалството всичко да отрича!

— И до ден-днешен родителите му твърдят, че е бил невинен.

— Естествено! Всички родители защитават децата си! Трогателни примери за невероятното твърдоглавие, с което кръвни роднини или влюбени се застъпват за близките си!

— Но още на времето е имало доста гласове, които са изразили силни съмнения. А също и вестникът, за който току-що споменах, е на мнение...

— Мнение! Мнение! — сърдито избоботи тайният съветник. — Някакъв си вестникар! Той какво може... — Тъй като префектът на полицията Вреде се покашля настойчиво, съветникът сметна за уместно да смени острия тон. — Извинете, ваша светлост — каза той, — че бях малко

груб, но се засягам, когато чуя, че хора, пишещи вестникарски дописки, искат да се изкарат по-умни и по-разсъдливи от председателя на съда, от съдии и съдебни заседатели. Случаят Бург сега идва като по поръчка. Един класически случай. А и добре стана, че се отвори дума за него точно днес, понеже тук виждам доста от господата, които взеха в него участие. Трима, не, петима такива господа! Навярно имам основание да кажа, че на времето, както винаги постъпваме, най-съвестно търсихме на чия страна е правото, за да отсъдим справедливо. Казвам справедливо, ваша светлост! Не, не правете пренебрежителен жест, ваше превъзходителство! Ще защитя този случай — дължа го както на себе си, така и на моите господа колеги. Ясно си спомням, ваша светлост... тогава тази работа не беше лека и на всички ни струваше много усилия да останем безпристрастни към онзи закоравял злодей. Той умееше ловко да се защитава... о, той беше умен младеж, много изпечен тип!

— Това ще рече, че сте бил твърдо убеден във вината му, нали?

— Що за въпрос, ваша светлост? За това говори и самата присъда!

— Толкова сте сигурен в себе си, уважаеми господин таен съветник, че не мога да си позволя да се усъмня в думите ви, макар упорито да се твърди, че невинен човек е бил обявен за виновен!

Тайният съветник Щиве подигравателно поклати олисялата си глава и каза:

— Добрият съдия не бива да се вслушва в мнението на тълпата.

— Много правилно — усмихна се Ван Зом. — Тълпата прекалено бързо си съставя мнение, при което изпада в заблуда. Да вземем за пример случая, за когото сега всички говорят! Най-изненадващо една болна жена е била изместена от известното лечебно заведение Роленбург. Хората приказват за отвличане, за престъпление, в действителност полицията премести оттам болната. Нищо противозаконно, напротив, било е предотвратено противозаконно деяние.

— Ха! — възкликна един от съдиите. — Говорите за съпругата на банкера фон Хелфенщайн, нали?

— Точно така — потвърди князът.

— А какво знаете вие за този загадъчен случай? — осведоми се тайният съветник Щиве, който, както желаше Ван Зом, за момента се отклони от темата Бург.

— Какво знам за случая ли, почитаеми господин таен съветник? — отвърна князът. — Вероятно всичко, защото самият аз съм инициаторът. Мога да опиша подробно хода на събитията и да назова причините, които ми дадоха повод да се намеся. Ала преди това ще помоля всички

присъстващи за честната им дума да запазят пълно мълчание за онова, което се говори тук и което предстои да става! Още веднъж ви уверявам, че не съм извършил нищо противозаконно. Изслушайте ме, почитаеми господа! По поръчение на господин министъра и на господин полицейския префект Вреде, които в момента присъстват тук като свидетели за истинността на твърдението ми, аз се намирах по следите на един престъпник. Имах сериозни причини да смятам, че същият престъпник е използвал отрова, за да докара госпожа Нора фон Хелфенщайн до загадъчно състояние на несвяст и по този начин да се отърве от най-опасния за него човек, посветен във всичките му тайни. Свързах се с професор Хофман и с доктор Цандер... ето, моля, и тези господа също присъстват тук като свидетели! Те и двамата са наблюдавали болната и потвърдиха подозренията ми. Господин професорът ме осведоми за опит на престъпника да го подкупи, разбрал, че лекарят е прозрял намеренията му. Ето кое ми даде повод да издействам от господин министъра разрешение да отведа в жилището си болната под полицейски надзор. Виждате, с нищо не съм нарушил закона. Взех жената от лечебното заведение, за да я спася, защото престъпникът искаше да я остави да умре.

— А кой е този човек? — припряно попита тайният съветник Щиве.

— Съпругът на госпожа Нора, банкерът Франц фон Хелфенщайн!

— Франц... фон... Хелфенщайн? — заекна тайният съветник. —

Чиста лудост!

— Не е лудост! Дал ѝ е да изпие отровно вещество, което я е довело до известното на всички ни състояние. После я откарва в Роленбург при професор Хофман. Трябвало е да го направи, понеже аз знаех вече за заболяването на жената. По-късно се е канел да я остави там да си умре. Това са непоклатими факти. Още веднъж повтарям: изведохме жената от онази болница и я докарахме тук, само за да спасим живота ѝ.

Старият съдия пристъпи към Ван Зом.

— Значи клетата жена е у вас?

— Да. Лежи в състояние на пълно вцепенение. За щастие разполагам с противоотровата и господин доктор Цандер вече даде на болната от нея. Действието ѝ е бавно, но малко по-късно всички вие ще станете свидетели как тя лека-полека идва в съзнание.

За няколко секунди се възцари дълбоко мълчание. Хората постепенно схващаха значимостта на чутото. Тайният съветник Щиве прекара няколко пъти длан по лъснатия си череп и попита:

— Както изглежда, ваша светлост преследва определена цел, нали?

Подчертавайки всяка отделна дума, Ван Зом заяви:

— Излизането на госпожа фон Хелфенщайн от пълно вцепенение ще ни даде доказателството, че... вашият Герхард Бург е бил невинен!

Тайният съветник отскочи назад като ухапан от змия.

— Не забравяйте, че аз бях председател на съда!

— Добре, уважаеми господин таен съветник, ще се въздържа да изказвам собственото си мнение; и днес ще предоставя произнасянето на присъдата на вас!

След това Ван Зом се обърна към останалите гости:

— Мога ли да ви помоля да ме последвате в съседната стая? Но не бива да издавате присъствието си с никакъв шум!

Помещението, където князът заведе цялата компания, беше постлано с дебели килими. Тежките, меко тапицирани мебели поглъщаха всеки шум. Насядаха срещу една тъмна стена.

— Това ви прилича на някаква междинна стена — започна да обяснява домакинът, — ала не е нищо друго освен прозрачна, здраво опъната материя, подобна на воал, през която при угасено осветление можете да виждате, без да бъдете забелязани. Още веднъж ви моля за пълна тишина!

Ван Зом изпрати навън слугата, който с лампа в ръката беше светил на гостите, докато се настанят. Стана тъмно и тогава присъстващите видяха, че се намират пред воал, през който ясно различиха изисканото обзавеждане в намиращия се зад него дамски будоар. Висяща лампа пръскаше в помещението мека светлина.

Всички зачакаха в страшно напрежение.

Завесата се разтвори. Двама слуги внесоха вътре легло, поставиха го в средата на стаята и се оттеглиха. На него лежеше бледа жена. Неколцина от гостите веднага я познаха. Малко след това спокойно и непринудено влязоха князът и доктор Цандер.

— Защо разпоредихте да преместят болната в това помещение? — попита Ван Зом с доста висок глас.

— Защото то е по-уединено. Опасявам се, че след събуждането си болната ще се държи възбудено и невъздържано и няма да е много приятно, ако бъде чула от нежелани лица.

— Много добре.

— Пулсът ѝ започва да се оживява. Става точно така, както предрече ваша светлост. След около пет-десет минути клетницата ще се раздвижи.

— Моля ви, господин докторе, оставете ме с нея насаме! Цандер излезе. Ван Зом придърпа стол до леглото и седна на него.

Изминаха десетина минути. Изведнъж се разнесе ужасен вик и... най-

неочаквано Нора фон Хелфенщайн се надигна и седна на леглото. Очите ѝ неестествено се разшириха.

Ван Зом се изправи и каза:

— Най-последно!

Бледите страни на жената поруменияха. Тя с мъка помръдна ръце, немощно ги сви в юмруци, но безсилно ги отпусна върху одеялото.

— Проклет да бъде!... Да пукне!... Ще му отмъстя!

— На кого?

— На Франц!... Той е стократен мерзавец!

После болната отново бе обзета от безсилие. Тя полежа известно време неподвижно, после отново се надигна и пак заговори с чести паузи и отново и отново изпадаше в пълна немощ.

— Даде ми отрова... не можех да си помръдна и малкото пръстче... но чувствах и чувах всичко! О, всяка минута се превърна за мен в ужасяваща вечност! А той стоеше пред леглото ми и с нечовешка жестокост говореше как щял да ме унищожи... и изпитваше сатанинско удоволствие от това, че разбирах всяка негова дума!... Къде е той? — пронизително изкрещя тя. — Къде е?

— Овладейте се! — предупреди я Ван Зом, опасявайки се, че превъзбуденото състояние на жената може да я доведе до нервно разстройство.

— Да се овладее ли? — избухна тя. — Че кой би могъл да се овладее? Вие изобщо не знаете какви неописуеми мъки трябваше да изтърпя! Каква страшна отрова! Лежах като мъртва и все пак — още жива. Искях да се помръдна, а не можех!... О-о, къде е той, за да му върна тъпкано всичко, за да му отмъстя?... Той жива ме запрати в преизподнята!... Но се заклевам с всички клетви, че идва неговият ред! Няма да намеря покой, докато не го унищожа!

Тези думи госпожа Нора изрече на паузи и със запъване. Князът полагаше усилия да укроти бушуващите в нея силни страсти.

— Моля ви, успокойте се!

Този път тя кимна в знак на съгласие и за кратко време мислите ѝ взеха друга насока.

— Ваша светлост, вие ме спасихте. Но след като ми върнахте живота, не бива да ме изоставяте!

— Какво да направя за вас?

— Аз ще го обвиня! Искam отмъщение! Да бъде отритнат от всички като крастав пес! Той е от измета на човечеството, един от най-долните и окаяни престъпници!

— Престъпник ли?

— Всичко ще ви разкажа... а после вие ще отидете и ще го погубите!

Ще разкрия всичките му позорни злодеяния!

— Не забравяйте, че ви е съпруг... така ще погубите и себе си!

— Не ми се живее повече! Някога и аз имах сърце... ала той го стъпка и унищожи! Бях вече мъртва и пак искам да умра.

Тук тя направи пауза и затвори очи, сякаш за да надникне в най-скритите кътчета на сърцето си. Изглежда там тя видя нещо ужасно, защото силно потрепери, като че ли я втресе. Щом заговори, гласът ѝ беше предрезгавял и сломен.

— Дни наред лежах неподвижна, като парализирана — каза тя вече по-тихо, — но не можех да спя... от това душата ми се превърна в нажежено разтопено олово, сякаш от него пред мен ясно изникна миналото ми, изпълнено с омраза, отмъщения, лъжи, предателства, клетвопрестъпничество и кръв. Някога исках да стана негова жена... на всяка цена! Бях заслепена! Исках да се отърва от беднотията и нищетата, а той ме оплете в мрежите си с лъжливи клетви и обещания. Така станах негова съпруга, но заплатих с моята съвест и с душеспасението си. Сега искам да се изповядам... нямам желание да живея по същия начин!... Ще ме изслушате ли?

— Ако това ви донесе облекчение... Госпожа Нора поклати глава.

— Облекчение ли, ваша светлост? Искам само да си отмъстя. За тази цел най-напред трябва да се освободя от всичко, което от двайсет години трови душата ми! Изслушайте ме... и ако ви побият тръпки на ужас, знайте, че аз от двайсет години понасям този ужас!... О-о, ваша светлост, аз не бях толкова ниско паднала от самото начало! Бях суетна, а също и влюбена... но повярвайте ми, лоша, лоша и подла станах по негова вина... да, по негова вина! — Тя просто изкрещя последните думи. — По вина на него, на убиеца на своя чичо в Хелфенщайн!... На убиеца на ротмистър фон Тифенбах!

— Убиец на чичо си ли? И убиец на ротмистър фон Тифенбах?

— Казвам самата истина. Бог ми е свидетел... ако не се срамува заради мен. Знаете, че на времето бях компаньонка на Улрике фон Хелфенщайн и възпитателка на малкия Роберт, нали?

— Чух да го споменават.

— Обаче никой не знае как стана така, че високомерният banker Франц взе за съпруга една бедна и далечна братовчедка.

— Доколкото си спомням, хората говореха за романтична прищявка.

— Не. Този човек не е способен на подобни чувства. Направи го по

принуда, от страх от мен. Без да искам, така да се каже в последния час, узнах за престъпленията му.

— За неговите престъпления? Какво имате предвид?

— На времето съдът осъди като убиец някой си Герхард Бург, защото в него намериха ключа от стаята на стария Хелфенщайн и защото бръсначът, с който бе извършено злодеянието, беше негов.

— Така е. Главно на тези два факта бе изградено цялото обвинение.

— Значи сте запознат със случая?

— Да. Наскоро прочетох подробна статия в стар вестник. — Тогава сте в течение на нещата. Невъзможно е Герхард Бург да е убил стария Хелфенщайн, понеже през онази вечер той не беше последният човек, излязъл от стаята на господаря на замъка. Самата аз бях при стария господин малко след като Бург си беше тръгнал.

— И?

— Той си седеше жив и здрав на масата.

— По-нататък, по-нататък! — настоя Ван Зом, обзет от странно безпокойство.

— Но и аз не бях последният човек, посетил стария и разговарял с него. Около час по-късно, все още не си бях легнала, защото вестта за схватки с контрабандистите не ни даваше да мигнем... и така, час по-късно дочух шум в коридора. Предпазливо отворих вратата и надникнах. Видях Франц, който, без да ме забележи, излезе от стаята на стария Хелфенщайн, завъртя ключа и го извади от ключалката.

— Как същият ключ е попаднал после в джоба на Бург? И как е било възможно злодеянието да се извърши с неговия бръснач?

Госпожа Нора изкриви уста в горчива гримаса.

— За коварен и хитър човек като Франц не е кой знае колко трудно да прехвърли вината върху друг! Слушайте нататък! Франц, винаги много любезен, та дори и нежен към мен, от около година енергично започна да ухажва младата Улрике. Тя най-откровено му беше обяснила, че не може да отвърне на неговото увлечение и да не си прави повече труда да я печели, защото сърцето ѝ принадлежи на друг. Франц беше повярвал, че този друг е ротмистърът фон Тифенбах. Забелязах, че в него се породи неприязън към Тифенбах, но си казах: ето резултатът от убеждението му, че ротмистърът е спечелил симпатиите на красивата Улрике, отстранява го като съперник. Освен всичко друго установих, че Франц продължаваше да се държи към Улрике учтиво, кавалерски и приятелски. Както разбрах по-късно, той не е искал да си разваля отношенията с нея, понеже вечно имаше парични затруднения и се възползваше от влиянието ѝ над стария

Хелфенщайн, за да получава назаем повече или по-малко значителни суми от семейното наследство.

Така в онзи ден, същият преди нощта, когато се разиграха въпросните ужасни събития, Франц незабелязано проследил Улрике, докато тя се разхождаше навън, за да поговори с нея за своите парични проблеми. Точно тогава станал свидетел на среща между Улрике и нейния приятел от детинство. Герхард Бург идвал от гарата, за да посети родителите си. А за същата нощ бил планирал да нанесе онзи удар срещу контрабандистите. Щом ги зърнал двамата, у Франц се разгоряла омраза към Герхард Бург. Той знаеше, че Франц е говорил срещу него пред Улрике.

И докато скрит зад храстите край оградата на ловния парк на замъка ги подслушвал, той забелязал служебната чанта на Бург, която младежът бил оставил настрана. Франц без много труд се добрал до нея и я отворил. Вътре намерил несесер за бръснене с един извънредно остър бръснач. По-късно пред мен той винаги твърдеше, че едва при вида на бръснача му хрумнала мисълта да отстрани чичо си. Пъхнал го в джоба си и пак затворил чантата. После тръгнал за вкъщи... следите ли думите ми, ваша светлост?

Ван Зом отговори само с въздишка, която стигна до слуха на мъжете в тъмното помещение от другата страна на преградата от воал.

— През нощта Франц се вмъкнал при стария господин и хладнокръвно извършил ужасното убийство. Когато съм го видяла да излиза от стаята, изобщо не съм подозирала какво се е случило. Преди това там беше Герхард Бург. Спомняте си. Франц оставил бръснача в стаята като улика срещу него.

Тя млькна изтощена и Ван Зом я остави една минута, за да се съвземе. После попита:

— А как ще докажете, че вашият... че Франц фон Хелфенщайн точно в онзи час е извършил в стаята убийството?

— И неодушевените предмети говорят! — безсилно промълви тя.

— Неодушевените предмети ли?

— Да, онзи... онзи стоящ часовник на камината!

— Моля ви! Какво означава това?

Госпожа Нора тежко си пое дъх.

— Там имаше стоящ часовник, много ценен часовник. Беше поставен върху камината в стаята на стария Хелфенщайн. Всеки кръгъл час с тъничкия си гласец той изкарваше своята мелодия: „Бъди винаги верен и честен чак до своя гроб студен...“ Когато в онази нощ видях Франц да

излиза от стаята на господаря на замъка, тъкмо тогава чух звуците на „Бъди винаги верен и честен...“. Беше точно един часът през нощта. И тогава той прокле часовника...

Отново настъпи тишина. Ван Зом попита кратко:

— Мислите, че той е искал...

— Искал, искал! — избухна болната. — Просто не можеше да понася мелодията на часовника и не желаше да я слуша, след като го спасихме от пожара в замъка заедно с други ценни предмети. Франц изпадаше в ярост, когато чуеше да се разнасят онези звуци. Аз преместих часовника на камината в моята спалня. Разбира се, беше ми забранено да го навивам и той спря да работи. Франц се страхуваше от него.

— И какво друго се случи на времето?

— На следващата сутрин след убийството той видял, че Улрике и Тифенбах тръгнали заедно към Боровата клисура, промъкнал се подир тях, станал свидетел на разговора между Бург и ротмистър Тифенбах и хладнокръвно застрелял последния с... пушката на Бург, която била облегната на едно дърво. После изчезнал в гъсталака. Вместо да преследва убиеца, Бург започнал да се занимава със застреляния, защото мислел, че е възможно да го спаси, или поне да облекчи страданията му. А пък Франц имал възможност спокойно да изчака развоя на събитията. Дори проникателният Бург не заподозрял него, ами контрабандистите, още повече че до следващия ден не забелязал липсата на бръснача. В противен случай по-навреме щеше да бъде обзет от други съмнения.

— Но откъде знаете всичко, и то с такива подробности?

— О, та да не съм вчерашна? Щом знаех кой е убиецът на господаря на замъка, не беше трудно да се досетя кой е убиецът на Тифенбах. Достатъчно беше да кажа на Франц, че съм го видяла да излиза от стаята на убития. След това той ми се изповяда. Една дума от мен щеше да го погуби, ето защо той купи мълчанието ми, като се ожени за мен.

— И вие допуснахте да бъде осъден един невинен човек? — попита Ван Зом. — Нима мислехте, че от такова отровно семе ще избуи вашето щастие?

— Тогава изобщо не се питах кое как е, нито пък размислях много-много. Бях уморена и съсипана. Баща ми нямаше късмет в своите начинания, бяхме напълно обеднели и принудени да водим мизерно съществуване. Ала въпреки това аз си живеях с голямата илюзия, че имам съсловното право да водя безгрижен, охотен живот във висшето общество, към всичко друго оставах безразлична освен към възможността да постигна целта си. И наистина я постигнах. Само не ме питайте на каква

цена!

Около минута двамата мълчаха. После Ван Зом поде разговора:

— Моля ви, кажете ми още нещо: вие единственият свидетел ли сте, има ли друг, който познава истинския престъпник от онова време?

— Не мога да кажа с абсолютна сигурност, но предполагам, че Франц е имал помощници.

— Кое ви кара да мислите така?

— Веднъж когато го попитах как всъщност е попаднал в джоба на Бург ключът от стаята на чичо му, Франц се изпусна. Изсмя се подигравателно и рече: „Че за какво са доверените хора!“ Освен това съм убедена, че той е виновникът за опожаряването на замъка, когато загина законният наследник, малкият Роберт. Наистина, нищо не мога да докажа... ала това злодеяние бе последната брънка от една дълга верига престъпления, чрез които моят мъж постигна всичко каквото си беше намислил. Обаче тази мерзост Франц не извърши собственоръчно.

— Как ще обосновате това ваше твърдение?

— По време на пожара той не беше в замъка Хелфенщайн. Също както и Улрике, през онази вечер той се намираше още в града на заключителното съдебно заседание от делото срещу Бург. Ето защо е имал помагачи. Предполагам, че са били контрабандисти, с които поддържаше постоянна връзка, това го разбрах по-късно.

— Ужасно! Да опожари замъка и да причини смъртта на едно невинно дете!

Нора, която обезсилена се беше отпуснала на леглото, отново се надигна.

— Какво значение има това за човек — каза тя ясно и високо, — който чувства толкова малко угризения на съвестта, колкото и Капитана?

— Капитана ли?

Жената надигна глава и се послуша. Стори ѝ се, че из помещението се разнесоха сподавени възклицания, но тъй като после тишината не бе нарушена, тя отпусна глава.

— Да, признавам най-откровено — каза тя бавно и отмерено, — че моят мъж е Капитана, който от дълги години държи целия град и околията в страх и ужас.

— А съзнавате ли, че с това ваше обвинение го изпращате на ешафода?

— Точно това искам, съжалявам само, че за него няма да има средновековни изтезания! Би трябвало да изтърпи хилядократни мъки... също като мен!... Единствено заради това ви изповядах всичко.

— Той действително ли е Капитана?

— Гарантирам ви го с главата си.

— Добре, ще ви помогна да се отървете от това чудовище в човешки образ. Естествено, ще трябва да повторите тези ваши обвинения пред съдията.

— Да, да, да! И след като го унищожа, съм готова да умра!

— А в случай, че Герхард Бург е все още жив... и го намерят... вие бихте ли се явила на очна ставка с него?

— И на това съм съгласна!

— Ами ако ви изправят срещу вашия мъж?

— Най-голямото ми желание е да изкрещя в лицето на това чудовище колко много го мразя!

— Тогава се споразумяхме. Можете да останете тук в убежището на моя дом, докогато поискате.

Тя се надигна изненадана.

— Аз... аз съм във вашия дом и мога да остана тук? Няма ли да ме предадете на полицията?

— Няма да е умно от моя страна. Ако искаме да заловим Капитана, ще трябва да подхванем нещата малко по-иначе. Той просто ще ви обяви за невменяема и тъй като току-що идвате от психиатрично заведение, това твърдение би прозвучало доста правдоподобно.

С въздишка на облекчение, изтощена от голямото душевно и физическо напрежение, тя отново се отпусна на възглавницата.

— Ще извикам вашата прислуга — каза князът.

Той дръпна шнура на едно звънче. Появи се болногледачка с двама слуги, които по даден знак изнесоха навън леглото с болната. После Ван Зом протегна ръка към друг шнур и завесата от тънък воал се плъзна настрани. Свидетелите на странната сцена бяха осветени от лампата.

Улрике седеше до полковник фон Тифенбах. Скрила лице с носната си кърпичка, тя не помръдваше. Като изстрелян от тетивата на лък, тайният съветник Щиве скочи на крака, разтърка очи и каза:

— Нима сънувах? Та това беше... — тук той млъкна и погледна към останалите господа, сякаш искаше да се увери, че не е станал жертва на фокуснически трик или на зрителна измама. Ала около себе си видя преbledнели лица, по които се четяха удивление и дълбоко вълнение. След малко тайният съветник попита княза:

— Тази дама действително ли е съпругата на банкера фон Хелфенщайн?

— Гарантирам ви — заяви Ван Зом, — а и госпожица Улрике фон

Хелфенщайн, чиято компаньонка е била на времето госпожа Нора, също може да го потвърди.

— Ами тя не е ли...? — при тези думи Щиве се почука с пръст по челото.

— Не, и духовно, и умствено тя е също толкова здрава, колкото сте вие или аз. Та нали целият ни разговор ви го доказва, а и господата професор Хофман и доктор Цандер ще го потвърдят.

— Тогава... тогава... тогава — възкликна тайният съветник Щиве и енергично размаха ръце във въздуха.

— Моля? — търпеливо попита Ван Зом.

— Ами тогава... мммда, значи тогава ние ужасно сме се заблудили.

Последва неловко мълчание. Хората се покашляха, побутваха се столове и кресла насам-натам.

Пръв се окопити префектът на полицията Вреде. Напрегнатият израз от лицето му изчезна и се замени с доволна усмивка. Признанието на госпожа Нора бе свалило от плещите му огромен товар. Най-сетне и в пресата, и в обществеността щяха да престанат клеветите и обидите, с които упрекваша полицията в некадърност. Дори в двореца му бяха подхвърлили неприятната забележка, че не бил в състояние да разкрие дирите и тайните ходове на Капитана. Сега изведнъж всичко се промени. Най-сетне пак можеше да диша спокойно.

Потривайки доволно ръце, той се приближи до княза и рече:

— Направо знаменито, ваша светлост! — каза той, изпаднал в добро настроение. — Само едно нещо не разбирам — как успяхте да изтръгнете пълни признания от тази закоравяла персона след двайсетгодишна престъпническа дейност?

— Единствено е познание за човешката природа. Трябваше да я изпълня с омраза и чувство за отмъщение към нейния мъж. Принудих банкера, след една извършена от нея кражба, да я настани в болнично заведение като предразположена към психически отклонения.

— Принудихте го? Да не би да ѝ е дал отровата по ваше настояване? Това би било твърде неприятно.

— Не Това си беше негово дело. Предположих, че тя отдавна му е омръзнала — не забравяйте насила натрапената женитба — и като опасен човек, който знае за всичките му престъпления, той с готовност би се възползвал от предложения му се случаи да се отърве от нея веднъж завинаги. Той я превърна в най-лютия си неприятел.

— Сам разбирате, ваша светлост, че този успех ме радва изключително и че се намирам в най-добро настроение — кимна Вреде. —

Онова, което чухме, беше ужасяващо! Клетия Герхард Бург! — Той закри устата си с ръка и се огледа наоколо. В същото време отвън се чу шум от захлопваща се врата. — Струва ми се — продължи той по-тихо че останахме с един човек по-малко... вече не виждам нашия таен съветник Щиве. Признавам си, ваша светлост, че проклетия Капитан е причина да прекарам не една и две безсънни нощи... но може би всичко това е нищо в сравнение с нощта, която предстои на нашия стар, добър, самомнителен таен съветник!

Тук разговорът между двамата бе прекъснат. Министърът се приближи и признателно стисна ръката на Ван Зом. После се обърна към префекта на полицията и каза:

— Драги Вреде, струва ми се, че каквото остава още да се върши тук, е ваша работа.

Вреде направи нещо като полупоклон.

— Разбира се, ваше превъзходителство! Незабавно ще наредя арестуването на Хелфенщайн и...

Но Ван Зом побърза да го прекъсне:

— Ако ми разрешите, една молба...

— И каква е тя? — попита министърът.

— Да не го арестуват веднага! Дадох на този престъпник последен срок, който изтича след приблизително четиридесет и осем часа. Той или ще се осъди сам, което никак не ми се вярва, или още тази нощ окончателно ще се оплете в мрежите ми. На бял свят ще излязат допълнително и други неща. При всички случаи е в ръцете ни. Гарантирам ви го. — Вреде погледна въпросително министъра. Той обаче кимна утвърдително и каза:

— Значи вие гарантирате, ваша светлост. Добре! Удовлетворявам молбата ви. Драги Вреде, да изчакаме още малко!

23. ЧАСОВНИКЪТ

Беше към единайсет часа, когато и последната шейна потегли пред парадния вход на къщата на Ван Зом. Нощта беше тъмна и буреносна. По улиците и уличките метеше силен вятър и запокитваше в прозорците гъсти облаци от снежинки. Като слаби светли точки, загубили напълно осветителната си сила, газовите фенери блуждаеха във въздуха и не смогваха да осветят пътя на закъснелите минувачи дори на няколко крачки.

В този момент угасна голямата лампа в просторния вход, а след броени минути широката лицева страна на гордата внушителна къща потъна в дълбока тъмнина.

Но нейните обитатели все още не бяха легнали да спят. Прислугата се оттегли в помещенията, които гледаха към задния двор, чиито плътно затворени капаци не пропускаха и най-тънкия лъч светлина.

Княз Ван Зом седеше самотен в своя работен кабинет, подпрял чело на дланта си, втренчил поглед в тъмнината през прозореца, където от време на време подобно на призраци се носеха светлите гъсти снежни вихрушки. Мислите му бяха при жената на банкера, която по настояване на префекта на полицията временно бе настанена в държавна болница, където по всяко време бе на разположение на властите за разпит и където полагаха за нея грижи, необходими за пълното ѝ възстановяване. Ван Зом си даваше сметка за пълния си успех в опита да изтръгне желаните признания от съучастничката на Капитана. Но колкото и точно да беше изчислил и предвидил предварително всичко... сега, след като действително го беше постигнал, все пак то го беше дълбоко разтърсило. Мислеше си за стария таен съветник Щиве, който на времето с неумолима строгост беше подложил Герхард Бург на кръстосан разпит, а после с произнасянето на присъдата си го беше зачеркнал от редиците на живите.

Навярно в тези часове старият човек също като Ван Зом седеше потънал в тежки мисли пред призованите призраци от миналото.

Изведнъж князът скочи на крака. Не, той нямаше време за безполезни мечтания. Все още врагът не беше обезвреден! Ако всичко се развие така, както го е замислил, още тази нощ, малко след три щеше да удари сетният час за Капитана.

Последният гост още не беше напуснал дома му, когато Фридрих пристигна от затвора с новината, че същата вечер между десет и десет и половина непознат е стрелял с пневматична пушка в килиите, където

първоначално бяха затворени арестуваните баща и син Волф. По настоящата молба на княза бяха необезпокоявано оставили да избяга този тип, когото Ван Зом и Фридрих добре познаваха и чиито действия бяха проследени внимателно. На Ван Зом, който дърпаше всички конци, му беше достатъчно да знае, че Капитана наистина е решен да направи всичко възможно само и само да отстрани всеки човек, запознат с тайните му, преди да е изтекъл фаталният за живота му срок.

За пореден път князът премисли взетите предпазителни мерки и реши още веднъж да поговори с Фридрих, и то възможно по-скоро. Той очакваше от Капитана всякакви подлост и коварство, а умният младеж, винаги в добро настроение, му беше станал особено близък и необходим през последните месеци.

Когато камбаната на главната църква отмери третия час, иззад едно крайпътно дърво, недалеч от желязната решетъчна порта, се отдели тъмен човешки силует и бавно започна да се приближава. Приличаше на човек, потънал в мислите си. Докато минаваше покрай портата, от вкочанените му от студа ръце на земята падна носната му кърпа.

— Пссст, хей! — шепнешком се разнесе още в следващия миг откъм другата страна на желязната порта. — Тук е свой човек!

Беше слугата Фридрих, който, изпълнявайки точно дадените му указания, търпеливо изчакаше развоя на събитията.

Човекът на улицата се наведе и бавно-бавно вдигна изпуснатата кърпичка. При думите на Фридрих той трепна от изненада.

— Някой каза ли нещо? — с приглушен глас попита.

— Да.

— И какво казахте?

— Свой човек!

— Не знам какво имате предвид.

Тогава зад Фридрих се чуха скърцащи стъпки в снега и някакъв друг човек застана до него в малката градинка пред самата къща.

— Всичко е наред! — каза той на чакащия отвън мъж. — Прехвърлете се при нас!

Бързо и с лекота другият се покатери през оградата.

— Някой влизал ли е в къщата през последните два часа? — попита застаналият до Фридрих човек.

— Не съм виждал жива душа.

— А да сте забелязали нещо по-особено?

— Абсолютно нищо.

— Добре. Днес е главното изпитание за вас. Ако всичко мине като по

вода, още отсега гостилницата „Съгласие“ става ваша, но ако съм се излъгал във вас, смятайте се вече за труп!

— Е, е! — тихичко се засмя Фридрих. — Предпочитам кръчма пред ковчег!

— Надявам се да е така, за ваше добро е. Все пак се налага да ви вържа. Подайте си ръцете!

— Да ме вържете ли? Защо, господине?

— От предпазливост. Вие ще ни водите. Ако разбере, че сте верен човек, нищо лошо няма да ви се случи, но ако усетя обратното, в сърцето ви ще забия нож.

— Бррр, колко страшно звучи това, драги ми приятелю! Ето спокойно се оставям да ме вържете. Ето ръцете ми!

Фридрих усмихнато протегна към човека и двете си ръце, макар че не му беше весело. Само за секунди китките му бяха стегнати отзад на гърба и тогава по даден знак от различни страни през снежната вихрушка към тях бързо и безшумно се приближиха още няколко човешки силуета. Фридрих ги преброи. Без предводителя те бяха десет души.

— И така — отново поде човекът, който бе говорил дотогава, и на Фридрих се стори, че разпознава гласа на достопочтения „органист“, — който не се предава без шум, ще получи нож между ребрата. Ти ще останеш на пост долу при входната врата, а ти на стълбището. Тъй! Вие четиримата ще заемете със съкровищницата! Останалите четирима ще ме последват! Отиваме при княза! Хайде!

С тези думи той пхна ключа в ключалката. Вратата се отвори безшумно. Един от мъжете побутна Фридрих да върви пред него. В къщата всеки от тях запали по един маскировъчен фенер. Фридрих закрачи напред, последван от предводителя и останалите. Можеше да се закълне, че този човек беше Капитана. Заизкачва се нагоре по стълбите и на първия етаж се спря пред една врата.

— Ето тук е помещението със скъпоценностите — прошепна той.

— Къде спи князът?

— Ей там, вдясно! Предпоследната врата води към антрето пред спалнята му.

Капитана нареди на четирима от хората си да влязат в стаята, където се съхраняваха скъпоценностите. Изчака и последният от тях да изчезне зад вратата, а после направи знак на останалите четирима.

Антрето, в което се вмъкнаха бързо и безшумно, беше тъмно като в рог. Маскировъчните фенери пръскаха слаба, несигурна светлина, която често мамеше зрението.

— Къде е? — попита Капитана в ухото на Фридрих.

— Ей там зад завесата!

— И така — обърна се Капитана към хората си, десницата му здраво стисна ножа, приготвяйки се за удар, — аз сам ще се заема с онзи пес! Само в случай на нужда ще го нападнете и вие!

Съвсем тихо, на пръсти, той тръгна пред другите и отметна тежката завеса, толкова плътна, че даже ярка светлина не проникваше през нея.

Но веднага се спря на мястото си като закован. Мислеше, че ще влезе в тъмна спалня, а най-неочаквано се озова пред силно осветено помещение. Ръцете му пипнешком затърсиха опора встрани и фенерът заедно с ножа строполиха на пода. Имаше чувството, че леденостудена ръка стисна сърцето му... ръката от мрака...

В стаята точно срещу вратата стоеше писалището на убития господар на замъка Хелфенщайн. И изобщо цялата стая беше същата. Мебелите, картините, както и другото обзавеждане... всичко беше същото. Или по-точно казано — бяха поставени точни копия на предметите, унищожени от пожара в замъка Хелфенщайн. И това бе работа на Ван Зом!

А на всичко отгоре от камината се чува звънките удари на часовник, отброяващи съответния час и заедно с тях се разнесе песента на стария часовник: „Бъди винаги верен и честен чак до своя гроб студен...!“ Нежните звуци подействаха на престъпника като удари с чук. Преди много години същите звуци прозвучаха в ушите му точно когато извади острия бръснач и червената кръв на стария Хелфенщайн бликна от прерязаното му гърло!

Хиляди пъти оттогава тази мелодия го беше подлудявала. Където и да отидеше, каквото и да правеше, той я чуваше. Против волята му Нора беше запазила този гаден часовник и го беше поставила в стаята си, но той не биваше да бие, не биваше да се разнася песента му. Така беше наредил Франц фон Хелфенщайн.

А ето че сега точно тук го посрещна тъничкият гласец на стария стоящ часовник. Престъпникът не подозираше, че Ван Зом е узнал значението на този часовник от Нора и от Антон и в последния момент се е сдобил с този странен механизъм, като предварително знаеше ролята на неговата мелодия в плана за разобличаване на Капитана.

От гърлото на престъпника се изтръгна задавен вик. Той се олюля. В същия миг силен глас зад него разкъса гробовната тишина.

— Убиец! Франц светкавично се обърна. Пред него стоеше... Герхард Бург!

— Помощ! — изрева Капитана. — Мъртвите възкръсват!

Той размаха ръце във въздуха и тежко се строполи на пода. При падането си престъпникът неволно подритна с крак ножа и оръжието се плъзна по пода далеч в ъгъла на стаята.

Четиримата избрани от него хора, несъмнено най-дръзките смелчаци от цялата банда, се вкамениха от уплаха, като видяха своя предводител да рухва на земята. Не забелязаха, че Фридрих тихичко се измъкна настрани.

— Внимание! — заповеднически се разнесе същият остър глас. — Обърнете се!

Подобно на безволеви марионетки четиримата се подчиниха и се видяха изправени срещу шестима полицаи, сред които беше Фридрих, развързан и с револвер в ръка. Сигурно тези хора безшумно бяха обезвредили поста при входната врата и другия на стълбището.

— Предателство! — извика най-сърцатият от бандитите. — Пронижете ги с ножовете си!

Ала още преди ръцете да успеят да замахнат за удар, пълните с олово палки на полицаите се стовариха върху главите им и след кратко време престъпниците лежаха вързани върху килима.

Вързаха ръцете и краката на изпадналия в безсъзнание Капитан, занесоха го в съседната стая и го оставиха под надзора на един пазач.

Цялата сцена се разигра за не повече от три минути. С няколко кратки манипулации Герхард Бург отново се превърна в княз Ван Зом и заедно с Фридрих и полицаите се отправи към гардеробната, за да сложи край на престъпните деяния на останалата част от бандата.

Докато Капитана и неговите четирима съучастници бяха влезли в работния кабинет на Ван Зом, мислейки го за неговата спалня, останалите четирима ловко бяха отворили големия шкаф със скъпоценностите. С треперещи от алчност ръце те започнаха да вадят книгите и да ги разтварят — нали от Капитана бяха научили тяхната тайна. Но... в тях намериха само дребен чакъл.

— Само камъни! — разочаровано извика един от тях.

— Я млъквай! — сопна му се неговият съсед. — Това е само хитър номер. Онова, което търсим, ще се покаже ей сега. Продължавайте!

В същия миг откъм набеденото за спалня работно помещение на княза се разнесе вик — вярно, беше приглушен от стените и от дебелия плътна завеса, но все пак бе ясно доловим.

— Какво беше това? — стреснато попита един от тях и нададе ухо към вратата.

— Последният признак на живот от устата на княз Ван Зом — небрежно подхвърли друг и затвори още една книга, която също

съдържаха най-обикновени камъни. — Сигурно Капитана му е светил маслото.

— Да се надяваме.

Изпълнени от алчност, те продължиха да търсят, но колкото и томовете да разтвориха, в никой от тях не откриха друго освен камъчета и пак камъчета.

— Проклет боклук! — изгуби търпение най-припряният от тях. — Да се захващаме с касата! Да не си пилеем повече времето с тези камънаци!

В същия миг в стаята изведнъж стана много светло. Двете врати към коридора и към съседното помещение се отвориха широко и на прага им заплашително пробляснаха оръжията на полицаите — малки, но зловещи пистолети с насочени дула към престъпниците.

— Дръжте ги! — изрева най-близко застаналият до полицаите бандит и с високо вдигнат нож се нахвърли срещу тях.

Тогава се разнесе изстрел. Човекът рухна на земята, улучен точно в челото.

— Горе ръцете! — заповяда острият глас на княза. — Който помръдне, ще бъде застрелян!

С готовия за стрелба револвер в ръка той прекрачи прага.

— Хвърлете ножовете! — продължи князът и запъна спусъка. Чу се как стоманените остриета издрънчаха на пода.

— Ей там, от дясно... един по един излизате напред! Хайде, давай!

— Къде е Капитана? — извика един тип, чиято късо подстригана червеникава коса издаваше наскоро пуснат на свобода или избягал затворник.

— Скоро ще го видиш, рижава главо — гласеше отговорът, — и то здравата вързан. Всъщност би могъл сам да се сетиш, че иначе ние нямаше да сме тук!

— Е, ами тогава — грубо се изсмя рижият и, като кършеше нахакано рамене, се приближи. — Този път ножовете ни не са изцапани с кръв... иначе щях да ви водя заедно с нас на оня свят, проклети копои такива!... Хайде, момчета!

Все още колебаейки се и ръмжейки като вързани на верига песове, останалите пристъпиха напред и се примириха с неизбежната участ. Протегнаха ръце, за да ги вържат, и скоро бяха отведени.

Те се появиха пред дома на Ван Зом щом удари три, а когато от църквата бе отмерена първата четвъртина от следващия час, изнесоха Капитана с вързани ръце и крака от къщата. Докато прислугата сновеше из помещенията на обширната сграда като подплашен орляк кокошки, за да

заличи следите от схватката, потънал в дълбок размисъл, Ван Зом стоеше изправен на прозореца в работния си кабинет и гледаше как тъмните силуети изчезват в снежната виелица.

Капитана беше изиграл ролята си за последен път.

Какви ли не мисли минаваха през главата на Ван Зом. Той разтърка чело, като че ли искаше нещо да изтрие, после се върна в стаята. На прага ѝ се появи слугата Фридрих.

— Заповедта е изпълнена! — доложи той по военному. — Четирима души молят да бъдат върнати на детективска служба в родния си град отвъд тези красиви планини!

— Четирима ли? — попита неговият господар, който малко по-объркан се върна в действителността от света на своите мисли. — Но аз виждам само един!

— Всъщност са двама, но единият се брои за трима. Спомнете си за кумеца Хайденрайх преди време, когато беше онази иманярска история — едно е три и три — едно, това е то магьосническото число! — засмя се Фридрих, но в смеха му имаше и мъничко тъга. — На първо място е вашият слуга Антон. На второ, най-обикновеният копой Ханс Хол, който от днес нататък пак заедно с гореспоменатия Антон ще бъде вързан като със синджир за службата си на частен детектив в родния си град. На трето място идва вятърничавият скулптор Щайн, който ще изчезне безславно и безследно. И на четвърто — почтеният Фридрих, понякога наричан Йохан, който няма да получи нито чаровната Йете, нито гостилницата „Съгласие“, защото човекът, който се канеше да му подари тази хубава кръчма, бе изпратен от ваша светлост в един хотел, където на самия него нищо няма да му подаряват! Ах, да, така е ваша светлост, на този свят ти се отплащат все с неблагодарност!...

„ЗА ДА СЕ СБОГУВА...“

Голямо беше вълнението на следващия ден в града, щом се разчу, че през последната нощ със съдействието на княз Ван Зом е арестуван спечелилият си ужасна слава Капитан заедно с цялата си банда. Обаче вълнението и сензацията надминаха всякакви граници, когато вестниците публикуваха името на тайнствения, толкова дълго търсен престъпник — банкера Франц фон Хелфенщайн. Хората бяха смаяни и отначало не повярваха. Питаха се дали пресата или пък полицията не бяха станали жертва на рафиниран и хитър шегаджия. После вестниците започнаха да изнасят все повече и повече убедителни подробности... и лека-полека

кошмарът, който от дълго време неизказано бе измъчвал надлъж и нашир жителите на страната, взе да се разсейва и накрая изчезна.

На обед по заснежените улици на града се чуха веселите звънчета на шейната с малката златна княжеска корона над холандския държавен герб. Тя спираше ту тук, ту там и навсякъде слугата скачаше на тротоара, за да предаде в една или друга къща някакво писмо.

Кратката бегло нахвърляна на ръка покана предизвикваше учудване, а при Улрике фон Хелфенщайн това учудване се примеси с дълбока печал.

Когато камериерката, донесла писъмцето на своята господарка, излезе от от стаята, Улрике не беше повече в състояние да се владее. Погледът ѝ се плъзгаше по кратките редове, сякаш още не можеше добре да схване смисъла им. Две сълзи се отърколиха по страните ѝ, размазвайки буквите, които неговата ръка беше написала: „За да се сбогува, княз Ван Зом си присвоява честта най-учтиво да покани госпожица Улрике фон Хелфенщайн на чашка чай и не принудена лека вечеря...“ За да се сбогува! Защо е това внезапно заминаване? Тъкмо след залавянето и разобличаването на Капитана имаше толкова неща да се изясняват и уреждат в нейните семейни работи и отношения, а това можеше да стане единствено с помощта на Ван Зом. Сега той просто я изоставяше на произвола на съдбата. Разтърсиха я тихи ридания. Изведнъж в нея отново настана пълен мрак и като че с един удар угасна жизнеността, куражът ѝ за борба с живота, изместили от няколко седмици нейната дългогодишна тъга и меланхолия. За да се сбогува... Тя притисна с кърпичката пълните си със сълзи очи и се опита да овладее обзелото я глупаво чувство. Та какво ли в крайна сметка я засягаше княз Ван Зом? Какво си беше мислила, на какво се беше надявала? Какво беше това раздвоение в душата ѝ?... Тя не искаше да признае пред себе си, че простодушното ѝ и прямо сърце, което не знаеше що е притворство, се беше събудило след двайсетгодишно вцепенение и безчувственост, че цялото същество на този чужденец я привличаше по необясним начин. Имаше чувството, че този човек е донесъл със себе си полъх от любимия ѝ, изчезнал безследно толкова отдавна.

Часовете отлитаха, тя трудно съумя да се овладее. Позвъни на камериерката си и докато момичето ѝ помагаше да се облече за посещенията си в дома на княза, тя за пореден път премисляше какво би могло да означава това бързо и ненадейно сбогуване. Ала колкото и да си блъскаше главата, не ѝ хрумваше логично обяснение.

В дома на княза тя завари гостите насядали на трапезата. Там бяха полковник и госпожа фон Тифенбах заедно с дъщеря си Хедвиг, както и

често споменаваният от вестниците асесор Шуберт. Там беше и авторът на стихосбирката „Картини от родината на тропиците“, Алмансор, със своята тиха и мълчалива природена сестра Мари Бер-трам. Погледът на Улрике скришом търсеше този млад човек, който, без все още и самата тя да подозираше, ѝ беше толкова близък.

— За съжаление старият таен съветник Щиве е отказал поканата ми — каза княз Ван Зом. — Пише, че вчерашното вълнение и прозрението, че която и да е човешка присъда е отчайващо несъвършена, са му донесли безсънна нощ и има нужда да си върне душевното равновесие. Но ми пожелава всичко най-добро — както за моето заминаване, тъй и за по-нататъшния ми житейски път.

— Заминаване! — избоботи със своя мощен глас полковник Тифенбах. — Вярно, това беше поводът за вашата покана. Но защо така, ваша светлост? Надявахме се да ви задържим в нашия прекрасен град! Кажете ни поне защо тъй внезапно?

Всички погледи се отправиха към княза в напрегнато очакване, но Ван Зом усмихнато махна с ръка и каза:

— По-късно ще ви обясня всичко, по-късно, скъпи мои приятели.

Затова и помолих да ми окажете честта да ме посетите. Да, наистина става дума за сбогуване... но животът е толкова пъстър... нима е невъзможно хората да се срещнат по-скоро, отколкото са предполагали?

Улрике фон Хелфенщайн се наведе ниско над чашката си е чая и разсеяна и обърквана за трети път сложи захар в нея.

— Откровено да ви призная, ваша светлост — наруши асесор Шуберт дълбокото мълчание, което бе настъпило след думите на домакина, — това е тежка загуба за всички нас. Макар и добре да разбирам, че след като беше ликвидирана бандата на Капитана, нищо не ви свързва с този град, все пак...

Разговорите отново се насочиха към събитията от последната нощ и всички толкова се разгорещиха, че никой не забелязваше как се нижеха часовете. Гостите се разхождаха в съседните помещения, предоставени за приема. Дамите си похапваха различни сладки лакомства, господата пиеха ликьори и си избираха пури от различните кутии, поднасяни от обикалящите наоколо прислужници.

Урлике фон Хелфенщайн не допринесе и с една дума за оживения разговор. Сърцето ѝ бе свито от болка. Беше се усамотила в малка съседна стая. Там стоеше унесена пред маслена картина с пейзаж от Делхи. Сериозно обмисляше дали няма да е по-добре, ако се извини с несъществуващо главоболие и се върне у дома си, защото се страхуваше,

че може да се разплаче с глас тук, в тези помещения, които никога повече нямаше да види.

— А знаете ли, госпожице фон Хелфенщайн — внезапно чу тя зад гърба си звучен глас, — че всъщност давам тази прощална вечеря заради вас?

Урлике изплашено се обърна и втренчи поглед в дружелюбно усмихнатото лице на Ван Зом.

— Заради... мен? — повтори тя със запъване. — Мисля, че се шегувате, ваша светлост!

— О, не, напротив, говоря съвсем сериозно!

— Но не разбирам поради каква причина...

Тя млъкна и се опита в израза на лицето му да открие обяснението.

— Ще ми позволите ли да ви напомня за нашия разговор, в който става дума за общия ни приятел...

— За Герхард Бург ли? — възкликна развълнувано тя.

— Точно така. Казах ви... или май само ви загатнах, че той има желание пак да види родината си, ала само при условие, че името му се очисти от ужасното подозрение за извършеното двойно убийство...

— Продължавайте! — настоя Улрике.

— Мисля, че най-после за неговото оправдание няма пречки!

— И?

— И за да може Герхард Бург да се върне в родината си, аз ще трябва да си замина... Гледате ме толкова въпросително. Повтарям: Герхард Бург има възможност да бъде тук, само ако княз Ван Зом му отстъпи мястото си. Просто няма как двамата да съществуват един до друг. И тъй като предполагам вие държите да се видите с вашия приятел от младежките си години, реших с тази прощална вечер да ви доставя малка радост. Разбирате ли ме?

Улрике сведе глава, кръвта нахлу в лицето ѝ.

— Не ме измъчвайте! — помоли го тя. — Нещо се е случило. Говорете! Имате ли вест от него?

— Да.

— Мога ли да видя писмото? Какво пише?

— Моля ви още само за минутка търпение! Ей сега ще се върна и вие ще... узнаете... всичко.

Той бързо излезе. Учудената Улрике го проследи с поглед. Князът странно наблегна на последните си думи. Обзе я трескаво безпокойство.

От съседните помещения до слуха ѝ долиташе глъчката от спореци гласове. Другите гости все още разискваха какви ли не въпроси, засягащи

Капитана и престъпната му дейност. Всичко това за Улрике беше без значение. Тя потърси с какво да се развлече. Погледът ѝ отново падна върху картината с пейзаж от Делхи. Тя пак обърна гръб на вратата, зад която беше изчезнал Ван Зом.

И ето че изведнъж долови зад себе си някакъв шум. Бързо се обърна и... извика:

— Герхард...!

Мъжът, който толкова неочаквано изникна пред нея, доста я изплаши. Стори ѝ се, че цялото помещение се завъртя около нея. Ала тя се опита да се държи храбро и скоро овладя слабостта си. В погледа ѝ грейна ликуваща радост, понеже веднага позна Герхард Бург, променен, напълно разбираемо, след двацет години отсъствие, но все още строен и напет, в цветущо здраве, досущ като образа, съхранил се в сърцето и душата ѝ. Заблудата беше изключена.

— Герхард! — извика тя още веднъж и понечи да протегне ръце към изчезналия от дълги години приятел. Но в същия миг се сети какво ѝ беше разказал ван Зом, а именно, че Бург отдавна се е оженил. И ръцете ѝ безсилно се отпуснаха. Сянка от меланхолия и тъга се смеси с радостта ѝ. В този момент Герхард бързо направи крачка две към нея и каза:

— Аз съм, Улрике! Най-сетне се прибрах у дома, най-сетне съм оправдан, най-сетне съм в състояние да те попитам дали през всичките тези дълги години не си ме забравила и дали си съхранила в себе си поне мъничко обич към мен.

Тя му отправи несигурен поглед.

— Да... много се радвам... да те... не, да ви... не, да те видя отново. Вече чух от княз ван Зом, че... но Боже мой, гласът... е същият като на княза...

Улрике млъкна объркана. Той я погледна с очи, които сияеха от щастие.

— Улрике, не подозираш ли най-после истината? Княз ван Зом и аз не можем да се появим едновременно на едно и също място, защото сме... един и същ човек.

— Ти си... Ван Зом?

— Да, аз съм.

— Ами холандката?

— И жената, и децата са измислени, просто измислени, Улрике. При тези думи тя се разплака, в нея само за секунда изчезна огромното напрежение.

— Извинявай! — каза той и я прегърна с едната си ръка, сякаш да я

защити. — Не ми беше лесно да ти кажа тази неистина, но първо трябваше да разбера какви чувства изпитва сърцето ти. Освен това още не биваше да говоря, не биваше да разкривам самоличността си преди името ми да е очистено от позора.

Тя кимна и със сълзи в очите каза:

— То е очистено. Герхард Бург се оправда.

— Благодарение на твоята помощ, както и благодарение на княз Ван Зом, който неуморно играеше ролята на детектив. Никой не успя да прозре маската ми.

— О, напротив! — веднага възрази тя. — Сърцето ми подозираше истината. В присъствието на Непознатия от Индия то туптеше по-силно, не се оставяше напълно да бъде заблудено.

— Значи — допълни той, — то е продължавало да обича Герхард Бург, в когото никой вече не вярваше, така ли?

— Да.

В отговор той нежно целуна Улрике. Тя отвърна на целувката му и не се възпротиви, когато Герхард притисна главата ѝ до гърдите си, започна да я гали и да ѝ шепне:

— Всичките мъки и страдания свършиха. Сега ще бъдеш щастлива, щастлива след толкова дълги години на тъга и нещастия.

Най-сетне тя се освободи от прегръдката му и го погледна изпитателно в очите.

— Ами какво ще стане сега с княза? — попита тя. — Имам предвид... с неговата титла. Тя истинска ли е или... само измислена?

— Аха, искаш да кажеш, че и тя е била маска? Не, успокой се! Князът е истински и титлата е заслужена честно и почитено! И когато се венчаем, Улрике, ти ще станеш господарка на едно внушително имение.

— Къде?

— На: Борнео!

Урлике отново го погледна въпросително.

— А как се сдоби с него?

— Ще ти разкажа с няколко думи. Когато избягах на времето си... на времето, преди двайсет години..., не заминах за Америка, както правят повечето хора, нарушили закона, а отплавах към Индийския архипелаг. Три години се скитах из Северно и Западно Борнео...

— Боже мой!... Сред диваците? Казват, че там имало и човекоядци!

— О, положението не е чак толкова лошо! Измежду тези диваци има свестни, достойни за уважение хора. Във всеки случай добре се разбирах с тях. Спечелих приятелството на княза на Матан, тъй като спасих любимия

му син от разбеснял се носорог. По-късно с помощта на този княз намерих големи диаманти. Самият той притежава известния „Данау раджа“, който тежи над триста и шейсет карата. Така забогатях. После дойдоха англичаните. Но аз избягвах всичко, което ми напомняше за Европа и за родината... понеже там имаше една жена — добави той тихо, — която трябваше да забравя... а не можех... Накратко, нещо ме теглеше да замина. И така, отправих се към вътрешността на страната... тя принадлежеше на холандците, ала само формално. А там няха конкуренти, защото всеки се страхуваше да рискува живота си. След една-две години сред даяките, тамошните туземци, си спечелих слава на безпогрешен стрелец. Уважаваха ме и се страхуваха от мен, така че можех да поема риска да закупя огромен участък земя точно сред тяхната територия. Заживях там и всички главатари надлъж и нашир ми се подчиняваха. Ето как чрез моето влияние успях да измъкна оттам здрави и читави група изследователи, обречени иначе на сигурна гибел, както и поделение колониални войници. По-късно накарах непокорните туземни племена да сключат договор с холандските губернатори. Дори на времето „Нюве Ротердамсе Курант“ издаде специален брой заради тези събития, а холандското правителство ме прикани да му изпратя допълнително по-точни данни. Моята тогавашна постъпка му донесе значителни успехи и затова то ми предложи пожизнена рента. Аз обаче отказах. След това холандското правителство реши да ми засвидетелства благодарността си, като ми даде титлата княз. Така станах княз Ван Зом.

— И тази титла не може да се оспори, така ли?

— Не.

Улрике замълча и след известно време тихо попита:

— Искам да знам още нещо, Герхард. Днес ти ме покани в дома си. За да се сбогуваш. Защо? пак ли искаш да напуснеш Германия?

— Не толкова скоро! Моите имения на Борнео имат благонадеждни управители и е достатъчно от време на време да отиваме заедно там, за да видим как вървят нещата.

— Защо тогава тази заблуждаваща дума „сбогувам“, която толкова много ме изплаши и от която толкова ме заболя? — ще ти обясня, поканих те, за да се сбогувам... с изминалите тъжни двайсет години, а също и с този княз Ван Зом от Борнео. Пред теб е само Герхард!... Доволна ли си от това обяснение?

Щастлива тя се отпусна в прегръдките му.

25. ИГРАТА СВЪРШИ

Първото нещо, което предприе Ван Зом на следващото утро, беше на отиде до къщата на Франц фон Хелфенщайн, чиито входи се охраняваха от полиция. С дебела папка под ръка се отправи към сградата на съда. Времето се промени. Силен фьон духаше над града и превръщаше снега в киша и мръсотия. Хората, вече свикнали с кучешкия студ, отваряха прозорците си. Беше като предвестие на пролетта, до която оставаше още малко време.

Изглежда асесорът Шуберт очакваше посещението на Ван Зом, защото щом князът се появи, очите на съдебния чиновник радостно светнаха и той се втурна да го посрещне.

— Благодаря ви, ваша светлост, че вчера ме поканихте да присъствам на онова странно превъплъщение! Много неща имаме да поправяме и да компенсираме относно обявения извън закона Герхард Бург, който сега носи княжеска титла, а и за много неща трябва да благодарим на Непознатия от Индия. Колкото повече се задълбочавам в досието на делото по Капитана, толкова по-откровено трябва да призная, че без вашето съдействие никога нямаше да открием следите на този хитър и изпечен престъпник! Знае ли ваша светлост, че във връзка с този случай господин министърът е на доклад при краля?

Ван Зом пренебрежително махна с ръка и каза:

— Не забравяйте, драги господин асесор, че успях да постигна целта си толкова бързо само защото получавах от страна на тукашните власти помощ и подкрепа! Затова по-добре да говорим за други неща! Днес ще имате добрината да доведете стария ковач, нали?

— Всичко е подготвено. Нека ваша светлост ми позволи да кажа още нещо! Досегашното поведение на ковача показва, че той храни към Капитана стара ненавист, както и че на времето е бил принуден да извърши онова престъпление.

Ван Зом замислено поклати глава.

— И аз подозирам същото. Само ми липсва ключът към загадката. Възможно е тогавашната... но ще видим. Може би той ще каже на Герхард Бург, отдавна смятан за безследно изчезнал, онова, което досега е премълчавал пред съдия-следователя.

Князът седна до асесора Шуберт зад писалището му.

— Ако ви помоля да го доведете?

Съдебният писар седеше очаквателно пред своята масичка малко понастрани, а асесор Шуберт си беше приготвил молив и листове хартия.

Шуберт позвъни и след като се появи един съдебен служител, той му даде съответните нареждания. След известно време вратата се отвори и с тежки, повлечени стъпки в стаята влезе старият Волф. Цялата му фигура изглеждаше приведена. Дясната му ръка, която при задържането беше изкълчена от Ван Зом, висеше на бинт. Очите под гъстите му рунтави вежди бяха дълбоко хлътнали в орбитите си. Някаква горчива мъка го разяждаше.

Ван Зом едва не скочи на крака, за да го подкрепи, толкова го потресе физическото рухване на силния някога мъж.

Старият Волф се приближи до писалището като сомнамбул, като човек, който не се интересува от заобикалящия го свят.

— Господин асесор — каза той полувисоко, — каквото и да съм направил... пуснете моето момче да си върви! Той е невинен... наистина нищо не знае...

Насред изречението той млъкна, внезапно забелязал Ван Зом, който не носеше вече маска, и в когото разпозна Герхард Бург, макар че двайсетте години не бяха минали, без да оставят следи във външността на тежко препатилия и изстрадал човек.

— За Бога! — извика той. — Господ да се смили над мен... това е Бург! Герхард Бург!

Потръпвайки, той закри лице с лявата си ръка.

— А-а, значи не сте ме забравил, Волф? — развълнувано каза Ван Зом. — Това е хубаво. Седнете! аз съм тук, стари приятелю, за да ви изкажа благодарността си, защото ако не бяхте вие, сега нямаше да съм жив!

Бавно, като че не можеше да схване добре думите му, Волф отпусна ръка и втренчи поглед в човека зад писалището. Краката му се подкосиха и се строполи на един стол, който силно изпраця и замалко да се счупи.

— Да... благодарите? — с тих глас заекна ковачът. — Без мен... е нямало... да сте жив... вие...

— Така е, приятелю Волф. Ако на времето не ме бяхте измъкнали и от купето на влака, нямаше да мога да си върна свободата и отдавна да съм изгнил във вонящата килия, или невинен щях да бъда екзекутиран като убиец.

При тези думи Ван Зом се изправи, заобиколи писалището и се приближи до някогашния ковач на Хелфенщайн.

— Герхард Бург! — повтори старият човек отнесено. — Наистина,

той знае всичко... да, знае всичко!

— Да, Волф. Ако не всичко, то поне достатъчно, за да предпазя момчето ви от затвора... а и вас също!

— Боже Господи!... Момчето ми!

— Най-напред ще ви кажа следното: подпалването на замъка Хелфенщайн...

Арестантът понечи да скочи и да възрази, ала с болезнен стон се отпусна върху облегалото на стола.

— Волф, бъдете разумен и изслушайте внимателно онова, което ще ви кажа! Опожаряването на замъка има давност. Никой съдия не може да ви осъди заради това престъпление!

Като се с помощта на невидима сила старият ковач се надигна от стола. Очите му неестествено се разшириха. Тежките му, съсипани от работа ръце затрепериха като листа на трепетлика.

— Давност ли? — със задавен глас изрече той. — Давност?... О-о... иска ми се... веднага... да го кажа... на... моето момче!

— Недейте, Волф! Само ще събудите в него лъжливи надежди.

— Лъжливи надежди ли?

— Да, Волф, поне на първо време. От вас зависи дали синът ви, а и вие самият, окончателно ще се спасите от затвора. А сега внимавайте! Само по себе си вашето подпалвачество е покрито с давност... но към него се прибавя нещо много лошо. Ако при умишлен палеж се унищожи човешки живот, срокът за давност става дваисет години. А този срок изтича след четири месеца... просто нямате късмет, драги Волф. Ето виждате ли, ако малкият Роберт фон Хелфенщайн не беше загинал в пламъците, тогава...

— Не, не, не! — изкрещя Волф и стъклата на отворения прозорец издрънчаха и над минаващите по улицата хора прелетя мощният му глас.

— Никой не изгоря тогава! Жив човек не е изгарял! Само мъртвото дете на гърбавата Грете, разсилната!

— На гърбавата Грете ли?

— В името на моето душеспасение! Банкерът искаше малкият Роберт да загине в пламъците и ние... не, тогава аз спасих малкия Роберт. Просто сърце не ми даваше да... и затова взех детския труп...

Ковачът направи движение с ръце, сякаш захвърляше нещо надалеч. Разтреперан от глава до пети, той отново се строполи на стола си.

— Спокойно, Волф! — опита се да го успокои Ван Зом. — Спокойно! И това го знам, но ни е необходимо вашето откровено признание. Иначе върху вас ще тегне подозрението, че на съвестта ви тежи човешки живот...

Не, останете си седнал на стола, Волф! Ще ви задам няколко въпроса и вие ще ми отговаряте само с „да“ или „не“. И така: банкерът Франц фон Хелфенщайн настоятелно поиска от вас да подпалите замъка, нали?

— Да.

— За него най-важното беше в този пожар да изгори наследникът на стария Бернхард фон Хелфенщайн, малкото момче Роберт, така ли?

— Да.

— Недвусмислено ли го заяви?

— Мога да се закълна... а и момчето ми...

Ван Зом махна с ръка и побърза да го прекъсне:

— Вие сте искали да спасите малкото момче. Разбирам. Затова малко след погребението, докато сте празнували рождения ден на гробаря Зебалдус, сте откраднали от ковчега мъртвото дете на разсилната Грете от Хелфенщайн, нали?

— Да, на гърбавата Грете.

— Малко преди пожара сте извели тайно от замъка малкия Роберт и сте го довели в града, подхвърляйки го пред сиропиталището?

— Да.

— Оставили сте му неговата златна верижка на врата заедно с медальона и инициалите на името му, нали?

— Да, господин Бург! Но откъде знаете...

— Задоволете се с факта, че го знам. И се радвайте... защото иначе вратите на затвора завинаги щяха да се затворят зад вас! По друг начин не бихте доказали истината... А сега — по-нататък! Имате ли сведения от сиропиталището какво е станало с подхвърленото дете?

— Не съм питал, но все пак узнах. Един шивач на име Бертрам, който беше и музикант, го е осиновил. Нарекъл го Рихард според онова „Р“ на медальона.

— Значи детето се казва сега Рихард Бертрам и е син на шивач, така ли?

— Да.

— За Бога, ваша светлост! — прекъсна ги асесор Шуберт. — Тогава нашият Алмансор, нашият поет Рихард Бертрам, е единственият законен наследник. — ... на имението Хелфенщайн. Така е, господин асесор, и след всички дадени показания, след всички доказателства и признания няма нещо което да пречи на официалното признаване на Роберт фон Хелфенщайн за истински наследник.

При тези думи старият селски ковач склочи ръце като за молитва. Тъглчетата на устата му конвулсивно потръпваха, сякаш в душата му

бушуваше буря и сякаш се мъчеше да удържи и преглътне напиралите сълзи.

— Точно това — дрезгаво каза той — ме преследваше ден и нощ, на сън и наяве. Виждах пред себе си Роберт като подхвърлено дете... и вас, господин Бург, как се скитате немил недраг по далечни земи!... О-о, все пак Бог е милостив, макар и късно ме дари с този хубав час!... Той ми е простил!

— Хората също ще ви простят, Волф, и ще можете да започнете в Хелфенщайн нов живот, ако признаете всичко и действително се разкаете. — Всичко ще кажа, всичко! Но да започна нов живот? Не, господин Бург, твърде е късно. Да се върна пак в Хелфенщайн? Никога! Виждате ли, господин Бург — разприказва се неудържимо старият Волф, сдържал се толкова години да разкрие сърцето си пред някого, да сваля целия непоносим товар от своята душа, влачен в продължение на двацет дълги години... — виждате ли, господин Бург, когато на времето ви измъкнах от влака...

— Значи го признавате?

— Разбира се!

— Но защо го направихте? Един осъден за двойно убийство не се освобождава само от добро сърце! Сигурно е имало нещо друго, което ви е решило на тази стъпка!

Старият Волф заби поглед пред себе си и мълча известно време. После продължи:

— Запишете всичко, господин асесор, запишете! Това е нещо като разчистване на сметки от миналото и искам да сваля от себе си всяка вина. Е, имам на моя сметка не едно и две прегрешения, господин Бург, и направо ще си призная: бях контрабандист... о-о, такива като мен има... исках да кажа, такива като мен на времето имаше колкото щеш по границата, а и около Хелфенщайн... и не винаги се е пипало с велурени ръкавици! И така, в една нощ... при самоотбрана, господин асесор... между юмруците ми попадна един граничар — при тези думи ковачът огледа задебелите си ръце — и се наложи граничарят да лежи няколко седмици в болницата. Но всичко беше съвсем честно, мъж срещу мъж, макар че заради черната ми маска той не ме позна. След това никой не знаеше, че старият Волф е свършил тази работа. Само един-единствен човек го подразбра. И аз самият не знам как! И този човек беше... — ...банкерът Франц фон Хелфенщайн! — подхвърли Ван Зом.

— Правилно. Той беше. И оттогава ме държи в ноктите си като самия сатана. Аз затъвах все по-надълбоко. А когато не исках повече да участвам

в игрите му, той ме заплашваше, че ще ме издаде на полицията. Ами да, той бе в състояние да докаже всичко, което бях извършил, а аз не можех да му направя абсолютно нищо. Така всичко си продължаваше по старому. Веднъж се разхождах в Боровата клисура и видях как банкерът застреля ротмистър фон Тифенбах...

— Какво? — извика Ван Зом, прекъсвайки го. — Видели сте убийството, Волф?

— Да, господин Бург. Много добре го видях.

— Но защо тогава допуснахте да ме осъдят?

— Нали вече ви казах: той ме държеше в ръцете си! А Капитана не знае що е милост! Щеше да ме погуби. Освен това, ако се бях явил като обвинител в съда, съдията щеше да си помисли, че това е жалък опит да си отмъстя на банкера. Аз, простият ковач, срещу негово високоблагородие банкера! И после, господине, аз се заклех: ако действително ви осъдят, да направя всичко възможно, за да ви спася. Е, изпълних клетвата си!

— Да ме спасите ли, Волф? — попита Ван Зом с меланхолична усмивка. — Да, разбира се, спасихте ме... но аз загубих дом и отечество, както и честта си.

Старият Волф се удари с юмрук в широките си гърди и те глухо изкънтяха.

— Повярвайте ми, аз съм платил за вината си ей тук вътре... ден след ден, нощ след нощ. Животът ми се превърна в ад! Имах чувството, че съм вързано за верига куче. Всеки час копнеех този негодник да ми падне в ръцете! Обаче винаги когато имаше да ми казва нещо, той ме посрещаше с револвер в ръката, с пръст на спусъка, тъй че нямаше как да го сграбча за гърлото... о-ох... или пък ми изпращаше нареждането си писмено.

Дълбок стон се откъсна от гърдите на стария човек.

— Навярно така се стигна до подпалването на замъка, нали Волф? — продължи да го разпитва Ван Зом.

— Да.

— Доскоро банкерът твърдо е вярвал, че наследникът на Хелфенщайн е загинал в пламъците, нали?

— Да.

— Ще повторите ли всичко това на съдебното дело?

— Да. Имам само още една молба, господин Бург.

— И каква е тя?

— Искане ми се още веднъж да се изправа срещу този мерзавец, който ми съсипа живота!

— И това ще стане, Волф. Очната ставка между двама ви е дори

необходима — бързо подхвърли асесорът и след като се разбраха с Ван Зом с един поглед, той направи тайно знак на ключаря, застанал прав до вратата.

— Искан ми се да застана срещу него и да му кажа право в гадното мошеническо лице колко го презирам! Само веднъж още...

Останалите му думи се загубиха в неясно мърморене, защото старият Волф закри лице с лявата си длан и безволево се отпусна на стола, сякаш внезапно го бяха напуснали всичките му съпротивителни сили.

Ван Зом реши да не му досажда повече и го остави сам с голямата му мъка. Тихичко го заобиколи и заставайки нарочно с гръб към вратата, сложи върху папките с делата пред съдия-следователя дебелата сметководна книга, която беше взел от тайното чекмедже в писалището на Капитана.

— Господин асесор — каза той, — струва ми се, че ловът свърши. Остава да дадем сигнала за неговия край. Затова искам да прибавя към вашата преписка и тази книга. От нея ще разберете, че Франц фон Хелфенщайн е не само безскрупулен престъпник, а и че е от най-пропадналите негодници. Всяко човешко изкупление е нищо в сравнение с безграничните физически и душевни страдания, които е носил със себе си. Той е такъв подлец и мерзавец, какъвто за щастие човечеството не ражда толкова често.

Князът млъкна, а асесорът вдигна глава, сякаш очакваше допълнително още обяснения.

— Погледнете ей тук! — тихо продължи Ван Зом и посочи към един ред в книгата. — Тук ще намерите имена на мъже и жени заедно с адресите им... а срещу тях и ролята, в която Капитана се е появил пред съответното лице, за да го постави в противоречие със закона.

— Но защо му е бил целият този маскарад, който му е отнемал толкова много време?

— Ще ви обясня. Зловещата сила на неговата банда се е състояла в това, че тя се е попълвала най-вече от хора, които в същината си са били свестни и почтени.

— Свестни и почтени ли?

— Да, господин асесор. Какъвто човек е бил и старият Волф, защото за пограничното население контрабандата е нещо като страст, също каквото е браконьерството за някои планинци. А аз съм убеден, че на времето Хелфенщайн е изпратил онзи граничар на пътя на контрабандистите, за да бъде пребит от ковача и така завинаги да има с какво да го държи в ръцете си... И така Капитана е предпочитал да избира

почтени чиновници, търговци и занаятчии, които по един или друг начин поставял в затруднено положение. Принуждавал ги е да се провинят пред закона, господин асесор — гневно каза Ван Зом. — Не ви ли е ясно, че истинският негодяй и престъпник много по-лесно ще издаде престъпление или свой съучастник, отколкото по природа свестният и почтен човек, който се бои от полиция, съдилища и обществен позор като от чума?... И който дори при най-малкото непокорство е заплашен Капитана да го съсипе заедно със семейството му за цял живот?

— Наистина е така.

— И всеки един от тези хора той е държал в ръцете си и всеки един от тях той непрекъснато е тласкал към гибел!

— Наистина сатанинска идея!

— Е, тогава разбирате молбата ми, господин асесор, да използвате съдържанието на тази дебела книга внимателно и предпазливо... с нея предавам в ръцете ви щастието или нещастията на не един и двама души. Може би ще върнете някои клетници към нормален и почтен живот. Но внимателно и предпазливо! Ще ви дам за пример два случая — Ван Зом разлисти няколко страници и посочи едно място: — Ето, вижте тук! „Вилхелм Фелс, техник, улица Васерщрасе 10“. И след това: „Англичанин, машина“. Отдолу е датата. „Предаден на полицията от оптика Хартвиг заради злоупотреби и присвояване“.

— А-а, знам го този случай, защото съм клиент на майстор Хартвиг! Да, Вилхелм Фелс още седи в ареста на следствието... По дяволите! — подскочи асесорът. — Кой би си помислил? Значи в бъдеще и този Фелс е щял да стане член на бандата му, нали?

— Че какво друго да излезе от него, господин асесор? Наказан заради злоупотреба или кражба... отритнат от човешкото общество... безработен, гладуващ... и то след като е единственият човек, който изхранва сляпата си майка?... А после погледнете тук! „Ключарят Арнолд, улица Васерщрасе 4. Гаранция за Менерт сто марки!“ После следват датите на многократните посещения при Арнолд и неговата жена под маската на възрастен господин с парализиран ляв крак, сини очила и с настоятелното искане: „Борман да бъде освободен за три часа. Триста марки възнаграждение за риска“. Първо е поставил човека в затруднено положение с гаранцията, за да го направи отстъпчив за главната си цел — при нужда да освобождава Борман... Е, струва ми се, господин асесор, Аг на първо време това ви е достатъчно.

С мрачно изражение Шуберт сбърчи вежди и шумно затвори дебелата сметководна книга. В същия момент влезе ключарят и по военному удари токове пред своя началник.

— Нека да влезе! — подвикна му съдия-следователят.

Вратата се отвори. Въведоха Франц фон Хелфенщайн с белезници на извитите си на гърба ръце. Зад него се появи як и широкоплещест вахмистър с револвер на колана.

Междувременно Ван Зом се оттегли зад големия шкаф, пълен с папки, дела и преписки, а асесор Шуберт се настани на мястото си на съдия следовател.

С нахално изражение на високомерното си лице Капитана се приближи до самото писалище, без да удостои стария Волф дори с поглед.

— Настоятелно ви моля — веднага поде той, — да свалите тези позорни белезници! Комедията и без друго продължи достатъчно дълго и ще се оплача от вас, господине, пред министъра на правосъдието!

— Охо! — невъзмутимо рече асесор Шуберт. — Още ли продължаваме същата песен? Залавят ви в момента на очевидно нахлуване в чужд дом с цел кражба и опит за убийство и на всичко отгоре...

— Я мълчете! Да не сте дръзнали да ме обиждате! Че какво друго да направи един истински мъж с чувство за чест, когато разбере че без знанието и одобрението му, неговата жена е отвлечена в чужда къща? Нахлух в дома на този съмнителен княз само защото там крие моята съпруга... това ли наричате кражба с взлом и опит за убийство?

— Чакайте! — прекъсна го асесорът. — Преместването на жена ви се извърши със знанието и съгласието на полицията, а по времето, когато нахлухте при княз Ван Зом, госпожата не беше вече там, а беше настанена в държавна болница. Но да оставим този случай! Може би предпочитате да си поговорим за друго деяние — за загадъчното изчезване на Роберт фон Хелфенщайн. Досега отричахте. А може би ще отречете също така, че в онази нощ сте нападнали и убили вашия кръвен роднина, стария господин Бернхард фон Хелфенщайн...

— Нима съм попаднал сред луди? — гръмко се изсмя обвиняемият.

— ... макар собствената ви жена — неумолимо продължи съдията и повиши глас — ясно и недвусмислено да каза пред свидетели, между които министърът на вътрешните работи, префектът на полицията Вреде, че вие... вие съвсем сам... сте убили Бернхард фон Хелфенщайн с бръснача на Герхард Бург!

Зачервилото се от ярост лице на обвиняемия изведнъж преbledня като платно. Той раздвижи устни, ала от устата му не се отрони дума.

— Освен това... ще отречете ли и че по ваше нареждане тогавашният ковач Волф подпали замъка Хелфенщайн, за да загине в пламъците на пожара истинският наследник — Роберт фон Хелфенщайн?

Асесорът отново направи пауза.

— Освен това... ще отречете ли, че предумишлено сте застреляли ротмистър фон Тифенбах?... Свидетели: ковачът Волф, който е кръчмар в Хелфенщайн!

— Лъжи на побъркани! — пронизително изкрещя Франц. — Искат да ме погубят!... Но цялото е просто една смешна игра!... Преди двайсет години заради двете убийства беше арестуван престъпникът и напълно законно осъден. На път за затвора той избяга и повече не се е мяркал насам... Това е най-убедителното доказателство, че е осъден справедливо! Невинният няма да допусне такъв позор да тегне над неговото име! А сега изведнъж някой решава да заподозре един виден и уважаван член на обществото в извършването на гадно и долно деяние, за което виновникът отдавна е открит и осъден!...

Нечувано!

— Може би — сериозно каза асесорът — Герхард Бург просто не е имал възможността да се защити срещу тази присъда. Капитана гръмко се изсмя.

— Ами тогава нека дойде той самият, сам да си оправя работите! А после ще видим! Но докато законно осъденият след произнасянето на присъдата си трае или бяга, с което я признава, никой няма право да повдига срещу мен подобни обвинения! — добре — разнесе се в този момент звучен глас откъм шкафа с преписките и съдебните досиета. — Нека бъде вашата воля, Франц фон Хелфенщайн, ето ме!

Престъпникът замръзна като вкаменен. Очите му се опулиха и той втренчи поглед във високия снажен мъж, който бавно, крачка по крачка се приближаваше към него, заобикаляйки писалището.

— Бург — изломоти той с натежал език и всичко случило се през последната нощ със светкавична бързина премина през съзнанието му, — Герхард Бург...

— Да, аз съм — каза Ван Зом. — Дойдох, за да си разчистя сметките с вас. Най-накрая се оплетохте в собствената си мрежа... аз съм княз Ван Зом!

В очите на Капитана припламнаха подозрителни искри — той изрева като диво животно и се опита с десния си крак да ритне своя враг, понеже ръцете му не бяха свободни. Ван Зом отскочи настрана, но това движение се оказа излишно, защото някогашният селски ковач изведнъж се озова зад Капитана. С рязък замах старият освободи изкълчената си ръка от бинта и мигновено сграбчи разбеснелия се негодник отзад за ръцете над лактите.

Асесорът посегна към звънеца, а вахмистърът се втурна към двамата.

— Не е нужно! — извика Волф. — Аз ще го укротя!

Той приближи уста до ухото на Капитана и с дива ярост изкрещя:

— Не искаш да се изповядаш и да признаеш, гад такава, покварител на човешки души, така ли? Добре, тогава ще си намериш такъв съдия, при когото тия работи не минават! Моят живот и без друго е погубен, поне ще те отнеса със себе си. Хайде, ела!

С енергично и мощно движение той го вдигна от земята... последва мощен скок, ужасен нечовешки вик... и двамата изчезнаха през отворения прозорец, политайки надолу от високото.

В първите мигове присъстващите останаха заковани. После вахмистърът се завъртя на пети, втурна се през вратата и изтрополя надолу по стълбите. Съдебният писар се изтръгна от мястото си така, че столът му шумно падна на пода. Асесорът с един скок се приближи до прозореца.

— Боже мой! Боже мой! — извика той.

— Да — обади се потресеният Ван Зом. — Бог сам го осъди.

На улицата от всички страни се стичаха хора. Старият Волф лежеше мъртъв на паважа с изпотрошени кости от падането си от третия етаж, ала противникът му беше още жив.

Ван Зом и съдия-следователят побързаха да слязат долу.

— Ама че неприятна история! — каза асесор Шуберт, докато повиканият лекар внимателно опипваше тежко пострадалия banker. — Раните му сигурно няма да позволят да се яви на съдебното дело, а може би и следствието ще бъде прекратено.

— Ще изчакаме — отвърна князът. — Във всеки случай му предстои да изпита страшни болки и се надявам, че именно тези мъки ще го принудят да направи откровени признания. Приблжихме се с една голяма крачка към целта си.

Онова, което още се случи, може да се разкаже съвсем накратко.

Предсказанието на Ван Зом излезе вярно. Това, което не успяха да постигнат никакви разпити и очни ставки, бе постигнато благодарение на мъченията, на които Божието провидение подложи престъпника след двайсетгодишно търпеливо изчакване. Бенкерът направи пълни признания, които всъщност не разкриха нищо ново и едва ли имаха значение за предварителното следствие освен да го ускорят.

Много съвестно Непознатия от Индия се погрижи да се възстанови напълно честта на Герхард Бург, да се хвърли обилна светлина върху цялостната дейност на Капитана и на неговата банда. В тази важна работа и на него, и на прокуратурата големи услуги направи дебелата сметководна книга, която Ван Зом намери в писалището на банкера и връчи на асесор

Шуберт.

Князът откри важни неща в къщата, където се състояха тайните срещи на подчинените на Капитана: голяма, добре замаскирана ракла, вградена в пода, точно под ораторския пулт, а вътре в нея какви ли не документи, скици и чертежи, които обясняваха много неща и утежняваха допълнително положението на банкера. Впрочем във въпросната къща се беше приютил филиалът на една търговска организация, финансирана от Франц фон Хелфенщайн, която нямаше нищо общо с престъпната дейност на Капитана. Именно това закриляше този адрес от подозренията на властите. Избените помещения обаче бяха изцяло на разположение на собственика на имота, а той говореше, че ги е отстъпил за ползване на някакво дружество, за да прави там събранията си. Всички му бяха повярвали, докато с енергичните си действия един човек, който знаеше какво върши, намери по-доброто и истинско обяснение на нещата.

Ван Зом попълни и сведенията за отровителя Хорн. Този човек по-рано преподавал химия в някаква гимназия, но по-късно бил освободен от работа. След това опитал късмета си като аптекар, ала не се съобразявал със законовите разпоредби и изгубил правоспособността си за тази професия. Оттогава се препитавал със знахарство и други повече или по-малко тъмни дейности, с които си спечелил прозвището „Отровителя“. Хората разправяха, че бил пътувал до Южна Америка, стигнал до бреговете на Шингу и там изучил индианските отрови за стрели. Но сега бе сложен край на безчинствата му. Беше от лицата, въввлечени в съдебния процес на Капитана. И така не след дълго, пред настоящето искане на обществеността, се даде ход на главното дело срещу Франц фон Хелфенщайн, който почти не беше в състояние да се явява на заседанията на съда. Присъдата бе произнесена само след броени дни. Тъй нареченият Капитан се осъждаше на смърт чрез обезглавяване. Ала не се стигна до нейното изпълнение. Провидението предопредели за него по-лош край. Вечерта след произнасянето на присъдата здравословното състояние на Франц фон Хелфенщайн много се влоши. Обзет от силна треска в ужасните си кошмари, той се боричкаше ту с една, ту с друга от безбройните си жертви. А в малкото часове, когато будуваше и бе в ясно съзнание, го връхлиташе панически страх от очаквания го край. Така Франц фон Хелфенщайн умря от хилядократна смърт.

Синът на ковача се отърва със сравнително лека присъда. Баща му беше поел цялата вина върху себе си, така че Ван Зом се застъпи с успех за сина. Аптекарят Хорн отиде за дълги години в затвора. Неговите пет прелестни дъщери бяха настанени в приют, а неговата „отровителница“ бе

подложена на унищожение. Както вече споменахме, с помощта на дебелата сметководна книга, открита от Ван Зом, доказаха вината на почти всички членове от бандата на Капитана и неколцина от тях отидоха зад решетките за много години. Присъдата засегна и великана Борман, който естествено не можеше да бъде освободен от отговорност, но все пак имаше изгледи да бъде помилван след известно време, ако прояви добра воля и се поправи. Подобна бе и участта на ключаря Арнолд, обвинен във вземане на подкуп и в злоупотреба със служебното си положение. Нямаше как да не бъде наказан, ала наказанието му беше леко, понеже се доказа, че е действал под заплахата и принудата от страна на Капитана. И за него съществуваша изгледи да бъде помилван, ако имаше добро поведение в затвора. А докато излежаваше присъдата си, неговите близки щяха да получават грижи, също както и жената и детето на Борман.

Нора фон Хелфенщайн остана вярна на намерението си да отмъсти на своя мъж и с пълните си признания отстрани някои трудности от пътя на следствието, и то без да я е грижа, че по този начин признава съучастничество с престъпника. В болницата тя бързо вървеше към подобрение. Въпреки всичко в деня на произнасянето на присъдата на делото на Франц фон Хелфенщайн вестниците съобщиха, че на сутринта са намерили госпожа Нора мъртва. Беше умряла внезапно от сърдечен удар. Когато Ван Зом чу новината, си помисли: „Мир на духа ѝ. Спести си големи неприятности.“ Първоначално прокурорът я привлече като свидетел на обвинението срещу Капитана и съучастниците му. Съдебният процес срещу Нора бе само временно отложен заради здравословното ѝ състояние. Тя подозираше какво я очаква след оздравяването, така че смъртта, една последица от неприятните и толкова силни вълнения, дойде като избавление за нея.

От доста дълго време Непознатия от Индия отделяше внимание на нечистите и забулени в тайна далавери на собственика на заложната къща Соломон Розенбаум. Той безспорно установи, че евреинът е подчинен на Капитана и негов съучастник. Към това се прибавяше и фактът, че Розенбаум, подозирайки истинския произход на Рихард Бертрам, направи опит да го измами за онази златна верижка, която представляваше единственото предметно доказателство за произхода на младия човек. Ван Зом добре знаеше, че зад това престъпно деяние се криеше дъщерята на Розенбаум, темпераментната Лена, която се стремеше да спечели за себе си поета Алмансор.

Всичко това изпълваше княза с дълбоко отвращение към евреина и към цялото му семейство. И ако отначало бе пощадил Розенбаумови,

постъпи така поради две причини: първо, желаете да се съобрази с чувството за благодарност, което таеше покровителстваният от него Рихард Бертрам към Лена, тъй като на времето със сумата за заложената верижка тя му помогна да се избави от най-страшната мизерия. Князът пазеше фалшивата верижка, сериозна улика срещу Розенбаумови. Второ, защото Ван Зом предпочиташе да остави еврейна известно време спокойно с далаверите му, внимателно да го следи какво върши, за да придобие по-ясна представа за личността му и за неговата дейност.

Така направи и... постигна смайващ успех. В хода на тези издирвания се оказа, че еврейният, когото князът смяташе за дребен, нечестен вехтошар, занимаващ се с различни нечисти сделчици, е долен търгаш и мошеник от голяма класа. Той беше замесен навсякъде, където с лукавство и брутална безогледност можеха да се присвоят нечувани печалби от лихварство. Пътят на този подъл кождер минаваше през разрушено човешко щастие, дори и през трупове. Това продължаваше вече десетилетия и Соломон Розенбаум отдавна беше станал богат човек. Богатството, към което той се домогваше с алчната упоритост, типична за хората като него, се беше стичало в джобовете му от всички страни. Съдбата му отказваше само едно нещо — обществено уважение, както и влизането в кръговете на видната буржоазия и на знатната аристокрация. Въпреки многото си пари той беше и си оставаше вехтошар и собственик на заложна къща, едно влечуго, ласкател и подмазвач, който лесно превиваше гръбнак. Соломон Розенбаум си мислеше, че на това положение все някога ще се сложи край. Надяваше се да постигне целта си с помощта на дъщеря си Лена, която разполагаше с парите на баща си, с външните прелести на млада ориенталка, както и с едно сносно образование. Тя трябваше да завоюва мъж, който да отвори и на нея, и на близките ѝ вратите на салоните в големия град. Обаче Розенбаум беше направил сметка без кръчмар. Роберт фон Хелфенщайн беше далеч от мисълта да попадне в мрежите на Лена. Неуморният Ван Зом надуши и разкри в онези избени помещения, където ставаха тайните събрания на Капитана и бандата му, работилница за фалшифициране на пари. Разбра и доказа, че не някой друг, ами самият еврейин е пускал в обръщение фалшивите пари, обстоятелство, което принуди Ван Зом да не се съобразява с Розенбаум. Не стига и това, ами самата Лена, която до този момент князът считаше за по-добра от родителите си, с едно деяние на престъпно сляпа омраза доказа, че с кръвта на Соломон Розенбаум и на жена му тя беше наследила и всички лоши качества на тази кръв и не заслужаваше нито състрадание, нито пощада.

Един ден Роберт фон Хелфенщайн, вече официално признат за законен наследник на стария Хелфенщайн, заедно с Хедвиг фон Тифенбах и баща ѝ се връщаше от разходка с карета до дома на полковника. Когато конете спряха, Хедвиг слезе от колата. Роберт ѝ помагаше. Полковникът беше стигнал до градинската порта. Точно тогава забулена жена внезапно изскочи отнейде, втурна се към Хедвиг и рязко вдигна дясната си ръка, сякаш се канеше да я удари с нещо.

Полковникът сграбчи непознатата отзад.

— Какво искате? Полудяхте ли?

Роберт хвана вдигнатата ръка на жената. Тя яростно се съпротивляваше.

— Отмъщение!... Отмъщение! — задъхано извика тя. Пребледнялата Хедвиг се отдръпна настрана, а Роберт с лявата си ръка рязко смъкна воала от лицето на нападателката.

— Лена... — заекна той, — Лена... Розенбаум!

Междувременно кочияшът скочи от капрата. Притича и един слуга. Те усмириха еврейката и изтръгнаха от ръката ѝ малко шишенце със солна киселина.

— Да, да! — изкрещя Лена. — Не отричам. Искях да заля с киселина сладникавата ѝ кукленска муцунка и да я обезобразя, за да не може той да се ожени за нея!... О, Боже на моите деди, защо ми попречи да изпълня намерението си!

Роберт потръпна от ужас. Забеляза, че Хедвиг цялата трепереше. Той се сепна, приближи се до девойката и я отведе в къщата. Полковникът уведоми полицията и Лена беше арестувана.

На същия ден задържаха и Соломон Розенбаум заедно с жена му като съучастничка въз основа на донесение, направено от Ван Зом в полицията. Така вместо в големите салони на града пътят на евреина го заведе в „Бастилията“.

Междувременно Вилхелм Фелс беше освободен от затвора. Министерството го помилва, понеже недвусмислено се установи, че подлостта на Капитана и безизходното положение, в което е бил изпаднал, са го принудили да се провини пред закона. Неговият стар майстор пак го прие на работа, а и князът не забрави да се погрижи за него и за майка му. Една жена му беше останала вярна докрай през мрачното и тежко време за него и това беше Мари Бертрам, която след ареста на Франц фон Хелфенщайн се освободи веднъж завинаги от зловещия си преследвач. И когато Вилхелм Фелс я отведе в дома си като своя жена, целият квартал на града сподели голямото щастие на младата брачна двойка.

По-големи бяха интересът и съучастието на градското население към участта на други две двойки, които описаните в тази книга събития събраха. Тези четирима души стояха много повече в центъра на всеобщото внимание, отколкото Вилхелм Фелс и Мари Бертрам. Както вече споменахме, Рихард Бертрам, известен като поета Алмансор, носеше вече законното си име Роберт фон Хелфенщайн. И така, той поиска ръката на Хедвиг фон Тифенбах, станала преди време обект на дръзката взломна кражба, извършена от великана Борман, и тя с радост се отдаде на мъжа, който пламенно я обожаваше още като беден писар и поет в сурова борба за своя насъщен хляб. А Герхард Бург под името княз Ван Зом отведе в дома си като съпруга младежката си любов Улрике фон Хелфенщайн. И понеже в качеството си на наследник от женски пол тя не можеше да влезе във владение на имението, то се падна на нейния намерил се брат Роберт.

Роберт се зае да издигне нов замък Хелфенщайн на старото място. Княз Ван Зом стана негов съсед. Той закупи Боровата клисура и значителна част от земите, които заобикаляха гористата долина. Там, на открито възвишение построи нов замък, наречен Таненщайн. Двамата с Роберт незабавно и енергично се захванаха с осъществяването на един отдавнашен план — още от времето, когато Ван Зом вярваше, че ще разобличи кумеца Хайденрайх като най-големия престъпник в околността. Той се разпореди да каптират водата на лековития извор в мочурището и целият терен наоколо да бъде отводнен. По този начин даде възможност на малкото планинско селище бързо да се развие като курорт. Всеки път, когато срещаше стария Хайденрайх, кимваше му приятелски и казваше:

— Помози Бог, кумец! Сега тук е хубаво, нали?... Да, да! Ора ет лабора! Все пак иманярството си заслужаваше!

След щастливо извоюваната си победа Ван Зом си спомняше и за кумеца Хайденрайх, и за някогашния си неуспех, за продължителните си борби да постигне желаната цел. Той не забрави многобройните бедняци, с чиято мизерия се сблъскваше по време на издирванията си в големия град. Князът остана за тях същият великодушен благодетел.

В замъка Таненщайн освен новобрачната двойка Улрике и Герхард живееха възрастните Грубе, при които беше намерила подслон Мари Бертрам заедно с малките си братчета и сестричета, а по-късно и Рихард Бертрам. На стари години с официалното разрешение на общинските власти, те си възвърнаха предишното име Бург, защото то беше очистено от позорното петно. На тях, на родителите, завърналият се син разкри много преди другите хора да заподоз-рат нещо кой се крие зад маската на Непознатия от Индия. Зад маската на човека, който като легендарен герой

се появи, за да освободи страната от тайнственото чудовище в човешки образ, смятано от всички за непобедимо, както и да извоюва победата за правото и справедливата кауза.

Издание:

КАРЛ МАЙ

Непознатия от Индия

(Блудния син II)

Роман

Съставител и преводач: Веселин Радков, 1996

Издателство „Отечество“, том 21, София, 1996

Band 65

Der Fremde aus Indien

(Der verlorene Sohn)

KARL MAY VERLAG, RADEBEUL BEI DRESDEN, 1939

prose_classic

Карл
Май

Блудния син

Романът съдържа преработени части от едноименния обемист роман в продължения на Карл Май „Блудния син“ („Принцът на мизерията“) публикуван за пръв път от август 1884 до юли 1886 година в 101 свитъка от издателство „Мюнхмайер“.

Оригиналният роман се състои от 5 части: „Роби на мизерията“ („Die Sklaven der Elends“), „Роби на труда“ („Die Sklaven der Arbeit“), „Роби на позора“ („Die Sklaven der Schande“), „Роби на златото“ („Die Sklaven des Goldes“) и „Роби на честта“ („Sklaven der Ehre“).

По-късно издателство „Карл Май Ферлаг“ го разпределя в 5 отделни тома: „Горски призрак“ (Bd. 64), „Непознатият от Индия“ (Bd. 65), „Блудния син“ (Bd. 74), „Роби на позора“ (Bd. 75), „Отшелника“ (Bd. 76)

Приключенска литература

bg
en

Любомир
Спасов

prose_classic

Karl
May

1885

en

(неизвестен автор)

Mylib SfbToFb2 Converter
2010-08-16 11:59:38
<http://chitanka.info/text/14782>
0.1

0.1 (2009-12-17 20:40:00) — Добавяне

Карл Май

Блудния син

1. Глава

Двама затворници

Град Роленбург е получил името си от замъка върху извисяващите се над него скали. Построеният през тринайсети век Роленбург дълго време е бил седалище на прочут род рицари разбойници. По-късни притежатели го бяха уголемили. С хода на времето бяха застроени няколко допълнителни крила. Когато един ден имението стана държавна собственост, по-голямата част от замъка бе превърната в затвор, а по-малката служеше като клиника за душевно болни.

Оттогава под израза „отива в Роленбург“ се разбира влизане в затвора или лудницата.

Затворът беше устроен по смесената система — имаше единични килии, но и общи спални и помещения за колективен труд. Директорът беше хауптман

1

от запаса. Произхождаше от стар аристократичен род и за своите заслуги като управител на затвора бе получил титлата областен съветник.

Затворниците в Роленбург се отдаваха на различни занаяти. Тук работеха в отделни помещения ковачи, шлосери, мебелисти, шивачи, също обушари, тъкачи, майстори на пури. Единичната килия можеше да се разглежда като привилегия или налагане на по-тежко наказание.

Последният случай беше за опасни, непоправими затворници, които не биваше да влизат в контакт с по-благонадеждните. А в първия бе предназначена за затворници, за които се смяташе, че все още притежават известно чувство за чест, така че общуването с обикновените престъпници би означавало за тях утежняване на наказанието.

Вечерта беше настъпила. В залите горяха фенерите със светлинен газ, а килийните затворници бяха получили лампи, на чиято светлина можеше да извършват своята работа.

В една тясна ъглова кула — имаше само две малки килии, свързани с междинна врата — един затворник седеше до масата и пишеше. Въпреки приведената му поза можеше да се види, че притежаваше висока, плещеста фигура. Носеше затворнически дрехи — ленен панталон и куртка и сива кърпа около врата. Един знак на ръкава сочеше, че принадлежи към „дисциплинарната категория“, сиреч към малкото затворници, които със своето безупречно поведение бяха спечелили доверието на надзирателите. Беше може би петдесетгодишен, но изглеждаше значително по-възрастен. Страните му бяха хлътнали, устните — бледи, и въобще създаваше впечатление за мъж, изживял тежки страдания. Главата му беше почти изцяло оплешивяла, а очите лежаха дълбоко в своите кухини.

В институции от този род се явява неимоверно голямо количество писмена работа. С това занимание биваха натоварвани само затворници, чиято предишна професия предполагаше необходимата квалификация и които се бяха отличили с добро поведение. На килийната врата на този затворник бе сложен номер 306, а в бележника на надзирателя бе вписано: „Номер 306, пет години за злоупотреба. Карл Петерман, управител на имение. Поведение: много добро.“ В тази нерадостна сграда никой вече не бе назоваван по име, а само с номера, който му биваше даван при неговото пристигане.

Перото на Номер 306 летеше без прекъсване по хартията. Неговото скърцане беше единственият шум, който можеше да се чуе. Единственият? Не, защото затворникът тъкмо в този момент вдигна глава и се послуша. Беше доловил приближаващи стъпки. Резето на вратата издрънча, в ключалката изщрака ключ и се появи надзирателят.

— Триста и шест — каза той.

— Тук!

— Ела с мен!

Затворникът се беше надигнал и стоеше в почтителна стойка пред пазача.

— Къде, моля, хер надзирател?

— Не задавай въпроси! Напред!

Затворникът последва служителя. Излязоха от килията, спуснаха се по тясното стълбище, минаха по няколко вътрешни двора и стигнаха до един коридор, в който няколко затворника вече стояха в редица един до друг. Този коридор водеше до кабинета на директора. Сега Номер 306 знаеше при кого трябва да отиде. Надзирателят го предаде на друг пазач, който беше дежурен в коридора, и се отдалечи. Затворникът трябваше да чака заедно с другите, докато бъде повикан. Този коридор беше много добре известен на всички „квартиранти“ на затвора. Не един и двама тук бяха треперили и се потили от страх, когато биваха довеждани, за да получат наказание от хер директора. Коридорът се считаше за най-съдбоносното място в целия затвор.

Затворниците стояха, без да се поглеждат, без звук да издават. Който се осмелеше да прошепне някоя дума на съседа си, веднага биваше сурово наказван. Когато надзирателят извикаше някой номер, въпросният пристъпваше напред, за да влезе в стаята на директора, която по-късно напускаше унил или по-рядко с доволна физиономия — според полученото от строгия управител на затвора известие.

Най-сетне дойде редът и на Номер 306. Той влезе и застана в стегната стойка до вратата. Директорът седеше в униформа при писалището и си водеше бележки за затворника, който току-що бе напуснал. Лицето му беше строго, а очите гледаха мрачно листа. Още пишейки, попита:

— Сега кой?

— Номер 306, хер областен съветник.

Тогава той вдигна глава и чертите му се разведриха, когато погледът му се спря на затворника.

— Номер триста и шест — каза. — Името ти е Петерман, нали?

— Да.

— Колко имаше да лежиш?

— Пет години.

— Колко си излежал?

— Четири.

— Бил ли си наказван през това време?

— Не, хер областен съветник.

Лицето на директора се проясняваше все повече. Той посегна, взе една тънка папка и започна да я прелиства. Кимна, прокашля се и после попита:

— За какво беше осъден?

— За злоупотреба.

— И естествено си невинен?

— Не, хер областен съветник!

— Виж ти! Същият отговор ми даде и когато те докараха тук. Това прави добро впечатление.

Който признава грешката си, е способен да се поправи. Повечето обаче казват, че са невинни, и човек се отнася с недоверие към тях. Това тук е твоето досие. Чета, че си бил управител на имение. Как стоят нещата със семейството ти?

Очите на затворника веднага се напълниха със сълзи. Той отговори с треперещ глас:

— По време на престоя ми тук съпругата ми е починала. Не е могла да понесе позора.

Директорът кимна сериозно.

— Да, случват се такива неща. Сега нейната смърт лежи на съвестта ти! Каква годишна заплата получаваше?

— Петстотин гулдена

2

.

— Хм-м! Можел си да изкарваш с тях. Защо прибегна към злоупотреба?

Затворникът сведе поглед. Чертите му изразиха за миг тежка борба, после отговори:

— Бях играл комар, хер областен съветник.

— А, да, да! Значи отново демонът на хазарта! А какво ще бъде отношението ти по-късно, когато бъдеш освободен оттук?

— Комарът не ми е вкоренен. Никога не бях играл. Затова и изгубих толкова много.

— Ти си наказан достатъчно, така че няма да ти отправям упреци. Къде впрочем работеше?

— При хер майор фон Шарфенберг.

Директорът направи рязко движение.

— Как? — попита. — При брат ми? Не го знаех. Спомням си действително, че чух за този случай. А сега се сещам и за името. Има една фамилия Петерман, които от поколения са ни служили. Последният Петерман, когото аз лично познавах, беше управител на замък Валдау, който впоследствие се падна на моя брат.

— Това беше баща ми.

— Така, така. Теб не те познавам. Но, човече Божи, това ми къса сърцето! Един от нашите Петерман при мен като затворник... и аз да не го знам през тези четири години! Не е моя работа да се връщам на престъплението ти, но... ти обърна ли се всъщност към брат ми?

Петерман се поколеба, после каза тихо:

— Не. Той самият донесе за мен и настоя за наказание.

— Хм! Колко дълго беше на служба при него?

— Повече от двайсет години.

— Но сигурно не е бил много доволен от теб?

— Никога не ми е отправял укорна дума.

— Нещо не схващам добре. Сигурно има нещо по-особено. Нали?

Петерман отново се загледа в земята, но скоро отправи пак твърдо и решително поглед към директора.

— В случая няма нищо особено, хер областен съветник. Имах нужда от парите и ги взех от касата. Хер майорът сам откри липсата и веднага нареди да ме арестуват. Щеше да е безсмислено по-късно да се обърна към него.

Директорът стана от стола и премина няколко пъти замислено през стаята. След това надникна още веднъж в делото и накрая каза:

— Утре е рожденият ден на краля. Негово величество има навика малко преди това да иска да му бъдат представени имената на няколко затворници, които са се държали добре. Днес получих списъка обратно. Една собственоръчно изписана под твоето име кралска забележка гласи следното: „Да се опрости последната година от неговата присъда!“

Затворникът си пое дълбоко дъх. Кълн на блажена радост се появи в него. Директорът продължи:

— Днес е годишнината от докарването ти тук, следователно утре ти напускаш Роленбург.

Затворникът понечи да отговори, ала щастливата новина така го бе завладяла, че не успя дума да произнесе. Само сложи ръце на лицето и горко зариди.

Директорът го остави известно време, а после каза с успокоителен тон:

— Виждам, че тази новина те развълнува, и споделям радостта ти. Ти се държа добре и се надявам никога да не тръгваш вече по криви пътища. Но с какво ще се захванеш вън?

— Мислил съм за възможността някъде все пак да получа назначение.

— Хм-м! Трудна работа. Хората има предубеждения към всеки бивш затворник, което за съжаление често е напълно основателно. Преди идването ти тук сигурно си живял в имението на моя брат?

— Естествено — каза Петерман. — В моите задължения спадаше не само замъкът, а трябваше да се грижа и за малките имоти в неговата околност. Хер майор Фон Шарфенберг има добрината въпреки моето... — той се запъна, но храбро продължа — провинение да остави жена ми и дъщеря ми Валеска и по-нататък да живеят в близост на Валдау. Но след моето осъждане и смъртта на съпругата ми Валеска не се задържала дълго там. Заминала за столицата и станала там икономка при някаква дама. От известно време нищо не съм чувал за нея.

И оброни натъжено глава. Директорът изпита дълбоко съчувствие към бившия управител на имотите на неговата фамилия. Ето защо след кратка пауза на размисъл отседи с твърд глас:

— В такъв случай отиди и ти в столицата. Всъщност всеки освободен затворник трябва за определен срок да бъде изпратен в родното му място. Това в много случаи е свързано с големи неудобства. Той е принуден години наред да живее в обкръжение, където не намира нито опрощение, нито работа. Но аз ще ти дам едно свидетелство за благонадеждност, с което ще имаш право да пребиваваш на кое да е място. По този начин ще ти бъде по-лесно да започнеш нов живот. Колко припечели тук за четирите години?

— Петнайсет гулдена.

— Това действително е малко. Е, ще видим! Чуй ме добре! Всеки, който стъпи заради вината си в тази сграда, загубва за времето на своето затворничество гражданското си име и не може да има претенции за светското обръщение „Вие“, тук му се говори на „ти“ и го наричат с неговия номер. Сега, когато се освобождавам, аз отново ти връщам онова, което ти принадлежи — име и учтива форма на обръщение... Хер Петерман, пожелавам ви от все сърце да излезете чист от изпитанията, които може би все още лежат при вас. С отличното си поведение вие спечелихте моето доверие. Старайте се занапред да спечелите доверието и на своите съграждани. Ето ръката ми! Вървете с Бога и не забравяйте в случай на нужда да се обърнете към мен. Затворникът пое подадената ръка и се олюля после към вратата, опиянен от радост. Влезе следващият. Директорът на първо време не му обърна внимание. Той изготвяше свидетелството за благонадеждност на Петерман, а после написа следното разпореждане до сметководителя на затвора:

„Да се изплатят утре при освобождаването на затворника Карл Петерман трийсет гулдена от касата на затвора за моя сметка.“

Едва когато беше подписал тази бележка, се обърна към влезлия затворник.

— Кой номер?

— Осемстотин и шейсет.

Директорът потърси сред лежащите пред него досиета това на Номер 860. От маркировката на ръкава на куртката беше разбрал, че на въпросния неколkokратно са били налагани дисциплинарни наказания. Лицето му отново стана строго и мрачно.

— Как се казваш?

— Хелман.

— Какъв си бил?

— Книговезец.

— За какво си осъден?

Затворникът беше още млад човек, може би малко над двацет. При последния въпрос се позабави с отговора и упорито заби поглед в земята.

— Е, чу ли? За какво си осъден?

— За кражба — произнесе затворникът.

— Колко време?

— Две години.

— Естествено си невинен?

— Да!

Директорът подскочи импулсивно.

— Хайде бе! Наистина ли? — попита.

— Да. Не бях аз.

— Тъй, тъй! Почакай малко!

Беше намерил досието на книговезеца и започна да търси в него. После каза:

— Да. Тук е записано: „Не признава.“ Това в никой случай не е добра препоръка. Аз ще...

— Щом съм невинен, не мога да се призная за виновен! — подметна затворникът.

Директорът на затвора го сръза остро:

— Мълчи! Ще отговаряш само когато те попитам! Впрочем тук чета, че по време на затворничеството си бил наказван дванайсет пъти, и то за лентяйство и непокорство. Може би си мислиш, че това ти прави чест?

— Не, хер областен съветник.

При тези думи хвърли толкова своеобразен поглед на директора, че той каза:

— Е? Какво има още?

— Моля за разрешение да се изкажа!

Директорът погледна затворника пронизващо и отвърна с неприязън:

— Разполагам с малко време!

— Ще бъда съвсем кратък.

— Е, тогава нека чуем!

— Вие определено мислите доброто на затворниците, хер областен съветник, зная го, макар да сте ме наказвали дванайсет пъти. Мнозина казват, че са невинни. Но представете си, моля, как

стоят нещата, ако някой действително е невинен. С какви чувства пристъпва тук, където го лишават от името и му стрижат косата. Той бива третиран като всеки мошеник, не, още по-лошо, защото никой не му вярва и се отнасят с него още по-строго. Той все повече се озлобява. Трябва да работи всеки ден за един кройцер, а е невинен, трябва... ех, по-добре да си мълча, защото вие нямате време, а на мен говоренето само може да навреди. За две години дванайсет пъти наказван, това ми докара почти двеста дена лишаване от храна... и все пак аз съм и си оставам невинен!

Служителят го гледаше навъсено. След известно време заговори:

— Аз не съм твой съдия-следовател. Ти беше предаден под мой надзор и трябваше да се примириш с това. Ако си невинен, сега пред теб стоят открити още много пътища за възстановяване на твоята чест. Но тук ти се държа лошо и следователно ми е невъзможно да ти издам свидетелство с добра препоръка.

Очите на затворника овлажняха.

— При това положение по-добре ме задръжте тук, хер областен съветник — каза той.

— Защо?

— Защото така или иначе пак ще ме докарат тук.

— А, такава ли била работата! Значи ти вече си готов да извършиш ново престъпление! Така ли възнамеряваш да докажеш своята невинност?

— Това и през ум не може да ми мине. Но аз ще бъда принуден да остана две години в родното ми селище. Отида ли някъде другаде, веднага ще бъда интерниран. Аз съм излязъл от край, където няма работа за книговец. А и кой ли изобщо ще приеме един пандизчия? Никой! Какво трябва следователно да очаквам? Презрение, глад и неволи. На това отгоре полицейски надзор! Как мога да се преборя с всичко това? Май наистина ще бъде най-добре да си остана тук. Беше казано с тон на неподправена болка. Директорът погледна замислено младия човек, после каза:

— Бих могъл всъщност да направя едно изключение и да те пратя в столицата. Там във всеки случай ще намериш работа.

— При кого? Никой майстор няма да наеме бивш затворник.

— Държавата има задължението да ти подsigури работа.

— Да, тя ще ми даде някаква, но къде? В приюта за бедни или бездомници или ще ме тикнат при чистачите на улици.

— Хм-м! Колко припечели тук?

— Нищо — отвърна горчиво затворникът.

— Защото не си работил! — възрази директорът.

— Наистина исках да работя. Но не ми даваха подвързваческа работа. Инспекторът по труда я намира за облекчаване на наказанието, което такъв опърничав човек като мен не заслужаваше. Ето как ме сложи при разкройката на фурнира. За лентяйство бях наказван с лишаване от храна, след което можех да работя още по-малко отпреди.

Директорът се почувства някак си покъртен от тези забележки и продължи да се осведомява:

— Имаш ли роднини?

— Ни една жива душа.

— Приятели?

— Един стар кръстник. Но той е бащата на човека, който ми докара това нещастие.

— Значи трябва да се грижиш само за тебе си, което все пак е едно голямо облекчение. Впрочем аз ще ти простя твоите повече от откровени приказки и ще ти дам доказателство, че все пак има хора, които не ти желаят нещастieto. Ще ти преведа десет гулдена за сметка на моята каса. Ще ти ги изплатим утре при освобождаването... А сега сбогом, хер Хайлман! Не падайте духом, изхвърлете огорчението! Пристъпете към ближните си с открито, приветливо лице и те няма да могат да се отнасят сурово и безцеремонно с вас. Освобождавам ви с разрешение да отидете в столицата. Тръгнете си утре сутринта оттук с Божията благословия, дръжете се храбро и ако един ден ви срещна в живота, ще бъда радостен, ако ви видя като порядъчен човек.

Подаде му ръка.

— Хер областен съветникът — заговори книговецът с треперещ глас, — ако след влизането ми тук един човек само ми беше казал такива прочувствени слова, нямаше да бъда дванайсет пъти наказван.

Той си тръгна и влезе следващият. Директорът ги отправяше един след друг, докато свърши и с последния. Беше приключил работата си за деня и се оттегли в частното си жилище. По същото време камбаната даде сигнал за затворниците да се отправят към спалните си места.

Областният съветник и жена му имаха гост за вечеря. Неговият племенник Бруно фон Шарфенберг се намираше при тях. По време на вечерята служителят беше необичайно мълчалив. Когато му бе обърнато внимание върху това, той каза:

— Днес ми бе даден повод за размисъл. Утре си тръгва един затворник, който досега биваше считан за нагъл лъжец, понеже все твърдеше, че бил невинен. В последния час обаче се разколебах в собствената си преценка.

— Възможно ли е изобщо някой да бъде осъден невинен? — попита неговата жена.

— Трябва да призная, че такива случаи за съжаление има. Уличаващите факти винаги допускат възможността правосъдието да се заблуди.

Племенникът носеше униформата на гвардейски лейтенант. Очевидно се интересуваше от тази тема, защото вметна с доловима жар:

— Уличаващите факти, скъпи чичо? О, не само това! Съдията може да се заблуди дори когато обвиняемият е признал деянието.

— Едва ли!

— О, и все пак!

— Никой човек няма да признае престъпление, което не е извършил!

— Защо не?

— Какви причини ще го ръководят?

— Най-напред самозаблудата. Може да се случи така, че някой да си втълпи, че е застрелял човек. И бива осъден по своето призnanие. По-късно случайно се установява, че смъртоносният куршум не може да е излязъл от цевта на неговата пушка. Също така някой невинен може да признае деяние, за да се жертва за истинския виновник.

Тук областният съветник рязко вметна:

— При това положение виновникът или е... страхливец, или мерзавец.

По лицето на лейтенанта плъзна внезапна червенина. Той се прокашля и каза:

— Може би и тук има особени случаи.

— Не мога да си го представя. Апропо, каква беше всъщност историята около Карл Петерман, управителя на вашите имоти?

Лейтенантът видимо пребледня, което веднага направи впечатление на чичото.

— Ама ти буквално се изплаши! — каза той. — Наистина трябва да е било неприятно един такъв дългогодишен служител да видиш пред съдията. Не можеше ли баща ти да прояви милост?

— Можеше, но за съжаление не го стори.

— Не разбирам. Нима сумата беше толкова крупна?

— Пет хиляди гулдена — отговори лейтенантът. — Но за татко не чак толкова огромна, че да не може да я изкара от именията.

— В такъв случай още по-малко разбирам брат си. Възможно ли е да са замесени неща, които ние не знаем, скъпи Бруно?

Виждаше се, че този разговор става все по-мъчителен за лейтенанта. Въпреки това той продължи:

— Сещам се, че Петерман бе осъден на затвор. Мисля, на пет години.

— Да, така е — потвърди директорът.

— Е, при това положение би трябвало да се намира тук при теб?

— Действително е в този затвор, както едва днес открих. Знаех, наистина, че някой си Петерман е получил за злоупотреба „Номер 306“ за пет години, но не можех да подозирам, че се касае за вашия Петерман. Рядко го виждах.

— Не бих го допуснал!

— Може би знаеш, че документите за предаването на престъпника съдържат данните му, но те не са много. Стана така, че изобщо не знаех, че вашият Карл Петерман е мой затворник. Е, той се държеше добре при мен и поне един резултат е налице. Бях го предоставил на милосърдието на Негово величество. Карл Петерман е помилван и утре ще бъде освободен.

Лейтенантът подскочи от мястото си.

— Утре? Наистина ли? — попита.

— Да! Преди малко му го съобщих. След утринната молитва, значи около осем часа, може да си тръгне.

— Каза ли ти къде ще отиде?

— В столицата, където живее неговата дъщеря.

— Но без средства, без изгледи за постоянна работа?

— Е, аз му отпуснах трийсет гулдена, така че поне на първо време ще бъде освободен от грижи. Ако не намери някъде място, ще продължа да се грижа за него.

Племенникът протегна ръка на чичото и каза с топъл глас:

— Добре си постъпил. Той може би не е толкова виновен, както отстрани изглежда. Дълги години е водил касата, без никой да я проверява. Мислел е, че след няколко дни може да върне взетото. В никой случай не е искал да злоупотреби, а само за кратко време да си направи един заем. И в действителност по-късно възстанови всичко до халер и пфениг.

Областният съветник поклати глава.

— Ако е така, моят брат е бил непонятно жесток. Но, както и да е, давам на Петерман свидетелство за благонадеждност и ти казвам, че много рядко го правя. За жалост, от дълго време сме скарани с брат ми, но ти си при него и можеш все пак да му поговориш. Той би трябвало да се погрижи за Петерман.

Лейтенантът сви рамене.

— Не мога да говоря с него по този въпрос, но все пак ще направя опит.

С това работата беше уредена и скоро областният съветник се оттегли за почивка.

* * *

Заранта затворниците се събраха както всяко утро за молитва. Духовникът запя най-напред песента „Златното слънце“, после поде встъпителния псалм и изрече една молитва, призовавайки милостта на Бога специално към събраните тук нещастници. След това се отправи към олтара, където лежеше отворена Библията, и прочете с ясен и тържествен глас притчата за блудния син, както е записана в Евангелието на Лука. Петерман слушаше с дълбоко вълнение познатата му още от неговата младост история за сина, който прахосал целия си наследствен дял и трябвало после горчиво да страда. Потънал в мисли, едва долавяше как свещеникът се обърна към затворниците и започна с прости думи да тълкува библейското слово. Затворническият душепастир, вече не млад човек, не беше красноречив оратор, но в своята дейност беше опознал вече много човешки неволи и знаеше как може да покърти седящите пред него „изгубени овце“.

— „Радвайте се, защото аз намерих изгубената овца“ — извика той към своите слушатели и заяви, че никое престъпление не е толкова голямо, че да не може да се изкупи пред милостта на Господа. Обрисова с къси, енергични штрихи картината на разкаялия се грешник, който се връща при Небесния отец, и извика: „Отче, съгреших на небето пред Тебе и не съм вече достоен да се нарека Твой син.“

З

След това разясни как бащата не само великодушно прощава на блудния син, но дори го приема с всички почести и го облича с най-добрата премяна. Тук духовният пастир спря и каза, обръщайки се към слушателите:

— Така Небесният отец и властелин ще приеме с милост всеки от вас, който покаже истинско разкаяние. Опомнете се и се вслушайте в призива Господен: „Покайте се!“ Амин!

Краткото богослужение свърши и затворниците напуснаха залата. Само Петерман, който много внимателно бе следил последната част на проповедта, остана да седи още за миг като замаян. Кой беше блудния син, който трябваше да се покае — той или онзи другият, чиято вина изкупваше? От тези мрачни мисли го пробуди ръката на надзирателя, която легна на рамото му, за да го подкани за тръгване. Странно развълнуван, Петерман последва пазача за последен път по тесните коридори на затвора.

* * *

Беше един час по-късно. Петерман тъкмо възнамеряваше да се отправи към намиращата се пред града гара, когато чу бързи стъпки зад себе си. Обръщайки се, видя лейтенант Бруно фон Шарфенберг в цивилно облекло.

Лицето на току-що освободения мъж мигом прие суров, отблъскващ израз. Той поиска да продължи пътя си, но бе задържан за ръката.

— Петерман! — прозвуча умоляващият глас на другия.

— Хер барон! — отвърна бившият служител ледено.

— Не така, не така! Вие нямате представа какво изстрадах!

— Но вие пък сигурно нямате представа какво трябваше аз да изстрадам!

— Ами аз исках да ви помогна, само че вие сам ми затворихте пътя с вашето признание.

— Аха, гледай ти! Това признание аз заплатих с моята чест, работата си и четири години затвор.

— Аз ще поправа всичко, всичко!

Петерман измери лейтенанта от главата до краката.

— Наистина ли? — попита. — Желаете ли го? Я ми кажете как ще я подхванете тая работа!

Колко струва моята служба, може да се оцени, да речем, но с какво се каните да заплатите изгубената ми чест?

— Петерман!

— А годините затвор, скритата мъка, която ме разяждаше, робията и постоянното унижение, всичко онова, което не може просто да се опише?

— Не бъдете прекалено жесток!

— Вие по-малко жесток ли бяхте? Аз ден след ден чаках да дойдете и да отхвърлите моето признание... напразно!

— Всичко ще ви кажа и обясня. А после може би вече няма да гледате на моята слабост по същия начин както досега. Но тук не е място за такива работи. Да се върнем в града и...

Петерман тръсна енергично глава.

— Не, не! Нямам време. Ние сме различни хора, хер барон!

Той се отскубна и бързо се отдалечи. Лейтенантът направи движение, сякаш искаше да го последва, но размисли, обърна се рязко на токове и се насочи обратно към Роленбург.

Когато Петерман стигна до гарата, беше още твърде рано за тръгването на влака. Не можеше още да си купи билет, затова се отби в гаровия бюфет и си поръча чаша бира — първата от четири години насам. Беше седял само няколко минути, когато дойде втори посетител — един млад мъж, който поздрави учтиво и при вида му сякаш се стъписа. На Петерман също се стори, че го познава. Младият мъж приближи и попита:

— Ще разрешите ли да седна при вас?

— Не мога да имам нищо против. Тук всеки сяда където му е удобно.

— Това означава, че ще е по-добре да си потърся друго място. Нали?

— Настанете се там, където ви харесва!

— Ще призная, че идвам при вас, защото ме заинтересувахте.

— Виж ти! С какво?

Другият седна, поръча си също чаша бира и когато келнерът се отдалечи, каза:

— Забелязахте ли гънките по костюма си, майн хер?

— Защо този въпрос?

— Защото и моят ги има същите. Когато едно сако години наред е било напъхано в някоя торба, трябва да бъде изгладено, преди човек да го сложи отново. Но за тези неща височайшите господа служители не мислят.

— А-а, искате да кажете...

— Че сме другари по нещастие.

— Вие също сте освободен днес?

— Да. Но моля да не ме разбирате погрешно! Не е препоръчително да се правят и поддържат затворнически познанства. Аз вече няма да ви познавам, ако ви срещна отново. Но днес, първият ден на свобода, сърцето на човек прелива от щастие. Той желае да сподели щастieto си, а това може да стане единствено с някой събрат по съдба. Освен това аз често съм ви виждал. Вие бяхте писар — едно привилегировано положение, от което разбирам, че си имам работа с мъж, чието предназначение не е точно за „заведението“, в което е прекарал последните години.

— Не, действително не е такъв случаят. Аз също съм ви виждал. Къде бяхте разпределен?

— При разкройката на фурнира.

— Тежка работа!

— Изпитах го. Оттук аз ще замина за столицата.

— Аз също.

— Искате ли дотам да останем заедно?

— С удоволствие! — кимна другият.

— Хубаво! А сега глътка бира! Наздраве! Ах, как ободрява след вечната вода! Всъщност нямаше да мога да си го позволя, тъй като горе в Замъка не изкарах и кройцер, но получих десет гулдена от областния съветник.

Петерман погледна въпросително другаря си по неволя.

— О, наистина ли? Този мъж, изглежда, въпреки своята строгост е истински човеколюбец!

— Това исках да кажа! До вчера, преди освобождаването ми, говорех лошо за него, ала той промени мнението ми въпреки двестата дни глад. Нали знаете как става в панделата. Ако не получите ядене, понеже не сте изпълнили дневната норма на тежката, непривична работа, то втория път я изпълнявате толкова по-малко, след което лишаването от храна вече няма край. А и ми беше невъзможно да се подчинявам принудително. Вече преставаш да бъдеш човек, а само някакъв обект за наказание, вещ, от която всеки може да си прави своите експерименти за подобрене. Подобрене! Боже Господи! И кои са тези хора? Самите надзиратели не са нищо друго освен едни „занаятчии“. Какво разбират те от психология? И как смятат да поправят някого, който не е извършил нищо?

С открития си, доверчив характер говорещият бе станал симпатичен на Петерман, но при последните думи той се подсмихна и малко насмешливо попита:

— Значи вие сте от известните „невинни“?

Другият поклати глава.

— Е, към този род невинни в никой случай не принадлежа, но въпреки това съм невинен!

— Така значи! Чудесно!

— Струва ми се, че ми се присмивате! Е, добре, смейте се или ревете, все едно. Но аз мошеник не съм и въпреки това ми лепнаха две години за кражба!

Той така стисна зъби, че изскърцаха. Петерман се изкуши да му хване вяра.

— Тогава вие сте наистина един много нещастен човек! — каза многозначително.

— Двойно нещастен! Аз изгубих и друго, освен време, свобода и чест! Имах си любима, но един друг мъж искаше да ми я оспори. Двамата бяхме книговезци и работехме при един и същи майстор. Един ден при него бе извършен взлом и част от парите му бяха откраднати заедно с една почтена златна чаша — стара фамилна вещ. Полицията пристигна и намери парите... скрити на самото дъно на моя сандък.

— А златната чаша? — попита Петерман напрегнато.

— Нея така и не намериха — каза бившият книговезки калфа. — Сметнаха, че някъде съм я скрил или дори вече продам и я търсеха при всички златари и антиквари в околността. Но напразно! Полицията беше убедена, че съм изпратил чашата в чужбина. Но как бих могъл да го сторя? Та аз нямам никакви връзки навън!

Петерман поклати глава.

— Странна история! Колко голяма бе сумата, която намериха в сандъка ви?

— Двеста гулдена — отговори Хайлман.

— А каква бе приблизително стойността на чашата?

Хайлман помисли известно време, после каза:

— Като взема предвид изкуствената старинна изработка, поне две хиляди гулдена. Но такава вещ е кажи-речи непробаема, защото лесно може да бъде разпозната! За човека, който ме мразеше, беше важно да получи възможно най-голямо наказание. Но той е имал намерение да задържи чашата за себе си и да не я продава. Вижте, ако аз бях присвоил парите, нямаше да ги пхна в сандъка, а щях да ги зароя или скрия някъде. Така казах и на съдията. Но другият калфа се закле, че ме видял да слизам от таванската стая с нещо в престилката, което звънтяло като пари, и понеже синът на моя кръстник е майстор, повярваха на всяка негова дума.

Последицата беше две години лишаване от свобода. Ако искате, ми вярвайте, ако искате — недейте! В кафеза естествено не ми вярваха. Ето как бях категоризиран като непоправим и подлежащ на полицейски надзор Веднага след пристигането си трябва да се обади в полицията.

Дори трябва да държа сметка, че тя вече е уведомена с кой влак ще пристигна.

Петерман се беше замислил от разказа на младия мъж и сега вметна живо:

— По този начин новото начало на благонамерения човек само се затруднява и дори превръща в невъзможност.

— Гарантирано. И така, вярвате ли ми, че съм невинен, майн хер?

— Да — отговори Петерман, подавайки му ръка. Очите на Хайлман заблестяха.

— Благодаря ви — каза той. — Тази вяра действа благотворно на сърцето ми. През тези две години следях добре нещата. Човек, който продължава да наказва освободения затворник с недоверие и презрение, извършва голяма неправда и доказва, че нищо не разбира от живота. Колко много хора, за които подобава едно постоянно място в затвора, се скитат свободно наоколо! „Населението“ на затворите не е съставено по по-различен начин от свободното човечество. И тук, и там има добри и лоши.

— Зная, зная го добре. В продължение на четири години съм имал поддръка архивите на затвора и мога да заявя, че в затворите има не по-малък процент добри хора отколкото на свобода. Вярвам ви, че сте невинен, защото — само не ми се смейте! — аз самият съм също невинен. Изобщо не съм извършил това, за което ме осъдиха.

— И при вас ли е имало някой, който е искал да ви тласне към гибел?

— Не. Не така. Той постъпи необмислено. Беше синът на моя работодател. Моите предци винаги са служили вярно на неговата фамилия. Аз поех върху себе си извършеното от него. Хайлман скочи.

— Господи, Исусе! И той го допусна?

— Да. Може би щеше да изгуби повече от мен. Но достатъчно по този въпрос! Запознат ли сте със столицата?

— Донейде — увери Хайлман.

— Познавате ли някоя си фрау Гро?

— Хм-м! — провлече Хайлман. — Чух веднъж да споменават това име. В столицата тя има — тук той се поколеба — не особено добра репутация.

— Боже Господи! Моята дъщеря работи при нея!

— В такъв случай е най-добре веднага да си приберете детето от тази жена.

— Начаса, начаса! Само веднъж влакът да дойде! А, ето че дават първия сигнал! Да отидем да си извадим билети!

Петерман из един път бе обладан от неописуемо безпокойство, нещо повече, направо от страх. Той скочи във вагона, сякаш можеше с това да ускори тръгването на влака. По път беше толкова разстроен, че Хайлман вече не успя да завърже истински разговор с него. Когато влакът пристигна в столицата, на перона стояха двама мъже в цивилно облекло и наблюдаваха слизащите пътници.

— Това трябва да е той — каза единият и си запробива път през навалищата към двамата другари по съдба.

— Извинявайте, майн хер! — обърна се той към Хайлман. — Мога ли да попитам от коя гара се качихте?

— Защо?

— Ето легитимацията ми.

Бръкна в джоба и показа полицейска значка. Хайлман кимна неловко и отговори на въпроса:

— Идвам от Роленбург.

— Казвате се Хайлман и сте освободен днес?

— Да.

— Трябва да ви обърна внимание, че сте длъжен незабавно да се обадите в полицията, в противен случай ще бъдете арестуван.

— Не бихте ли предпочели веднага да ме подобрете? — попита Хайлман тъжно.

— Не. Трябва да попълните един формуляр. Направете го още сега, за ваше собствено добро е. Адио! Дватама полицаи си тръгнаха.

— Не ви ли казах? — попита Хайлман спътника си.

— За съжаление, нищо не може да се направи.

— Да. Впрочем тези хора просто си изпълняват дълга. Не съм толкова неразумен да им се сърдя. Но какво ще стане, ако полицията постоянно идва при моя майстор, за да упражнява надзора си! Ако някой ми даде работа, при това положение моментално ще ме натири.

— Поговорете откровено с полицейския комисар — посъветва Петерман събратята си по нещастие. — Най-малкото ще ви изслуша. В крайна сметка, не е в негов интерес да разкарва ненужно хората си заради вас.

— Ще опитам. Та значи веднага към полицейското управление! А сега да се разделим. Моето присъствие може само да ви навреди. Желая ви много щастие, уважаеми господине! Ние вече няма да се познаваме, ако случайно се срещнем. Но да си пожелаем взаимно всичко добро, това можем.

— Дано пътят ви не бъде така каменист, както е започнал!

Разделиха се с ръкостискане.

2. Глава

Старият часовник

Хайлман отиде съобразно задължението да се обади в полицията. Записването на името му беше извършено в регистрацията, но с това формалностите не свършваха. Той беше отведен при един полицейски комисар на име Андерс, който го визира с остър поглед и опита:

— Знаете ли, че ще се намирате под полицейски надзор?

— За съжаление.

— Има няколко степени на надзор. За вас е определена трета, най-строгата. Известно ли ви е какво означава това?

— Не. Никога не съм бил под полицейски надзор. Може би ще имате добрината да ми кажете? Говореше спокойно и с вежлив тон. Комисарят го огледа още веднъж, поклати глава и каза:

— Именно с тази цел наредих да ви доведат. Не ми приличате на някой опасен за обществото човек. Но по време на престоя ви в затвора явно не сте се държали удовлетворително за вашите надзиратели, защото на няколко пъти сте получавали дисциплинарни наказания.

— За жалост, трябвала го призная.

— Във връзка с това трябва да спазвате следните разпоредби: нямате право да посещавате гостилници...

— Аз и бездруго нямам пари.

— По-нататък. Нямате право да напускате града, без да сте ме питали за разрешение.

— Значи отново съм затворник? — запита Хайлман поразен. — Не в килия, наистина, но в град!

— Така е. Ако ви разреша да напуснете града, трябва да се върнете до определеното време и точно на минутата да се явите при мен.

Хайлман оброни глава.

— Това е сурово, много сурово, хер комисар! — промълви той.

— Но предписано от закона!

— А ако моята професия, занаятът изисква да пътувам?

— Аз няма да бъда прекомерно строг, но трябва да изисквам точност. По-нататък, длъжен сте предварително да докладвате за всяка смяна на жилището. И накрая, трябва да отговаряте учтиво и съгласно истината на всички въпроси, които моите подчинени ви отправят. На първо време всеки ден ще бъдете навестяван от полицаи.

Хайлман се изплаши.

— Кой при тези обстоятелства ще ми даде жилище и работа? — попита с треперещ глас.

Комисарят вдигна рамене.

— Това си е ваш проблем. Освен това вечер точно в десет часа трябва да се намирате в леглото. Необходимо е моите хора да ви познават, така че сега се налага да ви задържа. След един час е сутрешната сбирка на намиращите се на служба полицаи. Аз ще ви представя. Утре по същия час трябва да дойдете отново, за да ви види и другата смяна.

Очите на клетия книговец помръкнаха. С мъка съдържаше сълзите си.

— Хер комисар — каза той, — аз оставам с впечатлението, че съм някакъв рецидивист.

Необходима ли е такава строгост?

По интелигентното лице на служителя се появи израз на съчувствие. Той отговори:

— Запознавам ви с това, което ще се изисква и очаква от вас. Ще ви кажа впрочем, че не ми доставя удоволствие да утежнявам живота на някой човек. Държите ли се благопристойно, това ще е за ваше добро. Ако видя, че мога да ви имам доверие, скоро няма да усещате, че сте под надзор. Къде ще живеете?

— Още не знам. Искам първо да си потърся работа, но може би още днес ще бъда принуден да престъпя една от вашите заповеди.

— Как така?

— Ако не си намеря работа и подслон, ще трябва да ношувам в някоя странноприемница, а тя е и гостилница, където ми е забранено да отивам.

— Е, със странноприемницата ще направя изключение. Но по-добре гледайте възможно по-скоро да си осигурите собствена квартира. Нямате ли роднини или познати, които биха могли да ви приемат?

— Не, но все още имам един стар кръстник Той може би е единственият, от когото мога да очаквам съчувствие.

— Тогава идете при него — посъветва комисарят. — А сега се разположете в чакалнята.

Останете там, докато бъдете отведен на събирането!

Хайлман се подчини. Седя във един час под надзора на един жандарм, който после го отведе в една зала, където беше представен на събралите се полицаи. Те го огледаха внимателно, за да запомнят лицето, фигурата, цялата му външност. След това бе пуснат да си върви.

Когато излезе от сградата, си пое дълбоко дъх. Имаше усещането, че се е освободил от някакъв страшен кошмар, от някаква ужасна тревога.

Какво да прави сега? Накъде да тръгне? Реши да навести стария кръстник. Вярно, точно на неговия син дължеше цялото си нещастие, но кръстникът като че ли така и не повярва истински във вината на „своя“ Вилхелм Хайлман. Освен това старият Хайдер беше книговец и може би отново щеше да му даде работа.

Вилхелм беше изминал вече половината път, когато спря замислено. Сети се за своята любима. Не трябваше ли по-добре да навести нея? Но къде ли се намираше тя? Анна беше прислужница. Но може би вече не работеше при тогавашните си господари. И той продължи пътя си. Малката къщичка на кръстника му Хайдер се намираше в предградието. Неговият син му беше съперник и... леконравен човек. Може би...! Не се осмели да продължи докрай мисълта и ускори крачки. Веднага позна къщичката. Вратата стоеше отворена, така че можеше да влезе. В същия миг излезе една млада жена. Дватама се погледнаха, спряха и нададоха вик на удивление или по-скоро на ужас.

— Анна! — извика Хайлман.

— Вилхелм! Ти тук? — попита тя. — Какво те води насам?

— Бих искал аз да ти задам този въпрос, Анна. Каква работа имаш в тази къща?

Тя погледна за миг смутено към земята. После отправи отново очи към него, сериозни и изпълнени с упрек, и запита с твърд тон:

— Не знаеш ли? Мисля, че би могъл да се досетиш!

Едва сега той стигна до пълно осъзнаване на нещата.

— Ти си се омъжила за него! — изломоти. — Боже мой! Какво ми причини, Анна!

Тя пристъпи една крачка по-близо и каза:

— А ти какво ми причини, Вилхелм?

Хайлман я погледна-неразбиращо.

— Пред теб аз в нищо не съм се провинил!

— Нищо? Наистина ли? Имам предвид... кражбата! — извика жарко тя.

Той се хвана с две ръце за сърцето.

— Кражбата! — изговори със затруднение. — Кражбата! Значи и ти, Анна! Нима наистина вярваш, че съм бил аз?

— Кой иначе? — отговори тя сухо.

— Никой друг освен твоят... ох, Господи... твоят мъж!

Лицето на жената окаменя.

— Това го каза тогава и пред съда, беше много лошо от твоя страна. Парите бяха намерени в твоя сандък. Можеш ли да го отречеш?

— Не. Но не бях аз!

— Никой не ти вярва!

Хайлман покри лице с ръцете си.

— Значи моите предчувствия и опасения се сбъднаха. О, Анна, не знаеш колко съм нещастен сега!

— Сам си си виновен за това. Кога те освободиха?

— Сутринта.
— Къде ще живееш?
— Още не знам. Все още нямам майстор. Искан да говоря с кръстника и тук... тук срещнах теб.
— Кръстника ли? Той също не може да ти помогне. Той предаде занаята на моя мъж.
Вилхелм Хайлман поклати печално глава.
— Така значи! При това положение действително няма да получа работа!
— Няма. Мъжът ми говори много лошо за теб, защото тогава ти поиска да прехвърлиш вината върху него. Цяло щастие, че в момента не си е вкъщи, иначе щеше да вдигне ужасен скандал.
Направи ми услугата да си тръгнеш!
— Да. Ще си отида, Анна. Не бива да ти се сърдят заради мен. Струва ми се, сякаш току-що съм умрял. Поздрави кръстника от мен!
Хайлман поиска да се обърне и да си върви, но спря, като видя, че при думата „кръстник“ Анна сви юмруци и тропна с крак.
— Оня ли? — запита. — С него аз не разговарям! Кой може да издържа с тоя стар мърморко! Най-добре щеше да е да беше пукнал. Откак се омъжих, достатъчно ми отрови живота. Ама хак му е сега. Получи удар.
Хайлман не повярва на ушите си. Това ли беше момичето, което толкова бе обичал? Възможно ли бе това сърце, което му бе принадлежало, да е станало толкова безчувствено?
— Получил е удар? — попита той тихо. — Кога?
— Преди шест седмици.
— Боже мой, как ми е жал за почтения човек!
— Почтен? Дракон е той! Ще ми го съжалява! Какви кавги и разправии ни костваше, докато ни прехвърли занаята и къщичката! Сега лежи там и едва може да се помръдва, ама пък как само се тъпче!
— Къде е всъщност?
— Горе на тавана.
— В тоя студ?
— Да не би да трябва да го вземем в стаята? Сега си върви, върви си! Моят мъж може да си дойде и Господ да ти е тогава на помощ!
Хайлман едва бе в състояние да говори. Дрезгаво каза:
— Да, ще си вървя! Сбогом, Анна! Бог да ти прости, както ти прощавам днес аз!
Тя не отговори. Той се обърна и тръгна. Но във спря след няколко крачки.
— Удар получил... добрият старик... горе на тавана лежал. Не, това е мой дълг! Аз трябва непременно да го видя. За мен той винаги е бил един бащин приятел и никога не повярва изцяло в моята вина.
Върна се. Вратата стоеше още отворена, но Анна не се виждаше. Изкачи стъпалата и после горните стълби. Там, под покрива, бе сложено едно легло и на него лежеше болният. Дрипите, с които беше покрит, едва ли можеха да се нарекат завивки. През керемидите беше навалял сняг и бе покрил полуизгнилото дюшеме. Беше ужасна гледка. Стариият изглеждаше почти като труп. Сивата му коса беше разчорлена, а бузите — хлътнали.
Когато Хайдер позна младия мъж, по лицето му се изписа радост.
— Вилхелм! — промълви той.
— Кръстнико, скъпи ми кръстнико! Как само ви заварвам!
При тези думи пристъпи към леглото и взе ръцете на стария. Бяха леденостудени. Едри сълзи бликнаха в очите на болния, но той не беше в състояние да ги избърше.
— Искан ми се да бях умрял! — прошепна той с доловимо напрежение.
— Нима никой не се грижи за вас? — попита Хайлман.
— Никой! Те сега си имат къщата, всичко им е наред, така че аз мога да пукна и да вървя по дяволите!
— Но не идва ли лекар тук?
Болният затвори очи, после ги отвори отново и поклати глава, сякаш искаше да кимне.
— Два пъти. Каза, нищо не можел да направи.
— Но вие трябва да имате по-топли завивки!
— Не ми дават!
— А ядене, напитки?
Отново една сълза се отърколи по страната на стария.

— О, Вилхелм, аз изпитвам глад, силен глад!

— Боже Господи! Не ви ли дават достатъчно? Веднага ще слеза долу и ще поговоря с Анна и вашия син. Те трябва...

— Не, не! — прошепна дрезгаво старият. — За Бога, не! След това само ще стане по-лошо за мен. Зная, че скоро ще умра. Искан ми се тези няколко дни да имам покой. Но преди да умра, бих желал...

От хлипане не можа да продължи. Хайлман извади носната си кърпа, подсуши сълзите на стария и продължи да пита:

— Какво бихте желали? Само кажете!

— Да се нахрана още веднъж до насита!

— Мили Боже! Това ще се уреди! — извика Хайлман. — Отивам веднага при месаря и хлебаря. Ще ви донеса нещичко.

— Та имаш ли пари? Мисля, че идваш от... от...

Не искаше да изрече лошата дума.

— От затвора? Да, оттам идвам. Но все пак имам няколко гулдена. Мога да купя три-четири хлебчета и парче салам.

— Но не допусчай долу да те видят!

Хайлман тръгна. Предпазливо се промъкна надолу и много скоро се върна.

Очите на болния се отправиха гладно към продуктите, които Хайлман беше донесъл.

— Видяха ли те? — попита угрижено.

— Не Аз внимавах. Ето, мили кръстнико, салам. Донесох също няколко хлебчета и сладкиши. А тук — вие мръзнете, а огън тук горе няма — отидох до бакалина и поисках да ми даде шишенце ракия. Мисля, че малко ще ви сгрее!

— Добричкят ми! — прошушна старецът. — Излизаш от затвора, а си по-добър от моя син! Да, аз действително вярвам, че ти си невинен и той е откраднал парите.

Хайлман видя с какъв копнеж се бяха приковали очите на болния в донесените неща и каза:

— Хайде! Аз ще ви давам да ядете.

Вилхелм сложи салам върху хлебчетата и започна да храни стария. Въпреки слабостта си кръстникът лакомо поглъщаше храната. Изяде всичко и дори ракийката изпи до последната капка. После издаде въздишка и заговори със сълзи на очите:

— Бог да ти се отплати! За съжаление, не бива да идваш повече. Ех, де да можех, когато почувствам глад, да поискам нещо да ми донесат! Гладът е така болезнен!

— Нима нямате пари?

— Нито кройцер.

— Но вие и бездруго няма кого да пратите, дори и да имавте пари!

— Момчето на хората, които живеят в задната стая, от време на време се качва. То би могло да ми набави нещичко.

Хайлман размишлява известно време, после каза:

— Е, в такъв случай аз ще ви оставя малко пари. Наистина няма да са много. Получих двеста гулдена като подарък. Част от тях вече отидоха за билет и някои други неща. Но два гулдена мога от сърце да ви дам.

Старият опита да се изправи.

— Вилхелм, но ти самият се нуждаеш от тях! Имаш ли работа?

— Не.

— А и навярно трудно ще си намериш. Не, не мога да приема парите. Но чуй, сетих се нещо. Я ми подай кутията за пури там от гредата.

Вилхелм се подчини. С треперещи ръце старият отвори кутията, в която се намираше стар сборник църковни песни и един очукан джобен часовник.

— Това е всичко, което още имам — каза той. — Я огледай часовника! Колко ли ще струва, а?

Хайлман го разгледа и каза:

— Това е шпинделов часовник, износен и захабен. Не мисля, че може да се получи много за него.

— Но два гулдена сигурно ще може, а?

— Възможно.

— Продавам ти го. Вземи го за двата гулдена, които искаш да ми дадеш.

Като видя, че Хайлман се готви отново да възрази, старият продължи с необичайна живост:

— Ти няма да получиш веднага работа. Непременно ще имаш нужда от парите.
Хайлман се поколеба, но старият не отстъпи. Говоренето го напрягаше и за да го освободи от това напрежение, Вилхелм накрая склони:
— Добре, ще взема часовника. Ето парите.
— Ама го продай, Вилхелм, за да си върнеш парите, и то още днес! Обещавах ли?
За да успокои кръстника, Хайлман се съгласи. Старият падна назад върху мизерната постеля и прошепна:
— Така, сега съм спокоен. Ти няма да претърпиш голяма финансова загуба.
— И аз мисля така — увери Хайлман, но тайно си каза, че едва ли ще получи и един гулден за часовника.
— А сега сложи парите в кутията — помоли старецът. — Скъпи Вилхелм, бих желал... имаш ли всъщност време и искаш ли да ми направиш една последна услуга?
— С удоволствие, стига да мога — каза Хайлман развълнувано.
Старият улови ръката му.
— От мен никой не се интересува. Аз със сигурност няма да оздравея, а... а... би ли отворил сборника да ми прочетеш нещо? Имам предвид песента, която започва така: „Друго може да стане до вечерта...“
— Нека видя.
Хайлман отвори сбирката заупокойни песни, потърси и каза:
— Ето я.
— Чети, скъпи Вилхелм! — помоли старият. Гласът му беше станал по-тих и по хлътналото лице бе започнал да се разпростира израз на кротко смирение. Хайлман започна:
— „Друго може да стане до вечерта от сутрешното, което ми беше. Единият ми крак е на земята, другият на одъра смъртен вече. Една малка крачка само дотам, де на червеите храна ще дам.“
Спря дотук. Старият книговец му се усмихна и помоли:
— Още една строфа, още една!
Хайлман продължи:
— „Стигне ли сърце удара последен, за мен небето двери ще отвори. Съкрати на смъртта часа болезнен и при Тебе горе си ме прибери. Тъй кончината не ще бъде мъка и блажен аз ще бъда во века!“
Когато четецът отклони сега погледа си от книгата към болния, видя, че беше затворил очи. Устните мърдаха беззвучно като в тиха молитва. След известно време прошепна:
— „С живота ми сега свърши се.“
Хайлман отгърна на тази песен и прочете:
— „С живота ми сега свърши се. Бог взе това, което дал ми бе, и ме води в по-добри селения. Угаснаха земните ми зарения и към небето бързам със жажда при Господа аз вечно да бъда. Сега се свърши, това е краят. Сбогом, земен свят!“
Вилхелм прочете бавно всичките шест строфи на тази заупокойна песен. Старият не се помръдваше. Когато свърши с четенето, Хайлман почака още известно време, после се наведе над кръстника си и се заслуша.
— Спи! — прошепна. — Дишането му е спокойно и едва се долавя. Най-сетне се нахрани сито и сега продължително ще спи.
Сложи сборника обратно в кутията. Като съгледа двата гулдена, се сети пак за часовника.
„Какво да правя? — запита се той. — Да го оставя ли пак тук, или да го взема? Ако не го взема, кръстникът ще се разсърди. А пък и мога да го продам и да му донеса после парите. Да, все пак ще го взема!“
Измъкна се тихо и слезе по стълбите. Тъкмо се канеше да се прокрадне по коридора, вратата на стаята се отвори и излезе Анна. Тя го видя и дръпна уплашено вратата след себе си.
— За Бога? — прошепна. — Пак ли си тук?
— Изобщо не съм си тръгвал — отговори той. — Искях да си вървя, но се сетих за бедния кръстник. Върнах се и се качих при него.
— При кръстника? — попита Анна страховито. — Тихо, тихо! Мъжът ми седи вътре! И какво пък имаше да търсиш там горе?
При тези думи Вилхелм се ядоса. Отговори:

— Щеше да е по-добре, ако и вие търсехте нещо от време на време горе. Старият е съвсем прегладнял и прогнил!

Лицето ѝ почервения, очите ѝ заблестяха и тя го наруга:

— Как ти скимна? Един пандизчия за мен не е човекът, който може да ни съветва! Махай се, да не извикам мъжа си!

Тя се прибра бързо в стаята, а той си тръгна със свито сърце. Спомни си прекрасните часове, които някога беше прекарал с Анна, нейните обещания и ласки. Но какво го топлеха сега спомените? Отърси се от тези мисли и продължи пътя си.

Всички негови усилия и молби за търсене на работа останаха напразни. Никой не искаше да приеме един бивш затворник, който на това отгоре се намираше под полицейски надзор.

Уморен и сломен, той потърси странноприемница, за да си отпочине на някой мизерен сламеник.

* * *

Книговезецът Курт Хайдер вечеряше с жена си. Много не разговаряха, в замяна на което той се стараеше да тъпче в устата си колкото може по-големи мръвки. Хайдер беше широкоплещест мъж с черна коса и вечно недоволна физиономия. Личеше си, че лесно може да изпадне в гняв. По едно време се обърна към жена си.

— Беше ли горе при дъртия? — попита.

— Не — отвърна Анна едносрично.

— Той не те ли повика?

— Нищо не съм чула — промърмори тя. Курт Хайдер удари с юмрук по масата.

— На всичкото отгоре и тоя кръст с дъртака! Защо не вземе да патладяса най-последно? Като някое пеленаче трябва да го хрантутиш! Занеси му една паница супа, Анна!

Жена му поклати глава.

— На оня пиргиш? Горе не можеш ме накара да се кача! И да ти го храня? Какво ме е грижа за него? Качи се ти!

Той се ядоса, но ругатните нищо не му помогнаха. Запаля фенера, взе малкото гърне, в което бяха останали няколко лъжици супа, и пое по двете стълбища нагоре. На тавана владееше дълбока тишина.

— Татко! — повика той.

Никакъв звук не се долови.

— Татко!

Остана тихо. Той приближи и освети лежащия в лицето. То показваше спокойна, почти детска усмивка, която му въздейства смразяващо.

— Проклетие! — изруга Курт Хайдер полугласно. — Да не е умрял?

Остави гърнето и хвана ръката на баща си.

— Наистина! Мъртъв, съвсем мъртъв! Трябва веднага да повикам Анна!

Без особено душевно вълнение се изправи с фенера наоколо. Очите му се спряха на кутията за пури.

— Ето, това е цялото наследство! Песнопойката и старият износен часовник. Трябва да го... По дяволите! Беше извадил сборника и гледаше удивено кутията.

— Два гулдена! Значи дъртият лицемер все пак е имал пари! Веднага ще ги прибера. Не е необходимо Анна да знае за това. Двата гулдена ще ми дойдат екстра за вечерта на скат и бира! Взех парите и продължи да търси.

— Но часовникът го няма! Къде се е дянал? Трябва да питам Анна. Може би тя знае.

Слезе. Жена му забеляза, че не е донесъл гърнето.

— Горе ли заряза съда? — попита.

— Там остана. Той няма нужда от супа, защото никога вече няма да яде.

— Какво? — удиви се тя. — Тръшнал ли се е най-сетне?

— Да. Трябва да е заспал съвсем спокойно.

— Слава Богу! — провикна се Анна.

— Да, слава Богу! — пригласи безсърдечният син. — Сега аз съм господар в къщата! Но... не ти ли е казал нещо за стария часовник?

— Той е в кутията за пури при оня псалтир.

— Вече не е там.

— Старият не може да го е скрил толкова потайно, та той едва можеше да се помръдва.

— Ела да го потърсим!

Идеята никак не се хареса на жената.

— Да го търсим? Да дойда горе? При трупа? И сега по тъмното? Хич не ми хрумва! Страх ме е! Курт се изсмя презрително.

— Глупости! Никой мъртвец не е способен да стори нещо! Освен това не можем да го оставим ей така да си лежи. Трябва да доложим за смъртта. Ще дойде дърводелецът да вземе мярка за ковчега, също жената, дето урежда мъртъвците, гробарят. Ако го намерят в тая кочина, ще плъзнат приказки, които могат да ни навредят. Ще трябва да махнем парцалите, на които лежи, и да сложим по-хубави постелки и завивки. Няма как, налага се.

— Хм! — обади се жената замислено. — Имаш право.

Качиха се горе и колкото и да я беше гнус жената, свалиха трупа от кревата, за да стъкмят по-добра постеля. После мъртвият бе сложен отново на мястото си. Когато приключиха с това, мъжът започна да търси отново часовника.

— Странна работа! — каза той. — Знам със сигурност, че вчера си беше още тук. Но стой! Може някой да е идвал тук. Възможно е някой безделник да се е вмъкнал. Има разни просяци и амбулантни търговци, които се... ей, какво има?

Беше надала приглушен възклик.

— Може би знам кой е нехранимайкото? — промърмори изплашено.

— Тъй ли? И кой пък?

— Вилхелм Хайлман.

Курт поклати глава.

— Хайлман? Глупости! Та нали той кисне в дранголника!

— Не, пуснат е и днес беше тук!

— Какво-о? — Курт Хайдер сви юмруци и се вторачи вбесено в жена си. — И ти не си ми казала нищо? Жено, твоят бивш ухажор те посещава тайно, така ли? Ще ти потроша всичките кокали! Веднага признавай какво е искал!

— Ей, ей, само не бъди толкова груб! Ако ще ме свързваш с някакъв си пандизчия, значи зле ме познаваш!

— Ама той все пак е бил тук! — извика Курт. — Че какво пък може да е дирил?

— Днес го освободили и искал да отиде при стария, нали му беше кръстник. Мислеше, че той още държи работилницата и може да му даде работа. Поне така ми каза.

Курт я погледна ревниво, после кимна:

— Я не ми разправяй приказки! При теб е искал да дойде той, при теб и при никой друг! Но аз ще му видя сметката, а на теб ще кажа едно: ако още веднъж го пуснеш тук, ще...

Заслепен от ярост и ревност, той я сграбчи и таза здраво я разтърси, че цялата затрепери. Вярно, такива пристъпи на бяс при него не бяха нещо рядко. Анна по-рано ги беше смятала за пламенни доказателства на неговата любов, но скоро промени мнението си. След като винаги внимателният и вежлив Хайлман бе изобличен като обикновен крадец, тя охотно поддаде на „страхотните“ ухажвания на Курт Хайдер, но днес знаеше, че се е събрала с един напълно неконтролируем мъж.

— Успокой се! — извика тя. — Все още ли имаш твоя смехотворен страх от Вилхелм?

Курт я отблъсна и закричи възбудено напред-назад. Най-после спря.

— Е, добре, щом неговото идване тук е било толкова безобидно и случайно, както казваш, защо тогава го премълча пред мен?

Анна се захили злостно.

— Не си беше въщи. Когато после си дойде, беше в толкова лошо настроение, че предпочетох да изчакам до утре. Аз веднага го отпратих и той уж си тръгна. По-късно го срещнах пак в коридора. Запитах го какво търси тук. Той каза, че бил горе при стария, и веднага стана груб. Били сме оставили кръстника му да гние и гладува, трябвало повече да се грижим за него — ей такива ги наприказва!

Хайдер стисна юмруци.

— Тоя нагъл тип! Ще има да се кае за това! И тъй, той е бил горе и скришом е искал да се измъкне. А часовникът го няма! Ако и това не е от ясно по-ясно! Веднага отивам в полицията! Били сме оставили татко да изгние и умре от глад, а? Ще бъде наказан за тия приказки!

Тя не възрази, а и нямаше да има никаква полза.

* * *

Вилхелм Хайлман седеше в странноприемницата. Беше си поръчал за няколко кройцера картофи и една херинга и тъкмо консумираше скромната си вечеря, когато влязоха двама жандарми. Те се огледаха в салона, който беше пълен с калфи и чираци, забелязаха Хайлман и се запътиха към него.

— Днес не се ли видяхме вече? — запита единият.

— Може би — отговори той учтиво, но равнодушно. — Сигурно сте ме разпознали.

Мислеше, че се касае за обичайна проверка, дали действително се намира в странноприемницата. Нали стоеше под техен надзор.

— Вие сте книговезецът Хайлман и възнамерявате днес да спите тук?

— Да.

— Къде са вещите, багажът ви?

— Нямам багаж. Всичко, което ми принадлежи, нося в джобовете си.

— Да видим тогава какво притежавате!

Такова нещо той не беше очаквал.

— Но, майне херен — попита учудено, — нима правата ви стигат толкова далеч? Да не би да си мислите, че като съм освободен днес, веднага ще започна да крада?

Другият жандарм изглежда строго Хайлман.

— Ще видим какво си мислим и какво не. Изпразнете си джобовете!

Той съзна, че трябва да се подчини. Около масата се образува кръг зяпачи. Това така го озлоби, че от яд му идеше да заплаче. Въпреки това каза със спокоен тон:

— Ще направя каквото заповядате, но по-късно ще се осведомя дали не сте отишли твърде далеч. Ето!

Извади от джобовете малкото предмети, които носеше, и ги сложи на масата. Сред тях беше и часовникът на кръстника. Жандармите си размениха един поглед и после единият каза:

— Достатъчно! Приберете си нещата!

Хайлман го стори и попита малко подигравателно:

— Е, мога ли да продължа сега с храненето?

— Не, сега ще тръгнете с нас, хер Хайлман! Вие сте арестуван.

Младият книговезец пребледня като мъртвец.

— Вие ме арестувате? Боже мой! Не мога да проумея защо! Не знам да съм извършил някое наказуемо деяние. Да не би това да е свързано с обстоятелството, че се намирам под полицейски надзор?

— Не. Срещу вас има донесение.

— За какво?

— Ще научите по-късно.

— Е, добре, това ме успокоява. Аз не съм извършил нищо нередно и спокойно мога да тръгна с вас. Да вървим, майне херен! Убеден съм, че има някакво недоразумение.

Те го взеха помежду си и го поведоха. Когато излязоха на улицата, насреща им се зададе един вече не млад мъж, който учудено спря и ги огледа внимателно. В полицейското управление Хайлман бе отведен в същата стая, в която сутринта бе разговарял с комисаря Андерс.

Последният беше още тук, макар работното му време да беше свършило. Хайлман поздрави вежливо. Комисарят не му обърна внимание, а запита късо жандармите:

— Намерихте ли го?

— Да!

Даде им знак и те напуснаха стаята. Сега се обърна към книговезеца. Огледа го с мрачен поглед, поклати глава и каза:

— Странни хора има по тази земя! Можеш да изгубиш всяка вяра в човечеството! Колко време мина, откак ми обещахте, че ще бъда доволен от вас?

— Беше сутринта, хер комисар.

— Сутринта, да! А сега? Сигурно мислите, че съм доволен от вас?

Хайлман стана пурпурночервен.

— Защо трябва да сте недоволен от мен, хер комисар? — попита безпомощно.

— Защо ли? — повтори ядосано комисарят. — Ей сега ще разберете! Изпразнете си джобовете!

Хайлман се подчини. Комисарят разгледа предметите и позвъни. При този сигнал влезе едно лице, което Хайлман не беше очаквал да види — неговият най-злостен враг Курт Хайдер.

— Приближете! — каза му комисарят. — Вижте часовника! Вашият ли е?

Книговезецът огледа часовника и отговори:

— Да, това е той.

— Вие лично видяхте ли този човек във вашата къща?

— Не. Жена ми два пъти е разговаряла с него. Той здравата се е изплашил, когато го е спипала при измъкването му.

— Хубаво! Сега вие, Хайлман! На кого принадлежи този часовник?

— Мой е!

Комисарят се усмихна саркастично.

— И как пък стана ваше притежание?

— Купих го от моя кръстник, бащата на този мъж.

— Колко платихте за него? — попита комисарят.

— Два гулдена.

— Ако мислите, че ще се хвана на тези небивалици, то много се лъжете! — ядоса се комисарят.

— Настоятелно умолявам хер комисаря да ми позволи да разкажа как са се развили нещата — каза Хайлман сериозно.

— Добре, разказвайте!

Хайлман разправи днешната си преживелица. Не пропусна да спомене и присъдата си, за да може комисарят по-добре да прецени днешната случка. Служителят го слушаше внимателно и когато свърши, каза:

— Звучи така, че човек се изкушава да повярва.

— Моят кръстник може да ми свидетелства!

— Той междувременно е починал.

Хайлман се смрази, после захлупи ръце в длани и промълви:

— Кръстникът починал! О, Боже!

Комисарят започна да изпитва съчувствие към него. Той каза:

— Овладейте се, хер Хайлман. Истината ще излезе на бял свят. Значи сте платили часовника?

— Да. Трябва да са намерили двата гулдена в една кутия за пури!

Комисарят Андерс се обърна отново към Курт Хайдер:

— Така ли е, хер Хайдер? Намерихте ли парите?

— В кутията нямаше и кройцер — отвърна Хайдер твърдо.

— Обмислете много добре какво казвате! Вашите показания са от особено значение — каза комисарят.

— Мога да потвърдя с клетва това, което казах! — заяви упорито Хайдер.

Комисарят сви рамене и продължи:

— Разказаното от Хайлман изключително много ви компрометира. Оставили сте баща си да гладува?

— Това е най-голямата лъжа, която може да има.

— Лежал е в полуизгнило легло?

Хайдер стана тъмночервен и протестира:

— Ще помоля леглото да бъде прегледано!

— Аз действително ще го направя. Ще нареда също да разпитат хлебаря, месаря и бакалина дали Хайлман е бил при тях.

— Те ще потвърдят моите показания! — каза той.

— Може и така да стане. Но, от друга страна, е възможно да сте закупили хранителните продукти за самия себе си. Вашият кръстник, когото единствено посочвате за своя защита, е мъртъв. Другите показания говорят против вас. Трябва да ви задържа и да предам случая на съдия следователя!

— Боже Господи! — извика Хайлман уплашено. — Но аз съм невинен!

— Това ще установи следствието. Но трябва да ви обърна внимание, че часовникът почти няма стойност, така че не може да ви бъде наложено кой знае колко голямо наказание. Но в случай че бъдете обявен за виновен, ще бъде добавено допълнително наказание, тъй като сте извършили повторно престъпление, а това означава най-малко една година!

— Хер комисар, мога само да уверя, че и този път съм невинен! — изкрещя Хайлман — Ако бъда отново осъден, значи изобщо не може да има справедлив съдия. Не знам какво да мисля. Аз постъпих със стария си кръстник като състрадателен човек. Ако затова ми бъде заплатено с

повторен затвор... е-ех, по-добре да си мълча. Колкото по-нещастен съм аз, толкова по-голяма е радостта на този, комуто дължа всичко това.

Служителят каза спокойно:

— Ако действително сте невинен, погрешно е да се отчайвате. Ще ви бъде дадена възможност да се защитите. А сега ще наредя да ви отвеждат. Надявам се, спокойно ще се примирите със съдбата си, вместо със съпротива още да я влошите!

Комисарят позвъни и Хайлман беше отведен в една килия на полицейския арест. Не беше се порадавал и един пълен ден на върнатата свобода.

3. Глава

Помощник в беда

Когато Вилхелм Хайлман беше отведен под полицейски конвой, на улицата ги бе срещнал един господин. Той дълго гледа замислено след бившия книговецки калфа и накрая последва групата. Изглежда, проявяваше особен интерес към това, което ставаше в полицейското управление, защото застана в един ъгъл, откъдето добре можеше да наблюдава входа. Търпението му беше подложено на голямо изпитание. Най-сетне портата се отвори и излезе един мъж, който в никой случай не правеше приятно впечатление. Грубото му лице изразяваше злорадство и триумф.

Мъжът не се озърна нито надясно, нито наляво, а пое по пътя си, без да забележи стаения в чупката на зида наблюдател. Така се започна странно преследване, защото наблюдателят незабелязано се впусна по следите на другия — през няколко улици и малки площади до предградието, където мъжът изчезна зад вратата на един магазин. Преследвачът премина бавно край дюкяна и прочете табелата на вратата: „Томас Хайдер, книговец“.

След няколко метра господинът спря, поклати някак недоволен глава и тръгна по другата страна на улицата, за да измине същия път в обратна посока. При полицейското управление размисли няколко мига и пристъпи после стегнато към портата, която при позвъняването му се отвори.

Комисарят тъкмо се канеше да напусне кабинета, когато влезе един полицаи.

— Прощавайте, хер комисар — каза той, — тук има един непознат, който желае непременно да говори с вас.

Комисарят смръщи чело.

— Сега, след приключване на службата?

Полицаят поклати леко глава.

— Било много наложително — отвърна. — Човекът ми даде като легитимация тази визитка.

И подаде на комисаря малка картичка, на която бе изписано с готически шрифт името: „Франц Арнд, детектив.“ Комисарят й хвърли бегъл, недоволен поглед, но като прочете името Арнд, по сухата му фигура мина трепет.

— Арнд? — попита поривисто. — Веднага го пуснете да влезе!

Жандармът се подчини и няколко мига по-късно влезе тайнственият мъж, който току-що бе проследил книговеца Курт Хайдер до жилището му. Комисарят побърза към него и му разтърси ръката.

— Хер Арнд! Каква радост! Не съм ви виждал от историята, при която заловихте навремето страховития Горски призрак. Означава ли това, че сте напуснали полицейската служба?

Погледна въпросително към Арнд. Този се поколеба за миг, но бързо се овладя и каза:

— Да, аз купих мината от барон фон Вилдшайн край Хоентал, за да се погрижа за миньорите от моя роден край. По-късно... по-късно обаче отново се върнах в тайната полиция. Понастоящем съм по следите на една голяма афера.

Комисарят погледна невярващо Арнд. Много му се искаше да го поразпита за частния живот, но чувството му за деликатност му подсказа, че е по-добре да не притиска тайния полицаи да разказва неща, които, изглежда, са му неприятни. Арнд му беше личен познат, ала това познанство не беше толкова тясно, че комисарят Андерс да може да си позволи прекалено лични въпроси. Арнд беше мъж в четирийсетте, с енергични черти на лицето и подкупващ характер. Изглеждаше по-млад, отколкото бе в действителност. Но не само в полицейските

кръгове минаваше за самотник и особняк. Ето защо Андерс се отказа от по-нататъшни въпроси в тази насока, предложи място на Арнд до бюрото си и продължи разговора:

— Голяма афера? Тук, при нас? Много хубаво, хер Арнд, но откакто се запознахме преди няколко години, когато бяхте по петите на Горския призрак, в службата ми не се е случило нищо романтично. Големи престъпления така и не се вършат на моя територия. Няколко кражби, сбивания, едно влизане с взлом... май няма какво повече да добавя.

Арнд се усмихна.

— Може би си представяте живота на един таен полицаи твърде драматично — отвърна той. — Така, разбира се, невинаги стоят нещата, макар сега да се занимавам с един доста заплетен случай. Касае се за търговия с... хора или, по-точно казано, с момичета!

Комисарят тихо подсвирна.

— Търговия с момичета тук, в столицата? По дяволите! Това би било...

Арнд кимна енергично.

— Действително имам подозрение, че търговци на момичета се отдават в столицата на своя мръсен занаят. От известно време насам все по-често се съобщава за изчезването на млади момичета, които са работели като камериерки или икономки. Най-често се касае за млади, неопитни момичета от провинцията, на които сериозен, възрастен господин подхвърля като примамка чудесното обещание, че ще работят като икономки в дамски пансион. Този пансион се намира в Роленбург и се ръководи от някоя си „фройлайн Мелита“ — една тъмна особа, която твърди, че нейните възпитанички били млади артистки. Че са млади, млади са, но изкуството — лицето на детектива прие ироничен израз — май е доста отдалечено от тях. При тази Мелита от време на време се отбиват млади офицери, които искат да прекарат една приятна вечер на чаша вино в малка компания. Всичко това като че ли не е противозаконно, само дето сред дамите има такива, които не са отишли съвсем доброволно при Мелита...

— ... и нещата вече изглеждат различно — довърши комисарят раздражено. — Напълно разбирам какво целите! Не може ли това прекрасно гнезденце просто да се ликвидира?

Арнд вдигна рамене.

— Доказателства, драги ми комисарю, нуждаем се от доказателства — отвърна. — Докато не сме в състояние да представим нещо уличаващо срещу Мелита, нейната къща си остава един порядъчен девически пансион, а тя — почтена жена. Така стоят нещата! Но ако наистина намерим при нея някое от момичетата, примамени в Роленбург, край на играта й. Във вилата й не можем да проникнем — това би означавало нарушение неприкосновеността на дома. Ето защо сметнах, че ще е най-добре да се захванем с примамките в столицата — „достопочтените“ господа с мръсни занаяти. И аз не познавам друг, който да е наблюдавал по-добре от вас съмнителните субекти на столичния град.

— Благодаря за честта — ухили се комисарят. — Наистина си знаем хората, това е вярно. Истинските мошеници, както знаете, си остават най-често неприкосновени и се скитат свободно наоколо.

Арнд кимна и прибави:

— Подозираме един мъж, който по всяка вероятност живее в столицата и е разговарял с няколко от изчезналите момичета. Представа се за заможен мъж под името Уланд. Познавате ли го?

Комисарят поклати глава.

— Не, името нищо не ми говори. А пък и имената сега могат да се променят. Знаете ли нещо повече за неговия начин на живот, привычки, обкръжение?

— Ни най-малкото — призна Арнд, — освен че е бил виждан в различни винарни на столицата, напоследък при Винкелман.

— При Винкелман? — Комисарят повдигна вежди. — Та там се отбива целият ни хайлайф! Там често ще срещнете прокурори, съдебни съветници, хер областен началник на полицията. Негово превъзходителство министъра на вътрешните работи. Не ми се вярва един търговец на момичета да избере за ловно поле подобен локал.

— Защо не? — попита Арнд живо. — Точно там няма да бие на очи. Но как да се доберем до следите на тоя Уланд?

Комисарят направи безпомощна физиономия.

— Драги хер Арнд — рече той след продължителна пауза, — тук наистина не мога да ви помогна. Признавам го неохотно, но ежедневните дреболии ни ангажират в такава степен,

каквато един външен човек едва ли би могъл правилно да прецени. Днес например се кося с един объркан случай. Един млад човек е освободен от затвора след две години присъда за кражба и идва насам. Намира се под полицейски надзор, но ми прави толкова добро впечатление, че решавам да се отнасям възможно най-меко с него. И какво става? Не минава и ден и срещу него е направено донесение, че е откраднал часовник от къщата на стария си кръстник. Нарещам да го арестуват, а той се кълне в мило и драго — бил невинен. Неговият кръстник му бил продал часовника, уверява тържествено. За жалост кръстникът междувременно е починал и вече не може да свидетелства. Ей такива ми ти работи! Бих се заклеял, че младият човек е порядъчен момък, но уликите говорят против него.

Арнд беше следил комисаря с нарастващ интерес. Накрая каза:

— Извинете, хер комисар, не е ли това младият мъж, който преди три четвърти час беше доведен в управлението от двама жандарми?

Комисарят го погледна слисано.

— Откъде знаете? Мътните го взели, та вие имате очи навсякъде! Сега да не кажете още, че вече сте предприели разследвания пред портата ни?

Арнд се усмихна.

— Разследвания не, но имам добри очи. Преди около половин час един друг мъж напусна страдата — широкоплещест, чернокос и с израз на лицето, който може да мине за олицетворение на самото злорадство. Кой беше той?

— Книговезецът Хайдер, синът на стария кръстник и главният свидетел на обвинението — осведоми комисарят. — Щом толкова се интересувате, ще ви разкажа предисторията на случая, разбира се, така, както ми я представи Вилхелм Хайлман. Разказът продължи доста време. Когато свърши, комисарят се облегна назад в очакване коментара на Арнд. По време на разказването този бе станал замислен. Сега се произнесе предпазливо:

— Каква странна история! Човек почти се изкушава да повярва на този Хайлман.

— Да, почти — изрази съгласие комисарят. — И все пак положението на Хайлман е практически без изгледи за успех. Ако хлебарят, месарят и бакалинът потвърдят неговите показания, това още не означава, че хлябът, саламът и ракията са били предназначени за кръстника. А Хайдер отричат да са оставили стария да мизерства и ще се пазят да ни поднесат действителността под носа. Те определено са сменили постелята, преди да е отишла жената да подреди мъртвеца. Не, не, Хайлман няма добри карти. Поне двата гулдена да се бяха намерили!

— Може би Хайдер ги е отмъкнал — подхвърли Арнд. — Цялата тази история ми се струва доста съмнителна. Хайлман твърди, че Хайдер е съумял да насочи подозрението към неговата личност, като е сложил парите в сандъка. Но защо е била открадната златната чаша? Крадецът не е можел просто ей така да я продаде, тъй като нейното описание е било публикувано във всички вестници. А ако Хайдер е целял само да вкара съперника си в затвора, защо не е подхвърлил и съда на Хайлман?

Комисарят погледна Арнд замислено.

— Междувременно са минали две години. Може би Хайдер, ако историята на Хайлман е вярна, е възнамерявал да изчака известно време, докато може да осребри чашата? Днес едва ли вече някой ще си спомни точното описание на тази ценна вещ, а за полицията случаят отдавна е изяснен.

Арнд кимна.

— Може би имате право. Както и да е, историята на Хайлман ми се струва правдоподобна. Знаете ли, случайно станах свидетел как вашите хора отведоха Хайлман от странноприемницата. Следвайки някакъв вътрешен глас, дойдох дотук с чувството, че трябва да помогна на един невинен в крайна беда.

Комисарят сви рамене.

— Каква полза от всичко това? — отвърна. — Онова, което ни липсва, са доказателствата. Без доказателства не можем нищо да направим.

— Доказателствата ще ги намеря аз! — извика Арнд. — Хер комисар, що за птица е тоя Хайдер? Познавате ли го по-отблизо?

Комисарят поклати глава.

— „Познавам“ е силно казано — отговори. — Минава за избухлив и непредсказуем, обича да пие повече, отколкото може да носи. Но вие какво смятате да правите? Да не би на своя глава да се намесите в разследването?

— Няма да ви преча — успокои го Арнд. — Ще ми поразвържете ли малко ръцете?

— Доколкото нещата си остават между нас — да — каза комисарят учудено. — А търговецът на момичета?

— Няма да ни избяга! — произнесе уверено Арнд. — Моите хора са по петите му. Мога ли да поговоря сега с Хайлман?

Комисарят се съгласи.

— Той се намира в полицейския арест и утре ще бъде отведен в следствения затвор. Най-добре е да отидем веднага при него, преди пазачът да е угасил светлината.

С тези думи посегна към шапката, бастуна и палтото и тръгна напред. Минаха по един дълъг коридор, докато стигнаха крилото с килиите. Комисарят отвори една от тях със своя ключ и Арнд влезе. Служителят дискретно се оттегли. След половин час Арнд напусна в оживен разговор с комисаря Андерс полицейското управление и се сбогува с отзивчивия служител. Беше още същата вечер. Един небиещо на очи, просто облечен човек се разхождаше за кой ли път вече с бавна и спокойна походка по улицата, на която се намираше къщата на книговеца Хайдер. Когато минаваше покрай дюкяна, вратата се отвори и Курт Хайдер излезе. Без да се оглежда, тръгна забързано по тротоара. Другият мъж спря за миг и погледна след него.

— Най-послед! — промърмори. — Продължи цяла вечност!

Без колебание последва книговеца и не след дълго го видя да изчезва в една пивница.

Преследвачът не се замисли много и също влезе. В общия салон двама мъже седяха на една ъглова маса, иначе кръчмата беше умерено пълна. Курт Хайдер бе посрещнат с шумно „Хей!“ и крепки упреци.

— Е, ама, Курт, чакаме те вече цял час! Първо уреждаш скат посред седмицата, пък после идваш едвам сега! — извика ядосано единият.

— Хайде, стига — ухили се Курт с пренебрежителен жест — Сега съм тук, така че да почваме!

Но едно ще ви кажа, днес няма да играем по на няколко кройцера! Днес аз отивам на голямо! Скоро играта беше в пълен ход и тримата участници в ската изобщо не забелязаха в усърдието си, че срещу тях се е настанил един друг посетител и ги наблюдава внимателно. Курт Хайдер беше в най-добро настроение. Триумфът му над омразния съперник го правеше лекомислен. Изливаше бира подир бира в гърлото си. В началото имаше добра карта и стана непредпазлив. Рисуваше повече от необходимото и скоро гулдените тръгнаха един след друг в джобовете на неговите съиграчи. Вместо сега да внимава, той опитваше да си върне късмета и с неблагоприятни карти. Така играта следваше своя ход. Кръвта нахлу в главата на Хайдер. Той тресна с юмрук по масата и заяви, че ще спечели, та ако ще това да му коства къщата и двора. Часовникът удари десет и сега късметът, изглежда, съвсем заряза Курт Хайдер. Наличната му сума не само беше отдавна свършила, но беше направил вече и значителни дългове при своите съиграчи. От тези съображения те искаха да престанат и обявиха последни раздавания, ала Курт бе изцяло излязъл от самообладание. Той обвини съиграчите си в алчност за печалба и страхливост и ето как играта продължи сред грозни проклетия и препирни.

Към полунощ нещата стояха зле за Хайдер.

— Сега стига толкоз! — извика един от играчите. — Днес нямаш добър ден, Курт! Как стои работата с плащането? Кога ще ми издължиш мангизите и от последния път?

— Да — обади се и другият, — а на мен си дължник от няколко седмици с повече от петдесет гулдена! Кога ще ми платиш най-сетне? Аз мислех, че приятелството ни се гради на честни начала, ама ти май го тълкуваш само в своя полза! Защо играеш толкова непредпазливо и се отдаваш на скъпи увлечения? Кон се канеше да си купуваш, а сега? Я си плати по-напред дълговете!

— Искаме да си видим най-послед парите! — викна първият. — Кога ще ни платиш?

Курт Хайдер не знаеше какво да каже. Омаята от играта беше отлетяла, дойде изтрезняването и сега той се питаше откъде да вземе изгубената сума. Двайсет гулдена беше проиграл днес.

Човек не по всяко време разполага с такава сума в касата си, особено ако наред с всичко останало има и няколко „хобита“, които му костват много пари. И на това отгоре смъртен случай в къщата! Вярно, в последно време Курт бе проявявал голямо скъперничество спрямо баща си, но сега, когато се налагаше да го изпроводи до гроба, не можеше да се цигани. И как

щеше да плати другите дългове? Двата гулдена, които беше взел от кутията за пури на баща си, бяха безвъзвратно заминали, а пък и какво ли означаваха два гулдена в сравнение със сумата, която дължеше на „другарите“? Внезапно го споходи една отчаяна мисъл. Бързо каза:

— Защо се вълнувате толкова? Ще ви платя, но не днес. Баща ми почина и трябва да бъде прилично погребан. А после ще продам една ценна наследствена вещ и ще ви дам парите в брой. Вярно, тя е малко поостаряла, но ако се преработи...

— Прави каквото щеш — изръмжа единият любител на ската, — само набави час по-скоро кинтите! А сега лека нощ!

Взе си шапката от куката и се отдалечи. Другият мъж също натякна нещо подобно за комарджийския дълг и накрая си тръгна. Сега Курт остана сам със съдържателя в салона. Сам? Не, на съседната маса седеше един непознат посетител и четеше вестник. Арнд, защото той беше непознатият, едва не подскочи от възбуда. Ценна наследствена вещ! Не може ли това да е търсената златна чаша, чиято кражба бе стоварена преди две години на Хайлман? И Хайдер искаше да я даде за преработка! Естествено, защото иначе би могла да бъде разпозната.

Неотложните дългове и пияното състояние очевидно бяха направили Хайдер непредпазлив.

Детективът непременно трябваше да използва благоприятния момент. Но на първо време се ограничи да се прикрива зад вестника си, изчаквайки по-нататъшните реакции на Хайдер.

Последният се бе отпуснал като дрипа на стола и гледаше втренчено пред себе си. Компанията на събратята му по скат не му бе позволявала да се опомни. Но сега беше сам със своите нерадостни мисли. Как да продаде безопасно чашата, без престъплението му да излезе наяве? Мисълта, че тя може да се превърне в наказание за кражбата, донесението и свидетелстването срещу съперника, го споходи, наистина, но той я отхвърли.

„От краденото прокопсия няма.“ Ба, това са поговорки за стари жени и суеверни мъже, не за него! А и защо му трябваше на Хайлман да му застава на пътя? Ако му беше оставил Анна, нямаше да иде в дранголника! Хайдер се ухили с грозна усмивка.

— Кръчмар, още една ракия!

Съдържателят поклати глава. Въпреки това донесе поръчката, тъй като познаваше мъжа като много спривав. Същевременно каза:

— Но това е последната за днес!

Хайдер изръмжа недоволено и изпразни чашата на един дъх. Погледът му случайно падна върху непознатия посетител срещу него. Това му вдъхна живец, отклони мислите му в друга насока.

— Ало, нова физиономия! — подвижна на непознатия с ведро подправен тон. — Отдавна ли седите тук? Арнд смъкна вестника и каза подчертано бавно:

— Сигурно има няколко часа.

— Значи сте били свидетел на моето ошушкване? Това да не би да ви достави удоволствие, а? Как му се щеше на Хайдер да захване кавга с непознатия, ала онзи отговори:

— Не знам нищо. Малко ли грижи си имам със себе си, та да се занимавам и с другите.

Пестеливият отговор на непознатия някак си хареса на Курт Хайдер, защото нали и самият той не се намираше в добро настроение. Той извика:

— Ей, ама че сте навъсен! Нашего брата след някоя и друга халба бира и няколко ракии не държи особено на точността на приказките. Или вие сте часовника, при когото всичко трябва да върви точно?

Една бърза мисъл се стрелна през главата на Арнд. Привидно ядосано каза:

— Какво ви влиза в работата? Златар съм.

— Да, де, на такъв и мязате — захили се Хайдер. — Има нещо по-особено във вас. При кой майстор? Или може би сам сте вече майстор в златарското изкуство?

Последните думи изговори с подигравателен тон. Арнд добре го забеляза, но отговори спокойно:

— При никой. От мен тук нямат нужда. В тоя град има прекалено много калфи-златари.

И повдигна рамене. Хайдер бързо хлътна в капана. Стана, отиде до масата на Арнд и седна свойски.

— Нали няма да ви преча, ако поседя малко при вас? — попита радушно. — Така се разговаря по-добре.

— Хм-м! Щом така мислите — гласеше киселият отговор.

— Защо толкова сърдито? Къде всъщност сте работили?

— Навсякъде и никъде — каза Арнд сухо. — Бях три години на гурбет в Белгия, Холандия и Франция.

Хайдер се ухили. Нещата се подреждаха великолепно! Щом непознатият мъж е бил все из чужбината, не можеше да знае нещо за старата кражба.

Бързо прибави:

— И какво мислите да правите сега?

— Ще продължа да търся работа — отговори другият начумерено.

Хайдер го тупна по рамото.

— Драги човече — каза дружелюбно, — аз може би имам нещо за вас!

— Тъй ли? Вие сте златар? — попита Арнд учудено.

— Не, аз подвързвам книги. Но наследих от покойния си баща една златна чаша, красива изработка. Сега обстоятелствата се стекоха така, че просто трябва да я продам. За съжаление тя е толкова старовремски изработена, че искат да я купят само при определени условия. Бихте ли могли да попришлайфате заврънкулките?

Арнд с нищо не се издаде. Значи предположението му все пак е било правилно. Действително Хайдер беше крадецът. Сега смяташе да промени чашата, за да не бъде разпозната. Искаше да отиде на съвсем сигурно. Ето защо се обърна към мнимия златарски калфа за помощ, а после сигурно щеше да го отпрати с някое мизерно възнаграждение. Изигравайки недоволство, Арнд отговори:

— Щом ви се налага да продадете парчето, от какво се каните тогава да ми платите?

— Я стига! Работата ще се уреди — каза Хайдер бързо. — Предлагат ми голяма сума, от която с удоволствие ще заделя нещо за вас.

Тайно в себе си се подсмихна. Лесно щеше да прати непознатия вагабонтин за зелен хайвер.

Арнд даде вид, че размисля. После произнесе колебливо:

— Ще трябва първо да видя чашата!

— Естествено — съгласи се Хайдер — Утре, още заранта, ме посетете вкъщи. Там ще ви покажа това хубаво парче.

Арнд поклати глава.

— Утре не ме устройва — заяви. — Кой знае къде ще спя тая нощ! Не, не, сега ще дойда с вас до жилището ви и там ще огледам чашата.

Това никак не хареса на Хайдер, но нямаше друг изход. Неохотно се съгласи, повика съдържателя, помоли го да му запише сумата, която дължеше тази вечер, и тръгна после с Арнд по самотните улици и преки към жилището си.

Тайният полицай се чувстваше обхванат от особено напрежение. Щеше ли да успее да разобличи книговезеца и да докаже невинността на Хайлман? Курт Хайдер в никой случай не биваше сега да заподозре нещо. Ето защо Арнд си мълчеше, докато стигнаха дюкяна на книговезеца. Хайдер извади ключ, отвори вратата и влезе предпазливо в къщата. После се обърна към Арнд и сложи пръст на устните.

— Влезте, но тихо! Жена ми вече спи. Почакайте, докато се върна!

Запали една свещ и се промъкна на пръсти във всекидневната. След известно време се върна с тежък предмет, който меко заблестя на слабата светлина на свещта. Предпазливо затвори с едната ръка вратата на всекидневната и се обърна после към госта:

— Ето я чашата. Разгледайте я, но, ще ви помоля, предпазливо!

Откакто знаеше, че златарският калфа може да му бъде полезен, той се държеше към него по-учтиво отколкото в кръчмата. Арнд взе в ръка „наследствената вещ“ и я огледа старателно. Това без съмнение беше ценен предмет, изработен вероятно преди около сто и петдесет години от добър майстор. Арнд размишляваше бързо. Как беше описал Хайлман чашата при разговора в полицейската килия? Украсена с различни орнаменти, цветя, плодове и алегорични фигури, сред които по средата особено изпъквала фигурата на титана Атлас със земното кълбо на гърба. Правилно! Тук Атлас ясно можеше да се различи. Не, нямаше никакво съмнение, той държеше в ръце изчезналия съд. Внимателно върна скъпоценната вещ на Хайдер.

— Е? — попита онзи напрегнато.

— Хм-м — провлече Арнд, — разкошна чаша, изящно цизелирана изработка от миналото столетие. Но от преработката ще изгуби стойността си!

— Все ми е тая — побърза да увери книговезецът. — Господинът, който желае да я закупи, настоява на преработката. Спираловидните елементи и фигурите трябва да изчезнат!

— Както кажете — сви рамене Арнд. — Аз ще отстраня архаичните орнаменти и ще придам на чашата модерна форма. Имам при себе си необходимите инструменти. Има ли наблизно някоя евтина страноприемница?

— Можете да пренощувате в „Червения лъв“, където се срещнахме тази вечер — предложи Хайдер. — Съдържателят винаги има една-две стаи за хора с отънели кесии. Ако побързате, може би ще го заварите още в общия салон. Той обикновено привежда в ред пивницата, преди да си легне.

— Добре — съгласи се Арнд. — Ще отида там. Ако утре ми донесете наследствената вещ, до няколко дни ще бъда готов.

Хайдер се поколеба.

— С това ще ви окажа голямо доверие — изговори бавно. — Какво ще стане, ако...

— Ако не ви върна чашата и офейкам, искате да кажете? — ухили му се в лицето Арнд. — Ще трябва да рискувате и да ми се доверите. Ще ви чакам утре сутринта от девет до десет в салона на кръчмата при страноприемницата. Ако дойдете, добре, не дойдете ли, сам си навреждате. Адио!

Отвори вратата и бързо се отдалечи, без да даде на слисания Хайдер възможност за отговор. Тоя зяпна удивено след него.

— Дързък тип! — изръмжа на себе си. — Ако не бях заставен да се обърна към него, щяха да го отнесат всички дяволи. Ама така...

Направих гримаса, заключи и зарези вратата и се отправи към кревата.

* * *

На следващото утро комисарят седеше още рано-рано на писалището си и пишеше доклад по вчерашния случай. Трябваше да нанесе на хартия странно вълнуващото го събитие, за да добие яснота. Ненадейно на вратата се почука. Комисарят намръщи ядосано чело.

— Влез! — извика със строг тон. Един възрастен жандарм се появи и поздрави почтително.

— Какво има? — попита комисарят. — Нали поисках половин час да не бъда смущаван!

— Простете, хер комисар — каза подчиненият с вежлив тон, — но вън стои някакъв чудат тип, облечен като бостанско плашило, който настоятелно иска да говори с вас и вдига врява за десетима!

Комисарят скочи вбесено.

— Вдига врява? Сега ще му го избия от главата!

Отвори със замах вратата и надникна в коридора. Беше празен. Комисарят тръгна по него и зави в края. В бързината едва не събори един мъж, който стоеше там и чакаше.

Държеше в ръка опърпана филцова шапка и беше облечен в някакво одеяние крѣпка до крѣпка.

От брадичката му висеше дълга, мръсна, почти изцяло побеляла чорлава брада. Като видя комисаря Андерс, направи дълбок поклон.

— Жонгльор Цвибел на вашите услуги, хер комисар!

Този едва не изрева грѣмка ругатня, но в последния момент се овладя.

— Цвибел? — изговори с труд. — Откъде изобщо ме познавате?

— О-о, хер комисарят ме познава много добре — каза странният непознат и отстрани с един замах брадата. Комисарят отскочи крачка назад.

— Хер Арнд! — възкликна той. — Човече, луд ли сте? Сметнах ви за някой вагабонтин!

— Маскарадът е част от моя занаят — засмя се с добро настроение Арнд. — В сегашната ми квартира при една стара вдовица имам провесени в гардероба дрехи и маски за някое и друго предрешаване. Впрочем аз ще се явявам тук като Цвибел, за да не стана прекалено познат на вашите господа. Инкогнитото стои на първо място в моята професия! Но да оставим това сега и да пристѣпим към по-важните неща! Къде няма да бъдем обезпокоявани?

— Да отидем в моята стая — предложи комисарят. — Там ще бъдем на спокойствие.

Сачисаният жандарм, който беше очаквал, че началникът му ще изхвърли жонгльора с висока дѣга през вратата, видя двамата да изчезват в кабинета. Там комисарят подхвана разговора:

— Тѣкмо размишлявах върху случая Хайдман. Колкото повече мисля, толкова по-вероятна ми се струва неговата невинност.

— А аз след изминалата нощ мога дори да докажа, че е невинен — заяви Арнд спокойно. — Спомняте ли си изчезналия почетен бокал?

— О, да — потвърди комисарят. — Според описанието на Хайлман — ценна работа с орнаменти и алегорични фигури от осемнайсети век. Тук — той вдигна връзка книжа — са преписките по наказателното дело с точното описание, както е било представено пред съда. — Толкова по-добре — рече Арнд. — Снощи аз държах този бокал в собствените си ръце. Комисарят скочи.

— За глупак ли се каните да ме вземате? — извика. — Преди две години за него беше претърсено всяко кътче в столицата, а вие сега претендирате да сте го видели!

Арнд се ухили.

— Детективът Случайност е мой ценен колега и често ми е помагал. Но спокойно... когато ви разкажа снощната история, ще ми дадете право.

И започна своя доклад. Комисарят слушаше напрегнато. Едва Арнд беше свършил, той сграбчи ръката му и я раздруса.

— Моите поздравления, хер Арнд — заговори развълнувано. — Благодарение на вашето откритие ще можем неопровержимо да докажем невинността на Хайлман. Ако аз бях прокурор навремето, нямаше току-така да повярвам на обвинението на очевидния съперник Хайдер. Вярно, почти всички тези истории говорят за бедност и любов, изключвайки случаите, в които са замесени професионални престъпници.

Ръката му описа кръгово движение към шкафовете в стаята, отрупани с папки съдебни дела.

— Имате право, хер комисар — съгласи се Арнд. — Но сега да побързаме. Вече е осем и половина, а след девет трябва да се срещна с Хайдер в „Червения лъв“.

Комисарят кимна замислено.

— Жалко, че нямаме повече време да се обадим и на прокурора — отбеляза той. — Но нещата не могат да се променят. Ако Хайдер не дойде в девет, ще разпоредя обиск на къщата му.

Хубостникът няма да се измъкне.

— Много добре, хер комисар! А сега да се преоблека.

Арнд показа изгърканата кожена чанта, която носеше в ръката си, и продължи:

— Тук има всичко, от което се нужда за следващото си предрешаване. Намира ли се тук някоя стая, където мога да се дегизирам?

— Разбира се — каза отзивчивият служител. — Последвайте ме!

И закричи пред Арнд. След няма и четвърт час калфата, който вчера бе седял в „Червения лъв“, напусна сградата на полицията и продължи пътя си в посока към предградието.

* * *

Часовникът в „Червения лъв“ удари точно девет часа, когато книговецът Хайдер влезе в салона на пивницата. Понастоящем в него се намираше само един-единствен посетител, а именно „златарският калфа“ Арнд. Той седеше на една ъглова маса и при влизането на Хайдер се надигна.

— Ето ви и вас — посрещна го той. — След не особено любезната ви забележка снощи, че бих могъл да задържа чашата за себе си, вече не мислех, че ще ме посетите.

— Да оставим това сега — отвърна Хайдер рязко — и да говорим за по-важни неща! Как стои работата с вашия хонорар?

Арнд повдигна вежди.

— Моят хонорар? Е, аз ще се придържам към точно установената цена.

Хайдер сбърчи чело и го погледна въпросително.

— Установена цена? Нима има такова нещо при златарите?

— Обикновено плащането е според уговорката или стойността на предмета, който подлежи на преработване — поясни Арнд. — Но във вашия случай аз ще се придържам строго към закона. Хайдер пребледня.

— Какво искате да кажете? — извика той.

— Е — отговори Арнд хладнокръвно, — вашият колега Хайлман е трябвало да прекара две години в затвора, така че при вашия по-особен случай смятам, че ще се отървете с три години.

— Как? Какво? — заекна Хайдер. — Страхувам се, че сте си изгубили разсъдък!

— Едва ли — отбеляза Арнд несмутимо. — Но ще си покаже. Хер комисар, влезте, моля!

При тези думи една странична врата се отвори и комисар Андре влезе в помещението.

— Вече се познаваме — обърна се той мрачно към Хайдер, — така че ще минем без излишни приказки. Покажете, моля, съдържанието на джобовете си!

— Хер комисар, нека обясня... — замънка книговецът.

— Без обяснения, само факти! — пресече го комисарят сурово. — Какъв е тоя предмет, дето го носите под палтото?

— Една наследствена вещ — заяви Хайдер с нотка на дързост.

— Наследствена вещ? — попита комисарят иронично. — Ами покажете я, де!

Нищо не помогна, книговезецът трябваше да покаже увитата чаша. Комисарят я разгледа обстойно, после каза:

— Това стига. Хер Хайдер, арестувам ви за кражба, извършена спрямо вашия баща, и за предумишлено фалшиво обвинение срещу бившия ви колега Вилхелм Хайлман.

Книговезецът съзна, че неговата игра свърши. Без съпротива се остави да го отведат притичалите жандарми.

* * *

Скоро след това Вилхелм Хайлман бе изведен от своята килия в следствия затвор.

— Елате с мен — нареди ключарят късо, но не враждебно. — Хер съдия-следователят ви очаква.

Хайлман тръгна след него с разтуптяно сърце. Какво щеше да му каже съдията? Положението изглеждаше безнадеждно, защото неговите врагове се бяха изказали против него, а доказателства за невинността му като че нямаше. Въпреки това в дъното на своята душа си казваше, че още не всичко е изгубено. Всички негови надежди се крепяха твърдо на Арнд. В стаята на съдия следователя го чакаха съдебният съветник Лайболд, комисарят Андерс и тайният полицай Арнд. Съдията се спусна към Хайлман и възкликна с развълнуван глас:

— Какво трябваше да преживеете!

Хайлман го погледна с неверие и изумление. Тогава комисарят пристъпи поривисто към него.

— Да, хер Хайлман, сега вашата пълна невинност е вече доказана. Хер Арнд откри, че Курт Хайдер е държал откраднатата почетна чаша. При разпит Хайдер осъзна, че отричането само ще влоши положението му, и призна всичко — кражбата навремето, лъжливите обвинения, нечовешките условия, при които баща му е бил принуден да прекара последните си седмици, и специално, че той е взел от кутията за пури двата гулдена, които сте дали за часовника. Жена му арестувахме като съучастница. За кражбата и фалшивите обвинения тя не знае нищо, наистина, но безчувствено е занемарила свекъра си. С това вашата пълна невинност е доказана. Хер Хайлман, вие сте свободен. Съдът ще определи едно подобаващо обезщетение за времето, прекарано от вас в затвора.

Хайлман се олюля. Трябваше за кратко да седне, щастието го беше омаломощило. После отиде при детектива, улови ръцете му и заговори:

— Хер Арнд, това го дължа на вас! Вие повярвахте в моята невинност, без вашата помощ отново щях да отида в затвора. Моят живот ви принадлежи, разполагайте с него както намерите за добре!

— Не, Хайлман — отвърна Арнд разчувстван, — с вашия живот аз не мога да разполагам. А пък и на мен ми помогна Божията ръка. Сега вие сте все още без работа, но с наша помощ това бързо ще се промени.

Скоро Хайлман получи по препоръка на Арнд работа при един майстор книговезец в Роленбург. Вярно, все още го болеше при мисълта за времето, прекарано в близкия замък, ала новото занимание му помагаше да преодолява тъжните мисли по миналото. Само един човек не можеше да забрави от този нерадостен период на своя живот — тайния полицай Арнд. Щеше ли да го види отново?

4. Глава

Търговци на хора

Ерих Уланд имаше вид на бонвиван, а и си беше такъв. Облечен по последна мода, той се размаиваше по една малка, тиха улица в столицата, при което изпълняваше с бастуна движения, сякаш се намираше в двубой с някой фехтовач. Същевременно свинските му очички постоянно се стрелкаха надясно и наляво и забелязваха всяка дреболия. Беше се насочил към една приятна новооткрита кръчмица, която в началото имаше малко посетители, но от няколко седмици беше много оживена. Клиентите бяха най-вече млади хора — ученици, студенти и също

преподаватели. Това си имаше своята особена причина и тя беше... новата сервитьорка. Момичето беше още много младо, може би деветнайсетгодишно, но притежаваше особена привлекателност. Лицето ѝ бе облъхнато от детска невинност, която би трябвало да респектира всеки, дори особено безскрупулен човек.

Локалът се състоеше от две стаи. В задната седеше един възрастен господин, който редовно се отбиваше тук. Беше познат на съдържателя и тъкмо беседваше с него относно новата сервитьорка. Клиентът хвалеше нейните внимателни и мили обноски, но прекъсна, защото тя тъкмо влезе в задната стая, за да се отмори с някакво плетиво. Съдържателят се сбогува с господина и напусна помещението.

Не мина много и влезе Ерих Уланд. Поздрави едва-едва, но с определена елегантност и си поръча малка чаша вино. Сервитьорката го обслужи и седна на една пейка. Заета с ръкоделието си, тя не забелязваше, че гостът внимателно я наблюдава в продължение на доста време. Накрая от дългото мълчание явно му доскуча. Прокашля се полугласно и попита мимоходом:

— Помните ли ме, фройлайн?

Внезапното заговаряне предизвика лека червенина по страните ѝ и тя отговори любезно, но тихо:

— Снощи бяхте тук, нали?

— Да. И идвам още рано-рано сутринта, защото вашето вино наистина е превъзходно.

— Това би трябвало да го чуе съдържателят — отвърна тя. — Ще се зарадва.

— О, да — отбеляза непознатият с особена нотка в гласа. — Откак вие сте тук, клиентите пристигат направо на потоци. Това, разбира се, не ме учудва при една толкова приятна... напитка като това бяло вино.

Всъщност искаше да каже „девойка“, но навреме се поправи. Сервитьорката не обърна внимание на забележката. Продължи да работи и беше съвсем очевидно, че смята разговора за приключен. Гостът обаче продължи след кратка пауза:

— Жалко само, че няма да мога да дойда пак. Аз не живея тук и за в бъдеще навярно рядко ще имам случай да идвам в столицата.

Тя не отговори. Отново минаха няколко минути. Той опита нова отправна точка за прекъснатия разговор. Очите му се спряха на старото пиано, сложено до стената. Попита:

— Свирите ли от време на време на това пиано, фройлайн?

Тя се изчерви леко и отговори:

— За съжаление никога не съм се учила.

— Така ли? — направи се на учуден господинът. — Жалко! Свиренето на пиано е включено в общото образование. Всяка млада дама трябва да го умее.

Момичето отвърна тихо:

— Родителите ми бяха твърде бедни, за да мога да си го позволя. Татко беше дърворезбар, но вече не може да упражнява занаята си. Дясната му ръка попадна под циркуляра и изгуби три пръста.

Клиентът додаде съчувствено:

— Олеле! Лоша работа! От сърце съжалявам за него. Сега вашата клета майчица трябва двойно да работи!

Сълзи бликнаха в очите на младата сервитьорка и тя отвърна, почти хлипайки:

— Вече нямам майка. Почина още преди години от треска. Лекарите го наричат гладен тифус.

Това означава, че храната ни е била еднообразна. Макар че винаги сме имали нещо за ядене, всички важни хранителни продукти ни липсваха. Ето защо трябваше да тръгна да печеля — за себе си, за татко и моите три по-малки сестри. Втората по големина сестра е на четиринайсет години. По Великден си дойде от училището и сега трябва вместо мен да се грижи за дома.

Непознатият излицемери жив интерес. Попита:

— А с какво се занимава вашият баща? От какво живее?

— Продава плодове — отговори тя. — Може да го прави въпреки инвалидната си ръка.

— При това положение сигурно давате почти цялата си заплата на семейството? — подхвърли между другото той.

Сервитьорката кимна. Беше ѝ трудно да каже на глас „Да“. Обичаше от сърце баща си и сестрите. Каквото правеше, правеше го с удоволствие. Да е бедна, не беше позор, но да говори открито за това, ѝ беше неприятно.

Отново възникна пауза. После любопитният гост подхвана пак:

— Как се казва баща ви?

— Вебер.

— А вие?

Момичето го погледна учудено.

— Магда — каза.

Гостът бе видимо запленил.

— Красиво име — отбеляза той. — И сега работите тук? Но сигурно малко печелите?

Разговорът би могъл всъщност да се нарече разпит, но Магда Вебер, изглежда, не го забелязваше.

— Три гулдена месечно с храна и квартира — каза тя тъжно.

— Наистина е малко — рече Уланд. — Как възнамерявате при това положение да подкрепяте бедния си баща, толкова повече че се нуждаете и от нещо за себе си?

— О, що се отнася до мен, аз не съм взискателна! — отвърна Магда живо. — Но от малко пари за бельо и някои други неща наистина се нуждаю. Може би ще си намеря друго, по-добро място. Съдържателят може да ме харесва, но веднага ще ме освободи, ако го помоля и се откажа от последната месечна заплата. Но какво ще ми помогне това? За хората съм още твърде млада, трябва тепърва още да се уча. Повече от три гулдена никъде няма да ми предложат.

Уланд кимна в знак на съгласие.

— Да, да, така е в столицата! — подметна той. — При нас плащат десет пъти повече.

Любопитството ѝ се пробуди. Вдигна рязко хубавата си главица и попита:

— При вас? Къде е това?

Другият сякаш не забеляза нейната живост. Продължи спокойно:

— В Роленбург. Да, там хората умеят да живеят! Не експлоатират прислугата както тук.

Момиче, което добре си върши работата, в неделя е свободно, получава високо възнаграждение и щедър подарък за Коледа.

— Каква е заплата там? — попита Магда. Посетителят си придаде тайнствен вид.

— Хм! — провлече той. — Това зависи от мястото, което момичето заема — прислужница, домашна помощница, камериерка, продавачка или сервитьорка. Вие какво предпочитате?

— Сервитьорка не ми се иска пак да ставам. Но като домашна помощница с удоволствие бих работила при някоя дама.

Уланд погледна Магда с добре изиграно удивление.

— Наистина ли? Излиза, сякаш самата съдба ме е изпратила насам. Аз знам именно едно добро, много добро място при една моя сродница в Роленбург. Знаете ли, тя е художничка, при това известна. При нея живеят на пансион известен брой млади дами, които искат да усвоят изобразителното изкуство. За тези дами тя се нуждае от камериерка. Прислужница и домашна помощница вече си има. Камериерката впрочем трябва да се грижи за по-фината и лека работа. Заплата е доста висока, а че тези дами на изкуството дават добър бакшиш, не е трудно да си представите!

Неопитното момиче стана от мястото си, очите му блесяха от радост. Посетителят почувства, че е постигнал целта си. Уж между другото подхвърли:

— Впрочем заплата възлиза на петнайсет гулдена месечно без бакшишите и подаръците.

— Петнайсет... Боже мой! — извика Магда. — Ох, да можех да получа това място!

Непознатият сложи доверително ръка на рамото ѝ.

— Е, ще ви кажа, че моята сродница ме помоли да се огледам за подходящо момиче. Бих могъл веднага да ви заведа.

— В такъв случай ви моля, не вземайте друга!

Магда му протегна умолително малката си ръка. Той я улови и каза с тон на бащино доброжелателство:

— Е, вие сте млада, наистина, но всеотдайна и добре възпитана. Ще рискувам да ви представя на моята родственица. Документите ви в ред ли са, така че да можете незабавно да тръгнете?

— Веднага ще говоря със съдържателя.

— Хубаво! Но трябва да ми изпълните една молба. Премълчете пред сегашния си работодател къде отивате! Причината ще ви съобщи по-късно. Аз ще пътувам следобед с влака в пет часа.

Елате на гарата с вещите си!

— Ох, аз нямам много, защото съм бедна — каза свенливо Магда.

— В Роленбург много скоро ще можете да си набавите хубаво бельо и красиви дрехи — прибави непознатият. — Моята роднина се казва Мелита. Не е омъжена. Моето име е Уланд. Аз много се радвам, че мога да помогна на сродницата си и на вас. Там ще бъдете много добре! Ето ви пет гулдена като предплата. Уредено?

Той протегна ръка и Магда я стисна сърдечно. Клиентът ѝ даде още един гулден и каза:

— Това е за виното.

— Много е, хер Уланд! — отбеляза Магда бързо.

— Стига! — отклони Уланд. — Работата следователно е уредена. Сега разчитам, че ще дойдете навреме за влака!

— О, ще бъда много рано на гарата! — увери Магда. Уланд кимна доволно.

— Хубаво! И така, довиждане, мило дете!

— Адио, хер Уланд!

Той ѝ подаде ръка и тръгна. Магда се чувстваше изключително щастлива. Веднага побърза да отиде при съдържателя. Той беше удивен, наистина, от ненадейното ѝ решение, но се съгласи, понеже жена му вече ревнуваше от младата сервитьорка.

* * *

Възрастният клиент в задната стая беше чул всяка дума. Когато Уланд напусна локала, той си изпи набързо виното, сложи парите до чашата и го последва. Уланд се разходи разположено по няколко улици и влезе в едно изискано кафене.

„Постигнах едни брилянтен гешефт — помисли си той, — мога да направя нещо добро за себе си. Дано само малката удържи на думата си!“

Едва беше седнал, възрастният мъж влезе и се упъти към неговата маса. Като видя новодошлия, Уланд подскочи.

— Хайнц, ти? — възкликна удивено.

— Хей, не толкова високо! — изсъска другият. — Тук и стените имат уши. Впрочем поздравления за очарователната Магда Вебер!

Уланд не повярва на ушите си.

— Как? Ти знаеш? — попита смаяно.

— Всичко. Седях наблизо, в задната стая, и чух разговора ти с младата гъска. Вие, разбира се, не можехте да ме видите. Апропо, ти не беше ли се впуснал на лов и при Винкелман?

— Не ми говори за Винкелман — изръмжа Уланд вкиснато. — Там стана прекалено горещо за мен, откак един странен тип ме огледа зорко на няколко пъти. Имам приятели в полицията и ето как не беше трудно да разбере, че става дума за някакъв проклет полицейски копой. И тъй, смених презглава района и вече имам резултат!

— И то какъв резултат! — съгласи се Хайнц. — Сигурен ли си, че момичето ще прояви добра воля, а?

— Дали ще прояви, или не — отбеляза Уланд присмехулно — на Мелита и мен никой не може да се противопоставя! А как върви твоята далавера?

Съучастникът му се изхили отвратително.

— Добре като твоята! Но едно искам да ти кажа. Ерик, бъди нащрек! Зад твоя копой може да се крие онзи таен полицай, дето отскоро се навърта наоколо и много се интересува от търговията с момичета.

— Нека си се интересува — произнесе надуто Уланд. — Но горко му, ако ми се набърка в занаята! Тогава... — Той направи движение, все едно извърта шията на някого. — Сега нека се чукнем за моята нова придобивка! Хер обер, една бутилка от най-доброто!

* * *

След сбoguването си с Хайлман на столичната гара Карл Петерман се бе отправил директно към полицейското управление, за да се осведоми на регистрацията за своята дъщеря.

— Валеска Петерман? — повтори служителят, докато се ровеше в адресния регистър. — Записана е при фрау Гро на „Уферщрасе“ 10.

Петерман тръгна. Сърцето му се бе стегнало до пръсване. Значи неговото дете наистина се намираще при тази ползваща се с толкова лошо име фрау Гро! На „Уферщрасе“ позвъни на къщата с посочения номер. Никой не отвори. Петерман трябваше да си тръгне с несвършената работа.

През следващите дни се стараеше според силите си да си намери работа в столицата, но никой не искаше да приеме един осъден за злоупотреба. Няколко пъти опита да завари въщи мадам

Гро, ала тя уж беше заминала. Едвам три седмици след неговото пристигане в столицата му провървя да види как една изискано облечена дама влезе в къщата на „Уферщрасе“ 10. Бързо решил, той я последва и не допусна да бъде отпратен от смутената прислужница. След неколкominутни пререкания най-сетне беше пропуснат при мадам Гро.

Дамата стоеше във високомерна поза по средата на стаята. Петерман се поклонил леко и понечи да извини с няколко думи нахълтването си, но беше прекъснат.

— Аз не ви познавам. Какво искате?

— Мен действително не познавате, мадам, но познавате моята дъщеря.

Дамата се направи на учудена.

— Вашата дъщеря? Как така?

— Тя работи при вас.

— При мен? А, вие се казвате Петерман. Да, една Петерман работеше при мен.

— Дъщеря ми не е ли вече при вас? — попита Петерман.

— Не. Тя всъщност беше за много кратко при мен.

— А не бихте ли могли да ми дадете информация къде се намира сега? — осведоми се Петерман с все още учтив тон.

— Не. Аз не съм любопитна. Нямам навика да питам напускащото ме момиче къде отива. Това изобщо не ми влиза в работата!

— Но вие все пак трябва да сте й изготвили препоръка!

— Естествено! Сещам се, че й дадох препоръка, от която можеше да е доволна.

— В полицията все още се води на регистрация при вас!

— Ако не се е обадила съгласно реда, то това не е моя работа. Друг въпрос да имате? Времето ми е оскъдно!

Беше повече от ясно. Петерман се сбогува сухо и напусна необщителната дама. Прислужницата го отведе до вратата и понечи да го пусне да излезе, но Петерман се обърна още веднъж и попита:

— Отдавна ли работите тук?

— Да, майн хер — отговори тя колебливо, — пълни три години.

— И сигурно сте много натоварена?

— Така е, с цялата късна работа.

Петерман кимна радушно.

— При това положение вашата колежка Валеска май не е била много необходима? Аз всъщност съм й роднина.

Момичето не долови задната мисъл на тези думи и отвърна непринудено:

— Напълно сте прав! Затова и трябваше да си тръгне.

— Да, да — кимна Петерман. — Къде отиде всъщност?

— Не знаете ли? — попита момичето учудено. — Е, в Роленбург естествено, при фройлан Мелита!

Петерман се постара да не издаде радостта си, благодари вежливо и се отдалечи.

Прислужницата отиде в стаята на господарката си.

— Какво има? — попита тази тросната.

— Мъжът си тръгна — доложи момичето. — Попита ме откога работя тук и къде е отишла Валеска.

Фрау Гро скочи от софата, където току-що се бе настанила.

— Ти да не би да му каза?

— Защо не? — попита момичето уплашено. — Той каза, че бил роднина на Валеска. Да не би да не е вярно?

— Напротив, напротив, за жалост! Каква непредпазливост! Трябва веднага да предупредя Мелита. Бързо при Хайнц! А ти оставаш тук и не отваряш на никого!

Дамата изхвърча навън и остави стреснатото момиче.

* * *

Вилхелм Хайлман се беше обучавал при кръстника си Хайдер в столицата, но беше син на беден тъкач от Лангенщат, горе в планините. Родителите му бяха починали рано и го бяха оставили под опеката на едни роднини, които криво-ляво се грижеха за него. Един ден в планините дойде кръстникът Хайдер, за да прибере четиринайсетгодишното момче и да му даде занаят. По-нататъшната му съдба ни е известна.

Само няколко дена, след като невинността на Хайлман бе установена, той си намери нова работа в Роленбург. Оттогава бяха минали три седмици и младият мъж трябваше още веднъж да отиде до столицата, за да отговори на няколко въпроса на комисаря Андерс. Това сега беше уредено и Хайлман чакаше на столичната гара влака си за Роленбург. Той седеше в чакалнята на втора класа, пиеше чаша бира и плъзгаше поглед наоколо. Ето че очите му се спряха на едно младо момиче, което седеше близо до него и бе оставило до себе си една голяма чанта. Хайлман се почувства неволно развълнуван от нейната външност. Това бе една разцъфтяваща се красота, но не само тя привлече неговите очи. В нейните меки, нежни черти намери нещо, което му се стори удивително познато. И странно, тя също погледна няколко пъти към него, а когато погледите им се пресрещаха, свеждаше мигли, но не изплашено, а по-скоро като изпълнена с радост. В един момент Вилхелм Хайлман стана, направи няколко бързи, решителни крачки към нея, поклонил се леко и каза:

— Извинете, фройлан! Не сме ли се виждали вече?

Тя се изчерви, но отговори простищо:

— Дори често, хер Хайлман.

— Как? Вие ме познавате? И къде всъщност сме се виждали?

— В родния ни град, в Лангенщат — отговори момичето тихо.

— Я гледай, вие всъщност сте дошли от горе? Аз от доста години не съм бил, наистина, по онези места. Но, хм-м! Вашето лице ми говори така приятелски, а не знам с какво име да се обръщам към вас.

Хайлман направи слисана физиономия.

— Черешите?

— Черешите, цариградското грозде, крушите и ябълките, които тайно промушвахте през оградата, за да може някой да ги намери. Този някой беше едно малко, бедно момиченце, което никога нямаше и пфениг да си купи такива плодове. Вие също няхахте много, наистина, но все намирахте случай да свършите някоя куриерска услуга и да получите като отплата разни плодове, които от своя страна давахте на малкото момиче. Междувременно, разбира се, то стана малко по-голямо.

Вилхелм отстъпи крачка назад. Изненадата бе изписана по лицето му, когато възкликна:

— Вие сте Магда? Магда Вебер! Ей, каква голяма радост! Не сме се виждали цяла вечност!

— О, да — усмихна се дяволито Магда. — Тогава аз бях съвсем малко, глупаво девойче, търчах боса и напъвах каша от грис. Но скоро настъпиха тъжни времена за мен. Майка почина, а татко почти си изгуби ръката, циркулярът му я осакати. И това естествено сложи край на дърворезбата. Залови се с дребна продажба на плодове, която едва-едва изхранва него и трите ми сестри.

При тези думи сведе поглед към земята. Хайлман разбра веднага.

— Предполагам, че сте напуснали Лангенщат, за да си потърсите работа в столицата? — попита деликатно.

— Доскоро работех като сервитьорка в една пивница — отвърна Магда смутено.

— Колко жалко, че не съм имал възможност да ви помогна — извика Хайлман поривисто. — Та аз четиринайсетгодишен напуснах Лангенщат и оттогава преживях... много лоши неща, но също и хубави. Каква случайност, че се срещнахме тук. Сега накъде ще пътувате?

— За Роленбург, където днес трябва да постъпя на нова работа — отговори Магда. — Ще ставам камериерка при една дама, която държи пансион за млади художнички.

— Как се казва? — попита Хайлман предпазливо.

— Фройлан Мелита.

— Не ми е познато това име. Наистина, аз самият съм от съвсем скоро на работа при един книговец в Роленбург. Но както и да е! В коя класа ще пътувате?

— Не знам — отговори Магда. — Ще пътувам дотам с един господин, който е роднина на новата ми господарка и ме избра за работата.

Хайлман вдигна поглед.

— Точно сега един господин влезе. Изглежда, търси някого.

— Това е той — отговори Магда, като се огледа. — Маха ми. Трябва да отида при него.

Тя посегна към чантата. Вилхелм ѝ подаде ръка и каза:

— При тези обстоятелства действително не бива да ви задържам. Надявам се, в Роленбург пак ще се видим. Или не желаете?

Тя позабави отговора, после тихо прозвуча:

— Много ще се радвам. Аудио, хер Хайлман!

— Аудио, Магда!

Погледът му я проследи, докато тя изчезна в чакалнята на трета класа. Уланд стоеше там и я посрещна със зъл поглед.

— Какво правехте там?

Тя го погледна учудено.

— Защо питате?

— Защото трябваше да чакате в тази зала!

— Не помислих за това — извини се Магда. — А и не можех да знам, че ще пътувате в трета класа. Като роднина на фройлан Мелита иначе сигурно пътувате във втора?

„Я гледай, тая малка оса можела и да жили“ — помисли си Уланд. Но не допусна гнева му да се забележи, в противен случай на мухата можеше да й хрумне в последния миг да отлети.

— Щях да пътувам във втора класа, но всичко е заето. Кой беше господинът, с когото говорехте?

— Той е от родния ми край и работи като книговец в Роленбург.

Лицето на Уланд внезапно бе обезобразено от зловна усмивка, когато продължи:

— Е, в такъв случай сигурно пак ще го срещнете. А сега да извадя билети.

Едва ги беше купил и прозвуча първото оповестяване на влака. Те излязоха на перона, за да се отправят към купето. Вън стоеше младият книговец. Той ги проследи, докато се качиха.

После се запъти към купето като под налягането на внезапна мисъл и свали шапка.

— Извинете, майн хер! — каза. — Името ми е Вилхелм Хайлман.

— Хубаво! — отговори Уланд, без да назове своето, както изискваше учтивостта.

— Вие ще пътувате с тази дама до Роленбург, нали?

— Действително.

— В трета класа е студено — каза Хайлман с угрижена нотка в гласа. — Позволявате ли да й дам палтото си на разположение? То, наистина, е само едно обикновено пардесю, но държи топло.

— Не е необходимо. Достатъчно топло е. Впрочем това изобщо не ви засяга!

Тогаво младият мъж пристъпи една крачка по-близо до купето, погледна учудено другия в лицето и заговори:

— Хер, какво ви хрумна! Вашите обноски са направо грубиянски! Аз ви се представям, а вие премълчавате своето име. Давате вид, сякаш можете да заповядвате на тази дама, а пък тя може да пътува до Роленбург както и с когото си иска. Аз я познавам, не искам да мръзне и ако вие не можете да търпите палтото ми във вашето купе, фройлайн Вебер ще седне при мен. Аз също пътувам в трета класа, наистина, но така ще може да получи пардесюто!

Беше достатъчно ясно казано. Уланд замълча въбесено. Вилхелм свали палтото си, стъпи на стъпалото и подаде на момичето топлата дреха.

— Ето, Магда, завийте се!

Тя се изчерви, но не върна палтото. Хайлман отиде едно купе по-нататък, а Уланд се умълча, за да не събуди недоверие у своята плячка. Тя се облегна в ъгъла и затвори очи. „Магда“ я беше нарекъл, с малкото й име. Врхлетя я изобилие от чувства, които я доведоха до голямо объркване.

Междувременно Хайлман се отдаде на своите мисли. Уланд му беше крайно антипатичен.

Надяваше се Магда да не е попаднала на вълк в овча кожа...!

Когато пристигнаха в Роленбург, Вилхелм отиде при Магда и Уланд и помоли за палтото си. За да не се налага отново да се разправя с Уланд, той се сбогува набързо и си тръгна, все още потънал в тежки мисли. Реши възможно по-скоро да потърси жилището нагази напълно непозната за него „фройлайн Мелита“.

Беше два дни след отпътуването на Магда Вебер от столицата. В околийския съд седеше младият асесор Франц фон Ансбах над куп важни съдебни преписки. Въпреки своята младост той беше успял за съвсем кратко време да спечели пълното доверие на своите началници. Понастоящем се занимаваше с делото „търговия с момичета“, както обикновено го наричаше

Арнд. Няколко полицаи бяха по следите на „достопочтения“ хер Уланд. Комисар Андерс лично бе поел ръководството на деликатната задача по наблюдението.

Франц фон Ансбах тъкмо четеше доклада на един от най-благонадеждните сътрудници на детектив Арнд. Преди няколко дни той бе изгубил от очи така наречения „хер Уланд“ в таверната на Винкелман. В земята ли беше потънал предполагаемият търговец на момичета? Докато Ансбах следваше мислите си, вратата на неговия кабинет се разтвори широко и... комисар Андерс се втурна вътре, видимо възбуден.

— Хер, асесор, лоши новини!

Ансбах го погледна тревожно.

— По работата на Арнд? — попита бързо.

— Да — потвърди комисарят. — Нашият човек, който наблюдаваше Уланд в таверната, преди два дни най-сетне е открил отново следите му, и то в една нова винарна в столицата. Там се навърта известният „Хайнц“, на когото приписват какви ли не тъмни афери, и ето че сега там се появява и Уланд. Според описанието трябва действително да е той. Но... когато дяволът така поиска... Уланд отново се измъква, и то заедно с една млада сервитьорка на име Магда Вебер. След дълго търсене нашият достоверен осведомител открил, че Уланд е отпътувал преди два дни с Магда Вебер за Роленбург.

Младият асесор скочи възбудено.

— Трябва да тръгнем след него! Не бива да оставим тази възможност да ни се изплъзне!

С тези думи побърза при своя началник, прокурора Унтерберг, който бе точно информиран за цялата тази нечиста работа. Той бързо взе решение и след няма и половин час асесор фон Ансбах, комисар Андерс и прокурор Унтерберг напуснаха столицата с вечерния влак по направление Роленбург. Но преди това бе изпратена шифрована телеграма до един сътрудник на Арнд в Роленбург. Дешифрираното ѝ съдържание бе следното:

„Пристигахме вечерния влак Роленбург... много важно... Уланд в Роленбург с Магда Вебер деветнайсетгодишна... вероятно пак Мелита... информирайте незабавно хер Арнд нашето пристигане... среща къщата на прокурор Унтерберг“

5. Глава

Къщата на Мелита

Мадмоазел Мелита обитаваше аристократична вила в покрайните на град Роленбург. Един здравеняк иконом и няколко слуги имаха грижата в къщата да влизат само гости, които са приятни на фройлан Мелита. Видът на дамата говореше, че с нея шега не бива. Имаше истинска ксантипска физиономия с изшилен нос, остра брадичка и то много неприятно се разтегляше, когато нещо не ѝ вървеше по волята. Днес, наистина, можеше да бъде много доволна. Един възрастен господин с щедра ръка беше дошъл в Роленбург, за да прекара един приятен ден в компанията на момичетата, представляващи обществото на фройлайн Мелита. Той се забавляваше отлично, но му впечатление, че едно от момичетата страни от другите. Когато младите дами бяха посрещнали и поздравили посетителя, тя единствено си беше останала на мястото. Ето защо опитният бонвиван я оглеждаше с особено любопитство.

— Коя е тя? — попита той тихо.

— Оная ли? — отвърна едно от момичетата презрително. — Това е глупавата Вали.

Момичето, за което ставаше дума, седеше унило в ъгъла и бе обърнало лице от компанията. Клиентът виждаше само тила ѝ, от който две дълги и тежки плитки черни коси падаха върху копирената рокля.

Господинът съжаляваше много, че не може да види лицето ѝ.

— Нарекохте я глупава? — попита той. — Защо?

— Тя си мислела — изсмя се прежната му събеседница, — че идва тук като икономка или камериерка. Сега на нито един господин не прави компания.

— Хм-м! Наистина ли е глупава това? Но тя не бива да стои на страни. Повикайте я! — нареди гостът.

— Вали, ела тук! — извика момичето.

Заговорената остана да седи в ъгъла си.

— Вали, чуваш ли?

Тя се направи, че нищо не е чула. Не се помръдна и дори глава не обърна.

— Такава си е! Но ще се промени, къде ще върви.

— Ще опитам дали и на мен няма да отговори — каза мъжът.

С тези думи стана и пристъпи към мъчаливката. Сложи ръка на рамото ѝ и я заговори:

— Елате и пийнете чаша вино с нас.

Тя му отговори с рязко движение, което отърси ръката от рамото му.

— Не бъдете невъзпитана! — продължи той. — Аз в крайна сметка ви мисля доброто.

Наведе се и поиска да я обгърне с ръка. Тогава тя скочи и обърна лице към него. То беше много красиво, но смъртнобледо. Големите тъмни очи горяха заплашително към него, но от стиснатите устни не излезе нито дума. Така стояха мъчаливо няколко мига един срещу друг.

После кавалерът подхвърли ухилено:

— Ама тая работа изглежда направо опасна! Само че вие не ми вдъхвате страх!

Протегна ръка към нея. Тя се отдръпна възможно по-назад и процеди:

— Махнете се! Не ме докосвайте!

— Така ли мислите? — попита посетителят подигравателно.

И поиска отново да приближи, но в този миг получи такъв силен удар от нея, че се олюля назад.

— По дяволите! — изруга ядосано. — Тая котка хапела! Да не би да плащам скъпото ви вино, за да бъда малтретиран?

Тогава се отвори стъклената врата, водеща към една съседна стая. Оттам бе наблюдавана цялата сцена. Фройлайн Мелита влезе със собствената си височайша особа.

— Защо ругаете, майн хер? — попита тя госта.

— Помолих тази дама да ми прави компания — извика непознатият вбесено, — а вместо това получих юмручен удар!

Фройлайн Мелита се разтресе от ярост.

— Ей, опърничаво женище, сега ще те изцерея! Напред! Вън! Или трябва да ти помогна?

Вали, изглежда, от опит знаеше какво я очаква. Но не достави удоволствието на другите да бъде изблъскана от салона с груба сила. Изправи се и тръгна пред Мелита към съседната стая. Не погледна никого от присъстващите, но по бледото ѝ лице лежеше израз на неописуемо презрение.

— Слушайте! — каза едно от момичетата на кавалера, когато вратата се затвори зад Мелита и Вали. — Сега ще си получи възнаграждението.

Наистина, той чу звук, който не допускаше никакво недоразумение — нещастното момиче получаваше плесници.

— Това много често ѝ се случва — изкиска се едно момиче. — Ще се вразуми.

— От дълго ли е тук? — попита посетителят.

— Почти три месеца — отвърна същото момиче. — Винаги е била толкова непокорна. Първо плачеше. Но после съзна, че това нищо няма да ѝ помогне. Сега е инатлива. Ударите ще я излекуват. Мисли се за нещо по-добро от нас. А пък баща ѝ е горе, в Замъка.

— В затвора Роленбург? — попита непознатият любопитно.

— Да. Извършил е най-низостни престъпления — кражба, измама, фалшификация, злоупотреба и за това са му лепнали пет години пандиз.

Гостът изглеждаше заинтересуван. Продължи да пита:

— Какъв е бил по-рано?

— Управител на имение, мисля. Но от това Вали Петерман няма какво да си въобразява. Онзи, на когото баща му е в дранголника, може само да бъде радостен, ако изискан господин като вас го покани на чаша вино. Не съм ли права?

— Да — съгласи се господинът. — Права си. Нека забравим глупавата Вали! За компанията!

И той се чукна с момичетата. Чашите иззвънтяха и скоро Мелита чу весел смях от салона. Значи компанията се забавляваше. Това беше добре, вдигаше оборота. „Достопочтената“ дама се подсмехна доволно. Та нали не можеше и представа да си има, че споменатият Петерман е вече на път към нея!

* * *

След като напусна къщата си, фрау Гро мина бързо през центъра на града и влезе в една порутена къща под наем близо до Ноймарт. Позвъни на партера и беше пусната да влезе от един възрастен господин, с когото ние вече се запознахме. С него Уланд беше полял своя нов „улов“.

— Гертруд, ти? — попита той учудено. — Какво те води при мен?

— Трябва да те предупредя, Хайнц — изпъхтя тя, останала без дъх. — Нали познаваш малката Петерман?

— Разбира се — ухили се нехранимайкото, — хубаво момиченце! Не е ли при Мелита в Роленбург?

— Да, от кажи-речи три месеца. Но това не е всичко, имаме ужасен проблем. Баща ѝ е пуснат от затвора и днес идва при мен.

— Е, и? — попита онзи безгрижно. — Ти естествено не си му казала къде е отишла?

— Разбира се, че не — отхвърли тя възмутено. — Но глупавата прислужница му е издрънкала всичко!

Страх скова крайниците на Хайнц, това ясно си пролича.

— Ама че късмет! — избълва мъчително. — Значи той сега пътува за Роленбург?

— Така предполагам.

— Значи всичко отива по дяволите! Един криминалист е по следите ни тук в столицата, Уланд чувства, че е наблюдаван, а сега и старият Петерман, който търси дъщеря си... трябва да се разкараме оттук, докато полицията не е опразнила гнездото ни!

— Но не трябва ли по-напред да предупредим Мелита и Уланд? — възрази фрау Гро.

— Я стига! Помогни си сам, за да ти помогне и Господ! — произнесе дълбокомислено Хайнц. — Ще си плюем на петите.

Няма и час по-късно „почтената двойка“ напусна столицата.

След като така щастливо бе научил местонахождението на своята дъщеря, Карл Петерман се отправи незабавно към гарата и взе първия влак за Роленбург. Искаше да бъде сам, понеже не беше в настроение да слуша други, та дори и само да ги гледа. Ето защо въпреки оскъдните си парични средства пътуваше втора класа. Даде пари за почерпка на шафнера, за да не бъде обезпокояван. Но влакът беше доста пълен, на междинните спирки се качваха още хора, така че в крайна сметка шафнерът се видя принуден да пусне един господин в купето.

Новият пътник беше добре облечен мъж в зрелите си години. Той се облегна удобно назад на седалката и започна да наблюдава своя спътник, чието бледо лице и неспокойно държане му направиха впечатление. Петерман, напротив, не го удостои с поглед. Ала новопристигналият, изглежда, беше разговорлива натура, защото подхвърли, след като се беше прокашлял няколко пъти:

— Ама че пътуване!

Петерман не отговори. Направи се, все едно не е чул другия. Ето защо след късо време онзи отбеляза:

— Сигурно и на вас ви се вижда бавно пътуването!

— Как стигнахте до това предположение? — попита Петерман учудено.

— Въртите се на седалката и често поглеждайте през прозореца.

Петерман се почувства смутен и каза раздражено:

— Заблуждавате се! Аз имам време. Какво изобщо ви влиза в работата дали зяпам през прозореца, или не?

— Простете! Не беше казано с лош умисъл — заяви другият. — Помислих само, че двама спътници, седящи в едно купе, си дължат малко взаимно внимание.

Думите му прозвучаха вежливо, но и като упрек. По тази причина Петерман каза с по-любезен тон:

— Може би имате право. Промърморих, защото си мислех за моите работи.

Спътникът се усмихна леко.

— Те трябва да са много сериозни и тежки, ако се съди по мрачната ви физиономия! Вярно, работите са винаги сериозни и тежки. Знам го, понеже по-рано бях търговец, но сега имам други интереси.

Петерман се видя принуден на свой ред да допринесе нещо за разговора. Той каза:

— Така е, така е! Аз съм журналист и писател.

Как му хрумна точно това, сам не знаеше Като управител на имение той бе пращал по-рано дописка до няколко селскостопански вестника. Поради това сега му бе дошъл на устата „журналистът“.

— Я виж ти! — възкликна другият зарадвано — Журналист, поет! Хубава и приятна професия, при положение че човек не е станал зависим с поемането на някое редакторско място.

— Аз съм независим — заяви Петерман. — Преди малко мислех за новия си роман, който започнах преди няколко дни. Оттам и сериозната ми физиономия. Но посетете, един въпрос. Познавате ли Роленбург?

— Дори много добре — каза мъжът, зарадван, че е влязъл в разговор с другия.

— В такъв случай вероятно ще можете да и ми дадете една информация — продължи Петерман. — Трябва да потърся жилището на една дама, която се казва фройлайн Мелита. Изговори името колебливо и същевременно наблюдаваше отсрещния. Онзи вдигна бързо глава и каза:

— С удоволствие ще ви заведа до нейната къща, ако не познавате Роленбург Само един въпрос. В делови отношения ли се намирате с нея?

Той самият добре познаваше дома на Мелита, защото честичко се отбиваше. Петерман долови нюанса, но отговори несмутимо:

— Не съм в делови отношения. Едно списание ми възложи кратка статия, за която трябва да направя няколко социални проучвания. Кажете, що за дама е фройлайн Мелита?

— Хм-м — прокашля се спътникът му, — тя е художничка и има пансион за млади дами, които там... рисуват но се грижат и за развлечението на гостите Разбирате ли?

Петерман пребледня. Да не би неговата дъщеря Вали да бе попаднала в ръцете на търговците на момичета от най-лош сорт? Обхвана го ожесточение и гняв, но той се овладя и отговори с привидно пълно душевно спокойствие.

— Така си и помислих! Дамата дали няма да възрази нещо, ако отида в качеството си на журналист?

— Трябва да говорите със самата нея — рече другият. — А-а, най-сетне сме в Роленбург! Последвайте ме, ще ви покажа пътя.

Напуснаха заедно купето. Пред гарата чакаха няколко файтона. Любезният спътник се качи в един от тях и покани и Петерман. Пред дома на Мелита пътищата им се разделиха. Петерман благодари на отзивчивия господин и се упъти към вилата, а файтонът обърна и продължи. Непознатият се подсмихна доволно. Мелита му плащаше определен процент, когато ѝ пращаше клиенти, а днес случаят добре му бе помогнал, поне така си мислеше. Петерман пък благодареше на съдбата си, че толкова бързо го е навела на следите на неговата дъщеря. С енергични крачки изкачи входното стълбище на вилата и дръпна шнура на звънеца. След минута-две вратата се отвори и един слуга, създаващ впечатление за недодяланост, застана пред Петерман.

— Какво искате? — попита кратко.

— Името ми е Петерхаген — каза Петерман. — Аз съм добър познат на фройлайн Мелита, макар че името ми може би няма да ѝ каже нищо. Искам да говоря по една важна работа с нея. Слугата свъси вежди.

— Важна работа? Хм-м! Фройлайн Мелита точно сега е много заета. Но добре, ще известя за вас. Седнете временно в малкия салон!

Без по-нататъшни приказки, той тръгна пред Петерман, който го последва с тупкащо сърце Коридорът и стълбището на вилата бяха покрити с разкошни пътеки, които заглушаваха звука от стъпките. Благоухания от всякакъв вид се разнасяха из помещението, а по стените висяха множество картини, сред които някои доста ценни. Минаха по един дълъг коридор и стигнаха до двукрила врата, на която можеше да се прочете думата „Салон“. Слугата отвори и Петерман влезе.

Озоваха се в малък будоар, чиято мебелировка се състоеше от софа, огледало, маса, няколко стола и умивалник. От потона висеше лампа и осветяваше с оскъдна зелена светлина околните предмети.

— Тъй! Ето ни! — произнесе слугата. — Почакайте, докато бъдете повикан!

С тези думи влезе през една странична врата в съседното помещение, но само я притвори. Едва слугата беше изчезнал, Петерман пристъпи до вратата и надзърна през процепа, видя едно великолепно подредено помещение със значителни измерения. Няколко момичета седяха на

един плюшен диван, пушеха цигари, играеха карти или бърбеха. В единия ъгъл две момичета седяха на една маса и пиеха вино. В срещуположния ъгъл Петерман забеляза друго момиче, но то седеше в дълбок фотьойл, така че не можеше да различи лицето ѝ. Видя само, че носеше дълга черна рокля. Тази женска фигура събуди любопитството на Петерман, без сам да може да каже защо. Тъкмо се канеше под внезапен порив да влезе в големия салон, когато от другата страна се разтвори широко една двукрила врата и от няколко крепки мъжки гърла прозвуча едно весело „Добър вечер!“ Момичетата наскочаха от местата си и отвърнаха на поздрава. След това един гърлен мъжки глас каза с леко снизходителен тон, с който имат навика да си служат някои офицери:

— А! Добре! Фамозно! Осем дами, осем господа! Отлично! Какво може да получи тук човек за пиене?

— Вино! — гласеше отговорът.

— Вино... добре, много добре! Нека го опитаме. Осем мъже, осем бутилки. Давайте!

— Каква марка? — попита едно от момичетата.

— Естествено най-добрата! — извика мъжът. — Но бързо!

Няколко момичета излязоха бързо и след две-три минути виното стоеше на масата. После Петерман чу отново гърления глас:

— Слушайте, девойчета, едно предложение! Всеки от нас ще седне при една от вас. Но не произволно. Ще хвърляме чоп за вас, шмекерчета! После зарове. Ах, фамозно предложение! Моя собствена приумица! Доволни ли сте, или да си вървим?

Идеята да бъдат разпределени чрез зарове се стори забавна на момичетата. Те веднага се съгласиха. Едва бяха дали съгласието си и Петерман чу да дрънкат зарове.

Роленбург беше гарнизонен град. Имаше артилерия и пехота. Един от най-известните, но не безусловно най-обичаният, офицер беше оберлейтенант Валтер фон Хагенау. Дългата му, суха като чироз фигура му беше докарала прозвището Жерав, но това не го дразнеше. Беше грозен като въплътената нечиста съвест, ала инак не беше лош тип. Най-близките приятели на Хагенау, които всъщност бяха малцина, знаеха, че има две страни — едната добра, мекосердечна и великодушна, другата — арогантна и високомерна. Горко на онзи, който предизвикаше гнева на Хагенау или засегнеше честта му! Но блазе на онзи, който се радваше на неговото открито благоразположение. Той можеше да причислява Хагенау към своите най-верни приятели. Жерава обичаше да си прави шеги, но те невинаги бяха сполучливи. Тогава никой не му се сърдеше.

Минаваше за състоятелен и поради това можеше да си позволява някои неща, от които други трябваше да се лишават. Но тъй като кесията му винаги стоеше отворена за неговите другари, то на никого и през ум не минаваше да му завижда.

Командирът на полка му беше вуйчо и поради това Хагенау можеше да завива рязко около някои ъгли, при които друг правеше предпазлива дъга. Знаеше се, че е почитател на красивия пол. По-нататък беше известен със своите своеобразни, чудати приумици. Касаше ли се да бъде организиран някой излет, бал или друго развлечение, винаги се обръщаха към него, а после можеха да бъдат сигурни, че ще измъдри някоя причудлива идея, обещаваща чудесно забавление.

Днес беше рожденият ден на Хагенау. От всички страни върху него се бяха посипали предложения, но той беше поканил само най-близките си приятели, и то точно свещеното число „седем“. Също така необичайно бе условието, че те трябваше да се явят в цивилно облекло. И понеже се касаше за отпразнуването на рождения ден на „полковия племенник“, бяха получили дори отпуск.

Сутринта предприеха продължителна езда из близката околност, по-късно направиха галаобяд и обсъдиха как да прекарат остатъка от деня. На вечерята един от гостите подхвърли забележката, че празникът хич не е протекъл необикновено.

— Това е вярно — обади се и друг. — Хагенау, въображението те е напуснало! Ти вече не си способен на някоя от твоите пирамидални идеи, „колосални“ приумици!

Дългият оберлейтенант направи лукава физиономия и каза:

— Заблуда, исполинска заблуда от ваша страна! Имам нещо *in petto*

4

, и то какво!

При това целуна върховете на десетте си пръста и ги разпери нагоре, сякаш ставаше въпрос за нещо неземно.

— Какво е то? Какво? Казвай бързо! — извикаха седем гласа.

— Една изследователска експедиция — отговори той. — Към Кипър!

При това известие избухна гръмък кикот. Хагенау направи ядосана физиономия и каза:

— Какво толкова има за хилене? Чували ли сте за Афродита?

— Родената от пяна богиня на любовта? — извика един от приятелите му. — Разбирам! Според легендата тя е излязла от морето при остров Кипър.

— Правилно! — изръмжа Хагенау. — Още не си забравил напълно митологията! И ние ще потеглим, за да открием нейната пещера. Или не знаете, че се е скрила в една пещера, когато вече не можела да прикрива красотата си във вълните?

— Хагенау, старо, ти знаеш ли я тая пещера? — пошегува се един от камарадите. — И си излязъл жив оттам?

Хагенау долови иронията на въпроса и отвърна с гърления си глас:

— Вярвате или не, все ми е едно! Някога да сте ме познали като разказвач на небивалици, а? А тук изобщо не може да става дума за преувеличение! Касае се за красота, за която изразът Афродита е направо слаб! От легендата излиза, че Афродита е имала червеникава коса и дори била малко кривогледа. Но при тази, които имам предвид, за подобни недостатъци не може и да се говори. Тя е без грешка, без никакъв дефект! Заклевам се в брадата си и, което е още по-стойностно, в моята талия?

Всички се разхилиха при въодушевлението, с което изнесе тоя панегирик. Той обаче не се смути, а заяви:

— Сред вас няма нито един, който да е в правото си тук да се смее. Никой не е виждал някога такова момиче!

— Охо! — прозвуча наоколо.

— Охо? — откликна той. — Предишната седмица беше направена серенада на кметската дъщеря. Беше изпята песента „Знам аз едно селце далеч от тук“. Там се срещат следните редове:

„И когато отидох и видях я там, какво ми стана, аз не знам.

О, розичке млада, о, розичке красива, ах, да не бях те виждал нивга.“

Знаете ли я?

— Мисля, че е достатъчно стара, за да се знаем лично! — забеляза неговият съсед.

— Е, добре! За тези редове се сетих, когато видях въпросната красавица. Как се казваше това в някоя си опера?

— Моето спокойствие свърши, сърцето ми е тежко — засмя се съседът. — Това е лош признак. Как е пулсът ти?

— Ето, провери го!

Протегна ръка. Другият опипа пулса и възкликна с физиономия на познавач:

— Вярно! Осемстотин удара в минута. Това е една ужасна, обезпокоителна честота. Хагенау, ти си болен! Ти си влюбен! Намиращ се във висока степен на сърдечно вълнение, която ме кара да се опасявам от всичко. Ти мислиш вече за поезия!

— Мисля? — завайка се Хагенау комично. — Само мисля? За поезия? Приятелю, ти изобщо си нямаш представа за опасността на моето състояние! Аз не само мисля, а... дори и творя!

Другият се заля в смях.

— Чуйте, приятели, Хагенау твори поезия! Надигна се голяма врява. Едни се разкикотиха шумно, други свиха съчувствено рамене и изразиха подигравателно съжаление към клетника. Той направи възможно най-печалната физиономия и каза:

— Не се смейте! Поне на мен хич не ми е до смях! Чувствам се изключително гузен, защото наистина е вярно. Аз не се посвених да напиша стихотворение.

— За кого?

— За нея естествено!

— Значи любовна лирика. Тежка болест.

— Това е първата ми работа в тази област, но трябва да се запознаете със стихотворението ми.
Отиде до една странична маса и взе някакъв лист.
— Това е опитът на един плах юноша. Моля за снизхождение, майне херен! И така, слушайте:

Един-едничък път в живота свой
пред теб желая да застана и
без да треперя, ангел мой,
теб в лик красивий да погледна...

— Той трепери! Той е треперил! — беше прекъснат. — Значи се е страхувал! И на това отгоре пред „красивий лик“!
— Пред един ангел! — пошегува се друг. — И каква скромност! Не желае нищо друго, освен да му позволи един-едничък път да застане пред нея и да я зяпа!
— Охо! — реагира Хагенау. — Не беше така замислено! С това „пред нея да застана“ аз не се задоволявам! Чуйте по-нататък!
Прочете следващата строфа:

Веднъж сал още да коленича,
чело към ръка ти да сведа
и ще си тръгна, без да хленча,
дори да угасне моята звезда...

— Чуйте! Чуйте! Да коленичи иска тоя! — разхилиха се приятелите му. — Хагенау, ти си неизлечимо болен!
— Възможно — отговори той много сериозно. — Но това стоене и коленичене ме задоволява, както доказвам с последните редове:

Животът ми вече е свършен,
в селения смъртни да се преселя,
от сърце ще бъда съгласен.
Без теб не мога да живея!

Сложи листа на мястото му, обърна се с добре изиграна трагична физиономия към приятелите и попита:

— Е, какво ще кажете? Състоянието ми не може ли да се нарече достойно за окайване?
— Действително — подхвърли един от присъстващите. — Аз те съжалявам от сърце, но бих искал да видя причината, тоест момичето, на което си посветил в своето отчаяние тези рими.
— Моята Афродита? — ухили се Хагенау. — Хубаво! Ще ти я покажа, но само на теб!
Срещу това изявление се надигна всеобщ ропот. Той се подсмихна доволно и каза след известно колебание:
— На никого не мога да откажа нещо. Вие следователно ще видите прелестното създание, и то още днес.
Тук бодрата компания вече не можеше да се съдържи.
— Къде се намира? Коя е тя? — прозвуча от всички страни.
— Успокойте кръвта — прикани Хагенау приятелите. — Ще я видите, защото тя не е в Кипър, а... тук, в Роленбург, при Мелита!
Настъпи пауза. Господата си размениха погледи. Повечето от тях знаеха заведението, но им беше добре известно колко е скъпо.
— Много дръзка идея от твоя страна, драги Хагенау! — отбеляза един смутено, като помисли за портмонето си.

— Да, дръзка и фамозна! Моя собствена приумица! — произнесе гърлено оберлейтенантът — Ще бъде една чудесна лудория!

Един от бойните му другари се бе държал доста тихо досега. Беше още много млад и с аристократична външност. Сега поиска думата и каза:

— Аз не бих го нарекъл лудория, а непредпазливост. Не е добре за офицери да посещават такива места.

— Ние сме цивилни — отвърна Хагенау, раздразнен от възражението. — А пък и монах ли се каниш да ставаш, Рандау?

— Не, но... е, добре, идвам! Но цялата отговорност пада върху теб!

Кръстоса крак върху крак и се извърна от масата в развалено настроение. Хагенау отбеляза добродушно:

— Не бъди размирник, драги Рандау! За отговорност тук и дума не може да става. Изпиваме няколко бутилки вино и виждаме момичето, повече нищо. Един познат ме заведе преди няколко дни нататък и тогава зърнах моята Афродита за пръв път. Преценявам я на осемнайсетгодишна. Има тъмнокестенява, по-скоро черна коса, казва се Вали, а фигурата й... истински шедьовър на природата...

— Щом е толкова красива, както казваш...! — обади се някой.

— Повтарям, те я прекрасна до побъркване, но също така недостъпна! Обзалагам се на петдесет гулдена с всеки, че момичето няма да хареса никого от вас.

Изявлението им се стори твърде дръзко. Прозвучаха възклици на съмнение.

— Петдесет гулдена? — попита един от по-младите.

— Да, петдесет гулдена! — повтори Хагенау. — Обзалагам се с всички ви. Спечелите ли, всеки от вас получава петдесет гулдена. Изгубите ли, всеки ми дава толкова.

— Аз приемам облога! — каза един.

— Аз също, аз също! — отговориха пет гласа.

— А ти, Рандау? — попита Хагенау.

Той си беше замълчал, но сега отговори:

— Знаете, че никога не се обзалагам!

— Това ти е недостатъкът, единственият, който богатият Рандау има — рече друг.

— Но днес все пак би могъл да направиш едно изключение.

— И през ум не ми минава! — отрязва Рандау.

— Оставете го! — изгъркори Хагенау. — Достатъчно ще ми е да спечеля триста гулдена. И тъй, кой е „за“?

— И шестимата.

Шест ръкостискания получи Хагенау. После потри ухилено ръце и каза:

— Деца, правя ви едно фамозно предложение! Моя собствена приумица. И така, ако вие спечелите, броя на всеки от вас петдесет гулдена, но ако спечеля аз, черпя с парите една обилна вечеря с вино. А виното при Мелита е от мен.

Това отново бе в стила на Хагенау — шедър до разточителство.

— Благородно, много благородно! — извика един със смесена нотка на насмешка и признание.

— Да — похвали се сам Хагенау — аз винаги съм бил благороден. Значи уговорено, ако Афродита позволи на някого от вас едно... хм-м, нежно... — той проточи думата — сближаване, броя на всеки от вас по петдесет гулдена. Но, майне херен, трябва да има ред в работата. Не можете и шестимата наведнъж да се нахвърлите на момичето! Така че нека определим последователност.

— Да, да теглим жребий! — предложи някой.

— Сега не е подходящо — рече Хагенау. — Аз имам една фамозна идея — собствена приумица! Вземам с мен зарове. Там ще има и други дами. Ще хвърляме чак при Мелита, както седнем в смесена редица. Всеки получава онази, която е хвърлила същия брой точки като него. Виждате, че ви предлагам повече шансове, отколкото всъщност е препоръчително, но затова пък и триумфът ми ще е по-голям, когато спечеля. И тъй, Рандау, обзалагаш ли се с мен? — Не — натърти онзи. — Щеше да ми е приятно, ако беше имал добрината да ме изключиш от това посещение. Но след като веднъж вече съм решил да тръгна с вас, то ми спестете поне облога!

Хагенау сви рамене.

— Хубаво, де! Ще ти задоволим прищявката! И така, да допием и да тръгваме!

Потеглиха. Доброто разположение на Хагенау ги беше заразило. Виното беше хубаво и тежко, а те си бяха сръбнали порядъчно. Намираха се точно в настроението, каквото изискваше един такъв облог. Скоро стигнаха къщата на Мелита. Хагенау крачеше напред. Поведо другарите си право към горния салон. Там извади зарове и жребият започна.

Осем офицери и осем момичета, нещата си пасваха много добре. Седем момичета хвърлиха своите бройки, дойде ред на осмо.

— Вали! — повика едно от тях.

Споменатата остана спокойно да седи, с извърнато от компанията лице. Сякаш изобщо не бе забелязала присъствието на господата.

— Вали, ти си на ред. Хайде ела, де!

Тя не отговори, нито се помръдна.

— Да се обади ли на фройлайн Мелита?

— Не — каза Хагенау. Сметна, че е уместно да се избягват разправиите. — И бездруго имаме време.

— Време? Та тя е единствената, която още не е хвърляла — отвърна момичето оперено.

— Няма значение. Значи могат да хвърлят седем господа. Който остане, получава Вали. По този начин изобщо не е необходимо тя да хвърля.

Предложението беше осъществено и се оказа, че Вали се падна на... Хагенау. Той се разсмя сърдечно и каза:

— Великият жребий! Но аз не искам да бъда несправедлив. Имам едно фамозно предложение, моя собствена приумица! Бих могъл медал да спечеля с него! И така, всеки хер изпива със своята дама половин бутилка вино, после се разменяме.

— Отново ли ще хвърляме зарове? — попита мнително един от офицерите.

— Не, защото тогава една дама би могла да получи пак същия кавалер. Ние ще си останем седнали, а дамите просто ще се изместват с едно място. Фамозно, нали? Моя собствена измишльотина! И така, когато всеки от нас е изпил четири бутилки, ще е имал при себе си всички дами. Да си заемем местата! Сипвайте виното и вдигайте чашите!

Тази спогодба беше добре дошла за момичетата. Виното беше разлято в чашите и веселото настроение бликна от устните. Само двама правеха изключение — Рандау и Вали.

Едмунд фон Рандау беше седнал, наистина, до своето момиче. Трябваше също да се чука с нея, но не произнасяше нито дума. Беше си запазил една пура и изглеждаше съвсем погълнат от колелцата, които издухваше. Не бе пожелал да разваля играта, но беше решил да остане възможно по-сдържан в неприятната за него компания. Тайно обаче наблюдаваше Вали, чието лице не можеше да зърне.

— Ама, хер, вие май изобщо не ме поглеждате — нацупи се съседката на Рандау.

— О, напротив! — отговори той лаконично.

— Ами обърнете се тогава, де!

— Ще трябва да ми простите — извини се той, спестявайки истината, — имам зъбобол.

— О, виното ще ви помогне. Или е твърде силен?

— Много — потвърди скъпият на думи офицер.

— Тогава знам едно друго изпробвано средство, което незабавно помага. Елате!

Поиска да сложи ръка на тила му, за да го привлече към себе си, ала той я отблъсна.

— Ама че противно! — ядоса се тя. — Защо всъщност сте...

— Не заради вас!

Беше твърде ясно казано, за да не окаже своето въздействие. Тя се извърна и повече не го заговори. Но ядът ѝ си потърси обект и скоро го намери във Вали.

— Гледай как си седи глупавата патка! — каза тя. — Нас господата ни отблъскват, а тя се прави на светица. Ще отида да доведе Мелита.

Поиска да стане, но беше спряна от Хагенау, който седеше от другата ѝ страна.

— Останете! — нареди той. — Фройлайн Вали сега принадлежи на мен и щом аз търпя да седи отсреща, то това не засяга никой друг.

— А никого ли не засяга, че аз съм оскърбявана от един хер? — попита тя нахакано.

— Знаете ли, Рандау е един прикрит отшелник — пошегува се Хагенау. — Зарежете го. Не си заслужава. Стой! Моята бутилка е наполовина празна, трябва да се сменим.

Момичетата се преместиха. Онзи, при когото сега трябваше да седне Вали, не беше така снизходителен като Хагенау. Той я погледна с копнеж и попита:

— Е, фройлайн, и аз ли трябва да се откажа?

Тя не отговори.

— Ако мислите, че ще ви освободя от задължението, лъжете се. Елате, иначе ще дойда аз при вас!

Сега тя все пак обърна внимание на думите му. Не даде доловим отговор, наистина, но повдигна рамене по начин, който изразяваше дълбоко презрение.

— Фамозно! — прошепна Хагенау, въодушевен от това царствено движение.

— Е, мога ли да ви помоля? — попита офицерът с остър тон.

И когато и това предупреждение остана безрезултатно, той се изправи и отиде при нея. Улови ръката ѝ и каза:

— Не бъдете толкова горда! Момиче като вас е длъжно... По дяволите! О-ох!

— Какво има? — попита Хагенау, като видя, че другият пхна пръст в уста.

— Убодох се — отвърна другият с разкривено от болка лице. — Прелестният домашен дух ми отблъсна ръката и тя се натъкна на върха на някаква игла.

— Ха! Осата жили! — ухили се Хагенау, като забеляза, че Вали скри една игла в диплите на роклята си. — По-добре си седни!

— И през ум не ми минава. Тя трябва да дойде с мен!

Понечи да посегне отново към нея, но се почувства сграбчен за ръката. Рандау стоеше при него и каза със сериозен тон:

— Моля, без насилие!

— Остави ме на мира! — изръмжа грубо другият. — Тя сега е моя!

Очите на Рандау метнаха светкавици, по лицето му премина тъмен гневен облак.

— Да не би да сме дошли да вършим безобразия? — попита със строг тон.

— Рандау! — избухна другият.

— Без вълнение, моля! Тази дама стои под моя закрила!

— Я гледай! Така ли? — провлече офицерът. Почувства се оскърбен. — Тези момичета са за нас, значи и това тук! Но ако смяташ да ме оскърбяваш, ще ти поискам сметка!

Беше ясно казано. Рандау отвърна равнодушно:

— На твоё разположение съм.

Събеседникът му трябваше да се оттегли с неуреден въпрос. Едва сега Вали се раздвижи доброволно. Обърна лице към Рандау и прошепна:

— Благодаря!

Каза само тази дума, но той остана с чувството, сякаш в нея бе изречена цялата ѝ несрета.

Костваше му усилие да се откъсне и се върне на мястото си.

Там Хагенау опитваше да успокои другия. Стигна се до размяна на реплики, на които дългият оберлейтенант сложи край с подканата:

— Не върши глупости! Откажи се като мен! Нека опита трети. Да си допием. Нови бутилки!

Момичето, което бе седнало първо при Рандау, излезе да донесе други бутилки вино. В съседната стая седеше Мелита и проверяваше някаква сметка. При нея стоеше слугата и чакаше да тръгне с него при Петерман. Момичето каза:

— Чухте ли, фройлайн Мелита?

— Какво? — попита тя разсеяно и вдигна поглед от листа.

— За Вали — отвърна момичето.

— Не. Имаме по-важни неща за вършене. Какво е направила пак?

— Не отиде вече при двама господа, които искаха да седне при тях. Втория даже убодех с една игла, когато поиска да я хване за ръката.

— Какво? Наистина ли? Какво нахалство! Тези господа са офицери! Това деяние трябва да бъде наказано! Я ми я доведи тази хубостница!

Момичето се върна в салона и даде знак на Вали да я последва. Нещастницата се подчини.

Вътре чашите бяха напълнени и момичетата за трети път си смениха местата. Възникна неразбория, ала въпреки това на Рандау се стори, че чува удари.

Едва след доста време Вали влезе отново. Красивото ѝ лице беше променено. Страните ѝ горяха като в треска, очите искряха, дишането беше ускорено и тежко. Седна отново на мястото си и поиска както преди да скрие лице във възглавницата. Тогава почувства лек, вежлив натиск върху ръката си. Отблъсна с поривисто движение чуждата ръка, без да се огледа. Един глас прошепна:

— Фройлайн, погледнете ме, моля! Беше гласът на този, който я бе взел под закрила. Това я накара да обърне лице към него.

— Чух нещо — каза той. — Да не би някой да ви удари?

Тя пламна още повече, а в очите ѝ се появиха едри сълзи.

— Отговорете, моля! — настоя той. — Биха ви, нали?

— Не — прошепна тя, принудена от срама да не каже истината.

— Не бих и посъветвал тази жена — реагира той остро.

— Офицер ли сте? — попита тихо момичето.

Той видя съвсем ясно, че сега тя за първи път говори с посетител на тази къща.

— Да, майн фройлайн — Нещо в него се възпротиви да я излъже. — Искате ли да се махнете отгук?

— Не мога, защото не ме пускат — отговори Вали тихо.

— Кой ви принуждава? — попита бързо Рандау.

— Фройлайн Мелита и слугата. Нямам право да напускам вилата.

В този миг един друг офицер улови ръката на Рандау, дръпна го настрана и каза:

— Стой, драги! Това е против уговорката! Сега Вали се пада на мен!

Тя веднага извърна отново лице.

— Остави дамата — помоли Рандау. — Тя не иска.

— Вярно ли е, фройлайн?

Вали кимна.

— Е, от мен да мине! Нещо се противи в мен да заставям подобна особа към приятелство. Но, Рандау, твоето поведение е съвсем против нашата програма. Да не би тя да принадлежи само на теб? Ти ли си вече наред? Това е против уговорката. Трябва да те помоля да махнеш ръка от дамата, докато ти дойде редът.

Той си тръгна. Вали долови този миг. Тя каза бързо и тихо:

— Вие оскърбихте един офицер заради мен. Няма ли да се стигне до покана за дуел?

— В никой случай — увери Рандау.

— Страх ме е! — прошепна тя. — Господа офицерите в такива работи, както съм слушала, са много строги и бързи.

— И това ви безпокои? — усмихна се Рандау. — Не си създавайте грижи заради мен!

— О, напротив — отвърна бързо тя. — Вие бяхте първият, който ме взе под закрилата си.

— И тя ще остане завинаги при вас — прошепна Рандау едва чуто.

След това се върна при масата и потъна в дълбоки мисли. Беше на път да се влюби в това момиче, чувстваше го ясно.

Междувременно бутилките отново бяха преполовени и момичетата се преместиха. Сега дойде ред на Рандау да има Вали до себе си. Другарите му бяха много любопитни как ще постъпи.

— Е? — попита Хагенау проточено. — Вали сега е твоя.

— Аз се отказвам — отговори Рандау хладно.

— По дяволите! — изруга Хагенау от радост. Но другите не бяха съгласни с неговия отказ.

Един от тях му нашепна:

— Не ни злепоставяй! Да изгубим ли искаш? Ти си единственият, с когото тя говори. Може би ще я склониш на нещо повече. Тогава ще спечелим срещу Хагенау!

— За мен това спечелване е без значение — рече Рандау студено.

С това работата беше уредена, но когато беше отворена третата бутилка, дойде ред на онзи офицер, който най-бързо се беше съгласил с предложението на Хагенау за облога. Неговата физиономия показваше победоносна решителност. Той пи наздравица за Вали и каза:

— Фройлайн Вали, приближете, моля!

Както обикновено, тя не отговори.

— Чухте ли, фройлайн?

Тя и сега остана безмълвна.

— Щом Хагенау трябва да плаща виното с петорна надценка и да ръси големи бакшиши, то ние искаме и любезно обслужване! Умолявам ви с цялата си сериозност да седнете до мен!

Тя не се отзова и на тази рязка подкана. Тогава той стана от стола с думите:

— Е, добре, в такъв случай аз ще дойда да ви взема!

Поиска да пристъпи към нея, за да я хване и със сила да я отведе до масата. В този миг прозвуча гласът на Рандау:

— Стой! Без насилие! Ние сме офицери, мъже на честта!

— Трябва ли да изгубя облога? — попита другият.

— Аз ще ти платя — предложи Рандау.

— Благодаря много! — каза камарадът. — Ако мога да го спечеля, няма защо да ми бъде подаряван. На такова невъзпитано държане човек трябва да се противопостави. Напред, фройлайн!

Хвана я за ръката, за да я дръпне, но почувства ръката на Рандау върху своята.

— Преди малко казах, че тази дама стои под моя закрила — произнесе той. — Седни си спокойно на мястото. Давам ти честната си дума, че няма да позволя на никого да докосне дамата, без тя подчертано ясно да му е разрешила. Говоря с пълна сериозност!

Другият се зачерви от гняв.

— По дяволите, това е прекалено!

— Не, това е само човешки и християнски дълг!

— Не се прави на герой... — Той не продължи, защото Рандау беше пристъпил към него по такъв рязък и заплашителен начин, че офицерът незабавно се отдръпна.

— Кое е по-низостно — запита Рандау сериозно — да защитиш едно момиче от посегателство или насила да го заставиш да любезничи?

Другият понечи да отвърне. Вече отваряше уста, но схвана тежестта на чутите думи и не намери подходящ отговор. Рандау продължи със спокоен тон:

— Първоначално аз се възпротивих да дойда с вас тук, а после ви придружих от солидарност.

Но никой не може да ме принуди да участвам в една мерзост, която аз и всеки честен човек би осъдил.

Тогава Хагенау стана бързо от мястото си и каза:

— Рандау, не прекалявай! Аз днес съм рожденик и не мога да позволя да ме оскърбяваш!

— Я стига! — отвърна Рандау презрително. — Всичките да се опълчите срещу мен, пак ще остана на това, което съм казал.

— Ти нарече нашето поведение низост!

— Не говорех конкретно за вас — отвърна уклончиво Рандау.

— Е, утре пак ще си поговорим по този въпрос, драги мой. А сега трябва да кажа...

— Моля, не казвайте сега нищо! — прозвуча зад него. Хагенау се обърна и видя слугата. Зад него стоеше Мелита.

— Какво желаете? — попита оберлейтенантът учудено.

— Да изпълним дълга си! — каза строго Мелита. — Това момиче вече получи една забележка. Нейното повторно неподчинение ни принуждава да употребим по-голяма суровост. Моля, седнете, майне херен!

Офицерите машинално се подчиниха, а слугата се обърна към Вали:

— Отсреща на масата!

Тя не помръдна.

— Отсреща, казах! Моментално!

Тя и сега не се вслуша в заповедта.

— Е, ние знаем как да те накараме да се подчиняваш! Стани!

Слугата беше много як мъж. Хвана я за ръката, дръпна я нагоре и я запокити в средата на салона. Лицето ѝ беше станало смъртно бледо, както ясно се виждаше на светлината.

От съседното помещение се разнесе силен крясък, но при възбудата, която сега възцари в салона, не беше доловен.

— Тъй! Ето ти наказанието за наглостта!

При тези думи слугата замахна и я зашлеви толкова бързо с две ръце по бузите, че никой не успя да попречи. Но в следващия миг Рандау стоеше пред него и му викна:

— Човече, какво правите!

Но сега се обади и един друг глас:

— Оставете! Тук аз трябва да се намеся!

Вали държеше ръцете си върху парещото от болка лице. Слугата се обърна към натрапника. Карл Петерман беше влязъл от будоара. Оттам бе имал възможност да следи отчасти сцената, тъй като слугата явно съвсем бе забравил неговото присъствие. Само не му бе било възможно да види лицето на момичето. Но сега знаеше коя е тя.

— Махни се от нея! — извика на слугата. — Тя е моя дъщеря.

— Какво? — изкряска онзи — Вие тук нямате думата! И за да го осъзнаете, сега ще напляскам момичето пред очите ви! Ето!

Замахна да удари отново Вали по лицето, но в следващия миг се свлече на земята — върху главата му се беше стоварил тежък предмет. Петерман беше грабнал една винена бутилка от масата и я бе разбил в главата му. От уплаха всички бяха занемели. Можеше да се чуе само гласът на Петерман:

— Валеска!

— Татко! Татко! — извика тя ликуващо. Той отвори ръце и тя се втурна в обятията му. Помилва страните му, целуна го и извика радостно:

— Свободен! Ти си свободен! Дойде да ме спасиш!

— Да, аз те търсех, дете мое. Ти си била измамена и продадена, нали? — извика той развълнувано.

— Да, да! Отведи ме, само ме отведи оттук!

Той я хвана за ръката, за да я отведе. Тогава съгледа Рандау и подаде десница на младия мъж.

— Майн хер — заговори, — чух, че се казвате Рандау, повече нищо не знам за вас, освен че сте порядъчен човек. Вие взехте под закрила моето дете. Благодаря ви от цялото си сърце!

След като му бе стиснал ръката, той се насочи към вратата. Но там пристъпи насреща му Мелита. Тя каза:

— Какво означава това? Искате да си вървите? Само че вашата дъщеря ми дължи повече от сто гулдена!

— Съдът ще разследва случая! — отвърна Петерман студено.

— Няма да я освободя без предупреждение за напускане на работа! — разгневи се старата фурия.

— Който иска да я задържи тук, ще трябва да се разправя с мен! Ясно?

Петерман пристъпи заплашително към Мелита. Тя се отдръпна и го пусна да мине. Той поведе навън дъщеря си и стигна необезпокоявано на улицата. Там спря.

— Слава и хвала Богу — въздъхна дълбоко — Това е истинско разбойническо свърталище!

— Още по-лошо, скъпи татко! — заяви Вали, като също си пое дълбоко дъх. — Аз не мога да си представя и най-лошия разбойник лишен от съчувствие, но тези хора нямат милост.

— Ще поискам да ги накажат, и то с цялата строгост на закона. А сега да вървим! Имаме много, толкова много да си говорим.

— Къде ще отидем? — попита дъщеря му и се сгуши в него.

— В някоя странноприемница. Утре сутринта ще отида в полицията да подам оплакване, а после ще видим къде ще установим местожителството си.

* * *

Горе всички се намираха в голяма възбуда. Мелита и икономката коленичеха при слугата, който не даваше признаци на живот, а господа офицерите се споглеждаха слисано, без да могат на първо време да дадат израз на мислите си.

— Ето, че сега си имате последиците от вашето недомислие! — обади се Рандау.

— Проклятие! Страшно неприятно — изруга Хагенау.

— Ти се канеше утре пак да говориш с мен по тази работа — продължи несмутимо Рандау. — По всяко време съм на твое и на всеки друг на разположение. Лека нощ, майне херен! Имам да платя три бутилки вино. Ето парите.

Хвърли шепа златни монети на масата и си тръгна.

— И това още! — изръмжа Хагенау. — Отвратителна ситуация!

— Дължим я на теб! — напомни някой.

— Хрумването беше твое! — додаде друг — Този път действително би могъл да вземеш патент за него. Дори ще получиш един, а именно от полковника.

— Мътните го взели! Той действително ще научи историята! Неприятно положение! Поне тоя Петерман да можехме да уговорим да се откаже от оплакването! Как да се явя сега пред очите на командира! Ще стоя пред него като някой хлапак, който е изтървал маслото и изварата. Вярно, мое собствено изобретение! Фройлайн Мелита!

Тя досега се бе занимавала със слугата. При повика на офицера стана от земята, където бе коленичила до безжизненото тяло.

— Какво ще обичате, хер оберлейтенант? — попита.

— В хубава каша се насадохме, а?

— Действително — потвърди Мелита, която се страхуваше от едно полицейско разследване.

— Да — продължи Хагенау, — на нас ще ни се стовари и друго. Натриване на носа, моралистични проповеди, крайно неприятни служебни „сръгвания в ребрата“, домашен арест, преместване и какви ли не още беди. Дявол да го вземе! Но... въпреки това имам една чудесна идея! Великолепно хрумване! Искате ли да го чуете?

— Моля, говорете! — откликна бързо Мелита.

— Вие ме познавате, естествено?

— Много добре — направи реверанс дамата. — Хер оберлейтенантът Валтер фон Хагенау.

— Да. Аз съм състоятелен, много състоятелен. Ясно? Ще ви платя една прилична гратификация, ако не бъдем забъркани в историята. Не сме оттук. Не ни познавате!

— Няма да бъде лесно — произнесе Мелита замислено. — Ако не ви познавам, няма да имам свидетели срещу тоя Петерман.

— Глупости! Колосална неразсъдливост, добра ми Мелита! — ухили се Хагенау. — Не на вас ще липсват свидетели срещу него, а единствено на него срещу вас! Кой всъщност ще му свидетелства, че дъщеря му е бита, щом ние не сме налице?

Лицето на фройлайн Мелита просветна.

— Аха-а! Да, това е вярно!

— Ето на! Изключителна идея! Гигантска прозорливост! Питагорово хрумване! Е, какво ще кажете?

Тя го погледна хитро и попита:

— Не бихте ли формулирали по-точно вида и големината на вашата благодарност, ако премълча пред полицията присъствието ви?

Хагенау знаеше добре какво има предвид.

— О, да! — реагира той. — Ето ръката ми!

Прилепи няколко едри банкноти към дланта на „дамата“ и отклони обилните ѝ благодарности. Сега се обърна към останалите, за да ги подкани да си вървят. Но един от офицерите изказа опасението:

— Всичко това все още не ни предлага сигурност, драги Хагенау. Та нали не знаем как ще постъпи Рандау.

— Ще го навестя! Ще го пренастроя! Иначе не си падам по настройките, понеже към крайно немусикален. Но една такава пренастройка е по-лесна от акордирането на пиано. Поне ще опитам.

— Много бих желала да успеете, хер оберлейтенант — обади се Мелита. — А сега кой ще има добрината да ми помогне? Слугата все още не се помръдва!

— Сигурно е в безсъзнание — отвърна Хагенау. — Тоя тип има слонска физика, наистина, ама ударът беше ужасен! Шишето се строши!

— Боже мой! Той май вече не диша — извика уплашено Мелита.

— Духнете му в устата — пошегува се цинично Хагенау. — Разбирам от първа помощ. При обесени, удавници, отровени с въглероден диоксид... помага единствено издърпване на ръцете и краката и същевременно изкуствено дишане! Но ще ви дам един добър съвет. Повикайте лекар! За останалите бутилки вино вземете засега това!

Той хвърли една добре напълнена кесия на масата и се сбогува. Другарите му го последваха през един заден вход и оставиха Мелита и хората ѝ да се оправят със затрудненото положение, в което бяха изпаднали.

6. Глава

Разследвания

След бързото сбогуване на офицерите фройлайн Мелита изпрати едно от момичетата да доведе най-близкия лекар. Той живееше през три преки и въпреки късния час изяви готовност да отиде. Момичето отведе бързо младия лекар в салона, който другите междувременно бяха напуснали. Слугата лежеше на един диван, а Мелита седеше при него.

— Докторът беше така любезен...

— Много добре, много добре! — прекъсна Мелита момичето. — Имам си големи тревоги.

— Доктор Рапф, асистент в една от местните частни клиники — представи се младият мъж.

— Моля, раненият лежи тук!

Лекарят хвърли поглед на пода. Видя стъклените отломъци и направи угрижена физиономия.

— Ударът е бил необикновено силен. Ще видим.

Приблужи до слугата и взе ръцете му. Лицето му стана сериозно. Разкопча сакото, жилетката и ризата и сложи ръка върху сърцето на ранения.

— Едно огледало, моля! — поиска лекарят.

Беше му донесено. Той го приближи до устата и носа на слугата.

Пред отворената врата вън се събраха разтревожените момичета, които само до неотдавна бяха толкова весели. В полумрака уплашените им лица приличаха на маски.

Младият медик махна огледалото и се обърна към фройлайн Мелита.

— Слава Богу! — каза той. — Само е в безсъзнание. Но черепът изглежда увреден, мъжът трябва веднага да бъде отведен в най-близката клиника. Повикайте файтон!

Едно от момичетата се отзова веднага на разпореждането, а доктор Рапф се обърна към фройлайн Мелита:

— Познавате ли извършителя?

— Известно ми е само името му — отговори Мелита смутено.

— Трябва веднага да направите донесение, докато все още може мъжът да бъде заловен. Знаете ли в каква посока е избягал злосторникът?

Мелита поклати глава.

— Не. Той просто напусна къщата.

— Може би все още се намира в града! — каза сериозно младият лекар. — И така, идете бързо в полицията. Аз ще остана засега при ранения.

Мелита прояви объркване и закрачи напред-назад из салона. От страх не бе в състояние да се залови за една правилна мисъл.

— Дватама сигурно са се скарали? — попита доктор Рапф.

— Да — заяви тя. — Аз не присъствах в началото, а дойдох едва по-късно. Не успях да изгледа кавгата. Какво ще произлезе сега от цялата тая работа?

— Има ли свидетели?

Тя се поколеба известно време, после каза:

— Не знам. Сега изобщо не съм способна да мисля за тези неща.

Лекарят прояви готовност да направи вместо нея първите стъпки. Когато файтонът пристигна, придружи тежко ранения слуга до болницата и уведоми полицията. Скоро един вахмистър се яви в къщата на Мелита, за да смене показанията на домакинята за протокола. Тя не пропусна естествено да покаже нахълтването на Петерман във вилата ѝ в най-неблагоприятна светлина. Според нейните думи Петерман се промъкнал, оскърбил слугата и в разпрата го ранил.

Вахмистърът я изслуша внимателно и накрая обяви:

— Един действително ясен случай! Ще пуснем в Роленбург заповед за издирването на тоя Петерман. Но по-напред трябва да информирам хер прокурора, тъй като подобни случаи са от неговата компетентност.

С тези думи си тръгна и остави възбудената Мелита в салона.

Непосредствено след пристигането си в Роленбург прокурорът Унтерберг, младият асесор Фон Ансбах и комисарят Андерс се отправиха към къщата на Мелита, където се срещнаха с Арнд — действително доста време след разигралите се там събития. Сега се съветваха на известно разстояние от вилата как по-нататък да постъпят. Прокурорът Унтерберг каза на Арнд, че едно претърсване на къщата засега не е възможно поради липса на неопровержими доказателства. Комисар Андре пък гореше от желание да разпердушини „разбойническото свърталище“. Още бяха заети в усърден разговор, когато Арнд ненадейно се обърна. Беше забелязал един млад човек, който се навърташе край къщата и я наблюдаваше с очебиен интерес. Служителите видяха учудено как детективът тръгна внезапно към мъжа и му разтърси ръката. Няколко мига по-късно Арнд се върна с него при господата и комисар Андре разпозна в негово лице Виктор Хайлман. След кратко официално представяне Хайлман разказа за срещата си с Магда Вебер и съмнителния Уланд, както и за усилията си да намери „къщата на Мелита“. Разказът предизвика голям интерес сред събраните служители и сега вече решиха да претърсят къщата.

Но в този момент наблюдателите станаха свидетели на пристигането на един файтон и видяха как бе откран един очевидно ранен човек. Прокурорът и асесор Фон Ансбах си размениха

угрижени погледи. След това пристигна един вахмистър. А когато малко по-късно излезе бързо от вилата, Унтерберг се осведоми от него как стоят вътре нещата.

Не след дълго прокурорът и неговите сътрудници си осигуриха достъп до вилата. Мелита и нейните момичета бяха подложени на разпит, а комисар Андерс нареди грижливо да бъде претърсена цялата къща. Само след броени минути той се върна в антрето с една млада дама, в която Хайлман веднага позна Магда Вебер. Краткият разказ на Магда доказа на служителите, че тук действително са попаднали на дирите на много опасна банда търговци на момичета.

Протестното кряскане на Мелита не помогна нищо — беше взета под полицейски конвой и отведена. А комисар Андерс получи заповед веднага да се заеме с издирването на Уланд.

В края на този богат на събития ден прокурорът Унтерберг и тайният полицай Арнд поседяха още няколко минути в салона на Мелита.

— Наредих на един от моите сътрудници да потърси във всички страноприемници на близката околност този хер Петерман и дъщеря му, за които Мелита бе принудена да ни разкаже — подхвана разговора прокурорът. — Магда Вебер, която е пристигнала едва преди два дни, заяви, че в къщата на Мелита имало най-малко още едно момиче, което се намирало тук против волята си. Дали това е била дъщерята на този Петерман? Във всеки случай не вярвам нито дума на Мелита, дето разправя, че Петерман насила бил замъкнал момичето ѝ и при това ранил слугата с опасност за живота. Вие какво мислите?

— На съвсем същото мнение съм — каза Арнд. — Смятам, че трябва да се видим веднъж на спокойствие с този Петерман. Вилхелм Хайлман ми разказа за някакъв Петерман, който уж лежал невинен в затвора за злоупотреба, а дъщеря му работела като икономка в столицата при прословутата Гро. Ако това е същият Петерман...

Не можа да довърши изречението, тъй като в този момент в стаята влезе един сътрудник и им съобщи, че в странноприемницата „Мечката“, съвсем наблизо, преди половин час действително е отседнал мъж на име Петерман с дъщеря си.

— Тази нощ няма да ги безпокоя — размисли Арнд, — но утре ще искам да чуя какво има да ни каже Петерман. Той би могъл да бъде за нас важен свидетел.

— При всички случаи — съгласи се прокурорът. — Дръжте ме, моля, в течение на нещата. Да се надяваме, че комисар Андерс ще успее да залови безукорния хер Уланд!

На следващото утро Франц Арнд отиде още рано-рано в странноприемницата „Мечката“ и се осведоми за стаята на Петерман. Там завари бившият затворник в усърден разговор с дъщеря си. Арнд се представи и веднага заговори по целта на своето посещение.

— Вчера сте били в къщата на фройлайн Мелита, нали? — попита дружелюбно.

— Да — отговори учудено Петерман.

— Мога ли да попитам с каква цел?

Петерман бързо се овладя. Този Арнд, изглежда, беше достоен за доверие човек. Ето защо призна откровено:

— За да освободя дъщеря си, която държаха там като затворничка.

— Така си и помислих — произнесе доволно Арнд. — Ударили сте слугата?

— Не. Той зашлеви дъщеря ми, понеже отказа да жертва своята чест, и тогава аз я защитих, повече нищо.

— Разкажете ми, моля, как се случи всичко.

Петерман се отзова на поканата. Арнд го изслуша внимателно и после каза:

— Драги хер Петерман, няма от какво да се опасявате. Прокурорът Унтерберг и полицията вече претърсиха дома на Мелита. Удаде ни се да намерим доказателства за участието ѝ в търговията с момичета. Мелита е арестувана и днес ще бъде отведена в столицата. Вашите показания и тези на дъщеря ви естествено, ще бъдат от особена важност. Но позволете само още един въпрос, хер Петерман. Вие съвсем наскоро сте освободен от затвора, нали?

Това дойде съвсем неочаквано. Вали нададе вик и сложи разплакана ръце на лицето. Баща ѝ беше станал блед, много блед.

— Да — изрече Петерман с пресекаващ глас. — Хер Арнд, аз...

— Тихо! — нареди Арнд и сложи ръка на рамото му. — Може би аз ще съумея да ви помогна.

Един млад книговец, Вилхелм Хайлман, заедно с когото сте били освободен, ми разказа за един „съкафезник“ на име Петерман, осъден невинен. Щастлива съдба ми помогна да докажа невинността на Хайлман. Ето защо позволете да попитам, без да го усуквам. Винавен ли бяхте, или невинен?

При тези думи прикова пронизващ поглед в Петерман. Той остана спокоен и невъзмутим и каза с тих глас:

— Не бях невинен.

Арнд го тупна по рамото и запита:

— Наистина ли искате да ме заблудите, хер Петерман?

Запитаният смутено замълча.

— Може пред съдия-следователя да сте дали показания по ваше усмотрение, може в съдебните преписки вината ви да е най-ясно доказана, но вие сте невинен!

— Хер Арнд! — извика високо Вали.

— Да, вие сте невинен! — продължи той. — Както преди, така и сега. Може би сте имали причина да поемете вината на друг мъж, но аз съм респектиран от вашето поведение и още повече ви уважавам, задето сте имали сили да поемете един незаслужен позор. Вашите очи и вашето лице не лъжат. Вие сте почтен човек! И аз ви обещавам: ще опитам да докажа вашата невинност. Но сега стига по този въпрос! Може би в някой тих час ще ми разкажете онова, което сега не иска да излезе на устните ви. Придружете ме, моля, до прокурора Унтерберг! Петерман разказа на прокурора, който още веднъж се бе върнал в къщата на Мелита, цялото чудовищно събитие. Унтерберг го изслуша внимателно и нареди показанията да бъдат точно протоколирани. Вали също беше изслушана и накрая прокурорът поиска да му дадат имената на офицерите, доколкото, разбира се, им бяха известни. Те можеха да споменат само Рандау и оберлейтенант Фон Хагенау. Прокурорът искаше особено строго да разпита последния в столицата.

По обяд прокурорът и придружителите му, сред които младият асесор Фон Ансбах, отпътуваха обратно за столицата. Арнд пътуваше със същия влак, но седеше в отделно купе с Петерман и Вали и водеше дълъг и сериозен разговор с прекаралия толкова тежки изпитания мъж и неговата дъщеря. Вилхелм Хайлман бе поискал няколко дни отпуск, което с помощта на Арнд му беше лесно разрешено. На него се падна задачата да придружи Магда Вебер до нейния баща в Лангенщат.

В седмиците след събитията в къщата на Мелита полицията разви трескава дейност и действително успя да арестува не само хер Уланд, но и фрау Гро и „достопочтения“ Хайнц. Заключителните разпити внесоха яснота в целия план на бандата. Къщата на Мелита е служела само като временно местопребиваване. Нищо неподозиращите момичета са били поетапно отвеждани в чужбина, където ги очаквала нелека съдба. За щастие на Арнд и неговите помощници навреме се бе удало да сложат кръст на този престъпен трафик.

В обществото тези акции бяха внимателно регистрирани и признати като голям успех на способния комисар Андерс, прокурора Унтерберг и особено на тайния полицаи Арнд. Носеше се слух дори, че тези лица са предвидени за високо отличие от министъра на вътрешните работи, но Негово превъзходителство засега запазваше стриктно мълчание.

7. Глава

В пропастта

„Мюленщрасе“ се намираше в един столичен квартал, създал си много лошо име. Тук живееше най-окаяните бедняци редом с какви ли не гешефтери, от чиято дейност полицията нерядко живо се интересуваше. Но понякога в близост на „Мюленщрасе“ объркваха пътя си и някои добре облечени господа, тъй като тук живееше Зигмунд Дорн. Преди много години той беше дошъл в столицата, за да се отдаде със своята фрау Аврора на далаверите си като съдържател на заложна къща и вехтошар. Зигмунд Дорн, разбира се, не беше неговото истинско име — също както неговата госпожа не се бе появила на света като Аврора. Родината на вехтошаря Дорн се намираше някъде из дивите Балкани, никой не знаеше точно къде. С течение на времето, което бе прекарал в столицата, беше овладял доста добре езика на страната, но не безпогрешно. И съмнителният Дорн можеше да бъде разпознат както по заваления говор, така и по тъмните методи в деловите неща. Той търгуваше с какви ли не ценни и малоценни предмети, но преди всичко със старо желязо и разни вехтории. Злите езици твърдяха, че Зигмунд Дорн се представя за беден, наистина, ала в действителност е много богат, защото заемаше на млади, лекомислени

благородници големи суми и искаше кождерски лихви. Някои от хората, които скришом навестяваха „Мюленщрасе“, за да вземат пари на заем от Дорн, бяха напускали къщата на вехтошаря в ужасна беда. И в съответните среди на столичния град се носеше мълвата, че един „клиент“ на стария Зигмунд дори се самоубил в отчаянието си. Между другото никой още не бе успял да уличи вехтошаря в измама, а за достоверността на често на ухо разпространяваното твърдение, че гешефтите на този подозрителен мъж почти винаги се боят от светлината на деня, така и не се намираше надеждно доказателство. Но бе несъмнен факт, че Зигмунд Дорн въпреки чисто старонемски звучащото име беше един хитър и закоравял гешефтар, който не един и двама клиенти бе отправал с груба влашка ругатня.

Сред пътниците, които пристигнаха от столицата по обяд на гарата в Роленбург, се намираше и вехтошарят Зигмунд Дорн. Каква ли работа имаше тук? Видът му беше празничен. Неговото иначе вечно брадясало лице бе гладко обръснато, а отдавна демодираният костюм можеше да се нарече поне чист.

Старият не се задържа много на гарата, а веднага се запъти към града и със стигането си там пое към Замъка. Като държавен затвор, той не беше лесно достъпен. Обграждаше го висок зид. Една-единствена порта водеше към вътрешността. Дорн спря при нея и дръпна шнура на камбанката.

Постът от другата страна на стената се намираше наблизо. Той отвори едно малко прозорче и погледна през така възникналия процеп. После попита със суров тон:

— Кой е там?

— Кой тук е, попитал вие? Аз съм тоз', търговец Зигмунд Дорн от „Мюленщрасе“ в столица.

— Какво искате? — попита все още недружелюбно постовият.

— Тук ли е директор на затвор с негово име хер Хауптман и областен съветник Фон Шарфенберг?

— Да.

— И не е ли при него един хер лейтенант, който се произнася Бруно фон Шарфенберг?

— Да — отговори войникът, този път вече малко разколебан.

— Тоз' лейтенант търся аз.

— Неотложно ли е? — попита постът.

— Да. Това е работа от сделки, които не могат се отложат на нито миг.

— В такъв случай ще ви пусна.

Портата изскриптя в пантите и старият влезе. Видя пред себе си един просторен павиран двор, обхванат от постройки с малки зарешетени прозорци.

— Трябва лошо се живеи в тоз' жилище там горе! — изплъзна се от устата му.

— Ами внимавайте тогава, за да не изпаднете някога в положение да бъдете тук разквартируван — съгласи се с шеговит тон войникът. — Виждате ли там при вратата втория пост? Той ще доложи за вас.

Вехтошарят последва указанието и после бе отведен по няколко тесни коридора и тъмни стълбища в една светла стая, където трябваше да почака. Войникът доложи за него и му посочи след това едно съседно помещение, в което едва след дълго време влезе младият лейтенант Бруно фон Шарфенберг. Измери го с пренебрежителен поглед и запита късо и грубо:

— Вие ли сте този Зигмунд Дорн?

— Имам честта да бъда тоз', милостиви хер лейтенант!

— Аз не ви познавам. Какво искате от мен?

— Аз идвам при вас в Роленбург, защото се осведомил във ваше жилище в столица и вие не бяхте там къщи.

— Какво сте търсили в частното ми жилище?

— Потърсил таз' заран там хер лейтенант, защото имал да му покаже една малка хартишка.

— Хартишка? — попита Бруно фон Шарфенберг. — Да не би да имате предвид някое писмо?

— Не, имал предвид таз' бележка, на която написал сте ваше име.

Той измъкна един портфейл, извади от него един вексел и го подаде на лейтенанта. Той пребледня и изруга изненадано:

— По дяволите! Хич не се сетих за това!

— Нищо не вреди, милостив хер! Аз нали се сетил!

— Не съм отбелязал датата.

— Не било необходимо, защото тя нали отбелязана на първи ред на акцепт

5

.

Лейтенантът се намираше във видимо смущение. Той прегледа бегло вписаните на обратната страна имена и запита с несигурен глас:

— Непременно днес ли трябва да стане тая работа?

Старият направи отривисто движение на уплах и отвърна:

— Защо взема човек за плащане акцепт? Защото убеден, че пари ще получи веднага и моментално при показване на хартийка. Аз беден търговец. Купува употребявани неща, за да продава тях отново на бедни хора. Каква печалба мога взема? Един кройцер или два, повече не!

— Печалбата май не е толкова малка, щом боравите с вексели на такива суми. Убеден съм, че можете да изчакате!

— Аз не мога чакам ни час — врече се старият. — Трябва обратно тръгна със следващ влак, за да сам платя на един заемодавец, който ни търпение ще има, ни снизхождение с моя собствена бедност.

Шарфенберг стана неуверен и каза:

— Ако почакате до вдругиден, с най-голямо удоволствие ще включа една подобаваща гратификация!

— Кръв дяволска! Гратификация? Какво да прави аз с гратификация! Аз трябва имам сега веднага мои пари да мога плати мой собствен дълг! Но хер лейтенант нали на гости при свой хер чичо? Хер областен съветник е мъж на състояние. Той ще дава на хер лейтенант охотно малката сума. Трябва да докажа? Ще ида при чичо областен съветник и му покажа хартия.

— Мошенико! Да не си посмял!

Зигмунд Дорн отстъпи крачка назад, присви очи и попита:

— Какво сте казал? „Мошеник“ сте казал? — Промърмори нещо на някакъв чужд език и после продължи: — Мошеник съм аз, защото се осмелил искам пари по вексел? Искате платите дълг с груби думи вместо с валидни монети? Но аз искам направи предложение, което най-добро в таз' работа, защото съм мъж със сърце. Хер лейтенант нека сам иде при чичо своя. Това по-умно, отколкото аз отиде при него.

— Това нищо няма да помогне.

— О, хер чичо ще спасява чест на племенник!

Шарфенберг се сепна.

— За спасение на честта ми изобщо не може да става дума, защото тя не се намира в опасност.

— Не? — попита Дорн ядосано. — Откъде искате вземете пари да плащате мой вексел?

— Човече! За толкова разклатено ли смятате финансовото ми положение, че да не съм в състояние да платя?

— О, аз съм мъж на сделки! Осведомява се за хора, от които трябва очаква плащане!

Лицето на лейтенанта стана по-бледо. Той избухна гневно:

— Какво означава това? Вие сте се осведомили за мен?

— Не трябвало ли? Хора ми казали, че хер лейтенант държи скъпи коне.

— Мога да си го позволя! — кипна Шарфенберг.

— Че хер лейтенант пие скъпи вина.

— И това мога да си позволя!

— И че хер лейтенант обича малко комар играе.

Дорн смигна свойски.

— Я стига! Всеки иска да се позабавлява! — подметна предпазливо Шарфенберг. Почувства се доста особено при думите на стария. — Но това на никого не влиза в работата!

— Не, ако именно коне са платени! Но хора казват, че хер лейтенант дължал на търговец на коне значителна сума. Че доставчик на вино от дълго време чакал пари! И че хер лейтенант при игра вече от дълго време имал лош късмет!

— Човече, хората най-арогантно са те излъгали! — извика Шарфенберг ужасено.

Старият Дорн се ухили подигравателно.

— Мъжете, които това казали, говорят винаги само истината. Те рекоха, че аз с хер лейтенанта хич да няма снизхождение и търпение.

— Пъкъл и Сатана! — изригна Шарфенберг. — Да те няма, негоднико!

— Тогава трябва наистина посетя хер директора!

Това още повече разгневи лейтенанта, ала лихварят в паричните работи не знаеше що е страх. Така притисна със заплахи офицера, че той се видя принуден да предприеме стъпка, която по никой начин не му беше лека.

— Добре! — реши накрая. — Ще ти докажа, мошенико, че хората са ти надрънкали най-нагли лъжи. Ще отида при чичо и ще донеса пари. Чакай тук!

Взе вексела и се отдалечи. По пътя си помисли:

„Проклетата история! Едва вчера получих четиристотин гулдена, но чичо ме увери, че това било за последен път. Набутах се в дяволски кауш. Тоя Дорн е цял сатана. Няма да си тръгне, дъртакът му с дъртак, докато не му бъде платено. Ама дали чичо ще бръкне още веднъж в касата, това вече е въпрос. При всички случаи трябва да се подготвя за ужасно конско.“

В чакалнята на чичото сърцето му така се разтупка, че трябваше да спре, поемайки си дълбоко дъх. После почука — едва чуто.

Областният съветник обаче чу.

— Влез! — извика.

„Дявол да го вземе! — помисли си племенникът. — Доста сурово прозвуча. Дали не е в лошо настроение? Само това липсва сега!“

Влезе и веднага забеляза, че правилно е предположил. Директорът, изглежда, се намирал в състояние на голяма възбуда. Беше шарил напред-назад в стаята, а сега бе спрял с мрачен поглед към входа.

— Добър ден, скъпи чичо! — поздрави Бруно много любезно. — Да не би да те смущавам?

— А, ти ли си? Много навреме! — възкликна директорът. — Тъкмо се канех да наредя да те извикат. Какво те води насам?

Лицето му в никой случай не беше станало по-приветливо, а погледът му не вещаеше нищо добро. Ако лейтенантът не се намирал в такова голямо затруднение, сигурно нямаше и през ум да му мине да заговори по толкова неприятен въпрос.

— Идвам с една молба — отговори той с доста несигурен глас.

— Но навярно не от естеството на вчерашната?

— За съжаление, да.

— В такъв случай идваш напразно! Знаеш какво ти казах вчера. Триста гулдена беше заборчнил, към тях сто за джобни пари, това прави четиристотин. Аз в крайна сметка не съм ти баща!

— Вчера няхах и представа, че още днес ще се окажа в положение, което отново ще ти дойде в тежест. Но това сега със сигурност е за последен път.

Директорът погледна племенника си остро и мрачно и отговори:

— Винаги така се казва. Но нека поне се информирам. За какво става дума?

Лейтенантът се отказа да представи с някакво въведение работата в по-добра светлина. Подаде на чичото вексела с думите:

— Ето за това!

Областният съветник разгледа документа, отправи после студено поглед към прозореца, прокашля се тихо след известно време и заговори с тон, сякаш се касаеше за нещо обикновено:

— Две хиляди гулдена! Ти май се мислиш за милионер или разчиташ на смъртта на баща си и всичките си роднини.

— Че това не е случаят, знаеш много добре! Тази сума е от последните конни състезания.

— Аха! Залог? — попита директорът ядно. — Колко?

— Хиляда гулдена — призна племенникът смутено. Директорът разбра веднага.

— Така, така! Ти значи плащаш двойно?

Лейтенантът повдигна рамене, но не отговори.

— Хубаво! Но векселът не е дошъл с пощата?

— Не. Донесе го последният притежател.

— Лично? — Директорът сви вежди. — Каква е историята? Как се казва мъжът?

— Зигмунд Дорн.

— Лихвар?

— Да.

Директорът дълго гледа племенника си, после му хвърли вексела.

— Ето ти парцала! Върни го!

— Но човекът си иска парите!

— Това си е негова и твоя работа, не моя! Вчера ти дадох думата си, че повече и един кройцер няма да ти наброя, а ти знаеш, че държа на казаното. Впрочем хер Дорн може да почака, докато говориш с баща ти.

— Няма да чака.

— Охо! Толкова дълбоко ли си се дискредитирал?

Лейтенантът сведе безмълвно глава.

— Отговаряй! — заповяда чичото. — Не говори ли с него за баща си и за мен?

— Да, разбира се.

— И въпреки това той не иска да чака?

Племенникът кимна мълком.

По лицето на областния съветник плъзна лека червенина. Той свъси вежди и заговори рязко:

— Е, добре! Този човек е приел документ за две хиляди гулдена и очаква парите. Той е в правото си да си ги иска. Не се съгласява на отсрочка, значи или наложително се нуждае от тях, или се е осведомил за твоята платежоспособност и е получил неприятна за теб информация. Заповядвам ти да ми кажеш истината! Осведомил ли се е?

— Да! — пророни мъчително лейтенантът.

— Аха! Следователно нещата стоят така, както си помислих!

Директорът остана продължително време смълчан, бършейки челото си с ръка. Бореше се със себе си. Накрая поде:

— Дали сегашният притежател на вексела е честен мъж, не знам. Във всеки случай векселът е редовен и ти си длъжен да го погасиш.

Отиде до шкафа на писалищната маса, отвори го и извади няколко банкноти. Подаде ги на племенника.

— Нашето име трябва да бъде спасено! — каза.

— Чичо, скъпи чичо! — извика радостно лейтенантът. Поиска да сграбчи ръката на директора, ала той бързо я дръпна и произнесе с отблъскващ тон:

— Мълчи! Правя го не заради теб, а заради моята чест! Но отсега нататък по никакъв начин не можеш да разчиташ на мен. Аз те мислех за безгрижен, може би лекомислен, но вече имам повод да те смятам за пропаднал!

Това никак не се хареса на племенника.

— Чичо! — реагира той поривисто. — Заемът или подаръкът, който ми правиш, не ти дава правото да ме оскърбяваш!

— Ха! Оскърбявал съм го! Не се представяй за честен човек! Работата е крайно сериозна и не е от естество, което поставя характера ти в добра светлина. Ти играеш комар, притежаваш скъпи коне, живееш над възможностите си и общуваш със съмнителни типове. Трябва да знаеш какво правиш. Днес те предупреждавам още веднъж. Оттук нататък отказвам да се занимавам с твоите проблеми. Следователно ще те пощадя от всички по-нататъшни въпроси. Само едно още искам да знам от теб. Спомняш ли си вечерта, когато ти съобщих, че онзи Карл Петерман е помилван? Лейтенантът замълча.

— Стана дума за случаи, в които са били осъждани невинни хора, понеже са се жертвали за други. Аз произнесох тогава строга присъда за онези, които притежават страхливостта да приемат една такава жертва. Сещаш ли се?

— Горещо-долу! — прозвуча колебливият отговор на племенника.

— Е, питам те тогава, Карл Петерман не е ли принесъл една такава жертва за теб? Всъщност тогава ти самият подметна за подобни заблуди на правосъдието.

Лейтенантът беше силно пребледнял.

— Това беше само едно предположение — продума накрая.

— Може би — рече чичото. — Но твоите вечни парични затруднения...

Очите му се бяха впили остро, дълбаещо в племенника. Последният се съвзе, направи възможно най-мрачна физиономия и попита:

— Ти да не би да мислиш... е, ама това би било прекалено!

— Кое?

— Че Петерман е присвоил парите заради мен!

— Не, не мисля това. Аз съм убеден, че Петерман не би станал мошеник заради друг, та бил той и собственият му господар. По-скоро допускам, че е пожелал да се жертва за този господар.

На лейтенанта му идеше да потъне в земята.

— Как си го представяш? — попита, овладявайки се с мъка.

— Ти си се нуждаел от парите и не Петерман е злоупотребил, а ти самият!

Лейтенантът се изпъна гордо и извика:

— Чичо, дори нашето роднинство не ти дава правото да ми говориш по този оскърбителен начин! Ти винаги си бил добър към мен, а сега ме изкарваш долен мошеник. Помежду ни вече няма нищо общо за вечни времена!

— Хм-м! — каза директорът спокойно. — Това звучи много сериозно!

— И си е така! Един Шарфенберг в такива неща не разбира от шега.

Чичото се загледа известно време замислено пред себе си, после каза:

— Е, добре! Но какво отношение имаш ти към онези присвоени пет хиляди гулдена?

— Никакво! — извика неговият племенник енергично. Лицето на областния съветник отново прие ядосан вид. Той сви рамене и каза:

— Както желает! Ти явно много добре знаеш какво изисква от теб честта ти. Бъди си следователно сам господар, ковач на собствената си съдба! Но никога не опитвай отново да ме занимаваш със себе си. Аз сметнах за свой дълг да поговоря с теб за тези неща, но ти заставах отблъскващо срещу мен, така че нека за в бъдеще всеки си върви по своя път. Най-добре е да заминеш за столицата със следващия влак. Не е необходимо да си вземаш сбогом с мен, тъй като нямам време за това. Естествено, аз ти желая само щастие. Остани със здраве!

След тези думи директорът излезе през отворената врата и заключи след себе си. Лейтенантът чу това.

— Така — каза си. — Той заключи! Не желае да знае повече за мен! Негова си работа! Сега нали съм освободен от тоя проклет Дорн!

Когато се върна при вехтошаря, окачи си триумфираща физиономия и каза с горд тон:

— Ето, вижте вексела. Късам го.

— Не, не! — извика старият, изпълнен със страх, като видя, че лейтенантът наистина го скъса. — Нямате това право!

— Защо?

— Все още не платили хартия.

— Наистина ли ви е толкова страх за парите?

— Не бива ли човек се безпокои, кога нуждае се от такъв сума и не може я получи?

— Тогава се успокойте! Ето я!

Даде на Дорн банкнотите, които беше получил от чичо си. Онзи ги грабна чевръсто, разгледа ги, провери ги, преброи ги и каза после с широка доволна усмивка:

— Слава Богу! Сега мога платя на кредитор, кой ме чака! Ама хер лейтенант още не всичко платил!

— Не? Не са ли точно две хиляди?

— Само че аз пътувал на собствени разноски до Роленбург и пропуснал у дома мой хубав гешефт.

— Мошеник! Колко искаш още?

— Пет гулдена са дреболия, ама аз няма искам повече, защото не се наложило завеждам иск по менителница.

— Ето ти и тия страшно много пари!

Шарфенберг извади пет гулдена и ги хвърли гневно в краката на мъжа. Зигмунд Дорн отстъпи крачка назад.

— Хер лейтенант сигур' мисли, че аз трябва се наведа и дигна тез' пари? — попита.

— Да, ако искаш да ги имаш!

— Охо! В име небе на моя родина. Стар Зигмунд не куче, на кое човек подхвърля какво му принадлежи! Аз платил билет и изтървал гешефт. Мога искам пет гулдена и искам ги наброени в моя ръка.

— Ти си превъртял! Омитай се!

Шарфенберг вече се обръщаше да си върви, но тогава лихварят го улови за ръката и заговори с победоносен тон:

— О, аз добре знае, че хер лейтенант все пак дигне от земя пет гулдена да ги сложи в мой ръка. Аз именно донесъл още нещо за хер лейтенант, на кое той ще се радва изключително много!

Отвори портфейла, в който се бе намирал вексела, и извади втори документ.

— Покази! — нареди Шарфенберг.

— Не, не — рече лихварят. — Таз' хубава хартишка не бива пипа друг освен мен. Аз я прочета. С тези думи Дорн отстъпи още една крачка назад, за да се отдалечи от Шарфенберг, и прочете:

„С настоящото давам думата си на офицер и благородник, че утре сутринта точно в девет часа ще изплатя на притежателя на този документ спечелените тази вечер от него хиляда и двеста гулдена.“

Отдолу стоеше дата, изтекла още преди седмица, и подписът на лейтенанта.

— Гръм и мълния! — извика този. — Човече, как си се добрал до тая писаница?

Старият се направи на равнодушен.

— Купил я от господин, кой спечелил пари. Той имал ваша честна дума, ама кога дошъл вземе пари, вие бил заминал. Чакал, вие не дошъл, а той нуждаел от пари. Тогаз дошъл при мен и продаде таз' бележка. Ден сега минал, ама подпис все още валиден. Иска хер лейтенант плаща сега?

— Не, негоднико! — извика младият мъж вбесено. — За днес трябва да се задоволиш с двете хиляди, които вече получи.

Дорн направи гримаса.

— Ау, вай! Тогаз трябва направя какво вече казал, трябва продам хартия на друг. Ще пътува за столица и пита за хер оберст

6

какво заплати за свидетелство с честна дума на хер лейтенант Фон Шарфенберг.

Лейтенантът пребледня.

— Човече, откажи се от тая работа! Ето ти парите!

Той наистина се наведе, вдигна петте гулдена и ги подаде на Зигмунд Дорн. Онзи ги взе и запита ухилено:

— Няма ли право, хер лейтенант?

— Мълчи! И тъй, на каква отстъпка си готов?

— Тук вписани хиляда и двеста гулдена. Каква отсрочка иска има хер лейтенант?

— Една седмица.

— Не, туй не става. Три дена!

Шарфенберг поклати глава.

— Дотогава няма да мога да набавя сумата.

— Няма вече хер лейтенант честна дума? — попита старият многозначително.

— Нехранимайко! Значи след три дни! И колко искаш за отсрочката?

— Сто гулдена.

Офицерът изскърца със зъби.

— Пъкъл и Сатана! Откачен ли си? — извика. — Но за съжаление съм в ръцете ти и трябва да ти изпълня волята. Ала втори път това няма да се случи. Ще дам сто отгоре!

— Ще даде ли хер лейтенант малка гаранция или подпис?

— Глупости! Сега нямам време за такива работи. Аз още днес ще се върна в столицата. Имаш думата ми.

— Топ?

Лихварят подаде ръка за скрепване на споразумението.

— Охо! Наистина ли мислиш, че един офицер трябва да даде ръката си, за да му повярваш? — произнесе презрително Шарфенберг.

— Да не би мой ръка пълна с мръсотия? Е, тогаз няма принуждава хер лейтенант. Ама без ръкостискане гешефт невалиден!

— Ти наистина си много опак човек! Ето ръката ми. Стисни я. Топ!

Подадох си ръце, после лейтенантът се извърна рязко към Дорн.

— А сега се разкарай!

Зигмунд Дорн си тръгна. Подсмихна се, защото беше удържал една многократна победа. По-късно, преди да се качи във вагона на четвърта класа, видя лейтенанта да се качва в същия влак, но в купе първа класа.

Срещу това старият нямаше нищо против, тъй като при всички случаи се чувстваше на своето място по-добре от Шарфенберг, когото безпаричието потискаше на меката седалка. Зигмунд Дорн се ухили. Знаеше, че лекомисленият офицер скоро ще му бъде изцяло в ръцете.

8. Глава Роб на парите

Няколко дни след гореописаните събития лейтенант Бруно фон Шарфенберг седеше в своето добре обзаведено жилище в столицата. Размишляваше мрачно и отново и отново хвърляше изпитателни погледи надолу към улицата. Явно с голямо нетърпение очакваше нещо или някого. Най-сетне погледът му малко просветна. Стана и отиде до вратата. Чува се стъпки и влезе един млад, елегантно облечен господин.

— Е? — попита Шарфенберг очаквателно.

— Нищо и отново нищо! — отвърна другият.

— Дори при петнайсет процента?

— Да. Хората, изглежда, смятат финансовото ти състояние за изключително разклатено!

— Глупости! На кого ще е известно финансовото ми състояние? — реагира ядосано Шарфенберг. — Досега съм взел заем само от двама-трима бизнесмени. Но тези кръвопийци явно поддържат връзка помежду си. Поврага! Да имах поне толкова, че да рискувам довечера една игричка!

Приятелят кимна.

— И аз с удоволствие бих потърсил късмета си — допълни. — Толкова се зарадвах, когато ми предложи сто гулдена, ако намеря някой услужлив кредитор. Но за съжаление не намерих такъв.

— Дяволите да ги вземат всички тия поклонници на парите! По-рано рискувах едно-друго, а сега обръщат десет пъти всеки кройцер насам-натам, преди да го похарчат!

Физиономията на другия придоби замислен вид.

— Хм-м! Все още знам едно средство.

— Наистина ли? И какво е то?

— Погледни във вестника! Колко често се предлагат там кредити!

— И ти наричаш това средство? — попита Шарфенберг презрително.

Същевременно посегна към лежащия върху масата до него вестник, бутна го към другия, посочи едно място и каза:

— Ето, чети!

Подканеният прочете:

— „Кавалер, син на богата благородническа фамилия, търси спешно заем от няколко хиляди гулдена срещу висока лихва. Оферти под инициали Ф. 77, до този вестник.“ По дяволите! Това сигурно си ти?

— Да. Аз поместих обява, както виждаш — отговори лейтенантът.

— И резултатът?

— Този тук!

Протегна длан и духна отгоре.

— Значи нищо?

— Ни един мошеник не се обади. Сега прочети какво пише точно под това!

Посоченото място гласеше:

„На офицери, висши служители и аристократи се отпускат незабавно и при изгодни условия заеми с всякакъв размер.“

Отдолу беше посочен адресът, на който човек можеше да се обърне.

— Ти сигурно си хлътнал на тази обява? — попита приятелят.

— Опитам и това. Дори отговор не получих.

— Вероятно не си си посочил адреса?

— Ами! С анонимност само щях да си изгубя времето. Така че споменах името си.

— И отговор не е последвал, защото въпросният първо е събрал сведения.
В този миг влезе слугата на Бруно фон Шарфенберг, за да му предаде едно писмо.
— От кого? — попита лейтенантът.
— От един непознат човек, който изглеждаше като временно ангажиран прислужник.
— Добре!
Слугата се отдалечи. Шарфенберг отвори писмото, прочете го и го даде после на приятеля.
Редовете гласяха:

„Обърнете се, моля, по паричния въпрос към мен.
Вилибалд Шонлайн“

Отдолу бяха записани улицата и номерът на къщата.
— Най-после! — въздъхна лейтенантът и се надигна от мястото си.
— Да, най-после! — пригласи другият. — Сега възелът е разсечен и надеждата отново се усмихва! Ще отидеш веднага, нали?
— Това се подразбира!
— Кога мога да се осведомя пак?
— По свечеряване. Стоте гулдена, които ти обещах, при всички случаи ще си получиш. Едната ръка мие другата.
Приятелят хвърли на Шарфенберг един просиял от радост поглед.
— Благодаря, благодаря, скъпи Бруно! С удоволствие отдавам дължимото на такива благородни правила.
Той напусна жилището, а Шарфенберг си помисли: „Пиявица! Такива гадини се впиват така здраво в човек, че никога не може да се отърве от тях. Но аз му оказах твърде голямо доверие и следователно трябва винаги да бъда любезен с него. Иначе като нищо ще се раздрънка!“
Облече се за излизане. Точно когато се канеше да напусне стаята, вратата за преддверието се отвори и слугата доложи за асесор Фон Ансбах. Шарфенберг му нареди да въведе посетителя и малко по-късно влезе един облечен в черно господин. Лейтенантът го познаваше бегло, понеже го беше виждал тук и там.
— Извинете! — каза посетителят. — Виждам, че сте се приготвили за излизане.
— Действително! Желаете да говорите с мен?
— С хер лейтенант Фон Шарфенберг.
— Дълго ли ще трае?
— Не мисля.
— Аз съм този, когото търсите. Какво има?
След този кратък диалог асесорът му подаде визитката си.
— Заповядайте, моля!

Шарфенберг хвърли един повърхностен, кажи-речи пренебрежителен поглед на малката картичка. На нея бе изписано с преплетени заврънкулки:
„Франс фон Ансбах, асесор при Кралския околийски съд“.

Шарфенберг направи едва загатнат поклон и каза с тона на човек, когото безпокоят в неподходящо време:
— За мен е чест! Какво желаете?
— Един разговор на четири очи.
— Сега се намираме на четири очи. Да се надяваме, това е работа, която няма да ме накара да съжалявам, че съм забавил неотложното си излизане!
— Нямам навика да дотягам без причина на някого.
— И така! По частен въпрос?
Асесорът плъзна студен, изпитателен поглед по офицера и отговори:
— Може би притежавате някакъв стол, хер Фон Шарфенберг?
Запитаният се изчерви леко и каза:
— Виждате тук шест.
— Край които ние стоим прави! — прозвуча остро.
— Хм! Мислех, че ще приключим набързо! Е, тогава да седнем, хер асесор!

Настани се и юристът последва примера му. Когато плъзна после поглед из стаята, без веднага да заговори, лейтенантът подхвърли нетърпеливо:

— Струва ми се, вече попитах дали сте дошли по частна работа.

Асесорът остана спокоен.

— Ще ви помоля да ми отговорите на няколко въпроса, хер лейтенант.

— Които, надявам се, няма да бъдат безцелни!

— О, свикнал съм винаги да придавам на въпросите си онази форма, която отговаря на тяхната цел. Познавате ли господин на име Карл Петерман?

Лейтенантът пребледня. Младият асесор попита по толкова уверен и спокоен начин, че офицерът започна да се чувства недобре в кожата си. Ето защо отговори с остър тон:

— Да не би да сте дошли само да ме питате дали познавам този господин, хер асесор? Нямам навика да давам отчет на непознати хора за моите познанства. Аз никога не задавам подобни безполезни въпроси и също така малко им отговарям, когато са отправени към мен.

— Моят въпрос, хер лейтенант, в никой случай не е зададен от лично любопитство. Аз съм тук служебно!

— При това положение ще помоля да назовете служебния повод, преди да отговоря!

— Моля, моля! Дошъл съм аз да задавам въпроси, а не да бъдат отправяни към мен!

— В такъв случай ние приключихме един с друг! Няма да ви отговоря, хер асесор!

Надигна се от стола си. Асесорът стори същото, хвърли един полупрезрителен, полусъжалителен поглед на лейтенанта и каза със спокоен тон:

— Изцяло ваша воля, хер Фон Шарфенберг! Но тъй като трябва да имам отговор на въпросите си, и то до времето, което аз намирам за необходимо, ще помоля за разрешение да си послужа за миг с вашите прибори за писане.

Извади от джоба един печатан формуляр, взе перото, потопа го в мастилото, попълни бланката и я подаде на лейтенанта.

— Обърнете внимание, моля, на това!

Шарфенберг я прочете, отстъпи крачка назад и възкликна:

— Как? Призовка до Околийския съд?

— Както виждате!

— И ме викате при себе си?

— Задачата е възложена на мен.

— И то още днес?

— Така е.

— При неявяване — арест?

— Мисля, имам основание за тази строга мярка!

— Ще се консултирам преди това с адвоката си.

— Позволете, както желаете — каза асесор Фон Ансбах с тънка усмивка. — Аз си тръгвам! — Поклони се едва-едва и тръгна. При вратата се обърна още веднъж. — Очаквам ви до края на деня в Околийския съд.

Едва беше изрекъл тези думи и напусна жилището. Шарфенберг постоя един миг като вкаменен. После се съвзе, сви юмруци и извика:

— Арогантен тип! Но аз ще му го върна. Ще... да, какво ли всъщност мога да направя?

Проклетата история! Какво ли знае този човек за Петерман и моите работи? Да не би пък да се канят да разследват праисторията около присъдата на Петерман от по-висша инстанция? Това наистина ще бъде фатално за мен! Абе, я стига! Работата не е чак толкова лоша, че да е неотложна. Най-главното е час по-скоро да получа пари. Имам ли ги, всичко друго ще си дойде от само себе си. И тъй, да потърсим незабавно тоя злокобен Вилибалд Шонлайн!

Сега предприе излизането, което преди малко не бе могъл да осъществи. Посоченият адрес се намираше в един от добрите жилищни райони на столицата. Жилището на Шонлайн бе на първия етаж. Прочете името на една месингова табелка.

Позвъни и беше пропуснат да влезе. Човекът го въведе в една разкошно обзаведена стая и го помоли да седне за миг.

В съседната стая двама души разговаряха шепнешком — един мъж и една жена.

— Остави го още да почака! — посъветва жената. — После ще бъде още по-податлив. И първо мебелите трябва да окажат своето въздействие.

— Ха-ха! Той ще ни сметне за много богати.

— Всичко е взето под наем именно заради това въздействие. Стига само той да клъвне!
— Мисля, че ще се съгласи на условията.
— Ще бъде глупаво, ако не каже „Да“. Ние в действителност вече сме без пукната пара. Какво каза Зигмунд Дорн?
— Той вече има един документ от него, но ще даде парите, защото бащата на лейтенанта е много богат... Тъй, сега отивам!
Мъжът се огледа в огледалото, оправя си вратовръзката, издърпа мукавените маншети от ръкавите на сакото, прие възможно по-достопенния вид и влезе при лейтенанта. Той беше седнал. Сега се надигна, поздрави вежливо и попита:
— Хер Шонлайн?
— Имам честта! — отговори запитаният с нотка на дружелюбно снизхождение. — Хер лейтенант Фон Шарфенберг?
— На вашите услуги!
— Моля, седнете си на мястото!
Настаниха се един срещу друг и понеже другият се позабави да започне, лейтенантът попита:
— Поводът на моето идване ви е известен, нали?
— Съобщихте ми го! — усмихна се меланхолично Шонлайн.
— И вие сте готов... хм! Да?
Хер Шонлайн се прокашля и заговори после с много самодоволен тон:
— Може би. Най-малкото можем да поговорим по въпроса. Всъщност аз имам необходимост да давам пари срещу лихва. Заможен мъж съм и не ми се налага да се занимавам с такива гешефти. Но съвсем наскоро ми бе изплатена известна сума, която мога да инвестирам твърдо едва след определено време. Дотогава ще трябва да държа парите в шкафа, без да допринасят някаква полза. Ето как си помислих, че бих могъл да услужа на някого, и поместих обявата.
— Обадиха ли се заинтересувани?
— О, твърде много! Но аз пък се разколебах. Никой не успя да ми вдъхне доверие. Предлагат ми високи лихви и освен това значителни дивиденди. Но мен подобни оферти не ме бланят. Каква ми е ползата от добри условия, ако не мога да си получа обратно парите! По-добре да избира сигурен човек, който ще ми ги върне точно навреме с обичайния размер на процента.
— Какъв е той?
— Три на сто.
— Как, не повече? — Лейтенантът беше видимо изненадан. — Е, при това положение мога да си пожелая само аз да съм онзи, когото можете да дарите с доверието си!
Шонлайн погледна замислено младия мъж.
— Е, ако трябва да бъде откровен, вие ми харесвате, но... не ми е известно материалното и семейното ви положение.
— Баща ми беше действащ офицер, но се уволни и се оттегли в именията си. Той е крайно пестелив и може и днес да живее както по своето време. При това положение смятам за по-добре засега да чукам възможно по-рядко на неговата каса. Разбирате...!
Шонлайн се усмихна подкупващо.
— Много добре, много добре! Кръвта на младостта иска да си поживее. Старите забравят, че и те са били такива. Човек трябва да се наслаждава на своята младост, толкова повече ако обстоятелствата позволяват някои неизбежни ангажменти да се погасяват по-късно.
— Такъв е при мен случаят. Аз съм единствен наследник. Освен това чичо е областен съветник и директор на държавния затвор в Роленбург.
— Много добре! — възкликна Шонлайн. — Това звучи много препоръчително. Мисля, че бих могъл да се спра на вас. Каква сума ви е необходима?
— Хм-м! Шест, осем или десет хиляди гулдена?
— Напълно ме устройва. Веднага ли се нуждаете от парите?
— Незабавно!
— Каква гаранция предлагате?
— Вексел и писмено удостоверение с честна дума.
— Това е достатъчно. И така, вие сте съгласен с трите процента, хер лейтенант?
— Да, разбира се, това е повече от добре. Хер Шонлайн, вие сте един много порядъчен мъж!
Беше обсебен от мисълта, че веднага ще получи десет хиляди гулдена.

— О, моля, моля! — гласеше отговорът. — За мен е удоволствие да помогна на един благородник. Мога ли да ви предложа векселен формуляр за попълване?
— Моля! За какъв срок ми предоставяте сумата? Половин година?
— Е, нека бъде толкова! Ето векселът. Моля!
Всичко наистина вървеше като по вода. Лейтенантът посегна към перото и започна да попълва формуляра. В този момент на вратата се почука, а малко по-късно се чу:
— Дал Бог добро, скъпо дете! Вилибалд тук ли е?
— В хола — отговори женски глас. Малко след това вратата се отвори широко и влезе един възрастен господин.
— Добър ден, синчето ми! Как си? Как... а, ти не си сам! Попречих ли? Извинете!
Поклони се на лейтенанта, стисна ръката на домакина и каза:
— Няма да ви безпокоя дълго. Веднага свършвам.
— Не би ли влязъл за малко там? Имам още едно-друго да уредя — обърна се Шонлайн към господина, посочвайки вратата на съседната стая.
— Благодаря, много благодаря! Нямам време да чакам! Страшно бързам. Веднага си тръгвам!
— Е, тогава позволи... моят тъст, хер Фишер!... Хер лейтенант фон Шарфенберг!
Двамата се поклониха един на друг, а после тъстът се обърна към зетя:
— Чуй, Вилибалд, една новина, една чудесна новина!
— Така ли? Делова?

— Да, естествено! Перуанците

7

страшно падат!

— Това ли наричаш чудесна новина?

— Да, защото в замяна на това чилийците

8

се покачват стремглаво. Растат от час на час, от минута на минута, от миг на миг. Току-що получих депеша да купувам чилийци колкото мога. Засега аз съм единственият посветен в тайната. Мога все още да ги получа евтино! Отлична сделка!

— Поздравления!

— Благодаря, момчето ми. — Тупна го добродушно по рамото и продължи: — Но има един проблем. Имаш ли пари на разположение?

— Хм-м! Защо?

— Вече купих за четирийсет хиляди гулдена и съвсем се изчерпах. Мога да получа още няколко чилийци, но за съжаление само срещу пари в брой. Имаш ли такива?

— Действително бях заделил петнайсет хиляди гулдена, но тази сума вече е...

— Заделил си? — прекъсна го тъстът му. — Петнайсет хиляди? Браво! Ура! Значи идвам в добър час! Вдругиден ще ти ги върна. Дай ми ги!

— Тая работа едва ли ще може да стане.

— Защо?

— Защото вече са определени за другаде.

— Другаде? Глупости!

Шонлайн си придаде леко смутен вид. После изнамери претекста:

— Обещах ги срещу ипотека.

— Ипотека? Какво? Тъстът ти за теб трябва да стои пред всяка ипотека. Освен това човекът би могъл да почака до вдругиден.

— Той се нуждае от парите днес.

— Дрън-дрън! С тези петнайсет хиляди аз мога да спечеля най-малко пет хиляди, сиреч една трета. И ти ги даваше на друг? Засрами се, Вилибалд! Не съм го допускал за теб! Но, почакай! Изсмя се весело и бързо излезе през другата врата. Лейтенантът стоеше като на въглини. Първо радостта да получи толкова пари, а сега тоя дяволски тъст! Векселът беше вече попълнен, а писмената декларация за честна дума — започната.

— Хер Шонлайн, не беше ли по-добре... — тук запъна.

— Какво, хер лейтенант?

— Да бяхте споделили откровено с тъста си, че аз съм този, който ще получи парите!

— Хм, хм! Мислех, че желаете дискретност!

— При тези обстоятелства намирам откровеността за препоръчителна. Освен това сигурно мога да разчитам на мълчанието на вашия тъст.

— Разбира се, разбира се! Аз следователно ще... о, небеса, той се засмя, когато излезе оттук. Подозирам нещо!

— Но не нещо неприятно? — попита офицерът угрижено.

— О, не! Но знаете ли, ние никога не се завличаме, касите ни стоят на взаимно разположение, а папа е малко брутален, макар човек да не може да му се сърди. Аз, за съжаление, оставих сейфа отворен. Сумата е вътре. Дано не е стигнал до мисълта да се самообслужи... а, ето го! Тъстът се върна. Смееше се с цялото си лице. Тупна се по вътрешния джоб и изликува:

— Виктория, спечелихме, спечелихме! Имам ги!

— Какво по-точно?

— Петнайсетте хиляди. Друг път не оставяй сейфа си отворен. Прибрах парите в портмонето си и ти оставих разписка. А сега бързо да си вървя. Трябва да купувам, да купувам! Аудио, момчето ми! Моите почитания, хер лейтенант!

И поиска да се измъкне през вратата. На Шарфенберг му идеше да го хване за пеша на самото, но не се наложи. Шонлайн бързо пристъпи и улови тъста за ръката.

— Стоп! — извика. — Тая работа няма да стане толкова бързо!

— Какво има още?

— Аз наистина не разполагам вече с парите. Обещах ги на хер лейтенанта.

— На хер лейтенанта? — прозвуча удивено. — От него ли вземаш ипотеката? А, не! Тук виждам някакъв вексел! Хм, хм! Зетко, зетко, нима си се набъркал в занаята на лихварите и кождерите!

— Не ми е хрумвало! Ти ме познаваш! Само три процента!

— Три процента? Човече, луд ли си? Аз мога да спечеля с тези пари повече от трийсет! Но както обикновено — твоето добро сърце! Няма да го позволя!

— Аз с удоволствие бих платил по-висока лихва — обади се лейтенантът, който се чувстваше като в Чистилището.

— Нищо няма да платите, нищо! Каквото веднъж съм взел, не връщам. Позволете!

Мнимият тъст прегледа вексела и започнатата декларация, после каза:

— По този начин! Аха, такава ли била работата! Е, Шарфенберг са честни хора, тук човек може да рискува. Но защо всъщност само пари в брой, след като аз мога с тях да направя чудесен удар?

Лейтенантът започна отново да добива надежда.

— Може би имате предложение за друга приемлива спогодба? — попита.

— Може би. Вилибалд, развързваш ли ми ръцете?

Зетят се усмихна сдържано.

— Е, че няма да върнеш парите, това ми е известно, но че въпреки това ще удовлетвориш хер лейтенанта, това също е сигурно. Така че прави каквото намериш за добре!

— Хубаво! Но аз съм далеч по-добър, отколкото навярно предполагаш. От съображение към хер лейтенанта ще върна нещо в брой. Правя едно предложение. Ако бъде прието — добре, бъде ли отхвърлено — изчезвам. И така, да го направя ли?

— Говорете, моля! — помоли Шарфенберг.

— И така, връщам хиляда гулдена, после един вексел до фирмата „Фрайман & Ко“ издаден за четири хиляди гулдена, и накрая останалите пет хиляди гулдена в чилийски ценни книжа, на стойност, каквато аз самият съм дал за тях.

— Хм, предложението е порядъчно! — отбеляза Шонлайн.

— „Фрайман & Ко“ сигурна ли е? — попита лейтенантът, който никога не беше чувал това име.

— Гарантирано!

— И чилийците вървят?

— Ама че въпрос! Та нали ви казвам, че отиват нагоре като книжно хвърчило! Вашите пет хиляди могат, ако ги задържите, да се удвоят. Да ударим ръце!

Протегна ръка и лековерният млад мъж даде съгласието си. Декларацията беше довършена и подписана, след което Шарфенберг получи хиляда гулдена в банкноти с приспадане на лихвите,

вексел до „Фрайман & Ко“ и южноамериканските държавни ценни книжа. Радостен, че е успял да направи сделката, той прибра всичко и получи после уверението от жизнерадостния тъст: — Вие при всички случаи ще си спомняте моята галантност, скъпи ни хер Фон Шарфенберг. Аз ви подарих направо от джоба си една висока печалба, така че вие направихте отлична сделка. Разбира се, само защото ми е известна репутацията на вашата фамилия. Искате ли да се убедите?

Лейтенантът беше всичко друго само не и бизнесмен. Той никога не се интересувахе от курса на борсовите книжа. Беше радостен, че беше успял все пак да получи заема по толкова лесен начин, и нямаше желание да се занимава с трудни сметки. Но понеже уверението му се предлагаше толкова любезно, отговори:

— Ще ми бъде много приятно да мога да се убедя.

— Хубаво! Моля, погледнете тук, хер лейтенант!

Фишер извади един борсов бюлетин, посочи съответното място и каза:

— Тук го имаме черно на бяло. Я прочетете!

— Най-новата емисия

9

за Чили: 100 — прочете офицерът.

— Е, разбирате ли го? — попита тъстът.

— Признавам, че не съм вещ в тази област, но мисля, че емисионната стойност е 100?

— Разбира се, но тя се котира на 110. На колко възлиза днес печалбата за акция от сто гулдена? Шарфенберг се поколеба за миг, после каза:

— Десет гулдена.

— Да. Но вие имате книжа за пет хиляди гулдена. На колко възлиза следователно понастоящем вашата печалба?

— Десет процента, значи петстотин гулдена.

— Така е! Тази сума изтече от моя джоб директно във вашия, понеже аз ви ги дадох по сто, макар че би трябвало всъщност да ви ги отчета по курса за деня. Но аз искам да бъда почтен, защото мисля, че в някоя подобна операция ще се обърнете пак към хер Шонлайн.

Благородничеството задължава, почтените обноси са най-добрата препоръка за един бизнесмен.

— Благодаря ви и от сърце ви уверявам, че никога няма да забравя вашата любезност.

Шарфенберг се сбогува по най-учтив начин и си тръгна. Когато вече си беше отишъл, тъстът се изсмя високо и триумфиращо и каза:

— Великолепно, великолепно! Той хлътна!

— И колко лесно — присъедини мнението си неговият мним зет.

— Като някой лапнишаран!

— Още по-глупаво, много по-глупаво!

— Да вярва, че ще му подарим петстотин гулдена!

— И че наистина си мой тъст!

— А ти — такъв паралия! Тоя Зигмунд Дорн наистина е гениална глава. За хиляда гулдена и скापани хартии получава вексел за над десет хиляди заедно с писмено удостоверение за честна дума. От тая далавера печели над пет хиляди гулдена.

— А ние? Какво ще даде на нас?

— На теб сто, на мен сто и на онзи славей Фрайман също сто.

Шонлайн поклати глава и отвърна:

— О, Фрайман ще спечели много повече. Той също ще даде на лейтенанта чилийска книжка, но ще ги отчете по сто и десет. Има да плати четири хиляди, значи с печалба четиристотин гулдена или общо петстотин. Ние получаваме твърде малко.

— И на мен така ми се струва.

— И риска при това!

— Риск? Ба! Аз естествено ще искам да продавам книжката си на възможно най-висока стойност.

Никой не може да ми налага ограничения, законът — също.

— Но ти измами лейтенанта, като каза, че курсът е сто и десет.

— Наистина ли го казах?

— Съвсем сигурно. Нали самият го чух!

— Глупости! Той самият го прочете. Погледна погрешен ред, не истинския. Тук е писано съвсем ясно: „Миналогодишна емисия за Чили: 30“. В Чили свалиха президента, понеже изгуби войната срещу Перу. Новият президент ще се въздържа от плащане дълговете на своя предшественик! Той има щастието да разбие перуанската армия, затова книжата му се котира толкова високо. Колкото по-често побеждава, толкова по-високо ще се качват. Това се разбира изцяло от само себе си. Книжата, които дадох на лейтенанта, са наистина от миналогодишната емисия. Днес те струват само по 23 и скоро вече няма да имат никаква стойност. Но какво ми пука от това? Тоя хер лейтенант Фон Шарфенберг не може да ме държи отговорен за заблуда, която сам си е навлякъл. Впрочем той е офицер и ще има грижата да не позволи никой да не забележи как стоят нещата около неговите финанси. Той при всички случаи ще отиде сега при Фрайман. Много ми се ще да присъствам на пазарлъка. Фрайман е хитрец. Държи голямо бюро, но само един писар. Двата са радостни, когато успеят поне веднъж през деня да топнат перото в мастилото.

* * *

Банкерската къща „Фрайман & Ко“ се намираше на една оживена улица. До кантората на фирмата се стигаше през продълговат антре. Тя съдържаше половин дузина бюра, отрупани с търговски книги. Това създаваше впечатление, сякаш тук се уреждат големи сделки, но при тези маси не седеше никой. Само край една от тях бе застанал дребен, сух човечец и предвкваше стеблото на едно също така сухо гъше перо — нямаше никаква работа за него. В един момент от бюрото на хер Фрайман се позвъни — знак, че банкерът желае да говори с него. Писарят си промърмори нещо и влезе в кабинета. Фрайман беше — един проницателен наблюдател от пръв поглед би го забелязал — безскрупулен гешефтар, но умееше добре да се представя. Гласът му звучеше своеобразно сладникаво и мазно, когато попита:

— Тая работа се проточи дълго. Онзи, когото си наблюдавал, наистина ли беше младият Шарфенберг?

— Да. Когато получи писмото, аз чаках на неговата улица и после тръгнах след него. Отиде директно при Шонлайн.

— Тогава не схващам мудността, с която тези хора действат.

Писарят кимна в знак на съгласие.

— Аз също. Може би нещо е заподозрял. Но това ще е много тъпо, защото нашата каса...

Не изговори изречението докрай, защото шефът му метна един гневен поглед и попита:

— Какво ѝ е на нашата каса?

— Вече един месец не съм получавал заплатата!

— А аз вече един месец не съм приел и един кройцер. Твоето положение не е по-лошо от моето!

— Но аз съм съдружник!

— Значи толкова по-малко имаш основание да се оплакваш!

— Така ли? А кого ще арестуват, ако се доберат до нашите „сделки“? Вас или мен?

— Мен, защото аз съм шефът!

— А аз трябва да подписвам всичко.

— Това е твое право и задължение в качеството ти на съдружник!

— В такъв случай искам и дял от печалбата! — настоя старият писар.

— Глупости! А, ето че най-сетне се звъни. Свърши си добре работата!

Писарят се отдалечи. Предната, желязна врата беше заключена. Трябваше да я отвори. Бруно фон Шарфенберг влезе. Поздрави сухо и гордо, хвърли учуден поглед на празните места и попита:

— Тук ли се помещава bankerската къща „Фрайман & Ко“?

— Да.

— Управителят тук ли е?

— Хм-м! Може би.

— Как става така, че тук работят толкова малко хора?

— Днес е рожденият ден на шефа и ето защо персоналът е освободен за следобеда. Само аз останах с хер Фрайман, за да уреждам най-необходимото.

Това беше обичайното обяснение за празните места.

— Защо казахте „може би“, когато попитах дали мога да говоря с шефа?

— Не знам дали работата, по която идвате, се числи към онези, които наричаме неотложни.

— Искам да представя един вексел за плащане.

— А, добре! Това действително не може да се отложи. Ще позволите ли да доложа за вас?

— Ето визитката ми.

Чинovníкът от кантората взе визитната картичка с поклон, отиде в кабинета на шефа, върна се веднага и каза:

— Хер Фрайман моли да влезете!

Той пропусна лейтенанта и даде вид, че иска да се оттегли, но остана при вратата по един знак на Фрайман.

Двамата господа се поклониха. Фрайман предложи стол на офицера и каза:

— Седнете, хер лейтенант, и имайте добрината да ми дадете още миг време. Касае се за няколко важни решения, които трябва в момента да взема, за да бъдат телеграфически изпратени.

Заговореният се поклони в знак на съгласие и зае посоченото място.

— Елате! — нареди Фрайман на писаря. Последният взе от съседната маса няколко писма, приближи, отвори първото и каза:

— Запитване на Бъртън от Ню Орлиънс за тютюн.

— На каква стойност?

— Сто и четирийсет хиляди гулдена.

— Хм! Много е. Но...

— Моето скромно мнение е да сключим сделката.

— Така ли мислите?

— Да. Следващата реколта не може да бъде толкова добра като последната. Цената ще се качи.

— Добре! Телеграфирайте, че купувам. По-нататък!

Писарят заотваря писмата едно след друго.

— Милоро от Баия, кафе! — каза.

— Колко?

— Шейсет хиляди центнера.

— Вземам го за запас.

— Да нотирам ли?

— Да. По-нататък!

— Западна Индия — захар и ром.

— Приемам.

— Уисби, моруново масло.

— Купувам.

— Александрия, ориз и пшеница.

— Това не бива да го изпускам.

Така мина доста време. Лейтенантът все повече го дострашаваше. Тоя Фрайман правеше поръчка за милиони гулдени, и то по начин, сякаш ставаше дума за кройцери. Най-сетне и последното писмо беше уредено и писарят се отдалечи. Шефът се обърна сега към Шарфенберг.

— Извинете, че ви накарах да чакате! Но сигурно забелязахте, че се касаеше все за много важни сделки. С какво мога да ви услужа?

— Вече казах, че...

— А, да, да... вексел! На каква сума?

— Четири хиляди гулдена!

Каза го едва-едва. Почти се срамуваше да иска една такава незначителна сумичка от мъж, който боравеше по този начин с милиони. Фрайман кимна, без да се замисли, взе акцепта, прегледа го, поклати глава и попита:

— Хм! Не ми се сърдете, хер лейтенант, но вие сигурно не сте особено вещ в търговските работи?

— Ще призная откровено, че действително...

Запъна. Започна да се тревожи, че по някаква причина Фрайман няма да плати менителницата.

Този кимна усмихнато и каза:

— Така си и помислих. Векселът е правилно джиросан, наистина, но вие сте забравили името си.

— А, това ли! — откликна Шарфенберг с облекчение. — Веднага ще уредя пропускат! Дайте ми, моля, перото! — Нанесе името си и каза: — Така, сега препятствието е отстранено.

— Това, да!

— Как? И второ ли има?
— Действително — отвърна Фрайман с усмивка на превъзходство. — Хер лейтенант, прочетохте ли всъщност документа, преди да го приемете?
— Отгоре-отгоре.
— Отгоре-отгоре? Не ми се сърдете, но когато се касае за четири хиляди гулдена, човек трябва да се вглежда по-внимателно! Дори аз, който разполагам със значителни средства, имам навика в тези неща да бъда особено грижлив.
На лейтенанта отново му стана страшно.
— Да не би векселът да има някакъв пропуск? — попита той.
— Не. В това отношение мога да ви успокоя, но... хм-м! Може би трябва да ви помоля за извинение, понеже не съм имал право да употребя думата „грижливост“. Може би съм ви разбрал погрешно. Да не би да трябва да платя вексела, а не да го сконтирам?
Шарфенберг не разбра смисъла на въпроса.
— Какво питате? Не е ли съставен при предявление, хер Фрайман?
— Да, при предявление, но не плащане по предявление. Сега действително виждам, че само отгоре-отгоре сте прегледали текста. Погледнете тук, моля!

Лейтенантът прочете за свое удивление:
„Платете три месеца след предявяване и снето по разпореждане...“

— Мътните го взели! — изруга той.
— Хм! Да! — рече Фрайман. — Неприятно действително, но едва ли може да се промени. Не можете да искате от мен да загубя лихвите. Ще ви помоля да дойдете след едно тримесечие, хер лейтенант.
Върна вексела. Шарфенберг го повъртя из ръцете си много смутено. Първо, беше се изложил и, второ, толкова му се искаше да има парите! По-добре от своя страна да се откаже от лихвите.
— Съзнавам — подхвана той, — че не сте длъжен да платите вексела, но може би ще ми авансирате парите?
— Хм-м! Вие чухте какви заявки правя. Аз самият имам необходимост от парите си. Пари в брой не се изтеглят от оборотния капитал дори когато се касае само за четири хиляди гулдена. Колкото и малка да е тази сума, аз мога с нея за три месеца да си докарам печалба, която при всички случаи ще бъде значителна.
— Аз с удоволствие ще ви обезщетя.
— Добре, какъв процент имате предвид?
— Може би обичайните шест?
— Шест обичайни ли са?
Фрайман го погледна отстрани с притворени очи, сякаш искаше да каже: „Вие, господа офицерите, обикновено давате повече, много повече.“
— Осем достатъчно ли ще бъдат? — попита лейтенантът.
— Хм, не искам да се проявявам като кождер. Шест са достатъчно. Но ако желаете звонкови монети, не мога да ви услужа.
— Ще се задоволя и с друга форма, стига да е лесно оползотворима.
— Лесно, много лесно — по курса на деня. Аз съм си доставил известен брой чилийци, защото знам, че в следващите дни още ще се качат. Не ми се ще естествено да ги пласирам, тъй като от тях може да се спечели. Но... не бих желал да се представя като неуслужлив. Ще приемете ли всъщност чилийци?
— Да, с голямо удоволствие!
— Добре! Ще направя справка как се котират днес.
Лейтенантът вметна бързо:
— Сто и десет!
Фрайман го погледна въпросително и Шарфенберг побърза да добави:
— Вече взех такива под формата на заплащане.
— Тъй! В такъв случай действително трябва да знаете. И така, шест процента... прави шейсет гулдена за три месеца. Приспадаме ги от четирите хиляди. Ако ви дам трийсет и шест чилийци по курса на деня, трябва да получа обратно от вас двайсет гулдена.
— Така е! — извика радостно Шарфенберг. — Благодаря!

— Моля — отвърна „финансовият магнат“ вежливо. После прибави: — Вие естествено веднага ще продадете чилийците?

— Да, защото предпочитам парите в брой.

— По-добре изчакайте още няколко дни. Те изключително много ще се покачат.

— Ще си помисля! Аудио, хер Фрайман!

— Аудио!

Едва заключил след лейтенанта, писарят побърза да отиде при шефа си.

— Захапа ли? — попита той, изпълнен с очакване.

— Да.

— Слава Богу! Сега има поне изглед да се нахраня още веднъж сито. Колко спечелихте от тая далавера?

— Хм! Ще бъде честен. Той ми даде за трийсет и шест чилиеца четири хиляди и двацет гулдена, което прави за тоя Дорн една печалба от две хиляди деветстотин и двацет гулдена. Но той няма да ги получи изцяло. Ние спечелихме петстотин. От тях ще ти дам сто. Доволен ли си?

— Да, при условие че ги получа веднага.

— Глупости! Та нали аз самият нямам пари освен двацетте гулдена, които она ми върна. Но веднага ще отида при Зигмунд Дорн да си прибера възнаграждението!

Шарфенберг беше твърдо убеден, че е направил една добра сделка. Че беше получил от Фрайман също само чилийски книжа, изобщо не му бе направило впечатление. А не му беше и неприятно, защото вярваше, че във всеки час ще може да ги продаде по сто и десет.

Ето как се прибра в много добро настроение вкъщи. Там завари приятеля. Беше вече пристигнал и чакаше обещаната сума.

— Вече се връщаш? — попита той. — Толкова скоро?

— Стана бързо, а сделките бяха успешни.

— Изрази се по-ясно и открито, човече! Получи ли пари, истински пари?

Шарфенберг кимна.

— И колко?

— Достатъчно.

— Е, не искам да прониквам в такива деликатни тайни, но можеш ли да ми послужиш днес с триста гулдена?

— Много са! Няма ли да е по-добре, да речем, двеста?

— Моля, моля! Триста! Няма да зарежеш все пак най-добрия си приятел в беда, я!

— Добре, де! Ето ти ги!

Шарфенберг отброи сумата на „приятеля“ и я сложи на масата. Другият огледа парите с наслада, улови двете ръце на лейтенанта и извика:

— Бог знае, той ми дава триста гулдена! Човече, Шарфенберг, ти трябва да си пожънал богат урожай!

Това поласка лекомисления лейтенант.

— Да — каза той, — мога да бъда доволен.

— Значи днес на твоето небе е изгряла звездата на щастието! Бруно, днес трябва да играеш!

— Това и ще направя — ухили се Шарфенберг. Приятелят ставаше все по-любопитен.

— Бъди откровен! Колко имаш? — попита.

— Е, добре, ти трябва да знаеш. Десет хиляди гулдена.

— Десет... десет... свети Себастиан! Ти естествено само ме будалкаш!

— И през ум не ми минава!

— Това е невероятно, това е чудесно, това е грандиозно!

— Ако ти се струва чак толкова удивително, я погледни тук! Ето, почти хиляда в банкноти и останалото в превъзходни ценни книжа. Южна Америка, Чили!

— По дяволите! Те трябва да се котират много високо!

— Сто и десет!

— Щастливец! Днес е твоят ден! Днес Фортуна те търси с хиляди очи. Така че днес трябва да играеш, Бруно! С щастието работата е точно както с Дявола! След като веднъж ти се усмихне леко, скоро започва да се смее с глас.

Шарфенберг се ухили.

— То ме погледна засмяно, това е вярно. Почакай, ще си направя шегата да опаковам тези чилийци и ще плащам с тях в плик. Ще ми помогнеш ли?

— Направи си го сам, скъпи Бруно! Опаковането е манипулация, за която най-малко съм надарен. Значи днес можем да те очакваме в казиното. Е, добре! Знам, наистина, че при днешното ти щастие ще загубя тристата гулдена в твоя полза, но не ти зловидя. Ти си такава вярна душа!

Но вън, когато беше напуснал къщата, промърмори доволно на себе си:

— Десет хиляди гулдена! Тоя Шонлайн трябва направо да е изперкал! Но това ми е приятно. Ние ще го източим! Днес ще се прибере вкъщи без един кройцер, гарантирам за това!

Едва „приятелят“ беше напуснал Шарфенберг и той се сети, че проклетият асесор му е назначил за днес среща в Кралския околийски съд. Беше вече късно, но той знаеше, че асесорът, както и другите служители на Околийския съд, могат да приключат службата едва привечер. Бързо се преоблече, взе едно бастунче в ръка и се отправи нататък. Асесор Фон Ансбах го прие веднага, покани го да седне и попита:

— И така, хер Фон Шарфенберг, познавате ли, моля, някой си Петерман? — започна той.

При този въпрос Шарфенберг не се почувства добре.

— Има няколко мъже с това име — отговори неуверено.

— Съвсем вярно. Един от тях се казва Карл Петерман и е работил при вашия баща. Бил е осъден за злоупотреба. Какво е злоупотребил?

— Пет хиляди гулдена от касата на моя баща — отговори Шарфенберг колебливо.

Асесор Фон Ансбах извади връзка съдебни преписки.

— Петерман тогава веднага си е признал. Но съдебният съветник Зейболд и аз, между другото, вече не сме убедени в неговата вина. Вие по онова време сте имали големи дългове, хер лейтенант Фон Шарфенберг. Наложило се е да продадете състезателни коне на ваши заемодатели.

Лейтенантът пребледня.

— Това е лъжа! — изрече мъчително.

— Едва ли — отбеляза асесорът с хладна усмивка. — Ние сме много добре информирани за финансовото ви състояние.

Той посочи лежащите пред него преписки.

— Вие сте дължали на вашите кредитори още няколко хиляди гулдена над стойността на конете. Те са ви заплашили със съд, но вие сте били неплатежоспособен. Внезапно като че сте удовлетворили досадните господа. По същото време от касата на баща ви изчезват пет хиляди гулдена, а дългогодишният управител на вашите имоти признава, че е играл комар и по-късно е присвоил парите. След нашите разследвания ние можем само да го отречем. Нищо не говори за големи хазартни загуби на хер Петерман. Какво да мисли човек за тая работа?

Лейтенантът беше клюмнал на стола си.

— Откъде знаете всичко това? — отговори накрая с принудена усмивка. — Това си е чисто оклеветяване.

Асесорът го погледна остро.

— Хер Фон Шарфенберг, аз съм криминалист и, в качеството си на такъв, психолог. Обучен съм да прониквам в замислите на онези хора, които искат да скрият от мен истината. Ето как и вашата душа стои открита пред мен. Зная, че не сте лош човек. Но признанието относно мнимата злоупотреба на Петерман не мога да ви спестя. Ще опитам всичко възможно в рамките на моята власт да ви предпазя от позора на едно съдебно заседание. Не е бивало да приемате жертвата, която Петерман е принесъл за вас. Той навярно час след час се е надявал, че ще му отнемете горчивата чаша. Още при разглеждането на делото е казал „Да“ с твърдото убеждение, че ще изскочите от кръга на слушателите, за да извикате високо „Не“... Напразно! Бил е отведен и е понесъл незаслужения позор. Той е проявил голяма доблест, а вие — една също толкова голяма страхливост. Казвам ви го на четири очи и ви давам добрия съвет да си признаете нещата. Но същевременно ще ви дам и възможност да изповядате всичко на баща си, преди ние да сме принудени да му изпратим съответното известие. И не си мислете, че Петерман вечно ще мълчи! Съветвам ви още веднъж: имайте кураж и си признайте най-сетне! Сбогом засега! Днес повече нямам какво да ви кажа.

С тези думи Шарфенберг бе освободен. Той не посмя да отговори, обърна се мълчаливо и си тръгна. Взел бързо решение, насочи крачки към игралното казино на офицерите, в което беше загубил толкова големи суми.

9. Глава

Край игралната маса

Във вечерните часове на същия ден двама господа влязоха в една известна къща на Алтмаркт, в чийто първи етаж се намираше споменатото игрално казино. Изкачиха широкото стълбище и позвъниха на входната врата. Отвори младо момиче.

— Добър вечер, господа — поздрави то гостите с дълбок реверанс.

— Добър вечер, Анна — отвърна на поздрава единият господин. — Тук ли е вече компанията?

— Господа офицерите почти изцяло се събраха. С тези думи им освободи входа. Двамата влязоха. В помещението седяха десетина-дванайсет души, все млади хора. Те вдигнаха погледи, когато новопристигналите влязоха, и един извика:

— По дяволите, Хагенау! Вярно ли е това?

— Бог знае, това е той! Човече, кой те наведе на щастливата мисъл да дойдеш отново от гарнизонното си градче в столицата?

— Аз самият! — произнесе гърлено заговореният. Беше онзи оберлейтенант Фон Хагенау, който наскоро се бе измъкнал от нещастното приключение в „къщата на Мелита“.

— Моя собствената приумица! — зарадва се сега той. — Деца, има ли тук нещо разумно за пиене?

— Пунш и вино.

— Пфу, дяволите да го вземат! Пуншът е помия за продавачките на сергия. А виното — бон! Каква марка? Сигурно само „Кретцер“

10

или „Трюнебергер катершванц“

11

.

— Вината тук са отбрани — отбеляза друг ухилено, който явно много добре познаваше особеностите на оберлейтенанта.

— Навярно отбрани като вас? — контрира оберлейтенант Фон Хагенау. — Нека бъде тогава един хубав „Вкиснатеняк“! „Шербетпром“ с „Оцетпром“... ах, фамозен виц! Сам го изфабрикувах — мое собствено изобретение! Ще взема патент за него! Я ела по-насам, малко дяволче!

Това се отнасяше за момичето. То, изглежда, беше свикнало на тона, защото веднага приближи.

— Вино от най-доброто! — поръча с гърления си глас Хагенау.

В помещението веднага се надигна голяма врява. Не след дълго господата отпихаха от виното. Това бе една от чудатостите на Хагенау. Беше човек на своето време с широка ръка извън мярата, стига да се намираше в подходящо настроение. Офицерите оживено се разбърбиха и внезапно един млад мъж подхвърли:

— Между другото, днес ще дойде Шарфенберг.

— Не го вярвам — усъмни се друг. — Ние наскоро така го оскубахме, че едва ли вече ще се осмели да се мерне насам.

— Въпреки това ще дойде. Знам го — отвърна първият живо.

— Кой го каза?

— Той самият. Бях при него.

— Значи има пари!

— Много пари — увери говорещият, в когото не е трудно да познаем „нуждаещия се приятел“ на Шарфенберг.

— Наистина ли? Вярно ли?

— Цели десет хиляди гулдена, казвам ви.

— Човече, да не си нещо мръднал? — извика друг.

— Заклевам се!

— Глупости! Откъде ще ти има той десет хиляди гулдена? Баща му вече не плаща за него, а и на чичо му сигурно вече му е писнало.

— Ще ви светна — взе заем.

— И това не го вярвам. Кой ще му даде толкова голяма сума? — рече трети.
— Някой си Шонлайн.
Сега Хагенау се намеси в разговора.
— Не ми е известно това име. Кой е той?
— Не знам — прикри истината познатият на Шарфенберг.
— Знам само, че Шарфенберг е заел от него десет хиляди гулдена — хиляда в брой и останалите в чуждестранни акции.
— Тогава сигурно ще счупи гърлата на няколко шишета — ухили се друг.
— Не. Ще направи една игричка с нас — извести мнимият приятел на Шарфенберг. — Първо карти...
Всички наскочаха, освен Хагенау.
— Вярно ли? — запитаха от сключения кръг.
— Със сигурност. Той ми го обеща.
— Тогава бързо в задната стая! Затоплена ли е?
— Отдавна — отговори момичето, което обслужваше офицерите.
— Хайде тогава! Хагенау, нали и ти ще участваш?
— Имам голямо желание! Дълго време не е бил при вас. С какъв анонс играете сега?
— Различно. Обикновено започваме с ниски ставки, но постепенно се покачват.
— Точно както при копривата, която също расте! Отново един дяволски духовит израз. Мое собствено изобретение! Фамозен, фамозен!
— Значи ще участваш?
Хагенау поклати глава.
— Хм-м! Шарфенберг! — изговори провлачено.
— Имаш нещо против него?
— Ами да! Не е благороден, набавя си по непонятен начин пари и ги пилее после глупаво. И аз обичам да харча, но знам какво прибирам.
— Е, няма да е нещастие, ако му прибереш няколко гулдена.
— За съжаление, имам дяволски късмет. Достатъчно е само да пипна заровете или картите и печеля!
— Не го намирам за причина да се изключиш от играта. Всеки е ковач на собственото си щастие.
Хагенау сви рамене.
— Е, ще пробвам.
С това нещата бяха уредени. За кратко време предната стая се опразни. Всички се бяха отправили към игралния салон. Сервитьорките държаха вратата заключена отвътре, за да не бъдат изненадани господата от полицията.
След известно време на входната врата се почука.
— Кой е? — попита едно от момичетата.
— Шарфенберг — обади се младият офицер.
— Заповядайте, моля! Другите са отзад.
Бруно фон Шарфенберг влезе и изчезна в салона.
— Колко ли ще изгуби днес? — обади се една от сервитьорките.
— Не повече, отколкото има у себе си. Назаем вече не получава.
Дойдоха още няколко господа и изчезнаха през същата врата. Пиеше се много вино, но всичко вървеше спокойно. Постепенно започна да става по-оживено. Бутилките биваха по-бързо изпразвани и скоро можеха да се чуват подвиквания като „двайсет гулдена вдясно“, „петдесет вляво“...
— О, толкова високо никога не са играли — отбеляза едното момиче. — Петдесет гулдена! Буквално се чува звънът на парите!
Играеха вече няколко часа. Виното все повече оказваше своето въздействие. Съдържателят в задната част си гледаше интереса. Сега биваха сервирани по-некачествени марки, които въздействаха коварно. Гласовете ставаха все по-високи, чуваха се ругатни, проклетия и заплахи, на които никак не им беше мястото в едно казино.
Ето, че се чу високият глас на Шарфенберг:
— Още веднъж сто гулдена в хартия! Минута-две беше тихо, после няколко гласа завикаха един през друг:

— Загуби! Отпадна! Престани, Шарфенберг!
Но в отговор на този добър съвет той обяви:
— Отново сто гулдена!
Мина пак известно време, след което прозвуча гласът на Шарфенберг:
— Последните сто! След като Дявола ми отмъкна толкова много, да взема и тези! Я дайте онова пълно шише!
— Гръм и мълнии! Бог знае, той го изпи, до капчица! Сега ще тръгне, Шарфенберг! Гледай тук!
Е-ех! Последните ти пари отидоха по Дявола точно както поиска! Изказвам ти съболезнования, старо момче! Загуби почти десет хиляди гулдена!
— Стига! — отговори Шарфенберг — Какво ме е грижа за такава дреболия! Кой ще ми заеме стотачка?
Никой не отговори.
— Питам: кой иска да ми заеме стотачка?
Същото мълчание.
— Чумата да го тръшне! Първо ме оскубвате, а после ми отказвате кредит! Хагенау, ти спечели хиляда. Пусни ми петстотин!
— Няма да стане, старо момче!
— Няма? Защо?
— Против принципите ми е. От печалбата не заемам и кройцер.
— Но ти току-що ръсна четиристотин на Щаутенов!
— Да, синко, той ще ми ги върне.
— Искаш да кажеш, че от мен няма да си получиш парите?
Ядосваше се на загубата, а сега също на опърничавостта на тези, които не искаха да му дадат кредит. Гласът му звучеше възбудено, беше обладан от духа на виното.
— Не го казах в този смисъл — отговори Хагенау сега вече също с по-остър тон.
— Не в този смисъл? А как иначе? Сега стана въпрос на чест! Ще ми отпуснеш ли петстотин, или не!
— Не. Нищо няма да ти заема, защото всички знаем, че ти веднъж вече си си заложил честта, без да можеш да си погасиш дълговете.
— Кой го каза? Кой, кой?
— Войникът Бертолд — прозвуча ясно и категорично.
— Всички дяволи! Някакъв си там войник! И ти приемаш онова, което един такъв подъл тип, един негодяй казва по адрес на един офицер, без много-много да се замисляш?
— Бертолд никога не изрича лъжа! — заяви тържествено Хагенау. — Ще ти го докажа. Ти си бил на посещения при чичо си в Роленбург и там си бил принуден да приемеш известния лихвар от столицата Зигмунд Дорн. Защо ли?
Шарфенберг премълча.
— Бил ли е Дорн при теб? — попита Хагенау още веднъж.
— Да — призна лейтенантът най-сетне.
— Ето на! Вие сте разговаряли в преддверието. Оттам една водопроводна тръба се спуска към партера. Тя е от стар тип и много широка. Ето как долу може да се чуе всяка дума, изговорена горе.
— И оня тип е подслушвал? — попита Шарфенберг възбудено.
— Не. Той е стоял на пост и е чул всичко неволно. Бертолд е роднина с моя ординарец. Посетил го, разговорът се завъртял около теб и той разказал историята. Можеш ли да му го забраниш?
— Излъгал е. Настоявам да си вземеш обратно оскърблението!
— Истината никога не може да оскърби. Доведи ми вехтошаря и ако той каже, че историята ми не е вярна, ще си оттегля думите, но иначе в никакъв случай.
В този миг стоящите отвън до вратата сервитьорки чуха друг глас:
— По дяволите! Какво пък е това? Това ли да са хиляда гулдена?
Някой беше отворил един от пакетите на Шарфенберг.
— Естествено! — отговори този.
— Ти каза, че всяко пакетче съдържа хиляда гулдена в хартия?
— Да.
— Но под това аз разбирам гулдени в банкноти, а не акции или подобни дрипи!
— Тези книжа са добри!

Тогава се обади и Хагенау:

— Какво било? Не са гулденови банкноти? Я да ги видя!... Аха! Чилийци! По дяволите! Такъв боклук! Затова значи ги е опаковал! И твърди под честна дума, че всяко пакетче съдържало хиляда гулдена!

— Наистина е така! — изкрещя Шарфенберг.

— Глупости! Ей къде лежи вестникът с борсовия курс. Дори и вечерното издание. Я го дайте! Каква емисия? Само погледнете! Тези парцали са от миналогодишната емисия и се котират на двајсет и три. Следователно десет от тях струват двеста и трийсет гулдена, а не хиляда!

— Лъжа! Низостна лъжа! — извика Шарфенберг.

— Ей! Не казвай тези думи още веднъж! Научил съм се да чета!

— И въпреки всичко това е лъжа!

— Добре! Ето ти за лъжата!

Последва плющащ звук. Шарфенберг бе получил плесница. После се чу яростният му крясък. Щеше да последва, изглежда, истински бой.

— Плесница! Плесница да ми удари! — изкрещя той. — Това изисква кръв! Само с кръв може да се измие! Разбра ли?

— Ами! Не виждам ръката ми да е мръсна.

— Куче! И това ли още?

В стената се разби бутилка, а после прозвуча гласът на Хагенау:

— Човече, зарежи тези улични хлапашки номера, иначе пак ще те сгрея!

— Удовлетворение! Удовлетворение трябва да имам! Утре ще ти пратя пълномощника си!

— Откажи се от това! С човек, който получава плесници и не държи на писмената си честна дума, не се бия.

— Ще те принудя! Ще те направя инвалид!

— Дрън-дрън! Тая работа така лесно не става. Но чуй, човече, макар да нямам желание да се бия с теб, мога все пак да си позволя едно дуелче. Какво ще кажеш за американски?

— Устройва ме!

— Хубаво! Може да ти се помогне. Деца, направете ми услугата да ми предадете за малко „парите“, които спечелихте от него. Имам една фамозна идея! Собствено хрумване!

— Ето, ето, ето! — бутнаха му книгата.

— Ха така! — рече той с доволен тон. — Сега, Шарфенберг, ще видим дали имаш кураж. Имам предвид истински янки-дуел, при който мамонът ще играе известна роля. Не искам да ти откажа удовлетворението. Предлагам ти го в пари, а ти именно се нуждаеш от пари. Тук са твоите десет хиляди гулдена, което означава така наречените десет хиляди. Аз залагам тях, а ти залагаш твоя живот. Ще хвърляме зарове. Който хвърли най-много, печели. Ако спечеля аз, в рамките на една седмица ти трябва да се застреляш, спечелиш ли ти, десетте хиляди гулдена са твои.

— Дяволска идея! — изхили се някой.

— Да, мое собствено изобретение! — изгъркори Хагенау. — Но не вярвам този човек да има смелостта да се съгласи. Той вече трепери от страх!

От омаята на виното ли се роди тази идея, или Хагенау наистина я изговори сериозно?

Шарфенберг също беше пиян, повече от другите, та нали само преди малко беше изпразнил още една бутилка. Помисли, че може да си върне парите и същевременно да докаже смелостта си, за загуба не помисли.

— Лъжеш се! — заговори подигравателно. — Моят кураж сигурно е по-голям от твоя. Ще ти го докажа със съгласието си.

Хагенау се изсмя злъчно.

— Е, добре! Една чаша с три зара! Така! Ето, Шарфенберг! Ти си оскърбения. Хвърляй пръв! Чу се как заровете подрънкват в чашата и как паднаха после на масата. Хагенау преброи:

— Пет и пет и четири прави четиринајсет! Така ли е?

— Да — отговори Шарфенберг с възбуден тон.

— Всички, дяволи! Мисля, че парите са изгубени. Е, нека видим какво може да се направи. Разклати заровете в чашата и хвърли.

— Хиляди гръмотевици! — извика Хагенау. — Какво е всъщност това? Шест, пет и четири прави петнајсет. Спечелих! Деца, приберете си парите! Шарфенберг е мъж на думата. Но аз не съм нечовек. Ако ни дадеш десетте хиляди гулдена в добри пари, ще забравя янки-дуела. Ако ли не, гръмваш се или повече не се мяркаш в казиното. Разбрано?

— Всички да ви вземе Дявола!

С тези думи Шарфенберг изскочи от игралния салон. Грабна шапката си от гвоздеа и бързо се отдалечи... победен от сутринта.

10. Глава

Голямата печалба

Вехтошарят Зигмунд Дорн притежаваше на „Мюленщрасе“ не само къщата, в която живееше със своята жена, но и още няколко други, които бяха доста порутени. Дори ги беше дал на бедни хора под наем, който можеше да се нарече направо безсрамен. Но какво от това? Жилища в столицата трудно се намираха, а в другите квартали трябваше да се плащат още по-високи наеми.

Беше вечер. В таванския етаж на една от тези къщи, до който се стигаше по четири тесни дървени стълбища, един мъж седеше на масата при мъждивата светлина на една лампа и работеше. От начина, по който боравеше с грифела по лежащата пред него метална плоча, можеше да се познае отличният гравьор. Беше вече над петдесетте, много мършав, с потиснат, изстрадал вид. Носеше очила, зад които можеше да се различат две лишени от мигли, силно възпалени очи. Работеше с видима напрегнатост и често си търкаше очите като под силна болка.

Малкото желязно кюмбе пушеше, но от сложените в него три-четири бучки въглища се разпространяваше нещо, което само някой кацнал на печката комар би могъл да сметне за топлина.

От време на време мъжът се заслушваше настрани, където през една притворена врата се чуваше често прекъсван тих говор и въздишки. Близо до мъжа стоеше стол, на който лежеше гергеф — признак, че тук е работила жена.

В един момент вратата се отвори и влезе една бледа, много бедно, но чисто облечена жена. Плачеше.

— Какво има? — попита той тихо.

— Отива си, скъпи Вернер — изхлипа тя. — Нима е чак толкова наложително да работиш?

— Утре сутринта трябва да бъде готов.

— Но все пак би могъл да отделиш няколко минутки за умиращата си тъща! — прошепна тя, като го помилва по вече напълно посивялата коса.

Той остави плочата и въздъхна дълбоко.

— Не е само заради работата. Но ако дойда, ще се разплача, а това още повече ще навреди на болните ми очи!

И добрият човек наистина заплака. Виждайки това, жената сложи ръка на тила му и помоли:

— Ела, Вернер! Тя иска още веднъж да те види.

Той стана от стола и я последва към спалнята. Там седяха на пода върху слама пет деца. Не можеха да заспят, защото знаеха, че тяхната добра баба е пред края си. Тя лежеше с дълбоко хлътнали страни и слепоочия на своя мизерен креват. Виждаше се, че смъртта вече е потропала на вратата. Като съгледа зет си, по измъченото ѝ лице премина доволна усмивка.

— Колко добре от ваша страна, че дойдохте — заговори бавно и тихо. — Трябва да напусна вас и малките, за които с удоволствие щях да продължа да се грижа, за да може моята дъщеря спокойно да работи. Но добрият Бог иска да ме прибере, а аз ще му кажа там горе какъв добър съпруг, баща и зет сте. Ще го помоля да върне вашето здраве и силата на очите ви. Той сигурно ще ми окаже тази услуга. А сега хиляди благодарности за всичко, което сторихте за старата жена!

Говореше с големи паузи. Сега спря да си поеме дъх. Беше уловила десницата му и я притискаше между своите повехнали, сбръчкани ръце. Той стоеше с насълзени очи и не можеше нищо да каже. Жена му се бе облегнала разплакана на стената, а малките се бяха прегърнали и също плачеха, но тихо. Знаеха, че иначе татко им още повече ще се разплаче, а после очите щяха да го болят, болят.

— Вие винаги сте ни били голяма помощ и подкрепа, скъпа майко — проплака Вернер Херолд задавено. — Ако някой път съм ви оскърбил, простете ми. Със сигурност не е станало преднамерено!

И сега се свърши. Не можеше повече да се сдържа. Разхлипа се шумно и се върна бързо в стаята. Там се облегна скръбно на стената с прозореца. Чу жената и децата да плачат и слабия глас на умиращата, която опитваше да ги успокои. Когато сметна, че отново може да се владее, отиде в стаичката при тъщата.

— Мили Вернер — каза жена му, — пазиш ли все още листа с онази хубава песен? Майка толкова много иска да я чуе.

Той извади един лист от вътрешния си джоб и седна в долния край на кревата. Жената беше уловила двете ръце на майката. Децата склочиха ръчички. Баща им избърса още веднъж очите си и започна да чете великолепните строфи на Герок

12

:

У дома желая да се върна; бащината къща, при сърцето бащино ме тегли.
Да се махна от света с тъпата бързаща, крещяща, покоя тих да намеря негли.
От дома излязох нявга с безбройни намерения,
ала там ще се завърна със скромни възжеления.
Една утеха в сърцето ми е само затаена:
у дома желая да се върна.

У дома желая, уморен от твоите горести, фалшив свят, с лицемерна управа;
у дома желан, преситен от твоите радости. Нека друг се на тях наслаждава!
Понеже Бог поиска, ще си нося аз още кръста и рицарски смело ще си пробивам път в живота.
Но вдън гърдите се отронва въздишката потайна:
у дома желая да се върна.

— У дома, у дома, у дома! — прозвуча тихо от устните на умиращата. — По-нататък, по-нататък, добри ми зетко!

Той си подсуши сълзите и продължи да чете:

У дома желая; съгледах аз в сънища блажени едно отечество по-хубаво.
Там е моето място в пространства сияйни, тук няма вече за мене място.
Пролетта си отиде, лястовицата
размаха крила към родината, надалеч през долини и хълмове.
Не я задържа ловната мрежа, ни пречка клеена.
У дома желая да се върна.

У дома желая; носеха ме нявга като дете големите на игра и пиршества,
а аз се порадвах може би час къс един от сърце и после се свършваше радостта.
А очите на братята още звездно сияеха,
тепърва сърцата в игри и веселие се огряваха.
Въпреки златистия мед и ябълката алена:
у дома исках да се върна.

У дома желая; корабчето пристана тих търси, рекичката към морето тече,

детенцето в прегръдката майчина гушната спи и аз също не искам повече.
Песни прекрасни пял съм в радост и тъга
не една и като приказки са отзвучали радост и тъга.
В сърцето остана само още римата последна:
у дома желая да се върна.

Дълга и дълбока въздишка се чу в стаичката. Почакаха старата майка да каже още нещо...
напразно! Тя беше затворила очи и не помръдваше. Ръцете още лежаха в тези на дъщеря й.
Баштата остави листа настрана, наведе се над добрата тъща, погледа я в продължение на няколко
мига и промълви после тихо:

— Тя наистина вече си е у дома.

Повече не бе казана нито дума. Дъщерята склопи очите на майка си и каза, въздъхвайки
дълбоко и с болка:

— Трябва да продължим работата си!

Баштата вдигна предупредително показалец към децата:

— Баба сега спи дълбоко. Не бива да я смущавате. Легнете си и спете спокойно!

Децата се подчиниха, а родителите се върнаха в другата стая и седнаха да работят. Грифелът и
иглите се раздвижиха неуморно и мина полунощ, без дума да бъде разменена. Но ето че жената
наруши най-после дълбокото мълчание:

— Не ти ли е студено?

— Не — отвърна той едносрично.

Въпреки това двамата мръзнеха. Жената хвърли меланхоличен поглед към печката. Край нея
лежаха четири-пет малки цепеници и шепа въглища. Това бе горивото за утрешния ден.

— Какво ще правим сега? — попита тя.

— Трябва да осведомим за смъртта й — отговори мъжът, без да вдига поглед от работата си,
която достатъчно дълго бе занемарил.

— Да. Но не това имах предвид. Какво ще правим с ковчега и погребалните разноси?

Той наведе още по-ниско глава над плочата, но не отговори.

— И какво ще й облечем? — продължи да шепне тя.

— Най-хубавата й рокля? — каза той с твърд глас.

Жената сложи ръка на рамото му.

— Ще бъде жалко! — изрече тихо. — От нея бих могла да направя две малки сака и едно
якенце!

Мъжът поклати глава.

— Тя я е носила на своята сватба, така че трябва да й остане. Тя ни обичаше и аз ще се
срамувам, ако я изпратя най-мизерно при Бога.

Жената отправи дълъг, топъл поглед към съпруга си и прошепна:

— Добричкият ми!

Отново мина известно време. След това мъжът подхвана разговора:

— Кога ще свършиш?

— Днес вечерта — каза тя. — Ще получа два гулдена, ако приключа с бродерията. А ти какво
правиш там?

Той наведе още по-ниско глава, при което челото му почти докосна лежащата върху масата
плоча и отговори тихо:

— Заглавна гравюра за един вестник.

— Аха, затова е толкова дълга и тясна — установи жената наивно.

Той погледна угрижено плочата и продължи да работи.

— И колко ще получиш за работата? — попита тя предпазливо.

— Хм! Сега може би нищо! Всичко ще бъде готово по-късно. Аз мога да работя само детайл по
детайл, но дали и ще ми плащат на части — той поклати глава, — не зная.

— Господи, Исусе! Какво да правим? — проплака тя, кършейки ръце.

— Аз имам още два кройцера и се нуждаю от тях, за да купя мляко за децата. Ти колко имаш
още?

— Нищичко. Вчера ти дадох последните си пари. Искане ми се да можехме нещо да продадем или
занесем в заложната къща!

Жената погледна предпазливо към него и каза после с несигурен глас:

— Или да спечелим от лотарията!

Той поклати тъжно глава и отговори:

— Не бива да си го въобразяваме. И без това нямаме никакво щастие на тази земя. Беше истинска дързост да похарчим пет гулдена за лотарийен билет. С тях можехме да преживеем две седмици!

— Но прекрасната надежда!

— Няма нищо да ни ползва! — отсече той твърдо.

— Не исках всъщност да кажа това, но напред, когато ти се бе върнал в стаята, майка рече, че щяла веднага щом отиде на Небето да помоли добрия Господ да спечелим от лотарията сто гулдена.

— Това е грях! — отвърна мъжът й строго. — Добрият Господ и без нея знае, че ние сме крайно бедни.

Каза го с толкова рязък тон, че жената предпочете да замълчи.

Така работиха цялата нощ. В ранни зори жената отиде да вземе с последните два кройцера мляко. А мъжът натопи един парцал в студена вода и си го върза върху парещите очи, за да облекчи болките. Така поседя няколко минути, зъзнейки. Лежащата върху масата ръка докосна плочата. Той склочи ръце и замърмори тихо:

— Господи, Исусе, прости ми! Зная, че не след дълго ще бъда спял, а пък трябва да се погрижа за домашните си. Това, което върша тук, е грях, неправда. Искам да го поема върху себе си, изцяло върху себе си. Сега тъщата е горе, следователно също знае какво лошо нещо съм наумил. Но не ми остава никакъв друг избор!

След известно време отстрани компреса и продължи да работи. Но установи, че е надценил възможностите си и ще може да приключи едва по обяд.

* * *

В предиобедна на същия ден старият Зигмунд Дорн седеше в стаята си и ровеше из разните вехтории, които мислеше да продаде изгодно. В един момент жена му Аврора му доведе посетител, при чийто вид Дорн бързо скочи от стола.

— Добре дошъл! — каза той, подавайки ръка на дошлия. — Най-после! Направил сте проби?

— Да, тази нощ — потвърди другият, — надминаха всички очаквания. Тоя гравьор Вернер Херолд ни достави истински шедьовър. Предната плоча не може да се заплати с пари. Десет хиляди гулдена никак няма да са много.

— Десет... десет хи... десет хиля...! — Вехтошарят се изплаши. — Да не сте нещо мръднал! Хиляда гулдена, това достатъчно!

Другият сви рамене.

— Нейсе! За мен е добре. Той и бездруго ще получи само първите стогоулденони банкноти от собствената си работа. Я вижте!

Извади една хартия, която имаше истински вид на банкнота от сто гулдена, но беше отпечатана само от едната страна. Старият взе фалшивата банкнота, посегна към една лупа и започна да я изследва.

— Дяволска кръв! — промърмори доволно. — Това фина, много фина работа! Копие хич не може се различи от оригинала. Ако и задна плоча излезе толкоз добра, можем отпечатваме хиляда години, преди някой открие, че каймета фалшиви! Кога значи получим задна плоча? Непознатият направи замислена физиономия.

— Надявам се, да го разбере още днес. Херолд може би ще ме осведоми до обяд докъде е стигнал. А сега, адио!

Подаде ръка на вехтошаря и си тръгна. След известно време дойде друг посетител с бързи, почти танцуващи стъпки. Зигмунд Дорн го познаваше добре. Беше продавач на лотарийни билети, с когото от време на време сключваше малки частни сделки, които обикновено носеха печалба и на двамата.

— Добро утро, хер Дорн — поздрави билетопродавачът любезно.

— Добро утро, хер Майбаум! Какво води ви насам, каква таз' физиономия? Да не спечелили сте голяма печалба или даже цяла лотария? — подхили се старият.

— Шегата настрана! — отби другият. — Наистина се касае за една голяма печалба.

— Ама сигур' не за мен, а за други — измърмори вехтошарят. — Защото аз нямам билет.

Продавачът се ухили смутено.

— О, човек може да спечели и без билет. Да приемем, че на някой номер се падне основната печалба и че някой притежава този номер, но още нищо не знае за печалбата. Да приемем по-нататък, че вие откупите билета от въпросния тъпак. Ще поделите ли после печалбата с мен? Старият направи гримаса.

— С вас делия печалба? Да не побъркан станал или благодетел на човечество?

— О, не — ухили се Майбаум. — Напротив, ще се проявите като много разумен, ако приемете предложението ми. Слушайте, аз съм продавач на лотарийни билети. Знам, наистина, че въпросният някой е спечелил, но не мога да откупя билета. Но някой друг може да се заеме с тая работа. Вие от своя страна пък не знаете номера. Сега моето предложение. Вие купувате билета и ми давате половината от печалбата, когато парите бъдат изплатени. Това става обикновено в рамките на две седмици.

— Хм-м! — Старият даде вид, че размишлява. — Откъде знаете номер на главна печалба?

— Току-що получих депеша от дирекцията, че на въпросния номер се е паднала голямата печалба — отвърна билетопродавачът. — Той е струвал само пет гулдена, но печелившият ще получи десет хиляди! И така, какво решавате? Съгласен ли сте?

— Да — побърза да отвърне Дорн. — Кажете само номер и тоз', който има билет в свои ръце!

— Не толкова припряно! — отклони продавачът. — Най-напред трябва да си подсигурия нещата с вас. И тъй, колко ще ми платите?

Старият се направи, сякаш не е чул добре.

— Платя? А, да! Ще дам на вас цели сто гулдена, защо съм човек на замах.

Продавачът отстъпи крачка назад.

— Смахнат ли сте? Искам да имам половината и нито хелер по-малко! Решавайте бързо! Времето минава и въпросният ще разбере, че той е спечелил.

Вехтошарят размисли.

— Хиляда! — и даде вид, сякаш продавачът на билети му е поискал живота.

— По дяволите! — изруга оня ядосано. — Да не си мислите, че съм някой загубен хлапак?

Вехтошарят осъзна, че работата е сериозна, и склони:

— Е, добре, добре, добре! Ще казвам „Да“, вече казвам „Да“, съгласен. Какъв номерът и кой го има?

Билетопродавачът триумфираше.

— Не толкова напористо, драги! По-напред искам да имам гаранция. Вие сте Зигмунд Дорн, това вече е причина за предпазливост. Знаем се. Искам вексел, иначе си тръгвам!

— Вексел за колко? — попита старият.

— За пет хиляди гулдена, изплатим при предявление. Аз естествено ще представя вексела едва когато ви плащам печалбата.

Старият се хвана за косите.

— Слънце на моя страна! Искате ме докарате в бедност и мизерия? Ама добре, ще пиша вексел. Те седнаха и изготвиха два документа. Продавачът получи искания вексел, а пък старият — разписка от Майбаум. Когато формалностите бяха уредени, Дорн подкани:

— Сега номер!

— Номерът е 45332 — издаде лотарийният билетопродавач. — Херолд, който живее в една от вашите къщи, е щастливият притежател на билета.

Старият лихвар направи от радост един невероятен висок скок и извика:

— Ура! Пари са наши!

— Смятате, че ще ви продаде билета? — ухили се хитрият продавач.

— Да, съвсем сигурно — подсмихна се Дорн. — Аз ще го навестя още днес.

— В такъв случай привечер пак ще намина — рече другият, — за да разбере дали сте получили билета. Останете със здраве!

Сбогува се набързо и си тръгна. Едва беше излязъл, старият скочи и изтърча при жена си да й разкаже неочаквания щастлив случай, който щеше да му донесе пет хиляди гулдена.

Беше по обяд същия ден. Стариият Дорн се намираше в избата при своите „стоки“ и подбираше негодните предмети, които възнамеряваше да продаде на други вехтошари. По едно време се позвъни, а малко по-късно фрау Аврора слезе и доложи:

— Някой лейтенант Фон Шарфенберг тук, който желае с теб говори. Вкъщи си за него?

— Хм! — изкашля се стариият. — Тез' господа военни, дет' са толкоз горди, че на улица не поглеждат човек който не крез или дворянин. Тез' господа трябва човек смирява, кога идват вземат пари на заем. Кажй му, че аз няма време. Той няма си тръгне, а ти го пратиш едвам след дълги молби.

Аврора тръгна, а Зигмунд се промъкна на пръсти горе до своята хубава стаичка.

След изтичането на може би четвърт час лейтенантът влезе в цивилно облекло. Поздрави.

Зигмунд Дорн се престори, че изобщо не го е чул. Беше взел нов лист хартия и не вдигна поглед, давайки вид, че е зает с много наложителна писмена работа.

Офицерът се прокашля — нищо не помогна. Изкашля се повторно — много гръмко и негодуващо. И когато и сега стариият не го удостои и с една дума, каза с горд тон:

— Хер Дорн, може ли да говори днес човек с вас, или не?

Сега вехтошарят вдигна глава, хвърли раздражен поглед на питация и отговори:

— Виждате, че аз зает. Трябва довърша моя работа. Чакайте няколко минути!

— Добре! Но мислите ли, че трябва да стърча тук до вратата, докато свършите?

— Там има стол. Седнете!

— Столът не е свободен! — отговори лейтенантът вбесено.

Дорн остана несмутим.

— Сваляйте кое ви пречи на под. Не мога ви прислужвам в момент.

Вътрешно кипейки, лейтенантът свали вещите от стола и седна.

Стариият го остави много дълго да чака. Най-после сложи настрана перото и отдъхна като от голямо напрежение:

— Тъй, сега готов! А, чакайте!

Отвори един пулт и измъкна на бял свят някаква хартия.

— Знам защо дошъл сте! Искате погасява дълг на честна дума!

Лейтенантът стана от стола и каза донейде смутено:

— Действително това е целта на моето посещение, но бих желал да ви попитам дали плащането трябва да стане в брой.

— Естествено! Вие нали получили сума в наброени пари!

— Но аз мога да ви дам само ценни книжа, добри естествено. Чилийци — каза бързо лейтенантът. Вехтошарят поклати глава.

— Чилийци? В име небе на моя родина, не! Аз не от мъже, кои спекулират на борса. Продайте книжа и ми донесете пари в брой, кои за тях получите.

Офицерът беше много смутен и се почеса по тила.

— Според мен е все едно кой ще ги продаде, вие или аз.

— Тъй! Както искате! Нека видя курс.

Взе борсовия вестник от днешния ден, отгърна на съответната страница и каза:

— Не лошо! Значи добре, аз няма постъпи като лихвар и ще вземем книжа по сто.

На лейтенанта му олекна на сърцето. Пристъпи към масата, извади чилийците и започна да ги отброява. Зигмунд Дорн следеше движенията му с погледа на котка, която си играе с мишката своята страшна игра.

— Така! — каза Шарфенберг. — Пребройте ги, моля!

Стариият Дорн преброи книжата, кимна доволно и отбеляза:

— Точно. Ако хер лейтенант нуждае се някога от малък аванс, с удоволствие готов му дава такъв.

— Какво сега, ако още на момента се нуждая от определена сума? — попита предпазливо Шарфенберг. Стариият кимна.

— С голямо удоволствие! От колко нуждаете се?

— Няколко хиляди гулдена в брой.

— Хм! В тоз' случай аз все едно само ваш сараф! Трябва ви дам мои пари в брой, а вие ми платите с тез' книжа?

Шарфенберг побърза да увери стария:

— Готов съм да ви дам вашия процент.

Дорн го погледна много скептично.

— Нека видим!

Взе акциите, плъзна сякаш случайно поглед по тях, направи движение на уплаха и извика, оставяйки бързо книжата:

— Дяволска кръв, какво трябвало видя!

Лейтенантът стана неспокоен.

— Е-е, от какво пък се стреснахте толкова? — попита.

— Чилийци наистина котират на сто и дванайсет, ама само онез', кои останали от последна емисия. Поглеждайте, ваши паднали на петнайсет. Утре нямат стойност... хич. Не мога ги взема за плащане.

— Гръм и мълния! — изплъзна се от лейтенанта. — Аз ги взех за сто, че и за повече!

Зигмунд Дорн се ухили цинично.

— Кои хора ви продали тоз' боклук?

— Някой си хер Шонлайн... — Лейтенантът запъна смутено.

— Шонлайн? — вметна Дорн. — Познава го, той добър, много добър. Притежавал голямо състояние. Шарфенберг започна отново да добива кураж.

— Една част от книжата имам от „Фрайман & Ко“. Също добър, изключително добър даже — каза вехтошарят, кимайки с глава.

— Само че хер Шонлайн бил заминал някъде и хер Фрайман също. Срецах само неговия счетоводител, който не беше в състояние да ми помогне.

Старият повдигна рамене.

— Почакайте тогаз, докато господа се върнат.

— Ама аз се нуждая от пари сега!

— Вие правите майтап! — забеляза Зигмунд Дорн. — Та Шарфенберг известни кат' богати хора.

— Така е. Но вие вече знаете, че сега нямам капитал на разположение, само чилийските книжа. Как стоят при това положение нещата с моята декларация?

Старият сви рамене.

— Можете я освободите, ама само срещу пари в брой. Дългът трябва веднага се плаща!

Лейтенантът не знаеше какво да прави. Всъщност той не притежаваше и чилийските книжа, защото беше изгубил всичко в казиното. Но днес чилийците му бяха доставени със следните редове:

„Хер лейтенант,

вчера Вие приписахте на приложените книжа стойност, каквато те в никакъв случай не притежават. Въпреки че според официалния параграф на Законника срещу комарджийски дългове иск не може да се заведе, законът на честта повелява те да бъдат платени. Вие заложихте книжата в пачка по десет за по хиляда гулдена. Аз ги откупих от спечелилите ги играчи на такава стойност и Ви ги изпращам обратно с убеждението, че в рамките на двацет и четири часа ще ми доставите пълната сума в брой. Знаете, че обезсилих условията на американския дуел. Сега постъпете, както Ви повелява честта!

Оберлейтенант Фон Хагенау.“

От това писмо го беше хванало страх до небето. Той познаваше Хагенау. Знаеше колко щедър може да бъде, но и колко строго, от друга страна, държеше на честта. Беше убеден, че състрадание при него няма да намери, ако не съумее да набави парите в посочения срок. В този случай щеше да бъде отбягван от всички офицери като безчестен. Първоначалното поведение на стария го беше изпълнило с надежда, но толкова по-горчиво и по-голямо бе последвалото сега разочарование. Испитваше истински страх от това, което щеше да настъпи. Попита обезкуражено:

— Не казахте ли, че тези книжа са паднали на петнайсет?

Вехтошарят само кимна.

— Ако ми дадете срок още един ден, ще ви ги оставя по десет парчето.

— Какво ме грее такваз търговия! Утре може те са напълно безстойностни! — отбеляза Дорн. Шарфенберг започна да го уговаря настойчиво:

— Но все пак съществува и възможността да се качат! Да не би да искате да си развалите отношенията с един длъжник, на чието разположение един ден ще стоят големи капитали? Помислете върху това.

Старият Дорн много добре знаеше какво иска. Той даде вид, сякаш последните думи на офицера са му направили впечатление. Премина замислено няколко пъти през помещението, после спря пред Шарфенберг, сложи ръка на рамото му и заговори:

— Вие може сте не съвсем неправ. Аз ще съглася значи на ваше предложение, доколкото ми това възможно. Ако искате ми остави тез' книжа за петстотин гулдена, Зигмунд Дорн ще отпусне на вас от свой страна цял ден време. И ще дам още отгоре един добър съвет. Вие нуждаете от пари. Аз не мога ви набавя, защото самият нуждая належащо от мои пари. Но ще назова ви един мъж, от кого ще получавате всичко, кое нуждаете.

— Кой е този мъж? — попита Шарфенберг, поемайки си дъх.

— Това е търговец на платове с име Золбриг. Живее „Ноймаркт“ номер дванайсет в първи етаж. Вие му дадете едно препоръчително писмо от мен, защото той добър приятел на стар Зигмунд Дорн.

Шарфенберг нямаше избор, трябваше да се съгласи. Вехтошарят написа няколко реда, запечати ги в плик, адресира го и му го даде. Когато си тръгна, Шарфенберг не знаеше дали да се чувства облекчен, или, напротив, още по-потиснат.

12. Глава

Фалшификатори на пари

Малко по-късно вехтошарят отново имаше посещение. Беше гравьорът Вернер Херолд. В късния предиобед беше навестил заявителя на поръчката Золбриг с току-що изработената задна плоча за планираното фалшифициране на банкноти. Клетият Херолд не се чувстваше добре. Отново не бе получил пари от Золбриг, а сега още и посещението на неумолимия хазяин, на когото дължеше наем за половин година. С тупкащо сърце влезе в стаята на Дорн.

Старият направи мрачна физиономия, като съгледа Херолд, и запита с недоволен тон:

— Защо толкоз късно? Не знаехте, че ви очаквал много по-рано?

— Не бях готов — оправда се Херолд тихо. — Работех ден и нощ, ала очите ми са слаби и нещата не стават така бързо.

— Тъй ли? Мен това не интересува — каза Дорн безчувствено. — А как стоят сега неща с наем?

— Дълга ви за половин година — вметна бързо Херолд. — Сто и двайсет гулдена. Утре ще получа пари за една моя работа и тогава ще ви платя.

Вехтошарят даде вид, сякаш е направо възмутен от тези думи.

— Утре? — попита удивено. — Дяволска кръв! Не мога чакам толкоз дълго време. Аз нуждая спешно от мои пари.

Гравьорът заби поглед в земята и каза:

— Помислих, че ще проявите снизхождение. Тази нощ почина моята тъща.

— Тъща? Тогаз трябва сте много радостен! Ама заслужават ли снизхождение хора, кои не плащат дългове, пък играят лотария?

— Аз, лотария? — попита Херолд изплашено. — Кой е казал това?

— Подочул нещо — загатна хитрият старик. — Да не би не вярно?

— Ех, да — призна Херолд. — Жена ми е виновна. Та нали можеше да ни се усмихне щастието. Зигмунд Дорн поклати неодобрително глава.

— Точно на вас, от толкоз много празни билети? Това смешно. Аз нивга не играе! Ама чакайте! Аврора, моя жена, също искаше си купи билет от последна лотария, само че не намерила вече. Ако ми продавате билет, ще ви давам в моя голяма щедрост пет гулдена.

Гравьорът вдигна поглед. Тази мисъл още не му беше минавала през ума. Билетът представляваше всичко, от което можеше да се лиши. И той веднага реши да го продаде, но не без печалба. Погребението на неговата тъща в крайна сметка трябваше да бъде платено.

— Пет гулдена си е обичайната цена за един билет — каза той полека. — А днес и утре са последните дни на тегленето на лотарията, в които се изтеглят най-големите печалби. Колко лесно би могло точно на този номер да се падне някоя значителна печалба.

Старият свъси вежди.

— Значи искате вие повече от пет гулдена? — запита той. — Станал сте вие лихвар? Добре, можете тогава задържите билет на цяла вечност. На мен не е чак толкоз тупнал — прибави гешефтарят, привидно равнодушен.

Херолд се замисли. От едната страна — възможността за една много несигурна лотарийна печалба, от другата — мисълта за покойната тъща. Нямаше и един кройцер да я погребее, да не говорим пък за гладните гърла вкъщи.

— Е, добре — заговори колебливо. — Но с всеки ден стойността на билета расте, тъй като расте и вероятността да спечели.

— Тогаз ще бъда много ларж — рече Дорн след дълги размишления — и ще ви давам двойното — десет гулдена!

Херолд поклати глава.

— И за толкова не го давам. Ако го продам, трябва да получа достатъчно, за да мога да погребая тъщата. Ще ви го отстъпя за трийсет гулдена в брой.

— Страшно голяма сума! — проплака Дорн. — Ама Аврора, моя жена, иска има и тя билет, пък вече свършили. Затова ще давам ви с оглед ваше затруднено положение трийсет гулдена. И тъй уредено?

Подаде ръка на гравьора, ала този се позабави да я стисне.

— Не толкова бързо, хер Дорн — отклони Херолд предпазливо. — Трябва първо да питам дали жена ми е съгласна. Всъщност по нейна инициатива взехме билета, но въпреки това сигурно ще съумея да я уговоря да продадем билета.

— Сторете го — посъветва Дорн. — Ама казвам, че до четвърт час само поддържам мое предложение, защо съм точно сега в добро настроение. В търговски работи аз не прави изключение нито даже с Аврора, моя жена! Вървете сега и до четвърт час плащам ви многото пари, по-късно — не.

Херолд се подчини и тръгна. Другият зачака с голямо напрежение завръщането му.

Определеният четвърт час още не беше минал, когато гравьорът се върна.

— Е? — попита Дорн нетърпеливо.

— Първо не искаше — каза Херолд, — но аз ѝ обясних, че трябва да имаме парите, и накрая даде билета. Ето го!

Подаде го и Дорн го разгледа на спокойствие. Наистина беше с номер 45332, на който се бе паднала главната печалба, както бе казал билетопродавачът. Вехтошарят не показва радостта си. Плати на Херолд трийсет гулдена и гравьорът си тръгна след кратко сбогуване. Старият изчака, додето си замине, после разпери ликуващо ръце и извика:

— Всички дяволи! Какъв само гешефт! Каква печалба! Пет хиляди гулдена за толкоз кратко време. Нивга в мой живот не правил такваз брилянтна далавера!

В този момент влезе жена му Аврора и попита:

— Получил билет, Зигмунд?

— Да — триумфираше той, — да, това 45332, на който се паднала голяма печалба. От ней половина идва при нас.

— Не можеше ли имаш повече от половина? — попита Аврора неодобрително.

— Ох, как искал цялата, ама продавач много изкъсо държал неща и аз получил голям страх, че може отиде при друг. Затуй пък дал само трийсет гулдена на таз' лапнимуха Херолд!

Старата Аврора застина с широко отворена уста.

— Цели трийсет, красиви сребърни гулдена? — изстена тя. — Ох, Зигмунд, ти платил твърде много за малка хартийка, на която само един номер стои.

— Да, твърде много, ама ако откажел даде трийсет гулдена, хич нямало получа тоз' номер. На гравьор умряла тъщата, той нуждае точно трийсет гулдена я погребее, затуй не отстъпил билет по-евтино.

— Е, хубаво! Я дай билет!

Старият ѝ стори услугата. Аврора кажи-речи поглъщаше билета с алчните си очи. Притисна го между ръцете си и въодушевено и объркано си замърмори:

— Ох, толкоз бедни били! Имали глад и жажда, ама не яли и пили, да можем състояние съберем, с кое да можем се числи към най-богати люде. И скоро ние сме при целта!

* * *

„Търговецът на платове“ Вилхелм Золбриг беше същият мъж, който беше навестил стария Дорн заради изготвяните от гравьора Херолд плочи. Той обитаваше едно приятно жилище в центъра на столицата и минаваше за тих, незабележим гражданин.

Бруно фон Шарфенберг съобщи името си и беше веднага пропуснат да влезе. Золбриг посрещна лейтенанта със зле прикрито удивление. Не можеше да си представи какво ще търси един офицер при него. Но когато прочете редовете на Дорн, веднага му станаха ясни намеренията на стария вехтошар.

— Настанете се, хер лейтенант — каза той. — Хер Дорн ми пише тук, че ще дойдете по някаква работа, която да взема присърце. Но това е много общо казано. Мога ли да ви помоля да ме запознаете по-близо с тази работа?

Шарфенберг събра всичкия си кураж и каза:

— Касае се за кредит.

— Тъй! Това е ясно. В какъв размер да бъде?

Шарфенберг се улови за сърцето и произнесе:

— Десет-дванайсет хиляди гулдена.

— Мътните го взели! Много е! — реагира Золбриг. — Кога се нуждаете от парите и за колко време?

— Веднага. За мен е най-добре да ги получа за една година и дори по-дълго.

Золбриг замълча. После попита:

— Една година? И каква лихва давате?

— По споразумение.

Золбриг го фиксира с дълъг остър поглед. Кимна на себе си и каза:

— Ще ви помоля да бъдете откровен с мен, хер лейтенант. Имате ли богати роднини?

— Да, аз съм единственият наследник на моя баща.

— Но той сега не пуска нищо?

— За съжаление, не.

— Следователно вие се намирате в затруднение, може би имате дългове на честна дума?

— Така е. Мога да се нарека богат, но сега не притежавам и един гулден. Ако не ми помогнете, вероятно ще трябва да посегна към пистолета. Така, това достатъчно откровено ли е?

— Да, благодаря. Аз мога да ви помогна, само че не по начина, по който си го представяте. Ще ми дадете ли честната си дума, че никой няма да узнае за настоящия ни разговор?

— Давам я.

Подадоха си ръце, след което Золбриг изтърси:

— Не мога да ви заема тази сума.

— Гръм и мълния!

— Не унивайте, моля! Не мога да ви заема нищо, но ви предлагам възможност да спечелите толкова и още далеч повече. Искате ли да се сдобие с дванайсет хиляди гулдена веднага?

Шарфенберг подскочи от стола.

— Днес? — попита удивено. — Възможно ли е?

— Много лесно дори. Необходимо е само да похарчите парите, които ще получите от мен.

Като забеляза, че Шарфенберг го погледна неразбиращо, продължи:

— Ще се изясня. Извинете ме за няколко мига!

Напусна стаята, но скоро се върна и седна до лейтенанта.

— Позволете да ви представя тези две петдесетгулденови банкноти. Огледайте ги, моля!

Лейтенантът поклати глава.

— С каква цел?

— Нищо фрапиращо ли не намирате по тях?

— Не — отговори младият офицер, след като бе разгледал внимателно банкнотите.

— Я сравнете сега номерата?

Шарфенберг погледна пак парите. Внезапна светкавица на разбиране озари чертите му.

— Двете носят един и същи номер! От една и съща серия са. Аха! Едната от тях следователно е фалшива.

— Това изплаши ли ви? — ухили се Золбриг.

— Да ме е изплашило? Всички дяволи, хер Золбриг, да допусна ли, че вие... вие...

— Моля, продължете спокойно!

— Че сте фалшификатор на пари?

Золбриг тихо се разсмя.

— Каква неприятна дума: „фалшификатор на пари“! Всъщност работата не е толкова лоша, както може да ви се стори на пръв поглед. Държавата ни дава къс хартия, която ние трябва да приемем за петдесет гулдена, макар в действителност да няма стойност и един кройцер. Това си е чиста измама. Ето защо аз също ѝ давам къс хартия, която тя от своя страна трябва да приеме. Аз следователно заставам на същата позиция като нея.

— Разликата само е, че държавата обезпечава своите банкноти, а вие вашите — не.

— Бих се пазил! — призна фалшификаторът бодро.

— А как стана, че ми показяхте тези фалшификати, хер Золбриг?

— Няма човек, който не може да отличи тази банкнота от нейната двойница. Впрочем аз имам още хиляди такива банкноти.

Шарфенберг скочи.

— Човече! Трябва да направя донесение за вас!

— Ами! Аз имам честната ви дума! — каза Золбриг с пренебрежително движение на ръката.

— Чумата да го отнесе! Каква непредпазливост, че я дадох. Хер Золбриг, ние естествено свършихме! Адио?

Шарфенберг поиска да си тръгне. Золбриг не се опита да го спре.

— Тръгвате ли си? — попита безгрижно. — Хм-м! Не мога да ви попреча, макар че много ми се искаше да ви помогна. Останете със здраве, хер лейтенант!

Шарфенберг се насочи към вратата. Когато стигна до нея, имаше чувството, сякаш някаква сила отгоре го улови и задържа. Спря, обърна се бавно и попита:

— Да ми помогнете? И как си я представяте всъщност тази помощ?

— Продавам ви дванайсет хиляди гулдена в такива банкноти срещу шест хиляди в истински пари.

Пред очите на лейтенанта започна да се мерзелее. Посегна с ръка към челото. Приблужи отново с бавни крачки.

— Пояснете ми го!

— С най-голямо удоволствие! Трябва да изходим от факта, че фалшификатът — нека го наричаме така — дотолкова прилича на оригинала, че дори с лупа не е възможно да се открие и най-малката разлика.

— А какво ще стане, ако някой обърне внимание на номерата? — попита внимателно слушащият Шарфенберг.

— Тогава ще бъде невъзможно да се открие коя банкнота е фалшива. Онзи, който ги харчи, никога не може да изпадне в опасност. Фактът, че художникът, който изготви тези банкноти, не желае сам да ги харчи, е знак за голяма предпазливост. Такива случаи не бива да бъдат давани в ръката на човек, за когото всеки знае, че не са му по възможностите. Ето защо ние забавихме емисията, докато намерим човек, чието обществено положение му позволява да плаща с петдесетгулденони банкноти.

Фалшивите пари лежах от известно време в зимника на Золбриг, което Шарфенберг естествено не можеше да знае. Матриците не водеха произхода си от Вернер Херолд, а бяха изработени от друг гравьор. Бяха стигнали до Золбриг чрез посредничеството на един негов приятел — акробата Борвалд. По тъмни канали последният беше набавил дори оригинална хартия за банкноти. После на Борвалд внезапно се наложи да се „потопи“. Което означава, че беше задигнал на своя цирков директор ценни вещи. По тази причина беше издирван от полицията. Ето как Золбриг бе принуден да се огледа за други източници. Въз основа на сполучливата фалшификация той беше решил сега да произведе в стогоулденони банкноти и изпадналият в нужда гравьор Херолд, върху когото му бе обърнато внимание от Зигмунд Дорн, трябваше да му послужи като послушно оръдие.

Шарфенберг веднага разбра какво иска от него фалшификаторът. Очите му запламтяха гневно.

— И вие си мислите, че сте намерили този човек в мое лице, хер Золбриг?

„Търговецът на платове“ обаче никак не се стресна от този зъл поглед. Той по-скоро отвърна с изключително любезен тон:

— Да, това е моето мнение.

Шарфенберг тропна с крак.

— Хер! Аз съм офицер!

— С непогасена декларация на дадена сума! — ухили се фалшификаторът.

Шарфенберг сведе глава. Не отговори. Золбриг го тупна по рамото и каза:

— Хер лейтенант, животът е еквилибристика. Задържа се само най-опитният въжеиграч, другите рано или късно всички падат от въжето. Глупак ли искате да бъдете?

— Не, но не и престъпник!

— Я стига! Кой е престъпник? Но да не изпадаме в словесен двубой! Вие нямате пари.

Нуждаете се от значителна сума. Ножът е опрял в гърлото ви. Напълнете си джобовите с петдесетгулденови банкноти. Така ще си помогнете, понеже ще имате един постоянен източник на пари.

— Който ще ме отведе до кафеза! — отбеляза Шарфенберг.

— Я не виждайте таласъми посред бял ден! Никой не е в състояние да разпознае фалшификата. Кой ще докаже, че вие разпространявате банкнотите? Ще ги пуснете възможно най-бързо в обръщение. Всеки ще плаща с тях. Може ли след това да направи впечатление, че и вие притежавате няколко от тези банкноти?

Шарфенберг не отговори. Беше ясно. Водата бе стигнала до шията му, а предложението на Золбриг беше примамливо. Пристъпи до прозореца и се загледа навън, но без да вижда какво става там. Отзад Золбриг настойчиво го убеждаваше. Представяше му всичко изключително лесно, отстраняваше всичките му съмнения. Когато нямаше какво повече да каже, замълча, за да предостави лейтенанта на самия себе си.

Ловкият изкусител не беше се заблудил. Шарфенберг се обърна, приближи бавно, седна до масата и попита:

— Имате ли лупа?

— Да, естествено. Моля, обслужете се!

Извади от джоба си увеличително стъкло и го подаде на офицера. Онзи го взе и започна грижливо да сравнява двете банкноти. Не беше разменена и дума. Мина повече от четвърт час, може би половин. Най-сетне Шарфенберг сложи лупата настрана. Разтърка си очите, които го бяха заболели от вирането, и каза:

— Фалшификаторът притежава направо зловещо умение! Кой е типът?

— Оставете това! Да не говорим по този въпрос. Когато единият не знае другия, нещата са по-сигурни.

Шарфенберг кимна.

— Това правило е достойно за похвала. Значи и мен няма да ме знаят?

— Да. Само аз ще знам за вас.

— И какви са условията ви?

— Петдесет процента за вас. Виждате, че не се скъпя.

— Кога трябва да плащам? Предварително? — попита в отговор лейтенантът.

— Не. Та нали нямате пари. Ще плащате, когато идвате за нов запас. Аз ще ви давам първите дванайсет хиляди гулдена в „новички“ банкноти. В замяна вие ще ми донесете шест хиляди в истински пари.

Шарфенберг остана със съмнение.

— А каква гаранция искате? Нали бих могъл да ви издам.

Золбриг му хвърли съжалителен поглед.

— Мен да издадете? Ба! Няма да го направите!

— Бих могъл примерно да занеса директно на прокурора банкнотите, които се каните да ми дадете! — продължи Шарфенберг.

— И утре вече няма да сте жив. Моето основно правило е: „Към приятеля — внимателно, но към врага — неумолимо!“

И колебаещият се лейтенант отстъпи.

— Така да бъде! Ще пробвате ли с мен?

Золбриг кимна в знак на съгласие и му протегна десница.

— Ето ръката ми!

— Ето и моята!

Стиснаха ги, после Шарфенберг добави:

— Освен това ние никога не сме се виждали!

— Това се подразбира изцяло от само себе си. Идвайте при мен винаги в цивилно облекло и възможно по-незабелязано. И не пропускайте да се посъветвате с мен, когато не знаете как да постъпите. На пример сега на кого ще пробутате банкнотите?

— На някой banker. Ще кажа, че се нуждая от злато вместо хартия.

— Това би било непредпазливо, би обърнало внимание. По-добре купете от някоя брокерска къща ценни книжа, които ще можете да продадете при друга — посъветва Золбриг. — Така ще имате загуба, наистина, но тя ще бъде сравнително малка. Ала най-сигурният начин за пласиране на нашите пари си остава пътуването.

Шарфенберг го погледна учудено.

— Как така?

— Пътуваш си, никой не те познава, похарчваш тук стотина гулдена, там стотина. Така човек може за един ден да обмени значителна сума, без да изпадне в някаква опасност.

— Ще си го отбележа. И така, моля! — Лейтенантът протегна ръка. — Веднага!

Золбриг му наброи с видимо доволство двеста и четирийсет фалшиви банкноти.

— Така имате обещаната сума. Кога мога да приема, че ще ме посетите?

— Много скоро. Аз се нуждая от пари, така че бързо ще разкарам банкнотите. Золбриг се ухили.

— Толкова по-добре. Пожелавам ви късмет!

Лейтенантът прибра парите, но предварително отброи толкова, колкото дължеше на Дорн.

Сбогува се, а когато стъпи на улицата, не се чувстваше угнетен, че е станал помощник на фалшификаторска банда. Мислеше си само, че сега вече би трябвало да съумее да сложи край на своите грижи и неволи. Не видя подигравателно ухилена физиономия на Золбриг, който гледаше след него.

* * *

Шарфенберг се отправи директно към вехтошаря Дорн. Когато чу от жена си, че лейтенант Фон Шарфенберг отново е дошъл и желае да разговаря с него, Зигмунд кимна и каза:

— Аврора, ние извоювали една голяма победа!

— Каква победа?

— Това сега не мога ти кажа. Прати ми вътре тоз' лейтенант Фон Шарфенберг.

Когато младият офицер влезе, от поведението му лъхаше самоувереност. Той поздрави и каза троснато:

— Ето ме отново. Дайте декларацията!

Старият отговори спокойно:

— Ще давам декларация само кога платите.

— И така става. Ето!

Шарфенберг му наброи сумата на масата и каза:

— Заповядайте! Само че тези не вървят по курс петнайсет!

Вехтошарят взе една от банкнотите, отиде до прозореца, разгледа я и отбеляза:

— Не, не вървят петнайсет, а вървят те още по-ниско.

— Какво искате да кажете с това? — попита Шарфенберг възбудено.

— Че не мога вземам тез' банкноти! Не ми притрябвали петдесетгулденови банкноти.

— В такъв случай ще ви принудя съдебно да ми върнете декларацията! — извика Шарфенберг.

— Тогаз трябва депонирате също съдебно сума, коя ми дължите! Ама вие не глупав човек. Няма направите достояние в съд, че имам в ръце декларация от вас! — ухили се старият. — Тогаз ще трябва именно кажа в съд, защо не искам от вас такъв петдесетгулденови банкноти! Приберете си пари. Донесете ми нещо солидно.

Старият вехтошар не се остави да бъде уговорен, така че Шарфенберг трябваше да си тръгне с неуредена работа. Той не можеше да си обясни другояче поведението на лихваря, освен че му е известна фалшификацията.

— Проклет тип! — изръмжа. — Тоя Дорн да не би да участва в далаверата? Но назад вече не мога да се върна, значи само напред! Сега бързо при брокера!

Но все пак му стана зловещо, когато влезе по-късно в една брокерска къща и попита за руски държавни облигации. Даде вид, че е натоварен с тази сделка, и получи руски ценни книжа за дванайсет хиляди гулдена. После побърза към друга брокерска къща, където ги продаде. При това реализира малка загуба.

На следващия ден се отправи към Золбриг. Разплати се с шест хиляди гулдена и поиска да му даде банкноти за двайсет хиляди. После се качи на железницата и замина за немного отдалечения съседен град, където закупи с фалшификатите различни ценни книжа и ги обърна след това пак в налични пари. Когато се върна вечерта, занесе на Золбриг десет хиляди гулдена и отново взе фалшиви банкноти за двайсет хиляди.

— Вижте какъв гешефт правите! — рече Золбриг. — За късо време спечелихте кажи-речи шестнайсет хиляди гулдена. Заминавайте!

Шарфенберг се запъти към игралното казино, където неговата поява предизвика немалка сензация. Усамоти се в един тъгъл с надменно поведение и зачака, докато народът се премести в игралния салон. Когато пристъпи към масата да се включи, Хагенау, който също беше дошъл, отбеляза:

— Надявам се, че хер фон Шарфенберг не мисли да участва в нашата игра, преди да е уредил задълженията си!

Шарфенберг измъкна портфейла, извади съответния брой банкноти и ги подхвърли.

— Ето! — каза презрително. — Противно ми е впрочем да подлагам на критика едно такова поведение!

— Ба! — ухили се Хагенау. — Още далеч не сме свършили. Как стоят нещата с писмено удостоверената честна дума при стария Дорн?

Шарфенберг направи високомерен жест.

— Това какво ви засяга?

Хагенау сви рамене.

— Добре, очевидно тази работа е наред. Да започваме, майне херен!

Шарфенберг искаше да си отмъсти за изпитаното заради Хагенау унижение, но играеше прекалено рисковано и не след дълго беше изгубил толкова, че останалите обавиха край за тази вечер. Ето как играта бе преждевременно преустановена.

* * *

След драматичните събития в къщата на Мелита Вилхелм Хайлман беше отпътувал с Магда Вебер най-напред за столицата. Оттам я беше снабдил с най-необходимото и я бе придружил до нейния баща и сестрите ѝ в Лангеншат, за да може да се възстанови у дома от преживените вълнения.

Това пътуване с железницата щеше да остане незабравимо за двамата млади хора. Бяха прекарвали трудни моментни. Познаваха се от детинство. Сега съдбата отново ги бе събрала. Чувство на дълбока симпатия даде кураж на Вилхелм да изрече въпроса:

— Магда, приближаваме родния край, където сме се виждали като деца. Няма ли да си заговорим и с родното „ти“?

Когато тя кимна мълком, той прибави по-храбро:

— И ме наричай, моля те, с малкото име. Утре аз вече трябва да се върна при моя майстор. Но ако искаш, скоро можем пак да се видим.

Двамата чувстваха, че ги свързва нещо повече от симпатия и общите спомени от детството. Оттогава бяха минали няколко седмици. Вилхелм Хайлман бързо бе навлязъл в работата при новия майстор и бе спечелил доверието му. От чирашкото време в столицата той познаваше много клиенти и се стараеше да ги привлича с поръчки в Роленбург. Стана така, че често се налагаше да пътува до столичния град по поръчение на майстора. В зависимост от случая той използваше тази възможност да посещава своите нови приятели. Четейки вестник един ден на гарата, се натъкна на публикувания списък на печалбите от държавната лотария и това го навя на мисълта, ей тъй, от любопитство, и той да си купи билет. Речено-сторено! Когато след седмица дойде отново в столицата и прегледа напрегнатото списъка от последното теглене на лотарията, направи радостното откритие, че на билета му се е паднала печалба.

„Веднага при билетопродавача!“ — каза си той и изпълни намерението си.

Когато отиде в жилището на разпространителя на лотарийни билети Майбаум, научи от жена му, че е излязъл, но скоро ще се върне. Тя го помоли да почака в съседната стая, където мъжът ѝ обикновено вършеше писмената си работа. За да убие времето, Хайлман посегна към една книга, лежаща на масата.

Жената си имаше работа в кухнята. Нейният свекър бе слязъл за няколко минути в двора и сега се върна в салона, без да подозира, че в съседното помещение има някой. Настани се до прозореца и се загледа с трескаво очакване към улицата, докато най-сетне видя да се задава синът му Тъкмо беше ходил при стария Дорн. Когато Майбаум младши влезе в салона, Хайлман стана неволен слушател през тънката врата на техния разговор.

— Най-после, най-после! Чакам те повече от един час! — извика бащата.

— Не стана толкова бързо — защити се синът. — Но имах успех. Она тип естествено веднага се включи в играта. Вярно, костваше ми известни усилия да го уговоря за петте хиляди гулдена.

Опитваше да изклинчи. Но накрая се договорихме, разбира се, със съответните предпазни мерки. На тоя скъперник именно не може да се вярва. Пипне ли веднъж билета, ще иска да му се изплати печалбата, без да ми даде и кройцер. Така че трябваше да ми оформи един вексел за пет хиляди гулдена, а аз му попълних една разписка.

— Но ще успее ли да купи билета? — запита бащата угрижено.

Физиономията на сина му изрази увереност.

— Той не се съмнява. Ако се наложило, щял дори да принуди гравьора да му го продаде. Тоя негодяй е истински сатана. Не един и двама души държи здраво в ръцете.

Бащата закрачи възбудено из помещението и отбеляза:

— Какъв късмет, дето дойде тая депеша. Голямата печалба! Ама дали телеграфистът е предал вярно номера?

— Разбира се! — увери неговият син. — При такива неща тези хора трябва двойно да внимават. Номер 45332! Всъщност ми е жал за тоя Херолд! Сигурно е гладувал, за да събере парите за билета. Но това не е моя работа! Само не споменавай, за Бога, нищо пред моята жена. Ако научи, че искаме да измамим гравьора с десет хиляди гулдена, никога няма да го позволи.

— Какво ти скимна! Как ще се раздрънкам за такова нещо? — отвърна бащата. — Но я ми покажи вексела!

— Ето го!

След минута-две Хайлман чу бащата да пита:

— О, при предявление?

— Естествено, това е най-сигурният. Когато изплащам печалбата, старият Зигмунд Дорн получава половината и вексела ѝ обратно. Тогава сме на чисто. Но къде да скрия вексела? В моята стая не мога да го оставя, защото жена ми тършува навсякъде. Ако го намери, всичко ще излезе наяве. Стой, хрумна ми нещо! Ще го приберем в чекмеджето на нощното ти шкафче. Жена ми не може да го отвори, тъй като само ти имаш ключ. В такива неща човек никога не може да бъде достатъчно предпазлив. Ела, татко!

Излязоха.

Вилхелм беше разбрал всяка дума. Изцяло от само себе се разбираше, че не биваше да позволи да се забележи, че е подслушал разговора. Ето защо се върна бързо в салона и застана толкова близо до вратата, че когато двамата се върнеха, трябваше да предположат, че току-що е дошъл. А ако жената дойдеше от кухнята, щеше да ѝ каже, че времето му е напреднало.

Много скоро чу стъпки. Билетопродавачът и баща му се върнаха. Присъствието на един непознат не събуди у тях подозрение. Поздравиха и Майбаум младши попита Хайлман какво желае.

— Не ме ли помните? — попита Вилхелм. — Наскоро си купих билет от вас.

— Какъв номер? — осведоми се продавачът.

— Ето този — отвърна Хайлман и показа билета.

— Хм! — изхъмка разпространителят, като прелисти списъка си с номерата на печалбите. — Веднага ще го проверя. А, ето! Действително имате късмет. На вашия билет са се паднали петдесет гулдена. Вярно, печалбите се изплащат едва след определения срок, но...

Направи многозначителна пауза и погледна косо Хайлман. Последният веднага разбра какво очакваше от него хитрецът и попита:

— Какъв процент желаете?

— Десет, значи пет гулдена — отговори билетопродавачът изненадан, че толкова бързо бе разбран. Хайлман продължи несмутимо:

— И освен това ще приспаднете обичайния административен процент?

— Разбира се — кимна продавачът усмихнато.

— Благодаря много! — отвърна Вилхелм. — Предпочитам да изчакам.

С тези думи напусна стаята. Знаеше много добре за какъв да смята разпространителя на лотарийни билети. Човекът беше измамник! Но как да сложи край на злоупотребите му?

Най-напред трябваше, разбира се, да изпълни поръчението на своя майстор и ето как до късна вечер беше на крак. Но странната история с гравьора не му излизаше от главата и той реши на другото утро да посети измадения Херолд.

Хайлман влезе в една гостилница, поръча си бира и поиска да му дадат адресната книга.

Прелисти я и откри, че споменатите в разговора лица — гравьорът Херолд и старият Зигмунд Дорн — живеят почти един до друг. Пътят до високото мансардно жилище на гравьора беше

труден и стръмен, ала за младия, здрав мъж не представляваше нищо. Когато почука на вратата, стори му се, че чува приглушен плач, но той бързо замлъкна. Влезе и видя, че се намира при опечалено семейство. Край масата седяха мъж и жена. Няколко деца се бяха сгушили, плачейки, в ъгъла.

— Прощавайте! — заговори той. — Името ми е Вилхелм Хайлман. Вие сте гравьорът Херолд?

— Да — отвърна мъжът слисано.

— Познавате ли някой си Дорн? — продължи да пита Вилхелм.

Удивлението на запитания видимо нарасна.

— Да. Той е нашият хазяин.

— Така, така! — додаде Хайлман предпазливо. — Да е откупил нещо от вас?

— Действително — отговори Херолд и погледна Вилхелм сега напълно объркано.

— В такъв случай май идвам твърде късно. Но да се надяваме, че нещата ще могат да се оправят. Всички присъстващи членове на семейството ли са?

— Да. Тъща ми снощи се спомина и преди няколко часа бе погребана. Сега сме се събрали и умуваме какво да правим по-нататък.

— На мен ми изглежда, че водите мизерен начин на живот?

— Много мизерен, хер Хайлман — отговори Херолд неловко.

— Е, добрият Бог се грижи за всички, той ще си спомни и за вас. Искам да си поговорим открито. Какво купи от вас Дорн?

— Един лотариев билет — призна Херолд колебливо. — Майка почина, а няхаме пари да я погребем. Ето защо продадохме билета.

— Сам ли стигнахте до тази мисъл? — рязко вметна Хайлман. — Спомнете си, това е от много голяма важност.

— Не, не стигнах сам до нея. Отидох при стария, за да го помоля за отсрочване плащането на наема. Той не се съгласи, но предложи да купи билета. Трийсет гулдена получих за него.

— Трийсет гулдена? — възкликна Хайлман. — За толкова сте продали билета?

— Аз не бях съгласна — намеси се жената на Херолд. — Малко преди смъртта си майка каза, че веднага щом отидела при добрия Господ, щяла да го помоли да ни позволи да спечелим нещичко, за да не стане неволята ни още по-голяма и моят мъж да може да се щади, понеже очите му са много болни.

Хайлман поклати глава.

— Болни очи имате? — каза съчувствено. — А при вашата бедност определено не можете да си позволите компетентно лекарско лечение. Хм-м! Но не се тревожете повече. Думите на вашата тъща са се изпълнили.

Добрите хорица го погледнаха удивено.

— Как така? Откъде може да го знаете? — извикаха като от една уста.

— Кой номер имахте? — попита Хайлман.

— Четирийсет и пет хиляди триста трийсет и две — изговори бързо Херолд, който отдавна знаеше числото наизуст.

— Съвпада. Този номер е спечелил, и то десет хиляди гулдена.

— О, Спасителю мой! — изплака жената и се свлече на един стол, а мъжът ѝ се облегна пребледнял на стената.

— Не се плашете — утеши ги Вилхелм. — Все още има надежда да бъде спасена печалбата.

Беше ми позволено да попадна на дирите на една много мерзка измама. Билетопродавачът е получил депеша, че на вашия номер се е паднала основната печалба. Той е отишъл при хер Дорн и го е накарал час по-скоро да откупи билета от вас. Двамата се канят да си поделят печалбата — всеки по пет хиляди гулдена.

Обикновено толкова спокойната и разсъдлива жена изкрещя високо и се хвана за косите.

Хайлман я успокои:

— Не губете кураж. Още нищо не е изгубено. Аз станах случаен свидетел на мошеническия разговор и дойдох да ви предложа услугите си. Вашият мъж ще ме придружи още сега до прокурора. Ще направим донесение!

— Да, да, това трябва да бъде направено. Вернер, Вернер, бързо! Облечи си сако и тръгвайте! Жената дръпна гравьора, който все още се облягаше на стената — блед като смъртта. Той сложи приличното сако и тръгна с Вилхелм. Когато напускаха къщата, чуха как жената на Херолд

започна да разправя на децата за неочакваната печалба, но можеха да доловят само отделни думи.

— Голяма печалба!... Нашият билет!... Десет хиляди гулдена!... Край на мизерията!

* * *

Двамата мъже едва бяха оставили „Мюленшрасе“ зад себе си и Херолд спря.

— Хер Хайлман, не мога да продължа — каза той. — Нещо много ми тежи на душата!

— Имате някаква тайна? — попита Хайлман изненадано.

— Да — отвърна Херолд омърлушено. — Но каква, не мога да ви кажа тук на откритата улица. Ей там има една малка гостилничка. Да се отбием за няколко минути.

Хайлман се съгласи и те влязоха в гостилницата. Поръчаха си бира и седнаха на една маса, където можеха да говорят, без някой да ги подслушва и наблюдава.

И сега Херолд започна своята изповед. Разказа за бедността си, за страха от ослепяването, за ужаса от бъдещето и как някакъв си търговец на платове го посетил един ден и му предложил да изработи матрици за фалшиви пари срещу голяма сума. Голямата неволя в крайна сметка го принудила да се съгласи. В края на разказа си гравьорът увери:

— Тъй, сега знаете всичко. Аз съм изгубен, нали? Сега трябва да доложите за мен?

— Не — отговори Хайлман, който беше следил със съчувствие неговите излияния. — Ако полицията влезе по дирите на Золбриг, той ще се пази да спомене вашето име. Експлоатацията на един беден и страдащ занаятчия не е особено славна страница. А никой не е длъжен да прави донесение против самия себе си. Достатъчно е, че се разкайвате за своето провинение и че ще направите всичко възможно да не бъде осъществено. Поискайте си обратно плочите от Золбриг. Колко сте изработили!

— Предната получи още преди няколко дни, задната му предадох вчера.

— Значи може би все още не е късно! Идете веднага при тоя Золбриг! — посъветва Холбриг. — Аз ще ви чакам тук. Кажете просто, че сте допуснали някакво недоглеждане, разменили сте шарките по орнаментировката на средната и задната страна и искате да коригирате тази дреболия. Поискайте да ви върне плочите!

Гравьорът се отдалечи и само след кратко време се върна с израз на облекчение на лицето и двете матрици под мишница. Беше му се удало да надхитри „търговеца на платове“. С един твърд стоманен шрифт двамата мъже направиха плочите негодни. Херолд дълбоко си отдъхна. Беше снел тежък товар от душата си.

Хайлман и Херолд отидоха до Съдебната палата, където помолиха да бъдат съобщени имената им на прокурора Унтерберг. Бяха веднага приети, тъй като прокурорът вече познаваше Вилхелм като свидетел от аферата по търговията с момичета в „къщата на Мелита“. Хайлман разказа сега с помощта на Херолд историята на „голямата печалба“.

Чиновникът слушаше спокойно и си водеше бележки. После попита:

— Значи бащата на билетопродавача — хер Майбаум старши, също знае за тая измама?

— Така е — отвърна Хайлман.

— Стариат Дорн има ли иначе някакъв недоносител, хер Херолд? Жена му или някой друг да е пристъпвал, когато е купил билета от вас?

— Не.

— Добре! Аз лично ще поема нещата в ръце — каза прокурорът и се надигна от креслото. —

Хер Херолд, вие можете да си отидете вкъщи, а вие, хер Хайлман, ще ме придружите. Моля, изчакайте ме в чакалнята, докато си направя приготовленията!

Може би половин час по-късно прокурорът се отправи с Хайлман към билетопродавача.

Вилхелм скоро забеляза, че двама полицаи в цивилно облекло ги следват на известно разстояние.

Когато влязоха при разпространителя на лотарийни билети, той веднага позна младия мъж.

— Какво желаете? — попита угрижено.

— Да поговорим за вашия провизион — каза Хайлман непринудено.

Продавачът изигра удивление.

— Какъв провизион? Бълнувате ли?

— По никакъв начин — отговори вместо младия мъж служителят и пристъпи напред. — Аз съм прокурор Унтерберг и във функцията си на такъв имам да ви задам няколко въпроса, на които ще трябва да ми отговорите.

— Прокурор? — попита изплашеният билетопродавач. — Този хер е доложил за мен? За някакъв билет, за печалба? Сигурно е надрънkal някакви приказки за проценти, които искам да му приспадна?

— Не. Не се касае за проценти, а за голямата печалба — каза спокойно прокурорът — Получавате ли от време на време депеши?

Продавачът на лотарийни билети се стъписа. Какво целеше този въпрос? Реши да блъфира и отговори доста бързо:

— Последната дойде преди няколко седмици.

— Тъй ли? — рече прокурорът и повдигна вежди. — А какво ще стане, ако отида до телеграфната служба и се осведомя?

Майбаум младши съзна, че не може да отрича. Ето защо се престори, сякаш се замисля, и отговори:

— А, да, сетих се, вчера получих една от лотарийните дирекции — едно служебно известие, което не представлява интерес за вас, хер прокурор.

— О, всеизвестно е, че аз съм любопитен човек — усмихна се служителят. — Професията ми го изисква. Та какво ви беше съобщено?

— Това е професионална тайна, хер прокурор! — заяви притиснатият в ъгъла билетопродавач.

— Пред прокурора професионални тайни няма — остана непоколебим Карл Унтерберг. — Длъжен сте да ми отговорите! И така?

— Телеграфирах ми, че току-що е била изтеглена голямата печалба и се е паднала в моята партида.

Прокурорът кимна.

— Това действително е едно радостно събитие за вас. И много ме удивлява, че точно за тази депеша се сетихте толкова късно. Кой притежава билета?

— Хер Дорн от „Мюленщрасе“ — знаеше какво да отговори билетопродавачът.

Прокурорът изрази учудване:

— А, онзи? Той минава за изпечен гешефтар. Странно, че големите печалби толкова рядко се падат на хора, които имат неотложна нужда от пари. Покажете ми, моля, депешата!

Разпространителят на лотарийни билети отвори колебливо едно сандъче.

— Ето я!

По тона на гласа му се долавяше, че се чувства донякъде притеснен. Прокурорът разгледа телеграмата, смръщи чело и каза:

— Съвпада. Подадена е в осем и петдесет. Вие трябва да водите списък на клиентите си, нали? Я ми го покажете!

Ръката на билетопродавача видимо трепереше, когато показва тетрадката.

— Много добре оформено — похвали чиновникът. — Всички номера хубавичко по ред. Ето въпросният билет 45332. Я да погледнем! А, тук не е записан Дорн, а някакъв друг!

— Как така? — симулира изненада Майбаум младши и пристъпи по-близо да надзърне в тетрадката.

— Тук е писано: „Вернер Херолд, гравьор, «Мюленщрасе“.

— Я гледай, не съм ли изтрил името? Херолд именно продаде билета на Дорн.

— Тъй ли? — попита прокурорът проточено. — Как научихте за продажбата?

— Купувачът ме уведоми.

— Вие поддържате връзки с него? Делови или частни?

— Нито едното, нито другото — заяви мъжът, който ставаше все по-възбуден.

Тогава чиновникът го заплаши иронично с пръст:

— Така ли? Хората си шушукат за някои малки далаверки, които завъртате от време на време с Дорн! Съвсем наскоро той ви бил издал вексел за пет хиляди гулдена.

Билетопродавачът се олюля. Виждаше се, че страхът направо го удари в краката. Трябваше да призове всичките си сили, за да може да отговори.

— Това определено е лъжа.

Прокурорът поклати глава.

— Хм, хм! Баща ви нали живее в тази къща? Може би той ще е по в течение на гешефтите ви. Къде е сега?

— В неговата стаичка — прошепна Майбаум. — Ама аз не разбирам...

— Няма значение — сръза го сурово на думата прокурорът. — Вървете напред!

Ще не ще, Майбаум трябваше да изпълни заповедта. Когато влязоха в стаичката, баща му се ровеше в куп старо бельо.

— Кой са тези хора? Какво искат? — попита учудено.

— Аз съм прокурор Унтерберг — гласеше отговорът. — Идвам да поогледам стаята ви.

Бащата зяпна от удивление.

— Моята стая? Защо?

Прокурорът не обърна никакво внимание на въпросите му, а продължи да пита:

— Кой държи ключа за това тук?

Посочи нощното шкафче.

— Аз, естествено — прошепна Майбаум старши, пребледнял от страх.

— Я го отворете! Много бих желал да разбера дали не го е нападнал дървоядът.

Беше произнесено толкова повелително, че човекът се подчини.

— А, носни кърпи — констатира служителят. — А това малко чекмедже? Какво държите в него?

Бащата имаше усещането, сякаш от небето се е стоварил гръм и го е поразил. Запелтечи:

— Разни стари писаници, кръщелни свидетелства, удостоверения и други подобни неща.

— Отворете го все пак, моля! — нареди прокурорът. Майбаум баща се подчини. Синът му се видя принуден да се опре на ръба на кревата, толкова му беше примаяло. Прокурорът заизважда листовете. Най-отдолу легеше векселът. Той го разгърна, прочете го, хвърли удивен поглед на билетопродавача и каза:

— Вие навярно нищо не знаете за този вексел?

— Не — прогъгна запитаният.

— И вие също? — обърна се после чиновникът към бащата. — Вексел за пет хиляди гулдена, кацентиран от Зигмунд Дорн. Никога не сте го виждали? Не? Чиста случайност?

Билетопродавачът и баща му мълчаха.

— Я не ставайте смешни! — извика служителят истински ядосан. — Не съм дете, на което могат да представят невероятното за вероятно. Признавайте!

— Аз нямам какво да призная, не знам нищо — отрони едва-едва разпространителят на лотарийни билети. Баща му също отрече.

— Е, така само си влошавате положението — отбеляза прокурорът, свивайки рамене. — Към самопризналия си престъпник обикновено се проявява снизхождение, упоритите лъжци обаче не могат да претендират към подобно внимание. Вие сте възнамерявали да измамите един клет човек, лишавайки го от лотарийната печалба, и вашият баща ви е съучастник също както Зигмунд Дорн. Обявявам ви за арестуване. Сега ще ме последвате!

Майбаум син се ядоса.

— Не, аз оставам! Освен това не ви познавам. Не знам с какво право започвате тук разпит и се ровите из мебелите ни.

Прокурорът извади от джоба легитимационната си карта и я тикна под носа на лотарийния продавач.

— Това достатъчно ли е? — попита иронично.

Онзи обаче направи отхвърлящо движение с ръка и каза:

— Това не важи. Имало е случаи, когато най-големи мошеници са притежавали такива легитимации.

Тук чиновникът окончателно загуби търпение.

— Дали важи, или не, това решавам аз, не вие! Бях решил да процедирам с възможно по-голяма умереност, но при това ваше поведение се отказвам. И така, ще ви закарам в затвора открито и под полицейски конвой.

Отвори вратата, извади една малка свирка и даде сигнал. Двата цивилни полицаи веднага се качиха и прокурорът им даде разпорежданията си:

— Тези двама мъже отказват да ви последват, защото не сте униформени. Моля един от вас да отиде и доведе униформени жандарми. Не позволявайте на Майбаум да разговарят помежду си и ги отведете веднага щом пристигнат жандармите.

После се върна в салона да вземе списъка на притежателите на лотарийни билети. Жената на билетопродавача нямаше и представа какво е извършил нейният мъж. Като чу, че той и свекърът ѝ са арестувани, избухна във високи вопли. Служителят не можеше да се съобразява с нея. Той се отдалечи с Вилхелм Хайлман, отправяйки се сега към Зигмунд Дорн.

13. Глава
Край на играта

Междувременно беше станало следобед и когато стигнаха при къщата на вехтошаря, бяха посрещнати от фрау Аврора.

— Какво желаят господи? — попита тя.

— Мъжът ви вкъщи ли си е? — осведоми се прокурорът Унтерберг.

— Не знам. Той тръгва често, без да ми каже. Какво искате от него?

Прокурорът знаеше как да реагира. Той отговори остро:

— Трябва да го питаме нещо. И така, къде е мъжът ви?

Жената опря ръце на хълбоците и каза:

— За вас той на никой случай не у дома. Такива грубиянски хора пъдим ние!

— Пита се само дали ние ще позволим да ни изпъдят — рече прокурорът. — Дръпнете се настрана, имаме нужда от място!

Двамата мъже се промъкнаха покрай нея във вътрешността на къщата. Тя обаче бързо се намърда между тях и се развика високо:

— На помощ! На помощ, Зигмунд!

Тогави се отвори вратата на второто помещение.

— К'во има? К'во станало, жено?

— Тез' мъже нахълтали със сила. Те много груби към мен! — извика Аврора. — Не си отиват, макар да ги отпратила!

Дорн направи негодуваща физиономия.

— Това безсрамно! Не съм аз господар даже в свой собствена къща? Трябва ли пратя за полиция?

— Не е необходимо. Тук е дори прокурорът — отбеляза Унтерберг сухо.

— Проку...! — Думата заседна в устата на вехтошаря. — Дяволска кръв! Какво имате при Зигмунд Дорн търсите?

— Ще разберете. Излезте, фрау Дорн, и се погрижете да не бъдем смущавани.

— Да, излез! — пригласи Зигмунд. — Тез' господи ще питат сигур' дали някой не продавал при мен откраднат предмет. Това служебна тайна, която никой не бива чуе. Не пускай никакъв човек, докато не свършили сме беседа.

Жената се подчини, а мъжът ѝ отведе двамата посетители в своята стая.

— Така — каза той. — Сега любопитен съм к'во има да ме питате!

— Надявам се, че ще ни дадете достоверна информация! — подхвана прокурорът. — Извършвате ли сарафски операции?

— Да, ако издател на вексел сигурен мъж — отвърна старият предпазливо.

— А случва ли се и вие да плащате с вексели?

Дорн се направи на света вода ненапита.

— Не трябва ли издавам пак кое вече приел?

— Вчера например — попита прокурорът с подигравателна усмивка — да сте акцептирали вексел?

Страх скова крайниците на стария. Той каза бързо:

— Това трябва една голяма заблуда. Гледайте търговска книга тук! — Отгърна един дебел търговски дневник. — Преди пет дена съм получил вексел на търговец Волкенберг, издаден на сто гулдена, а после никакъв повече!

Прокурорът погледна в книгата, кимна и каза:

— Вярно е. Така е записано. Значи погрешно са ме информирали. Но на лотария играете, хер Дорн, нали?

Страхът на стария стигна до небето. Присъствието на прокурора със закупения билет ли имаше нещо общо? Най-напред искаше да отрече, но нали в крайна сметка щеше да стане известно, че голямата печалба се е паднала на него. Ето защо отговори:

— Аз опитал пръв път в мои стари дни.

Прокурорът стана сериозен.

— Така ли? Кой номер имате?

— Четирийсет и пет хиляди триста трийсет и две.

— От билеторазпространителя ли го купихте?

Старият се изплаши още повече.

— Купил го от един, кой нуждаел пари, за трийсет гулдена. От гравьор Харолд в съседна къща — каза колебливо. Прокурорът имитира удивление.

— Трийсет гулдена? Много пари. Та той струва само пет!

— Ама това последно теглене и на него може пада се голяма печалба — отвърна хитрият вехтошар.

За прокурора работата стана вече твърде глупава.

— Може би познавате този документ? — попита той сепнато. Измъкна вексела, който беше намерил при продавача на лотарийни билети, и го показа на стария.

Онзи отскочи ужасено назад и извика:

— Небеса! Как дошъл вексел във ваша ръка?

— Имам го от въпросния лотарийен служител — произнесе прокурорът сурово. — Безсмислено е да отричате! Покажете ми билета!

Зигмунд Дорн се вцепени от страх. Безмълвно отвори писалищния пулт и натисна една скрита пружина, при което изскочи секретно чекмедже. От него извади билета. Даде го на прокурора, но преди това бутна отново чекмеджето да се заключи.

Чинovníкът се подсмихна доволно. Беше наблюдавал внимателно действията му и сега знаеше как се отваря чекмеджето. Разгледа лотарийния билет и каза:

— Сега ми покажете разписката, която ви е издал разпространителят на билети.

Вехтошарят отстъпи крачка назад.

— Хер, не разбирам ви! — извика ужасено.

— Но аз вас толкова по-добре — отбеляза спокойно прокурорът. — Разпространителят споделил с вас, че Херолд притежава „голямата печалба“. Вашата задача е била да откупите билета от гравьора, след което сте щели да си разделите с билетопродавача печалбата. Сделката е документирана с този вексел и разписката, която ви е дал Майбаум. И тя е тук!

С тези думи пристъпи към пулта, натисна пружината и чекмеджето отново изскочи. Дорн нададе крясък на ужас. Улови чиновника за ръката и извика, изпълнен със страх:

— Стой, стой! Какво тук правите? Какво имате гледа в сандъче?

Поиска да издърпа служителя от пулта, но този го отръска от себе си.

— Махнете си ръката, иначе ще повикам моите хора и ще наредя веднага да ви сложат белезници!

Дорн бързо си дръпна ръката. Прокурорът взе от тайното чекмедже най-горния документ и го разгърна.

— Аха, ето я разписката! Е, хер Дорн, сега какво ще кажете? Все още ли ще отричате?

— Показвайте я!

Унтерберг му показва отдалеч листа. Старият направи физиономия на най-голямо удивление и каза:

— Не познавам таз' хартия. Никога не я виждал.

Прокурорът се направи на учуден.

— Странно! Една разписка с подписа на билетопродавача се озовава във вашия пулт, а вие не знаете как. Онзи пък притежава вексел с вашия подпис, който никога не е виждал... много мистериозно! Хер Дорн, имайте добрината да ме последвате до лотарийния продавач, за да изясним тази тайна. Кажете на жена си да ви донесе самото и шапката!

Нареждането прозвуча толкова категорично, че Дорн не посмя да възрази. Извика жена си, нареди ѝ да му донесе нещата и ѝ каза, че ще направи с хер прокурора едно посещение.

Вън патрулираха възможно по-небиещо на очи няколко полицаи в цивилно облекло. Когато видяха тримата мъже да излизат от къщата, те се отдръпнаха и ги последваха на известно разстояние. Вилхелм Хайлман попита служителя:

— Моето присъствие ще ви бъде ли още необходимо, или сега мога да се сбогувам с вас?

Прокурорът му подаде ръка.

— Можете да си вървите, хер Хайлман! Ако се нуждая от вас, ще получите известие!

Хайлман се сбогува и побърза да отиде при гравьора, за да му занесе новините. След това настроението в къщата на бедния Херолд значително се подобри. А Хайлман обеща още да

поговори за очното заболяване на гравьора с Франц Арнд, който познаваше някои способни доктори.

През това време Зигмунд Дорн крачеше до прокурора в крайно потиснато настроение. Какво щеше да свидетелства още билетопродавачът? Щеше ли още да му утежни положението? За свое голямо безпокойство забеляза, че служителят го води към местния затвор.

— Къде вървим, хер прокурор? — попита той. — Мислил, отиваме при продавач?

— Действително! — потвърди запитаният. — Той ни чака тук.

Влязоха, минаха по един коридор и стигнаха до масивна, обкована с желязо, врата. Прокурорът я отвори с ключ и после пак я заключи грижливо. Зигмунд Дорн се озова в дълъг проход, който свършваше при един зарешетен прозорец. Отляво и отдясно по коридора имаше тежко обковани врати, снабдени с двойни железни резета. На всяка от тях бе сложена табелка с име. В дъното при прозореца стоеше един служител с голяма връзка ключове в ръка.

— Боже мой! — извика старият. — Къде сте ме довели, хер прокурор?

— Не забелязахте ли? — попита този. — Това е затворът. Продавачът на билети също се намира тук, поне така се надявам. Нека попитаме!

Ключарят, познал прокурора, веднага приближи — Унтерберг се осведоми:

— Дойдоха ли две попълнения?

— Да, хер прокурор, продавачът на лотарийни билети и баща му. Тъкмо се обличат.

Карл благодари кьсо и се обърна към Дорн:

— Е, сега няма да можем да говорим с тях. Ще трябва още малко да изчакаме, хер Дорн. Влезте, моля, временно тук!

Показа една врата, на която нямаше име. Ключарят го разбра веднага и отвори.

— Тук да влизам? — попита старият ужасено. — В таз' дупка с нар, дървено ведро, две вериги и железни прътове на прозорец?

— Тук тази обстановка е обичайна — каза прокурорът невъзмутимо. — В тази килия ще чакате продавача на билети. Вие сте арестуван!

Тогава старият изкряска ужасено:

— Какво трябва означава това?

— Размислете в килията!

Унтерберг даде знак на надзирателя. Дорн беше втикнат в килията, резетата издрънчаха.

Старият нададе силен, нечленоразделен крясък, смъкна се на нара и заскуба с две ръце косите си. Неговата игра беше свършила.

14. Глава

Краля на контрабандистите

Прокурорът Карл Унтерберг обитаваше едно скромно жилище под наем в Стария град на столицата. Пред своите съседи той минаваше за старателен и знаещ дълга си чиновник, но и също като заклет ерген. Работеше до късните часове в Съдебната палата. Посетители почти не приемаше, с изключение няколко колеги, но и тогава най-често имаше да обсъжда с тях служебни работи.

Беше сряда вечерта, две седмици след арестуването на вехтошаря Зигмунд Дорн. Прокурорът имаше гости в частното си жилище, с които водеше оживен разговор.

Около кръглата маса в уютната му стаичка седяха детективът Франц Арнд и комисарят Андерс, който тъкмо правеше забележката:

— Впрочем, хер прокурор, вината на билетопродавача Майбаум и онзи Зигмунд Дорн несъмнено ли е доказана?

— Билетопродавачът и неговият баща след първоначалното отричане признаха — осведоми Унтерберг, — че са измъдрили измамата заедно със Зигмунд Дорн. Вероятно ще се отърват с по-малко наказание от стария вехтошар, който продължава упорито да отрича. Но ние междувременно събрахме доказателства, че се е занимавал с всевъзможни незаконни сарафски операции. В къщата му намерихме и таен списък на неговите длъжници, според който част от младата аристокрация на нашата достопочтена столица — той се усмихна леко — честичко се е

отбивала у него. И за вас може би има нещо интересно, хер Арнд. Познавате ли някой си лейтенант Бруно фон Шарфенберг?

Тайният полицаи вдигна бавно глава и попита:

— Не е ли това синът на бившия господар на Карл Петерман?

— Съвсем вярно — потвърди прокурорът. — Работата на Петерман, за която ми разказахте при арестуването на Мелита и нейните съучастници, оттогава не ме е освободила, хер Арнд. При разпита Мелита призна, че Уланд ѝ е водил през неравномерни интервали момичета от обикновен произход. Била им обещавана работа като икономки или домашни помощници, за да разберат едва после в Роленбург истинското естество на своето „назначение“. Не всички, наистина, се противели като Вали Петерман. Относно Петерман Мелита знаела само, че лежал в затвора. Между другото и тя, и нейните помощници се намират „на топло“ и няма да се измъкнат от наказанието си. „Момичетата“ ѝ освободихме, тъй като повечето и бездруго бяха станали жертва на тези нечисти машинации. Но все още остава открит въпросът относно вероятната невинност на Петерман.

Помълча за миг. Гостите следяха напрегнато неговия разказ.

— Когато прегледахме търговските книги на стария Дорн, открихме името както на Уланд, така и на Шарфенберг. Не е изключено следователно вехтошарят да е имал връзка с бандата търговци на момичета, но само периферна. Хер Фон Ансбах, когото познавате, се е заел с разследване работите на Петерман. Аз го помолих тази вечер за дойде и да ни осведоми. Наистина съм учуден къде се бави толкова дълго. А, това сигурно е той!

На вратата тъкмо се бе позвънило. Прокурорът скочи от креслото си, напусна помещението и след минута-две се върна с асесора. Настаниха се, чашите бяха отново напълнени и Франц фон Ансбах започна сега по подкана на прокурора своя разказ.

— На всички ви са известни обстоятелствата около арестуването на Петерман, ала ние досега така и не успяхме да установим, че действително е имал комарджийски дългове, които да са го подтикнали към злоупотребата. Напротив, аз открих, че по времето, когато е била извършена, лейтенант Бруно фон Шарфенберг е имал значителни задължения. След продажбата на материалните ценности, която е бил принуден да извърши, те са възлизали на около пет хиляди гулдена.

Арнд тихо подсвири и комисарят също бе видимо изненадан.

— Подобно на вас реагирах и аз — кимна асесорът усмихнато. — Цялата работа ми се стори крайно подозрителна. Когато добих абсолютна сигурност, че сведенията ми за Шарфенберг са достоверни, отидох при него и му казах право в лицето, че той е присвоил парите и Петерман се е натопил само заради него. Признавам, че не беше особено коректно. Във всеки случай Бруно фон Шарфенберг реагира с видима уплаха. Не призна, но и не възрази кой знае колко убедително. Аз го помолих настоятелно да поговори с баща си по случая и да си признае. Асесорът замълча и другите също запазиха продължително мълчание. След това прокурорът отново взе думата:

— Виждате, майне херен, правосъдието работи бавно, но неуморно! Макар и все още да не можем да представим абсолютно достоверни доказателства за невинността на Петерман, то все пак събираме прилежно улики. Сигурно си спомняте лейтенант Едмунд фон Рандау, свидетеля на инцидента между Петерман и слугата на Мелита? Този млад мъж, който впрочем се е заел с Петерман и неговата дъщеря и ги е настанил в жилище близо до имението на своите роднини, не е бил сам при Мелита. Цяла тайфа офицери с леко сърце е възнамерявала да прекара там една забавна вечер, когато се случило споменатото събитие. Аз обещах, наистина, да не упоменавам имената на тези „господа“ в следователските записки, но нямаше как да пропусна все пак един разговор с „предводителя“ на веселата компания, някой си оберлейтенант фон Хагенау. Той явно е рядка птица. Според него в гарнизона било всеизвестно, че Бруно фон Шарфенберг имал големи дългове и една непогасена разписка на честна дума при Зигмунд Дорн. Дори се стигнало по този повод до разпра в казиното на офицерите.

— А какво казва неговият баща за всичко това? — поиска да знае Арнд.

— Той си няма и представа за тези неща. Преминал е в запаса и си живее в замъка Валдау, който е отдалечен на доста път оттук. Впрочем ние сега наблюдаваме Шарфенберг. Онзи ден той на два пъти потърси Дорн, но неговата жена знае само, че е отпътувал. Аз благоразумно избягвам да оглася арестуването на вехтошаря, защото искам да се запозная с неговите съучастници, ако има още такива. За съжаление в последните дни вече не можем да продължим

надзора на Шарфенберг. Първо, младият мъж стана много предпазлив. Както изглежда, излиза вече само нощем, и то навярно цивилен. Във всеки случай често губим следата му. И, второ — прокурорът направи изразителен жест, — имахме да вършим и друга работа.

— Разбирам! — обади се комисар Андерс. — Науман, Краля на контрабандистите!

— Да — потвърди прокурорът, — ние успяхме да заловим придобилия опасна слава Волф Науман, който наред с другите престъпления е извършил и две убийства на гранични войници. През последната седмица беше заловен с неколцина свои съучастници в едно малко селце горе в планините.

— За жалост неговата банда не е напълно разбита — довърши с досада комисарят. — Говори се, че имал в столицата ред съучастници, които само чакали удобен случай да помогнат на своя главатар да се измъкне на свобода. Контрабандата в планините и бездруго се е разпростряла толкова нашироко, че човек би трябвало да арестува цели села, за да може да сложи край на този занаят.

— И сега, хер Арнд — обърна се прокурорът към тайния полицаи, — ние молим за вашата помощ. Бихте ли могли в интерес на пълното реабилитиране на Карл Петерман да хвърлите едно бдящо око на Бруно фон Шарфенберг?

Арнд кимна в знак на съгласие.

— Естествено, трябва да имам точно персонално описание на лейтенанта и да бъда поне донейде запознат с неговите навици и начин на живот — каза той, обръщайки се към Франц фон Ансбах. — Сигурно няма да ми откажете помощта си, хер асесор?

Последният побърза да увери, че се намира изцяло на разположение на хер Арнд.

— Следователно работата е уговорена — отбеляза със задоволство прокурорът. — За ваше здраве, майне херен!

С тези думи вдигна чашата и пи една дружеска наздравица за своите гости.

15. Глава

Науман и Борвалд

Беше по същия час на една усамотена улица в столицата. Остър вятър шибаше с плющене поройния дъжд по прозорците на къщите. Светлината на газовите фенери беше изгубила своята сила, така че дори хора, които се разминаваха наблизо, не можеха да се разпознаят.

Малко бяха пешеходците, осмелили се да се движат по улиците в този час. Който не беше принуден да излезе в това лошо време, предпочиташе да си седи вкъщи край топлата печка.

Един мъж се изкачваше откъм реката по една от тесните улички. Беше наметнал някакво старо палто и вървеше ниско приведен, за да изглежда възможно по-дребна неговата висока и плещеста фигура. Държеше се колкото може по-настрана от фенерите. Така достигна необезпокоявано една полусрутена къща — от даваните под наем — и почука три пъти на вратата през определени интервали. Заради вятъра, който поглъщаше почти всякакъв шум, трябваше да повтори тропането.

Най-после резето беше изтеглено и вратата се отвори, но само до малка пролука.

— Кой е? — попита женски глас.

— Хардер вкъщи ли е? — отговори с въпрос непознатият. — Непременно трябва да говоря с него.

— По какъв въпрос? — гласеше отговорът.

— По дяволите! — изруга той нетърпеливо. — Това не е твоя работа, глупава жено!

— Охо! — отговори жената. — Тук не всеки може да влезе. Кой сте вие?

— Това ще кажа лично на него. Искам да слеза в зимника!

Придаде на последните думи доловимо натъртване, което веднага въздейства.

— Е, добре! — каза тя. — Елате!

Едва сега отвори напълно вратата, така че той можеше да влезе. Запази приведената стойка.

Както можеше сега ясно да се види, „палтото“ му се състоеше от два грубо съшити чула.

Единия край държеше пред лицето си. И тъй като периферията на старата шапка, която носеше, бе спусната ниско към челото, от чертите му нищо не можеше да се различи. Жената вдигна лампата да го освети в лицето, ала той ѝ се тросна:

— Разкарай се с тая лампа! По-добре извикай дъртия да излезе, не мога вечно да кисна тук!
— Слезте по стълбите към избата! — промърмори жената недоволно. — Мъжът ми е долу.
Непознатият се спусна мълчаливо по стълбите. Вратата на избата беше само притворена, така че можеше да влезе.

Стопанинът на къщата Хардер работеше в едно едва осветено помещение. Непознатият беше отметнал „балтона“ и държеше шапката в ръка. Хардер вдигна свещта, при което братовото лице на непознатия можеше добре да се различи.

— Всички добри духове! — изплъзна се от устата му — Борвалд! Акробатът Борвалд! Какво търсите тук? Науман е заловен! Освен това полицията ви издирва, понеже сте били обрали директора на вашия цирк.

— Е, и? — Борвалд направи пренебрежително движение. — Имах проклетия късмет да се набия на очи. Но сега да поговорим за по-важни работи. Можете ли да осъществите връзка с хората на Краля на контрабандистите?

Хардер сви рамене и отвърна колебливо:

— Това сега е опасно!

— Глупости! Това винаги си е било опасно! — ревна Борвалд сурово. — Известна ли ви е сегашната местосбирка на Наумановите мъже?

Хардер замълча със спотаена злоба. Исполинският акробат сложи ръка на рамото му и заплаши:

— Искам да ми дадете отговор! Не го ли направите, това ще е само във ваша вреда. Ще се настаня тук на квартира, докато не ми кажете това, което искам да знам. Намерят ли ме, знаете какво ще последва!

Поддейства. Хардер запелтечи изплашено:

— Това е невъзможно! Не мога да ви приема в дома си. Ако ви намерят при мен, изгубен съм. Но аз познавам един, който може да ви даде информация за бандата на Науман. Ще ви изпратя при него.

— И през ум не ми минава — ухили се Борвалд с решително изражение. — Аз оставам тук, а вие ще отидете да го доведете! Ще се разположа спокойно вкъщи във всекидневната при жена ви и няма да си тръгна, преди да съм говорил с човека. Това е последната ми дума по този въпрос. Така че вървете!

Отправи се към вратата да напусне избата. Хардер го улови за ръката и заговори с тревожен тон:

— Вярно било значи! Подаде ли човек пръст на Дявола, той скоро ще му поиска цялата ръка. За в бъдеще ще се пазя от подобни истории. Но сега трябва да ви помогна. Така че тръгвам.

— Хубаво — ухили се Борвалд, — ама побързайте, за да не се налага да ви чакам цяла вечност!

— Ще го уредя колкото може по-бързо. Хардер извади ключа за зимника от джоба и поиска да тръгне, но акробатът го задържа и каза:

— Стой, куме! Каква е тая работа с ключа?

Хардер се направи на предпазлив.

— Трябва да ви заключа!

— Глупости! — откликна ядосано Борвалд. — Не съм такъв загубеняк, че да се оставя да ме затворят. Тогава ще бъда подхвърлен на всички възможни опасности. Не, дайте ключа на мен.

Ще заключа отвътре. Баста!

Издърпа ключа от ръката му и то избута през вратата. Хардер предупреди отвън:

— Само да не се налочите с ракията ми!

— Не се безпокойте! Нямам желание да се самоубивам с отровата ви!

Едва Хардер беше излязъл, Борвалд заключи вратата и седна на пода малко да си почине. Беше много уморен и скоро изпадна в дрямка, така че напълно изгуби представа за времето. Внезапно беше събуден от стъпки.

На вратата се почука.

— Кой е? — попита Борвалд.

— Аз, Хардер! Водя го! — прозвуча отвън. Борвалд отвори. Вън стоеше очакваният с един друг. Мъжът каза на Хардер:

— Качете се горе и застанете на пост! Това, което имаме тук да си говорим, е предназначено само за нас двамата!

Влезе в зимника, заключи вратата отвътре и измери с поглед исполина, който стоеше пред него с вдигната лампа. Новодошлият беше мъж към петдесетте, с пронизващи очи и черна цялостна брада; добре, но небиещо на очи облечен. Акробатът никога не беше го виждал.

— Не ви познавам — каза той.

— Толкова по-добре — отговори онзи остро. — Вие сте оказали на Краля на контрабандистите няколко незначителни услуги, ала въпреки това не се числите като мен към най-доверените му хора. Знаете ли къде се намира той сега?

— Хм-м! — изсумтя Борвалд. — Това знае всяко дете. В една килия на тукашния пандиз.

— Съвсем вярно — потвърди другият. — Борвалд, вие сте силен мъж. Вече сте го доказали по-рано, когато сте ни помагали в нашите акции. Такива дивотии, както сега в цирка, разбира се, няма да можете да вършите. И за какво пък ви трябваше да ограбвате директора? Нима не получавате достатъчно пари от Науман? Но както и да е, наемате ли се да освободите Краля на контрабандистите?

Акробатът направи изненадана физиономия. После се почеса по почти оголения череп.

— Хм-м! Това е тъпо! Всеки си има своята нива, която най-добре си обработва. Един обича да прилага хитрост, друг разчита на физическите си дадености. За освобождаването на един затворник се иска хитрост. Това не е по моята специалност. Аз предпочитам да работя с юмруци.

— Това и ще правите — пресече рязко приказките му другият.

— Да не би да трябва да разбия с юмрук стените на дранголника, за да измъкна Науман?

— Не. Ще кажа само, че не се изисква и най-малката хитрост. Аз успях да набавя главния ключ от тукашния затвор. Ако проникнете там през нощта и прегледате списъка на килиите, лесно ще можете да стигнете до тази на Краля на контрабандистите. Но се иска предпазливост, той сигурно е строго охраняван!

— Нямайте грижа — отвърна Борвалд. — Един малък удар с убиеца често върши чудеса.

Другият кимна.

— Виждам, Борвалд, че мога да разчитам на вас. Часът да бъде освободен Науман, още не е дошъл, наистина. Ние ще ви дадем знак, когато се стигне дотам. Това ще стане в рамките на три дни. Тогава ще получите и ключа. Но преди това още един въпрос. Имате ли някой познат в столицата, при когото да сте в безопасност?

— Хм-м! — помисли Борвалд. — Освен Хардер само още един, но той не е напълно сигурен. Няма да ме издаде, иначе лошо му се пише. Работили сме заедно. Представя се за търговец на платове, но за истинската му дейност по-добре да не говорим.

— Как се казва?

— Золбриг. Живее на „Ноймаркт“ номер 12. Мога да се подслоня при него.

— Добре — съгласи се довереникът на Краля на контрабандистите. — Когато настъпи времето, ще ви осведомя и ще ви донеса главния ключ. Той не отключва, разбира се, вратите на отделните килии, но за мъж с вашата физика това няма да представлява мъчнотия. Ето ви петдесет гулдена като предплата.

Подхвърли му една кесия, която Борвалд алчно прибра.

— Още нещо — прибави мъжът. — Ако освободите Науман, ще излезете за известно време заедно с него в чужбина. За тази цел обаче са необходими пари за път повече, отколкото ние можем да ви снабдим. Ето защо Краля на контрабандистите ни заповяда от затвора чрез куриер да ви издирим. Една щастлива случайност ви доведе право при Хардер. След освобождаването си Краля на контрабандистите иска да отидете заедно веднага до хотел „Юнион“.

Борвалд не разбра.

— Не мисля, че ще бъдем добре дошли там — каза накрая.

— Ама че идиотщина! — извика другият. — Вие няма да отседате там, а ще „работите“! В хотела понастоящем живее световноизвестната американска певица сопрано мис Елън Стартън. Бижутата й стрували милиони... а безгрижната лейди обикновено ги съхранява в стаята си! Разбирате ли?

Борвалд направи с ръка красноречив жест.

— Разбирам напълно — каза той, зарадван от перспективата да се сдобие отново с пари.

— В такъв случай сега да си вървим.

Напуснаха избата. Горѐ при външната врата Хардер добросъвестно бе стоял на пост. Довереникът на Науман му даде една монета и излезе с Борвалд на улицата, където стихията беснееше сега кажи-речи по-злостно отпреди.

— Е, адио — каза приятелят на Краля на контрабандистите. — Ще се срещнем при Золбриг. Впрочем аз се казвам Рудолф, фамилното име е без значение.

С това двамата „достопочтени“ господа се разделиха и бързо се отдалечиха в различни посоки. Акробатът Борвалд пое към „Ноймаркт“, но малко преди да го е достигнал, зави с една странична уличка и хлътна там в една порта. Това беше задната страна на къщата „Ноймаркт“ 12.

Той се промъкна от градината в двора и огледа горѐ редицата осветени прозорци. После събра няколко камъчета и ги хвърли по един от тях. Бушуващата буря заглуши лекия шум от изчаткалите по стъклото камъчета, така че Борвалд трябваше няколко пъти да повтори опита. Най-после горѐ се отвори едното крило на прозореца и се появи главата на мъж. Борвалд плесна три пъти с ръце по особен начин и главата веднага се дръпна. Само след кратко време задната врата се отвори и човекът дойде в двора, хвана го за ръката и го помъкна към една барака за дърва и въглища.

— Борвалд, ти ли си? — попита той.

— Да. Че кой иначе? Знае ли някой друг тези сигнали?

Золбриг поклати глава.

— Не. Но, човече, ти много рискуваш! Нався къде те търсят. Какво търсиш в столицата?

— Подслон при теб! — отвърна Борвалд лаконично. Търговецът на платове отскочи стреснато назад.

— За теб аз място нямам. Не можеш да очакваш, че заради теб ще се подхвърля на толкова голяма опасност.

— Тази опасност сега е много малка — увери Борвалд, поклащайки глава. — Кой ще ме види у дома ти? Твоята жена, прислужницата ти и никой друг! Аз съм ти просто един стар приятел, дошъл да ти погостува няколко дни. Защо да не мине номерът?

Золбриг остана смълчан. Тогава акробатът сложи ръка върху неговата и попита:

— Значи не искаш, Золбриг? Макар че сме толкова добри приятели?

— Това време мина! — отбеляза Золбриг. — Сега не можем да си позволим да се познаваме.

Борвалд се ухили.

— Струва ми се, драги, че ние въобще не се познаваме, поне ти мен още не, иначе нямаше да ме пъдиш! Ако не ме приемеш, ще отида на предната врата и ще звъня, докато жена ти ми отвори. Тогава ще ѝ кажа по какъв начин си ми задължен и откъде се познаваме. Как стоят сега нещата, искаш, или не?

Золбриг се почувства притиснат натясно, знаеше, че не може да излезе насреща на акробата.

Ето защо попита, изскърцвайки със зъби:

— Колко дълго се каниш да останеш?

— Най-много три дни — отвърна Борвалд, приемайки че дотогава довереникът на Науман ще го потърси. И прибави: — Окъсан съм, трябва да ми набавиш нови дрехи. Ще ти дам пари.

Първата нощ мога да спя и тук.

— Добре — съгласи се Золбриг, радостен, че поне временно има сигурно скривалище за опасния гост. — Ще те оставя засега тук, за да не те спипат. От какви неща се нуждаеш?

Борвалд помисли.

— Пардесю, шапка, панталон и ботуши.

— Значи ще трябва да нагризя киселата ябълка. Ще те представя на жена ми като стар познат, когото случайно съм срещнал.

Акробатът кимна.

— Добре! Ще си измисля някакво друго име. Сега изчезвай! Копнея за сън. Стой, още едно!

Утре или вдругиден един мъж ще пита за мен, така че ще ми го доведеш.

— Дявол! — изруга Золбриг. — Вече се знае, че си при мен?

— Само един-единствен го знае — успокои го Борвалд, — а от него няма защо да се страхуваш. Може би още утре ще те напусна.

Наполовина успокоен, Золбриг си тръгна.

Беше събота предиобед след описаните събития. Акробатът Борвалд, представен като стар познат пред фрау Золбриг, още спеше в квартирата си, когато бе събуден от своя „хазяин“.

— Мъжът те чака.

Борвалд скочи от леглото, облече се бързо и последва Золбриг във всекидневната. Там стоеше довереникът на Краля на контрабандистите.

— Добър ден — поздрави той и подаде ръка на Борвалд. — Можем ли за миг да поговорим на четири очи?

По знак на Борвалд Золбриг се отдалечи. После съучастникът на Науман предаде очакваната новина:

— Работата ще стане днес, точно в полунощ. Краля на контрабандистите е осведомен. Ето — той извади връзка ключове и една карта и ги подаде на Борвалд, — генералните ключове и един план на затвора. А сега си свършете работата добре и следвайте после стриктно указанията на Науман.

С тези думи се сбогува. Едва си беше тръгнал, Борвалд извика крайно доволен „приятеля“ Золбриг.

— Чуй, драги мой, ти с такава голяма радост ми каза „добре дошъл“, че наистина ми е безкрайно мъчно, дето ще мога да се наслада на гостоприемството ти само и тази вечер. Аз изчезвам.

— Тръгни си с ведре песен от мен и хич не се вясвай след този ден! — римува Золбриг с кисела физиономия.

— Негоднико, ама ти направо се пръскаш от нежност! — запази жизнерадостния си тон акробатът. — Надявам се, съзнаваш колко ми е трудно да се разделя с теб. Ама съдбата явно го е решила, така че трябва да се примирим и да не проливаме потоци сълзи, които само ще ни развалят доброто настроение. Аз не съм привърженик на безполезна вълнения. Така че да ги зарежем. Точно в полунощ съм изчезнал.

Борвалд остана целия ден и вечерта сам. Ядене и пиене получи в своята стая, иначе никой не се заинтересува от него.

Следобед започна отново да вали. Когато вечерта се спусна, дъждът се лееше на потоци, а към полунощ се разбесня буря и стоварваше пороя с такава мощ по улиците, че човек едва можеше да се държи на краката си. Точно това бе времето, от което Борвалд се нуждаеше. Сега по улиците сигурно не се мяркаше човек, освен по крайна необходимост.

Точно в дванайсет Золбриг дойде при акробата.

— Е, готов ли си? — попита. — Излизането ти май наистина трябва да е много наложително!

При това ужасно време никой не би тръгнал по улиците. А сега си обирай крушите и повече кракът ти да не е стъпил тук!

— Ще избягвам! — ухили се Борвалд. — Почакай малко! Нямах ли някой чук?

— Не един, а няколко — отвърна Золбриг озадачен. — Какво се каниш да правиш с него? Золбриг познаваше този тон. За да се отърве час по-скоро от бившия си съучастник, той му изпълни желанието, после го изпрати до вратата и каза:

— Сега си върви, но не забравяй: никога не си бил тук!

— Така ли трябва да звучи сбогуването на един приятел? — отвърна присмехулно Борвалд. — Е, все едно. Много ти здраве и се пази от панделата. Съдиите обичат да натикват там фалшификатори на пари.

И Борвалд излезе в дъждовното време. Бурята сграбчи неговата исполинска фигура с такава сила, че с мъка се задържа изправен. Буквално се облягаше на напора. Не срещаше никакъв човек. Дори нощните пазачи се бяха спотаили във входовете за коли, та поне донякъде да бъдат защитени. Беше наистина време за мошеници. Светлината на фенерите осветяваше улицата само на няколко крачки, бурята правеше видимостта по-нататък невъзможна. Борвалд се добра до зданието на затвора. Промъкна се около него да види дали не е пазено отвън, но не забеляза човешко същество.

Акробатът нямаше нужда от главния вход, а потърси една задна порта, която водеше до двора на затвора. Измъкна получените вчера от „Рудолф“ главни ключове и започна да ги пробва.

Един стана и портата се отвори.

Той я заключи след себе си и се запромъква тихо покрай стената до страничния вход на сградата. Тук също отвори и заключи след себе си. Озова се в един оскъдно осветен коридор.

Вляво една врата водеше към стаите за разпити и канцелариите, а друга вдясно — към същинския затвор. Той я отвори и пристъпи в едно преддверие, от което се изкачваше нагоре

стълбище. Тук си събу ботушите и ги скри под стълбите. Тръгна нагоре безшумно, по чорапи. Бурята вилнееше с такава ярост, че дори един висок шум не би се чул тук във вътрешността. В горната част на стълбището стигна до една врата и предпазливо я отвори. Влезе, но този път не я заключи, а само я затвори. Пред него се простираше дълъг, ярко осветен коридор с килии. На първата врата можеше да се прочете „Надзирател“. Другите врати бяха отбелязани с поредни номера. Той пристъпи до първата и се заслуша напрегнато. По време на едно затишие на вятъра му се стори, че долавя хъркащи звуци. Отвори съвсем тихо и погледна през процепа в малкото помещение. Затворническият надзирател спеше изпънат на кревата. В ръката си държеше връзка ключове. На стената висяха вериги и разни пранги. На масата лежеше една разтворена книга — регистърът на килиите.

Акробатът придърпа вратата след себе си и пристъпи тихо до леглото. Без с мигла да трепне, измъкна чука, замахна и го стовари върху ключаря. Удареният само се изпъна и не издаде звук. — Дотук добре — промърмори Борвалд. — Да се надяваме, че нищо непредвидено няма да се случи.

Взе връзката ключове на надзирателя и приближи до масата.

— Номер осем, етаж първи: Волф Науман, дясно крило — прочете той. — Съвпада, точно както е отбелязано в плана на разположението. Значи напред!

Напусна стаята на надзирателя и заключи зад себе си. Беше си прибрал чука. На една закачалка в коридора висяха куртката и фуражката на ключаря. Борвалд си сложи фуражката и облече куртката. Беше му твърде тясна и къса, но стигаше да заблуди за кратко време евентуалните постове.

Сега Борвалд отиде до крана за светилния газ и го завъртя. Светлината в коридора почти угасна. Тръгна по коридора до мястото, където една врата водеше към дясното крило. Там се ослуша. Когато бурята си пое отново дъх, подслушвачът чу твърди, отмерени крачки.

— По дяволите! Военен пост — изруга той. — Така си и мислех. Е, не ме е страх!

Отвори с връзката ключове на надзирателя подчертано силно вратата. Постът чу, обърна се и попита:

— Кой е там?

— Смяната. Елате, моля!

Войникът съгледа лъскавите копчета на куртката и цветната фуражка. Не изпита подозрение.

— Какво има? — попита той, приближавайки. Борвалд стоеше при входа, едва-едва осветен от мъж-дивата газова светлина.

— Нищо ли не чухте? — попита.

— Какво да съм чул?

По време на тези думи мъжът съвсем бе приближил, така че Борвалд можеше да го докосне с ръка.

— Някакво рязане с трион и пилене.

— Къде? — запита нищо неподозиращият войник.

— Там отзад.

Борвалд посочи навътре в коридора на крилото. Войникът се обърна неволно и проследи с очи показаната посока. В същия миг исполински силният мъж го стегна с лявата ръка за гърлото и го души до изпадане в безсъзнание. После бързо се прокрадна до килия номер осем. С връзката ключове на надзирателя в ръка започна да пробва кой ще стане. Скоро вратата беше отворена.

— Хер Науман! — прошепна Борвалд дрезгаво. Краля на контрабандистите скочи от нара, където беше чакал неспокойно.

— Борвалд! Най-послед! — възкликна полугласно.

— Да. Сега ще ви отключа железата!

След като напразно бе пробвал два ключа, третият стана на ръчните окови.

— Къде е постът? — попита Науман.

— В безсъзнание — успокои го Борвалд. — Тъмничарят също е обезвреден.

— Вие сте дързък тип! Но сега бързо да се махаме.

Напуснаха килията, която Борвалд отново заключи. Когато минаха край войника, той се раздвижи. Следователно не беше мъртъв. Без да му обръщат внимание, двамата престъпници продължиха бързо, докато стигнаха задната порта на затвора. Там акробатът спря.

— Облечете куртката на ключаря и сложете фуражката, които съм навлякъл аз. В тия дрехи от зебло всеки веднага ще разпознае един избягал пандизчия.

Науман се отзова на подканата. После напуснаха затвора по същия път, от който Борвалд вече се беше възползвал. Когато се озоваха на улицата, той попита:

— Сега накъде?

— Към жилището на моя довереник — отвърна Науман. — Трябва да взема оттам някои неща. Започнаха да се борят с бурята по безлюдните улици и улички на столицата. В една малка пряка близо до Алтмаркт Науман спря, нареди на акробата да го чака и се отдалечи бързо в тъмнината. Мина почти час, който се стори на Борвалд безкрайно дълъг. Най-сетне чу приближаващи стъпки. Един мъж в елегантна мушама за дъжд пристъпи към него.

— Борвалд? — попита той тихо.

— Кой е? — трепна исполинският акробат. — А, вие ли сте, хер Науман? Много добре, така предрешен няма кой да ви разпознае. А сега да се мушнем бързо в църковния вход, където ще можем да говорим на сухо.

Побързаха нататък.

Останал без дъх, акробатът изпъхтя:

— Толкова дълго се забавихте, близо цял час.

— Не стана по-бързо — извини се Науман. — Нося един пътен куфар с паспорти и пари.

— Куфар? — попита слисано Борвалд. — Да не би да се каните да пътувате с железницата?

— Не — ухили се Науман. — Призори един файтон ще ни вземе от хотел „Юнион“.

— Хотел „Юнион“? А, да, разбирам! Искате да пипнете милионите на сопраното?

— Така е — потвърди Науман. — Ако искаме да се разкараме в чужбина, ще се нуждаем от повече пари. Тази американска певица има пари в брой и брилянти на стойност няколко милиона и каквато е безгрижна, ги съхранява в стаята си. Цялата работа е внимателно проучена от един мой приятел. Сега ще взема един файтон и ще поискам да ме закара до хотела.

„Рудолф“ ми е резервирал стая и е казал, че ще отида едва след полунощ. Ще бъда в номер 107. И което е още по-добре — извади от джоба един ключ и го показа на Борвалд, — имам шперц, който става на всички врати на хотел „Юнион“. За нас това ще бъде една приятна разходка. И така, ще участвате ли в играта?

Борвалд кимна.

— Естествено, ако делим!

— Това се разбира изцяло от само себе си — успокои го Краля на контрабандистите. — Вие ще трябва да вървите пеша, за да не ни видят заедно. И така, да тръгваме! След един час в хотел „Юнион“! Ще кажа на портиера, че ви очаквам. Ще дойдете в стая 107.

В този миг две фигури минаха край църквата. Бурята ревна насреща им и ги замери с плююща водна завеса.

— Чумата да го отнесе! — изпръхтя единият. — Няма ли да се подслоним за миг там?

— Да. Достатъчно дълго вървахме в дъжда — съгласи се другият.

Бяха спрели и сега закрачиха бързо към портала.

— Там идват двама! — изплаши се акробатът.

— Да. Бързо да изчезваме, Борвалд! — отговори Краля на контрабандистите.

Не побягнаха, а излязоха от портала, сякаш искаха да се придвижат до следващата спирка, след като са потърсили за кратко закрила срещу дъжда. Двамата новодошли спряха. Вятърът духаше насреща им и ето как до ушите им стигнаха последните думи на Науман, който трябваше да говори високо, за да бъде разбран във воя на бурята.

— Чухте ли, хер Арнд — попита единият. — Не каза ли мъжът: „Да изчезваме, Борвалд!“?

— Да — изръмжа Арнд. — Акробатът Борвалд? Той не е ли търсен за тежка кражба? Напред, хер асесор, да проследим двамата! Макар цялата нощ напразно да чакахме Шарфенберг, може би сега ще направим друг улов.

Тръгнаха надолу!

Детективът и младият асесор поеа бързо надолу по улицата. Акробатът вече се бе разделил с Краля на контрабандистите и беше завил в една съседна улица. Преследвачите следователно видяха само Науман пред себе си, който бе принуден да върви бавно, понеже вятърът духаше срещу него. Във вилнеещата буря не можеше да чуе стъпките на двамата следващи го мъже, не се и обръщаше и не забеляза, че е под наблюдение.

— Само единият! — каза задъхано фон Ансбах.

— Да, по-дребният! — отговори Арнд, почти крещейки. — Едрият трябва да е потънал в някоя пряка. Но няма значение! Който се движи с Борвалд, е достатъчно подозрителен. Трябва да разберем къде отива. Може би ще открием нещо, което е в наш интерес.

Оттук нататък между тях повече не беше разменена дума. Неуморно следваха неясно видимия в бурното време силует на Науман. След приблизително половин час забелязаха с учудване, че преследваният се насочва към гарата. Там горяха повече фенери, така че Арнд и асесорът сега можеха по-добре да видят фигурата на беглеца. Ансбах тъкмо поиска да направи няколко крачки, когато Арнд го сграбчи за ръката и го задържа.

— Стой! — каза той. — Тук е доста по-светло, а той не бива да забележи, че сме го следвали. Я гледай, качва се на един файтон! Странно! В такъв порой човек не търчи до гарата, за да вземе файтон. В „Тиволи“ имаше концерт, на „Ноймаркт“ чакаха достатъчно файтони. Не, с този господин нещо не е наред! Бързо!

Втурнаха се към следващия от стоящите пред гарата файтони. Арнд заповяда на файтонджията: — Карайте след тях!

Качиха се и последваха файтона.

За съжаление прозорците на купето бяха замъглени от шибация ги със сила дъжд и двамата мъже не можеха да виждат накъде пътуват.

Пред хотел „Юнион“, една от най-представителните сгради край площада, другият файтон спря и непознатият слезе. Хотелът беше още отворен. Арнд и Ансбах платиха бързо на кочияша и напуснаха своето купе. През стъклената врата на входа видяха как непознатият тъкмо получи ключ за стая и се раздели набързо с нощния портиер, за да поеме по широкото хотелско стълбище. Арнд даде на асесора кратък знак и двамата се вмъкнаха безшумно в хотела. Портиерът беше отишъл до една от служебните стаи отзад, така че успяха да изтичат незабелязано по стълбите. Със стигането си на първия етаж станаха свидетели как непознатият отвори стая 107 и бързо заключи след себе си.

— А сега? — попита асесорът шепнешком. Арнд сви рамене.

— Да почакаме и да видим какво ще се случи. Ако този човек наистина възнамерява нещо, ще изчака, докато светлината в коридора на хотела бъде намалена. Тъкмо удари два, значи търпение!

Те се спотаиха в един тъмен ъгъл. Няколко минути по-късно светлините в коридора угаснаха. Сега горяха само две малки дежурни лампи в дъното.

Двамата мъже чакаха търпеливо събитията, които трябваше да настъпят. Арнд беше сложил ухо на дупката на ключалката и слушаше почти всеки шум в стая 107. Внезапно от другия край на коридора се чува шумни стъпки. Арнд бе хванат за ръкава от Ансбах и завлечен в един тъмен ъгъл.

Една исполинска фигура се появи иззад ъгъла и почука тихо на врата 107. Беше Борвалд. След броени мигове бе издърпай от Науман в стаята.

— Хей, никакъв шум! — предупреди този. — Аз угасих светлината, за да си помислят съседите отсреща, че тук всичко живо спи. Но сега ще ни трябва малко осветление!

Запали една свещ. Когато видя сега застаналия пред него Борвалд, не можа да потисне смеха си.

— Човече, как само изглеждате! — възкликна толкова тихо, че единствено Борвалд и някой подслушвач при вратата можеше да го разбере. — Час по плуване ли сте имали?

— Чудно ли е? — изруга Борвалд. — Толкова дълго време да търча през целия град в тоя дъжд. Нямате ли нещо топло за пиене?

— Съжалявам — отби пренебрежително Краля на контрабандистите, — имах по-важни неща за вършене. Гледайте тук! Това е планът на „скуптата“ на мис Стартън, изготвен от моя приятел. Американката заема три помещения — вестибюл, всекидневна и спалня. Тези три стаи са свързани с междинни врати, а от всяко помещение води врата към коридора. Следователно има общо пет врати. Може би Стартън не е тикнала резетата.

— Хм-м! — изръмжа Борвалд замислено. — А ако и трите врати са зарезани? Това ще бъде фатално!

— О, не! — отвърна Науман с превъзходство. — Аз ще почукам така, че само певицата да чуе. Ще си преправя гласа, все едно съм камериерката и имам да ѝ съобща нещо важно. Като отвори, получава едно шляпване и се усмирява. Сега почакайте един миг! Жената спи в стая 180, точно в срещуположната страна на хотела. Нека видим все пак дали е угасила светлините!

Подслушвачите при вратата чуха как бяха отворени предпазливо крилата на прозореца и след малко отново затворени. После отново доловиха гласа на Науман:

— Добре! Угасила е. Изчакваме още няколко минути и тръгваме. Най-добре сега и аз да изгася нашата светлина!

Поиска да духне свещта, но му бе попречено от Борвалд.

— Стой! — каза акробатът. — Не толкова бързо! Кога и къде ще делим?

Науман, изглежда, помисли няколко мига, после предложи:

— Ако номерът успее, вие се измъквате най-спокойно от хотела. Аз ще ви последвам скоро, още преди зазоряване. Само внимавайте портиерът да не ви открие! Ще отворим входната врата с шперца.

— Защо да сме разделени? — попита Борвалд недоверчиво. — Не, не, само заедно! И накъде всъщност ще се насочим?

— Най-напред ще отидем в една изоставена постройка в предградието, бивша леярна — отговори спокойно Науман. — Там ще оценим приблизителната стойност на предметите, делим и се разделяме после за кратко време.

Борвалд, който много добре знаеше, че другият иска да се отърве от него, възрази толкова темпераментно, че Науман в крайна сметка се съгласи заедно да напуснат хотела. Но тайно в себе си си каза: „Магаре! С теб да деля? Какво си въобразяваш! Даже и да те допусна със съкровището в леярната, ще получиш куршум в главата. В тая бурна нощ никой няма да чуе изстрела, а после аз ще съм единственият господар на цялото състояние. В последното писмо, което «Рудолф» ми изпрати в кокошарника, пишеше, че той също не вярва на Борвалд. Не, не, той трябва да бъде очистен, а после изчезвам в чужбина!“

А акробатът си помисли: „Тоя наистина смята, че му имам доверие! Аз ще извадя кестените от огъня, а после той ще ме застреля като едното нищо. Милиони тоя тип с мен няма да дели. Веднъж само да се убедя, че дрънкулките са в стаята, певицата ще получи един зашеметяващ удар, а после ще цапардосам Науман с чука по кратуната.“

Докато двамата престъпници следваха в стая 107 коварните си мисли, отвън Арнд се уговаряше шепнешком с асесора:

— Някаква певица ще бъде ограбена, която живее в стая 180? Трябва да попречим! Изтичайте бързо долу, хер асесор! Наредете на портиера да доведе служители от най-близкия полицейски участък!

— А вие? — попита асесорът.

— Аз ли? — засмя се тихо Арнд. — Може би ще съумея да се оправя сам с нехранимайковците. За краен случай имам това.

Измъкна един револвер.

След няколко минути чакане в стаята Науман пошепна на акробата:

— Сега да опитаме!

С тези думи извади една свещ от пътната си чанта, запали я, отвори предпазливо вратата и погледна проучващо навън. Никой не се виждаше. Даде знак на Борвалд. Престъпниците напуснаха стаята и тръгнаха бързо по коридора, отправяйки се към срещуположната част на хотела. Когато стигнаха при стая 180, Науман извади шперца си и опита да отвори вратите. Първият и вторият опит бяха неуспешни. Но при третия успя. Вратата се отвори и мъжете влязоха.

— Светнете! — заповяда Науман шепнешком. Акробатът се подчини. На светлината на свещта видяха мебелировката, вратата към всекидневната стоеше отворена. Борвалд и Науман минаха бързо през нея. Осветиха и във всекидневната, но след един бегъл поглед Науман поклати глава.

— Скъпоценностите най-вероятно са в спалнята й. Давай, Борвалд! Ако закреши, ще я обезвредим!

Двамата мъже се запромъкнаха на пръсти към свързващата врата, водеща към спалнята. Тя беше притворена. Тъкмо се канеха да влязат, когато един суров глас извика:

— Стой! Не мърдайте!

Те се обърнаха стреснато.

Арнд стоеше по средата на стаята с насочен към двамата престъпници револвер. Борвалд беше за миг като парализиран. После се впусна към Арнд като хищно животно и му изтръгна оръжието. Силният като мечка мъж замахваше като побеснял към тайния полицаи, който полагаше всички усилия да се предпази. Известно време се биеха почти беззвучно. В един

момент вратата на спалнята се разтвори. Мис Стартън излезе и видя крайно уплашена ожесточената битка. Появата ѝ отклони за миг вниманието на акробата. Бърз като светкавица, Арнд му нанесе един убийствен удар по слепоочието. Исполинът рухна на земята и остана да лежи в безсъзнание.

— Дяволски тип! — изруга Арнд, бършейки потта от челото си. — Дълга ви голяма благодарност, мис Стартън, и едно обяснение. Този човек нахълта тук със съучастника си, за да ви отмъкне бижутата...

Внезапно прекъсна.

— О, съвсем забравих за другия! Той се е измъкнал!

Изтича към предната стая. Беше заключена.

— Бързо, мис Стартън, ключа!

Тя притича и Арнд отключи вратата. Прозорецът отстрани зееше отворен. Арнд погледна навън. Едни ловък катерач несъмнено можеше да се спусне по перваза на прозореца до двора на хотела и оттам да офейка навън. Арнд се върна веднага при певицата и я завари в присъствието на няколко мъже. Асесорът беше уведомил портiera и той беше довел неколцина жандарми. Акробатът Борвалд беше вързан и откаран за разпит. Елън Стартън използва случая да благодари излиятелно на Арнд. Тя произхождаше от скромна среда, но необичайните ѝ гласови данни бяха рано открити в родината ѝ. Беше насърчена и подпомогната да се развие. След големи успехи в концертната зала и на сцената бе поканена да направи едно турне из Европа. Оттогава тя и тук беше само Стартън, прочутата сопрано певица, която величаеха не само заради великолепия глас, но и заради нейния скромен, обичлив характер. Арнд едва успя да се откъсне от нея и след известно време напусна хотела, все още под въздействието на вълнуващото събитие.

Прокурор Унтерберг бе осведомен за залавянето на Борвалд в хотел „Юнион“. Той се облече и се отправи към Съдебната палата, където веднага започна с помощта на Арнд да разпитва междувременно върналия се в съзнание Борвалд. Но акробатът мълчеше и не отговаряше на въпросите на прокурора. Накрая Унтерберг бе принуден да преустанови разпита и разпреди да отведат закоравелия престъпник.

После се обърна към Арнд:

— Откровено признавам, някои неща още не са ми съвсем ясни. Вие сте чули името Борвалд и сте решили да последвате двамата престъпници. Можете ли да ми опишете съучастника на Борвалд?

Арнд поклати глава.

— При този дъжд и мрак не беше възможно да се различи нещо повече от неговата фигура. Беше по-дребен от Борвалд, носеше елегантна мушама за дъжд и пътен куфар. Ние впрочем го намерихме в наетата от него стая в хотел „Юнион“. В него имаше паспорти за двама души и пари. Паспортите очевидно са фалшиви.

Прокурорът тихо подсвирна.

— Значи е несъмнен факт — проговори той след продължителна пауза, — че е възнамерявал да се измъкне в чужбина заедно с Борвалд. Защо?

Вместо отговор Арнд сви рамене.

Унтерберг нареди на жандармите, които бяха докарали Борвалд от хотел „Юнион“.

— Я покажете какво съдържаха джобовете на Борвалд!

Жандармите показаха предметите. Това бяха кесия златни монети, един стар часовник, нож, един чук и две връзки ключове. Прокурорът прегледа с голямо внимание вещите и се обърна после към Арнд:

— Какво мислите за това тук?

Посочи чука и ключовете. Арнд огледа предметите грижливо, после каза:

— Трябва да се е случило нещо ужасно. По чука е полепнала кръв, а един от ключовете би могъл да стане на някоя обществена сграда. Другите обаче са несъмнено за оковите за ръце и крака, каквито носят затворниците.

Прокурорът скочи, грабна палтото си от закачалката и подкани напрегнато:

— Бързо в затвора! Имам ужасно предчувствие!

Арнд кимна.

— Аз също, не бива да губим време!

Двамата мъже напуснаха Съдебната палата и се отправиха забързано към затвора. Когато стигнаха главната порта, прокурорът позвъни с необичайна трескавост. Едва след доста време портата бе отворена от един вахмистър със сънлив вид, който беше много учуден да види прокурора в този ранен час.

— Кой е на нощна стража? — попита Унтерберг след кратък поздрав.

— Надзирателят Лайстнер — отговори вахмистърът крайно учуден.

Бързо последва следващият въпрос:

— Смяната точно навреме ли бе извършена?

— В дванайсет часа дойде втората стража, след това аз отидох да спя. В четири трябва да дойде третата смяна.

— Водете ни веднага в стаята на надзирателя! — заповяда прокурорът кратко.

Вахмистърът се подчини и поведе двамата господа нагоре по стълбището. Когато понечи да отвори горе вратата, установи слисано с един поглед върху закачалката:

— Тук в дванайсет висяха куртката и фуражката на надзирателя. Някъде другаде ли е оставил нещата си? Странно!

— Ще видим — рече прокурорът — Човекът би трябвало да ни е чул, дори и да е бил заспал. Говорим достатъчно високо!

Вахмистърът отвори и тримата мъже влязоха в стаята на тъмничаря. Той лежеше неподвижно на нара. Арнд го обърна и откри дълбока рана на тила.

— Боже Господи! — извика той. — Мъртъв ли е, или само в безсъзнание?

Започна да преглежда грижливо ключаря. Накрая се изправи и каза:

— Бързо повикайте лекар! Слава Богу! Изпаднал е само в дълбоко безсъзнание!

Унтерберг даде на вахмистъра съответната заповед. Междувременно Арнд извади една кърпа, в която беше увил намерения при Борвалд чук, и го приближи до раната. Прокурорът беше пристъпил към него и наблюдаваше с голямо напрежение.

— Няма съмнение! — потвърди той. — Надзирателят е бил ударен с този чук. Значи Борвалд е искал да освободи някой затворник.

Арнд се изправи.

— Хер прокурор, ние знаем кого! — каза неспокойно. — В коя килия се намира Краля на контрабандистите Науман? Унтерберг проучи плана на килиите и отговори:

— В килия осем. Аз веднага ще... — поиска да вземе ключовете от стената, където обикновено висяха. — Небеса, ключовете вече не са тук! Изчезнали са!

— Помислих си го — кимна Арнд. — Нека вземем тогава тези!

Арнд извади една от връзките, които бяха намерени у Борвалд.

След това побърза с прокурора по коридора. Отвори междинната врата към дясното крило и видя постовия войник да лежи неподвижно. Беше в безсъзнание, както установи след кратък преглед. Един поглед в килия осем потвърди онова, от което се бяха опасявали. Килията беше празна.

— Избягал! — извика ожесточено прокурорът. — Боже Господи! Тоя Борвалд си се разхожда просто ей така из затвора, пребива двама души, освобождава Краля на контрабандистите и офейква заедно с него. Пътем се отбиват за малко „пари за из път“ в хотел „Юнион“ и щяха да са вече изчезнали, ако не бяхте се появили вие, хер Арнд!

— Да — потвърди този, — вие имате щастие в нещастieto. Науман действително ни се изплъзна, но трябваше да зареже куфара с парите и паспортите. Сега той се намира в много затруднено положение. Хер прокурор, не губете и минута! Раздвижете телеграфа, разпратете кавалерийски патрули. С настъпването на деня местната противопожарна част да претърси околността за следи. Трябва да направим всичко възможно да го заловим. Аз ще опитам да поема от хотел „Юнион“ по следата.

Двамата се сбогуваха. Малко след това дойде съдебният лекар. Най-напред прегледа ранения надзирател, превърза го и даде надежда за оздравяването му. При военния пост констатира след кратък преглед тежък случай на душене, но войникът щеше да се възстанови.

Прокурорът разпреди Борвалд да бъде докаран в затвора, да му бъдат оковани ръцете и краката и стражата да се удвои. След това даде заповедите си за преследването на избягалия Науман. Щяха ли да успеят да заловят Краля на контрабандистите?

16. Глава
Бягството

Краля на контрабандистите Волф Науман побягна с трескава бързина от хотел „Юнион“. Смяташе, че полицията не само го е издебнала в хотела, но е изпратила и хора наоколо. Вярно, не можеше да проумее как е бил издаден планът му, но сега най-важното бе да се отдалечи. Науман извади късмет. Портата, която водеше от задния двор навън, не беше заключена и той успя да стигне във все още беснеещата буря близо до Ноймаркт. Тук поспря за известно време да обмисли положението си. А то беше достатъчно лошо. Трябваше да зареже куфара с пътните паспорти и парите в хотелската стая, изпипаният план за задигането на бижутата беше пропаднал... сега какво? Едно знаеше със сигурност: трябваше да се разкара от столицата, на всяка цена да се разкара!

Имаше чувството, че вече чува преследвачите зад себе си. Потегли припряно. Тъкмо се канеше да завие край един ъгъл, и се сблъска с мъж, който идваше отстрани. Разпозна в него нощен пазач. Той се усъмни в непознатия, който толкова бързаше, и то по това време, и извика: — Стой! Чакайте! — извика пазачът.

Когато това не помогна, извади една свирка и даде сигнал. От другия край на улицата прозвуча отговор. Науман схвана, че се намира между двама противници, но продължи, твърдо решен да събори в бягането си втория пазач. За негов късмет вдясно се откри една улица. Свърна в нея, но не беше стигнал много далеч, когато зад него прозвуча двоен сигнал. Двамата пазачи се бяха срещнали и сега знаеха в каква посока е поел. Отпред, далеч пред него, се зачу отговор. Отново стигна до странични улици — вдясно една и вляво една. Отдясно също прозвуча свирка, така че той зави наляво. Излезе на една централна улица и чу пред себе си отново дяволското свирене. Сякаш всички нощни пазачи на столицата се бяха впуснали по петите му. Скоро преследвачите стигнаха толкова близо до него, че можеше да чуе ускорените им крачки. — Задръжте го! Хванете го! — завикаха след него. — Къде? Къде? — чу да крещят отпред.

В мъждивата светлина на един фенер беше свил в една пряка. Какво да прави? От дясната страна имаше някакъв градински зид, който не изглеждаше особено висок. Прехвърли се бързо през него. Светлина тук не падаше. Трябваше първо да се ориентира. Кръвта бясно пулсираше в артериите му. Беше съвсем останал без дъх. Науман се притисна към зида и се послуша. Ето че от едната страна дотичаха двама мъже, а от другата — трети. Срещнаха се при зида. — Стой! Накъде? — попита един. — Напред, там се изсвири! — Това бяхме ние. — А, така ли! Тук е толкова тъмно, а дъждът заслепява очите. — Никого ли не срещнахте? — Не. — Помислихме, че влезе тук. — Кой е всъщност? — Някакъв мошеник! Пазачът на този район го видял да върви по „Йоханщрасе“. Бил облечен в мушама за дъжд с качулка, подозрително бързал! — Все ще го спипаме — изръмжа вторият пазач. — Но явно обесникът не е тук! — Трябва да сме се заблудили — каза колегата му разочаровано, но ще държим района под око. Разделиха се. Науман беше чул всяка дума. Тук, в тясната уличка, бурята не можеше да отвява думите. Не можеше да излезе, поне засега още не. Трябваше да изчака доста време. Различи, че се намира в някакъв двор. Може би имаше някакво местенце, където в краен случай да се подслони. Откри една барака и един избен вход, но вратите бяха заключени. Науман пристъпи към дворната врата на къщата. Стрехата стърчеше над нея. Ако се облегнеше на вратата, никой не можеше да го види и щеше да е на сравнително сухо. Посегна ей така към дръжката на бравата, натисна я и... за негова изненада вратата се отвори. Влезе веднага. Тук мястото беше по-сигурно. Засега нямаше защо да се страхува, че ще го открият. В такъв късен час едва ли някой от обитателите се намираше извън къщата, толкова повече в това ужасно време. Сети се, че е прибрал кутията с кибрита. Запали една клечка и освети. Отпред беше коридорът, вдясно няколко стъпала водеха до издигнатото партерно жилище, а вляво беше стълбището за

първия етаж. Под тези стълби видя една врата, по която нямаше нито резе, нито катинар. Отвори я и освети с втора клечка. Малкото помещение беше наполовина пълно картони. Нямаше ли да е по-добре да поотдъхне тук? В коридора някой все пак можеше да дойде, но в този тъгъл — едва ли. А и върху мукавите беше по-топло, отколкото на студените камъни. И така, бутна резето на задната врата и се вмъкна в подстълбищното помещение. Разположи се възможно най-удобно. Реши да изчака тук един час и после отново да си опита късмета. Ако не го измъчваше грижата за по-нататъшното бягство, сегашното убежище щеше да му се стори много приятно.

Едва беше седнал, и горе се отвори някаква врата. Чу тихи стъпки да слизат по стълбището. Същевременно забеляза през доста широкия процепа на вратата, че въпросното лице си светеше. Беше мъж в пижама и домашни чехли. Той остави фенера на едно стъпало и отиде до външната врата, където застана ослушвайки се. След известно време започна да крачи неспокойно напред-назад в коридора. Ето че се разнесе невисоко чукане. Мъжът отиде да отвори, а малко по-късно подслушвачът чу тих диалог.

— Добър вечер, хер Золбриг — поздрави един снишен глас.

— Добър вечер, хер лейтенант, или по-скоро добро утро.

— Вярно, но работата е важна. Заключение бързо вратата. Някой любопитен все пак би могъл да ме забележи.

Ключът бе превъртан в ключалката, а после двамата приближиха до стълбището, така че Науман от своето скривалище можеше да разбира всяка тяхна дума.

Лейтенантът каза:

— Значи получихте моите бързи редове?

— Да, бях изненадан.

— Всичко е наред. — Лейтенантът въздъхна. — Впрочем сега никак не е препоръчително човек да „се разхожда“ навън, особено ако преследва намерения, които не е необходимо някой да знае. Чухте ли сигналите?

— Естествено. — Золбриг прояви неспокойствие. — Не е ли лекомислено човек да се появява в униформа по време, когато градът гъмжи от нощни пазачи?

— Точно униформата този път ми дава гаранцията, че няма да бъда обезпокоен. Онези там преследват някакъв субект и сега са особено бдителни. Но идването ми при вас беше неотложно. Аз похарчих целия си запас от пари. А много скоро ще имам добра възможност да пласирам значителна сума, затова идвам посред нощ при вас. Имате ли още два-три хиляди гулдена?

— Да, разбира се, но само срещу в брой.

— Естествено. Тези петдесетгулденени банкноти са така майсторски изпипани, че никой не може да открие фалшификацията. Убедих се, че първоначалното ми безпокойство е било излишно.

— Виждате ли? — отвърна триумфално фалшификаторът. — Нали ви казах! За съжаление, нищо не съм чувал напоследък за моя „художник“, иначе щяхме да пуснем в употреба и банкноти от сто гулдена. Е, добре! Почакайте, моля. Ще ви оставя светлината.

Той заизкачва тихо стълбите, а лейтенантът се облегна на стената. От своето скривалище Науман беше разбрал всяка дума. Случаят го беше отвел в къщата на споменатия от Борвалд фалшификатор на пари и същевременно го бе направил свидетел на тъмните сделки на Золбриг. Осени го една идея, която реши да осъществи. Междувременно чу приближаващите крачки на Золбриг. Фалшификаторът се връщаше.

— Ето пакета, два-три хиляди гулдена!

— А ето моите десет хиляди — отговори Шарфенберг. Подаде една пачка на Золбриг.

— Естествено, ще позволите да ги проверя?

— Разбира се. Истинските човек брое, но фалшивите — не.

Золбриг клекна на стълбите и започна да преглежда банкнотите на светлината на фенера.

Офицерът беше прибрал фалшивите пари и стоеше в очакване. Най-сетне Золбриг каза:

— Точно. Но злато би било още по-добре.

— Прекалено трудно е. Бъдете доволен и на това. За това кратко време ви пласирах над петдесет хиляди гулдена.

Золбриг отвърна:

— Признавам. Но помислете също вие каква печалба имате от това...

— На колко възлиза тази печалба?

Ужасен страх накара двамата мъже да трепнат. Те се обърнаха стреснато и видяха пред тях да стои някакъв непознат човек, чиято външност беше отблъскваща. Въпреки засланящата лицето качулка дъждът напълно беше прогизнал и слепнал косата и брадата на беглеца. Науман изглеждаше като някакво подивяло животно. Шарфенберг пръв се окопоти:

— Как се озовахте тук?

— През задната врата — отвърна Науман несмутимо. Шарфенберг пребледня.

— Проклятие! Да не би да сте чули нашия разговор?

— Всяка дума! — отговори Науман най-спокойно. Сега и Золбриг се съвзе от своя страх. Направи разгневена физиономия и заговори:

— Тук не сте изгубили нищо! Това е моята къща! Всъщност би трябвало да ви предам на полицията. Но аз ще проявя снизходителност, ако моментално напуснете дома ми.

Науман се изхили пренебрежително.

— А ако разкажа на полицията за сделката, която току-що бе сключена? — попита.

— Заблуждавате се — отговори Золбриг остро. — Ние уредихме една обикновена дисконтова сделка. Онова, което аз и лейтенант фон Шарфенберг бихме казали пред съда, при всички случаи ще има по-голяма тежест отколкото вашите халюцинации.

— Е, то не се знае. Аз ще си тръгна, разбира се, но ще ви помоля да ми предадете вашите истински гулдени.

— Да не сте полудели? — кипна Золбриг, забравяйки да сниши гласа си.

— Тъкмо обратното — ухили се другият. — Може би сте чували за мен. Името ми е Науман. Той отметна качулката си, така че сега лицето му можеше истински да се види.

— Пъкъл и Сатана! — изруга лейтенантът. — Вие сте Краля на контрабандистите, който наскоро беше заловен! Какво правите тук на свобода?

— Това не ви интересува. След като сега ви се представих, сигурно повече няма да ме баламосвате с някаква обикновена дисконтова сделка!

Той изгледа двамата фалшификатори нагло, а когато никой от тях не отговори, утежни искането си:

— След това хер лейтенантът ще трябва също да ми предаде своите фалшиви гулдени.

Золбриг поклати ужасено глава.

— Няма да стане — възрази. — Ние продаваме само срещу пари в брой.

— Я не ставайте смешен! — изфуча Науман ядосано. — Аз имам добри приятели в столицата.

Една дума от моя страна и полицията ще научи цялата истина за вашето фалшифициране на пари. Освен това човек, който е подслонявал прословутия акробат Борвалд само малко преди нахълтването му в хотел „Юнион“, не може да разчита на снизходителност.

Золбриг не можа дума да обели.

— Вие сте дявол! — пропелтечи накрая. — Кой е Борвалд?

— О, вие го познавате много добре — отвърна Науман невъзмутимо. — Впрочем аз също участвах в номера в хотел „Юнион“. Утре ще можете да прочетете във вестниците, че с мен шега не бива. Не предадете ли доброволно исканото, ще ви принудя.

Измъкна един револвер, който беше получил от своя съюзник „Рудолф“, и го насочи към гърдите на Золбриг. Онзи отскочи уплашено една крачка назад.

— За Бога, бъдете предпазлив! Колко лесно би могло оръжието да гръмне! Ще ви дадем гуldenите, само не вдигайте шум, иначе жена ми ще се събуди. Но как изобщо се каните да изчезнете оттук? Полицията ви търси!

— Ба! — ухили се пренебрежително Науман. — Хер лейтенантът ще има добрината да си смени облеклото с моето. Двамата имаме почти еднакви фигури и следователно ще можем лесно да си ги разменим.

Шарфенберг досега се бе държал спокойно, но това сега му дойде твърде много.

— Такова нещо няма да направя! — избухна той.

— Тъй ли? — попита иронично Науман. — Забравяте, че имам начини и средства да ви застава. Същевременно се заигра многозначително с револвера. Шарфенберг замълча. Знаеше, че не му остава друг избор.

— От границата ще ви изпратя вещите — осведоми Науман подигравателно. — Нуждая се от вашата униформа заедно с ботушите и шпорите.

Шарфенберг се поколеба.

— Хм-м! Давате ли дума, че няма да ме издадете?

— Честната си дума на мъж! Постигнахме ли съгласие?

Двамата кимнаха мълчаливо. Науман и Шарфенберг припряно си размениха дрехите в тесния коридор. След това престъпникът пхна плякосаните пари във вътрешния джоб на куртката. Малко по-късно един офицер отвори предпазливо входната врата, погледна навън и като не видя никой, излезе на улицата. Прекоси бавно пазарния площад, но не забеляза, че една фигура се отдели от сянката на една ниша и притича безшумно до близкия ъгъл, където стоеше на пост пазач.

— Виждате ли лейтенанта? — попита наблюдателят.

— Да!

— Последвайте го. Когато можете да доложите местонахождението му, върнете се тук.

Пазачът побърза след мъжа, който носеше униформата на Шарфенберг. Другият се повлече бавно към наблюдателното си място. Беше асесор Фон Ансбах. След половин час видя пазачът да идва и му махна да отиде при него.

— Човекът не влезе в някоя къща — осведоми го той. — Направи много странна разходка край Петрикирххоф и внезапно тръгна бързо напред през ливадите към реката. По-нататък не можах да го проследя. Нямах подходящо прикритие. Щеше да ме забележи.

— Благодаря!

Асесорът продължи да чака нерешително на старата позиция. Щастieto го покровителстваше, защото не след дълго видя, че вратата на Золбриговата къща отново се отвори. Един мъж се огледа на всички страни и пропусна някакъв друг, който се беше покрил с мушама за дъжд с качулка. Ансбах видя фигурата да приближава и нареди на пазача:

— Задръжте този мъж! Външността му е точно като на онзи, когото търсим.

— Ами ако не е той? — попита пазачът угрижено.

— Тогава естествено ще го пуснете.

Съгласно това нареждане пазачът препречи пътя на увитата фигура, когато тя поиска да отmine.

— Стой! Откъде идвате, моля?

— Длъжен ли сте да ме питате? — скастри го мъжът раздражено.

— Да! — заяви пазачът твърдо. — Търсим човек, който е облечен точно като вас.

— Това със сигурност не съм аз. Моето име е лейтенант Бруно фон Шарфенберг.

— Не ми е известно това име. Дайте си легитимацията!

Шарфенберг трепна.

— По дяволите! Няма да взема да се легитимирам на всеки нощен пазач. Ще си потърся правото.

— Това няма да ме постави в затруднено положение. Толкова рано вече сте на крак?

— Защото така искам. Още нещо?

В този момент асесорът приближи, но застана така, че Шарфенберг да не може да го види.

Отведе пазача настрана и му прошепна:

— Оставете го да си върви! Това наистина е Фон Шарфенберг.

Пазачът се обърна отново към господина, който продължително и гръмко се оплака от безпокойството и тръгна после по пътя си. Накрая пазачът се обърна към асесора:

— Защо ме натоварихте с тая работа?

Ансбах не се смути. Отговори:

— За да открием някоя следа от беглеца. Мисля, че вече я имам, и ще се погрижа да получите възнаграждение!

С тези думи асесорът си тръгна. В Съдебната палата срещна прокурор Унтерберг, който се бе запътил към къщи.

Арнд още се намираше в хотел „Юнион“ Ансбах взе един файтон и нареди да го закарат дотам, за да информира Арнд за своето откритие.

Тайният полицаи слушаше напрегнато, докато Ансбах доложи следното:

— В търсене на втория взломаджия аз изпратих пазачи и полицаи по всички улици с надеждата да открия някаква следа от тоя тип. Пред „Ноймаркт“ има една малка уличка, която води до „Тифенщрасе“. Ъгловата къща принадлежи според пазачите на някакъв си търговец на платове Золбриг. Коридорът на тази къща беше осветен. Броени мигове преди това бяхме преследвали наблизко един подозрителен тип, когото сметнахме за търсения. За съжаление той успя да ни се изплъзне. Вярно, при такива случаи човек става двойно по-мнителен. Когато при преследването

забелязах светлината в ъгловата къща, се промъкнах до вратата и през ключовата дупка видях един мъж да върви напред-назад в коридора, сякаш очакваше някого. Скрих се за всеки случай от другата страна на уличката и зачаках идните събития.

— И кой дойде? Науман? — попита детективът полу на шега.

— Той не, но един друг интересен мъж. Един млад офицер, чието лице обаче не можах да различа. Той се отправи към къщата на Золбриг, но бавно и предпазливо, сякаш кроеше нещо лошо. Влезе и затвори вратата. Ключът се намираше в ключалката, но с езичето нагоре, така че отново можех да наблюдавам пред дупката какво става вътре. Офицерът и мъжът — предполагам Золбриг — разговаряха. После Золбриг се качи горе и не след дълго се върна с банкноти, които даде на другия. Но странната загадка продължи. Внезапно при тях изникна трети — с мушама за дъжд и качулка.

Арнд го погледна изненадано.

— Охо! Видяхте ли лицето му?

— Не, неговото също не! Но реших да внимавам. Инструктирах най-близкия пазач. После се върнах при къщата. Малко след това Золбриг отвори пътната врата, озърна се предпазливо и пусна офицера. Поне така си помислих по униформата. Но походката му ми се стори някак си по-различна. Помолих пазача да проследи мъжа, за да разбере къде отива. По-късно узнах, че излязъл от града и долу при Петрикирххоф поел бързо през ливадите към реката. На пазача не било възможно да го проследи по-нататък. Междувременно аз чаках мъжа с дъждобрана.

— Но той не дойде? — попита Арнд напрегнато.

— Дойде, с мушамата и качулката, облечен точно както третия от „гилдията“. Дадох знак на пазача да го задържи. Човекът се представи като лейтенант Бруно фон Шарфенберг!

Арнд подскочи.

— Невероятно! Да не ме поднасяте нещо?

— И през ум не може да ми мине — натърти асесорът. — Помислете си! Пазачите преследват някакъв подозрителен тип. Да приемем, че е бил Науман. Да приемем по-нататък, че се е срещнал при Золбриг с Шарфенберг. Преднамерено или случайно, това ще се установи. Във всеки случай Науман е накарал офицера да си размени униформата с неговите дрехи. Това е много лесно, тъй като двамата имат приблизително еднакви фигури. Ето как Краля на контрабандистите успя да избяга.

Арнд помълча на първо време, после заяви:

— Хер асесор, вие сте открили нещо много важно. Може би ще трябва малко по-отблизо да вървим по дирите на Шарфенберг. Къде може да се е насочил? Хм-м! Ще трябва да позаангажираме малко комисар Андерс. Аз ще намина още веднъж към жилището му. Той непременно трябва да се заеме с младия хер Фон Шарфенберг. Банкноти е разменил със Золбриг? Странно! Но това сега е работа на Андерс. Хер асесор, бих желал лично да проследя дирята на Науман. Ще ми помогнете ли?

Асесорът естествено обеща подкрепата си при лова на Краля на контрабандистите. И тъй като Арнд искаше преди това да говори с комисар Андерс, уговориха се да се срещнат след два часа в жилището на асесора.

17. Глава

Преследване

Само два часа след описаните събития Арнд отиде да вземе асесора.

— Вероятно можете да яздите? — попита детективът.

— Естествено.

— Толкова по-добре — каза Арнд. — Виждате, че съм довел кон и за вас.

Когато язدهа малко по-късно по улиците, Ансбах попита:

— Мислите ли, че Науман ще използва железницата, за да премине границата?

— Не. Той не може да не знае, че в този случай скоро ще бъде заловен.

— Какъв вид придвижване би могъл да избере?

— Навярно ще вземе впряг коне. Или ще си набави ездитен кон като нас! — допълни Арнд. — Склонен съм да приема, че ще се спре на последното. Като ездач ще бъде по-голям господар на движенията си отколкото в кола. По тази причина и аз предпочетох седлото! Хайде!

Той смушка коня. Двамата мъже поеха в посока Петрикирххоф, което бе разположено малко по-високо от речния бряг. По водата се стелеше мъгла, но скоро започна да се отделя на гъсти бали и откоси и бавно да се издига. Един далечен поглед все още не беше възможен. При Кирххоф

13

стоеше един полицаи, който позна двамата господа и почтително поздравя.

— Откога стоите тук? — попита тайният полицаи.

— От няколко часа. Никакви особени произшествия!

— Благодаря!

Двамата ездачи насочиха конете към брега. Асесорът отбеляза:

— Беглецът се е отправил към реката. Ако тръгнем по брега, би трябвало да се натъкнем на следата му.

Арнд се съгласи и продължи да язди, оглеждайки внимателно и зорко земята. Само след кратко време спря, посочи едно място по влажната ливадна почва и кимна доволен.

— Виждате ли тази редица от ямки, които водят напърно през ливадите към реката?

— Да. Това са стъпки.

— Но много особени! — отбеляза Арнд. — След петата има нещо като врез. Онзи, който е минал оттук, безусловно е носил шпори. Науман е взел униформата на Шарфенберг, следователно е обул и ботушите с шпорите.

Ансбах можеше само да се учудва на комбинативните разсъждения на Арнд. Двамата мъже последваха дирите, които водеха до малък фериботен пристан. Лодкарят бе застанал там и гледаше с мрачен поглед надолу по течението. Когато видя ездачите, направи учудена физиономия, но поздрави вежливо.

— Добро утро! — отвърна Арнд. — Кога започвате обикновено работа?

— С настъпване на деня.

— Нощем никой ли няма тук?

— Не, защото тогава и бездруго няма кой да се прехвърля.

Арнд слезе от коня и пристъпи към брега, за да огледа по-отблизо глинестата почва. За пет кола бяха вързани същия брой лодки. Шести кол беше празен, но точно около него той забеляза голям брой пресни стъпки.

— Тук също ли е имало вързана лодка? — попита.

— Да. Но през нощта е дошла някаква отрепка да я отвърже и пусне по реката. Често ни погаждат такива номера. Вече изпратих надолу сина ми да я търси.

— Хм-м! Мъжът, който е бил тук, се е качил в лодката. Неговите следи водят дотук, но не се връщат. Хер асесор, препуснете, моля, с двата коня веднага по най-близкия мост до другия бряг. Аз ще се прехвърля с лодка.

Ансбах се подчини, взе коня на Арнд за юздите и препусна. А тайният полицаи се качи в една лодка и нареди на лодкаря да го прехвърли отсреща. Когато стигнаха, Арнд слезе, плати и тръгна бавно по брега да търси следи. След известно време асесорът пристигна с конете и видя стоящия на брега Арнд да му маха. Насочи се към него.

— Я погледнете, хер асесор! Тук той е напуснал лодката и просто я е оставил да продължи по течението. Тръгнал е към шосето. Ние, естествено, ще го последваме.

Арнд се качи на коня си и те насочиха пътя си към шосето, където стъпките се изгубиха между многобройните следи от коли.

— Защо не е останал на другия бряг на реката? — попита Ансбах.

Арнд погледна замислено дирите.

— Науман възнамерява да се отправи към най-близката граница, това се разбира изцяло от само себе си — разсъждаваше той на глас. — А тя минава горе в планината и ние сега сме откъм планинската страна на реката. Но той няма да разчита дълго на краката си. Обзалагам се, че още в първото село си е потърсил кон.

Продължиха пътя си и скоро достигнаха близкото село. В началото му имаше малка къща, пред която един селянин бе изтегнал крака. Арнд се насочи към него и попита:

— От дълго ли седите тук?

— Ами да! — отвърна мъжът и се разприказва: — Не можах да спя. Седнах тук да се насладя на свежия въздух. Позадрямал съм и ме събуди впрягът, който принадлежи на съдържателя на „Слънце“. На капрата седеше неговият слуга. Плати пътната такса и пое нагоре към Оерау.

— Далече ли е странноприемницата?

— Няма и минута.

Двамата ездачи навлязоха в селото. Когато стигнаха до указаната странноприемница „Слънце“, съдържателят застана до вратата, мислейки, че ще се отбият при него. Но те останаха на седлата и Арнд попита:

— Тази сутрин да сте заели колата си на един лейтенант от столицата?

— Да. Искаше да отиде до Райхенщат — потвърди съдържателят малко учуден.

— Как изглежда конят ви? — продължи да пита Арнд.

— Бял е.

— Благодаря и адио! — извика тайният полицаи и пое в тръс.

Асесорът го последва, а съдържателят се загледа подире му, мърморейки недоволено.

Когато напуснаха селището, Арнд подвикна на Ансбах:

— Сега трябва да смушкаме животните, за да го настигнем.

Яздеха в галоп или ускорен ход, както позволяваше теренът. Когато стигнаха в Оерау, чуха, че откритият файтон отдавна е минал. Но продължиха бодро ездата. Имаха да изминат още едно значително разстояние до Райхенщат, когато насреща ми се зададе кола, теглена от бял кон.

Двамата препречиха пътя, така че файтонджията бе принуден да спре.

— Откъде идвате? — поиска да знае Арнд.

— От Райхенщат. Оставих в странноприемница „Елен“ един пасажер, господин от столицата.

— Лейтенант?

Файтонджията погледна учудено Арнд.

— Да. Той, изглежда, искаше да си купи ездитен кон. Защо питате?

Вместо отговор Арнд даде знак на асесора. Препуснаха, хвърляйки рой искри. Подтикнаха конете към пълен галоп, така че стигнаха бързо града. Попитаха за странноприемницата и скоро я видяха от дясната страна на улицата. Слязоха. Слугата пое конете им. Арнд го дръпна в коридора, за да не могат да ги видят от гостилницата, и му зададе въпроса:

— Пристигна ли при вас един господин от столицата?

— Да, един пехотински лейтенант. По отскочи до съдържателя на „Лъв“ да си купи нещо.

— Значи със сигурност ще се върне?

— Гарантирано — кимна слугата.

— Не му казвайте, че някой е разпитвал за него! В общия салон ли ще дойде?

— Едва ли. Той закуси в стаята си.

— Хубаво. Каква полиция има тук?

— Вахмистър и полицаи, само тези двамата.

— Идете да ги доведете, моля! Ще ме намерят в общия салон.

Слугата тръгна, поклащайки глава. Намери споменатите полицаи в кметството и ги помоли да тръгнат с него. Двамата седнаха при Арнд и той се осведоми:

— Знаете ли дали през нощта във вашия полицейски участък е пристигнала депеша?

— Да, дойде една.

— Известно ли ви е съдържанието ѝ?

Вахмистърът изглежда тайния полицаи от горе до долу и запита с провинциално превъзходство:

— За толкова глупави ли ни смятате, че да издаваме служебните си тайни?

Арнд схвана бързо с какъв тип служители си имаше работа.

— А, да, да! — проточи той. — Е, можете спокойно да го сторите. Аз съм ви колега.

— Вие? Хайде бе! Вие — полицаи?

— Да. Ето — вижте!

Извади служебната си значка.

— Да, бе, наистина! — удиви се човекът. — Вие сте таен полицаи от столицата!

— Да. И така, какво гласеше депешата?

— Че убиецът Науман е офейкал.

— Беше ли предадено описанието му?

— Да. Беглецът носел дрехи на лейтенант.

— Следователно вие изпълнихте задълженията си? — попита Арнд остро.

— Да не си мислите, че като не сме назначени в столицата, не си разбираме от работата? — отвърна вахмистърът подигравателно. — Е, и ние умеем да залавяме мошеници не по-зле от вас! Да, бих могъл да ви кажа и още нещо, ако поискам.

— И какво е то?

Вахмистърът се ухили с тъпа арогантност.

— По-добре ще е да си го запазя за мен.

Сега Арнд се ядоса. Каза с най-сериозен тон:

— Не съм свикнал да ми се говори по такъв начин. Търсеният вече се намира в града.

— Наистина ли? — попита вахмистърът невярващо.

— Да. Запазил си е място в тази къща. Или още не сте научили, че един пехотински лейтенант е отседнал тук?

Вахмистърът го погледна хитро или по-точно си мислеше, че е направил особено интелигентна физиономия.

— Това ни е известно.

И се изхили самодоволно в лицето на тайния полицаи. Арнд тръсна ядосано глава.

— Хер вахмистър, мисля, че не сте наясно какво правите. Този мним лейтенант е отишъл до страноприемница „Лъв“ да си купи кон. Ако успее, бягството му ще бъде толкова лесно, че ще останем с пръст в устата.

— О, той няма да ни избяга. На него и през ум няма да му дойде да си тръгне! — отвърна самоуверено вахмистърът.

Арнд сметна за най-добре да се обърне към неговия началник.

— Мога ли да говоря с кмета?

— Да. От понеделник до петък в кметството.

Арнд стисна зъби и си наложи спокойствие.

— Добри човече, ще ви помоля да му занесете два реда в частното жилище. Изчакайте отговора на господин кмета!

С тези думи той извади бележника си, откъсна един лист и написа:

„Моля да дойдете веднага при мен.

Франц Арнд, пълномощник на кралския прокурор“

Пхна листа в плик, залепи го и го предаде на вахмистъра, който се отдалечи, все още самоуверено ухилен. След това Арнд каза на другия полицаи:

— Застанете, моля, на пост във вратата. И ми докладвайте веднага щом пехотинският лейтенант се върне и отиде в стаята си.

Човекът не отговори, но изпълни нареждането. Арнд се настани със своя помощник близо до прозореца, за да може да види Науман, когато се върне.

В коридора във стоеше слугата. Полицаят пристъпи към него и направи с две ръце кавал на носа си по посока вратата.

— Какво има? — попита слугата.

— Нахалнички типове!

— Двамата, дето дойдоха?

— Да. Те са полицаи от столицата. Искат да пипнат наградата.

— Какво ли не става на тоя свят! Нека по-добре се откажат!

— Да. Ние самите сме достатъчно опитни. И което е най-ценното, казват, нашият лейтенант бил беглец. Баш той, дето сам иска да залови Краля на контрабандистите! Да се пукнеш от смях! А, ето го, идва!

Общият салон, в който седяха Арнд и Ансбах, се намираше вдясно от портата. А предрешеният Науман се спусна отляво по улицата. Беше отишъл да си купи кон, но съдържателят още не бе отворил. Когато мина през арката на портата, полицаят му направи знак да не говори високо.

— Хер лейтенант, една новина! — подхвърли.

— Каква?

— Вие сте беглецът!

Кръвта се смрази в жилите на Науман. Успя да произнесе само две срички:

— Охо!

— Не е ли смешно, а?

Последното отново възвърна дишането на Науман. Той попита:

— И кой пък го казва?

— Двама полицаи от столицата, в общия салон са.

— Гледай ти, наистина е забавно! — насили се да се разсмее Науман. — Не само полицията, но и армията е подир беглеца. Аз избързах пред моята рота, която навярно след половин час ще бъде тук, а ето, че пристигат двама полицаи и заявяват, аз съм бил онзи, когото търсят по всички пътища. Да се пръснеш от смях! На каква възраст са всъщност?

— Хм-м! — полицаят се почеса зад ухото. — Единият е може би над четирийсетте, а другият — малко по-млад. Конете им стоят в двора.

Науман погледна навън. Озари го внезапна мисъл и той каза бързо:

— Не се оставяйте да ви залъгват! В крайна сметка тези двама типове може да са измамници! Няма ли възможност да им хвърля едно око?

— О, да! — обади се слугата, който досега беше мълчал. — Елате с мен в кухнята. Оттам има едно прозорче към общия салон.

Тръгна напред, в кухнята отметна завеската на прозореца и погледна.

— Жалко! — каза — Седят твърде наляво. Почакайте! Чуйте, вратата там се отваря! Сега ще станат. Дойде кметът с вахмистъра. Сега можете да видите непознатите. Те се надигнаха. Погледнете!

Науман приближи. Очите му проблеснаха решително.

— Чакайте тук! — нареди той. — Сега ще отида и аз и веднага ще видите как ще смъкна маските на тези така наречени полицаи.

Слугата и полицаят зачакаха любопитно при прозореца да видят какво ще се случи. На „лейтенанта“ обаче и през ум не му минаваше да отиде в салона. Той се отправи бързо към двора и пристъпи към двата ездитни коня.

„Как са могли тези полицаи да открият дирите ми? — стрелна се през главата му. — Но няма да могат да ме спипат, дойдоха ми направо като по поръчка! В стаята нямам нищо, всичко си е у мен, а тук стоят два коня. Кафявият ми изглежда по-добър от черния. Ще взема него!“

Отвърза кафявия, възседна го, подкара го предпазливо до входа на странноприемницата и се изстреля внезапно под арката към улицата.

На вахмистъра се бе наложило да събуди началника си. С иронични думи му разказа за двамата „мними“ полицаи от столицата и му даде после писмото. Но едва прочел няколкото думи, кметът скочи.

— Заблуждавате се, човече! Мъжът, който е написал това, е пълномощник на прокурора!

— На проку...!

От страх вахмистърът не доизрече последната дума.

— И вие сте били неучтив с него? Може би дори груб?

— Защото каза, че нашият лейтенант бил беглецът!

— Щом този Арнд го е казал, значи е така. Аз не съм видял офицера. Колко възрастен е всъщност?

— Хм-м! За лейтенант действително е малко старичък! — рече вахмистърът, чувствайки се все по-несигурен. — Може би е към четирийсетте.

— И вие да не ми го доложите! Какви ти ги надрънка тоя?

— Че е избързал напред. Ротата му идвала да заеме всички пътища в околността, тъй като със сигурност се предполагало, че беглецът ще се насочи насам.

Кметът се хвана за главата.

— И това ако не е измама! Кой офицер ще тръгне съвсем сам пред своята рота? Може би тоя тип иска само да спечели време, за да се снабди с кон. Какво ли наказание ще ни теглят от горе! Къде е този Арнд сега?

— В „Слънцето“! — отвърна уплашеният полицаи.

— Трябва непременно да отида! Може би грешката ще се оправи.

Тръгнаха бързо. Когато влязоха в салона на гостилницата, кметът поздрави сервилно Арнд. Канеше се да се впусне в някакво обстоятелствено изречение, ала Арнд го изпревари.

— Нямам време за много приказки, господин кмете. Струва ми се, че сте били подведен.

— Относно офицера, който е отседнал тук?

— Да, разбира се! Аз съм по петите му от столицата.

— Той заявил, че бил командирован тук да заеме пътищата с хората си и да залови избягалия затворник.

Арнд поклати вбесено глава.

— И как се е легитимирал?

Кметът се смути.

— При мен не е идвал — призна той.

— Така! Аз ви казвам, че това е беглецът, и то извън всяко съмнение! Вие трябва... ха, какво е това?

Арнд се вторачи слисано в прозореца.

— По дяволите! Науман на моя кон! Веднага след него, след него! Господин кмете, тази грешка едва ли ще можете да я оправите!

Арнд и Ансбах изтичаха навън. Ансбах тъкмо бе затръшнал вратата след себе си и Арнд вече профуча с втория кон край него. От кухненската врата се появиха полицаят и слугата.

— Знаете ли, че улеснихте бягството на един престъпник, тъпанари такива? — кресна им асесорът. — Той ни открадна един кон и избяга с него. Нямате ли друг кон?

— Само белият с червените петна! — изплъзна се от слугата. — Там, зад втората врата!

Ансбах прекоси тичешком двора, отвори със замах вратата на конюшната и изтегли за оглавника петнистия — едно едва тригодишно животно.

— За Бога! — извика слугата. — Да не би да се каните да го яхнете? Конят изобщо не е обяден!

— Не мога да чакам, докато го обядите. Ако си строша врата, ще лежи на вашата съвест. Ехей! С един дързък скок асесорът се намери на гърба на коня. Той се изправи на задните крака, възпротиви се и поиска да хвърли ездача, но не успя. Изпълнените със страх зрители не разбраха как стана, но Ансбах се справи с животното, прелетя по двора и през портата като стрела и се понесе по улицата. Когато достигна последните къщи, съгледа Арнд далеч пред себе си. Но петнистият, който още не бе носил човек на гърба си, летеше в бесен галоп. Сега асесорът видя и Науман да препуска в далечината. Беше спечелил значителна преднина.

— Напред, петнисти! Напред! — извика Ансбах, сякаш конят можеше да го разбере.

Арнд чу конски тропот зад себе си. Обърна се, без да намалява бързината на коня си, и видя асесора да приближава с обезпокоително темпо.

— Да не сте откачили? — извика му той.

— Не! Само напред! Напред! Трябва да го пипнем! Слава Богу, че пото път отмина още вчера!

Ансбах вече почти бе достигнал детектива. Можеха да си разменят няколко изречения.

— Ще си строшите врата! — предупреди Арнд.

— Не мислете за това! Виждате ли, че шосето прави завой наляво? Науман го следва. Аз ще яздя по хордата на дъгата. Така ще го изпреваря. Той ще бъде принуден да се отклони от шосето надясно в полето, и то към горичката отсреща. Аз ще я заобиколя отляво, вие — отдясно. По този начин със сигурност ще го приклешим.

Арнд поклати глава.

— Само дето преди туй бихте могли да си строшите врата!

— Нямайте грижа! Още като момче съм се учил да яздя.

Асесорът скоро беше толкова далеч пред Арнд, че вече не можеха да се разбират. Ансбах зави наляво да скъси пътя. Петнистият полетя по ниви и ливади. Изпречи им се поток... скок... и конят вмиг се намери отсреща. Скоро асесорът вече се намираше на една ширина с беглеца. Онзи го забеляза, осъзна опасността да попадне между двама преследвачи, обузда за миг коня си и свърна после надясно през полята — точно както беше предвидил Ансбах.

Арнд също отклони своя кон надясно. Същевременно видя, че на Ансбах се удаде да придаде същото направление на животното си. Скоро Науман наближи горичката. Арнд идваше зад него от дясната страна, а Ансбах описа дъга наляво, за да остане на едно ниво с преследвания.

— Смърт и Сатана! — изсъска той. — Тия двамата дяволски много ще ми объркат положението. Откъде се взе оня тип вляво там на сатанинския кон! Лети като лястовица във въздуха!

Беше достигнал гората при дясната окрайнина. Почувства, че конят му започна да се уморява. Гората не беше дълбока и завършваше с връх, зад който имаше някакво село.

— Ах, спасен, по-точно, може би спасен! — каза си Науман. — Къщите ще ми позволят да изчезна от кръгозора на преследвачите. После нека ме търсят!

Смушка коня с шпорите в хълбоците. Животното изцвили високо и още веднъж напрегна всичките си сили. Оглеждайки се, той видя Арнд на все още значително разстояние зад себе си, но отляво се зададе вече Ансбах иззад гората с удивително бясно темпо.

Селото вече не беше далеч. Науман вече го приближаваше, влетя с коня в една странична улица, препусна между два двора и скоро се намери извън селото. Къщите останаха между него и преследвачите. Отдъхна си облекчено. Трябваше тепърва да го търсят, понеже не можеха да знаят в каква посока е поел. Сега забеляза на известно разстояние пред себе си някаква постройка с вид на замък, разположена между гъсти дървета. Недалеч се трудеха няколко полски работника. Той се насочи към тях и попита:

— Как се казва замъкът?

— Валдау.

— На кого принадлежи?

— На хер майор Фон Шарфенберг.

В очите на Науман проблесна радостна светкавица.

— Знаете ли дали хер майорът има роднина, който е лейтенант?

— Да, това е синът му.

— Благодаря!

Науман смушка отново коня и препусна към замъка.

— Значи тоя майор Фон Шарфенберг е бащата на лейтенанта — каза си той. — Ще трябва да ми даде други дрехи. С тая униформа едва ли ще мога да се измъкна.

Портата стоеше отворена. Влезе в галоп в двора и спря пред входа. Един слуга приближи и пое юздите.

— Хер майорът тук ли е? — попита Науман запъхтяно. — Приятел съм на сина му и лейтенант като него.

Мъжът веднага застана чинно.

— Тъй вярно! — доложи той по военному. — Покоите на господаря се намират на първия етаж, вляво след библиотеката.

— Благодаря! Отведете коня в обора и го скрийте там! След мен идват двама господа. Не им споменавайте, че вече съм пристигнал! Имаме облог с тях!

Изкачи стълбището. В широкия светъл коридор имаше маса, при която седеше един слуга в ливрея. При появата на офицера той се надигна.

— За кого ще заповяда хер лейтенантът да доложи? — попита.

— Благодаря! Искам да изненадам радостно хер майора.

— Тогава минете оттук, моля, през тази врата.

Лакееят отвори една двукрила врата. Науман се озова в нещо като антишамбър и се запъти към втора врата. Когато я отвори, се намери в библиотеката. Там седеше един възрастен господин с блед и изстрадад вид. В ръката държеше вестник.

Науман влезе тихо. Затвори вратата след себе си и едва сега възрастният господин вдигна поглед от четивото. Когато очите му се спряха на новодошлия, подскочи от мястото си.

— Кой сте вие? — обърна се рязко към него. — Какво искате?

Престъпникът се поклони и отговори:

— Името ми е Науман. Хер Фон Шарфенберг, предполагам?

— Науман? — попита Шарфенберг баща стреснато. — Прословутият контрабандитски крал?

— Да, самият той. Откъде ме познавате?

Майорът посочи мълчаливо лежащия пред него неделен вестник. Под рубриката „Последни новини“ можеше да се прочете:

„През миналата нощ контрабандисткият крал и убиец Волф Науман успя да избяга от Крепостта в столицата, след като рани с опасност за живота един военен пост и един

тъмничен надзирател. Носи униформата на пехотински лейтенант. Всички военни и полицейски сили в страната са вдигнати на крак за залавянето му.“

Престъпникът само сви рамене.

— Повече нищо ли няма да кажете? — попита майорът. — И идвате при мен? Човече, вие сте луд! Ще наредя да ви хванат, вържат и оковат!

— Няма да го направите!

Двамата мъже стояха един срещу друг с пламтящи погледи. Майорът извика:

— Да не би да очаквате от мен пощада?

— Пощада и... подкрепа!

— Това е нагло, извън всяка мяра нагло!

— О, моите претенции не отиват далеч. Ние имаме приблизително едни и същи фигури. Ще ви помоля за един костюм, в замяна на което ще ви оставя тази униформа. Преследвачите ме следват по петите. Знаете, че е известно каква униформа нося. Само един цивилен костюм може да ме спаси.

— И трябва аз да ви го набавя? Вие сте напълно полудял! Ще позвъня на прислугата и ще заповядам да ви заловят!

Старият майор поиска да отиде до шнура за звънеца при вратата, ала Науман застана на пътя му и каза студено:

— Знаете ли кой ми зае тази лейтенантска униформа? Вашият син, лейтенантът! Той е изгубен! Можете да го спасите единствено ако се вслушате в съвета ми. В противен случай ще го обвиня в тежко престъпление.

— Какво? — запитва майорът.

— Той е фалшификатор на пари! — каза Науман високо. — Вашият син разпространява фалшиви гулденови банкноти, понеже не му пълните касата, както желае. Може би вече е арестуван.

Майорът се изпъна гордо и каза:

— Ясен сте ми! Искате да купите помощта ми с тези приказки. Моят син е безразсъден, може би и малко вятърничав, но престъпник не е!

— Такъв е! — увери Науман. — Давам ви съвет веднага да заминете за столицата. Не е изключено все още да можете да го спасите.

— Значи все пак е вярно!

Старият офицер посегна към главата си. Притъмня му пред очите. Имаше чувството, че потъва в някакво море и го връхлитат високи като планини вълни. Издаде тих звук и се свлече на земята. Беше изпаднал в безсъзнание.

В този миг откъм двора се донесе тропот от копита. Науман пристъпи до прозореца и погледна надолу Видя Арнд и Ансбах да скачат от конете.

— Те идват! Вече са тук! — каза си той. — Трябва бързо да действам, трябва да изчезвам! Тоя дъртак няма да ми попречи. Тук някъде трябва да се намира и гардеробът.

Бутна резето на входната врата, за да задържи преследвачите. После бързо премина през жилищните помещения, докато стигна до една стая с високи шкафове. Отвори ги и видя, че в единия се намират униформи, а в другия — цивилни костюми.

С трескава бързина смъкна униформата и я захвърли. Бързо си избра сако, панталон и жилетка от черен плат и също един висок цилиндър. На масата лежеше вратовръзка. Той я грабна и си я върза. Тогава чу откъм библиотеката шум, сякаш някой блъскаше по вратата. Крайно време беше.

— Сега навън през прозореца, та ако ще да си строша врата и краката! — реши той. — Но преди това униформата под софата, за да не забележат толкова бързо, че съм си сменил дрехите. Науман скри нещата. Погледна през прозореца и видя непосредствено до него да се спуска мъглив отвод от дебело желязо. Измъкна се навън, придърпа крилото на прозореца и се спусна в градината, откъдето можеше незабелязано да си плуе на петите.

Асесор Фон Ансбах беше стигнал много близо до беглеца. Последва го в селото. Огледа се нагоре-надолу, но Науман беше изчезнал. Беше му невъзможно да спре коня или с юздата да му придаде друга посока. Втурна се по селската улица. Арнд видя това, помисли, че асесорът има

преследвания пред себе си и пое в галоп след него. Едва в края на селото Ансбах успя да успокои петнистия. Арнд го настигна.

— Къде е Науман? — попита той.

— Изчезна! Не го виждам! — отговори асесорът, дишайки тежко. — Не бях в състояние да управлявам коня. Той трябва да е яздил в другата посока.

— Тогава бързо назад!

Арнд се понесе обратно през селото. Ансбах с усилие обърна коня, но той после доброволно полетя след другия. Двата достигнаха сега горния край на селото, но не забелязаха никакъв ездач.

— Трябва да се е отправил нататък — предположи Ансбах, — където се вижда онази голяма постройка. Но стой, там на полето работят хора! Дали да не ги питаме, а?

Арнд се съгласи без колебание.

— Да. Ако е яздил нататък, те трябва непременно да са го видели.

Поеха в тръс покрай една ливада към работниците. Ансбах се обърна към тях:

— Да сте виждали един офицер? Мъж на средна възраст на кафяв кон?

— Да — отговори един. — Препусна към замъка, след като попита за името на господаря.

— А той как се казва? — продължи да подпитва асесорът.

— Хер майор Фон Шарфенберг.

Ансбах направи жест на изненада, после се осведоми:

— Сега в замъка ли е?

— Да, той си е у дома!

Арнд се обади:

— Това трябва да е бащата на нашия лейтенант. Напред! Трябва да побърза.

Бяха изгубили може би четвърт час. Това време едва ли можеше да се навакса. Когато стигнаха в двора на замъка, ги посрещна същият слуга, който беше поел коня на беглеца.

— Да е идвал един лейтенант? — попита Арнд.

— Не, майне херен.

— Аха, тогава трябва да е отминал!

Арнд вече обръщаше коня да напусне замъка, когато слугата подхвърли с хитра усмивчица:

— Господата май изгубиха облога?

Тайният полицаи веднага се обърна отново към него и попита:

— Какъв облог? А-а, подозирам нова дяволия! Човече, кажете истината, за Бога! Не се касае за никакъв облог. Излъгали са ви. Ние преследваме един опасен престъпник, който избяга от затвора. Язди кафяв кон.

Мъжът се изплаши.

— Господи Исусе! Престъпник? — попита.

— Да, прословутият контрабандистки крал, който избяга от затвора.

— Олеле, каква я свърших! Той се осведоми за господаря и аз наистина го насочих към хер майора.

— Къде се намира той сега?

— На първия етаж в библиотеката.

— А къде е конят на мъжа?

— Там, в конюшната.

— Пазете го добре! Той е мой, онзи го открадна от мен. Свикайте бързо всички налични хора!

Арнд и Ансбах скочиха от конете, изоставиха объркания слуга и се втурнаха нагоре по стълбите. Лакеят седеше горе.

— Къде е непознатият мъж? — викна му пътем Арнд.

— Там вътре, при милостивия господар.

— Водете ни! Бързо!

Слугата не знаеше каква е работата, но видя решителния израз на двамата господа, отвори със замах вратата и побърза към срещуположната. Поиска да отвори и нея, но след известни напразни усилия заяви:

— Зарезена е отвътре.

— Чукайте! Силно! Още по-силно!

Никой не отговори.

— Там се е случило нещо! — каза Арнд. — Мъжът, когото сте пуснали при вашия господар, е преоблечен престъпник.

— Не! — изкрещя слугата.

— Една секира бързо, брадва! Тичайте! Трябва да разбием вратата!

Мъжът хукна пъргаво и само след броени мигове донесе брадва. Арнд се справи с вратата и сега видяха майора да лежи на пода.

— Моят господар, моят скъп, добър хер майор! — извика слугата и се хвърли към него.

Другите двама обаче не се интересуваха от господаря на замъка. Те се втурнаха през следващите помещения, без никого да видят. В последното, гардеробната, Ансбах отвори един прозорец и погледна надолу.

— Тук е градината? Дали не се е спуснал в нея? — попита той.

— Възможно е, тъй като тук минава мълниеотводът. Да се върнем и да отидем някъде по-нависоко, откъдето ще имаме по-добър изглед! — подкани Арнд.

Когато се върнаха в библиотеката, слугата все още коленичеше пред своя господар.

— Мъртъв, мъртъв, мъртъв! — стенеше той. Арнд приклепна до майора и го прегледа.

— Успокойте се! — каза после. — Хер Фон Шарфенберг не е мъртъв, а е само в безсъзнание. Оставете го за момента да лежи така! Това е най-доброто. Заведете ни до някой прозорец, откъдето може да се обхване с поглед цялата околност.

Слугата помисли малко и каза:

— Тогава трябва да отидем в кулата. Елате!

Изкачиха няколко стълбища в една тясна кула, която стърчеше над билата на покривите и притежаваше четири прозореца, гледащи към четирите посоки. Преследвачите огледаха внимателно цялата околност. Науман никъде не се виждаше. Ансбах посочи към полето и каза на Арнд:

— Там отсреща са работниците, с които говорихме, а ей там между нивята се разхожда някакъв господин. Носи черен костюм и цилиндър.

— Това е нашият пастор — обади се слугата. Арнд поклати разочаровано глава.

— Никакъв човек надлъж и шир! Науман трябва да е още в замъка! Вие останете тук, хер асесор, и се оглеждайте! Аз през това време ще разпоредя да търсят долу.

Арнд слезе със слугата. Междувременно в двора на замъка се бе събрал целият персонал — значителен брой хора.

Детективът им даде заповед да претърсят всички помещения за Науман. Той самият отиде при майора.

Майор Фон Шарфенберг беше дошъл отново в съзнание, но изглеждаше много изтощен. Той погледна втренчено влезлия и запита:

— Синът ми фалшификатор на пари ли е?

— Това не знам — отговори Арнд изненадано.

— Не? Давате ли честна дума, че той не е такъв? — Не го каза с пълно, ясно съзнание. Говореше като в транс. — При мен дойде един престъпник.

— Къде отиде? — попита Арнд бързо.

— Не знам.

— Какво искаше от вас?

— Поиска аз да съм изготвял фалшиви банкноти, а синът ми да ги пуска в обръщение. Ама аз не се съгласих. Фалшивите банкноти са забранени.

— Господарят ви често ли се намира в такова състояние? — нашепна Арнд на лакея.

— Никога.

— Значи Науман е бил при него и му е казал неща, които са го объркали по този начин. Трябва да бъде щаден. Вижте дали можете да го пренесете в леглото.

Той се отдалечи, за да наблюдава претърсването, но не бе открит никакъв насочващ знак. Беше изпратен човек до селото, ала и там никой не беше видял Науман. Търсенето в замъка бе подновено, но не доведе до никакъв резултат. Науман като че бе потънал в земята!

* * *

В късния следобед майорът се намираше, след като бе почивал в леглото няколко часа, отново в библиотеката. Арнд беше изгубил надежда да намери търсения и беше дошъл да се представи официално на господаря на замъка. Осведоми го за гонитбата на Науман.

— Хванахте ли го? — попита майорът.

— За съжаление, не.

— Той живее в столицата — рече старият офицер малко несигурно.

— А, вие говорите за сина ви? — попита Арнд.

— Да. За кого другиго да говоря? Знаете ли как е той?

— Чувства се добре — отвърна тайният полицаи уклончиво.

— Да, така си и мислех. Макар да се нуждае винаги от много пари, аз постоянно съм се грижил за него. Ще го посети да си поговорим.

Арнд сметна за най-добре да премълчи за съдбата на лейтенанта, за да не влоши състоянието на болния. В този миг от съседното помещение в библиотеката дойде лакеят и му махна. Арнд се сбогува с изтощения майор и се отзова на знака.

— Какво има? — попита той.

— Елате, моля, до гардеробната!

Поведе детектива нататък и посочи софата. Там лежеше облеклото, което Науман беше свалил.

— Униформа — каза Арнд. — На кого принадлежи?

— На младия господар. Веднъж я почиствах и познавам знака на шивача върху окачалката на куртката. Намираше се тук под софата. Забелязах липсата на вратовръзката, която лежеше на масата, и я потърсих. Но се оказа, че липсва не само споменатата вратовръзка, а и един черен вълнен костюм и един цилиндър.

Арнд се плесна по челото.

— Всички дяволи! Сега ми просветна! Онзи мъж в полето, когото сметнахме за пастора, е бил Науман. Проклятие! Оставихме го да избяга, защото беше достатъчно умен да върви с бавната походка на разхождащ се човек. Трябва веднага да тръгвам. Сега ми е известен неговият нов вид. Трябва незабавно да се телеграфира по всички направления.

Арнд вече искаше да напусне помещението, когато погледът му още веднъж се спря на съблечената униформа. Имаше нещо необичайно в нея. Когато я взе, от нея изпаднаха пачки банкноти и един револвер. Науман все пак бе извършил грешка, промърмори си той.

Не бяха минали и десет минути, Арнд и асесорът потеглиха с конете, водейки петнистия за юздата. Той естествено трябваше да бъде върнат на собственика му.

Вълненията се бяха отразили на майор Фон Шарфенберг повече, отколкото старият офицер искаше да си признае. Едва беше останал отново насаме със своя слуга Йозеф и трябваше да си легне. Голямата слабост го задържа в леглото, а в съзнанието му се редуваха трескави фантазии със светли моменти. Появяваха се картини на бягащи затворници, фалшиви пари в офицерското казино, полицаи на коне и сред тях отново и отново лицето на неговия син Бруно, когото твърде дълго бе оставил сам с неговите неволи.

След два дни майорът се почувства дотолкова укрепнал, че можеше да става. Беше се изправил до прозореца и гледаше към двора.

— Йозеф — попита, — кога бяха непознатите тук?

— Преди два дни, милостиви господарю.

— Един таен полицаи и един съдебен асесор на коне?

— Да!

— И все пак си мисля, че контрабандисткият крал Науман беше тук! Ти не го ли видя?

— О, напротив!

— Ех, значи не съм сънувал. Той наистина ми е разказал за моя син. Йозеф, сега ще заминем по най-бързия начин за столицата. Трябва да поговоря със сина си.

— Но вие не сте добре, хер майор! — възрази угрижено верният слуга.

Майорът се изпъна енергично и увери:

— О, не, аз се чувствам много добре. Над моя син витае голяма опасност и аз съм длъжен да му помогна!

— Наистина ли, милостиви господарю?

— Да, Науман ми разказа. Нареди да запрегнат! Тръгваме за гарата.

Слугата не възрази повече, макар да подозираше в какво опасно състояние се намира неговият господар. Нареди да приготвят колата, помогна на майора в обличането, а след това потеглиха, за да могат да стигнат за следващия влак.

18. Глава
Племенникът от Америка

Беше известно време след описаните събития. Високо горе в дивите планини, близо до границата, се издигаше върху малка полянка една колиба. Груби, неизмазани стени; малки, тесни прозорци; покривът, покрит с шинди — по всичко си личеше, че не крие богатство. Но въпреки това колибата имаше угледен вид. Това може би се дължеше и на гъстата ограда от букаци, която окръжаваше малката градинка в съседство. На строителя вероятно не е липсвала благочестивост и ведро душевност, защото на горния праг на вратата бяха врязани словата:

В Божията ръка тази къщичка стои,
затова никой не смее да я изгори.

От много години вече живееше в нея въглищарят Хендшел със своята жена, и то съвсем сами. Но който притежаваше достатъчно остър слух и зрение, че да проникне през буковото ограждение, скоро щеше да узнае, че двамата сега бяха подслонили и други хора. Слънцето беше залязло. В откритото поле сигурно беше още доста светло, но тук горе, сред исполинските ели и смърчове, нощта вече беше разпростряла своя мрак. В стаичката подрънкваха железни лъжци — вечерната супа беше поднесена. Трима мъже и една жена седяха на масата. Единият от мъжете беше въглищарят, другите двама му бяха гости. Когато супата беше привършела, въглищарят посегна към една стара, орфана книга и каза:
— Както тялото се засити, така и душата не бива да гладува! Майко, прочети вечерната благословия!
Старата сложи роговите си очила на носа, отвори книгата и започна:

С блясък пътя дневен свои извървя слънцето добро.
Светът се готви за покой, на душата отдай нейното.
Към дверите небесни с песен смирена пристъпи,
своите сърце, ум и очи към Исус нагоре насочи!

Единият от гостите се прокашля по начин, който никак не се схождаше с настроението на старата. Тя го погледна изпитателно и попита:
— Не ви ли харесва песента?
— О, много е хубава! — побърза да отговори той. Но гласът му звучеше студено, може би дори малко подигравателно.
Жената продължи, без това да й направи впечатление:

Нямате вий тук работа, духове пъкленни и зли,
Исусова е кънката, в мир я оставете да спи!
Ангел със стража силна бди и я под закрила има.
Армия и стан държи напук на всички дяволи!

Тук кашлянето прозвуча отново. Майка Хендшел погледна госта над очилата и запита:
— Вие май не вярвате в Дявола?
— Още не съм размишлявал по този въпрос — отвърна той. — Но толкова глупаво, както е представено тук в книгата, нещата с пъклените духове все пак не стоят!
— Бог ни пази от тях, те сега не могат да дойдат при нас нито като духове, нито в човешки облик! — каза набожната жена.
После продължи да чете:

Аз искам да заспя така, Исусе, в твоите ръце.
Ликът ти да ми е повивка, прегръдката ти — ложе,
възглаве — твоите гърди, а сънят — онез наслади,
що от раните ти са слей, а в сърце ми ти духа си влей!

Сега гостът се надигна от твърдия си стол, изкашля се шумно и каза:

— Вие сигурно никога не сте държали в ръце друга книга?

— Не — отговори въглищарката откровено.

— При това положение не може да ви се сърди човек, че намирате удоволствие в четенето на такива глупости. Който не е ял ананас, картофът му се услажда. При мен тия работи не вървят. Вие наистина не знаете нищо друго. Уж сте християни, пък водите един почти езически живот. Лека нощ!

Той излезе и хлопна доста шумно вратата. Майка Хендшел погледна другите двама мъже, после наруши настъпилата неприятна тишина:

— Татко, така не може да продължава! Искаш ли да поговориш с братовчеда, или аз да го сторя?

Въглищарят кимна замислено и отговори:

— Май аз трябва да го свърша, защото това е мъжка работа!

И обръщайки се сега към другия, попита:

— Можеш ли да ми кажеш, братовчеде, кой е господаря в тази къща?

— Ти, естествено! — промърмори другият, за когото цялата работа бе явно неприятна.

Въглищарят поклати недоволно глава.

— И аз така си мислех, ама сега нещата като че ли се промениха. Виж, аз винаги съм живял самотно с моята жена. Мълком добрият Господ е бил при нас и помежду ни винаги живееше стговор и доволство. Но ето че дойде ти. Каза, че малко си контрабандирал през границата, трябвало да се махнеш от гнездото си и попита дали мога да те подслоня за няколко седмици. Ти си мой братовчед, така че аз с желание се съгласих. Но ти не дойде сам, а доведе този човек. Трябваше да го подслоня, понеже беше твой приятел и също не бивало да се мярка за известно време. Аз никога не съм бил контрабандист, но като всички тук по границата не мисля толкова лошо за този гешефт и ето защо сметнах, че няма да извърша грях, ако ти помогна в затрудненото положение. Но какво ме засяга затрудненото положение на един непознат човек? Вие се храните в продължение на седмици от моята оскъдица, а аз дори благодарност не получавам в замяна. Е, това би могло някак да се понесе! Ама дето тоя сее раздори тук, дето презира нашата вяра, дето се подиграва на старите песни, които са ни утешавали в горест, глад и неволя, това повече не мога да търпя! Той се нарича Хирш. В наше присъствие вие си говорите на „ти“, но когато сте насаме, ти се обръщаш към него с „вие“. Кой е този човек? Тук братовчедът вметна уплашено:

— Лъжеш се! Аз никога не се обръщам към него с „вие“. Той се казва Хирш, мой търговски партньор е, а родината му е от другата страна на границата.

— Така ли? — реагира старият остро. — Защо носи фалшива коса?

Запитаният се изплаши, но бързо се овладя и отговори:

— Използва перука, защото му е оредяла косата.

Въглищарят поклати глава.

— Не, той има гъста черна коса, а слага върху нея светла перука. Не можеш да ме залъгваш с тия приказки! Вие спите до нашата стаичка. Виждал съм през дупките на изпадналите чепове как в съня му се е изхлужвала перуката и как ти самият е трябвало да му я наместваш. Е, добре! Ще ти разкажа една малка история. Аз много рядко излизам от гората. Последният път беше преди една седмица, когато отидох на събора във Валтерсгрюн. Седях си в една пивница и слушах какво си приказват хората. По едно време един заговори за коларя Хендшел от Оберсберг. Познаваш ли го?

— Шегобиец! — ухили се другият принудено. — Та нали това съм аз!

— Хубаво! И така, той се разприказва за теб. Каза, че си се числял към бандата на Краля на контрабандистите и от чист страх си избягал. Но срещу теб не можело да се докаже нищо, така че било по-добре да се върнеш и да си вземеш в ръцете хубавия занаят. Прав ли е?

Братовчедът кимна мълчаливо.

— Тогава се прибери у дома и бъди оттук насетне честен и почтен! А ако някой ти каже, че си бил избягал, отвърни му, че си бил при мен на гости, и той ще си замлъкне. Аз рядко излизам в цивилизования свят, вестници също не чета. Живея си в моята гора и държа на благословията, изписана над моята врата. Това ми е достатъчно и ме задоволява. Във Валтерсгрюн чух също, че Краля на контрабандистите бил избягал от затвора в столицата. Търсели го по всички селища. През строго охраняваната граница не можел да премине. Предполагали, че е в гората, и ето защо в най-скоро време щяло да бъде предприето едно мащабно претърсване на цялата планина. Не бих желал да се намирам в неговата кожа.

Коларят се въртеше насам-натам. И него май не го свърташе в кожата. Но старият сякаш нищо не забелязваше, а бодро продължи:

— Не знам дали и кога е идвал вестник в тази къща, ама този беше толкова интересен, че го донесох.

Извади от чекмеджето на масата един сгънат вестник.

— Ей тук го има точното описание на избягалия престъпник. Я го прочети!

Братовчедът взе вестника и прочете въпросния текст. Въглищарят го наблюдаваше внимателно. Сега каза:

— Тук всяка дума отговаря съвсем точно на твоя добър приятел Хирш.

— Братовчеде, какво си мислиш! — извика другият изплашено.

— Винаги мисля точно онова, което ми идва на ума — изръмжа старият. — Но ти прочете ли големите редове под публичната обява за търсене на избягалия престъпник?! Не? Аз ще ти ги прочета!

Взе вестника от ръката на коларя и прочете:

— „Хиляда гулдена, който го предостави мъртъв, и две хиляда гулдена, който го достави жив или спомогне по някакъв начин за залавянето му.“ Е, не е ли чудесно? Цяло състояние! Помисли си колко съм беден! Ако този човек беше у дома ми, бих могъл с един удар да стана богат, и то не чрез някое лошо деяние, а тъкмо като изпълня дълга си. И така си мислят много хора. Науман наистина не е сигурен нито миг. Не се плаши! Гостоприемството е най-святото нещо за мен, но аз съм един беден дявол. Освен това не позволявам да ми бъдат отнемани и поругавани моите висши блага, моята вяра и моя душевен мир. Ето защо можеш да ми окажеш една голяма услуга!

Той направи дълга пауза. Като видя, че братовчедът го погледна с тревожно очакване, продължи:

— Ако срещнеш някого, който би могъл да е Краля на контрабандистите, кажи му, че аз съм честен и със съдилища не искам да имам работа. Нека стои далеч оттук, колкото по-далеч, толкова по-добре и за него, и за мен. Утре ще издигам нова въглищна клада. Когато вдругиден се прибера, искам да заваря една чиста къща.

— Братовчеде! — извика коларят.

— Стига вече! Аз много държа на теб. Ние сме роднини и ти по всяко време си добре дошъл при мен. Но другото е лошо! Сега отивам да спя. Хайде, майко! Лека нощ, братовчед е!

Въглищарската двойка се отправи към своята стаичка. Когато се намериха там насаме, жената попита:

— Значи ти мислиш, че това наистина е той?

— Той е. Напълно съм сигурен!

— Господи Исусе! Две хиляди гулдена! — възкликна тя. — Бихме могли вместо картофи да ядем онова, което спомена той. Как се казваше нещото? Фаринас?

Старият въглищар поклати глава.

— Не, това е тютюн. Беше каневас (канава).

— Също не — осведоми го жената. — Каневас си купуват изисканите дами за бродерия.

Хендшел изръмжа недоволено:

— Е, тогава е било херингсфас (бъчвичка с херинги)... отзад имаше „аз“ или „ас“. Стой! Амма, анна, ананас, сега го налучках, да, така беше. Трябва да е нещо много хубаво. Може би като

шипкова запарка или печено ярешко! Ама все едно! Издайник няма да стана заради някаква си печена коза! Не води ни в изкушение!

— И спаси ни от Лукавия! — довърши неговата жена. — Нали?

— Да. Той е Лукавия, а ние скоро ще бъдем избавени. — Хендшел кимна. — Той подири подслон при нас, защото е мислел, че няма да го разпознаем и няма да знаем за наградата, обявена за него. Когато научи сега, че се е лъгал, незабавно ще избяга. Убеден съм, че братовчедът и той сега седят долу на градинската пейка и говорят за моя вестник. Сбогуването няма да ме опечали. А сега да оставим нещата да преспят. Лека нощ, майко!

— Лека нощ, татко!

Те се умълчаха, но не заспаха. Мислеха, мислеха. Не искаха да стават издайници, ама пък две хиляди гулдена...? Когато заспа, въглищарят сънува чувал с пари, по-висок от най-високата ела в „неговата гора“, а на жена му се присъни някакъв плод, който се състоеше от небетшекер, стафиди и сочни ярешки бутчета и под него можеха да се прочетат огромните букви на двете думи „каневас“ и „фаринас“.

* * *

Въглищарят имаше право. Братовчедът най-напред остана известно време да седи на мястото си, но после излезе и отиде в градината, където имаше една изградена от груби камъни пейка. На нея седеше... Франц Науман, защото това действително беше той.

Коларят Хендшел седна при него, но на почетно разстояние — доколкото позволяваше дължината на пейката. Поседяха известно време мълчаливо, после Хендшел наруши тишината:

— Хер Науман, имам да ви съобща нещо важно!

— Сигурно няма да е много умно — пресече го другият веднага на думата. — Впрочем аз вече го знам. Трябва да се разкарам! В последните дни това направо витаеше във въздуха. А когато днес проявих досадата си от онова глупаво стихоплетство, знаех, че със сигурност ще се отвори дума за тая работа. И така, излязох, престорих се, че се отдалечавам, но се върнах тихо при кепенците.

— Значи сте подслушвали? — попита коларят. — И всичко сте чули?

— Всичко! — потвърди Науман несмутимо. — Трябваше да изчакам да мине известно време, докато се уталожат данданията. Едва след това можех да поема риска да се появя отново в столицата. Сега двамата старци ме изхвърлят и аз не знам къде да отида. Това усамотено кътче в планината беше единственото, където можех да се чувствам в безопасност. Сега опасността започва отново. Но стига толкоз! Преди да тръгна, искам да те предупредя. Много е вероятно, че ти спокойно можеш да се върнеш в Оберсберг. Никой не може да докаже нещо против теб. Но ако твоят братовчед ме издаде или ти самият изтървеш и една-единствена дума, свършена е твоята. Отбележи си го!

Коларят откликна уплашено:

— Хер Науман, не вярвайте, че ще постъпя така с вас!

— Достатъчно! Не бих те и посъветвал. Моите приятели са навсякъде. Лека нощ, Хендшел! Той се надигна и изчезна в къщата. Хендшел остана още известно време да седи. Сви едно юмруци и се замисли.

— Имаш право, негоднико! — прошепна той. — Ти ме направи контрабандист и ме използваше срещу мизерни суми! Две хиляди гулдена! Е-ех! Хиляда, ако е мъртъв! Човек би трябвало просто да пречука тоя тип!

Още дълго седя така, потънал в мисли, тъмни като нощните сенки, полегнали под гъстия покров на гората. Отиде да спи едва по-късно. Каквото и да е било крайното решение на тези мисли, когато се събуди, намери постелята на Науман празна. Заподозрял ли беше нещо? Същата мисъл като на Хендшел ли му беше минала през ума:

„Доставен мъртъв — хиляда гулдена!“? Коларят го търси навсякъде, но не успя да го открие. Беше убеден, че е избягал. И така си беше.

* * *

Науман вече не вярваше на въглищарите. Вчерашното им поведение го беше предупредило да бъде предпазлив. И също разговорът с коларя го бе навел на убеждението, че трябва да се пази и от него. Ето защо реши тайно да напусне сегашното си убежище. Стана рано, докато другите още спяха, отрязва си един комат от лежащия на масата овесен хляб, за да не бъде принуден да гладува през деня, и тръгна. Вън при гъстата зелена градинска ограда спря и очите му плъзнаха

по къщичката, от чиято мирна закрила трябваше да се лиши. Избърса челото си с ръка и промърмори:

— Сега и тук всичко свърши! Извън закона! Всеки може да ми види сметката, без да се опасява от наказание. Да, дори ще бъде възнаграден за това. Прогонен съм като някое диво животно. Но дивото животно иска да яде и пие, иска да живее! Каквото му е необходимо, си го задига. Аз също ще трябва да правя така!

Тръгна, но не се възползва от широкия горски път, по който можеше да срещне някого — това трябваше на всяка цена да избягва — а свърна по една тясна, едва проходима пътека. Още не знаеше накъде да се насочи. Искаше най-напред да потъне в дълбините на гората и там на спокойствие да обмисли какво е най-добро за него.

Така вървеше, дълбоко потънал в мисли. На няколко пъти зави настрани, без действително да го желае; спираше умислен, пак продължаваше, докато за своя не особено радостна изненада установи, че отново се намира в близост до въглищарското жилище. Но сега пое в определена посока. Насочи се на север, навътре в гората, към едно място, където тясна, едва проходима клисура водеше стръмно нагоре по едно възвишение. Оттам се откриваше далечен изглед към ландшафта. Мястото беше изключително красиво, но също така и опасно. В единия край скалата рязко пропадеше в дълбока, тъмна пропаст. Нямаше никаква преграда. Ако на някого се завиеше свят, можеше най-много да се хване за някоя от червените ели, които смучеха своята оскъдна прехрана от скалните процепи.

Така продължаваше да се изкачва все по-високо и по-високо. Почти беше достигнал ръба на скалата, когато внезапно замря уплашен. Беше доловил горе на скалната площадка човешки глас, но не говорещ, а прокашлящ се, както когато някой се кани да запее. Беглецът остана на мястото си и се заслуша. Чу как онзи тихо прочисти пак гърлото си, а след това поде със звучен, силен баритон стиховете:

Страна на моите деди, отколе не моята,
толкова свещена няма земя като твоята.
Не ще изчезне от душа ми твоето видение
и макар да не ме с теб живи връзки свързват,
то мъртвите биха ми били с теб съединение,
що твоята земя, Отечество мое, покриват.

После стана тихо. Науман не чуваше нищо, нито звук, нито движение. Продължи да се катери, тихо и предпазливо. Когато достигна скалната площадка, подаде предпазливо глава. Певецът бе обгърнал с две ръце една от елите, отправил далечен поглед към планини и долини. Беше мъж на възрастта на Науман и с приблизително същото телосложение. Имаше загорял тен. Трябва да бе прекарал доста време на слънце. На главата си носеше широкопола шапка. Облеклото му не беше на странстващ занаятчия, а беше ушито от скъп плат и по последна мода. На земята до него лежаха възлест бастун и натъпкана раница.

„От този няма какво да се страхувам, а по-скоро мога да очаквам нещо“ — помисли си Науман. Продължи да се катери, преднамерено причинявайки повече шум от необходимото.

Непознатият го чу и се обърна.

— Добро утро! — поздрави Науман.

— Добро утро! — отговори другият.

— Смушавам ли ви? — попита Науман предпазливо. — Чух някой да пее тук. Навярно вие?

— Действително — засмя се другият весело. — Изпях тази песен, защото много я обичам. Тя е немско-американска, сътворена от Конрад Крец

14

. Научих я в Америка.

— Значи сте пътували до Америка? — полюбопитства Науман.

Събеседникът му поклати глава.

— Не, от най-ранна възраст съм живял в Америка и съм се скитал много там — от Канада в Севера до голямата река Амазонка в Бразилия на юг. Роден съм, наистина, в този край, ала родителите ми прекосили океана, когато съм бил на шест месеца. Вие тукашен ли сте?

Науман се поколеба, после каза:

— Да, уговорил съм си среща за днес следобед.

Непознатият, изглежда, се зарадва.

— Е, значи имате време! Искате ли да поседнете малко при мен? Скалата е облечена с мъх, седи се на меко. Можем да си побъбрим и същевременно да се наслаждаваме на великолепен изглед. Седна при ствола на елата, Науман малко се поколеба. За него беше рисковано да седи спокойно на едно толкова открито място и да води висок разговор. Някой можеше да ги чуе, да бъде примамен да дойде насам. Ако бъдеше разпознат, беше изгубен. Имаше път само към страната, от която се беше изкачил. От другите три страни скалата се спускаше толкова стръмно, че едно бягство нататък бе свързано с крайно голяма опасност за живота. Той неволно се заслуша назад към гората дали няма да чуе нещо подозрително.

— Какво има? — попита непознатият. — Нещо се ослушвате?

— О, само така — отговори Науман малко смутено. — Стори ми се, че чух изстрел.

Непознатият поклати невярващо глава.

— Сега, в късната пролет? Ловът нали свърши. Поне по вашите цивилизовани страни дивечът по това време бива щаден. Но както и да е. Нека оставим лесничея или момчето му да си стрелят колкото искат! Елате до мен. Гледката е приказна, но аз не допускам духовните наслади да ми попречат на материалните. Закусихте ли вече?

— Още не — призна Науман, който наистина беше огладнял.

Пътникът отвори раницата си и измъкна един пакет с резени шунка заедно с бутилка вино.

— Сандвичите ще си поделим — каза той. — Виното, за съжаление, трябва да пием направо от шишето, тъй като не съм се снабдил и с една чаша.

Каза го толкова общително и добродушно, че престъпникът започна да се чувства все по-сигурен. Хлябът беше разделен, а когато бе отворена бутилката, Науман забеляза, че чужденецът е избрал най-скъпата марка.

— Благодаря! — каза той, след като бе направил една солидна глътка вино. — Съжалявам, че заради мен ще намалите запасите си.

Непознатият се засмя весело и отвърна:

— Не вреди. Нали не сме в пустинята Сахара или Гоби!

— Но във високите планини! — отбеляза Науман. — Докато стигнете най-близкото населено място, дълго ще трябва да повървите. Как изобщо стана, че вие като американец, който от най-ранно детство не е бил в този край, не е останал близо до железопътната линия или шосето, а сте избрали тъкмо несигурната, гъста планинска гора?

Другият се сепна, но после се пошегува:

— Несигурна? Разбойници ли има тук? Може би някой Риналдо Риналдини или Шиндерханес?

— Това наистина не — отвърна Науман в същия шеговит тон, — но пък един Крал на контрабандистите!

— И аз вече чух за него — каза непознатият, станал внезапно много сериозен. — Когато исках да мина границата, бях задържан. Ако не притежавах толкова добри легитимации, Бога ми, щях да бъда арестуван!

Науман заподозря причината за тези неприятности, но възкликна привидно учудено:

— Какво говорите! И защо?

— Трябва да имам определена прилика с тоя Крал. Само моят добър паспорт, удостоверението за гражданство на Съединените щати и патентът на капитан от американската войска ми помогнаха. Освен това имам и някои съвсем други неща, тук и тук! — той потупа по войнишката раница и по лявата страна на самото си, където човек обикновено носи във вътрешния джоб своето портмоне.

— Аха! — кимна Науман. — Вие сте заможен!

— Не само това, а богат! — отговори американецът с известно самодоволство. — Мога да си позволя да се сбогувам с моята втора родина и да се установя тук. Роден съм в малкото планинско градче Лангенщат и сега съм се отправил нататък. Познавате ли го?

Науман кимна.

— Но оттук до Лангенщат има още някой и друг час път пеша — отвърна той. — Трябва да вървите направо през ридовете. Прав път няма, трябваше да пътувате с железницата. Американецът поклати неодобрително глава.

— Не ми беше в намерението. Искях да направя първите осъзнати стъпки в родината с моите собствени крака. А че катеря баирите, ми е много приятно. По този начин същевременно ще опозная добре родината. Братът на моя баща още живее в Лангенщат. Казва се Вебер като мен и е бил дърворезбар, но сега търгува с плодове. Моят баща също бил тук резбар, но стинал до умната мисъл да отиде в странство. Отвъд океана неговият бизнес от година на година ставаше все по-добър. Аз подраствах, ала изобщо нямах влечение към дърворезбата. Тръгнах по света, бях това-онова, напоследък дори златотърсач. Най-напред нямах късмет, защото търсих в Калифорния. Разцветът на „Gold-digging“

15

беше отминал. Ето защо се насочих по на юг, към тексаско-мексиканската граница, и там открих една „бонанса“!

Науман го слушаше с нескрито внимание. Сега попита:

— Какво е то?

— Това е испански златотърсачески термин, който ще ви поясня. Най-прилежният и най-късметлийският златотърсач е водата. Където има от този благороден метал, водата размива и отнася леката пръст и често го оголва на големи късове. Полека-лека тя го откъсва от неговата връзка и го отмива. Когато в коритото на някой буен, нека по-добре кажем, златоносен поток се срещне място с рехав, дълбок пясък, водата го разравя и отнася. Следователно там, където се е намирал пясъкът, възниква ямка, в която пада всичко по-тежко, довлечено от водата. Ето защо в някои потоци има дълбоки дупки, в които повече от столетие е било нанасяно злато. И който намери една такава дупка, бонанса, се превръща автоматически в преуспял мъж. Златото може да се извади на бял свят, като при такива многообещаващи места течението на водата се отклони. Когато веднъж отново намерих един такъв поток и изпразних ямата, забелязах за своя радостна изненада, че в коритата се намират няколко бонанси една до друга. С един удар бих станал приказно богат. Но при завръщането си въпреки трябваше с прискърбие да узная, че междувременно татко е починал. Продадох магазина му — беше ми много добре заплатен — и реших да се върна в старата родина. Парите ще стигнат за едно дворянско имение, може би дори за три, четири или пет.

Загледа се доволно над издигащите се пред него планински хребети, сякаш виждаше вече дворянските имения, които се канеше да закупи. Поради това не забеляза, че очите на неговия събеседник алчно проблеснаха и се плъзнаха изпитателно по неговата фигура, сякаш Науман искаше да проучи дали може да подхване с този мъж борба на живот и смърт за неговото състояние.

— При това положение сигурно сте превърнал цялото си имущество в ликвиден капитал? — подпита той възможно най-равнодушно.

— Естествено! — отвърна американецът, леко учуден от въпроса.

— Но, надявам се, сте били достатъчно благоразумен да не помъкнете средствата със себе си, хер Вебер?

— Дори оня Крал на контрабандистите да се появи пред мен, мога да се отбранявам. Аз съм въоръжен!

Бръкна в джоба, извади един зареден револвер и го показа на Науман. От вътрешното вълнение, в което се намираше, на престъпника се изплъзна необмисленият въпрос:

— Ами ако аз бях, да речем, Краля на контрабандистите?

Американецът му хвърли развеселен поглед и отвърна ухилено:

— Вие? Шегобиец! Не ми се сърдете, ама никак не изглеждате на някой страховит разбойник. Според мен сте някакъв горски служител.

Науман веднага беше забелязал грешката си. За да я поправи, сега каза:

— Отгатнахте!

— Нали? Е, да, имам остър поглед! — заяви триумфално Вебер. — Значи сте служебно сега в гората?

— Да. Искаме наблизно да започнем сечище. Чакам лесничея, заедно с когото трябва да пресметна добива.

— Наздраве тогава за добива! — каза американецът, като надигна бутилката. След като бе отпил глътка, продължи в добро настроение: — Впрочем не бива да си мислите, че съм толкова непредпазлив да нося с мен цялото си състояние. В себе си имам само документите. Всичко друго — цели сандъци и каси, пълни с редкости, кожи и каквото друго там съм насъбрал, е на път за Лангенщат при моя чичо. Той знае, че идвам. Писах му от Ню Йорк преди отпътуването си. За сандъците, разбира се, не може да подозира нищо. Дълги години ние не бяхме се чували, тъй като двамата братя много не си падаха по писането. За всичките тези десетилетия татко получи четири-пет писма и съответно им отговори. Повече мастило май не е било изхабено. Скоро узнах, че мога да му бъда полезен. Той има деца... ах, наистина съм забравил колко наследници има. Трябва веднага да погледна. Иначе много ще се изложа да отида при него толкова зле осведомен.

Извади един портфейл и го отвори. Няколко преградки бяха пълни с банкноти, редом с тях се намираха писмата. Отвори едно от тях и го прегледа.

— Да — подхвана наново, — аз, естествено, го уведомих, че татко, неговият брат, е починал. После той ми писа това писмо. То е единственото, което лично съм получил от него. Ето, тук пише — има четири дъщери и живее с тях съвсем бедно, толкова мизерно, че трябвало да прати най-голямата, Магда, да слугува в столицата на чужди хора. Е, това бързо ще се промени. Моята братовчедка не бива да ходи да слугинства. А, знаете ли Впрочем, че днес е предприето едно голямо издирване на Краля на контрабандистите из цялата планина? Чух го на границата. В митницата, където трябваше да се легитимирам, седяха няколко войника, командироваани за това търсене.

Вътрешно Науман бе крайно уплашен, но външно прояви равнодушие.

— Хм-м! Значи вече съм бил тръгнал от къщи, когато е пристигнала заповедта. Е, нищо! И бездруго не съм задължен да участвам. Кога всъщност ще започне хайката?

— Не знам — отвърна Вебер. — Та нали не ми беше съобщено направо. Аз съвсем случайно чух какво си шепнеха тези хора. Били образувани две двойни редици от горски работници и войници — при източната и западната граница на планината. Двата фронта имали такава дължина, че обхващали цялата гора. В определен час щели да тръгнат един към друг, така че взаимно ще си подкарват всичко, което се намира между тях. Отделните участници стояли толкова близо един до друг, че птиче не можело да прехвъркне помежду им. За мен, разбира се, е безразлично дали ще заловят този Крал на контрабандистите, тъй като не ми е сторил нищо. А ако срещна още веднъж тези господа, няма вече от какво да се опасявам, понеже притежавам пропуск. Всеки, който бъде срещнат в гората, ще трябва да се легитимира. След като го стори, ще получи карта, на която е отбелязано, че личността му вече е удостоверена и може безпрепятствено да кръстосва гората.

Отвори портмонето си, от което проблеснаха златни монети, извади картата и я показа на Науман. Когато отново я бе прибрал, се надигна от земята и продължи:

— Стана време. В каква посока всъщност оттук се пада Лангенщат?

Този въпрос дойде много удобно на престъпника. Той пристъпи близо до ръба на скалата, посочи с ръка на запад и отговори:

— Елате по-насам! Имате ли остри очи?

— Да — отвърна американецът, без да подозира нещо лошо.

— В такъв случай ще можете да видите Лангенщат. Утринният въздух е чист и бистър, а замъкът Валдау край Лангенщат е разположен достатъчно високо. Да, аз виждам там отпред да светлеят неговите кули.

— Къде, къде?

Американецът пристъпи към него.

— Внимавайте! Виждате ли двете предпланини там съвсем наблизно, точно където сочи ръката ми? Вляво от тях нещо черно, с вид на издължена планинска стена?

Американецът даваше на всички тези въпроси утвърдителен отговор.

— По средата на тази стена може да се забележи една белееща се, макар и не много светла, точка. Това е замъкът Валдау край Лангенщат.

— А, там значи! Скоро ще бъда близо до замъка! — провикна се радостно Вебер.

— Не! — отбеляза многозначително Науман. Американецът беше приковал взор към замъка.

Без да се обръща към Науман, попита:

— Не? Така ли мислите? Смятате, че е твърде далеч?

— Не, а защото ще вземете друго направление.

Вебер се обърна бавно и го погледна въпросително.

— Това тук...!

Науман посочи с лявата ръка надолу към бездната, а с дясната така блъсна в същия миг Вебер, че той полетя през ръба на скалната площадка надолу Един силен, ужасяващ крясък... глухо тупване като от удрянето на падащо тяло върху сипей... после мъртва тишина.

Науман се послуша в продължение на минута, после си помисли:

„Готово! Ей това се казва помощ в беда! Сега съм спасен, отново имам пари, оръжие и даже легитимации. Трябва само да се спусна до оня тип. Неговият чичо ще ме приеме като племенник, защото никога не е виждал американеца. Ще изчакам при него, докато мога да си тръгна. Но сега бързо! Нямам минута за губене. Ако е бил правилно информиран, преследвачите могат скоро да пристигнат.“

Хвърли празната бутилка след нейния последен притежател, нахлупи шапката на Вебер, метна войнишката раница на гърба, взе бастуна в ръка и започна да се спуска. Това, естествено, стана по безопасната страна, от която се беше изкачил. Но когато стигна до едно място, където изглеждаше възможно да се премине към стръмната част на скалата, прехвърли слизането си оттам.

От скалните пукнатини се извисяваха високи ели, гъсталаци жълтуга вирееха по недостъпни места, а помежду отломки и камънак извличаха сокове разни видове храсти. Те даваха опора на спускащия се и ето как той стигна благополучно близо до мястото, където се беше сгромолил американецът. Поглеждайки нагоре, престъпникът видя пролуката, която падналият бе проправил през сипей и храсталак. Там, където свършваше, в храсталака се мяркаше нещо тъмно. Науман се закатери нататък и намери своята жертва. Клекна при нея и прегледа набързо още топлото, но неподвижно тяло.

— Мъртъв! Май си е строшил врата! — отбеляза триумфиращо. — А лицето е цялото насечено, невъзможно е да се разпознае! Изглежда ужасно!

Извърна се за миг, потръпвайки от ужас, ала после си помисли:

„Точно това е добре за мен! Ако сега си сменя дрехите с него и му сложа моята перука, съм спасен. Костюмът му е поизцапан, наистина, но за щастие слабо засегнат. Като намерят Вебер, ще го помислят за мен. Тогава Краля на контрабандистите ще бъде мъртъв, а аз ще се радвам на толкова по-голяма сигурност. Да, така ще направя!“

Съблече трупа, почисти грижливо дрехите една след друга с една четка, която намери в раницата, и си ги сложи. По-мъчно беше, наистина, да навлече на мъртвия своето облекло, но престъпникът се справи и с това. После заметна раницата на гръб, взе бастуна и се спусна по подножието на височината. Там намери един проходим път и го последва. Едва след дълго време се почувства сигурен.

Започна да претърсва джобовете. Намери значителна сума в книжни пари, портмонето, пълно със злато и депозити в различни банки. Държеше в ръцете си цялото състояние на американеца, естествено без предметите, които още се намираха на път. Налице беше също пропусъкът от границата, всички легитимации и... револверът. В единия от джобовете имаше малко пътническо огледало, с чиято помощ Науман внимателно се огледа. Беше сложил русата перука на мъртвеца, която много добре му прилегна, и сега следователно се виждаше естествената му коса. Тенът му беше сходен като на чужденеца. Беше си обръснал брадата, която носеше в столицата. Беше убеден, че няма да го разпознаят. Беше се преоблякъл старателно, не намери никакъв недостатък и продължи пътя си. Не беше стигнал кой знае колко далеч, когато насреща му прокътят:

— Стой! Кой е там?

Викът го намери неподготвен. Понечи да тръгне към питащия, когото в действителност още не можеше да види, но чу заповедта:

— Спри или ще стрелям!

— Добре! — отвърна той. — Но какво означава това?

Неговата жертва бе говорила немски с много добре доловим акцент. На Науман не беше трудно да го наподоби.

От едно прикритие някой попита:

— Какво правите тук?

— Пътник съм и съм тръгнал през гората за Лангенщат.

— Имате ли оръжие в себе си?

— Да. Един револвер.

За миг не се чу никакъв звук, после другият каза:

— Почакайте! Сега ще поговорят с вас.

Видя на известно разстояние цевта на една пушка да сочи към него и поради това избягваше да прави никакви движения.

Не след дълго трима мъже се запътиха към него — един офицер и двама унтерофицери. Едва му хвърлил един поглед, първият извика:

— По дяволите! Тук май направихме отличен улов.

Пристъпи към Науман и попита:

— Как се казвате?

— Вебер — отговори запитаният, придавайки на думата американски акцент.

— Аха! Чудесно, хер Вебер! Откъде идвате? — попита офицерът иронично.

— От Сейнт Луис.

— Забележително! И къде се намира това?

— В Съединените щати.

— Гледай, гледай! Вие, изглежда, сте голям майтапчия. Не сме ли се виждали вече? А? Като Вебер вероятно не, но като Волф Науман!

— Заблуждавате се, хер лейтенант — коригира Науман. — Аз идвам от другата страна на границата и искам да отида до родното си място Лангенщат.

Лейтенантът го погледна усъзнено.

— Лангенщат? А пък сте американец? Я не ме смятайте за толкова наивен!

Науман не се смути.

— Наистина съм роден в Лангенщат, но баща ми емигрира в Америка, когато бях още малък.

— И се връщате точно днес? Странно! Легитимирайте се!

Лейтенантът беше убеден, че има Краля на контрабандистите пред себе си. По негов знак двамата унтерофицери застанаха срещу Науман с готови за стрелба пушки, без да отклоняват очи от него.

— Интересна работа — учуди се мнимият американец. — Не очаквах да бъда посрещнат в родината по този начин. Днес веднъж вече бях принуден да се легитимирам — на границата. Ето пропуска ми.

Подаде го на офицера. Онзи го погледна, обърна го от двете страни, поклати глава, посегна безпомощно към мустака и попита накрая с покруса:

— Да не сте намерили някъде тая карта?

— Не. Получих я в митницата от един офицер.

— По дяволите! — изруга лейтенантът. — И все пак тая прилика. Ние търсим именно един избягал затворник...

— Чух вече.

— С когото вие имате подозрителна прилика. Ето защо ще ме извините, че при изпълнението на дълга си ще процедирам възможно най-внимателно. Трябва да ви помоля да ми покажете легитимацията, въз основа на която сте получили този пропуск.

— С удоволствие! Ето паспорта ми.

Той го извади от портфейла и го подаде на лейтенанта. Офицерът го провери най-старателно и каза после:

— Тук действително няма нищо нередно.

— Ето удостоверението ми като гражданин на Съединените щати, а тук моят патент като капитан от армията на Съединените щати!

— Гръм и мълния! Значи офицер?

— Да — ухили се Науман с превъзходство. — Ето по-нататък писмата на моя чичо, които е изпращал от Лангенщат. Ето депозитните ми книжа. Мисля, че онзи, когото търсите, не може в посочения тук ден да е внесъл такива суми в Ню Йорк.

Лицето на лейтенанта се удължаваше все повече. Той се намираше в голямо смущение. Осъзна, че е отишъл твърде далеч.

— Пардон — извини се той. — Наистина трябва да ми простите. Колосална заблуда, но и колосална прилика. Мой дълг, разбирате. Вземете си документите! Напряко през планината ли вървите?

— Да. Исках още с първите стъпки в родината да се насладя на нейните красоти. „Офицерът“, изглежда, се хареса на лейтенанта.

— Само така! — каза той. — Срегнахте ли някого?

Науман поклати глава и какъвто рафиниран мошеник беше, изнамери един американски възглас:

— Не, но... zounds!

16

Все пак срещнах един човек.

— Човек? Защо го казвате с толкова особен тон? Да не би да е имало нещо подозрително в него? — заинтересува се лейтенантът.

— Така ми се стори действително — отговори Науман. — Горската почва е мека, човек едва може да чуе стъпките. Вървах си аз бавно по пътя и тъкмо поисках да завия край един скален издатък, от срещуположната страна се зададе някакъв друг, който при появата ми пребледня като мъртвец и така се изплаши, че едва не се смъкна на земята. Поиска да се върне, но явно му дойде по-добър ум, защото поздрави вежливо и ми зададе няколко въпроса — кой съм, откъде идвам и къде отивам. Накрая поиска да знае дали съм видял войници. Понеже ми се видя съмнителен, реших да не му казвам истината. Та нали знаех, че търсят някого. Осведомих го, че няма военни, нито горски служители, за каквито той също попита.

Лейтенантът прояви незабавно усърдие.

— Можете ли да си спомните точно външността му? — попита той.

— Много точно.

— Възраст?

— Приблизително моята.

— Телосложение?

— Точно като моето.

— Облекло?

— Черен вълнен плат, старомодна кройка!

— Аха! Това е костюмът, който оня е задигнал от хер Фон Шарфенберг. Колко време мина, откак разговаряхте с него?

— Около половин час. Ако тръгнете по пътя, по който идвам, ще стигнете до една пропаст, която се разпростира надълго и нашироко вляво, а отдясно щръква почти отвесно една скала. Там беше. И тъй като човекът ми се стори странен, спрях сред дърветата, за да видя накъде ще тръгне. Той започна да се катери по онзи впечатляващо стръмен скат.

Силно зарадван, лейтенантът констатира:

— Така, сега знаем и посоката!

Вече искаше да се обърне към унтерофицерите, когато Науман каза:

— Почакайте! Сетих се за едно обстоятелство, на което не отдадох значение, докато стоеше пред мен. Шапката му се беше накривила...

— Той естествено имаше черна коса, точно като вас? — вметна бързо лейтенантът.

— Хм-м! Носеше руса коса, но под нея май имаше черна. Не вярвам да се излъжа, ако приема, че носеше перука.

— Това е той, съвсем сигурно е той! Трябва да побързам, за да не ни се изплъзне. И прощавайте за безпокойството!

Войниците бързо се оттеглиха. Науман си пое дълбоко и облекчено дъх и побърза да се махне оттук.

Офицерът принадлежеше със своя взвод към войсковата част, която трябваше да мине през гората. Хората му образуваха част от непрекъснатия фронт. Сега той ги свика и пое с тях по указания път. Беше човек на действието и сега си мислеше каква чест и слава ще пожъне с очакваното залавяне на опасния престъпник. Когато стигнаха урвата, той повика своите унтерофицери и ги осведоми:

— Оня се бил изкатерил тук надясно. Ние следователно ще заемем височината. Така ще загубим за кратко време, наистина, контакт с другите, но пък ще ни похвалят, ако заловим беглеца. И така, поотделно в редица нагоре, бавно и да се поглежда зад всеки храст!

Един корпорал остана при лейтенанта. Внезапно той улови не особено почтително началника си за ръката, дръпна го назад и му нашепна:

— Стойте! Виждам нещо.

— Къде?

— Там, там горе, до скалните отломки лежи... човек!

Офицерът проследи с очи указаната посока и различи нещо тъмно, което сякаш се спотайваше зад шубрака.

— Дали наистина е човек? — прошепна той.

— Съвсем сигурно — отвърна корпоралът. — Навярно не е могъл да избяга по-нататък. Скалата е твърде стръмна. Нашите хора се катерят от всички страни. Така няма къде да отиде. Сега опитва да се скрие.

— Значи напред към него! — извика лейтенантът.

— Той сигурно е въоръжен, хер лейтенант! — предупреди корпоралът.

— Всички дяволи! Това е вярно. Ако застреля нас двамата, ще възникне пролука, през която лесно ще може да се измъкне. Следователно на първо време ще се придвижим само толкова, че да можем да го видим по-ясно.

Продължиха да се изкачват бавно. Само след броени крачки офицерът спря и попита:

— Виждате ли краката? Сигурно не може да ги прибере достатъчно към себе си. Да повикаме нашите хора по-близо!

Една висока команда стигаше да обърне внимание на войниците към въпросното място.

— Кой е там? — попита сега корпоралът. Не последва никакъв отговор. — Отговаряй или ще стрелям!

Когато и сега не последва нищо, корпоралът даде един предупредителен изстрел.

— Все още не помръдва — отбеляза лейтенантът. — Да приближим предпазливо!

Другите също се запридвижиха към мястото. Зад храста намериха едно безжизнено тяло.

— Мъртъв! Той е мъртъв! — извика лейтенантът.

— Невъзможно! Аз ли да съм го улучил? — попита корпоралът безпомощно.

— Може би, но ми се струва, че е умрял от нещо друго. Вижте лицето му! Цялото е пресечено и изподрано. От какво може да е станало това?

— Трябва да е паднал.

— А, да, да! Погледнете там нагоре! Много добре се вижда откъде се е свлякъл. Вече е бил изкачил скалата и на последните метри е направил погрешна стъпка. Изглежда ужасно.

Корпоралът поиска да коленичи, за да претърси мъртвеца, ала лейтенантът побърза да каже:

— Стой! Не го докосвайте! Не сме на сражение. Тук се касае за избягал престъпник. Смъртният случай трябва да бъде разследван от правосъдието. Това не е наша работа. С нас има съдебен лекар, нека той го прегледа. Сега дайте сигнала, залп!

Пушките бяха изстреляни едновременно. Възникналият грохот бе многократно повторен от ехото и чут на далечно разстояние. За по-добро ориентиране на повиканите пушките бяха изстреляни още няколко пъти поотделно, докато от всички страни започнаха да се стичат насам военни, горски и полицаи. Един от първите беше хауптманът на ротата. Придружаваше го лекарят. При тях се намираха още един висш служител от лесничеството и един обержандарм.

— Вие ли дадохте сигнала, лейтенант? — извика хауптманът още отдалеч. — Някаква следа ли открихте?

— Не само следа, а самия престъпник. Ето къде лежи — отвърна лейтенантът гордо.

Господата притичаха. Като видя трупа, хауптманът възкликна:

— О! Вие сте го застреляли!

— Не. Вече си беше мъртъв. Паднал е там от горе, хер хауптман.

Всички погледнаха към скалистата височина. Обержандармът отбеляза:

— Не е чудно, че е мъртъв, при тази височина. Хер доктор, прегледайте го, моля!

— Няма ли първо да се уверим, че това действително е той? — попита заговореният.

— Разбира се, имате право. Та това е най-важното.

Полицейският служител обърна трупа, огледа го внимателно, накрая измъкна закачалката на самото изпод яката и каза:

— Той е. Търсенето следователно не е било напразно.
 — Не се ли заблуждавате?
 — Не. Закачалката е изработена от пресована кожа и носи шампованото име на шивача. Това е самото, което е било откраднато от хер Фон Шарфенберг. И вижте тук!
 Показа перуката.
 — Забелязвате ли черната коса, която има под перуката? Лицето е неразпознаваемо, но фигурата и всичко друго съответства. Моля, хер доктор, заемете се с останките!
 Лекарят започна прегледа. Той поклати изненадано глава, но бързо отстрани облеклото от гърдите на безжизнения труп и предприе с него разни припрени манипулации, от които присъстващите при друга ситуация биха прихнали в смях. Това продължи няколко минути, след което той се изправи и си пое дълбоко дъх.
 — Е, докторе, каква е работата? — попита хауптманът. — Жив ли е още?
 — Да. Да се сгромоли там от горе, без да си счупи крайник, това човек наистина би счел за невъзможно. Дали има вътрешни увреждания, къде и какви, това естествено сега не мога да кажа. Диша слабо, а пулсът е едва доловим. Как стоят нещата с мозъка, не знам.
 Хауптманът поклати глава.
 — Има кървава пяна на устата. Не е ли това признак на смъртта?
 — Не, при падането си е прехапал върха на езика, оттам е кръвта.
 — Трябва да направим всичко възможно да му запазим живота — отсъди хауптманът. — Има ли още надежда?
 Лекарят сви рамене.
 — Не мога да погледна във вътрешността на човека. Във всеки случай не можем да го оставим да лежи тук. Но къде да го отнесем в тая горска пустош?
 — О, хер доктор, ние имаме недалеч оттук една постройка — обади се главният лесничей. — На няма и десет минути път живее един въглищар, Хендшел се казва. Заклет сиромас, но благонадежден!
 — Добре, да опитаме да пренесем ранения там — реши хауптманът. — Нека хората направят една носилка! Да вземат за целта пушки и няколко шинела! Ако действаме много внимателно, няма да умре по път.
 * * *

Въглищарят беше отишъл сутринта в гората, за да изгради нова въглищарска клада.

17

Жена му го очакваше да се върне едва в предобедна на другия ден. Тя седеше, плетейки, до масата и говореше с братовчедя, който се бе оклюмал унило до нея.
 — Мъжът ми е прав — каза тя. — Трябва да се прибереш вкъщи при близките си.
 — А ако отида и ме арестуват? — подметна той.
 — Не вярвам. Преследват ли те с публична обява за издирване? Полицията търси ли те?
 Той поклати глава.
 — Не, не! Но си мисля, че полицията е много хитра. Прави се, че историята е забравена, а когато се върна, ще ме пипне за яката.
 Добрата старица го погледна със съмнение, после каза:
 — Я бъди честен! Тоя Хирш не беше никой друг, а Краля на контрабандистите, нали?
 Коларят поддаде.
 — Е, него вече го няма, така че спокойно мога да призная. Да, това беше той!
 Жената плесна ръце и извика:
 — Сега само си помисли на каква опасност си ни подхвърлил! Ами ако го бяха намерили у нас?
 — Нямахме как. Ситуацията беше... а, ама какво става там?
 Пристъпи бързо до малкия прозорец.
 — Какво има? — попита тя угрижено.
 — Братовчедът вече си идва.
 Въглищарската жена също побърза към прозореца, за да погледне навън.
 — Да, нещо е станало — каза уплашено, — и то не нещо добро. Познавам физиономията му.
 Отвори външната врата и викна насреща му:
 — За Бога, старо, какво се е случило? Изглеждаш като самото нещастие!

— Вътре, вътре! — заповяда ѝ той. После, когато беше затворила вратата след себе си, заговори, тежко запъхтян от бързото ходене:

— Да, то си е нещастие! Пипнаха Краля на контрабандистите. В гората имаше полиция и войска, но не мислех, наистина, че ще стане толкова бързо.

— Откъде го знаеш? — попита жената тревожно.

— Сам го видях, със собствените си очи. Тъкмо прекопах пръстта за кладата, от другата страна на широката клисура, и ето че чух от далечината грозен, ужасяващ крясък, какъвто може да издаде само човек в смъртна опасност. Стори ми се, че дойде от скалната площадка. Хукнах към поляната, дето я бяхме просекли преди две години, и правилно, видях нещо под скалата да се движи. Някой беше претърпял нещастие, паднал от площадката. Трябваше да отида. Знаеш пътя, по него се върви бавно. Най-сетне се добрах до последния баир и запълзах под смърчовите към скалистата стръмнина. Тъкмо да се измъкна от дърветата на голата каменна повърхност и се разнесе трясък като топовен изстрел. Спрях, погледнах надолу и видях множество войници и други хора да стоят в кръг около тялото, което бях забелязал отсреща. При това положение моята помощ вече не беше необходима, но аз изчаках. След има-няма десет минути надойдоха още много войници, офицери и жандарми. Всички бързаха към това място. Накрая видях, че бяха стъкмили носилка и на нея сложиха един човек. Тоя човек беше... Краля на контрабандистите. Видях го съвсем ясно по облеклото.

— Ех! Де да е мъртъв! — въздъхна братовчедът.

— Би било добре и за теб, и за нас! — съгласи се Хендшел. — Ако е мъртъв, ще го заровят нейде из околността, или ще отнесат трупа му. Ама ако е жив, със сигурност ще го докарат при нас.

— Мили Боже! — възкликна жената.

— Да, съвсем сигурно, защото навред наоколо няма други освен нас. Но да запазим самообладание, мисля, че... я погледнете, кой идва там?

— Небеса! Лесничет и един жандарм! — извика жената. Братовчедът се изплаши.

— По дяволите, трябва да се скрия!

Понечи да се втурне към вратата, ала старият въглищар го хвана за ръката, задържа го и каза:

— Стой, братовчеде! Или се знае, че той е живял при нас, и тогава ще трябва и ти да понесеш последиците заедно с нас, защото в крайна сметка ти ни го доведе, или нищо не се знае и тогава можеш спокойно да останеш. В този случай тъкмо веднага ще разбереш дали полицията те търси, или не.

— Трябва да се махам! Пусни ме, братовчеде, пусни ме!

По време на тези думи опита да се изтръгне, но старият го държеше с желязна хватка и сега заповяда:

— Ще останеш! А и бездруго вече е твърде късно. Погледни, те са вече при външната врата! Коларят се отдръпна в най-отдалечения ъгъл. От страх беше станал бял като сняг. Сега вратата се отвори и двамата мъже влязоха.

— Добро утро! — поздрави обержандармът. — Вие ли сте въглищарят Хендшел?

— Да, хер.

Онзи се огледа, забеляза царящата сиромашия и се осведоми:

— Заловихме един престъпник, който е толкова тежко ранен, че е невъзможно да бъде пренесен по-далеч. Имате ли възможност и желание да го приемете?

— Да — каза въглищарят твърдо.

— Ще ви се плати — обеща тържествено полицаят.

— Ще го направя от човешки дълг — отклони Хендшел.

— В такъв случай е най-добре незабавно да пригответе една постеля! — рече обержандармът. Двамата старци побързаха да изпълнят заповедта. Служителите седнаха. Бяха вървели бързо, за да спечелят време до пристигането на транспорта с ранения. Обержандармът се обърна към уплашено стоящия в ъгъла братовчед:

— И вие ли сте от тази къща?

— Всъщност не — измънка смутено коларят. — Само съм на гости тук. В действителност идвам от Оберсберг.

— А, Оберсберг! — ухили се обержандармът. — Познавам го добре! Какъв сте? Разбира се, не въглищар, защото там кюмюрджии няма.

— Не, колар съм — отвърна мъжът все още уплашено. — Аз също се казвам Хендшел и съм братовчед на въглищаря.

— Тъй, тъй!

След тези две добродушно изречени срички жандармът се обърна към стария Хендшел, който внесе сега с жена си кревата. Коларят имаше усещането, сякаш воденичен камък му падна от шията. Обержандармът беше радушен, не направи никаква забележка, когато чу името му, дори физиономия не промени. Това беше сигурен белег, че няма от какво да се опасява. Той излезе от ъгъла си и помогна при наместването на леглото. Всичко стана бързо и тримата бяха готови, когато бе докаран раненият. Шествието можеше да се види още отдалеч. Тогава лесничейт попита въглищаря:

— Имате ли представа кого носим?

— Не.

— Но знаете кого търсим?

— Също не.

Жандармът направи усъмнена физиономия, но лесничейт кимна и каза:

— Да, такъв си е старият Хендшел! Работи трудолюбиво и мълчаливо, изпълнява си дълга и не се интересува повече от нищо по света. Чуйте, човече, нима никога не сте слушали за Краля на контрабандистите?

Въглищарят кимна невъзмутимо.

— За онзи ли? О, да, на няколко пъти!

— Него носим. Преди малко го заловихме. Сгромолясал се е от скалната площадка и навярно няма да го преживее. Не може да говори, а лицето му изглежда направо ужасно. Ето, вижте! Вратата тъкмо се затвори и нещастникът беше внесен, разсъблечен под напътствията на лекаря и сложен на кревата. Обитателите на колибата се бяха оттеглили в най-отдалечения ъгъл. Лесничейт се сбогува, войниците се установиха пред колибата „на квартира“, а край болничното легло заеха място само лекарят и обержандармът, за да не изпускат пациента от очи.

— Ужасно, ужасно! — прошепна въглищарят на жена си.

— Видя ли лицето му?

— Да, татко — отговори тя тихо. — Не вярвам да оживее. Слушай!

Лекарят и полицаят разговаряха полугласно. Обержандармът попита:

— Е, сега можете ли да кажете нещо определено?

Лекарят кимна.

— Може би, но не твърдя, че нещата със сигурност стоят така. В такива случаи не може да се даде категорично мнение. Сърцето му функционира, дробовете също. Ако имаше някакви увреждания, отдавна щеше да се появи вътрешен кръвоизлив. Счупване на крайник за своя изненада не можах да установя... макар да има тежки натъртвания и ожулвания. Само мозъкът, изглежда, е опасно разтърсен, иначе по време на транспортирането щеше да дойде на небе си. Беше изкачен по скалите и после спуснат, а това би причинило на човек, който не е в такава кома, страшни болки. С лечението на езика ще се заема веднага. Той ще оздравее толкова по-бързо, колкото по-дълго се намира в безсъзнание.

— Кога би могъл да се свести?

— Днес... или чак след седмици — каза лекарят след кратък размисъл. — За нас е важно да му запазим живота. За жалост животът на един престъпник, може да се каже, е по-ценен от този на честния човек. Поне така мисли криминалистът. Но всяка допълнителна промяна на мястото може да се окаже фатална. Следователно той трябва да остане тук. Във всеки случай няма да може да избяга, можете да се закълнете в това с хиляди свети клетви. Сега най-необходимото е лекарски надзор. Моите задължения по други места не ми позволяват да остана тук, но аз съм на мнение, че специално за него трябва да бъде доведен някой кадърен лекар. Той трябва да остане тук, докато животът му бъде извън опасност. За мен обаче е наложително да си тръгна още днес.

Обержандармът направи сериозна физиономия.

— В такъв случай е желателно да се телеграфира — предложи той.

— Да. Телеграфирайте до столицата, според мен директно до министъра на правосъдието.

Помолете да изпратят лекар оттам. Но той трябва да пристигне още днес.

— Незабавно ще се отправя към най-близката телеграфна станция. Но преди това нека направим нещо, което досега така и още не сме направили, а именно да му претърсим джобовете.

Взе дрехите и се зае с претърсването. Не намери нищо, освен парчето хляб, което Науман си беше отрязал сутринта при Хендшел.

— Хм-м! — изръмжа обержандармът. — Не е апетитна хапка! Откъде ли го е взел?

Лекарят го взе от ръката му и го огледа.

— Едва днес е отрязан от някой самун!

Въглищарската жена сбута мъжа си и прошепна:

— За Бога! Дано не се усетят!

— Почакай! — отговори Хендшел. Погледът на жандарма неволно падна на масата, на която все още лежеше хлябът, но от него беше вече рязано.

— И онова там е такъв овесен хляб — констатира той. — Я го покажете!

Приблужи крайщника към самуна и отсъди:

— Да, съвсем същият. Днес да сте продали хляб или подарили някой комат, хер Хендшел?

— Не. И нито пък някакъв непознат се е мяркал насам — отвърна старият спокойно.

— Така си и помислих, но човек трябва да всичко да пита. А и престъпникът не може да е дошъл от тази посока. Лейтенант Фон Вилмерс е срещнал в гората някакъв пътник, американец. На него всъщност дължим този улов. Науман случайно му наскочил в гората. И този чужденец насочил лейтенанта на следата. Краля на контрабандистите се изкачвал по скалата, значи е дошъл от срещуположната посока.

— Слава Богу! — отдъхна въглищарката.

— Надявам се всичко да мине добре! — отговори също така тихо мъжът ѝ. После попита бързо коларя: — При теб как стоят нещата, братовчеде?

— Ох, голям страх беше! — прошепна другият. — Обержандармът попита кой съм и откъде идвам. За щастие, всичко протече гладко! Никой нищо не е казал!

— Ето на, виждаш, че имах право! — прояви доволство братовчед му. — За теб не съществува никаква опасност. Можеш преспокойно да се върнеш при домашните си. Най-добре ще бъде да го сториш още днес.

Коларят го погледна усъмнено.

— И да ви зарежа сега сами с това бреме?

— Ти и бездруго не можеш да ни помогнеш, а вкъщи ще бъдеш много по-полезен, отколкото тук при нас.

Сега обержандармът се надигна от стола, приближи и каза общително:

— Съжалявам, дето се наложи да ви обезпокоим, но сигурно съзнавате, че не можем да пренесем по-далеч пострадалия.

Старият въглищар побърза да увери:

— Той може да остане тук, докогато сметнете за добре.

— Добре! — отбеляза полицаят. — Още днес тук ще дойде криминален служител, който ще ви инструктира как точно да се държите. От предпазливост ще оставя пред къщата военен пост. Адио!

Той се сбогува и си тръгна.

19. Глава В Лангенщат

Волф Науман не измина изцяло пеша дългия път до Лангенщат, а бе взет на известно разстояние от една кола. Беше станало вечер, когато достигна селището. Пита за жилището на дърворезбаря Вебер и пътят му бе описан. Лесно се оправи и тъкмо възнамеряваше да отвори пътната врата, когато от нея излезе едно младо момиче.

Той поздрави и попита:

— Тук ли живее семейство Вебер?

— Да — засмя се момичето. — При нас ли идвате?

— Естествено — отговори „американецът“ — Ти сигурно си някоя от братовчедките?

Момичето плесна ръце от радост и извика:

— Господи Исусе! Тогава ти си братовчедът от Америка! Писмото ти го получихме едва вчера. Ама влез, де! Пристигаш в много подходящ момент, защото тъкмо празнуваме годиша на сестра ми Магда.

В последните седмици нещата много се бяха променили. Вилхелм Хайлман отпътуваше възможно по-често от Роленбург за родното място, за да се среща с Магда. Влечението, което двамата бяха изпитали един към друг в първия миг на своята среща, се бе превърнало в чувство на истинска любов.

Много скоро, при една разходка, Вилхелм доби кураж да заговори:

— Магда, спомняш ли си как ти дадох в купето пардесюто си? Така бих желал да те закрилям и обгръщам през целия живот. Кажй, Магда, искаш ли да останем завинаги заедно? Искаш ли да станеш моя жена?

Вилхелм беше сложил ръка около талията ѝ и тя се притисна към него. Така се разбраха, а когато татко Вебер научи вечерта, възкликна:

— Исусе Христе! Моята Магда иска да се омъжи! Елате, децата ми! Тъкмо се канех да приготвя картофено пюре с говежда лой, ама щом работите се нареждат така бляскаво, идват на ред пръжките. И аз мога да бъда разточителен, когато се наложи!

Майсторът на Хайлман също се зарадва на щастието на своя способен калфа и му даде няколко дни отпускат, за да може да отпразнува годиша в кръга на семейство Вебер. Ето защо и той беше тук, когато „американският братовчед“ пристигна.

След като бе поздравила във така сърдечно госта, сестрата на Магда отвори вратата към стаята и го бутна вътре. Татко Вебер седеше на масата с цялото семейство на вечеря.

— Ето, че пристига още един гост! — възкликна Магда Вебер изненадано.

— Добър вечер! — поздрави Науман.

— Добър вечер! — поздрави Вебер и стана.

— И кого ни водиш, Катрин?

— Един странстващ човек — засмя се дъщерята. — Познай само откъде идва, татко!

— Е, е, не съм всезнаещ! — поклати Вебер глава.

— Отдалеч, далеч оттук, от другата страна на „Голямата вода“!

— Да не би да си племенникът? — разреши гатанката Вебер — Това се казва радост! Добре дошъл, добре дошъл!

Той прегърна мнимия племенник, който не се изложи и сърдечно отвърна на приветствието. „Американецът“ разтърси ръцете и на другите присъстващи. Малко съдържано измери младия, високо израсъл мъж, когото Вебер му представи като годеник на Магда. Хайлман имаше приятен, открит характер. С малките си мустачки и благозвучния баритонов глас печелеше симпатии. Сините му очи блестяха енергично и решително. Създаваше впечатление за много интелигентен човек. Науман подуши опасност.

При вида на „племенника“ Хайлман се стъписа, но не каза нищо. Онзи се съблече и веднага бе поканен на масата. По време на храненето бърбреха много оживено. Науман се правеше на жизнерадостен и добродушен, но скришом наблюдаваше младия книговец, който оставаше доста мълчалив. Само от време на време подхвърляше някоя забележка, особено когато нещата се завъртаха около Америка, и тогава поставяше мнимия американец в голямо затруднение. Вилхелм Хайлман беше чел много. Още в своето юношество се беше научил да гледа на книгите като на най-добри приятели. Пламенно се интересуваше от пътеписи за далечни страни и преди арестуването си се числеше към най-запалините читатели на обществената библиотека в столицата. Същевременно притежаваше и отлична памет. А от обстоятелството описание на своя приятел и благодетел детектив Арнд беше получил една много точна картина за външността на престъпника Науман. Сега установи фрапираща прилика на госта с тези данни. В разговора веднъж спомена съвсем между другото своето познанство с прочутия Арнд и забеляза едно кратко, раздразнено припламване в очите на госта. Това подсили неговото подозрение. Започна да го подпитва и скоро установи, че сведенията му за американските порядки най-често не са достоверни. Когато насочи разговора към Тексас, „американецът“ толкова очебийно отклони темата, че Хайлман сега беше почти сигурен, че си има работа с Краля на контрабандистите. Разбира се, той се пазеше да прояви ясно своето подозрение.

След храна се отдалечи за кратко под някакъв претекст и потърси най-близкия полицейски участък. Там узна, че Науман бил вече заловен и лежал тежко ранен под охрана в една

въглищарска колиба горе в планината. Детектив Арнд бил осведомен и на другия ден щял да тръгне от столицата с влака и после да продължи на кон в планините. Заблудил ли се беше Хайлман? Но той не можеше да се освободи от чувството, че нещо в тая работа не е наред. При връщането си тайно се довери на Магда. Отначало тя се вторачи невярващо в него, но после каза:

— В някаква въглищарска колиба в планината, казваш? Това може да е само при нашия кръстник Хендел. Вилхелм, иди там! Пътят е дълъг, но аз ще ти го опиша така, че да не го сбъркаш. Тръгни още рано сутринта и обсъди с хер Арнд какво мислиш за тая работа! Ако татко или този съмнителен роднина попитат за теб, все ще ми хрумне някакво обяснение. Хайлман й даде право и настойчиво й внуши да не се издаде с нещо пред „братовчедата“.

— Ако това наистина е търсеният престъпник, притиснат в ъгъла той е способен на всичко! После се върна в стаята, където мъжете водеха неуморен разговор. „Американецът“ тъкмо попита:

— Що за тип е всъщност тоя Крал на контрабандистите Науман? Днес вече ми причини сума неприятности.

— На теб? — запита Вебер учудено. — Че как така?

— Ех, явно приличам на него — осведоми „племенникът“ ухилено. — Още на границата бях подканен да се легитимирам и тогава получих този пропуск.

Той го извади от джоба и го сложи на масата. Със задоволство видя как Хайлман чевръсто посегна и внимателно го проучи. После продължи:

— Безчет военни сновяха из гората с амбиция да заловят Краля на контрабандистите. Един лейтенант ме спря. Аз му представих картата, но той ме пусна едва след като му показах и другите документи.

Същевременно извади легитимациите и ги показа на Вебер. След това изръмжа раздражено:

— Ако знаех, че ще се сблъскам с такива затруднения, сигурно щях да предпочета да остана отвъд океана.

— Глупости! — отговори бившият дърворезбар. — Не е нужно да се косиш за такива работа. Да се надяваме, че ще се заселиш в Лангенщат?

— Възможно — рече „племенникът“. — Или ще остана тук, или ще си купя в столицата някоя къщичка. Тогава ще дойдете при мен.

Но тайно в себе си планираше само да дочака пристигането на сандъците, да присвои съдържанието им и после завинаги да изчезне. За да залъже „чичото“, строеше разни въздушни замъци. Бърбореше и с Хайлман, който вече не задаваше щекотливи въпроси и много скоро напусна стаята, за да си легне да спи. Искаше да потегли още преди изгрев слънце, та да може в планините да стигне до дъното на нещата. Защото и легитимациите на „американеца“ не бяха съумели да разсеят неговите подозрения.

Но Вебер остана още дълго на разговор със своя мним племенник.

Беше същата нощ. В стаята на въглищаря Хендшел още гореше едно газениче, което разпространяваше много мъждива светлина. Пострадалият лежеше неподвижно на постелята, край която седеше един лекар от столицата. Междувременно бе пристигнал и прокурор Унтерберг. Той се беше убедил, че раненият не може да избяга, и бе отишъл в другата стаичка, за да прекара там нощта.

На масата, където светлината на газеничето не достигаше, седеше въглищарят със своята жена. Имаха да си разменят някои мисли и тихичко си шушукаха.

— А аз твърдя, че това не е той — нашепна жената на въглищаря.

— Откъде претендираш да си така добре осведомена?

— Чувствам го. Знаеш, че ние жените имаме фин усет. Само да не беше лицето така изподрано, та да можеше човек да различи чертите!

— Ама пък това си бяха неговите дрехи. И нашия хляб имаше в джоба си!

— За тези неща помислих и аз. Блъскам си главата, но не намирам обяснение. Ей, татко, сещам се нещо, нещо важно! Нямах ли „Хирш“ една прясна рана по опакото на ръката, която уж си бил причинил на идване към нашата колиба на някакъв трън?

— Хм-м! Имаш право — изръмжа старият. — На дясната ръка!

Жена му кимна.

— Правилно! Спомням си го съвсем точно. Нека погледнем!

След известно време въглищарката се надигна, завъртя се небиещо на очи близо до леглото и се върна.

— Ръцете са ожулени, наистина, от падането, но тази рана липсва.

Мъжът поклати невярващо глава.

— И на лявата? Може би се заблуждаваме относно ръката.

— Не, не. Освен това неговите ръце са мазолести, докато на Хирш бяха гладки — заяви жена му умерено.

— Ей, това и на мен действително ми се струва подозрително — рече старият Хендшел. — Той трябва след падането незабавно да е изгубил съзнание. И все пак аз съвсем ясно видях, след като бях чул ужасяващия крясък, че на онова място нещо се движеше.

Жената беше безпомощна.

— Кой може да е бил? — попита тя. — Да не би онзи, когото лейтенантът бил срещнал наблизко? Нали знаеш какво е казал. Бил някакъв американец, когото изпървом сметнал за Науман.

Възникна дълга пауза. Въглищарят промърмори няколко пъти нещо на себе си, почеса се зад ухото, засумтя пак, докато жена му накрая изпита досада. Тя прошепна:

— Какво има?

— Една мисъл ми се върти.

— Е, това не е повод за ръмжене!

— Охо! Това е една отчайващо дръзка мисъл. Какво сега, ако оня така наречен американец е бил престъпникът, а пострадалият е някой невинен? Науман може да го е бутнал и след това да си е разменил с него костюма.

Но това се стори твърде невероятно за старата. Тя промърмори:

— Мъжо! Страхувам се за теб!

— Е, не съм го съборил аз — успокои я той добродушно.

— Боже Господи! — извика жена му внезапно и подскочи ужасено от стола.

Раненият в този миг, без ни най-малко да се помръдва, бе надал един страховит крясък, толкова ужасяващ, че лекарят също подскочи стреснато.

— Спасителю! — възкликна въглищарят. — Това беше същият крясък, който чух в гората.

Заслушаха се. Мнимият Науман отново беше спокоен. От другата страна стълбите изскърцаха и прокурорът, който още не беше си легнал, влезе.

— Кой изкрещя така? — попита той.

— Този — отговори лекарят, посочвайки лежащия в безсъзнание мъж. — Нашият пациент.

— Хм, хм! Помислих, че нещо се е случило.

След това напусна отново стаята, в която сега настъпи пълна тишина. Само старият стenen часовник продължаваше своето ритмично, монотонно тиктакане. По едно време раненият започна тихо, съвсем тихо да мърка. Звучеше, сякаш си тананикаше. После каза внезапно гласно, макар и слабо доловимо:

— Вебер се казвам.

След това отново стана тихо. Двамата старци проточиха вратове. Понечиха нещо да си прошепнат, но ето че прозвуча късо и гневно:

— От Америка... към Лангенщат!

Лекарят поклати удивено глава. А въглищарят прошушна на жена си:

— Чу ли? Вебер се казва и иска да отиде в Лангенщат!

— И идва от Америка!

С някакви проблясъци на съзнание мъжът продължи тихо да си мърнка. После си промърмори няколко кратки, неразбираеми думи, докато накрая се чу по-ясно:

— Моята раница... много пари... дърворезбар... а-ах, сега той ме бута долу...

Мъркането после отслабна и той отново изпадна в дълбоко безсъзнание. Вече не се чуваше нищо. Въглищарят почака известно време. Когато това мълчание се проточи, каза на жена си:

— Сега е почти сигурно, че имаше предвид кумеца Вебер! Вебер... дърворезбар... Лангенщат.

Изобщо не може да бъде друг.

— Какво искаше да каже с раницата? — попита жена му.

— Сигурно е имал много пари в нея. Говореше за бутане долу. Моето подозрение се потвърди. Науман е срещнал този чужденец и го е бутнал от скалата. След това си е сменил облеклото с неговото и се е представил за този Вебер.

— Това би било чудовищно!

— Но пък възможно — каза Хендшел. — Нали?

Умълчаха се замислено. Едва след продължителна пауза въглищарят побутна жена си и прошепна:

— Не мога да го задържа на съвестта си, ще го кажа на прокурора. Хм-м! Но ако му разкажа, че сме подслонявали „Хирш“, ще ни сполети нещастие и братовчеда също. Мътните го взели!

Отново настъпи дълга пауза. Накрая Хендшел се наклони към жена си.

— Сега знам как ще постъпя! Ще отида в Лангенщат, при Вебер, за да си изясня нещата.

— Още сега? — попита жена му. — През гората?

— Какво има толкоз! — отвърна той. — Знаеш, че не се страхувам. Пътищата са ми изцяло познати. Колкото по-късно тръгна, толкова по-късно ще стигна. Вярно, отвън има постови, но това няма значение, тъй като аз не съм техен пленник. Те трябва да внимават само пострадалият да не им се изплъзне. Ще представя нещата така, сякаш искам да отида до въглищната клада. Не могат да ме задържат.

Те обсъждаха още известно време работата, след което старият бе твърдо решен да отиде до Лангенщат. Трябва да бе малко след полунощ, когато излезе от външната врата.

— Стой! Кой е там? — отекна насреща му глас.

— Въглищарят.

— Останете на място!

Постът приближи и се увери, че действително това е въглищарят. Предпазливо пристъпи до прозореца и погледна в стаята, където лежеше мнимият Крал на контрабандистите.

— Трябва да спите! — отбеляза.

— Днес ще се размина с тая работа — осведоми го въглищарят. — Трябва да запала кладата. Или нямам право?

Военият пост сви рамене.

— Защо не? Ние имаме задължение да задържим само пострадалия, а той едва ли може да ни избяга. Лека нощ!

Постът се послуша, докато стъпките на въглищаря престанаха да се чуват, и продължи после обиколката си.

При въглищарската къща бяха останали десет войници под командването на един унтерофицер. Бяха установили своята квартира в една стара барака. Съдебният лекар, който бе пристигнал по свечеряване, беше обявил тази предпазна мярка за повече от излишна, тъй като тежко раненият не беше в състояние да напуска своята постеля.

Нощта мина и денят настъпи. Прокурорът се появи в стаята и се осведоми от лекаря за състоянието на Науман. То не беше се променило.

Малко след обяд пристигна един конник. Като го съгледа, Унтерберг пристъпи радостно насреща му и го поздрави. Беше Франц Арнд.

— Къде е Науман? — извика той на прокурора още отдалеч.

— Все още лежи в дълбоко безсъзнание — отговори Унтерберг.

— Да не е симулация? — усъмни се Арнд. — Я да влезем! Двата отидоха в колибата.

Влязъл в бедната стаичка, Арнд пристъпи към леглото и огледа ранения.

— Лицето е ужасно изподрано — отбеляза прокурорът тихо.

— Да, едва ли може да се разпознае някоя черта. Но по какво всъщност са го идентифицирали като Науман?

— По облеклото, което е откънал от стария хер Фон Шарфенберг — каза Унтерберг.

Арнд взе ръката на припадналия и я разгледа. После раздалечи внимателно устните, огледа зъбите и заяви:

— Вие не сте заловили Краля на контрабандистите!

— Не? Какво? — извика прокурорът.

— Мога да се закълна в това. Виждате, Науман има, както може да се прочете в обявата за издирване и залавяне, фини, жълтеникави ръце и една празнина между зъбите в горната челюст. Този мъж тук има големи, мазолести ръце и здрави зъби без никакъв процеп. Не, това не е Науман!... Той говори ли нещо? — обърна се той към лекаря.

— През нощта чух няколко думи. Всички те бяха без значение.

Арнд тръсна енергично глава.

— Аз не мисля, че в случай като този дори и една дума би могла да бъде без значение. Не ги ли запомнихте?

Лекарят се попипа по челото.

— Пациентът нададе висок крясък на ужас. После заговори за хвърляне долу, за някаква раница, за пари в нея и спомена имена. Говори, мисля, също за Америка и за някакъв си... е-е, как ли пък беше?... някакъв си дърворезбар.

Арнд вдигна бързо поглед.

— Америка? Дърворезбар? — попита той. — Спомена ли името му?

Лекарят запъна.

— Мда, а, да. Вебер... в...

— Да не би в Лангенщат? — извика Арнд.

— Да, така беше, в Лангенщат.

Арнд пребледня.

— Хер прокурор, хората са оставили Науман да се измъкне, в замяна на което са задържали един невинен, спрямо когото убиецът е извършил ужасно престъпление. Нали по пътя за насам патрулът е срещнал някакъв американец, който притежавал поразителна прилика с Науман? Прокурорът беше удивен, но потвърди. Детективът изпадна в една напълно необичайна за него възбуда.

— Хер прокурор, вие държите тук погрешен човек. Този клет дявол не е необходимо да бъде така грижливо пазен. Ние трябва да се опитаме да спасим неговия живот. Той е роднина на едно почтено семейство и важен свидетел срещу Науман. А сега трябва незабавно да се отправя по следите на престъпника.

Излезе бързо и възседна коня си. Прокурорът излезе след него от къщата и попита:

— Не мога ли да науча нещо по-подробно, хер Арнд?

— Времето е кратко — отговори детективът лаконично. — Аз подозирам къде се намира и искам да изпратя една телеграфическа заповед за задържането му. Ето защо трябва незабавно да се отправя към най-близкото селище, където има поща.

И препусна. При първата удача му се възможност подаде следната депеша:

„До кмета на Лангенщат:

Веднага арестувайте американеца при дърворезбаря Вебер!

Незабавен отговор до Франц Арнд.“

Отби се в съседната гостилница да изчака отговора. Той дойде само след четвърт час и за негово най-голямо изумление гласеше:

„Вече сме го задържали! Препращаме със следващия влак за столицата. По поръчение на Вилхелм Хайлман.“

Арнд стоеше като поразен от гръм. За първи път в своя дълъг и изпълнен със събития житейски път наистина не знаеше какво да каже.

20. Глава

Вилхелм Хайлман на лов за престъпници

Какво се беше случило? Старият въглищар Хендшел беше оставил зад себе си планинската гора, без да обърка пътя. Денят беше настъпил, когато видя отпред най-близкото селище, и още рано сутринта на хоризонта изплува Лангенщат. Ето, че насреща му се зададе един напет млад мъж, който го огледа внимателно и после вежливо попита:

— Прощавайте, познавате ли планинската гора там горе?

— Да — отвърна старият малко учудено. — Дори живея там, защото съм въглищар.

— По дяволите! — възкликна младият мъж. — Значи съм попаднал точно на подходящия човек! Чуйте, при вас лежи един пленник, нали?

Старият колебливо потвърди.

— Това се нарича Провидение на небето! В такъв случай вие със сигурност сте кръстникът Хендшел, за когото ми разказа Магда! Аз се казвам Вилхелм Хайлман, годеник съм на Магда Вебер.

— Нашата Магда се е сгодила? Каква изненада! Тъкмо съм на път за кумеца Вебер, за да го предупредя...

— Да не би за „племенника“ от Америка? — попита Хайлман бързо.

— Как, вие знаете... ти знаеш вече? Към годеника на Магда естествено мога да се обръщам на „ти“!

Хайлман кимна.

— Никой нищо не подозира. Само аз не успях да се отърва от подозрението, че с „американеца“ нещо не е наред. Той отговаря до косъм на описанието на Краля на контрабандистите, което ми дадох в столицата. Освен това сведенията му за Тексас бяха толкова мъгляви, че още повече подсилиха моето подозрение. И тъй, отидох до близкия полицейски участък, но там чух, че раненият Науман бил пренесен в някаква въглищарска колиба в планините. Детектив Арнд също възнамерявал да отиде дотам и потеглил да си изясни нещата.

— Сега можеш да си спестиш пътя — извика въглищарят. — Вашият гост действително е търсеният контрабандист и убиец Науман. Аз го познавам много добре, защото изкара седмици наред на подслон при мене под фалшивото име Хирш. По това време си причини рана на опакото на дясната ръка, която и досега не му е съвсем заздравяла. Нещастникът в моята колиба обаче няма на десницата си такава рана! Аз щях да си замълча за работата, за да не бъда подведен под отговорност от полицията като недоносител. Ама сега Науман прибави към своите злодеяния и опит за убийство, а над моя кумец Вебер витае голяма опасност. При това положение просто бях длъжен да дойда. Какво ще правим сега?

— Най-напред ще отидем в кметството, за да си подсигурим „официална“ помощ.

Двамата различни по възраст мъже забързаха към Лангенщат. В кметството Хайлман попита за кмета. Той реагира недоволен за причиненото му безпокойство. Но физиономията му се разведри, когато Вилхелм се представи като бъдещ зет на резбаря Вебер.

— Нашето кметство притежава няколко красиви дърворезби на Вебер и е много тъжно, че с осакатяването си той вече не може да упражнява тази професия. С какво мога да ви помогна?

Хайлман описа с кратки думи положението на нещата и изложи своето подозрение, което се бе потвърдило с пристигането на въглищаря Хендшел. Кметът го изслуша с нарастващо напрежение. Събитие от такова естество беше прецедент в неговото малко, мирно градче.

Посъветваха се по кой начин най-добре да изобличат Краля на контрабандистите. Хайлман щеше да се върне неспринудено в къщата на Вебер. По време на обедата един полицай щеше да се появи в дрехите на някакъв калфа, за да сложи окончателно край на машинациите на Науман. Същевременно няколко жандарми щяха да обкръжат къщата на Вебер.

Хайлман се върна за радост и немалка изненада на Магда, която смяташе, че се намира на път за кръстника. Вилхелм я информира скришом за развитието на нещата и взетите мерки.

Стана време за обяд и „племенникът“ бе повикан да слезе от своята мансарда. Той дойде във всекидневната и зае място край масата. Разговорът бе все така оживен. Естествено, се очакваше, че пътувалият надалеч племенник има още много какво да каже и също така много неща ще иска самият да узнае. В един момент на вратата се почука.

— Влез! — каза татко Вебер.

Един калфа влезе в стаята, бедно, но чисто облечен, и попита учтиво дали случайно не им е останало малко ядене.

Домакинът промърмори нещо, но Магда го прекъсна на думата:

— Татко, ние не сме изяли всичко. Щом този човек е гладен, нека седне при нас. Ще стигне за всички.

Баща ѝ се съгласи и направи място на непознатия, който седна на стола с маниера на благовъзпитан човек. Беше му сервирано. „Американецът“ се ядоса, че му бе наложен някакъв си скитник за сътрапезник. Ето защо даде воля на недоволството си:

— Нима просията в тази страна не е забранена?

— Разбира се, уважаеми хер! — отговори „калфата“ скромно. — Но когато човек не го превръща в професия, това не е позор. Виждате ли, когато някой не съумее да си намери работа и не иска да гладува, просто е принуден да се обърне към добрината на ближния. Дали един богат ще отиде при познат като знатен гост, или някой беден дявол — със смирение и скромност при някой непознат, е все едно. Двамата са гости. Кой заслужава по-голямо презрение: калфата, който моли за скромно ядене, или... престъпникът, който се е промъкнал в семейството като мним родственик?

— Как да се разбира това?

— Търсеният навсякъде Крал на контрабандистите Науман имал на дясната си китка рана като тази тук!

Новият гост показва дясната ръка на „американеца“. Онзи пребледня и опита да скрие опакото на ръката си, но бързо се окопоти.

— Да не би да искате да твърдите, че аз съм този Крал на контрабандистите? Та това е чиста глупост!

— Не, не е глупост! — прозвуча глас откъм вратата и влезе Хендшел. — Добър ден, кумец Вебер. Я гледай, хер Хирш! Че какво правите в обкръжението на това почтено семейство? Науман скочи с яростен крясък, грабна един кухненски нож и се втурна към Хендшел, за да се измъкне навън. Но тогава вече се явиха и жандармите, чакали до този момент отвън, и укротиха диво размахващия ръце Крал на контрабандистите. „Калфата“ също се намеси ефективно. Ръцете и краката на Науман бяха оковани по такъв начин, че да може да прави само малки крачки.

От сливане Вебер беше съвсем занемял. После извика:

— Но, майне херен, моят племенник е напълно невинен!

— Твоят племенник? — попита Хендшел. — Това е Краля на контрабандистите Волф Науман.

— Ама той има легитимации, които принадлежат на моя племенник! — пророни объркано честният човек.

— Той му ги е откраднал, след като се е опитал да го убие — намеси се сега в разговора Хайлман. — За щастие, твоят племенник не е мъртъв и, да се надяваме, ще се възстанови. Той се намира в къщата на кръстника под добри грижи.

— Вие се познавате? — Вебер погледна изненадано Хендшел и своя бъдещ зет.

— Да — засмя се Вилхелм. — Само от броени часове, наистина, но вече се разбираме чудесно. Той кимна на възгледаря.

— Вилхелм има право — изрази съгласие онзи. — Той е разкрил тук Науман. Поздравявам Магда за този толкова проникателен и сърцат мъж.

Споменатата, към която сега всички отправиха очи, не съумя да прикрие една лека червенина. Но татко Вебер не допусна да възникне конфузно положение.

— Куме, значи моят истински племенник лежи у дома ти? И наистина се намира под добри грижи? Тогава трябва веднага да тръгна нататък!

Арестантът беше претърсен. Иззеха му всичко, което носеше, и изготвиха опис. После беше откаран в кметството, където междувременно бе пристигнала депешата на Арнд. По заръка на Хайлман беше веднага отговорено. Така Арнд и прокурор Унтерберг можаха да заминат за столицата, след като бяха взели всички мерки да оставят пострадалия американец под добри грижи.

Науман беше затворен. По свечеряване го откараха с влака до столицата под усилена охрана. Посрещането му беше точно такова, каквото можеше да се очаква. В килията му бе поставен пазач и освен това сложиха два поста пред вратата и прозореца. Сега той осъзна, че трябва да изостави всяка надежда. Беше неспасяемо изгубен.

21. Глава

Краят на Блудния син

Любезният читател ще ни прости, че ще го върнем още веднъж в деня след бягството на Волф Науман. Тайният полицай Арнд беше натоварил своя стар познат, комисар Андерс, да се заеме с лейтенант Фон Шарфенберг. Комисарят незабавно се зае със съответните разследвания.

Казино на „Береншрасе“ не се ползваше с особено добра слава. Тук се отбиваха и млади офицери със съмнителна репутация. През цялата нощ се играеше и не един и двама вече бяха изгубили състоянието си в такива нощи. Късно вечерта един възрастен господин почука на вратата на къщата. Едно момиче отвори и попита:

— Какво искате?

— Да бъда обслужен — отговори господинът кратко.

— Почакайте! — отвърна момичето троснато. Заклучи отново вратата и той сега остана сам на площадката. Доста време мина, докато вратата отново се отвори и излезе съдържателят.

— Майн хер, това не е обществен ресторант, а категоризирано казино — каза той сдържано.

— Знам — осведоми другият невъзмутимо. — Аз съм комисар от криминалната полиция и вероятно също имам право да влизам във вашето заведение.

И показва една малка златна значка. Съдържателят тутакси отскочи назад.

— Мога ли да вляза? — попита комисар Андерс.

— Разбира се, заповядайте, заповядайте!

Съдържателят разтвори широко вратата и направи дълбок, приканващ поклон. После, когато Андре бе влязъл, попита с едва ли не раболепно държане:

— Какво желаете, майн хер?

— Възнамерявам на спокойствие да изпия бутилка вино. Дайте ми листа с асортимента!

Андерс се настани в салона на един удобен фотьойл, направи избора си и беше обслужен. После посегна към вестника и даде вид, че е съвсем задълбочен в четивото.

В това помещение сега освен него и сервитьорката нямаше никой друг, тъй като съдържателят се беше оттеглил. Само от съседния салон достигаха шумни гласове. От време на време се разнасяха ядни проклетия, придружени от подигравателен смях.

Така мина повече от половин час, когато се чу висок, разгневен глас:

— Изгубих! Последните хиляда гулдена!

Отново стана тихо. Един глас обяви:

— Хвърлени шестнайсет! Сега, Шарфенберг!

След кратка пауза отново прозвучаха високи викове. Комисарят чу да казват:

— Дванайсет хвърли, Шарфенберг! Две, четири и шест. Петстотинте гулдена пропаднаха!

— Да ви вземат дяволите! Прибирам се вкъщи.

Вратата се отвори шумно и Бруно фон Шарфенберг излезе.

Силно зачервеното му лице и пламтящият поглед издаваха възбудата, в която се намираше.

Затръшна вратата след себе си. Като забеляза Андерс, се сепна и се обърна въпросително към сервитьорката:

— Някакъв непознат! Кой го е пуснал тук?

Тогава комисарят се надигна и отговори вместо нея:

— Позволете сам да ви го кажа. Тук ли ще останете, или си отивате вкъщи?

— Тръгвам си.

— В такъв случай ще ви помоля за позволение да ви придружа. Трябва неотложно да говоря с вас.

Шарфенберг беше видимо изненадан.

— В този час? За какво?

— Ще ви дам информацията на четири очи.

— Добре! Надявам се, че въпросът е достатъчно важен да извини вашето необичайно предложение! Да вървим!

Андерс плати и двамата тръгнаха. При вратата на осветения коридор Шарфенберг спря и попита:

— Е? Какво имате да ми казвате?

Явно нямаше желание да продължи с този напълно непознат за него мъж.

— Да вървим, моля! Можете спокойно да ми се доверите.

При тези думи Андерс излезе от къщата и офицерът го последва принудително, но поиска да знае:

— Името ви?

— Казвам се Андерс и съм криминален комисар.

— Всички дяволи!

— Изплашихте ли се?

— Не. Не виждам защо! Предполагам, че имате да ми кажете само нещо приятно?

— Действително, защото едно предупреждение винаги си има своите добри страни, хер лейтенант. То е във връзка с някой си там Золбриг.

Комисарят направи пауза и погледна проникателно Шарфенберг. Онзи съумя да запази контрол над себе си и попита, свивайки рамене:

— Кой пък е този?

— Живее на „Ноймаркт“ 12 — прибави Андерс.

— Не познавам такъв човек! — произнесе Шарфенберг, привидно незаинтересован.

— Хм-м! — провлече Андерс. — Имали сте делови отношения с него.

Шарфенберг постепенно започна да губи самообладание.

— Аз съм офицер, а не делавераджия, майн хер! — извика той — А сега адио!

Поиска да се отдалечи, но Андерс го задържа здраво за ръкава.

— Не толкова бързо! — каза спокойно. — Има свидетели, че сте получили банкноти от Золбриг!

Шарфенберг симулира равнодушие.

— Какви свидетели? — попита принудено.

— Например онзи, с когото миналата нощ сте си разменили облеклото.

Няколко мига лейтенантът не беше в състояние дума да произнесе. После се овладя и извика:

— Аз — костюма си? И къде е станала тая работа?

— Именно при този Золбриг.

Шарфенберг потрепери.

— И с кого по-точно?

— С избягалия престъпник Науман. Получили сте от него мушама за дъжд с качулка.

— Струва ми се, че фантазирате!

— Хм! А какво ще стане, ако хората ми дойдат сега в жилището ви да я потърсят?

— Няма да намерят нищо, нищичко! Трябва някой глупак с възпален мозък да е измъдрил тези празни приказки. Аз мога да докажа, че съм си бил вкъщи и...

— Вчера посред нощ сте отишли при този Золбриг — прекъсна го Андерс на думата.

— И през ум не ми е минавало — заяви Шарфенберг арогантно.

Комисарят само се усмихна и каза:

— Тогава лека нощ!

Обърна се рязко.

Шарфенберг тръгна с бързи крачки към жилището си, размишлявайки трескаво:

„Това е ужасно! Как е успяла полицията да се добере до тези неща? Трябва незабавно да изгоря дрехите на Науман и после да отида да предупредя Золбриг, за да не вземе нещо да се изтърве.“

Комисарят Андерс беше опитен криминалист и умееше добре да преценява въздействието от думите си. Той се запъти бързо към полицейския участък при „Ноймаркт“. Тъй като всички полицаи стояха в бойна готовност заради бягството на Науман, завари значителен брой жандарми в участъка. Андерс помоли да му дадат един опитен служител за придружител, с когото се отпрати към онази страна на пазара, откъм която се намираше къщата на Золбриг. Там бе застанал пазачът, с когото асесорът бе стигнал предната нощ до следите на размяната на дрехите между Шарфенберг и Науман. Андерс го познаваше и знаеше, че притежава един шперц, с който можеше да отваря всички пътни врати.

Той пристъпи към него, поздрави колегиално и попита:

— У вас ли е онзи шперц?

— Да, хер комисар.

Пазачът подаде на Андерс едно парче тел, огънато по особен начин.

Комисарят отключи предната врата на номер 12, а когато полицаят влезе след него, отново я заключи. След това извади от джоба си едно малко шишенце, пълно с масло и фосфор. То пръскаше мека, но достатъчна светлина. Полицаят отбеляза с удивление:

— Това практически е нещо като секретен фенер.

— При дадени обстоятелства, да! На нас не ни е необходима ярка светлина. Ще се скрием тук.

Не след дълго, ако не се лъжа, ще дойде един мъж, за да проведе разговор със стопанина на къщата. Ние при всички случаи трябва да го подслушаме. Нека видим дали няма да можем да си намерим някое скривалище. Да се надяваме, че Шарфенберг и Золбриг ще уредят своята работа тук, в коридора.

— Може би под стълбището? — предложи полицаят.
— Възможно — съгласи се Андерс. — Аха, пространството е преградено!
Андерс освети вътре.
— Картони — констатира полицаят. — Предлага добро скривалище.
— Имахме късмет! Но вижте — какво е това? Върху този картон има очертание от изсъхнало мокро петно! А тук долу има следи, оставени сякаш от токове на ботуши! Дали тук вече не е имало някой?
— Съвсем сигурно — потвърди полицаят.
— Погледнете там, в ъгъла... изгоряла кибритена клечка! Човек остава с впечатление, че някой е огледал убежището!
— Без съмнение! Трябва — вероятно миналата нощ — някой да е влязъл през задната врата.
— Според мен това е бил Науман. Да се вмъкнем! Тук има място горе-долу за двама. Мисля, че няма да ни се наложи дълго да чакаме.
Пропълзяха вътре и седнаха един до друг върху картоните. Комисарят дръпна вратата и пхна фосфорното фенерче в джоба. Около тях сега стана напълно тъмно. В коридора владееше такова тишина, че на двамата подслушвачи не можеше да убегне и най-малкият шум. След малко полицаят прошепна:
— Нямаше ли да е по-добре да получа ясни инструкции?
— Какво искате да знаете?
— За арестуване ли се касае?
— Не е изключено. Аз ще ви кажа, ако се стигне дотам. Сега чакаме лейтенант Фон Шарфенберг.
Полицаят тихо подсвирна.
— По дяволите! Имаме ли всъщност право да му сложим ръка? Ако нещо е престъпил, трябва да застане пред военния съд. Ние не можем да посягаме на един кралски мундир.
— Той определено ще носи цивилно облекло — осветли го Андерс.
В този миг се чу шум.
— Вън някой дойде — прошепна полицаят. Андерс изрази съгласие:
— Да. Още стои там. Чувате ли? Вратата е затворена. Сега ще събуди стопанина. Ето! Отдалечава се към средата на улицата, както изглежда.
Заслушаха се.
— Ще иска да се обади по някакъв начин — предположи жандармът.
— Във всеки случай няма да позвъни — потвърди Андерс. Не след дълго чуха горе предпазливо да се отваря вратата и някой с тихи стъпки слезе по стълбите. Беше Золбриг, по пижама и с плъстени пантофи. Носеше свещ, която остави на стъпалата. После отиде да отвори вратата. Това стана, без да бъде причинен шум. Когато посетителят влезе, подметките му изскърцаха по каменните плочи. Двамата чуха Золбриг да изсъсква:
— Тихо, тихо! Вече е много късно. Жена ми нищо не бива да чуе, хер лейтенант!
— Заклучете — каза Шарфенберг — и поставете свещта така, че отвън да не се забелязва светлина.
— Елате тогава по-назад!
Отидоха до стълбите. Золбриг постави свещта в ъгъла на извивката на стълбището и попита:
— Но какво има, че сте пак тук? Надявам се, не се е случило нещо лошо?
— Дори много, много неща! Един непознат ме посети в казиното и ми каза право в очите какво се е случило тук през последната нощ.
За миг остана тихо, после Золбриг попита с дрезгав глас:
— Кой беше това?
— Някакъв си криминален комисар на име Андерс — отвърна Шарфенберг.
— Тоя тип да не е ясновидец?
— Това не е важно — отбеляза лейтенантът — Ако полицията ме спипа тук, доказателството е вече наполовина налице. Имате ли за екстремн случай някакво скривалище?
Золбриг се замисли за момент.
— Да. Ето тук, под стълбите. Но вие няма да се криете, а просто ще си тръгнете. Ще ви пусна през задната врата в двора. Прескочите ли там зида, ще се озовете в една странична уличка, където ще бъдете в безопасност. А сега само кажете как са научили цялата работа?

— Не знам — отвърна Шарфенберг, — защото трябваше по най-бързия начин да се отърва от човека. Ако бях проявил безпокойство или страх, той щеше да стане още по-подозрителен. Във всеки случай трябва да е видял как сме си разменили парите на стълбището. Знае също, че сме си сменили дрехите с Науман.

— Това ми е напълно непонятно. Може би само удря по храста с надеждата да изскочи заек?

— Не ми се вярва — каза Шарфенберг. — Вчера действително ме видяха да излизам от тази къща! Оня проклет нощен пазач ме спря, тъй като носех облеклото на Науман, чието точно описание очевидно бе известно. Господ знае, пазачът щеше да ме арестува, ако не беше се намесил някакъв друг тип. Дяволска работа! Но какво да кажа, ако полицията започне да се рови около фалшивите пари? Да заявя, че съм ги намерил?

Золбриг поклати глава.

— Трябва да сте стигнали до банкнотите по редовен път. Аха, хрумна ми една чудесна идея. Някакъв неизвестен благодетел на няколко пъти е изпратил на адреса ви по малка пачка петдесетгулденови банкноти. Разбрано? Утре отново ще получите една такава пачица, от мен естествено. А онова, което е останало още при мен, трябва да го разкарам. И така, ще ви пратя парите и ще прибавя няколко реда с преправен почерк. Ще спомена, че вече на няколко пъти съм ви пращал такива банкноти и това сега е за последен път.

На лейтенанта и през ум не му мина да изрази някакво съмнение или да почувства угризения на съвестта от безогледния план на фалшификатора. Той доловимо си отдъхна и каза:

— Добре! Ако се разбере, че съм разпространявал фалшиви пари, ще им покажа писмото и съдържанието на последното пакетче.

— Значи вие при всички случаи сте подсигурен — отбеляза Золбриг. — Аз ще изхвърля плочите и клишетата. Веднага ще ги пуснем в помийната яма. Хер лейтенант, ще трябва да ми помогнете в тая работа!

Офицерът се поколеба, но после каза:

— Добре де, от мен да мине. Вече съм се набъркал в тая проклета история.

— Бързо, бързо! — подкани Золбриг. — Губим прекалено много време. Сега ще донесе гаечния ключ и веднага ще се нахвърлим на пресата. Ще взема и един фенер. С открита свещ не може да се работи добре.

Золбриг взе свещника и се изкачи до своето жилище. След късо време слезе отново. Задната врата беше отворена и после пак тихо затворена. Двамата подслушвачи чуха отдалечаващи се крачки.

Тогава полицаят прошепна:

— Значи тук се занимават с фалшификация на пари! Трябва да сложим ръка на двамата престъпници. Сега е най-подходящият миг.

Андерс не се поколеба.

— Да. Трябва да ги спипаме при пресата за банкноти. Изтичайте бързо до участъка да доведете подкрепление!

Минаха само няколко минути и полицаят се върна с още трима жандарми. Андерс заключи след тях отново входа и ги поведе към задната врата, която отвори.

— Знаете ли каква е работата? — попита тихо.

— Да, нашият колега ни каза.

— Тогава слушайте! Чувате ли нещо?

— Да. Някой рине въглища.

— Последвайте ме! Тук май се слиза по няколко стъпала. Не вдигайте шум. И не позволявайте никой да се изплъзне! Аз ще тръгна напред.

Полицайте се запромъкнаха след Андерс по двора към вратата на бараката. Там спряха. Комисарят пристъпи към входа, облегна се на подпорната гредка и надникна предпазливо.

Отзад, в ъгъла, Золбриг прехвърляше въглищата настрани. Лейтенантът му светеше.

— Ето я — каза фалшификаторът. — Лопатата вдига много шум. Помогнете, моля ви! Трябва да я измъкна от въглищата.

— По дяволите, как ще си изцапам ръцете! — изпъшка Шарфенберг. — И къде да оставя тоя фенер?

— Там на стената има една кука. Окачете го на нея!

Двамата хванаха пресата и я извадиха от купчината въглища.

— Тежи повече, отколкото си мислех! — отбеляза лейтенантът и опита да избърше изчернените си ръце в пижамата на Золбриг.

— Да. Така цяла не можем да я пуснем в ямата. Трябва да я разглобим. Не си чистете още, моля, пръстите! Трябва да ми помогнете.

— Дяволите я взели цялата тая работа! — изруга Шарфенберг.

Започнаха да работят. Не мина много и пресата беше разглобена. Золбриг обясни:

— Така, готово! Сега ще махна дъските от ямата. Наистина не можем да хвърлим тия тежки части, ще вдигнат прекалено голям шум при цамбуркането. Трябва да ги спуснем полека! Ей там виси едно старо въже, което е подходящо за тая работа. Подхванете!

Но в този миг от входа прозвуча глас:

— Оставете пресата на мястото!

Двамата подскочиха и се обърнаха.

— Всички добри духове! — извика Золбриг.

— Проклятие! — изплъзна се от устата на лейтенанта. Комисар Андерс пристъпи една крачка в помещението. Светлината на фенера падна върху него. Шарфенберг отскочи изплашено назад.

— Добро утро, добри хора! Мога ли да попитам с какво се забавлявате тук? — попита Андерс подигравателно. Бруно фон Шарфенберг доста бързо се окопоти.

— А аз мога ли да ви попитам какво търсите тук?

— Искях да проверя дали сте казали истината. Нали си спомняте твърдението си, че не познавате хер Золбриг?

— Така казах действително — заяви лейтенантът. — Дойдох тук само въз основа на вашата декларация.

— Тъй ли? — иронизира Андерс. — Нещо не схващам.

— Който трудно схваща, трябва да ходи на училище, за да култивира духовните си сили — присмя се Шарфенберг. — Само че аз не съм нито професор, нито учител.

— А фалшификатор на пари!

Шарфенберг поиска да избухне.

— Хер...!

— О, не крещете, моля, толкова високо! Във ваш собствен интерес е да не разбудите живеещите наоколо. Ще има да се чудят, като видят хер лейтенанта Фон Шарфенберг захванат с едно толкова мръсно занимание.

Шарфенберг бавно изпадаше в ярост.

— Впрочем ние тъкмо се канехме да проучим що за предмет имаме пред себе си.

Комисарят повдигна въпросително вежди.

— А-а, вие още не знаете?

— Не. Вие само споменахте за хер Золбриг и някакви банкноти, които съм получил от него. Аз побързах да дойда, за да си поговорим по този въпрос!

Андерс се втрещи от тая наглост.

— Гледай, гледай, и затова сте се захванали да разнебитвате тази преса за банкноти? Я не ставайте за смях! Впрочем аз чух целия ви разговор!

Това изявление призова Золбриг на сцената. Той се изпъчи, пристъпи крачка към Андерс и каза:

— Така! Вие сте подслушвали? Как изобщо влязохте, майн хер?

Андерс отвърна спокойно:

— С помощта на шперц.

Золбриг изигра възмущение. Опря ръце на хълбоците и възкликна:

— О, не! Щом се случват и такива неща, то не е за чудене, че човек намира тук по всички възможни къшета какви ли не подозрителни неща, като тая машина например, неща, за които и понятие си няма какво представляват. Това може да е някаква механика за възпламеняването на адска машина, за взривяването на динамит или гърмящ памук! Аз не понасям разни непознати субекти да се мотаят из имота ми, особено в такава късна доба. Конфискувам така наречения шперц. Дайте го!

Андерс отстъпи една крачка назад и заповяда:

— Майне херен, изпълнете служебния си дълг!

Полицайте влязоха.

— Небеса! — извика Золбриг.

Посегна с едната ръка към сърцето си и се опря с другата на една греда, сякаш се нуждаеше от опора. Шарфенберг попита, свъсвайки мрачно вежди:

— Какво търсят тези господа тук?

— Имат намерение да ви придружат до новата квартира, хер лейтенант — обясни Андерс, наблягайки на думите. — Вие сте арестуван като съучастник на този мъж, който е печатал фалшиви банкноти.

— Не знам нищо такова! — изкрещя Шарфенберг възбудено.

— И не сте пускали в обръщение никакви фалшификати?

— Не. Винаги съм си плащал с добри пари.

Комисарят му се озъби:

— Я не говорете глупости! А сега ни следвайте! Ако окажете съпротива, ще наредя да ви оковат. Тези господа са снабдени с чудесни белезници.

— Ба! Един офицер не би позволил да му сложат белезници!

Шарфенберг бръкна в джоба. Проблесна цевта на револвер. Поиска да стреля, но... оръжието му бе светкавично изтръгнато от Андерс. Надвит от полицаите, офицерът се смъкна на земята.

— Така! — каза комисарят. — А сега е ваш ред, драги ми хер Золбриг! Наистина ли никога не сте виждали тази преса в бараката си за въглища?

— Не.

— И все пак имате фалшиви банкноти в жилището си? Майне херен, претърсете къщата!

Полицаите се подчиниха. След продължително търсене действително откриха няколко пачки фалшиви пари.

Така доказателството бе доставено и мъжете отведоха фалшификатора и неговия съучастник в затвора.

Но всичко това не бе протекло без шум. Съседите трябва нещичко да бяха подочули, защото вестта, че лейтенант Фон Шарфенберг е арестуван, се разпространи из столицата още сутринта. Късно следобед адютантът на полковия командир се яви при съдия-следователя, за да поиска предаването на офицера, но когато бе осведомен за причината за неговото арестуване, оттегли иска си и си тръгна с дълбока покруса.

В следобеда лейтенантът бе подложен на първия разпит, обаче той не прояви склонност към признание. Но на следващия ден изпрати надзирателя до прокурор Унтерберг с молба за разговор. Служителят незабавно се отправи към него. Шарфенберг го очакваше, застанал по средата на килията си.

— Простете, хер прокурор, че ви безпокоя — заговори той. — Но аз обмислих положението и стигнах до заключението, че е глупаво да играя ролята на невинен. Готов съм да направя официално признание, ако се съгласите на една малка отстъпка.

— Какво имате предвид?

— Бих желал още веднъж да отида до жилището си. Там има някои неща, които трябва да предам на съдията, а хранилището е от такова естество, че само аз мога да го отворя.

Прокурорът поклати усъмнено глава.

— Хм-м! Всъщност аз нямам необходимите правомощия да изпълня тази молба. Ще бъда отговорен за всички последици, произтекли от това. Но добре! Няма ли да направите опит за бягство?

— Не — заяви твърдо Шарфенберг.

Прокурорът го погледна с колебание.

— Нещо в мен се възпротивява да ви отведа в окови или под явен конвой, но при арестуването вие посегнахте към оръжието си!

— Давам ви честната си дума, че няма да избягам.

— Вярвам ви, но не мога сам да реша този въпрос. Ще говоря с хер съдебния съветник. Ще отида при него да го попитам за мнението му. Ако се съгласи, веднага ще тръгна за жилището ви.

— Благодаря ви.

Прокурорът го напусна, а затворникът закричи напред-назад в килията с мрачно очакване. Само след четвърт час дойде един вахмистър и му донесе фуражката и мундира.

— А, значи молбата ми ще бъде изпълнена? — попита лейтенантът възбудено.

— Аз не знам нищо. Трябва да ви отведа с фуражката и мундира при хер прокурора.

Той последва служителя. В едно друго помещение завари прокурора и асесор Фон Ансбах.

— Хер лейтенант, вашето желание ще бъде изпълнено — осведоми го прокурорът. — Също така няма да бъдете поставен под строга охрана. Ще ви придружаваме само ние двамата.

— Много съм ви благодарен и се намирам на ваше разположение — отвърна Шарфенберг. Когато излязоха от Съдебната палата, асесорът предложи пура на арестанта. Той я прие и запали. Малко по-късно позвъниха на жилището на лейтенанта. Слугата отвори на своя млад господар.

— Донеси вино и пури!

След като слугата бе донесъл поръчаното, Шарфенберг напълни чашите, поднесе пурите и каза:

— Моля ви, не ми отказвайте! Това може би е последният път, когато имам възможност да предложа нещо на някого.

Те не искаха да го оскърбят и изпълниха молбата му. После той продължи:

— Дайте ми време няколко минути! Ще напиша тук на писалището си няколко реда и ще ви ги представя за проверка.

Взе един лист и перо и започна да пише. Шумът, който перото причиняваше по хартията, бе единственият, който можеше да се долови в цялото помещение. Шарфенберг написа няколко изречения, после бутна листа настрана, издърпа едно чекмедже и извади една миниатюра.

Дълго време разглежда портрета. Накрая каза:

— Това беше моята майка!

Сълзи се търколиха по страните му. Той ги избърса, мушна портрета под жилетката в областта на сърцето и подаде после листа на двамата служители.

— Моля, майне херен! Това е, което още исках да напиша.

Двамата погледнаха едновременно написаното и прочетоха:

„Признавам вината си и се разкайвам. Дано татко и чичо ми простят! Бог да се смили над мене! Но проклетие за тези, които ме поведоха по криви пътища! Бях твърде слаб за съпротива. Сбогом!“

Ръката на Шарфенберг бръкна още веднъж в чекмеджето... проблясък на стомана... приглушен гърмеж...! Един малък револвер изпадна от неговата десница, главата му увисна назад. По средата на челото се бе появила дупка с големината на грахово зърно. Той беше... мъртъв!

Двамата служители не бяха направили никакво движение. Сега само се спогледаха потресено.

После прокурор Унтерберг взе ръката на лейтенанта, остана заслушан около минута и каза:

— Свърши се!

— Подозирах го — обади се асесорът.

— Можехме ли да попречим? — попита прокурорът със съмнение.

Асесорът поклати глава.

— Стана прекалено бързо. Изобщо това може би беше най-доброто.

По стълбите внезапно се чуха шумни стъпки. Вратата се отвори и влезе старият Шарфенберг, следван от слугата си Йозеф.

— Добър вечер, майне херен! — поздрави майорът. — Трябва непременно да говоря със сина си. Но какво държите? Покажете ми листа!

Взе го от ръката на асесора и се зачете. Когато свърши, погледна неразбиращо служителите, премести поглед пак към редовете и повтори:

„Бог да се смили над мен! Сбогом!“

Едва сега видя сина си. Пристъпи към него, улови ръката му и приведе устни да я целуне.

Погледът му се прикова със смъртна уплаха към сина, докосна с пръст раната на челото и се свлече полеха, без звук да отрони, на пода. Ударът го беше поразил и убил на място. Слугата нададе висок вопъл. Двамата служители се отдалечиха. Не можеха да сторят нищо повече, освен да повикат съдебния лекар.

— Каква трагедия! — продума замислено асесорът. — Знаете ли, хер прокурор, в моята най-ранна младост никое място от Библията не ме покъртуваше така както притчата за блудния син. Макар синът да е прегрешил във висша степен спрямо бащата, бива отново с радост приет и получава най-добра премия. А тук? Нима не е могъл Шарфенберг баща да спаси сина си от бездната, преди да е станало твърде късно?

— Кой знае? — отвърна прокурор Унтерберг, поклащайки глава. — Небесният Отец сигурно ще прости на двамата Шарфенберг. Представителите на земното правосъдие тук не могат да произнасят присъди.
Тръгнаха си, задълбочени в сериозен разговор.

22. Глава

Големият ден на Хендшел

Нека се обърнем още веднъж към събитията, които се разиграха в планините след окончателното залавяне на избягалия Науман. Докато Краля на контрабандистите се намирал под сигурен надзор в затвора на столицата, старата въглищарска двойка седеше със своя кумец Вебер край постелята на американеца, който беше още много слаб и в непълно съзнание. Внезапно старият видя през прозореца между дърветата да се мярка униформа.

— Раздавачът! — извика той.

— Да не би при нас да идва? — попита въглищарят учудено.

— Че при кого другого? Ние сме последните тук, на края на света. Ако някой се появи по тези места, ще търси нас.

Пощальонът влезе, вдигна високо едно голямо писмо и прочете адреса:

„Хер въглищаря Андреас Хендшел, Айхенгрунд

18

при село Ветерсхайм.“

— Това съм аз! — каза старият.

— И аз това рекох! — изстена пощаджията. — На вас да донесе човек писмо, не ви е работа. Трябваше да вървя горе-долу два часа.

— Затова ще ви черпя една ракия — усмихна се въглищарят.

Извади от стенното шкафче едно прашно, много рядко използвано шише и му наля. Докато раздавачът пиеше, въглищарят поднесе писмото към светлината и каза:

— Изглежда досущ като служебно писмо!

— Естествено — обади се вещият пощенски служител. — Пристига от Апелативния съд.

— Какво? От столицата? — усъмни се Хендел. — Това е невъзможно! За какво ли съм им притрябвал?

— Вероятно ще го прочетете от писмото — отбеляза пощальонът и си допи ракията. Старият продължи:

— Не мога да го прочета. Страхувам се. Отворете го и го прочетете вие!

Пощаджията отвори писмото много внимателно и прочете следното:

„С настоящото се задължава въглищарят Андреас Хендтел от Айхенгрунд да се яви в десетдневен срок в канцеларията на хер съветника в Апелативния съд Фон Харсдюрфер.“

— Боже Господи! Канят се да възбудят процес срещу мене! — извика старият.

— Защо процес? — попита Вебер.

— Защото... защото... и сам не знам защо.

Но тайно в себе си си помисли за Науман, когото беше подслонявал у дома си.

— Е, куме, щом нищо не знаеш, значи нищо не си и извършил — успокои го Вебер. — А който нищо не е извършил, нищо не могат и да му направят. Така че не се притеснявай!

В този момент се обади пощенският раздавач, като извади един по-малък плик:

— Тук има още едно писмо от столицата. Може би то ще внесе яснота.

— Прочетете и него! — подкани го въглищарят и се отпусна съвсем прималаял на стола.

Жена му наля на пощальона повторно, така че той продължи четенето с нови сили:

„До въглищаря Хендшел.

Ще получите призовка от Апелативния съд. Явете се възможно по-скоро, но преди това ми се обадете, «Маркшрасе» 7. Смятам сам да Ви представя на хер съветника в Апелативния съд Фон Харсдърфер.

Франц Арнд.“

— Не станах по-умен отпреди! — оплака се старият. — Сега вече трябва да вървя не само при някакъв съветник в Апелативния съд, ами и при детектива. Ето ти беля! С такива големци по-добре да си нямаш вземане-даване. Когато назначават среща на човек от нашата черга, работата със сигурност е напечена!

— А, откъде накъде, куме! — вметна Вебер. — Тоя Арнд си е много порядъчен тип. Моята Магда го познава доста добре. Той я е спасил, когато тя... е, на това не му е тук мястото. Не, не, куме, най-добре ще бъде час по-скоро да се стягаш за път. Така ще добиеш яснота и ще се отървеш от големите грижи. Не съм ли прав?

— Хм-м, да! — размисли Хендшел. — Идеята никак не е лоша. Най-добре ще е да тръгна още днес. Но, жено, колко пари имаш още?

— Е, имаме повече от четиринайсет гулдена — преброи тя грижливо.

Той кимна доволно.

— Добре. Ще си сложа новото сако и хубавите ботуши.

Вебер познаваше въглищаря по-добре от всеки друг. Той попита ухилено:

— И кога пък си си купил ново сако?

Въглищарят се почеса зад ухото.

— Хм-м, това и аз вече не си спомням толкова точно. Мисля, когато навремето се венчах.

— Значи преди петдесет години? — засмя се Вебер.

— Четирийсет и девет! — поправи го Хендшел. — Последния път го сложих, когато станах кръстник на твоята Магда.

— А хубавите ботуши? — продължи да подпитва Вебер. — Са младоженските... от телешка кожа! Страшно тесни и шик. Иначе нося от говежда кожа. Имам ли всъщност нагръдник, старо? Тук въглищарката опря ръце на хълбоците и попита, силно оскърбена:

— Нагръдник? Да не си мислиш, че съм някоя мърла, дето не си пази нещата? Аз още тогава изпах и прибрах нагръдника. Скътан е горе при моите булчински чорапи; червената кърпа за врат с красивите жълти точки също е там.

— Веднага си го изпала и прибрала? — попита Вебер. — И кога беше тая работа?

— Тогава, на кръщенето.

— Какво-о? Та това беше преди деветнайсет години! — Дърворезбарят погледна старата невярващо. — Е, тогава той хубаво е пожълтял!

— Охо! — отговори жената. — Аз всяка година го проветрявам. При мен нищо не се похабява. Искаш ли още нещо, мъжо?

— Синята носна кърпа със зеления ръб. В столицата човек трябва да е нагласен. И червения чадър.

Тя се изправи пред него.

— Хендшел, какво си въобразяваш! Искаш да се представиш за светски мъж?

— Не, не! — отби той. — Но за из път ще имам нужда от десетина гулдена.

Тя плесна ръце и извика:

— Десет гулдена! Ти май нещо не си с всичкия си! Ей, ама ти в разкош ли тънеш? И за какво толкова са ти необходими парите?

— За железницата и за странноприемницата — произнесе предпазливо мъжът ѝ.

Тя едва го остави да се изкаже.

— Че това изобщо не прави десет гулдена! — извика. — Ние имаме роднини там. Но чакай да помисля! Да не би да се каниш да вървиш там на бал или театър?

Хендшел завъртя мечтателно очи.

— Хм! Не би било лошо.

— Тъй ли? — запита тя раздражено. — Да, да, знаем ви вас мъжете! Само да ви изтърве човек от погледа си и съвсем се самозабравяте. Десет гулдена! Ама аз знам какво ще направя!

Тръгвам с теб!

Въглищарят зяпна от удивление.

— Ти? Искаш да дойдеш с мен? Само че за тая работа в писмата не е писано и думица! Какви очи ще изблещят апелативният съветник и тайният полицаи Арнд, като те видят!

Това изявление накара съпругата му да побеснее и тя заговори разгневено:

— Охо! Ще ги облекчат не повече отколкото при теб! Една предпазлива жена не допуска мъжът ѝ да изпадне в изкушение. Сигурно не мога да се облека добре, хе? Но чакай, моят зелен жакет с коланчето и жълтото боне с воала, червените чорапи с клиновидни пети и една бяла — чуваш ли, старо? — бяла носна кърпа, не синя. Червеният чадър е достатъчно голям за двамата. Така отидохме навремето в църквата, когато се венчахме, и така можем да пътуваме също сега за столицата.

Дърворезбарят се подсмихна при мисълта, как ще изглеждат двамата старци в столицата. После каза:

— Да, направете го! Можете да ми поверите къщата си, докато се върнете. Вземи жена си, куме. Въглищарят се почеса смутено по главата.

— Десет гулдена няма да стигнат за двамата!

Но той не отчиташе спестовността на съпругата си.

Тя отговори поривисто:

— Освен за железницата пари за друго няма да са ни необходими. Ще вземем един черен хляб с нас. Нали за тая цел си имам кошницата! Кашкавал ще вземем също, а пък ако опре ножът в кокала, все още си имаме печените ябълки.

— Печени ябълки? — попита старият слисано. — Нима имаме такива?

— Докато старата ябълка още стоеше на горската поляна, аз събирах ябълките и постепенно ги печех. Ти въобще не знаеш каква жена имаш!

— Мътните го взели! — възкликна старият, клатейки глава. — Действително не го знам.

Старата ябълка преди повече от двайсет години бе ударена от гръм!

Жена му обаче не се остави да бъде отклонена от мислите и продължи бодро да бърби:

— В странноприемница няма да отиваме. Ненапразно си имаме близка рода в столицата. Един от моите братовчеди служи като вахмистър. Ще отседнем при него!

— Той познава ли ни всъщност? — попита донейде усъмнено мъжът ѝ.

— Че как няма да знае своята братовчедка! — извика тя възмутено. — Вярно, ние никога не сме се виждали, а той вече повече от четирийсет години е в столицата, ама все едно. Ландрок са дълголетна фамилия. Той ще се зарадва, като ни види, защото при нас винаги се е държало на родството.

— Ами ако е умрял? — попита Вебер с цялата си сериозност.

— Е, в този случай ще трябва да се подслоним в някоя туристическа спалня. А и пак няма да ни струва толкова много. За няколко кройцера ще ни сложат малко слама да легнем. Четки и сапун ще си носим. Веднага ще се кача горе да погледна нещата!

Пощалонът, който междувременно му беше дръпнал още няколко ракийки, схвана, че вече трябва да си върви, и пое с леко олюляване по своя път. Едва си беше тръгнал, и се зададе една кола, теглена от кон с бавен и предпазлив ход.

— Докторът! — извика въглищарят.

Имаше право. Файтонът спря. От него слезе изпратеният от столичния прокурор съдебен лекар и влезе при тях.

— Как стоят нещата с болния? — попита той жената на въглищаря.

— Непроменени.

— Слагайте ли му редовно влажен компрес на лицето? Капките, които ви дадох за тази цел, бързо ще излекуват раните. Тилът е все още подут, може да има фрактура на черепа. Трябва първо да премахнем отока. Донесъл съм един специален мехлем.

Тогав старият Хендшел се обърна към съдебния лекар и каза:

— За съжаление, се налага жена ми и аз да отидем до столицата, но кумецът Вебер ще наглежда своя племенник. С други думи, се получиха две писма. Може би ще имате добрината да им хвърлите едно око?

— Покажете ги спокойно!

Лекарят прегледа писмата и попита после усмихнато въглищаря:

— Навярно не знаете за какво ви викат?

— Не. Поначало не обичам да си имам работа с такива люде.

— Няма защо да се страхувате, хер Хендшел — додаде лекарят успокоително. — Със сигурност няма да ви се случи нещо неприятно!

— Слава Богу! — извика старият облекчено. — Е, жена, сваляй тогава празничната премяна от стаичката!

— Значи искате да тръгнете още днес? — попита лекарят и погледна часовника си. — Бихте могли да пътувате с влака, който тръгва след два часа от гарата.

— Няма как — отвърна Хендшел, поклащайки глава. — За обличането ще ни трябва поне половин час, а пеша после няма да стигнем навреме до гарата.

— В такъв случай ще пътувате! — каза лекарят. — Аз ще седна на капрата и ще ви закарам. Като видя, че двойката се смути, добави:

— О, ще го сторя с удоволствие. А сега побързайте!

Въглищарите се подчиниха с готовност и се оттеглиха. Лекарят междувременно показва на резбаря Вебер как точно да процедира с пациента.

В същия миг над тях се разнесе такава тупурдия, сякаш таванът се продънваше.

— Двамата май здравата бързат — ухили се лекарят.

— О, сигурно — отговори Вебер. — Ще станете свидетел на чудо неவிждано, хер докторе. Те си слагат сватбената премяна, която в продължение на петдесет години е лежала в раклата, изключвайки единствения случай, когато ми кръщавах с нея детето преди деветнайсет години.

— Тогава наистина съм любопитен.

— Особено внимавайте за цилиндъра! — препоръча Вебер. — Той още тогава беше неотразим — висок колкото комин и рошав като козината на пудел. Двамата ще предизвикат фурор в столицата!

Най-сетне въглищарите слязоха по стълбите и се появиха на вратата. Старите им лица сияеха от блаженство. Хендшел подръпваше оттук-оттам нагръдника, за да го донагласи, и отбеляза със самочувствие:

— Абе друг човек ставаш, като облечеш хубави неща.

Жена му обаче го сбута.

— Мръдни малко! Какво си се засуетил толкова! Трябва да си погледна бонето с воала.

Докато тя се въртеше наляво и надясно пред помътнялото огледало, лекарят пристъпи към кошницата и надникна.

— Господи! — възкликна той. — Какво сте сложили тук?

— Хляб, кашкавал и печени ябълки — осведоми въглищарят с физиономия, сякаш това се подразбираше от само себе си.

— Какво? Каните се да ядете тоя твърд кашкавал? — попита лекарят шокирано. — Тогава зъбите ви са направо за завиждане! А ябълките? Не са ли това дивачки?

— Да — потвърди старата. — Доста труд ми отвориха преди двайсетина години.

На лекаря му прилоша.

— Че това нещо има тогава вкус на шикалки! — подметна той.

— Е, да, на някого може да му засмъди езикът, но това не вреди, даже е здравословно.

Стипцавото те разквасва! Ние, знаете ли, ще спим у роднини. И за да не им изядем и ушите, ще си носим нещичко.

По лицето на лекаря пробяга особен трепет. Сред своите приятели той беше известен като истински чешит.

— Жалко! — поде той. — Много жалко! С този кашкавал бихте могли да си спечелите почести.

— При кого? — попита старата слисано.

— При хер Арнд — отвърна лекарят с погребална сериозност. — Той именно е известен като най-големия гастроном на много стар, твърд кашкавал за рендосване. Кой знае дали някога е виждал нещо като тоя тук!

— Мислите ли? — извика тя удивено. — Ей, старо, смяташ ли, че можем да предложим при това положение кашкавала на хер Арнд? Така ще можем да спечелим благоволението му!

— И то как! — подсили лекарят. — Но едно трябва да ми обещаете. Не бива да ме издавате!

Защото той само под секрет веднъж ми сподели, че умира да яде престоял, смрадлив кашкавал.

А аз като лекар не искам да ме одумват, че раздърнквам такива неща. Но чуите, нали трябва да отидете също при хер апелативния съветник Фон Харсдюрфер? Тук също мога да ви подхвърля един малък намек, който за вас обаче може да бъде от голяма полза! С други думи, хер Фон Харсдюрфер има едно особено заболяване, неизлечима болест. Той страда от заешка уста или,

медицински казано, от цепната горна устна, но скрита. Намира се толкова дълбоко под кожата, че изобщо не се забелязва. Но такива дълбоки подкожни дефекти е невъзможно да бъдат оперирани. Който има такава заешка уста, не може да говори добре. Той трябва постоянно да яде нещо много кисело, за да се събира сцепеното. При това положение няма нищо по-добро и ценно от старовремски ябълки дивачки. Разбрано?

— Черната да го тръшне! — изгърва се въглищарската жена.

— Та този хер тайно си купува такива овоци — продължи да си измисля лекарят. — И понеже се нуждае на ден поне от два фунта, кажи-речи, вече няма откъде да се снабдява.

— Е, тогава сигурно ще се зарадва на моите дивачки — засмя се тя. — Ще му кажа също, че у дома имам още пълна шапка. Много сме ви благодарни за това указание, хер докторе!

— О, моля, моля! — отвърна той. — Когато мога да окажа услуга на ближния, правя го с удоволствие. Приятелството на този високопоставен хер може да ви бъде от голяма полза. Впрочем аз съм племенник на апелативния съветник. Но го поздравете от мен едва когато сте го почели с ябълките, иначе цялата изненада ще пропадне.

Въглищарската двойка потегли сега с лекаря. По пътя Харсдюрфер тайно се подхилкваше, но след като ги стовари на гарата и пое обратно, се разсмя на глас на „приключението“, което ги очакваше в столицата.

Още на гарата необичайната външност на двамата въглищари предизвика голям интерес. Ето защо шафнерът, човек врял и кипял, ги настани в отделно купе. Това беше много удобно за тях, тъй като така можеха несмущавано да си приказват за вахмистър Ландрок, „близкия сродник“ на старата. Внезапно тя каза на мъжа си:

— Старо, сега мога да ти кажа. Аз взех не десет гулдена, а всичките четиринайсет. Не е наложително да ги пилеем, наистина, ама по си е друго в кесията ти да подрънкват повече парици. Е, а пък ще видим накъде ще ни отведе вятърът.

Разговорът замря. Двата се загледаха през прозореца, за да се порадват на природата. Когато най-сетне пристигнаха в столицата, въглищарската жена попита своя съпруг:

— Сега накъде ще вървим?

— Веднага ще попитам — отвърна той. — Ей там е застанал един мъж със златен кордон на фуражката. Сигурно е някакъв главен. Такива хора обикновено знаят всичко.

Мъжът, когото имаше предвид, беше началникът на гарата. Когато забеляза двете чудати фигури, по сериозното му лице плъзна издайническа усмивка. Въглищарят тръгна право към него, кимна му свойски и каза:

— Добър ден! Запознат ли сте с околността?

— Горедолу! — отговори чиновникът.

— Знаете ли къде живеят Ландрок?

Началникът поклати глава.

— Ландрок? Мъжът какъв е?

— Вахмистър — намеси се старата, която също беше приближила.

— Не, за съжаление, не го познавам — рече началникът. — Най-добре ще бъде да се допитате до адресната книга, уважаеми госпожо и господине.

Тя го погледна учудено и каза:

— Да питаме адресната книга? Че как може да пита човек такава нещо?

— Като погледнете в нея — ухили се гаровият началник. — Това е книга, в която са вписани имената на всички, живеещи в столицата. Освен това може да се прочете какви са и къде живеят. Ще намерите адресната книга в ресторанта. Само помолете келнера да ви я донесе!

— Благодарим много, любезни господине!

Двата се отдалечиха. В бюфета на гарата влязоха в салона за първа класа, разбира се, без да го знаят. Въглищарката забеляза със задоволство, че всички очи се отправиха към нея и съпруга ѝ. Това ѝ придаде вътрешна увереност, каквато никога не беше изпитвала.

— Седни! — нашепна повелително на въглищаря. Но той се поколеба и смутолеви:

— Ей, това е плюш!

— Плюш-неплюш, другите също седят на него!

Дръпна го до себе си на канапето и в това време келнерът вече се появи с въпроса:

— Нека ме извинят госпожата и господина! Вероятно са сбъркали мястото.

— Не. Дори бяхме упътени насам — заяви тя гордо. — От един господин със златна фуражка! Келнерът се поклони.

— О, простете! Това е нещо друго! Какво желаете?
— Книгата с многото имена.
— Имате предвид адресната книга? — попита той учудено.
— Да, така беше.
— А няма ли да си поръчате нещо? Може би яйчен пунш?
Старата се поколеба, но като видя лъсналите очи на своя мъж, се смили.
— От мен да мине! Голям ли е?
— Чашчица — отговори келнерът.
— Е, тогава донесете два!
Услужливият момък направи героично завъртане. А старата прошепна на мъжа си:
— Чу ли как ни нарече?
— Госпожа и господин! Нали? — прошепна той.
— Да. И за извинение помоли. Чу ли го? Ей, мисля, че днес правим знатно впечатление. Това е то столицата. Тук знатността просто ей така витае във въздуха. Ето го, че вече идва!
— Заповядайте, милостива госпожо!
Келнерът се поклони с пресилена вежливост и сложи пред нея адресната книга. Когато отново се отдалечиха, тя погледна с доволство след него, плъзна поглед по присъстващите и отбеляза:
— Всички ни се чудят. Мисля, заслугата за това е на моето копринено боне с воалетка. Такова великолепно парче сега не могат да изработят. Шивачките вече нямат необходимите умения.
По-рано имаше по-умни хора.
Сега отвори книгата. Лицето ѝ прие такъв израз, че хората наоколо едва не прихнаха от смях.
— Ей — каза тя, — това четмо не е за мен. Твърде дребно е, а пък не си нося очилата.
Хендшел взе книгата и започна да я прелиства.
— Е — обади се тя, — кога ще стане тая работа?
— Хич не знам откъде да я захвана. За мен буквите също са много ситни — запъна той.
— Да-а, твоите очи вече не са както по-рано — съгласи се старата. — Но нищо. Келнерът ще го прочете.
Тя почака, докато донесе питиетата, после просто му бутна книгата и каза:
— Ето, започнете!
— Да започна? — попита той учудено. — Да ви прочета съдържанието на тази книга? Чуйте, наистина нямам време за тая работа! Но вие може би търсите някое определено име? Тогава отгърнете, в името Божие, и — готово!
— Ама нали не знам къде се намира! — каза тя смутено.
— Всичко е записано по азбучен ред, милостива госпожо!
Тогава в главата ѝ започна да просветлява. Кимна три пъти на себе си в знак на удивление и попита:
— А, такава ли била работата! Това не е книга, а регистър?
— Да — засмя се келнерът. — Регистър е. Кое име всъщност искате да намерите?
— Ландрок.
— Отгръщам на „Л“. Ето! Какъв е мъжът?
— Вахмистър.
Келнерът потърси и каза:
— Вахмистър Ландрок няма, с това име е записан само някакъв пенсионер.
— Виждаш ли? — обади се въглищарят. — Роднината сигурно е умрял.
— Глупости! — извика тя. — Ти си дръж устата!
Двамата мълчаливо опитаха яйчения пунш, а после въглищарката се заинтересува:
— Колко струват двете чаши?
— Два гулдена — отговори келнерът.
— Я не ми ги разправяйте тия! — викна тя. — Пратете ни началниците си. Толкова бързо няма да хлътнем в измамата. Аз съм фрау Хендшел. Разбрано?
Келнерът сви рамене и се отдалечи. Съдържателят дойде и осведоми, че цената за чаша яйчен пунш възлиза на един гулден.
— Е, ама това минава всяка граница! — провикна се добрата жена. — Аз си имам език и вкус. Знам какво има вътре — едно яйце за два кройцера. А вие искате един гулден за чаша! На, ето ви грешните пари! Сега да си вървим, старо, че иначе ще ми прекипи от яд, а тогава не може да

се говори с мен. За такива пари едва ли някога ще позволим да ни нарекат пак „госпожа и господин“!

Грабна кошницата и червения чадър, нахлупи шапката на главата на мъжа си и го помъкна навън. Там спря и даде по такъв начин воля на сърцето си, че един пазител на реда приближи и направи забележка:

— Ако искате да се карате на мъжа си, изберете, моля, за целта друго време и друго място.

Всички хора вече се спират.

— Кой сте вие всъщност? — попита тя ядосано в отговор.

— Полицай съм.

Тази дума незабавно оказва своето целебно въздействие върху старата.

— Господи Исусе! — откликна тя. — Трябва ли заради това завличане да си имам още и работа с полицията? Това и през ум не ми минава!

— Кой ви е завлякъл? — попита полицаят учудено.

— Онези скубачи там вътре. За две чаши яйчен пунш трябваше да платим два гулдена.

— В първа класа? — усмихна се пазителят на реда. — Там по толкова се плаща... Е, да, вие навярно не сте отгук? При кого всъщност искате да отидете? Може би ще съумея да ви дам информация.

— Решихме да пренощуваме при роднини — отговори въглищарката. — В столицата аз сега познавам само вахмистър Ландрок. Но той сигурно е починал.

— Починал? — Служителят се послуша. — Не, не, той се пенсионира и живее при най-големия си син на „Бахщрасе“ 10. Спокойно си опитайте късмета при него.

Двамата старци се сбогуваха с голямо облекчение с внимателния служител, след като той им бе повикал файтон и дори лично бе заплатил предварително.

Когато седяха един до друг в купето, старият каза замислено:

— Ей, съвсем ще ме обърка тая столица. Навсякъде полицията е груба, а другите хора вежливи.

А тук полицията е вежлива. Такива ми ти работи!

Слязоха пред номер 10 на „Бахщрасе“. В тази къща беше квартирата на пенсионирания вахмистър. Ландрок беше по-старателен и кадърен служител от мнозина, преди да го сполети едно особено нещастие. Един опасен престъпник, когото бе трябвало да конвоира до затвора, му избяга. Вярно, вахмистър Ландрок не носеше вина за случая, но въпреки това бе преждевременно пенсиониран. Дълги години той живя огорчен и в голяма немотия в бедняшкия квартал на столицата, докато един ден на един заможен мъж бе обърнато внимание върху неговата съдба и той щедро подкрепи него и близките му. С тази помощ по-големият му син успя да стане виден дамски моделиер в столицата и сега Ландрок живееше при него и семейството му.

Тук двамата старци от планините намериха най-сетне истински сърдечен прием. Естествено, беше обсъдено цялото родословно дърво. Бившият вахмистър слушаше внимателно и накрая каза:

— Да, ние сме роднини, макар и малко далечни. Но много мило все пак, че ни навестихте.

Естествено, ще останете При нас. Искате ли?

— И още как! — извика старата. — След целия тоя яд с престъпника Науман през последните седмици и сцената на гарата едно такова посрещане наистина действа благотворно!

Вахмистърът наостри слух и попита стария Хендшел:

— Какво говорите! Значи вие сте онзи въглищар, който допринесе за залавянето на Краля на контрабандистите? Сега двойно повече ме радва, че сме роднини и се отбихте при нас. Ще трябва най-подробно да ни разкажете това приключение. Но преди това ще ви попитам дали бихте ми показали двете писма, които са ви довели в столицата.

— Естествено, с удоволствие, ето ти! — отзова се зарадвано старата.

Ландрок ги прочете и каза:

— Бих ви посъветвал веднага да посетите тайния полицай Арнд. Той сигурно има да обсъди нещо важно с вас. По-добре тръгнете сега, той живее съвсем наблизо.

Въглищарката посегна към кошницата си. Тогава се сети нещо и каза с важна физиономия на своя роднина:

— Впрочем ние също имаме нещо за хер Арнд. Той именно бленувал за стар, твърд като камък кашкавал за рендосване. Ето защо ние му носим точно такъв. А хер Фон Харсдърфер страдал

от подкожна заешка уста, значи ще получи от нас печени ябълки, които са толкова тръпчиви, че сигурно ще го излекуват от болестта.

— Кашкавал за рендосване? Печени ябълки? — попита вахмистърът в оставка, поклащайки глава. — Мили хора, кой ви даде тази идея?

Двамата го осведомиха. Той избухна в звънлив смях и отбеляза:

— Ама че шегаджия е тоя лекар! Но чуйте, имам едно хрумване, как бихме могли да се реваншираме...!

Няколко минути по-късно Ландрок и въглищарите потеглиха към „Маркщрасе“ 7. Там бившият вахмистър се раздели със своите роднини и се върна вкъщи. Когато старият позвъни, жена му го сръга и прошепна:

— Ей, и да направиш един подobaващ, изискан поклон! Един истински крацфус

19

, с левия крак назад! Аз пък ще направя кникс

20

, точно както тогава в църквата, когато пасторът изрече благословията. Хер Арнд трябва веднага да забележи, че имаме добри маниери.

— Само не бери грижа! — прошепна в отговор нейният мъж. — Моят поклон ще бъде добър. А ти се поклони достатъчно дълбоко, по-добре три цола по-дълбоко, отколкото един прекалено високо! Такива хора много държат на вежливостта.

Вратата се отвори и един слуга застана пред тях. Той съпроводи двойката до всекидневната, където се намираше Арнд. При вратата въглищарката тикна мъжа си напред. Той направи един дълбок поклон с левия крак назад, както бе искала жена му, и така я халоса с тока на ботуша над коляното, че тя приклепна на килима — беше направила зад него един дълбок кникс.

— Магаре! — навика го шепнешком. После го избута настрана и повтори своя кникс.

Детективът не успя да остане сериозен. Сърдечно се разсмя.

— Вие сте довели вашата съпруга? Само така! Заповядайте, моля, настанете се там!

Хендшел поиска да се подчини и вече подгъваше колене, за да се „съедини“ с мекото кресло, когато жена му го дръпна настрана за дългия пеш и каза:

— Много мило от ваша страна, хер Арнд, много любезно, но ние добре знаем кое подobaва и кое не. Няма да седнем.

— Седнете, моля! — подкани той. — Та вие идвате отдалече, трябва да си починете.

— Е, краката ни са стари, наистина, но няколко минути все ще изтраем прави.

Тя размахваше ръце насам-натам, сякаш се канеше да зашлеви някого.

Арнд се усмихна добродушно и каза:

— Радвам се, че приехте моята покана. Хер Фон Харсдърфер желае да разговаря с вас, а аз ще ви придружа, за да ви подкрепя малко, ако се наложи. Съветникът в Апелативния съд е образован мъж и за вас ще бъде удоволствие да побеседвате с него. — Той се подсмихна леко и продължи: — Знаете, че аз участвах в преследването на престъпника Науман. Ето защо ще се радвам, ако днес мога да ви се отблагодаря за помощта. Без вас, скъпи хер Хендшел, навярно още дълго щяхме напразно да издирваме истинския Крал на контрабандистите.

Двамата старци се смутиха и не намериха думи за отговор. Тогава въглищарката се сети за своята кошница и възкликна:

— Ние също искаме да ви се отблагодарим, хер Арнд, понеже сте толкова любезен с нас.

Донесохме ви нещо.

— Нещо хубаво! — отбеляза старият, като направи движение с ръка и така разтвори уста, сякаш се канеше да нагълта четвърт говедо.

— Да, нещо изискано! — прибави тя с многозначително кимване.

— Е, ами хайде покажете го тогава! — подкани Арнд любопитно.

Тя отвори кошницата и извади черния овесен хляб.

— А-а, истински планински хляб! — възкликна той, ала старата го прекъсна бързо:

— Но не за вас, а за нашия братовчед вахмистър Ландрок. За вас е предназначено това тук!

По време на своите приказки тя извади от кошницата един бял пакет.

— Ето! — каза гордо. — Вашето любимо ядене!

Арнд поклати объркано глава.

— Моето любимо ядене? Хм-м, аз имам много!

— Но едва ли толкова любими като този кашкавал! — усмихна се старата. — Увих го в носната си кърпа, ама няма защо да се гнусите, само два пъти съм се секнала в нея — на сватбата навремето. Оттогава си стои чисто изпрана и неупотребявана. Аз именно през целия живот съм навикнала на чистота. А сега да я разгърнем!

Тя отви кашкавала от носната кърпа и го поднесе триумфално на Арнд.

— Е, какво ще кажете?

Детективът се дръпна стреснато назад. Тя го сметна за радостна почуда и продължи:

— Нали? Кашкавал за рендосване и толкова голямо парче! Сигурно не сте си го и помислили?

— Действително не — призна чистосърдечно той.

— Барем петгодишен! — провикна се възторжено тя.

— Толкова стар? — запита Арнд, вече паднал духом.

— Да. Виждате, че е прозрачен като рог и твърд като камък! Ама нищо не вреди. Вие, изглежда, имате много здрави зъби. А имате ли също здрав стомах?

— Надявам се — отвърна още по-обезкуражено.

— Е, така трябва, защото такива превъзходни кашкавали тегнат като олово в стомаха — заяви старата. — Четири-пет дена не може да го смели човек. И това му е хубавото, че помага и икономически. Който има четвърт фунт такъв кашкавал в стомаха си, може да изкара половината седмица без нито хапка нещо друго. Само много вода трябва да пие, защото кашкавалът трябва да се размекне, преди стомахът да може да го смели. Това парче ми беше единственото, ама аз го донесох за вас, понеже толкова много го обичате.

Арнд я погледна безпомощно.

— Боже мой, кой всъщност ви го каза? — произнесе той мъчително.

— Стига, стига! Само не се преструвайте! — засмя се тя доволно. — Цялата страна знае, че нищо друго не ви се услажда така, както някой твърд, каменен смрадлив кашкавал.

Арнд все още нищо не разбираше. Някой майтап ли си беше направил с него? Не забеляза, наистина, че двамата въглищари от време на време си дават знаци. Направи добродушна физиономия, за да не изпадне почтената двойка в неловко положение. После каза отзивчиво:

— Благодаря много за сърдечния подарък и добре ще го съхраня. А сега да отидем до хер апелативния съветник. Файтонът вече е готов.

Излязоха от къщата и се качиха в чакащия отвън файтон. На Арнд му беше много трудно по път да сдържа смеха си, но всичко минаваше добре и сериозно до мига, когато конете рязко дръпнаха. Тогава високият цилиндър на въглищаря изгуби равновесие. Старият посегна бързо да го задържи, ала вместо това го изхвърли от колата. Файтонджията спря и го донесе.

— Шапката не е свикнала да се вози — извини се въглищарят. — Никога не е била в столицата. А и малко ми е отесняла.

— Тогава я натисни здраво!

При тези думи жена му се надигна от седалката и го пухна три пъти така яко по „комина“, че му го смъкна на ушите.

— Гръм и мълния! — изруга той. — Ще ми смаже кратуната! Как ще я смъкна сетне, а?

— За тая цел си имаме файтонджия — забеляза жена му невъзмутимо. — Ако наистина се е заклешила, той все ще съумее да я изхлузи. Нали така, хер Арнд?

Той се съгласи ухилено. Добре се забавляваше с двамата старци. Най-сетне файтонът спря пред импозантна къща. Слизането на двойката също породило своите мъчнотии. Тайният полицаи поведе своите придружители към коридора. Докато катереха после стълбите, Хендшел успя с цената на големи напрежения да освободи главата си от прегръдката на цилиндъра.

— Ама това тук май не е административна сграда, а? — запита той, поклащайки глава.

— Ние си позволяваме да посетим хер Фон Харсдюрфер в неговото частно жилище — усмихна се Арнд. — Сега е часът, в който той обикновено динира.

— „Динира“? — попита старият. — А, да, това означава „обядва“

21

!

Междувременно бяха стигнали до антрето. Там висяха няколко шапки, пардесюта и други връхни дрехи. Един слуга в ливрея се поклони.

— Хер Фон Харсдѳорфер? — попита Арнд.

— На трапезата. Динерът току-що започна.

Арнд предаде шапката и пардесюто си и даде знак на вѳглищарската двойка да го последва.

Слугата поиска да вземе кошницата на фрау Хендшел, но тя протестира:

— Стой! Ще остане при мен!

Прислужникът посегна към шапката и чадѳра на нейния мъж, ала той също отклони:

— Не е необходимо, драги!

Арнд видя и чу това, но остави нещата спокойно да следват своя ход. Той предвкусваше ефекта, който планинците щяха да предизвикат. Когато влезе с тях, домакинът се надигна:

— Хер Арнд! — възкликна той. — Каква радостна изненада. Сърдечно добре дошъл.

Арнд поздрави стопанина на къщата.

— Обезпокоих ви — извини се той, — но дойдох, понеже знам, че много държахте да разговаряте с моите поверени, хер апелативен съветник. Това са хер и фрау Хендшел.

— А, още една чудесна изненада! Настанете се, моля! — покани ги отзивчиво съветникът.

В миг три стола бяха преместени до трапезата. Арнд веднага зае място, без да се стеснява.

Съветникът отиде до двамата старци и каза:

— Нали ще имате добрината да динирате с нас?

— Това означава „обядване“, нали? — попита вѳглищарката.

Съветникът потвърди усмихнато и посочи столовете. Хендшел се настани, но жена му още се колебаеше.

— Стой! Първо трябва да си оставя някъде кошницата! — каза тя. После даде наставление на слугата: — Сложете я там на канапето! Макар да е от коприна, няма да се изцапа, тъй като оня ден мих кошницата. Сложете при нея също шапката на моя мъж и чадѳра. Доброто си е добро.

Но внимавайте с чадѳра. Дръжката вече не е съвсем здрава.

Слугата се подчини, макар че с мъка оставаше сериозен. А тя се настани с достойнство на стола и се обърна към съветника с любезните слова:

— Ама не беше необходимо точно сега. Можем да почакаме. Имаме време.

Слугата сервира пастет от гъши дроб с един поднос. Тя си взе малко и посъветва после мъжа си, който седеше срещу нея и при когото слугата сега отиде:

— Не е необходимо да избираш най-голямото парче! И остави малко! Така е изискано!

Едно мигновено прокашляне бе удостоверение, че присъстващите изключително добре се забавляват. Всички очи се отправиха с благодарен поглед към детектива, който им бе доставил такава рядка наслада. Фрау Хендшел разреза парчето, опитва, опитва, поклати глава и каза после на дамата, която седеше от дясната ѳ страна:

— Хм! Не мога да разбера какво е това. А вие?

— Страсбургски пастет от гъши черен дроб — обясни дамата.

— А, така ли! Благодаря! Има пикантен вкус. Даже мъничко прекалено пикантен или, както казваме ние горе в планините, дѳхне на мухоляво. Черният дроб трябва да е бил доста съмнителен. Ама подправката затуля всичко. Да не му се вярва на човек какво може да направи дафиновият лист. Ако месото се е повмирисало, слагаш само няколко листа повече в манджата. Става по-вкусна и мирише къде ти по-малко.

— Е — обади се Хендшел, — месото, което ти слагаш в гърнето, трудничко ще стигне до спарване.

— Я стига, старо! Само не се прави на чак толкова голям сиромас! Имали сме за Коледа и по половин фунт свинско, а сега, за първия ден от Великденските празници, дори три четвърти фунт телешко. Хората не бива да си мислят, че у дома цари мизерия!

Слугата ѳ наля вино в чашата и Арнд вдигна своята към нея.

— Наздраве, майко Хендшел!

— Да благослови Бог, хер Арнд!

Отпи малко и каза после:

— Е, и това не го познавам. Хвойнова ракия не е, с кимион също не, анасонлика пък изключено!

— Жено, какви ги приказваш! — подвижна ѳ Хендшел през масата. — Та това е вино! Е-ех, хер апелативен съветник, добре си живуркате вие! — обърна се той сега към съветника. — Даже в делничен ден — вино! При нашия главен лесничей то се появява на масата само по големи празници.

Тази забележка предизвика всеобщо веселие. Сега бе поднесено печено и различни компоти. Фрау Хендшел се хранеше, без много да говори. Блюдата явно много ѝ се услаждаха. Накрая дойде ред на плодовете и всевъзможни сладкиши.

Домакинът обичаше веселия разговор. Той храбро вдигаше наздравица за двамата старци и ги докара до такова настроение, че накрая разказаха дори сватбената си история. Това стана по толкова свеж и непринуден начин, че слушателите не можеха да се отърват от смеха. Но въпреки всичко Хендшел се пазеха да употребяват изрази, които биха могли да предизвикат стъписване.

Когато съветникът най-сетне се надигна и с това даде знак, че масата може да бъде раздигната, почтената въглищарска жена бе изпълнена с такова доволство, че тупна Арнд по рамото и му каза:

— Беше много мило, че ни доведохте тук! Човек от нашия сой не знае, наистина, как точно да се държи, но тук всичко бе така предразполагащо, че можеш да си говориш, както си знаеш. Аз съвсем другояче си представях знатните хора.

— Може би твърде горди и мрачни? — засмя се Арнд.

— Да, едни такива навъсени — потвърди добрата въглищарка. — Поне горе при нас са такива. Например фрау канторшата, дето носът ѝ се вири по-високо от бонето с воалетката, а пък жената на селския съдия, която вече изобщи не знае как изглежда земята! А тук бях в средата на князе, графове, барони, съветници, полковници и милостиви фройлайн и бях все едно знатна като тях. Ех, само като се прибера у дома! Така ще им се изперча. Веднага ще се усетят, че съм яла пастет от гъши дроб! Аз иначе съм добра душа и човек може да ме върти на малкия си пръст, ама гордостта, високомерието и саомнителността мразя до смърт! А и знам коя съм! Жена, която е дарила прочутия Арнд с такъв кашкавал, няма защо да се спотаява пред други. Това е безспорно! Нали така, хер Арнд?

— Как, вие сте получили дар, хер Арнд? — попита съветникът и си даде труда да остане сериозен.

— Да, изненадаха ме — отвърна Арнд с безстрастна физиономия — с едно чудо на кашкавалите, поне пет-шест годишно и твърдо като наковалня!

— Тъкмо това му е достойнството! — намеси се въглищарката. — Хер Арнд не яде нищо друго с такова голямо удоволствие, както такъв твърд като рог кашкавал за стъргане. Той сигурно ще се строши като стъкло. Да, да, всеки си има своите тайни. Вие също!

Тя заплаши шеговито с пръст съветника.

— Аз? — попита той учудено. — Мога ли да попитам каква тайна имате предвид?

Всички бяха любопитни какъв отговор ще последва сега.

— Е, вие също си имате любимо ядене! — засмя се лукаво. — Всъщност не точно в този смисъл, тъй като това, което имам предвид, не ви е любимо ядене. Вие трябва да го ядете заради вашата болест!

— Чия болест? — попита той, бърчейки чело.

— Или по-точно недостатък — допълни тя, — в областта на главата.

Харсдюрфер избухна сега в сърдечен смях, посочи челото си и попита:

— Може би тук?

Тя поклати глава.

— Не, по-надолу. Но нека първо ви покажа моя подарък. Той е там, в кошницата.

Отиде до дивана да я вземе. Естествено, всички се надяваха на нещо весело и с напрежение зачакаха какво ще се случи.

— Мога ли да го изсипя — попита тя — в ей тази чиния?

— Да, направете го — съгласи се съветникът, който все още не знаеше какво възнамерява жената.

Тя извади хляба от кошницата, остави го временно настрани и изсипа ябълките в чинията.

Всички приближиха любопитно.

— Какво всъщност е това? — попита домакинът. — Печени ябълки?

— Да, но дивачки — осветли тя. — От дива ябълка! Хубавичко свиват небцето. Ябълките са отпреди два-три години и лежаха в шапката на моя мъж.

Съветникът завъртя комично очи.

— Ah, quelle delicatessen!

— възкликна той. — Но каква цел преследвате по-точно с тези диви печени ябълки?

— Подарявам ви ги — отговори мама Хендшел. — Та нали вие навред разпращате хора за такива ябълки, а вече не можете да се снабдите ни с една!

— Какво? Разпращам хора навред? — попита домакинят слисано. — Кой ви го каза?

— Цялата страна го знае! — отвърна тя.

— А, сега наближава разрешението на гатанката — пошегува се Арнд. — Цялата страна знае, че съм побъркан на темата стар, вкоравен кашкавал. И цялата страна знае, че вие, хер съветник, разпращате хора навред за диви ябълки!

— И си е така! Хер съветникът се нуждае от ябълките заради своята болест. Отварата трябва да събере онова нещо, иначе хич няма да може да говори.

Домакинят поклати глава.

— Няма да мога да говоря? Я си развържете езика! Каква болест имам?

— Е, цепната горна устна — каза тя несмутимо, сякаш се касаше за най-естественото нещо на света.

— Цеп...?

Думата му заседна в устата.

— Да, подкожно цепната горна устна!

— Подкож...?

— Тя се казва и другояче. Вие страдате от скрита заешка уста.

— Заеш...! Подкожна, скрита! Цепната горна устна! Заешка уста! И затова трябва да пия настойка от диви ябълки? Сокът събира скритата цепнатина, добра жено?

— Естествено, така е! — потвърди тя със смъртна сериозност.

В залата беше станало тихо както в откритата природа пред буря. И сега се започна, разрази се гръмък кикот, в който се включиха дори дамите. И най-удивителното беше, че двамата въглищари се смееха с тях! Когато вълната на веселието поулегна, Андреас Хендшел чукна лекичко апелативния съветник Фон Харсдюрфер по рамото и каза:

— Скъпи господине, не ми се сърдете! Вие сигурно си мислите, че ние сме двама съвсем изкуфели стари хора?

Харсдюрфер поиска да протестира, но Хендшел го прекъсна, подсмивайки се:

— Вие имате един племенник, който е съдебен лекар, доктор Харсдюрфер. Той ни върза тенекията с печените ябълки и кашкавала, но един мил роднина в столицата ни отвори очите за заблудата. Вие чудесно се забавлявахте с нашето невежество, а ние тайно — от слисаните физиономии, които хер Арнд и вие направихте, когато видяхте кашкавала и печените ябълки. Простете ми откровения език, хер съветник, не се сърдете, но „Който се смее последен, се смее най-добре!“

Сега гостите не можеха повече да се сдържат. Всички се скупчиха при стария въглищар, за да го уверят, че никой не приема лошо нещата. А съветникът каза:

— Скъпи хер Хендшел, вие чудесно ни дарихте също и с малко житейска мъдрост! Имате ли някакво съкровено желание?

Двамата се поколебаха смутено. После, когато ги подканиха от няколко страни, въглищарската жена каза:

— Бих желала да имам една нова мивка от бял порцелан и синя вълнена прежда за два чифта нови чорапи.

— А вие, хер Хендшел? — попита Харсдюрфер.

— Е, ако зависеше от мен, бих желал да имам един фунт тютюн. От няколко години не съм имал възможност да пуша. Времената са лоши.

— Мили Боже, това са щастливи хора! — отбеляза съветникът сега много сериозно. — Който има такива незначителни потребности, той е истински за завиждане. А сега нека оставим шегите. Просто си представете, че аз съм добрата фея от приказките, която иска да изпълни три ваши желания. Какви биха били те?

— Вие ни поднасяте! — забеляза жената.

— Не, казвам го с добро и честно намерение.

Въглищарката се огледа много сериозно в околния кръг, погледна замислено мъжа си в лицето и каза:

— Ей, хер апелативният съветник говори сериозно! Така че казвай какво желаеш!
Въглищарят се замисли и кимна доволно.
— Щом работата е такава, ще пожелая първо за мен и моята добра старица Вечното блаженство.
— Браво! — одобри съветникът. — Който поставя това желание пред всички други, той съвсем определено ще получи блажеността. Това следователно е изпълнено. По-нататък!
— После желая двамата да можем да останем все така здрави, докато се споминем!
— И това желание, както изглежда, отива към изпълнение. Вие двамата притежавате желязна натура и сте привикнали на умерен и редовен живот. Нататък!
— Е, какво още! Вечният живот и здравето, това е най-главното. Третото би било още да си имахме малко парици, че до кончината да не ни се налага да мизерстваме. Това задоволява ли те, старо?
— Да, напълно — кимна тя. — Само дето третото желание не може да бъде така леко изпълнено както първите две.
— Точно това желание обаче аз мога лично да изпълня — отбеляза съветникът спокойно.
Той излезе и скоро се върна с един голям запечатан плик в ръка.
— Заповядайте, хер Хендшел! — каза. — Какво е написано отгоре?
Старият прочете с труд:

„За въглищаря Хендшел“

— Отворете го!
Хендшел се поколеба малко и се почеса смутено зад ухото. Тогава неговата жена посегна решително, взе плика от ръката му и го разпечати с думите:
— Не се пипкай така! Това е писмо и на него стои твоето име. Значи вътре трябва да има нещо за теб.
Очите на всички присъстващи се бяха приковали със симпатия към двойката от планините. Тя отвори плика, хвърли един поглед върху съдържанието и възкликна:
— Банкноти!
— Боже Господи, да! — пригласи той.
— Една, две... четири, пет... десет!
— Покажи, покажи!
Взе една банкнота от ръката ѝ, огледа я внимателно и се провикна от радост:
— Боже Господи, да, това са стогулденови банкноти! Не се ли досещаш, старо? „Хиляда гулдена мъртъв и две хиляди гулдена жив.“
Тогава тя плесна с ръце и извика:
— За Краля на контрабандистите? Ах, какъв свят коледен подарък! Трябва да поседна, веднага! Страхът ми подкоси краката!
Тя седна точно там, където стоеше — на пода. Хендшел хвърли парите на масата, коленичи до нея и попита, изпълнен със страх:
— Мила моя жено, зле ли ти е?
— Не, добре ми е, но се чувствам толкова слаба — отговори тя, облягайки глава на рамото му. Беше наистина трогателна сцена. Съдебният съветник пристъпи към тях и заговори:
— Получих заповед от високо място да ви изплатя половината премия, тъй като вие съществено допринесохте за залавянето на Науман. Той е възнамерявал да остане в Лангенщат, докато му се удаде възможност да излезе с цялото състояние на американеца, и ние никога нямаше повече да го видим. Другата половина получава младият книговец Хайлман, годеникът на доблестната Магда Вебер, като начален капитал за своето ново домашно огнище. Двамата заедно сте действали много съобразително и сте изобличили Краля на контрабандистите, така че на нашата полиция ѝ оставаше само да го арестува. Парите следователно се падат по право на вас.
Тогава двамата старци се прегърнаха и заплакаха, но от радост. Когато отново се бяха овладели, съветникът им представи една разписка, която въглищарят трябваше да подпише. После всички присъстващи сърдечно ги поздравиха.
— Сега можете да си доставите мивката и преждата — ухили се Арнд.

— А аз — обади се старият — мога още с излизането на улицата да си купя една пура за три кройцера. И хубаво ще си подмия!

— Това можете да направите и още сега — увери съветникът. — Ето, вземете!

Подаде му табакерата си и Хендшел с наслада си запали една пура. Така двамата останаха още известно време в тази аристократична среда. А когато вече се бяха сбогували, възгледите спря на улицата, улови жена си под ръка и отбеляза:

— Какви добри хора. Боже Господи! Няма да забравя този ден през целия си живот! С пура в устата и хиляда гулдена в джоба от един благороден господин, който е съветник в Апелативния съд. Кой може да си го помисли!

— Да — съгласи се тя. — Това беше нашият голям ден!

23. Глава Замъкът Рандау

Само на малко повече от половин час път от Лангеншат се намира селището Рандау, а над него се извисява замък със същото име, към който се числят обширни земи от околността. Съседният замък Валдау и замъкът Рандау владеят от незапомнени времена целия този край и му придават своеобразен, аристократичен отпечатък. Между господарите на двата замъка съществуваха приятелски отношения. Шарфенберг, притежателите на Валдау, и Рандау винаги бяха поддържали добро и дружеско съседство. Само напоследък се бе появила сянка в тези взаимоотношения. По-големият син на Рандау, лейтенант Едмунд, който служеше в артилерията на Роленбург, приемаше сериозно своята професия, докато лейтенант Фон Шарфенберг се бе смъкнал до нивото на комарджия и накрая дори попадна в ръцете на полицията като разпространител на фалшиви пари. Впрочем двамата и бездруго притежаваха твърде различни характери, за да е мислимо едно приятелство между тях.

* * *

Днес в замъка Рандау цареше малко по-голямо оживление от обикновено. Господарят на замъка имаше рожден ден и неговият по-голям син, лейтенантът, бе дошъл да прекара този ден при своите родители. По-младият потомък бе съобщил, че не му е възможно да дойде — готвеше заключителния си изпит в един много отдалечен, уединен интернат.

Беше преди обяд. Пролетното слънце се усмихваше през прозорците, а баща, майка и син седяха заедно в добро настроение, увлечени в оживен разговор. Всеки разказваше новините, които беше събрал за другите.

— Значи столицата преживя изключителни събития! — отбеляза барон Фон Рандау.

— Да, както може би никога, скъпи татко — потвърди Едмунд. — Трагичното самоубийство на Бруно фон Шарфенберг и смъртта на неговия баща предизвикаха голяма сензация. Относно подробните обстоятелства аз съм по-добре осведомен от другите, тъй като наскоро имах честта да се запозная с един господин, който, от известно време играе важна роля в столицата.

— Кого имаш предвид? — попита бащата учудено.

— Тайния полицай Франц Арнд.

— Едно име, което сега често се среща във вестниците — забеляза с уважение бащата. — А сега да поговорим за по-важни неща! Знаеш, че на брат ти Матиас предстои зрелостен изпит. Ние винаги сме мислили, че ще се заеме с управлението на нашите имоти. Но сега той има други планове за бъдещето. И той иска да постъпи в армията.

С тези думи тайната беше изречена. Баща и майка отправиха изпитателно погледи към сина, за да прочетат от лицето му въздействието от бащиното съобщение. Едмунд се надигна бавно от мястото си, прекоси няколко пъти стаята, после пристъпи към прозореца и дълго гледа навън. Когато най-сетне се обърна отново, каза:

— Реших и така ще стане!

По лицето му бе залегнал израз на твърда, непоклатима решителност.

— Реши? Толкова бързо? — попита майката.

— Да, вие ме познавате! При нас не е както в някои къщи. Всички се обичаме, помежду ни никога не се е появявал облак. Не е необходимо да държим дълги речи, а каквото единият пожелае и иска да каже, другият предугажда и знае без множество обстоятелствени думи.

Матиас никога няма да стане земеделец, това е сигурно. Вие знаете, наистина, че аз мечтаех за военна служба, за повишение и кариера... радвам се на уважението и задоволството на моите началници, но... но...

Той се поколеба, затова баща му попита:

— Какво „но“?

— Помисли за Жерава, Хагенау! Куха глава, пари, аристократична гордост и повече от съмнително поведение! Помисли за младия Шарфенберг! Такава трагична съдба! И такива познавам мнозина. От друга страна, ви е известна също моята стара любов към земеделието. Матиас може да отиде в армията, щом толкова много иска. Моят сегашен отпусък ще бъде преминаване към уволнение, каквото скоро ще поискам.

— Скъпи, скъпи Едмунд! — Майката протегна ръце към него. — Ти ни принасяш една голяма жертва и същевременно смъкваш голяма грижа от сърцето ни, повярвай ми!

Баронът също му стисна разчувствано ръката.

— Помисли, че аз вече не съм в младите години! Нуждая се от смяна. Ти си свикнал, наистина, с компанията на твоите другари, тя ще ти липсва, но кой ти забранява да живееш тук във весела среда?

Едмунд поклати глава и отговори отмерено:

— Татко, аз се наслаждавах на тази компания по-малко, отколкото може би си мислиш.

Службата и моите книги за мен стояха по-високо от такива развлечения.

— И помисли — подхвърли майката, — в качеството си на офицер колко късно щеше да можеш да се заемеш със създаването на собствено домочадие!

— Аха! — разсмя се той весело. — Ето че си дойдохме на думата! Любимата тема на майките, изобщо на всички жени. Да се ожения ли трябва, майко?

— Защо не? — усмихна се тя. — Познавам някои подходящи за теб момичета!

Лицето на Едмунд внезапно се затвори.

— Не, скъпа майко! — отговори той сериозно. — Нещата са вече решени — аз никога няма да се ожения!

— Дрън-дрън! — обади се баронът. — Така казва всеки, който още не се е хванал на въдицата. И с мен беше така. Но сега си мисля, че най-голямата глупост на земята е да останеш без жена. Едмунд погледна бащата и майката с изражение, каквото още не бяха забелязвали у него.

— Говоря с пълна сериозност. Ще си остана свободен!

— Боже мой, имаш ли всъщност някаква основателна причина за това, скъпи Едмунд? — извика бащата.

Едмунд се бореше със себе си. Виждаше се, че му е много трудно, но накрая заговори:

— Да. Трябва да го знаете. Днес е не само рожденият ден на татков а един важен ден, който реши бъдещето на мен и брат ми. Ето защо ще говоря за тази работа, която нямах намерение да споменавам, но за пръв и последен път!

Майката го погледна сериозно.

— Едмунд, ти си намерил момиче, което обичаш?

— Да, майко! Но вие никога няма да можете да ми дадете съгласието си за тази женитба!

Беше казано с толкова категоричен тон, че родителите видимо се изплашиха. Едмунд не се смути, а продължи:

— Тя е от третото съсловие!

— По дяволите! — изригна баронът.

Той много държеше на произхода на своята фамилия и родословното й дърво, макар да не притежаваше вкостенялата гордост на предците, както някои аристократи. Но неговата жена направи успокоителен жест.

— Защо дъщерите на една буржоазна къща да не е също така достоен човек както една дворянка?

— Благодаря ти, мила майко — вметна тук Едмунд. — Ако беше само това, нямаше да имам грижи. Но тя е дъщерята на затворник!

— Господи, мили Боже!

Баронесата беше пребледняла от страх. Тя познаваше сина си. Знаеше, че може да има само една голяма любов. Докато размишляваше колко злочест и нещастен е нейният син, баронът мислеше само за позора. Той подскочи.

— Момче, луд ли си? Да залюбваш дъщерята на един затворник!

— Тя не носи никаква вина за това! — отбеляза хладно Едмунд.

Баронът не беше изтъкнат познавач на хората, ала въпреки това забеляза, че зад привидното спокойствие на неговия син се крие нещо съвсем друго. Майката също погледна слисано и с тревожна загриженост бледото лице на своя син. Сложи ръка на неговото оросено с едри капки пот чело и се дръпна стресната.

— Едмунд! — извика. — Ти си болен! Челото ти е ледено!

Синът отклони.

— Само за този път. Бъдете спокойни! Ще мине. Но сега знаете защо ще остана самотен и никога няма да помисля за връзка.

Баронът не беше решил да ругае ли, да се кара, да се смее или да плаче. Той крачеше възбудено напред-назад.

— Ама че рожден ден! Тая младеж направо ме побърква! Човече, та точно в такава жена ли трябваше да се влюбиш?

— Татко, залагам си живота, че на мое място и ти нямаше да постъпиш по-различно! — заяви тържествено Едмунд. — Изслушайте ме!

И той им разказа за партито по случай рождения ден на Хагенау, за къщата на Мелита и как е успял да защити милото момиче от натрапчивото поведение на другите. Не забрави да добави, че скоро след самоубийството на Шарфенберг бившият затворник официално е обявен за невинен по отношение някогашната злоупотреба. След това замълча и неговите родители също не намериха известно време дума. Накрая баронът сложи ръка на рамото му.

— Слушай, Едмунд, твоите откровения много ме изненадаха, трябва открито да го призная. Но ти не бива така романтично да приемаш нещата. Спасил си едно красиво и невинно момиче — добре! Намерил си известно благоразположение — също добре! Тя и нейният баща са страдали без вина, а твоето сърце силно се е развълнувало — също добре, също! Но сега какво по-нататък? Защо трябва такива минали неща да водят до последици, за които ще съжаляваш през целия си живот? Виждаш ли, кръвта през младостта пулсира в артериите по-бързо, отколкото в по-късните години. Ето защо всичко се явява преувеличено — както щастieto, така и нещастieto! Вярно е, че ти си по-особен характер. Сериозен си, горд, строг със себе си и задълбочен. Никога не си познавал повърхностни чувства и емоции. Но в този случай ще видиш, че си се заблудил. Вече виждам времето, в което ще се осъзнаеш и това момиче ще бъде за теб само един блед спомен.

— Никога! — отговори Едмунд рязко. Баронът опита с хумор да спаси положението. Засмя се и каза:

— О, де да можеше само да ти се яви някое момиче, каквото беше твоята майка на младини, или... ех, мътните го взели!

Щракна с пръсти. Баронесата се усмихна и попита:

— Какво беше това щракане на пръсти?

— О, видях нещо чудно красиво, един женски ангел, една богиня, една кралица! Значи внимавай! Знаеш, че имах неотложни сделки в Грюнтал. Качих се оттам на влака и когато влязох в купето, тя вече седеше вътре — красива и с коси, черни като нощта. Имаше и двама господа. Единият беше явно баща ѝ, а другият — мъж с изискани черти. Чудесна компания, чудесен разговор! За такива къси разстояния хората не се представят специално. Аз следователно си нямам никаква представа кои бяха те, но си оставам на твърдението: ако беше видял дамата, щеше да си изгубиш ум. Впрочем ти дойде да ме вземеш от влака, така че би могъл да я забележиш.

Лицето на лейтенанта се беше изчервило.

— Затова ли не можеше да се разделиш, когато слезе в Рандау? — попита той. — Отново и отново отправяше комплименти към купето!

— Не към купето, а към пътниците. Та нали и те постоянно ми кимаха!

— На теб ли? — засмя се синът. — Може на някой друг, който е стоял близо до теб!

— Дрън-дрън! — отвърна старият барон. — Та нали освен теб нямаше никой, а пък теб те изобщо не те познават. До мен стояха само неколцина селяни, за които със сигурност не се отнасяха поздравите. Поне да знаех закъде пътувах! Не исках да питам.

— Що се отнася до това, мога да ти услужа. Слезли са в Лангенщат.

Баронът го погледна много учудено.

— Откъде би могъл да знаеш?

— Известно ти е, че двамата Шарфенберг бяха погребани тихомълком. Днес в замъка Валдау ще се състои заупокойна церемония. Е, твоите непознати са добри познати на Шарфенберг и също са поканени. Впрочем ние се познаваме.

— Да не би тогава техните поклони да са се отнасяли за теб и въобще не за мен? — възкликна старият барон.

— Напълно е възможно. Аз също се поклоних, само че зад теб. Трябва да сме били доста ефективна двойка за купето.

Бащата прие нещата с хумор.

— Аха, значи аз съм измаменият! Затова тя се усмихваше толкова особено! А аз си мислех, че се усмихва от благоразположение заради моята вежливост! Но ти забравяш всъщност най-главното, техните имена.

Едмунд пропусна един миг, после отговори спокойно:

— По-младият от господата беше тайният полицаи Арнд, а другият — един негов познат. Казва се Петерман.

Баронът намръщи чело.

— Само Петерман? — попита. — Не е дворянин? Е, нищо. Той беше фин и начетен мъж, правеше добро впечатление и аз сметнах, че е от аристокрацията. Едва ли съм виждал някога толкова високо и широко чело, каквото притежава този Петерман. И дамата е негова дъщеря?

— Действително — засмя се младият Рандау. — Познавам я отдавна и ти следователно виждаш, че нейната външност не може да ме излекува. Впрочем ти и не би пожелал да бъда лекуван от нея!

Баронът сви рамене. А от лейтенанта се бе отдръпнала цялата угнетеност. Той отведнъж стана отново весел и дори закачлив и родителите му се почувстваха щастливи, че своеобразният пристъп на меланхолия така внезапно бе отминал. Инстинктът на любящата майка поглежда, наистина, по-дълбоко от прозорливия ум на един мъж. При първата възможност, когато остана насаме със сина си, тя улови ръката му и попита:

— Мога ли да ти задам един въпрос, скъпи Едмунд? Как стана така, че преди малко толкова ненадейно забрави своята печал?

Синът отбягна въпроса и само отбеляза:

— Да оставим това сега! Нещата ще се развият така, както Бог пожелае.

Тя прилепи една целувка към челото му.

— Той ще ги насочи към най-доброто.

По свечеряване барон Фон Рандау отпътува с жена си и сина си за замъка Валдау. Траурната церемония щеше да се състои след спускане на мрака. Когато слязоха в двора, управителят бързо приближи.

— Простете, майне хершафтен! Хауптман Фон Шарфенберг моли да бъде извинен. Той още се съвещава с адвоката си и ви умолява да се разположите в обичайните стаи!

Рандау тук винаги бяха гостоприемно посрещани и всеки член от фамилията си имаше при евентуално оставане определена за него стая. Семейството се отправи към своите помещения. Лейтенантът се раздели с родителите си и пристъпи към стаята с кабинета, която обикновено му бе предоставяна. Ключът беше вече пхнат и той влезе. Стори му се, че го лъхна фино, приятно ухание. Огледа се.

— Направо като оранжерия за цветя, м-м-м! Но къде е източникът? Може би в помещението за преобличане?

Вдъхна благоуханието. Усещаше се аромат на виолетки и резеда. Рязко отвори вратата към кабинета и влезе... Вали Петерман стоеше пред него и протегна отбранително ръце.

— Господи! Вървете си! — произнесе със запъване. Той си пое дълбоко дъх, поклати глава и отговори:

— Валеска, слушайте! От онази вечер в Роленбург все за вас мисля... непрекъснато. Борих се със сърцето си, храбро, с постоянство, ала то се оказа по-силно от разума. Откакто ви подслоних в съседство на замъка Рандау, не можех нито да говоря с вас, нито да ви видя. Баща ви се срамуваше от миналото си, но, от друга страна, не искаше да ме отблъсне, тъй като гледаше на мен като на ваш спасител. Отбих се два-три пъти, но не ви видях. Преди няколко дни чух, че сте заминали за столицата, за да говорите с хер Арнд. После до мен достигна новината за вашия баща, че неговата пълна реабилитация е вече безспорен факт. От какво тогава се дърпате така уплашено?

Вали го бе изслушала, но сега каза с умоляващ тон:

— Хер Фон Рандау, вие ме спасихте от голям срам и позор. Никога няма да забравя това, но сега ви моля да ме оставите сама! Нямах представа, че ви е известна моята стая.

Едмунд поклати глава.

— Добре, тръгвам си. Но преди това нека ви обясня вашата заблуда. Тази стая обитавам обикновено аз, когато съм гост на Шарфенберг. Пристигнах току-що и дойдох тук с погрешното мнение, че помещението е свободно. Валеска, аз ви обичам и винаги ще ви обичам. Моята любов е чиста и свята. Вие щяхте да бъдете за мен всичко, моето начало и моят край; всеки удар на пулса, всяко дихание щеше да е свързано с вас. Защо ме отблъсквате?

Поиска да се отдалечи, но в същия миг тя застана до него и улови ръката му.

— Хер Фон Рандау, сериозно ли го казахте?

Сама се прекъсна. Страните ѝ бяха съвсем пребледнели, но тъмните ѝ очи блестяха възбудено.

— Да — увери Едмунд. — Когато ви срещнах на онова място, където бяхте завлечена от престъпници, още от пръв поглед различих във вас един откраднат скъпоценен камък. Изнесох го на светлината на слънцето, за да се порадвам на неговата чистота, и на драго сърце бих дал живота си, за да го предпазя и съхраня.

— О, Боже! — извика Вали. — Едмунд, Едмунд, ти ме обичаш? Обичаш ме?

— Повече от баща и майка, повече от живота си! — отговори той.

Тогава тя сложи ръце на тила му, приведе към себе си главата му и го целуна. После внезапно го пусна, отстъпи назад и заговори:

— Благодаря ти, Господи! Тези няколко секунди поправиха всичко и ми дадоха сила и смелост за годините, които ми предстоят! Едмунд, аз те обикнах и те обичам, както никога не съм обичала мъж. Ти ми се яви като спасител в ужасна безпомощност и самота. Мислех за теб като за същество, което едва ли бих могла да достигна с погледа си. Та нали беше синът и наследникът на аристократична фамилия, а аз — бедното дете на един затворник.

Поиска нежно да го избута от стаята, ала той я обгърна здраво с ръце и каза:

— Валеска, аз вече не съм офицер, занаят ще бъде само един земеделец. Родителите ми така пожелаха. Аз говорих с тях и за теб. Признах, че обичам едно момиче, което е трябвало незаслужено да страда. Заявих тържествено, че цял живот ще остана незадоволен, ако не мога да се ожения за нея. А татко каза, че всичко щяло да се промени, стига само да съм видел някоя дама като онази, с която бил пътувал във влака. Но това нали си ти!

Вали отвърна с твърд глас:

— Въпреки всичко трябва да стане така, както казах. Има закони, срещу които човек не може безнаказано да прегреша, макар и да не са вписани в никой законник. Ти ще намериш някоя жена съобразно общественото си положение, която ще уважаващ, независимо че няма да я обичаш така горещо като мен. Твоите родители ще се радват и сигурно ще ми дадат благословията си.

— Ти вече я имаш тази благословия!

Двамата подскочиха стреснато. Един нежен женски глас бе произнесъл тези думи. Когато се обърнаха, видяха в предната стая да стои баронеса фон Рандау.

— Не ми се сърдете! — каза тя. — Потърсих те в стаята ти, без да подозирам, че това доблестно момиче живее тук. Не ме чухте да влизам, тъй като говорехте твърде високо, и ето как станах свидетел на целия разговор. Трябва да ми простите. Елате, дете мое! Вие, изглежда, си нямате майка и аз искам да ви стана такава. Вие вече живеете в моето сърце, ще бъдете добре дошла и в нашия дом.

— Майко! — изликува Едмунд.

— Да, сине мой, това е истинската дума! — каза баронесата и притегли двамата към себе си. — Дайте му ръката си, дъще моя! Вие ще му принадлежите, защото доброволно поискате да се откажете от него.

В този миг предната врата се отвори и един глас попита:

— Валеска, тук ли си?

Беше Карл Петерман. Той влезе със свещник в ръка и съгледа дъщеря си в обятията на любимия.

— Какво е това? — попита изплашен и учуден. — Ти не си сама? Дете, какво трябваше да видя! Беше смръщил чело. Можеше да даде на това „тет-а-тет“ само едно неприятно тълкувание. Но дъщеря му пристъпи към него, улови ръката му и каза умолително:

— Не бива да се сърдиш, мили татко! Едмунд има почтени намерения, можеш да бъдеш уверен. Петерман поклати недоволно глава.

— Едмунд? А, вие вече сте минали на малки имена! А аз да си нямам и представа! Хер лейтенант, моята дъщеря ми е толкова мила и свидна, колкото само една дъщеря може да бъде на баща си. Но тя е дете на един несъстоятелен човек, а вие сте син на аристократичен, знатен дом. Сериозни желания тук едва ли могат да се допуснат, а за едно мимолетно увлечение аз не мога моята...

— Моля, моля! — прекъсна го на думата Едмунд. — Аз няма да се защитавам, но тук е моят адвокат, когото може би ще дарите с повече вяра от мен.

Посегна към ръката на майка си, която стоеше встрани в тъмното, и я издърпа в кръга на светлината.

— Коя е тази дама? — попита Петерман.

— Моята майка, която току-що прояви любезността да сложи ръката на вашата дъщеря в моята.

— Фрау Фон Рандау? — попита учуденият мъж. — Как да си обясня...

— Обяснението е много лесно и много просто, хер Петерман. Моят син обича вашата дъщеря, а тя отвърща на неговата любов. Аз нямам причина да се противопоставя на сърдечното желание на моето дете и ето как се съгласих. Синът ми сега ще си позволи да ви помоли за разрешение за годежа си с Валеска.

Петерман сметна, че не бива да вярва на ушите си.

— Но това все пак е невъзможно! — извика той. — Известно ли ви е положението ми, нещата около мен, милостива госпожо?

— Малко! — усмихна сетя. — Но все пак достатъчно, за да разсея всичките ви опасения. Аз изнадах тези млади хора точно когато се вслушвах в гласа на сърцето. Валеска искаше доброволно да се откаже от щастието в живота. Искаше да принесе една жертва, чиято големина е най-доброто свидетелство за нейните чисти помисли. Тя има храбростта и самообладанието на напомни на моя син неговите задължения. С това се показва достойна да бъде моя дъщеря. Моят мъж ще прояви същите разбирания като мен.

Петерман остави свещника на масата, протегна й двете си ръце и каза с изпълнени със сълзи очи:

— От сърце ви благодаря, милостива фрау! Нямате представа какъв безценен дар ми правите. Аз години наред се борех с тъмни духове...

Беше прекъснат. Вратата на предната стая се отвори и прозвуча глас:

— Едмунд, момче, къде си се дянал?

— Тук, татко — отговори той с одрезгавял глас.

— Там вътре? Хубаво! Току-що бях уведомен, че трябва да отидем в салона, и... а, по дяволите! — Беше приближил и познал Валеска. — Та това е... — започна със запъване — красивата непозната от купето! Фройлайн Петерман, както я нарече. Аз казах сутринта, наистина, че гледката ще те наведе на други мисли... но, хм-м... толкова бързо?

— И тези мисли са вече налице! — засмя се сега Едмунд, като видя удивеното лице на своя баща. — Надявам се, че няма да ми се разсърдиш!

— Това още не може да се каже — изръмжа баронът. Петерман бързо пристъпи между Рандау и неговия син.

— Хер Фон Рандау, аз също бях изненадан както вие сега. Искам да подчертая, че това изключително събитие се е случило напълно без мое знание и съгласие. Вече имах честта да го обясня на милостивата фрау.

— А аз, напротив — намеси се баронесата, — обяснявам, че това изключително събитие намира моето пълно одобрение. Аз дадох съгласието си.

Тя му кимна.

— Съгласието си? — попита баронът слисано. — Че за какво?

— За годежа!

— Правилно ли чух? Така внезапно? — извика старият Рандау — Но най-непонятен си ми ти, Едмунд! Днес не искаше да се откажеш от своята „голяма любов“, а сега...

— Аз все още не съм се отказал! — засмя се в лицето му неговият син.

Баронът отстъпи учудено назад.

— Онази дама, за която говореше, и фройлайн Петерман са едно и също лице? Да не би вече да го знаеше, когато споменах за нея?

— Да! — призна синът.

Бащата не знаеше да се ядоса ли, или да се разсмее. Видя погледа на жена си, отправен умоляващо към него. Обзе го топло чувство, разнежи се. Сърцето спечели превес. Той се обърна към съпругата си и попита:

— Толкова ли бързо се реши за момичето?

Баронесата кимна.

— Тя напоспа на Едмунд неговия дълг като аристократ и каза, че до страната на друга жена щял да намери ако не безкрайно щастие, то поне спокоен живот. Родителите му после щели да благославят онази, на чийто отказ се дължи този покой.

— Ах! Така ли е казала? Наистина ли? — попита баронът покъртен. — И тогава ти си приключила с своята проверка! Скъпи Едмунд, днес ти ни принесе една голяма жертва, като се отказа от своята кариера. Ние ти дължим благодарност и ето как едва ли ще намериш решението ми за коравосърдечно и несправедливо. Приемете моето съгласие и благословията ми, деца! Онова, което е одобрила майката, бащата не може да укори или да развали. Нека сегашният час донесе на всички ни благоденствие и благословия!

И тогава шест ръце го прегърнаха така, че почти не можеше да помръдне. Петерман бе останал настрана, устните му потрепваха. Накрая протегна безмълвно ръка на барона. Хер Фон Рандау го обгърна съчувствено и каза:

— Овладейте се, скъпи приятелю! Аз разбирам и уважавам вашите чувства. Животът има към вас голям, твърде голям дълг, сега иска да го изплати.

24. Глава

Траурна церемония

Броени минути след това събитие семейства Петерман и Рандау влязоха в салона на замък. Там завариха детектив Арнд и адвоката, с когото хауптман Фон Шарфенберг преди това бе трябвало да се посъветва за още някои неща. Арнд се представи на фамилия Рандау и каза:

— Аз също като вас съм поканен на траурната церемония относно двамата покойни господа Фон Шарфенберг. Поканата първо доста ме учуди, тъй като аз никога не съм имал пряк контакт с тази фамилия. Междувременно научих, че трябва да присъствам, за да изпълня функцията на свидетел. Ще го направя с голямо удоволствие, понеже на всички вас предстои една изключителна изненада.

При думата „изненада“ очите му се спряха с радушна усмивка върху Петерман и неговата дъщеря.

Капелата на замък беше драпирана с тежък черен плат. Зад олтара бяха застанали членовете на църковния хор от Лангеншат, а при малкия орган бе седнал местният кантор. Когато видя да влизат траурните гости начело с директора на затвора — последният носител на името Шарфенберг, той посегна към клавиатурата. Тихи, тържествено бавни акорди се понесоха в малкото помещение. А когато увертюрата свърши, църковният хор поде погребалната песен:

На живота времето лети,
с всеки час към гроба бързам.
И какво от туй, че може би
тук още да живея имам?
За смъртта мисли, човеко,
и не май се, нужно е едно!

Сега пасторът пристъпи към олтара и поздрави с пестеливи думи присъстващите гости. После се разнесе следващата строфа на песента:

Живей, както, когато умираш,

ще ти се иска да си живял.
Благата, които тук трупаш,
санът, който ти е някой дал,
не ще те радват те в смъртта.
Не са твои тези блага.

Последва същинското слово на духовника. За всеобщо удивление той започна да разказва притчата за блудния син, а после продължи:

— „Благословен, който иде в името Господне!“ Когато хер Фон Шарфенберг ме помоли да говоря днес на траурната церемония за неговия брат и племенника му, пожела да пропусна обичайните похвални слова. Аз уважих неговото желание. Господ Исус Христос ни е дал в Евангелието отговор на въпросите, които поражда у нас трагичната смърт на двамата твърде рано споминали се мъже. Единият, лейтенант Фон Шарфенберг, се обременил с тежка вина. Както Блудния син от притчата прахосал той целия дял, полагащ му се от имота. Майорът, неговият баща, не можа да му помогне. Милостивият Бог и Отец го прибра заедно с неговия син. А на нас Господ иска да каже в Евангелието, че прощава всички грехове и с радост приема отново блудния син в своята Вечност. Така нека също не забравяме, че сме грешници, от кал направени, и да молим Господа да ни даде един ден опрощение на греховете. „Не съдете, за да не бъдете съдени“. Нека не бъдем злопаменни към покойниците, а да се помолим за спасението на техните безсмъртни души. Да пребъде! Амин!

При последните думи неговият глас беше възприел клетвено звучене. Той се дръпна от олтара и песента продължи:

Често духом при гроба ходи,
как мощите ти спускат гледай.
Говори: „Аз пръст съм, Господи,
учи ме да мисля за тоз' край.
Поучавай ме Ти всеки ден,
дано стана по-мъдър и умен.“

Настъпи тържествена, почти угнетяваща пауза. Хауптман Фон Шарфенберг пристъпи бавно напред и застина блед и неподвижен до олтара, сякаш беше окаменял. Но ето че вдигна леко ръка и заговори сериозно:

— „Аз пръст съм, Господи, учи ме да мисля за тоз' край! Поучавай ме ти всеки ден, дано стана по-мъдър и умен!“ Това са думите, които звучат в моите уши и сърцето ми, откак получих потресаващата новина за смъртта на тези двама души. Те си отидоха от живота, без да са се покаяли за вината, която лежеше на съвестта им. Като последен носител на тяхното име аз искам да сменя от тях тази вина.

Помълча за миг. Беше миг на напрегнато очакване. После каза:

— Хер Петерман, приближете с вашата дъщеря! Имам да говоря с вас.

Това бе неочаквано за двамата. Въпреки това Петерман хвана Валеска за ръката и пристъпи с нея към Шарфенберг, при което попадна на ярката светлина на свещите. Хауптманът заговори:

— Покойният лейтенант Фон Шарфенберг извърши спрямо вас тежко престъпление. Той ви отне свободата и честта, а само една дума от неговата уста щеше да е достатъчна да докаже пълната ви невинност. Той премълча от страхливост и на вас ви бе наложено наказание, без да сте извършили престъпление. Но *De mortuis nihil nisi bene*

23

. Вие бяхте верен слуга на нашия дом и се жертвахте, за да запазите честта на името ни. Бяхте третиран като престъпник. Междувременно вашето единствено, непорочно дете попадна в престъпни ръце, от които, за щастие, бе избавено. За всичко това трябваше да отговарят тези двама мъртъвци. Те преминаха в отвъдното, без да съумеят да дадат възмездие. Аз имам задължението да го сторя вместо тях. С това искам да заявя на тази

траурна церемония, че по вас, хер Петерман, не е останало полепнало и най-малкото петно. Вие принесохте на покойните една жертва, за каквато едва ли някой друг би намерил сили. Аз съм готов да ви дам удовлетворението, което моята съвест ми повелява. Като последният носител на името Шарфенберг ви моля да простите на двамата покойници. Мога ли да се надявам, че ще изпълните тази моя молба?

В капелата беше толкова тихо, че човек би могъл да долови трептенето на паяжина. Петерман каза:

— Аз им прощавам!

— А вашата дъщеря?

— Тя също им прощава. Дано Бог бъде за тях милостив съдник! Ще се моля за тях.

Хауптманът заговори развълнувано:

— И дано той ви се отплати за онова, което мъртвите вече не могат да поправят! Вие пожертвахте честта на своето име и единственото признание може да се състои в това, аз да ви приобща към моето име. Аз нямам деца, следователно мога да ви осиновя, фройлайн Петерман. От този миг вие сте моя дъщеря и след съпругата ми ставате моя единствена наследница. Негово величество кралят даде разрешение да се наричате Валеска фон Шарфенберг-Петерман. Документите са вече изготвени. Мога ли да ви ги предам, хер Петерман?

Запитаният остана безмълвен, дъщеря му също. Директорът трябваше да повтори въпроса си, преди да получи отговора:

— Това е невъзможно, напълно невъзможно!

— Аз изпълнявам един дълг, хер Петерман, и го изпълнявам с удоволствие — заяви сериозно Шарфенберг, като пристъпи по-близо към него. — Не искам да ви отнемам дъщерята и нито настоявам да гледате на осиновяването като на обезщетение за онова, което сте преживели, а желая само да ви дам доказателство, че се ползвате с пълното ми уважение. Ако се съгласите с осиновяването, ще ми докажете, че наистина сте простили на мъртвите и не таите ненавист също срещу мен. Моля ви, приемоте!

Тогава Петерман поддаде.

— Е, добре, няма да се противя, стига дъщеря ми да е съгласна да носи вашето име!

— А вие, фройлайн Петерман?

— Още не мога да го осъзная — промълви запитаната.

— О, бързо ще свикнете — увери Шарфенберг. — Аз не изисквам никаква саможертва от вас. Просто ще носите името ми и ще бъдете моя наследница. Ето ръката ми, стиснете я, моля, спокойно!

Тя му подаде ръка. Хауптманът я отведе в салона, където трябваше да подпише документите. Същото направи после баща ѝ и накрая Арнд като свидетел. Поканените за траурната церемония поседяха още известно време заедно в обсъждане вълнуващите събития на днешния ден.

Няколко думи са достатъчни за разяснение по-нататъшната съдба на главните действащи лица. След кратко време на подготовка разглеждането на делото „Науман и съучастници“ пред Кралския околийски съд бе открито. Няколко дни по-късно присъдата бе произнесена. Краля на контрабандистите, убиецът Волф Науман, бе осъден на смърт, а неговият помощник Борвалд — на десет години затвор за съучастничество и опит за убийство на тъмничен надзирател и постови войник. В едно друго съдопроизводство лихварят Зигмунд Дорн и фалшификаторът Золбриг получиха по пет години затвор.

Благодарение усилията на прокурор Унтерберг трафикантите на момичета също бяха скоро осъдени. Мелита, Уланд и всички техни помощници отидоха за години наред зад решетките и никой повече не чу за тях.

Законът се стовари с цялата си тежест и върху книговезеца Хайдер, който се бе отнесъл толкова лошо със своя баща и съперника си Хайлман. Две години и осем месеца бе отплатата за неговите деяния — кражбата и дадените под клетва фалшиви показания. Нищо не му помогна фактът, че впоследствие бе станал наследник на златната чаша.

Продавачът на лотарийни билети Майбаум и неговият баща трябваше да излежат за злоупотреба по една година затвор. Помагачите на Науман в столицата, доколкото полицията успя да ги арестува, също получиха своето възмездие. Сред тях се намираше и така нареченият Рудолф, който в продължение на няколко години бе подпомагал тъмните гешефти на Науман

под маската на почтен търговец. Той беше разобличен като другите и му бе наложено справедливо наказание.

Сега всички граждани можеха да си отдъхнат. В столицата отново възцари мир и спокойствие, а и в планините хората като че съвсем забравиха контрабандата след арестуването на Краля на контрабандистите. Също майсторът колар Хендшел от Оберсберг; роднината на стария въглищар, заживя отново мирно при своето семейство. Племенникът на Вебер полека-лека оздравя от тежките контузии и рани. Само останалите белези напомнях за фаталното събитие. Той изпълни мечтата си — закупи едно старо феодално имение близо до Лангенщат. Засели се там със семейство Вебер. А Хайлман остана в Поленбург и пое след време книговезницата от ръцете на майстора, който го бе приел с такова доверие.

* * *

Няколко седмици след процеса в замъка Валдау се състояха сватбите на две щастливи двойки. Едмунд фон Рандау се ожени за Валеска фон Шарфенберг-Петерман, а Вилхелм Хайлман — за своята Магда Вебер. Най-почетният гост на този радостен празник беше естествено... детектив Арнд. През този ден си пролича на каква любов и уважение се радва при хората, за чието щастие толкова много бе допринесъл. Само няколко дни след сватбата той замина за чужбина по следите на нов, труден случай. Прокурор Унтерберг, асесор Фон Ансбах и комисар Андерс получиха отличия за своята неуморна дейност лично от ръката на министъра на вътрешните работи. Със своето заминаване Арнд умело бе избегнал почетната церемония.

А при гробницата на господата Фон Шарфенберг край замъка Валдау местните жители всяка година виждат в деня на смъртта на бащата и сина една красива двойка — Едмунд фон Рандау, бившият лейтенант и настоящ земевладелец, и неговата Валеска, дъщерята на бившия затворник Петерман. Често и Карл Петерман придружава обичащите се млади хора до това място, където си припомнят без ненавист в сърцата мрачното минало и...

Информация за текста

© 1885 Карл Май

© 1999 Любомир Спасов, превод от английски

Karl May

Der verlorene Sohn, 1885

Сканиране и разпознаване: Неизвестен любител на автора

Редакция: BHorse, 2009

Издание:

Издателство „Калпазанов“, Габрово, 1999

Der verlorene Sohn (Band 74), 1883–1885

(Der Furst des Elends)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://chitanka.info/text/14782>]

Последна редакция: 2009-12-17 20:40:00

Хауптман (нем. hauptmann) — капитан — б.пр.

2

Май употребява като парична единица гулдени и крайцери. След въвеждането на златната емисия в немската държава през 1873 година националните валути се запазват за преходния период — б.нем.изд.

3

Библия, Евангелие на Лука, 15:15, 21 — б.пр.

4

In petto — ит. „в гърдите“ — б.пр.

5

Надпис върху полица, с които се дава съгласие за плащане — б.нем.изд.

6

Оберст — нем. oberst — полковник — б.пр.

7

Перуански акции — б.нем.изд.

8

Чилийски ценни книжа — б.нем.изд.

9

Емисия (лат. emissio) — в случая данни за ценни книжа — б.нем.изд.

10

Сладък тиролски червен резняк; кисело вино — б.пр.

11

Буквално „Грюнебергска котешка опашка“ — б.пр.

12

Религиозната лирика на Карл Герок (1815 — 1890) среща по това време голямо внимание — б.нем.изд.

13

Кирххоф — нем. Kirchhof — Гробището — б.пр.

14

Конрад Крец — роден на 27.04.1929 г. в Ландау-Пфалц, емигрира след революцията 1848/49 г. в Америка, където живее и твори до смъртта си на 09.03.1897 г. в Милуоки — б.нем.изд.

15

Gold-digging (англ.) — златотърсачество — б.пр.

16

Zounds! (англ.) — Дявол да го вземе! — б.пр.

17

Има се предвид производство на дървени въглища — б.пр.

18

Айхенгрунд — (нем. Eichengrund) — Долина с дъбова гора — б.пр.

19

Вид старомоден реверанс — б.пр.

20

Почтителен поклон с приклякане — б.пр.

21

Динер (нем. *diner*) — тържествен обяд — б.пр.

22

Ах, какъв деликатес — б.пр.

23

За мъртвите се говори само добро — лат. — б.пр.

НЕИЗДАВАНИ РОМАНИ

КАРА МАЙ

РОБИ НА ПОЗОРА

КАРЛ МАЙ РОБИ НА ПОЗОРА

Превод: Любомир Спасов

chitanka.info

В Съединените щати една прочута танцьорка става причина за дуел. Нейният защитник бяга от закона. Не след дълго американката го последва на Стария континент и се заплита в интригите на ловки мошеници. На бял свят излизат стари престъпления...

ГЛАВА 1

ЕДНА КРАЛИЦА НА БАЛЕТА

Главният редактор на „Резиденцблат“ седеше пред бюрото си. Не създаваше впечатление, че е зает, тъй като дялката замислено, или по-скоро разсеяно, трески от новата си линия. В един момент влезе слугата на редакцията.

— Какво има пак? — сопна се господарят.

— Нещо изискано! — отвърна дребният, подвижен човечец.

— Наистина ли?

— Направо като от кутия извадена!

— Коя?

— Мадмоазел Леда.

При произнасянето на това име редакторът скочи от стола.

— Мадмоазел Леда! Танцърката? Я ме огледайте? В ред ли е костюмът ми?

Дребосъкът огледа височайшия си повелител от главата до петите и отговори:

— Безупречен, хер доктор.

— Пуснете тогава дамата да влезе!

Той зае важна поза в очакване на танцърката, която в следващия миг влезе и се поклони с неподражаема грация.

Неговото набито око опипа фигурата ѝ, което тя издържа със спокойна усмивка.

После прозвуча мек, галовен глас:

— Е, харесвам ли ви, хер доктор?

Той едва не се стъписа от този въпрос на дама, която за първи път виждаше, но отговори бързо:

— Вие сте неоценима, мадмоазел!

Тя беше свалила вън коженото си палто и стоеше пред него с дълбоко деколтирана копринена рокля, която позволяваше да се видят също добре развитите ръце.

— Това ме радва, понеже ние ще трябва да станем приятели! — призна тя.

Той се усмихна закачливо и попита:

— Толкова ли е сигурно, че ще станем приятели?

— Да, защото аз ще положа всички усилия да спечеля.

- Много мило от ваша страна!
- Значи ми пожелавате успех?
- Колкото искате. Заповядайте, седнете!

Той също си пожела успех. Ето защо я притегли до себе си на софата и улови ръката ѝ. Каза си, че танцьорката е все още много красива, наистина, но вече не така млада. Беше склонна към пълнеене, което не можеше да е от предимство за нейното изкуство.

Тя въздъхна дълбоко, когато той поднесе ръката ѝ към устните си, и после каза:

— Хер доктор, знаете ли какво означава да си непозната в чужда страна?

— О, много, много добре!

— Ето, така се чувствам аз. Трябва да гастролирам тук, да изляза на сцената с една съперница и една от двете ни ще заеме после вакантното място. Аз в моето изкуство съм си като у дома, но тук съм неизвестна. Нуждая се от подкрепа, от водач... и... вие, естествено, сте първият, на когото се представям.

Изира майсторски изчервяване и сведе свенливо поглед към земята.

— Мадмоазел, вие се нуждаете от водач и идвате при мен. Това означава... е, какво означава това?

— Че бих желала да ви се поверя. Вие сте най-забележителната литературна и журналистическа сила в страната. Когато поддържате, заема сигурно положение, а когото оставите да падне, никога не се издига. Искате ми се да стана ваша приятелка!

Той се почувства увлечен, поне за момента. Не отговори веднага, поради което тя прибави след известна пауза, разтваряйки копнеещо очи.

— Бихте ли могли да ме оставите да падна?

— Значи желаете да ви държа?

Очите му започнаха жадно да искрят.

— От все сърце!

— Само в моите рецензии или и така? — Обви ръка около талията ѝ.

— И така, по всякакъв възможен начин.

— В такъв случай действително няма да ви оставя да паднете. Вие сте ангел!

Притисна я към себе си и се осмели да прилепи уста към устните ѝ. Тя го допусна дълго, дълго. Започнаха тихи милувки и шептене. После тя се надигна.

— Значи мога да разчитам на вас?

— Напълно!

— А другата?

— Ще претърпи неуспех.

— Имайте предвид, още вдругиден! И аз ще победя, защото съм уверена във вашата помощ. Ще ме посещавате ли често, когато се устроя тук?

— Съмнявате ли се, сладка Леда?

— Не, това ми е утехата, понеже сега се налага да ви напусна. Адио, хер доктор!

— Адио!

Той я прегърна и целуна още веднъж, след което тя си тръгна. Редакторът леко си кимна.

— Попрезряла външност, която в първия миг заслепява и сгорещява, но после все повече и повече охлажда. Хмм! Все пак съм любопитен що за създание е нейната съперница. Тя при всички случаи ще ми се представи.

В края на работния ден той напусна кабинета си. Докато вървеше през партера на сградата, където се помещаваха бюрата за приемане на реклами, забеляза една дама да разговаря с един от служителите. Очите му се приковаха във великолепната фигура, облечена в семпъл тоалет. Чу дълбокия, сонорен тембър на нейния глас и очарователния чуждестранен акцент. Беше красива, елегантна, крачетата и ръцете ѝ бяха оформени с възхитително изящество.

Сега тя се обърна. Той съзря съвършено очертан бюст, който би засрамил и Таис^[1].

Нещо пламна у него. Кое беше това великолепно, божествено създание?

Беше пристъпил до една от окачените притурки уж да чете, ала в действителност тайно попиваше пленителната картина. Ето, че тя си тръгна. Вече беше при вратата, когато явно се сети още нещо. Поиска да се върне при служителя, но тогава го съгледа и спря пред него, за да го попита с мелодичния си глас:

— Извинете, майн хер! Вие от персонала на вестника ли сте?

— Да, майн фройлайн.

— Къде се намира редакцията?

— Един етаж по-нагоре.

— По кое време може да се говори с хер главния редактор?

— За вас по всяко време!

Тя понечи гневно да се изчерви, но го сведе в крайна сметка до презрително свиване на раменете. После каза:

— Имам предвид дали сега бих могла да разговарям с този хер!

— Да, веднага!

— Благодаря!

Тя се отправи към стълбището, изкачи го и намери по табелата необходимата врата. След леко почукване влезе в малката чакалня. Дребният слуга все още бе тук.

— Хер главният редактор? — попита тя.

— Вече си тръгна — отговори той, поглъщайки я с малките си сластни очи.

— Беше ми категорично заявено, че все още мога да говоря с него.

— Кой ви го каза?

— Един хер със златни очила, сив костюм и широкопола черна филцова шапка.

Слугата разбра, че става въпрос за неговия господар. Той го познаваше като ентузиазиран почитател на женската красота и заподозря каква е работата.

— Наистина ли? — попита. — В такъв случай веднага ще уведомя хер доктора. Влезте, моля, тук, милостива фройлайн!

— Предайте му тази визитна картичка!

Тя влезе в редакционната стая, а слугата тръгна да търси с визитката в ръка своя господар. Не се наложи да отива далеч, тъй като той тъкмо се появи на вратата.

— По дяволите, хер доктор, ама че е фина! Такава още не съм виждал!

— Дръж си устата! Картичката!

На нея бе изписано името Елън Стартън.

— Всички дяволи! — изликува шефът полугласно. — Другата танцьорка! Тази е слънце, а онази — блуждаещ огън. Тази е роза, а онази — магарешки трън! Бързо вътре при нея!

Свали си шапката, влезе и се поклони. Тя стана от креслото, на което се бе настанила, и каза, без да отвърне на поздрава:

— Попитах за хер редактора.

— Аз съм, мис Елън!

Сега по лицето ѝ се появи сдържаната преди малко гневна червенина.

— Майн хер — заговори, — човек обикновено се обръща към непознати дами с малкото им име, когато те още ходят на училище!

Той пребледня. Беше отишъл твърде далеч, наистина, но пък и още никой не му бе казвал подобно нещо.

— Майн фройлайн! — кипна той.

— Майн хер — отговори тя с дълбок, бляскав, ироничен поклон, —

сега ние се познаваме. Мога да си вървя!

И без да го удостои дори с един поглед, напусна стаята.

На другото утро в редакционната част на неговия вестник под рубриката „Театър“ можеше да се прочете следното:

„След като несравнимата артистка от нашия балет се оттегли от очите на своите обожатели поради женитбата си с известния принц, ръководството на театъра прие за запълването на болезнено почувствалото се овакантено място конкуренцията на две дами, които обикновено биват причислявани към първите звезди. Що се отнася до мадмоазел Леда, тази оценка е вярна. Да се каже една дума против нейните недостижими през цялото време успехи, би било престъпление спрямо изкуството. Но другата танцьорка — според мълвата се казвала Елън Стартън — едва ли знае как е стигнала до направо неизразимата чест да се кандидатира за нашата сцена, и то в конкурс срещу мадмоазел Леда.

Хората не знаят какво да кажат. Тази така наречена Стартън никога не се е явявала публично, освен на няколко сцени на пътуваща театрална труппа от съмнително естество в американската горска пустош, където била освиркана от индианците. Говори се, че веднъж я видели в Мисури и може би два пъти в Охайо.

Тогава тя изпълнила няколко движения, които наричала танц, но те със съжаление много точно наподобявали манипулациите, извършвани от някоя селска ратайкиня при буталката за масло.

Следователно мадмоазел Леда няма защо да се опасява за своята съперница.

Но в интерес на нашата сцена е желателно за мястото на една звезда да не бъде допускана кандидатурата на персона, която човек дори при давлението на крайна учтивост може да нарече само дилетантка. А в случая, изглежда, не може да се говори и за дилетантство...”

Още в най-ранния час, когато главният редактор изобщо можеше да приема, му бе доложено за мадмоазел Леда. С влизането си тя полетя към

него, сграбчи двете му ръце и заговори с екзалтиран тон:

— Отлично! Даже ненадминато! Справихте се несравнимо. Ето защо веднага ще ви възнаградя, мой скъпи, мили, чудесни хер докторе!

Остави ръцете му да се плъзнат по нейните, обгърна врата му и го целуна. Той допусна милувката, но направи малко изненадана физиономия, поклати глава и попита:

— Отлично съм се справил? Даже ненадминато? С какво?

— Е, с критиката си за Стартън.

— А, да, да! Е, просто съм казал истината. Не беше необходима никаква прозорливост и духовитост, така че нямам никаква заслуга.

— Истината? — попита тя, усмихвайки се съучастнически. — Действително ли сте били погрешно информиран?

— Как така?

— Да отидем на софата!

Тя го притегли до себе си на меката тапицерия. Той обгърна с ръка пищната ѝ фигура и попита:

— Та защо мислите, че съм погрешно осведомен?

— Стартън е отлична танцорка.

— Но тогава би трябвало да знаете, че тя...

— Че тя танцува отлично? Да, действително го знам.

— Казват, че танцувала не толкова за доходите, колкото под порива на своя гений към това изкуство.

— Чух.

— Била много богата, така че в действителност не ѝ се налагало да се занимава с балет.

— И това ми е известно.

— Но, хер доктор...!

— Какво има? Правите много удивена физиономия!

— Е, след като знаете всичко това, как можете да поместите тогава подобна статия в днешния брой?

— Не отгатвате ли?

— Не.

— Поместих я за ваше удоволствие.

— Наистина ли? Вярно ли?

— Гарантирано!

— В такъв случай действително ви дължа най-голямата благодарност, която може да има!

— Мога ли да я приема тази благодарност?

— Не знам от какъв източник.

— О, от тези красиви сладки устни. Елате!

Той я привлече към себе си и я целуна повторно по устата. Тя се поддаде за няколко мига на тази нежност, после се отскубна, заплаши го с пръст и каза:

— Хер доктор, карате ме да се смущавам!

— Съмнявам се в това!

— О, напротив!

— Бих желал да знам причината.

— Вие сте... женен!

— Аз? Аха, вие сте разпитвали за мен?

— Не.

— Как можете тогава да твърдите, че съм женен?

— Предполагам го.

— Аа, така, така! Това нещастие ли би било?

— Нещастие едва ли. Но трябва да внимавам с вас!

— Защо?

— Можете да станете опасен за мен.

При тези думи тя се отдръпна от него.

— Олеле! — ухили се той. — Аз — опасен за вас! Не съм някой хлапак, а Адонис не съм бил дори през своето юношество.

— Тогава навярно не знаете, че духът импонира на една образована дама повече от фигурата?

— Това означава ли, че ме намирате за духовно богат?

— Естествено!

— Мила малка лъжкия! Елате насам! Това непременно трябва да бъде наказано с целувка!

Протегна ръка към него. Тя обаче се предпази и каза сдържано:

— Не, стига с тия целувки! Вие не бива да нарушавате съпружеските си задължения!

— Я зарежете това! Не мисля, че сте толкова загрижена за тези неща.

— О, една танцьорка също може да има съвест!

— Но много еластична!

— Лъжете се. Жена ви млада ли е?

— Не.

— Красива?

— Още по-малко!

— Но заслужава обич?

— Това пък най-малко от всичко!

— В такъв случай ви съжалявам и ви извинявам.

— Сърдечни благодарности! Щом ме извинявате, да смея ли да се надявам, че очаквате от мен едно нуждаещо се от любов сърце!

— Защо не?

— Е, любовта иска да намери ответ. Трябва ли напразно да копнея за една целувка от ваша страна?

— Не. Ето ръката ми!

— Целуване на ръка? Хмм! С това би се задоволил само някой кочияш, който е щастлив, когато неговата милостива господарка му позволи по Нова година да целуне ръкавицата ѝ.

— Е, добре. Ето тогава!

— Бузата? Вие сте една много мила палавница. Наистина ще трябва да ви накажа за този присмех.

Придърпа я към себе си и тя позволи това да се случи. Започнаха да си разменят целувки, докато дамата го сметна за достатъчно.

— Значи за мое удоволствие съставихте днешната статия — поде тя отново. — Следователно заставате на моя страна?

— Телом и духом!

— И ще останете верен?

— До смъртта си!

— Е, положете тогава войнишка клетва! Повтаряйте дословно!

Заклевам се...

— Заклевам се...

— В моята чест...

— В моята чест...

— Че те обявявам за мое божество и...

— Че те обявявам за един малък сатана, на когото ще принадлежа изцяло!

— Погрешно! Но нека го оставим в тази форма! Ние следователно сме съюзници и можем да проведем военен съвет.

— Военен съвет? За какво?

— Е, ясно ви е все пак, че в най-близко време ще се намираме на бойната пътека!

— Не. Признавам, че си нямам никаква представа!

— Наистина ли? И все пак не е трудно да се помисли, че тази американка Елън Стартън ще изрови бойната томаха и боуи найфа^[2], за да си отмъсти за днешната ви публикация.

— Е, няма незабавно да ме скалпира, я!

— Това не, но ще даде официален отговор. Сигурно е.

— Ще постъпи глупаво. Журналистите създават общественото

мнение. Който враждува с нас, е свършен.

— Да, вие сте господарите на духовния свят! Но под секрет казано, скъпи ми докторе... американката представи ли ви се?

— Не.

— Наистина ли не? Наистина?

— Не, казвам ви!

— Хм! Аз си помислих...

— Какво си помислихте?

— Ще ви призная искрено, но имах към вас известно подозрение.

— Мога ли да се осведомя за естеството и причината на това подозрение, моя красива недоверчивке?

— Разбира се! Говори се, че Елън Стартън била изключително добродетелна.

— Навярно само на вид!

— О, не! Тази добродетелност била истинската ѝ природа.

— Не вярвам в това. Предвзетото благонравие все още не е добродетел.

— Може и така да е. Тази американка притежавала наистина омайваща, увеличаща красота.

— Хич не ме засяга!

— Наистина ли? Аз си помислих, че ви се е представила, вие сте се увлекли от нейната красота, но тя...

— Какво?

— Ви е отрязала квитанциите.

— Ама че фантазия имате!

— Е, само така си помислих и с това си обясних остротата на днешната ви статия.

— Действително едно много неоснователно предположение!

— Наистина ли?

— Мога да се закълна.

— Че не е била при вас?

— Да.

— Не мога да я проумея тази непредпазлива кикимора. Тя първа би трябвало да ви обърне внимание върху себе си.

— Ха, какво ми влиза тя в работата! Но знаете ли, че с вашето подозрение ме оскърбихте?

— Съжалявам. Простете!

— Аз прощавам само след предшестващо изкупление на греховете.

— Какво изкупление изисквате?

— Десет целувки!

— Ето ги!

Те се прегърнаха. Точно когато най-интимно разменяха целувките си, вратата се отвори и влезе дребният разсилен.

— Дявол да го вземе! Извинявайте! — избърбори той стреснато и понечи незабавно да се измъкне.

Но по лукавия, доволен израз на лицето му можеше да се предположи, че това внезапно нахълтване е било предприето напълно преднамерено.

Главният редактор беше скочил чевръсто, но все пак твърде късно. Лицето му пламтеше от гняв.

— Какво искаш? — попита.

Слугата беше вече отворил вратата за излизане. Сега се обърна и доложи:

— Хер Холм помоли да предам за него.

— Толкова ли е спешно?

— Не знам.

— Нека почака!

Слугата се отдалечи. Редакторът се намираше във видимо смущение.

— Ще го разкарам тоя тип — заяви той.

— Защо? — попита тя учудено.

Ако се съдеше по физиономията ѝ, като че ѝ бе приятно, че е била изненадана в този тет-а-тет.

— За какъв дявол трябваше да влиза!

— Воден от своя дълг, драги ми докторе!

— Глупости! Просто е любопитен.

— Едва ли! Ако по мое застъпничество му пуснете нещичко, можете повече да не мислите за тая работа. Тези канцеларски плъхове са истински автомати. И ако по изключение някой път нещо забележат, то след пет минути вече са го забравили. А сега трябва да си тръгвам. Шест целувки вече получихте. Какво ще правим с останалите четири?

Той беше принуден да се засмее.

— Ще ги запазим за следващия път!

— Добре. Тогава ще бъдете по-деликатен. Да кажа ли вън, че този хер Холм може да влезе?

— Да, моля!

Тя си тръгна. При слугата в чакалнята стоеше един млад мъж с висока, приятна фигура. Чертите му бяха интелигентни, но с изстрадал вид, а черният костюм сигурно преди много време бе напуснал ателието на

шивача.

— Можете да влезете! — каза дамата.

Той се поклонил благодарствено и се подчини. Когато бе дръпнал вратата след себе си, танцьорката извади от джоба си златна монета, тикна я в ръката на разсилния и попита полугласно:

— От колко време служите на доктора?

— Близо десет години.

— Естествено, сте му верен?

— Изключително много!

— И сте също дискретен?

— Напълно. А пък и за жалост съм си доста късогледичък.

— Това ме радва. Познавате ли Елън Стартън?

— Да.

— Значи вече сте виждали дамата?

— Разбира се.

— Идва ли тя тук?

— Вчера.

— Преди или след мен?

— След вас. Докторът вече си тръгваше, но заради нея се върна.

— Колко дълго остана тя при него?

— Няма и минута.

— Не лъжете ли?

— Това е истината! — врече се онзи, слагайки ръка върху сърцето си.

— Тогава едва ли е за вярване!

— Защо?

— Защото била много красива!

— Страшно! Дори на мен направи впечатление, въпреки късогледството ми — изкиска се той.

— А вашият господар е поклонник на красотата!

— Да, но само когато това поклонничество не му коства нищо. Той е ужасно свадлив.

— Та аз не мога да повярвам, че при нейната красота и неговото благоразположение вчерашният разговор е траял само една минута.

— Нито дори цяла минута.

— Необяснимо!

Тогава той пристъпи по-близо до нея и прошепна:

— Трябва нещо да се е случило.

— Как така?

— Тя си тръгна, и то как!

— Как?

— Приблизително както в театъра, когато някоя красавица не желае да има един мъж и си заминава с презрително-подигравателна усмивка.

— Аха, така значи! А докторът?

— Беше бесен.

— Наистина ли?

— Беше пребледнял от гняв. Както казах, нещо трябва да се е случило.

— Хмм! Бих желала да знам какво!

— Е, не е трудно да си го представи човек.

— Така ли мислите?

— Определено.

— Е, и какво?

Дребосъкът смигна, сви длани като говорителна тръба пред устата си и прошепна:

— Тя не обича целувките като вас!

— Издайник! — укори го дамата с леко, закачливо шляпване. — Но онези двамата там вътре станаха много шумни. Кой е другият мъж?

— Хер Холм е репортер.

— Аха! Ако нещата продължат така, той сигурно ще изхвърчи. Така че ще си вървя. Но, пст!

Тя сложи предупредително пръст на устата.

— Пст! — повтори слугата, като изигра същата пантомима и кимна с разбиране.

— Нито дума! Той не бива да научи, че съм разговаряла с вас!

— Нито сричка! Аз съм не само късоглед, но и ням!

А когато вратата се затвори след нея, продължи:

— Ама че история с тия целувки. Оня там ги получава с дузини, а нашего брата дори не бива да зяпа. Благата на тоя свят са твърде несправедливо разпределени!

А тя си мислеше, докато слизаше по стълбите:

„Значи той все пак ме излъга. Моето предположение е било съвсем правилно. Тя е била тук. Отрязала го е. За мен това е добре. Сигурно и при другите е била така сдържана. При това положение е изгубена!“

Правилно бе чула преди малко. В стаята на редактора бе станало твърде оживено.

Главният редактор беше много ядосан, дето бе така изненадан от своя слуга, и при влизането на репортера се намираше в лошо настроение.

— Какво искате? — обърна се той грубо към него.

Младият мъж никога не бе намирал вежливо отношение или симпатия от негова страна, но такъв тон все още не бе чувал. Ето защо вдигна глава учудено.

— Какво искате, попитах!

По лицето на репортера плъзна лека усмивка, но той все пак отговори учтиво:

— Най-напред исках да поздравя, хер доктор. Добро утро!

Това като че ли не бе подходящото средство да разсее лошото настроение на редактора.

— Какво означава тая работа? — каза той. — Сега за трети път ви питам какво искате!

— Бих желал да отправя едно запитване.

— Запитване? Мислех, че ми носите някаква новина!

— Засега още не.

— Е, заради някакво си запитване не е необходимо да ме безпокоите още в предобеда.

— Извинете! Не ми е известно да съм дал повод за раздразнението ви. А и, строго погледнато, това, което ме води при вас, е действително новина.

— Хайде, изплюйте камъчето!

— Имам предвид статията относно американската танцьорка.

— Аха! И каква е работата с нея?

— Тя от вас лично ли е написана?

— Да.

— По чия информация?

— Какво ви интересува това? Тук аз съм този, който пита. Какво ви засяга тази статия?

— Тя съдържа неистина.

— Тук май се лъжете!

— О, не! Източникът, от който сте почерпили сведенията, е доста неясен.

— Позволявате си да ме поучавате с даскалски тон!

— Това и през ум не ми минава. Но ви препоръчвам да подадете ръка на дамата с едно опровержение, което да излезе утре.

Веждите на редактора се свиха заплашително.

— Я гледай! — кипна той. — Опровержение, а?

— Да.

— Което да се появи утре?

— Да.

— Много мило, страшно мило! Струва ми се, вие се смятате за този, който има право да се разпорежда тук!

— Съвсем не. Но честта на нашия вестник изисква такова опровержение.

— По този въпрос вие изобщо нямате думата. Аз съм човекът, който трябва да брани тази чест. А и какво ли изобщо разбирате от чест на журналист! Вие сте репортер и за всяка използвана новина ви се плащат петдесет кройцера. Между редактор и репортер, между мен и вас има разлика оттук до небето, но това вие като че ли не го осъзнавате.

— О, моля! Никой по-добре от мен не може да съзнава каква морална разлика съществува между нас двамата. А дали и по отношение интелигентността, това тепърва би трябвало да се провери.

Редакторът отстъпи една крачка назад, опря ръка на бюрото и изруга с мятаци искри очи:

— Всички дяволи! Какво означава това?

— Това означава, че като репортер стоя под вас, но като човек — със сигурност не. Може би по-добре от вас знам как стоят нещата с честта на един вестник.

— Това... това... това... си позволявате с мен! — избухна редакторът.

— Действително.

— С мен, главния редактор, доктор по философия!

— Тези две титли не са в състояние да ме впечатлят. Аз също като вас съм доктор на този факултет.

— Вие? Вие? — зяпна от удивление редакторът.

— Да, аз.

— Вие — доктор по философия? Ха-ха-ха!

— Свободен сте да се хилите или да ревете, изцяло по ваше желание!

— Доктор Холм! Хер репортер доктор Холм! Действително звучи класически! Но каква цел преследва тази комедия?

— Това не е комедия. Вие ме посрещате по начин, който ме озадачава, още повече че не ми е известно да съм ви дал някакъв повод. Позовавайте се на титлата си и аз ви съобщавам, че съм защитил същата, за да ви докажа, че поне по образование съм на едно ниво с вас.

— Аз пък ви смятам за болен и поради това ще се отнасям към вас със спокойната, хладна обективност на лекаря, доктор Холм.

Той сложи двойно ударение върху думата „доктор“. Холм не обърна внимание на иронията и отговори:

— Тази обективност за мен ще бъде добре дошла. Преди малко ми се

сторихте крайно субективен.

— Хер Холм! Да приема ли, че тези думи съдържат някакъв намек?

— Не. За тази цел нямам необходимия недостиг на добри маниери.

— А и не бих ви посъветвал. И така, как стана, че днес говорите по различен начин от обикновено?

— На първо място, понеже още с влизането гневно ме нахокахте, и после, защото съм ядосан от днешната статия.

— Нямате никаква причина да се ядосвате. Онова, което пиша, мога да си го позволя, то е истината.

— Не е истината. Мис Стартън е направена за смях по начин, който предизвиква възмущението на всеки културен човек.

— Значи мен не ме причислявате към културните?

— За да отговоря на въпроса ви, трябва по-напред да знам дали изобщо сте почерпили сведенията от някакъв източник, или тези лъжи са се пръкнали от собствената ви фантазия. Талантът на мис Стартън се извисява над всяко съмнение. Тя никога не е била наричана с друго име, освен Кралицата на балета.

— Естествено, само подигравателно!

— Не. В качеството си на редактор би трябвало да сте запознат и със събитията от другата страна на океана. Би следвало да сте чели каква еуфория предизвиква всяка поява на тази дама. Тя била наричана направо метеор.

— Не знам и дума по въпроса!

— За най-голямо удивление. Моля за разрешение да ви предоставя на ръка източниците, от които можете по-добре да се информирате.

Бръкна в джоба и извади един пакет, който подаде на редактора. Онзи обаче го отхвърли с две ръце и каза:

— Благодаря, благодаря! Моята преценка за тази танцорка е произнесена. Казал съм само истината и съм длъжен да я отстоявам!

— Но аз мога да ви докажа, че са ви осведомили съвсем погрешно!

— Това не е вярно. И не казвайте повече думица по тази работа, която аз считам за уредена!

Извърна се и го освободи с жест. Въпреки това Холм остана и отбеляза:

— Тя още не е уредена, хер доктор. Ако вие не желаете да публикувате опровержение на днешната лъжлива статия, аз ще го изискам.

— Ще го изискате? — извика другият гневно.

— Да.

— Вие се смятате за човека, способен да го направи?

— Да, аз!
— Ама, разбира се! Доктор Холм! Ха-ха-ха!
— Подигравайте се! Но аз ви предупреждавам!
— Вие — мен? Хубаво! Разбирате, че сте освободен от ангажиментите си към нас. Такъв репортер не ми е необходим. Търсете си хляба на друго място!

— Ще го намеря.
— Охо! Кой плаща така добре като мен? Другаде ще получавате трийсет кройцера за новина. При всички случаи ще трябва още повече да залягате на цигулката.

Холм пребледня.
— На цигулката? — повтори неволно.
— Да — присмя се редакторът. — Или може би си мислите, че не знам за свиренето ви в най-подозрителните танцувални зали на столицата пред утайката на обществото? Пфу, да го вземат дяволите!

Пребледнялото преди малко лице на Холм отново се зачерви.
— Хер доктор! — извика той заплашително.
— Охо! Я не ми излизайте с тоя тон! Един репортер, който наред с това е един най-обикновен кръчмарски музикант, има дързостта да претендира за докторска титла. Това е повече от смешно, това е налудничаво!

Беше изпаднал в истинска ярост. Холм бе запазил спокойствието си. Сега каза с усмивка на самоувереност и превъзходство:

— Вашите изблици преливат от оскърбления към мен. Какво ще стане, ако ви извикам на дуел?

— Вие? Мен? Чиста дивотия! Да не би пък да си въобразявате, че сте лице, достойно да отиде на дуел?

— Я стига! Мога да ви тикна дипломата си пред очите!

— И хиляда дипломи да измъкнете, пак бих изхвърлил през вратата секунданта, който ще ми пратите! Хубаво си отбележете това!

— Добре, ще се съобразя с вас.

— Кое то означава?

— Щом се страхувате от боравенето с хладно оръжие, ще избира такова, което няма да нарани толкова драгоценното ви тяло — перото.

— Перото? Човече! Направо е смешно, че се ядосах. Работата всъщност е само забавна или по-скоро трагикомична. Вие будите съжаление у мен. Вървете си, драги. Легнете си в кревата и се наспете. Може би тогава приливът на кръв в главата ще улегне. Но преди всичко не допускайте през ум да ви минава да се мяркате пред мен. В този случай

няма да ми остава нищо друго, освен да наредя да ви изхвърлят!

— Хубаво. Ще се подчиня на това разпореждане от устата на един бог. Адио, хер доктор!

— Адио, хер кръчмарски музикант!

Репортерът кимна дружески на слугата, когато мина през чакалнята. Долу пред пътната врата спря замислено.

— Лоша, лоша работа! — промърмори на себе си. — Загубвам част от толкова необходимите приходи. Как ще се справя сега? Но какво ли съм се запитал за глада и мизерията, когато се касае да взема божествената под закрила! Тя трябва да е вече пристигнала. Къде ли може да е отседнала? Ще се осведомя!

[1] Таис — легендарна гръцка хетера — б.нем.изд. ↑

[2] Боуи найф (ам. bowie-knife) — дълъг нож с двуостър връх — б.пр.

ГЛАВА 2

АМЕРИКАНКАТА

Когато си тръгна вчера от главния редактор, мис Елън Стартън взе файтон и нареди да я закарат до жилището на интенданта^[1].

Последният седеше на хайвер и вино в своя подреден кажи-речи като дамски будоар кабинет. Из него се носеха ухания на есенции, а и възрастният господин създаваше впечатление, че се е напарфюмирал до смърт.

Неговата тънка, мършава фигура бе навлечена в мека копринена пижама. Към намазаната с хайвер земелка посягаше с фина ръкавица. Лицето бе изключително гладко обръснато. Зъбите, които се виждаха при дъвченето, бяха твърде красиви, за да са истински, а косата бе приведена в онзи особен вид, който навява заключението, че е закупена на добра цена от коафьора.

Един слуга в ливрея сновеше насам-натам. Вън се чу нежният сребрист глас на звънче.

— Жан, пак идва някой! — отбеляза господинът. — Не съм си у дома. В никой случай не съм си у дома!

Жан излезе. Не мина много и се върна с извънредно хитра физиономия.

— Отпрати го, нали? — попита интендантът.

— Не, милостиви хер.

— Не? Но нали не съм си вкъщи!

— Милостивият хер с голямо удоволствие ще си е вкъщи.

Жан го каза по начин, който позволяваше да се отгатне, че е сигурен в работата си и много добре познава своя господар.

— С голямо удоволствие? Знаеш, че по това време не допускам да ме безпокоят.

— О, това обезпокояване е шармантно, изключително шармантно!

— Как така?

— Една дама, милостиви хер!

Интендантът остави ножа настрана. Той също познаваше своя Жан. Определено не би се осмелил да го отегчи с някой безинтересен посетител.

— А, така значи, дама! Коя е?

— Някоя си мис Елън Стартън.

Интендантът подскочи от креслото и машинално попипа шалчето от

бяла коприна, за да се увери дали му стои безупречно.

— Стартън? Балерината?

— Да.

— Сили небесни! Ела тук, Жан, ела!

Слугата пристъпи към масата. Господарят прошушна:

— Огледа ли я?

— Много внимателно.

— Говори ли с нея?

— Разменихме си няколко любезности.

Двамата възрастни мъже много наподобяваха два похотливи фавъна, които се канят да се впуснат в любовна авантюра.

— Отговаря ли на репутацията си?

— Тя е нещо много повече.

— Това го казваш ти? Познавачът? Ставам още по-любопитен. Каква е на ръст?

— Малко над средния.

— Слаба?

— Великолепно закръглена, без да е пълна. Майсторско творение.

— Има ли бюст?^[2]

— За длетото на ваятел!

— Ръце, нозе?

— Като на дете.

— Косата?

— Тъмна, гъста, разкошна! Гръцка прическа.

— Значи класическа. Очите?

— Черен гранат.

— Уста?

— За смъртоносни целувки.

— Глас?

— Като камбанка.

— Доведи я! Но, Жан... предупреждавам те!

— Моля, моля! Разбирам, милостиви хер.

— Не ни смущавай!

— Няма, няма!

— В никакъв случай няма да влизаш, освен ако не ти позвъня!

— Много добре!

— Хубаво! Иди я доведи! Но преди това още нещо! Какво впечатление създава, а? Чувствена, с нежно сърце, податлива?

Старият опитен слуга сви рамене, повдигна тънките си вежди и

отговори:

- Не бих го допуснал.
- Значи не?
- Изглежда ми студена и недостъпна.
- Не ми се вярва!
- Може би не само студена, но и непреклонна.
- Въпреки това ще бъде победена.
- Няма да бъде лесно.
- Ами! С пленителни любезности!

Погледът на Жан пробяга бързо по неговия господар, чиято външност приличаше на прясно измазана руина, той сви повторно рамене и каза:

- Едва ли ще поддейства.
- Тогава има и друг път — подаръци! Аз съм богат.
- Това по-скоро бих го допуснал.
- Е, ще видим. Хайде пусни я!
- Но вие сте по пижама!
- Няма значение! Една танцърка не ги приема тези неща така

деликатно.

Слугата се понесе бързо и безшумно към вратата по огледално излъскания паркет, разтвори двете крила и оповести със сервилен поклон:

- Мис Стартън е добре дошла!

Балерината се отзова на поканата със спокойна, уверена стойка. Поклони се леко и остана в очакване да бъде заговорена.

Интендантът плъзна поглед по разкошното видение и си каза тайно, че Жан е споменал твърде, твърде малко.

— Добре дошли, мис — поздрави той, но без да се надига. — Бъдете така добра да седнете!

Показа мястото до себе си. Тя се поклони отново, приближи и се настани на едно кресло, което оставаше масата между нея и възрастния господин.

— Защо толкова далече? — попита той. — Не съм чувал американките да проявяват стеснителност.

- Аз също! — отговори тя.

Този отговор го сепна, но той продължи:

— Значи сте сърцата? Е, това ми е приятно. Радва ме да ви видя у дома си, преди да се е представила вашата съперница мадмоазел Леда. Какво е мнението ви за тази дама?

- Не я познавам.

— Но сте чели за нея?

— Малко.

— В такъв случай би трябвало да имате все пак някаква преценка!

— Танцът трябва да се види. Да оцениш една картина, без да я имаш пред очите, е невъзможно. Аз имам навика да съдя по собствени възприятия.

— Самата да видите? Да, имате право! Дори най-пламенното описание не може да изрази и наполовина онова, което ясно изпитвам в този миг.

Спря по средата, за да види какво впечатление ще окажат тези пределно прозрачни думи.

За съжаление не забеляза ни най-малък ефект. Балерината оглеждаше със спокоен поглед тапетите на стаята, без да удостои с отговор неговите думи. След това отправи студено и изпитателно очи към него и забеляза:

— Преди малко споменахте една моя колежка, хер интендант. Как се стигна дотам, че сте решили в една вечер и в една и съща продукция да се явят две конкурентки?

— Причините са важни, скъпа мис, но мога да ви го съобща едва по-късно, когато се познаваме по-добре. Да се надяваме, това време много скоро ще настъпи!

Тя не каза нищо, само се поклони. Тогава той продължи:

— Аз не принадлежа към онези театрални ръководители, които говорят на своите подчинени от висотата на недосегаемия Олимп. Обичам да общувам с тях, показвам им, че и аз съм човек, че имам човешки мисли и чувства...!

Погледът, който сега й хвърли, подсказа, че очаква отговор, от който да му стане ясно дали е бил разбран по отношение на своите „човешки чувства“. Тя кимна бавно и каза с усмивка, за която той така и не схвана дали е дяволита, или насмешлива:

— Да, хер интендант, вие действително не сте бог.

— Аа! Как така?

— В този миг сте дори крайно човешки. Хайверът не е амброзия.

— Как? Вие умеете да се шегувате? Изстрелвате каламбури? Това ми е приятно. Но имате право. Аз съм човек, но не само заради хайвера. Желая и по отношение на вас да бъда човек!

— Това желание е вече изпълнено.

Той придаде сангвинично значение на тези думи.

— Благодаря, благодаря! Нека бъдем следователно в този миг чисто човешки!

— Разбира се, хер интендант.

— В такъв случай ви моля да седнете тук до мен.

— Мислите, че тук съм по-малко човешка?

— Да. От такова далечно разстояние ми се струвате като някакво свръхчовешко, неземно същество. Вие ме омагьосвате, заслепявате ме като фея, която изчезва, веднага щом човек изрече някакво желание. Не обичам такива разстояния. Искам да се убедя дали тези феи не са рожба на фантазията. Искам да усетя, че имам човек пред себе си.

— Виждането е също вид възприятие. Мисля, убеден сте, че една американка принадлежи към смъртните жители на земята.

— Да. Но тези лейдис са толкова отдалечени от нас, жителите на Стария континент, че при гледката на една такава дама човек изпитва непреодолима любознателност дали и тя е съставена от плът и кръв. Ще ми позволите ли да го проверя?

Беше се изправил и заобиколил с две крачки масата. Очите му бяха приковани с видимо желание към нея. Тя остана студена и спокойна.

— Това вече е в достатъчна степен констатирано, не е необходимо тепърва да се подлага на проверка.

— О, не. Красота като вашата не може да бъде земна. Само убеждението води до вярата. Разрешете да се уверя, мис, че не сте някоя богиня на любовта, слязла от Валхала, а истинска дъщеря на родени от пръст родители.

Протегна ръце към нея, но улови въздуха. Тя се бе изправила с бързината на мисълта и бе отстъпила няколко крачки назад.

— Хер интендант!

Вложеният в тези думи укор прозвуча буквално заплашително. Но тя стоеше пред него с толкова горда красота, че той едва бе в състояние да се владее. Сега отговори:

— Не с този тон, не с този тон! Трябва да ми позволите да поддържа ръчичките ви. Нека седнем един до друг и се посъветваме по какъв начин да формираме най-красиво и благоприятно назначението ви. Елате, мис!

— Благодаря! Нека получа първо мястото, а после ще съумея да го формирам по собствен вкус!

— Но вие все още го нямате!

— Това действително трябва да призная!

— А знаете ли кое влияние тук има най-голяма тежест, мис Стартън?

— Сигурно вашето.

— Действително! Мисля, че няма да ви бъде неприятно да го спечелите.

— Бих се радвала да го притежавам.

— Е, ами опитайте тогава да го заслужите.

— Това е намерението ми.

— Вие при всички случаи имате достатъчно жизнен опит, за да знаете по какъв начин една заслужаваща обич дама може да си извоюва подобна протекция.

— Разбира се.

— Е?

— Като изпълнява перфектно задълженията си във всяко едно отношение. Можете да бъдете уверен, че ще положи всички усилия да заслужи одобрението ви.

— Чудесно! Но, надявам се, не мислите само за моето артистично одобрение. В театъра аз съм критик, ала в моя дом — човек. Там артистичното изпълнение ме запленива, тук една целувка може да ме накара да направя каква ли не отстъпка.

— От което заключавам, че сигурно сте много щастлив в семейния кръг.

— Как? Какво? Какво искате да кажете?

— Щом от една такава семейна нежност се виждате принуден да правите какви ли не отстъпки, то трябва да сте един много добър съпруг, баща и дядо.

Той посегна с две ръце към бялото копринено шалче и попита с тон на безкрайно удивление:

— Баща? Дядо? Наистина ли го мислите?

— Да — кимна тя сговорчиво.

— Нима изглеждам като някой дядо?

— Дори като много опитен и достопочтен!

Такова нещо още не беше му се случвало. Изглеждаше му невъзможно. Почеса се зад ухото, посегна отново към шалчето. Дядо! Направо му призля от тая дума; съвсем го изкара от самообладание. На края извика:

— Може би ме смятате дори за прадядо!

— Не е нещо невероятно. Човек може още на шейсет години и даже още по-рано да стане прадядо.

— На шейсет? Още? Та това звучи точно така, сякаш ме считате за по-възрастен!

— Действително!

— По-възрастен? Небеса! И колко стар съм приблизително според вашето любезно мнение?

- Шейсет и девет и половина.
- Властелине небесни! Мис, какво си мислите?
- Мисля си за театралния алманах.
- Какво общо има той с тая работа?
- Там вие също фигурирате в списъка на сценичните ръководители.

Посочена е и рождената ви дата.

— Тя е отпечатана погрешно, напълно погрешно! Ще заставя издателя да ми даде обяснение.

— Аз също бих го сторила. Такива данни трябва да почиват на пълната истина, а за вашата репутация може да бъде само от полза, ако се разбере, че всъщност сте с няколко години по-възрастен, отколкото е посочено там. Колкото е по-напреднала възрастта, толкова е по-голям опитът, многоуважаеми хер!

Той се вторачи в нея, сякаш беше чул смъртната си присъда.

— Какво казахте? — проломоти. — С няколко години по-възрастен съм бил?

— Та нали вие това имяхте предвид?

— Кое?

— Преди малко казахте, че данните за вашата възраст са неверни.

— Вие сте дявол! И през ум не ми е минавало да се правя на по-възрастен. Аз съм на петдесет и една!

— Наистина ли? Наистина?

— Разбира се! Да не би да изглеждам по-възрастен?

— Може би щяхте да изглеждате по-млад, ако...

— Какво ако? Какво искахте да кажете?

— Ако не беше тази перука...

— Перука? Нещастно дете! Та това си е собствената ми коса!

— Тогава е просто удивително колко подвижна е тази коса. Предната част съвсем се е извъртяла наляво.

— Как? Какво? Наляво? Веднага ще повикам Жан. Той ще...

— О, моля, и аз мога да го направя. Елате! Аз ще ви наглася тази естествена коса... Така, добри ми, скъпи дядо!

Тя хвана безцеремонно главата му и тикна перуката отново напред.

Той съвсем се бе вцепенил от ужас. Очите му приеха кажи-речи стъклен израз. Чу се направо плашеща въздишка. После си пое дълбоко, дълбоко дъх и отрони изнурено:

— Позволявате ли да седна?

— Разбира се! Сторете го! Годишките си казват своето.

Той издаде звук, за който не можеше да се каже дали беше израз на

бяс, или последица от пълна безпомощност.

— Недобре ли се чувствате? — попита тя с отзивчива угриженост.

— Недобре? О, не! Все още съм твърде млад и силен. Само съм малко ядосан.

— За какво?

— На вас естествено!

— Не може да бъде! Та аз не знам да съм ви дала някакъв повод!

— Не знаете! Тогава ще ви посоча един! Вашата преценка за възрастта ми!

— Наистина беше доста занижена.

— И това ли още! После перуката!

— Която си е вашата естествена коса.

— Нарекохте ме дядо и дори прадядо!

— От чисто благоговение.

— Какво ме топли вашето благоговение! Хич не ми е притрябвало!

Малко любов е хиляди пъти по-предпочитана!

— Ако позволите, ще ви обичам, както една внучка обича бащата на своята мама.

Той плесна ръце и попита, клатейки глава:

— Кажете, мис, всички американки ли са като вас?

— Надявам се!

— В такъв случай представителките на вашата нация, ако са танцьорки, нямат никакъв, ама никакъв шанс да бъдат назначени при нас.

— Защо?

— Ние искаме от една танцьорка да не пита за възрастта.

— Тя не е и необходимо да го прави, тъй като това си е посочено много точно в алманаха.

— По-нататък тя трябва да е мила и да проявява това качество особено спрямо най-големия си началник. Човек може да е оставил зад гърба си младежките години и все пак да притежава младежко сърце! Както ви опознах днес, не е възможно да сте добра балерина.

— Бихте ли могли да докажете това твърдение?

— Да. Танцът има задача да представи всички възможни човешки чувства чрез физически движения. Вярно ли е това?

— Доближава се до истината.

— Една танцьорка следователно трябва да притежава две неща.

Първо, умение в тези движения, и, второ, чувствата, които трябва да изобрази!

— Съвсем вярно!

— Вие обаче нямате такива чувства.

— Това е много дръзко твърдение.

— Вие нямате сърце. Казвам ви откровено, много съм загрижен за вас. Сега, за съжаление, нямам време, иначе може би щяхте да съумееете все пак да докажете, че сте способна на нежни пориви. Ако ви е удобно, наминете утре още веднъж.

— Не ми се вярва, че ще посмея още веднъж да се заловя със старчески изследвания. Но ако получа ангажимента, скоро ще разберете, че не съм безсърдечна. Само че човешкото сърце не бива да прилича на някакъв облак, който ръси своя дъжд върху младо и старо, красиво и грозно, умно и неспособно, справедливо и несправедливо.

— Излиза, че вие сте облак, от който никога няма да мога да очаквам и една капчица роса? Нека бъде така. Има по-отдайни облаци.

Той се поклони, тя отвърна със същото и си тръгна. Едва бе излязла, интендантът посегна към звънеца да повика Жан. Онзи отправи изпитателен поглед към своя повелител и си даде труда да прикрие една злорада усмивка.

Интендантът се бе тръшнал съвсем отмалял на креслото. Сега каза с половин глас:

— Жан, дай ми „Eau de mille fleurs“!^[3] Направо съм като разбит!

Слугата му подаде флакона и попита:

— Разбит? Толкова разгорещена ли беше борбата?

— О, изобщо не се стигна до борба!

— Значи тя веднага капитулира?

— През ум не ѝ мина. Аз не я докоснах.

— Невероятно!

— Да, да! И знаеш ли кой носи вината?

— Нямам си понятие.

— Ти!

— Аз?

— Да. Онова, което никога не бих сметнал за възможно, се случи. Аз се изложих! Тая американка знае, че нося фалшива коса.

— Да не би да сте я осведомили?

— Не ми е и хрумвало. Ама ти ми беше надянал перуката съвсем наопаки.

— Това не е вярно.

— И все пак! Тая мис Елън Стартън после ми я натъкми.

Тук Жан не можа да се овладее. Изсмя се с глас.

— Човече! — извика господарят му. — Какво ти скимна?

— Простете! Но като си представя как една танцьорка ви върти перуката, наистина ме досмешава. Това е в резултат на чесането.

— Чесането?

— Вие имате навика да се чешете зад ухото, когато нещо не ви върви по желанието и волята. Сигурно такъв е бил случаят и преди малко.

— Само че аз не мога да си спомня да съм се чесал.

— О, вие го правите, без да се усетите. И какво каза тя за тая история?

— Представи си! Знаеше точно на каква възраст съм!

— Долна работа!

— Да. Нарече ме дядо и прадядо!

— Още по-долно!

— А после поиска... чуй, пак се звъни! В никакъв случай не приемам.

— Също и ако е някоя красавица...?

— Наситих се днес на красавици! Всички са обладани от дявола!

Той се изтегна в най-удобно положение, а Жан се отдалечи.

Когато се върна, на лицето му бе изписана неопределена усмивка.

— Е, кой беше? — попита неговият господар.

— Отново една дама!

— Аха! Разкара ли я?

— Не.

— Но аз току-що ти заповядах...

— Не върви, милостиви хер! Тя е толкова млада, толкова красива, толкова очарователна. И при това приказва така добре.

— И коя е? Сигурно някоя малка шивачка, която иска да стане статистка?

— О, не, нещо по-добро, много по-добро.

— Е?

— Мадмоазел Леда.

— Леда! Ах! Това действително е нещо друго. Огледа ли я внимателно?

— Да.

Трябваше да я опише. После интендантът попита:

— Коя е по-красива, тя или американката?

— При всички случаи последната, но Леда без съмнение е по-отзивчива и забавна.

— Тогава я пусни да влезе. Но остани вън, докато позвъня.

Когато влезе, балерината хвърли един бърз поглед на интенданта.

Изглежда, веднага бе наясно с него, защото направи изящен реверанс и се впусна на лов, заговаряйки с гальовен тон:

— Простете, екселенц, че ви безпокоя! Но дългът ме принуждава.

„Екселенц“ той никога не бе наричан. А и не беше от благороден произход, нито служител от кралския дворцов театър. Ето защо се почувства поласкан. Сравни мразовитата външност на американката с топлото, усмихнато същество, което виждаше сега пред себе си. От устата му се изплъзна:

— Тя току-що си тръгна!

Танцърката не знаеше кого има предвид, но попита съвсем непринудено:

— Коя си тръгна?

— Вашата съперница.

— Стартън?

— Да.

— О, уви! Значи ме е изпреварила! Безкрайно съжалявам!

— Може би ще съумеете да наваксате.

— Как би било възможно?

— Един пропуск от време може да се компенсира с удвоено внимание.

— Така е, екселенц, ала въпреки всичко аз съм неутешима!

— Това ме хвърля в смущение, тъй като не зная дали съм мъжът, способен да ви утеши!

— Че кой друг, освен вие. Та нали сте Юпитер, в чиито ръце е поверена съдбата ми.

— Ах, колко сполучливо сравнение! А вие сте Леда, на която богът се явява в образа на лебед, за да бъде ощастливен от нея.

— Пфу!

— Какво има? Не е ли прекрасен този гръцки мит?

— Не, никак — отговори тя нацупено.

— Защо?

— Каква жена може да бъде Леда, щом се задоволява с любовта на някакъв си там лебед. Лебедът е водна птица, студен и полуриба!

— Аха! Вие обичате топлината?

— Дори зноя.

— И не в образа на водоплаваща птица?

— Не, в човешки.

— Но в младежка форма?

— Не. Зевс и Юпитер да не би да се представят като младежи? Аз

обичам готовото, развитото, завършеното. А само един мъж в зрелите години може да каже, че не е необходимо да се трепе повече за своето израстване.

— Мадмоазел, вие развивате грандиозни артистични виждания!

— Бих ли могла иначе да бъда артистка?

— Не. Никога. Знаете ли какво се иска от една истинска артистка, мадмоазел?

— Мисля, че знам.

— Е?

— На първо място необходимата техническа школовка.

— Съвършено вярно. Физическото майсторство. Съвсем същото казах на американката.

— Тя съгласи ли се?

— Да — отговори той с провлачен глас.

— Показа ли ви, че притежава такова майсторство?

— Не.

— Колко непрактично и неуважително! Та нали вие единствено сте човекът с непогрешими очи за тези работи. Гледайте, екселенц!

Тя направи един пирует, по-щур от който не би могла да измисли. И понеже носеше същия тоалет, с който беше и при главния редактор, при това вихрено въртене около собствената си ос едва ли отказа някакво желание на жадните очи на стария интендант.

— Добре ли беше изпълнено? — попита.

— Определено, определено! Попита не го правеше по-добре!

— Ласкаете ме, екселенц!

— Не, не! И тъй като притежавате грацията на Фани Елслер, то... — Подсмихна се многообещаващо.

— Защо замълчахте? Говорете по-нататък!

— Още не! Увлечен от омаята на вашето същество, за малко да изрека едно решение, на което сега още не му е времето.

— И което би ме направило толкова щастлива!

— Още не знам дали сте истинска артистка. Техника притежавате, тук навярно няма да има мъчнотии. Но другото...

— Имате предвид творческата идея?

— Още повече. Имам предвид духа, душата, възприятията, чувствата!

— Бихте ли допуснали, че съм лишена от дух?

— Едва ли!

— Или безчувствена?

— Това би трябвало да се докаже.

— Тържествено ви уверявам, че притежавам чувства, екселенц, дори много естествени чувства.

— Например?

— Апетит.

— Палавница!

— Кой може да гледа вино и хайвер, без да изпита желание да бъде поканен.

— Сериозно ли го казвате?

— Разбира се!

— Елате тогава! Но тук, до мен!

— Благодаря! Вече седнах. Не зная само дали моят маниер на хранене ще ви се понрави.

— Е, и какъв е този маниер?

— В присъствието на господата винаги се храня като дама на къщата. Вие сега следователно ще трябва да си представите, че съм ваша съпруга.

— Чудесна идея!

— Сервирам пред вас.

— Мога ли да си вземам каквото ми е вкусно?

— Естествено!

— И ако по самата вас намеря повече привлекателност от тези прозаични неща?

— Това само би могло да ощастливи домакинята, екселенц.

— Добре, нека се храним сега като съпружеска двойка. Да започнем угощението с няколко целувки.

— На ваше разположение, екселенц! Надявам се, ще намерите в мое лице една добра домакиня.

Закуската отне повече време, отколкото обикновено бе необходимо на интенданта. А когато най-сетне позволи на балерината да се сбогува, тя попита:

— А с американката колко дълго се хранихте?

— Нито минута.

— Не може да бъде!

— Казвам ви истината.

— Ще ви повярвам. Кога ще закусим отново?

— Утре, мило мое дете.

— По същото време?

— Да, вие само елате. Тогава ще намерим възможност да обсъдим по какъв начин може най-приятно да се формира вашата екзистенция.

— О, тази екзистенция все още виси между облаците!

— Не, не, тя е вече решена работа.

— Дайте си ръката тогава!

— Ето!

— Чудесно! А сега хиляди целувки за възнаграждение!

Притегли го към себе си и се постара да докаже, че притежава едно безкрайно благодарно сърце.

Вън Жан стоеше в приведена стойка сред дупката на ключалката и наблюдаваше целуващата се двойка.

— Хиляди гръмотевици! — изръмжа недоволно на себе си. — Дъртият пръч е направо за завиждане! Тая Леда има дух и темперамент. Една целувка от нейна страна никак не би било зле.

Когато чу, че тя се сбогува, той се отдръпна от вратата.

Танцърката се появи, затвори с натиск вратата, спря при него и бръкна в джоба. Похотливо отпращаният му към нея поглед ѝ подсказа, че с бакшиш едва ли ще му създаде най-голямата радост. Ето защо попита, взела бързо решение:

— Как ви наричат?

— Жан.

— Добре, добри ми, мили Жан. Пари и състояние аз нямам, но ще ви дам каквото имам. Ето, вземете!

Обхвана здраво с две ръце главата му и го целуна два... три пъти.

— Така! Доволен ли сте?

— Кралски! — отвърна онзи, избърсвайки червилото от устата си.

— Следващия път повече, ако сте разбран!

И се измъкна през вратата. По същото време прозвуча и звънецът на интенданта. Жан влезе при него. Господарят го огледа и незабавно попита:

— Какво ти е? Какво става с теб?

— С мен? Какво да става?

— Цялото ти лице е зачервено.

— Наистина ли?

— Да. Каква е причината?

— Наведох се да вдигна един ключ.

— Аха, така. Леда даде ли ти бакшиш?

— Не.

— Това ме учудва, тъй като притежава толкова изискани маниери. Какво ще ѝ кажеш?

— Нито дума.

— Как? Нито дума? Защо?

— Не мога да ѝ кажа нито дума, защото не е тук.
— Формалист! Мисля, че добре ме разбра.
— Е, тя цялата е артистка.
— Определено!
— Не само балерина, но и актриса.
— Това е вярно. И какъв пленителен глас има. Мисля, че от нея би излязла и една прекрасна певица. Тя е многостранен талант. Какво мислиш? Да я ангажираме ли?
— Хмм! За какво ни е онази студена американка!
— Правилно! Нека си върви там, откъдето е дошла. Мадмоазел Леда наелектризира. Тя е не само артистка, но и жена, и то в не по-малка степен.
А тази, за която се сипеха тези похвали, вън се засмя на себе си и си каза:
— Пъхнах в торбата тези два стари чувала. Единият е не по-малко отвратителен от другия, но човек трябва да се примирява. А сега — при административния директор, при капел- и балетмайстора, за да не ме изпревари отново американката.
Завари директора вкъщи и веднага бе приета. Влезе по своя предизвикателен маниер, направи кокетен реверанс и в очакване да бъде заговорена, пусна една обаятелна усмивка, изразяваща увереност в победата.
Служителят имаше представителен вид. Беше висок на ръст, с одухотворено лице и рязко оформени черти, които говореха за склонност към размисъл и непрекъсната работа. Но тази сериозност бе смекчена от израз на доброжелателство, който разхубавяваше лицето. Той сега изчезна, когато директорът прикова очи към балерината.
— Седнете! — каза сухо, като посочи един стол. А когато тя се настани, попита: — Направихте ли вече някои визити?
— Не — отговори тя. — Вие сте първият, когото осведомявам за пристигането си.
В облика му се появи незабавна острота.
— Как да си обясня тогава изявлението на куриера от редакцията, че сте били при главния редактор?
— А, той не влиза в сметката. Аз всъщност имах работа само в рекламното бюро и се възползвах от случая да предам визитната си картичка.
— А когато минах преди малко през пазара, ви видях да влизате при интенданта.
Тя се изчерви.

— Той не си беше вкъщи — опита да се оправдае.

— Вкъщи си е бил, защото непосредствено преди вас е приел мис Стартън.

— Ах, вие сте разговаряли с нея? — попита тя бързо, за да отклони разговора от неприятната тема.

— Да. Тя беше преди малко при мен, ръководена от съвсем правилното мнение, че в крайна сметка директорът е този, в чиято ръка се събират всички нишки. Познавате ли дамата лично?

— Още не.

— Но сигурно по реноме?

— Не много добре — отговори тя, без много-много да разсъждава.

— Жалко. Тя е не само артистка от първи ранг, но и една благородна женска натура, каквато за съжаление не се среща често сред дамите от балета.

— Надявам се да не бъде поставена зад нея!

— В какво отношение?

— И в двете, като жена и като артистка.

— Мадмоазел, казвам ви откровено: не е препоръка да се явявате при мен с неистини. Мис Стартън би се срамувала от подобно нещо. И после богатите артистични разбирания на тази дама са наистина гениални. Във външно отношение тя е красавица, но недосегаема. Такава е и всяка фигура, която изпълнява — с обаятелна красота и същевременно преобразена от строго моралната чистота, отговаряща на божествената природа на изкуството. Искрено ви казвам: ще имате противница, която ще ви е много трудно или дори невъзможно да победите.

Тя сви рамене и отговори кратко:

— Въпреки това аз вярвам!

— В какво?

— В успеха.

— На нейното или вашето изкуство?

— Лъжете се, хер директор, ако ме смятате за интригантка!

— Да се надяваме. Няма да крия, че бях предупреден за вашия дипломатически талант.

— От Стартън? — избухна тя.

— Не. Тази дама не спомена дума за вас. Утре, надявам се, ще се представите. Указанията ми ще ви бъдат изпратени по куриера на театъра. Адио, мадмоазел!

Тя се оттегли с дълбок поклон. Вън сви юмруци.

— Тук ме е изпреварила! — измърмори на себе си. — Тоя директор е

педант без дух и познания. Той никога няма да бъде мой приятел, но и аз няма да бъда негова съюзница. Сега при капелмайстора. Той бил алчен ция. Ще го подхванем от това място.

Намери го заровен сред купища партитури. Усърдно пишеше ноти. Може би имаше нещо да аранжира. Беше известила името си, ала въпреки това той попита при влизането й, без да вдигне поглед от нотите.

— Кой?

— Мадмоазел Леда.

— Ей сега.

Тя остана търпеливо до вратата, макар той да изписа още няколко страници. Най-сетне капелмайсторът подстри гъшето перо и се обърна към нея. Имаше мършава, восъчно бяло лице и големи странни очи. Дългият му нос имаше широк гръб, устата беше много голяма и кажи-речи без видими устни, а брадичката — прекомерно развита. Лицето му бе на скъперник. Гласът му звучеше студено и металически, когато каза:

— Можете да седнете. Какво искате?

— Сметнах за свой дълг да ви се представя, хер капелмайстор.

— Хубаво. Но с каква цел?

Въпросът я постави в неловко положение, ала тя отвърна:

— Все пак е необходимо да ме познавате преди излизането ми на сцената.

— В никой случай.

Тя го погледна удивено. Ето защо онзи обясни:

— Ще бъде представен балетът „Кралицата на нощта“ два пъти едно след друго. Първо се явяват вие и после американката. Двете често сте играли Кралицата, така че репетицията бе сметната за ненужна. Която се хареса повече, ще бъде ангажирана след кратък гастрол. Така че наистина не беше необходимо да ме безпокоите.

— И все пак. Намерението ми беше да ви поставя един въпрос, който всъщност е от чисто делово естество.

Той наостри слух.

— Какъв въпрос имате предвид?

— Без много усукване казано — паричен.

Лицето му отведнъж придоби цвят и когато погледна сега към нея, стори й се, че всъщност има кривогледи очи.

— Какво би могло да бъде обсъждано в това отношение между вас и мен? — осведоми се той.

— Не се ли досещате?

— Не.

— Нима тук има оркестрова тантиема?^[4]

— Не.

— Наистина ли? — попита тя с голямо удивление.

— Никога не съм чувал подобно нещо. Какво трябва да се разбира под оркестрова тантиема?

— Е, ясно е от само себе си, че успехът на едно представление, изобщо всяко артистично изпълнение, зависи изключително много от съпровода на оркестъра.

— Съвършено вярно!

— Случаят е такъв особено при танца. Без интелигентността на капелмайстора дори и най-голямата артистка не е в състояние да постигне онова, което в действителност умее.

— Много добре, много добре! — потвърди той с демонстративно кимане. — Виждам, че сте размишлявали върху тези неща, мадмоазел. Вие имате разбирания и опит, които човек най-често напразно ще търси при вашите колежки.

— За съжаление! И точно защото отдавам такова голямо значение на капелмайстора, имам обичай при всяко излизане да изчислявам една оркестрова премия.

— В какъв размер?

— По споразумение.

— На кого бива изплащана?

— На капелмайстора.

— Между целия оркестър ли се разпределя?

— Това си е работа изключително на диригента. Аз изплащам премията на него. Какво ще прави той с нея, не е моя работа.

— Директорът в течение ли е на нещата?

— Никой не знае.

— Значи тази привичка си остава тайна между вас и диригента?

— Пълна тайна.

— Мадмоазел, аз никога не съм чувал за такава премия, но е много лесно разбираемо, че двамата ще имаме по-добри отношения с нея, отколкото без нея.

— Много правилно. Ще дойда да се разберем по този въпрос. Сега не бива да ви отнемам повече от скъпоценното време. А вие, между другото, си помислете върху какъв процент да се договорим.

Той й протегна ръка и заговори с подкупваща любезност:

— Мадмоазел, вашата слава като артистка е голяма. Но че разбирате също от бизнес, ме радва. Артистът обикновено е лош счетоводител. Ще

ми бъде приятно, ако получите ангажимента. На моята помощ със сигурност можете да разчитате. Сполука!

Тя си тръгна, вътрешно ликувайки, че оня е захапал подхвърлената му груба стръв.

Сега ѝ предстоеше да потърси балетмайстора. Когато позвъни на вратата на антрето, отвори ѝ дълга, едрококалеста жена.

— Какво искате? — попита я тази особа.

— Мога ли да говоря с хер балетмайстора?

— Имате предвид хер балетмайстора и живописеца, моя мъж?

— Да.

— Какво искате от него?

— Възнамерявам да му се представя.

— За такива работи той няма време. Сега рисува.

— Аз ще отнема на хер балетмайстора само една минута.

— Моля, имате предвид хер балетмайстора и живописеца?

— Да, мадам.

— Коя сте всъщност?

— Наричат ме мадмоазел Леда.

— Не съм чувала за вас.

— Но със сигурност съм известна на хер балетмайстора...

— На хер балетмайстора и живописеца, искате да кажете?

— Да. Той ме познава, поне по име. Вдругиден трябва да играя „Кралицата на нощта“.

— Аа, тогава вие сте една от двете артистки, които трябва да се борят помежду си?

— Да.

— Хубаво. Това е нещо друго. Ще ви заведа. Елате!

Пътят минаваше през две стаи с наистина хаотичен безпорядък. Жената на хер балетмайстора и живописеца, изглежда, нямаше особен талант в домакинството.

После отвори една врата. Виждаха се няколко статива, множество големи и малки гърненца с бои, парчета ленено платно, рамки за картини и разни други неща. Художникът бе застанал пред един от стативите. Имаше дребна, суха фигура, на носа му бе кацнало страховито пенсне. Като че не забеляза отварянето на вратата.

— Артур! — провикна се жената.

— Да, любима моя!

— Една дама.

— Хубаво! Млада ли е?

— Да.

— Може би най-сетне една Психея!

— Много е тлъста за тая цел.

— О, уви!

Обърна се и огледа танцьорката. После попита:

— Колко искате на час?

Тя разбра, че я смята за модел. Повдигна усмихнато рамене, без да отговори. Той продължи:

— Давам ви на час трийсет кройцера. При вашите форми, които толкова често ми биват предлагани, е напълно достатъчно.

— Артур! — намеси се тук жена му.

— Любима моя?

— Тази дама не е модел.

— Че какво иска тогава?

Отново беше обърнал гръб на двете и не можеше така лесно да бъде обезпокоен. Беше се заел да грундира едно ленено платно и нанасяше основата, без да поглежда повече към своята посетителка. Театралната стойка наподобяваше позата на артист в момент на падане при някакъв двубой.

— Да се бори — отговори жената.

— Да се бори? Всички дяволи! С кого?

— С другата.

— И къде?

— Е, в балета.

— А, тъй, тъй. Как се казва всъщност?

— Някоя си мадмоазел...

— Леда — допълни танцьорката.

— Леда! — извика онзи, обърна се рязко и я огледа още веднъж внимателно. — О, простете, мадмоазел! Все пак не сте чак толкова тлъста, както си помислих преди малко.

— Така смятам и аз — засмя се тя. — Сега навярно вече няма да печеля по трийсет кройцера на час?

— Не, не! Сега нещата стоят другояче. Сега вие ще ми позирате съвсем безплатно.

— Безплатно? — попита тя учудено.

— Разбира се!

— Артур? — попита жена му.

— Любима моя!

— Мога ли вече да си вървя?

— Да. Върни се при своето вярно домашно огнище. По-късно ми донеси сандвич с масло и сирене и „Нордхойзер“^[5].

Тя тръгна, а той продължи, обръщайки се към Леда.

— Приветствам ви със сърдечно добре дошла в храма на моето второ изкуство, мадмоазел. Залата за репетиции на моите ученички по балет се намира един етаж по-горе!

— На тавана?

— Да. Изкуството никога не може да установи достатъчно високо своя роден кът. Колкото по-близо стига до небето, толкова по-озаряващо, одухотворяващо и облагородяващо въздейства на своите последователи.

— Дори при този студ?

— Хайде стига! Какво искате! Изкуството е небесна сила, от която струи несравнима жегата. Моля, обърнете ми гърнето с оловното белило. Точно единайсет кройцера отидоха на вятъра!

— Ще ви обезщетят. Ето ви двацет.

— Не мога да ви върна.

— Няма значение. Задръжте остатъка!

— Благодаря! Ще стигне за една пушена херинга за вечеря, естествено за моята жена. Тя е, така да се каже, етерична натура и не може да понася сандвичи с масло и сирене. Що се отнася до вас, много се радвам, че се запознахме. Надявам се, взаимно можем да си бъдем в услуга. Нали?

— С удоволствие.

— Тук например е мястото за сядане на модела, както споменах преди малко. То струва пари. Има модели, на които плащам по петдесет кройцера на час. А в екстрени случаи и къде-къде повече... Виждате ли, аз искам да нарисувам една Психея. Поръчана е. Ама откъде да взема подходящия модел? Има едно младо момиче, което подхожда божествено, направо небесно създание. Само че глупавото девойче не иска да се съгласи, макар на първо време да бих давал и по един гулден за час. Но тя със сигурност няма да захапне.

— Добре ли се пласират картините ви?

— Аз работя само по поръчка. Наскоро ми беше поръчана една Медея. Бих получил сто и петдесет гулдена, но къде да ти намеря Медея... Гръм и мълния!

Той остави четката и палитрата и плъзна изпитателно очи по лицето на Леда.

— Е, какво искахте да кажете?

— Хмм! За съжаление, вие не познавате условията.

— Ами разяснете ми ги тогава.

— Работата е такава, че аз съм услужлив човек, и ето как моите дами от „Corps de Ballet“^[6] са също така услужливи към мен. Ако някоя от тях може да ми бъде от полза като модел, тя го прави с удоволствие и без заплащане. Защото знае, че едната ръка мие другата.

— Това е лесноразбираемо.

— Последната примабалерина, вашата предшественица, също ми позира няколко пъти. Я кажете, мадмоазел Леда, много ли сте стеснителна?

— Никак.

— Бихте били една великолепна Медея!

— Радвам се!

Беше казал „вашата предшественица“ точно така, сякаш ангажиментът ѝ беше в кърпа вързан. Това я поласка. Той можеше да ѝ окаже подкрепа и понеже в никой случай нямаше навика да се свени от прелестите си, сметна за уместно да приеме предложението.

— Така ли? Радвате се? — каза онзи, ухилен с цяло лице. — Може би ще проявите склонност да ми позирате няколко пъти като модел?

— С удоволствие.

— Благодаря, благодаря. Аз, естествено, съм веднага готов на всяка ответна услуга. Надявам се, пред мен няма да се стеснявате?

— В никакъв случай — засмя се тя. — Защо да се стеснявам?

— Много благородно и без предразсъдъци. Направо съм запленил от идеята. О, само да имахте време, четвърт час само!

— За какво? Да не би да искате веднага да започнете да работите по Медея?

— Не, това би било невъзможно. Но мисловно бих могъл да фиксирам сюжета. Искане ми се да поогледам формите на вашата... да, вашата Медея. Бих могъл да нахвърлям върху платното няколко щрихи, няколко бегли контура. Ще имате ли добрината?

— Хм! Всъщност сега съм заета.

— О, само четвърт час?

— Но събличането и обличането ще отнеме също толкова време.

— Няма, няма. Моите претенции днес се разпростират само до горната част на тялото ви. И косата бихте могли да приведете малко в гръцки стил. Казвам ви, ще ви бъде много, много благодарен.

— Е, в такъв случай ще се подчиня.

— Великолепно! Елате! Съблечете се! После ще заемете поза на този червен диван тук, обгърната от диплите на виенския шал. Ще бъдете много пленителна, както още сега констатирам.

Тя не се остави дълго да я молят. Освободи без свян горната част на тялото си от всички обвивки, приведе косата в друг порядък и се изтегна после на стария избелял диван, за да се накипри с диплите на виенското чудо.

А балетмайсторът не беше някой мазач. Много добре си разбираше от работата и се оказа прав. Както почиваше сега в излегната поза на дивана, подпряла глава с длан и другата пълна ръка нежно прилепнала в лека извивка към пищното тяло, докато една от дебелите плитки милващо се виеше по белоснежната гръд, просветваща между диплите на плата, тя беше много сполучливо изображение на Медея, онази сладострастна царска дъщеря от времето на похода на аргонавтите.

Балетмайсторът плесна от прехлас ръце.

— Така, така, мадмоазел! — провикна се той. — Вие сте Медея, каквато и насън не съм виждал. Останете само няколко минути в това положение, за да фиксирам контурите.

Но в този миг беше отново обезпокоен от своята жена.

[1] Интендант (фр. *intendant*) — в случая художествен, аристократичен директор на театър — б.пр. ↑

[2] Някои изречения и пасажии вероятно ще озадачат познавачите на Карл Май. Това е в резултат намесата на някогашния издател Мюнхмайер, който си е позволил тези волности и е изгорил оригиналите — б.пр. ↑

[3] „Eau de mille fleurs“ (фр.) — „Вода на хилядите цветя“ — б.нем.изд. ↑

[4] Тантиема (фр. *tantieme*) — определен процент от чистите приходи, даван като допълнително възнаграждение — б.пр. ↑

[5] „Нордхойзер“ — вид ракия, предпочитана и до днес — б.нем.изд. ↑

[6] „Corps de Ballet“ (фр.) — балетен състав — б.пр. ↑

ГЛАВА 3

МЕДЕЯ И ПСИХЕЯ

В една задна къща на Алтмаркт, на една от множеството врати на третия етаж, бе залепена визитка, на която се четеше: „Макс Холм, репортер“. В стаята зад вратата беше много тихо. В едно старо кресло седеше спящ мъж, чието отпуснато и подпухнало тяло бе здраво вързано за облегалото посредством платнена ивица. Край масата седеше младо, може би осемнадесетгодишно момиче, а до нея една възрастна жена с добродушна външност и старомодно пенсне на носа прилежно плетеше чорап. Двете разговаряха, но тихо, за да не събудят спящия.

— Значи вашият брат не знае нищо за тая работа? — попита жената в продължение на разговора.

— Нито дума.

— И защо не сте му казали?

— Защото добрият Макс си има достатъчно грижи. Но така или иначе трябва да научи. След осем дни еврейният Леви ще представи вексела за плащане.

— Да, векселите са лошо нещо. Не можехте ли по друг начин да получите пари?

— Не. Еврейният дойде и описа всичко. Трябваше привидно да му го продадем и да подпишем вексела. После ни даде гаранционно писмо. Ако не се издължим на самия час, ще си вземе писмото и всичко, което още имаме.

— Та нямаше ли друго средство? Колко печели всъщност брат ви?

— Като репортер от време на време носи около един гулден. И всеки ден свири за три четвърти от гулдена. Сега си помислете, че трябва да живеем; татко получи удар, а другият брат все пак не бива да напуска гимназията. Би било много жалко!

— Това действително коства пари, много пари, и никак не е чудно, дето шиете ден и нощ така усърдно.

— Върша го с удоволствие. Е, да, преживявали сме и по-добри времена, когато татко беше още здрав.

— Той беше директор по музикалната част, нали?

— Да. Макс следва и получи докторска титла. Но музиката го беше пленила. Обичаше виолината и стигна много, много далеч с нея. Замина за Америка да дава концерти и печелеше много пари. Минаваше за виртуоз.

После дойде двойното нещастие.

— Клетите хора! Как стана цялата работа?

— Ами майка се разболя и почина, татко се парализира от удара.

Писахме на Макс, но и при него нещата бяха тръгнали на зло. Беше внесъл спестяванията си в една банка, която фалира, и той изгуби всичко.

Трябваше да започне отново, но тогава дойде раняването и всичко свърши.

— Какво стана всъщност с ръката му?

— Беше простреляна.

— Но не във войната?

— Не.

— Бил е нападнат?

— Също не. Имал е... дуел.

Каза го толкова тихо, че едва се чу.

— Боже Господи! Дуел! Че за какво пък?

— Всъщност ние въобще не трябваше да го знаем.

— Но вие все пак го знаете?

— Да.

— И кой ви го издаде?

— В Америка той си е водил дневник, в който е записано всичко. Не ни позволяваше да го четем, но веднъж забрави да го заключи и аз скришом го отгърнах.

— И го прочетохте?

— Да.

— И какво пишеше в него?

Старата се размърда очаквателно на стола. Това се казваше тема!

Тайна, дуел... може би и още нещо!

— Не би следвало да приказвам за тези неща — отговори момичето.

— Е да, много правилно! Но с мен все пак можете да споделите.

Нали?

— Може и да не бива, но вие сте толкова добра към нас, почти като майка. Заехте се с татко, за да мога да работя и печеля повече, и би било неблагодарност, ако не проявя доверие към вас.

— Напълно вярно, мила моя Хилда! Вие можете да ми имате пълно доверие. Но няма да злоупотребя с него. А пък и на вас ще олекне на сърцето, ако прехвърлите част от товара върху мен.

— О, да, имате право. Толкова е лошо да си млад и вече да имаш такива грижи.

— Та дуелът, дуелът!

— Ех, скъпа съседке, в тая работа е била замесена една... една...

любов.

— Любов? О, колко интересно! Нашият хер Макс е бил влюбен?

— Да.

— Той споменавал ли е за това?

— Нито дума. Но в дневника всичко е записано, ах, толкова сърцераздирателно. Плаках, докато го четях.

— Тя коя е била? Някоя американка?

— Да.

— И каква е била? Сигурно дете на почтени хора?

— Била е... балерина.

— Господи, Спасителю! Дете, добре ли си? Балерина? Значи от балета?

— Да.

— И той я е обичал? Той, дето е толкова сериозен и разсъдлив?

— О, тя е била почитена, много почитена!

— Я зарежи тая работа! Една танцувачка никога не е почитена!

— Но тази била такава. Не играела за пари, а под импулса на своя талант.

— Да те чуе само някой! Талантът да подтиква към танц! Шилер и Гьоте, Моцарт и Бетховен също са били таланти, даже гении, ама да са били изкусени от гения си към танци?

— Това е нещо друго!

— Не. Моят богопочиващ мъж също беше голям талант. Беше главен майстор в столарството, фелдфебел в стрелковото дружество и протоколчик в клуба по скат, ама никога не допусна всичко това да го изкуши да играе балет!

— Скъпа ми съседке, под таланта, за който говоря, аз разбирам вродената и неопровержима дарба за танц.

— Доброто дете! Тая вродена и неопровержима дарба я имаме всички — мъже и жени, момци и девойки, но до балет далеч не стигаме.

— Е, под художествен танц трябва да се разбира нещо по-различно от валса и галопа, от въртенето и скачането както в балета. В дневника на Макс буквално е записано, че танцът на тази американка бил повече духовен, отколкото физически.

— Това хич не го разбирам! Как ще ти танцува духът? Та то си е чисто бродене на таласъми!

— Е, да, ние не можем да го разберем, но Макс сигурно го разбира по-добре от нас. Той не е мъжът, който ще дари сърцето си на някоя повлекана. Той е чист и благороден. Има истински аристократичен

характер. Не е ли така?

— Да, така е. Но въпреки това онази е била танцьорка!

— Да, но е била и нещо друго?

— И какво?

— Единствената наследница на гъбав с пари плантатор.

— Божке, възможно ли е?

— Да. Родителите ѝ били починали. Тя дала плантацията под аренда.

— Това действително е нещо съвсем друго! Той защо не се е оженил за нея?

— Изобщо не бил разговарял с нея!

— Колко глупаво! Човек все пак трябва да говори с любимата си!

— Той не смеел и да си помисли, че тя също го обича!

— Дивотии! Такъв гиздав, напет момък!

— Той сигурно най-добре си е знаел. Видял я за първи път на един свой концерт. После тя посещавала всички негови концерти, а той винаги присъствал на нейните представления. Но се виждали само отдалеч.

— Ние с моя блаженопочиващ съпруг я правехме по-добре тая работа. Виждахме се, говорехме и се взехме, това е!

— Трябва нещо да не е вървяло.

— Но какво общо има дуелът с тая история?

— Твърде много.

— Давай тогава! Бързо! Умирам от любопитство!

— Веднъж той чул как някакъв приказвал нещо лошо за нея. Бил истински американски кавгаджия. Искал да я има, но тя го отблъснала. Затова я чернел така.

— Проклетникът!

— Нали? Макс не го изтърпял. Така се стигнало до дуел. Трябвало да се стрелят, докато единият падне мъртъв.

— Всемогъщи Боже! Какво грехопадение!

— Нещата там, отвъд океана, са различни.

— И оня американец да не е застрелял нашия Макс?

— Как е възможно? Та нали Макс си е жив!

— Да, де, вярно! Страхът от дуела съвсем ме обърка. Давай нататък!

— И така, те се стреляли. Макс бил улучен още от първия куршум в лявата ръка. Другият постъпил нечестно, като изобщо не дочакал командата, иначе нямало да простреля батко в ръката.

— Злодеят му със злодей! Трябвало е да бъде застрелян!

— Естествено. И той наистина е мъртъв!

— Как? Макс го е гръмнал?

— Да.

— Господи Иисусе! Ще изпадна в пълна несвяст! Макс сигурно е бил обезглавен!

— Наистина са искали да му отнемат живота, ала той избягал и дошъл тук с кораб. Но бягството изцяло погълнало малкото му нови спестявания. Той се върна съвсем беден.

— Какво нещастие!

— И ръката му беше така увредена, че трябваше изцяло да изостави виолината. От това най-много го болеше. Та нали вече се беше прославил като виртуоз.

— Действително тежка съдба. А американката?

— За нея не знам нищо повече.

— Могла е все пак да се заеме с него!

— Тя не е била негова съпруга, а и не е могла да знае накъде се е запилял.

— Правилно, не помислих за това!

— Макс си дойде въпреки ранен и беден. Майка беше мъртва, татко парализиран. Брат ми трябваше да продължи гимназията. Това означаваше грижи и работа!

— Защо Макс не е кандидатствал за някое постоянно място?

— Защото си е артист. Не можеше и не искаше да се откаже от виолината. Вярва, че отново ще стигне толкова далеч като преди.

— Дете, това е невъзможно. С простреляни пръсти няма как да прихваща струните!

— Да, но може да държи с тях лъка.

— В такъв случай би трябвало да вземе цигулката в дясната ръка.

— Действително.

— Това е наопаки, не става.

— И все пак. Той го доказва. Обтегна четирите струни на цигулката обратно. Сега свири с лявата, а прихваща с дясната ръка.

— Удивително!

— Точно както хората, които са изгубили дясната си ръка, трябва да се учат да пишат с лявата.

— Още не съм го чувала. Справя ли се всъщност?

— Да. Хазаинът не понася музиката. Ето защо Макс не може да свири тук. Всяка вечер ходи в една зала за танци, където свири заедно с други.

— Нима е възможно!

— Първо беше трета и после втора цигулка. Сега вече свири първа

виолина. Ето, такъв напредък постигна. Казва, след година и половина ще може отново да се появява официално. Тогава край на грижите.

— Слава Богу! Какво ядохте днес?

— Ние се храним чак вечерта. Чуйте! Идва някой!

Тя се ослуша и лицето ѝ просветна. Беше познала брат си по стъпките. Той влезе тихо, за да не събуди баща си. Отиде при сестра си, целуна я по меката, чуплива коса и каза шепнешком:

— Ето, мила Хилда, ядене за теб и татко!

Сложи пред нея един пакет.

— Ами ти? — попита тя.

— О, аз съм сит! — отговори той със светнал поглед.

В интелигентните му очи бе залегнал израз на щастие какъвто момичето от дълго време не бе забелязвало по него.

— А тук — продължи той — е днешната лепта.

Извади няколко гулдена от портмонето.

— Толкова много наведнъж? — попита тя зарадвано.

— Да. Днес ще свиря с цигулката съпровод на пиано при един таен съветник. Ще се празнува някакъв годеж и ми платиха предварително. Бог ще помогне да съберем за осем дена толкова, колкото са необходими на брат ни.

Тя сведе глава и скришно въздъхна. После рязко я вдигна и попита:

— Скъпи Макс, днес си толкова радостен. Заради тези пари ли?

— Не само заради тях. Днес след дълго време видях отново един скъп, скъп приятел, за когото смятах, че никога през живота си вече няма да го зърна.

Каза „приятел“, но имаше предвид Елън Стартън, балерината.

— Аз познавам ли го? — попита Хилда.

— Не. Запознах се с него по време на моите концертни турнета.

— Ще го доведеш ли и у нас?

Лицето му помръкна с една отсянка, когато отговори колебливо:

— Навярно не. Неговият жизнен път е по-различен от моя. А сега трябва пак да тръгвам. Ще си пробвам късмета, дали няма да мога да изкарам нещо и от вестника.

Подаде ѝ ръка, кимна дружелюбно на съседката, пристъпи към баща си, за да се вслуша в спокойното му дишане, и тихо излезе.

— Добричкият! — прошепна жената.

— Бог ще помогне, каза той! — отбеляза Хилда замислено на себе си.

Оброни глава в ръце и застина известно време в това положение. Старият я забеляза и попита:

— За нещо важно ли мислиш, скъпо дете?

— Да.

— Какво е то?

— Брат ми се тревожи и се съсипва. След осем дни трябва да изпратим петнайсет гулдена за гимназията. Не бива и не мога да му кажа за вексела.

— Но нали трябва все пак да научи!

— Не. Той каза — Бог ще помогне. Да, Бог помага, но само чрез нас самите. Знам един път, по който да се измъкна от тези грижи.

— Това би ме зарадвало. Мога ли да го узная?

— По-късно ще ви го кажа.

Беше взела трудно, много трудно решение. Смяташе да го осъществи, но се страхуваше съседката да не я разколебае. Ето защо предпочете да си премълчи. Продължи да шие още половин час и приключи. Пригответи от донесените от Макс продукти ядене за баща си и попита:

— Скъпа съседке, искам да отида да предам ръкоделието. Можете ли да останете при татко, докато се върна?

— Да, с удоволствие.

— Също ако се забавя малко повече от обикновено?

— И тогава. Все едно е дали ще седя тук, или отсреща в моята стаичка.

— Благодаря ви! Дайте на татко да яде, когато се събуди.

Облече се малко по-грижливо, отколкото го правеше обикновено, и опакова работата си.

— За кого е? — попита съседката.

— За жената на балетмайстора.

Най-напред отиде при хазаина да уреди неплатения наем и се отправи после в потиснато настроение към жилището на „хер балетмайстора и живописеца“.

Жената я посрещна радушно, похвали работата и й плати. После попита:

— Размислихте ли върху предложението на моя мъж, фройлайн Холм?

Цялото лице на момичето пламна. Но веднъж беше взела решение и сега възнамеряваше да го осъществи. Злощастният вексел трябваше да бъде платен, без да е необходимо Макс да научи нещо за него.

— Кажете, фрау балетмайсторша, много ли е трудно? — попита тревожно.

— Какво си мислите! Никак.

— А аз си го представям толкова мъчно.

— Напротив, много е лесно. Ако някой път се разболеете няма защо да се стеснявате от погледа на лекаря. Моят съпруг не е някой хлапак, а улегнал мъж и художник. В първия миг може би малко ще ви бъде срам, но това много бързо ще премине.

— И колко ще ми плаща?

— Един гулден на час.

— А кога ще получа парите?

— Всеки път в края на сеанса. Да отида ли да му кажа?

Думата не искаше да излезе, но тя геройски даде положителен отговор.

— Елате тогава с мен!

Поведе момичето към ателието, отвори, както беше свикнала, вратата, и извика:

— Артур?

— Любима моя! — прозвуча неговият отговор.

— Имаш ли време?

— Тъкмо съм зает с Медея. Какво искаш?

— Тук има нещо още по-добро.

— Какво?

— Психея.

— Психея? Къде е?

— Тук?

— Пусни я веднага! Това е една много радостна изненада!

— Влезте и не се страхувайте — каза жената с ободрителен тон на Хилда, като я тикна в ателието и затвори вратата след нея.

Художникът се отправи към момичето. Както стоеше сега пред него, почти примряла от срам, тя му се стори двойно по-прелестна. Каза си, че в целия свят не би могъл да намери по-прекрасна Психея.

— Добре дошла, добре дошла, скъпо дете — заговори. — Много добре, че победихте погрешните си опасения! Идете там по-напред. Ей сега ще привърша и съм на ваше разположение.

Бутна я пред себе си. В този миг очите ѝ се спряха върху танцьорката Леда, излегнала се в сладострастна поза на дивана. И краката ѝ отказаха. Кръвта сякаш замря в сърцето ѝ.

— Вижте тази дама тук — обясни художникът. — Тя върши съвсем същото, което ще вършите вие, но през ум не ѝ минава да се свени. Настанете се временно на стола. Няма да чакате дълго.

Хилда седна, но не беше в състояние и един поглед да хвърли на

танцьорката. Най-сетне хер Артур обяви с делови тон:

— За този път достатъчно, мадаммаazel. Когато имате пак време, заповядайте.

Леда се надигна, разгледа контурите и възкликна изненадано:

— Хер балетмайстор, вие наистина сте човек на изкуството!

— Как така? — попита онзи, зарадван от похвалата.

— Възпроизвели сте чертите ми с фотографска точност.

— Това може би не ви е приятно? Трябва ли да придам други черти на Медея?

— Не. Нека нещата си останат така. Кой поръча картината?

— Барон Франц фон Хелфенщайн.^[1] Той е любител на така наречената актова живопис. Обича да купува къпещи се жени и разни други подобни.

— Нека ме купи, стига само да си плати добре. Сто и петдесет гулдена в случая са малко, твърде малко!

— Добре, аз ще уговоря цената. В кабинета ли ще искате да се облечете?

— Ами! Не е необходимо! Хубавичката малка сигурно е още като послушница?

— Да.

— Още не е позирала като модел?

— Днес ще ѝ бъде за пръв път.

— И се срамува?

— За съжаление!

— Глупости! Веднага ще я излекувам.

До момента бе стояла пред картината, придържайки плата. Сега го остави да падне, така че горната част на тялото ѝ остана без всякакво покритие. В този вид пристъпи към Хилда.

— Я ме погледнете! — нареди ѝ тя.

Хилда вдигна очи, но тутакси ги сведе пак. Имаше чувството, че е застанала пред дълбока черна пропаст. Потръпна и изпита световъртеж, сякаш щеше да падне от стола.

— Каква сте всъщност? — попита танцьорката.

— Шивачка — прошушна Хилда.

— И при това положение имате претенции да се срамувате? Я не ставайте за смях! Аз съм нещо много, много повече от вас, стоя на недосегаема висота над вас, но и през ум не ми минава глупавата мисъл да се срамувам.

Обърна се. А художникът хвана Хилда за ръката и я отведе до един

малък кабинет в съседство.

Посочи един голям, но много тънък червен плат и каза:

— Сега си свалете дрехите, чувате ли, напълно! После се увийте в този плат. За пет минути ще успеете да се пригответе.

Тя се взря в него, както птица не отклонява уплашено поглед от змията, която всеки момент ще я погълне, и попита тихо:

— А после?

— После ще дойда да ви взема и ще ви наглася в подходяща за картината поза.

— В плата?

— Не. Ще го махнем.

Остави я сама. Тя захлупи лице в длани и простена:

— Бог ще помогне, каза Макс. Какво ли ще каже, ако научи какво съм сторила тук! Ще ми прости ли? И Бог, който ме вижда сега тук, дали желае да търся помощ чрез такъв позор, или ще прояви милосърдие да ни избави от неволята и грижите по друг начин? Ще коленича, да, ще се помоля. Нека Бог ме просветли!

Балерината се обличаше в ателието. Когато беше готова, каза тихо на балетмайстора:

— С удоволствие бих погледала как ще се държи малката. Става ли?

— Защо не? Просто ще останете тук.

— Но тогава може би двойно повече ще се подплаши!

— Тъкмо обратното. Тя видя, че не страдате от предвзето благонравие. Присъствието ви по-скоро ще ѝ придаде кураж, отколкото да го отнеме.

— Хм! Съмнявам се. Ще си взема високо сбогом, но няма да си тръгна, а ще се скрия зад онзи статив.

— Добре!

— Така, готово! — каза сега Леда високо. — Да ви се обадя ли, когато имам време?

— Ще ви помоля!

— В такъв случай сега ме освободете! Пожелавам ви и Психея да излезе така сполучлива като Медея. Останете със здраве, хер балетмайстор!

— Сърдечно благодаря и довиждане, мадам!

Тя тръгна с шумни крачки към вратата, отвори я, но веднага я дръпна и се промъкна тихо зад статива. След известно време художникът попита високо:

— Готова ли сте, фройлайн Холм?

— Не — отговори тя отвътре.

— Побързайте, моля!

Отново минаха повече от пет минути, след което той повтори въпроса си:

— Свършихте ли?

— Да.

— Излезте тогава!

Вратата се отвори. Художникът пристъпи към нея с напрегнато очакване, ала спря разочаровано. Тя беше... все още напълно облечена.

— Какво означава това? — попита той негодуващо. — За глупак ли ме смятате?

Тя беше смъртнобледа. В лицето ѝ сякаш нямаше капчица кръв.

— Не мога — едва отрони.

— Дрънканици!

— Не става. Сигурно ще умра. А ако го преживея, ще трябва после да скоча в реката.

— Мислех, че неотложно се нуждаете от пари!

— Да, много неотложно.

— Е, тук можете лесно и бързо да ги спечелите.

— Бог ще помогне.

— Не вярвайте на тези приказки. Преданието за ангелите, които се спускат на земята, за да избавят хората от горест и неволя, е поетична творба, не истина. Няма ангели.

— Има добри хора.

— Глупости! Никой няма да ви даде пари, докато не си ги заслужите. Съблечете се!

— Не мога! По-добре да се откажа от живота!

— О, sancta simplicitas!^[2]

В този момент иззад статива се разнесе шум и танцьорката напусна своето скривалище. Очите на Хилда просветнаха гневно. Тя каза:

— Искали сте да ме наблюдавате?

— Да, действително, малката ми.

— Престорихте се, че си тръгвате!

— Това беше бойна хитрост.

— Не, това беше измама!

— Недей да фучиш, малката, попаднала си на погрешен адрес. По-скоро се срамувай от глупавото си глезене. Никое умно момиче в днешно време не би се поколебало да спечели пари по толкова лесен и безполезен начин!

— Аз не желая такива пари!

— Как пък стигна из един път до този отказ? Преди малко каза, че парите са ти неотложно необходими! Какво имаш да правиш всъщност тук? Какво се изисква от теб? Нищо, нищичко! Никой няма да те докосне. Никой нищо няма да узнае. Хиляди са го правили без боязън и после са се омъжвали за графове и барони!

— Това е вярно — намеси се художникът. — Някои модели са се прочували по този начин и са намирали своето щастие. Не се стеснявайте. Съблечете се!

Улови я за ръката и поиска да я поведе към кабинета. Но тя се отскубна.

— Оставете ме! — помоли. — Невъзможно ми е да го направя!

Тогава танцьорката приближи. Погледна гневно почтеното момиче и каза:

— Зарежете тези благи приказки, хер балетмайстор! Тя ли поиска да позира като модел?

— Да — отговори той.

— И също хонорарът е бил уговорен?

— Да.

— При това положение тя е длъжна да съдържа думата си, а не го ли стори доброволно, имате пълното право да я принудите.

Очите на Хилда също проблеснаха гневно.

— Кой ще ме принуди? — попита тя.

— Ние! Аз! — отговори танцьорката.

— Опитайте!

Беше я обхванала твърда решителност. Беше осъзнала, че трябва да пази своето най-съкровено и скъпоценно благо, и имаше намерение да го брани докрай.

— Охо! Този малък комар се кани да жили! Аз позирах като модел, без да ми се плаща. Да не би шивачката да претендира, че е нещо по-добро от мен? Долу парцалите казах!

Посегна и дръпна шапката от главата на Хилда. Тя сви в крайна възбуда малките си юмруци и извика заплашително:

— Не се осмелявайте да стигнете по-далеч, безсрамнице! Ще съумея да се отбранявам!

Художникът остана като пасивен зрител. От една страна, не искаше да прибегва към насилствен акт, а от друга не му се щеше да се откаже от прекрасния модел.

— Каква съм? Каква? — изкрещя танцьорката. — Безсрамница? Чакай, червейче, сега ще те смажа!

Скочи към Хилда. В страха си тя бе насочила вниманието си към едно голямо гърненце с боя, поставено върху двойната подвижна стълба до нея. В миг го грабна и го запрати в лицето на нападателката.

Тя нададе ужасен крясък. Очите ѝ не можеха да виждат, лицето беше неразпознаваемо, боята се застича надолу по дрехите ѝ. Въпреки това поиска в яростта си да улови Хилда. Направи скок на тигрица, но понеже беше заслепена, сбърка посоката и налетя на статива. Събори го заедно с картината на Медея, сама се стовари на пода, където имаше множество кесии, шишета, стъкленици, консервни кутии със сухи и гърнета с мокри бои, и се отърколи, без да съумее веднага да се изправи в тоя колоритен хаос от възможни и невъзможни багрила.

Художникът излезе извън себе си от тази бъркотия и опустошение. Посегна да спаси нещастницата, ала тя случайно докопа ръката му. Стисна я конвулсивно и в стремежа си да се изправи, дръпна артиста на танцовото и изобразителното изкуство в преливащата във всички цветове и нюанси разруха.

Тя изглежда, мислеше, че е пипнала своята противница, и заобработва клетия балетист с такава енергия, срещу която всяка съпротива бе напълно безполезна.

Мокрите бои цвърчаха и пръскаха, сухите вдигаха прахоляк. След няколко мига лицето и очите на хер Артур бяха така покрити, че и той вече не бе в състояние да вижда.

И тогава го облада дива, свирепа ярост. Призова всичките си сили и върна на неприятелката си всичко, което бе получил до момента от нея, с висока лихва. Двамата ревяха, крещяха, грухтяха, пръхтяха, трополяха, пухтяха, кашляха, кихаха, без да престават да се налагат и хапят. Гледката будеше ужасна, но човек можеше и да си умре от смях.

Отначало Хилда се стресна от последиците на своята отбранителна стрелба. После поиска да ги разтърве, но съзна, че самата тя ще се изложи на опасност. Реши да помогне. Какво ли я очакваше, когато двамата отново стъпеха на крака и възвърнеха способността си да виждат?

Грабна от пода за щастие непокътнатата шапка и побърза към изхода. По-нататък не стигна, защото вратата се отвори. Балетмайсторшата влезе, а зад нея се появи млада, облечена в черно, дама с аристократични маниери.

Малко преди това се бе позвънило и когато балетмайсторшата надникна, тази знатна дама стоеше при входа.

— Какво желаете? — попита.

— Мога ли да говоря с хер балетмайстора?

- Искате да кажете хер балетмайстора и живописеца, моя мъж?
- Да, действително.
- Едва ли ще може да ви приеме.
- Не би могъл за миг да се освободи?
- Не ми се вярва. Той рисува модели, а именно една Медея и една

Психея.

- Едновременно?
- Не, една след друга.
- Трябва да е интересно. Психея след Медея или обратното.
- О, моят мъж ще се справи! Какво искате всъщност от него сега?
- Трябва да му се представя. Казвам се Елън Стартън.
- Какво? Американската танцьорка?
- Да, мадам.
- О, при това положение няма да ви отпращам! Вие ще намерите при него вашата колежка, а именно мадам Ледар.

Тя тръгна напред и Елън я последва. В един момент до тях достигна необясним скандал. Побързаха нататък, отвориха вратата и съгледаха „раздаването на коледни подаръци“ в цялата му цветова гама.

Жената на балетмайстора не беше наясно с хода на събитията, наистина, но видя мъжа си в битка с танцьорката. Впусна се към двамата и се нахвърли върху противницата на Артур, за да му помогне, ала бе сграбчена от четири ръце, съборена и овъргалена в боклука. Сега щедро получаваше удари от две страни.

— За Бога, какво се е случило? — попита непознатата дама треперещата от вълнение Хилда.

— Ах, спасете ме! Те искат да ме принудят да позирам като модел. Предпочитам да умра!

- Клетото дете! Това балетмайсторът ли е?
- Да.
- А онази фурия е танцьорката Ледар?
- Не знам. Нека си вървим!
- Не. Останете! Никой няма да ви причини страдание. Вие сте под моя закрила. Но как да разделим тези боричкащи се хора?

Поиска да приближи към върдалящата се по пода група, но Хилда я задържа здраво за ръката и каза с уплаха:

— Не, не! Не отивайте, фройлайн! Така само ще се набъркате и вие в крамолата!

— Може би имате право. Да седнем тогава някъде и просто да изчакаме като зрители, докато това интересно кълбо се размотае.

Двете се изтеглиха в един безопасен ъгъл. Там можеха да се надяват, че няма да бъдат замесени в тупаницата.

А тя сега като че приближаваше своя край. Балетмайсторшата бе извисила своя креслив глас с пълна мощ и нейният съпруг нямаше как вече да не съзнае, че угощава собствената си половинка с юмручните удари, предназначени за танцьорката.

— Аврора! — извика. — Нима си ти това?

— Естествено! — отговори тя. — Защо си ме заудрял като тъпан?

— Не мога да те видя, любима моя.

— Тогава поне ме пусни!

— Добре! Ето! А сега и ти ми помогни да се освободя!

— Веднага, ей сегичка!

Тя хвана с такава сила гърлото на танцьорката, че онази бе принудена да свали ръце от художника.

— Слава Богу! — изпъшка той — Отново дишам!

Вдигна се от земята и двете дами сториха същото.

— Какво безсрамие! — простена балерината. — Да се нахвърлите върху мен като разбойник, като дивак!

— Сама сте си виновна! — защити се той. — Аз поисках да ви вдигна, но вие веднага започнахте да ме налагате.

— Помислих, че е оная, шивачката. Къде е тя всъщност?

— Не знам. Не мога да виждам.

— Аз също.

— И аз!

Тримата стояха вкупом и си търкаха очите. По едно време балетмайсторът се сети за най-близкото спасително средство. Каза:

— В ъгъла до прозореца има вода и кърпа за лице.

Запътиха се, или по-точно се затътриха, пипнешком към указания ъгъл, за да направят при умивалника опит на първо време поне очите си да измият. Сега-засега се отказаха от всякакви устни обяснения и се отдадоха изцяло на тези усилия. Хер Артур беше първият, който си възвърна отново зрението. Огледа стаята.

— Господи, Спасителю мой! — възкликна. — Ама че подаръци са се раздавали тук!

Жена му се погледна с премигващи очи и се завайка:

— А моята рокля, моят костюм? Целият ми тоалет е похабен, съсипан!

Танцьорката размазваше с кърпата боята по лицето си, опитвайки да раздели слепналите мигли. Горедолу успя.

Сега тримата се спогледаха. Най-напред не знаеха какво определение да дадат на настоящата ситуация. После Леда внезапно избухна в звънък смях и извика:

- Хер балетмайстор, я се погледнете в огледалото!
- Защо? — изръмжа гневно той.
- Целият сте нашарен!
- Мога да си го представя!
- Там, в гърнето с терпентиново масло, е перуката ви!
- Мътните го взели!

Посегна към главата си и едва сега усети, че е изгубил къдравото ѝ покривало. Видя го да се подава от гърнето.

- Ама че нещастие! — провикна се той. — Свършено е с нея!
- О, не — засмя се танцьорката, — тя само се е сдобила с необходимото цветово великолепие!

- А панталонът ми, елекът, жилетката!
- Както вече казах — нашарени са!
- Е, вие също не изглеждате по-различно!

Едва сега се огледа и тя. Косата ѝ беше разчорлена, висяха полепнали с бои масури. Но въпреки това не ѝ хрумна да овладее смеха си, а продължи:

- Чудесно! Великолепно! Какво приключение!
- Благодаря много!
- Как всъщност се стигна до тая работа? — попита жена му.
- По недоразумение! — обясни Леда.
- Недоразумение? — обади се той. — Сигурно и сама не си вярвате?
- Защо? Аз ви сметнах за... а, къде е тя всъщност?
- Коя? — попита балетмайсторшата.
- Шивачката.

Огледаха се. Но американката и Хилда седяха така, че два статива на един широк параван ги скриваха от погледа им.

- Тръгнала си е! — констатира той.
- Избягала! — кимна танцьорката.
- Сигурно си е отишла със Стартън — отбеляза жената на хер Артур.

- Стартън? — попита Леда, наострайки слух.
- Да, със Стартън.
- Да не би да имате предвид американската танцьорка?
- Да.
- С нея да си е тръгнала?

— Така предполагам.

— Нима американката беше тук?

— Искаше да говори с мъжа ми.

— И къде се намираше?

— Тук, в стаята. Доведох я, за да уведомя за присъствието ѝ.

— Небеса! В стаята? Тогава тя сигурно е видяла и какво става тук?

— Естествено. Тя влезе заедно с мен.

— Е, хубава я свършихте, много хубава! Сега тя навсякъде ще разтръби историята. Нима всичко, всичко е видяла?

— Не знам. Но може да се предположи, че веднага се е отдалечила.

— Да се надяваме, че не ме е познала!

— За съжаление ѝ бях казала, че се намирате при моя мъж, и следователно ще има възможност да се запознае с вас.

Тук танцорката отново избухна в звънлив смях.

— Олеле! Олеле! Тя действително веднага ме е опознала от една крайно интересна страна!

— Може би не се е досетила, че вие сте тази, която се върдаляше тук из боите.

— Но със сигурност ще го научи.

— От кого?

— От шивачката, която си е тръгнала заедно с нея.

— Заблуждавате се! — прозвуча в този момент от другата страна на помещението.

Елън бе станала от мястото си и сега приближи.

— Вие сте още тук? — попита балетмайсторшата, уплашена във висша степен.

— Както виждате!

— Мислех, че сте си тръгнали!

— Можех ли да си тръгна? Бяхте обещали да доложите за мен на балетмайстора. Щеше да е голямо нарушение на добрите маниери, ако си бях отишла.

Стоеше висока, сериозна и горда пред трите оплескани с бои особи.

— Моля, милостива фрау, ще проявите ли добрината да ме представите на дамата и господина? — попита тя.

Жената откликна:

— Вашето име вече споменах... моят мъж, хер балетмайсторът и живописецът... мадмоазел Леда, за която вече ви говорих.

Американката се поклони леко и каза:

— Простете, че ви обезпокоих!

— О, моля — обади се балетмайсторът. — Едно малко потпури, както се случва от време на време между артисти!

— Сигурно репетиция за някой балет?

— О, не. Само малко недоразумение, нищо повече.

— Не мисля!

Тези две думи бяха изговорени с толкова сериозен тон, че художникът бе изненадан.

— Какво искате да кажете? — попита.

— Струва ми се, чух, че се касае за нещо повече от някакво малко недоразумение.

— Аа! Заблуда!

— Наистина ли може да бъде наречено недоразумение принуждаването на едно почтено, невинно момиче да позира като модел?

— Принуждаване?

— Така предполагам.

Балетмайсторът огледа стаята. Хилда все още стоеше зад стативите. Той не можеше да я види. Помисли, че е избягала, и това му даде кураж да отговори:

— Лъжете се. За принуда изобщо не е ставало дума.

— Наистина ли?

— Да.

— Моля, елате насам, фройлайн!

При това повикване Хилда приближи. Художникът се стресна и каза, без да разсъждава:

— Мислех, че си е отишла!

— Както виждате, тя е все още тук.

— И тя е тази, която е говорила за принуда?

— Да.

— Тогава е излъгала!

Елът хвана Хилда за ръката и я попита:

— Истината ли казахте преди малко, когато споделихте уплашено с мен, че искат да ви принудят да позирате като модел?

— Да — заяви запитаната.

— Но това е лъжа! Да не би аз да ви принудих?

— Косвено — обясни Хилда храбро. — Тази дама поиска да ми посегне. Тя ме наруга и оскърби. Започна да ме увещава, а когато това не помогна, понечи да ме удари.

— Аз каква вина имам за това?

— Вие стояхте мълчаливо и одобрително, вместо да ме защитите.

— Гледай ти! Това малко момиче се осмелява да ме оскърби.

До момента Леда не беше обелила и дума, а само внимателно оглеждаше своята съперница. Сега сви презрително рамене и каза:

— Я оставете, хер балетмайстор! Една такава особа, някаква си там кройчка, стои къде-къде под нашето равнище, така че изобщо няма защо да разговаряте с нея.

Това изявление ядоса Хилда и тя рязко отговори:

— Но преди малко разговаряхте, когато ме убеждавахте, безсрамно разголена, да постъпя като вас!

— Я изхвърлете тая дрипа! — извика Леда във върховен гняв.

— Момент! Не толкова бързо! — обади се Елън. — Младата дама се намира под моя закрила. Тя ще си тръгне с мен. Хер балетмайстор, аз счетох за свой дълг да ви направя една визита от куртоазия, но сега съжалявам от все сърце, че го сторих!

Подобно нещо още никой не беше му казвал. Някаква балетистка, която искаше да бъде назначена, дръзваше да му прави такава забележка. Това беше прекалено, наистина прекалено.

— Охо! — кипна той.

— Действително! — отговори тя. — Не може да ми бъде приятно да ставам свидетелка на сцена, каквато се разигра тук. Ето защо позволете да се оттегля.

— Моля, само още миг! — каза онзи. — Седнете само за минутка!

— Благодаря! — отклони американката.

Жена му направи негодуваща физиономия, а Леда вдигна подигравателно рамене. Това подсили намерението му да ѝ тегли един крепък отговор.

— Вие търсите ангажимент за нашата сцена, нали? — попита.

— Търся? Това в никой случай не е правилният израз, майн хер.

— Не? Аха, вие мислите, че то трябва просто да ви бъде поднесено на тепсия?

В думите му се криеше толкова сарказъм, че тя хвана Хилда за ръката и каза:

— Елате, мило дете! Тук, както, изглежда, не е нашата среда.

— Охо! — извика дребният художник. — Една танцьорка като вас няма какво изобщо да говори за среда. Когато човек иска да получи ангажимент, не е препоръчително да върши подобни прибързаности. Разбрано?

При вратата тя се обърна още веднъж и отговори:

— Дали съм прибързана, нека реши съдията, когото след това ваше

изказване ще уведомя по какъв начин сте се отнесли с това добро момиче!

Тя тръгна. Тримата се спогледаха безмълвно за няколко мига, после художникът каза:

— Това значи била американката!

— Да, това беше тя! — кимна Леда.

— Дръзко създание!

— Като всеки янки!

— За мен може да стане дяволски неприятна!

— Глупости! Ако навсякъде има такова държане, няма да остане дълго моя съперница.

— Но тя ще се разприказва.

— Не вярвам.

— Аз пък вярвам. Тя се почувства оскърбена, а сама знаете, че една оскърбена дама обикновено е непримирима.

— Наистина ли мислите, че ще отиде при съдията?

— Считам я способна да направи донесение. Имаше толкова решителен вид, толкова нахакано поведение. И за цялата тая история сте виновна единствено вие.

— Не дрънкайте глупости!

— Дрънкам глупости? Сдържайте си езика, мадмоазел! Трябваше да оставите шивачката на мен! Какво изобщо ви засяга тая работа?

— Немного. Но исках да ви помогна. За съжаление, не срещам благодарност.

— Аз мога ужасно да се изложа!

— Не мога да си го представя. Но дори и да е такъв случай, за вас ще бъде по-добре да имате в мое лице съюзница, отколкото да ме отрупвате с безполезни упреци. Би следвало да го съзнаете!

— Хмм! Не сте чак толкова неправа. Тая американка е дяволски наперена. Ще бъде наистина фатално, ако бъде ангажирана!

— Е, вие не допускате тогава това да се случи.

— Как бих могъл?

Тя се направи на учудена и попита:

— Мисля, че притежавате влияние?

— Действително.

— И то навярно достига достатъчно далеч... Нали?

— Може би все пак малко се заблуждавате. Че притежавам влияние и че хората се вслушват и трябва да се вслушват в мен, това е безспорно, наистина, но влиянието ми не стига толкова далеч, че по едно просто желание от моя страна да прогонят някоя артистка.

— Е, тогава не го изразявайте!

— А какво?

— Направете интрига срещу нея!

— Лесно е да се каже!

— И също толкова лесно да се изпълни.

— Охо! Вие май сте малко интригантка?

— Ние, дамите от балета, винаги сме си повече или по-малко интригантки!

— Е, дайте ми тогава съвет!

— С удоволствие!

— Ще ви бъде трудничко.

— Не толкова трудно, колкото си мислите. Веднага ми хрумна нещо.

— Добре! Чудесно! Говорете!

— Знаете, че тази Стартън и аз трябва да играем Кралицата на нощта — първо аз и после тя. Какво ще стане, ако аз предизвикам фурор, а тя... изобщо не успее да се изяви?

— Как е възможно да стане това?

— Много просто, благодарение на вас и капелмайстора.

— Аз съм готов, но дали и капелмайсторът... нещата там не са толкова сигурни.

— О, що се отнася до него, той ми е в кърпа вързан!

— Наистина ли?

— Гарантирано!

— Това ме радва. Но как да подхванем работата, че американката изобщо да не може да се изяви, мадмоазел?

— Какво ще стане, ако при нейното излизане някои тактове, места или заключителни части на музикалния съпровод бъдат по-различни отколкото при мен?

— Мътните го взели!

— Какво ще кажете по въпроса?

— Идеята не е лоша!

— Нали! Американката е репетирала. Тя знае точно всеки такт от музиката. Тези промени ще я накарат да си изтърве нервите.

— Действително, действително!

— За целта някои паузи могат да се направят малко по-дълги или малко по-къси... някой фрагмент да се удължи от осем на дванайсет такта... о, има такива малки трикове, които действат безотказно.

— Естествено! И най-хубавото е, че действат, без всъщност някой да разбере. Неуспехът пада единствено върху артистката.

— Радвам се, че го одобрявате.

— Но дали капелмайсторът ще се съгласи на такива промени...?

— Убедена съм в това. За да бъда съвсем сигурна, днес ще го посетя още веднъж. Ще ви уведомя, а после и вие ще му направите своята визита.

— Налага ли се да обсъждаме с него този въпрос?

— Естествено. Нали заедно трябва да работите. Ще вървите ръка за ръка.

— В какъв смисъл?

— Само американката трябва да се стъписа от музикалните промени, балетният състав трябва да е стабилен. Ето защо е необходимо да се уговорите с капелмайстора и после да обърнете внимание на хората си върху въпросните различия.

— Фамозно! Мадмоазел, вие наистина сте една знаменита интригантка.

— Поне се чувствам напълно дорасла за тая префърцунена мис!

— Въпреки това обаче бих желал да ви дам един добър съвет.

— Говорете! За съвет, който наистина е добър, човек винаги трябва да е благодарен.

— Говорихте ли вече с шефа на клакъорите?

— Не.

— В такъв случай незабавно го наваксайте.

— Нима клакъорите тук са толкова добре организирани, че човек трябва да се страхува от тях?

— Така отлично, че трябва да се съобразява с тях.

— Що за птица е шефът им?

— Един крайно услужлив хер, който обаче умее да си гледа интереса.

— По тънката част?

— Да. Обича красотата, но златото — още повече.

— Има ли си определени гратификации?

— Разбира се. При него всяко нещо си има твърда цена.

— Добре би било човек да го знае!

— Аз имам някъде тук тарифата му. На нея е отбелязан и адресът му.

Искате ли я?

— Да, моля.

Той издърпа чекмеджето на една масичка и ѝ подаде напечатан лист с надпис:

Следваше опис:

„Еднократно ръкопляскане — 10 кр. (кройцера) на човек.
Одобрително кимане — 10 кр. на човек.
Шумна въздишка на възхита — 15 кр. на човек.
Доволно изпъшкване — 15 кр. на човек.
Удивено подскачане — 20 кр. на човек.
Високо «Ах!» или «Ох!» — 30 кр. на човек“

Списъкът продължаваше все в тоя дух до:

„Сензационно изпадане в безсъзнание — 5 глден.
(гулдена) на човек.“

А в края бе поместена забележката:

„Цените са разчетени за едно лице. Колкото повече
клакьори са необходими, толкова по-голяма отстъпка се прави
при незабавно плащане в брой. Не твърдо назначени артисти
нямат право на тези ниски цени, а трябва да плащат по
допълнително споразумение.“

— Към последните се числя и аз — засмя се Леда. — Значи отивам на по-висока тарифа?

— Сигурно. Но пък ще можете да разчитате на несъмнен успех.

— Много ми се иска веднага да отида при този хер, но... — Тя застана пред огледалото и отново избухна във висок смях. — В тоя вид наистина не мога да се появя пред тоя маестро на театралните овации. Ще ми предоставите ли момичето си на разположение, фрау балетмайсторша?

— С удоволствие.

— Бих желала да я изпратя да ми донесе няколко други тоалета. Този е съсипан за вечни времена.

— Моят костюм също!

— И моят — отбеляза балетмайсторът със сладникаво-вкисната физиономия.

— Не се грижете, ще ви обезщетя. Дайте ми мастило и перо. Вашето момиче трябва да може все пак да се легитимира.

След известно време тоалетът пристигна. Леда се преоблече и преди да си тръгне, попита още:

— Апропо, как всъщност трябва да титулува човек този шеф на клакьорите? Неговият адрес не съдържа никакво указание по въпроса.

— Хмм! — ухили се художникът. — Този хер беше беден дамски моделиер. Веднъж се одързости да ушие рокля на една стара, богата дама. Тя се влюби в него, омъжи се за него, направи го рентиер, водеше го на театър. Там той бързо се разви до платен ентусиаст на изкуството, а после... е, да, после организира една дружина наемни ръкопляскаджии. И може да се каже, че тая работа я върши с голяма вещина. Титла и сан не притежава. Но има изискана външност и обича да се отнасят със страхопочитание към него. Шепне се на ухо, че му било приятно да го наричат барон.

— Чудесно! За мен е все едно, мога да го наричам дори Ваша светлост или Ваше величество. Нека видим къде ще намерим бившият кроач. Останете със здраве и до скоро виждане!

Взе един файтон и нареди да я откарат до жилището на клакьора.

Той притежаваше цяла къща, която по отношение богатството и подредбата можеше да конкурира някои аристократични домове.

Познавачът обаче веднага забелязваше, че това се отнасяше именно само до богатството. Стил, симетрия, артистични измерения нямаше. Леда предаде визитката си на един облечен във фрак слуга и бе пусната после да влезе.

Завари влиятелния хер да лежи в един шезлонг с благоуханна цигара между пръстите във фина ръкавица-гласе. Поклони се дълбоко. Мъжът намести претенциозно златния лорнет на носа, огледа я от главата до краката и попита:

— Мадмоазел желае...?

— Вашата закрила, хер барон.

Той присви самодоволно очи, спусна единия крак от шезлонга и продължи:

— Някой ви насочи към мен?

— Не.

— Значи идвате по собствена инициатива?

— Разбира се. Чувството ми за собствена значимост е твърде малко, за да си въобразя, че мога да си прокарам тук път през вашето благодушно одобрение.

Онзи смъкна и другия крак от шезлонга, надигна горната част на тялото, премести се усмихнато към нея и каза:

— Това ме радва. Едно такова зачитане може само да печели симпатии. Делово ли желаете да бъде уредена работата, мадмоазел?

Хвърли ѝ красноречив, похотлив поглед. Тя предпочете да даде вид, че не го е разбрала. Отговори:

— Как иначе? Има ли и друг начин, освен чисто деловият?

— Разбира се.

— Аз не мога да се сетя.

— О, мадмоазел, позволете да ви поднеса комплиментите си. Сред дамите от Corps de Ballet толкова малко могат да се похвалят с подобна осведоменост. Къде всъщност сте получили образованието и подготовката си?

— В Париж.

— Ах, седнете, моля, до мен! Значи в Париж сте учили своето изкуство? Париж е град на любовта и непредубедеността. Как е станало така, че сте все още толкова неопитна, красиво мое дете?

— Неопитна?

— Разбира се! Иначе нали щяхте да знаете, че една дама може и по неделови начин да си подсигури отлични акламации.

— Мама е много строга!

— А, така, така! Майка ви беше с вас в Париж?

— Да.

— И сега също е с вас тук?

— Тя ме обича толкова много, че е винаги с мен, и никога няма да ме напусне.

— Напълно ви вярвам. Кой няма да обича една толкова интересна дама! Майката, естествено, на първо място. Но да се върнем на нашата работа. Вие желаете да преговаряте делово с мен?

— Да, хер барон.

— Мога ли да помоля за адреса ви?

— Хотел „Кронпринц“. Частно жилище бих могла да наема едва когато имам, щастието да бъда ангажирана.

— Естествено! Сега да видим какво може да се уреди, мадмоазел. Чух, че ще се появите най-напред като Кралицата на нощта?

— Ръководството на театъра е дало това разпореждане.

— Уверена ли сте в ролята си?

— Напълно.

— Е, ако желаете, аз също мога да се заема ефектно с моята.

Улови ръката ѝ — тя наистина беше седнала при него — и прилепи към нея една целувка.

— Може би смятате вземането на ръката ми за своя роля, хер барон?
— попита тя, изигравайки девическа свенливост.

— И защо не? Но бих предпочел да я заменя с вашите устни.

Обви ръка около нея и поиска да я притегли към себе си.

— Хер барон! — предупреди тя.

— Забранено ли е да проявя внимание към вас?

— Това не е ли нещо повече от внимание?

— Не, не е. Ще признаете все пак, че трябва да опозная моите клиентки, нали?

— Разбира се.

— Трябва да знам също дали са мили!

— Наистина ли?

— Да. И не само мили, но и отстъпчиви.

— Ах!

— Или по-точно отдайни!

— Много сте претенциозен!

— Означава ли това, че искам твърде много?

— Може би.

— Е, на първо време бих желал само да знам как умеят да целуват вашите красиви червени устни.

— Това и аз самата още не зная.

— Не е и необходимо. И така... моля, моля!

Тя сега допусна да я привлече към себе си и да притисне уста към устните ѝ. Но в същия миг от входа се извика:

— Милостивата фрау!

Слугата, направил това съобщение, се оттегли незабавно, щом мярна нежната сцена.

— За Бога, жена ми! — възкликна бившият шивач. — Отдръпнете се!

Тя се изстреля от шезлонга и по най-бързия начин остави масата между себе си и него.

— Още по-нататък! — нареди той. — На съвсем почтително разстояние!

И това стана тъкмо навреме, защото в този миг дамата влезе.

Беше символ на отявлена грозота — върлинеста, суха до трошливост,

едното рамо криво и по-високо от другото. Последния недостатък беше опитала да прикрие с различни прийоми на моделиерството, но без необходимия ефект. Тя метна един изпитателен поглед на танцьорката и пристъпи към съпруга си.

— Аз заминавам, скъпи Леон — осведоми, — и дойдох да се сбогувам.

Наведе се и му поднесе шарановата си уста за целувка. Той се изчерви и се направи, че не забелязва какво иска.

— Е! — каза тя. — Адио!

— Адио, любов моя!

— Но не толкова студено! Колко си разсеян днес! Моята целувка! Моля!

Сега тя сложи обхватните си устни върху, или по-точно около, неговите — актът произведе плющение, все едно някой беше пробил с юмрук дупка в мукава — и вдигна глава.

— Да ти донеса ли нещо? — попита нежно.

— Благодаря, благодаря!

— Адио тогава!

Огледа на тръгване още веднъж танцьорката, обърна се пак към мъжа си и попита:

— Коя е тази дама?

— Мадмоазел Леда.

— Балерината?

— Да. Моли за протекцията ми.

Жената хвърли един ревнив, пронизващ поглед на Леда и я запита:

— Добре ли сте материално, фройлайн?

— Така мисля — отговори запитаната.

— Разберете ме добре! Имам предвид конкретно дали сте добре с парите!

— Действително съм добре.

— Това ме радва. Дамите от вашия бранш все предявяват невъзпитаното искане да заплащат усилията на моя съпруг с всичко друго, само не и с пари. Това намалява приходите и уврежда семейното щастие, така че е недопустимо.

— Но, любов моя! — обади се с укоризнен тон шефът на клакьорите.

— Какво има? — отговори тя. — Имам правото да обърна внимание на тази дама върху тесните граници, в които трябва да се придържа. Сбогом!

Тръгна. Мъжът ѝ се надигна и пристъпи до прозореца. Гледа дълго и

безмълвно надолу към улицата, додето се чу трополенето на кола. После се обърна.

— Слава Богу! Замина! — отрони с въздишка. — Извинете, мадамозел, че бяхте прекъсната от тази малка сцена.

— О, моля! Това беше една много мила семейна идилия.

Физиономията ѝ беше приела такъв подозрителен израз, че той не можеше да остане в неяснота относно онова, което си мислеше.

— Тя толкова ме обича! — отбеляза „баронът“, сякаш чувстваше необходимост да се извини, че притежава любовта на едно такова създание.

— Това е лесно обяснимо!

— Е, да оставим тези неща. По-добре да продължим нашата прекъсната беседа!

— На вашите услуги!

Същевременно отстъпи толкова очебийно една крачка назад, че онзи тутакси вметна:

— Не, не така! Не от такова разстояние!

— Но хер баронът преди малко ми разпореда съвсем почтително разстояние!

— Това беше преди малко. Жена ми! Знаете! Или трябва да бъда по-ясен.

— Не. Разбирам! — засмя се тя игриво.

— Хайде тогава! Елате пак тук!

— Ами вашият слуга?

— Какво?

— Той, изглежда, има много неприятния навик да нахълтва в най-неподходящо време.

— Не се безпокойте! Това сега няма да се случи. Впрочем той е верен и мълчалив. Хайде моля!

Пристъпи към нея, хвана я за ръката и я поведе към шезлонга, където я притегли към себе си.

— И тъй, докъде бяхме стигнали? — попита.

— До моите устни.

— Правилно! Да започнем отначало!

Целуна я отново. Тя го изтърпя в продължение на минута-две и се освободи от прегръдката му, като заяви:

— Засега достатъчно. Вече може би знаете дали съм мила, или не.

— Мила сте. Но ще останете ли такава и занапред?

— Това зависи единствено от хер барона.

— Е, каквото зависи от мен, със сигурност няма да бъде пропуснато.
При кого се осведомихте за жилището ми, мадмоазел?

— При балетмайстора.

— Хубаво! Той притежава мои печатни формуляри. Показа ли ви
някакъв?

— Да. Прочетох го.

— Не намирате ли, че работя на ниски цени?

— С постоянните артисти на местната сцена — да.

— С външни, мислите, не?

— Липсват ми данни да го преценя.

— Е, външните артисти сключват с мен сепаративни споразумения.

— Чудесно! Да го направим тогава, хер барон!

— Аз съм готов. Нека установим следователно какво всъщност
искате от мен.

— Много бих желала да гледате и се отнасяте към мен като с
постоянна артистка.

— Това сега е невъзможно.

— Погрижете се тогава да бъде ангажирана!

— Какво предлагате в замяна?

— Вие колко искате?

Той направи замислена физиономия, даде вид, сякаш пресмята, и
каза:

— Вашият случай е изключителен. Много е трудно да се назове нещо
конкретно. Освен това аз не познавам възможностите ви.

— Мисля, че добрата известност ме е предшествала, така че имам
съответната препоръка.

— О, нямам предвид артистичните ви възможности, а паричните. Вие
заявихте пред моята жена, наистина, че разполагате със средства...

— Само за да успокоя съпругата ви!

— Помислих си го. Но как стоят нещата в действителност?

— Не съм богата.

— Това поне дава точка, за която човек може да се залови. Вие
вероятно съзнавате, че е трудно да се ентусиазира публиката дотолкова за
дадена артистка, че тя да бъде веднага ангажирана?

— Може би е така.

— На всичкото отгоре имате такава противница!

— Не се страхувам от нея.

— Но тази американка била изключително голяма артистка.

— Това не ми импонира!

— Хубаво! Да не спорим. Успехът на вашата първа продукция трябва да бъде съкрушителен. Аз следователно трябва да разпределя всичките си подчинени по местата им. Това само по себе си отваря много работа и означава преди всичко големи разходи.

— На колко биха възлизали?

— Най-малко петстотин гулдена.

Тя се стъписа. Ясно ѝ пролича.

— Петсто...

Думата заседна в устата ѝ.

— Да, петстотин гулдена.

— Не може ли нещо да се промени?

— По принцип не!

— Но иначе...?

— Е, не съм с кораво сърце и се надявам, че ще ми бъдете благодарна. В състояние ли сте веднага да платите четиристотин?

— На момента — не.

— Ех, жалко! По-ниско не мога да сваля.

— Но можете да ми отпуснете кредит?

— С удоволствие бих го направил, но моят касиер в никой случай не би го допуснал.

— Дотолкова ли сте зависим от този мъж?

— Мъж? — ухили се той. — Жена ми е касиерът.

— О, уви!

— Да, о, уви! Следователно виждате, че не бих могъл да следвам един нежен порив на сърцето!

— При това положение наистина ще бъда принудена да се откажа от вашата подкрепа, хер барон!

— Но това ще бъде във ваша вреда!

— Зная. Но ги нямам тези проклети четиристотин гулдена. Не мога да платя.

Той се облегна назад. Изглежда, размишляваше. После каза:

— Хмм! Може би все пак има изход.

— Какъв?

— Един, който мога да приема само при едно много специално условие.

— Кажете го това условие!

— Ще бъда откровен. Вие сте очарователна. Харесвате ми. Бих желал да бъда един час насаме с вас.

— Ние сега сме сами.

— О, не така насаме, както имам предвид.

— Как иначе?

— Едва ли е необходимо някакво специално обяснение. Вдругиден вие излизате на сцената. Имате ли някакъв ангажимент след приключване на балета?

— Не.

— Е, добре. Поставям условието след балета да останете в костюма на Кралицата на нощта...

— Въобще да не се обличам?

— Не. Ще наметнете само някое палто отгоре.

— С каква цел? Защо?

— Защото искам да ви съзерцавам един час насаме в този прелестен костюм.

— Къде трябва да ви видя или срещна?

— Аз ще ви взема с файтон.

— Къде ще ме отведете?

— Сега още не знам. Но във всеки случай ще потърсим някое място, където няма да бъдем смущавани.

— Майка никога няма да позволи такова нещо!

— Ваша си работа как ще постигнете съгласие с майка си. Това е условието, което споменах. Ако се съгласите, ще поставя цялата си подкрепа на ваше разположение и ще маркирам също паричния изход, за който говорихме преди малко. И така, готова ли сте?

— Първо уточнете паричния изход!

— Всъщност не би следвало да го правя, но за вас съм готов на едно изключение. Няма да ми плащате четиристотинте гулдена. Ще изчакам...

— Но вашият касиер, съпругата ви!

— Моля, позволете да се изкажа! Вместо тези четиристотин гулдена, които би трябвало да платите предварително, без гаранция, че действително ще бъдете ангажирана, ще внасяте петпроцентна рента от заплатата си, и то в деня на изплащането ѝ.

— Но това означава сума, повече от четиристотин гулдена!

— Аз обаче също се задължавам в продължение на една година да поставям на ваше разположение всичките си подчинени!

— Това наистина е нещо друго!

— Изискването ми е справедливо, нали?

— Поне може да бъде изслушано.

— Поне изслушано? Не мислете, че ще отбия и един-единствен кройцер!

— Хм, аз не съм голяма майсторка в смятането. Плащанията винаги са ми били крайно неприятни. Така че да не се караме!

— Много разумно казано! И тъй, пет процента?

— Да, от мен да мине!

Подаде му ръка и той я стисна.

— Естествено, ще изготвим контракт?

— Контракт... ха!

— Това е безусловно необходимо. Няма да отнеме много време.

Веднага ще го напиша.

— Направете го. Аз междувременно ще помоля за една от цигарите ви!

— Ей къде са. Вземете си!

Той седна при писалището и започна да пише. Тя пушеше през това време с най-голямо спокойствие. Уговорените задължения не ѝ създаваха ни най-малка грижа.

— Готово! — каза той след известно време. — Ще ви го прочета. Слушайте!

— О, моля, моля! — отби тя. — Пощадете ме! Никога не съм могла да слушам контракти.

— Но нали трябва да го подпишете!

— И без тези формалности ще го сторя. Дайте перото!

Постави името си върху хартията и се обърна после с прелестна непринуденост към него:

— Сега приключихме. Всеки знае своите права и задължения. И сега ще ви помоля за един съвсем искрен, правдив отговор.

— По какъв въпрос?

— Познавате ли Стартън?

— Лично — не.

— Значи тя не е била при вас?

— Не.

— Но следва да се очаква, че ще ви се представи.

— Съмнявам се.

— Имате ли основание?

— Хмм! — прокашля се онзи няколко пъти смутено. — По този въпрос не би трябвало да говоря.

— Защо? Аз ви помолих за откровеност.

— Действително. Е, мадам, ние сега фактически сме съюзници и при това положение мисля, че не бива да бъда сдържан. Ще споделя следователно, че притежавам няколко реда от ръката на американката.

— Аа! Тя е помолила за подкрепата ви?

— Не.

— Че защо иначе ще ви пише?

Той не можеше и не искаше да каже истината. Беше слушал толкова много за успехите на Елън Стартън, че сметна, ще бъде от полза, ако лично ѝ предложи услугите си. Едва разбрал, че е пристигнала в столицата, той ѝ изпрати следната оферта:

„Майн фронлайн!

Една артистка с Вашата рутина много добре знае каква стойност имат организираните овации при желание за нов ангажимент. Той зависи от успеха на първия спектакъл, а този успех се явява съвсем определено от дружните усилия на онези сили, с които от дълго време имам честта да се разпореждам.

С настоящото поставям моя корпус от шейсет клакьори от мъжки и женски пол на Ваше разположение и съм убеден, че с тяхна помощ ще успеете блестящо да разбийете на рампата своята съперница.

С особено уважение и почитание:

Леон Стодижел,
шеф на клакьорите.“

Но и през ум не му мина да каже и дума на Леда за това писмо. Напротив, той обясни:

— Бях заминал някъде и по време на моето отсъствие заместникът ми е извършил глупостта да направи една оферта на тази американка. Бях бесен.

— Помислих си го! Сега е лесно обяснимо защо ви е писала. Тя пожела ли да отговори на тази оферта?

— Да.

— Мога ли да науча какво ви е писала?

— Само при строга дискретност!

— Разбира се.

— Ето, четете!

Взе едно писмо от писалището и ѝ го даде.

То съдържаеше следните редове:

„Майн хер!

Не мога да се похваля, че притежавам онзи вид рутина, за която споменавате. Ето защо сигурно няма да се учудите, че и в останалото моето мнение се различава от Вашето.

Не мисля, че платената, сиреч фалшивата, акламация може да създаде препятствия за един истинска артист. Аз ненавиждам фалша, така че се виждам принудена да се откажа от Вашата подкрепа.

Елън Стартън“

— Е, какво ще кажете? — попита бившият шивач, когато танцьорката прочете писмото.

Тя повдигна пренебрежително рамене и отговори:

— Глупаво, твърде глупаво!

— Нали! Какво си въобразява тая фръцла!

— Тя е откачена!

— Не само откачена, ами направо невъзможна!

— Естествено, вие ще наредите да ръкопляскат така, че цялата сграда да се събори!

— Ще падне такова дюдюкане и освиркване, каквото не е бивало досега. Можете да разчитате на това, мадмоазел! Ангажиментът ви е гарантиран.

— Вече ви казах, че не се страхувам от тая гъска. Ето, вземете си писмото. Поискайте да ви го сложат в рамка като образец на грандиозно скудоумие!

— Така и би трябвало да направя. Ще ѝ тикна в ръката тези редове, когато се види принудена да напусне града. Тогава ще съзнае кой прави изкуството — геният или клакьорите!

— Направете го. А сега ще ви помоля да ме освободите.

— Толкова рано?

— Мисля, нашата работа е уредена?

— Но тази още не!

Прегърна я и я целуна.

— О, ако се оставя на вас, тя май никога няма да бъде уредена. Сбогом, хер барон!

— Адио, мадмоазел! Гледайте на мен като на ваш съюзник!

— С чиято помощ ще спечеля сражението?

— Ние ще удържим победа, решителна победа?

— И честно ще си поделим плячката. Аз държа на обещанието си!
На идване се беше разплатила с файтонджията. Искаше да измине пътя до хотела пеша. Излезе от пътната врата точно когато минаваше един господин. Двамата се погледнаха и спряха изненадано.

— Милостива фройлайн! — възкликна той.

— Хер управител! — извика тя.

— Или може би сега милостива фрау?

— Хер Петерман!^[3]

Той пръв се овладя, свали шапка и каза с крайно сдържан тон:

— Моля да ме препоръчате на хер съпруга Ви!

Тези думи възвърнаха самообладанието ѝ. Тя се изсмя подигравателно и отвърна:

— Съпруг? Какви бесове ви прихващат?

— Предположих, че сте се задомили.

— И през ум не ми минава!

— Значи онзи тесен сърдечен съюз въпреки всичко е бил скъсан, милостива фройлайн?

— Скъсан? Ами! Никога не е бил предвиждан брак.

Физиономията му показва изключително голямо слисване.

— Правилно ли чух? Как може да говорите така?

— Защо не? Свободата е по-ценна от всичко друго. Никога не съм имала желание да ставам робиня на някакъв си съпруг.

— Но, милостива фройлайн...

— Милостива фройлайн? Звучи наистина забавно! Нима не знаете...

— Какво? — попита той едва ли не уплашено.

— Е, вие ме смятахте за Едита фон Вартенслебен?

— Естествено.

— Наистина, и сега все още?

— Разбира се. За коя иначе?

— Е, това действително е повече от забавно.

— Но не сте ли тази всъщност?

— Не. И никога не съм била.

— Коя или каква сте тогава?

— За вас това е без значение. Вървете си, привличаме вниманието на минавачите. Адио!

Поиска да си тръгне. Той обаче я задържа здраво и каза:

— Моля, отговорете ми, фройлайн! Коя сте вие?

— Това изобщо не ви засяга.

— Кажете ми жилището си.

— Не знам за какво.

— Трябва да говоря с вас.

Отърси ръката му и тръгна. Той понечи да я последва, но забеляза, че очите на пешеходците действително са отправени към него.

— Каква среща! — прошепна. — Това е загадка. И тя не иска да я разреши! А, идва един файтон! Ще науча къде живее!

Качи се на файтона и нареди на файтонджията тайно да следва въпросната дама.

Минаха по две улици, после Леда се запъти към хотел „Кронпринц“.

— Дамата сигурно е отседнала в хотела — забеляза кочияшът.

— По какво съдите?

— Портиерът я поздрави вежливо, както обикновено биват поздравявани видните гости.

— Ето ви парите!

Слезе и закрачи бавно към входа на хотела, където бе застанал портиерът.

— Познавате ли, моля, дамата, която току-що влезе тук? — попита Петерман.

— Да.

— Коя беше тя?

— Защо искате да го знаете?

Петерман разбра причината за тази сдържаност и извади една златна монета, за да отвори заключената уста на мъжа.

— Интересувам се от нея — отговори. — Заповядайте, моля, вземете! И така, името на дамата?

— Това е Леда.

— Леда? — повтори учудено Петерман.

— Не я ли познавате?

— Не.

— Но все пак сте чували за нея?

— Нито дума!

— Да не повярва човек.

— Но въпреки това е така! Коя е тази Леда или по-точно каква е?

— Една прочута танцорка.

— Танц... танцорка?

Стана смъртноблед. Имаше чувството, че е близо до изпадане в безсъзнание.

— Да, една много прочута танцорка. Искане да бъде назначена тук и ето защо вдругиден ще играе Кралицата на нощта. Та това го пише във

всички вестници.

- Сама ли живее тук?
- Майка ѝ е с нея.
- И никой друг?
- Не.
- Някакъв... някакъв роднина... някакво... дете?
- Дете? Какво си мислите? Тя не е омъжена!
- А, така ли! Кой стаи държи?
- Първи етаж, номер десет и единайсет.
- Благодаря!

Влезе и изкачи стълбището. Почука на вратата на номер десет без каквото и да е предизвестие.

- Влез! — прозвуча отвътре.

Той влезе. Като го видя, Леда извика с гневен тон:

- Какво търсите тук? Защо тичате подире ми?
- Защото имам да говоря с вас.
- Но аз не желая да знам повече за вас! Вече ви го намекнах!
- Това не може да ме успокои. Последвах ви, защото трябва да говоря с вас, и няма да си тръгна, докато не отговорите на въпросите ми.
- А ако откажа?
- Е, тогава ще науча от друго място, което искате да скриете.
- Не знам какво бих скрила от вас.
- Е, нали сте онази, която някога се наричаше Едита фон

Вартенслебен?

- Не го отричам.
- Бяхте любимата на лейтенант Бруно фон Шарфенберг?
- Да.
- Известно време живяхте в уединеност при мен?
- И това е вярно.
- А после внезапно изчезнахте?
- Вече не ми харесваше при вас.
- Напуснали сте хер лейтенанта?
- Да.
- Може би сте го измамили?
- Хер, да повикам ли хотелския слуга, за да ускори тръгването ви?
- Благодаря! Когато му дойде времето, ще си тръгна доброволно.
- Аз обаче изисквам да си тръгнете сега!
- Не и преди да съм получил информация!
- Заповядвам ви за последен път да си вървите!

— А аз няма да си тръгна, докато не ми дадете обяснение.

— В такъв случай ви обръщам внимание, че понастоящем аз съм господарката на тази стая. Помислете какво би означавало точно за вас едно оплакване за нарушение неприкосновеността на дома!

— Как така точно за мен?

— Научих, че сте били арестуван и осъден. Сигурно сте освободен едва наскоро.

Той пристъпи една крачка по-близо към нея. Очите му блестяха, а гласът му трепереше.

— Натяквате ли ми го? — попита.

— Да. Всеки го знае и може да ви го каже и натекне.

— Вие, вие — продължи той, скърцайки зъби, — носите вината да ми бъде стоварено онова бреме!

— Аз? — попита тя гневно.

— Вие! — потвърди той.

— Аха! Ако не се разкарате веднага, наистина ще повикам слугата и ще поискам да ви арестуват или ще направя донесение за нарушаване неприкосновеността на дома.

Посегна към шнура на звънеца.

— Ха! — произнесе той с тон на убеденост. — Сигурно няма да го направите!

— И защо не?

— Много добре знаете каква благодарност ми дължите!

— Благодарност? Аз? На вас?

— Да, разбира се.

— По тоя въпрос не знам и думица.

— Аз ви приех като дете, когато бяхте преследвана. Закрилях ви, изхраних ви и се грижех за вас, когато вашето състояние не ви позволяваше да се показвате. А когато се освободихте от бременността...

— Достатъчно! — пресече го тя с повелителен жест. — Имате претенции да сте направили всичко това? Вие?

— Можете ли да го оспорите?

— Да не би да искате да кажете, че сте го направили по собствена подбуда?

— Съвсем определено?

— Не по заповед на хер лейтенанта Фон Шарфенберг?

— Не.

— Аа, така значи! Разбирам. Сега идвате да си получите възнаграждението! Един пандизчия от мен няма да получи нищо!

— Фройлайн!

— Не се палете! Да не би да искате да ме заплашвате?

— Не, но искам информация.

— Потърсете си я другаде, само не и при мен! За последен път ви заповядвам да си вървите!

Той поиска нещо да отвърне, но когато тя отново посегна към шнура на звънеца, каза:

— Добре, тръгвам си! Дано не дойде ред да се разкайвате, че днес така сте ме отпратили!

— Празни приказки! При мен те не хващат място!

Той си тръгна. Едва ли съзнаваше как е слязъл по стълбището.

— Е? — попита портиерът любезно. — Успяхте ли да говорите с нея?

— Да — отвърна Петерман като насън.

— Прекрасно създание, нали?

— Да. Къде е била по-рано?

— Това, за съжаление, не знам.

— Тук ли ще остане?

— Ако получи мястото. Вярно, трябва да победи една много способна съперница.

— И наистина е неомъжена?

— Съвсем сигурно!

— Благодаря!

Портиерът поклати глава след мъжа, който имаше толкова объркан вид. А той се повлече бавно по улицата, потънал в тъжни мисли. Мина по няколко улици и преки очевидно без да обръща внимание или да съзнава къде всъщност отива или се намира. Но най-сетне спря и се огледа.

— Тук ли съм? — запита се учудено. — Имам чувството, сякаш някой ме е цапардосал с боздуган по главата. Но трябва да си изясня нещата. Ще отида до предишното си жилище. Нека ме отпратят или дори изхвърлят! Ако старият Креслер е още там, сигурно ще ме приеме.

По-рано, преди осъждането му, беше живял в палата на Шарфенберг. Той всъщност не можеше да се нарече точно палат. Постройката някога бе принадлежала на един патрициански род и впоследствие бе преминала в ръцете на споменатата фамилия.

Когато стигна до него, входът беше отворен. Вляво в коридора на една врата се четеше думата „Портиер“. Почука.

— Кой е? — попита някой отвътре.

Той влезе. Помещението беше малко и простичко мебелирано. На една маса седеше старец вече в преклонна възраст и четеше с помощта на

големи очила някаква голяма книга.

— Добър ден, хер Креслер!

Портиерът вдигна очи от книгата и погледна влезлия.

— Добър ден — отвърна той с провлечен тон. — Кой сте... какво искате... хмм! — Свали очилата от носа, избърса ги в покривката на масата, сложи ги пак и каза: — Когато човек остарее, зрението му отслабва. Въобще не знам...

— Не ме ли помните вече?

Тогава старецът се надигна от стола и каза:

— Да не би наистина да е вярно това, което си мисля? Наистина ли сте този, когото предполагам?

— Е, кого предполагате?

— Хер... хмм... хер Петерман, да?

— Да, аз съм.

— Значи наистина, наистина, наистина!

— Може би съм нежелан?

— Не, не! Напротив, страшно се радвам да ви видя! Добре дошъл, сърдечно добре дошъл!

Подаде му ръка и Петерман ясно видя, че с думите си е казал истината.

— Седнете! — продължи портиерът. — Нямате представа как се зарадвах, когато прочетох...

— Какво?

— Че сте помилван.

— Във вестника ли го пишеше?

— Действително, действително! Моята добра старица заплака от радост. Жалко, че я няма?

— Къде е?

— При най-големия ни син, който прави кръщение. Е, не вреди! В замяна на това пък ще можем по-спокойно да си побъбрим. Почакайте! Имам нещичко!

— Моля, не се безпокойте!

— О, не! Знаете как майсторски я докарвам — корени от водна перуника и кора от канела. Най-хубавата ракия, която може да има!

Взе едно шише и две чаши от едно стенно шкафче и наля.

— Така, заповядайте, на здраве! Пийте! Ударете една здрава глътка! А сега ми разкажете как сте я карали през цялото това време!

Разположи се удобно на един стол и Петерман направи същото. После отговори:

— За последните си години по-късно ще разкажа. Сега ми се иска да науча нещо друго.

— И какво е то?

— Милостивият господар тук ли живее сега?

— Старият господар? Не.

— А хер лейтенантът?

— Той действително живее тук, но замина някъде.

— Най-малкият ви син още ли е слуга при него?

— Хайнрих? Още е при него наистина.

— Щом двамата господа отсъстват, няма защо да се притеснявам и...

— Е — вметна портиерът, — що се отнася до младия хер лейтенант, всичко е наред. Ама старият, баща му, говори адски лошо за вас. Господи, извършил човекът веднъж грешка! А пък вие бяхте за всичко обезщетен! Не беше правилно от негова страна да се отнесе толкова сурово с един Петерман!

Петерман поклати тъжно посивялата си глава. После попита:

— Спомняте ли си го все още добре онова време?

— Много точно.

— Бих желал да попитам за някои неща.

— Сторете го, скъпи хер Петерман. С най-голямо удоволствие ще ви дам информация. Моят Хайнрих често изразяваше мисълта, когато... е, това вече отмина!

— Кое по-точно!

— Нищо! По-добре да не говорим за тези неща!

— Но ако сърдечно ви помоля? Вие си нямате представа, колко важна би могла да се окаже за мен и най-малката забележка.

— Е, така да бъде! Та Хайнрих често ми казваше, когато бяхме сами, че въобще не вярва вие да сте присвоили парите.

— Наистина ли? Казвал ли го е?

— Много често дори.

— Имал ли е причини?

— Възможно.

— А споделял ли е нещо с вас?

— Едно-друго.

— Мога ли да го узная? Моля ви, моля!

— Е, каквото съм запомнил, ще го научите. Но да говорим тихо. Иначе някой на минаване вън може да подочуе някоя дума!

Онова, което двамата сега си говориха, нека на първо време остане още тайна...

[1] Вижте Събрани съчинения, том 64, „Горски призрак“ и том 65, „Непознатият от Индия“ — б.нем.изд. ↑

[2] О, *santa simplicitas!* (лат.) — О, свещена простота! — б.нем.изд. ↑

[3] Историята на хер Петерман е разказана в Карл Май, Събр. съч., т.74. „Блудният син“ — б.нем.изд. ↑

ГЛАВА 4

ДОКТОР ХОЛМ

След като напусна жилището на балетмайстора, Елън Стартън каза на младата шивачка Хилда:

— Ще ми разкажете какво се случи там горе. Но по-напред ще ви помоля за вашето име.

— Казвам се Хилда Холм.

— Холм?

Тя се вгледа изпитателно в лицето на своята придружителка. После попита:

— Имате ли родители?

— Само баща.

— А братя и сестри?

— Двама братя.

— Те какви са?

— Единият е гимназист, другият сега е репортер.

— Сега, казвате? Нещо друго ли е бил по-рано?

— Ех, да! Беше професионален оркестрант.

В очите на американката нещо проблесна. Тя попита:

— Кой беше любимият му инструмент?

— Виолината. Той е изнасял концерти дори в Америка.

„Така си и помислих! — прозвуча в сърцето на Елън. — Тази поразителна прилика веднага привлече вниманието ми.“

А гласно каза:

— Имате ли време да ме придружите за някоя и друга минута до жилището ми?

— То далеч ли е?

— О, никак! Само по път ще се забавя за няколко мига.

— В такъв случай ще мога да дойда.

— Хайде тогава. Ще вземем файтон.

Качиха се, но много скоро танцърката слезе. Беше се осведомила за жилището на балетмайстора и бе наредила на кочияша да спре там. Той получи заповед да чака, а Хилда остана седнала. Елън се отправи към оркестровия диригент.

Той се занимаваше със своята работа както преди, когато го бе посетила Леда. Първо се престори, че изобщо не е забелязал дамата. Сетне

се надигна бавно от стола и попита:

— Какво желаете?

— Надявам се, че са ви предали визитката ми!

— Действително!

— При това положение предполагам, че се досещате за какво идвам при вас.

— Нямам си понятие!

Около устните ѝ заигра снизходителна усмивка, когато попита:

— Да се надяваме, името ми не ви е непознато, хер капелмайстор?

— Споменаха ми го.

— Навярно по отношение столичната сцена?

— Действително!

— Знаете ли, че ще се явявам на конкурс?

— Чух нещо.

— Чули сте нещо? Хер капелмайстор, това звучи така, сякаш става дума за събитие, което изобщо не засяга вашата област, нито пък се очаква в близките дни!

— О, аз не отдавам голямо значение на такива неща.

— А, тъй, тъй! При това положение не мога да допусна да прекъснете заради мен работата си, която при всички случаи е по-важна отколкото визитата на една балерина.

Направи поклон, за да си тръгне.

— Моля ви, мис! — каза оня бързо. — Преди това още няколко думи. Познавате ли Леда?

— Не.

— Но сте чували и чели за нея?

— Много малко.

— Тя е едно изключително явление.

— Възможно.

— Аха, вие я подценявате!

— Нито я подценявам, нито я надценявам.

— Така, така! Как възнамерявате да аранжирате представленията си тук?

— Какво искате да кажете с това?

— Е, ами спогодбата ви с мен!

— Каква спогодба бих могла да сключвам с вас?

— Не знаете ли?

— Мисля, моята работа е балетът, а вашата — съпроводът. Какво повече?

— Аа! Повече нищо?

— За нищо друго не се сещам!

— Хмм! Излизали ли сте на сцената от тази страна на океана?

— Не.

— Отвъд няма ли така наречената оркестрова тантиема?

— Какво означава това?

— Не знаете ли? Е, значи отвъд го няма. Адио, мис!

Седна бързо, без да се интересува повече от нея. По нейното красиво лице се появи израз на разбиране. Попита с лека усмивка:

— Мога ли да разгадая какво разбирате под „оркестрова тантиема“?

— Няма да успеете — подметна онзи студено.

— О, много добре зная какво трябва да се разбира под оркестър и тантиема. Така че едва ли ще ми бъде трудно да дефинирам изрази. Има се предвид тантиема, отнасяща се до оркестъра.

Мъжът тутакси се надигна пак от мястото си. У него се събуди надежда, че тази танцьорка може би ще му предложи повече от Леда.

— Точно така — отговори той.

— При това положение може да се има предвид както тантиема, която оркестърът трябва да плаща, така и такава, която трябва на него да бъде изплащана.

— Изцяло от само себе си се разбира, че само последното може да е случаят.

— И така, оркестърът получава тантиема. От кого?

— От артиста или артистката.

— И на кого бива връчвана?

— На диригента, естествено.

— Значи на вас? Бива ли разпределяна между състава?

— Според съответното споразумение.

— Предполагам, че мадмоазел Леда се е съгласила с плащането на такава тантиема?

— Действително!

— Колко е висока тя?

— Това тепърва ще бъде уговорено.

— Кое то следователно означава: мадмоазел ви е обещала извънредна премия, в случай че бъде ангажирана!

— Окачествете го, както ви е удобно.

— И вие очаквате от мен подобна оферта?

Неговото лице видимо се разведри. Той кимна ухилено и заговори с натъртване:

— Не може да не съзнавате в каква степен зависи успехът на вашата продукция от плодотворното и подкрепящо влияние на оркестъра.

— Действително го съзнавам.

— Тогава сигурно също така съзнавате колко е желателно да спечелите за себе си това влияние на оркестъра.

— Не, не го съзнавам.

— О! Не?

— Не. Аз изпълнявам своето задължение и за това ми бива заплащано. Вие получавате заплата, за да изпълнявате своите задължения. Други права и задължения няма. Една оркестрова тантиема е съвсем същият консенсус, каквато би била една балетна премия, което диригентът би следвало да плати на „Corps de Ballet“ или на балетмайстора.

Лицето на онзи рязко стана отново навъсено.

— С каква цел беше направено това сравнение, мис? — попита.

— За да ви бъде ясно, че ако бъда ангажирана, от мен да не очаквате никаква тантиема.

Той кимна подигравателно и отговори с жест на пренебрежение:

— Изобщо не съм очаквал, че бихте могли да бъдете ангажирана. Сега ме оставете, зает съм. Адио!

— Адио!

Той ѝ метна един поглед, който трябваше да ѝ въздейства възможно по-съкрушително, но тя въобще не го забеляза. Равнодушно, сякаш не беше се спречкала с всички освен с директора, слезе по стълбите и се качи в купето.

— Хотел „Юнион“ — заповяда на кочияша.

Когато файтонът спря на указаното място, келнерите притичаха да отворят вратичката. Портиерът взе за почест бастуна си, а Елън прошумоля покрай него, без да обръща повече внимание на кочияша. Хилда имаше чувството, че се намира до кралицата. Но въпреки това се осмели да направи тихата забележка:

— Милостива фройлайн, файтонът...

— О, моля — усмихна се американката, — портиерът ще плати на кочияша. После ще го прибавят към сметката ми. Вървете спокойно, мило дете!

Шивачката се изчерви — от една страна, заради своята неосведоменост, но още повече от това, че бе дръзнала да подсети тази знатна дама за една привидна разсеяност.

Горе влязоха в един апартамент, който се състоеше от няколко разкошно подредени помещения. В едно от тях седеше млада, може би

четиринайсетгодишна негърка, заета да къса за свое развлечение венчелистчетата на букет великолепно оранжерийни цветя.

— Какво правиш, Сами? — попита Елън укорително.

Малката се ухили от едното ухо до другото, показвайки блестящите си зъби, и отговори:

— О, мисис! Цветя са твърде големи! Сами правят цветя малки!

После по-добре мирише може и в нос пъхне!

— Малка лудетина! Иди да поръчаш чай!

— О, мисис, чай! Чай и много захар за Сами!

С тези думи се понесе тичешком.

Хилда стоеше при вратата. Не смееше да отиде по-нататък. Още не беше виждала такива стаи.

— Моля, фройлайн Холм — покани я американката. — Настанете се тук, за да можем по-удобно да си побъбрим.

Хвана я за ръка и я поведе към едно кресло, тапицирано със синьо кадифе, на което бедната шивачка трябваше да седне. Елън сега за първи път плъзна по нея един малко по-внимателен, изучаващ поглед и после каза, видимо много доволна от своето наблюдение:

— Скоро ще получим чая, но дотогава бихме могли да си разкажем някои неща. И така, вашият баща е още жив? Какъв е той?

— Беше директор по музикалната част, но сега е безработен, защото е парализиран от удар.

Елън продължи да пита и скоро узна всичко, което се отнасяше за семейството на Хилда и неговото материално положение.

— Защо брат ви е сега репортер? — попита.

— Лявата му ръка пострада.

Елън продължи да разпитва и скоро научи тайната на танцорката. Тя създаваше у бедното момиче впечатление за богиня, за някаква фея, един поглед от страна на която бе достатъчен да я направи безкрайно щастлива.

— Известно ли ви е името на тази танцорка? — гласеше следващият въпрос.

— Не. Не го срещнах в дневника.

— И брат ви не е говорил за нея?

— Никога!

— Значи никога не я е обичал истински или отдавна вече я е забравил.

— О, не! Макс никога не забравя човек, на когото веднъж е посветил интереса си. Той смята тази любов за нещастие, ето защо си мълчи.

— При това положение сигурно е постоянно тъжен?

— Той е сериозен и много мил. По-рано беше весел, но сега вече не е. Днес за първи път от дълго, дълго време го видях отново щастливо да се усмихва.

— От какво? Знаете ли?

— От срещата с един приятел, с когото се запознал в Америка, но не очаквал никога пак да го срещне.

— Спомена ли той името на приятеля?

— Не, но в очите му блестеше чиста, златна слънчева светлина.

На Елън никак не беше трудно да прикрива пред свенливото момиче живия интерес, който я подтикваше към тези въпроси.

В този момент негърката отвори със замах вратата и довлече келнера, който трябваше да сервира чая.

— На Сами сладкиш! — извика. — Мисис, много сладкиш за Сами!

— Добре, де! Вземи си и иди при прозореца да броиш хората, които минават!

Чернокожото момиче побърза да грабне двете най-големи парчета и припна с тях към прозореца.

— А сега днешната ни преживелица — каза Елън, когато келнерът се отдалечи. — Как стана така, че пожелахте да позирате като модел?

На Хилда ѝ идеше да се скрие някъде от срам. Но на умната балерина се удаде да измъкне всичко от нея.

— Вашият брат нищо ли не знае по този въпрос?

— О, ако знаеше, милостива фройлайн... Тогава бих предпо... о, направо бих умряла!

— Е, в такъв случай по-добре да не допуснете да научи. И голяма ли е сумата, която трябва да платите на онзи алчен евреин?

Момичето отговори.

— И за една такава дреболия едва не принесохте тази жертва! Клетото дете!

— Милостива фройлайн, за нас това никак не е дреболия.

— Зная. Бог ще помогне, за да не изпитате никога вече толкова мъчителни тревоги. Вие сте шивачка. Изготвяте ли дамски тоалети?

— Моите, да. Храбростта ми не е стигала по-далеч. Аз съм само шивачка на бельо.

— Това отлично ме устройва. Мога ли да ви възложа някоя поръчка?

— О, Боже, с какво удоволствие бих работила за вас. Но дали ще се справя!

— Определено!

— Аз никога не съм шила такива скъпи неща, каквито носите вие.

— Е, тогава ще работим заедно. Вие ще идвате да ме питате, а може и аз да намина някой път към вашето жилище. Сега много ли сте заета?

— Не. Поръчката на балетмайсторшата беше последната.

— Чудесно! В такъв случай ви ангажирам за себе си... Сами, защо плачеш?

Малката негърка при прозореца точно в този момент бе избухнала в горчиво хълцане. Тя отговори:

— Сами са нещастен, много нещастен!

— Защо?

— Сами трябвало броят хора... ама хора толкова много! Сами могат броят само едно, две, пък хора идват толкова много и толкова бързо, че Сами запъват. Сега хора заминали, а Сами не могла преброи!

Тя загриза сладкиша и бързо намери успокоение в насладата.

— И така, аз ви ангажирам за себе си — повтори Елън. — Не приемайте временно други предложения. Утре ще излезем да купим материали. Мога ли да предплатя част от сметката си при вас?

— О, моля ви, милостива фройлайн! Не може така!

— Може дори много добре. Аз така съм свикнала. Имам навика да питам за сметката на дълги промеждутъци от време, така че за мен действително е по-удобно предварително да уреждам една част. Носите ли си портмонето?

— Заповядайте!

Елън го взе, без много да се церемони, от ръката на момичето и отиде до съседната стая. Когато се върна, каза:

— Ето, вземете, мило дете! Съдържанието е за вас. Сложих вътре и визитката си, за да знаете как се казвам. А сега нека позволим на чая да встъпи в правата си.

Когато след около час се намираше на път за дома, Хилда се чувстваше в толкова щастливо настроение, каквото не беше изпитвала никога в живота си. Не можеше да удържи преливащото си сърце. На едно място, където за момент нямаше кой да я види, извади портмонето от джоба и го отвори. Редом с визитната картичка насреща ѝ проблесна само чисто злато.

Не повярва на очите си. Преброи парите и установи, че са точно сто гулдена. И тази сума ѝ бе наброена като предплата за възложена шевна работа! Беше ли изобщо такова нещо възможно?

— Какво щастие! Какво голямо щастие! — прошепна развълнувано.

— О, ето, че получихме помощ! Какво ще каже батко! И как ще се зарадва татко и също добрата съседка! Тя е още при него. Аз толкова дълго

отсъствах, много, много по-дълго, отколкото възнамерявах! Трябва да побързам, за да се прибера най-сетне вкъщи!...

След като я бе оставил у дома, Макс Холм тръгна да обикаля града, в съответствие с професията си на репортер, та дано наскочи на някое събитие. Всичките му усилия обаче останаха напразни. Това го настрои тъжно, тъй като бе разчитал на мизерния приход — петдесет кройцера за сензационна новина.

После се отправи към локала, в който свиреше за танци. Взе цигулката си и в посоченото време се яви при семейството, което го беше ангажирало за тази вечер.

Трябваше да изсвири на виолина заедно с дъщерята няколко трио за пиано. Неговото изпълнение породило доволство у гостите. Особено впечатление направи, че свиреше обратно — държеше цигулката в дясната ръка, а лъка в лявата.

Когато гостите седнаха на масата, той отиде в един малък кабинет в съседство, където бе сервирано и за него. Нахрани се и пристъпи после до прозореца. Загледа се замислено надолу към заснежената улица. Колко труден и лишен от удоволствия живот водеше сега! Още цели осемнайсет месеца непрестанни и напрегнати упражнения, преди да смее да се надява, че ще може отново да поеме по прекъснатото русло на изкуството! При бедственото положение, в което се намираше с домашните си, това много, много му тегнеше на сърцето.

Потънал в тези нерадостни мисли, изобщо не забеляза, че е влязъл един господин, докато онзи не сложи ръка на рамото му.

— Хер Холм!

Заговореният се обърна сепнато. Като позна господина, той се изчерви от смущение. Но се поклони дълбоко.

— Хер комисионален съветник!

— Сигурно ви обезпокоих или дори стреснах? Съжалявам, ако е така. Оттатък вдигнаха трапезата и аз се възползвах от случая да разменя няколко думи с вас, преди да бъдете принуден да вземете отново инструмента.

— На ваше разположение съм.

Комисионалният съветник ръководеше издаването на „Регирунгсжурнал“, най-значимия вестник в столицата и цялата страна. Той беше известно величие в науката, а като служител и човек — всеобщо уважаван и обичан от подчинените си.

— Да поседнем за минута-две! — предложи сега.

Настана се на един стол и Холм стори същото, отзовавайки се на

поканата.

— Знаете ли, че днес много ме изненадахте, хер Холм? — поде съветникът.

— Мога ли да попитам по какъв начин?

— Не знаех, че сте музикален.

— Свиря от най-ранна възраст.

— Личи си. Имате изключителна власт над инструмента.

Холм се усмихна тъжно и отбеляза:

— Това е една много снизходителна преценка, хер комисионален съветник. Аз съм просто един свирджия.

— Не, о, не!

— Така е!

— Значи си поставяте най-високи изисквания?

— Това правя действително!

— Но не бива да забравяте, че не всеки виолонист може да стане виртуоз.

— Аз обаче искам да стана.

Не каза, че вече е бил такъв. Комисионалният съветник присви малко едното око, огледа го със съчувствено-изпитателен поглед и каза с дружелюбен тон:

— Почти съм склонен да мисля, че имате необходимите данни.

— Имам ги.

Изявлението прозвуча малко самонадеяно, кажи-речи самохвално. Съветникът очевидно се почувства неприятно засегнат, защото поклати леко глава и каза:

— Храните голямо доверие към себе си, драги ми хер. За дилетант и дори първи виолонист на някой музикален състав свирите напълно задоволително, но ако наистина имаште дарба на виртуоз, сега вече трябваше да сте стигнали по-напред.

— Ако не съм стигнал по-напред, виновна е само тази ръка.

Показа левицата си. Съветникът забеляза по средата на дланта един тъмночервен белег с особена форма.

— Какво е това? — попита той.

— Ранях се преди известно време.

— Аа! Затова значи свирите обратно?

— Да. Трябваше да започна отначало.

— В такъв случай вие вече действително сте стигнали далеч, много далеч. Простете за предишната забележка! Само при повод като днешния ли свирите, или и официално?

Холм отговори с изчервяване:

— Свиря за танци.

— Къде?

— В „Тиволи“.

— Оо!

— Трябва да се живее, хер комисионален съветник.

— Та нали сте репортер.

— На такава служба едва ли някой може да събере богатство.

— Зная. Как ви плащат?

— Простете, хер съветник! Не зная дали имам право да отговарям на въпроси от такова естество.

— А, добре, добре! Аз съм ваш конкурент или поне на онзи „Резиденцблат“ и ме радва, че сте толкова дискретен. Това е достойно за уважение. Но тъкмо съм се сетил, някой от моите редактори не ви ли е правил оферта?

— Да. Искаха да ме ангажират като репортер.

— Но вие отказахте?

— Защото само няколко дни преди това бях постъпил на сегашното си място.

— Слушал съм, че сте много ценен сътрудник. Човек не бива да отнема служителите на друг. Това е против тълкуването на Лутер на десетата заповед. Но човек трябва да е преди всичко бизнесмен и ако е в положение да подобри екзистенцията на един честен мъж, ще бъде непростим грях да не каже една открита дума. Доволен ли сте от главния си редактор, хер Холм?

Холм сви рамене.

— Не? Е, може би ще проявите желание да се прехвърлите при нас?

— Вие сте изключително любезен, хер комисионален съветник, но аз наистина не зная дали бих бил в състояние да отговарям пред моята съвест за едно такова преминаване в друг лагер.

— Я стига! Всеки има правото да се грижи за себе си.

— Също по този начин?

— Да. Моят вестник е онзи, за който сега работите, не стоят на вражески позиции.

— Зная. Вашият журнал във всяко отношение стои над нашия „Резиденцблат“, но въпреки това не бих желал да бъда обвинен в измяна!

— Означава ли това, че ще се махнете от настоящия си пост едва когато управата ви дойде до гуша?

Вместо отговор Холм отново сви рамене.

— Това е вече прекалена деликатност, макар тази лоялност да ме кара да ви уважавам по-високо. Щом сте толкова добросъвестен, сигурно и другото ми желание ще остане неизпълнено!

— С удоволствие бих изпълнил всяко ваше желание, стига да е възможно.

— Е, нека видим. Спомняте ли си, че преди няколко месеца във вашия вестник се появиха къси статии под надслова „Писма за изкуството от Америка“?

— Разбира се.

— Те направиха основателна сензация не само по отношение третирания материал, а най-вече с похвата, с който авторът бе съумял да го овладее и обработи. Четохте ли ги?

По страните на Холм се разпростря лека червенина. Той отговори:

— Четох ги.

— Знаете ли кой е авторът?

— Да.

— Той не беше посочен, а аз бих желал да науча името му.

— В редакцията може би ще ви го кажат.

— Вие не?

— Не.

— Защо, след като го знаете?

— Анонимността при всички случаи си е имала своите причини. Или авторът, или редакцията е пожелала съчинителят да остане неизвестен, така че не би следвало да отговарям на въпрос в тази връзка. Но ще призная, че безкрайно съжалявам, задето не мога да удовлетвори желанието ви, хер комисионален съветник!

— Така си и помислих! Вашата лоялност заслужава пълно признание. Харесвам такива хора. Ако успеете да се освободите, елате при мен. Аз съм винаги готов да ви ангажирам за свой журналист. Ще го направите ли?

— Веднага щом ми се удаде възможност, няма да се поколебая да се поставя на ваше разположение.

— Добре, хер Холм! А, видяхте ли кой влезе сега?

Посочи през отворената врата към салона.

— Не познавам господина — отговори виолонистът.

— Не? Наистина ли? Та той сега е най-прочутият мъж на столицата!

— Никога не съм го виждал!

— А пък сте репортер! Едва ли е за вярване! Този мъж живее в устата на повечето хора!

— Тогава той е или...

— Е?

— Има двама, за които може да се каже, че сега живеят в устата на всички. Първо, Капитана...

— Той, естествено, не е.

— И, второ, Княза на мизерията.

— Този също е една мистична личност. Освен двамата споменати, има и трети, за когото се приказва.

— Имате предвид княз Дьо Бьофур?^[1]

— Да.

— Това той ли е?

— Той е.

— Това ме учудва.

— Защо?

— Нали се говори, че князът не се появява в светското общество.

— От известно време вече се показва тук и там.

— Но само в елитни висши кръгове.

— Е, нашият домакин е висш кралски служител. Чух, че възнамерява да продаде едно дворянско имение на княза. Може би това му е дало повод и случай да рискува с една покана до Негова светлост. Апропо, ще изпълните ли още няколко парчета?

— Да, хер комисионален съветник.

— Е, тогава се мобилизирайте. Князът бил познавач и не само това, а също покровител на намиращи се в затруднено положение артисти, сиреч меценат.

Той тръгна.

Макс Холм се чувстваше странно развълнуван от проведения разговор. Не обръщаше внимание на обществото, което се движеше в салона, докато не се появи домакинът. Той го покани да отиде при пианото, където дъщеря му тъкмо седаше.

По време на изпълнението Холм видя очите на княза отправени към себе си. В погледа му се забелязваше жив интерес, а може би и нещо повече от интерес. На Холм дори се стори, че различава едно едва прикрито удивление.

А когато изпълнението свърши и бе възнаградено с оживени овации, младият мъж видя, че князът говори с комисионалния съветник, при което често насочваше поглед към него.

След известно време домакинът дойде и го попита:

— Хер Холм, можете ли да импровизирате?

— Хмм! Когато съм сам от време на време го правя!

— Е, мислите ли, че и тук бихте могли веднъж да рискувате?
— Това наистина ще бъде рисковано дело.
— Негова светлост Дьо Бьофур, изглежда, се интересува от вас и желае една свободна импровизация.

— В такъв случай ще трябва да се подчиня!

— Чудесно! Мога ли да ви предложа тема?

— Разбира се!

— Князът моли в основата да лежи „Янки Дудъл“. Приемате ли?

Холм се изчерви. Отвъд, от другата страна на океана, „Янки Дудъл“ беше негова любима тема, с която винаги бе довеждал своите слушатели до неимоверен възторг. Как князът се бе спрял точно на тази песен?

— С удоволствие! — отговори цигуларят. — Но ще помоля за снизхождение. Аз не съм виртуоз!

Домакинът оповести с висок глас изпълнението. Холм взе виолината, пристъпи към пианото, поклони се и започна импровизацията със скромно изпълнение, на американската песен.

Колко много, колко безкрайно много се различаваше днешното му свирене от виртуозността, с която по-рано бе изпълнявал вариации на тази тема. И все пак увлече слушателите до захлас. Когато свърши, избухнаха всеобщи бурни аплодисменти.

Само един не каза нито дума — княз Дьо Бьофур. Той се беше оттеглил в нишата на един прозорец и оттам бе изслушал изпълнението. Всички забелязаха, че остана спокоен. Това толкова повече обърна внимание, той като именно той бе предложил темата. Но скоро видяха, че повика със знак младия музикант. Холм се отправи към него, отзовавайки се на поканата. Поклони се дълбоко и остана в очакване да бъде заговорен. Князът му подаде ръка и каза:

— След като другите гости ви отдадоха заслужените акламации, аз също изпитвам необходимост да ви изкажа своята благодарност. Дайте, моля, ръката си! Така! Вие си свършихте работата повече от чудесно!

— Ваша светлост ме засрамва със своето снизхождение.

— О, не. Вътрешната нагласа вие я имате, умението вероятно само ще се появи.

— Надявам се.

— Осведомиха ме, че се казвате Холм?

— Това е името ми.

— Хмм! Инкогнито ли се намирате тук?

— Живея постоянно.

— Странно! Но не мисля, че се заблуждавам. Или имате брат,

роднина, който много прилича на вас и е виолонист?

— Не.

— Покажете ми, моля, лявата си ръка!

Взе я, хвърли ѝ един поглед и продължи:

— Правилно! Вие сте това!

Холм изпадна в смущение. Каза колебливо:

— Негова светлост изглежда ме бърка с някого!

— Едва ли! Имам много добра памет за физиономии. Може би ви е известно името Холмърз, Макс Холмърз?

— Да — призна запитаният.

— Един немски виртуоз на виолина, който се появи в Съединените щати?

— Да.

— Е, аз го видях и слушах в Ню Орлиънс. Беше артист с Божия дарба. По онова време имаше две величия, които екзалтираха тамошната публика, а именно този Холмърз и още мис Елън Стартън, прочутата балерина. Може би сте чували и за нея?

Въпросът беше зададен с усмивка. Холм само кимна. Не знаеше какво да каже.

— Името Холмърз не беше ли само една американизация на вашето немско име Холм?

— Ваша светлост!

— Защо не проявите откровеност? Аз ви мисля доброто.

Преднамерено се погрижих да разговаряме на четири очи. И така, вие сте онзи виртуоз Холмърз?

— Е, добре, аз съм.

— Благодаря! Но защо се криете?

— Защото сега се упражнявам. За съжаление, все още се числя само към свирджиите.

— Заради ръката ви? Чух за дуела. Нима ръката ви беше неизлечимо увредена?

— Не зная. Трябваше да бягам и няхах време да се поверя на някой опитен хирург.

— Невъзможно ли ви е да натискате с нея струните по грифа?

— Да.

— Имате ли болки?

— Не. На показалеца и малкия пръст им липсва необходимата подвижност.

— Може би това е последица от неправилно лечение.

— Възможно е, Ваша светлост.
— Тук вероятно сте се обърнали към някой лекар?
— Не.
— Защо?
— Сега сигурно е твърде късно и после...
Спря по средата, навярно от смущение.
— Моля, доизкажете се!
— Е, няма защо да се срамувам от това. Аз съм беден, много беден.
— Наистина ли? Вашите приходи бяха доста значителни!
— Бях измамен! Аз съм повече артист, отколкото бизнесмен!
— О, жалко!
— Върнах се в родината просяк и инвалид, което означава без средства за препитание и с увредена ръка, а трябваше веднага да започна да се грижа за близките си.
— По какъв начин го правите?
— Репортер съм.
— Така наистина не се натрупва имане. Но кажете, познавате Сартън, нали?
При този въпрос около устните му заигра лека усмивка.
— Да — отговори Холм, като се изчерви.
— Знаете ли, че ще играе тук?
— Чух за това.
— Следва да се очаква, че ще пожъне екзалтирани овации. Покажете ми, моля, още веднъж ръката си!
Холм го стори. Князът я огледа и опипа много внимателно, после каза:
— Ще позволите ли да ви дам един съвет?
— Ваша светлост е хирург? — пошегува се Холм.
— Не, но познавам един млад, способен лекар, който е изучавал предимно болестите на духа, наистина, но е имал похвални успехи и като хирург. Не бихте ли се доверили в ръцете му?
— Той в столицата ли живее?
— Не, в Роленбург. Но за кратко време е тук на гости.
— Щом Ваша светлост препоръчва господина, ще го потърся.
— Добре. Знаете ли къде живея?
— На „Палатшрасе“, както съм чувал.
— Да. Имате ли време утре преди обяд в девет часа?
— Да.
— Елате по това време при мен! Лекарят ще бъде там и ще прегледа

внимателно ръката ви. Мога ли и по някакъв друг начин да се поставя на ваше разположение?

— Негова светлост е много милостив! Чувствам се извънредно щастлив, че съм предизвикал неговото съпричастие.

— Действително го имате. Аз още в Ню Орлиънс се заинтересувах от вас в качеството ви на немец и артист. Имах желание да ви опозная по-отблизо, но тогава дойде катастрофата, следствие на която вие изчезнахте. Радвам се да видя, че тогавашното ми желание се сбъдва. И така, утре ще дойдете?

— Със сигурност.

— Вашето минало известно ли е тук на дамите и господата?

— Не.

— Мога ли да говоря за него?

— Ще ви помоля да не го правите.

— Както желаете. Сърдечно бих се радвал, ако утре доктор Пандер намери основание да ви зарадва с надежда по отношение на ръката ви. Тази вечер нямам намерение да се задържам повече тук. Останете със здраве, хер Холм!

Подаде му ръка и после потърси домакина, за да се сбогува. Холм скоро забеляза, че чрез този видимо задушевен разговор с княза си е спечелил престиж сред гостите. А когато по-късно си вземаше сбогом с домакина, той го попита:

— Княз Дьо Бьофур вероятно ви увери в своята протекция?

— Да.

— Е, в такъв случай ви поздравявам! Освен това трябва да ви кажа, че съм много доволен от вашите постижения. Хонорарът, който вече получихте, беше може би малко скъпернически отмерен. Заповядайте, вземете и това!

Пхна в ръката му едно допълнително възнаграждение. Беше златна монета, както Холм забеляза при светлината на фенера.

Толкова много като днес от дълго време не беше получавал. Тръгна с радостно сърце към танцовото увеселително заведение, в чиято гардеробна обикновено държеше виолината си. Случваше се да се упражнява тук по цели нощи. Вкъщи не можеше — хазаинът не понасяше звуците на виолината. На бащата и сестрата не правеше впечатление, когато нощем не се прибираще. При столичния живот, който и през нощта не замираще изцяло, често бе имал възможност да пожъне като репортер за своя вестник нещо точно по времето, когато другите спяха.

Реши и днес да не си отива вкъщи. Та нали не подозираше с какъв

копнеж го очаква сестрата, за да сподели с него радостната си преживелица.

Запали един фенер и започна да репетира в гардеробното помещение. Прави го, докато половината нощ мина и вън започна да се заражда ранното утринно движение. Тогава остави виолината, за да преброди за новини улиците и ранните кафенета.

В едно от последните видя току-що издадения брой на „Резиденцблат“. Взе го в ръка и прочете за свое удивление отнасящия се за балерината мис Елън Стартън реферат.

Четивото го доведе до крайна възбуда и той едва можа да изчака мига, в който неговият главен редактор имаше навика да се появява в работния си кабинет. Но когато отиде, за да го осветли за заблудата му, беше срян за съжаление по споменатия вече начин и освободен или по-точно казано — изгонен.

Още нямаше девет часа. Въпреки това той се запъти към градската част, където се намираше „Паластцрасе“. Пътят му минаваше край печатницата, където „Регирунгсжурнал“ съглеждаше светлината на света. Спомни си вчерашния разговор с комисионалния съветник. Знаеше, че той обикновено пристигаше към осем часа, за да даде своите разпореждания, и ето как стигна до идеята да му се обади.

Беше приет. Съветникът седеше на бюрото си и държеше в ръка днешния брой на „Резиденцблат“. На вежливия поздрав на Холм отговори дружелюбно.

— Добро утро! Но, хер Холм, що за заслепени хора сте вие от „Резиденцблат“! Четохте ли тази непонятна статия за американката?

— За жалост, хер комисионален съветник.

— Тя съдържа чиста лъжа.

— О, не само лъжа. Тя съдържа една дяволска интрига, едно жалко, безсъвместно оклеветяване, което е разчетено да направи артистката за смях.

— Кой може да е съчинителят?

— Много вероятно самият главен редактор.

— Хм! Познавам го този хер. Не е трудно да се досети човек какви причини са изсмукали от него, или по-точно от едно мръсно перо, тая скалпена работа. И вие служите по толкова съвестен начин на подобни люде?

— Това време отмина!

— Как? Отказахте ли се от него?

— Той от мен.

— Я гледай! По каква причина?

— Точно заради този реферат.
— Отишли сте при него?
— Да. Помолих го да пусне опровержение, но той отказа.
— Имахте ли аргументи за това опровержение?
— Предостатъчно. Познавам мис Елън Стартън от по-рано.
Комисионалният съветник скочи от стола.
— Какво? Вие я познавате?
— Да.
— Откъде?
— Гледал съм в Съединените щати нейните триумфи. Имам събрани възторжените реферати на всички тамошни вестници. Искях да ги представя на главния редактор за преглед. Той ме отпрати заедно с тях!
— Каква глупост! Та тези реферати сега са истинско съкровище за всяка редакция.
— Убеден съм в това. Но вместо да ми благодари, той ме отрупа с най-груби дебелацини.
— Вие как го понесохте?
— Поканих го на дуел.
— Наистина ли? Интересно, крайно интересно! Той какво отговори?
— Че нямало да се бие с някакъв си репортер.
— Подобен отговор му подобава. Вие какво решихте?
— Казах му, че след като явно се страхува от стоманеното удовлетворение, ще го предизвикам по друг начин.
— Аха, с перото! Нали с перото?
— Да.
— Но при това положение се нуждаете от боен плац, хер Холм!
— Надявам се, че ще ми предоставите журнала на разположение, хер комисионален съветник.
— Искате да постъпите при мен като репортер?
— С удоволствие, с най-голямо удоволствие, стига да ме приемете.
— Естествено, естествено! И така, обявяваме сражение на тоя безсъвестен субект. Но за тази цел ще са необходими вашите доказателствени материали.
— Ще ви ги предоставя. Те са у мен. Заповядайте.
— Чудесно! Аз самият не пиша за журнала, държа само дирекцията.
Но ще ги прегледам и ще възложя работата на някой подходящ сътрудник.
— Вече имах честта да отбележа, че аз предложих тази битка на главния редактор.
— С това искате да кажете, че искате вие самият да пишете тези

статии?

— Да.

— Хмм! Скъпи ми хер Холм, има разлика между писане и писане.

— Зная.

— Вие сте репортер. Един такъв може да умее да придава на своите малки репортажи за арести, файтонджийски разправии и тям подобни великолепна форма, но за съставянето на по-големи текстове, бойки статии, каквито се каним да изтръскаме от перото, се иска опит, рутина, дух и преди всичко външна ефектност!

— И вие не ме смятате способен на всичко това?

— Откровено ще призная, не.

— Въпреки това ви моля да ме пробвате!

— По-късно, по-късно може би ще ви използвам и за такива неща, но сега още не ви познавам. Напълно ми е неизвестно какъв образователен път сте изминали. Вашият главен редактор може би затова е сметнал, че не сте лице, достойно да се яви на дуел.

— Е, в това отношение той много се лъже! Аз моля хер комисионалния съветник да прочете например тази къса дописка, която се появи за мис Стартън в Синсинати!

Той измъкна една от изрезките от вестници, които преди малко беше дал на съветника. Онзи я прочете и каза:

— Много добре, много добре! Аз разбирам достатъчно английски, за да мога да преценя, че авторът на тези редове е кадър, да, много ценен сътрудник. Така може да пише само един янки — остро, със замах, на място и с осведоменост.

— Е, този автор може поне толкова добре да пише и на немски!

— Тогава той би бил подходящият човек за нашата работа. Искате ми се да го имам подръка.

— Та вие го имате!

— Аз? Тук?

— Да. Забелязахте ли, моля, как се е подписал?

— Доктор Х. Значи академично образован. Можех да си го представя. Но къде се е сврял този мъж?

— Понастоящем пред вас.

— Какво? Как? Неговото име започва с „Х“, а вие се казвате Холм?

— Така е, хер комисионален съветник.

— Да не би да искате да кажете, че вие сте авторът?

— Нищо друго.

— Шегувате се! Нима притежавате тази академична степен?

— Моля да бъдете убеден в това!

— Но, човече! И вие работите като репортер?

— Имах си своите причини.

— Нещо започна да ми просветва! Да не би вие да сте авторът на онези „Писма от Америка“, за когото ви питах вчера?

— Да. Днес мога да го призная.

— И можете да ми напишете нещо подобно за журнала?

— С най-голямо удоволствие.

— Тук ме виждате радостно изненадан. Какъв хонорар ви платиха за писмата?

— Тридесет гулдена.

— Ама че жалка сума! Ангажирам ви, ангажирам ви и няма да бъдете зле при мен. При тези обстоятелства действително вие самият ще се заемете с тази интересна работа.

Беше взел в ръка американските репортажи. Очите му се спряха на няколко реда и останаха приковани на тях.

— Прострелян... виолонист виртуоз... немец... — прочете гласно. — Аа, онази история, която навремето обиколи всички вестници! Има ли нещо вярно в нея?

— Разбира се!

— Е, по онова време вие сте били отвъд океана. Може би знаете нещо, чули сте?

— Не само чух. Аз присъствах.

— Какво говорите! Щастливец! Гледали сте?

— От началото до края.

— Великолепно! Великолепно! Стартън сега е тук. Смятате ли се способен да напишете една малка новела.

— Защо не?

— Е, тогава пишете! Сюжетът е разкошен! Един немски виртуоз се стреля с някакъв янки заради Стартън, тегли му един куршум в главата и е принуден да бяга. Балерината е тук, търси ангажимент. Помислете каква сензация ще направи тази новела! Публиката буквално ще се нахвърли върху нашия журнал.

— Признавам, че сюжетът е крайно интересен, но се отказвам от разработката.

— Защо? Като очевиден вие сте най-подходящият човек.

— Не знам дали мис Стартън ще изрази одобрение, когато види този епизод публикуван.

— Защо не? Тя е американка. Американците обичат рекламата. А би

ли могло да има по-голяма реклама за Стартън от тази новела?

— А онзи виртуоз? Какво ще каже той за тая работа?

— Ами! Него никой няма да го пита.

— Аз мисля, че трябва да се държи сметка за него, тъй като и името му, и тази негова преживелица ще получат гласност.

— Но нали никой не знае къде се е дянал!

— Това вероятно може да се научи.

— Вие нямате ли представа, след като сте били очевидец? Наблизо ли бяхте?

— Толкова близо, че куршумът на американеца мина през ръката ми.

Показа я на съветника. Онзи се отдръпна няколко крачки назад, разтвори широко очи, направи физиономия на върховна изненада и възкликна:

— По дяволите! Започвам да се досещам!

— Много ми е приятно!

— Вие сте били в Америка...

— Да.

— Познавате балерината...

— Много добре.

— Присъствали сте на дуела...

— Лично.

— Свирите на виолина...

— Горе-долу.

— С обратната ръка...

— По принуда.

— Куршумът ви е улучил... човече, вие самият сте онзи виртуоз!

Отгатнах ли?

— Трябва да го призная.

— Та това е буквално откритие! Виолонист-виртуоз, докторска титла и става репортер! Хер Холм, ангажирам ви! Дайте си ръката!

— Не мога.

— Защо?

— Поне не така безусловно. Аз бях репортер само принудително, тъй като трябваше да се живее. Междувременно продължавах да се упражнявам на виолината. Веднага щом постигна технически поставената си цел, ще продължа да изнасям концерти. Най-много дотогава мога да се съглася на твърдо назначение.

— Добре! И това е прието. Как сте понастоящем парично?

— Недобре, откровено ще призная.

— Ще ви подпомогна. Ще приемете ли един аванс срещу бъдеща работа?

— О, с най-голямо удоволствие, хер комисионален съветник.

— Чудесно! Ще го имате!

Извади един ордер и го попълни.

— Ето, заповядайте! — каза. — Идете после на касата.

Беше нареждане за плащане в размер на сто гулдена.

Холм му подаде ръка и каза:

— Хер комисионален съветник, вие ме правите един голям длъжник към вас. Благодаря ви от все сърце!

— Хайде стига! Сто гулдена не са богатство! А сега кажете как стоят нещата с новелата?

— Не бихме ли могли първо да питаме мис Стартън?

— Сторете го, ако сметнете за необходимо.

— Действително го считам за желателно.

— Действайте по ваше усмотрение. А атаката срещу тоя „благонравен“ „Резиденцблат“?

— Веднага ще я започна.

— Кога мога да очаквам ръкописа?

— В най-скоро време.

— Добре. Позволете сега да ви освободя. Много съм зает. Но, апропо, ще казваме ли и на други за настоящия ни разговор?

— Нито дума!

— Това е и моето мнение.

— Ударът, който ще нанесем, трябва да дойде съвсем изневиделица.

— Имате право. Тогава ще улучи толкова по-сигурно. И така, адио засега, хер доктор! До скоро виждане!

Със сто гулдена в джоба Холм напусна няколко минути по-късно касата на журнала. А освен това имаше и златната монета, която вчера бе получил. От дълго време не беше се чувствал толкова богат.

Най-голямото му желание сега беше да се прибере вкъщи, за да занесе час по-скоро на домашните си чудесната новина. Но беше почти девет часът, трябваше да отиде при княз Дьо Бьофур.

Беше пропуснат да влезе и отведен в работния кабинет на княза. Тук се намираше и доктор Пандер, който беше вече уведомен.

Той прегледа много внимателно ръката на виолониста, осведоми се подробно за обстоятелствата по време на раняването и след него и го накара да раздвижи поотделно всеки пръст и всяка става.

Холм имаше чувството, че очаква съдебна присъда с много

последници. На княза също личеше, че се намира във върховно напрежение. Най-после лекарят формира своето становище. Попита:

— Имате ли представа за анатомичния строеж на ръката, хер Холм?

— Горедолу.

— Е, показалецът има отделен обтегателен мускул, а палецът и малкият пръст притежават, освен излизащите от китката обтегачи и свивачи, още няколко заложени в дланта мускули. В тях и споменатия преди това обтегателен мускул се крие причината за вашия недъг.

— Той излечим ли е?

— Определено. Ще пропусна обяснението по какъв начин са се сраснали погрешно разкъсаните от куршума мускули, понеже оздравяването е било предоставено само на себе си. Ще ми поверите ли лечението?

— С удоволствие.

— Много ли сте чувствителен към болка?

— Не съм дете, хер доктор. Считате ли операцията за необходима?

— Да.

— Голяма ли ще е?

— Не. Мускулите са се скъсили. Три малки, не особено дълбоки среза са достатъчни.

— И колко приблизително ще трябва да се чака възстановяването?

— Може би три седмици.

— И после ще мога отново да си служа с ръката?

— Както преди изстрела. Гарантирам ви, че после ще владеете виолината както преди.

— О, да можех да ви повярвам!

— Можете!

— Кога искате да предприемете операцията?

— Още сега, ако ви е удобно.

— Тук?

— Да. След това си заминавам.

— Но ще обезпокоим Негова светлост...

— О, не! — обади се князът. — Аз се интересувам толкова много от операцията, че за мен ще бъде добре дошло да бъде проведена тук. Подготвени сме за този случай. Всичко необходимо е доставено.

Холм поиска да направи някакво възражение, ала доктор Пандер го пресече усмихнато:

— Моля, без излишни препирни! Или сега, или никога! Елате, моля!

Извади от чантата портативната си кутия с комплект хирургически

инструменти и бутна Холм към умивалника.

Князът лично хвана ръката му. Лекарят взе скалпела в дясната ръка, с лявата хвана увредената ръка и направи, сякаш искаше още веднъж да прегледа раната, три изключително бързи, неочаквани среза — недълбоки и почти безболезнени, после пусна ръката.

— Дръжте я във водата! — нареди.

— Нима сте вече готов? — попита Холм зарадвано.

— Да. Или си мислехте, че се каня да ви разфасовам? Малко железен хлорид, няколко капки карбол, малко превързочен материал и можете да си вървите.

Но толкова бързо все пак не беше освободен. Когато бе превързан и ръката бе фиксирана с временна превръзка, беше настойчиво поканен да остане. Не мина много и князът беше напълно посветен в преживелиците на виртуоза.

Когато по-късно бе пуснат да си върви, Холм не подозираше какви важни последици ще има за него тази аудиенция при княза.

Ръката не го болеше ни най-малко, а лекарят му бе казал, че в никой случай не бива да се опасява и от треска от раната.

Той насочи крачки към жилището си. Трябваше да мине през района, където живееше интендантът на столичния театър. На известно разстояние пред него ситнеше по улицата едно дребно човече.

„Разсилният на редакцията — помисли си той. — Трябва да го настигна. Дали знае какво се случи между мен и господаря му?“

Но не бе стигнал кой знае колко далеч и дребосъкът хлътна в една къща, в чийто партер имаше кафе.

„Той се отби там! — помисли си. — Ще го последвам. Ако се прибера малко по-късно, мога и да си остана вкъщи. С репортерството вече е свършено.“

Когато влезе в кафето, дребосъкът тъкмо бе седнал. Имаше само няколко клиента.

— Хер Холм — възкликна слугата зарадвано. — И вие ли се отбивате тук?

— Само от време на време.

— Значи нямате постоянно място?

— Не.

— Заповядайте тогава! Ще се чувствате ли достатъчно добре при мен?

Намести един стол.

— Защо не? — попита Холм, сядайки.

— Е, та то се подразбира. Вие сте репортер, а аз — само един слуга!

— Я стига! Какво друго съм аз, освен също само един слуга?

— Хм! Вие така казвате, но другите — не. Те се причисляват към най-прочутите журналисти, литератори и поети. Нашего брата тук се губи.

— Не знам какво може да си въобрази човек чак толкова от събирането на новини!

— Важно е все пак! Какво би бил един журнал без репортер или кореспондент!

— Но някои инстанции май не ни смятат за толкова необходими!

— Някои инстанции? Имате предвид шефа?

— Да.

— Е, той смята всички за маловажни, себе си обаче — за незаменим.

— Разбрах го.

— А, да! Сутринта си имахте доста висок разговор с него.

— Прекалено висок.

— Каква беше причината?

— Различие в мненията. Не разбрахте ли?

— Не.

— Мислех, че ви е казал.

— Нито дума!

— Това би следвало да ме учуди!

— Да ви учуди? За толкова общителен ли го мислите? Да сподели с мен подобно нещо, би означавало да ме смята за равностоен. За него обаче един канцеларски прислужник е равен на нула. Значи вие буквално се скарахте?

— Да.

— Мога ли да попитам за какво?

Холм не вярваше много на дребосъка. Сметна за по-добре да остане сдържан. Щом слугата не знаеше, че е напуснал, щеше да му е по-лесно да измъкне някои полезни сведения.

Ето защо репортерът отговори:

— Шефът беше на мнение, че не го снабдявам с достатъчно новини.

— Глупости! Та вие не ги фабрикувате!

— Разбира се, трябва да чакам нещо да се случи!

— Той го прави другояче.

— Как?

— Сам си изготвя новини.

— Морски змии, сензационни неверни новини и лъжливи слухове?

— Не само това.

- Какво друго?
- Кратки епизоди от живота на някого, характеристики.
- Не съм го забелязал.
- Не? Днес също?
- Не.
- Четохте ли днешния брой?
- Още не. Нямах време.
- От лов на новини?
- Този път не, нараних се. Вижте!
- Чумата го взела! Лоша работа! Какво се случи?
- Само малко се порязах. Бях на лекар... Та какво с днешния брой?
- Ей го къде лежи. Трябва сам да прочетете!

Стана, отиде да вземе вестника от една друга маса, отгърна го на въпросното място и каза:

- Ето! Любопитен съм как ще го коментирате.

Холм прочете мястото внимателно, все едно не беше го виждал. После бутна вестника, но без дума да отбележи.

— Е, какво ще кажете? — попита дребосъкът нетърпеливо. — Любопитен съм да чуя мнението ви.

- Изобщо нямам мнение.
- Нямате? Мътните да го отнесат! Как така?
- Какво ме интересува балетът! Той не е моят ресор!
- Може да е така. Но аз съжалявам американката!
- Защо?
- Защото оня така я е омаскарил.
- Нима писаното не е вярно?
- Залагам си главата, че лъже!
- Заблуждавате се. Та нали трябва да пишеш истината.
- Явно все още зле го познавате. Той иска да й напакости, защото...

хм!

- Защото...? Е, защо?
- Не бива да го раздрънквам.
- Тогава си дръжте устата! Но при това положение изобщо не беше необходимо и да започвате.
- Ами нещо ме гложди.
- Оставете го да си гложди. Мен тая работа не ме засяга.
- Ама каква удивителна, красива женска!
- Коя?
- Американката!

— Нима сте я видели?
— Ехе, естествено! Та нали беше при нас!
— Кога?
— Вчера преди обяд.
— Така! Аз не смятам американките за красавици. Повечето са дълги, кльощави и имат гуша.
— Тази обаче не. Беше символ за жена. Истинска Мелузина^[2], същинска фея, въплътен ангел!
— Ама вие сте направо въодушевен, старо!
— Нима е чудо? Аз също си имам своя вкус и своите чувства, макар други да ми измъкват целувките изпод носа!
— Фантазирате.
— И през ум не ми минава!
— Я гледай, значи си имате някоя тайна възлюбена и съперник, на когото тя позволява да я целува? Клетият! Жал ми е за вас! Вслушайте се в съвета ми, намерете си някоя друга.
— Благодаря за добрия съвет! Изобщо нямам нужда от него! През целия си живот съм се влюбвал само един-единствен път.
— Значи само веднъж?
— Да.
— Коя беше?
— Вдовицата на един коминочистач.
— Пфу!
— Е, не беше лоша. Ама един ден преди сватбата я спипах със съседа й по стая.
— Тъжна работа!
— Наистина. Оня тип щеше да ни става кум на венчавката.
— В такъв случай не би следвало да му се сърдите, че е искал преди туй да я поопознае.
— Но по такъв начин не беше нужно!
— Вие естествено здравата сте кипнали?
— То се подразбира!
— И какво се случи?
— Че какво да се случи? Бяха раздадени половин шок^[3] шамари.
— На съседа по стая естествено?
— Не, на мен, точно наопаки.
— Олеле! И вие го допуснахте?
— Изобщо не.

— Ами...?

— Бях изхвърлен надолу по стълбите, инак половината шок щеше да стане цял.

— И годеницата ви как реагира?

— Тя именно налагаше!

— А съседът?

— Той ме държеше здраво. Сетне ме изхвърлиха надолу с дружни усилия.

— И от сватбата, естествено, нищо не излезе?

— О, напротив!

— Какво? Вие въпреки това се оженихте за нея?

— Аз? Нее — той.

— Аха, така значи!

— Оттогава не съм и помислял да си вземам жена. Ама това са си човешки неща, а в Библията пише: „Любете се!“ Колчем видя някое по-засукано женче, все за това място се сещам. Ама винаги има един, дето ми лапва залька току от устата.

— И кой е той?

— Шефът.

— Какво говорите!

— Истината!

— Ама да не искате да кажете, че той в редакцията...?

— Че какво друго?

— Това би било...!

— Какво би било? Прекалено низостно? Ха! Веднага, щом му доложат за някоя дама, той пита дали я бива.

— И може ли да разчита на преценката ви?

— То се знае! Там идват артистки, художнички, актриси, танцьорки и разни други, които искат да бъдат споменати с някоя похвална дума във вестника. Тази похвала, естествено, трябва да се заплати.

— С какво? Колко скъпо?

— Според курса — според нейната красота или неговото моментно настроение. А че американката ще бъде заклеена, го знаех още вчера.

— Това ме учудва.

— Защо?

— Описват я като артистка, която не би направила и крачка, за да се хареса на някакъв си редактор.

— Тя може би първоначално въобще не го е възнамерявала. Била е долу в рекламата, както после разбрах, и тогава вероятно просто ей така ѝ е

дошло на ума да се качи и до редакцията.

— Дълго ли беше там?

— Не. Едва ли са си разменили и десет думи.

— Враждебни?

— Да. Когато нашият човек чу, че тя иска да говори с него, цялото му лице просия от възторг. Когато обаче всичко свърши така бързо, трепереше от яд.

— А тя?

— Е, трябваше да я видите! Прощумоля навън като императрица, която е била запитана от някоя сергиджийка дали не би ѝ заела някой път копринената си рокля.

— Сравненията ви са безценни!

— Нали! Това е, защото съм от екипа на редакцията.

— За какво ли може двамата да са се сдърпали?

— При всички случаи за любовта.

— Как така?

— Той, естествено, си е точил зъбите, ама тя хубавичката го е срязала. Няма да му навреди! Но аз веднага си помислих, че порядъчно ще си отмъсти. Тя явно не е като Леда.

— И тази ли идва?

— Още вчера заранта.

— Вие видяхте ли я?

— Да.

— И как е?

— Е, не е за изхвърляне. Млада вече не е, но прилежна. Ако още пет години наддава така, като нищо ще можеш да изкараш от нея три-четири бъчви рибено масло. Но без значение. Нали има достатъчно мъже, които си падат по пищното, обилното.

— Например вие! Нали?

— Възможно. Впрочем тя имаше няколко фунта пудра по лицето и два-три центнера фалшива коса по главата.

— Преувеличавате!

— Фунт повече или по-малко в случая няма значение. А обувките си беше износила накриво.

— Вие май много внимателно сте я огледали?

— Защо не? При една танцьорка краката естествено са първото, което човек поглежда.

— Каква беше? Горда или дружелюбна.

— Дружелюбна.

— Спрямо вас?
— Да.
— И вероятно още много по-дружелюбна към шефа?
— Това се подразбира изцяло от себе си!
— Дълго ли беше при него?
— Да. И днес пак дойде.
— Много странно.
— О, ни най-малко. Изцяло от само себе си се подразбира, че е искала да му се отблагодари, защото е орезилил нейната съперница.
— Значи и днес е останала дълго време при него?
— Да. Но тогава дойдохте вие. Когато доложих за вас, двамата се бяха гушнаели и се целуваха по ноти.
— Това е невъзможно!
— Действително. Толкова повече, ако нашего брата зяпа. На него лигите му се събират в устата, ама това не му донася повече от шест сребърни кройцера.
— Как така? Вие сте получили такъв бакшиш?
— Да — ухили се разсилният. — Шефът именно казал на Леда, че американката не била при него, но тя не му повярвала.
— И се е осведомила от вас?
— Да. Аз ѝ казах истината, а в замяна тя ми даде... шест кройцера. Да, тези артистки са много щедри със своята благосклонност, но не и с парите си. Я виж ти, пристига моят пръв приятел! Добре дошъл, мосю Жан! Как сте?
Новодошлият беше именно не някой друг, а слугата на интенданта на столичния театър. Той приближи, подаде ръка на дребоська и каза:
— Благодаря! При моя милост нещата винаги са наред. Но кой е този хер?
— Един мой много добър приятел, бих казал колега, тъй като дейността и на двама ни касае редакцията на „Резиденцблат“. Хер Холм, репортер, и мосю Жан, камердинер на интенданта на столичната сцена!
Холм се поклони вежливо. Жан само му кимна снизходително и каза:
— Трудна работа, да си вадиш хляба като репортер! Мога ли да седна при господата?
— Много ще ни бъде приятно! — отговори дребоськът общително.
Жан седна, взе кафената чаша на Холм, помириса съдържанието и отбеляза с пренебрежителен тон:
— Шивашка мока! Не е за хора с нашето положение! Мога ли да помоля господата да изпият с мен бутилка вино?

— Много задължаващо! — откликна малкият.

— А вие, хер Холм?

Запитаният вътрешно се смееше на предвзетите маниери на камердинера, но понеже желаше да го подпита ловко, отвърна с угодничава тон:

— Оказвате ми голяма чест, мосю Жан.

— Моля, моля! В качеството си на репортер вие сигурно рядко се добирате до чаша вино. За мен ще бъде удоволствие да ви доставя тази наслада.

А когато виното беше сервирано и чашите напълнени, продължи:

— Да се надяваме, ще можем да научим в замяна някои новини от вас. Нали службата ви е да ги търсите. Наздраве!

Холм отпи, направи физиономия, сякаш беше вкусил най-голямата наслада в живота си, и отговори:

— За съжаление този път не мога да ви услужа!

— Не? Та нали всеки ден трябва да се случва нещо!

— Разбира се, но случилото се трябва да е достатъчно интересно, за да може да бъде разказано. Точно сега за хора от нашия бранш е много ялово време.

— Е, утре ще имате толкова по-богат и интересен урожай.

— Къде?

— В столичния театър.

— Имате предвид балета?

— Да. Когато две такива съпернички си мерят уменията, за вас при всички случаи ще има богата жътва.

— Ние тъкмо говорехме за двете танцьорки — забеляза сега малкият.

— Нима ги познавате?

— Разбира се. Двете вчера се отбиха в нашата редакция.

— Коя ви хареса повече?

— Хмм! По-красива е американката, но...!

— Какво „но“?

— Дали също по-интересна и мила, това не бих могъл да твърдя.

— Точно така мисля и аз.

— Вие сте достигнали до същия извод?

— Именно. Първо дойде мис Стартън. Осмелявам се да заявя, че нейната красота ми направи много благоприятно впечатление. Не бях виждал такова момиче, а при опита, който сме понатрупали, това говори много.

— Имате право. Тя е Венера.

— Това не бих могъл да твърдя. Тя е и Юнона, и Диана, а именно чиста и целомъдрена и все пак вече достатъчно зряла, за да покорява сърцата.

— Хмм! Значи вие също обичате развитото!

— Винаги бих предпочел една тлъста патица пред някоя мършава гъска или кокошка. Вярно, благоприятното впечатление, което прави американката, никога не трае дълго. Тя е без дух.

— Без душа и сърце.

— Да, тя няма чувства, тя е лед. Хер интендантът беше много любопитен да се запознае с нея, но остана разочарован.

— Външността ѝ не му е харесала? — попита Холм.

— О, тя ще се хареса на всеки. Аз вече не съм от най-младите, наистина, но бих дал мило и драго за един пикантен час с нея, само че тя, както казах, е лед. Подслушах дума по дума разговора, който води с моя господар. Той направи всичко възможно да стопи тоя лед, но напразно. Знаете ли какво му отговори, когато я помоли за целувка?

— Е?

— Бил твърде стар.

— Това е прекалено! — отсъди малкият.

— Нарече го дядо и пралядо.

— Това е още по-прекалено, това е нагло!

— А после му подхвърли, че носел фалшива коса. Представете си!

— Тук човек наистина вече не знае какво да каже! Хер интендантът всъщност носи ли наистина перука?

— Хмм! Знаете, че за такива неща наша милост трябва да бъде дискретен. Но тя има дори дързостта да хване фалшивия му перчем и да го върне в правилното му положение, тъй като се беше разместил.

— Чисто по американски, ей Богу!

— А после, когато си тръгна, очите ѝ светеха от удоволствие от щуротията, която беше извършила.

— Една танцьорка би трябвало да бъде по-умна!

— И по-общителна! По-внимателна и по-отдайна! Леда, напротив, се държа съвсем различно.

— Тя след или преди американката беше при вас?

— Веднага след нея.

— Как ви хареса?

— Хмм! Вече е малко попрезряла. Има вече доста опит зад гърба си, но това не вреди. Работата не опира до няколко дузини целувки.

— Преувеличавате! — обади се Холм с намерение да го предизвика

към по-големи подробности.

— Охо! Ако знаехте какво се случи в кабинета на хер интенданта!

— Нима вие можете да го знаете?

— Защо не? Един репортер няма ли си представа, че съществуват ключови дупки?

— А, така значи! Вие сте подслушвали?

— Подслушвал и гледал.

— Хер интендантът следователно е останал много доволен от Леда?

— Беше изключително доволен от нея, също както и аз.

— Вие също? Хм!

При тези думи Холм направи физиономия, сякаш изпитваше съмнение.

— Какво искате да кажете с това „Хм!“, господин Холм? — запита слугата със строг тон.

— Размишлявам по какъв начин бихте могли и вие да бъдете доволен.

— Хе, ами по съвсем същия, както и хер интендантът. Това се подразбира изцяло от само себе си.

— Искате да кажете, че Леда е била мила и спрямо вас?

— Да, разбира се.

— Което, естествено, означава, любезна?

— Не, а нежна.

— Охо!

Мосю Жан поглади гладко избръснатите си страни и попита със самодоволен тон:

— Съмнявате ли се?

— Може би.

— Глупости! Вие май не познавате порядките в знатните къщи!

— Мисля, че точно в това отношение не съм неосведомен и неопитен.

— Но в такъв случай би трябвало да знаете, че най-често камердинерът има повече думата от господаря.

— Това действително се случва.

— Който иска да си извоюва благоразположението на господаря, първо трябва да спечели симпатиите на камердинера.

— И Леда го направи?

— Да.

— Щастлив човек!

— О, тя дори доброволно ме целуна!

— Чумата го взела!

— И за в бъдеще ми обеща още нежности, хер Холм!

— Да го вярвам ли?

— Мога да се закълна. С други думи, тя е истинска танцьорка, огън и пламък. Не само събужда чувства, а умее и да ги утолява, задоволява. Предвкусам прекрасни мигове с нея.

— Вече наистина съм любопитен да я видя.

— Идете утре в театъра. Доколкото я познавам, по време на танца няма да скъпи своите прелести и красоти.

— А от американката не го очаквате?

— Каквато я видях, наистина ми е интересно в какъв ли костюм ще се яви. Почти ми е невъзможно да си я представя в трико, къса балетна рокличка и дълбоко изрязан гръб.

По сериозното лице на Холм прелетя лека усмивка. Той сви рамене и каза:

— Ако излезе навлечена като калугерка, по-добре изцяло да се откаже от този дебют.

— Нека си излиза както си иска, изходът от тази конкуренция не подлежи на съмнение.

— Наистина ли? Още отсега?

— Още отсега! — кимна Жан с важна физиономия.

— Е, и как си го представяте този изход?

— Леда ще победи.

— Толкова ли е несъмнено това?

— Абсолютно.

— Мисля, че трябва да се изчака какво ще реши публиката.

— Публиката? — попита камердинерът с подигравателен тон. — И какво разбирате под понятието публика, мой многоуважаеми хер Холм?

— Е, ами целокупността от всички зрители.

— Чудесно! И сигурно мислите, че тази целокупност има преценка, глас?

— Естествено.

— Тук много се лъжете, млади човече. Вижда се, че сте още млад и тепърва трябва да трупате опит.

— Но нали се говори и пише за гласа на публиката!

— Това са дрънканици, повяравайте ми. Публиката е безволева, без собствено мнение... паразит!

— Хм! Не се ли изразявате малко пресилено, уважаеми хер?

— Не. Гласът на публиката винаги е бил изкуствен, дирижиран. Един

умен и силно волеви характер налага на цялата тълпа своето мнение, без тя нещо да усети. Публиката повтаря като папагал онова, което ѝ е продиктувано или суфлирано.

— И по тази причина мислите, че утре Леда ще победи?

— Да, това мисля.

— Следователно би трябвало да се приеме, че има някакъв мъж или дори няколко мъже, чиято преценка и воля тук ще се прояви като меродавна?

— Естествено.

— Много съм любопитен кои ще са тези мъже. Аз не се сещам за никого.

— Хер Холм, вие наистина сте забавен. Работите за обществеността, така че вие самият трябва да се числите към онези, които... формират мнението на публиката. А ето че сега проявявате такова невежество! Не ми се сърдете, че си послужих с този израз! По-сполучлив няма.

— Да ви се сърдя? В никакъв случай! Аз съм, както съвсем вярно казахте, още млад и неопитен. Следователно трябва да бъда благодарен, ако получа отнякъде наставления и поуки.

— Много разумно от ваша страна. И така, нека веднага ви дам няколко насоки. Четохте ли в днешния „Резиденцблат“ статията, отнасяща се до двете балерини?

— Преди малко.

— Познавате ли автора?

— Това много вероятно е нашият главен редактор.

— Естествено! Мислите ли, че тази статия ще остане без въздействие?

— Сигурно не, макар да се питам дали авторът се е придържал точно към истината.

— Дори и да е излъгал, материалът няма да пропусне своето въздействие. Знаете ли кое е най-сигурното средство един човек да бъде социално умъртвен?

— Да се подхвърли моралът му под съмнение.

— О, не! Кой ще ти изисква например морал от една танцьорка? А и в други области има крайно неморални хора, които въпреки това се радват на висок престиж. Не, най-сигурното, най-опасното оръжие е осмиването. То побеждава всичко, дори учеността, красотата, славата. Който иска да спечели любовта на една жена, може да рискува всичко, да прави всичко, но много трябва да се пази да не стане смешен. Публиката е жена. Тя може всичко да забрави и прости само не и смехотворността. Разбирате ли ме?

— Действително започвам да схващам.

— Вашият главен редактор е изцяло на мое мнение и действа съобразно него. Той има намерение да направи американката за смях и ще постигне целта си. Тя може да изпълнява колкото си ще красиво своя пас^[4], хората обаче ще си мислят за селската ратайкиня и буталката за масло, споменати в статията. Авторът следователно е един от онези, които модулират гласа на публиката. Не може да не го съзнавате.

— Трябва да ви дам право.

— Помислете после за моя господар, интенданта. Американката го е оскърбила, отнесла се е с пренебрежение към него. Мадмоазел Леда, напротив, е била във висша степен мила и нежна с него. Коя следователно ще предпочете?

— Последната.

— Действително. Сега може би ще признаете, че интендантът има най-голямо влияние не само общо в театъра, но и по отношение на всяко отделно представление. Той е в състояние да сложи на пътя на един артист или артистка хиляди препятствия. Хер интендантът е толкова сигурен в своята работа, че вече твърдо обеща на Леда ангажимента.

— Следователно ще бъдат поставени препятствия, каквито споменахте?

— Ще го упрекнете ли?

— От негова гледна точка, не. Наказание трябва да има.

— И така, хер интендантът е също един фабрикант на общественото мнение. По-нататък, помислете и за клакьорите. От мосю Леон Стодижел, шефът на платената акламация, в голяма степен зависи дали един артист ще се задържи, или ще падне.

— Естествено, Леда е била при него?

— Да.

— Харесала ли му е?

— Изключително.

— Той ли ви го каза?

— Не. Преди малко беше при моя господар и аз станах свидетел на разговора.

— Естествено, пак през ключовата дупка?

— Шегувайте си се! Това е една от моите малки слабости. Човек все пак трябва да знае как да се държи в средата, в която работи.

— Излиза, че Леда е била мила и с мосю Леон Стодижел?

— Естествено! Той не можеше да я нахвали. И описа всички форми и тайни на нейното тяло така точно, че двамата наистина трябва да са били

много интимни един с друг.

— Завиждам ви, мосю Жан!

— Защо?

— Трябва да е върховна наслада да слушаш как двама толкова възрастни господа разговарят по една такава деликатна тема.

— Действително. Резултатът, естествено, беше Леда да бъде задържана. Мосю Леон Стодижел възнамеряваше да отиде също при директора, при диригента и накрая при балетмайстора, за да спечели и тях за намерението си. Аз не се съмнявам нито за миг, че ще успее.

— Нима мис Стартън не е била при него?

— Не, представете си!

— Колко глупаво!

— О, не само глупаво. Тя се е държала с него толкова високомерно и презрително, че намерението ѝ да предизвика неговата враждебност не можело да бъде поставено под съмнение.

— Значи в известен смисъл тя все пак се е допитала до него?

— Не тя до него, а той до нея.

— Как така?

— Той писмено ѝ е предложил своята помощ и подкрепа.

— И тя навярно е отказала?

— Да. Да го сметне ли човек за възможно?

— Действително едва ли е за вярване! — каза Холм, като се надигна от стола и остави на масата парите за кафето. — Тая глупост толкова ме ядоса, че нищо повече не искам да слушам. Така че си тръгвам. Сърдечно благодаря за виното, мосю Жан. Останете със здраве, майне херен!

Тръгна си. Вън пред вратата спря и си пое дълбоко, дълбоко дъх.

— Паплач, паплач и за трети път паплач! — въздъхна. — Въздухът сякаш е наситен с мерзост! Да, такава е тя, тази прекрасна Елън, горда, чиста и извисена над всяка низост! Значи срещу нея буквално е организиран комплот! Какво да предприема? Да я предупредя или тайно да бдя над нея и тихомълком да изляза на бойното поле срещу тези господа? Ще размисля!

[1] В том 65 от Карл Май, Събр. съч., „Непознатият от Индия“, княз Дьо Бьофур е наричан княз Ван Зоом — б.нем.изд. ↑

[2] Мелузина — според една френска легенда морска вълшебница, полужена, полуриба — б.пр. ↑

[3] Шок — остаряла единица от бройната система = 60 бройки — б.нем.изд. ↑

[4] Пас — танцова стъпка — б.пр. ↑

ГЛАВА 5

ПАПА ВЕРНЕР

Холм се отправи замислено към Алтмаркт, където в една от задните къщи се намираше неговото жилище. Трябваше да мине край котел „Кронпринц“. Още не беше го достигнал, когато насреща му се зададе един мъж в нещо като ливрея — стара и износена, наистина, но много чисто поддържана. Чертите му бяха унили и меланхолични, гладко избръснатото лице — сухо и бледо. Виждаше се, че стои на по-интимна нога с грижите и неволите на живота, отколкото му се искаше.

Холм спря, като съгледа мъжа.

— Добър ден, Папа Вернер! — каза с дружелюбен тон. — Как е?

— Благодаря! — отговори запитаният. — Добре, за съжаление, не е!

— Ех, неволи! Все старата песен?

— Да, все още! По-различно едва ли и ще стане, скъпи ми хер Холм! — Същевременно потръпна, духна си в шепите и прибави: — Днес пак студ, лют студ!

— Сгривайте се, сгривайте се! Вътрешно и външно! — посъветва Макс с ободрителен тон.

— С какво?

— Външно с дърва и въглища, а вътрешно с кафе, чай, грог, каквото ви се намира подръка!

— По дяволите, говорите за пълна кесия!

— О, аз съм богат! — ухили се виолонистът. — Вие не?

— Аз? — попита другият горестно. — Със заплата на прислужник в театъра от двайсет гулдена месечно — баща, майка, жена и пет деца?

— При това положение двайсет са наистина твърде малко. Не подадохте ли пак молба за повишение на заплата?

— Да, но напразно. Интендантът не е съгласен, макар директорът да е настроен приятелски към мен. Той се застъпва, но онзи винаги отхвърля молбата ми.

— Крайно неприятно, наистина, драги Папа Вернер!

— Само неприятно? О, то е много лошо! Казвам ви, моите деца гладуват, гладуват, о, Господи! Емили има плетиво до вдругиден. Едва тогава ще получим пари, но много малко.

— Какво? Вашите деца са гладни? Тогава не е трудно да се помисли, че вие като баща гладувате от по-дълго време от тях?

— Тук наистина сте прав, хер Холм. Да имахме поне няколко бучки въглища да запалим огън.

— Въглища ще имате. Мисля, че...

— Ще имаме? Че от кого пък?

— От мен.

— От вас? Знам, че сте добър, но сигурно само си правите шега. Та нали и вие сте беден като мен.

— Но няколко кройцера за въглища мога да ви дам.

— Не, не! От всеки друг бих могъл да приема, само не и от вас.

Сигурно не сте забравили, че все още ви дължа пари?

— Вие? На мен? — попита Макс привидно учуден. Той много добре знаеше обаче, че Вернер е прав.

— Да. Знаете, тогава, когато нямах пари за общинския данък!

Срещнах ви на улицата и ви изплаках мъката си. Вие ме заведохте в едно кафене, поръчахте ми топло кафе и земелки с масло и ми заехте четири гулдена, макар че имахте само шест. Кафето аз изпих, но земелките занесох вкъщи. А четирите гулдена? Хиляди пъти съм си мислил за тях, но така и още не съм ви ги върнал. Вие сигурно много се сърдите, но ви давам свято уверение, че досега ми е било напълно невъзможно да ги задея!

— Не се безпокойте! Сега нямам необходимост от тях.

— Казвате го само за да ме успокоите. Нали знам, че и вие трябва да се борите за насъщния.

— Това е вярно. Но добрият Бог винаги помага. Искате ли да изпием с мен чашка грог?

Помръкналите очи на мъжа се оживиха.

— Грог? — попита той. — Шегувате се!

— Не. Говоря сериозно.

— Грог не съм помирисвал от години, а още по-малко съм пил!

— Е, тогава елате! Да се отбием за няколко минутки в „Кронпринц“.

— Наистина ли? Сериозно ли?

— Естествено!

— Точно както тогава, когато ми поръчахте кафе и земелки, хер Холм. Вие имате добро сърце!

— А вие сте един почтен мъж, когото човек може да си позволи малко да подкрепи. Елате!

Отидоха в салона на хотелския ресторант и Холм поръча две чаши грог. После взе менюто, отгърна го, сложи го пред слугата на театъра и каза:

— Ето, Папа Вернер, изберете си нещо!

Споменатият завъртя уплашено очи и попита:

— Да си избира?

— Естествено.

— От тези ястия?

— Че от кои други? — засмя се Холм.

— Хер, да не сте се побъркали?

— Как ви хрумна този въпрос?

— Тук предлагат: печена гъска — осемнайсет кройцера, заешко печено — един гулден; сърнешка плешка, бут от дива свиня — също един гулден. После шницел, рамстек, котлет, гулаш и чушки с месо, всяко по за седемдесет кройцера! Такова нещо може да яде само някой, комуто парите изпадат от джоба!

— Е, на мен ми изпадат!

— Как, какво, наистина ли? Спечелили сте на лото?

— Това не, но си намерих работа и получих добра предплата.

— Така, така! Радвам се от все сърце за вас. Но не бива да се охарчвате заради мен!

— Нямайте грижа, Папа Вернер. Имам достатъчно. И тъй, изберете си нещо.

— Е, щом настоявате! Гладен съм като трошилешник. Тук долу пише: „Хамбургер с масло — 30 кр.“ Мога ли да си поискам това?

— Не. Защо избрахте най-евтиното? Щом толкова дълго сте гладували, един хамбургер с масло няма да ви засити. Вземете си нещо там от горе!

— Прекалено скъпо е!

— Това не ви засяга!

— Хмм! Мога ли да си вземам такива деликатеси, след като близките ми гладуват вкъщи!

— Стига! Семейството ви няма да гладува. Вижте тези десет гулдена! Заемам ви ги.

Извади посочената сума и я бутна към театралния слуга. Онзи обаче се отдръпна, протегна отбранително ръце и каза:

— Господ да ме пази, да ви лиша от толкова пари! Вие самият се нуждаете от тях!

— Не, сега не се нуждая.

— О, напротив! Зная го!

— Нищо не знаете!

— Всичко, всичко знам!

— Така ли? Наистина ли? Да не би да знаете също, че сега имам над

сто гулдена в джоба?

— Сто... сто... сто гул... гул... гул... дена?! — произнесе мъжът, заеквайки от удивление.

— Да. Виждате, че съвсем спокойно и с удоволствие мога да ви дам назаем десет гулдена. Ще купите дърва, въглища и ядене за семейството си.

— Истина ли е това? Или го казвате само за да приема десетте гулдена?

— Истина е. Ето, вижте!

Отвори портмонето и му го показва.

— Вярно, вярно! Боже Господи, колко пари! Да, с най-голямо удоволствие и желание щях да приема заема, но вече ви дължа четири гулдена!

— Няма значение!

— Ще станат четиринайсет!

— Та нали ще ми ги върнете!

— Ще ви кажа откровено, че това няма да стане толкова скоро!

— Е, ще ги върнете, когато можете. И така, вземете, моля, парите!

Сълзи на радост се появиха в очите на театралния слуга. Той подаде ръка на репортера и каза:

— Хер Холм, не зная какво да кажа, така че по-добре да не казвам нищо. Да, ще взема парите. Веднага щом мога, ще ви ги върна и нека нашият Господ Бог, който вижда каква помощ ми оказвате, ви се отплати с хилядократна лихва.

Макс също беше развълнуван. Разтърси ръката на честния мъж и каза:

— А сега си изберете и ядене.

— И това ли още! Но... вие няма ли да ядете?

— Хмм! Мислите, че няма да ви се улади, ако се храните сам?

— Да, така е. Ще имам чувството, че трябва да погълна някое подаяние. Но ако ядете с мен, това ще бъде един приятелски дар.

— Е, добре, ще ви направя компания.

Очите на театралния прислужник се бяха приковали с ламтеж към горната част на менюто. Но не се осмели да си избере нещо оттам. Ето защо предпочете да попита:

— Вие какво ще си поръчате?

Макс отгатна мисълта му и отговори усмихнато:

— Ще ядете ли каквото ям и аз?

— Трябва ли наистина?

— Да.

— Добре! Не бива да ви отказвам, мили хер Холм!

— Чудесно! Аз ще си поръчам първо порция печена гъска и после сърнешка плешка.

— Дяволите го взели! — извика Вернер, скачайки от стола. — И аз ли ще получа такова нещо?

— Естествено!

— Печена гъска ядох веднъж преди осем години на една сватба, а сърнешка плешка не съм вкусвал през живота си. Такива неща не се предлагат на човек от нашата черга!

— Е, днес ви се отдава такава възможност!

Холм поръча. Когато беше сервирано, театралният слуга вдъхна аромата на печеното и каза:

— Дори самата миризма струва един гулден. Хер Холм, вие си изградихте днес не едно стъпало, а цяло стълбище към Небето!

— Тогава се изкачвайте след мен! А по-добре ще е да вървим заедно нагоре.

— Да. И горе ще разкажа на Господ какъв сте само добряк.

Залови се с печеното и при всяка хапка му личеше какво вдъхновено блаженство изпитва.

Холм също от дълго време не бе ял подобни неща. Четири гулдена за един обяд — това в последно време не можеше да си позволи. Въпреки това обръщаше повече внимание на своя гост, отколкото на печеното. Истински се радваше, че може да предложи такава рядка наслада на честния човек. Не го смущаваше по време на яденето. Но когато театралният слуга избърса след изчезването на сърнешката плешка със салфетка устата си и примляска с език, попита:

— Да не би с поканата си нещо да ви обърках служебните задължения?

— О, не! Нямам никаква спешна работа. Трябваше да отида до архива на театъра заради „Кралицата на нощта“.

— Ах, балетът, който предстои.

— Да. Трябва да взема партитурата и да я занеса на хер капелмайстора.

— С каква цел?

— Мисля, че трябва нещо да промени.

— Кой го каза?

— Хер интендантът?

— Нима преди самото представление ще се прави репетиция?

— Не. Оркестърът си знае произведението, танцьорките също. Защо е необходима тогава репетиция?

— Но защо тогава се налага промяна в музиката?

— Това не знам.

— И аз не го разбирам. Вие видяхте ли танцьорката?

— Не. На мен ми е напълно безразлично коя от двете ще бъде ангажирана. Мястото е за десет хиляди гулдена, а пък аз си оставам на моята жалка заплата. Боже мой, ако човек започне да прави сравнение! Една такава несемейна персона с десет хиляди гулдена, като изключим допълнителните приходи от гастролите. А аз с моето семейство... иде ти да заудряш с юмруци! Това е мизерия, по-голяма от която не може да има! Нямате си и представа! Вие сте трима души, нали?

— Четирима — татко, сестрата, аз и един брат, който е гимназист.

— Това действително означава много грижи и работа! Не казахте ли, че баща ви е получил удар?

— За жалост! Той е парализиран!

— Лошо, много лошо, но все пак се трае!

— Трае се? Как стигнахте до това удивително изказване? Та парализата си е едно голямо нещастие!

— Така е, но поне не е някаква гнусна, а чиста болест. А при мен! Мили Боже! Само веднъж да отворите вратата на стаята ми!

— Какво би станало?

— Веднага бихте избягали.

— Защо?

— Не съм ли ви казвал?

— Не.

— Е, да, за такива неща не се говори. Държа го по възможност в тайна, но с вас мога да го споделя. Вие няма да го разнесете. Ако интендантът разбере, свършено е с нас. Ще трябва веднага да напусна мястото си.

— Нима работата е толкова лоша?

— За съжаление да! Най-лошата, която може да бъде. Жена ми има рак.

— О, горката! И къде?

— В лицето. Неизлечим е.

— Значи вече е напреднал?

— Няколко години. Никакъв лекар не може да помогне. Лицето ѝ е напълно разядено. Налага се да ѝ омотаваме главата и лицето с четири-пет кърпи и въпреки това от... простете... от воня не се издържа. И двайсет

гулдена месечно! Представете си!

— Клетият, клетият сиромаш!

— И отгоре на това баща ми и майка ми, които са толкова стари, че не могат да спечелят и кройцер.

— Нима някое от петте ви деца не може да припечели поне някоя дреболия? Преди малко споменахте за някаква Емили, която плете!

— Да. Нещата стоят така. Аз имах шест деца. Най-големият беше каменоделец. Един блок пясъчник го премаза. Беше вече женен. Жена му с двете им малки дечица също са при нас.

— Значи пет деца и две внучета?

— Да.

— Тогава вие наистина не сте за завиждане.

— Можех ли да отпратя вдовицата? Беше от друг край и не бе живяла и две години тук. Ако не бях я прибрал, трябваше да си върви. А е много старателна, подредена жена. Научила се е да плете вълнени грейки, знаете как ги носят жените. Емили, моята втора дъщеря, също се научи. И сега двете работят ден и нощ, за да могат да ми помогнат. Но за съжаление приходите са толкова малко, че и за сухия хляб не стигат.

— А другите деца не печелят нищо?

— Не.

— Но не казахте ли, че Емили е втората ви дъщеря?

— Действително!

— Значи имате и по-голяма дъщеря?

— Да — отговори Вернер, при което лицето му веднага помръкна.

— Оставам с впечатление, че тази дъщеря е жива?

— Жива е.

— Е, в такъв случай тя би могла да работи и да помага с припечеленото.

Вернер сведе за няколко мига поглед. После каза, въздъхвайки болезнено:

— Тя това и прави. Преди две години ни изпрати един гулден, а преди една — два. Може би пак ще получим нещичко!

— Три гулдена за две години? Това е малко. Какво работи тя всъщност?

— Шие горл.

— Това беше някаква лъскава материя, нали?

— Да.

— Но в такъв случай би трябвало да печели повече.

— Не, добри ми хер Холм, тя печели толкова малко, че въпреки

бедственото положение, в което се намираме, по-добре ще е да не ми праща нищо, нищичко. Но добрата душа иска да покаже, че е наше дете.

— Значи не е при вас?

— Не.

— Някъде другаде е отишла?

— Да. Нима не знаете къде е?

— Не знам нищо.

— Мислех, че вече ви е казано!

— Нито дума!

— Е, да, за такива неща не се говори. Но все пак е за учудване, че нищо не сте чули или чели. По онова време всички вестници писаха за това трагично събитие.

— Трябва да си припомните, че аз години наред не си бях в родината.

— Но после може би са ви споменали?

— Също не. Аз изобщо с никого не съм разговарял за вас или близките ви. Онова, което за отделната личност е изключително важно, се губи в живота на един толкова голям град.

— Да, да. И това е голямо щастие. Аз нямах никаква, ама никаква вина, но въпреки това едва не си изгубих мястото. Интендантът искаше да ме освободи без всякаква милост и състрадание, ала директорът, който е единственият добър човек в цялата управа на столичния театър, доведе в крайна сметка нещата дотам, че останах.

— Значи се е случило нещо... нещо недобро?

— Недобро казвате? Нещо повече, много повече. Събитието беше толкова трагично, че едва не умрях от мъка.

Преди малко бе плакал от радост, сега избърса сълзите, които му бе причинил болезненият спомен. Това натъжи Холм. Той каза със съчувстващ тон:

— Оставете! Да прекратим тази тема! Не мислете, моля, за тези неща! Това ви натъжава, а можем да го избегнем!

— Имате право! — въздъхна театралният слуга. — По-добре е човек да се опита да забрави, но за съжаление такива неща не се забравят. Хиляди и хиляди пъти си ги припомняш. Те не ти дават спокойствие, отнемат ти съня, стават и лягат с теб, седят с теб на масата и ти вгорчават сухия хляб, с който си утоляваш глада. Но ти се отразява добре, ако ги споделиш с някой милосърден човек. Една съчувстваща дума е като балсам на раната. А Лаура не заслужаваше такава съдба. Залагам главата си, че не го е сторила!

— Какво?

— А, да, да, вие не знаете! Е, не се стряскайте, добри ми хер Холм... моята дъщеря е в Роленбург.

— В Роленбург! Боже Господи! В лудницата?

— Не, а, а...

Запъна. Беше му толкова трудно да изрече лошата дума.

— Не в лудницата, значи в... в... Да не искате да кажете, че е затворена?

— За жалост, за жалост! Точно това исках да кажа. Тя е в... в... в затвора.

— Ужасно!

— Да. Учудва ме, че тогава не умрях. Но това беше един пирон в моя ковчег, аз въпреки всичко вървя към гроба!

— И казахте, че не го е сторила?

— Да. Гарантирам за детето си.

— Тя е невинна?

— Както милото слънце на небето!

— Какво бреме ѝ стовариха?

— Осъдиха я като... като детеубийца, убийца на собственото си дете при раждането му.

— Мили Боже!

Вернер заплака тихо. За щастие седеше така, че другите посетители не можеха да го видят.

— Казват — заговори той през сълзи, — че на небето има ангели, които броят сълзите и ги събират в делви. Колко ли стотици, стотици делви имат, пълни с нашите сълзи! Ако дъщеря ми беше виновна, ех, бих се утешил, бих си казал — заслужила си го е. Но тя е невинна, това не беше нейното дете.

— Не нейното дете? Какво искате, да кажете? Убила е уж детето на друга?

— Не, собственото си.

— Но нали казахте, че не било нейното дете!

— Не, чуждо.

— Не ви разбирам. Ако не е умъртвила своето дете, то все пак трябва да е имала такова. Трябва да е била майка.

— Да, така беше. Тя си го призна и ние също не го отрекохме.

— Сигурно не е била омъжена?

— Не, работеше при баронеса Фон Хелфенщайн. Внезапно беше освободена, а когато я запитахме за причината, след дълго колебание призна, че се чувства майка и очаква своя час.

— О, каква трагедия!

— Да. Не знаете какво изпитват родителите на такава дъщеря.

Възпитал си почтено дете, а един ден то се прибира вкъщи и... — Спря по средата. После стисна юмрук и изскърца зъби. — Да можех да му отмъстя! Но момичето не биваше да казва нищо, оня ѝ беше нарисувал златни планини!

— За кого говорите?

— За нейния господар, барон Фон Хелфенщайн!

— Аа! Той ли беше бащата?

— Да. Все се изпречвал на пътя на Лаура, но тя го отблъсквала.

Веднъж след чаша чай ѝ станало недобре. Отишла да си легне. Струвало ѝ се, че е упоена. През нощта се събудила и забелязала, че не е сама. Баронът бил при нея.

— Негодят!

— О, хилядократен мерзавец!

— Дъщеря ви сигурно е била привлекателна?

— Да, беше красива почти колкото Емили, която все още си е у дома.

Единственото ми щастие е, че имам здрави и добре развити деца. Но при Лаура красотата не беше щастие, а гибел.

— Тя естествено е посочила барона като баща?

— Не.

— И защо?

— Аз не бях в течение на нещата. Той казал на дъщеря ми да не го споменава и щял княжески да се погрижи за нея. С това ѝ е завъртял главата. Ние бяхме бедни и тя си е мислела, че ще сдържи думата си. Каза ни, че не знаела кой я е нападнал в нейната стаичка. Не била разпознала човека. На това заявление остана и по-късно. Едва когато я посетих в Роленбург — беше вече от една година там — ми разказа как се е случило всичко.

— А детето...? Тя уж го била умъртвила?

— Да. Но Бог на небето знае, че не го е сторила.

— Възбуждате интереса ми. Нима е била осъдена само по улики?

— Действително, действително! Та нали не е могла нищо, нищо да признае!

— Как стана цялата работа?

— Истинската, злощастна причина беше, че аз отсъствах. Ако си бях вкъщи, нещата щяха да се развият другояче. Щях непременно да доложа за раждането.

— Това не е ли било извършено?

— За голямо нещастие, не!

— Какво безразсъдство!

— Да, голямо безразсъдство. Но това е и единственото, в което могат да бъдат упрекнати двете момичета.

— Двете момичета? Коя имате предвид още?

— Сестра й Емили. Клетото момиче месеци наред стоя заедно с нея в следствения арест.

— Работата става все по-трагична.

— Беше направо за умиране, както се казва. Персоналът на столичния театър тръгна по гастроли и аз като слуга също трябваше да съм с другите. По време на отсъствието ми дошъл часът за раждане на Лаура. Родило се момче. Тя почти не се чувствала изтощена от раждането. Била крепка и бодра. Но толкова по-слабо било детето — навярно защото до последния миг се пристягала здраво, за да не си проличи състоянието й. Момчето било толкова слабо, че дори не ревяло. Съквартирантите следователно така и не разбрали, че се е появил един нов земен жител.

— А акушерката?

— Не са извикали такава.

— Но защо?

— От погрешен срам. Раждането протекло толкова бързо и благополучно, че външна помощ не била необходима. А когато после Лаура видяла, че детето вероятно няма да оживее, била споходена от нещастната мисъл да не казва на никого нищо.

— Но жена ви трябва да е знаела все пак. Какво предписва законът в този случай?

— Жена ми? Тя изобщо не е разбрала за раждането на детето!

— Как е възможно това?

— А, да! Вие не знаете, че жена ми не чува. Ракът засегна слуха й. За виждане отдавна вече не можеше да става дума.

— Нещастие след нещастие!

— Малките не разбрали нищо, а Емили, най-голямата, се подвела по приказките на сестра си. Казала си, че несретата в нашето семейство и бездруго е достатъчно голяма. Мълчала си солидарно.

— Но снахата, която живее при вас?

— По онова време тя още не беше при нас. Накратко казано, детето починало след няколко дни. Лаура го сложила в една стара кутия и се промъкнала през нощта до гробището. Там искала да го погребее!

— Каква необмислена постъпка!

— Имате право. И наказанието последвало веднага. През деня бил

погребан някакъв мъж и гробът още не бил изцяло засипан. Пръстта била рохкава. Лаура изровила една дупка...

— С ръце?

— Била взела лопатката за въглища. Та изкопала една дупка в пресния гроб и сложила в нея кутията. Когато поискала да я засипе, била заговорена.

— Небеса! От кого?

— От ужас била близо до смъртта. Зад нея стояла някаква жена. Онова, което последвало, трябва да е било ужасно за Лаура. Трябвало да признае намерението си, да си каже името... В името на Бога и небето модела другата да не я издава и онази най-сетне обещала.

— Коя е била всъщност тя?

— Ех, кой ще ти го знае!

— Да не би жената на гробаря?

— Не.

— Дъщеря ви не я ли попитала?

— За съжаление не! В своя душевен страх тази мисъл въобще не й минала през ума. После си тръгнала и се прехвърлила през гробищния зид.

— Заедно с другата?

— Не, онази изчезнала в нощната тъма.

— Удивително!

— На утрото полицията получила писмо, в което пишело, че Лаура Вернер тайно е родила дете и също така тайно го е погребала на еди-кое си място. Служителите потърсили и намерили детето. Лаура била арестувана.

— Детето, разбира се, е било прегледано?

— Естествено!

— В такъв случай лекарите би трябвало да са установили, че е починало от естествена смърт.

— Не, то е било удушено.

— Как така? — попита Холм удивено. — Та нали казахте, че е умряло от слабост?

— Да. Но това дете било удушено. На врата му още стоял червен кордон от завеси.

— Да го разбира който ще, аз не мога!

— Аз също. И най-странното е, че това дете не било момче, а момиче.

— Глупости!

— О, напротив! Едно хубавичко, миличко, здраво момиченце.

— Как е възможно?

— Много просто, скъпи хер Холм. Това изобщо не било детето на

моята дъщеря!

— На същото място ли е било намерено?

— На съвсем същото.

— Може би дори в същата кутия?

— За нещастие, да.

— И вашата дъщеря е трябвало да признае, че познава кутията?

— Тя не можеше, а и не искаше да го отрече. Но това ѝ строши врата.

— Но полицията би трябвало да е намерила нейното момче?

— Не. Търсили са напразно и в резултат сметнали показанията ѝ за измислица.

— Но свидетелството на нейната сестра?

— Ха! То изобщо не беше валидно. Лаура беше осъдена на осем години затвор. При това бяха признати смекчаващи вината обстоятелства, иначе наказанието щеше да е далеч по-сурово.

— А Емили?

— Освободиха я, защото не бяха в състояние да докажат съучастничество.

— Кога беше това?

— Преди четири години.

— Значи половината от наказанието е минало. Не е ли подала молба за помилване?

— Не.

— Защо?

— Тук аз съм изцяло на мнението на дъщеря си. Директорът на затвора ѝ е дал същия съвет, но тя не иска и да знае за такава молба.

— Постъпката ѝ, за жалост, е непонятна. Щом самият директор ѝ е дал този съвет, то със сигурност може да се приеме, че молбата е щяла да има резултат. Той щеше да я подкрепи.

— Но с това Лаура би се признала за виновна.

— В никой случай.

— О, определено! Който моли за милост, е виновен. Невинният се нуждае от справедливост, не от милост.

— Не са ли издирили онази жена, която така призрачно се е появила на гробището?

— Може би са опитали, но немарливо, тъй като са смятали разказа на Лаура за измислица. Беше трагично, трагично време! Дано добрият Бог предпазва всеки от такива преживелици! Не бих го пожелал и на най-върлия си враг. О, не, има един, на когото бих го пожелал и дори нещо много, много по-лошо от това!

— На кого?

— На барон Фон Хелфенщайн. Както вече казах, едва по-късно научих, че той е бил бащата. Отидох при него да обсъдим въпроса.

— Слушал съм за този човек. Той какво каза?

— Нищо, нищичко.

— Но все пак би трябвало да се е произнесъл?

— Да, действително.

— Какво?

— Даде заповед да ме изхвърлят.

— Наистина ли?

— Да, наистина!

— И беше извършено?

— Да. Той излезе през една врата, а аз бях изведен с блясък и слава.

— Позорно! Беше ли се позаинтересувал преди това от дъщеря ви?

— По време на отсъствието ми няколко пъти е бил при Лаура да я уговаря да си мълчи. Идвал е дори точно когато детето е починало.

— Видял ли го е?

— Да.

— Значи трябва да знае, че е било момче!

— Естествено.

— Защо дъщеря ви не го е посочила като свидетел на защитата?

— Защото е искала да спази думата си пред него.

— Но тази добросъвестност е била нещо повече от глупост. Тя е щяла да бъде оправдана.

— Мислите ли? Аз смятам, че се лъжете.

— Та нали е щял да бъде принуден да се закълне, че детето е било момче!

— Не, щял е да осмее Лаура.

— Невъзможно!

— О, напротив! Лаура си е мислела, че той ще се заеме с нас. Тя се осведоми от мен, когато я посетих в затвора. И едва когато узна как стоят нещата, ми каза, че той е бил бащата. Разказа ми всичко и аз отидох при директора на затвора, за да го помоля за съвет. Той не обяви, наистина, работата направо за измама, но даде да се разбере, че изпитва съмнение. Обеща обаче да помисли какво може да се направи по въпроса.

— И какъв беше резултатът?

— Известно време по-късно бях повикан в съда. Зарадвах се, понеже бях убеден, че ще чуя нещо обнадеждаващо, но... пий една студена вода!

— Сигурно точно обратното?

— Да. Беше ми намекнато никога повече да не дръзвам да отправям подобно безумно обвинение, в противен случай не само ще ме тикнат в затвора, но и дъщеря ми ще бъде наказана за назидание.

— И вие си замълчахте?

— Естествено. Какво друго можех да направя? За съжаление, нищо, нищичко! Склонен съм да твърдя, че Лаура... а, кой е този?

Беше влязъл един келнер — не онзи, който ги бе обслужвал, и като видя Макс Холм, тръгна към него.

— Хер Холм — каза, подавайки му ръка за поздрав, — радвам се отново да ви видя!

— Да не би вече да сервирате в „Кронпринц“?

— От две седмици.

— Но сигурно не тук в ресторанта?

— Не, само на чужденци. Келнер съм по стаите.

Мъжът преди беше келнер в увеселителното заведение, където Холм бе свирил танцова музика. Оттам се познаваха. Въпреки бедността си Холм от време на време му беше давал бакшиш, а това обстоятелство упражнява голямо влияние върху тези „услужливи духове“.

— Келнер по стаите за чужденци? — попита театралният слуга. — В такъв случай сигурно познавате и Леда?

— Естествено!

— Да не би тя да живее тук? — попита Холм бързо.

— Да — отговори келнерът.

През главата на репортера мигновено се стрелна една мисъл, на която той веднага даде ход, като попита:

— Кой я обслужва?

— Аз самият — отговори келнерът. — Естествено, на разположение има и женски персонал.

— Хм! Бихте ли ми свършили една услуга?

— С удоволствие, с най-голямо удоволствие, както знаете! Какво желаете?

— По-късно, по-късно, не сега.

Предпочете в присъствието на театралния слуга да бъде предпазлив. Вернер разбра, че той е причината за тази сдържаност, и се надигна от стола.

— Времето ми изтече, хер Холм — каза. — Позволете да се сбогувам.

— Не, не! Нека изпием още по чаша грог!

— Благодаря! Знаете, че трябва да отида до архива, а доста дълго се

задържах.

След няколко общи приказки и сърдечни благодарности той се отдалечи. Келнерът, който се бе оттеглил временно, сега приближи отново към Холм и попита:

— Той си тръгна. Не искахте да говорите в негово присъствие, нали?

— Действително! Той е честен мъж, наистина, но това, което ще ви помоля, трябва непременно да остане в тайна пред него.

— Също и пред други може би?

— Да. Мога ли да разчитам на вас?

— Това се подразбира изцяло от само себе си. Кажете какво трябва да направя за вас!

— Дали изобщо можете да го направите, зависи от обстоятелството, как е устроен апартаментът на Леда. Бих желал да я подслушам.

— Мътните го взели! Това е деликатна работа!

— Може би твърде опасна за вас?

— Хмм! Знам ли!

— Ако искам нещо, което не можете да свършите, кажете ми откровено. Изобщо няма да ви се разсърдя.

— Бих желал да знам за какво се касае.

— Е, щом няма да казвате на никого, ще бъда откровен с вас. Утре Леда ще излезе на сцената срещу своята съперница и много ми се иска да знам какво мисли за нея.

— Най-добре ще бъде да я попитате директно.

— Това не влиза в плана ми. Как са разположени стаите, в които живее?

Келнерът описа обстановката.

— Задната стая сигурно е свързана със съседната ѝ с врата?

— Да. Тя се зарезва от двете страни.

— Стаята обитавана ли е?

— Не. Танцърката, естествено, очаква, че ще я оставим празна. Та нали дотам иначе би стигнала всяка дума, която разменя с майка си.

— Това е хубаво, много хубаво! Ще ми отворите ли тази стая, ако ви дам един приличен бакшиш?

— Това е в разрез с моя дълг, добри ми хер Холм!

— Добре! Да не говорим повече по този въпрос!

Облегна се назад на стола с физиономия, сякаш смята работата за напълно уредена. На келнера обаче се въртяха в главата думите „приличен бакшиш“. Той само привидно се бе колебал. Ето защо сега каза:

— Вярно, много ми се иска да ви направя услуга...

— Но аз не бих желал да ви подтиквам към нарушение на дълга.

— Може би това нарушение няма да е толкова голямо. Нали искате само да чуете какво мисли танцърката за своята съперница?

— Да.

— Е, в крайна сметка в това няма нищо лошо. Колко ще пожертвате за тая работа, хер Холм?

— Струва ми се, че искахте да ми свършите услуга?

— Разбира се, но вие не подметнахте ли за бакшиш?

— Е, така да бъде! Колко искате?

— Вие колко давате?

— Аз не предлагам нищо. Кажете вие колко искате!

— Три гулдена много ли са?

— Давам ги. Кога мога да се кача?

— Веднага щом пожелаете.

— Леда в апартамента си ли е?

— Да.

— А майка й?

— Също. Но колко дълго възнамерявате да останете горе?

— Докато науча онова, което искам да знам.

— Олеле!

Келнерът се почеса смутено зад ухото.

— Какво, да не би да съжелявате? — попита Холм.

— Ако се каните да чакате, докато двете заговорят за американската танцърка, можете и до утре да си киснете там!

— Аз не мисля така.

— Но е напълно възможно те вече да са се изказали за тази дама и въобще да не се върнат повече на тази тема.

— Аз ще се погрижа да я засегнат.

— Как се каните да подхванете тая работа?

— Ще напиша няколко реда, които ще предадете на Леда, когато се озова в съседната стая.

— Ще мога ли да прочета написаното?

— Да.

— И ако Леда попита от кого е писмото?

— От някакъв хер, когото не познавате. Бил е тук и естествено вече си е тръгнал. За доставянето на писмото ще ви платя още два гулдена.

— Значи общо пет?

— Да. Как да се кача незабелязано?

— Предоставете това на мен. Ще издебна подходящия миг и ще ви

отведа горе. Платете си сметката и поискайте да ви дадат материали за писане, за да бъдете готов, когато ви дам знак.

Тръгна. Холм поиска от обслужващия келнер лист, плик, мастило и перо и написа следните редове:

„Моя божествена Венера! Както чух, Вие сте сформирали едно малко съзаклятие срещу американката Елън Стартън. Внимавайте много да не претърпите поражение точно когато сте сигурна в победата.

Ваш верен почитател“

И пхна листа в плика, плати си сметката и зачака. След приблизително четвърт час вратата тайно се отвори в малък процеп. Той видя съюзника, който му махна и отново я затвори. Сега посегна към шапката си и се сбогува по не принуден начин, сякаш наистина възнамеряваше да си върви. Когато се намери вън в коридора, видя келнера да стои на най-долното стъпало на стълбите. Побърза към него.

— Свободен ли е пътът? — попита.

— Да.

— Портиерът?

— Пратих го при хотелския слуга.

— А горе?

— Камериерката отпратих в кухнята. Елате, но тихо!

Изкачиха стълбите. Коридорът беше застлан с дебела пътека, която правеше стъпките почти недолзовими. В дъното Холм съгледа една врата, която беше само притворена. Келнерът го поведе нататък.

— Готов ли сте с писмото? — попита.

— Да. Ето го.

— Хубаво. Веднага ще се погрижа. Влезте!

— Вратата скърца ли?

— Не. Но не причинявайте никакъв шум! Вратата, естествено, ще заключите.

— Къде е ключът?

— Пхнат е отвътре. Когато свършите, оставете го там. Тръгнете си, сякаш имате право да се намирате тук. Успех!

При тези думи протегна към него длан.

— А, правилно! За малко да забравя — прошепна Холм леко

усмихнат. — Заповядайте!

Извади пет гулдена и ги даде на келнера.

— Благодаря! — каза оня и се измъкна.

Холм влезе, дръпна тихо вратата след себе си и я заключи отвътре.

Непосредствено до вратата, водеща към съседната стая, имаше стол.

Сигурно келнерът го беше сложил. Холм се промъкна безшумно нататък и седна.

Оттатък беше толкова тихо, сякаш нямаше жива душа, но след известно време подслушвачът чу високо чукане.

— Влез! — каза един женски глас.

Холм чу да се отваря врата и после долови гласа на келнера:

— Позволете, милостива фройлайн, да ви предам това писмо!

— От кого?

— От един хер долу в салона.

— Кой е той?

— Не знам. Не го познавам.

— Там ли е още?

— Вече си тръгна. Даде ми писмото на излизане.

— Почакайте!

Изглежда четеше писмото. После Холм я чу да пита:

— Не сте ли виждали този хер и по-рано?

— Не, никога.

— Опишете ми го!

— Висок и добре сложен, черна цялостна брада, тъмни очи, дълъг кожух и висока филцова шапка.

— Хм! От това нищо не може да се извлече. На каква възраст беше приблизително?

— Четирийсет.

— Изискана външност ли имаше?

— Изглеждаше знатен.

— Значи не някой прислужник?

— В никой случай.

Холм чу, че келнерът се отдалечи. После долови друг женски глас, който попита:

— Отново любовно писмо?

— Не.

— Покана за randevu?

— Също не, майко.

— Какво тогава?

— Предупреждение.

— И за какво?

— За американката.

— Доста странно!

— Да. Я чуй!

Прочете писмото на глас и после попита:

— Какво ще кажеш?

— Нищо.

— Но все пак би трябвало да си помислиш нещо за контрамините, които ми залагат!

— Не си мисля нищо.

— Е, да, ти си такава! Нищо не казваш и нищо не мислиш! Значи аз сама трябва да мисля, говоря и действам!

— Това наистина си е твое признание, твой дълг. Ти си млада, а аз съм стара. Достатъчно съм направила и искам да си имам своето спокойствие и почивка.

— Спокойствие! — прозвуча ядно. — Почивка и само почивка!

Почивка и пари, нищо повече не искаш.

— Защото нищо повече не ми е необходимо.

— Но това е предостатъчно. Нима аз имам почивка?

— Една танцорка не се нуждае от почивка!

— Или имам пари?

— Една танцорка печели пари.

— Ще ме докараш до отчаяние! Дори и с тоя Петерман трябваше сама да се заема.

— Аз нямах никаква работа с него. Впрочем ти така му натри носа, че сигурно вече няма да се весне.

— Надявам се. Вярно, той си тръгна със заплаха, която изглеждаше сериозно изречена.

— Ами! Той излиза от затвора. Най-малкият повод е достатъчен да го върне пак там.

— Но как е стигнал до твърдението, че аз нося вината за неговото нещастие?

— Просто е ударил по храста с надеждата да изскочи заек.

— Хм! Тук ми хрумва една мисъл. Дали това не е мината, за която се загатва в писмото!

— Кое?

— Именно тоя Петерман.

— Той? Мина? Смешно!

— Защо не? Не може ли случайно да е срещнал американката?

— Подобна случайност би била странна, нещо повече — направо довлечена за косите.

— Защо не и това? Петерман лесно може да научи, че тази Стартън е моя противница. Може да я издири и да ѝ съобщи онова, което знае за мен.

— И какво знае всъщност? Че си имала дете и си била любовница на лейтенант Фон Шарфенберг. Какво повече? Всяка танцьорка си има обожатели и всяка танцьорка се сдобива с деца. Нека оня си го знае.

— Но ако предполага и другото?

— Кое?

— Не питай толкова глупаво! Петте хиляди гулдена, които Бруно трябваше да присвои.

— И какво ако го подозира? Нали трябва да може и да го докаже.

— И после онова нещастно червейче...

— Мълчи! Как може да знае за него? Това са минали работи, а такива неща човек не бива да побутва. По-добре помисли кой може да е написал писмото.

— Сещам се само за двама.

— Кои?

— Именно Бруно!

— Мислех, че е заминал някъде.

— Може и да се е върнал.

— Та нали ти каза, че повече не искал и да знае за теб. Как ще му дойде тогава на ума да те предупреждава?

— Не е необходимо да има точно желанието, за да победи.

— Това неговият почерк ли е?

— Не.

— Така си и помислих. Не може да е той.

— Откъде това категорично заявление?

— Той ще действа в насока да претърпиш поражение.

— Не, не. Старата любов ръжда не хваща.

— Правилно, ръжда не хваща, а изцяло изчезва! Размисли! На него хич няма да му е по сърце да те ангажират тук като балерина. Той най-малко от всички би те предупредил. Кой е другият, когото имаш предвид?

— Баронът.

— За мен той е по-вероятен. Неговият почерк ли е това?

— Горе-долу. Струва ми се, че ми е писал с преправена ръка.

— Е, тогава бихме могли да приемем, че е той. Открай време си е бил един префинен интригант. Умна глава е. Той е точно човекът, способен да

разбере какви действия се предприемат срещу теб, и от стара привързаност те предупреждава.

— Какво ме грее това?

— Много, твърде много! Винаги е по-добре човек да знае, че има врагове, отколкото да не го подозира.

— Но е можел по-определено да се изрази.

— Може и да го направи. Сигурно в най-близко време ще те посети. Има да плаща пари за издръжка. Или вече го е сторил и ти си го премълчала?

— Какво си мислиш? Аз ги дебна с болка тези пари. Тукашният живот е по-скъп, отколкото си мислех.

— Е, той винаги е бил точен и сигурно и този път ще е такъв случаят. Наистина великолепно, чудесно!

— Кое?

— Да плаща пари за издръжка на дете, което вече не съществува.

— Да, идеята наистина беше безподобна.

— От мен се роди. И то двойна издръжка. От барона и от оня гламав Бруно. Дете, нямаш си представа колко са глупави тези мъже. Едно красиво лице, едно добре развито телосложение, малко лицемерна любов и... те са свършени! Ако тоя Бруно можеше да смята, щеше да се усети, че момичето не може да бъде негово дете. Та нали те познаваше от няма и осем месеца. Наистина бих желала да знам дали Петерман тогава е действал по своя подбуда.

— Аз му вярвам. Той много държеше на своя млад господар. Но време беше да изчезна.

— И детето също. Всичко наистина се нагласи чудно хубаво. Само си спомни сцената в гробището!

— Действително беше безпримерна! — засмя се Леда. — През деня присъствах на погребението и запомних гроба.

— Вечерта аз те придружих до зида. Бррр! Страхувах се все пак. След като те повдигнах, се сниших и се заметнах с шала. Не исках нищичко да виждам. Представи си после страха ми, когато те чух да говориш!

— Аз също се уплаших немалко, когато стигнах близо до гроба и видях една фигура, която усърдно се трудеше.

— Ха-ха-ха-ха! Сметнала си я за призрак!

— Почти. Но скоро забелязах, че си имам работа с някакво момиче. Оставих червейчето настрана и се промъкнах зад нея.

— Ужаса, о, ужаса ми се иска да бях видяла!

— Тя буквално рухна. И чудесното признание, което направи! Ха! Беше направо добре дошло, дето я срещнах. Тя трябваше да поеме нещата върху себе си.

— Да, това беше една чудесна идея от твоя страна. Тогава видях, че имам в твое лице една нелоша ученичка.

— Аз я оставих да си върви, после изрових кутията и сложих вътре нашето червейче. А нейното взех. То беше съвсем дребно, едно такова съсухрено, хилаво и жалко. Днес често се питам дали баронът не е знаел, че...

— Какво?

— Че това момиче ще бъде на гробището.

— Как би могъл да го знае?

— Понеже той ми даде съвета да отнесе трупчето на гробището.

— Как, той ти е навял тази идея?

— Да. Обърна ми внимание върху полузасипания гроб.

— За тая работа аз нищо не знам!

— Още не е ставало дума. Той ми каза дори по кое време да отида.

— Странно!

— И после прибави, че може би ще намеря нещо, което си струва да се подмени.

— Дали е имал предвид онзи детски труп?

— Не знам, но почти съм склонна да го допусна. Естествено, той си е мислел, че момичето ще е свършило и вече няма да се намира на гробището.

— Тази мисъл наистина не е взета като от въздуха. Но ако предположенията ти са правилни, можел ли е да знае и за плевника?

— Да.

— Как така?

— Та именно той ми каза, че онова, което ще подменя, мога да скрия под този плевник.

— Как? Той ти го е казал?

— Да.

— И аз го научавам едва днес?

— Той ми забрани да ти го казвам.

— Защо?

— Може би не ти е вярвал!

— Хм! Винаги ми е вярвал. Явно е имал някакво намерение. Той е непонятен човек. Винаги знае какво прави, дори когато това изглежда съвсем необяснимо за другите. Ето защо, значи, трябваше да дойда с теб до

плевника! Но въпреки това едва не налетяхме на гибел! Какво ли щеше да е, ако вместо онази исполинска Аврора ни беше спипал някой друг!

— Тогава наистина щяхме да бъдем изгубени. Впрочем, добре че не се уплаших и споменах името на момичето, което малко преди това бях научила на гробището. Веднага щом го чу, Аврора промени отношението си. Създаде се впечатление, сякаш има да си отмъщава на това семейство. Помогна да скрием детето, сама намести камъните и ми даде съвет на другия ден да напиша писмо до полицията.

— Хубаво, че нещата се развиха така! Този съвет беше лош.

— Как тъй?

— Колко лесно можеха да открият кой е написал писмото. Ти не можеш да си преправяш ръката.

— Но кой познаваше почерка ми?

— Никой, това е вярно. Но ти няколко пъти писа на Бруно. Можеше да е запазил писмата, а човек никога не знае как Дявола ще си разиграе картите.

— Хайде стига! Нямаше защо да ме е страх.

— Още по-голямо беше недомислието с шнура от завесите. Ти го откъсна. Какво щеше да стане, ако бяха взели онази част от врата на детето, за да я сравнят с другата половина, която все още виси в твоята стая?

— За това не помислих!

— Трябва да се мисли за всичко!

— Но за да го сторят, трябваше да имат някакво подозрение към мен!

— Някаква случайност можеше да насочи подозрението към теб!

— Трябваше да знаят също, че живеях при Петерман. Мен изобщо никой не ме познаваше. По-добре да оставим тези стари неща. Другата сега лежи в затвора, а аз ще стана примабалерина и ще хвърля мрежата си на някой родов или паричен аристократ.

— Да не би на барона?

— Не. Не искам да бъда любовница. Искам да стана съпруга, а той е женен.

— Но жена му е безумна. Той може да се разведе, и то много бързо.

— Не си ли чула, че е изчезнала от лудницата? Може всеки момент да се появи. Не, баронът не ми влиза в сметките. Ще хвърля въдицата на някой друг, по-добър.

— В такъв случай те съветвам за княз Дьо Бьофур.

— За мен той е твърде кисел, което означава, че е твърде високо. Преди да помисля за някоя конкретна личност, трябва да имам

назначението. А за да го получа, трябва да флиртувам с онези, от които зависи. В тази връзка се сещам, че трябва да отида още веднъж при капелмайстора. Той сигурно е получил партитурата.

— Мислиш ли, че ще си свърши работата?

— При всички случаи. Той е алчен за пари, а аз му обещах оркестрова тантиема. Всички са ми в кърпа вързани, с изключение на директора, който е глупак и невежа. Мосю Леон Стодижел ще направи всичко възможно от своя страна. Искане ми се вече да си беше получил възнаграждението!

— Страхуваш ли се от него?

— Да се страхувам? Глупости! Но той е един стар скелет, а определено не е удоволствие след представлението да бъда замъкната към „Белвю“, за да се въргалям в обятията му. А той иска с това да му бъде заплатено. Така се е разбързал, че още отсега ми съобщи къде смята да ме отведе. Този път трябва да се примиря. По-късно ще го водя за носа. Сега да тръгвам. Адио!

— Адио! Дълго ли ще отсъстваш?

— Още не знам.

— Съкрати си любезностите с дъртия капелмайстор.

— Любезности? Какво си мислиш! Пари иска да има той. Един-единствен кройцер за него е по-предпочитан отколкото хиляди целувки от най-красивите устни. Любопитна съм колко ли процента ще поиска, след като вече трябваше да обещава на главния клакьор десет на сто за цяла година.

— Един богат любовник ще ти възвърне разходите!

— Ами помагай тогава по-скоро да намеря някой, защото касата ни далеч няма да издържи!

Холм чу отваряне и заключване на врата, после отвъд отново стана тихо.

Какви неща само беше подслушал! Струваше му се, че сънува.

Имаше ли връзка подслушаното с онова, което му беше разказал театралният слуга? Това му се виждаше във висша степен вероятно. Кой беше този Петерман, този Бруно, този барон и тази исполинска Аврора? По отношение на Петерман и барона имаше отправна точка. Първият беше излязъл от затвора, а последният имаше жена, която беше успяла да излезе от психиатрията. На тази база може би щеше с питане да подразбере нещо за тези две лица.

От онова, което бе искал всъщност да разбере, беше чул твърде малко, но подслушаното беше изключително важно. Удадеше ли му се да

издири съответните нишки, с тази Леда беше свършено. Беше споменат някой си лейтенант Фон Шарфенберг, чиято любовница е била. Все щеше да съумее да се добере до това име.

Сега вече нямаше нищо за подслушване. Холм сметна за уместно да напусне скривалището си. Измъкна се, затвори вратата и излезе от хотела, без никой да го обезпокои.

ГЛАВА 6

МИНИ И КОНТРАМИНИ

Холм си тръгна директно към къщи. Когато изкачи трите етажа и отвори тихо вратата, видя баща си да спи в креслото. По лицето на болния се бе разпрострял израз на щастие, какъвто отдавна не бе забелязван при него. Хилда седеше до масата и шиеше. Беше сама, тъй като съседката вече си беше отишла.

Като съгледа брат си, тя скочи бързо и радостно се завтече към него.

— Най-последно, най-последно — прошепна, поднасяйки му уста за братска целувка. — Колко се страхувах за тебе!

— Наистина ли, Хилда? — попита той тихо.

— Да! От вчера не си се прибирал въкъщи!

— Това не се случва за пръв път.

— Но точно този път толкова много те чаках.

— Защо?

— Имам много да ти разказвам.

— Добро?

— Да.

Усмихна му се толкова щастливо, че той поклати глава и се осведоми:

— Тук като че наистина се е нанесъл някакъв приятелски ангел. Татко се усмихва насън, а ти правиш физиономия, сякаш си открила някаква голяма находка.

— Случаят действително е такъв.

— Разказвай тогава!

— Сега не. Ти първо трябва да се нахраниш.

— Вече ядох.

— О, о, не ти вярвам! — каза тя, като го заплаши с пръст.

— Защо?

— Защото винаги твърдиш, че си ял. Правиш го само за да остава всичко за татко и мен.

— Но този път действително е така.

— Ще си покаже. Нищо ли не подушваш?

Едва при този въпрос му обърна внимание мирисът на печено, който се носеше из стаята.

— Печено от мариновано говеждо! — възкликна. — Хилда, какво

прахосничество!

— О — усмихна се тя, — можем да си позволим този лукс. Имаме средства!

— Вчера си занесла своята работа?

— Да.

— Е, каквото и да си получила, дълго няма да стигне. Аз обаче имам пари, аз! Чувааш ли?

Момичето направи забавно изненадана физиономия и попита:

— Ти? Имаш пари?

— Да, аз.

— Но сигурно немного!

— О, те действително са много, изключително много.

— Не преувеличавай! Толкова много пари, колкото имам аз, в никой случай нямаш!

Той го сметна за шега, поради което отговори:

— Искане ми се да го вярвам. Я ги преброй!

— Сега не. Първо трябва да ядеш. Да излезем, за да не смущаваме татко!

Отвори спалнята. Тя също беше отоплена. А малката масичка беше застлана с покривка.

— Хилда! По дяволите! Да не би да е празник? — пошегува се той.

— Да, днес е празник — отговори тя. — Сядай! Ще донеса яденето!

— Не, дете, казвам ти, че действително не мога да ям. Вече ядох!

Лицето му беше толкова сериозно, че тя се изкуши този път да му хване вярата.

— Наистина ли? — попита.

— Да.

— Къде?

— В хотел „Кронпринц“.

— Но там било много скъпо!

— Да. Платих четири гулдена.

— Господи Исусе!

— Виждаш ли как се учудваш! И я отгатни какво поисках да ми сервират!

— По-добре кажи веднага!

— Е, гъше печено и сърнешка плешка.

— Гъше печено и сърнешка плешка? Почти бях повярвала, че си ял, ама сега е сигурно, че пак само така го казваш. Мислиш, че нямаме много, и искаш да оставиш всичко на нас. Но почакай само! Ще видиш, че

сметката ти е много погрешна!

— Правилна е. Я погледни тук!

Отвори портмонето и сложи парите на масата. Като видя сумата, момичето плесна ръце и възкликна:

— Колко пари! Каква сума! И това е твое, наистина твое?

— Да, разбира се!

— Човек едва ли може да го повярва и проумее! И откъде всъщност ги получи?

— От моя нов шеф.

— Имаш нов шеф?

— Да.

— Говориш със загадки!

— Е, вече не работя за „Резиденцблат“, а за „Регирунгсжурнал“.

— О, това би било щастие!

— Не само би било, а е щастие. И сега не съм репортер, а истински сътрудник. Ще пиша статии.

Тя събра ръце с дълбоко, радостно удивление и каза:

— Наистина е много хубаво, стига само да не си правиш шеги!

— Хилда, говоря сериозно.

— О, Боже, но тогава ние наистина, наистина сме споходени от щастieto!

— Така е, мила ми сестрице. Комисионалният съветник лично ми предложи мястото и ми предплати сто гулдена.

— Сто гулдена!

— Да. И говорих също с княз Дьо Бьофур. Представи си!

— С този височайш, прочут хер? Къде го срещна?

— Снощи при тайния съветник, където трябваше да свиря. Хората бяха толкова доволни, че получих още десет гулдена, а князът дори ме разпозна!

— Разпознал те е? Как така?

— В Съединените щати ме е виждал и слушал и веднага си спомни за мен. Не можах да го отрека и получих покана от него.

— Поканен си у този хер? Макс, знаеш ли какво означава това?

— О, разбира се, Хилда.

— За кога те покани?

— За тази сутрин в девет часа.

— Тази... сутрин! Та това време вече мина!

— Действително!

— И беше ли?

— Естествено!

— Трябва да ми разкажеш! Какво искаше той? За какво имаше да говори с теб?

— За това.

Преднамерено беше държал ръката си така, че тя не беше забелязала, още повече че бе вгълбена в собствените си мисли. Накратко казано, когато й показа сега ръката си, тя отскочи стреснато назад.

— Боже Господи! — извика. — Ти си ранен! Кажи какво ти е на ръката? Какво се е случило?

— Нищо лошо! Не се тревожи, мила Хилда! Бях опериран.

— Опериран? И го казваш толкова усмихнато!

— Да. И след съвсем кратко време ще мога отново да използвам ръката си както преди.

— Искаш да кажеш, че с лявата ръка ще можеш отново да натискаш струните?

— Да.

Той й разказа всичко, което вчера беше преживял, само Елън Стартън не спомена. Тя го слушаше внимателно. Красивото й лице се зачервяваше все повече под въздействието на неимоверна радост. А когато той свърши, в очите й блестяха сълзи на очарование.

— Какво щастие, какво голямо, голямо щастие! — възкликна. — Макс, прояви ли своята благодарност?

— Благодарността си? О, и още как!

— Имаш предвид пред княза и комисионалния съветник?

— Да.

— Аз имах предвид един друг.

— Кого?

— Милия Господ Бог. Помоли ли се вече?

Той сведе поглед. По слепоочията му плъзна лека червенина. Не отговори.

Момичето се обърна към прозореца, през който нахлуваха лъчите на зимното слънце, склочи ръце и заизрича със снишен глас:

— *На благото висше хвала и чест
и на Отца наш на добротата,
На Бог, които върши чудеса безчет,
на Бога наш, който на мен душата
изпълва с утеха си преобилна*

*и мъка облекчава непосилна.
Славата въздайте на Бога наш!*

Увлечен от благочестивата картина, която представляваше сестрата, той пристъпи към нея, обгърна я с лявата ръка, притегли я към себе си, улови с десница ръцете ѝ и поде:

*— Викнах аз към Господа в горестта:
„Чуй, ах, Боже, моето ридание!“
И ето, избави ме Той от смъртта
и изпрати ми успокоение.
Благодаря ти, о, Боже, за това!
Ах, повторете с мен тез' слова!
Славата въздайте на Бога наш!*

А после двамата обединено продължиха:

*— Пред Неговия лик така елате
със скокове окрилени сега,
похвалния си дълг изплатете
и радостно да подхванем песента:
„Господ всичко добро е помислил
и всичко е справедливо извършил!“
Славата въздайте на Бога наш!*

Постояха още известно време топло прегърнати и потънали в безмълвна благодарност. После Хилда се освободи леко от брат си и извади портмонето си. Личицето ѝ пламтеше, когато каза със запъване:

— Мили Боже, я погледни вътре!

Той я изгледа първо изпитателно, после отвори чантичката, за да види какво съдържа.

— Какво е това, Хилда? — попита удивено, по-скоро смаяно. — Злато! Как е стигнало до теб?

— Да ти разкажа ли?

— Да! Разбира се!

— Но ако ми е трудно, много трудно?

— Тогава се освободи от него възможно по-скоро. Онова, за което не може да се говори с леко, спокойно сърце, е неправда, грях!

— Може би все пак би трябвало да го премълча!

— Разказвай!

— Обещавах ли да не ми се караш?

— Ела преди това по-насам!

Взе ръцете ѝ, притегли я по-близо до себе си и я погледна сериозно и изпитателно в очите. Беше смутена и уплашена, ясно се виждаше.

Личицето ѝ пламтеше, но издържа погледа му.

— Не, Хилда — каза той. — Няма да ти се карам. Ти можеш да извършиш грешка, но не нередност. Нали?

— Да, това беше грешка. Но не можех да имам представа, че ще донесеш толкова много пари. И ми беше трудно, неимоверно трудно, можеш спокойно да ми вярваш.

— Какво? Какво ти е било трудно?

— Онова, което въпреки всичко не извърших. Вярно, бях решила много твърдо да го направя, защото брат ми се нуждае от петнайсет гулдена, а онзи евреин Соломон Леви^[1] ще дойде много скоро, за да... — и прибави със запъване: — за да представи вексела.

Той се изплаши не на шега.

— Да представи вексел? Правилно ли чух?

— Да, скъпи Макс.

— Нима той има в ръката си някакъв акцепт?

— Да.

— Но аз не знам нито дума за тая работа!

— Успокой се, скъпи братко! Нали опасността вече отмина. По-добре ме изслушай!

Разказа как тя и болният баща се видели принудени да извикат лихваря. Когато свърши, той извика:

— Какво недомислие! За да не ме безпокоите, сами си навличате десеторни грижи. Аз...

— По-тихо! — помоли тя, слагайки ръка върху устата му. — Ще събудиш татко. И обеща да не ми се караш!

— Е, добре, трябва да съдържа думата си! Но още не знам как си се сдобила с толкова много пари.

— Ще чуеш. Искях да спечеля бързо и в достатъчно количество пари. Блъсках си главата по какъв начин най-добре бих могла да го постигна, но не ми хрумна никаква спасителна идея. Но ето, че балетмайсторът ме видя,

когато занесох работата си на неговата жена. Знаеш ли, че той е и художник?

— Знам!

— Трябваше да рисува Психея. Нуждаеше се от модел.

Макс наостри слух.

— Не беше намерил подходящ. Като ме видя, каза, че не можело да има по-добър модел, и ми предложи по един гулден на час позиране.

Братът скоочи светкавично от стола и извика с гръмък глас:

— Пъкъл и Сатана! Хилда, момиче! С ума ли си?

— Аз не исках. Но колкото пъти отивах — продължи сестрата, — той все ме увещаваше. И най-сетне, вчера, се съгласих.

Той отпусна ръце, очите му изгубиха блясъка си, а устните станаха бледи.

— Ти си позирала... като модел? — пророни.

— Не.

— Но нали каза, че си се съгласила!

— Въпреки това не го сторих. Слушай по-нататък!

Разказа преживелицата, придържайки се към истината. Когато стигна до момента, в който бе излязла облечена от кабинета, той възкликна, отдъхвайки облекчено:

— Хвала на небето! Щях да извия врата на тоя хер балетмайстор и живописец! Той какво каза?

Тя продължи разказа си. Сега, когато на сърцето ѝ бе олекнало, съумя да намери подходящи изрази да опише най-хумористично комичната бойна сцена, така че и Макс се разсмя с глас. После спомена непознатата дама, която я бе взела под закрила.

— Коя беше? — попита той.

— Веднага ще разбереш. Помислих, че е влязъл някой ангел, или фея. Не съм имала и представа, че една дама може да бъде толкова красива, толкова невероятно красива. Да можех само да ти я опиша. Тя ме взе със себе си и ме отведе в своя апартамент в хотел „Юнион“...

— Там отсядат само чужденци.

— Тя също е чужденка. Има една негърка при себе си.

Той се послуша.

— На каква възраст е тази негърка? — попита рязко.

— Може би четиринайсетгодишна.

— Чу ли името ѝ? Как се казва?

Тя му каза и сметна за много удивително, че той пристъпи сега с бърза крачка към прозореца. Искаше да прикрие жаравата, обхванала

лицето му. Най-после се обърна и попита:

— Защо те взе тя със себе си?

— За да ми възложи работа.

— Получила си поръчка?

— Ще работя само за нея. Предплати ми сто гулдена.

Макс посегна с ръка към челото, сякаш искаше нещо да заличи.

После попита:

— Как се казва?

— Ето визитката, която ми даде.

Той ѝ хвърли един поглед и видя най-скъпото за него име. След това каза с тон на дълбока печал:

— Хилда, о, Хилда, не биваше да го правиш!

— Кое? Та нали тя ме взе със себе си! Можех ли да постъпя другояче?

— Не трябваше да вземаш парите.

— Защо? Това така ме зарадва. Ние се намирахме в много затруднено положение.

— Но въпреки това трябваше да откажеш!

Тя го погледна с ням упрек. После опита да се извини:

— Не знаех, че днес ще получиш пари!

— Но какво ли си мисли тя сега за нас!

— Че сме бедни!

— Това не е позор, не е срамно, че сме принудени да вземем предплата! Тя разпитва ли те за семейното ни положение?

— Да.

— Също за отделните членове?

— Да, за теб също.

— Ти каза ли какъв съм и какъв съм бил?

— Разбира се. Не биваше ли да го правя?

— Не. Знаеш ли каква е тази дама?

— Не, каква?

— Една американска балерина. Утре вечер ще се яви на конкурсен спектакъл с една своя съперница.

Едва сега у Хилда започна нещо да просветва. Защо вчера брат ѝ беше толкова щастлив? Защо днес така се натъжи, че е взела предплатата? Дали мис Стартън не беше онази танцьорка, за която беше чела в неговия дневник?

Ако беше тя, за Хилда бе лесно обяснимо защо той не бе в състояние да изтръгне образа ѝ от душата си. Но осъзна също, че предплатата е

накърнила неговата мъжка гордост. Понечи да каже някоя дума за извинение, но в този момент на външната врата се почука. Хилда отиде да отвори и остави междинната врата откритата.

— Да помага Бог, скъпо дете! Идвам, за да удържа думата си! — каза един мек, изключително благозвучен глас.

— Добре дошла, милостива фройлайн! — отговори Хилда. — Как ме засрамвате с това посещение!

— Засрамвам? О, не, не! Кой е този възрастен, достопочтен хер?

— Моят клет баща.

— За когото ми разказахте? Да не го безпокоим. Нека влезем, моля, в съседната стая, за да не говорим тук при него!

Отвори вратата. Пред нея се откри малка бедна стаичка с легла, покрити с евтина пъстра басма, а на стената се облягаше... Макс — блед като смъртта, със сведени очи.

Погледът на американката просветна, но тя попита със спокоен тон:

— Кой е този хер? Може би ви смутих.

— Това е моят брат Макс Холм, мис Стартън.

Елън се поклони. Макс опита да отвърне на поклона, но не можеше да каже дали е успял да се справи. Очите ѝ се спряха на ръката му. Сякаш трепна. Но в гласа ѝ не пролича нищо, когато попита:

— Наранили ли сте се, хер Холм?

— Не — отговори той.

Вместо него продължи Хилда, която бе схванала цялата ситуация:

— Една по-раншна рана беше неправилно зараснала. Сега мястото е оперирано.

— Не казахте ли, че брат ви е репортер?

— Вчера го казах.

— Трудна професия, нали, хер Холм?

— Действително мога да го потвърдя — отговори той. — Сега също ме зове дългът, така че се виждам принуден да се сбогувам с вас.

Посегна към шапката си. Ако беше видял с какво съчувствие го проследи нейният поглед, може би нямаше да тръгне с горчилката, която изпълваше неговото сърце.

— Изгубен, изгубен! — прошепна на себе си, докато слизаше бавно по стълбите. — Хилда няма представа, каква сърдечна мъка ми причини.

Закрачи по улицата — накъде, беше му безразлично. Не поглеждаше ни наляво, ни надясно, докато едва не се сблъска с един минувач, който му заговори, хващайки го за ръката:

— По дяволите, хер Холм, бленувате ли, или творите?

Той вдигна стреснато поглед.

— Хер комисионален съветник! Простете!

— Противно на мнението ми, вие трябва май да сте били лош репортер. Във върховете на обувките си ли търсите новините?

— Е, не. Всеки човек си има мигове на отнесеност.

— И вие сега имате такъв миг? Върху какво размишлявахте?

— Върху задачата, която ми поставихте.

— Великолепно! Ще я разрешите ли?

— До пълно задоволство!

— Не толкова сангвинично, драги мой!

— Аз никога не се надценявам, хер комисионален съветник.

Материалът, който съм събрал, ми гарантира успеха.

— Интересен ли е?

— Нещо много повече!

— Значи изключително интересен?

— Още повече. Той е направо възпламеняващ. Статията ми ще избухне сред обществото като граната.

— Дръжте на думата си! Няма да бъде във ваша вреда! Мога ли да науча нещо още сега?

— Ще ви помоля засега да остана въздържан.

— Ваша воля. Но кога ще получа работата?

— Веднага щом я приключа.

— Хмм! Доста неопределено. Аз си правех сметката още за утрешния брой да получа нещо.

— Невъзможно!

— Защо?

— Не мога да ви предам нещо непълно, а и първо събитията трябва да стигнат до своята зрелост.

— После може би ще е твърде късно за нанасяне удар на този „Резиденцблат“.

— О, не! Ударът ще бъде безпримерен.

— Е, добре, ще ви се доверя. Утре ще посетите спектакъла, нали?

— Да. Още днес ще се снабдя с билет.

— Не е необходимо. Ето ви един паспарту^[2]. Задръжте го. Той ще ви отвори всички врати.

Съветникът продължи пътя си. А Холм прибра пропуска и едва сега се ориентира. Намираще се на „Паластцрасе“.

— Май наистина съм вървял като в сън — промърмори. — Не знам как съм стигнал тук. Но, стой, може би е добре, че съм се озовал в този

район. Ако вървя все направо, ще стигна до „Белвю“, където главният клакьор се кани утре „да вдига сватба“ с Леда. Ще взема да се осведомя дали вече си е резервирал квартирата.

Когато минаваше край палата на княз Дьо Бьофур, този тъкмо излезе от портала. Холм свали почтително шапка, а князът отвърна много дружелюбно.

— Как е ръката ви? — попита той. — Появиха ли се болки?

— Не, Ваша светлост. Всичко изглежда добре.

— Това се иска. Разхождате ли се, или сте тръгнали по работа?

— И двете. Разхождам се и размишлявам по работите си.

— И аз възнамерявам да подишам малко зимен въздух. Сега накъде сте се запътили?

— Към „Белвю“.

— Ще ме вземете ли?

Холм бе очарован от идеята да повърви с този мъж и го изрази с думи.

— Без екзалтации, моля — каза князът. — Ние, хората, сме равностойни, доколкото всеки изпълнява своя дълг. Както чух, вашата работа е претърпяла промяна.

— Как? Ваша светлост вече знае?

Князът се подсмихна и отговори:

— Такива неща бързо се разпространяват. Може би ви е дадена някаква пробна задача?

— Нещо подобно. Поне аз бих я нарекъл така.

— Мога ли да науча каква?

— Разбира се! Засяга очаквания утре конкурс между двете балерини. Ваша светлост е имал честта, както вчера чух, да гледа американката?

— Няколко пъти. Тя ще победи.

— Аз съм склонен да се съмнявам в това.

— А аз го твърдя.

— Тя ще си има работа с противници, за които всяко средство е добро, стига да води до целта.

— Въпреки това тя ще победи, макар и не утре.

— Е, ако Ваша светлост го има така предвид, то и аз съм на същото мнение. Но горко на тези интриганти, ако я подкарат през просото! Тогава ще си имат работа с мен!

— Ой, ой! Толкова ли сте страшен?

— Поне се надявам да се боря храбро.

— Ще размахате копие за честта на американката, както

предполагам?

— Определено! И когото това копие улучи, е изгубен.

— Тези думи навяват предположение, че вече разполагате с добри оръжия?

— Да, имах щастието да науча неща, които ми дават основание да не се съмнявам в победата. Противниците на нашата мис Елън разкриха слаби места, които вече не подлежат на покриване.

— Мога ли да науча тези уязвими места?

— Първо би следвало да познавате противниците.

— Е, кои са те?

— На първо място хер интендантът на столичния театър.

— Що за човек е той?

— Глупав, горд, самомнителен и същевременно голям поклонник на женската красота.

— Аха! Американката е красива. Той не би следвало в такъв случай да се числи към нейните противници.

— Тя е красива, много красива, това е вярно. Но това е красотата на една Диана. Тя е непорочна, чиста, недокосната. Интендантът е предприел атака и е бил отблъснат по един направо унижаващ начин. Леда, напротив, е откликнала на желанието му.

— При това положение неговата враждебност действително е обяснима. А другите неприятели? Кои са?

— Капелмайсторът, балетмайсторът, шефът на клакьорите и главният редактор на „Резиденцблат“.

— Как е превърнала тези господа в свои врагове?

— По същия начин и по същата причина. От нея са очаквали да си откупи ангажимента с жертви, каквито една почтена жена не може да принесе. Тя е отрязала нескромните искания по своя аристократичен маниер, докато мадмоазел Леда се е отдавала където, както и когато е било поискано. Всички споменати господа са единодушни по отношение ангажирането на Леда.

— Хмм! Може би бъркат в сметките си.

— Аз не съм склонен да подценявам влиянието, което тези мъже притежават.

— Аз също не го правя, но съм гледал мис Стартън и зная, че ще увлече публиката.

— Може би няма да й дадат тази възможност.

— Как възнамеряват да я подхванат тази работа?

— Чрез какви ли не интриги. Петима влиятелни театрални служители

имат желание да я провалят. Тези господа оглавяват театралната управа и притежават толкова много средства да постигнат целта си, че нито за миг не им хрумва да се усъмнят в успеха на своите усилия.

— Не мога действително да не ви дам право. Моят интерес към тази изключителна дама е много голям. С най-голямо удоволствие бих я взел под своя закрила, но макар в кръговете на дворцовия театър да съм, така да се каже, en vogue^[3], за съжаление, твърде малко познавам съответните лица и взаимоотношенията, за да мога да разчитам на някакво влияние.

— Може би на мен ще се удаде да го върна тъпкано на тези господа, въпреки че съм само един беден репортер.

— Какво възнамерявате да правите? По какъв начин смятате да се доберете до машинациите им, за да ги покриете с позор? Та нали имате време само до утре за осуетяване на интригите им?

— Не мога да се одързостя да предявям подобни претенции. Моето действие няма да има предпазен характер, което означава, че нищо не мога да предотвратя. Но мога нещо по-добро, а именно да ударя с боздугана, когато видя утре, че онези са извършили някаква нередност.

— Вие, изглежда, сте убеден, че случаят ще бъде такъв.

— Действително. Те са толкова уверени, че ще провалят американката, че шефът на клакьорите вече е уговорил своя премия.

— С Леда?

— Да.

— В какво се състои тази премия?

— В един любовен час.

— Охо! И го знаете точно?

— От сигурен източник.

— Кога ще се състои този любовен час?

— Утре вечер след представлението.

— Толкова скоро? Къде?

— В „Белвю“.

— Много мило! Това би могло да ви даде възможност да си направите някоя шега.

— Така е! Аз си помислих съвсем същото и не искам да пропусна тази възможност.

— Какво сте намислили?

— Още нищо.

— Тогава мислете.

— Сега по този повод отивам до „Белвю“. Съдържателят е мой много добър познат и със сигурност няма да им издаде шегата.

— Ще дойда с вас.
— Познавате ли съдържателя, Ваша светлост?
— Да. Ако изпитва някакви опасения относно желанието ви, ще съумея да ги разсея.
— Аз искам първо да разбера дали вече знае, че мосю Леон Стодижел утре вечер ще дойде.
— Така ли се казва шефът на клакьорите?
— Да.
— Странно име! Ако човекът е като името, действително ще е някоя странна птица. Да влезем!

Споменатото увеселително заведение беше разположено на едно възвишение извън града, от което се откриваше много приятна гледка към столицата. Оттам и името „Белвю“. Тук имаше ресторант, зала за танци и стаи за гости. Двамата влязоха в ресторанта.

Един келнер ги обслужи. Не бяха седели кой знае колко и съдържателят влезе в салона на ресторанта. Той съгледа двамата посетители и се слиса. Бедният репортер и кръчмарски музикант с княз Дьо Бьофур на една маса — това му бе необяснимо. Макс Холм му даде знак и той се отзова на повикването. Направи пред княза изключително дълбок поклон.

— Имате ли няколко свободни мига? — попита Холм.
— Да, за вас винаги, както знаете.
— Бихте ли седнали за малко при нас?
— При вас? — попита онзи учудено. — Нима господата се познават?
— Да — отговори князът. — Седнете спокойно. Аз също ви умолявам.

— Е, щом Ваша светлост заповядва, ще се подчиня.
Настани се на един стол.
— Познавате ли мосю Стодижел? — попита Холм.
— Шефа на клакьорите?
— Да.
— Познавам го.
— Известна ли ви е също така някоя си мадмоазел Леда?
— Балерината, която утре ще излезе на сцената в „Кралицата на нощта“?
— Същата.
— Слушал съм за нея, но още не съм я виждал.
— Утре, мисля, ще я видите.
— За съжаление, не!

— Наистина ли?

— Много бих искал да посетя това интересно представление, но за жалост трябва да си стоя в заведението. Не мога да пренебрегвам гостите си.

— Не това имах предвид.

— А какво, хер Холм?

— Мислех, че ще видите танцьорката тук.

— Като гост?

— Да.

— Не знам и дума по въпроса! Тук ли смята да дойде?

— Да.

— Това ме радва. Много ми се искаше да я видя. Вероятно ще дойде в следобед?

— Не, вечерта.

— Но нали тогава трябва да излезе на сцената?

— Имах предвид след представлението.

Съдържателят поклати глава.

— Вие сте репортер, хер Холм — каза той. — Може би знаете някои неща, които за нас са неизвестни. Но утрешното представление вероятно ще свърши едва към единадесет и много ме съмнява, че споменатата дама ще иска после да посети моя толкова усамотен ресторант.

— Хитрец!

— Какво? — попита съдържателят, учуден от тази дума.

— Помолили са ви за дискретност!

— Мен?

— Да. Обещали сте нищо да не издавате.

— Не знам какво искате да кажете!

— Я стига! Не се преструвайте!

— Но, хер Холм, давам ви честната си дума, че нямам и понятие за някакво си идване на тази Леда!

— Наистина ли?

— Кълна се в честта си.

— И за мосю Леон Стодижел също не знаете нищо?

— Нито дума! С него пък каква е работата?

— Той също ще дойде.

— С Леда?

— Да.

— Ахаа! Мътните да го вземат!

Съдържателят щракна пръсти и тихо подсвирна.

— Е, сега навярно си спомнихте? — попита Холм.
— Хмм! Не зная дали едното има връзка с другото.
— Кое?
— Не бива да говоря по този въпрос.
— Да не би да сте положили свещена клетва, че ще мълчите?
— Това наистина, не.
— Е, в такъв случай няма да изгубите отвъдното си блаженство, ако ни подхвърлите един малък намек за онова, което си мислите в момента.
— Аз действително бях уведомен за едно посещение.
— За двама души?
— Да.
— Един хер и една дама?
— Да.
— За кога?
— За вечерта между единайсет и дванайсет часа.
— Кой направи резервацията?
— Един непознат мъж. Беше поръчал изискана супе^[4].
— В отделна стая?
— Да.
— Щом не е било споменато никакво име, вие, така да се каже, поемате известен риск.
— В какъв смисъл?
— Една такава супе струва пари.
— Не е евтина, наистина.
— Вие ще се подгответе за двама души. Но какво ще стане, ако не дойдат?
— О, аз се застраховах!
— По какъв начин?
— Поисках гаранция.
— Дадоха ли ви я?
— Мъжът, който направи поръчката, ми предаде дваайсет гулдена.
— Това е нещо друго.
— Значи вие мислите, че това ще бъдат Стодижел и Леда?
— Да.
— Хм! И аз си помислих нещо подобно. Работата беше много тайнствена, тъй като те не искаха да бъдат разпознати.
— Но вие все пак ще ги видите!
— Не.
— Не разбирам.

— Беше ми казано да не се учудвам, ако дамата и господинът носят маски на лицата. Щели веднага да се отправят към стаята си и желаели да бъдат обслужени от мен. След супето трябвало да се оттегля. Двайсетте гулдена били за моя гаранция. Изцяло от само себе си се разбира, че не бе поискана супе за такава цена.

— Значи тоя мосю Стодижел иска и той веднъж да се покаже ларж. Бихте ли ми оказали една услуга?

— Каква?

— Бих желал да подслушам двамата.

— Искането не е ли прекалено голямо?

— Според мен не.

— Аз трябва да съблюдавам интересите на гостите си.

— Аз също съм ваш гост.

— Но изисквате злоупотреба с доверието.

— Вие да не би да се ползвате с доверието на тези двамата, за които дори не знаете кои са?

— Хмм!

— Няма ли и за вас да бъде по-добре, ако ги подслушам? Кой знае какво кроят! Може би тази супе е само претекст. Освен това знаете, че на нас репортерите трябва да се гледа горе-долу като на полицаи.

— Зная много добре, че се ползвате с уважение в полицията.

— Ами ако точно в този случай имам крайно належаща причина да знам кои са тези двамата и какво си говорят?

— Ех, само да знаех, че няма да научат нищо за подслушването.

— Ваша работа е да се погрижите за това.

— От вас няма да излезе?

— Не.

— Е, добре, ще изпълня желанието ви. Елате, моля, после с мен до стаята, в която двамата ще се хранят. Ако познавате помещението, ще ви бъде по-лесно да кажете как да уредим нещата.

[1] В том 65, Карл Май, Събр. съч. „Непознатият от Индия“, Соломон Леви се явява под името Соломон Розенбаум — б.нем.изд. ↑

[2] Паспарту (фр. passepartout) — шперц; входна карта, важаща за всички представления — б.нем.изд. ↑

[3] En vogue (фр.) — на мода — б.пр. ↑

[4] Супе (фр. souper) — късна вечеря, обикновено след представление — б.пр. ↑

ГЛАВА 7

ТАУ-МА

След като се раздели с Макс Холм, театралният слуга Вернер отиде до архиваря на театъра, за да вземе партитурата за „Кралицата на нощта“. Занесе я на капелмайстора. После си тръгна с радостно сърце към къщи заради сумата, която беше получил от Холм. Той също живееше в една задна постройка. Мизерното му жилище се намираше на четвъртия етаж, а прозорците гледаха към двора.

По път накупи някои неща за ядене и още отсега си представяше радостните лица, които следваше да се очакват при вида на хляба и колбаса.

Но когато остави зад себе си последното стълбище, насреща му отекнаха вопли и силен, многогласен плач. Спря и се послуша. Нямаше съмнение, звуците, които чуваше, идваха от собственото му жилище.

— Боже Господи, какво става! Какво се е случило пак! — прошепна изплашено. И прибави с отчаяние: — Нима неволята никога няма да свърши?

Отвори вратата. Малката стая беше пълна с хора, но всички те, с изключение на двама, бяха от семейството. В помещението тегнеше ужасна миризма, по-точно казано — воня. Беше толкова силна, че въпреки студа бяха отворили прозорец. Идваше от една женска фигура, която се сгушила в ъгъла на едно трикрако дървено столче с напълно забулено лице.

Двамата, които не принадлежаха към семейството, стояха по средата на стаята. Носеха униформи. Единият държеше в ръката дълъг лист, а другият — някаква малка ламаринена кутия, чието съдържание не можеше да се види.

По-малките деца плачеха високо. Една израсла дъщеря разговаряше с двамата служители. Имаше бледо, но много правилно оформено лице и висока, закръглена фигура. Ако госпожа Грижа не беше се настанила в бедняшкото жилище, това момиче сигурно щеше да бъде голяма, ослепителна красавица. Като влезе и съгледа двамата униформени, театралният слуга спря уплашено.

— Добър ден, майне херен — пропелтечи.

— Добър ден — отговори единият. — Кой сте вие?

— Казвам се Вернер.

— Значи този, който ни трябва. Ето, четете!

Даде му листа. Вернер опита да чете, ала очите му се плъзгаха по хартията.

— Трийсет и два гулдена — каза служителят.

— Боже мой! Толкова много! — изговори с мъка Вернер.

— Да, сумарно.

— Не съм си го и помислял.

— Не? Е, драги ми, данък доход, църковни и училищни облагания, общински такси, всичко трийсет и два гулдена, ако се плати в срок!

— И кога трябва да платя?

— Веднага!

— Нямам толкова много.

— В такъв случай ще трябва да секвестрираме имуществото.

— Боже Господи! Но аз помолих за освобождаване от някои задължения!

— Да, били сте при хер градоначалника.

— Той ми обеща да вмъкне някоя добра дума за мен.

— Наистина го е направил.

— Значи не би следвало да ми налагате секвестър?

— Застъпничеството не е помогнало. Заседанието на общинарите е взело решение вкупом за всички закъснели длъжници. Вие получавате твърда заплата и следователно знаете на какво можете да разчитате.

— Но вие виждате тази многобройна фамилия!

Мъжът сви рамене.

— И тази болна!

— Работата действително е лоша! Но как да съществува градът, ако никой не плаща данъци?

— Бихте могли да проявите търпение.

— Тогава дългът ще нарасне. Ще можете ли по-късно да платите?

Вернер сведе мрачно поглед към земята и замълча.

— Виждате, че нямате отговор. Решението на съвета е взето. Трябва да знаете, че има само два изхода: плащане или секвестър.

— Не бих могъл да събера тази сума.

— При това положение можете да се обърнете единствено към управителя на Организацията за защита и помощ на бедните.

— Опазил ме Бог!

— Защо?

— Той ще ме прати в приюта за бедни.

— Тук сте по-зле отколкото в приюта. Онази там жена ви ли е?

— Да.

— Какво ѝ е?
— Има рак на лицето.
— По дяволите! Защо не я заведете в някоя клиника?
— Това струва пари.
— Тогава в Градската болница, отделението за бедняци.
— Тя не иска. Страхува се от лекаря.
— Плащате ли си всъщност наема за жилището?
— Да — отговори Вернер неуверено.
— Хмм! И как търпи хазайнът такава болест в къщата си? Болната би следвало да се махне отгук. Задължително! Ще трябва да доложим случая на полицията от „Социални грижи“, тя да се разпорежда по-нататък.
— Моля ви, за Бога, не го правете, майне херен!
— Е, исках само да ви направя няколко намека, за да не подценявате положението си. Една такава болест може да бъде оставена без внимание само ако си плащате редовно данъците и уреждате всичките си други задължения. В противен случай Комитетът по бедността трябва да поеме нещата в свои ръце. Нашата задача днес е да ви питаме дали можете да платите посочената сума.
— Не.
— Тогава ще трябва да секвестрираме имуществото.
Децата отново избухнаха в силен плач. Бащата ги успокои с няколко думи и каза после на служителите:
— Майне херен, вземете каквото можете да вземете!
— Покажете ни всичко, което имате.
Това стана. Служителите проявяваха разбиране към нищетата, която им се хилеше от всички ъгли. Може би щяха да намерят някои неща за вземане, но единият каза:
— Имаме трудна професия, хер Вернер. Трябва да изпълняваме дълга си, а от друга страна не ни доставя удоволствие да увеличаваме страданието на бедстващите. Да кажем, че абсолютно нищо нямате, никак не върви. Все нещо трябва да секвестрираме. Но какво?
Огледа се още веднъж в стаята. После каза:
— Там е окачен един стар стенен часовник. Него ще вземем.
— О, не, не! — помоли Вернер.
— Защо?
— Той е спомен от моите родители — единственото, което още имам от тях.
— Той не струва и двайсет кройцера.
— Зная, но въпреки това на всички ни е мил на сърцето. Имате ли

всъщност право да го конфискувате?

— Законът казва, че всяко семейство трябва да има часовник. Но нали точно срещу прозореца ви е часовникът на кулата.

— Вечер не можем да го виждаме.

— Вече казах, че непременно трябва да секвестрираме нещо. В противен случай се подхвърляте на опасността да бъдете изпратен в приюта за бедни.

— Каква несрета!

— Е, аз ви мисля доброто. Дайте ни часовника. Той ще бъде изложен на търг и сигурно никой няма да предложи нищо за него. Тогава лесно ще можете да го купите.

— Наистина ли така трябва да стане?

— В приюта за бедни ли искате да отидете?

— Добре! Вземете часовника! Трудно ми е да се разделя с него, но няма как.

— Обещавам да ви уведомя кога ще се състои търга.

Взе часовника от стената и си тръгна заедно със своя колега.

— Пак ще си го купим — утеши Вернер децата си, на които присъствието на униформените служители бе вдъхвало страх.

— Мина добре — обади се описаното преди малко момиче. — Това бяха двама честни мъже. Аз мислех, че ще ни вземат всичко, всичко!

— Така не става, мила Емили. За защита на сиромашията също има закони. Не може всичко да бъде секвестрирано.

— Питаха за пари. Колко добре, че нямаме такива.

— Усмиваш се толкова тъжно. Емили, ние имаме пари.

— Имаме? И къде?

— Тук.

Бръкна в джоба и изпразни портфейла си. Всички членове на семейството се стекоха да се насладят на гледката.

— А тук имаме ядене.

При влизането си беше оставил пакетчето с продуктите на един стол до вратата. Сега го взе. При вида на хляба малките високо заликуваха. Той взе ножа и започна да го разрязва.

Всички с изключение на Емили ядоха. Тя отново бе седнала при работата си.

— Не си ли гладна? — попита бащата.

— Не — отговори тя.

Той знаеше, че отдавна не е яла. Беше убеден, че гладува.

— Емили! — помоли.

Тя вдигна овлажнял поглед към него и попита полугласно:

— Откъде ще вземем трийсет и два гулдена, татко?

— Сега не мисли за това. По-добре яж!

— Не мога. От кого имаш парите?

— От хер Холм.

— Зае ли ти ги?

— Да.

— Добрякът! Та нали му дължеше още!

— Въпреки това, вместо да ме подсеца, ми предложи и тези.

— За колко ще стигнат! И после...!

Извърна се, за да скрие покапалите от очите сълзи.

— Бог ще помогне!

— Мислиш, че гулдените ще завалят от небето? Господи, само работата ми да се плащаше по-добре! Приюта за бедни!

Потръпна.

В този миг на вратата се почука и без да дочака покана, влезе един дълъг, мършав мъж. Цялото му лице беше в бръчки, а погледът — суров, остър и непостоянен като на граблива птица.

— Добър ден! — поздрави той.

— Добър ден! — отговори Вернер, а Емили се извърна, без да отвърне на поздрава.

— Как е? Как е? — попита мъжът. — Пфу, каква воня! Я отворете още един прозорец!

— Твърде студено е, хер Золбриг.

— Но тази смрад заразява цялото жилище!

— Ще го окадим!

— Сигурно с тамян и миро? — попита Золбриг със зле прикрита ирония.

— Не, с хвойнови зърна. За тамян и миро нямаме пари.

— Нямате пари? Това ме подсеца за причината, която ме доведе при вас. Преди малко стоях горе на прозореца си и видях двама мъже да минават по двора. Посещение ли имахте, хер Вернер?

— Да. Двама от данъчното.

— Какво искаха?

— Да платя няколко такси.

— Платихте ли ги?

Вернер се прокашля смутено.

— Не? — продължи Золбриг. — Така си и помислих, защото ви бяха взели часовника.

— Аз ще си го откупя.

— Хубаво! С една такава стара наследствена вещ не е леко да се раздели човек. Но, драги хер Вернер, вчера ми писа хер съветникът. Пита ме не се ли сещам за задълженията си.

Спря по средата и погледна дебнещо Вернер. Понеже този нищо не отговори, продължи:

— Сещате ли се какво има предвид?

— Не.

— Това ме учудва. Та вие най-добре би трябвало да го знаете!

— Имате предвид неизплатения наем?

— Да. Хер съветникът е собственик на къщата. Аз съм негов администратор. Трябва да събирам и му изпращам жилищния наем. От вас вече две тримесечия не съм получавал нищо. Знаете ли какво пише по-нататък хер съветникът?

— Не.

— Казва, че ще ме лиши от администрацията, ако не изпратя в рамките на три дни този неизплатен наем.

— Пошегувал се е!

— Пошегувал? Какво си мислите! Говори сериозно. Сега видях, че ви секвестират имуществото. Трябваше веднага да дойда. Нали не сте дали пари на данъчното?

— Не.

— Радва ме, защото при това положение ще можете да платите на мен. Наемът стои на по-предно място от данък дохода и общинските такси. Донесох и квитанцията. Ето я, драги хер Вернер!

Поднесе му документа. От бръчките на лицето му струеше лицемерно дружелюбие. Той много добре знаеше, че няма да получи пари. Не беше получил писмо от хазяина. Искаше само да постигне целта, която вече от дълго време преследваше.

— Е, действайте! — каза, когато Вернер се позабави.

— Не мога, хер Золбриг.

— Защо?

— Не мога да взема квитанцията, защото днес нямам пари.

— Нямате? — попита администраторът с тон на удивление.

— Не.

Золбриг го погледна изпитателно, изсмя се късо, поклати глава и каза:

— Нямах представа, че сте такъв шегобиец.

— О, за съжаление не се шегувам!

— Дрън-дрън! Вие и да нямате пари! Изобщо не мога да си го представя! В противен случай едва ли щях да ви отпусна отсрочка!

— Съжалявам, че толкова много сте се заблуждавали в материалното ми положение!

— Вие продължавате да се шегувате? Драги ми хер Вернер, та нали получавате твърда заплата!

— Но каква!

— Щедрите бакшиши!

— Да бе!

— Отделно за програмите за представленията, театралните бинокли!

— Това се отнася за разпоредителя по ложите.

— Въобще приходите ви са нещо добро!

— Моля, моля, не се гаврете, хер Золбриг!

— Да се гавря? Та аз говоря сериозно!

Вернер смръщи чело и отвърна:

— Зная, че ви е известно моето положение — колко е многобройно семейството ми и какви жертви изисква болестта на моята жена.

Тук домоуправителят повдигна вежди, отстъпи крачка назад и възкликна:

— Олеле! Значи е вярно онова, което чух!

— Какво сте чули?

— Че не притежавате нищо, нищичко!

— Горе-долу са ви казали истината. Аз не притежавам нищо, освен тези безчет гърла, тези малко вещи и една чиста съвест.

— Но наемът, наемът!

— Не мога да направя нищо друго, освен да помоля за още известна разсрочка.

— Не става. Та нали ви казах какво ми писа хер съветникът!

— Аз съм убеден, че ще потърпи още, ако му представите правилно моето положение.

— Не бих посмял да го направя! Нали чухте, че ще ми отнеме администрацията. Вече направих повече, отколкото мога да понеса отговорност. Ако знае, че в къщата му се намира болна от рак, зле ми се пише. Всъщност би трябвало да се обадя на полицията от социалните грижи.

— Няма да ни причините такова нещо, хер Золбриг.

— Хм! Това е мой дълг! Каква полза имам от проявата на снисхождение? Само вреда!

— Може би ще ми се удаде случай да ви се отблагодаря!

— Вие? На мен?
— Да. Ще го сторя с удоволствие.
— Хмм! Ако съм сигурен, че говорите сериозно...
— Сериозно е.
— Е, при това положение работата може би ще се уреди, скъпи ми хер Вернер.
— Имате предвид наемът да бъде отсрочен?
— Отсрочен, не. Аз съм длъжен да го изпратя. Но бих могъл да ви заема сумата.
— Вие? На мен да заемете? — изплъзна се от устата на Вернер.
Знаеше, че домоуправителят е отявлан пинтия. Всички обитатели на къщата го знаеха.
— Да, ще ви заема парите, и то без лихва.
Вернер му подаде ръка и каза с треперещ от радостно вълнение глас:
— Бог да ви се отплати, хер Золбриг! Никога няма да го забравя!
— Хайде стига, стига! — ухили се администраторът. — Ще се погрижа също жена ви да бъде настанена при добри медицински условия. За нея това е толкова необходимо.
Тази голяма доброта все пак се стори на слугата от театъра малко подозрителна. Той погледна въпросително Золбриг.
— Съмнявате ли се? — попита онзи.
— Не знам с какво съм заслужил такава отзивчивост.
— Е, може и да не сте я заслужили, но мисля, че ще изпълните едно мое желание.
— С удоволствие, стига да мога.
— Дайте си ръката!
Протегна ръка, но Вернер каза:
— Първо трябва да знам дали наистина мога.
— Можете!
— И какво е то?
— Е, знаете, че съпругата ми почина...
— Това беше преди три години.
— Досега живях все като бекярин. Това е крайно неудобно и тягостно.
— Трябва пак да се ожените.
— Да се ожения? О, не! Не е наложително. Но искам да взема някое лице, което да се грижи за домакинството ми и да поддържа жилището в ред.
— Значи някоя икономка?

— Да.

— Човек трябва доста да си помисли, преди да повери домакинството си на непозната личност.

— О, тя не е непозната.

— Аха, вие вече имате на ума си някоя?

— Да.

— Сигурно някоя вдовица, съобразно възрастта ви?

— Какво наричате вие възраст? И какво общо има възрастта с тая работа? Ако исках да се женя, годините щяха да бъдат от значение. Но понеже имам нужда от икономка, няма да взема да ти избира някой грохнал бабишкел, я. Не, лицето, което имам предвид, е младо момиче.

— А, ясно!

— Да. И това може само да ви бъде приятно.

— На мен? Как тъй?

— Ще имате един сътрапезник по-малко.

Вернер направи изненадана физиономия.

— По дяволите! — реагира той. — Правилно ли ви разбирам?

— Много вероятно. Избрал съм икономката си от вашето семейство.

— Тъй, тъй! И коя е тя?

— Емили.

— Емили? Ваша икономка? — възкликна Вернер, който намери тази идея както странна, така и подозрителна.

— Да.

— И как стигнахте до тази мисъл?

— Много просто. Емили е млада, здрава и работлива. Тя е точно това, което искам.

— Съжалявам, но аз не мога да се лиша от нея.

— Защо?

— Тя трябва да работи и печели.

— При мен ще печели повече. Аз ще ѝ давам много добра заплата. А каквото припечелва странично, ще си бъде пак нейно.

— Хм! Искате да кажете, че всеки ден ще идва при вас за определено време, сиреч ще ви бъде прислужница?

— Не. Тя ще живее при мен.

— Мътните го взели! Няма да стане!

— Защо?

— Дъщеря ми при свободен мъж? Къде ви е умът!

— Глупости! Никой няма да пита свободен ли съм, или не. Вие ми предоставяте Емили, аз ѝ плащам надница и ви заемам парите за наема. Ето

ръката ми! Уговорено? Стиснете я!

— Търпение, търпение! Все пак не знам какво ще каже Емили.

— Какво има толкова да казва? Тя ще бъде много доволна от промяната на своето положение. Нали?

Последният въпрос бе отправен към дъщерята на Вернер.

Золбриг приближи и сложи подкупващо ръка на рамото ѝ. Тя я отхвърли с рязко движение и не отговори.

— Е, Емили? — попита баща ѝ.

— Оставам при теб — отговори тя.

— Не приемаш мястото?

— Не.

— Стой! Не толкова бързо! — предупреди Золбриг. — Една такава работа изисква зряло да се размисли. При мен вие ще бъдете много добре!

— Благодаря — каза Емили.

— Ще ви дам време за размисъл!

— Не е необходимо да размислям. Моето мнение вече ви е известно, хер Золбриг. Подобна работа аз няма да взема, а още по-малко при вас!

Каза му го сериозно и открито в лицето. Баща ѝ стоеше до тях и не знаеше как да си обясни нещата. А Золбриг се усмихна студено, самоуверено и каза:

— Не бързайте, Емили. Убеден съм, че ще се преместите при мен.

— Никога!

От очите му се стрелна заплашителна светкавица. Той каза с предупредителен тон:

— Все пак ще размислите.

— Вече размислих!

— Бъдете разумна, мило дете!

Сложи отново доверително ръка върху рамото ѝ и продължи:

— Предлагам ви висока заплата. Ще можете да подпомагате родителите си и...

По-нататък не продължи. Тя стана от мястото си, отърси се много енергично от ръката му и избяга в съседната стаичка.

— По дяволите! Доста сърцато! — отбеляза баща ѝ.

— Явно имате много пари, щом отблъсквате предложението ми.

— Тя много държи на родителите си. Не ѝ се ще да ни напусне. Не ѝ го слагайте на сметка, хер Золбриг!

— Не, няма да ѝ го слагам на сметка, но въпреки това сметка трябва да правя!

Физиономията му прие такъв замислен израз, че Вернер попита:

— Върху какво да правите сметка?
— Е, аз ви предложих помощта си...!
— Да. Аз съм ви безкрайно благодарен и се надявам, че няма да я оттеглите.

Золбриг сви рамене и каза:

— Тази надежда е много наивна.
— Как така?
— Няма да можете така скоро да ми върнете парите. Аз разчитах малко по малко да ги приспадна от заплата на дъщеря ви. Човек трябва да има гаранция, а в този случай аз щях да бъда подсигурен.

— Мислите, че сега не можете да ми заемете сумата? — попита Вернер изплашено.

— Да, така мисля действително.

— Хер Золбриг! Няма да го направите!

— Определено ще го направя. Ако Емили беше приела предложението ми, щях да ви помогна. Но така е невъзможно. Щях да поема отговорността и пред хазяина. И да разбереше за болестта на жена ви, от съображение към мен щеше да прояви снизхождение. Нямах да прогони майката на моята икономка, я. Но сега се виждам принуден да изпълня своя дълг.

— Мили Боже! Не бъдете толкова суров с нас, хер Золбриг!

— Аз ви показах, че имам добро сърце, но дългът стои над чувствата. Сега ще трябва да прекратя договорните отношения с вас.

— Боже Господи!

— Да, и то по съдебен път.

— Няма да ни причините такова нещо!

— Трябва да го сторя от съображение за сигурност. Заради просрочения наем и противната, заразна болест трябва съдебно да прекратя договора ви за жилището. Освен това съм длъжен да обърна внимание на полицията по социалните грижи върху жена ви. Разбира се, ще получа порядъчно мъмрене, че отдавна не съм го направил.

Вернер се изплаши. Сълзи изпълниха очите му и когато децата ги забелязаха, веднага заплакаха заедно с него.

— Искате да ме съсипете! — промълви задавено той.

— Не, дъщеря ви иска да ви съсипе!

— Остава ми единствено да се хвърля в реката!

— Вашата дъщеря ще носи отговорността за това. Нали не приема помощта, която ви предлагам!

— Моля, почакайте още миг! Ще поговоря още веднъж с нея!

— Да, сторете го. Може би ще ѝ дойде умът.

Вернер отиде в стаичката. Емили седеше там на едно мизерно легло, подпряла ръка с длан.

— Тръгна ли си? — попита.

— Не. Заплаши ме със съдебно прекратяване на договора. Никога не съм мислил да те пращам за слугиня, но ако приемеш предложението му, ще ни помогнеш.

— Не мога.

— Защо?

— Аз няма да бъда негова икономка.

— А каква иначе?

Тя се изчерви силно и отговори със запъване:

— Би могъл да се досетиш!

— А! Така! Имаш ли основателна причина да го предполагаш?

— Не една, а много.

— Мога ли да ги узная?

— Не е необходимо да ти ги изброявам поотделно. Никога не съм говорила по този въпрос, но той отдавна ме преследва. Дебне ме, върви подире ми, прави ми разни предложения...

— Предложения? Как? Да не би лоши?

— Осмелявал се е дори да ми предлага пари.

— Наистина ли?

— Вече няколко пъти.

— При това положение си права, че не искаш да се преместиш при него. По-добре да стигна дъното. Добрият Бог ще помогне.

Върна се в стаята.

— Е? — попита Золбриг, при което победоносната му физиономия показва какъв отговор очаква.

— Не иска.

— Чумата го взела! Наистина ли?

— На никаква цена!

— Но вашата дума би трябвало все пак да се чува! Нали сте баща, тя трябва да се подчини.

— В този случай ще е много неразумно от моя страна да ѝ наложим волята си.

— Неразумно? Защо?

— Защото няма как да не ѝ дам право.

— Аа, тъй, тъй! — проточи Золбриг. — Но вие само преди малко желаехте да се съгласи с предложението ми!

— Преди малко не знаех онова, което знам сега.

— Е, какво знаете сега?

— Не е необходимо тепърва да ви обяснявам. Моята дъщеря е почтена девойка. Не се продава.

— По дяволите, из един път възприехте горд език! Май съвсем забравихте, че само преди малко ви секвестираха имуществово?

— Това може да се случи и на най-честния мъж, ако е беден и го сполети нещастие.

— И че дължите наем?

— Ще го платя с времето.

— С времето? Такова време аз не знам. Знам само времето, което е уговорено в контракта, а това време вече мина. Да съкратим процедурата. Имате ли пари?

— Не.

— Добре. Веднага отивам до учреждението да анулирам съдебно договора, а после ще доложя в полицията, че жена ви трябва да се махне, понеже страда от гнусна болест. Имате ли нещо против?

— Какво мисля и какво мога да кажа, знаете много добре. Постъпете така, че един ден да можете да отговаряте пред Бога.

— Не ми излизайте с тези благочестиви дрънканици! На първо място трябва да върша онова, за което мога да отговарям пред собственика на тази къща. И така, не ми давате дъщеря си за икономка?

— Не.

— Да ви вземат дяволите!

Излезе устремно и шумно затръшна вратата след себе си. В гнева си въвн изобщо не внимаваше и се сблъска с един мъж, който тъкмо се качваше по стълбите.

— Дрѣвник! — насоли го Золбриг.

— Простак! — отвърна другият.

— Грубиян!

— Селяк!

— Магаре! — изрева домоуправителят нагоре, когато беше стигнал вече най-долното стъпало.

— Овча глава! — отекна към него от най-горното стъпало.

И онзи, който беше изговорил тази ласкава дума, продължи да мърмори на себе си:

— Чудесна къща! Четири етажа да изкатериш, дъхът да ти излезе, да те блъскат и после още да те поругават с дрѣвник, грубиян и магаре, това действително вече е върхът на всичко, което човек може да очаква!

В яда си забрави да почука. Отвори вратата и съгледа бащата и Емили в сърдечна прегръдка, обградени от многолюдното семейство. Дъщерята плачеше, а после заговори с утешителен тон:

— Не можех да приема, мили татко. Невъзможно беше.

— А аз нямаше да се съглася, дори и да беше искала. Но ще трябва да си понесем последиците.

— Аз се уповавам на добрия Бог!

— Това е единственото и същевременно най-доброто, което можем да правим, защото... а, мосю Жан!

Беше съгледал застаналия до вратата мъж. А той бе слугата на интенданта.

— Едно семейно тет-а-тет! — каза той. — Съжалявам, че ви обезпокоих!

— Извинявайте! Елате по-насам!

— Фуу, фуу! — изпуфтя Жан, като извади носната си кърпа и я поднесе към носа. — Какъв е тоя парфюм? От какво ухае така стаята ви? А, оттам! Кое е това човешко същество?

— Жена ми.

— Какво й има? Защо си е забулила главата?

Интендантът в никой случай не биваше да узнае, че жената на театралния слуга страда от рак. Но какво да отговори Вернер? Трябваше достоверно да може да обясни носещото се из стаята зловоние. Тъй като не му хрумна нещо друго, каза:

— Има възпаление на средното ухо.

— Но защо вони така?

— Лекарят й предписа да се натрива с *asa foedita*.

— Пфу, по дяволите! *Asa foedita* не е ли ферула?

— Да.

— Никога не съм чувал, че ферулата се натрива в ухото, но във всеки случай е по-добре отколкото в носа! Да си казвам приказката и да се махам! Хер интендантът желае незабавно да ви види. Адио, Вернер! Пожелавам скорошно оздравяване и после някое по-приятно втриване! *Asa foedita*, ферула, страшно нещастно лечение за ухо!

Той се измъкна по най-бързия начин и се спусна пъргаво по четирите стълбища.

Долу в двора стоеше... Золбриг. Беше здравата ядосан на човек, с когото се бе сблъскал и който се бе осмелил да отвърне на него, домоуправителя, по такъв неподобаващ начин. Каза си, че въпросният скоро ще излезе. И го чакаше.

Когато Жан сега се появи, дори богато обшитата със златни и сребърни галони ливрея ни най-малко не смекчи яда на чакащия. Той метна един вбесен поглед на лакея, но от предпазливост каза като на себе си:

— Нахално!

Жан веднага схвана, че има пред себе си човека, с когото се бе сблъскал, и отговори:

— Простация!

— Невъзпитано! — контрира Золбриг точно, когато Жан минаваше край него.

— Хлапация! — отвърна другият.

— Низостно! — избълва сега домоуправителят с доста добре доловим глас.

Тогава Жан се обърна вече при дворната врата и отговори с най-презрителния тон, на който беше способен:

— Азафоедитаферулщина!

И продължи с горди крачки.

Обстоятелството, че беше изпратен от своя господар при театралния слуга, си имаше своята особена причина...

Режисьорът се яви при интенданта да му доложи, че Ида Белман внезапно се е разболяла. Интендантът поклати глава и каза:

— И за да ми направите това дори само по себе си крайно безинтересно съобщение идвате лично при мен?

— Безинтересно, хер интендант?

— Ами да! Тая Ида Белман нали е само една статистка! Нейното неразположение ни най-малко не ни засяга и още по-малко е в състояние да ни постави в затруднено положение.

— Ще си позволя да призная тъкмо обратното, че ме поставя в най-голямо затруднение!

— Не разбирам.

— Уважаемият хер забравя, че довечера ще се играе екзотичният спектакъл „Звездата на харема“.

— Не съм го забравил. Но какво общо има този спектакъл с Ида Белман?

— Твърде много дори. В тази пиеса Белман има значителна роля.

— Белман, една статистка, значителна роля?

— Да. Тя представлява любимката на султана.

Едва сега интендантът си припомни някои подробности от

спектакъла. Понадигна се от стола и каза:

— Любимката на султана? А, спомням си!

— Тя няма действително никакви реплики, а и иначе не се намесва активно в действието, но въпреки това е главно лице в пиесата, понеже...

— Понеже е красива! — вметна интендантът.

— Да. И, за съжаление, се изисква красота, каквато обича ориенталецът.

— Което означава здрава, закръглена, сладострастна. Лежи на тъмната отоманка почти изцяло разголена, само тук и там покрита с полупрозрачен воал. Ммм, прелестна картинка! Белман изключително добре подхожда за ролята.

— Но напоследък нещо поотслабна, хер интендант. Мисля, че я разяжда някакво нещастно увлечение. Формите ѝ доста изгубиха от плътността си. А сега пък това неочаквано неразположение!

— Та толкова ли е зле, че въобще не може да се яви?

— Действително!

— И какво ѝ има?

— Зъбобол.

— Хайде стига бе! Заради някакъв си зъбобол ще отсъства!

Публиката няма да ѝ надзърта в устата!

— Да ме прощавате, хер интендант! Публиката действително няма да ѝ надзърта в устата, но ще я зяпа в лицето.

— Е, е, че толкова ли е загрозено?

— Бузата ѝ така се е подула, сякаш са ѝ лепнали половин тиква.

— Проклятие!

— Убедих се в това. Бях при нея.

— Е, тогава нейното място ще заеме някоя друга.

— Но коя?

— Хм! Имаме достатъчно статистики!

— Но ни една с необходимите форми. Публиката познава пиесата. Хиляди очи ще бъдат приковани в любимката на султана. Не можем да дадем ролята на някоя охтичава скубла.

— Тук един добър съвет ще ни бъде от голяма полза. Какво каза директорът? Бяхте ли при него?

— Да. Той както винаги веднага му намери колая.

— Е, значи работата е уредена! Защо тогава ви праща и при мен?

— Защото се иска вашето решение и може би също тежката ви дума.

— Как така?

— Веднъж вече ни се случи нещо подобно. Може би хер интендантът

ще си спомни ефектната пиеса „Силата на красотата“!

— Разбира се, разбира се! Великолепна пиеса! Тогава ни донесе доста парици.

— Белман пак се беше разболяла!

— Правилно, вярно! Аа, разбирам! Тогава ми беше обърнато внимание върху онази Вернер.

— Емили Вернер, дъщерята на театралния слуга.

— Да, тя беше разкошна, запленияваща. Такава картинка на поразяващата женственост вашият подиум още не беше виждал!

Споменът подтикна интенданта към възторжени изблици.

Режисьорът продължи:

— По тази причина хер директорът подхвърли...

— Сега пак да привлечем Вернер?

— Да.

— Добре! Идете при Вернер и му го съобщете!

Режисьорът повдигна усъмнено рамене и каза:

— Спомням си, тогава Вернер се вриче, че никога вече нямало да даде дъщеря си на наше разположение. Хер директорът също го знаеше и ме посъветва да дойда при вас, тъй като може би ще се наложи да му се упражни някакъв натиск.

— Мислите, че Вернер ще се опъне?

— Да.

— Би било смешно!

— Аз обаче го считам за способен. Той самият в никой случай няма да намери отказа за смешен.

— Ще видим. Сега ще наредя да дойде.

— Тогава най-покорно моля момичето да ми бъде изпратено за репетиция.

— Нали днес преди обяд репетирахте?

— Но без нея. Тя трябва все пак да усвои позата.

— Кога да дойде?

— Колкото може по-скоро.

— Ще се погрижа за това. Аудио!

Режисьорът си тръгна. Интендантът тъкмо искаше да позвъни на слугата си, когато той влезе.

— Трябва да доложа за един посетител, хер интендант — каза.

— Кой?

— Брат ви току-що пристигна.

На театралния ръководител пролича, че се зарадва от вестта.

— Къде е? — попита той.

— Тъй като режисьорът беше при вас, го отведох в гостната. Но веднага ще дойде.

— Чудесно! Знаеш ли къде живее театралният слуга Вернер?

— Улицата и номерът ми са известни, макар и да не съм ходил още там.

— Иди и му кажи веднага да дойде! Но да почака, ако брат ми е още при мен.

Жан тръгна. Скоро след това отвън се чува кънтящи стъпки и влезе един мъж, в когото цирковият ездач си личеше отдалеч. Имаше прилика с интенданта, но беше далеч по-млад и по-силен. Носеше фрак, бял брич за езда, високи ботуши с шпори и неизменните ръкавици с обърнати маншети.

Братята се поздравиха сърдечно. На един страничен бюфет имаше бутилки вино. Интендантът напълни две чаши и след като бяха изпразнени, каза:

— Ти ме изненада радостно, още повече че не ми се беше обадил за идването си. Тук ли смяташ да поработиш?

— Не. Не искам да навлизам в твоя периметър.

— Много разумно от твоя страна. Да не си тръгнал с трупата си на турне?

— Да. Искаме да дадем представление в Роленбург. Чу ли, че се сдобих с цирк?

— Да. Сега стана най-сетне директор! Колко време ще останеш тук?

— Само до утре. Трупата ми още не е така добре сплотена, следователно присъствието ми е наложително.

— Имаш ли добра работна сила?

— Много съм доволен.

— Висша езда? Дресура на коне?

— От всичко по малко. Имам отлични клоуни дори една исполинска дама.

— Как? Какво? Представяш се с исполински дами?

— Защо не?

— Не е ли доста посредствено?

— Никак дори. Публиката е едно многоглаво същество и всяка глава иска да бъде удовлетворена. Един добър съдържател на ресторант трябва да има стриди и хайвер за гастрономите и ракия и сирене за надничарите. Така и аз трябва да се грижа за задоволяване всички направления на вкуса. Впрочем моята испоинка действително си заслужава да се види.

— Как се казва?

— Аврора.

— Много зазоряващо се име! А как се казва в действителност?

— Аврора е истинското ѝ име. Цялото е Аврора Борман.

— По дяволите! Да не би да е роднина на така наречения исполин Борман?

— Да. Той е неин брат. Един друг брат е също артист — акробат-въжеиграч и атлет, мисля. Тези Борман сякаш принадлежат на отколешните времена, когато великаните са обръщали планини и изпивали цели реки. Аврора работи много добре. Носи ми пари горе-долу колкото моята Тау-ма.

— Тау-ма? Какво е това?

— Не знаеш ли?

— Не.

Цирковият ездач си наля чаша вино, изпи я и каза:

— Братко, съжалявам те!

— Защо?

— Претендираш да си звезда на небосклона на изкуството, а дори не знаеш какви изкуства има!

— Я стига! Аз никога не съм чувал тази непозната дума.

— Аз също не знам от какъв език произхожда.

— И какво трябва да се разбира под това?

Цирковият ездач се надигна, зае позата на глашатай и се провикна:

— Дами и господаааа, насаааам, насаааам! Туууук ще можете да видите Тау-ма, най-голямото чуууудо на светаааа! Една млааада, приииказно красива дамааа, чието тялооо се състои самооо от горна чаааст и няма нитоооо корееем, нитоооо кракаааа!

— Стига! Стига! Не се намираме на някой събор или състезание на стрелци! — предупреди интендантът. — Естествено работата е лъжа?

— Лъжа? Какво искаш да кажеш с това?

— Е, тази дама въобще не съществува, нали?

— Охо! Съществува си.

— Само с горната част от тялото?

— Само с горната част.

— И без корем и крака?

— Без, без.

— Тогава това сигурно е някоя картина или торс от дърво, гипс или някакъв друг материал?

— Не. Тау-ма е жива.

— Глупости!

— Казвам ти, тя е жива!

— Вижда и чува?

— Да.

— И говори?

— Естествено!

— Яде и пие?

— Дори с най-голям апетит, когато, разбира се, има какво.

— Тогава тя действително е най-голямото чудо на света.

— Да, така е. Тя ми е донесла повече пари, отколкото всичките ми дресирани коне и кучета!

— Но как може да живее без корем?

— Това е именно чудото!

— Как може да яде и пие?

— Та това си е част от живота! Не може да гладува и жадува, я!

— Но щом яде и пие, нали трябва и да го смила?

— Тя го прави.

— С какво? Нали няма стомах?

— Охо! Горната част от трупа достига дотам, където талията преминава в хълбоците.

— Останалото липсва?

— Да.

— Но тогава тя няма нито черва, нито далак, бъбреци и другите там карантии?

— Да, това действително е ужасно! — ухили се цирковият ездач.

— Как може да смила?

— Е, първата част от смилането, доколкото това касае горната част на трупа, може да се наблюдава. Виждаш я как яде, пие, дъвче и поглъща. Втората част обаче не се извършва публично.

— Непонятно!

— Така казват всички зрители, макар че аз позволявам на всеки да си го изясни.

— Как? Човек може да я изследва? Не само с очи, но и с ръце да се убеди, че долната част от тялото липсва?

— Разбира се!

— Е, братко, ако ти наистина притежаваш такова чудо, трябва да си милионер. Къде го намери това същество?

— Само дойде при мен. Реализирах огромни приходи. И Тау-ма стана горда и претенциозна. Поиска дори да дели с мен, а когато отказах, офейка,

забягна в нощната мъгла.

— Изфиряса?

— Буквално побягна, тъй като нямаше никаква възможност да отпътува.

— Дяволите да те вземат! Мислех, че няма долна част на тялото?

— Тя действително ѝ липсва напълно.

— И въпреки това е побягнала?

— Да, през девет баира!

— Но за бягане не трябва ли човек да има крака?

— Не е нужно да ми го споменаваш, та това го знае всяко дете, прескъпи ми братко!

— Сега ще те изхвърля през вратата, въпреки че си ми добре дошъл! Ако твоята Тау-ма е побягнала, трябва все пак да има крака!

— Естествено, че има!

— А преди малко нямаше?

— Нито следа!

— Значи ѝ израстват?

— Да. Тя има и няма крака. Между тези два факта има само един интервал от няколко минути или дори само секунди. Както казах, тя ми офейка. Сега трябва да я заменя с нова, друга Тау-ма.

— Мислиш, че съществуват повече такива същества?

— Милиони!

Интендантът наистина беше съвсем слисан. Той зяпна и се вторачи в брат си. Онзи се изхили високо и попита:

— Ти май си загуби ума, както и аз моето световно чудо?

— Почти съм склонен да го кажа.

— Е, дръж го здраво, иначе няма да можеш да проумееш това чудо, въпреки че съм готов да ти го обясня.

— Наистина не знам къде съм. Ако тази Тау-ма действително съществува, а не само в твоята фантазия, едва ли друг човек може да поражда по-голяма завист от теб. Парите трябва просто да се стичат към теб. Иначе добре ли е оформена?

— Нали ти казах, че е красавица!

— Но как стоят нещата с духа, разума?

— Напълно задоволително! Тя пише, чете и отговаря правдиво на въпросите.

— Без чужда помощ?

— Без чужда помощ, тъй като е едно интелигентно същество с много добри духовни заложби.

Интендантът поклати глава и каза:

— Сега вече отказа!

— Кой? Умът ти?

— Да.

— Е, ще му се притека на помощ. Признавам, че в цялата тая история има малко финес.

— Аа, значи все пак номер?

— Не точно. Та нали всеки може да се убеди, че долната част на тялото липсва. Вярно, всичките тези хора като че не знаят къде да я търсят тая долна част.

— Е, че къде другаде, освен под горната?

— Тя обаче не е там.

— Но не и над трупа!

— Не.

— Или на гърба!

— Също не. Тау-ма седи, по-точно стои на една люлка, тъй като за сядане ѝ липсва долната част на тялото.

— С талията?

— Да. Разрежи един човек по средата и сложи горната половина на една люлка. Ето, така изглеждат нещата.

— Хмм! Сега отгатвам какъв е номерът.

— Ее, какъв?

— Люлката е фиктивна?

— О, не. Тя наистина си виси от тавана. Всеки зрител може да я огледа и опипа.

— И също се движи?

— Да. Виси неподвижно или се движи — точно както иска публиката.

— И тоя полутруп се движи заедно с нея? Сиреч кандилка се насамнатам?

— Естествено! Всеки зрител може да гледа или пипа под люлката, за да се убеди, че действително е налице само горната част от тялото.

— Долната липсва под люлката?

— Да.

— Това не е във възможностите на човека!

— Ох, умни, учени люде, колко сте глупави всъщност, колко глупави! В случая няма измама в истинския смисъл на думата, но може да се говори за оптическа илюзия.

— Бих желал да го оспоря.

— Защо?

— Ако човек стои толкова близо, че може да попипа под люлката, то една оптическа илюзия въобще не е възможна.

— Нещата с твоята физика явно доста куцат. Тук не се иска да си Нютон или Хумболт, за да схванеш фокуса.

— Значи работата е все пак фокус?

— Да, разбира се!

— Долната част от тялото си е налице?

— Да.

— Но нали човек не може да я напипа под люлката!

— Защото тя не е там.

— Невъзможно! Няма как да разрежеш едно живо човешко тяло и да сложиш горната половина на някоя люлка, а долната да замъкнеш някъде отзад.

— За разправяне изобщо не става дума. Естествено, в мой интерес е никой да не разбере как става тоя номер, но на теб мога да ти го обясня.

— Наистина те моля да го направиш. Твоята Тау-ма следователно е една напълно нормално израсла и цялостно оформена личност?

— Да. Всяка жена може да се появи като Тау-ма. Представи си една малка, тясна, но много дълбока сцена, в преден план на която виси най-обикновена люлка — една дъска с въжета или синджири. Сцената е тапицирана с черен плат и неосветена, значи тъмна. Но предната част, там, където се намира люлката, е силно осветена. И каква е сега последицата от тази голяма осветеност на предната част?

— Че задната изглежда толкова по-тъмна.

— Правилно. Напълно невъзможно е да се види какво има зад люлката.

— Аха! Там се намира долната част на тялото?

— Да.

— Но как? В какво положение?

— Много просто. В действителност има не една, а две люлки.

Първата е ярко осветена, а задната не може да се види в тъмнината. На предната лежи горната част на тялото, а на задната — долната.

— Но тогава би трябвало зрителите веднага да забележат, че горната част от тялото не стои, а лежи на люлката. Те следователно ще търсят долната не под, а зад нея и с това цялата тайна ще бъде разгадана.

— По-полека, по-полека! По този въпрос ние много добре сме помислили. Стъкмили сме една изключително проста дяволия, с която публиката бива напълно измамена. С други думи, върху предната, ярко

осветена люлка закрепваме една изкуствена талия, един, бих казал, натъпкан корсет. Тау-ма се изляга на задната люлка. Горната част от тялото ѝ е разголена, а долната — облечена в черно. Тя се изпъва дотолкова напред, че гърдите ѝ достигат корсета, вдига глава и хваща с ръце кордоните на люлката. Разбираш ли сега?

— Да, дяволски остроумно!

— О, не, дяволски просто! Тъй като отпред всичко е осветено, лицето, вратът ѝ, бюстът и ръцете изпъкват така рязко — ефектът е подсилен с пудра — че е невъзможно да се забележи нещо от другата част на нейното тяло. Хората смятат натъпкания корсет за нейния истински торс, който стои на люлката. Не е възможно да се помисли друго, тъй като могат да пипат Тау-ма. Напипват глава, ръце, рамене и гърди, така че смятат за невъзможно да бъдат измамани.

— Рафинирана хитрина! При това положение е разбираемо, наистина, че тази Тау-ма яде, пие и върши всичко друго.

— Колкото е по-красива жената, толкова по-добре. Телесната част, която се вижда, от темето до гърдите, трябва да е безупречно оформена. Особено гърдите трябва да притежават онази пищност, необходима за постигането на илюзията. Моята Тау-ма задоволяваше тези претенции. Но откъде да ѝ намеря заместница?

— Има предостатъчно момичета!

— Но малко, от каквито се нуждая.

— Може би предявяваш специални претенции?

— Да, за моя сигурност. Сред обикновения комедиантски народ не мога да намеря такава Тау-ма, от каквата се нуждая. Изхабени красавици не ме ползват нищо, а един нагъл, дързък характер би ме подхвърлил на опасност. Аз търся красиво, сочно, пищно момиче, по възможност да не се е движило в тази сфера. Когато зрителят гледа едно чисто, непорочно лице, нежни, премрежени, непредизвикателни очи и чува отговори, които му гарантират, че си има работа с непокуварено същество, въздействието от фокуса се удесеторява, приходите също се увеличават многократно и никой не се осмелява да опипва и изследва това видение така неделикатно, че да съществува риск от разкритие. И момичето трябва да е блондинка, защото светлата коса по-добре се откроява на тъмнината от задния план, отколкото някоя кафява или черна. Следователно виждаш колко е трудно да си намеря отново Тау-ма!

— А трябва да имаш такава?

— Да.

— Толкова належащо ли се нуждаеш от тези приходи?

— Не. Мога и без тях да свързвам двата края, но след като с това най-голямо чудо на света мога на годината да печеля някоя и друга хилядарка повече, то би било доста глупаво да се откажа от тези постъпления. Не познаваш ли случайно някоя подходяща особа?

— Хмм! Претенциите ти са твърде големи. Едно почтено момиче да се предостави на унизителен показ с разголени рамене, шия, бюст и ръце и да позволява да бъде опипвано и проучвано от публиката... нещо почти невъзможно!

— Не невъзможно, а само трудно. Има една строга господарка, сред чиито робини бих могъл да намеря стотици подходящи Тау-ма.

— И коя е тя?

— Неволята.

— Тук действително имаш право. А неволя има навсякъде.

— Най-много в големите градове. Ето защо дойдох тук да си потърся Тау-ма.

— Тогава търси в бедняшките градски райони, по задните постройки, при клетите слуги, които не могат да изкарат и за сухия хляб, а с дваисет гулдена... а, при тези дваисет гулдена се сещам... хмм!

— За какво?

— За едно бедно слугинско семейство... Чумата го взела, тая Емили Вернер би била за теб разкошно парче!

— Какъв е баща й?

— Прислужник при мен в театъра.

— На каква заплата?

— Дваисет гулдена.

— Колко гърла изхранва?

— Далеч над десет.

— С дваисет гулдена месечно? Това е много, много по-голям фокус от моята Тау-ма! Момичето симпатично ли е?

— Дори красиво.

— Закръгленичко?

— Достатъчно. Ако се храни добре, би развило пищни форми.

— С добър бюст?

— Там нищо повече не може да се желае.

— Привързана ли е много към родителите си?

— Мисля.

— Има ли си любим?

— Чак такива подробности не знам.

— Да можех само да я видя!

— Ще можеш. Дори ще имаш възможността да я видиш така, че напълно да се ориентираш, а именно почти изцяло разсъблечена.

— Как се каниш да я уредиш тая работа, при положение че тя, както казваш, е почтено момиче?

— Остави това да е моя грижа. Нейният баща много вероятно сега е във в преддверието. Влез за малко в съседната стая! Ако оставиш вратата леко откρεхната, ще чуеш какво имам да обсъдя с него.

Цирковият ездач се отдалечи. Брат му позвъни и слугата Жан влезе.

— Вернер тук ли е?

— Да, милостиви хер.

— Да влезе!

Жан се обърна, остана за миг така и направи после кръгом надясно.

— Милостиви хер! — поде той.

— Какво има още?

— Този Вернер няколко пъти бил подавал молба за увеличение на заплатата, както чух.

— Да. Каква връзка има това със случая?

— Бях в жилището му. Беше ужасно. Глава до глава. Той наистина има нужда от увеличение.

— Не върши глупости. Не е твое задължение да се занимаваш с увеличенията на заплатите, така че не се меси там, където не ти е работата.

— Съдия-изпълнителят е бил при него!

— Откъде знаеш?

— Той току-що сподели с мен. И плачеше.

— Човече, мисля, че си се превърнал в стара жена! Откога всъщност си се сдобил с такова милостиво сърце? Никога не съм го забелязвал.

— Ще ви кажа откровено. Той мисли, че моето застъпничество ще бъде от полза, и обеща в продължение на три години да ми дава половината от увеличението, което би получил.

— Всички дяволи, наистина си откровен!

— Но аз изобщо не бих приел тези пари — продължи несмутимо Жан. — Не се нуждая от тях, понеже имам добър господар. Но толкова повече са необходими те на него. Тридесет и два гулдена дължи за данъци и не си е плащал наема за половин година. В най-скоро време ще бъде съдебно изхвърлен.

— И това ли ти разказа?

— Да.

— Значи няма чувство за чест.

— С чувство за чест човек не може да си плати наема и данъците,

милостиви хер! Освен това трябват пари за лекар, за лекарства!

— Я се разкарай! Не желая повече да те слушам. Да влезе! Марш навън!

Жан изпрати театралния слуга. Той поздрави много смирено и зачака да бъде заговорен.

— Чух, че жена ти била болна? — попита интендантът, който сметна за уместно да подходи дипломатически.

— Много! — гласеше отговорът.

— Опасно ли е?

— Лекарят ме безпокои.

— Хм! И си бил секвестриран?

— Не мога да го отрека.

— И от жилището си щял да бъдеш изхвърлен?

— За съжаление!

— Но, човече, как си допуснал нещата да стигнат толкова далеч?

— Ако приспадам данъците и наема от заплатата си, на човек от семейството ми няма да се пада и по половин гулден на месец!

С тези прости думи той обрисова цялата плачевност на своето положение.

— Хората ти биха могли да работят! — посъветва интендантът.

— Правят го, иначе отдавна да сме измрели от глад!

— Ти няколко пъти подава молба за увеличаване на заплатата.

Толкова бързо тези неща не стават. Ще видим дали през следващата година няма да бъде възможно да ти се плаща малко повече, но сега няма как. Но още днес ти се удава случай да припечелиш.

— Ще се заловя с радост!

— Надявам се! Чу ли, че на Белман ненадейно й станало недобре?

Вернер пребледня. Той заподозря какво ще последва и в забъркването си забрави да отговори.

— Е? — попита интендантът.

— Не е стигнало до мен.

— За съжаление днес тя не може да излезе на сцената, точно когато ще бъде представяна „Звездата на харема“. Дъщеря ти дали няма свободно време?

— Тя е много заета, хер интендант.

— С какво?

— Плете грейки и утре трябва да ги предаде. Ще се наложи да работи и през нощта.

— Може да ги предаде и вдругиден.

— Не става. Ще загуби работата си.
— Но аз се нуждаю от нея! Тя е най-подходяща да замести Белман.
— Милостиви хер, моята дъщеря не е назначена при вас — осмели се да забележи Вернер.

— Но ти!
— Тя не е обвързана със сцената.
— Но толкова повече пък ти!
— Няма необходимата рутина, опит, дарба!
— В случая не е и необходимо!
— А пък и изобщо не познава пиесата!
— Това също не е наложително. Тя просто трябва да лежи в живописна поза на дивана. Това е всичко.
— И въпреки това най-покорно моля да не бъде отправяно такова искане към моето дете!

Интендантът смръщи чело и запитва:
— По каква причина?
— Аз познавам пиесата. Любимката на султана се явява по начин, който...

Засече.
— Ее, който...?
— Който е невъзможен за Емили.
— Бре, бре! Онова, което може Белман, е възможно и за дъщеря ти. Тя не е графиня, я!

— Хер интендант, имайте жалост към нея и към мен!
— Жалостта тук никак не би била на мястото си. Ти искаш увеличение на заплатата, а отказваш да ме измъкнеш от затрудненото положение, макар че това би било изключително лесно за теб. Такъв слуга в театъра не ми е необходим. Всеки друг би сметнал за чест да се яви в помощ на своя главен началник и същевременно да види дъщеря си като обект на възхищение.

— Не всеки има същите възгледи за това възхищение, хер интендант.
— При това положение ти обръщам внимание върху твоя контракт!
— В него не фигурира точка, че трябва да давам децата си на разположение на театъра.

— Действително не, но един параграф изисква във всяко отношение да подкрепяш усилията на своите началници. Е, днес случаят е такъв и аз го изисквам.

Вернер сведе смутено поглед. Не знаеше какво да каже.

— По-нататък — продължи интендантът — в контракта е писано, че

при открито неподчинение имам правото моментално да те уволня.

— Милостиви хер, няма да го направите! — извика клетникът, изпълнен със страх.

— О, точно това ще направя, можеш да бъдеш сигурен! Аз имам грижата пиесата да бъде поставена по достоен начин. Други съображения не мога да проявявам. И така, да или не!

Устните на Вернер трепереха. Трябваше да си дава голямо усилие, за да сдържа сълзите си.

— Наистина ли ще ме уволните, ако Емили не откликне на искането ви? — попита.

— Непокoleбимо и на часа! Давам ти честната си дума!

— Боже мой! Как ще я склоня!

— Ти си баща, можеш да заповядваш. Възползвай се от това право!

— Толкова е трудно и сурово!

— Празни приказки! Освен това ще получиш гратификация!

Вернер пристъпи една крачка по-близо, склучи ръце и попита с едва сдържано хлипане:

— Милостиви хер, нима не е възможно да бъдем освободени от тая тегоба?

— Не. Да оставим всякакви по-нататъшни разтакавания! Искаш, или не?

— Длъжен съм... да се подчиня! — пророни Вернер.

— Припкай тогава до къщи и изпрати момичето при режисьора. Той е на сцената и ще й даде необходимите напътствия.

Вернер излезе, залитайки. Имаше чувството, че са го изкарали от една инквизиторска стаичка, за да го помъкнат към друга. Краката му се олюляваха, коленете трепереха. Долу в коридора се облегна на стената и захълца:

— Дете мое, мило, добро, чисто дете! Как да ти кажа аз, твойт баща, какво се иска от теб. А ти все пак ще го направиш, за да ни избавиш от гладна смърт. О, Боже, о, Боже, досега да съм умрял, ако не бях принуден да мисля за домашните си!

А горе цирковият ездач излезе ухилено от съседната стая и каза:

— Човече, знаеш ли какъв си?

— Ее, и какъв?

— Дявола, Сатаната, Нечестивия!

— Чу ли всичко?

— Всяка дума.

— И ме кориш?

— Хич не ми и хрумва. Ще те коря само в случай, че момичето не е толкова красиво, както се изказа. Но ако ми хареса, ти ще си извъртял своя майсторски номер на стария, както аз ще извъртя своя на дъщерята.

— Мислиш, че ще съумееш да я склониш?

— Разбира се.

— Но нали чу как упорстваше бащата да я даде за сцената? Какво ще каже, когато му съобщиш, че тя трябва да стане Тау-ма?

— О, невероятен глупако! Наистина ли мислиш, че ще му го кажа?

— Няма ли?

— И през ум не ми минава! Веднъж само да я имам здраво в ръцете, работата е проста. Тя ще бъде длъжна.

— Но как се каниш да я докопаш?

— С помощта на господарката, за която преди малко споменах — Неволята. Твоят подчинен се намира в дяволски окаяна ситуация. Ако изиграя ролята на спасителя, ще спечеля доверието му.

— Но тогава той в никой случай не бива да разбере, че се познаваме, още повече че си ми брат.

— Моля, моля, само не ме поучавай! Знам съвсем точно как да подхващам такива хора. Главното е да видя дали наистина си заслужава човек да си даде труда.

— Ще бъдеш във висша степен доволен. А сега да тръгваме, защото трябва да уведоим режисьора, преди момичето да е дошло.

Няколко минути по-късно крачеха към театъра. В него понастоящем имаше само двама души — режисьорът и неговата жена, която също беше артистка. Той пристъпи любопитно към интенданта.

— Голяма битка ли ви костваше, милостиви хер? — попита.

— Да, но намерих послушание. Момичето ще дойде. Но — хм! — аз и този господин бихме желали незабелязано да наблюдаваме как ще се вживее в ролята си. Ще отидем зад задната завеса. Момичето ще се възпротиви да направи репетицията така деколтирана, както се изисква. Но аз настоявам на това.

— Не може ли да я освободим засега?

— Не. Ако го направи сега, довечера ще ѝ бъде по-лесно. Нека жена ви ѝ помогне да се съблече, а вие по възможност я щадете с погледите си. Внесете дивана. Настоявам тя да лежи на него пълни десет минути, обгърната от воала само около хълбоците. Това е най-доброто средство да се преодолее глупавото чувство за срам. Сега ние ще се оттеглим зад завесата в заден план. Не допускате да разбере, че има наблюдатели!

Той хвана брат си за ръката и го поведе към задната част на сцената,

която сега представляваше вътрешната част на мохамеданска къща. Дватамата се снабдиха със столове и се настаняха зад проспекта, където бе декориран един отвор за врата.

Не чакаха много дълго и дъщерята на театралния слуга дойде. Беше влязла през постоянно отворения служебен вход. Режисьорът я посрещна с радушен поздрав.

— Знаете ли каква е работата, фройлайн Вернер? — попита той.

Беше бледа. Личеше, че е плакала.

— Да — отговори. — Татко ми каза.

— Трябва да поемете ролята на любимата жена на султана.

— Трудна ли е?

— Не, никак.

— Има ли реплики?

— Нито дума. Ако беше такъв случаят, сигурно нямаше да се осмеля да ви поверя ролята. Сценичната треска щеше да се окаже опасна за вас, а с това и за нас, и за представлението. Но за една малка репетиция все пак трябва да се съгласите.

— Какво се иска да направя?

— Ще се настаните на този диван във възможно по-красива, привлекателна поза и ще давате вид, че пушите наргилето си.

— Какво представлява то?

— Наргилето е лула, при която пушекът минава през благовонна вода. То се пуши и в харема, значи също от жени.

— Но ако няма друго какво да правя, то репетицията може би е ненужна, хер режисьор.

— О, и все пак. Ние трябва да придадем на тялото необходимото положение, да го усвоим и да видим как да драпираме воала около хълбоците ви.

— Около хълбоците? — попита тя учудено.

— Да, разбира се.

— Та нали воалът се носи само пред лицето!

— Обикновено. Но в харема нещата са по-различни. Мохамеданските жени кажи-речи няма какво друго да правят, освен да полагат всевъзможни усилия да се харесат на мъжете си. Трябва да покажат, че са красиви, а в харема могат да го постигнат най-добре, като се освободят от всички излишни дрехи. Те се появяват като прекрасни живи статуи на богинята на любовта, обгърнати само от един прозиран воал.

— Без дрехи? — попита уплашено момичето.

— Да.

— Аз също трябва да бъда необлечена?
— Разбира се.
— Не мога! Невъзможно ми е! Няма да се справя.
— Защо? Та то е много лесно!
— Аз... аз... аз се срамувам до смърт!
— Само си въобразявате! Впрочем аз нямам предвид, че ще бъдете гола в истинския смисъл! Вие ще бъдете, така да се каже, облечена, дори по цялото тяло. Ще носите, разбира се, трико.
— И колко дълго трябва да лежа на дивана?
— В продължение на два акта.
— Боже мой! И всички зрители ще ме гледат! Наистина ли няма друга, която да се заеме с тази роля?
— За съжаление, не!
— Ще умра от срам!
— Няма защо да се срамувате. Та вие не сте някоя грозница!
— О, бих искала да съм грозна, толкова грозна, че никой да не желае да ме погледне! Хер интендантът изобщо не знае каква задача ми е поставил!
— Но е заповядал и ние трябва да се подчиним. Това е моята жена, която ще ви помогне. Идете с нея до дамската гардеробна. Аз ще ви чакам там, докато се пригответе.
Жената на режисьора обсеби клетото момиче и го отведе.
— Е — прошепна интендантът на брат си, — харесва ли ти?
— Прелестно дете!
— Нали?
— Формите й са обещаващи. Много съм любопитен как ще изглежда в трикото.
— Ще останеш доволен.
Зачакаха мълчаливо. Откъм страната на дамския гардероб се долавяха приглушени гласове. Единият звучеше развълнувано, умоляващо, плачещо, другият — увещаващо, умиряващо, успокояващо. Едва след дълго време артистката се появи на сцената.
— Е, готова ли е? — попита мъжът й.
— Да — отговори тя.
— Но къде е?
— Там!
Посочи към процепа на кулисите, зад който стоеше Емили.
— Но елате насам, фройлайн! — извика той.
— Аз... аз не мога! — получи отговор.

Тя направи няколко крачки, но отново спря.

— Моля, моля! — настоя той нетърпеливо.

— Ох, Господи! Освободете ме по-добре!

— Невъзможно! Защо се криете зад кулисите? Обещавам да ви гледам възможно по-малко. И въобще няма да ви докосна!

Тя опита. Излезе между кулисите. Беше в трико с цвета на тялото. Хълбоците ѝ бяха обвити с изключително тънък воал.

— Така е добре! — поощри я той. — Само приближете, приближете!

Момичето се подчини. Направи още една крачка напред, но тогава видя очите му, отправени към нея. Сложи ръце на гърдите си и извика:

— Не, не! Не става!

Поиска да се обърне, за да побегне. Но той беше вече до нея, пред нея. Препречи ѝ пътя, хвана я за ръката и заговори със строг тон:

— Не вършете глупости! Аз приемам сдържаността на една дама, но прекаленото наистина си е прекалено!

Тя опита да се освободи от ръката му, но той я държеше здраво. Съзнаваше, че не бива да я пусне да избяга.

— Пуснете ме! Пуснете ме да си вървя! — помоли тя.

— Не, не! Елате! Ето го дивана!

Бутна я нататък. Тя затвори очи и се подчини. Режисьорът я натисна към тапицерията.

— Така! — каза. — Трябваше все пак да ви посегна. Но сама сте си виновна. Ако не искате повече да ви докосвам, подчинявайте се! Позата ви е некрасива, неподходяща. Качете си краката горе. Положението на тялото трябва да е непринудено.

Тя направи опит да се подчини. Зад проспекта интендантът сбута брат си и прошепна:

— По дяволите! Виждаш ли?

— Да, да!

— Тя е много по-красива, отколкото си мислех!

— Да. Прелестно създаване!

— Ще стане добра Тау-ма, а?

— Фамозна дори! Тя е несравнима! Ех!

На Емили все пак не се бе удало да придаде на тялото си желаното от режисьора положение. Той каза:

— Не така уплашено! Не бива да си скъпите формите. Те трябва да са щедро изложени. Подпрете лакът на възглавницата и малко надигнете горната част на тялото! Бюстът трябва повече да изпъкне. Бъдете по-пластична! Повече, още повече, много повече!

В усърдието си той улови ръката ѝ, за да ѝ придаде необходимото положение. Тя трепна при това докосване. Беше държала очите си затворени. Сега ги отвори. Плъзна поглед надолу по себе си и пламнала цялата, се изстреля като пружина от мястото си.

— Какво става? Защо скачате? — извика той ядосано.

— Невъзможно ми е!

— Глупости! Останете!

— Не, не!

— Сядайте! Веднага сядайте!

Посегна към нея, но тя се изскубна.

— По-добре да умра!

Побягна с този вик между кулисите обратно към гардеробната.

— Проклети превземки! — изруга режисьорът. — Върви, жена, и я доведи пак!

Тя тръгна, но скоро се върна и уведоми:

— Не мога да вляза.

— Защо?

— Зарезила е отвътре вратата на гардеробната.

— Тогавя аз самият ще отида да я довлека!

Тръгна. След малко го чува да тропа и вика, но явно напразно, защото се върна и отиде при двамата братя зад проспекта.

— Какво да правя, хер интендант? — попита.

— Ще я принудите!

— Но как? С какво?

— Заплашете я с уволняване на баща ѝ.

— Много се съмнявам, че това ще помогне. Такава прекалена срамежливост тук никак не си е на мястото, наистина, но тя си е залегнала в женската природа. А срещу природата трудно можеш да се бориш.

— Вие само опитайте! Трябва да се подчини.

След известно време Емили се върна напълно облечена. Заговори с умоляващ тон:

— Много ми се иска да се подчиня на татко, хер режисьор, но от мен се иска невъзможното.

— Защо за други не е невъзможно!

— Не го проумявам.

— Все пак не е толкова трудно просто да се излегнете на дивана.

— Това е по-трудно от всичко друго. Пуснете ме, моля ви, да си вървя!

— Не, не мога да ви пусна. Ще останете! Свалете си пак дрехите!

— Вече не — отговори момичето решително. — Видях, че не мога да поема такава роля!

— Но трябва! Вие сте най-подходяща!

— Все ще намерите някоя друга. Аз не мога!

— Но помислете за последиците!

— Те не могат да бъдат по-лоши от тази роля!

— Така ли смятате? А какво ще стане, ако баща ви бъде уволнен, фройлайн Вернер?

— Няма да го направите!

— Може би, все пак!

— Той е невинен. Не е направил нищо, което да изисква справедливото му уволняване.

— Той не, но вие!

— Нямате никакво право да изисквате от мен да излизам на сцената.

— Имаме правото да изискваме съдействието на баща ви.

— Тогава ми дайте друга роля, която наистина мога да взема. Но тази в никой случай няма да играя!

— Наистина ли? — отекна зад нея.

Тя се обърна рязко и съгледа интенданта, когото яростта бе подтикнала да дойде.

— Хер интендантът! — възкликна тя изплашено.

— Да, аз самият!

— Вие сте ме наблюдавали!

При мисълта, че я бе видял без дрехи, сълзи на срам излязоха на очите ѝ.

— Да, наблюдавах ви — отвърна онзи със строг тон. — И какво ви хрумна из един път да побегнете ей така без всякаква причина?

— О, не беше без причина!

— Вие сте едно детински глупаво девойче! Веднага се върнете в гардеробната и се съблечете!

Тя имаше изключителен респект от най-големия началник на баща ѝ, ала безцеремонните думи, с които си послужи, премахнаха цялото ѝ смущение.

— Дали това, което наричате детински глупаво, наистина е детински глупаво, няма да коментирам — реагира Емили. — Знам само, че няма да се подчиня на вашата заповед.

— Ще ви принудя!

— С какво?

— Ако мигом не се подчините, ще изгоня баща ви!

— Не можете!

— Мога и ще го направя!

Тя разбра от вида му, че наистина е решен да го направи, но сега не помисли за последиците от това нещастие. Ръководеше се само от порива на своето сърце.

— Така ще ни тласнете в крайна несрета — отговори, — но по-добре да страдам от глад и всичко останало, отколкото да сторя това, което искате. Адио!

Още преди да са съумели да я задържат, побягна. Режисьорът я последва бързо, но не успя да я настигне.

— Какво ще правим сега? — попита той, когато се върна при интенданта.

— Проклети глезотии! — процеди онзи през зъби. — Сега се озовахме пак в старото неприятно положение!

— Не ни остава нищо друго, освен да подберем някоя от статистките.

— Наистина. Но тоя Вернер ще ми плати!

— Действително ли възнамерявате да го уволните?

— Категорично!

— Аз бих ви посъветвал да не го правите!

— Защо?

— Той прояви добрата воля да се подчини. Изпрати дъщеря си. А че тя се оказа толкова твърдоглава, не може да бъде държан отговорен.

— Така ли мислите? Охо! Той е длъжен да ми се подчинява, а дъщеря му — на него. Щом я е възпитал толкова лошо, че се осмелява да се възпротиви, отговорността пада именно върху него.

— И все пак ще си позволя мнението, че е по-предпазливо да не го уволнявате.

— По-предпазливо? Та това звучи така, сякаш трябва да се страхуваме от нещо!

— Действително това исках да кажа.

— Говорете тогава по-ясно!

— Какво ще стане, ако той не допусне да бъде уволнен?

— Как ще я подхване тая работа?

— Може да тръгне по съдебен път и тогава съдът много лесно може да се произнесе в негова полза. Та нали е спорно дали можем да отидем толкова далеч, че да го държим отговорен за съпротивата на дъщеря му.

— Дори и да сте прав, не могат да ме заставят да го оставя на мястото му. Ще му изплатя една месечна заплата и така ще има едномесечно предупреждение за уволнение. Двайсет гулдена повече или по-малко, не ме

е грижа!

— Зная. Но шумотевицата?

— Каква шумотевица?

— Той ще си мълчи ли? Пресата ще научи. Може би не само ще се разприказват, но и ще пишат за нас. Ще кажат, че сме принуждавали почтената дъщеря на наш подчинен да извърши нещо, което е против естественото чувство за срам.

— Нека спокойно изчакаме нещата. Ако наистина пишат нещо за нас, ще съумеем да отговорим. Впрочем бих желал да попитам каква причина имате да се застъпвате за този Вернер?

— Говоря така само от чувство за дълг. Но ще призная, че ми е жал за бедния човек.

— В случая съжалението не е уместно!

— Може би не чак дотам, както хер интендантът мисли. Известно ли ви е семейното положение на Вернер?

— Не точно.

— Е, със своите двайсет гулдена той има да изхранва почти също толкова гърла. Освен това ужасната болест, от която страда клетата му жена!

— Ужасна болест? Толкова ли е болна?

— Неизлечимо.

— Не знаех!

— Той не говори за това. Опитва се да го скрие и има всички основания.

— Какво ѝ е всъщност?

— Има рак.

— Рак? Всички дяволи! Откога?

— Вече няколко години.

— Къде?

— На лицето. Впрочем за лице вече не можело и дума да става. Всички месни части били разядени.

— И аз го научавам едва сега! Защо отдавна не ми е било доложено?

— Защото никой не знаеше нещо конкретно. Аз самият го научих едва вчера, и то по чиста случайност.

— Но лекарят на театъра трябва да го знае. Ще му потърся отговорност така, че няма да го свърти на едно място! Той е длъжен да ми доложи за една толкова опасна заразна болест.

— Той не знае нищо. Вернер е обслужван явно от друг лекар.

— Така значи! Хмм! Е, ще я видим тая работа! И така, потърсете сред

статистките някоя, която поне малко от малко подхожда за овакantenата роля. От тая глупава фройлайн Вернер ще трябва да се откажем.

Той се отдалечи с брат си. Преди да излязат на открито, последният спря при входа и попита:

— Наистина ли ще уволниш театралния слуга?

— Да, гарантирано.

— Въпреки забележките на режисьора? Те не са съвсем безпочвени!

— Аз не им отдавам значение. Ти май забравяш, че жената на Вернер има рак?

— Теб това какво те засяга?

— Мен ли? Твърде много! Аз не мога да допусна всеки ден всички ние да си имаме работа с човек, който диша една изключително заразна атмосфера. Тази болест е достатъчна причина моментално да го уволня.

— И ти действително ще го направиш?

— Да.

— Чудесно, чудесно! Отлично!

— Аха, това се съгласува с намеренията ти?

— Напълно, напълно!

— Как така?

— По този начин ти чудесно ме подпомагаш. Той ще види пред вратата си бедствието, мизерията, глада. И ако аз се явя като спасител, много лесно ще спечеля играта.

— Хмм! Наистина ли искаш да я ангажираш?

— То се подразбира!

— Но тя и пред теб ще се държи както пред мен!

— Зная.

— За какво ти е притрябвала тогава? Не можеше да я използваш.

— Не се притесняван! Веднъж да дойде при мен, ще се подчини.

— Съмнявам се!

— Охо! Един цирков директор разполага със съвсем различни средства да направи персонала си покорен, отколкото един грешен дявол от рода на театрален интендант. Естествено, за мен е много важно Вернер час по-скоро да научи за своето уволнение!

— Той ще го научи незабавно.

— Ще изпратиш човек да го уведоми?

— Не. Аз самият ще отида веднага при него.

— Лично?

— Да. Необходимо е лично да се уверя в опасността от болестта на жена му. Само по този начин ще знам как най-добре да постъпя. Ти иди

сега вкъщи. Аз ще те информирам.

— Благодаря! Силният мъж разчита на себе си. Аз също ще отида до Вернер.

— Какво ти дойде наум!

— Не се грижи! Няма да постъпя непредпазливо. Естествено, няма да дойда с теб. Ще поразузная терена, за да си изясня как да се добера до Вернер. Ти, следователно, ще вървиш напред. Аз ще те следвам, за да видя къде живее.

— Твоя воля. Той живее на четвъртия етаж в задната къща, в която ще ме видиш да влизам. Любопитен съм дали ще хванеш момичето на въдицата.

Той тръгна, а брат му го последва отдалеч.

Срещу въпросната къща от другата страна на улицата имаше малък магазин за колониални и дрогерийни стоки. Беше от типа, наричани обикновено „дюкян“. Тоя магазин беше свързан с една навалица за бира и ракия.

Тук влезе цирковият ездач, когато брат му изчезна отсреща във входа. Купи си само за вид няколко пури и при това забеляза една стая в съседство с три-четири маси и столове.

— Помещението за посетители ли е? — попита.

— Да — гласеше отговорът. — Аз нямам пивница в истинския смисъл на думата, но за онези, които искат да изпият тук една бира или една ракия, трябва да имам все пак маса и стол.

— Дайте тогава и на мен една чаша бира!

Седна в съседното помещение, и то така, че да може да държи под око вратата на срещуположната къща.

Брат му междувременно изкачи четирите етажа, похлопа и отвори вратата. Погледът, който хвърли в стаята и на обитателите, му подсказа, че току-що е имало сцена.

Емили стоеше разплакана пред баща си, който явно се намираше в дълбоко вълнение. При появата на началника нададе вик на ужас.

— Боже мой! Хер интендантът!

— Да, аз съм — каза онзи, като влезе и дръпна вратата след себе си.

Вернер се разбърза да му предложи стол. Интендантът обаче отказа и запита със строг тон:

— Дъщеря ви сигурно вече ви е разказала какво се случи преди малко?

— Да.

— Е, какво ще кажете по въпроса?

— Много съжалявам, че Емили проявява такава голяма антипатия към тази роля!

— А аз съжалявам още повече, че не сте възпитали по-добре децата си!

— Хер интендант!

— Да, да! Лош признак е, когато един баща не е в състояние да изисква подчинение. Вие ме поставяте в голямо затруднение. Откъде да взема сега султанка?

Беше лош знак за Вернер, че му говореха на „вие“. Но въпреки това той събра кураж за забележката:

— Може би има хора, които не биха упрекнали Емили. И се надявам, че все ще се намери изпълнителка за ролята.

— Дъщеря ти е най-подходяща. Но... хм!... що за въздух имате тук! Та това е направо ужасна, смърдяща миризма! Коя е забулената особа там?

Едва сега Вернер помисли за опасността, която бе надвиснала над него. Отговори смутено:

— Жена ми, страда от болки в ушите.

— Лъжете! Жена ви има рак!

Вернер така се уплаши, че забрави да отговори.

— Е, прав ли съм? — запита интендантът.

— Да — простена театралният слуга.

— Значи признавате, че ме излъгахте! Защо не сте ме уведомили за болестта?

— Мислех, че не бива да ви досаждам с такива работи.

— Да ми досаждате? За досаждане тук дума не може да става. Може да се говори само за задължение. Ваш дълг беше да ми докладвате, че в семейството ви има случай на рак. От колко време е болестта?

— Няколко години.

— И толкова дълго време сте подхвърляли мен и другите на страшна опасност от зараза? Какво нехайство! Каква непросжима безсъвестност!

— Хер интендант! — помоли Вернер.

— Какво още?

— Страхувах се за мястото си!

— Не е трудно да си го представя. Аз също съм човек. Вярно, щях да изпълня дълга си, но щях да се съобразя и с немотията ви. Сега вие, разбира се, проиграхте шанса си. Трябва да ви освободя от работа.

— Господи Исусе!

— Да, и то незабавно!

— Няма да го сторите, милостиви хер?

— И защо не?

— Вижте тази фамилия! Ще бъда изгубена!

— Сам сте си виновен. Би трябвало да съзнавате все пак, че нямате право да влизате в досег с моя персонал!

Вернер втренчи поглед в земята. Хапеше си устните, за да победи сълзите. По едно време помоли:

— Задръжте ме поне докато си намеря друга работа!

Интендантът се изсмя високо и подигравателно и отговори:

— Това означава да ви задържа завинаги. Никой няма да вземе мъж, чиято жена е болна от рак. Не, не! Ще получите пет гулдена предплата за тази седмица. Вие сте уволнен и няма какво повече да искате!

Тук Вернер се окопоти да направи забележката:

— Хер интендант, трябва да имам предупреждение за уволнение!

— При обикновени обстоятелства да, но в този случай — не.

— Никой не е виновен за болестта!

— Вярно! Но вие сте я крили. Аз оставам на решението си и ви забранявам да приближавате до мен или до някого от подчинените ми! Който не иска да чуе, ще почувства! Адио!

Тръгна към вратата с гордо вдигната глава.

Когато излезе, възникна сцена, която е невъзможно да бъде описана. И мина дълго време, преди вълнението да улегне и сълзите да престанат. Вернер седеше на масата, подпрял глава с ръце. В ушите му бучеше. Мислеше и мислеше, дано му дойде някоя спасителна идея, но напразно:

В един момент Емили пристъпи към него и попита:

— Татко, не мислиш ли, че една добра дума би помогнала?

— При интенданта?

— Да. Може би ще прояви милосърдие.

— Той и милосърдие! Не. Той просто ще нареди да ме изхвърлят!

— Въпреки това не бива да губим кураж. Може би ще си намериш друга работа.

— При кого?

— О, има толкова места.

— Но кой ще вземе човек, чиито сили вече са били изсмукани от друг?

— Е, тогава ще бъдем принудени да си търсим временна работа, вместо постоянно назначение.

— Но какво да работя?

— Каквото ти се предложи. Хвърли един поглед на обявите във вестниците! Може би ще откриеш нещо.

— Възможно! Но няма да намеря помощта, която ми е необходима. Данъци, наеми... Боже, толкова много имам да плащам. Дори и да си намеря работа, няма да спечеля нещо веднага.

— Бог ще помогне, мили татко! Само не унивай! Ще погледнеш ли вестниците?

Той кимна тъжно.

— Имаш право. Сълзите нищо не помагат. Ще отида да видя.

— Отсреща в дюкяна получават „Резиденцблат“. Можеш да го прегледаш, без да е необходимо да правиш голяма сметка.

— Добре, отивам!

Нямаше надежда да намери нещо подходящо, но въпреки това се вслуша в съвета на дъщеря си.

ГЛАВА 8

В КАПАНА

Цирковият ездач още седеше отсреща. Беше видял брат си да излиза, но бе останал, за да обмисли как най-добре и небиещо на очи да се доближи до Вернер. И ето че го видя да пресича улицата, запътен насам. Чу го да влиза и поздравява. Съдържателят отговори:

— Добър ден, съседе! С какво мога да ви услужа?

— Може ли да прегледам вестника?

— Да. Изчакайте малко. Вътре седи един хер и го чете. Когато свърши, ще го донеса. Но вие изглеждате много разстроен?

— И си имам всички причини.

— Но не ви е сполетяла някоя беда?

— О, напротив! Изгубих си работата.

— Невъзможно!

— Защо? На този свят всичко е възможно. Сега искам да погледна във вестника дали няма да намеря нещо подходящо. Но щом се налага да чакам, тук ще ви преча. Ще отида по-добре отвъд. Голяма консумация не мога да си позволя, наистина. Дайте ми една малка бира от най-евтината.

Влезе, поздрави и седна на друга маса да изчака.

Цирковият ездач даде вид, че е задълбочен в четенето на вестника, и едва след доста време го остави настрана. Вернер помоли да го вземе и започна да търси в обявите. Когато свърши, личеше, че не е намерил нищо.

Сега цирковият ездач сметна, че е време да вземе думата, за да задържи Вернер.

— Може би четохте интересната статия за балерините? — попита. — Всички се интересуват от тях.

— Не — отговори Вернер. — За мен интерес представляваха само колонките с обявите, макар много добре да познавам случая с балерините.

— А, знаете го? Как така?

— Слуга съм в театъра, или по-точно бях такъв.

— Слуга в театъра? Да не би в „Столичен театър“?

— Да.

— За мен това е изключително интересно. Коя от двете според вас ще победи?

— При всички случаи Леда.

— Защо?

— Има протекции.

— Искаше ми се да отида на това интересно представление, но за съжаление трябва да заминавам. Не съм оттук. Почти ви завиждам.

— О, нямате никакво основание!

— Но нали като театрален слуга ще си имате непосредствена работа с двете дами.

— Сега вече не. Вече не съм слуга, а бях такъв, както изтъкнах.

— Аа, напуснали сте?

— Не, бях освободен.

— Кога?

— Днес, преди малко.

— Странно. Днес не се сменят месеците.

— Изгониха ме най-ненадейно — произнесе с горчив тон Вернер.

— Клетият! И каква грешка извършихте?

— Никаква. Имам болна жена. Страда от заболяване, което някои смятат за заразно. Това е причината да бъда захвърлен в обятията на глада.

— На глада? Наистина ли?

— Да, аз съм беден.

— Съжалявам за вас. Аз се интересувам от такива случаи.

Собственик съм на цирк и следователно също си имам работа с артисти. Известно ми е какво означава из един път да увиснеш във въздуха. Е, може би ще си намерите някаква работа.

— Това изисква време! В столицата има стотици безработни, които всеки ден се втурват по обявите, за да получат място.

— Хмм! Тоя наплив едва ли ще е чак толкова голям.

— О, напротив!

— Съмнявам се в това и имам всички причини. Аз именно също подадох обява, но никой не дойде да се кандидатира.

— За назначение ли става дума?

— Да.

— В такъв случай е за учудване, че никой не се е обадил. Вярно, не на всеки е работа да води номадски живот с един цирк!

— О, това е най-малкото! Стига само назначението да е сигурно и твърдо.

— Да, но който има семейство, трябва да се откаже, ако не иска да се отдели от домашните си.

— Глава на семейство не можеше да се обади. Мястото, което искам да запълня, е за дама.

— А, така ли!

— Може би ще съумеете да ми дадете някой добър съвет.
— Не познавам циркови ездачки!
— Изобщо не става въпрос за такава. Аз търся почтено, порядъчно момиче, на което мога да поверя касата.
— Касиерка?
— Да. Имал съм все касиери и винаги съм си изпащал. Едно момиче е по-прилежно, по-акуратно и... по-малко се поддава на изкушение. Много ще се радвам, ако намеря такава порядъчна личност.
— Хмм, това е трудно!
— Трудно? Как така?
— Вие, естествено, ще искате гаранция?
— Всъщност да. Но ако се убедя, че мога да имам доверие, ще се абстрахирам от гаранцията.
— Каква заплата плащате?
— Петстотин гулдена и пълен пансион.
Вернер подскочи от стола.
— Петстотин гулдена...!? — повтори.
— Да.
— И всичко безплатно?
— Да.
— За момиче?
— Както вече казах! Твърде малко ли е?
— О, не, а тъкмо обратното. Какви познания или способности изисквате?
— Никакви. Само трябва лицето да е честно.
— И никоя не се обади?
— Не.
— При такава заплата? Удивително!
— Заплатата не беше упомената.
Вернер беше като наелектризиран. Това не беше място за него, наистина, но той помисли за Емили. Колко дълго трябваше да плете тя, за да спечели няколко гулдена! А петстотин гулдена и безплатна квартира и храна! Освен това този цирков директор го беше попитал за съвет.
— Кога би трябвало въпросната да встъпи в длъжност? — осведоми се Вернер.
— По възможност веднага.
— Тук ли възнамерявате да давате представления?
— Не. Заминавам за Роленбург. Там май пак ще се наложи да пусна обява.

— Може би няма да е необходимо.
— Как така?
— Аз познавам едно добро, честно момиче.
— От столицата и може веднага да постъпи на работа?
— Да.
— Коя е?
— Е, аз съм пребогато благословен с деца. Нека ви разкажа, моля!
Той описа на цирковия директор семейното си положение. Онзи го изслуша внимателно и накрая се осведоми:
— Но дали и дъщеря ви ще има желание?
— При всички случаи, при всички случаи!
— Не казахте ли преди малко, че не на всеки е работа да води такъв номадски живот?
— Имах предвид глава на семейство.
— Но помислете за репутацията, с която се ползваме ние „циркаджиите“! Смятат ни за не толкова добри както други хора. Няма ли това да отблъсне вашата дъщеря?
— Тя няма подобни предразсъдъци. А и освен това нали няма да бъде ангажирана като артистка.
— Това е вярно! Мога ли да я видя?
— Разбира се! Ще имате ли добрината да дойдете с мен?
— Хмм! Не така прибързано! Няма ли да е по-добре първо да я попитате и подготвите?
— Може би имате право. Аз ще отида да поговоря с нея. После тук ли да я доведа?
— Изцяло ваша воля.
— Е, в такъв случай няма да настоявам да изкачвате тези четири етажа, пък и... знаете, където има болен човек, не всичко е в такъв порядък, както би трябвало да бъде!
— Разбирам. Доведете тогава момичето тук!
Вернер се отдалечи. Чувстваше се толкова лек и радостен, все едно самият беше получил работно място. Домашните му видяха, че се намира в много добро настроение.
— Нещо си намерил? — попита Емили.
— Да, касиерско място в един цирк.
— О, колко жалко!
— Защо се жалваш?
— Защото не можеш да приемеш едно такова място.
— Защо не?

— Искаш да се отделиш от нас?
— Не, трябва да остана. Но ако мога да изпратя теб на мое място?
— Мен? Ти май наистина си в добро настроение.
— Така е. Я чуй! Мястото носи годишно петстотин гулдена и предлага пълен, пълен пансион!
— Това е много, страшно много.
— Ако можеш вместо мен да печелиш тези много пари, ще се съгласиш ли?
— Веднага! Макар че думата „цирк“ има лошо звучене. Бих ви предоставяла цялата заплата.
— Значи наистина имаш желание?
— Да, но каква ни е ползата от това? На никого няма да хрумне да ме назначи като касиерка!
— О, напротив, напротив! Само да поискаш, мястото е твое! Сега беше неин ред да се учуди.
— Но, татко — възкликна тя, — какво си въобразяваш!
— Я по-добре слушай!
Разказа за срещата си с цирковия директор и в заключение добави:
— Ти каза, че Бог ще помогне, и той помогна. Парите няма да рукнат изведнъж, наистина, но може би ще получиш някакъв аванс, а това е вече нещо. Междувременно може и аз да си намеря работа. И така, искаш ли?
Тя беше напълно права. Думата „цирк“ имаше неприятна отсянка. Но в крайна сметка се касаеше за бедственото положение на близките и тя отговори:
— Да, ако за теб това е добре, татко.
— Ще дойдеш ли с мен отсреща?
— Ще дойда.
— Ама хубавичко си помисли!
— Да бъда касиерка на цирк, не е толкова лошо, както да ме зяпат като любимка на султана. Хайде, да вървим!
Сърцето на директора се разпърха от радост, когато видя бащата и дъщерята да пресичат улицата. Той поздрави Емили с достолепна сериозност и каза:
— Случаят ме събра с вашия баща. Онова, което сте чули от него, сигурно ви е дошло изненадващо. Имате ли желание да постъпите и поемете мястото?
— Бих желала да ви допадна.
— Работили ли сте вече някъде?
— Не.

— Освен семейството, има ли тук и нещо друго, което би ви задържало?

— Не.

— Може би имате... някакво познанство?

— Не.

— Имам предвид... любим.

— Не съм обвързана — отговори тя с изчервяване.

— И бихте могли още днес да тръгнете с нас за Роленбург?

— Ако е необходимо, да. Каквото не мога да взема днес със себе си, ще ми бъде изпратено допълнително.

— Чудесно! Вие ми харесвате. Струва ми се, че притежавате качествата, каквито търся за касиерка.

— Да направим ли един взаимен опит?

— Ще ви помоля да опитате с мен!

— Добре, дайте си ръката! Топ?

— Топ!

— Прекрасно! Мисля, че не е необходимо да изготвяме някакъв контракт. Можем да си имаме взаимно доверие. Нали?

— Надявам се.

— А сега как да уредим нещата с вашата заплата? Как бихте желали да ви бъде изплащана: преди или след изтичането на месеца?

— Бих предпочела първото. Татко сигурно е споделил с вас в какво положение се намираме понастоящем.

— Сподели. Той е честен човек, който няма вина за своето нещастие. С удоволствие бих му облекчил положението. Хмм! Ако бях сигурен, че при мен ще ви хареса и ще останете, бих бил готов да му дам в ръцете сумата от една ваша тримесечна заплата.

Очите на Вернер проблеснаха.

— Сто двайсет и пет гулдена? — попита той.

— Да.

— И бих ги получил, днес?

— Сега, веднага! Разбира се, трябва да знам, че фройлайн наистина ще остане при мен.

— Какво ще кажеш по въпроса, Емили?

— При всички случаи ще остана. Тази сума изведнъж ще ти помогне и се разбира от само себе си, че в никой случай няма да напусна мястото си, преди да са ми изравнени сметките с моя работодател.

— Великолепно, фройлайн — одобри директорът. — С най-голямо удоволствие ще ви дам тази предплата. Но трябва да има ред и човек при

всички случаи е длъжен да се подсигури. Въпреки всичко съществува и възможността да не желаете да останете при мен. Можем ли при това положение да гледаме на предплатата просто като на заем, който съм ви отпуснал?

— Да, хер директор.

— Значи ще ми дадете разписка, че сте получили тази сума?

— Естествено!

— Е, тогава да сключим сделката.

Собственикът на дюкяна продаваше и хартия. Той донесе един лист заедно с перо и мастило. Директорът започна да пише и след известно време сложи пред Емили следните редове:

„С настоящия документ и собственоръчния си подпис потвърждавам, че получих от хер К. Ф. Баумгартен, директор на цирк «Реал», предплата от 125 (сто дваисет и пет) гулдена. При евентуално напускане на работата при него съм длъжна да върна тази сума в пълен размер и тази разписка ще има валидността на вексел, представен на изплащане.“

Тя започна да чете редовете. Той беше достатъчно умен да извади портфейла си и да наброи парите. Това я подведе. Очите ѝ следяха повече движенията на ръцете му, отколкото редовете, които искаше да прочете.

— Е, така добре ли е? — попита той.

Тя не искаше да покаже, че е гледала повече парите, отколкото така наречената разписка, и ето защо отговори:

— Да, добре е.

— Тогава подпишете, моля. Ето перото.

Тя постави подписа си. После директорът се обърна към бащата:

— Но тази разписка не е юридически валидна. Онова, което подпише една жена, мъжът трябва да потвърди. В случая това е неомъжено момиче, така че бащата трябва да извърши потвърждаването. Ако искате да имате парите, трябва да се подпишете и вие.

— С най-голямо удоволствие — отзова се Вернер.

— Поставете тогава подписа си под този на дъщеря ви, но напишете преди това думите: „С мое бащино съгласие и отговорност.“

Вернер гледаше лежащите под квитанцията пари. Емили трябваше да я е прочела. Той изобщо не помисли да го направи. Потопи перото в

мастилото, написа посочените думи и сложи отдолу подписа си.

Цирковият ездач следеше с напрежение движенията му. Сега си пое дълбоко дъх и каза:

— Така, сделката е сключена. Аз имам квитанцията, а вие прибирате парите. Надявам се, че ще бъдем доволни едни от други! Аз възнамерявам да отпътувам за Роленбург с влака в пет. Ще можете ли да се приготвите дотогава?

— Разбира се — отвърна Емили.

— В такъв случай ще ви чакам на гарата. А сега да тръгвам, че имам да се погрижа за още някои дребни неща. Довиждане!

ГЛАВА 9

ТЪРСЕНЕ НА СЛЕДИ

Когато се раздели на връщане от „Белвю“ с княз Дьо Бьофур, Макс Холм предпочете още да не се прибира вкъщи. Споменът за идването на американката и сега още изтласкваше кръвта в страните му.

Не си постави никаква определена цел, а се зашля напосоки по заснежените улици и така стигна до Шлостайх.

Искаше да позяпа веселото пързаяне на кънкьорите, без да се подлага на студа на зимния ден, и така влезе в един ресторант.

Той разполагаше с ред сепарета, всички добре отоплени. Настани се и поръча на келнера да му донесе чаша пунш.

Когато му бе сервирано, се облегна назад и зарея поглед към далечината.

След известно време от другата страна на съседното сепаре се чуха стъпки.

— Прелестни сепарета — каза един женски глас.

— И отлично затоплени — отбеляза втори.

— Тук ли ще останем?

— Да, да седнем. Точно оттук изгледът е прекрасен. Дали няма някой в съседство?

Едната жена дойде до портиерата. Той я чу да казва:

— Никой. Празно е.

— Чудесно! От време на време човек все пак казва нещо, което не е за всяко ухо. Я ми подай онзи вестник.

Онази, която беше надникнала в неговото сепаре, го направи формално. Не бе влязла напълно и не го беше видяла в неговия ъгъл. Той се запита дали да не обърне по някакъв начин вниманието върху себе си, но преди да е решил нещо, келнерът се яви и двете дами поръчаха чай. Получиха го, без при това да се отдаде случай да разберат, че съседното помещение не е празно. После „услужливият дух“ се отдалечи.

Макс Холм чуваше подрънкването на чаени лъжички, тихо посръбване и шумолене на хартия, от което реши, че дамите са заети с вестника.

Вече си отправяше упреци, че поведението му не е пристойно. Неговата добросъвестност го подтикваше с някакъв знак да даде да се разбере присъствието му. Пое си дъх да се обади с прокашляне. Но това

прокашляне се изгуби във вика, който в същия миг отекна в съседното сепаре.

— Гръм и мълния!

Изразът беше доста крепък за женска уста. Двете дами явно не бяха изискани.

— Какво има? — попита другата.

— Видя ли я, майко?

— Коя?

— Жената там вдясно, недалеч от бараката за даване на кънки под наем!

— Коя по-точно? Там са застанали няколко.

— Онази с голямата кафява амазонска шапка. До нея има и една друга.

— Да, виждам ги. Току-що са дошли. И каква е работата с тях?

— Как? Задаваш ми този въпрос?

— Естествено! Та видът ти е кажи-речи уплашен!

— Нима не ги позна?

— Не.

— Тогава, Бог знае, ти изобщо нямаш очи на главата си.

— Те стоят с гръб към нас. Няма как да им видя лицата.

— Почакай тогава, докато някоя от тях се обърне!

Холм погледна през прозореца. Той разпозна... Леда. Сега и през ум не му минаваше да издаде присъствието си.

— Ще изчакам — каза онази, наречена от другата „майка“. И коя е всъщност тази, от чийто вид така се възбуди?

— Да, аз почти се уплаших, но радостно. Представи си, това е Едита фон Вартенслебен!

— Какво говориш!

— Да, веднага я познах.

— Не се ли заблуждаваш?

— Не, заблудата тук е невъзможна. Такива лица добре се запомнят.

— Хм! Ето, че се обръща!

— Е, сега позна ли я?

— Да. Ей Богу, тя е!

— Нали? Трябва веднага да излезем.

— Защо?

— Трябва да видим къде живее. Ако останем да седим тук, може да ни се изплъзне.

— Почакай малко! Мисля, че иска да вземе кънки. Да, виж!

— Вярно! Иска да се попързая.
— Значи имаме още време. Може да мине цял час, преди да се откаже. Само че ние трябва да заминем с влака в пет.
— Трябва?
— Да. Директорът нали ще ни чака.
— Аз ще пътувам, когато ми е угодно.
— Ще се размърмори.
— Нека си мърмори. Исполинската Аврора Борман пет пари не дава дали някой ще мърмори, или не.

Холм наостри слух. Исполинската Аврора! Тези думи беше чул, когато подслушва Леда в хотела ѝ. Тази Аврора бе срещнала Леда при онзи подозрителен плевник, при който бе скрила детето. Холм започна да подозира, че е бил доведен тук от някакъв изключително щастлив импулс. И тя се казваше Борман! Нали това бе името и на онзи прословут престъпник^[1], за когото миналата Коледа всички вестници бяха писали!

— Ето, слага си кънките! — чу да казват по-нататък. — Какъв голям късмет! Ще ѝ пуснем доста кръвчица!

— И още как! Ще се изплаши, като ме види. Но нищо няма да ѝ помогне! Тогава ни измами с онези хиляди гулдена. Номерата на двете петстотингулденови банкноти се появиха после във вестниците. Бяха изчезнали на хер Фон Шарфенберг.

— Неговият управител ги бе задигнал. Петерман, мисля, се казваше и после отиде в дранголника.

— Тя трябва от него да е получила банкнотите. Защо ги пробута на нас? Сега трябва да ги подменя, трябва да си ги вземе и да ни даде в замяна други. Другояче няма да се отърве.

— Ако има пари.

— О, тая Едита никога не е без пари. А и не изглежда така, сякаш страда от липса.

— Ти пазиш ли още банкнотите?

— То се знае.

— Това всъщност е една голяма непредпазливост.

— Как така?

— Какво сега, ако някой ги намери у теб?

— Невъзможно. Аз съм ги залепила зад хастара на портмонето си.

— Точно сега имаме такава неотложна нужда от парите. Тоя директор Баумгартен в последно време нещо взе да стиска кесията.

— Неблагодарен тип! Ама така си е! Спрямо него аз бях самата любезност. Той обеща да се ожени за мен. Тогава се домъкна оная проклета

Тау-ма и съвсем го омая. За щастие, аз докарах нещата дотам, че тя му офейка, но той стана студен и май такъв ще си остане. Ако получа хилядата гулдена, ще го изоставя и ще заживея като частно лице.

— Това ще бъде дивотия!

— Защо?

— Готовата пара лесно ще свърши.

— Глупости! Напротив, парите ще потекат от всички посоки!

— Охо!

— Не вярваш ли?

— Не.

— Съжалявам те. Я ме погледни!

— Е, какво да ти гледам?

— Тия крака, тия ръце!

Холм чу, че при тези думи потупа споменатите части.

— Е, и какво?

— Тия гърди! И не съм грозна!

— По-нататък какво?

— Аз съм хапка, за която всеки с удоволствие ще плати своите десет или двайсет гулдена!

— А, такава ли била работата! По този начин искаш да живееш като частно лице!

— Че по какъв друг?

— Хм! Мен това ме устройва!

Сега келнерът тръгна по реда на сепаретата, за да разбере дали някой не желае нещо. Когато влезе в съседното, исполинката попита:

— Келнер, от колко време сте в столицата?

— Откак се помня.

— Аха! Значи тук сте роден?

— Да.

— В такъв случай сигурно сте добре запознат с града?

— Така мисля.

— Случайно да познавате дамата, която се пързала там отсреща!

Внимавайте! Сега идва. Онази, с амазонската шапка!

— Да, случайно я познавам.

— Коя е?

— Нямаше да знам, но вчера тя беше тук и самата ми каза коя е. Аз именно я обслужих. Това е Леда.

— Леда? Не я познавам.

— Не? Прочутата балерина, която утре вечер ще се появи в

„Кралицата на нощта“?

— Това нищо не ми говори.

— Значи сте много отдалечена от областта на изкуството.

— Възможно! — засмя се тя, понеже самата се числеше към артистките. — А да знаете къде живее?

— Не. Не стана въпрос за това.

— Добре, благодаря! Искам да платя.

Когато го направи и келнерът се беше отдалечил, майка ѝ попита:

— Ти плати? Да тръгваме ли искаш?

— Трябва да имаме готовност, за да не ни се измъкне.

— Може би всичко ще бъде напразно.

— Невъзможно.

— О, ако се направи, че нищо не знае!

— Охо! Та нали имаме доказателства!

— Имаш предвид детския труп?

— Да.

— Но може да ѝ е хрумнала добрата идея да го махне оттам. Тогава нищо няма да можем да докажем срещу нея.

— Аз не мисля, че ще ѝ е хрумнала тази идея. Това наистина ще бъде много тъпо!

— Най-добре да се убедим дали детето все още си е пъхнато под плевника.

— Добре де! Ще тръгнем след нея. Като разберем къде живее, ще отидем и до плевника.

— Значи наистина не мислиш днес да пътуваме за Роленбург?

— Ще останем тук.

— Най-добре ще бъде май да излезем. Колко лесно би могла да напусне пързалката от другата страна. Тогава ще изчезне, преди още да сме се измъкнали от вратата.

— Нейната придружителка я чака. Тя ни е подсигурана. Трябва също да внимаваме да не ни познае.

— Твоята фигура действително е фрапираща.

— Е, ще си спусна воала и ще застана до някоя от старите липи там отсреща. Хайде!

Тръгнаха, без да погледнат в другото сепаре.

„Каква новина! — помисли си Холм. — Какво щастие, че ме споходи мисълта да се отбия тук. Сега, кажи-речи, ще ми бъде лесно да докажа, че дъщерята на моя стар, почтен Папа Вернер е невинна!“

Надигна се, за да наблюдава двете дами. В този миг по пътя за насам

се зададе... княз Дьо Бьофур. Като съгледа исполинката, той спря изненадано. Тя действително имаше направо колосални форми и същевременно съвършена хармония между тях.

Когато се обърна отново, княз Дьо Бьофур забеляза застаналия до прозореца Холм. Кимна му усмихнато и влезе.

— И вие сте тук? — каза на седане. — Не мислех, че ще се видим толкова скоро.

— Аз също.

— Е, да пием по едно токайско!

— Не зная дали мога да се поставя на ваше разположение.

— Защо не?

— Не бива да изпускам от очи двете дами.

— Които сега срещнах?

— Да.

— Едната е чудовище. Буквално се изплаших, като я видях.

— Тя произхожда от род исполини.

— Аха, познавате ли я?

— Казва се Борман.

— По дяволите! — изруга князът. — Крайно интересно! Дали не е някоя сестра на двамата прословути Бормани?

— Така изглежда. Малкото ѝ име е Аврора, а в морално отношение е напълно достойна за двамата братя.

— Откъде я познавате всъщност?

— Току-що я видях за пръв път.

— И вече я преценявате с такава категоричност?

— Имах щастието да ги подслушам. Другата е майка ѝ. Двете седнаха в съседство, без да имат представа за присъствието ми.

— Интересно!

— Дори във висша степен. Научих неща, които хвърлят светлина върху две тежки престъпления.

— Какво говорите!

— Да. Дъщерята на един мой познат е била осъдена за детеубийство, без да има вина. Сега мога да докажа, че е невинна.

— Поздравявам ви.

— И коя мислите, е убийцата?

— Е, коя?

— Леда!

— Всички добри духове! Леда?

— Да.

— Разказвате роман.

— Съвсем не! И после някой си хер Фон Шарфенберг е бил ограден от своя управител или инспектор. Исполинката е получила хиляда гулдена от въпросните пари.

— Вие сте се съюзили с Дявола! — възкликна князът, в крайна степен изненадан.

— Ваша светлост, изглежда, познава този случай?

— Да, много добре. Аз смятам онзи, който е бил наказан, за невинен.

— Някой си Петерман?

— Да. Говориха ли двете за него?

— Да. Тези две престъпления вероятно имат взаимовръзка.

— Как така?

— Е, Леда по-рано се е казвала Едита фон Вартенслебен и...

— Все по-интересно и интригуващо! — вметна князът.

— Имала е дете и го е умъртвила. Заровила го е през нощта на гробището на мястото на друг детски труп.

— По-нататък, по-нататък! Разкажете по-подробно!

— По-късно, Ваша светлост. Трябва да наблюдавам исполинката. Не бива да я изпускам от очи.

— Аз внимавам. Вие само разказвайте!

— Е, днес вече ви казах, че имам в ръцете си оръжия, с които да победея противницата на американката...

— Казахте го действително.

— Тогава не мислех, че толкова скоро ще окомплектовам арсенала си. Слушайте!

Разказа за театралния слуга Вернер и за това, как е подслушал Леда. Князът слушаше изключително внимателно и когато Холм свърши, каза:

— Това наистина е направо съкрушаващо за онези господа, които възнамеряват да протежират Леда. Имате право, исполинката не бива да бъде изпускана от очи. Тя ще проследи Леда, а ние двамата ще следим нея.

— Как? Ваша светлост иска да участва?

— Разбира се! По-късно ще чуете, че имам всички причини да се интересувам по-живо от тази работа. Значи барон Франц фон Хелфенщайн е бил бащата на детето на дъщерята на онзи театрален слуга?

— Да. Той я насиллил, след като я бил упоил с някакво наркотично средство.

— Това, което чух, е от голяма полза за мен. Но вижте, исполинката се прикрива зад онова дърво!

— Забелязала е, че Леда се готви да си тръгва. Тя току-що свали

кънките си.

— А, това е тя! Е, да внимаваме.

Леда отиде при майка си, която я чакаше, и се отдалечи с нея.

Исполинката я последва в придружителство на своята майка, а на подобаващо разстояние след тях тръгнаха князът и Макс Холм.

Балерината вървеше директно към хотел „Кронпринц“. Когато бе влязла, исполинката каза на майка си:

— Иди сега при портиера и го питай къде се е настанила.

— Защо сама не се осведомиш?

— Защото много се набивам на очи. Ще те чакам тук до тази витрина, като се правя, че разглеждам изложените неща.

Майката тръгна и скоро се върна.

— Тя живее там — съобщи. — На първия етаж!

— Добре! Сега към плевника!

Минаха по няколко улици, докато стигнаха едно от гробищата на столицата. Следвайки зида, оставиха града зад себе си и се озоваха на едно място, където се издигаха няколко плевника.

— Помниш ли още кой беше? — попита майката.

— Да, вторият там. Ела!

Заобиколиха първия плевник, като се огледаха внимателно за чуждо присъствие. Убедиха се, че наблизо няма никой, и сега исполинката приклепна при задната страна на плевника.

На равнището на земята майсторът строител беше оставил в зида отдушници. Те минаваха от едната до другата страна и имаха за цел да осигуряват свободна циркулация на въздуха и да предотвратяват развитието на домашната дървоядна гъба.

Проходите имаха квадратно сечение със страна около десет цола и в краищата почти напълно се бяха запушили.

Исполинката беше клекнала при едно от тях. Сега започна да разчиства с ръце отломките. Майка ѝ предупреди:

— Внимавай! Не пилей много наоколо, иначе някой може да се усети, че тук е вършено нещо.

— Не се безпокой. Ще бъда достатъчно предпазлива.

Когато отверстието стана достатъчно голямо, тя мушна ръка.

— Е, там ли е още? — попита майката, която едва бе в състояние да владее любопитството си.

— Да. Или... хмм... или е само камък.

— Това ще е тъпо, много тъпо!

— Твърдо е, наистина твърдо като камък.

— Измъкни го!

Исполинката извади предмета и не съумя да потисне един полугласен възклик.

— Всички дяволи! Майко, погледни!

— Детето, наистина детето! — констатира тази.

— Но толкова добре запазено!

— Не е изтлеяло.

— Изглежда точно така, сякаш току-що е починало, но е твърдо като скала и желязо.

— Вкаменило се е. Нали понякога се случва трупове да се превръщат в камък.

— Да. Зависи от почвата. Е, сега знаем къде сме!

— Леда не може да отрече. Пъхни го пак вътре и затвори дупката!

А когато дъщерята изпълни разпореждането, майката продължи:

— Но все пак е възможно да ни посочи вратата.

— Няма да посмее!

— Какво можем да направим срещу това?

— Да съобщим на властите.

— Тогава самите ние ще я оплескаме. Ние сме съучастници.

Следвало е да направим донесение.

— Глупости! Да не си мислиш, че лично ще отида в полицията?

— Имаш предвид писмо, но неподписано?

— Да.

— Това нищо няма да помогне. Срещу Леда така пак нищо не биха могли да докажат. За да има пълна убеденост, е безусловно необходимо нашето свидетелство.

— Помислих вече за това! Впрочем аз никак не се съмнявам, че ще съумея да сплаша Леда така, че да се бръкне дълбоко в джоба. Така, аз съм готова. Да вървим!

— Сега накъде?

— Най-напред трябва да се огледаме за някоя странноприемница, където да останем за днес.

Князът и Макс ги бяха следвали до гробището.

То беше отворено и князът се запъти право към входа.

— Вътре ли? — попита Холм учудено.

— Да.

— Но защо?

— За да останем незабелязани.

— Ще ги изгубим от поглед.

— Едва ли. Според вашия разказ Леда е тръгнала онази нощ оттук право към плевника. Следователно може да се предположи, че той не се намира много далеч. Вървете спокойно!

Прекосяха цялото гробище до срещуположния зид. Когато стигнаха там, князът посочи назад и каза:

— Ето, вижте! Ей къде вървят двете и там има също няколко плевника.

— Да, наистина! Но кой ли е от тях?

— Ще разберем.

— Но ако не видим? Ето, двете изчезнаха сега зад първия плевник.

— Ние в никой случай не бихме могли да приближим толкова, че внимателно да ги наблюдаваме. Трябва да бъдем предпазливи. Но нали има натрупан сняг, следователно много лесно ще открием следите на тези мили дами.

Скрити зад едно голямо боже дръвце, така че отвън по никакъв начин не можеха да бъдат забелязани, зачакаха, докато майка и дъщеря отново се появиха.

— Ще ги пропуснем ли да минат? — попита Холм.

— Това се подразбира. Те са решили да не пътуват за Роленбург. Ще останат тук, за да измъкнат пари от Леда. Предполагам, че най-напред ще си потърсят квартира.

— Това действително може да се очаква.

— Дали някоя частна квартира, или стая в странноприемница, ние при всички случаи трябва да го знаем. Хайде, те отминаха.

Последваха отново жените, докато те изчезнаха в една странноприемница от трета или четвърта категория. Макс Холм попита:

— Ние също ли ще влезем?

— Двамата не. Вие почакайте, аз ще се осведомя.

Когато влезе в окадения общ салон, търсените вече бяха седнали на една маса. Той зае място в един тъмен ъгъл и поиска да му донесат чаша бира. Исполинката беше поръчала кафе. Когато съдържателят го сервира, тя попита:

— Имате ли свободни стаи?

— Да.

— Можем ли да получим една за днес и евентуално за утре?

— Да, с удоволствие ще ви предоставя!

— Наредете тогава да запалят печката.

— Точно сега имам на разположение една отоплена.

— Много добре! Веднага ще се качим. Имайте грижата да ни

донесете и менюто!

Изпиха си набързо кафето и поискаха да ги отведат горе. Князът плати бирата и извади бележника си. Написа няколко реда до своя слуга Адолф и пъхна листа в един плик, какъвто винаги носеше със себе си.

Сега се върна при Макс Холм, а после потърси разносвач, на когото предаде писъмцето.

— Сега да отидем до плевника — каза след това.

— Но ако междувременно изтървем испоинката?

— Няма да ни се изплъзне. Тя ще ношува тук. Впрочем до половин час тук ще има надежден човек, който няма да я изпусне от поглед.

Когато се върнаха пак при гробището, не беше трудно да проследят стъпките на двете жени. Те водеха към плевника. И макар че слънцето беше изблизило снега в близост до зидарията, князът с голяма сигурност посочи мястото, където бе стояла испоинката.

— Тук са били — каза той. — Погледнете отломките. Не са успели напълно да заличат следите. Разровили са дупката. Да погледнем какво се намира в нея!

Започна да я разкрива и много скоро детето бе извадено.

— Ето го! — каза. — И се е калцирало, превърнало се е в камък. Всичко е така добре запазено, както при пресен труп. Да, това клето същество е умряло от слабост.

— Това е детето на Лаура Вернер. Но как може да се докаже?

— Оставете това да е моя грижа! Не е толкова трудно, както вероятно си мислите.

— Ще го вземем ли?

— Не. Този труп трябва да бъде прибран от полицията, а аз ще се постарая така да уредя нещата, че Леда да бъде спипана на местопрестъплението.

— Как смятате да подхванете работата?

— Ще я наведе на мисълта, че трябва да махне детето оттук, за да лиши испоинката от доказателства.

— Идеята е отлична. Надявам се да се хване на въдицата.

— Убеден съм в това.

— Какво ще правим по-нататък?

Докато прибираше детския труп отново на мястото му, князът отговори:

— Когато сте подслушвали Леда в хотел „Кронпринц“, не стана ли, казахте, дума за някакъв червен шнур от завеса?

— Да. Майката каза на дъщерята, че било голяма недомислица да си

послужи за удушаването с парче откъснат от завесата шнур.

— Чудесно! Аз имам нишка в ръката и ще я проследя, докъдето е възможно. Така, тук приключихме. Сега към първата пиаца за файтони.

— Накъде ще пътуваме?

— До Околийския съд.

Холм не попита какво възнамерява да прави там князът. Беше убеден, че ще постъпи правилно. Когато стигнаха до Околийския съд, князът нареди да предадат за идването му на директора и беше веднага пропуснат. Служителят го прие с изискана учтивост и се осведоми за причината на тази почетна за него визита. Князът предпочете да извади своята вече толкова често споменавана карта. Представи му я и каза:

— Ако обичате, моля, първо да обърнете внимание на тази легитимация, хер съдебен съветник.

Заговореният кимна усмихнато и отвърна:

— Зная вече. Екселенц хер министърът прояви добрината да уведоми висшите служители за съществуването на това изключително рядко пълномощие.

— В такъв случай се надявам, че молбата, която възнамерявам да изложа, няма да срещне препятствие по пътя си.

— С удоволствие се поставям на ваше разположение.

— От колко време сте на служба, хер съдебен съветник?

— На настоящия пост вече повече от пет години.

— Тогава може би си спомняте случая „Лаура Вернер“!

— Лаура Вернер? — повтори служителят замислено.

— Детеубийство.

— А, да, сетих се. Момичето не направи самопризнание. Беше осъдена въз основа на доказателства по улики на осем години затвор.

— И въпреки това тя е невинна.

— Какво говорите! — извика съдебният съветник, променяйки цвета си.

— Аз го твърдя!

— Хвърляте ме в крайно изумление. Аз самият председателствах разглеждането на делото.

— Независимо от това аз си оставам на твърдението.

— Съдията също може да сгреша. Колкото и мъчително да ми бъде да разбера, че под мое председателстване е била извършена една толкова печална грешка, то, от друга страна, ще се радвам да мога да я поправам.

— Тя не може да бъде поправена. Четири години затвор вече са минали. Какъв еквивалент може да замени това време, позора, тревогите,

срама? За да говорим само за едно материално удовлетворение, ние, за съжаление, вече не разполагаме със саксонското обезщетение.^[2]

— В състояние ли сте да докажете твърдението си, Ваша светлост?

— Надявам се да мога да приведа необходимите доказателства.

Преписките по делото още ли са налице?

— Разбира се.

— Ще ми позволите да ги прегледам за миг?

— Веднага! Разрешете да ви придружа до съдебния архив!

Той го отведе до едно доста голямо помещение, в което досиетата се съхраняваха до определен, предписан от закона срок, и собственоръчно потърси въпросната папка.

— Ето го — каза. — Мога ли да попитам от какво се интересува Ваша светлост?

— Детето е било удушено с края на червен шнур от завеси...

— Да, да, спомням си. Това corpus delicti^[3] е все още налице. Ето, вижте!

Отгърна на мястото, където шнурът бе прикрепен към един от листовите на досието. Князът го прегледа внимателно и после попита:

— Бихте ли могли да ми посветите един час от вашето действително скъпоценно време?

— Разбира се.

— Ще имам необходимост също от един обержандарм, един представител на прокуратурата и съдебния лекар. Вие ще имате добрината да ме придружите до една къща в централната част на града, а споменатите господа трябва да ни чакат на Петрикирххоф. Но настоятелно умолявам това да стане по възможно най-небиещ на очи начин.

— Вероятно мога да приема, че имате достатъчно основателен мотив за една такава постановка?

— Разбира се. Сега нямам време да се впускам в подробности. Спомняте ли си, че обвиняемата Вернер е твърдяла, че детето ѝ било момче и е починало от немощ?

— Така беше действително.

— Но въпросният труп е бил на здраво момиченце, което не е било признато от Вернер за нейното починало от естествена смърт дете.

— Това показание беше твърде фантастично.

— Въпреки всичко се е базирало на истината. По-късно аз ще ви покажа истинското дете на Вернер.

— Как? Какво? Ваша светлост, навремето ние дълго, но напразно го

търсихме. Не мислете, че ни е липсвало старание.

— Убеден съм. И така, моля веднага да уведомите господата. Но тайно, много тайно! И вземете този червен шнур със себе си. Ще ни потрябва, ако предположенията ми са правилни.

Съдебният съветник направи необходимите приготовления и се отправи после с княза към файтона, в който чакаше Холм.

— Хер доктор Холм — представи го князът. — Тепърва ще го опознаете. И на неговата прозорливост ще се дължи, ако успеем да реабилитираме една невинна.

Князът насочи файтона към старата патрицианска къща на хер Фон Шарфенберг. Портиерът Крелер видя тримата господа да слизат и се завтече да попита за желанието им.

— Влезте в стаята! — нареди князът.

А вече вътре, далеч от ушите на файтонджията, попита:

— Този дом на хер барон Фон Шарфенберг ли принадлежи?

— Да, хер.

— Тук ли е живял неговият управител, някой си хер Петерман?

— Да.

— Преди малко повече от четири години не е ли приел този хер една дама при себе си?

— Фройлайн Фон Вартенслебен? Тя живееше при него.

— Вие също ли бяхте тогава тук?

— Аз живея тук от дълго, дълго време.

— Значи познавате дамата?

— Да.

— Аз съм княз Дьо Бьофур, а този хер е съдебен съветник и директор на Околийския съд. Следователно вие трябва да отговорите...

— Господи Исусе! — изплъзна се от устата на портиера.

— Следователно вие трябва да отговорите на нашите въпроси съобразно истината — продължи князът. — Споменатата дама винаги в добро здраве ли се намираше?

Запитаният се смути, но отговори:

— Здравословното ѝ състояние действително претърпя една няколкодневна промяна, Ваша светлост!

— Каква беше причината?

— Раждането на едно дете.

— Кой беше бащата?

— Никой не знае.

— От какъв пол беше детето?

— Момиченце беше.
— Беше ли доложено за раждането му?
— Да, аз самият го направих.
— Детето здраво ли беше?
— Беше необикновено здраво момиченце.
— Колко дълго остана при майката?
— Докато и тя беше тук. Една сутрин внезапно изчезнаха.
— Къде?
— Никой не знае.
— Къде живееше тази фройлайн Фон Вартенслебен?
— Беше получила при управителя Петерман две стаички.
— Те съществуват ли още?
— Да.
— Но сигурно мебелите са подменени и са подредени по друг начин?
— Не. Всичко си остана, както си беше. Дори покривките, килимите и завесите са запазени.

— По каква причина?
— Не знам. Младият господар така заповяда.
— Имате ли ключове за тези стаи?
— Да.
— Водете ни горе!

Портиерът се подчини на заповедта. Съдебният съветник се намираще в състояние на голяма напрегнатост. Онова, което беше чул, му навяваше предположението, че князът действа по много точна информация.

Въпросното жилище се състоеше от всекидневна с два прозореца и спалня с един прозорец. Още с влизането си князът се отправи към транспарантите да огледа шнуровите.

— Не е тук — констатира. — Отворете спалнята!

Когато това стана, той пристъпи към прозореца.

— Аха! Заповядайте, хер съдебен съветник! Погледнете!

Показа червения пасмантериен шнур, от който липсваше едно парче. Явно беше откъснато.

— Ваша светлост — слиса се служителят. — Как е възможно да го знаете?

— За това по-късно. Извадете, моля, въпросното парче. То съвсем очевидно е било откъснато от тук.

— Ето го. Да сравним. За Бога, съвпада! Дори влакната си прилягат и се вмъкват едни в други съвсем точно.

— Това е, в което исках да се убедя. Засега то е достатъчно.

И обръщайки се към портиера, продължи:

— Хер съдебният съветник ще вземе ключовете за тези две стаи. Вие ще имате задължението да не казвате на никого, че сме били тук, дори на вашия господар. Престъпването на тази заповед ще има най-сериозни последици за вас. Разбрано?

— Аз ще се подчиня, Ваша светлост, ама моята жена...

— Аз не я видях.

— Излязла е.

— В такъв случай няма да казвате и на нея. Виждали ли сте от онова време тази фройлайн Фон Вартенслебен?

— Не.

— А ще я познаете ли?

— Веднага! Със сигурност!

— Добре! И така, мълчете! Ние тръгваме! Адио!

Съдебният съветник заключи вратите и прибра ключовете. Когато седнаха отново във файтона, князът назова една улица, намираща се близо до Петрикирххоф. Слязоха там, за да не разбере файтонджията коя е целта им. После се отправиха пеша към гробището. Съдебният съветник бе мълчал по пътя. Сега каза:

— Ваша светлост счита тази Вартенслебен за майка на детето, което сме приели за дете на Лаура Вернер?

— Да. Откъснатият транспарантен шнур е първата брънка от доказателството, което ще приведа. А, тук стои един хер, а там — друг.

Бяха влезли в гробището. В единия ъгъл беше застанал един мъж, в срещуположния край втори, а от Дома на покойника тъкмо излезе трети.

— Прокурорът, обержандармът и съдебният лекар — отбеляза директорът на съда.

— Чудесно! Господата дават вид, сякаш не се познават. Това ми е приятно. Осведомете ги, моля, небиещо на очи да се отправят един след друг и по възможност тайно към намиращите се зад гробището плевници. С хер Холм ще ви чакаме там.

Той се отправи с Холм към посоченото място. Другите дойдоха по различни пътища и бяха убедени, че никой не ги е забелязал.

— Майне херен — поде князът — касае се за доказване невинността на едно момиче, осъдено като детеубийца. Хер съдебен лекар, възможно ли е след четири години по останките от едно дете да се докаже, че е починало от естествена смърт.

— Не. Трупът ще се е разложил.

— А в случай че се е вкаменил, калцирал?

— Това е изключително рядък случай. Не може нищо да се каже, докато не бъде изследван трупът.

— Е, нека видим. Хер доктор, отворете, моля!

Тези думи се отнасяха за Холм. Те се намираха точно при мястото, където бе скрит детският труп. Холм коленичи, отстрани отломките и го измъкна. Господата, особено съдебният съветник, бяха изумени. Съдебният лекар хвърли един поглед на трупа, опипа го с ръка и попита:

— Ваша светлост, нещо ми се върти из ума... Това да не би да е детето на Вернер, което напразно търсехме навремето?

— Да.

— Спомням си случая много точно. Аз трябваше да прегледам трупа. Интересна, крайно интересна находка — както за лекаря, така и за съдията. Но кой е скрил това детско трупче тук?

— Майката на другото дете, истинската убийца, хер директор.

— Значи Вернер все пак не е излъгала?

— Тя е казала истината. Била е осъдена невинна. Можела е да бъде наказана само за неизвършената регистратура, понеже от чувство за срам не е съобщила за раждането и смъртта на детето.

Междувременно се беше стъмнило. Можеха да се различават само най-близките предмети.

— Сега какво? — попита обержандармът.

— Ще затворим дупката — отвърна князът. — Хер съдебният съветник и хер съдебният лекар ще вземат трупа. А вие, хер обержандарм, ще имате добрината да ме придружите за извършването на един арест.

— Свързан с намирането на този труп?

— Да.

— Да не би на Вартенслебен? — попита съдебният съветник.

— Не, засега на две нейни съучастници. Аз ще предоставя на вас онова, което трябва да се извърши най-напред по отношение на този труп, но имам причини да помоля за възможно най-голяма дискретност, тъй като това ще ме улесни в арестуването на убийцата.

— Аха! Вие знаете къде се намира Вартенслебен?

— Мисля, че знам — гласеше сдържаният отговор. — Но преди да ви помоля да направите решаващия ход, искам да направя работата си още по-сигурна.

Макс Холм отгатна мисълта на княза и се обърна към другите:

— Простете, майне херен, че ще ви помоля да разменя няколко думи с Негова светлост на четири очи. Свързано е с работата, по която се

намираме тук, и има за цел така да си подсигури виновницата, че отричането от нейна страна да бъде невъзможно.

Князът се отдалечи с него и Холм тихо заговори:

— Не зная дали правилно съм ви разбрал, милостиви хер. Вие искате от съображение американката да направите решаващата стъпка срещу Леда едва утре?

— Да.

— Кога ще бъде арестувана?

— Малко преди представлението?

— Преди?

— Да. По този начин ще ѝ бъде попречено да играе и мис Стартън ще остане без конкуренция. Така машинациите на „безукоризнените“ господа от „Столичен театър“ ще бъдат от един път пресечени.

— И как ще бъде изобличена?

— Надявам се, най-напред чрез показанията на исполинката, после чрез доказателството на обстоятелствата и уликите и накрая възнамерявам да я подмамня с писмо или по някакъв друг начин преди представлението да дойде тук, за да отстрани трупата, при което ще бъде наблюдавана от достоверни свидетели. Вие може би сте на друго мнение?

— Действително ми се иска да направя една забележка.

— Моля, говорете!

— Надявам се, ще ми простите, ако изложа по-различно становище от вашето.

— Тук изобщо не може да става дума за прощаване. Вие сте главното лице в тази работа. На вас дължа тези ценни насоки и ако вашето гледище е по-добро от моето, то се разбира изцяло от само себе си, че ще бъде взето под внимание. Така че спокойно кажете какво мислите!

— Най-напред съм напълно съгласен с вас, че ударът, който ще нанесем на Леда, трябва да се стовари и върху нейните протектори.

— Хубаво! По-нататък!

— Тези господа заслужават една здрава плесница. Но как ще я получат, ако Леда не излезе на сцената?

— Ще се изложат, че протежето им е арестувано и изобщо не е стигнало до подиума.

— Така ще се изложат пред нас, но не и пред публиката.

— Впоследствие ще бъде публикувано, че предварително са решили да ангажират убийцата.

— Може пък да съумеят да оборят това изявление. Според мен е по-уместно на първо време да не ги закачаме.

— Искате да им предоставите възможност действително да вземат решение за Леда?

— Да.

— Следователно желаете балерината да излезе на сцената?

— Да. Така ще имаме възможност да прозрем интригите и машинациите срещу американката, което няма да стане, ако Леда не се появи.

— Хм! Признавам, че имате известно право.

— Тези господа ще ликуват. Ще се чувстват победители. Ще разтръбят победата си в пресата. И тогава толкова по-съкрушителен ще бъде ударът, който ще им стоварим.

— Съгласен съм с вас. Но кога да бъде арестувана Леда?

— Непосредствено след представлението.

— На връщане от театъра?

— Не. Ние трябва да опитаме така да уредим нещата, че веднага след приключване на спектакъла да дойде тук, за да отстрани малкия труп.

— Това няма да представлява трудност. Но вие забравяте интересната супе в „Белвю“.

— Хм, да, тя ще пропадне. Аз се канех да стана таен зрител или точно слушател.

— Е, вие и бездруго щяхте да се лишите от тази наслада, ако Леда бъдеше арестувана още преди представлението.

— Това е вярно. И все пак ми се иска тоя мосю Леон Стодижел да бъде хубаво посрамен!

Князът се загледа замислено в продължение на няколко секунди в земята, после се засмя тихо на себе си и каза:

— Тук ми хрумва една идея! Ние можем да предоставим на този достопочтен мосю неговата супе!

— С Леда? Значи едва по-късно да я арестуваме?

— Не. Но господата ни чакат. По-късно ще говорим по този въпрос. Но съветът ви да оставим Леда да излезе на сцената си остава в сила.

— А сега искате да арестувате исполинката?

— Да.

— А какво ще стане, ако не признае?

— Ние двамата нали я наблюдавахме тук. Вие сте подслушали разговора между нея и майка ѝ и също Леда. Ние следователно сме свидетели и ще ни повярват.

— Аз също съм убеден в това, но считам за по-целесъобразно да я заловим на местопрестъплението.

— Как да стане тая работа?

— Ще я примамим да дойде още веднъж тук точно както се каним да постъпим с Леда. Трябва да се яви причина да отстранят трупа и ето как ще ги заловим — както майката, така и дъщерята.

— Хм! Тук също имате право.

— Но как да я накараме за втори път да дойде насам?

— Това не е трудно. Аз ще се заема. Имате ли още някаква забележка?

— Не.

— В такъв случай ще информирам господата.

Той се върна при служителите и каза:

— Майне херен, хер доктор Холм наистина ми даде няколко напътствия, които са толкова ценни, че реших да ги взема под внимание. Ще променя съобразно тях плана, който възнамерявах да следвам, и в тази връзка имам да ви направя няколко пояснения.

Господата приближиха изпълнени с очакване, а князът продължи:

— Вече казах, че Лаура Вернер е говорила истината. Тя е станала майка и от страх и срам е скрила раждането и смъртта на детето. На това решение повлияло хилавото състояние на детето, което действително скоро починало от немощ. Сега се искало трупчето да бъде тайно погребано. Младата майка го сложила в една кутия и отнесла през нощта на гробището. Същия ден било извършено погребението на някакъв мъж, чийто гроб още не бил напълно засипан. В неговата рехава пръст смятала Лаура Вернер да погребее своето дете.

— Такива бяха действително нейните показания — потвърди съдебният съветник. — Но тогава тя спомена за появата на второ женско създание.

— Тук също е казала истината, макар думите ѝ да са били възприети като смехотворни извъртания. И така, неотдавна на мястото, където бях с хер съдебния съветник, също се родило дете — момиченце. Майката го удушила с един червен транспарантен шнур и заедно със собствената си майка го отнесла до гробището. Старата останала отвън до зида, а дъщерята се прехвърлила през него вътре. Имала намерение да зарови трупа на умъртвеното дете точно в същия гроб, при който в този миг се намирала Вернер. Убийцата приближила. Това била същата Вартенслебен, която преди малко беше спомената. Тя се изплашила, когато забелязала втора жена, заела се да осъществява същото намерение — тайно да погребее едно дете. Убийцата имала здрави нерви. Бързо се съвзела от страха и взела решение да обърне в своя полза тази среща.

Господата слушаха с най-голямо внимание. Разказът ставаше все по-интересен. Князът продължи:

— Вартенслебен си помислила, че не човек държи в ръката си нишките, от които зависи бъдещето. Знаела, че много често едно незначително, непредвидено или невзето под внимание обстоятелство води до разкриване на престъплението. Такъв можел да бъде и при нея случаят, което сега имала възможност да предотврати. И така, оставила временно детския труп настрана, за да не го види другата, приближила и я заговорила.

— Как ли трябва да се е изплашила Вернер! — обади се лекарят.

— Естествено, неимоверно! В своя ужас тя допуснала Вартенслебен да измъкне от нея името ѝ, жилището и всички други обстоятелства. След това настоятелно я замолила за мълчание. Вартенслебен обещала, но не мислела да спази обещанието си. Когато Вернер побягнала, тя извадила детето от кутията и го подменила със своето. Дори дрехите разменила. После погребала детето си в ковчега на Вернер и се отдалечила с нейното.

— За да го скрие тук под плевника? — попита прокурорът.

— Да, както установихте.

— Каква рафинираност! И майката на тая Вартенслебен ѝ е била помощница?

— Естествено. И сега се появява едно неизяснено обстоятелство, относно което обаче скоро ще добием яснота. При плевника имало една личност, която наблюдавала двете жени.

— Някой мъж?

— Не, едно женище. Предполагам, че исполинът Борман ви е известен?

— Естествено! Дори повече отколкото може да му бъде приятно.

— Известно ли ви е семейното му положение?

— Да — отговори прокурорът. — Та нали задачата на съдията е възможно по-точно да се информира за личните връзки на обвиняемия.

— Следователно знаете какви близки има исполинът?

— Да. Той има жена и дете.

— И после?

— Един брат, който се изявяваше като акробат и неотдавна трябваше да бяга заради малтретиране и убийство по невнимание. Все още не ни се е удало да го заловим.

— Жива ли е майката на тези двама братя?

— Да.

— Къде се намира?

— Това сега не мога да си спомня. Мъкне се наоколо с дъщеря си, която със своето телосложение била напълно равностойна на двамата братя и следствие на това била показвана като исполинска дама и атлетка.

— А знаете ли името ѝ?

— Аврора.

— Така е. Е, майне херен, именно тази Аврора, атлетка и исполинска дама, е била онази вечер по някаква причина скрита при плевника.

— Дяволите да го вземат! — изплъзна се от обержандарма. — Това е крайно интересно!

— Но за Вартенслебен не е било никак интересно да бъде изненадана в своята престъпна дейност.

— Какво? Това женище е сварило Вартенслебен, майката и дъщерята?

— Да.

— Без после да направи донесение?

— Тя е продала своето мълчание.

— Аха! На каква стойност?

— Хиляда гулдена.

— Притежавала ли е Вартенслебен толкова много пари?

— Тя, изглежда, е разполагала с пет хиляди гулдена. По същото време именно на хер Фон Шарфенберг изчезнали пет хиляди гулдена...

— Спомням си — каза обержандармът. — Аз самият арестувах извършителя — някой си Петерман, който беше управител на хер Фон Шарфенберг.

— Известна ли ви е съдбата му?

— Да. Той направи самопризнание и беше осъден. Наскоро бил помилван и се върнал в столицата, както чух.

— Знаете ли къде живее и с какво се занимава?

— Не. Нямам си вземане-даване с регистрационната служба.

— Той живее при мен. Назначих го за секретар.

— О! — прозвуча възклик на изненада.

— Да. Направих го, понеже съм убеден, че този мъж е невинен.

— Невъзможно! Той си призна.

— По някакви странни причини. Ще си позволя един намек.

Споменатата Вартенслебен е била любовница, метреса на младия Фон Шарфенберг.

— По дяволите! Сега започва да просветва! — вметна прокурорът.

— Тя е родила в жилището на Петерман, който трябвало тайно да я подслони и да се грижи за нея. Един ден внезапно изчезнала.

— Заедно с детето, естествено?

— Да.

— И може би също с онези пет хиляди гулдена?

— Вероятно.

— Вероятно, казвате?

— Защото не мога да го докажа, макар че съм склонен да го твърдя.

— Досетих се, понеже казахте, че Петерман е невинен.

— Аз съм убеден в това!

— Той ли ви се довери?

— Не. За онези дни той си мълчи. Но аз си поставих задача въпреки неговата сдържаност да докажа невинността му. Както казах, убеден съм, че Вартенслебен е откраднала парите, които липсвали в неговата каса.

— Той защо не го е казал?

— За да пощади младия си господар, лейтенант Фон Шарфенберг. Нали неговият баща не бивало да знае за връзката му с Вартенслебен.

— Това действително е едно небивало доказателство за вяност и жертвоготовност. Но щом Петерман упорства, нищо не може да се направи.

— Аз в никой случай не губя надежда.

— Имате ли основания?

— Да. Хилядата гулдена, които исполинката поискала за своето мълчание, й били изплатени под формата на две петстотингулденови банкноти, чиито номера били посочени във връзка с разгласяването на онази злоупотреба. Исполинката прочела материала и оттогава се страхува да пусне двете банкноти в употреба.

— Още ли ги има?

— Да.

— Ех, да знаехме само къде се намира тази Аврора.

— Тя е тук, в столицата.

— Наистина ли, наистина ли?

— Аз тайно я придружих до странноприемницата. Ще я арестуваме заедно с майка ѝ.

Обержандармът беше направо въодушевен. Той потри ръце и каза:

— Това действително е един съвършен, бляскав криминален случай! Само да можехме да намерим и двете банкноти! Но те сигурно са добре скрити!

— Наистина е така — забеляза князът.

— Аа! „Наистина“ казахте, Ваша светлост?

— Както чухте!

— Знаете, че са добре скрити?
— Да.
— Тогава би трябвало скривалището да ви е известно!
— Точно такъв е случаят. Исполинката ги е залепила зад хастара на портмонето си.
— Как може да го знаете?
— За това по-късно! Сега въпросът е да си подсигуриш нея и майка ѝ.
— Това трябва да стане с предпазливост. Тя е силна и при всички случаи ще се отбранява.
— А пък аз бих желал да се избегне всяка шумотевица.
— Къде е отседнала?
— В странноприемница „Кафявия кон“.
— Чудесно! Веднага ще се заема с приготовленията по арестуването ѝ!
— Моля, хер обержандарм, оставете ми още малко време! — додаде князът усмихнато. — С това стигам до предложението, което хер доктор Холм направи. Та ако арестуваме исполинката в странноприемницата, следва да се очаква, че тя всичко ще отрече.
— Със сигурност ще го направи.
— Ето защо хер Холм ни съветва да я заловим тук, при плевника, на местопрестъплението.
— И как да я нагласим тая работа?
— Моля да предоставите това на мен. Ако ми дадете половин час време, майне херен, гарантирам ви, че исполинката ще се появи тук с майка си, за да отстрани детския труп.
— Ако наистина е сигурно!
— Гарантирам!
— Това е достатъчно!
— В такъв случай ще ви помоля, хер обержандарм, дотогава тайно да надзиравате странноприемницата. Ако исполинката излезе, нека някой от хората ви я последва. Хер прокурор, искате ли да присъствате на залавянето на двете жени?
— Естествено!
— Ние трябва да им дадем време да разкрият дупката. Направят ли го, те са изобличени. И трябва да наблюдаваме действията им.
— Това е трудно, тъй като от тази страна няма никакво прикритие.
— Разполагаме само с едно средство да приближим дотолкова, че да можем внимателно да ги наблюдаваме.
— И какво е то?

— Отгатнете, хер обержандарм!

— Наистина не се сещам как бихме могли при този сняг да се промъкнем толкова близо.

— Е, снегът е бял, а чаршафите имат същия цвят.

— Значи имате предвид да се скрием под чаршафи?

— Да. Това предложение правя.

— То действително е най-доброто. Много съм любопитен как ли ще реагират тези женоря, когато из един път изникнем при тях. Сигурно ужасно ще се изплашат.

— Дали исполинката ще се изплаши, е съмнително. Ние при всички случаи трябва да сме подготвени за съпротивата ѝ. И така, направете приготовленията си, хер обержандарм! До половин час аз ще съм при исполинката и може да се приеме, че после тя няма да се забави с идването си тук.

Той понечи да се обърне, но бе задържан от прокурора.

— Един момент, Ваша светлост — каза този. — Отгатвам, че познавате Вартенслебен и само от определени причини се колебаете да ни го кажете.

Князът кимна замислено и отговори:

— Да, предположението ви е правилно.

— И няма да ни посветите?

— Наистина възнамерявах да го премълча. Кога ще подложите исполинката, в случай че попадне в ръцете ни, на първия разпит?

— Законът отрежда той да се проведе в рамките на двайсет и четири часа, отчитано от момента на арестуването.

— Следователно най-късно утре следобед?

— Случаят е интересен, така че бихме могли да се заемем с пленниците още в предобеда. А като се вземе предвид, че това е свързано с връщането свободата на една невинна, ми се иска да не губя време и да се захвана още тази вечер.

— Хм! При това положение може да се очаква, че вие още днес ще чуете от исполинката къде се намира Вартенслебен. Следователно е по-добре аз да ви го кажа, но ще изразя една молба.

— Надявам се изпълнението ѝ да е в пределите на моята власт!

— Достатъчно е само да проявите желание.

— Е, проявявам го.

— Благодаря.

— И така, къде е Вартенслебен?

— Тук, в столицата.

— Отлично, отлично! И тя, и исполинката, тук! Едно добре дошло улеснение. Къде живее или е отседнала?

— В хотел „Кронпринц“.

— Чумата я взела! Толкова изискано! Ако не се лъжа, в същия хотел е отседнала и Леда.

— Не само в същия хотел, но и в същите стаи, хер прокурор.

— Какво говорите! Да не би Вартенслебен да е на служба при балерината?

— Не.

— Как може тогава да живее при нея?

— Тя живее в същите стаи и все пак не при нея.

— Не разбирам.

— Запознат ли сте с житието-битието на Леда?

— Не. Знам само, че идва от Париж и я придружава майка ѝ.

— Нещо не ви ли прави впечатление?

— Какво да ми прави впечатление?

— Е, Леда е с майка си и Вартенслебен също била със своята майка.

— По дяволите, Ваша светлост, да не би да искате...

Не изговори изречението. Князът кимна и го подкани:

— Моля, продължете, продължете!

— Да не би да искате да кажете, че Леда и Вартенслебен са едно и също лице?

— Това искам да кажа.

— Невъзможно!

— Защо?

— Вартенслебен не би поела подобен риск.

— Не виждам никакъв риск.

— Тя е убийца!

— Смята се сигурна от разкритие.

— Тук има хора, които я познават!

— Какво от това? Стотици артисти приемат псевдоними и излизат на сцената там, където са известни истинските им имена.

— Но една такава престъпница би следвало да се бои от публична изява!

— Леда е нагла и дръзка.

— Но тази протекция!

— Е една голяма, непростима непредпазливост.

— Бламажът за ръководството на „Столичен театър“? Това е ужасно!

— Но напълно заслужено. Аз моля, хер прокурор, арестуването на

Леда да бъде извършено едва след вечерното представление. Утре ще ви изложи причините си.

— Не е много редно.

— Причините са уважителни.

— Сигурно. Впрочем аз получих инструкции максимално да се съобразявам с вашите напътствия. Вартенслебен — идентична с балерината! Какво ще кажете по въпроса, майне херен?

Запитаните, а именно съдебният съветник, обержандармът и лекарят, бяха не по-малко изумени от питащия и живо изразиха изненадата си.

[1] Братът на Аврора, исполинът Борман, е важна фигура в Карл Май, Събр.съч., т.65, „Непознатият от Индия“ — б.нем.изд. ↑

[2] Саксонско обезщетение — според стария немски законник „Заксеншпигел“ финансова компенсация за претърпян арест — б.нем.изд. ↑

[3] Corpus delicti (лат.) — веществено доказателство — б.пр. ↑

ГЛАВА 10

ЖОНГЛЬОРЪТ ЦВИБЕЛ

Междувременно исполинката се бе настанила уютно с майка си в странноприемницата. Те се бяха нахранили и седяха на дивана, обсъждайки намерението си срещу Леда, когато на вратата се почука.

— Влез! — заповяда Аврора.

Влезе келнерът.

— Какво има?

— Простете! Един мъж долу желае да разговаря с вас, дами.

— С нас? — попита тя учудено.

— Да.

— Това трябва да е някаква грешка.

— Едва ли. Той пожела да ви види.

— Но ние не сме оттук и не знам кой би могъл да пита за нас и да иска да ни види. Вие още не сте ни донесли регистрационната книга и не сте поискали легитимациите ни. Нима знаете името ми?

— Още нямам честта.

— Е, как можете тогава да знаете, че мъжът, за когото говорите, иска да дойде при нас?

— О, той също не спомена някакво име.

— Ами какво?

— Описа ви, а вие ще признаете, че в това отношение не може да се появи никакво съмнение.

— Какво всъщност каза?

— Да съобща за него на едрата дама, която пристигнала преди приблизително два часа с една друга дама — вероятно майка й, отбила се е долу в салона и поискала после стая. След това описа облеклото ви така точно, че беше невъзможно да се заблудя.

— Как се казва?

— Това, за съжаление, не знам.

— Но той все пак трябва някак си да се е нарекъл?

— Не го стори. Помоли само, в случай че попитате за името му, да кажа, че е ваш стар, добър познат.

— Хм! Как изглежда?

Келнерът сви малко пренебрежително рамене.

— Не елегантно! — обясни.

— Колко е възрастен?
— Като че се намира в средните си години.
— Неприятно, много неприятно! Какво ще речеш, майко? Да го приемем ли?
— Аз нямам желание! Кой ще е той и какво иска? Сигурно някаква просия!

Тук келнерът подхвърли:
— Той каза, че работата била изключително важна.
— Е, да, за него естествено.
— Не, за вас. Ако сте го отблъснали, това щяло да бъде от голяма вреда за вас. Спомена някакъв ангажимент или аранжимент... не помня точно.

— А, тъй, тъй! Е, ще опитам, макар да казвате, че нямам изискана външност. Аз съм артистка и като такава често ми се налага да влизам в досег с някои така наречени колеги, които всъщност са си просто паплач и ти се лепват като репей. Кажете му да дойде!

Той тръгна и скоро след това прозвуча боязливо почукване.

— Влез! — извика исполинката със своя стенторов глас.

Влезе князът, но така добре предрешен, че бе невъзможно да разпознаят в негово лице госта, когото преди два часа бяха видели долу в общия салон. Беше облечен като артист, но много бедно. Направи дълбок поклон и поздрави смирено:

— Кой сте вие? — попита исполинката.

— Колега — отвърна той.

— Познавате ли ме всъщност?

— Да.

— И знаете също името ми?

— Имам честта!

— Но не сме работили заедно?

— Не.

— Кога и къде сте ме виждали?

— Преди малко повече от четири години, тук, в столицата.

— Но аз тогава не съм се явявала пред публика!

— Имах удоволствието да ви видя само en passant^[1].

— Как тогава сте се осмелили да кажете на келнера, че сте мой стар, добър приятел?

— Е, стар съм, също добър тип, а колегите винаги са били приятели. Следователно аз при всички случаи съм ваш стар, добър приятел.

— Странно доказателство! Пита се само дали аз имам желание да ви

нарека такъв. Какво искате?

— Бих желал да помоля за малко подкрепа.

— Помислих си, че това посещение ще излезе някоя просия.

— Аз съм без средства за препитание, фройлайн Борман.

— Това не ме засяга! Вечер е. Нима и вечер се проси?

— Човек проси, когато се намира в нужда, а нуждата не пита дали е сутрин или вечер.

— Какво работите всъщност?

— Жонгльор съм.

— Не създавате впечатление да сте много ловък. Как е името ви?

— Цвибел.

— Олеле! Цвибел, жонгльор Цвибел! Направо да си умреш от смях!

Вървете си, вървете си! Не желая да знам за вас.

— Моля ви, дами, не ме отпращайте! Толкова съм я закъсал, че нямам дори кройцер за нощувка и вечеря.

Исполинката се изсмя подигравателно и каза:

— Идете отзад в градината, там има квартира за вас. Напъхайте си главата в някоя леха и навирете крака във въздуха. Така ще си станете истинският Цвибел^[2] и ще можете в сегашния сезон да се показвате като рядкост. Тая работа носи пари.

— Фройлайн, вие се подигравате!

— Нещо повече ли искате? Наистина ли си мислите, че ще се бръкна в джоба заради вас, нахални човече?

— Нахален? Аз мисля, че бях много учтив!

— Не, нахален! Само чрез нахалство успяхте да се намъкнете при нас!

— Виждате ме крайно учуден! Мога ли да ви помоля да ми кажете кое ви се струва нахално?

— Не сте ли казали на келнера, че ще бъде в голяма наша вреда, ако ни дойде наум да не ви приемем?

— Да, казах го.

— Е, това не е ли нахално?

— Аз наистина съм направо изумен, че благородните ми подбуди биват наричани нахалство. Мислех, че ви оказвам услуга.

— С просията си? Вървете си! Напуснете! Не желая нищо повече да слушам!

— По този начин ме лишавате от възможността да спя в порядъчно легло.

— Спете където щете!

— Понеже нямам пари, днес пак ще трябва да спя там, където се запознах с вас.

Беше казано с толкова особено натъртване, че тя неволно попита:

— Е, къде сте спали тогава?

— В един плевник.

— Ха! Хора от вашия сой често спят в плевници, копи сено или слама.

— За съжаление да. Но има плевници и плевници, фройлайн. Има плевници с нечисто име, плевници, в които не може да се спи, плевници, в които нощем бродят духове.

— Вие сте откачен! Защо ли ви слушам! Хайде, разкарай се, навлек!

Той и не помисли да се подчини на нареждането, а продължи несмутимо:

— В оня плевник тогава също бродеше нещо!

— По дяволите! За какъв плевник ми плещите тия идиотщини?

— За плевника зад гробището.

Тя се стъписа. Стана с един нюанс по-бледа.

— Какво ме интересуват вашите фантазии!

— Това не са фантазии. Детето наистина броди.

— Какво дете?

— Кое то беше погребано под плевника.

— Човече, не ви разбирам!

— Но аз тогава ви разбрах.

— Изпаднали сте в делириум!

— Да, наистина треперех от възмущение, когато подслушвах навремето водения пред плевника разговор.

— Абе я кажете за какво всъщност дърдорите!

— За Вартенслебен и нейното дете.

— Тия приказки ми звучат като на китайски!

— Дали жандармерията няма да открие нещо интересно в тоя китайски, а?

— Аз май наистина ще повикам някой жандарм да ви подбере!

— Няма да го направите!

— Кой ще ми попречи?

— Аз!

— Как така?

— Не аз ще бъда арестуван, а вие.

— Човече, какво си позволявате! Ще ви размажа!

Тя пристъпи към него и сви заплашително юмруци. Тогава майка ѝ я

дръпна и предупреди:

— Не прибързвай, Аврора! Този мъж се заблуждава в нас, това е ясно, но ние можем все пак поне да го изслушаме.

— От мен да мине! И тъй, хер Цвибел, вие се припознавате в нас. Какви небивалици се канехте да ни надрънкате?

— Е, нали вие сте фройлайн Аврора Борман?

— Да.

— И тази дама е ваша майка?

— Да.

— Наричат ви „исполинката“?

— Да.

— Е, значи не се лъжа. Защото с това име, исполинката Аврора Борман, се нарекохте тогава пред младата дама, която се казваше Вартенслебен.

— Дивотии! Вашите думи са ми като йероглифи!

— Нека тогава ви ги обясня.

— Да, сторете то!

— По онова време бях без работа и се скитах с един колега, на когото също като мен не вървеше. Не гладувахме, защото където и да се отбиехме, получавахме нещо за ядене, но, за съжаление, няхахме пари. Когато стигнахме столицата, бяхме с пълни стомаси, наистина, ала с празни джобове.

— Точно както сега! — подигра се исполинката.

— Хмм! Може би и не, фройлайн! Не знаехме къде ще спим, тъй като не можехме да си платим постелята. Потърсихме си креват при майка Поляна и ето как открихме намиращите се зад Петрикирххоф плевници. Бяха заключени, но в стената на единия имаше разхлабена дъска. Отместихме я и се провряхме през отвора. Имаше достатъчно слама за мека и удобна постеля.

— Потърсете си и днес такава!

— Може би няма да се наложи, защото не съм чак толкова без средства, както си мислите.

— Значи преди малко сте ни излъгали?

— Исках да видя дали имате добро сърце. А сега по-нататък. Бяхме много уморени и моят камарад бързо заспа, за да се събуди едва на заранта. Аз също задряхах, но скоро бях събуден от човешки гласове. Заслушах се. Вън стояхте вие с майка си.

— Аз? Ние двете?

— Да.

— Тук сте в голяма грешка!

— О, не! Много добре ви видях.

— Но нали било вечер, както казахте!

— Но все пак достатъчно светло, за да видя лицето ви. А по отношение вашата фигура толкова по-малко може да се заблуди човек.

— И как пък сте могли да зяпате през дувара?

— Дувара? Та това бе само една дъсчена стена, в която имаше процепи и дупки от изпаднали чворове колкото щещ. Вие бяхте спипали Вартенслебен с трупа и уредихте известната далавера.

— Далавера?

— Да.

— И каква е тя?

— Хиляда гулдена за вашето мълчание.

— Вие сте избягали от Роленбург!^[3]

— А вас ще ви отведат там!

— Какво ли ми пречи да ви изхвърля?

— Страхът от мен!

— Охо!

— Веднага ще си окачите полицията на врата. Тогава аз чух целия ви разговор и следователно много добре знам къде съм.

— Е, щом го знаете толкова добре, я ми кажете какво сме извършили тогава. Ако се съди по думите ви, се касае за някакво дете.

— Продължавайте да се правите, че нищо не знаете. Аз имам доказателства. Вие скрихте трупа на детето на Вартенслебен, следователно сте помогнали да се потули едно детеубийство. Ето защо трябваше да ви бъдат изплатени хиляда гулдена.

— И дори да е вярно това, вас какво ви засяга?

— Охо! Това засяга всеки човек!

— Навремето не ви е засягало. Трябвало е да направите донесение. Защо не сте го сторили?

— Донесение? Глупости! Това нищо нямаше да ме стопли. Аз предпочитах да деля.

— Какво?

— Хилядата гулдена.

— Аа, гледай каква била работата!

— Да. Искаше ми се веднага да изляза от плевника и да дойда при вас, но моят камарад щеше да се събуди, а аз исках да избегна това. И така, оставих ви спокойно да скриете детето...

— И къде всъщност беше скрито то?

— Това, за съжаление, не можах да видя, но при всички случаи под плевника.

— Трябва да сте имали някакъв лош, тежък сън, клети ми хер Цвибел!

— Възможно! Но сега съм буден и знам какво трябва да направя. Вие се отдалечихте. На утрото аз се разделих със спътника си, за да ми са развързани ръцете. Търсих два дни исполинската Аврора Борман, но не я открих. Накъде се беше запиляла, остана скрито за мен.

— Колко жалко! — оплака го исполинката насмешливо.

— После потърсих Вартенслебен. Когато открих най-сетне къщата, където бях разбрал, че живее, тя също беше изчезнала.

— Бедният дявол! Наистина не ти е провървяло!

— Отложеното не е изгубено! Аз все се надявах някой ден да срещна исполинката или Вартенслебен. Днес щастието ми се усмихна. Аз ви видях.

— Къде?

— Наблюдавахте една дама, която после влезе в хотел „Кронпринц“.

Исполинката пребледня. Ако я беше проследил по-нататък, трябваше да знае също, че е ходила до плевника. А пък споменатата дама беше Вартенслебен, която търсеше!

— Майка ви се осведоми от портиера за тази дама. После тръгнахте.

— Накъде?

— Това вие добре знаете!

— Вие?

— Много добре.

— Е, накъде тръгнахме?

— Към плевника. Много вероятно за да се помолите с едно „Отче наш“ за душата на бедното некръстено починало или може би умъртвено дете. Нали?

— Лъжете!

— Аха! Не сте били при плевника?

— Не.

— В такъв случай вече не бива да вярвам на очите си!

— И къде пък сте били, та претендирате да сте ни видели?

— Следвах ви и останах на гробището, за да мога да ви наблюдавам. Когато поехте после обратно, трябваше да разбера къде живеете, и вървах след вас до тази странноприемница. Още ли ще отричате, че сте били вие?

— Вие се бъркате. Това са били други жени.

— О, вие и самата не вярвате в цялата страна да има друга мъжкарана с вашия ръст!

— Вие наистина сте изкукуригали! Но дори и да сте с пълния разсъдък си, каква цел всъщност преследвате, като ни потърсихте?

— Същата, която преследвам от онази нощ и заради която оттогава все ви търся — дележа!

— Какво ви е скимнало!

— Вие получихте хиляда гулдена...

— Лъжа!

— Давате ми от тях петстотин!

— Нито пет кройцера! Впрочем, вече се наситих на тая история! Вие ни разказвате някакъв роман, който изобщо не ни интересува. Сега настоявам с пълната си сериозност да погледнете къде строителят е оставил отвор на стаята!

— Ще го сторя веднага щом постигнем съгласие!

— Това не може да се случи!

— Защо?

— Защото ние не сме онези, за които ни смятате!

— Днес може и да отричате, но когато приведа доказателствата си, друга песен ще запеее.

— Какви доказателства имате?

— Детето. Скелетът трябва да си е още там.

— От мен да мине!

— Ще приканя полицията да потърси трупа под плевника.

— Ами направете го!

— И когато намерят останките...?

— Срещу нас изобщо нищо не биха могли да докажат! Само ще се установи, че там има скрит детски труп.

— Е, аз имам и второ доказателство!

— Какво?

— Вартенслебен.

— Тя къде е?

— Не знам.

— Аха, тогава с второто ви доказателство работата е доста гнила!

— Аз ще я намеря!

— Търсете я тогава!

— Да, ще го направя! Вие проявихте доста жив интерес към дамата, която отиде в хотел „Кронпринц“. Аз не можах да ѝ видя лицето, но ще се осведомя. Можете да бъдете сигурна в това!

— Ще постъпите много умно и мъдро.

— Може Вартенслебен пак да се е завъртяла насам. Веднага ще я

познава.

— В такъв случай ви давам съвет да тръгнете из столицата от къща на къща, от етаж на етаж, от стая в стая. Така няма начин да не я откриете.

— Не го намирам за нужно. Аз имам едно по-добро, далеч по-просто средство да я открия, ако изобщо е тук. И това средство въпреки цялата си простота е непогрешимо.

— Наистина съм любопитна да го науча.

— Това средство се казва... „Столичен театър“.

Исполинката не съумя да потисне едно движение на уплаха. Но все пак ѝ се удаде да попита с възможно най-безгрижен тон:

— Вие считате театъра за мишеловка?

— В случая, да. Чух, че утре някаква американка ще се конкурира с Леда. Това ще бъде спектакъл, на който ще присъства всеки, разполагащ с пари за билет. Леда ви е платила хиляда гулдена, значи не е бедна. Ако живее в столицата, сигурно ще отиде на представлението.

— И как се каните да я издирите сред толкова народ?

— Оставете това да е моя грижа! Ще ми помогнат и други. Хората, при които е живяла, я познават много добре.

— Е, пожелавам ви късмет. При мен не можахте да го изкарате и нито пък някога ще ви се усмихне.

— Значи наистина отричате?

— Да.

— Това е много необмислено от ваша страна.

— Защо?

— Защото работата ще опре до донесение.

— Това ми е напълно безразлично!

— О, въз основа на моите показания срещу вас при всички случаи, дори и да сте невинна, ще бъде предприето разследване!

— Важното е, че срещу мен нищо няма да може да се докаже, понеже съм невинна. Скоро ще ме освободят, но толкова по-сериозно ще се заемат с вас. Фалшивите обвинения се наказват сурово. Помислете върху това!

— Моето решение е взето. Впрочем нищо не би ви навредило, ако пуснете на мен, бедния дявол, петстотин гулдена. Бихте могли да си възвърнете после сумичката от Вартенслебен.

— Аз не мога, не желая и не искам нищо, защото не съм извършила това, за което говорите!

— Вие наистина сте невероятно твърдоглава. Виждам по лицето на майка ви, че е склонна да постъпи по-предпазливо от вас. С нея би могло да се поговори. Аз не ви притискам и ето защо ще ви дам срок за размисъл.

— Наистина ли? Бре, каква доброта, каква милост и търпение!
— Да, ще проявя въображение.
— Е, и докога ни давате време?
— До утре сутринта в осем часа.
— Само?
— Това е достатъчно, за да претеглите шансовете си. В осем часа ще дойда отново.

— Спокойно можете да не се явите. Аз няма да ви приема.
— Тогава в осем и четвърт ще бъда при полицията.
— Много сте бърз!
— В девет часа трупът ще бъде намерен!
— Я по-добре оставете клетото червейче на мира!
— А четвърт час по-късно вие и майка ви ще бъдете арестувани.
— И след още четвърт час аз ще бъда освободена, а вас ще тикнат в кауша!

— Ще изчакаме, ще видим! Впрочем, аз в никой случай не губя надежда, че още тази вечер ще ви дойде друг ум. Обсъдете нещата с майка си и ако имате нещо да ми съобщите, изпратете някой до централната странноприемница на главната улица. Оттук ще отида направо там, за да чакам. Лесно ще ме намерите, защото знаете името ми — Цвибел!

— Наистина се учудвам на вашата издръжливост. Сега ви уверявам за десети и последен път, че бъркате лицата. Омитайте се най-сетне, иначе ще позвъня на слугата, за да ви изпрати с експресния влак при Дявола!

— А аз бих отишъл при него само за да ви запазя квартира. Лека нощ!

— Да ви няма!

— Довиждане, днес или утре!

С тези думи тръгна към вратата и излезе. Едва сега старата даде израз на страха, който я бе обзел. Плесна ръце и заговори с уплашен тон:

— Ама Аврора, недоумявам как ти...

— Тихо! — беше рязко прекъсната. — Знам какво правя. Тръгвай бързо след него!

— Защо?

— За да разберем дали наистина отива към Главната. Следвай го само през две улици и се връщай!

Старата се разбърза след него.

Веднага щом се озова на улицата, мнимият Цвибел нашепна на застаналия при вратата на съседната къща мъж, който беше полицай в цивилно облекло:

— Сега една от жените ще ме последва, за да види накъде се насочвам. За да я направя по-уверена, няма да се обръщам. Тръгнете веднага след нея и ми кажете, когато преследването бъде преустановено!

Продължи нататък. Едва се бе отдалечил и старата се измъкна на улицата. Забеляза го и го последва, но без да усети, че сега сама е под наблюдение.

В края на втората улица се върна доволна, защото Цвибел наистина беше поел в посока към главната улица. Не беше се озъртал. Сега полицаят го настигна и доложи:

— Тя се върна!

— Докъде вървя след мен?

— До последния ъгъл.

— Чудесно! Върнете се на поста си. Предполага се, че двете скоро ще се отправят към плевника. Не им пречете. Но ако поемат в друга посока, може би дори с намерение да напуснат града и да ударят на бяг, употребете всички средства да ги задържите.

— Също и сила?

— Да, арест!

Полицаят тръгна обратно към странноприемницата, а князът побърза по няколко странични улици към гробището и оттам към плевника.

— Е? — попита исполинката напрегнато, когато майка ѝ влезе в стаята.

— Вървя по правия път.

— Наистина ли към Главната?

— Да.

— Магарето!

— Магаре го наричаш?

— Да. Иска да ме сплаши, а е твърде глупав, за да проумее, че за броени мигове мога да отстраня опасността.

— Колко съм уплашена! Ах, трябва да седна!

— Проклетата история, това е вярно!

— Мислех, че ще получа удар.

— Аз също трябваше да положа всички усилия да се владея, когато оня взе да усуква приказката около плевника.

— Кой да ти го помисли тогава!

— Че в плевника са се намърдали двамина! Дявола трябва да ги е домъкнал!

— И че тоя тип ни е чул!

— И всяка дума е разбрал! Но за онова, което всъщност се канехме

там да свършим, май нищо не знае. Това е добре, много добре.

— Търсел ни е!

— Да, но не е могъл да ни намери, защото ние още на другия ден се разкарахме. Вартенслебен също си е обрала крушите. Той действително не е имал късмет, но след четири години все пак ни спипа.

— Какво ще правим сега?

— И още питаш?

— Естествено! Ти все пак няма да допуснеш работата да стигне до донесение, Аврора!

— О, напротив!

— Тогава ние сме изгубени!

— Глупости!

— Той е съвсем прав. Онова, което му дадем, Вартенслебен ще ни обезщети.

— Благодаря! На такава двойна воденица не се хващам!

— Двойна воденица?

— Ами да! Как другояче искаш да я нарека? Днес ще му платим, за да си държи устата затворена, и веднага щом свърши парите, пак ще довтаса. Това си е двойна воденица. Ето защо ще го разкарам веднъж завинаги.

— Но той със сигурност ще направи донесение. Създаваше впечатление, че говори сериозно.

— И аз мисля така.

— Тогава ще ни арестуват!

— Това на никого няма да хрумне!

— Ще намерят детето!

— Няма.

— Та нали си е още там!

— Сега, да! Но на сутринта вече ще бъде изчезнало.

— А, ти се каниш да го отнесеш?

— Естествено! Тогава нека си прави донесения. Ако полицията не намери нищо, не може да ни арестува. Ще обявят типа за смахнат.

— Кога ще отидеш до плевника?

— Аз няма да отида сама. Ти ще дойдеш с мен. Ние имаме време, наистина, до сутринта, но доброто си е добро. На оня може да му хрумне друга мисъл.

— И още тази вечер да направи донесението.

— Да. Следователно е желателно час по-скоро да махнем детето оттам.

— Къде възнамеряваш да го отнесем?
— Най-добре би било да го хвърлим в реката.
— Биха могли да го намерят!
— То няма да може да отплува или изплува! Вкаменило се е и следователно веднага ще потъне и ще си остане на дъното.
— Значи във водата!
— Стой! По-полека! Тая работа така бързо не става. Трябва да вземем предвид, че трупът ще ни трябва срещу Леда. Без детето няма да можем да докажем нищо срещу нея и следователно няма да можем и да ѝ измъкнем пари.
— Това е вярно.
— Значи ще е най-добре временно да го скрием на друго място.
— Но къде?
— Трудна работа. Не можем така бързо да решим. Достатъчно е да имаме някое място, което засега, сиреч за няколко дни, да бъде сигурно.
— Идва ми наум нещо!
— Е?
— Ще го скрием в някой отточен канал.
— Та те нали не са достъпни!
— В града, да. Но извън него са открити. Колко често под шосетата минават такива канали, по които тече вода. Един такъв отточен канал за момента е най-удобното място.
— Това е вярно. Но ни застрашава опасност и от друга страна. Нали чу!
— Имаш предвид Вартенслебен?
— Да. Той я търси.
— И ще я намери!
— Със сигурност! Тоя тип ни е издебнал как вървим след Леда!
— Ще иде в хотела.
— Там името може и да го заблуди, но толкова по-сигурно ще я види в театъра. Направо Сатаната му е внушил тая идея!
— Ако Леда допусне да я баламоса!
— Именно това е то! Ако можех да бъда сигурна в нея, нямаше ни най-малко да ми дреме от заплахите му. Но ако я изненада както нас, възможно е от страх всичко да изпее.
— Тогава сме изгубени!
— Въпреки това ще скрием трупа!
— Трябва да я уведомим!
— Непременно. Веднага щом отстраним трупа, ще отидем да я

предупредим.

— Тя ще се изплаши и от нас.

— Това не ни засяга. Впрочем новата опасност, на която ни подхвърля тоя Цвибел, ни дава и нова причина да искаме от нея да ни плати.

— Ако има пари!

— Една танцьорка винаги има пари. Вземай си кожуха и да вървим!

— Ще угасим ли свещите?

— Не. Възможно е да се върне, за да види какво правим. Ако свещите горят, ще помисли, че сме си в стаята.

Тръгнаха. Когато се озоваха в коридора, келнерът пристъпи насреща им. По всяка вероятност бе очаквал тях, но те и не помислиха да му обърнат внимание. С регистрационната книга в ръка той каза:

— Извинете, дами! Тъкмо възнамерявах да се кача при вас.

— Трябва да се запишем? — попита исполинката.

— Да.

— Ще го направим след връщането си.

— Кога ще си дойдете?

— След може би два часа.

— В такъв случай съжалявам, че ще трябва да ви досадя. След един час ще мине инспекторът. Тогава в книгата вече трябва да са записани всички новопристигнали.

— Да влезем в общия салон. Не ми се качва пак горе.

Тя седна на една маса и записа:

„Аврора Борман, артистка от Роленбург, заедно с майка си. Транзитно минаване.“

После тръгна след майка си, която вече беше изминала известно разстояние. Двете не забелязаха, че няколко фигури се промъкват предпазливо след тях. Но близо до гробището полицаите изостанаха — бяха се убедили, че дивечът ще попадне в мрежата. Майка и дъщеря се огледаха няколко пъти и като не забелязаха жива душа, поеха по пътя към плевника. Не размениха нито дума, докато го достигнаха. Там старата попита:

— Веднага ли ще се захванем за работа?

— Да.

— И защо?

— Първо трябва да се убедим дали сме сами. Ще заобиколим плевника — ти отдясно, аз отляво. Така ще се съберем точно там, където искаме да отидем.

Те се разделиха да разузнаят. Когато се срещнаха, майката каза:

— Не видях никого.

— Аз също. Сигурни сме.

— Но все пак ме обзема едно особено чувство, като си помисля, че ще се занимаваме с труп.

— И на това отгоре труп на убит! Но каквото е — такова. Трупът си остава труп, независимо дали смъртта е била насилствена или естествена. Впрочем тук не се касае за труп, а за камък. Слушай!

Тя се полуизвърна и се заслуша.

— Какво има? — попита майка ѝ уплашено.

— Стори ми се, че чух хрущене на сняг.

— Сигурно е паднал от покрива.

— Възможно. Но при такива занимания човек все пак малко се стряска, колкото и иначе да е куражлив.

— Хайде да се захващаме, та по-бързо и да свършим!

— Почакай малко! Още не знаем къде ще отнесем детето.

— Аз знам един отточен канал.

— Къде?

— Непосредствено зад „Белвю“, където започва гората.

— Да, сещам се. Не е много далеч оттук. Пътят е усамотен. Това ще е най-доброто място. Ако сложим детето в канала и го затрупаме с няколко камъка, никой няма да го намери.

— Да го вадим тогава!

Старата коленичи и започна да отстранява пръстта. Исполинката ѝ помагаше.

— Не ти ли се струва, че пръстта е доста рохкава? — попита първата.

— Да. Но друго не е и възможно. Нали вчера пак разровихме дупката.

— Ама аз мисля, че много твърдо я отъпках.

— Само си въобразяваш. Говори по-тихо. През зимата въздухът е студен, а студът пренася звука много по-далеч от обикновено.

— Кой ще ни чуе тук? Да не би мъртвите там отсреща в гробището?

— Не, а живите тук — прозвуча непосредствено зад тях.

Двете нададоха крясък на ужас и подскочиха.

Гръмотевица да се бе стоварила на тях, нямаше уплахата им да бъде

по-голяма. Мъжът, който бе застанал при тях, се ухили доволно и каза:

— Изненада, а? Надявам се, радостна!

— Цвибел! — избълва исполинката.

— Хер Цвибел! — потръпна майката, която не можеше толкова бързо да се съвземе от страха.

— Да, аз съм. Цвибел и също хер Цвибел — според това доколко са учтиви хората към мен.

— Аз мислех... — пропелтечи старата.

— Какво си мислехте?

— Че... че... че се намирате в централната странноприемница.

— Мислели сте си погрешно, както толкова често тази вечер, фрау Борман.

— Какво правите тук? — попита сега исполинката.

— А вие какво правите? — отговори с въпрос той.

— Това не ви засяга!

— Тогава няма защо и вие да ме питате.

— Разкарайте се!

— Позволете все пак да остана, фройлайн. Аз се интересувам изключително много от сапъорската работа, с която тук сте се захванали.

— Не е нужно да си създавате грижи за нас.

— Но това беше и намерението ми.

— Защо сте се домъкнали?

— Аз бях тук преди вас. Вие защо търчите подире ми?

— Щом сте дошли по-рано, можете по-рано и да си тръгнете.

— Не и преди да съм свършил с вас. Сега ще признаете, че отричането ви беше повече от смехотворно.

— Ние не сме отричали!

— Не? О, и само как!

— Който отрича, казва неистината, а ние си бяхме правдиви. Не знаем нищо.

— Какво търсите тогава тук?

— Детето!

Гласът ѝ беше придобил нотка на превъзходство и насмешливост. Беше ѝ хрумнала една спасителна мисъл.

— А! Вие търсите детето — провлече Цвибел. — И въпреки това твърдите, че не сте знаели нищо за него?

— Не знаехме нищо, нито дума!

— И все пак ровите тук?

— Не ни ли казахте самият вие къде се намира? Ние дойдохме да го

потърсим и да направим после донесение. Така да знаете!

Тук Цвибел се разсмя високо и сърдечно. Отвърна:

— Страхът ви е навял мисъл, която ви се струва много мърда, но вие отново се заблуждавате в мен. Аз споменах плевника, наистина, но не набелязах за кой точно се касае. И още по-малко съм назовал мястото, където се намира трупът. Как стана така, че вие веднага намерихте истинския плевник и незабавно нападнахте съответното място?

— Случайно!

— Тия не ми ги разправяйте! Аз знаех, че ще дойдете да отстраните детето, за да направите обвиненията ми несъстоятелни. Ето защо ви очаквах тук.

— Какво сте заприритали толкова за мен? Имате ли това право?

— Аха, вие сигурно не се интересувате от мен?

— И през ум не ми минава!

— Защо изпратихте тогава майка си да ме следи през две улици?

Имате ли това право?

— Видяхте ми се подозрителен!

— И вие на мен. Ние следователно стоим на равни начала и ето защо е най-добре да се съгласите на далаверата, която ви предложих.

— Не мога да се съглася. Аз не знам нищо!

— И въпреки това търсите и намирате детето!

— Следствие вашето описание.

— Смешно! Две жени не търчат посред нощ към самотно, злокобно място, понеже са чули, че там има скрит труп!

— Аз съм исполинска дама. Не се страхувам.

— И въпреки това преди малко здравата се уплашихте! Не си давайте труда да ме заблудите! Аз знам всичко.

— Нищо, нищичко не знаете!

— Така ли мислите? И при все това аз ви държа в ръцете си — вас и вашата съучастница, истинската убийца!

— Имате предвид Вартенслебен?

— Да.

— Как може да е в ръцете ви! Та вие още не сте я намерили!

— Аз по-рано от вас знаех за нея!

— Лъжа!

— Я стига! Да не би да не познавам Леда?

— Гръм да го поразят! — изскърца със зъби тя.

— Виждате, че зная твърде много. Сключете мир с мен, иначе ще налитате на все по-големи опасности.

— Вие сте един негодяй!

— Ако желаете, ще бъда такъв, поне според вашите схващания. Аз още не съм говорил с Леда и тя не знае, че съм посветен в нещата. Ако откажете да приемете предложението ми, ще ви следвам неотлъчно по петите, докато успея да накарам полицията да ви арестува.

— Няма да го направите!

— Веднага след това ще отида при Леда — продължи несмутимо той.
— Тя не е толкова запъната и не притежава такива здрави нерви като вас. Лесно ще измъкна признание от нея. Тогава вие сте изгубени.

— Аврора! — помоли майката, изпълнена със страх.

— Какво? — сопна й се дъщерята.

— Отстъпи!

— Нямам пари!

— Леда ще плати!

— Тоя Цвибел сигурно ще ги иска на часа!

— Не се палете — рече Цвибел. — Работата е достатъчно ясна и оправдана. Вие сте станали свидетелка на деянието на Леда и сте поискали хиляда гулдена...

— Нищо не съм получила. Тя изобщо не съдържа обещанието си!

— Това го разправяйте на друг, не на мен! И така, вие като свидетелка на деянието сте поискали от Леда хиляда гулдена. Но аз също съм свидетел. Бих могъл да поискам същата сума. Но аз се задоволявам само с половината. И ако сега касата ви е празна, то аз съм човек, с когото може да се разговаря. Наистина ще постъпите умно, ако престанете да си играете на криеница с мен.

— Аврора! — прозвуча отново умолително.

Исполинката заби втренчено поглед в земята. Едва след доста време запита със стаен яд:

— Колко искате?

— Толкова по-малко, колкото сте по-откровена. Аз се нуждая неотложно от парите, но за мен доверието стои по-високо. Ние имаме еднакви интереси и при всички случаи ще ги браним по-добре, ако знаем какви са ни взаимните позиции!

— Аврора!

Исполинката направи нетърпеливо движение и каза:

— Мълчи, майко! И сама знам какво да правя!

— Поне вече не отричайте! — подхвърли Цвибел.

— Какво се каните да направите, ако нищо не призная?

— Отричането би било най-голямата глупост. Та нали чух всяка

дума, която изговорихте тук. Ако нещата наистина стоят така, както казвате, нямаше да е необходимо да мъкнете детския труп зад „Белвю“, за да го скриете там.

— Вие сте един отвратителен тип! — измърмори тя. — Дори тук сте ни подслушвали!

— Действайте тогава според ситуацията!

— Добре! Още веднъж питам: колко искате?

— Добре ли сте с касата?

— Не.

— Ще се задоволя с онова, което случайно ви се намира в портмонето.

— Наистина ли? — попита тя зарадвано.

— Да.

— После ще си мълчите?

— Да.

— Завинаги?

— Завинаги!

— Обещавате ли?

— Да. Давам святата си дума, че жонгльорът Цвибел нито сега, нито някога ще ви издаде, ако му подарите парите, които в момента имате у себе си! Доволна ли сте?

— Да. Но ако се окажат твърде малко?

— Аз имам нужда от пари и ще сдържа думата си!

— Какво ще направите, когато ги получите?

— Цвибел мигновено ще изчезне — ухили се той — и никога повече няма да се мерне по тези места!

— Добре, тогава ще ги имате!

Тя извади портмонето си, изтърси съдържанието му в лявата си ръка и му го подаде.

— Ето, вземете! — каза.

Той посегна и прибра парите. Това не беше трудно, тъй като снегът достатъчно осветяваше.

— Чумата да го отнесе! — изруга, след като бе свършил. — Четири гулдена и двайсет и един кройцера!

— Не е ли достатъчно?

— Какво си въобразявате!

— Но вие дадохте дума!

— Бях убеден, че една артистка ще има закътани повече, поне сто гулдена!

— Виждате колко много сте се лъгали — изхили се тя.
— Или само ме заблуждавате?
— Как така?
— Наистина ли нямате повече?
— Нито кройцер.
— Убедете ме!
— С какво?
— Дайте да погледна в портмонето!
— Ето, гледайте! То има три отделения и трите са празни. Сега повярвахте ли?
— Покажете!
За да види уж по-ясно, той го взе от ръката ѝ и надникна в него.
После каза:
— Вярно! Нищо няма вътре! Това може да се види и по самото портмоне — старо и износено, едва ли струва и пет кройцера. Фройлайн Борман, искам да ви направя едно предложение.
— Какво?
— Предложение, от което ще разберете, че наистина ви мисля доброто и не желая да ви причинявам щети.
— Е, предлагайте тогава!
— Тези четири гулдена и двайсет и един кройцера са абсолютно нищо за мен. Вземете си ги обратно!
Тя неволно протегна ръка и той сложи в нея парите.
— Сериозно ли го правите? — попита тя.
— Да.
— И въпреки това ще спазите обещанието си?
— Да. При предпоставката, че изпълните една моя дребна, съвсем дребна молба.
— Каква е тя?
— Вие сте дяволски интересна жена и аз проявявам голям интерес към вас. Бих желал да имам от вас един малък подарък за спомен, един сувенир.
— Да не би да сте се влюбили в мен?
— Хмм! Не би било никакво чудо! Вие сте...
Спря по средата. Тя продължи ухилено:
— Една сочна слива, нали?
— Да, наистина!
— Е, ако искате един час или два да бъдете с мен на четири очи, елате утре следобед при нас. Няма да ми бъде приятно да оставя някого да

умре от нещастна любов.

— Благодаря, благодаря, благодаря!

— Не искате? — попита тя, учудена, че отказва да приеме колосалните ѝ прелести.

— Не, скъпа моя.

— Защо?

— Моята любов не е жадна за наслади.

— Че каква е тогава?

— Платоническа.

Тук тя избухна във висок, подигравателен смях и каза, обръщайки се към майка си:

— Чувала ли си някога подобно нещо? В мен са се влюбили платонически! Това е все едно да причислиш папуняка към колибрите! Цвибел, вие сте се побъркали! Я използвайте случая!

— Не, благодаря. Моята душевност има нежни струни, а безмълвното ми влечение към вас не предявява големи претенции. Повтарям, че с цялата си смиреност ви моля за един малък, съвсем малък спомен!

— Е, какво всъщност искате?

— Нещо, което много, стотици пъти е било във вашите топли, нежни и бели като лилия пръсти.

— Какво ще е то? — осведоми се тя любопитно, като все още държеше в ръката си парите.

— Това портмоне.

Исполинката направи движение на ужас.

— Какво ви скимна! — каза. — Я ми го дайте!

Протегна ръка, ала той скри портмонето зад гърба си.

— Та то няма никаква стойност!

— За мен има много голяма!

— А за мен като спомен — още по-голяма!

— Няма да го получите!

— Вие си получихте парите обратно, но портмонето ще трябва да ми оставите!

— Не, не, в никакъв случай!

Тя понечи да пристъпи заплашително към него. Той каза:

— Създавате впечатление, че портмонето ви е страшно ценно!

— Наистина е така!

— Защо?

— То е спомен.

— От вашия брат, взломаджията?

— Не.

— Или от другия брат, убиеца?

— Какво ви влизат в работата моите братя! Я се грижете по-добре за себе си! Дайте портмонето!

Сега го хвана за ръката. Той се освободи и продължи:

— Да не би още нещо да се крие в него, а?

— Нищо! Нали се убедихте!

— О, хората понякога пхат банкноти зад хастарите! Често съм чувал за такива неща.

Тя се дръпна назад и му нареди с груб тон:

— Не дрънкайте дивотии! Хайде, давайте го, незабавно!

— Може би в него се намират двете петстотингулденови банкноти, които сте получили и които Петерман заедно с другите бил присвоил!

— Господи Исусе! — изплъзна се от устата на старата.

— Аха! Отгатнах ли? Ето на!

— Нищо, нищичко не сте отгатнали! Разбрано? Дайте портмонето или лошо ви се пише!

Прибра парите и пристъпи със свити юмруци към него.

Беше една глава по-висока от него, а и с ширината на плещите ѝ не можеше да се мери. Човек би си помислил, че с един удар на пестника си ще го пребие.

Ала той не прояви ни най-малка тревога, а отговори с пълно душевно спокойствие:

— Скъпа ми Аврора, я не се вълнувайте за такива празни работи!

— Празни работи? Такъв скъп спомен!

— Да, това наистина е така, един изключително скъп спомен от вас, мило мое дете.

— Мило дете? Не ме задявайте с тези тъпи, идиотски празнословия! Давайте портмонето!

— Е, щом настоявате толкова, ще си го имате, макар че бих се гордял с такъв сувенир. Но беше уговорено, че всичко, което се намира вътре, ми принадлежи. Аз следователно имам правото още веднъж много внимателно да проверя дали наистина е празно. Едната странична стена е доста по-дебела от другата. Сложи си ръката на сърцето, Авроричко, и признай, че си залепила нещо вътре! Нали?

— Дивотия, хилядократна дивотия! Дайте го, иначе сама ще си го взема! И то как!

Стрелна ръце към портмонето, но той светкавично го прибра и отвърна:

— Ще трябва най-решително да поискам внимателно да го проверя!
— Нищо няма да проверявате, нищичко! Искam си имуществото!
— А аз моето!
— То е празно!
— Двете петстотингулденови банкноти са скрити вътре!
— Това е лъжа!
— Истина е!
— Откъде претендирате да го знаете?
— Знам го много точно. Вие не сте посмели да похарчите тези банкноти. Леда ще бъде запитана откъде е взела тези пари, които явно произхождат от касата на бедния, невинен Петерман!

Исполинката издаде съскащ звук, отстъпи една крачка назад и избълва:

— Аа, вие знаете всичко! Вие не сте този, за когото се представяте! Вие сте един прикрит полицейски шпионин! Добре! Ще си го получите! Аз не мога да допусна да има човек, който знае тайните ми. Все ми е едно дали съм само укривателка на труп или и убийца. Вие дръзнахте да се занимаете с мен, добре, вие сте мъртъв човек!

Скочи към него, за да го пипне за гърлото и да го удуши, но в следващия миг нададе крясък. Той беше склешил ръцете ѝ при китките с такава сила, че железният натиск на пръстите му изтръгна от нея болезнен крясък.

— Клето създание! Наистина ли си въобразяваш, че можеш да удушиш жонгльора Цвибел? И дори и нападението ти да беше успяло, пак щеше да ти донесе само вреда. Внимавай!

Извири и в миг част от бялата покривка, която тя бе смятала за сняг, оживя.

Повече от една дузина мъже ги обградиха. Тя ревеше от ярост и опитваше да изтръгне ръцете си от здравата хватка на княза... напразно.

— Шпионин! Измамник! Лъжец! Негодяй! — пенеше се исполинката.

— Белезниците! — извика той в отговор.

— Беше сграбчена също отзад и здраво държана, докато ѝ нахлузиха железата. Майка ѝ също получи белезници. При второ, по-силно изсвирване приближи един файтон, който беше чакал отсреща при гробището този сигнал. Двете пленници бяха принудително вкарани в него, тъй като исполинката се съпротивяваше, а после без всякакви церемонии бяха откарани в затвора. Господата се разпръснаха. Когато князът си вземаше сбогом с директора на съда, последният каза:

— Нашият улов ще предизвика сензация, когато стане известен.
— Утрешният — още по-голяма. В предобеда ще ви навестя, за да ви направя предложенията си. Кой трябва да реши кой служител ще води следствието?
— Аз — в качеството си на директор.
— Мога ли да си позволя да направя едно предложение?
— Моля, заповядайте!
— Хер асесорът Фон Шуберт радва ли се на вашето задоволство?
— Дори на моето признание и симпатия. Този млад служител бързо ще се издигне.
— Бихте ли му възложили този сензационен случай?
— Това действително би било едно голямо отличие, но той ще го има, щом вие го желаете. А мога ли да науча защо точно този асесор искате да видите предпочетен?
— Искане ми се това да бъде едно възнаграждение за него за методите и начина, по който проведе следствието спрямо невинния Роберт Бертрам.
[4]
— Много добре разбирам и оценявам това намерение. Значи утре ще имам честта?
— В предобеда. Лека нощ!

[1] En passant (фр.) — на минаване, пътем — б.пр. ↑

[2] Цвибел (нем. Zwiebel) — кромид — б.пр. ↑

[3] В замъка Роленбург се помещават затворът и лудницата. Срвн. Карл Май, Събр. съч., т.74, „Блудния син“ — б.нем.изд. ↑

[4] Роберт Бертрам е идентичен с Рихард Бертрам от Карл Май, Събр.съч., т.65, „Непознатия от Индия“ — б.нем.изд. ↑

ГЛАВА 11

РАНДЕВУ

Когато се раздели с другите, Макс Холм бе изпълнен от вътрешно задоволство, каквото рядко бе изпитвал в живота. Той беше направил своето — Елън Стартън да отмъсти на враговете си — и беше убеден, че планът му ще успее.

След това си помисли за клетия Вернер. Сърцето го подтикваше да му съобщи, че ще види отново свободна невинно осъдената си дъщеря. Не беше необходимо да му издава нищо повече.

По пътя към театралния слуга мина край кафето, в което бе седял с разсилния от редакцията и мосю Жан. Лежането в снега, покрит само с един чаршаф, му беше вдървило краиниците и той реши първо да си вземе чаша грог.

При влизането си се учуди немалко, като видя на една маса да седи именно този, при когото искаше да отиде — театралният слуга.

— Добър вечер, Папа Вернер! — поздрави, настанявайки се при него.
— Та това е направо чудо неவிжданo!

— Кажи-речи, скъпи ми хер Холм! Аз от дълги години не съм отивал да пия нещо, което, естествено, означава на своя сметка. Днес се наках за първи път да изпия една чаша истински китайски чай... за двацет кройцера! Ммм! — Поднесе, примлясвайки, чашата до устата.

— Прахосник! — пошегува се Холм.

— Охо! Мога да си го позволя!

— Наистина ли? Може би и на вас щастието се е изпречило из един път?

— Както го възприеме човек!

— Да не сте получили увеличение на заплатата?

— О, уви! Точно обратното — изхвърлиха ме, мой добри, млади приятелю.

— Не може да бъде!

— Да, инцидентът лично дойде у дома.

— Значи е видял жена ви.

— Да, и това му послужи като благовиден претекст за моето уволнение. Реално погледнато обаче е виновна само моята Емили.

— Как така?

— Тази вечер играха „Звездата на харема“. Артистката, изпълняваща

ролята на любимката на султана, се бе разболяла и моята дъщеря трябваше пред хиляди очи да лежи гола-голеничка на сцената.

— Тя не го стори?

— Не, опазил Бог. И ето защо ме изгониха. Сега съм без хляб, място и работа.

— И въпреки това пиете китайски чай, който струва двацет кройцера?

— Не въпреки, а именно затова! Искам да ядосам нещастieto. Точно защото не мога да печеля пари, ги изхвърлям през прозореца!

— Вие сте един много лекомислен човек! — засмя се Холм, който се радваше да го види най-после в добро настроение.

— Да, наричайте ме лекомислен! Вие сте напълно прав. Прахосвам си аз парите за деликатеси, а пък ви дължа четиринадесет гулдена!

— Е, е, не беше казано в тоя смисъл!

— Зная, но който пие китайски чай, трябва да може да плати и дълговете си. Заповядайте, и то с най-сърдечни благодарности!

Той извади портфейла си и сложи пред него четиринадесет гулдена.

— Папа Вернер, какви ги мислите! — реагира Холм.

— Вземайте ги, вземайте ги!

— Нямам необходимост от тях!

— Но аз ви ги дължа!

— Има време!

— Остава достатъчно и за мен!

— Това ме радва! Сутринта не можехте да го кажете. Наистина трябва да сте изкарали късмет!

— Да, аз станах половин крез.

— Как така?

— Изтъргувах дъщеря си.

Каза го само на шега. Нямаше си и представа, че това си е било сериозен пазарлък.

— Трябва да ми обясните!

— Е, тя се глави и получи чудесна предплата.

— И колко, ако смея да запитам? За да можете да ми дадете четиринадесет гулдена, то авансът, който Емили е получила, трябва да е значителен.

Когато старият назова сумата, Макс не съумя да скрие удивлението си. Отбеляза:

— Много необичайно! При кого се хвана на работа?

Вернер осведоми как е била назначена дъщеря му. Холм бе обхванат

от подозрение към цирковия директор, но не позволи старият да го забележи, за да не му вдъхне страх и безпокойство и да му помрачи доброто настроение.

Докато още бърбеха на тази тема, пристигна нов гост. Като съгледа Холм, той го поздрави с фамилиарност, примесена с респект.

Беше още млад, може би едва прехвърлил двадесетте, нисък и тантурест, с огненочервена коса и по момичешки бял като сняг. По пълното му лице бе изписан израз на неуморна закачливост. Още като го видеше, човек, не можеше да не си каже, че този млад човек много обича да погажда забавни номера.

Холм му махна да дойде и каза:

— Не искате ли да седнете при нас, скъпи Хаук?

— Ако разрешите, на драго сърце!

— Господата може би се познават?

— Поне аз познавам хер театралния слуга Вернер.

— И аз май съм чувал името ви — рече споменатият.

— Мой колега — поясни Холм. — Нали знаете, че досега свирех за танци?

— Да, да.

— Е, хер Хаук е нашият тимпанист и същевременно веселякът на оркестъра. Той има повече трилери и фанфари в главата, отколкото на нотния лист и ако се ползвате с благоразположението му и искате да му доставите голяма радост, просто му дайте възможност да извърти някой тъп номер. Той със сигурност ще го направи.

— О, възможности има, но липсва материал — отбеляза ей така между другото Вернер.

Холм обаче веднага се залови за думата и попита:

— Какви възможности имате предвид?

— Хм. За такива неща не се говори.

— Ние няма да го раздрънкаме!

— Зная. Имах предвид театъра.

— Да, там има множество гнили места.

— Да можех само веднъж да отиграя на някой от тези господа някакъв номер, ама порядъчен! — въздъхна Вернер. — Какво удоволствие бих изпитал!

Тимпанистът се подсмихна с превъзходство и каза:

— Който наистина иска да го стори, винаги ще намери случай и материал.

— Тоя интендант, балетмайсторът, клакьорът, капелмайсторът, това

са все...

— Стой! — вметна бързо Холм. — Вие споменахте клакьора, онзи Леон Стодижел. Тук ми хрумна една идея, една великолепно идея!

— Някоя дивотия? — запита Хаук, изпълнен с очакване.

— Да.

— Включете ме веднага!

— Ще видим. Я ми покажете ръцете, зъбите, ушите си! Така!

Задоволително!

— Ама това звучи точно така, сякаш се каните да ме отведете на пазара за роби като харемски пазител.

— Ще има нещо от харема.

— По дяволите! Възбуждате любопитството ми!

— Я кажете, Хаук, яли ли сте някога през живота си стриди?

— Леща да, но стриди още не.

— Хайвер?

— Не съм се осмелил!

— Шампанско да сте пили?

— Най-голямата ми наслада досега е била изкипяло мляко. Повисоко не съм стигал.

— Хмм! Не бихте ли желали някой път да опитате?

— Веднага съм готов! В устата ми се стече цяла локва, а пък вие само се шегувате.

— Не. Каня ви с цялата си сериозност и искреност на една супе за трийсет, петдесет, че и повече гулдена. Зависи изцяло от таланта, който ще проявите.

— Вашата личност се ползва с добро име, хер Холм! Знаете, че дълбоко ви уважавам, защото не сте някой обикновен колега и кръчмарски музикант. Но я ми кажете, моля, под секрет, да не сте нещо мръднали, а?

— Не.

— Или в главата ви се въртят морски змии?

— Също не.

— Да оставим тогава тази тема.

— Защо?

— Вие не говорите сериозно.

— Давам ви честната си дума, че нещата стоят точно така, както казвам!

— Всички дяволи! Сега наистина не знам къде съм и какво да мисля!

— Мислете за една изискана вечеря! Първо пристига триеска рибена чорба или нюйоркска костенуркова супа. Включвате ли се, или не?

— Ще мета риби и костенурки наред.

— След това бива поднасяно гъска, патица, заек, сърнешка плешка, еленско печено, пържола от дива свиня, рейнска съомга, печено филе, ротсбиф, накратко казано, всичко, което пожелаете, студено или топло, в голям избор.

— Още отсега предвкушвам леденостуденото и току-що сваленото от огъня.

— Към това — всички видове вина, на които се спрете.

— Да не искате да ме експедирате в „Лапландия“, където се лапа наготово?

— Не, а само до „Белвю“.

— Чумата го взела, там имало изфинена кухня, както съм чувал. Не съм я виждал, наистина, и още по-малко вкусвал.

— И всичко това ще го имате безплатно.

— Така ще си бъде и по-редно.

— Дори ще бъдете взет с екипаж.

— Сега вече не се познавам.

— И лично от съдържателя ще бъдете обслужван.

— К'ъв изискан тип съм само! Но нещо, нещо все пак трябва да се иска от мен!

— Това действително е вярно.

— Ее, и какво е то?

— Няколко прегръдки и може би няколко целувки.

— Гръм и мълния! Бива ли си я?

— Малко над петдесет лазарника.

— Пфу, дърта чума!

— Е, за една такава вечеря човек все ще го превъзмогне!

— Правилно! Само да не вземе да ми яде чесън преди това.

— И през ум няма да й мине.

— Тогава ще сторя каквото мога. Само по време на лапачката да ме остави на мира.

— Вие все говорите в женски род, драги ми Хаук, но това не е „тя“.

— Че какво тогава?

— „Той“.

— Това не е възможно!

— Напротив, възможно е!

— И аз трябва да прегръщам и целувам някакъв тип?

— Не.

— Ами нали така казахте!

— О, не! Вие няма да правите нищо. Трябва да проявявате търпимост. Нито ще прегръщате, нито ще целувате, а вие ще бъдете прегръщан и целуван.

— От един петдесетгодишен дъртак?

— Да.

— Не ми се сърдете! Това надминава и кукления театър. Защото, че си правите само майтап, вече не вярвам, откак ми дадохте думата си. А вие имате навик да я сдържате.

— Може би ще проникне лъч светлина в духовната ви тъма, ако ви запитам обличали ли сте се някой път като момиче?

— О, дори често! За карнавалите. Телосложението ми е такова, че бих могъл и деколтиран да ходя. Имам необходимата фигура за женски клоун.

— Чудесно! Какви са ръцете ви?

— Пълни и закръглени като на Мелузина.

— Ами гласът?

— Нямайте грижа! Имам фамозен фалцет, който звучи като естествен. Освен това човек може да залага само на шепненето. Но, я кажете, цялата работа не намирисва ли, сякаш трябва да се явя на тая славна супе преоблечен като дама?

— Така е наистина.

— Знаменито, знаменито! Започвам да разбирам! Трябва да се вземе на майтап някой дърт глупак?

— Познахте!

— Който е поканил някаква повлекана на бляскава вечеря?

— Точно така.

— И аз трябва да се явя на мястото на тая красавица?

— Притежавате удивителна ясновидска дарба.

— О, моите консуматорски възможности са още по-удивителни. Но кажете — няма ли опасност в тая работа?

— Ни най-малка.

— Да не ме пипнат за яката?

— На никого няма да хрумне. Тъкмо обратното, въпросният ще бъде радостен, ако работата не се разчуе.

— Мога ли да попитам за името?

— Да. Папа Вернер също ще се почувства заинтересуван. Става дума за балерината Леда... А, чухте ли за утрешния конкурсен танц, Хаук?

— Да. Зная всичко.

— Добре. Мосю Леон Стодижел поставя цялата си тайфа на

разположение на Леда и никой от хората му не бива да ръкопляска на американката.

— Интригантът!

— В замяна Леда е трябвало да му обещае да прекара с него един любовен час.

— Кога?

— Утре непосредствено след представлението. За тази любовна авантюра е поръчана спомената вечеря в „Белвю“. Стодижел и Леда смятат да пристигнат там с екипаж около единадесет часа.

— И аз трябва да се явя на мястото на Леда?

— Да.

— Кой измисли плана?

— Току-що ми се завъртя в ума.

— Дяволски ми се ще да натрия носа на дъртия Стодижел! И на драго сърце бих му изиграл тоя номер, но ми се струва все пак доста рисковано.

— Какво му е опасното?

— Ако направи донесение срещу мен, ако подаде оплакване!

— И през ум няма да му мине. Неговата жена не бива и понятие да си има за тази супе. А тя непременно ще разбере, ако той се залови с вас. Понататък трябва да държи сметка и за публиката. Представете си скандала, ако се разчуе, че мосю Леон Стодижел е имал един сладък тет-а-тет за шейсет гулдена с... един тимпанист!

— Това е вярно. Мисля, че ще ми даде и бакшиш, само и само да си държа устата затворена.

— Определено, Обзалагам се, че ще го направи.

— Ще има и друго възражение.

— Какво?

— Та нали веднага ще види, че не съм дама и още по-малко Леда.

Иначе би следвало утре да е направо къорав.

— И той ще бъде такъв, поне в определено отношение. Аз забравих да спомена, че никой не бива да знае кои са двамата. Ето защо те ще носят маски.

— Мътните го взели, идеята никак не е лоша.

— Всъщност ще бъдат полумаски и по време на яденето няма да бъдат сваляни. Обслужващият ги съдържател също не бива да ги познае. Но той вече знае кои са.

— Вие ли му ги издадохте?

— Да. Едва когато той се отдалечи, сиреч след гощавката, Стодижел ще поиска отстраняването на маските, тъй като вече ще бъде време

прелестите да излязат на сцената. Ако решите да се нагърбите с тази роля, сигурно ще получите и една прилична гратификация.

— От кого?

— От княз Дьо Бьофур.

— По дяволите! Познавате ли го?

— Много добре.

— И той ли е замесен?

— Да.

— Хм, щом участва и той, действително няма от какво да се опасявам. Работата ми е съвсем по вкуса: отбрано ядене, изискани питиета, изтънчено обслужване, специална гратификация и, което е най-важното — невероятната щуротия, която самият аз ще извърша. Така че страшно ми се иска да кажа „Да“, ама... откъде да се снабдя с необходимия дамски тоалет?

— Ще се погрижим за това. Че ще погодим номер на Стодижел, и то точно на тази вечеря, князът знае, но за настоящия ми план си няма никаква представа. Утре сутринта ще поговоря с него по този въпрос. Дотогава и вие имате време да обмислите искате ли да се включите в играта, или не.

— Хубаво! Но смятам, че ще искам. Кой знае дали през целия ми живот някога ще ми се отвори пак възможност за такава смехория и такава префинена вечеря. Такова нещо човек не бива да остави да отmine неизползвано. Аз всъщност дойдох тук, за да хапна нещичко, но сега няма да го направя. На обяд ядох малко и сега директно до утре вечер ще гладувам. Иде ми да издрънкам едно гърне с алое и майчин лист, та да се прочистя от край до край. Тогава тоя хер барон Дьо Стодижел ще види как може да нагъва мадмоазел Леда. Ще си помисли, че е поканил на ядене цяла рота гвардейски кюрасири.

Беше обсъдено още едно-друго, после Вернер се намери да си тръгне. Холм заяви, че ще го придружи донякъде.

Когато после вървяха бавно по улицата, той каза на стария:

— Вие мислите, че с днешното назначение на дъщеря ви ви е сполетяло щастие, и аз в никой случай не искам да го оспоря. Но имам едно известие за вас, което без съмнение съдържа едно много по-голямо щастие за вас и цялото ви семейство.

— Какво е то? Говорете, скъпи хер Холм!

— Аз съвсем тихомълком поработих за вашата Лаура.

— О, наистина ли?

— Да. Имах известен успех.

— Боже Господи! Това действително би било едно голямо, голямо щастие!

— Дори храня надеждата, че много скоро ще видите отново дъщеря си!

— Едва ли!

— Защо?

— Тя не е молила за милост.

— Това е напълно вярно. Тя не се нуждае от милост.

— И въпреки това казвате, че е възможно в скоро време да я видя свободна?

— Да, това казвам.

— Тогава нейната невинност трябва да бъде доказана!

— Аз мисля, че ще ни се удаде да приведем това доказателство. Не знам дали мога да ви поверя нещо по-определено, скъпи ми Папа Вернер.

— Направете го, о, направете го!

— Но трябва да си мълчите, безусловно да си мълчите, поне до вдругиден.

— С удоволствие, о, с удоволствие! Заклевам ви се с всички свети клетви, че никой няма да узнае думица от мен!

— Добре! Тогава знайте, че преди малко намерихме детето на Лаура!

— Господи, спасителю мой! И къде беше?

— Това е отделен въпрос. Открихме също коя е майката на умъртвеното момиченце, чиято смърт е изпратила вашата дъщеря в затвора.

— Коя е тя?

— По този въпрос също по-късно. Аз искам само още под секрет да ви съобщя, че преди малко вече бяха арестувани във връзка с тази работа две много опасни лица. Повече не мога да ви кажа.

Старият улови ръцете на Холм и попита:

— Значи наистина ми давате надежда, че в най-скоро време ще видя дъщеря си свободна и с възстановена чест?

— Давам ви не само надежда, а дори гаранция. И думите ми си имат своето основание.

Сълзи бликнаха от очите на Вернер. И преди Холм да е съумял да попречи, старият целуна ръцете му и заговори, прекъсван от хлипове:

— Бог да ви благослови хиляди, хиляди пъти, хер Холм, за радостта, която ми доставихте с тези думи. Аз не мога да ви се отплатя!...

Когато княз Дьо Бьофур се прибра вкъщи, нареди Петерман веднага да отиде при него. Външният вид на последния за кратко време бе

претърпял изключително голяма промяна. Отпечатъкът на страдание и аскетизъм беше изчезнал. Очите му бяха възвърнали блясъка си. Стойката му беше станала стегната, походката — еластична. Когато застана сега пред княза, по оживеното вече лице бе изписано благоговение, любов и преданост към неговия нов господар. Последният заговори:

— Досега аз грижливо отбягвах да разбутвам вашето минало и тайните, които лежат скрити в гърдите ви. Но днес имам много сериозен повод да наруша това мълчание. Че вие сте осъден невинен, че сте се жертвали, съм убеден. Склонен ли сте безчестието да остане да тегне върху вас?

— Аз няма да направя и най-малката постъпка за оправдаването си, макар една личност, чийто дълг е да ми възвърне честта, вече да не си спомня за този дълг.

— Аз не мога нито да похваля, нито да порицая вашето решение. Но трябва да ви питам дали искате да наложите същото мълчание и бездейност на тези, които са благоразположени към вас и вашето дете.

— Само моите ръце са вързани. Но доброжелателството на други не мога, не бива и не искам да отхвърлям.

— Това е достатъчно, скъпи Петерман. Виждали ли сте отново някоя си Вартенслебен?

— Да.

— Аха, значи все пак! Ще отидете ли утре на балета?

— В никой случай!

— Това беше, което исках да знам. Благодаря!

* * *

На другото утро още преди князът да е излязъл от палата си, му бе доложено за Макс Холм. Той идваше, за да получи необходимите за деня инструкции, и използва възможността да спомене вчерашния си разговор със забавния тимпанист.

По време на разказа по красивото лице на княза плъзна лека усмивка. После се занимаха по-обстойно с темата.

А когато Макс Холм напусна по-късно палата, си подсвиркуваше тихичко като човек, изпълнен с радостно очакване.

Той насочи крачки към известното му жилище на тимпаниста.

Този всъщност беше частен писар, но тъй като перото му се оказа

недостатъчно плодносно, беше решил да се малтретира покрай другото с тимпани. Нямаше роднини и живееше под наем у една стара вдовица.

Когато Холм влезе, той седеше на масата. В едната ръка държеше някаква кесия, а с другата бърникаше с лъжица в една пълна с брашно паница.

— Добро утро, драги Хаук! — поздрави Холм.

— Сервус, хер Холм! Хубаво, че идвате!

— Отспахте ли си?

— Не особено.

— Защо? Страдате от нечиста съвест?

— Да и не. Не можах да спя, защото все за днешната вечеря си мислех. Обмислях работата оттук и оттам дали е редно или не да се погоди номер на тоя Стодижел.

— И резултатът?

— Ту нещо ми подсвирваше примамливо като пиколо, ту съвестта избумтяваше като голям барабан, ала накрая аз скастрих бумтенето и реших да приема предложението ви. Но вие ясно го виждате и без да ви го казвам.

— От какво?

— От това на масата.

— Как тъй?

— Е, тук виждате пълната с кнедли чиния, която хазайката снощи ми беше запазила, а тук лежат трите хлебчета от тази сутрин. Не съм ял, за да мога довчера хубавичката да се натъпча.

— А какво разбърквате там?

— Най-фино бяло пшеничено брашно номер едно.

— А какво има в кесията?

— Цинобър, а може би и само глина, защото струва само два кройцера.

— И за какво е тая работа?

— По дяволите! И питате? Печен щъркел да ми бяхте поднесли... ама с хрупкаво докарани крака... нямаше да се удивя толкова! Довечера трябва да се преоблека като момиче, дори като танцьорка, а вие ме питате за какво ми е брашното и боята! Я погледнете тая кърпа!

Кърпата за лице беше неопишимо набрашнена и начервена.

— Какво правите всъщност? — попита Холм.

— Проби.

— Гримьорски?

— Естествено! Че какви иначе? Та нали довчера трябва да бъда

възможно по-красива! Пудрата ми идва твърде скъпа, затова взех пшеничено брашно, а с два кройцера за червено вероятно ще се оправя.

— Глупости! За всичко ще се погрижим по друг начин. Аз ще ви заведа при едни познати, където ще намерите всичко, от което се нуждаете. Ще дойда да ви взема точно в шест.

— Дяволите го взели! Ставам любопитен! Кои са всъщност хората, при които ще ме заведете?

— Стари, достопочтени хора. Казват се Бранд и живеят на „Зигесцрасе“. Но по-късно не бива да бъдат споменавани във връзка с този майтап.

— Ами аз?

— Какво вие?

— Ако нещата се развият зле, май сам ще трябва да си отнеса кожата на пазара, а?

— Не. Давам ви пълна гаранция.

— Вие? Хмм! Моите уважения, хер Холм, но вие не сте всемогъщ. Ако тоя добър мосю Леон Стодигел ме пипне за яката...

— Да не би да се страхувате от него?

— Да се страхувам? Не ми и хрумва. Ако поиска да ми посегне, зле ще си изпати. Но какво ще стане, ако подаде оплакване срещу мен?

— Няма да го направи!

— Кой може да е сигурен! Такъв тип е способен на всичко. Ще можете ли и тогава да гарантирате за мен?

— Аз не, но князът.

— А, вие сте говорили с него?

— Да.

— Били сте вече у тях?

— Да. Той ви праща тези десет гулдена и нареди да ви предам, че довечера след изпълнение на задачата ще получите още толкова!

— Нима и той ще дойде?

— Не вярвам. Но аз при всички случаи съм там.

— Това е достатъчно. Но как ще отида до „Белвю“!

— Клакьорът ще ви вземе.

— И откъде?

— От театъра.

— Да го отнесат мътните! Тук вече я втасах!

— Не берете грижа! Моят приятел Вернер ще ви вземе от Бранд и ще ви закара на самото място. Други въпроси да имате?

— Не, благодаря засега.

— Тогава до скоро виждане! Предстоят ми и други задачи.
Излезе и се отпрати към жилището на балетмайстора. На
позвъняването му отвори жената на споменатия.

— Какво желаете? — осведоми се тя.

— Мога ли да говоря с хер балетмайстора?

— Искате да кажете хер живописеца и балетмайстора, моя мъж?

— Да.

— Ще видя.

Затвори му вратата под носа. Когато се върна, открехна я само до
процеп и извести:

— Той е зает.

В следващия миг вратата отново бе заключена.

— Сърцата жена! — промърмори на себе си Холм. — Но ние няма да
се оставим да ни изгонят!

Почака известно време и отново позвъни. Вратата се отвори и сега
той сложи крак между нея и страничната подпора.

— Какво искате? — попита жената.

— Да се видя с хер балетмайстора.

— Искате да кажете хер живописеца и балетмайстора, моя мъж?

— Да, разбира се.

— Не бяхте ли току-що тук?

— Преди две минути.

— И аз ви отпратих?

— Да.

— И вие въпреки това пристигате пак?

— Не.

— Не? Та нали стоите тук!

— Аз въобще не съм си тръгвал!

— В такъв случай сега си вървете! Нямам време да излизам на всяко
позвъняване през две минути, а моят мъж има толкова много работа, че не
може да се откъсне и за един-единствен миг.

— Не е необходимо да го прави.

— Ами?

— Та нали аз ще отида при него, няма той да идва при мен.

— Това е все едно и аз за последен път ви казвам, че той няма време.

— Е, тогава ще си вървя, но ще се разкайвате!

Последното я фрапира.

— Ще се разкайвам? Как така? — попита.

— Той нали рисува портрети?

— Направо да ти проговорят!

— Действително съм чувал, че бил голям, много голям художник.

Трябваше да му поръчам един портрет.

— На кого?

— Това всъщност е тайна, но ще му донесе много, много пари.

Тези думи подеждяха. Тя направи дълбок поклон и каза:

— Моля, няма ли да влезете?

— Мислех, че не бива?

— Простете! Заблудих се. Малко съм късогледа и помислих...

помислих... помислих, че сакото ви е по-скъсано. Ама сега виждам, че вие сте един изключително порядъчно облечен хер. Елате!

Той се отзова на поканата. Вътре тя поднови атаката си.

— Значи не бива да издавате тайната?

— Не.

— Но на моя мъж все пак ще я кажете?

— Действително.

— Е, та нали аз съм му жена! Мъжът и жената са едно цяло. А ние двамата, аз и той, сега сме дори едно сърце и една душа. При това положение мисля, че каквото знае той, мога да науча и аз.

— Хм! Ако бях сигурен, че можете да мълчите...

— Като гроб! Дори излизам по мълчание извън пределите на гроба!

— Вярвам, особено в последното.

— Хайде тогава, моля, моля!

— Е, ще рискувам! Имена няма да споменавам, тъй като това действително ми е строго забранено, но ще се осмеля все пак да споделя с вас, че вашият съпруг трябва да изготви портрет на една много висока княжеска особа.

— Господи Исусе! Висока...

— Да.

— Княжеска...

— Да.

— Значи от аристокрацията?

— То се подразбира!

— Дама?

— Да.

— Елате, моля! Бързо, бързо!

Завтече се към вратата, която водеше към вътрешните стаи. Той отклони:

— Моля да не го безпокоим! Той няма време.

— О, той има, много време има! Само елате!

Хвана го за ръката и го повлече. При вратата на ателието се послуша първо известно време, после отвори тихо и каза с умолителен тон:

— Скъпи мъжо!

Той не отговори.

— Скъпи Артур!

Той и сега премълча, но се прокашля.

— Миличък!

Сега се обади най-сетне с предупредителен тон:

— Но, любима?

— Какво правиш?

— Рисувам.

— Все още портрета на Прозерпина?

— Да, мила ми Аврора.

— Мога ли да те обезпокоя?

— Не, любима моя. Тъкмо нахвърлям кучето от Подземното царство, наречено Цербер. И най-малкото смущение може да ми нанесе големи вреди.

— И все пак трябва да те обезпокоя, скъпи Артур!

— Не го прави! По-добре сложи гърнето с туткала до огъня. Цепнах си панталона и искам да го залепя. Туткалът държи по-добре от края.

— Ама, любими! Аз не съм сама!

— Не? И кой още е тук?

— Един много изискан хер!

Холм не можеше да види художника, защото жената изпълваше отворстието на вратата. Но толкова по-ясно го чу сега да казва с гневен тон:

— Модел ли е?

— Не мисля.

— Гръм да го удари! Нека върви по Дявола, любима моя Аврора!

— Ама уверявам те, той е много изискан!

— Изискан, или не, любима моя, аз нямам време! Непременно трябва да приключа с кучето от Подземното царство!

— Касае се за един портрет!

— Нека сам да си се нарисова, Авроричка!

— Той ли? Та той идва по заръка на една височайша княжеска особа!

— Княжеска? Чумата го взела! Пусни хера, Аврора!

Сега той се измъкна иззад статива и побърза към вратата да посрещне хера.

— Влезте!

При тези думи жената тикна Холм в стаята и затвори вратата след него.

Балетмайсторът направи един от своите най-дълбоки изящни поклони и каза с изключително учтив тон:

— Извинете, майн хер! Художникът не обича да го смущават.

— Умея много добре да го оценявам!

— Моят Цербер...! Разбирате ме!

— Много добре! При една толкова трудна работа човек наистина не бива да бъде прекъсван.

— Изключения могат да се правят само при особени обстоятелства, както например понастоящем. Моля, приближете! Искате ли да видите Цербера?

Поведе го към статива. Прозерпина беше само понахвърляна. Пред нея бе клекнал един пес — една трета шпиц, една трета мечка и една трета крокодил.

— Какво ще кажете? — попита майсторът.

— Отлично!

— Нали?

— Гениално замислено!

— Моля, моля!

— И също така гениално скицирано!

— Много любезно от ваша страна!

— Това куче събужда любопитството ми да видя Прозерпина.

Творбата сигурно ще стане шедьовър!

— Определено, определено! За съжаление, още не е завършена.

Моля, многоуважаеми... с кого имам честта?

Холм сложи на носа си едно пенсне, настани се с покровителствена стойка на един стол и каза:

— Хм! Не ме ли познавате?

— Не.

— Странно! Наистина ли не?

— Но, майн хер. Вярно, трябва вече да съм ви виждал, защото един портретист запаметява такива характерни, класически черти, но в момента наистина не знам къде и кога е станало това.

— Не вреди! Знаете ли... хм!... всъщност аз не съм онзи, който съм сега. Разбирате ли?

— Много добре!

— Знаете ли как бива наричано това?

— Разбира се, разбира се! Наричат го инкогнито.
— Чудесно! Работата е тайна!
— Тайна — повтори балетмайсторът и живописецът, като се поклони дълбоко.

— Има ви се доверие, че ще съумееете да съхраните тайната.

— О, аз съм ням!

— Също и глух. Така се изисква!

— Хубаво! Значи глухоням!

— Също сляп! Безусловно необходимо!

— Изцяло на заповедите! Значи сляпоглухоням!

— Това е достатъчно засега!

— А какво по-нататък, ако смея да запитам?

— Е, касае се за една много висока особа...

— Особа...?

— От княжеска кръв.

— Всички дяволи!

При всяка дума, която повтаряше след Холм, художникът правеше дълбок поклон.

— Която иска да бъде нарисувана.

— От мен?

— Да, ако можете да бъдете дискретен.

— С тяло и душа!

— Също с кожа и кости! Така се изисква!

— Добре! Също с кожа и кости.

— Този портрет ще бъде подарък-изненада за височайшия съпруг на тази високопоставена дама.

— Разбирам, разбирам.

— Затова съпругът не бива да подозира нищо.

— Много добре!

— Позирането трябва да стане на някое скришно място.

— Изцяло според високото и височайшето разпореждане. Мога ли да предложа ателието си?

— Какво ви скимна! Една височайша особа и във вашето ателие! Не става в никакъв случай. Също така позирането не може да се проведе през деня.

— Значи вечер?

— Да. Впрочем знатната дама иска да бъде нарисувана като Прозерпина...

— Ах! Прозерпина с Цербера?

— Да. Моделът на Цербера ще ви бъде предоставен. Прозерпина, богинята на Подземното царство, се нуждае от нощно осветление. Следователно е от изключително предимство да рисувате само вечер. Но мястото и времето трябва да останат в тайна.

— Никой няма да научи!

— Закълнете се!

— Заклевам се!

— Не така! Дръжте нагоре трите пръста!

Художникът го направи и се врече:

— Заклевам се в най-дълбоко мълчание!

— Естествено и пред жена ви!

— Хм! Поне тя не може ли да знае за какво се касае, преуважаеми?

— Под чехъл ли се намирате?

— Не, но Авроричка ще иска да знае все пак защо отсъствам.

— Добре! Но мястото и времето също тя не бива да знае!

— Подчинявам се!

— Добре. Значи сте готов да се заемете с портрета?

— Да.

— В такъв случай ще ви съобщя подробностите. Първото позиране ще бъде тази вечер.

— О, уви!

— Какво има?

— Не става.

— Защо?

— Аз съм служебно възпрепятстван. Имаме два балета.

— Зная. Въпросната дама изцяло се е съобразила с това обстоятелство. Сеансът следователно ще започне едва в дванайсет.

— Слава Богу! Но къде?

— Ще дойдат да ви вземат с екипаж.

— Оттук?

— Да. Бъдете готов в единайсет и четирийсет и пет. Веднага щом кочияшът ви даде сигнал с камшика, се качвате.

— Изцяло според височайшето намерение!

— Но от само себе си се разбира, че една толкова високопоставена дама не може да бъде насаме посред нощ с един мъж.

— Естествено, естествено.

— Как смятате, че може да бъде отстранено това неудобство?

— Дамата вероятно благосклонно е решила да бъде в компания.

— Хм! Къде остава тогава тайната?

— Мдаа!

— С мъж не бива да бъде насаме, това навярно съзнавате?

— Определено, напълно!

— Но с една дама може да остане на четири очи?

— Безусловно!

— Е, какво е следствието, хер балетмайстор?

— Следствието? Х! О, а, хм!

— Хайде, изкажете се!

— Не зная дали съм в състояние да отгатна височайшите намерения на Нейна милост с моите немеродавни мисли.

— Кажете ги все пак!

— Най-покорно ще помоля да ми позволите да чуя и узная вашето мнение!

— Е, така да бъде! Вие ще се преоблечете като дама!

— Всички добри духове! — подскочи балетмайсторът.

— Да не би да се изплашихте?

— Не, не!

— Нежната чувствителност на тази височайша дама при всички случаи трябва да се щади. Ако не сте съгласен, ще намеря десет-двайсет други художници, които ще приемат условията.

— Та аз съм готов! Нали искам!

— Да сложите дамско облекло?

— Да. Само моля най-смирено Аврора да знае за какво се прави това!

— Добре. Кажете й. Така е по-добре. Тя ще може да ви помогне. И за да се изключи максимално възможността да бъдете видян и разпознат, от най-високо място бе дадено разпореждане да сложите домино.

— Тук височайшето място откликва на моето желание.

— Чудесно! А сега най-важното: вашият хонорар.

— О, моля, моля!

— А, не! Той, естествено, трябва да бъде уговорен. Колко високо определяте цената си?

— Хмм! Наистина не знам дали...

— Добре! Имате чувство за деликатност и височайшето място ще съумее да го оцени. Вие ми харесвате и ето как искам да ви дам един добър съвет.

— Ще го приема с най-голяма благодарност.

— От посоченото място не са свикнали да се пазарят и правят сметки...

— О, сигурно, сигурно!

— Дори чрез посочването на определена сума биха могли да се оскърбят.

— Аз няма да споменавам никаква, никаква!

— От друга страна, умеят да оценяват таланта, да възнаграждават гения. Така че по-добре предоставете на височайшата особа да прецени творбата ви!

— Този съвет ще бъде за мен като най-строга заповед.

— Убеден съм, че няма да се скъпят, а напротив, ще ви преведат една крупна сума.

— Благодаря, благодаря!

Балетмайсторът направи един такъв дълбок поклон, сякаш вече държеше в ръцете си петдесет хиляди гулдена.

— И доверително казано, скъпи ми хер балетмайстор и живописец... може да падне и нещо друго!

— Как? Какво?

— Пст! Не питайте.

— Да не питам? Оо! Защо?

— Тихо! Вашите постижения отдавна вече привличат вниманието.

Имам предвид постиженията ви на сцената и в ателието. Та нали сте двустранен артист.

— Двустранен? О, да, да!

— Вече са помислили за вашия илик!^[1]

— Помислили за илика? Господи мой, Исусе!

— Да, да! Но, пст, тихо! Излезе ли сполучлив портретът, работата е уредена. И така, хвърлете възможно повече усилия върху Прозерпина, драги приятелю!

— О, всички, всички усилия! Какъв късмет, че вече рисувам една Прозерпина! Така сюжетът ми е познат. Дори съм се спуснал до неговите дълбини. Напълно съм вникнал в нещата. А ако ми бъде доставен и моделът за кучето от подземното царство...

— Определено, определено! Дори специално ще ви бъде обърнато внимание върху този модел.

— При това положение съм убеден, че ще предам едно художествено произведение от първи ранг. Давам думата си на мъж и художник!

— Прекрасно! Напълно съм убеден! Но още едно нещо. Не е изключено на въпросната дама да е трудно или дори невъзможно да се измъкне незабелязано от покоите си в дамски тоалет. В този случай...

— Ще чакам напразно!

— О, не! В този случай, исках да кажа, тя сигурно ще облече мъжки

дрехи. Сеансът ще се състои при всички случаи. Имате ли още нещо да отбележите?

— Нищо, нищичко, освен неимоверното си щастие от възможността да се подчиня на дадените ми заповеди.

— Тогава, адио, драги! Значи довечера точно в дванайсет без петнайсет. Не карайте да ви чакат!

— О, не, нито секунда, нито миг!

Той изпрати Холм до коридора с безчет дълбоки поклони и после чак до пътната врата, където се поклони още няколко пъти след него. А когато се върна после в стаята и съгледа изпълнената с напрегнато очакване жена, кимна горделиво, но без дума да каже.

— Е? — попита тя.

— Ням трябва да бъда!

— Ням? Та нали говориш!

— И глух!

— Глупости, скъпи Артур!

— И сляп!

— Да не си превъртял?

— Не, любима моя. Ако работата си е за превъртане!

— Вдъхваш ми страх!

— Не, не! Няма защо да се страхуваш, любима моя. Това глухонямосляп беше само образно казано. Очаква ме голямо, голямо щастие.

Той изнесе важно крак напред и пъкна многозначително пръст в илика.

— Какво? Лента? Орден? — попита тя.

— Да. Кръст, орел или даже лъв! Знаеш ли как ме нарече той?

— Е, как?

— Драги ми хер балетмайстор и живописец. После ми каза „скъпи приятелю“ и накрая ме нарече дори двустранен артист.

— Мария и Йосиф! Той беше изискан хер! А аз първо безцеремонно го отпратих!

— Каква грешка! Знаеш ли какъв беше той?

— Не.

— Инкогнито!

— Ти си обладан от бесове, прескъпи Артур!

— Охо! Трябва да рисувам Прозерпина!

— Та нали вече го правиш!

— Имам предвид друга. Трябва да нарисувам като Прозерпина една

високопоставена, височайша дама. Височайшият ѝ съпруг щял да получи портрета за рождения си ден и понеже това трябвало да бъде изненада, никой не бива да знае и думица.

— Какво говориш!

— По тази причина ми бяха поставени условия, каквито могат да произлязат само от най-височайши места.

— Какви условия?

Той ѝ каза всичко. Тя плесна ръце и извика, изпълнена с прехлас:

— Артур, скъпи Артур, имаш ли си наистина представа, коя всъщност е тази дама?

— Да.

— Най-височайше означава кралско!

— Естествено, това е кралицата! Ела, любима моя, при такова щастие няма защо да си лепя панталона. Ще обуя нов!

Взе гърнето с туткала от огнището и го метна в сандъка за въглища. От радост му идваше да изхвърли цялата стая през прозореца.

А накъде се бе запътил през това време Холм? Към жилището на шефа на клакъорите. Той знаеше, че балетмайсторът не го познава и беше също така убеден, че фрау Стодижел, чийто мъж толкова обичаше да го наричат барон, също си няма понятие кой е всъщност.

Натъкна се на едно слугинче и попита дали може да говори с милостивата фрау.

— Какво ще желаете от нея? — поиска да знае опереното девойче.

— Моментално да ви изхвърли, ако не ѝ кажете веднага, че желая да разговарям с нея.

Това подейства на място.

— Моля, името ви! — каза.

— Ще го съобщя лично на дамата.

— Но мадам не е свикнала да приема неизвестни лица, майн хер!

— А аз не съм свикнал да съобщавам на всеки как се казвам.

Знаеше, че в случая точно това е правилният подход. Тя действително се отдалечи и скоро се върна, за да го отведе при господарката си. Фрау „баронесата“ Стодижел седеше на малката си плюшена софа и огледа влезлия през лорнета. Той поздрави мълчаливо — само с изискан, елегантен поклон. Тя отговори с късо, гордо кимване и каза със строг тон:

— Майн хер, вие сте отказали да съобщите кой желае достъп при мен!

— Простете, милостива фрау! Не е моя вината. Това стана по заповед

от високо.

Като чу тези думи, главата ѝ рязко подскочи няколко цола.

— По заповед? — попита.

— Както казах.

— Не казахте ли дори по заповед от високо?

— Действително.

— При това положение съм любопитна да се запозная с причината на вашето посещение, майн хер.

— Ще съобщя повода за присъствието си веднага след позволенията ви да заема място във ваша близост, милостива фрау.

Той действително имаше изискана външност и я наричаше „милостива фрау“. Лицето ѝ се разведри и гласът ѝ звучеше по-вежливо отпреди, когато каза:

— Моля, седнете.

Той се настани близо до нея на един фотьойл, хвърли бегъл поглед на стаята и започна:

— Най-напред бих желал да запитам дали разговорът ни може да бъде несмущаван.

— Желаете ли го?

— Много.

— По заповед от високо?

— Дори от много високо!

— Ах! В такъв случай действително ще имам грижата никой да не идва.

Позвъни и когато момичето влезе, заповяда:

— Анна, за никого не съм си вкъщи!

— За милостивия хер?

— За всеки съм излязла.

Преди да напусне, „обслужващата душа“ хвърли един изпълнен с респект поглед на Холм.

— И така, майн хер, сега сме сами и, надявам се, също необезпокоявани — отбеляза дамата.

— Благодаря. Налагаше се да изразя тази молба, понеже визитата ми при вас трябва да бъде всъщност тайна. Аз се ръководя от много поверителни, склонен съм да кажа, дипломатически наставления и това ми дава основание да се надявам, че няма да отнесете в мой личен аспект този или онзи неочакван ход от моя страна. Мога ли да попитам дали имам честта да съм известен на милостивата фрау?

— Отблизо, за съжаление, не.

— Следователно отдалеч?
— Е, спомням си, че съм ви виждала.
— Къде? Може би в кралската... о, ах, може би в някоя театрална
ложа?

— Вероятно.

По лицето ѝ пролича радостта от неговата грешка на езика. Сега
прие, че си има работа с фин хер от много високо положение.

— Най-напред един въпрос — продължи той с лек, разговорен тон,
— който може би ще ви се стори крайно нетактичен, но е замислен с най-
добро намерение. Вчера се заговори за вас. Къде, това е страничен въпрос.
Вие сте фигура, която не може да бъде пропусната просто ей така.
Споменаха се вашите обществени заслуги, нашите духовни дадености,
влиянието ви в известни кръгове, при което бяхте наречена от една
високопоставена дама „баронеса“. Тази титла беше подхвърлена на
съмнение. Мога ли да попитам с право, или не?

Тя се изчерви силно. Едва след продължителна пауза отговори:

— Знаете ли, че този въпрос съдържа оскърбление?

— Само привидно, милостива фрау. Не всяка заслуга намира своята
отплата, а определен кръг има задължението да издирва невъзнаградените
заслуги.

Това беше балсам за току-що нанесената рана. Сега тя отговори с
примирителен тон:

— Хората наричат моя мъж барон — защо, не ми е понятно, тъй като
той не е благородник.

— Но вие сте дъщеря на изтъкната фамилия?

— Моят баща също не беше аристократ. Произхождаше от стар
патрициански род.

Това не беше истина, ала Холм кимна с пълно разбиране и каза:

— Е, това е също така добро както благородството. И ще бъде взето
под внимание, милостива фрау. Бях длъжен да използвам този въпрос като
встъпление. На дъщерята на една стара, почтена патрицианска фамилия
мога да поверя сега и следващото.

— Моля, моля! — откликна тя силно поласкана.

— Както ви е известно, в нашите висши и най-висши кръгове
изкуството е установило своето седалище. Аристократите създават
литературни творби, моделират, рисуват, музицират, а е всеизвестно, че
артистът е по-малко вкостенял, когато се касае за съсловни предразсъдъци.
Отношението към изкуството за него стои над всичко. И сега стигам до
въпроса. Има една дама, която рисува с пламенна страст и тази страст...

— Имате предвид принцеса Верона? — вметна бързо тя.

— Моля! Не бива да споменавам никакви имена. Въпросната дама сега си е поставила задача да пресъздаде върху платно образа на Клеопатра. Милостивата фрау, разбира се, вече е чувала името Клеопатра?

— Естествено! Клеопатра е била кралица на Източна Индия и е победила император Херод^[2] и също халифа.

Холм с мъка сдържа смеха си. Кимна много сериозно и продължи:

— Тя е била една от най-големите красавици, които някога е имало. Една от онези красавици с характер, чието обаяние и сила се крие всъщност не в хармонията на чертите на лицето, а в духа, който раздвижва и оживява тези черти и говори от всеки поглед. Клеопатра е голям, силен сюжет за една художничка, но също така труден и кажи-речи изпълним, защото нашите земи и нашето време като че вече не създават такива лица.

Той поспря за няколко мига, та напрежението, в което беше поставил своята слушателка, да удвои своя ефект.

— Но ето, че за свое най-голямо удивление — продължи после — въпросната дама наскоро е открила едно лице, което напълно се схождало с това на Клеопатра: строго, сериозно, но същевременно нежно и женствено, одухотворено от отблясъците на една дълбока душевност и носещо отпечатъка на едно направо царствено величие.

Отново спря, за да направи една доста осезаема пауза. И тя вече не можа да се сдържи. Попита:

— Но, майн хер, защо точно на мен го разказвате?

— Защо точно на вас? Не отгатвате ли?

— Не.

— Странно! Та именно вие сте въпросната дама.

— Аз? — попита тя с тон на върховно удивление.

— Да, разбира се.

— Невъзможно!

— Защо невъзможно?

— Моят мъж ми говори...

Прекъсна. Лицето ѝ се беше наляло с кръв.

— Е, какво ви говори вашият мъж?

— Искях да кажа, той ми отрича всякаква красота.

— Тоя тъпанар! Ах, простете, че си позволих този пиперлив, непредпазлив израз! Но действително човек трябва да е тъп, тъп и сляп, за да произнесе такава присъда!

Кажете и на най-грозната жена, че е хубава, и тя ще повярва. Така и тук с жената на някогашния шивач. Женското самомнение се съчета със

светското самовъображение и улесни играта на Холм, този добър човешки познавач.

— Ласкаете ме, майн хер! — каза тя.

— О, не! Аз само изпълнявам дадената ми заповед. Нищо повече не правя. Но okayвам заблудения вкус, който, подмамен от някое гладко лице, не отдава заслуженото признание на една наистина характерна свършеност на формата! Принцесата... ах, исках да кажа, въпросната дама направо се е ентусиазирала от вашата физиономия. Из един път се видяла при целта на своите съкровени желания. Из един път видяла пред очите си своята Клеопатра такава, каквато я сънувала и си я представяла, но вече в реалност, като жена, като живо, дишащо същество... И сега дълбоко се жалва от препятствията, които в крайна сметка все още я делят от целта.

— Какви препятствия?

— Наречете ги светски пречки или както намерите за добре! На въпросната дама, за съжаление, не е позволено да приближи до вас по начин, както желае. Ето защо аз съм натоварен да направя един предпазлив сондаж. Но го правя с по-малко предпазливост и с повече откровеност, както може би ще признаете, милостива фрау.

— Действително сте откровен, майн хер. Но кажете, моля, какво възнамерявате да сондирате!

— Вашата готовност.

— Готовност? За какво?

— Да бъдете рисувана.

— Ах! Каква изненада! Аз да бъда рисувана?

— Да.

— От принцеса...

— Пст, никакви имена! — вметна бързо Холм.

— Добре, ще мълча! Но вие сигурно се шегувате?

— Бих ли се осмелил?

— Изразихте нещо, което считам за невероятно.

— В този случай ще гледам на мисията си като пропаднала.

Надигна се от фотьойла, ала тя скочи пъргаво, натисна го обратно и попита:

— Почакайте, не прибързвайте! Въпросната дама наистина ли смята, че е намерила в мен Клеопатра?

— Бих ли дошъл иначе при вас?

— И иска да ме рисува такава, каквато съм? С това лице? С цялата прилика?

— С портретна прилика!

— И какво ще стане с картината?

— Ще отиде най-напред на изложба, а после най-вероятно в кралската картинна галерия.

— На изложбата ще бъде ли упомената авторката, художничката?

— Това се подразбира!

— И също оригиналът на картината?

— При всички случаи.

— Боже мой! Тогава ще стане известно, че това аз съм!

— Така е.

— И че съм от прин... от една толкова високопоставена, толкова височайша дама нарисувана!

— Надявам се, че това няма да бъде пречка да откликнете на мисията ми!

— Никак, никак!

Беше изпаднала в неопишуемо възмущение и се движеше насам-натам из стаята. Със своите резки и недодялани движения наподобяваше на яростна харпия, а пък искаше да мине за... Клеопатра.

Холм ѝ предостави време да вникне в нещата. После попита с най-голямата вежливост, на която беше способен:

— Ще позволи ли милостивата фрау да продължи? Или предпочита да изоставя темата?

— Говорете, говорете!

— Мога ли да приема, че работата не ви се струва непривлекателна?

— Привлекателна, дори изключително привлекателна!

— Благодаря! Аз считам също така за свой дълг да ви обърна внимание върху облагите за вас от тази работа.

— Какви облаги?

— Вие ще общувате с въпросната дама по един необичайно близък, бих казал, задушевен начин. И тя няма как другояче да постъпи, освен да ви издигне. Случаят, или по-точно вашата необикновена прилика с Клеопатра, ви открива бъдеще с неизмерими и необозрими за настоящия миг перспективи.

— Имате право, съзнавам го. И ще бъда голяма глупачка, ако отблъсна ръката, която ми подавате.

— Значи сте съгласна?

— Да, категорично!

— Това ме радва. Но трябва да отбележа, че без усилия човек не може да бере плодове. Тази поговорка се потвърждава и в настоящия

случай.

— Говорите за усилия, напрежение? Готова съм да се подложам.

— Пригответе се за особени напрежения!

— Какви?

— На първо място най-строга мълчание.

— И още какво? Аз съм готова на всичко.

— Надявам се и ще ви набележа по-нататъшните трудности, които имам предвид. Първо, трябва да съзнаете, че общуването ви с моята упълномощителка поне на първо време не може да става открито.

— Признавам го откровено.

— Вашите срещи следователно трябва да се осъществяват тайно.

— Съгласна.

— После една дама от толкова висок ранг има съвсем различни възгледи, отколкото едно обикновено същество.

— В това съм напълно убедена.

— Изисква се безусловна отдайност на нейните желания.

— Това се разбира изцяло от само себе си!

— И дори ако тези желания понякога биха могли да бъдат наречени прищевки?

— Да. Една такава дама, още повече художничка, вътрешно е коренно различна от коя да е простосмъртна.

— Тези думи съдържат истина и съблюдаването им може да ви донесе голяма благодат. И така, в общи линии постигнахме съгласие и можем да очакваме най-добър резултат.

Подаде ѝ ръка. Тя я удари като някоя сергиджийка, уредила изгодна далавера с ябълки. Той кимна доволно и попита:

— Кога бихте могли да започнете сеансите?

— Когато бъде изразено желание.

— И ако кажа тази вечер?

— Готова съм.

— Чудесно! Но още една много съществена забележка. След като въпросната дама трябва да бъде крайно мълчалива по съответната тема, то от само себе си се разбира, че вие трябва да спазвате дискретност в същата степен.

— Естествено.

— Също пред вашия съпруг!

— И той ли не бива нищо да знае?

— Нищичко! Той е шеф на клакьорите! Напълно ме разбирате, милостива фрау!

— Добре! Той също нищо няма да узнае.
— Ще бъде ли възможно?
— Разбира се! Нашият семеен живот не е чак толкова задушевен, че да знае всичко.
— Но ако забележи отсъствието ви?
— Ще намеря някое състоятелно обяснение.
— Също за днес?
— Да. Точно днес той е много зает и още вчера ми съобщи, че дори след представлението няма да бъде господар на времето си. Следователно аз съм на разположение и моля да определите удобния за вас или по-скоро за дамата час.
— Принце... въпросната дама естествено не може да ви приеме в покоите си.
— Съзнавам го.
— Напротив, за да се срещне с вас, тя трябва да напусне жилището си.
— Определено ли е вече мястото?
— Да. Ангажирана е стая в „Белвю“.
— Ах! Но това е обществено заведение!
— Точно там човек може да бъде най-сигурен.
— Възможно. Не го разбирам, но разчитам на вас.
— Можете спокойно да го правите, тъй като и от другата страна ми се оказва най-голямо доверие.
— Но там ще ни разпознаят.
— Няма. Ще носите домино.
— Хм! Това не е ли още по-очевидно!
— Не. Съдържателят е посветен и осведомен за минутата на вашето пристигане. Той ще се погрижи при влизането си да не срещнете никакъв човек.
— Добре! Времето, моля!
— Сигурно си давате сметка, че дамата не може да се отдалечи в ранен час?
— Разбира се.
— Трябва да изчака, докато се обезлюдят коридорите и стълбищата, а това става едва към дванайсет.
— Действително много късно!
— Няма как. Но това се отнася впрочем само за първите сеанси. По-късно нещата ще се уредят по-удобно. Може би моята доверителка ще прояви готовност да ви посещава във вашето жилище.

— Това действително би било най-доброто, направо чудесно.

— И по-удобно за вас. За днес имам поръчение да дойда да ви взема в единайсет и половина. Имайте готовност. На минаване ще плесна с камшика. Ще се качите на тъгла на улицата.

— Вие лично ли ще карате?

— Да. Ответната страна не иска да привлеча под доверие никой кочияш. Ето защо ще си послужим с частно возило.

— Та това буквално е роман, красива приказка, в която се появяват кавалери и принцове.

— И една източноиндийска царица, милостива фрау!

— Наистина! — засмя се тя. — Но няма ли да ми дадете, моля, някакво указание по отношение моя тоалет?

— Естествено! Та това е най-главното.

— В копринаж ли трябва да дойда?

— О, не! Тъкмо това сега е най-интересното, най-романтичното. Вие няма да се явите като дама.

— Не? А как иначе?

— Като хер.

— По каква причина?

— Причините са две. Първо, дамата трябва да е убедена, че вие в никой случай няма да бъдете разпозната, а в този случай мъжкият гардероб е най-подходящ. И, второ... а, запозната ли сте добре с живота на Клеопатра?

— Не във всички подробности.

Холм беше убеден, че не знае нищо. Той каза:

— Проектираната картина ще изобразява как царицата, преоблечена като султан, отсича главата на великия везир.

— Както Юдит! Великолепен замисъл.

— Тя трябва да изглежда живописно, разкошно в качеството си на султан. Нож и пищови в пояса и крив ятаган в ръката.

— Така ли смятате?

— Да. Съгласна ли сте?

— Разбира се.

— Сега нещата опират само до костюма.

— Ще позволите ли аз самата да се погрижа?

— Няма ли да ви затрудни?

— О, не! Ще отида в магазина за даване маски под наем.

— Но собственикът не бива да знае, че костюмът е за вас.

— Няма. А как желае въпросната дама да се обръщам към нея?

— По усмотрение. Вие ще бъдете на четири очи и когато се демаскирате, всичко ще си дойде изцяло от само себе си. Сега достатъчно ли сте информирана?

— Напълно.

— Тогава позволете да се сбогуваме.

— Довечера ще се видим отново. Вероятно по-късно ще имам възможността да ви окажа честта, която ви подобава.

— Да, моето име действително няма да ви остане задълго неизвестно, милостива фрау. Но бъдете точна, моля, за да не се налага да ви чакам.

— При всички случаи!

— Сбогом тогава!

Той целуна учтиво ръката ѝ и си тръгна. Едва бяха отзвучали крачките му, тя позвъни на момичето.

— Анна — попита, — виждала ли си и друг път този хер?

— Стори ми се познат.

— Глупачка! Познат! Той е граф.

— Господи Исусе! Аз така го нахоках!

— В бъдеще да не го правиш, глупаво девойче! И всъщност е тайна, че е бил при мен.

— Също за милостивия господар?

— Той не бива да знае нито дума! Вкъщи ли си е?

— Мисля, да.

— Съобщи му за мен!

Тя последва след малко момичето. Мъжът ѝ стоеше до прозореца и зяпаше минувачите.

— Леон! — викна му „баронесата“.

Той се обърна бавно и вкиснато.

— Какво? — попита.

— Познаваш ли Клеопатра?

— Не.

— Боже мой! Да не знае Клеопатра!

— Че ти знаеш ли я?

— Естествено!

— Виждала ли си я?

— Не.

— Говорила ли си с нея?

— Не.

— Значи не я познаваш. Та тя отдавна е мъртва!

— Колко си загубен! Аз въпреки това я познавам.

— Хмм! Наистина ли? Как ти дойде на ума Клеопатра?
Тя преднамерено пропусна последния въпрос и каза:
— Тя е била царица на Източна Индия.
— Глупости!
— Ами каква тогава?
— Царица на Египет.
— Глупости! Тя е победила халифа!
— Не. Тя е победила с красотата си Цезар, а после и Антоний.
— Аха! Ти все много знаеш! Но аз имам в ръката си доказателства.

Виждал ли си някога нейна картина?

— Няколко пъти.
— Я ме погледни тогава!
Той я фокусира с удивен поглед.
— Защо?
— Нищо ли не намираш?
— Че какво трябва да намеря?
— Една необикновена прилика между мен и Клеопатра.
Тук той избухна в гръмък смях и извика:
— Да не си полудяла! Ти и Клеопатра!
— Не си ли приличаме?
— Както денят и нощта!

— Ама че вкус! Знам, че никога не признаваш достойнствата ми. Но аз приличам на тази царица на Източна Индия. Имам в ръцете си доказателството!

— Жено, ти изцяло си се променила.
— Ще дойде и друго!
— Всички дяволи! Тя е откачена, наистина откачена!
— Мълчи! Не ме оскърбявай! Помисли за Клеопатра, как с нож и пищови в пояса и крив ятаган в ръката отсича главата на великия везир!

Процепи с ръка въздуха, сякаш снемаш нечия глава. Мосю Леон Стодижел пристъпи към нея и запитва:

— Жено, да не си... пила?

Тя се изпъна високомерно пред него, метна му един унищожителен поглед и отговори:

— Ей, и ти ще бъдеш пилян, опиянен от радост, че имаш такава жена!
— Какви приказки! Получила е слънчев удар посред зима. Има мозъчен инсулт!

— Овча глава!

Прогърмявайки тези думи в лицето му, тя напусна стаята. А той

дълго време гледа, поклащайки глава, вратата, зад която беше изчезнала, без да може да си обясни загадката.

[1] В смисъл връчване на орден — б.пр. ↑

[2] Херод (101—177) — гръцки оратор, представител на атицизма.
През 143 г. става консул в Рим — б.пр. ↑

ГЛАВА 12

НАДХИТРЕНИ

Макс Холм отиде до театралния слуга Вернер, за да го инструктира за вечерта. После се отправи към вкъщи. Бащата както обикновено спеше седнал в своя фотьойл. Вратата към спалнята стоеше отворена — вероятно за да прониква и там малко топлина от затоплената всекидневна. Макс предположи, че сестра му е там, и влезе. Наистина я намери там, но в присъствието на... американката. Бяха струпали пред себе си платове и материали и водеха много оживен разговор.

— Извинете! — помоли той, понечвайки да се върне.

Но Елън Стартън му кимна дружелюбно и каза:

— Защо бягате от нас? Папа спи. Не бива да го разбуждаме.

Приближете, моля!

Вече нямаше как, трябваше да се подчини. Тя му подаде красивата си ръка и попита:

— Нали така се поздравявате в Германия?

— Само между познати! — заекна той.

— Аха! А ние не се познаваме?

Какво да каже? Да даде някакъв безсъдържателен отговор, се срамуваше, а многозначителен — не можеше да си позволи. Премълча. Американката го заплаши с пръст и се обърна отново към сестрата. Той пристъпи към скрина и разлисти намиращите се там ноти, за да прави все пак нещо. Може би щеше да настъпи мъчителна пауза, ако Елън нямаше толкова много въпроси и насоки относно работата. Но Хилда беше достатъчно тактична да опита да се отдалечи под някакъв претекст. А когато едно женско същество търси претекст, със сигурност го намира.

Когато двамата останаха насаме, Елън опря ръце на масата и се изправи в решителна поза.

— Хер Холмърз! — помоли.

Той се обърна с въпросителен поглед към нея.

— Бих желала да повтора предишния си въпрос — продължи тя. — Познаваме ли се, или не?

Погледът на нейните приказно красиви очи бе твърдо, но топло отправен към него. Стоеше пред него с цялата дивна хубост на своята младост. От нея струеше сиянието на непорочна чистота. Искаше му се да падне в нозете на тази богиня... един беден музикант пред една

милионерка! Не! Тя не биваше да забележи, че я обича с хиляди сърца и хиляди живота.

— Да, виждали сме се — отговори вежливо, но с доловима студенина.

— Виждали сме се — кимна тя с мрачна сериозност. — Повече нищо, хер Холмърз?

— Какво друго?

— Аз мисля, че не само съм ви виждала, но и съм ви слушала. Познавате ли звуците на вашата виолина? Познавате ли мощта на вашата брилянтна фантазия? Е, да, вие сте прав. Виждали сме се.

Думите се врязаха дълбоко в душата му. Но той опита да намери причина да остане силен и я намери. Каза:

— Аз съм ви виждал, само съм ви виждал, никога не съм ви чувал.

Та нали винаги бе била толкова недостъпна за него. Никога не бе разменял дума с нея. Веждите ѝ леко се повдигнаха. Поклати глава, сякаш не го разбираше.

— Само сте ме виждали? — попита.

— За съжаление!

— Е, добре! Хиляди почитатели са ми казвали, че ме възприемат не само зрительно. Нима моето изкуство е само за очите? Може ли изобщо изкуството да съществува само за някое отделно сетиво? Не пуска ли то своите корени дълбоко в душата, във вътрешния мир, и не съзряват ли неговите прекрасни плодове отново за сърцето, за душевността? Вие само сте ме виждали. Не сте ме разбрали. Та вие бяхте един дарен от Бога артист и аз съм била за вас просто една... балетна танцьорка.

— Мис Елън!

— О, моля!

— Не, не ми говорете така! Чувал съм, че не играете за жалката печалба. Казвали са ми, че танцувате, окриляна от божествената сила на гения. А сега...

— Какво?

— Сега все пак излизате на сцената за пари!

— Кой ви го каза?

— Щяхте ли иначе да дойдете тук, на Стария континент?

Тя сведе ресници. Страните ѝ бяха пребледнели. А когато отново вдигна очи, в тях искряха влажни проблясъци.

— Осъждате ли ме? — попита. — Защо свирехте вие? Защо дойдохте в Съединените щати? Не за да спечелите пари, много пари? Защо и сега се упражнявате ден и нощ? Да не би не заради Мамона?

— Аз съм беден, окаяно беден. Виждате!

Посочи мизерната подредба на малката стаичка.

— А мен считате за богата?

— Така са ми казвали. Или може би не са имали право?

— Имали са право. Аз притежавах милиони. Но каква е стойността на богатството? Ощастливява ли то сърцето?

Помълча известно време, после продължи:

— Там, отвъд океана, притежавах много, много. Но изгубих всичко, всичко. Сега съм бедна, по-бедна от вас, можете да ми вярвате.

— И въпреки това носите блясъци?

Посочи пръстените и гривните ѝ, от които мятаха искри ценни диаманти. Тя сви рамене и премълча.

— Защо се състезавате с тази Леда, мис Елън? — попита той.

— Правя ли го? — вметна тя.

— Тази жена не е достойна дори да ви погледне, а вие въпреки всичко ще се конкурирате с нея за място във втория театър на града!

Едно повторно свиване на рамене беше единственият ѝ отговор.

— Искате ли да пратя в пъкъла тази конкуренция — изскърца зъби той. — Та нали предварително се знае, че ще бъдете победена.

— Наистина ли? — попита тя усмихнато. И, изправяйки се гордо, добави: — Няма да ме победят!

— Леда все едно вече държи заповедта за назначение. Знам го.

— И това наричате поражение за мен?

— Във всеки случай е така.

— Това е ново доказателство, че не ме разбирате. А, сестра ви идва.

Влизането на Хилда сложи край на мъчителния разговор.

Американката не си даде труда да удължи с много присъствието си. На сбогуване му подаде ръка с думите:

— Никога не забравяйте какво ви казах. Аз съм бедна, много, много по-бедна от вас!

Когато слизаше по тъмното стълбище, насреща ѝ се зададе домоуправителят. Разминаха се. После той спря, като си мърмореше:

— Коя беше тази? Някаква знатна дама. Но ми прозвуча, сякаш плачеше, сякаш сподави хлипане! Трябва да ми се е причуло!

Долу тя спусна пред лицето си гъстия воал. Сега то не можеше да се различи.

По-късно влезе в магазина на най-известния и най-богатия ювелир. Дори на сцената винаги носеше само истински бижута и му беше поверила няколко накита, за да направи тук-там някои малки промени.

Завари го в разговор с един възстар господин, пред когото той се извини с дълбок поклон, за да я обслужи. Господинът разглеждаше скъпоценностите, но същевременно слушаше внимателно разговора, който тя водеше с бижутера. Последният сметна, че трябва да прояви познанията си, като оцени стойността на бижутата ѝ. Възстарият господин приближи и попита:

— Какво казахте? Браслет на стойност над шейсет хиляди гулдена? Мога ли да го погледна, моля, фройлайн?

Елън свали гривната и му я подаде. Бижутерът вече отваряше уста за някаква забележка, ала господинът незабелязано го сбута с лакът.

— Великолепно! — одобри той. — Наистина възхитително! Къде е изработено това бижу?

— В Сейнт Луис.

Той я погледна изпитателно, после попита:

— Американка ли сте?

— Да.

— И сте отскоро тук?

— От съвсем скоро.

— В такъв случаи едва ли ще се излъжа, ако приема, че името ви е Елън Стартън?

— Така се казвам.

— Слушал съм за вас. Тази вечер ще излезете тук на сцената. Много бих желал да ви гледам, но за съжаление не съм в положение да посещавам този втори по ранг театър.

Двамата навлязоха в много увлекателен разговор. Той слушаше преценките ѝ и се виждаше, че с всяка секунда тя все повече печели симпатиите му. Това си пролича, когато американката се наклони да си върви. Господинът използва възможността да напусне заедно с нея магазина и с рязък жест възпря смирения поздрав на бижутера. Вън пред вратата попита:

— Къде сте отседнали, фройлайн?

— В хотел „Юнион“.

— Пеша ли ще отидете?

— Така възнамерявам.

— Ще ви помоля за разрешение да ви придружа. Пътят ми минава край хотела.

Тръгнаха заедно, той от лявата ѝ страна. Продължиха започнатия разговор. Елън забеляза, че хората навсякъде свалят шапки, а придружителят ѝ отговаря с кимане, но нямаше време да се замисли над

това обстоятелство, така я пленяваше той със своите дълбоки, остроумни забележки.

Пред вратата на хотела спряха. Портиерът взе за почест със своя украсен със златна топка бастун и се оттегли на почетно разстояние. В дъното на дълбокия коридор се събра цялата прислуга да ги наблюдава с удивени погледи.

— Твърде бързо стигнахме при целта — отбеляза господинът. — Пътят можеше да бъде по-дълъг. Знаете ли, че по време на разговора с вас човек може да разбере как танцувате?

Тя се изчерви.

— Моля, без смущение, майн фройлайн! Преди половин час чух за вас. Съвсем случайно срещнах княз Дьо Бьофур, който ви е гледал от другата страна на океана. В „Столичен театър“ ли искате да постъпите?

— Не.

— Защо тогава ще излизате на сцената?

Погледът му беше така топло и благо отпращан към нея, че тя не се опита да извърти отговора. Призна откровено:

— Искях да изляза на сцената, за да ме видят. Търсех една скъпа за мен личност, която изгубих.

— Намерихте ли я?

— Да.

— Следователно още преди излизането. Това ме радва. Както чух, слагат препятствия по пътя ви. Такива хора не ви заслужават. Не бихте ли решили някой път да излезете на дворцовата сцена?

Тя повдигна леко рамене.

— Аа, не искате да се предлагате! Много добре! Но поне бихте си спечелили благодарността на Двора, ако докажете, че славата ви отговаря на истината.

— О — усмихна се тя. — Аз съм неизвестна, без протекции и... републиканка.

— Но не чак червена или радикална?

— О, не! Ние жените по принцип сме добре настроени към монархията.

— Чудесно, чудесно! За протекцията все ще съумеем да се погрижим. И сега най-сетне ще ви призная, че аз съм... краля.

Тя в никой случай не се изплаши. Отправи топло очи към лицето му и отговори:

— Ваше величество, щастлива е страната, която има един толкова добросърдечен баща!

— Благодаря! За съжаление, ние бащите не винаги можем да говорим за голямо щастие. Вие артистите умеете да съчетавате звуци, цветове, форми и движения в прекрасна хармония, докато ние напразно се борим с дисхармонията. Знаете ли някакво средство против това?

При този въпрос той я погледна с неподправена добродушна усмивка.

— Да, Ваше величество — отговори тя със смесено чувство на възвишеност и затрогнатост. — Аз ще се моля за вас и пожелавам всички ваши деца да правят същото. Тогава сговорът ще си дойде на мястото!

— Амин! — каза той. — Мис Елън, вие сте една благородна душа, вие сте диамант. Кой ли ще бъде майсторът, комуто е отредено великото щастие да ви сложи в златен обков? Бог да ви благослови!

Подаде ѝ ръка и веднага я дръпна, когато поиска да я целуне.

— Един благороден, благороден монарх! — прошепна тя, докато сваляше кожата в стаята си. И впускайки се в друга мисъл, продължи: — Кой ще бъде майсторът? О, аз зная кой би могъл да бъде! Но той пести ценния обков, защото смята диаманта за имитация.

А в една от задните постройките на Алтмаркт, на третия етаж, Макс Холм седеше потънал в тъжни мисли с подпряна на ръката глава. Размишляваше върху последните ѝ думи.

„Никога не забравяйте какво ви казах. Аз съм бедна, много, много по-бедна от вас!“

* * *

Следобедът отмина и вечерта настъпи. Още сутринта бяха свършили билетите за днешния спектакъл в „Столичен театър“, а един час преди отварянето на салона входовете вече бяха окупирани от множество хора.

Леда се стягаше за празнуване на днешния си голям триумф. Мосю Леон Стодижел ѝ бе съобщил с едно кратко писъмце, че в няколко цветарски магазина са поръчани огромни букети, и ето как тя вече предварително се опияняваше от насладата, която при всички случаи я очакваше. Вече си слагаше палтото, за да се отправи с майка си към театъра, когато влезе келнерът и съобщи, че един непознат иска да говори с дамите. Леда даде позволение и доложеният влезе. Беше възрастен човек, но изглеждаше жилав и държелив. Облеклото му не беше изискано, но не и износено, поздравът — не прекалено учтив, но не и непочтителен.

— Какво искате? — попита Леда.

— Най-напред трябва да ви се представя — каза той.

— Да съкратим процедурата! Трябва да тръгваме.

— Добре, фройлайн! Аз съм именно артист, което означава вѐжеиграч. Аз вѐрвя по вѐже, което означава — вѐрвях по вѐже, защото сега съм твърде стар за тая работа...

— Какво ни интересува това? — прекъсна го Леда.

— Всъщност малко. Но като артист аз имам контакт с други артисти и артистки и сред последните имам една приятелка, по чието поръчение идвам при вас.

— Коя имате предвид?

— Исполинката Борман.

Пролича си какво въздействие оказа това име както върху нея, така и върху майката. Двете силно се изплашиха. Дъщерята се съвзе по-бързо.

— Не зная какво може да иска тя от мен! — каза.

— Но я познавате?

— Видях я веднџ.

— Така ли? Хмм! Могат ли да попитам къде?

— Какво ви влиза това в работата?

— Може би имам причина да се интересувам. Но на първо място съм пратеник на исполинката. Тя именно пита дали ще искате да смените парите.

— Какви пари?

— Двете петстотингулденони банкноти.

— Не зная какво искате да кажете.

— Толкова повече исполинката знае какво иска.

— Къде се намира тя понастоящем?

— Тук, в столицата.

— Лџа!

— Я стига! Говоря истината.

— Докажете го!

— Нося доказателството с мен.

В ръката си държеше пакет. Разтвори го и извади от обвивката една тетрадка.

— Ето, четете!

Беше регистрационната книга на странноприемницата, в която вчера исполинката бе отседнала с майка си. Той отгърна на съответното място и показа с прџст.

— Вярно! — възкликна Леда, когато го прочете.

— Виждате, че не ви лъжа. И така, кажете какъв отговор да занеса на фройлайн Борман!

— Нямам какво да ѝ отговоря. Никога не съм си имала работа с нея!

— Също и когато сте се наричали Едита фон Вартенслебен?

— Това име не ми е известно.

— Но толкова по-добре сте известна вие тук и там. Да доведе ли някой си Петерман?

— Дрънкате безсмислици!

— Някой си портиер Крелер, който ви е обслужвал?

— Наистина фантазирате!

— Или някоя си Лаура Вернер, осъдена невинна заради вас?

— Майн хер, тръгвайте си!

— Или да доведе някой си хер барон Фон Хелфенщайн и някой си там лейтенант Фон Шарфенберг, които и до днес изплащат пари за издръжка на дете — отдавна вече не живо, а умъртвено?

Тя все още оставаше равнодушна.

— Ще повикам хотелския слуга! — заплаши.

— А аз ще поискам да ви заведат в къщата на Шарфенберг, където сте скъсали транспарантния шнур от прозореца, за да удушите с него детето!

Това подеждва. Тя стана смъртнобледа. Посегна към масата да се опре.

— И където откраднахте пет хиляди гулдена от почтения управител Петерман, за да офейкате с парите в Париж! — прибави той.

— Човече, дрънкате неща от царството на приказките! — сръза го тя, възвърнала самообладанието си.

— Ако желаете, мога да приведа доказателства. Досега непрекъснато проявявах стремеж към разбирателство.

— Какво искате всъщност?

— Смяна на онези две банкноти.

— Не зная за никакви банкноти!

— Наброили сте тази сума по спогодбата, която сте сключила с исполинката при плевника. Ако разсъдъкът ви е наред, не можете да го отречете.

— Нека исполинката дойде лично!

— Тя няма време.

— Но аз ще преговарям само с нея!

— Няма да може да стане. Тя предаде работата в мои ръце и аз имам добрата воля да я доведе до пълен завършек.

— Е, добре, исполинката нали си получи парите?

— Но с откраднати банкноти, които е нямало как да използва, без да се подхвърли на риска от арестуване.

— В такъв случай нека ги употреби сега. Вече няма кой да ти следи за тези неща.

— Може би сега повече оттогава. Питам още веднъж. Готова ли сте да смените парите?

— Не разполагам с такава сума.

— Вземете назаем от мосю Леон Стодижел, с когото днес ще вечеряте!

Това ѝ дойде твърде много.

— Човече, всезнаещ ли сте? — попита.

— Не, само добре осведомен.

— В никой случай не мога да набавя парите!

— Тогава сте изгубена!

— Но заедно с мен и исполинката!

— Така ли мислите? Тя все ще изнамери средство да се измъкне от примката. Впрочем аз няма защо да се съобразявам с нея. На мен ми е все едно дали ще хлътнете само вие двете или заедно с исполинката и майка ѝ.

— Двете? — хлъцна старата, която досега от страх дума не беше обелила.

— Да, двете — отговори той.

— Аз в тая работа не съм замесена!

— Вие сте пазили при гробището. Всичко е ясно! По-добре помислете какво ще правите!

— Ние нямаме нито пари, които да ви дадем, нито време да обмисляме нещата. Не знаем нищо. Сега правете каквото си искате!

— Смятате, че не мога да приведа доказателства?

— И откъде се каните да ги изкопчите тези доказателства?

— Изпод плевника. Детето и до днес си лежи там.

За това тя не беше помислила. Сега се смълча объркана.

— С мълчанието си се издадохте. Сега ще ви кажа последната си дума. Около единадесет часа представлението ще свърши. По това време ще бъда отново тук, за да чуя решението ви. Не платите ли и тогава, ще поискам да ви арестуват и под полицейска охрана да бъдете отведени до плевника, където със сигурност ще бъде намерен трупът на детето. Засега лека нощ!

Взе книгата от масата и се отдалечи. Няколко мига двете се гледаха безмълвно, после майката извика с вопъл:

— Какво нещастие! Ние сме изгубени!
— Стига! Говори по-тихо! Ще ни чуят!
— И ни сполетя толкова бързо, толкова неочаквано, като гръм от ясно небе!

— Дяволски противна история!
— Да имахме поне пари!
— И това нямаше да ни спаси. Трябва да потърсим друга помощ. Какво да правим?

— Изгубих способността си да мисля! И виж часовника! Крайно време е да тръгваме за театъра.

— Да, това сега е най-важното. Напред, аз трябва да победя! А после... ах, майко, каква идея! Не сме изгубени! Можем да се изсмеем на исполинката и нейния пратеник!

— Нещо ти хрумна?

— Да, да. Само че май ще трябва да се откажа от супето със Стодижел. И така, веднага щом свърша, ще напусна театъра през страничната врата и ще отида бързо до плевника. Трупът, или по-точно скелетът, трябва да бъде отстранен. Изчезне ли, никой не може да повдигне обвинение срещу мен. А и може би ще се върна достатъчно навреме, за да отпътувам до „Белвю“.

* * *

Макс Холм седеше във фоайето на „Столичен театър“, обхванат от много лесно обяснимо вълнение. Борбата между двете конкурентки трябваше да започне. Той буквално изпитваше страх от следващите два часа.

Чу, че увертюрата вече започна, а пък чакаше напразно... не, не напразно. Ето, че той дойде, княз Дьо Бьофур. Поиска на бюфета да му дадат чаша вино, изпи го и се отправи към Холм, който го пресрещна.

— Успяхте ли, Ваша светлост? — попита този.

— Убеден съм.

— Че ще отиде до плевника?

— Да. Мога да се закълна, че веднага след първото представление ще се измъкне през малкия изход. Полицията вече е на поста си. А вие?

— Всичко е готово.

— Онзи фамозен тимпанист?

— Изглежда прелестно. Като нищо ще го сметнат за дама. Моят стар Папа Вернер дебне и в подходящия миг ще го изпрати.

— А балетмайсторът и жената на клакьора?

— Купето ще ме чака в определеното време.

— Уведомихте ли съдържателя на „Белвю“?

— Естествено! Той самият сърдечно се радва на майтапа!

— Да потърсим тогава местата си. Вече чувам музика. Увертюрата вече е в ход...

Когато Холм влезе в зарешетената лежа на комисионалния съветник, онзи се обърна бързо към него.

— Боже мой, къде се бавите? — попита. — Аз съм почти като в треска. Коя ще победи?

— Американката.

— Наистина ли?

— Да. Вzeti са съответните мерки.

— Добре, добре! Чудесно! Чувате ли заключителните тактове? Завесата ей сега ще се вдигне!

Седяха до решетката. Салонът много рядко бе събирал толкова много зрители като днес. Дори по пътеките правостоящите бяха човек до човек.

Завесата бавно се нави нагоре. Сцената представляваше скалист ландшафт, по средата на който се откриваше дълбока тъмна пещера. Вдясно и вляво стройни светли фигури на елфи извиваха хълбоци. По небето започнаха да проблясват звезди, а полумесецът оповести изригването си със слабо, неопределено сияние, което потрепваше по сцената.

В този миг задният план на пещерата изсветля и Кралицата на нощта започна да се заражда. Вече можеха да се различат очертанията на нейната пълна, пищна фигура. Пристъпваше по-напред и по-напред, колкото повече се изкачваше месецът. И ето... сега стоеше на открито, окъпана от нежно сребристо сияние.

От тъмния, обсебен със златни звезди воал, който се стелеше на вълни от увенчаната с корона глава, напиреха сладострастни форми, облечени в трико с цвят на тялото. И сега тези форми получиха движение.

При нейната поява се бе надигнала буря от акламации, които сякаш не знаеха край. Тъкмо си мислеше човек, че вече ще свършат, и те започваха отново.

— Добре, майсторски направено! — изръмжа ядосаният комисионален съветник. — Това са клакьорите, тези бестии!

И сега тя започна да танцува. Това беше танцът на жена, чиято

единствена цел е да покаже плът, за да развихри страстите на другия пол. За някаква характеристика, за някакво добре замислено изпълнение на една обгърната от сериозност основна идея не можеше и дума да става.

И въпреки това аплодисментите не престанаха през целия акт и също през втория, така че човек въобще не можеше да каже има ли музика, или не.

В края на втория, последен акт от всички страни заваляха цветя и букети, а ликуването на увлечената от клакьорите тълпа можеше да се нарече френетично, оглушително.

— Безогледно и във висша степен невъзпитано! — гневеше се комисионалният съветник. — Какво ще кажете, хер доктор?

— Дело на Стодижел!

— Съвършено правилно! И на това отгоре два товарни вагона с цветя! Глупости! Направо тъпоумие!

Най-сетне завесата падна. Зад нея Леда получаваше поздравления от всички страни. Тя плуваше в море от блаженство, но въпреки това необичайно бързо се оттегли в гримьорната си. И при подготовката за повторение на спектакъла никой не забеляза, че тя се измъкна с майка си през тясното задно стълбище. Но когато двете излязоха вън на открито, бяха веднага засечени от бдителни хора, които вече ги чакаха.

Междувременно музиката беше започнала отново и всички погледи се бяха отправили напрегнато към завесата.

Тя най-после се вдигна. Същата сцена като преди. Същата групировка от елфи и нимфи. И сега във вътрешността на пещерата започна да просветлява и кралицата пристъпи напред. Но колко различна беше тази кралица!

Беше обгърната не в черно, а от бели ефирни воали, като перести облачета, реещи се по нощното небе. Изящните крайници бяха непорочно забулени, а около тези облаци се появяваха вълните на прозиран воал с онова наситено синьо, свойствено за небето на последните есенни нощи.

Ни помен от звезди и варак! Но навсякъде, навсякъде по тази пленително красива фигура припламваха неподправени разноцветни искри и проблясъци. Това бяха диаманти, струващи милиони.

При нейната поява за миг настана дълбока, дълбока тишина, а после се разразиха аплодисменти, но естествени. Тя се поклони с достойнство да благодари, ала рязко изправи красивата, огряна от хиляди искристи смарагди и рубини, глава. Беше се чуло остро, пронизително изсвирване. Последва го второ и трето. Внезапно се засвири от десет, дваисет, четирийсет места. Включи се едно демонско съскане и тропане и

аплодисментите бяха заглушени.

Елън стоеше неподвижна. Не трепваше с мигла. Чакаше олелията да затихне. Музиката също мълчеше.

Мина много време, докато най-после диригентската палка отново даде знак. Но едва Елън понечи да започне, спектакълът избухна отново.

Така три, четири пъти. Тя не изгуби нито самообладание, нито търпение. Клакьорите в крайна сметка се умориха и ето как най-сетне можа да започне.

Но какъв танц! Всяка фибра излъчваше увереност в победата. Тялото ѝ се движеше, но не в балет. Не то танцуваше, а душата го бе обладала за откровението на тайни, копнеещо чакащи своето освобождение в булото на нощта. Това беше... стой! Защо се послуша тя внезапно? Защо отправи така пронизващо тъмните си, сияйни очи към оркестъра?

И отново започна, обкръжена от рой елфи, но рязко отстъпи встрани и отпусна вдигнатите вече ръце. Елфите излязоха от такт. Тя отметна глава и смъкна воала. Беше престанала да танцува.

И тогава се започна едно наистина пъклено съскане, свирене, тропане с крака и чукане. Тя пристъпи бавно напред, докато приближи до самия пулт на диригента и зачака.

Естествено, музиката също трябваше да замлъкне. Повече от пет минути продължи врявата. Клакьорите го сметнаха за достатъчно. Какво щеше да направи тя? Може би щеше да започне отново? Но ето че рязко се наведе към пулта на капелмайстора. След миг държеше партитурата в ръка. Хвърли един поглед на местата, които бяха променени, за да я объркат, а после партитурата отлетя надалеч между кулисите.

Исправи глава. Погледът ѝ се плъзна гордо и твърдо по възбудената тълпа.

— Сган! — прозвуча със сонорна яснота от устните ѝ.

После се обърна и с горди бавни крачки изчезна между картонените скали.

Само още един кратък миг продължи мълчанието, а след това се извисиха бесни резове, крясъци и шумотевица, каквито сякаш не бе възможно да произлизат от човешки гърди.

— Гръм и мълния! — изруга комисионалният съветник. — Докторе, не бяхте прав! Вие казахте... а, по дяволите, къде се дяна тоя човек?

Холм беше изчезнал. Обхванат от страх за великолепно момиче, бързо се беше отдалечил да потърси полицията.

Междувременно Леда се бе придвижила с майка си пеша по улиците. Наближиха гробището.

— Там беше — каза тя. — На онова място там се прехвърлих през зида. Де да не бях го направила. По-добре да бях хвърлила детето в реката!

— Тези мъдри мисли се явяват твърде късно — промърмори майка ѝ.

— Може да е било за хубаво!

— Барон Франц е виновен!

— Ако ни се случи нещастие, той ще се провали заедно с нас!

Заявявам го!

— Нещастие? На нас? Дори не може да се мисли. След четвърт час всичко ще бъде уредено.

— Къде ще отнесем... скелета?

— В реката.

— Тя е замръзнала.

— Ще пробием дупка в лека. Хайде да вървим!

Тръгнаха покрай гробищния зид и се отправиха после към плевниците. Когато стигнаха, се опитаха да си припомнят.

— Спомняш ли си къде беше? — попита старата.

— Да, там при втория плевник. Ела!

Намериха мястото с доста голяма лекота. Клекнаха една до друга и започнаха да отстраняват с ръце примесената с камъни пръст.

— Колко е меко! — отбеляза старата. — Струва ми се, тогава по-здраво запушихме дупката!

— С времето камънакът се е натрошил.

Работеха напрегнато. Отдушникът беше освободен, но мястото бе празно.

— Като че вече не е тук — каза Леда.

— Бръкни по-навътре!

Тя мушна ръка, додето можа, и я извади пак със същия резултат.

— Празно, свършено празно! — обяви.

— Но това е невъзможно!

— Защо?

— Човешкото тяло не може да изгние толкова бързо!

— И все пак! Тялото на едно дете се разлага по-бързо от това на възрастен човек. Но въпреки всичко ми се вижда странно!

— По-скоро подозрително, дори много подозрително!

— Естествено е подозрително, когато две жени присъстват тук посред нощ да търсят труп!

Тези думи бяха произнесени от мъжки глас зад тях.

Отекна двоен крясък на ужасен страх. Те се обърнаха рязко и съгледаха множество полицаи, които ги бяха обградили, така че за евентуално бягство изобщо не можеше да се мисли.

— Какво правите тук, фройлайн Леда? — попита обержандармът, тъй като той бе говорещият.

Тя не отговори, поради което той повтори въпроса си.

— Аз... аз... — заекна балерината.

— Е, какво възнамерявахте?

— Аз... не знам.

— В такъв случай ще ви предоставя време да се сетите. Обявявам Ваше величество, Кралицата на нощта, за арестувана. Поканата важи и за фрау мама.

Бяха отведени.

* * *

Не само в зрителната зала на театъра, но и зад сцената цареше необикновено голяма възбуда. Единствено Елън беше запазила спокойствие. Тя събра с възможно най-голяма бързина вещите си, наметна си палтото и придружена от театралния слуга, който днес бе предоставен на нейните услуги, се отдалечи по същото задно стълбище, от което преди известно време се бе възползвала и Леда.

Докато пред фронталната част на театъра бе започнала да се надига аларма, при задната страна незабелязано пристигна един файтон, който я откара до хотела. Само един го беше видял — Макс Холм. И знаейки сега, че тя се намира в безопасност, той спокойно се отдалечи.

А преди това при главния портал бе спрял втори екипаж. Кочияшът седеше на капрата, а до впряга бе застанал един временно ангажиран прислужник. По едно време от ъгъла се зададе някакъв мъж. Носеше ливреята на театрален слуга. Беше старият Вернер, който още не беше сдал униформата си.

Той приближи до слугата и попита:

— За кого е екипажът?

— За въпросната дама.

— Аха! Маскираната?

— Да.

— И въпросният хер?

— Той вече избърза напред.

— Почакайте само още миг!

Върна се бързо до една издадена колонада, зад която стоеше забулена дама.

— Време е. Вървете! Клакьорът е вече напред. Защо, не знам. Може би иска да види дали заповедите му са изпълнени. Екипажът стои там.

Дамата заситни нататък и се качи. Въпреки широкополата зимна шапка, която носеше, можеше да се забележи, че горната част на лицето ѝ е закрыта от черна полумаска.

Мосю Леон Стодигел действително беше избързал напред, но не за да придаде на заповедите си двойна тежест, а за да попречи някой да не се изсили в блясъка на приготовленията. Беше убеден, че съдържателят няма да го познае. Той го чакаше на вратата и сега го поведе нагоре.

Аранжировката беше блестящо изпълнена. Хвана го страх за кесията му.

— На колко ще възлиза сметката? — попита.

— Шейсет гулдена — гласеше отговорът.

— Господи, Спасителю!

— Милостивият хер се шегува. Убеден съм, че имам княжеска особа пред себе си.

Това го поласка и тъй като очакваше да прекара един изключително приятен час с Леда, се успокои.

След известно време се чу звън от приближаващи звънчета и при вратата долу спря екипаж. Малко след това съдържателят доведе... Леда.

— Веднага ли ще желаят дамата и господинът да сервирам вечерята? — попита той.

— Да, веднага — отговори тя.

— След миг съм на вашите заповеди.

Когато той се отдалечи, мосю Леон улови ръката на своята дама.

— Но, дете мое, защо да почваме веднага с яденето? — попита. — Не бихме ли могли преди това да останем малко насаме?

— По-късно!

— Дай ми поне красивите си устни за една сладка целувка.

Притегли я към себе си, целуна я и наистина не срещна никаква съпротива. Само целувката като че имаше вкус на тютюн.

„Сигурно е изпушила една цигара“ — помисли си той, като си изтри устата.

После отново я прегърна и попита:

— Няма ли да се съблечем?

— Не — прошепна тя свенливо.

— Колко жалко! Но нали сте в...

Разкопча три копчета на пелерината ѝ и съгледа по-закръглените крака в трикото с цвят на тяло и късата черна туника, която тази вечер бе носила под звездния воал. Но тя го потупа възпиращо по ръката и каза:

— Не сега, скъпи Леон!

— Добре, по-късно, по-късно! — съгласи се той, потривайки ръце. — Ние ще бъдем много щастливи, нали! Нали?

— Да, много. Едва изтрайвам.

— Любов моя, сладка моя!

Притисна я интимно към себе си, ала за съжаление беше прекъснат от съдържателя, който сега започна да изпълнява своя дълг.

Вечерята започна. Мосю Леон Стодижел само отпиваше и отпиваше оттук-оттам. Сигурно си мислеше, че колкото повече остане, толкова по-малко ще плати. За свое удивление, което лека-полека прерасна в истински ужас, забеляза, че Леда проявява неутолим глад, граничещ направо с канибалски апетит.

Между зъбите ѝ изчезваха припаси, които биха заситили цели фамилии. Той не можеше да проумее как е възможно това. Колкото по-малко ядеше, колкото по-пестелив се показваше, толкова по-ревностна беше тя. Като че бе обладана от маниакалност напълно да опустоши всичко, което биваше сервирано. Гледаше червените ѝ устни, гледаше великолепните бели зъби. Но тези устни се отваряха толкова широко, че поемаха по половин фунт салами^[1], а зъбите трошаха с такава лекота сочните овнешки ребърца, сякаш бяха законно притежание на някой английски булдог. А скъпото вино се лееше в гърлото ѝ на такива потоци, все едно е възкръснал прочутият налбантин на Август Силния...

* * *

В уреченото време Макс Холм спря пред жилището на балетмайстора. Едва беше дал сигнал с камшика, вратата се отвори и се появиха две женски фигури.

— Със здраве, добри ми Артур! — каза едната.

— Аудио, любима моя! — рече другата.

— Здраво ли се държи още долната фуста?

— Досега, да.

— И не допускай да се смъкнат жарттиерите. Вие, господата, имате не особено красива окръгленост на прасците! И да не си настъпваш отпред роклята.

— О, няма, Авроричка!

— Ветрилото у теб ли е?

— Да, ето го!

— Да не го счупиш! Знаеш, това е стара наследствена вещ, която ми е много скъпа. Ако някъде нещо се пукне или скъса, било то телено копче, връзка или джувка, в помпадурата^[2] имаш игла и конец. Ела, дай ми още една целувка.

— Ела, любима моя!

Целунаха се. После тя каза:

— И още нещо. Мисли за мен! Да ми останеш верен дори и ако някой те сметне за дама.

— Нямай грижа, аз ти принадлежа!

— Е, тогава се качвай. Но си повдигни всичко отпред, иначе ще застъпиш копринените ми ресни. Така, вече си вътре. Лека нощ, скъпи ми Артур!

— Лека нощ, вярна моя Авроричка!

Конете потеглиха и спряха едва пред вратата на „Белвю“.

Балетмайсторът слезе и беше посрещнат от съдържателя.

— Дамата тук ли е? — попита, когато споменатият го поведе нагоре по стълбите.

— Дамата?

— Да, височайшата дама.

— Та нали това сте вие!

— Хмм! А, така де! Да, да! Кой ще дойде още?

— Ее, въпросният хер.

— Хер? Всички дяволи! Стативът тук ли е вече?

— Не. Моля, влезте тук, мадам, и се дръжте възможно по-тихо. В съседната стая вечерят много високопоставена дама и господин.

— Много добре!

Междувременно Холм бе поел обратно и сега мина покрай къщата на клакьора. Едва беше спрял при следващия ъгъл и ето че пристигна един дълъг, мършав турчин.

— Аз съм! — каза.

— Качвайте се!

— Няма ли по-напред да ме огледате?

— Ще го направи въпросната дама.

— Изцяло на заповедите ви.

Малко по-късно той стовари мъжката Клеопатра пред „Белвю“. Тя беше посрещната от съдържателя и поведена към първия етаж.

— Дамата тук ли е вече?

— Отдавна.

— Олеле! Сигурно ще се ядоса.

— О, не! Тя има много мек характер. Влезте, ако обичате, тук, моля!

Хер Артур се надигна, изпълнен с респект. Двамата се поздравиха взаимно с много дълбоки почтителни поклони. После балетмайсторът попита шепнешком:

— Нали не желаете, моля, да бъдете видяна от външни хора?

— Да, разбира се! — отговори Клеопатра.

— В такъв случай ще трябва да говорим тихо.

— Защо?

— В съседната стая се хранят височайши дама и господин.

— Аз мислех, ваша милост сте...

Спря по средата на изречението. Оттатък съдържателят тъкмо казваше с висок глас:

— Така, майне хершафтен, това беше краят на десерта. Ще заповядате ли още нещо?

— Не, достатъчно. Сега ни оставете сами и не идвайте, преди да съм ви повикал.

Този глас се стори на Клеопатра удивително познат. Той продължи после с тъжен тон:

— Сега, сладка моя, сме сами. Дай да те прегърна!

— Смея ли да попитам дали ще искате да започнем? — прошепна сега преоблеченият като дама Артур.

— На ваше разположение съм, милостива фройлайн.

— О, не вие, а аз, ваше височество.

— Ваша кралска милост се шегува. Аз ще умра в благоговението си да се подчиня на височайшите ви заповеди...

Отново млъкна по средата. Отвъд софата изскърца и познатият глас каза:

— И тъй, свалете си пелерината!

— Недейте! — отговори друг женски.

— Моля, моля! Да не би да се стеснявате?

— Ако дойде някой!

— Никой няма да дойде! Маската засега още ще търпя, но палтото трябва да бъде махнато.

— Ами съпругата ви!
— Тя е направо като някой дракон!
— Не я намирам такава.
— Ее, помислих, че сте го забелязали, когато така ненадейно прекъсна целувките ни. С какво пренебрежение се отнесе към вас! Моля, моля, една целувка!

Чуха се звуците на няколко мляскащи целувки. Хер Артур тайно си мислеше:

„Чумата го взела, ама че фатално положение. Моята височайша дама изобщо не бива да слуша такива неща, а пък на мен наум не ми идва какво да предприема, за да вразумя народа там отвъд.“

И шепнешком прибави:

— Как желаете портрета?
— Изцяло според заповедите на ваша милост. Но с ятагана в ръка, нали?
— Ятагана? — попита той.
— Мисля, че правилно съм разбрала пратеника на Ваше височество, когато говори за ятаган, кама и пищови.
— Любима моя прекрасна Леда! — прозвуча отвъд.
— Сладки Леон — донесе се в отговор.
— Обичаш ли ме?
— Като живота си. Бих могла да те ревнувам от жена ти както Отело.
— От оная? Я стига! Аз я взех само заради парите.
Тук Клеопатра се изправи в жадно заслушана поза.
— Ела, целуни ме, Леда! — чу се отвъд.
— Да, идвам мой Леон, сладки ми Стодижел!

Едно продължително мляскане навя предположението, че там отвъд преднамерено шумно се целуват. Но в същия миг Клеопатра стоеше при вратата, свързваща двете стаи. Едно посягане, натискане и тя отлетя. Не беше зарезана.

Мосю Леон седеше на софата без маска. В скута му се беше наместила някаква пищна жена в трико и с маска. Двамата в интимна прегръдка.

— Господи, Боже мой! Какво ти е скимнало, човече! — разкрещя се Клеопатра.

Стодижел скочи и отговори гневно:

— Хер, какво търсите тук? Какво дирите в тая стая, хер?

— Веднага ще ти покажа! Познаваш ли ме?

Смъкна маската. Той отскочи ужасено назад. Не беше в състояние

звук да издаде.

— Каква изненада! — изкрещя тя. — Ти тук с Леда! В тоя тоалет! На тая софа! Затова значи по толкова дълго работиш!

Сега последва един потоп от „благопожелания“, една ерупция от палеща ревност, която е невъзможно да бъде описана. Най-сетне той обаче успя да я запита:

— Но как се озова тук? В този костюм?

— Аз ли? Бях повикана по заповед на Нейно височество, което има милостта да ме хареса за модел...

По-нататък не стигна. Мосю Леон Стодижел беше съгледал преоблечения балетмайстор. Една мисъл се стрелна през главата му.

— Коя е онази личност? — попита. — Ти си преоблечена като мъж, а там може би някой мъж е преоблечен като жена! Я да видим! Долу маската!

Смъкна му я и плесна ръце.

— Балетмайсторът! — извика. — Аха! Май надуших партито, а? Уреждаме си тук срещички и се правим на съдници? Дяволите да ви вземат! Ще ви накарам да заподскачате!

Но никой не беше толкова изплашен и слисан както балетмайсторът и фрау Стодижел.

— Коя сте вие? — викна той.

— А вие кой сте? — попита също така тя.

И докато взаимно се чудеха, влезе съдържателят с някакъв лист.

— Дамите и господата ще ме извинят! — каза. — Мога ли да представя сметката?

— За кого? — попита жената на клакьора.

— За този хер.

Посочи мъжа й.

— На колко възлиза? — осведоми се тя.

— Точно шейсет гулдена.

— Шейсет гулдена? Господи Исусе, Спасителю! От дълго време ли се подвизава тоя тук?

— Съвсем не. Сметката е за днешната супе.

— Какво? Как? За днешната вечеря?

— Да.

Тогава тя пипна мъжа си за яката и закреця:

— Човече, ти си откачен! Да прахосаш шейсет гулдена затая фльорца! Аз ще ти...

— Добър вечер, дами и господа! — прозвуча зад тях висок глас и

когато погледнаха нататък, там стоеше Холм. — Простете за безпокойството! Моля хер тимпанистът Хаук да бъде освободен. Трябва да се прибираме.

Хаук свали маската си, наметна пелерината, поклони се на всички и каза:

— Сърдечни благодарности, сладки ми Леон! Никога през живота си не съм се хранил така изискано. Сега можеш да целунеш своята старица. Лека нощ, дами и господа!

[1] Салами — вид траен колбас — б.пр. ↑

[2] Помпадура — дамска чанта-торбичка — б.пр. ↑

ГЛАВА 13

ОСВОБОДЕНА!

А сега да направим един скок до Роленбург.

Доктор Цандер, младият лекар от психиатрията на този град, който така успешно бе оперирал ръката на Макс Холм, и Едмунд фон Рандау, който освободи Валеска Петерман от бордея на Мелита,^[1] седяха в една таверна. Случайно станаха свидетели на един важен разговор, воден между цирковия директор Баумгартен и неговия касиер...

Момичето дойде и поднесе виното. Когато се отдалечи, цирковият ездач попита:

— Тя добре ли затвори вратата, Дикер?

— Да, хер директор.

— Хубаво. Това, което ще ти разкажа, не бива да бъде чуто от никого. Биха могли да ме привлекат под отговорност.

— Наздраве тогава и започвайте! Любопитен съм по какъв начин сте се добрали до това прекрасно момиче.

— Значи ти харесва?

— Разкошна е! Дяволски апетитна! Ако не бях толкова стар, имаше да си точа зъбите за тая вкусна хапка.

— Да, има сила и живец в нея. Яка и здрава е. Такова нещо не се среща сред комедиантския народ.

— Значи от обикновено семейство?

— Да, баща ѝ е бил театрален слуга в столицата.

— И тя не е артистка?

— Не.

— Но как подхванахте работата да я ангажирате като Тау-ма? Или тя веднага се съгласи?

— Като Тау-ма? Глупако! Така нищо нямаше да постигна. Аз я ангажирах като касиерка.

— Като касиерка? Чумата го взела! И аз съм касиер!

— Не се безпокой! Ще си останеш на службата.

— Но какво ще каже тя за тая работа?

— Нищо. По-точно няма никакво значение, че ще каже нещо. Чуй как подхванах нещата!

Разказа за посещението при брат си, за отиването с него до театъра, за съпротивата на Емили да се покаже в трико, за разговора си с нея и

нейния баща в пивницата и за последвалото назначение. Когато спомена, че баща и дъщеря са се подписали, касиерът отбеляза:

— Аха, значи е затънала здраво!

— И с двата крака. Не може да се измъкне.

— Разписката важи като вексел, защото в нея се среща думата „вексел“. Така е според закона.

— Действително. Ако не се подчини, това е едно добро оръжие. Тези женоря изпитват ужасен страх от думата „вексел“, макар работата да не е чак толкова опасна.

— Как се държа по път?

— Много добре. В ушите ѝ звучаха литаври, тромпети и цигулки — беше като опиянена, личеше си. Когато пристигнахме тук, счетоводителят вече се беше погрижил за квартири и ме посрещна на гарата.

— Той ми каза какви очи облещил, когато зърнал момичето.

— Да, така беше. Такова завоевание не беше очаквал. Но съществуваше едно голямо опасение, а именно никой не биваше да види момичето.

— Естествено! Който после я съгледа като Тау-ма без долна част на тялото, веднага ще заподозре измамата.

— Нещата се наредиха отлично. Счетоводителят беше наел малката празна къща извън града. Отведохме я там. И там ще остане скрита до своя дебют. Така никой няма да я познае.

— Колко време ще мине дотогава?

— Хмм! Най-малкото една седмица.

— Защо толкова много?

— Човече, та работата трябва да ти е ясна! Тя сега се срамува дори ръцете да си покаже, ако не са покрити. А когато се появи на сцената, нагоре ще бъде изцяло разголена. Трябва да се пребори с чувството си за срам или да умре.

— Това най-добре ще стане с камшика.

— Вярно. Но не бива да забравяш, че не можем да я излагаме на показ, ако не го прави с удоволствие. Иначе е необходимо само да се разkreщи към публиката за помощ и аз трябва веднага да си стягам куфарите.

— Да, дяволски щекотлива история.

— Надявам се да се оправя.

— И кога се каните да подхванете нещата?

— Вече съм ги подхванал.

— По дяволите! И по какъв начин?

— Още снощи се заех, веднага след като я отведох в квартирата. Другите, които също са настанени там, ми помагаха с всички сили. Най-напред ѝ казах да си избие от главата касиерското място, тъй като вече си имам касиер.

— Тя как реагира?

— Направо се вцепени от удивление. После ѝ казах, че ще бъде моята Тау-ма. Думата не ѝ беше известна и попита за значението. И когато ѝ го обясних, се започна.

— Какво?

— Първо упреци, после рев и плач. Поиска веднага да си тръгне. Аз, естествено, я задържах. Закресях за помощ. Изсвистях ѝ няколко крепки камшика, та от болки направо заподскача. След това продължи да плаче, но вече тихо.

— Да, изпитано средство!

— Такива хора не оценяват собственото си щастие. Тя ме заплаши, наистина, със закона и полицията, но аз ѝ обърнах внимание върху значението на нейния подпис. Заплаших да обърна дебелия край към родителите ѝ, ако не се подчини. Тогава тя най-сетне се умири.

— Бързо ѝ е дошъл умът!

— Не ликувай преждевременно! Аз донесох люлката на Тау-ма и ѝ показвах как става работата. И тогава се започна отново. Заяви, че по-скоро щяла да умре, отколкото да си показва ръцете, шията и гърдите.

— Колко глупаво!

— Е, аз веднага ѝ доказах, че няма да умре, ако се поразголи.

— Как така?

— Трябваше да си свали дрехите.

— Тя допусна ли го?

— Ха! Подпомогнах я с камшика!

— Не се ли разкреся?

— Да, аз бързо сложих край на крясъците ѝ. Наредих да ѝ тикнат една кърпа в устата. После я вързахме за една гредка и цяла нощ стоя така с по един фенер от двете страни.

— Без дрехи?

— То се знае. Не е за вярване колко бързо отминава глупавият срам, след като веднъж дрехите са отстранени. Все ще свикне.

— Но в тоя студ?

— Толкова по-добре. Ще си отбележи това и ще стане покорна.

— И имаше ли някой при нея?

— Цялата сбирщина. Та това беше в мансардата, където спят всички.

— Също мъжете?

— Да, разбира се!

— Всички дяволи! Какво ли си е мислило девойчето!

— Стояла цяла нощ при гредата като мъртва. Държала очите си затворени и не казвала нито дума, не се помръдвала. Едва тази сутрин прояви признаци на живот, когато ѝ бе поднесена чаша кафе.

— Изпи ли я?

— Да.

— Каза ли нещо?

— Досега нито дума.

— Все още ли е вързана?

— Да. Наредих да не я отвързват, докато не ми обещае вярно и свято безусловно да се подчинява.

— Но и тогава в никой случай не сте сигурен!

— Как така?

— Може да се престори, а после при официалното излизане да извърши глупостта да се развика за помощ.

— Срещу това има две средства.

— Какви?

— Ще поставя двама души зад кулисите, които ще спуснат завесата веднага щом закреши и ще я стиснат за гърлото. А публиката все ще я залъжем с нещо.

— А другото средство?

— Първото средство се изразява в строгостта, а второто — в любовта. Сега тя има време да се огледа сред нашите хора. Има симпатяги. Счетоводителят, например, е момък като картина. Обесниците са освен това и оправни. Ето как едва ли ще минат повече от три-четири дена и тя ще хлътне по един или друг. Е, а когато после узнае колко е приятна любовта и че при нас в това отношение нищо няма да ѝ лежи на пътя, ще каже адио на чувството за срам и съпротивата.

— Това да се чува. И ѝ дайте възможност от време на време да праща по няколко гулдена на родителите си. Тогава би трябвало Дявола да се набърка, за да не пожелае с цялото си сърце да остане при нас!

— Така е! А сега да вървя да продължавам дресурата. Ще дойдеш ли с мен?

— Хм! Защо не? Ще я видя ли?

— Естествено.

— В евин костюм?

— Да. Тя трябва да свикне да я зяпат.

— Любопитен съм. Да допиваме в такъв случай!

Директорът позвъни и келнерката се появи. Той плати и вече се насочваше към изхода с касиера, когато почувства една ръка на рамото си.

— Моля за една думичка, майне херен!

Двамата рязко се обърнаха. Пред тях стоеше доктор Цандер, който беше произнесъл тези думи, и до него лейтенант Фон Рандау. Те сериозно се изплашиха, защото сега разбраха, че не са били сами и са били подслушани.

— Мога ли да попитам с кого имам честта...? — поиска да знае младият лекар с усмивка.

Директорът бързо се окопити и отговори:

— Аз се казвам Баумгартен, директор съм на цирк „Реал“.

— А този хер?

— Моят касиер.

— Благодаря! Ще имате ли любезността да останете още няколко мига? Седнете, моля!

Показа масата, която стоеше зад печката. Междувременно лейтенантът нашепна незабелязано от двамата на сервитьорката:

— Бързо повикайте полиция!

В миг момичето изчезна.

— Ние се канехме да тръгваме — подметна в знак на отказ директорът.

— О, може би все пак ще останете няколко минути заради нас. Вашият интересен разговор...

— Вие сте го чули? — попита директорът бързо.

— Да. Седяхме там на масата и не искахме да ви смуцаваме. И така, вашият интересен разговор ни навява предположението, че въобще вашият цирк предлага много интересни неща, и ето как у нас се затвърди желанието малко да се поориентираме.

На касиера си личеше, че с удоволствие би останал. Искаше му се да изпие гратис още едно питие. Но на директора усмивката на лекаря се стори малко зловеща. Той отговори:

— Моля, моля, някой друг път, майне херен!

— За съжаление, няма да ни бъде възможно, тъй като трябва да напуснем града. И така, настанете се, ако обичате!

Взе директора за ръката, за да го поведе към масата, ала получи отказ.

— Трябва с цялата си сериозност да отбележа, че вече нямаме време, майне херен.

— А аз трябва да отбележа, че няма да ви пуснем. Веднъж вече сме се вманиачили да направим по-близко познанство с вас.

— Да не искате да ни вербувате насила като английски моряци?

— В случай на необходимост, да! — засмя се непринудено Цандер.

— Тогава протестираме с цялата си сериозност! Насилственото задържане на човек едва ли спада към цвета на светските маниери.

— О, в определени кръгове на светското общество това дори често се прилага и с успех. Особено тук, в Роленбург, където някои противно на волята си са принудени да се застоят необичайно дълго и при крайно неприятни условия.

— Майн хер, говорите на странен език!

— Понеже вие разказахте странни истории.

— Какво ви влизат в работата моите истории? Пуснете ни да си вървим!

— Не, ще останете! — каза Цандер с най-сериозния си тон.

— Охо! Кой сте вие?

— Името ми е Цандер, лекар съм. Униформата на другия хер ви подсказва какъв е.

— Какви сте вие, ми е напълно безразлично. Нямам необходимост нито от лекар, нито от строевак. Направете място, в противен случай ще бъда принуден да ви подпомогна.

— Не се горещете толкова, хер директор! Не се намирате нито на манежа, нито се занимавате в момента с дресурата на някое клето, слабо и беззащитно момиче!

— Дяволите да го вземат! Какво означава това? Да не би заплаха? Какво сте се загрижили за моите работи? Погледнете мен и после себе си! Сигурно ще съзнаете, че нямам причини да се страхувам от вас!

Размаха камшика около себе си и се насочи към вратата. Но с няколко бързи крачки лейтенантът вече беше заел пост там.

— Ще останете, хер Баумгартен! — заповяда той със сух, категоричен тон.

— И през ум не ми минава! Направете място!

— Е, след като явно не можем да се разберем, заявявам ви, че ще ви бъде наложен арест!

— Арест? Нас да арестувате?

— Да, както виждате!

— О, нищо такова не виждам! Виждам само, че там е вратата, а вие сте ми застанали на пътя. Разкарайте се!

— Стой! Нито крачка повече! Вие сте наш пленник! Евентуалната

съпротива ще посрещна с хладно оръжие. Говоря сериозно!

Беше изтеглил сабята и наистина държеше острието в готовност за удар.

— Мътните го взели! Такова нещо не ми се е случвало през целия живот! — извика директорът.

— На мен също! — пригласи касиерът.

— Е, в такъв случай днес ви се отдава възможност да натрупате малко опит — отбеляза Цандер.

— А може да ви послужи и за предупреждение друг път първо да пооглеждате местата, на които възнамерявате да обсъждате далавераджийските си тайни.

Силният, масивно сложен директор още не беше решил дали да се подчини, или да окаже съпротива. Той съзнаваше колко е важно за него да скрие своята нова Тау-ма или поне да навлече дрехите на голото ѝ тяло. Но... май вече беше късно за пазарлъци, понеже вратата се отвори, за да пропусне двама градски жандарми. Като съгледаха офицера, те веднага отдадоха чест.

— Отведете незабавно в ареста тези двама мъже! — заповяда лейтенантът.

— Охо! Толкова бързо тая работа няма да стане! — извика директорът. — Някой да е видял да сме извършили нещо противозаконно?

— Нямайте грижа! Скоро ще видим!

— Няма да позволя да ме арестуват, преди да ми е доказано, че това е необходимо.

— Мога ли най-покорно да попитам в какво обвинявате тези хора? — поиска да знае единият жандарм.

— Нямаме време за дълги обяснения — отговори лейтенантът. — Арестувайте тези мъже на моя отговорност! Отведете ги в полицейския арест и се погрижете да не избягат!

— Това трудничко ще ви се удаде! — викна директорът.

Пристъпи светкавично към лейтенанта и го хвана за гърдите, за да си разчисти пътя. Но се беше заблудил в младия офицер. Той реагира бързо, угостявайки го с такъв юмручен удар под брадичката, че отлетя назад и се стовари на земята.

— Оказва съпротива, както видяхте — обърна се Рандау към полицаите. — Сега изисквам двамата да бъдат оковани.

Заповедта намери незабавно подчинение, колкото и да се съпротивляваха пленниците. Още преди да бяха отведени, Рандау и Цандер напуснаха винарната, за да избързат напред към полицейския участък.

Няколко думи бяха достатъчни, за да им придадат един полицейски сержант с необходимата команда. После бързо потеглиха.

— Нима ви е известна въпросната къща? — попита лекарят лейтенанта.

— Да. Тя се намира в края на града и по-рано беше белилня за прежда. Прекалено много вее в нея, за да бъде използвана за постоянно жилище.

— Могат ли да ни видят отдалеч?

— Защо?

— В този случай следва да се опасяваме, че докато пристигнем, онези типове ще са взели предпазните си мерки.

— Това няма да се случи. Ще се промъкнем между градините, а пък и самата къща е разположена в градина.

Запромъкваха се като стрелци по време на сражение, за да не бъдат забелязани. Когато стигнаха в близост до въпросната постройка, до тях се донесоха крясъци и висок смях в безредна дандания.

— Няма да се бавим, а ще нахълтаме възможно по-бързо — инструктира лейтенантът, — за да не бъде никой преждевременно предупреден!

Няколко мига по-късно стояха във вътрешността на партера, който представляваше едно-единствено голямо помещение.

В него цареше пъстър безпорядък. Предмети със стотици имена и значение, както се случва при странстващи артисти, покриваха пода или бяха струпани до стените. Между тях пълзяха кряскащи, свирещи и смеещи се деца, несресани, немити и облечени със закърпени и парцаливи дрипи. Тук имаше мъже и жени, младежи и девойки, заети с какви ли не, често загадъчни, занимания. Това бе един хаос от вещи и хора. Едва съгледал натрапниците, един обесник, на когото не липсваше присъствие на духа, извика със силен глас:

— Полиция! Бързо развързвайте, бързо!

И по същото време зае място при прогнилото стълбище, което водеше нагоре. Цандер съзна, че беше крайно необходимо да има свидетели, които да са видели клетото момиче във вързано състояние. Ето защо заби юмрук в стомаха на типа и онзи отлетя с охкане настрани, а той се понесе бързо нагоре по стълбите. Лейтенантът го следваше по петите, зад него полицаите. Само двама от тях останаха долу, за да попречат с оголени щикове на изненаданите артисти да избягат.

Със стигането си горе съгледаха едно широко голо помещение, чиито стени се състояха само от тънки дъски. Те бяха толкова лошо сковани, че

вятър и сняг намираха свободен достъп между тях.

Тук също се търкаляха множество вещи, каквито хора от тоя сорт употребяваха. Няколко жени бяха насядали върху стара слама, а двама подрастващи хубостника се бяха заели с най-голяма бързина да развързват въжетата, с които напълно разсъблечената фигура на Емили Вернер бе пристегната за една отвесна греда.

Само един бегъл поглед хвърлиха офицерът и лекарят на нещастното момиче и се извърнаха. Първият каза на полицаите:

— Ето шинела ми! Наметнете я с него! Онова, което трябва да знаем като свидетели, вече видяхме. Когато младата дама се облече, отведете я в хотел „Шванцерхаус“, където ние междувременно ще поръчаме всичко необходимо.

Тръгнаха.

— Ужасно! — процеди Рандау. — Това хора ли са, или дяволи?

— И двете! Припомнете си какво преживяхме при Мелита. Каква окаяност и мизерия се крие зад лъскавите дрънкулки, с които тези така наречени артисти осмиват действителността! Хайде! Направо ми призлява, като си го помисля!

Отправиха се най-напред към споменатия хотел, който им беше по път, а после към полицейския участък, за да направят доклад и донесение и снемат показанията им за протокола.

После се върнаха в хотела, където узнаха, че младата дама е докарана с файтон и отведена в затоплена стая.

— Идва ли лекар? — попита Цандер.

— Не. Знаехме, че пак ще наминете.

Той поиска да му кажат номера на стаята и отиде да прегледа спасената. Мина доста време, докато се върне.

— Е? — попита лейтенантът. — Съществуват ли някакви опасения?

— Изпаднала е в истеричен плач и не дава отговори. Толкова сериозно накърненото чувство за срам е встъпило в реакция. Предписах сън и загряващи средства за изпотяване. Трябва да се вземат мерки срещу простудата и после да се изчака, докато наранената душевност се успокои. Във всеки случай няма да си тръгна, докато клетото дете не бъде в състояние да пътува, а след това лично ще я заведа обратно при родителите й.

В хода на следобед полицията се интересува дали може да разпита фройлайн Вернер. Лекарят отговори отрицателно и едва на следващото утро даде разрешение.

От съображение към Емили разпитът бе проведен в хотела. Тя научи,

че директорът заедно с всички членове на трупата, чиято вина е установена, се намира в следствения арест.

Даде показанията си за протокола и получи от страна на едноличния съдия уверението, че извършеното спрямо нея престъпление ще бъде наказано с най-голямата строгост на закона.

Когато служителят си бе тръгнал, доктор Цандер помоли да я придружи до столицата — предложение, което естествено беше за нея във висша степен добре дошло.

Със стигането си на гарата видяха, че имат достатъчно време. Преди да тръгне, влакът трябваше да изчака идващия от столицата. А когато той пристигна и пътниците започнаха да слизат, лекарят забеляза сред тях за своя изненада... княз Дьо Бьофур и репортера доктор Макс Холм. Веднага побърза към тях, като временно остави своята повереница.

— Ваша светлост тук, в Роленбург? — попита. — Сигурно отново се касае за спасяването на някое клето човешко същество, изпаднало в лошо положение?

Въпросът беше зададен на шега, но князът отговори с много сериозен тон:

— Отгатнахте, драги докторе.

— Аа! Наистина ли?

— Да.

— Е, сетих се за бедната Вали Петерман^[2], но от тона ви разбирам, че наистина се касае за нещо сериозно. Този Роленбург, изглежда, е предопределен да служи за арена на спасителни операции. Аз също бях герой на една такава.

— Да, именно при онази Вали Петерман.

— О, не! В онзи случай моята роля беше много епизодична. Тук се касае за съвсем друг случай. Но въпросното лице всъщност е отново момиче от столицата.

— И се е намирало в подобно положение?

— Подобно, но не съвсем. Беше попаднала в ръцете на един цирков директор и...

— Да не би да имате предвид Емили Вернер? — беше рязко прекъснат от Холм.

— Да. Познавате ли момичето?

— Да. Какво стана с нея! Кажете бързо, бързо!

— Ее, не се тревожете! Тя е спасена. Ей къде стои там до вратата.

Холм се обърна в указаната посока и отбеляза:

— Наистина е тя. Но какво й се е случило?

— Била е назначена уж за касиерка...

— Знам — вметна Холм. — Баща ѝ ми разказа.

— Но щели принудително да я излагат пред публиката като Тау-ма.

— Боже Господи! Нататък, нататък!

Лекарят разказа с няколко думи какво се бе случило. Когато свърши, князът се обади:

— Наистина ужасно! Какво щастие, че сте подслушали онзи разговор. Но най-интересното е, че ние двамата идваме в Роленбург заради нейната сестра. Със следващия влак ли искахте да пътувате?

— Да. Той тръгва след четвърт час.

— Не бихте ли могли още да поизчакате?

— Ако Ваша светлост желае, да.

— Сега още няма да ви посочвам причината. Когато се касае за едно добро дело, човек не бива да губи и минута. Останете, моля, в чакалнята. После ще пътуваме заедно за столицата.

Напусна с доктор Холм гарата и двамата се отправиха директно към затвора. Там нареди да доложат за него на директора. Бяха веднага приети от служителя.

— Имате ли сред затворничките някоя си Лаура Вернер? — попита князът.

— Действително, Ваша светлост!

— Какво е поведението ѝ?

— Отлично, така че аз самият няколко пъти я посъветвах да подаде молба за помилване до Негово величество. Но странното е, че тя не е съгласна. И това е единственото, в което мога да я укоря.

— Да я укорите?

— Да. Тя твърди именно, че не помилване, а справедливост трябва да изисква.

— И вие я корите за това?

— Естествено. Тя и до днес не е направила самопризнание. Държи твърдо на измислицата, която вече е разказала при следствието. Нейният баща я посети и също вярва на приказката, но аз мисля като тогавашните ѝ съдии. За нейно извинение обаче ще добавя, че не отрича от упоритост и злина, а само от криворазбран срам.

— И въпреки всичко се намирате в заблуда, хер областен съветник. Тя не отрича нито от срам, нито от злост. Тя всъщност изобщо не отрича.

— О! Как да го разбирам, Ваша светлост?

— Е, човек може да отрича само онова, което действително е извършил. Тя обаче е невинна.

— Как? Какво? — попита служителят удивено.

— Да, напълно невинна. Цялата истина е буквално такава, каквато тя я е описала. Виновниците са открити и аз съм тук, за да помоля за освобождаването на невинно осъденото момиче.

— Тя трябва да бъде освободена?

— Да. Следствието е подновено.

— Но тогава трябва да остане под арест, докато невинността ѝ бъде обявена по съдебен път.

— По принцип, да. Но, от една страна, фактите са такива, че не е възможно никакво съмнение, а, от друга страна, аз се видях принуден да гарантирам за клетото момиче. Доктор Холм установи нейната невинност, аз също спомогнах малко и ето как намерихме разбиране при Негово превъзходителство министъра на правосъдието за отклонение от обичайния път. Беше ни дадено разрешение да известим на затворницата връщането на свободата ѝ и да я отведем обратно при нейното семейство.

— Гледай! Гледай! Гледай! — възкликна директорът, който все още не можеше да овладее удивлението си. — Но ще ме извините, Ваша светлост, някои формалности са неизбежни.

— Естествено! Сутринта бях при Негово превъзходителство и получих заповед за освобождаването на Лаура Вернер. Ето я.

Извади един снабден с министерски печат документ и го връчи на директора. Онзи прочете малкото редове и каза:

— Така, ето как човек може да се заблуди!

— Значи вие сте смятали затворницата за виновна?

— Да. Та нали толкова често се случва арестуваните да отстояват своята така наречена невинност, макар вината им да е ясна като бял ден.

— Е, тя и в случая е била ясна като бял ден, но въпреки всичко тази яснота е била заблуда. Ще имате ли добрината, моля, да наредите да доведат нещастницата?

— Или щастливката, Ваша светлост!

— Много се съмнявам в това!

— О, при всички случаи си е щастие невинността ти да бъде установена и потвърдена!

— След като години наред си бил затворник и си носил нещастните последици от присъдата? Кой ще изброи сълзите, които едно такова клето същество е проливало насаме? Кой е в състояние да посочи броя на въздишките? Кой може да разбере огорчението, което разяжда сърцето на един невинен? Всеки, всеки миг едно такова достойно за окаяние създание си казва, че е невинно, а няма право да говори за своята невинност. Много

лесно мога да си представя, че духът на един осъден без вина трябва да се бори с призраците на безумието.

— Да, това трябва да е ужасно, Ваша светлост. Но, за съжаление, аз, първо, не съм всезнаещ, и второ, съм служител.

— О, вие не можете да си отправяте ни най-малък упрек, хер областен съветник! Но независимо от това ще направя забележката, че осъждането на невинен в никой случай не е невъзможно. Дори съвсем наскоро е имало случай, когато един невинен е лежал в затвора за това, че сам си е приписал деянието.

— Едва ли е мислимо! И това се е случило тук?

— Да.

— Е, тогава би трябвало да го познавам!

— Разбира се. Това е онзи Петерман, който непосредствено след своето помилване има известния сблъсък в къщата на Мелита.^[3]

— Петерман! О! И той наистина не е извършителят?

— Не.

— Виновникът известен ли е?

— Да, но още не е обявен от съда. А случаят Петерман е тясно свързан със случая Лаура Вернер, както много скоро ще се докаже.

— Ваша светлост, мога ли да помоля за някои подробности?

— Съжалявам! Нямам право да изпреварвам съдебната присъда.

— Но нали ви е известно името ми?

— Разбира се.

— Следователно знаете също така, че Петерман беше служител на моя брат?

— Това също ми е известно.

— Е, тогава моля поне да ми кажете дали името на племенника^[4] ми ще бъде споменато!

— Това действително едва ли ще може да се избегне.

— Нещастникът!

Той се загледа мрачно в земята. Князът разбираше чувствата на почтения мъж. Съчувствието го подтикна към забележката:

— Мисля, че няма да ме привлекат под отговорност, ако ви кажа, че не племенникът ви е виновникът.

— Не? Слава Богу!

Отдъхна си дълбоко и тъжно.

— Не, не. Действително няма защо да си мислите такова нещо. Той е млад и се е запознал с една личност, която не е била достойна за това

познанство. Това е всичко, в което може да бъде упрекнат.

— Значи върху старото име Шарфенберг няма да бъде лепнато петно?

— Не, хер областен съветник. Но, затворницата, моля! Тя не бива миг по-дълго да чака в своето незаслужено положение.

Директорът позвъни и заповяда, след като бе отгърнал един регистър, на влезлия надзирател да доведе затворница номер 160.

Минаха само няколко минути и Лаура Вернер се появи. Тя притежаваше голяма прилика със сестра си Емили, но страните ѝ бяха хлътнали, а лицето бе изгубило цвета си. Главата, чиято коса бе късо подрязана, бе загрозена от безформено боне, а затворническото облекло не позволяваше да се различат линиите на тялото ѝ.

— Сто и шейсети — обърна се директорът към нея, — този хер иска да говори с теб.

Тя вдигна своя вял, равнодушен поглед към княза. Виждаше се, че се отнася с пълно безразличие към очакваното съобщение.

— Това е Негова светлост, всемилостивият княз Дьо Бьофур — прибави директорът. — Следователно трябва да титулуваш хера с Ваша светлост.

Тази забележка не предизвика промяна в израза на лицето. Князът заговори с благ тон:

— Чух, че не сте искали да подадете молба за помилване?

Тя поклати мълком глава.

— Нима не искате да бъдете освободена?

Тя склочи ръце и сведе поглед. Това беше целият ѝ отговор.

Князът продължи:

— Разбирам ви. Не искате да говорите за невинността си, защото никой не ви вярва. Предпочитате да мълчите. Но отговорете ми, моля, поне на един въпрос. Видяхте ли лицето на онази жена, която ви е изненадала на гробището?

— Да — отвърна тя с безразличен тон.

— Но навярно немного добре?

— По време на следствието не можах да си го спомня. Бях толкова изплашена.

— В такъв случай сигурно няма да можете да я познаете?

— О, веднага! По-късно, когато вътрешно се поуспокоих, споменът се върна. И сега може би никога вече няма да забравя това лице.

— А гласа?

— Ще я позная и по него.

— Това е много добре, тъй като ще имате възможността да видите тази жена.

Тя се вторачи безизразно в него. Лицето ѝ остана бледо, погледът — пуст. Но главата се наклони настрани, сякаш бе чула нещо, в което трябва по-дълго да остане заслушана, за да го разбере. И сега, сега вдигна глава с рязко движение. Погледът ѝ запламтя, страните се зачервиха.

— Ще я видя? — изрече припряно.

— Да.

— Значи са я задържали? Издирена е?

— Да.

Разпери ръце, сякаш искаше да потърси твърда опора, завъртя се бавно, като обхваната от внезапен световъртеж, и... щеше да се свлече на земята, ако Холм не беше я подхванал навреме.

Настани я на един стол. Но едва докоснала седалката, тя скочи рязко.

— Господи, Боже мой! — извика. — Не бива да изпадам в безсъзнание! Не искам, не искам! Значи тя е открита, открита, открита?

— Да, детето ми.

— Тогава трябва да каже, че е разменила децата?

— Ще бъде заставена.

— И че аз съм невинна?

— Едва ли ще може да отрече, тъй като ние най-сетне открихме вашето дете. Убийцата вече се намира зад решетките!

Тогава тя се отпусна на колене, склочи ръце и извика през силно хлипане:

— О, мили, мили Боже, как ти благодаря! Колко често се съмнявах в твоята справедливост, ала сега знам, че отново мога да вярвам в теб.

После се вдигна и попита директора:

— Хер областен съветник, сега вярвате ли, че не съм лъжкиня?

Той ѝ протегна ръка и отговори:

— Заблуждавал съм се и ето защо ще направя това, което считам за свой дълг. Моля ви за прошка!

— Говорите ми на „вие“? Вие? О, колко нещастна бях от това „ти“ и това „Сто и шейсети“! Сега наредете да ме върнат в килията! С какво удоволствие ще чакам, месеци наред ще чакам, докато невинността ми бъде установена. Защото смея да се надявам, че следствието е подновено.

— Действително е така — потвърди князът. — Но защо искате да дочакате неговия резултат непременно в килията си?

— Та нали съм длъжна!

— Не. Ако искате, можете да се върнете при близките си, фройлайн

Вернер.

Тогава тя изправи снага и извика ликуващо:

— При родителите, при братята и сестрите?

— Да.

— Кога?

— Веднага. Аз дойдох да ви взема.

— О, Господи и Спасителю мой! Каква радост, какво щастие и какво блаженство! Вярно ли е, вярно?

— Да. Хер областният съветник ще го потвърди.

Тя погледна въпросително споменатия и той каза:

— Ще се наложи да се върнете само още веднъж до килията си, за да смените затворническата форма с облеклото, с което бяхте доведена. Тези господа ще ви почакаат и ще ви изведат на свобода.

Тя хвана ръката му да я целуне. Извърши същото и при княза и понечи после да улови ръката на Холм, ала той я дръпна усмихнато и каза:

— Не така, фройлайн Вернер. Запазете нежните си излияния за своите близки и по-добре побързайте с тоалета си, за да оставите час по-скоро зад себе си тези печални зидове.

Беше отведена и след известно време се върна в собствения си костюм. По време на дългия следствен арест и четиригодишното затворничество той беше доста пострадал, наистина, но все пак позволяваше да се различи, че е била красиво момиче и много вероятно пак ще стане такава, когато последиците от затвора бъдат заличени.

Взе си разплакана сбогом с директора. И той беше покъртен като княза и Холм, които тя последва през външната порта. Вън спря, въздъхна дълбоко, дълбоко и каза:

— Свободна, свободна, свободна! Колко е красива Божията земя!

Холм мислеше, че веднага ще се отправят към гарата, но князът се насочи към града. Отведе Луиза Вернер в един магазин за конфекция, където каза, че желае облеклото на дамата да бъде изцяло подновено.

Тя се стресна, като чу тези думи, ала той направи още няколко бележки на собственицата и каза, че ще чака в отсрещния ресторант.

Когато по-късно тя влезе там, придружена от продавачката, на която князът плати представената сметка, правеше съвършено различно впечатление, отколкото преди в бедняшкия си костюм.

Едва сега се отправиха към гарата. Князът веднага потърси инспектора, за да го попита дали няма на разположение някоя стаичка, в която да може да се осъществи една неочаквана среща без натрапнически очи и уши.

Лаура, която естествено не беше чула този въпрос, бе отведена от любезния инспектор в една от неговите лични стаи, без да знае защо. А нейните двама закрилници се запътиха към чакалнята, в която доктор Цандер седеше с Емили. Холм ѝ подаде ръка за поздрав и каза:

— Фройлайн Вернер, Фрау инспекторшата желае да ви види. Ще позволите ли да ви заведе?

— Да ме види? Защо?

— Не ми съобщи нищо конкретно. Но, елате, моля!

Тя го последва донякъде убедена, че трябва да отиде при жената на железопътния чиновник, която при всички случаи не познаваше. Холм почука на вратата.

— Влез — обади се тих, боязлив глас.

— Така, влезте! — подкани Холм. — Когато приключите, елате и двете там при нас.

Отвори, бутна я вътре и затвори пак вратата след нея. В продължение на миг вътре беше тихо, ала после отекна двоен крясък:

— Лаура! Вярно ли е това?

— Емили! Ти?

Последваха хлипове и хълцания и Холм се измъкна. В чакалнята завари княза вече в оживен разговор с лекаря. Той тъкмо подхвърли на Цандер:

— Ето още един ваш пациент.

Посочи усмихнато Холм, който още носеше превръзката на лявата си ръка.

— Как вървят нещата? Имате ли болки? — попита Цандер.

— Не, никакви.

— Е, в такъв случай съм убеден, че напълно ще можете да използвате ръката си.

Тук Холм бе спокоен от една мисъл. Попита:

— Кажете, хер доктор, ракът излечим ли е?

— Минава за неизлечим, но аз, напротив, го смятам за излечим.

Разбира се, зависи как, кога и при какви обстоятелства е възникнал. Да не би да познавате някой болен от рак?

— Да, майката на двете сестри, които празнуват сега своята среща!

— Е, след като така настоятелно сме се заели с дъщерите, можем да се позаинтересуваме и от майката. Така че аз ще я посетя още днес.

— Благодаря! Но разкажете ми, моля, по-подробно какво се е случило тук с клетата Емили.

— Да. Преди малко аз само позагатнах това-онова. Слушайте!

Сега направи един обстоен доклад. Тръпки побиха двамата слушатели, когато чуха как са се отнесли с бедното момиче.

— А нейният баща така се радваше на това назначение — отбеляза Холм.

— Ще трябва ли да връща парите?

— Юристите ще съумеят така да уредят нещата, че да ги задържи — обади се князът.

— Но аз чух, че и той, и дъщеря му са се подписали. Предполагам, че е извършена някаква мерзавщина.

— Е, тоя директор Баумгартен е мошеник. Той е примамил Емили Вернер в мрежата си, а средството, с което си е послужил, няма законна валидност. Подписите на бащата и дъщерята няма да бъдат възприети в негова полза. Той е обвързал една достойна за окаяние личност, сиреч отнел е свободата ѝ, и то за развратни цели. Деянието подлежи на наказание с дългогодишен затвор и той няма да го избегне.

— Хмм! Неговият брат едва ли ще се зарадва особено от това — отбеляза доктор Цандер.

— Неговият брат? Кой е той? — попита Холм.

— Интендантът на „Столичен театър“.

— По дяволите! Простете, майне херен, че ми се изплъзна тази ругатня. Но това представлява изключително, изключително голям интерес за мен. Но не се ли заблуждавате нещо, хер доктор?

— Не. Самата Емили Вернер ми го каза.

— Самата? А, в такъв случай ми е необяснимо, че е приела това назначение, след като е опознала интенданта откъм една жалка страна.

— Тя не го е знаела. Научила го е едва когато членовете на тази банда „артисти“ е заговорила в нейно присъствие за тези неща.

— Аха! Сега започна да ми просветлява. Почакайте, драги ми хер интендант, как само ще ви пипна! Тоя тип е подхвърлил клетото момиче в ноктите на брат си.

— Как така? — попита лекарят.

Холм обясни комбинацията и тъкмо бе свършил, когато двете сестри влязоха. Лицата им сияеха от щастие, макар да се виждаше, че са пролели много сълзи. Но това бяха сълзи на радост. Двете не знаеха как да изразят благодарността си към тримата закрилници. И щастieto им достигна недосегаеми висоти, когато Цандер даде уверение, че днес ще навести майка им, за да види дали има надежда да бъде спасена и ужасната болест да бъде спряна.

Петимата пътуваха в едно купе до столицата. Когато стигнаха там, те

се разделиха.

Лекарят се отправи директно към жилището на княза. Щеше да го изчака там. А той отиде най-напред до съдебния съветник, за да му докладва. Холм пък придружи двете сестри до къщи.

— Доставете ми, моля ви, радостта да почакате пред вратата — помоли той и те се съгласиха.

Почука и влезе. Уволненият театрален слуга си беше вкъщи и се зарадва на посещението на Холм.

— Е, мълчахте ли? — попита репортерът.

— За Лаура имате предвид, нали?

— Да.

— Не съм казал нито дума!

— Това е много, много добре!

— Но... хм, скъпи хер Холм, мога ли да ви обърна внимание върху нещо?

— Върху какво?

— Казахте ми, че е необходимо да мълча само до утре или вдругиден.

— Да, така казах действително.

— Кога мога да говоря?

— Днес, сега.

— Наистина ли? Наистина ли? Значи е вярно, че невинността на Лаура ще може да бъде доказана?

— Тя ще бъде съдебно доказана, тъй като истинската убийца е открита.

— Боже Господи! Открита!

— Да. Тя се намира под сигурна стража.

— А Лаура? Какво ще стане междувременно с нея? Трябва ли да остане под арест до края на следствието?

— Хм! Съмнявам се в това.

— Наистина ли? Мислите, че ще я освободят?

— Да, това действително е мнението ми. Възможно е дори вече да са направени простъпки за освобождаването ѝ от незаслужения затвор.

— Какво говорите! Чуйте, деца, слушайте! Нашата Лаура е невинна! Тя ще бъде освободена! Ще си дойде пак при нас! Но, мили, добрички ми хер Холм, от кого са предприети тези простъпки?

— От Емили.

— От Ем... Ама коя Емили имате предвид?

— Ее, вашата естествено!

— Моята дъщеря? Не ви разбирам. И какви простъпки е направила

тя?

— Ами много просто. Отишла е до Роленбург, за да доведе сестра си вкъщи.

— Как? Какво? Как си го мислите? Та тя е наета на работа и съвсем случайно замина за Роленбург, тъй като трупата ще се представя там.

— А аз съм убеден, че е отишла до Роленбург, за да доведе Лаура. Знам го от сигурна уста.

— Ставате все по-загадъчен. Нали знаете, че е назначена като касиерка?

— Не, не е.

— Че като каква тогава? Та нали получих предварително тримесечната ѝ заплата.

— Да, получили сте я като дар.

— Хер Холм, познавам ви като честен мъж, иначе бих заявил, че си правите някаква глупава шега.

— Говоря много сериозно. Срегнах се с един хер, който днес е разговарял с вашата Емили.

— Кой е той?

— Един много способен лекар. Той ще дойде днес и при вас, за да прегледа жена ви и види дали ще е в състояние все още да я излекува.

— Мили Боже! От тези приказки в главата ми стана хаос. Как се свързахте с този лекар? Откъде знае той за жена ми? И как се е срещнал с Емили?

— Видял я в Роленбург и така чул, че ще пътува с Лаура към къщи.

— Да го схване, който може!

— После двете сестри се качили заедно с него.

— Качили? Къде?

— На влака, естествено!

— Двете сестри, казвате?

— Да.

— Значи и Лаура?

— Да, разбира се!

— И вие сте говорили с тях? Те са тук?

— Тук са, естествено!

Театралният слуга съвсем се обърка. Помоли:

— Хер Холм, не ме печете на бавен огън! Това, което казахте, е напълно невъзможно!

— Невъзможно? Убедете се сам!

Отвори вратата, излезе, бутна двете момичета вътре и затвори след

тях.

— Лаура! — извика силно Вернер.

— Лаура, Лаура! — отекна от гърлата на всичките ѝ близки.

— Каква радост и блаженство! — прошепна Холм на себе си. — Сега можем да си вървим.

Слезе по четирите стълбища. Долу стоеше домоуправителят Золбриг.

Той застана на пътя на младия мъж и попита:

— Я кажете, не минахте ли преди малко с две жени по двора?

— Да.

— Кои бяха?

— Защо питате?

— Аз съм пълномощник на хазяина. Не беше ли едната Емили Вернер?

— Да.

— Мислех, че е започнала работа! А коя беше другата?

— Сестра ѝ.

— Затворничката?

— Да.

— Помилвана ли е?

— Не, тя е невинна и беше освободена. А сега освободете пътя. Ако искате да научите нещо по-подробно, качете се горе при Вернер.

Тръгна. Вън на улицата спря за няколко мига да размисли.

— Тоя цирков директор е брат на интенданта. Трябва непременно да знам дали е бил при него — каза си. — Но как да го узная? Най-добре ще бъде да се обърна към милия Жан.

Насочи се към жилището на интенданта и намери слугата в преддверието. Жан го поздрави свойски и каза гордо усмихнат:

— Знам защо идвате, хер Холм!

— Тогава трябва да сте всезнаещ!

— Понастоящем съм!

— Е, защо идвам?

— Вие сте репортер. Искате да ме интервюирате!

— Тази мисъл е доста прозаична.

— Но във всеки случай правилна.

— И за какво смятате, ще ви разпитвам?

— За Леда.

— Хмм! Възможно.

— Само че не мога да ви дам никаква информация.

— Защо?

— Никой не знае къде е. Това женче е обладано от Дявола. Прави си романтични шеги да изчезва, за да я търсят. Хер интендантът вече на два пъти ме праща до хотел „Кронпринц“, но напразно.

— И никаква информация ли не ви дадоха?

— Казаха, че мадмоазел Леда отпътувала за много кратко време. Ама че приумица!

— Да, да, много авантюристично от нейна страна. Хер интендантът вкъщи ли си е?

— Не. Отиде при капелмайстора, за да обсъди с него изчезването на танцъорката.

— Но брат му е тук?

— Кой брат?

— Хер цирковият директор Баумгартен.

— Нима го познавате?

— Много добре. Трябва да говоря с него.

— О, вече няма да го намерите. Той си замина още онзи ден. Не се задържа дълго тук.

— Мътните го взели! Колко глупаво от негова страна!

— Глупаво? Че как така?

— Беше ми казал да го навестя във връзка с Емили Вернер. Искаше да я ангажира и аз трябваше да му помогна, тъй като думата ми много се чува пред нейния баща.

— В такъв случай идвате доста късно, драги ми хер.

— Как тъй?

— Той я има.

— Наистина ли? Със сигурност ли го знаете?

— Да. Работата въобще си беше забавна. Той именно преди това я беше видял в подробности на сцената.

— Хм! Че тя на сцената ли е била?

— Да, за репетицията. Двамата братя се скрили зад завесата. Изключително интересно, защото тя била само по трико.

— Но вие не сте били?

— Не.

— Как тогава можете да знаете работата толкова точно?

Жан пхна палец в джобчето на жилетката, изпъна се гордо и отговори със сдържан тон:

— Хер Холм, вие ме оскърбявате!

— В какъв смисъл?

— Смятате ме за глупак.

— Това сериозно бих го оспорил. Аз по-скоро ви смятам за един много опитен и разсъдлив хер.

— И въпреки всичко не можете да си обясните моето всезнание? Аз разговарях с режисьора.

— Аа, такава ли била работата! При това положение всичко наистина е лесно обяснимо.

— Ето на! За съжаление, трябва да ви кажа, че хер директорът Баумгартен вече не е тук. И съм много зает. Имате ли още нещо да питате?

Каза го с тона на княжеска особа, даваща аудиенция. На Холм му идваше да му се изсмее с глас в лицето. Но остана сериозен и каза:

— Бъдете така добър да ми простите за безпокойството, мосю Жан. Тръгвам си!

— Адио, хер Холм! Друг път по-дълго! Адио!

Холм вътрешно се смееше. Беше постигнал целта си и се отправи към рекламното бюро на комисионалния съветник, където следваше да очаква необичайно посрещане.

С влизането си веднага установи, че не се е заблуждавал. Едва го съгледал, съветникът скочи от стола и попита със смръщено чело:

— Най-последно, най-последно! Защо не се выясихте по-рано?

— Бях прекалено зает.

— Прекалено зает? Вашите занимания би трябвало все пак да ви водят право при мен. Четохте ли днешния брой на „Резиденцблат“?

— Не.

— Какво? Още не?

Съветникът повдигна вежди в гневно удивление. Холм сви рамене и отвърна:

— Беше ми невъзможно, нямах време.

— Нямам време! Но, хер Холм, точно за това трябваше преди всичко да употребите времето си!

— Извинете! Тази сутрин имах по-неотложни неща.

— Не мога да ви разбера. За мен няма нищо по-спешно от това, да разбера как ще се заемете с оная пасмина от „Резиденцблат“ *ad coram*^[5].

— Точно затова не се задържах тук.

— Така ли? Наистина ли? Е, в такъв случай това действително би могло да ви послужи като извинение.

Холм се засмя тихо и отбеляза:

— Освен това смея да кажа, че ми беше позволено да разполагам с времето си!

— Естествено! Вие сте сътрудник, а не канцеларски прислужник. Но

понеже знаете как трескаво се интересувам от тази работа, си помислих, че ще се съобразите и няма да ме карате да чакам. Ето днешния брой на „Резиденцблат“. Тук!

Посочи с пръст въпросното място. Холм взе ежедневника и прочете:

„Снощи на нашата сцена имаше представление, по-интересно от което никога не е имало. В нашия град сякаш тихомълком се получи разцепление. Хората се разделиха на два лагера. В единия се кълнях за Леда, в другия — за американката.

Първите приемаха сериозно изкуството и ние през цялото време се числяхме към тях. Онова, което очаквахме и бяхме предвидили, се сбъдна. Мадмоазел Леда блесна в изпълнение, което доведе всички до екстаз. Тя е артистка по Божия милост и никога няма да се намери подобна на нея.

В другия лагер се бяха събрали пиетистите, угодниците. Сред тях забелязахме, естествено, и представители на онзи местен вестник, дето пращи от високомерие, понеже си въобразява, че провежда инспекции от страна на аристокрацията, правителството. Те също се появиха в залата, но само за да видят какъв жалък фал направи американката. Ние вече бяхме определили мястото на тази мис Елън Стартън в изкуството, сиреч никакво. И се оказа точно така, както бяхме предвидили, че тя не е достойна да върже и връзките на обувките на Леда.

Последната постигна такъв недвусмислен триумф, че съответната инстанция веднага реши още същата вечер да бъде оповестен ангажиментът. Една депутация се отпрати с тази цел към нейното жилище, но, за съжаление, не завари там прочутата артистка. Когато нашите любезни абонати четат тези редове, мадмоазел Леда вече ще знае, че ние сме щастливи от възможността да я задържим като звезда от първа величина на нашия театрален небосклон.

Убедени сме, че с това нашите противници са получили един необходим и същевременно незабравим урок. Лесно е да си съветник, а да не си в състояние да даваш съвети. И не всеки така наречен ръководител на един така наречен правителствен ежедневник притежава кадърността правилно да ръководи

своите комисии.“

Холм остави вестника настрана и поклати глава.

— Е, какво ще кажете? — попита комисионалният съветник.

— Че съм смятал тези хора за фриволни, за безсъвестни, но никога за толкова глупави.

— Глупави? Можете ли да им докажете, че са такива?

— Да.

— Публично?

— Разбира се.

— Това е крайно желателно. Кой е авторът?

— Главният редактор. Познавам стила му.

— Какво ще кажете в частност за последния пасаж?

— Че е както безсрамен, така и ясен.

— Естествено, имат предвид мен.

— Това е близо до ума.

— По дяволите! Съветник, който не е в състояние да даде съвет!

— Да не би да се ядосвате?

— Кажи-речи! Точно в този миг ми се струва, че този тип има право. В момента наистина не знам как най-добре да подхвана нещата, за да им дам да се разберат.

— Моля да предоставите това на мен.

— Имате ли всъщност някаква идея?

— Цял низ от идеи!

— Прекрасно! Дайте да ги чуем!

— Моля за малко търпение!

— Търпение? Утре в нашия брой тази просташка нападка трябва да бъде отбита по най-енергичен начин. А вие ми говорите още за търпение!

— О, аз не само ще я отбия, но и здравата ще понатупам тези момчета.

— Значи носите някаква статия?

— Да.

— Вече написана, стилизирана?

— Не.

— Мътните го взели, тогава побързайте!

— Най-добре ще е веднага и тук при вас да напиша редовете.

— Това ще ми бъде особено приятно. Ей къде е писалището. Сядайте.

— Добре! Но преди това един неотложен въпрос! Искам да бъда

честен и открит. Нас ни нападат от укритие, но аз ще водя открит борба. Позволявате ли?

— Да. Направете го.

— Чудесно! Тогава започвам.

Седна до масата, взе един лист и перото му започна да се плъзга бързо и с леко скриптене по бялата хартия.

Комисионалният съветник се намираше в състояние на лесно обяснимо вълнение.

Още не беше нападан по толкова безчестен начин и гореше от желание да прочете материала на Холм. Ето защо шареше неспокойно из стаята и следеше с поглед опитната ръка на бившия репортер.

Ето че най-сетне той сложи перото настрана, изправи се и подаде листа на съветника.

— Готово! — каза. — Ще се радвам, ако тези редове намерят одобрението ви, тъй като са първите, които съставям за вас.

— Нека видим.

Физиономията на съветника беше изпълнена с очакване. Той пристъпи до прозореца и започна да чете. Още след първите редове прекъсна, обърна глава към Холм и каза:

— Само така! Веднага казвате кой сте и какво искате. Това е честно и мъжествено.

Продължи да чете. Веждите му се повдигаха все повече и повече. Физиономията му с всяка изминала секунда показваше нарастващо напрежение. Местеше се от крак на крак. Започна да става неспокоен. Издаваше странни възгласи, а когато свърши, се обърна отново към Холм с рязко движение.

— Човече! Холм! Докторе! Откачен ли сте?

Запитаният се изсмя късо, но сърдечно и отговори:

— Този въпрос ме кара да предполагам, че статията не е намерила одобрението ви.

— Одобрението? Как мога да дам одобрение на такива фантазмагории?

— Фантазмагории? Това са все истини!

— Невъзможно!

— Мога да го докажа дума по дума!

— Де да можехте! Но няма никакъв начин точките, които тук изброявате, да почиват на истината! Такива неща изобщо не могат да се случат!

— А аз повтарям, че съм готов да ви представя непогрешими

доказателства.

— Ако ви се удаде да ме накарате да повярвам в истинността на тези твърдения, то всяка от вашите думи действително би представлявала за нашите противници удар с боздуган. Тази пробна работа би била всъщност майсторско творение. И аз бих я хонорувал със стоте гулдена, които разпоредих да ви изплатят!

— Благодаря! Ще отвърна най-предано. При един такъв порядъчен хонорар ще остана ваш верен сътрудник.

— Значи наистина отстоявате твърдението, че имате пълно право да напишете тези неща?

— Да.

— Е, в такъв случай ще се опитам да запазя хладнокръвие! Нека проверим внимателно всичко, което излагате тук!

Започна да чете:

„Една такава злостно скалъпена работа като вчерашната дописка на «Резиденцблат» относно представлението «Кралицата на нощта» едва ли някога е била четена. С основание мога да твърдя, че авторът не може да е никой друг, освен главният редактор на споменатия вестник. Също така вероятно е ясно на всеки читател кого трябва да подразбира под «съветник, който не е в състояние да даде съвет». Въпросният високоуважаван хер смята под достойнството си да даде отговор на подобно хлапашко заяждане. Но тъй като една такава мерзост непременно трябва да бъде прикована на позорния стълб, аз се наемам да разясня на почитаемите читатели на нашия журнал по какъв начин е била ангажирана при нас «звездата». Чувствам се призван за тази цел, тъй като при предишния си пост в «Резиденцблат» съм имал възможността да натрупам богат опит. И противно на скритата, коварна атака аз ще назовавам имена и също така ще поставя своето под тези редове.“

Съветникът спря.

— Дотук добре. Всяка дума има моето одобрение — каза. — Но по-нататък!

Продължи:

„Предварително ще отбележа, че когато «Резиденцблат» публикува първото сравнение между мадмоазел Леда и мис Елън Стартън, аз посетих главния редактор на ежедневника, за да му представя недвусмислени доказателства, че най-безсрамно е излъгал относно последно споменатата дама. Бях отпратен и съответно преустанових връзката си с него.“

— Така, това също е добре! Но по-нататък! Сега идва нещо толкова невероятно, че косите да му настръхнат на човек.

Хвърли един поглед на Холм, за да види сякаш дали в крайна сметка има вид на вменяем. После продължи:

„Изказвам следните твърдения и съм готов тук и на всяко място да представя доказателства. Хер интендантът на столичната сцена и главният редактор на «Резиденцблат» са поискали ангажиментът на Леда предварително да им бъде заплатен с целувки и т.н. Тя е позирала на хер балетмайстора, който същевременно минава за живописец, като модел на Медея и е използвала възможността да принуди едно бедно, неопетнено момиче да позира като модел за Психея. Ето как е възникнало боричкане, при което пропаднали всичките бои на хер художника, тъй като той, жена му и Леда са се овъргали в тях. Достопочтеният шеф на клакъорите, мосю Леон Стодижел, не можел да се нахвали на обятията на Леда и за да му заплати за усилията на неговите подопечни, я поканил след представлението на супе в «Белвю». Идеята била да вечерят маскирани. Когато след супето маските били свалени, се оказало, че така нареченият «барон» е прегръщал един добре известен със забавните си номера тимпанист от «Тиволи».“

Читателят отново спря.

— Как се каните да докажете всичко това? — попита.

— Чрез свидетели!

— Кой са те?

— При главния редактор е подслушвал слугата на редакцията, а при интенданта — неговият Жан.

- Кой е присъствал на сцената при балетмайстора?
- Моята сестра.
- Ах! Тя ли е била момичето, което са искали да принудят?
- Да. Впрочем американката също е отишла впоследствие.
- Ами в „Белвю“?
- Аз бях там. Тимпанистът се беше преоблякъл като дама.

Сценарият е мой.

- Огън-момче! Е, ще го повярвам! Хайде по-нататък!
- Продължи да чете:

„След като обещала на мосю Стодижел определена сума за протекцията му, Леда се отправила към капелмайстора. Онзи не се заинтересувал от прелестите ѝ, така че бил подмамен с оркестрова тантиема.“

- Можете ли да го докажете?
- Да.
- Е, тогава по-нататък:

„Уважаемият хер капелмайстор сега нямал друга поспешна работа, освен да предприеме някои промени в партитурата, за да изведе мис Елън Стартън от такт. Аз следователно го призовавам пред форума на обществеността за подправяне на партитурата.“

— Откъде го знаете?

— По време на спектакъла го чух. Аз съм професионален оркестрант. Тази сутрин отидох при един познат член на капелата, чийто фалшив виолински глас бях имал щастието да спечеля.

— Това е добре! Досега следваше удар след удар! Но онова, което идва сега, не е за вярване.

- Ще го докажа.
- Че Леда е затворена?
- Да.
- Като детеубийца?
- Да.

— И като крадла?

— Откраднала е пет хиляди гулдена, които преди няколко години
някак си се изгубили на хер барон Фон Шарфенберг.

— Как възнамерявате да го докажете?

— Тя ще бъде изправена заедно със своята майка пред Околийския
съд.

— Всички дяволи! И после интендантът бил подхвърлил в ръцете на
своя брат, цирковия директор, едно почтено момиче за скверни цели?

— Тя е дъщерята на театралния слуга Вернер. Искали да я принудят
да се появява като Тау-ма.

— И са постъпили точно по този безсрамен начин, както намекувате?

— Да, цирковият директор е арестуван с почти целия си персонал. Аз
бях в Роленбург и придружих клетото момиче дотук. Нейната сестра в
продължение на четири години е лежала в затвора, понеже Леда е успяла
да прехвърли детеубийството върху нея.

— И вие можете да го докажете, наистина можете?

— Да.

— Ще се обидите ли, ако отбележа, че бих желал да се осведомя,
преди да допусна тази статия да се появи на нашите шпалти?

— С удоволствие ви приканвам да бъдете предпазлив.

— Чудесно! Но от кого да се осведомя?

— От един хер, към чието уверение веднага ще проявите доверие.

— Кой е той?

— Княз Дьо Бьофур.

— Мътните го взели! Той в течение ли е на тези неща?

— Поне колкото мен. Дори заедно отидохме до Роленбург да
освободим невинната затворница.

— Но ще ме приеме ли?

— С удоволствие. Аз ще ви придружа. Той ще потвърди също и
онова, което съм писал по-нататък, а именно, че мис Елън Стартън е
поканена от Негово величество да представи „Кралицата на нощта“ на
дворцовата сцена. Това е удовлетворение, по-добро от което не би могла и
да желае.

— Това по собствена инициатива на височайшия владетел ли е
станало?

— Княз Дьо Бьофур е дал повода.

— Да, наистина трябва да отида при него. Кога бих могъл да го видя?

— Предполагам, че сега си е вкъщи.

— Ще отидем ли?

— Да.

— Много добре! Още веднъж ще кажа, че не бива да ми се сърдите за тази предпазливост. Нещата са толкова сериозни, че и най-малката небрежност би била непростима.

* * *

А сега нека проследим с няколко думи съдбите на действащите лица...

След като кражбата на бижутата в хотел „Юнион“ бе осуетена^[6], Макс Холм получи своята Елън Стартън. Мерзавците бяха сполетени от справедливо наказание. Леда бе осъдена на десет години затвор, майка ѝ на пет. Хер Баумгартен, директорът на цирк „Реал“, отиде за три години зад решетките, а неговият брат, интендантът, бе уволнен и прекара няколко месеца „на топло“. Шефът на клакьорите също отнесе своето наказание — затвор, докато хер живописецът и балетмайстор Артур се размина с едно много сериозно предупреждение...

[1] Вж. Карл Май, Събр. съч., т. 74, „Блудния син“ — б.нем.изд. ↑

[2] Участта на Вали Петерман е подробно разказана в Карл Май, Събр. съч., т.74, „Блудния син“ — б.нем.изд. ↑

[3] Вж. Карл Май, Събр. съч., т.74. „Блудния син“ — б.нем.изд. ↑

[4] Директорът на затвора е чичо на Бруно фон Шаренберг — б.нем.изд. ↑

[5] Ad coram (лат.) — в случая: гърди срещу гърди — б.нем.изд. ↑

[6] Описанието на въпросната кражба може да се прочете в Карл Май, Събр. съч. т.74, „Блудния син“. (Б.нем.изд.) ↑

Издание:

Карл Май. Роби на позора

Поредица „Неиздавани романи“

Издателство „Калпазанов“, Габрово, 1999

Karl May. Sklaven der Schande. Band 75. Karl May — Verlag, Bamberg

НЕИЗДАВАНИ

РОМАНИ

КАРАМАН

ОШЕЛНИКА

КАРЛ МАЙ ОТШЕЛНИКА

Превод: Любомир Спасов

chitanka.info

Един странен мъж се заселва в самотна порутена кула. Кой е той, откъде идва, какви тайни крие хилядолетното отбранително съоръжение, никой не знае. Стари истории се вплитат в настоящето. Алчни и престъпни хора не се спират пред нищо в стремежа си да докопат изключително съблазнителен майорат.

ГЛАВА 1

СТАРИЯТ ЕРГЕН

Ако тръгнете от столицата с железницата за Вилдау и продължите оттам с пощенската кола, чийто маршрут минава през Райтценхайн — седалището на бароните Фон Хагенау, ще стигнете до Грюнбах. А от това село се отива само за няколко минути по широкото шосе, край което се издига една величествена вековна липа, до разположеното в съседство дворянско имение със същото име, където барон Фон Фалкенщайн живееше със своя дъщеря Теодолинде. Ако опишете дъга по задната страна, граничеща с една градина, погледът ви ще измине значително разстояние по откритото поле и ще се спре на стара, подобна на кула, постройка.

Една тясна пътека водеше от господарското владение край това усамотено, полусрутено съоръжение. То имаше високи, горе-долу човешки бой, прозорци, но ширината им достигаше едва лакът и бе обградено от порутен зид със здраво заключваща се порта.

От известно време тук се бе заселил един стар ерген на име Винтер. Трябва вече да бе стигнал седемдесетте и имаше грозно, събуждащо малко доверие, лице. Никой не знаеше откъде е родом и с какво се занимава през целия ден, но се носеше слух, че е баснословно богат. Живееше съвсем сам в напомнящата руини кула. Въпреки това никой не се осмеляваше да го нападне заради парите, тъй като притежаваше куче дог с исполинска големина, което би разкъсало всеки натрапник. Животното най-често обикаляше свободно двора. Понеже Винтер живееше напълно уединено и не общуваше с никого, беше наричан от всички „Отшелника“.

Понастоящем се намираше в стаята, служеща му за спалня. Зад леглото бяха наместени старовремска желязна франкска ракла за пари, обкована с магарешка кожа, един скрин и някакъв сандък. Той седеше до една маса и броеше монети. Това беше любимото му занимание.

Сега погледна джобния часовник, който бе сложил пред себе си на масата, за да не пропусне един точно определен момент.

— Така! — Както мнозина самотници, той имаше навика да си говори сам. — Трябва да тръгвам, иначе ще я изтърва.

Сложи часовника в джобчето, изсипа монетите в раклата, взе си шапката и напусна помещението. През всекидневната стигна до тясно желязно стълбище, по което слезе. Долу една масивна врата извеждаше на

двора. Той обаче не се възползва от нея, а се насочи към голям куп цепеници, които бяха така подредени до стълбите, че оставяха проход откъм стената. Отшелника премина през него и се озова зад дървата в някакво помещение с железен капак.

На стената висеше малък фенер със затъмнителни стъкла. Той го сне, запали го и отвори капака. Разкриха се стъпала, които отведоха стария в просторен зимник. Наоколо се търкаляха какви ли не вехтории. През друга врата сега стигна до нещо като пещерна галерия с височина малко по-голяма от човешки ръст. Това бе коритото на протичащия тук подземен поток, който бе толкова тесен, че можеше да се върви край него. С помощта на фенера Винтер бързо го последва.

След известно време стигна края на галерията. Тук таванът силно се снижаваше, оставяйки едно много ниско отворстие, през което поточето се измъкваше навън. Отшелника трябваше да се наведе, за да излезе.

Преди две или три столетия този подземен проход вероятно е служел на тогавашните обитатели на кулоподобната постройка, в която сега живееше самотникът, във времена на война или беда като път за бягство. Те трябвало само да устроят железния капак и водещите надолу стълби и да изградят зимника. По-късно постройката била изоставена, постепенно бе изпаднала в разруха и за съществуването на прохода сега знаеше само легендата. Когато Винтер се засели в приличащата вече на руини кула, спусъкът към галерията лежеше скрит под куп отломъци. Той го отстрани, понеже искаше да използва пространството до стълбището, и така се натъкна на ръждивия железен капак.

Случайното откритие на прохода се яви от голяма полза за Отшелника, защото редом с броенето на пари той имаше и второ любимо занимание — лова. В предишната си авантюристична дейност из чужбина често му се беше налагало да ловува. Беше станал добър стрелец, а ловът се бе превърнал за него в страст.

Завърнал се след дълги години в родината, не му се искаше да се откаже. Вярно, тук имаха валидност други закони и тъй като не беше горски служител, се видя принуден тайно да се отдава на своята страст. И тъй, от време на време той се появяваше като... браконьер! При това за него бе важна не толкова плячката, колкото чудесната тръпка, която изпитваше от тази забранена дейност. Изцяло от само себе си се разбира, че провеждаше ловните набези с възможно най-голяма предпазливост, при което опитът, натрупан през половината живот в пущинака, му идваше добре дошъл.

След откриването на подземния проход всичко беше станало много

по-просто. Той извеждаше до самия край на гората. Потокът, следователно, не само доставяше питейна вода на Отшелника, което го правеше в това отношение напълно независим от външния свят, но му предоставяше и възможност незабелязано да се вмъква в леса.

Потокът излизаше на бял свят в подножието на един стръмен скат и си проправяше път през лабиринт от скали. Те бяха гъсто обрасли с храсти, които прикриваха отверстието на галерията.

Отшелника сега се намираше в безредните извивки на този скалист хаос. Напредвайки предпазливо през храсталака, достигна гората. Не беше в намерението му да открие дирята на някой дивеч. Друго създание дебнеше той. В снишена стойка се прокрадна бързо и безшумно покрай периферията на гората, за да се отдалечи най-напред възможно повече от скрития излаз на подземния проход. После внимателно огледа откритата част на терена. Покрай гората минаваше път, по който един ездач приближаваше ходом. Беше дама, при чийто вид сърцето на Отшелника затупа по-силно.

— Идва в обичайния час — промърмори той на себе си. — Точна като часовник. Дали знае, че вече я чакам? Дали пък заради мен не минава оттук все по това време?

Беше приклепнал, за да не бъде видян. Сега се запромъква отново бързо и безшумно под закрилата на дърветата, докато достигна една пътека, която идваше от дълбочината на гората и водеше в откритото поле. Свърна по нея и така излезе на пътя, по който идваше ездачката. Придавайки си вида на човек, излязъл на разходка, тръгна към нея.

Това беше Теодолинде, красивата дъщеря на барон Фон Фалкенщайн. Тя беше страстна ездачка и седеше на седлото сигурно като мъж. Като съзря Отшелника, се усмихна. Почти го беше достигнала, когато той спря, свали шапка и поздрави:

— Добър ден, милостива фройлайн.

Тя кимна благосклонно и отвърна дружелюбно на поздрава, но не допусна това да я задържи, а продължи да язди.

Отшелника се загледа омагьосан след нея.

— Каква жена! — прошепна с охрипнал глас. — Тя е единственият човек, който е приятелски разположен към мен, единственото женско същество, което ме поглежда, поздравява и ми се усмихва!

Чертите на лицето му се разкривиха, променени от страстта, която изпитваше към Теодолинде фон Фалкенщайн. Очите му буквално горяха, ръцете се бяха свили в юмруци.

— Бих сложил всичките си богатства в нозете на тази богиня, стига

само да можех да я имам за жена. Но как да го уредя? Как?! Какво ме греят всичките ми пари, ако не мога да я имам?

Видя, че сега тя подкара коня си в галоп. Погледът му я следва, докато достигна бащиното си имение.

Сега и той се отправи по обратния път към къщи. Но не потърси тайния проход, а пое директно през полето към самотното си жилище. Когато стигна до порутения зид, извади от джоба един ключ и отвори портата. След себе си отново заключи грижливо. Догът го посрещна с приятелско скимтене, помахаше с опашка и му лизна ръката. Животното беше единственият му приятел. Единствено на него се доверяваше. Винаги, когато напускаше кулата, оставаше за пазач огромното, силно куче. На него можеше безусловно да се разчита.

— Тя отново се появи — заговори той по навик на песа, докато го галеше нежно. — Пак ме дари с усмивка. Седеше на коня горда като кралица. Колко силно я желая!

Когато седна после отново сам в стаята си, мислите му все още кръжаха около срещата с Теодолинде. Него, мизантропа, всички жени го отбягваха. Страхуваха се от него и си шушукаха зад гърба му. Той го забелязваше особено когато отидеше до селото да попълни запасите си. Но това не всякога е било така. Мислите му сега се зареяха далеч назад в миналото и пред духовните му очи се появи образът на онова младо момиче, което някога беше обичал от цялото си сърце. Можеше да има други момичета, ала той копнееше само за това, което не го изслушваше и го отхвърляше. Ето защо бе станал престъпник и се бе наложило да бяга в чужбина. Колко време беше минало оттогава?

Отново си помисли за Теодолинде, чиято усмивка сгряваше неговото сърце. Често копнежът по нея го бе подтиквал да броди около замъка с надеждата да я зърне.

— Заради нея отново бих извършил престъпление — прошепна. — Стига само да имах някакъв шанс да я постигна!

За да откъсне съзнанието си от нея и придаде на мислите си друга насока, реши да отиде през нощта на лов. Отвори шкафа, извади една пушка и започна да я чисти, за да може после да я зареди.

ГЛАВА 2

БЕГЛЕЦЪТ

Когато Теодолинде фон Фалкенщайн отмина Отшелника, странният мъж продължи още известно време да занимава ума ѝ.

„Съвсем е откачил по мен. Виждам го по жадния му поглед. Урежда нещата така, ме уж все чисто случайно се намира на горската пътека по същото време, когато минавам оттам. Дебне ме. Тръпки ме побиват, като си представя, че старият ме целува.“ Разтърси се.

„Но някак си ми доставя удоволствие да гледам как ме поглъща с поглед. Каква власт упражнява дори само погледът на една красива жена върху мъжете! Всички те в крайна сметка са крайно податливи.“ Разсмя се звънко и подкара коня в галоп. Продължи все по периферията на гората, която на края с едно разклонение водеше в дъга към имението. Теодолинде достигна замъка откъм фронтонната страна. От този край между гората и постройката растяха на гъсто известен брой стари овощни дървета. Тя насочи коня към двора, скочи от седлото и предаде животното на грижите на един от ратаите.

Баща ѝ я очакваше горе в залата. Барон Ернст фон Фалкенщайн беше добре сложен мъж, почти изцяло оплешивял. Обличаше се фрапиращо по младежки и явно много залагаше на скъпоценностите. На всеки от десетте си пръста беше надянал по няколко пръстена, а върху жилетката му висяха два изключително ценни ланеца.

— Вече си се върнал? — попита Теодолинде. — Не те очаквах толкова рано.

Лицето ѝ още бе зачервено от ездата. Беше красива, но с онази красота, която намира само външна изява. Тялото ѝ също показваше наченки на пълнеене.

— Не се задържах повече от необходимото в Хиршенау. После наредих да запрегнат и поех отново насам. Узнах всичко, което исках да знам.

— С кого говори?

— С новия управител.

— Но той едва отскоро заема поста си.

— Да, но е посветен във всичко и люто мрази враговете на своя господар.

Лицето на Теодолинде прие израз на жадно очакване.

— Значи той също е... от нашите хора?
— Това се подразбира изцяло от себе си.
— И ти е дал изчерпателна информация за всичко, което досега достигаше до нас само под формата на смътни слухове? Наистина ли работата е толкова обезпокоителна?
— Да.
— И как стоят нещата в столицата?
— Зле, много зле.
— Преувеличаваш!
— Всичко, всичко е разкрито. Слушай! Първо, Капитана е арестуван.
— Наистина ли? — подскочи баронската дъщеря.
— Да. Веднъж вече го били заловили, но той успял да се измъкне. Сега отново го пипнали и той определено вече няма да може да се освободи. Естествено сега се знае, че той, барон Франц фон Хелфенщайн, сиреч нашият сродник, е ръководил бандата през всичките тези години! Двата хелфенщайнски ковачи — неговите най-приближени, доверени хора — са също в кауша. Там е и старият аптекар Хорн.
— Отровителят, който служеше на Капитана? — разпитва Теодолинде слисано.
— Точно той! Той беше дал на Капитана едно средство, което онзи използва, за да разкара по най-рафиниран начин от пътя си своята жена, баронеса Нора. За жалост княз Ван Зоом сложил кръст на сметките му и я спасил. Сега е възможно тя да даде показания срещу Капитана.
— Дяволите да го вземат! Вярно ли е?
— За какво иначе ще ти го казвам! Старият Хорн се разболял в затвора. Чакали го да умре.
— Не би било кой знае колко жалко.
— Аз също не бих пролял сълзи за него. По-нататък! Всички посветени в нашата работа са арестувани.
— Кой ли им е посочил следата?
— Княз Ван Зоом.
— В Пъкъла дано се провали това куче! — избълва със скърцане на зъби Теодолинде.
— Но това още не е всичко — прибави баронът и започна да разказва онова, което в Хиршенау му беше съобщил новият управител.
Години наред столицата и далечни краища от страната бяха хвърляни в ужас от някакъв тайнствен крал на престъпниците, наричан Капитана, и организираната му банда измамници. Най-сетне на един чужденец от Индия — княз Ван Зоом, и двама прикачени към него тайни полицаи се бе

удало да разобличат Капитана и да задържат почти всичките му безбройни съучастници. Надигна се вик на възмущение, когато населението научи кой се е крил зад маската на Капитана. Това беше уважаваният банкиер Франц фон Хелфенщайн, господар на разположеното недалеч от столицата баронство със същото име и собственик на замъка Хиршенкау.

Този удар беше разтревожил барон Фон Фалкенщайн и неговата дъщеря. Като помощници на барон Франц, Капитана, те бяха вземали дейно участие в неговите далавери, особено в контрабандата, и това бе представлявало за тях източник на доходи, които им позволяваха да живеят съобразно положението си. Сега това беше вече минало.

— Проклетата история! — изкоментира Теодолинде, когато баща ѝ свърши с доклада.

— Да. Гърмът се стовари из един път. Дявол да го вземе!

— Ако нещата стоят така, ще стане страшно. Неколцина ще се простят с живота, мнозина ще отидат до живот зад решетките.

— Ние не сме разкрити. Очевидно княз Ван Зоом си няма понятие за деловите ни връзки с Капитана.

— Мислиш ли, че барон Франц може да ни издаде?

— Не, няма да го направи — заяви Ернст фон Фалкенщайн категорично. — Ако арестуват и нас, това няма да му помогне нищо. Но така бихме могли да направим нещо за него.

— При всички случаи лошо ни се пише, когато останем сега финансово на сухо.

— Знаеш ли всъщност, че ние ще станем наследници на барон Франц, ако бъде предаден на палача?

— Как е възможно това? — подскочи Теодолинде наелектризирана от стола.

Неочакваната вероятност да се домогне по този начин до богатство я хвърли в трескаво беспокойствие.

— Ще ти обясня — ухили се баронът. — Фалкенщайн са основоположници на прастар благороднически род. От него произхождат няколко клона, като споменатия Хелфенщайн. Той фактически е също Фалкенщайн. Преди стотина години на сродници по тази линия се пада чрез наследство един полусрутен замък. Те го съборили, изградили го отново и приели допълнително неговото име. Строго погледнато, цялостната им благородническа титла гласи: „барони Фон Фалкенщайн, наречени Хелфенщайн“. Можеш да го прочетеш после в нашата библиотека в „Справочник на благородията“.

Лошото настроение на Теодолинде моментално се бе превърнало в

благоразположеност.

— Ако встъпим в наследство на барон Франц, ще ни липсва само още една подходяща партия за мен. Ще имаме достатъчно пари, ще можем да забравим миналото и ще се наложим най-после във висшето общество.

— Вече имам предвид една такава партия — оберлейтенант Валтер фон Хагенау. Той и фамилията му имат отлични връзки във всички кръгове на обществото.

— Чувала съм, че бил много грозен.

— Да, заради това в офицерските среди го наричат Жерава. Но какво значение има това? Той при всички случаи ще ти подsigури достъп до светското общество. И освен това Хагенау са несметно богати!

— С последното разпръсна всичките ми колебания — засмя се Теодолинде. — Ще трябва предпазливо да проучиш при стария Хагенау евентуалното ми свързване с тоя Жерав, защото, в случай че не наследим Хелфенщайн, трябва да сме си подsigурили богатствата на Хагенау. Наистина ли няма други наследници освен нас?

— Да. Както знаеш, преди двайсет години старият барон Бернхард фон Хелфенщайн беше убит. Малко след това замъкът Хелфенщайн изгоря и единственият наследник на барона, тригодишният Роберт фон Хелфенщайн, загина в пламъците. Неговата сестра Улрике, по онова време осемнайсетгодишна, нямаше и няма право на наследство. Съгласно семейния законник на владетелите на замъка Хелфенщайн той може да се пада само на мъжки наследници. Понеже Роберт беше мъртъв, цялото имение премина в ръцете на братовчеда Франц фон Хелфенщайн.

— Тук ме спохожда една мисъл. Дали барон Франц е нямал пръст в убийството на стария барон Бернхард?

— Тогава би трябвало той да е подпалил и замъка, за да премахне Роберт от пътя си и сам да стане наследник.

— Аз го считам способен.

— Впрочем по онова време бе извършено и друго убийство, доколкото си спомням. Един ротмистър, синът на стария полковник Фон Тифенбах, беше застрелян.

— И това ли е дело на Франц? Баронът поклати замислено глава.

— Х-х-х! — изсумтя той. — Не знам. Но да оставим старите истории на мира. Те не ни интересуват. Имаме по-важна работа.

— Прав си. Преди всичко се нуждаем от пари. Докато се омъжа за Хагенау, а ти встъпиш във владение наследството на барон Франц, ще мине доста време.

— Дотогава все още ще имаме достатъчно пари. Нали знаеш че

Капитана е оставил за случай на крайна необходимост пари и стоки в едно тайно скривалище.

— Ти знаеш ли мястото?

— Да. Ще си вземаме само по толкова, колкото ни е необходимо. Освен това... ако искаме да помогнем на Капитана, трябва непременно да посегнем на тези пари!

При тези думи баронът смигна многозначително на дъщеря си. Тя кимна с разбиране.

— В случай че се освободи, което никак не е вероятно и се надявам да не стане, трябва да имаме правдоподобно обяснение. Кога... аха, чука се!

Вратата се отвори и влезе един млад мъж в началото на двайсетте.

— А, ти ли си, Юлиус? — каза баронът. — Какво искаш?

— Татко, я виж пеперудите, които днес улових. Не са ли чудно красиви?

Показа на барона едно запушено с коркова тапа тумбесто шише, в което пълзяха няколко мухи с откъснати криле.

— Каква е тая щуротия? — кипна баронът. — Не виждаш ли, че разговарям със сестра ти? Разкарай се, върви си в стаята!

— Добре, татко — изхленчи страхливо слабоумникът и се измъкна като куче, сритано от господаря си.

— Тоя Юлиус! — въздъхна баронът. — Винаги съм желал да имам син. И какво получих? Един идиот!

— Може да е за добро — утеши го Теодолинде. — В замяна на това нали имаш мен.

— Да, ти си единственият човек, на когото мога да разчитам. Моята довереница. Със силна воля като мъж. И точно затова ми се искаше да се беше родила момче.

— Та каква е работата с паричния тайник на Капитана?

— Намира се в една шахта, в малък страничен проход, затворен с камък. А той е толкова тежък, че само двама души биха могли да го отстранят. Мисля, че като жена ти просто ще бъдеш твърде слаба да ми помогнеш. Но не се сещам на кого друго бих могъл да се доверя. Това е проблемът на работата.

— Няма ли да е най-добре все пак да проверим дали не съм... А, ето че пак се чука!

Баронът познаваше това чукане. Можеше да е само слугата му Даниел. Въпреки това гласът му прозвуча невъздържано, когато извика:

— Влез!

Слугата откликна на разпореждането.

— Какво има?

— Извинете за безпокойството, милостиви хер, но в предзалата чака един мъж, който желае на всяка цена да разговаря с вас.

— Изхвърли го!

— Опитах вече, но той казва, че било изключително важно. Идвал от столицата и непременно трябвало да говори с милостивия хер на четири очи.

Баронът и дъщеря му си размениха по един поглед. После Фалкенщайн каза:

— Добре, Даниел. Отведи човека в библиотеката. Идвам веднага.

Когато слугата се отдалечи, баронът каза:

— Какво ли е замислил непознатият? Идването му сигурно е свързано със залавянето на Капитана.

Последните думи беше изговорил с тревожен тон, ала дъщеря му веднага вметна:

— Ами! Нищо не могат да докажат срещу нас! Само кураж!

Когато съгледа няколко минути по-късно чакащия в библиотеката мъж, Фалкенщайн се изплаши.

— За Бога, Хорн!

Баронът беше пребледнял.

Мъжът беше дълъг и мършав. Имаше остра брадичка и остър нос. Но най-остър беше погледът му. Носеше се просто и небиещо на очи. Това наистина беше аптекарят Хорн, за когото баронът преди малко бе разказал на дъщеря си, че също е арестуван и лежи смъртно болен в затвора. Баронът го беше виждал само веднъж, и то в столицата. Хорн следователно се числеше към малцината, които знаеха, че и Фалкенщайн е от хората на Капитана. Той можеше да стане опасен за барона и затова последният реши да бъде нащрек с него и да се държи дипломатично. Какво ли можеше да иска аптекарят от него?

— Седнете, Хорн. Вино? Пура?

Баронът се беше овладял и извади от едно шкафче бутилка, две чаши и едно сандъче. Нареди всичко на масата и наля.

— Наздраве, драги, и заповядайте, обслужете се!

Пиха и посегнаха към пурите.

— От управителя на замъка Хиршенау научих, че са ви арестували. Вярно ли е?

— За жалост. Тоя княз Ван Зоом е или Дявола, или е всезнаещ. Заведоха процес срещу мене за изготвяне на отрови.

— А сега сте свободен? Вече предполагах, че сте мъртъв!

— Глупости!

Хорн беше видял как баронът преди малко се беше уплашил при вида му и после бе пребледнял. На стария аптекар беше ясно, че Фалкенщайн се страхува от него, и се чувстваше господар на положението. Щеше да се оправи с барона и да го принуди да направи онова, което искаше от него, Сега Фалкенщайн каза:

— Но аз чух, че сте смъртно болен!

— Това беше симулация. Но наистина е вярно, че лежах в лазарета.

— Аха, така значи!

— Беше ужасно напрежение ден и нощ да симулираш летаргия и безчувственост. И при това да внимаваш всеки миг някой да не ти врекне неочаквано в ухото и да се издадеш. Е, в крайна сметка успях.

— И сега сте тук? Как ви се удаде да се измъкнете?

— Беше детински лесно. Просто трябваше да умра.

Баронът трепна. Но после разбра.

— А... имате предвид привидно?

— Точно така. Имах със себе си една много малка, но и много добре подбрана аптека. Отдавна очаквах да ме арестуват и се бях подготвил.

— И сте дочакали? Каква глупост!

— Хм! Мислех, че няма да могат да докажат нищо срещу мен и ще ме освободят.

— Колко наивно!

— Не можех да си имам представа, че тоя княз Ван Зоом е проникнал в почти всичките ми тайни. Както и да е, бях убеден, че няма да се задържа дълго в ареста. Въпреки това предвидих всички случаи и си спретнах споменатата аптека. С един-едничък медикамент в далечна ситуация можеш да постигнеш повече отколкото с всякаква сила и хитрост.

— Старият доктор отровител! Но как контрабандирахте аптеката в затвора?

— Върху главата си.

— Невероятно!

— И все пак работата е съвсем проста. Преди известно време започнах да олисявам. Косата ми остана като венец. Поръчах си полуперука, която напълно покриваше голото място и не можеше да бъде различена от истинската, коса, Под нея наместих моята аптека.

— Шишенца и капсули?

— Глупости! Дайте ми реторта и ще ви концентрирам целия световен океан в една-единствена капка! Моите медикаменти едва заемаха мястото

на точка, която бихте направили с перото си върху хартия, и въпреки това можеха да въздействат със силата на мълния или топовно гюле.

— Известно ми е вашето изкуство — отбеляза баронът натъртено и му отдавам цялото си признание. Но как успяхте като мним мъртвец да се измъкнете на свобода?

— Знаете ли как се процедира с трупа на починал в затвора?

— Не.

— Оставят го една нощ в килията или лазарета. После го отнасят на гробището и го полагат в Дома на покойника.

— Аха!

— Имах едно средство, което те прави привидно мъртъв, но само за точно трийсет часа. Въздейства екзактно след дванайсет часа. Ако приемем, че го взема днес, утре ще съм „умрял“ и вдругиден ще се озова в Дома на покойника. Оттам е лесно да се измъкнеш.

— И толкова ли безотказно действа едно такова средство?

— Нали виждате по мен — аз съм на свобода!

— След като го е приел човек, какво става с дишането?

— Замира.

— Пулсът?

— Не може да се усети.

— Хм-м! Да допуснем, че ви отворят артерия... тогава какво?

— Но само на крайници! Няма да пусне капка кръв, най-много малко вода.

— Но това практически е смърт!

— Слава Богу, само привидна! — ухили се старият аптекар. — Човек наистина нито вижда, нито чува и усеща. Това ми бе утехата, защото иначе за това кратко време трябваше да изтърпя адски мъки.

— А какво щеше да стане, ако ви бяха заровили веднага?

— Така не се постъпва. Противозаконно е.

— Или да ви бяха заковали веднага в ковчега?

Старият сви рамене.

— Аз съм по-силен, отколкото изглежда. Щях да го разбия.

— Или да ви бяха оставили в затвора и после оттам да ви погребат?

— Тогава щях да си остана това, което си бях — затворник.

— Убедихте ме.

— Но аз действително за малко да си остана затворник. Слушайте по-нататък! Бях лежал и симулирал в лазарета достатъчно дълго. Тази вечер бях сам и приех средството. То не беше по-голямо от песъчинка.

— Какво е на вкус?

— Никакво. Защото точно това е изкуството: едно такова средство не бива да има нито миризма, нито вкус, ако трябва да изпълни целта си.

— Тук се сещам за още един въпрос — каза провлечено Фалкенщайн. — Починалият затворник не бива ли преглеждан?

— Задължително — ухили се аптекарят.

— Тогава би трябвало да открият полуперуката ви и заедно с нея аптеката! Така щяха да разберат всичко и просто да изчакат, докато се събудите.

— Не се безпокойте, нищо не откриха. Не съм толкова глупав, че да се издам по такъв начин. След като приех зрънцето, унищожих останалата аптека!

— Хитрец! Какво стана по-нататък?

— Вахмистърът и ключарят на килиите наминаха още веднъж да ме видят. Казах им, че имам болки в гърдите. Те поискаха да извикат лекаря на затвора, опасявайки се, че мога да умра. Но аз ги уверих, че се нуждая само от спокойствие. Повярвах ми, понеже съм аптекар и би трябвало да разбирам от болести. Освен това лекарят щеше да ругае, ако го събудеха. И така, угасиха светлината и излязоха. Ключът изщрака в бравата, резетата издрънчаха и после чух стъпките на двамата служители да се отдалечават. За първи път ми стана зловещо в тъмното помещение, където вече не един и двама нещастници бяха умрели. А и на мен предстоеше там последната нощ.

— Ужасно! — възкликна баронът и потръпна.

— Заспах. Когато се събудих, трябва да е било малко след един часа по обяд. Най-напред не можах да се ориентирам. Лежах увит в чаршаф на една проста дървена пейка. Изправих се. Едва след доста време паметта ми се възвърна. Бях взел отровата, за да стана привидно мъртъв, и сега отново си бях жив.

— Но къде се намирахте?

— В зимника за въглища, следователно все още в пределите на затвора и на всичкото отгоре под чаршафа бях напълно гол.

— Смърт и Сатана! — изруга баронът. — Та това си е направо проклета история!

— Погледнах през едно от нищожно малките избени прозорчета и забелязах един ключар, който излезе отсреща от вратата и тръгна в права посока през двора насам.

— Мътните да го вземат!

— Легнах бързо пак на пейката и се увих в чаршафа. Чух как ключарят отвори зимника. Минаха няколко минути, после той отново

заклучи. Очевидно бе искал само да се убеди дали съм налице.

— Следователно са изпитвали подозрение и много-много не са вярвали на смъртта ви.

— Точно така! И както скоро установих, на всеки час имаше проверка.

— По дяволите, били са предпазливи!

— Но въпреки всичко аз извъртях едно номерче на господата. С други думи, скоро ме споходи една спасителна идея, която осъществих, когато се стъмни.

— Разказвайте!

— Имах чувството, че надзирателят, контролиращ зимника, само наднича в него, а не влиза, но за да се задейства моят план, трябваше да се погрижа той да приближи. Когато стана време, аз проснах само чаршафа на пейката. Той пристигна и забеляза, че има промяна в положението. Пристъпи няколко крачки в помещението. Аз се бях скрил зад вратата и веднага го пипнах.

— Той не се ли развика за помощ?

— Беше онемял от страх. Я се оставете някой път да ви сграбчи труп, пък да видим дали няма да излезете от равновесие!

— Това действително е вярно — беше принуден да признае Фалкенщайн.

— Бях го склецил с две ръце за гърлото и така здраво го стисках, че изгуби съзнание. Фенерът му беше паднал на земята и угаснал. Но имаше кибрит в себе си, така че можах отново да го запаля. Заклучих вратата, съблякох му дрехите, сложих го на моето място върху дървената пейка и го завих с чаршафа.

— Всички дяволи!

— После встъпих в новата си служба на ключар и заклучих вратата на зимника отвън. Това засводено въглищно помещение се намиреше откъм страната на затворническия двор. Там стената е висока към три метра и половина. Не може да се прескочи. Но имаше порта, а аз имах връзка ключове.

— И накъде се отправихте после?

— Най-напред трябваше да отскоча до вкъщи.

— Ама... да не сте искали веднага да ви хванат?

— Глупости! Толкова бързо бягството ми не можеше да бъде открито. Както предвижда законът, бяха уведомили семейството ми — имам пет дъщери — за моята внезапна смърт. За този случай моите момичета имаха точните ми инструкции. Те трябваше незабавно да изискат

трупата ми. Йете, най-малката, отишла, наистина, веднага до съда да го стори, но ѝ било отказано. Казали ѝ, че трупът ще остане до погребението в затвора.

— Фатално!

— Затова и толкова много се зарадваха домашните ми, когато почуках така неочаквано на вратата. Преоблякох се бързо, взех всички налични пари и ето ме сега тук.

Настъпи пауза.

Най-сетне баронът попита:

— И търсите при мен убежище?

— Не съм и помислил. Може би скоро ще тръгнат по петите ми. Искam по най-бързия начин да се прехвърля през границата.

— За Америка?

— И през ум не ми минава. Оттам веднага могат да ме изпратят обратно. Вече знам къде мога да изчезна. Само ми трябва... повечко пари!

— А-а, такава ли била работата!

— И вие ще ми ги дадете... още днес!

— А ако не мога? Аз самият съм пред свършек!

— В такъв случай ще трябва да си носите последствията. Ще остана тук, докато сте в състояние да ме подпомогнете. Ако ме арестуват във вашия замък, заедно с мен заминавате за затвора. Така че решавайте по-бързо!

— Добре! — Баронът беше взел решение. — Вярвате ми или не, но аз наистина нямам пари вкъщи. Поне не сумата, от която се нуждаете. Въпреки това ще имате достатъчно средства. С други думи, знам едно място недалеч оттук, където Капитана е стъкмил нещо като спестовна касичка.

— С пари?

— Стоки и пари. В една стара, изоставена шахта.

Хорн кимна замислено.

— Слушал съм за това. Спомням си, че Капитана подметна нещо по въпроса.

— Ще опразним заедно гнездото и после ще делим. Защото аз, както казах, също съм закъсал. Има достатъчно и ще стигне за двама ни.

— Съгласен! Кога ще потеглим?

— След като се стъмни. Но ще имаме нужда от въжена стълба.

— Аз междувременно ще я изготвя. Дайте ми необходимия материал и ми отредете някое помещение, където да мога необезпокоявано да работя. От какво още се нуждаем?

— При всички случаи от фенер. Освен това дъщеря ми ще дойде с нас. Тя е моя довереница.

Хорн подскочи.

— Дума да не става! Ще отидем само двамата! Настоявам за това! Не опитвайте фалшива игра с мен, иначе ще си теглите последиците.

Баронът трябваше да се примири. Той самият имаше неотложна нужда от пари и в лицето на Хорн беше намерил човек, с чиято помощ определено щеше да може да отстрани тежкия камък, затварящ отворието на паричния тайник. Дали щеше да допусне Хорн изобщо да получи нещо от парите, щеше да си дойде от само себе си. Реши за всеки случай да вземе един нож. Човек нали никога не знае...

ГЛАВА 3

ТАЙНИКЪТ

Минаваше полунощ, когато Отшелника потегли. Метна пушката на гръб, взе лампата и се спусна в прохода. Домът щеше да остане под стражата на кучето, което щеше да бди на двора и нямаше да допусне някой да влезе в кулата. Прекоси бързо галерията и се измъкна предпазливо в гората. Беше лунна нощ. Целта на Отшелника беше една далечна, усамотена горска клисура, където наскоро беше открил дивечова пътека.

Беше вече оставил три четвърти от пътя зад себе си и тъкмо се канеше да свърне по един напречен път, когато спря внезапно и внимателно се заслуша. Стори му се, че долови вляво от далечина някакъв глас, който обаче веднага замлъкна. На Отшелника никак не му се искаше да го изненадат. С пушка на гърба веднага щяха да разпознаят в него браконiera. Ето защо се измъкна тихомълком няколко крачки назад и клекна зад гъстите клони на един бор.

Сега чу как нечий крак се спъна в някакъв корен.

— Наистина, идва някой!... Не — коригира се после, — двама са!

Стъпките приближаваха. Точно пред ниския, но клонест бор се кръстосваха двете пътеки. По този начин на кръстовището се образуваше открито местенце, където лунната светлина можеше да прониква. И точно там спряха двама пришълци. Отшелника можеше да вижда лицата им и да чува думите им, макар че не говореха високо.

„Чумата го взела! — стрелна се светкавично през ума на Отшелника. — Барон Фон Фалкенщайн! Какво търси посред нощ в гората?“ Другия мъж, който беше избягалият аптекар, той не познаваше.

— Хмм! — изсумтя сега баронът — Мисля, че съм се объркал.

— Ще бъде много глупаво! Скоро ще просветлее, а ние можем да отидем само през нощта. Така ще изгубим един ден.

— Трябва да разсъдя на спокойствие.

— Мислех, че познавате местността!

— Действително я познавам, но човек винаги може да се заблуди.

Дотук не сме вървели погрешно. Направо се стига до горското езерце, край което трябва да минем, ако искаме да отидем до шахтовата къщичка.

— Ама и работата по тая проклета въжена стълба продължи толкова дълго! Отдавна можехме да сме прибрали парите от шахтата!

— Е, все още имаме време до настъпване на деня. Сега си спомних. На верния път сме. И така, продължаваме оттук, все направо!

Продължиха в същата посока.

Когато крачките им бяха заглъхнали, Отшелника се изправи.

„Искат да отидат до шахтовата къщичка — помисли си той. — Какво ще търсят там? Непознатият мъж спомена за пари. Някакво съкровище? Трябва точно да го знам! Трябва да отида дотам. Ще стигна преди тях.“ Имаше право с тази констатация, защото въпреки всичко баронът се бе заблудил. Той и придружителят му действително трябваше да минат край горското езерце, само че продължиха по грешен път. Щяха да навлязат твърде далеч надясно в гората, преди да го установят. Тогава той щеше да е вече при шахтата. Пое ускорено в новата посока.

Най-сетне достигна една голяма поляна, от която се издигаше много висока халда. Най-горе, над отвора на шахтата, от която преди много време бяха добивали и сребро, имаше стара, прогнила барака. Шахтата не беше напълно засипана, тъй като къщичката си бе останала над нея и следователно не можеше да се случи някакво нещастие. Халдата пристъпваше от един хълм. Отпред и отдясно се спускаше полегато, но отляво пропадеше много стръмно, така че оттам бе опасно да я катери човек. Не беше гола. С течение на времето тук бе намерил място какъв ли не храсталак, а и горе на върха шубракът приближаваше досами къщичката.

Отшелника се отправи към предната страна на халдата.

— Оттук човек може най-лесно да стигне горе — промърмори си той.

Но трудности си имаше. Трябваше да се катери по мъртъв разхвърлян камънак, да се провира през тръни и шубраци, но в крайна сметка се добра благополучно и сравнително бързо до върха.

Веднага се запъти към къщичката. Бравата отдавна беше заръждавяла и станала негодна. Вратата беше само притворена. Той я отвори и се заслуша навътре. Не се чуваше нищо. Още нямаше никой.

„Къде да се притая! — започна да разсъждава Отшелника. — В храсталака зад къщичката! Двамата носят въжена стълба. Искат да се спуснат в дупката и да извадят нещо. Какво ли може да е то?“ Мина зад дъсчената барака. Там имаше достатъчно храсти да се скрие.

„Ще се наместя удобно, та по-късно да не причинявам шум.“ Мина доста време в напрегнато очакване. Най-после Отшелника чу търкаляне на камъни — шум, който приближаваше. Луната ярко осветяваше откритите от храсталак места на площадката. Отшелника сега видя съвсем ясно от края да се появяват двамата очаквани и да спират там, за да си поемат дъх.

— Дяволско катерене! — изруга аптекарят. — Не съм свикнал на такива разходки.

— И аз не съм! — изръмжа баронът.

— Мислех, че доста често сте се изкачвали тук!

— Не толкова често, а само няколко пъти.

— Веднага ли ще се заловим за работа?

— Да. Но нека преди това се огледаме дали не се навъртат насам таласъми.

— Ба! Кой ще ти дойде тук? Никой!

— Човек никога не може да бъде достатъчно предпазлив. По тези места има контрабандисти и крадци на дърва, колкото щеш. Дори през нощта се скита надзорнически персонал из гората. Не е чак толкова невъзможно на някой такъв тип да му пръкне идеята да се изкатери тук.

— Благодаря много!

— Така че нека обиколим къщичката.

— Ще запалим ли фенера?

— Глупости! На такава височина той ще се види отдалеч. Това е опасно! Можем да светнем едва когато се намерим в бараката.

Тръгнаха около шахтовата къщичка и минаха толкова близо до Отшелника, че можеше да им докосне нозете. Когато завършиха обиколката, спряха и баронът каза:

— Няма никой. За един час можем да свършим.

— Кой ще се спусне? Вие? — попита Хорн.

— И двамата.

— Мислех, че единият трябва да държи въжената стълба!

— Като че ли имате умение и сила да ме удържите! Ще я вържем за гредата. Трябва да слезем и двамата. Само единият няма да може да отмести камъка.

— Кой камък?

— Нещата стоят така. Шахтата сега е дълбока само четирийсет стъпки. Дотам е засипана. По нареждане на Капитана ковачът Волф и синът му са се спуснали и са изкопали долу един малък страничен проход, приблизително десет стъпки дълъг. Входът е затворен с тежък камък. Теглото му е такова, че само двама мъже могат да го отстранят. Така че ще трябва и вие да слезете с мен.

Влязоха в къщичката. Чу се гласът на барона, който каза предупредително:

— Бъдете предпазлив! Гърлото на шахтата зее отворено. Ако се сгромолилите долу, свършено е с вас. Затворете вратата, за да не забележи

някой светлината.

„Трябва да видя какво правят — каза си наум Отшелника. — Дъските на старата барака са прогнили. Има предостатъчно дупки и пролуки, през които да мога да виждам.“ Когато пропълзя тихо напред, чу драскането на кибритена клечка и между раздалечените дъски на дървената стена се процеди светлината на запаления фенер. Същевременно чу аптекаря да казва:

— Ето го шахтовият отвор. Бр-р! Като входа за Долния свят. Де да можеше вече да бяхме излезли!

— Да не би да се страхувате?

— Откровено казано, да.

— На мен също ми е зловещо. Но въпреки това трябва да се спуснем. Дайте сега въжената стълба!

Аптекарят носеше стълбата. Даде му я.

— Ето гредата — обясни баронът, — за която ще я вържем.

Съгледвачът видя, че Фалкенщайн върза стълбата с голяма грижливост и я опъна с всичка сила, за да изпита здравината ѝ. После започна да я плъзга бавно в шахтовия отвор.

— Сега надолу — каза след време баронът. — Аз съм пръв.

— А аз ще изчакам да слезете и тогава ще ви последвам.

— Така няма да можете нищо да виждате, тъй като фенерът ще бъде с мен. Ще трябва да се спускаме заедно!

— Всички дяволи! Ако стълбата се скъса!

— Няма да се скъса.

— Но все пак е възможно! Ужасна мисъл! Ще се набутаме долу заедно със стълбата и няма да можем да се измъкнем. Ще чезнем окаяно от глад и жажда, бавно, но сигурно.

— Не хленчете!

— Проклетата история! Е, хайде спускайте се. Идвам веднага след вас. Черен гологан не се губи!

Изчезнаха в дупката — първо баронът и после аптекарят.

Вън Отшелника се промъкна тихо до вратата и влезе. В къщичката беше напълно тъмно. Той се приведе, защото трябваше пипнешком да стигне до дупката, за да не се сгромоляса в нея. Достигна я и я опипа. Сега залегна и погледна вътре. Фенерът бе оставен на дъното. Светлината му естествено не достигаше до горе. Двамата се бяха заели с отстраняването на споменатия камък. Той поддаде под обединените им усилия и сега се разкри отвор с ширината на човешко тяло. Баронът освети в него.

— Има ли нещо вътре? — попита аптекарят. Гласът му достигаше

приглушено до горе.

— Да — отговори баронът.

— Да се надяваме, също и пари. Кой ще пропълзи?

— Аз.

Баронът приклепна, вмъкна двете ръце с фенера в дупката и бавно запровира след тях глава, тяло и крака. Долу сега стана тъмно, така че наблюдателят вече нищо не можеше да види.

Но само след около пет минути отново просветля. Баронът изпълзя обратно с краката напред. Когато излезе напълно, се изкашля шумно и каза:

— Едва не се задуших от въздуха вътре. Главата ми тежи като олово.

— Взехте ли парите?

— Да. Трябваше да ги търся цяла вечност.

— Колко са?

— Вътре, естествено, не съм ги броил.

— Значи сега.

— Защо? Това веднага ли трябва да стане?

— Иска ми се да знам къде съм.

— Да не би да ми нямате доверие? Може би си мислите, че се каня да ви измамя?

— Вие казахте, че ще делим. Какво сега, ако не сте взели всичко, ако в дупката е останала част от парите?

— Взех всичко. Горе можем да ги разделим по-добре отколкото тук. Сега да затворим пак дупката.

— Не е необходимо.

— Охо! Защо? Вътре има още разни ценни неща, които не бих пожелал да отидат в ръцете на друг. На някого може да хрумне авантюристичната идея да се спусне долу. Тогава ще намери всичко, а аз не го считам за целесъобразно. Хайде, помогнете! Непременно трябва да затворим входа!

Те избутаха с доста напрежение камъка отново в отворието. След това баронът каза:

— Аз ще се изкачвам пръв, а вие ще ме следвате!

Това никак не се понрави на отровителя.

— Тъй ли? — изръмжа той. — И естествено ще вземете и фенера. Сърдечно благодаря, драги ми хер! Достатъчно умен съм да прозра намерението ви! И извадете ръката от джоба! Знаем, че имате нож в него. Но и аз имам един. Вижте, вече го държа в ръката. Острието ще проникне между ребрата ви, преди още да сте съумели да употребите своя нож.

— Вие сте пощурели!

— Извадете си ръката, казах!

Аптекарят го извика толкова високо и с такъв заплашителен тон, че баронът, който притежаваше повече коварство отколкото смелост, се подчини. Сега попита удивено:

— Ама какво ви става наистина?

— Какво ми става? Изпитвам подозрение!

— Струва ми се, че фантазирате! Да се качваме! Горе ще ми обясните каква е причината за вашето внезапно подозрение.

Посегна към въжената стълба, ала аптекарят го дръпна бързо за ръката и каза:

— Стой! Аз ще се изкачвам пръв!

— Но защо, по дяволите?

— Вие имахте нужда от мен, понеже сам не можехте да отместите камъка. Но сега имате парите. За да не се налага да делите с мен, искате да се качвате пръв.

— Но аз искам да дяля!

— Защо тогава не тук?

— Защото горе имаме по-добри условия.

— Не, а защото горе изобщо няма да е необходимо да делите.

— Не мога да ви избягам!

— Не можете? Сега ще тръгнете, ако съм толкова глупав, да се изкачвате напред. Стигате горе, прерязвате в миг въжената стълба, аз се стоварвам долу и бавно и окаяно загивам. Вие обаче си тръгвате с парите и се подхилвате.

— Ама че абсурдна идея!

— Една много правилна идея! Само внимавайте!

— Гръм и мълния! — извика баронът. — Какво ви скимна?!

Аптекарят беше бръкнал светкавично в джоба му и също така бързо извади ръка. Сега държеше ножа на барона и каза ухилено:

— Взех ви ножа. Сега имам два, а вие сте обезоръжен. Така ще избегна една битка, от която щях да изляза победител, наистина, но можеше все пак да ми коства някоя рана. Сега нека си поговорим разумно. Изисквам две неща и вие ще ги изпълните, защото иначе ще ви намушкам!

— Вие сте сатана!

— А вие — негов брат. Никой не струва повече от другия. И така, най-напред изисквам да се изкачвам пръв.

Едва след известна пауза баронът отговори.

— Е, щом наистина си мислите подобни дивотии за мен, качвайте се

пръв, в трите имена на Дявола!

— И другото: да делим още тук, долу.

— Ще се пазя от това!

— Виждате значи колко добре съм ви прозрял!

— За дележа винаги има време.

— Само че той трябва да стане тук, аз го желая! Разбрано?

— И ако не се съглася?

— Тогава ще ви ръгна двете остриета в тялото и ще прибера всичко.

Можете да бъдете сигурен в това.

— Няма да посмеете!

— О, напротив!

— Помислете, че съм по-силен от вас!

— Може и да притежавате мъничко физическа сила повече от мен, но сте страхлив. Аз имам повече кураж и за разлика от вас имам оръжия.

Глупаво е впрочем да спорим. Моето време е скъпоценно. Преди да се сипне денят, трябва да бъда далеч оттук. Така че да процедираме късо.

Какво избирате: веднага да делим парите или два удара с нож?

— Нито едно от двете!

— В такъв случай сам си произнесохте присъдата. Броя до три. Ако и след това още не сте решили, вие сте изгубен човек. И тъй: едно... две... тр...!

— Стой! — извика баронът уплашено, защото видя, че аптекарят говори сериозно.

— Е, какво?

— Ще делим! Но нека вашата половина се превърне за вас във вечно проклятие!

— Я стига! Аз ще съумея да я употребя много добре. Тогава тя ще се превърне в благословия. Вадете парите!

Баронът извади една пълна торбичка от джоба на панталоните и каза:

— Да броим тогава!

— Това ли е всичко?

— Да, естествено!

— Отворете! Аха, сребърни гулдени! Отброявайте! Всеки път по пет гулдена. Нямаме място.

Всеки получи по дваисет и пет гулдена.

— И наистина ли това е цялото съкровище, което намерихте вътре?

— запита аптекарят.

— Цялото.

— Не ме баламосвайте!

— Заклевам се!

— Само не ме смятайте за толкова глупав да повярвам на клетвата ви! Покажете си джобовете!

— Всички дяволи! Държете се като пладнешки разбойник!

— Какъвто сте и вие, но къде-къде по-голям!

— Няма да го допусна! — заплаши Фалкенщайн.

— А аз ви казах, че ще ви наръгам, ако не правите това, което искам.

— Не отивайте твърде далеч! Дайте си ми ножа!

— Ще си го получите, но в тялото! Сега ще ви претърся. Ако се опънете, много-много няма да се церемоня с вас.

Посегна към вътрешния джоб на барона.

— Охо! — извика онзи. — Тая няма да я бъде!

— Добре! Много ти здраве тогава, стари грешнико!

Сграбчи го с лявата ръка за тила и замахна с дясната за удар. Баронът разпери уплашено ръце и извика:

— Стойте! Разрешавам ви!

— За ваш късмет! Миг по-късно щяхте да бъдете труп!

Сега претърси, без да срещне съпротива, джобовете на барона и извади втора, по-голяма торбичка и един портфейл.

— Чумата го взела! Злато! — изруга, когато отвори торбичката. — Бяхте си избрали по-добрата част, ала за съжаление той отново ви бе отнет. А какво има в портфейла?

Баронът отбеляза сплашен:

— Беше сложен в една ламаринена кутия, за да не плесеняса.

— Чудесно! А-а! Банкноти! В торбичката и портфейла сигурно има общо към шест хиляди гулдена, а?

— Повече.

— Аха, вие вече сте ги преброили там в дупката. Прекрасно! Сега, драги ми бароне, ще ви покажа колко съм снизходителен и тактичен. Преди малко вие така настоявахте да се качвате пръв, а аз не се съгласявах. Сега с удоволствие ще ви го позволя. Хайде поемайте!

— Защо? Струва ми се, щяхме да делим.

— По-късно! Имаме още време! Така казахте одеде и сега съзнавам, че бяхте прав.

— Но се надявам, че не таите лоши намерения?

— О, не! Само си мисля доброто.

— Доброто си мислите?

— Да. Нали не ми се сърдите?

— Изисквам да делим сега!

— А аз изисквам да тръгвате моментално нагоре, иначе ще ви подпомогна с ножа!

— По-добре да не бях се захващал с вас!

Подслушващият Отшелник беше разбрал всяка дума.

Сега незабавно се изтегли зад вратата и я притвори.

Остави един процеп, през който можеше да поглежда. В този миг баронът се измъкна от гърлото на шахтата. Остана непосредствено до ръба, докато аптекарят излезе. После каза:

— Сега трябва да отвържем въжената стълба.

— Защо? — ухили се Хорн.

— Вече не ни е необходима.

— На мен — не, но на вас!

— Защо?

— За да можете да слезете пак долу и да си приберете останалите предмети. Защото хич не си мислете, че ще получите нещо обратно от банкнотите или златото!

— Какво? Как? Въпреки всичко ще делим!

— Ние вече делихме!

— Не!

— Да. Парите са мои, а всичко, което се намира още там долу, принадлежи на вас. Ето как подялбата е извършена.

— Човече! По този начин ли искате да ме измамите?

— Аз само се отплащам със същата монета. Вие искахте да ме лишите от моя дял и на всичкото отгоре да ме оставите да чезна от глад и жажда. Сега аз ви отнемам вашата половина, ама пък ви оставям живота. Следователно постъпвам много милостиво с вас.

— И сериозно си мислите, че ще го допусна?

— Съвсем сериозно!

— Е, само че тук се заблуждавате! Аз си искам полагаемата част и няма да си отдъхна, докато не я получа.

— Вие много скоро ще си отдъхнете, защото моят нож ще ви достави почивка, която ще бъде по-дълга, отколкото може да ви е приятно.

— Подлец! Мошеник!

— Ние свършихме един с друг, повече нямаме съвместна работа, никаква. Само още едно искам да ви кажа. Сега си тръгвам и ви забранявам да ме следвате. Ако въпреки всичко хукнете подире ми, ще пусна в употреба двата си ножа. Отбележете си това!

Обърна се да си върви, но в същия миг баронът го улови за ръката.

— Стой! — извика. — Не тръгвайте! Нито крачка повече!

Тогава аптекарят се обърна отново, вдигна ръка за удар и заплаши:
— Пусни ме, иначе...

Баронът наистина го пусна и нададе вик на ужас. Погледът му беше паднал на вратата, където сега се появи Отшелника. Но аптекарят, който бе с гръб към нея, помисли, че той самият му е вдъхнал този страх. Изсмя се подигравателно:

— Пъзлива баба! Едва си я заплашил и в следващия миг вече се тресе от страх. Хер Фалкенщайн, теб дълго още няма да те прибере Дявола. Твърде жалък си за него. Мен той може по-добре да използва.

— Ето защо ще те подбере още сега! — прозвуча зад него.

Той се извъртя стреснато, изтърва ножа и отстъпи толкова назад, че едва не се изсипа в шахтата. Отшелника беше влязъл. В едната ръка държеше пушката, а в другата — фенера, който беше запалил вън, без някой от двамата в шахтовата къщичка да го е забелязал.

— Пресвети Боже! — избълва аптекарят.

— Не викай Небето, след като си казал, че си притрябвал на Дявола, негоднико! — прогърмя Винтер към него.

— Кой сте вие? Какво искате? — попита въпреки всичко Хорн.

Отшелника остави светкавично фенера на земята и взе пушката за стрелба.

— Дявола съм и се каня да те прибера! — извика същевременно. — Стой, нито крачка повече! Пусни ножа, иначе ще получиш куршум!

И обръщайки се към барона, каза:

— Милостиви хер, чух част от разговора ви с тоя хубостник. Следователно знам, че искаше да ви ограби и намушка. Той е наш пленник. Вземете му парите!

Това беше за барона един неочаквано щастлив обрат на нещата. Той стоеше до Хорн и бе вперил невярващо очи в Отшелника. Онзи му смигна. Тогава той преодоля объркването си и застана пред аптекаря.

— Да, ти си наш пленник!

С тези думи поиска да бръкне в джоба на Хорн.

Последният не беше мръднал от мястото си. Баронът сега стоеше така, че Отшелника не можеше да се прицели добре в Хорн. Двата фенера пръскаха по-голяма светлина отколкото единият преди малко и аптекарят видя, че две изцяло прогнили дъски се държат съвсем халтаво на местата си. Проблесна му една спасителна мисъл. Само навън в нощта! Озовеше ли се веднъж вън, със сигурност вече нямаше да го открият.

Баронът тъкмо се канеше да му бръкне в джоба, когато той извика:

— Аз — ваш пленник? Още не!

Избута барона настрани, направи един скок напред и блъсна така силно дървената стена, че гнилите дъски излетяха навън. Възникна достатъчно голям отвор за него. В миг се промуши и изчезна.

Баронът понечи да се спусне след него.

— Зарежете го — каза Отшелника. — В тая тъмнина не можете да го спипате.

— Аз си искам парите, трябва да си ги върна! — изохка баронът.

Докато подслушваше двамата, Отшелника си бе мислил и за своята изгода. Сега реши да използва ситуацията за своите цели. От послушването бе разбрал, че баронът се е забъркал в криминални машинации. Но това не му направи особено впечатление. Много по-важна за него бе констатацията, че владетелят на замъка е затънал в безпаричие. Тук отбягваният самотник можеше да се намеси и да си извоюва изгодна позиция, като предразположи барона. Необходимо беше само да му предложи пари. Та нали за разлика от барона имаше достатъчно. Това щеше да го приближи до целта — дъщеря му Теодолинде. Отшелника знаеше, че с пари може да се купи почти всичко, може би и любовта на тази жена!

Ето защо каза:

— Успокойте се, милостиви хер! Аз ви спасих от оня герой на ножовете, мога да ви бъда в помощ и по-нататък.

— Вие... нали не сте браконьер?

Едва сега, изглежда, баронът забеляза, че неговият спасител е въоръжен с пушка.

— Забравете тази некрасива дума, както аз вече забравих странните приказки, които чух преди малко, когато се разправяхте в шахтата.

Баронът отправи пронизващ поглед към Отшелника. Очевидно онзи смяташе, че го държи в ръцете. От друга страна, даде да се разбере, че иска и по-нататък да му помогне. Това възбуди любопитството на владетеля на замъка.

— Е, добре! Какво да разбирам под вашето предложение?

— Чух, че става дума за шест хиляди гулдена. Вие сега ги изгубихте.

— И по-нататък?

— Аз мога да ви заема тази сума.

— Изненадвате ме. Нима можете да се лишите от толкова много пари?

— Защо не? Аз съм богат, много богат.

— Какво искате в замяна?

— Нищо. Давам ви парите и вие само ми давате съответната

разписка.

— И за колко време ще ми ги предоставите на разположение?

— Докато сте в състояние да ми върнете сумата.

— Това би било върхът на всичко! Кога мога да имам парите?

— Ако имате добрината да ме придружите до вкъщи — веднага!

Сговорчиво тръгнаха към жилището на Отшелника. Изцяло от само себе си се разбира, че Винтер не се възползва от подземния проход. Той не възнамеряваше да издава тази тайна дори пред барона. Достигнаха старата кула преди зазоряване. Отшелника наброи на владетеля на замъка шест хиляди гулдена на масата, а онзи му даде разписка.

ГЛАВА 4

ЕДИН ТИМПАНИСТ НА ИМЕ ХАУК

В „Тиволи“, широко известния ресторант в столицата, два пъти седмично имаше бална вечер. Тези забави биваха посещавани само от синовете и дъщерите на буржоазни фамилии. От време на време сбъркваше пътя си насам и някоя почтена прислужница.

Капелата тъкмо беше привършила един валс и си позволи една добре заслужена пауза. Танцьорите се върнаха със своите дами по масите, а музикантите станаха, за да поразтъпчат нозе и вземат нещо освежително.

Тимпанистът и третият виолонист си взеха по бира и застанаха до плота на една маса за правостоящи, за да обсъдят последните събития на деня, които днес навсякъде в столицата представляваха главната тема. Отново ставаше въпрос за разобличения Капитан и бившата му банда.

Но най-напред двамата удариха по една порядъчна глътка.

— Ох, как благотворно действа! — каза тимпанистът, като примлясна с наслада език и остави чашата.

Беше пълен млад мъж в началото на двайсетте с огненочервена коса и по момичешки снежнобяло лице. Добродушните, весели черти издаваха шегобиеца. Той изтри пяната от устата си и каза:

— И така, Капитана едва не гушнал чимшира, а? Днес за съжаление още не съм имал възможност да чета вестници, тъй като трябваше да уреждам доста писмена работа.

— Е, нали знаеш, Хаук, че ковачът Волф беше довереникът на Капитана в Хелфенщайн. Предвождал там контрабандистите.

— Да, знам. Но винаги го отричаше.

— Е, сега си признал.

— Поврага! И как така из един път е склонил?

— Обхванало го разкаяние. Но идва и още по-добро. Той изповядал и други неща.

— Какви? Всички дяволи, хайде не ме разпъвай на кръст!

— Само спокойствие, Хаук, едно след друго! Признал, че той запалил преди двайсет години замъка Хелфенщайн. Сигурно си чел за този пожар, или...?

— Изцяло от само себе си се разбира, защото нали името на замъка е това на проклетия Капитан — Хелфенщайн. Историята беше извадена на бял свят от вестника във връзка с неговото арестуване. Та значи тоя ковач

Волф е не само бивш контрабандист, но и подпалвач?

— И не само това! В пламъците тогава загинал единственият пряк наследник на Хелфенщайн — тригодишният Роберт. Та разкажанието така силно терзаело Волф, че накрая излял сърцето си. Но и омразата му към Капитана била не по-малко силна. В показанията си пред съдия-следователя казал, че Капитана го държал в ръцете си, понеже при един от контрабандните набези едва не пречукал един граничар.

— Гръм да го тресне! — изплъзна се от Хаук.

— Да, да — продължи цигуларят разказа си. — Оттогава барон Фон Хелфенщайн принуждавал ковача да върши какви ли не скверни деяния. Ето защо в края на своите показания Волф помолил съдия-следователя да му направи очна ставка с човека, съсипал неговия живот, т.е. барона, за да може най-сетне да запрати в лицето му своето презрение.

— И? — попита напрегнато тимпанистът.

— Е, молбата му била удовлетворена, понеже се надявали по този начин да изтръгнат някакво признание от Капитана. Но той си останал непреклонен. Тогава Волф го сграбчил за мишниците — заради едно нараняване не бил окован — и скочил заедно с него от прозореца, от третия етаж! Ковачът починал на място, а баронът, едва е за вярване, преживял падането с тежки увреждания. Синът на ковача, който също бил арестуван, навярно ще бъде освободен. Неговият баща бил поел цялата вина върху себе си. И така, драги ми Хаук и тимпанист, сега те осведомих за всичко, каквото пише днешният вестник.

— Благодаря, любезни мой. Бирата ти ще мине за моя сметка. А, я виж кой идва!

Един добре облечен мъж с висок ръст, пропорционирано телосложение и симпатично, интелигентно лице бе влязъл в залата и сега се запъти към масата на двамата.

— Хер доктор Холм! — викна тимпанистът. — Много мило, че ни навестявате.

Тримата господа се поздравиха.

— Как сте, как е ръката ви? — поиска да знае Хаук.

— От ден на ден все по-добре. Надявам се, скоро отново ще мога да свиря на виолина.

Макс Холм, доктор по философия, беше изключително интересен мъж. Като виртуоз на виолина той беше спечелил с концерти в Америка много пари, но изгуби всичко при фалита на своята банка. Освен това в Щатите се беше влюбил в една известна, необичайно атрактивна и талантива балерина. Името ѝ беше Елън Сартън. Заради нея беше

отишъл на дуел, при което лявата му ръка бе ранена, така че се бе наложило да се откаже от свиренето на виолина.

Върна се беден в родината и припечелваше като репортер в „Резиденцблат“. Заплащането беше недостатъчно. За да изкара някое допълнително парче хляб, започна да държи виолината в дясната ръка. Упражняваше се дотогава, докато вече бе възможно отново да се появи официално. Действително неговият талант сега достигаше само да свири като втори цигулар в „Тиволи“ за танци. Оттам познаваше тимпаниста Хаук и всички останали членове на капелата при ресторанта. Но неуморно бе продължил да се упражнява, с цел отново да стане виртуоз.

Най-сетне щастието отново му се усмихна. Стана сътрудник на „Регирунгсблат“, най-значителния журнал на столицата, и сега печелеше добре. Елън Стартън го беше последвала след известно време, стигна се до обяснение помежду им и те взаимно признаха любовта си. Чрез посредничеството на княз Ван Зоом той се запозна с един лекар, който оперира лявата му ръка, така че сега хранеше основателна надежда след окончателното възстановяване от интервенцията да възвърне пълните възможности на ръката си и отново да стане онзи виртуоз на виолината, какъвто беше преди време.

Тази операция имаше предвид Хаук, когато попита Холм как е ръката му.

— После пак ли ще свирите с нас в „Тиволи“? — попита третият виолинист.

Холм се усмихна, а Хаук отговори вместо него:

— Няма да му се наложи. Докторът е сътрудник на „Регирунгсблат“. Апропо, какво ново из журналистическите кръгове?

— Е, пак постъпи едно сензационно сведение относно бандата на Капитана. След броени часове ще бъде публикувано с излизането на сутрешните издания.

— Разкажете!

— Аптекарят Хорн е отново заловен.

— Какво, старият отровител, дето офейка като труп от панделата?

— Точно той! Заловили го на границата при подозрителни обстоятелства: спял в копа сено. Тъй като не можал да се легитимира, задържали го и телеграфирали до столицата. По съвет на княз Ван Зоом съдия-следователят изпратил своите помощници, тайните полицаи Фридрих и Антон. Те идентифицирали подозрителния като аптекаря Хорн и го докарали обратно в столицата. Сега е отново върнат в затвора. Имал значително количество пари в себе си.

— Знае ли се откъде ги е взел?

— Кълнял се в мило и драго, че това били негови спестявания, които заделил настрана за тежки времена.

— Тоя тип е лисица. От него всичко може да се очаква, дори това.

— Така е.

Танцовата пауза свърши и музикантите се върнаха отново по местата си. Хаук, който от известно време се чувстваше по-тясно свързан с Холм, все още нямаше желание да прекрати разговора с него. Ето защо помоли третия виолинист:

— Виолини сега има достатъчно в капелата. Какво ще кажеш, ако застанеш за малко зад тимпаните? Така аз ще мога още мъничко да си побъбря с доктора. Ще те черпя с още една бира. Освен това биенето на тимпаните страшно ще разшири образованието ти.

Третиият виолинист се съгласи ухилено и седна на мястото на Хаук в оркестъра. Музикантите започнаха с полка и дансингът отново се изпълни с двойки. Един келнер донесе на Хаук и Холм бира и двамата продължиха да разговарят за събитията на деня.

Преживелицата, която така приятелски бе сближила Хаук и Холм, беше един съвместно изпълнен номер, при който бе съдействал и княз Ван Зоом. Когато Елън Стартън замина след доктора за Стария континент и пристигна в града, кандидатства за място в „Столичен театър“. Така встъпи в конкуренция с танцърката Леда. Двете трябваше една след друга да изиграят един спектакъл, за да може публиката да реши коя от тях е по-добрата. Леда подкупи шефа на клакъорите при „Столичен театър“ с пари и обещанието за един любовен час, ако постави на нейно разположение срещу Елън Стартън своите хора. Когато Ван Зоом и Холм научиха за това, режисираха една комедия, така че шефът на клакъорите прекара скъпо струващата супе (вечеря) не с Леда, а с преоблечения тимпанист, и стана за посмешище.

— Вие имяхте късмет — каза Хаук сега. — Намерихте си един път жена. Нашето братя трябва ден и нощ да се скита все сам по тоя красив свят.

Холм се засмя.

— Вие също ще си намерите дамата на своето сърце. А пък и едва ли ще сте толкова самотен дотогава. Та вие сте още толкова млад и си имате семейство.

— Нямам.

— Какво? Нямате баща, майка?

— Не. Вече не са живи. А братя и сестри никога не съм имал.

— Съжалявам. — Холм стана сериозен. — Не знаех. В никой случай не съм искал да ви причиня болка.

— Нищо не сте ми причинили. Човек трябва да гледа фактите в очите. Освен това ви считам за приятел.

— Но сигурно имате други роднини?

— Също не.

— Никакви?

— Всички са мъртви! Всички измряха!

— Това действително е печално.

— Единственият роднина, който може би още е жив, е в Сибир.

— Какво прави там?

— Търговец на кожи е. Само за да ни ядоса, беше писал по-рано за богатството си. Тоя тип трябва да има много пари!

— В каква степен сте сроден с него?

— Той ми е чичо. Брат на баща ми.

— И в Сибир?

— Да. Това си има своите причини. Тоя тип е негодяй. Той и баща ми, двамата братя, се влюбили до ушите в едно и също момиче. Не е ли това дивотия? Добре че нямам брат, който да се заплесне някой път в същото момиче като мен.

Около устата на Хаук затрептя своеобразен, дяволит израз.

— Ама аз бих му дал да се разбере! Якичък съм си и като едното нищо ще се разправя не с един, а с двама братя!

— За Бога — ухили се Холм. — Я оставете на мира неродените си братя!

— Да, и бездруго не мога нищо да им направя, след като не съществуват. И така, двамата искали една и съща. Разбира се, можел да я спечели само единият, и това бил баща ми. Аз съм синът от този съюз. Но другият страшно се озлобил. Търсел начин да си отмъсти и чакал подходяща възможност. Двамата братя бяха кожухари. Бяха закупили голям запас от кожухарски изделия и бяха превърнали цялото си състояние в свободен капитал, за да ги платят. Чичо взе парите, за да ги предаде. Замина и повече не се върна. После се установи, че е духнал не само с тази сума, но е препродал и закупените кожухарски изделия. Запрашил през руската граница. Татко буквално се претрепа от работа и гладува до смърт, за да възстанови честта си. Не му се удаде. Почина преждевременно, от изтощение. От време на време идваше по някое писмо от Русия, напоследък от Сибир. В тях пишеше, че чичо е станал баснословно богат, но никога не биваше посочван адресът му. Искаше само да ни ядосва.

— Една не особено красива история — отбеляза Холм. — Нямах си и представа, че живеете толкова самотно. И толкова повече ме учудва, че сте винаги така разположен. Благодаря, че ми се доверихте.

— И на мен ми подейства благотворно веднъж да поговоря от душа. Но мисля, че вече трябва да се отправям към оркестъра и да се включа в свиренето.

Допиха си бирата и се сбогуваха с крепко ръкостискане. Хаук се върна при своите тимпани, а Холм напусна „Тиволи“.

ГЛАВА 5

ЖЕРАВА СИ ТЪРСИ ЖЕНА

Пролетта си беше отишла и направила място на лятото. Цветовите снежинки отдавна бяха опадали от дърветата и плодовете вече започваха да се окръглят и червенеят по клоните.

В столицата, разбира се, не можеха да се видят много от тях. Сега там зрееха други плодове, очаквани от населението на цялата страна — масовият процес срещу барон Фон Хелфенщайн.

Беше предиобед. Един елегантно облечен млад човек почука на вратата, на която можеше да се прочете името „оберлейтенант Фон Хагенау“. Мина доста време, преди отвътре да прозвучи едно гърлено:

— Влез!

Когато младият мъж влезе, видя една дълга, суха като хурка фигура да седи на софата с изпънати върху масата крака. Това беше оберлейтенант Валтер фон Хагенау, чиято външност му беше донесла прозвището Жерава, на което той обаче никак не се сърдеше. Съзнаваше грозотата си и я понасяше с невъзмутимост. Негова изключителна слабост бяха шегите, които обичаше да пуска, макар всички те да не струваха нищо. Бяха безобидни, така че никой не се чувстваше засегнат. Знаеха, че е винаги готов да помогне. Минаваше за много богат и кесията му винаги беше отворена за по-бедните приятели, затова беше обичан от всички.

— Едмунд фон Рандау! — извика сега зарадван, като смъкна безконечно дългите си крака от масата, и скочи. — Това се казва изненада! Искан ми се да ти кажа сърдечно добре дошъл, но не би следвало да го правя.

— Защо?

По приятното интелигентно лице на Рандау плъзна усмивка, когато видя сега пред себе си Жерава в цялата му мършава дължина. Преди време беше служил като лейтенант заедно с него в един и същи полк в гарнизонния град Роленбург. Командир им беше чичото на Хагенау.

— Защото стана дезертьор.

— Аз избягах неохотно, драги приятелю, и ще ти призная, че това стана едва след немалка вътрешна борба.

— Знам, знам, старо! Искан си да се ожениш!

— О, не! Брат ми отиде в морината и трябваше да напусна служба, за да се заема с управлението на нашите имения.

— И редом с това отведе вкъщи най-интересната жена, която може да има! Човече, какъв щастливец си само. Ей къде са пурите, а вън имам една бутилка вино от най-хубаво качество. Веднага ще я донеса. Извини ме!

Отиде в съседната стая и не забеляза, че между куртката и жилетката му изпадна нещо, което припряно беше скрил там преди малко, когато се почука. Беше една снимка. Рандау се наведе да я вземе. Когато погледът му се спря на нея, лицето му прие израз на безкрайно удивление. Това беше портретът на Хилда Холм, сестрата на доктор Макс Холм. Той познаваше и двамата.

„Я гледай — помисли си. — Той поиска да скрие снимката от мен. Тя трябва да е от особено значение за него. Ще видим!“

Рандау извади портфейла си, сложи фотографията вътре и едва го беше прибрал, Хагенау влезе. Носеше една бутилка вино и две чаши.

— Така, ето я. Някак си предчувствах, че през тези дни ще се случи нещо по-специално. За този случай бях запазил бутилката. Сега ще я изпразним.

— Моето посещение толкова ли е специално?

— Да. — Хагенау, отвори бутилката и наля. — Е, наздраве! Да е жива и здрава Мелита — заради теб! И Дявола да я отнесе — заради мен!

Чукнаха се и пиха и за миг Рандау се пренесе мислено в Роленбург Върна се в онзи ден, когато се запозна с „най-интересната жена, която можеше да има“ — баронеса Валеска фон Шарфенберг-Петерман, неговата настояща годеница. Тогава Хагенау беше уговорил него и други приятели за посещението на една къща със съмнителна репутация. Увеселителното заведение принадлежеше на споменатата Мелита, а Валеска, която по онова време носеше само буржоазното име Петерман, беше попаднала чрез нечисти машинации в ръцете на Мелита. Държаха я принудително в къщата, но тя упорито отказваше по някакъв начин на някого да се хареса. Нейната красота беше причината Хагенау да покани приятелите за въпросното посещение. Господата, вече подпийнали, станаха натрапчиви и Рандау взе под своя закрила Валеска. Дватамата се влюбиха. Валеска беше освободена от ръцете на Мелита от своя баща, бившия управител на имение, Карл Петерман. И накрая, за да бъде поправена тежката несправедливост, извършена в миналото спрямо нея и нейния баща, тя беше осиновена от барон фон Шарфенберг и така се издигна в благородническото съсловие.

— Толкова ли си бесен на Мелита? — попита Рандау, оставяйки чашата си.

— Естествено! Ти наистина й дължиш много. Човече, ти си

щастливец!

— О, моля!

— Да, определено, определено! Моето предложение да посетим Мелита, беше фамозно. Беше моя собствена приумица.

— Безкрайно съм ти благодарен за това!

— Така мисля. На мен обаче не ми донесе нищо друго, освен нещастия. Аз исках да ви покажа най-голямата красавица, която някога бях виждал. Кой обаче можеше да подозира, че това момиче по-късно ще стане баронеса Фон Шарфенберг, а после дори твоя жена! Кога ще бъде сватбата!

— След няколко седмици. Денят още не е определен. Ти, естествено, си поканен.

— Глупости!

— Ти си основоположникът на нашето щастие! Та това се подразбира изцяло от само себе си, дългуч!

— Благодаря! Много благодаря! — Разпери отбранително десетте си пръста.

— Но защо?

— Тогава изиграх дяволски безславна роля.

— Затова ли отказваш? Само затова?

— Естествено!

— О, я стига! Изобщо си нямаш представа колко добре мисли за теб годеницата ми. Тя те нарича свой спасител. Без твоята приумица нямаше да отида при Мелита.

— Проклетата идея! Искане ми се всичко друго да бях замислил само не това!

Направи толкова сериозна физиономия, че Рандау попита:

— Та още ли не си го превъзмогнал?

— Сигурно никога няма да мога да го превъзмогна. Цялата тая работа като че никога няма да има край. Бог знае, че в кръга на началниците я приемат твърде строго. Ще трябва жестоко да си платя.

— Как така?

— Е, нали знаеш! Бях се обзаложил. Отнесох се непристойно с тази дама, сиреч с настоящата ти годеница, и т.н. Костваше ми труд да се измъкна. И ето че първо ме преместиха в друга войскава част, а онзи ден ми бе направен скрит намек час по-скоро да подам заявление за напускане на службата. Дадох ми неограничен отпуск.

— Това действително е лошо, скъпи приятелю.

— Лошо? Ха, лошо! Какво означава „лошо“? Нищо, хич нищо! Това е дяволско, сатанинско, пъклено! Изобщо няма дума, която достатъчно

добре да може да опише моя бяс, да обрисова яростта ми.

— Трябва да се успокоиш.

— Е, в крайна сметка нищо друго не ми остава. Но нещастieto си е твърде голямо. Човек може да се примири да го ръсне някоя капка, но не е необходимо водата да пада от небето като град с големината на гюлета. Да се уволня! Проклятие!

— Какво казва чичо ти за тая работа?

— Командващият в Роленбург? Та именно от него дойде намекът! И същевременно отбеляза, че щял да се радва да ме види пак чак след петдесет години! А днес получих от баща ми едно писмо, или по-скоро едно желание, което ми навява размисъл.

— Известна ли му е историята около Мелита?

— Не знам. Аз, естествено, не съм му писал нито дума. Касае се за нещо друго, за пустия Мамон. На моя banker му скимнало да нареди да казват, че го няма, когато го навещавам.

— Какво? Отказва ти кредит?

— Да бе, представи си!

— Направо не е за вярване!

— Така си е. Аз, естествено, се оплаках на баща ми. Като отговор получих покана незабавно да отида при него. Днес следобед ще хващам влака.

— Но сигурно не се намираш в затруднение?

Рандау направи с пръсти жеста „броене на пари“. Хагенау вдигна рамене, разкриви лице в гримаса и отговори:

— Моите увлечения ми костваха пари. Имам страшно мека душа и старо, добро, глупаво сърце. Вършил съм много добрини тайно, без някой нещо да разбере. Това ми струваше пари, много пари. По-късно се захванах с комара. Имах късмет, но после той ме изостави.

— Хм-м! Чух вече. Действително си имал загуби!

— Губех ли губех! Правех дългове и губех — отново и отново.

Играех, за да спечеля и си платя дълговете, и после завинаги да се откажа от този проклет порок. Но оставах все от губещата страна. Bankerът вече нищо не отпускате, а баща ми не прашаше и пфенинг. Писах му. Не споменах нищо определено, но дадох да се разбере, че съм в беда. Предполагах, че ще има някоя и друга сцена.

— Но после и пари!

— Хм-м! — изръмжа Хагенау замислено. — Опасявам се, че баща ми внезапно е намерил причина да бъде пестелив. Един banker не може просто ей така да зареже клиент като мен.

— Кредиторите ти, разбира се, са благоразумни?

— По дяволите! Благоразумни! Ех, де да бяха такива! Но тези кръвопийци ме гонят, та не ми дават да си отдъхна. Вдругиден ще дойде един вексел... Е, помолих за удължаване на срока, но оня се запъна като някое старо муле. Какво да правя сега?

Зашари гневно из стаята. Наблюдавайки усмихнато движенията му, Рандау подхвърли:

— Но, човече, нима нямаш приятели?

— Приятели? Глупости! Кой човек има истински приятели! По-рано давах на целия полк, а сега никой няма и един кройцер за мен.

— Гледаш прекалено черно на нещата.

— Не, гледам реално.

— Помисли за мен.

— За теб? Човече, Едмунд, да не би да взема да скубя теб, който никога не си ми искал заем?

— Е, аз го желая! Точно от мен можеш да вземеш! Ти беше най-добрият и достоен за уважение другар. Аз те наричам свой приятел, и то с цялата си искреност. Би ли ми казал от колко се нуждаеш?

Хагенау застана разкрачен пред него и каза:

— Човече, луд ли си?

— Не. Лудост ли е да бъда твой приятел?

— Кажи-речи, поне в това отношение.

— Е, нека я пробвам тогава тази лудост.

Дълбоко вълнение се изписа по некрасивото лице на Хагенау. Той протегна ръце към него и каза:

— Едмунд, никога няма да забравя това, никога, макар и всичко да си остане може би само един опит.

— Защо опит?

— Аз се нуждаю от твърде много.

— Нека първо видим. Каква сума ти е необходима, за да се отървеш от манихеите^[1]?

— Чуй и се ужаси! Нуждая се от пълни дванайсет хиляди гулдена.

— Хм-м! Наистина не е нещо незначително. След това действително ли ще се освободиш от всички грижи?

— От всички не, но от повечето и от най-големите.

— Позволи тогава.

Стана и извади портфейла си. Отвори го, избута намиращите се на масата предмети и започна да вади банкнота след банкнота.

— Така — каза накрая, когато престана. — Това са петнайсет хиляди

гулдена. Разкарай гарваните от врата си и не се залавяй повече с тях.

Погледът на Хагенау странстваше от банкнотите към приятеля и обратно. Полека-лека очите му се изпълниха със сълзи. Той ги избърса и заговори:

— Да, това е приятелство, каквото вече не считах за възможно. Никога няма да го забравя, както вече казах, макар и да си остава просто опит.

— Надявам се, че ще вземеш парите!

— Не, няма да го направя. Не съм някой мошеник, който прави заеми наляво-надясно, без да е сигурен дали по-късно може да ги върне. Слушай, аз винаги съм смятал баща си за много богат. Но стигнах до извода, че и той като мен има две увлечения. Голям почитател на картини е, без да е познавач. За някои платна, за които смята, че са оригинални, е пръскал луди пари. После и той като мен обича хазарта, но не с карти, а на много по-високо ниво, на борсата. Изгубил е много, страшно много. Когато банкерът ми отказа плащанията, ми обърна внимание върху това. Посъветва ме да си направим с баща ми една точна равностметка, след което да отида пак при него. Беше казано достатъчно ясно. Зная къде съм и сега го знаеш и ти.

Едмунд фон Рандау отговори сериозно:

— Аз го знаех по-напред от теб. Скъпите картини на баща ти са кажи-речи безстойностни. Мамили са го.

— По дяволите!

— По-нататък е направил множество грешни спекулации на борсата и ужасно много е изгубил. Вашият банкер е и наш. Аз отидох при него да депозирам тези петнайсет хиляди гулдена. Бяхме продали овощия от имението и онзи ден получихме парите. При банкера се отвори дума и за баща ти. Човекът не ми съобщи никакви конкретни данни, наистина, тъй като дискретността не му позволява, но аз все пак отгатнах нещо. Научих, че няколко пъти си бил при него, направих си по-нататъшните заключения и не внесох парите, а предпочетох да ги донеса на теб. Ти си честен мъж. Никого не би ошетил. Заемам ти парите срещу четири процента лихва с годишно договаряне. Когато нещата ти се подобрят, ще ми върнеш парите.

Хагенау си пое дълбоко, дълбоко дъх.

— Имай предвид, че трябва да напусна службата!

— Тъкмо това имам предвид. Останеш ли под знамето, ще ти бъде невъзможно и лихвите да изплащаш. Но като се уволниш, ще помагаш на баща ти и финансовото ви положение ще се подобри. По този начин мога да бъда убеден, че много по-рано ще си прибера парите. Надявам се, ще ги

приемеш!

— Ех! Ти наистина ме вкарваш в изкушение, на което едва ли съм в състояние да устоя. Какво ще каже баща ти, когато се научи?

— Не се грижи за това! Ще одобри постъпката ми.

— Мислиш ли?

— Уверявам те с честната си дума. Хайде, прибери ги спокойно!

Хагенау го притисна към себе си и извика:

— Едмунд, дяволите да ме вземат, ако не направя всичко възможно да ти се отблагодаря! Да, ще взема парите. Аз живеях лекомислено, понеже се смятах за богат. Но не съм разхайтен тип. Когато трябва, мога да работя и ще го правя, ако ще кръв да се лее от пръстите ми. Няма да си изгубиш парите, можеш да разчиташ на това!

— Това убеждение го имам и без уверението ти. Хайде вземай! Не искам да ги гледам повече тези пари.

— Добре. Веднага ще съставя документа.

Събра парите и ги заключи. После му издаде полица, която Рандау прибра с онази разположеност, която е естествена последица от едно добро, честно деяние.

— Сега пий! — каза Хагенау, като наля отново. — Ще споделя с теб, че имам още една такава бутилка. Купих една дузина от тази марка, когато още не знаех, че из един път ще ми свършат парите. Сега, разбира се, ще трябва да се придържам към по-евтини марки. Парите отлитат по-бързо, отколкото се връщат.

— Е — ухили се Рандау, — има пътища, които бързо водят до благосъстояние, например изгодна женитба.

Хагенау се разсмя и отговори:

— Женитба? Аз?

— Ами да!

— Сега още веднъж ми се ще да те попитам луд ли си.

— Напълно съм си с ума.

— Погледни фигурата ми!

— Поизтеглена е на дължина, но си е иначе добре пропорционална.

— Да, вие нали все Жерава ми викахте. Тази дума охарактеризира цялата същина на красотата ми. Виж, по-нататък, носа ми!

— И той е малко дългичък, но не прекалено.

— Е, да, подхожда си ми точно както клонът на жерава.

— Няма защо да униваш от това. Носиш старо, прочуто име.

— Да, мога да се ожения за някоя стара мома с човка като моята.

— Ожени се за буржоазка, но богата!

Лицето на Хагенау възприе изключително сериозен израз. Той отговори:

— Слушай, приятелю, аз съм последният, който би спекулирал с чувствата на своето сърце. Ако някой ден наистина трябва да се ожена, това със сигурност ще бъде някоя, която ме обича въпреки моята грозота. И тъй като това би било чудо и следователно нещо невъзможно, то ще си остана свободен. Моето старо име въпреки всичко няма да изчезне, тъй като милият ми чичо главнокомандващ има двама юнаци, които по-хващат око от мен и значи ще си намерят и жени. Всеки човек притежава сърце, следователно и аз. Но не на всеки е отредено щастието да може да се вслушва в гласа на своето сърце.

Тонът му беше печален и примирен, тембърът — не така гърлен както обикновено. Рандау каза:

— Ама ти май си станал меланхолик! Създаваш впечатление, сякаш сърцето ти вече е проговорило!

— Хм-м! Възможно!

— А-а, старо, спипах те!

— Е, на някой друг не бих казал нищо. Но ти днес ми даде такова доказателство за вярно приятелство, че ще си позволя да стана пред теб за смях. Представи си значи, часът на Жерава удари.

— Това наистина е удивително! Ти и влюбен! Студеният, саркастичен, прозаичен Жерав, който досега само се надсмиваше на любовта и дамския свят, е влюбен!

— Да, но той е влюбен само защото това не е от вашите така наречени дами. Действително е ужасно, но тоя безчувствен Жерав се е влюбил в една... общарска дъщеря.

— Краставици!

— Това е истината.

— Охо! — възкликна невярващо Рандау — Можеш да занасяш всеки друг, но не и мен!

Беше видял снимката, а Хилда Холм не беше дъщеря на общар. Рандау беше завързал познанство чрез Петерман, бащата на неговата годеница, с доктор Холм. Беше ходил на „Шилерщрасе“, където живееше семейство Холм, и там се бе запознал с Хилда, сестрата на доктора. Тя бе трябвало да позира леко облечена на един художник като модел за Психея, но въпреки паричната нужда, в която семейството се намираше по онова време, от свенливост бе отхвърлила това „средство за препитание“. С Елън Стартън, бъдещата ѝ снаха, я свързваше сърдечна, направо сестринска връзка. Ето коя беше дамата, в която се беше влюбил Жерава и която

смяташе за общарска дъщеря.

— Да, човек действително би трябвало да го сметне за невъзможно — каза той сега, — но си е така. Затова и самият не мога да се проумея. Отскоро станах съвсем друг човек. Не ям, не пия, не играя, не пуша, говоря с луната и се бръсна по пет пъти на ден, та да е възможно по-гладко лицето ми. Погледни, там е втъкната четката за пудра, а тук се мотае едно ръководство за писане на любовни писма. Дотолкова може да откачи човек по едно хубавичко личице.

— Мога ли да проявя любопитство?

— Защо не? Аз редовно си правя моите разходки. И ето че един прекрасен ден я срещнах. Точно когато минаваше край мен, малкото ѝ краче се спъна. Погледна ме любопитно и очарователно в лицето, изчерви се, сведе очи и продължи. Останах поразен.

— Хубавичка ли е?

— Като някоя... хм-м! Ако бях художник, щях да искам да ми позира като модел за Психея.

Рандау се усмихна. Нали знаеше, че Хилда едва не е била принудена да позира като такава. Не каза нищо, а продължи да пита:

— На каква възраст е?

— За съжаление много млада. Може би осемнайсетгодишна.

— Руса?

— Средноруса, стройна, но закръгленка. Дава основание, че за няколко години ще се развие в истинска красавица.

— Ти, естествено, пак си я видял?

— Как може само да питаш? Накратко казано, когато спря пред мен и ме погледна с изчервяване така особено, имах усещането, сякаш... сякаш... По дяволите, на какво да го опиша?

— Все едно ядеш кнедли с мариновано говеждо?

— Глупости! Получих някакво пробождане... пробождане... мда-а, получих някакво пробождане. Като че ме прониза целия, но в никой случай не ме заболя.

— Това е било стрелата на Амур.

— Пусто да опустее, това е правилният израз! И стрелата се е забила дълбоко и здраво.

— Макар тя да е общарска дъщеря?

— Макар. Естествено, аз се обърнах и я последвах.

— Правилно. Точно както казва Шилер: „Изчервен ѝ последва той следите“.

— Е, не бях изчервен, наистина, но много любопитен. Трябваше да

знам коя е тя. Във всеки случай видях, че влезе в хотел „Юнион“. Ще ти призная, че тогава три четвърти час се мотах нагоре-надолу пред хотела, но тя така и не излезе.

— О, уви!

— Да. Ругаех, та се късах, ама нищо не помагаше. Повече не можех да се бавя пред вратата. Щеше да направи впечатление. Трябваше за съжаление да си вървя.

— Както се казва: „Отиде покоят мой, сърце ми тегне, така не ще я намеря“^[2].

— Така беше действително. Тя ме беше пленила. Казвам ти, бях като омагьосан. Идеше ми да пея и чуруликам като горска чучулига, но и да гълча като тръстикова овесарка, защото така и не беше излязла. В един миг имах чувството, че съм ударил голямата печалба, а в следващия, че ми се е паднал най-празният билет. Любовта е откачена, но и много приятна работа. Обикалях тук из стаята като пияно магаре и сам си говорех. Като заспах после, естествено сънувах нея, а когато на заранта станах, навлякох панталона като фланела и намърдах десния крак в левия ботуш. Смяташ ли такова нещо за възможно?

— О, напълно! — ухили се Рандау — Значи и на теб ти се е случвало така?

— Точно така?

— Слава Богу! Вече си мислех, че съм някаква изключителна антропологична аномалия, и вече берях страха, че още първият срещнат събирач на рядкости ще бъде озарен от идеята да ме сложи в спирт, за да ме показва за пари. Защото си представи само какво се случи по-нататък! Едва ли ще го повярваш!

— О, напротив! На следващия ден ти си се намирал по същото време на същата улица там пред хотела.

— Така беше! Най-сетне тя дойде, изчерви се още отдалеч, но мина край мен, без този път да ме погледне.

— А ти?

— Аз отново направих обратен завой и хукнах подире ѝ до хотела. Чаках там на улицата и си тръгнах накрая към вкъщи. През нощта я сънувах. На другото утро, когато си сменях бельото, нахлузих двата крака в ръкавите на ризата. А когато после поисках да изляза — бях цивилен, съквартирантите ме зяпнаха ухилено и ми обърнаха внимание, че съм нахлупил на главата кутията на шапката. В самата шапка бях излял мръсната вода от миенето. Ако това не е любов, то тогава такова нещо изобщо не съществува!

Той се изсмия подигравателно на себе си, Рандау бодро пригласи и попита после:

— Как и къде научи, че това момиче е общарска дъщеря?

— В хотела.

— Аха, ти си подпитал там?

— Да, но едва след като шест или осем пъти напразно я бях чакал да излезе.

— Човече, това е било изключително фрапиращо!

— Така предположих и аз, защото портиерът ми се озъби в ухилване като клещи за трошене на орехи, а келнерите бяха накацали по прозорците и ме визирах, все едно бях мерителен прът.

— Фигурата ти е виновна.

— Разбира се! И така, отидох в хотела и влязох в салона на ресторанта. Поисках да ми донесат нещо за пиене. Какво беше, не помня вече. Влюбеният поглъща всичко, та било то и терпентиново масло. Осведомих се дали някой знае кое е младото момиче, което толкова точно пристига и не си тръгва. Тогава ми казаха, че била общарска дъщеря и идвала по това време в хотелската кухня, за да учи готварство. Тръгвала си за къщи едва в единайсет часа вечерта.

— Хм! Името ѝ?

— Келнерът не знаеше как е фамилията ѝ, но кръщелното ѝ име му беше известно и той ми го каза — Йете.

— Къде живее?

— Ех, кой ти го знае! В продължение на цели три седмици висях всичките вечери от десет до единайсет часа пред хотела и я чаках. Но тя не се появяваше. Портиерът, естествено, ме виждаше. Хилеше ми се озъбено като афенпинчер пред някое парче сланина с дебела кожа, ала аз пет пари не давах.

— Нима не си говорил с нея?

— Нито дума.

— Макар да си я виждал всеки ден?

— Да. Бях чул, че истинската любов трябва да бъде скромна и дори плаха.

— Жерав! Ти и плах!

— Е, какво искаш? Цялото ми същество беше станало като масло. Душата ми се бе разтекла като провансалско олио^[3], а сърцето ми плаваше като тиганица в американска свинска мас. Аз съм едно непокварено дете. Самият вече не се разбирам.

Рандау се загледа усмихнато напред. Знаеше, че Хилда всеки ден в

определено време отива в хотел „Юнион“ при Елн Стартън, за да проучва заедно с нея в продължение на няколко часа научни четива. Ако Хагенау я чакаше там вечер, естествено никога нямаше да може да я срещне, тъй като тя се връщаше по-рано. Рандау се посъветва със себе си дали да разясни нещата на приятеля или не. Той попита:

— И поне не си ли я поздравявал?

— О, разбира се! И то как! Свалях толкова ниско шапка, все едно беше кралица.

— И тя отговаряше?

— Да. Накрая вече ми се усмихваше още отдалеч. Каква усмивка! Едмунд, казвам ти, за да видя тази усмивка, съм готов да извърша най-голямата дивотия. За съжаление, от четиринайсет дни съм лишен от нея, тъй като от толкова време не съм я виждал. Дали вече не е приключила с готварския курс?

— Възможно — ухили се Рандау, който беше много по-добре осведомен. — Хер оберлейтенант Фон Хагенау смята за жизнено важен въпроса, дали една общарска дъщеря е изучила готвенето или не! Това наистина е откачено!

— Да, откачено е, но само да бях наясно с нещата. За жалост днес трябваше да заминавам, както вече ти казах.

— Къде се намира сега баща ти?

— В замък Райтценхайн. Но ти правиш една такава тайнствена физиономия, като че някаква особена причина те е подтикнала към този въпрос.

— Заблуждаваш се — ухили се Рандау. — Но я ми кажи какво ще излезе от твоята любов?

— Това знаят само добрите ангели. Ще оставя божията вода да си тече по божията земя. Така от само себе си ще си покаже какво пиле ще се излюпи от това яйце.

Спря по средата. Вън от кулите отекна камбанен звън. Той извади часовника си и извика уплашено:

— По дяволите! Ей, прощавай! Трябва да тръгвам!

— Накъде?

— Към „Шилерщрасе“. Тя идва обикновено по това време. Тук ли ще ме изчакаш?

— Не, ще дойда с теб.

— Действай тогава бързо! За минута и половина трябва да съм там.

— В такъв случай трябва да тръгваме! — предложи приятелят му.

Понесоха се — Хагенау с най-голяма припряност отпред и Рандау

тайно ухилен отзад.

Той знаеше, че Хилда Холм сега се намираше с баща си в Райтценхайн, където старият хер трябваше по лекарско предписание да прави кални бани. Когато стигнаха „Шилерщрасе“, Хагенау тръгна малко по-бавно, така че Рандау отново можеше да разговаря с него. Попита:

— Ще бъдеш ли така добър да ми свършиш една услуга?

— С удоволствие! По-скоро сто вместо една.

— Една фройлайн Холм сега пребивава в Бад Райтценхайн с болния си баща. Брат ѝ е доктор по философия и е мой добър познат Мисля, че тя ще се зарадва, ако ѝ предадеш поздрав от мен.

— Хубаво! Тя представително момиче ли е?

— Така смятам.

— Или е някоя стара мома?

— Хм-м, по моя преценка над трийсетте.

Жерава изтегли физиономия.

— Олеле! Но щом желаеш, ще го направя. Баща ѝ какъв е по професия?

— По-рано е бил директор по музикалната част — отвърна Едмунд.

— Неговият син, докторът, също е музикален, дори бивш виртуоз на цигулка.

— Отлично! Аз ще... Небеса! Ето я отново! Задава се от ъгъла!

Рандау позна Хилда, която сигурно за кратко се бе върнала в столицата.

— Трябва ли и аз да я поздравя? — попита той ухилено.

— Естествено! Та това си е в реда на нещата!

— Ама заговори я най-сетне, де! В противен случай пак ще изчезне, и то завинаги.

— Така ли мислиш? Добре, твоето присъствие ми дава кураж. Ще я заговоря. Ама да не вземеш нещо да се изхилиш! По дяволите, какво да ѝ кажа?

— Щурчо! Кажи ѝ каквото ти хрумне. Ето я! Кураж, старо!

Бяха вървели бавно напред и сега Хилда беше съвсем близо до тях. Рандау посегна към шапката си и Хагенау също свали своята. Той, толкова сигурният иначе, самоуверен офицер, се бе изчервил. Поклони се и каза:

— Извинете, фройлайн! Ще ми позволите ли един въпрос?

— С удоволствие — отговори тя, изчервявайки се на свой ред.

— Къде се намира джуканът на баща ви?

Тя вдигна удивено поглед към него.

— Джуканът на баща ми? — попита.

— Да. Естествено, имам предвид магазинът за продажба.

— Той няма такъв. За какво ви е необходим? — попита тя недоумяващо.

— Значи няма магазин? Много щеше да ми е приятно да си купя от него чифт ботуши. Но тогава той сигурно само поправя? Мога ли да узная къде е работилницата му?

Тя погледна изцяло объркана първо говорещия, после и Рандау, а след това по лицето ѝ внезапно трепна неотразима прелестна усмивка.

— Адио! — успя да каже още, докато измъкваше рязко носната си кърпичка, и незабавно се отдалечи, поднасяйки я към устата.

Двамата се загледаха след нея — Хагенау с широко отворени очи. Устата му също зееше. Рандау си наложи да остане сериозен. Попита възможно по-непринудено:

— Значи това беше тя? Изглежда е една малка лудетина!

— Нищо подобно не съм забелязал.

— Но този смях?

— Аз също не мога да си го обясня. По дяволите! Значи баща ѝ няма дякян и сигурно е само обуцар-кърпач!

— Това ти охлади чувствата, а?

— Хайде де! Все едно е дали той само кърпи или прави и нови обуца. Обуцарят си е обуцар. Но защо тя се разсмя? Беше точно така, сякаш се изсмя на мен! Но аз въпреки това трябва да знам дали ще отиде пак в хотела. Идваш ли с мен?

— Да.

Докато крачеха след нея, Рандау извади портфейла си и измъкна от него фотографията. Изостана половин крачка, пусна я да падне и се наведе после да я вдигне. Портфейла беше вече прибрал.

— Нещо намери ли? — попита Хагенау.

— Една снимка... ха! Познаваш ли тази тук?

— Естествено! — каза припряно Хагенау. — Дай я!

Посегна.

— Охо! Тя я е изгубила, а аз я намерих.

— Не, не! Аз съм я изтървал.

— Това едва ли е мислимо.

— О, гарантирано! Бях я пхнал под жилетката и тя се е изхлузила.

— Под жилетката? Аз пък мисля, че би следвало да носиш тази фотография върху вярното си сърце.

— Е, ще ти кажа откровено, че държах снимката в ръката, когато ти почука. Не знаех кой идва и не ми се искаше да я види. Ето защо я мушнах

под жилетката.

— Но как си се добрал до фотографията ѝ, след като още толкова малко я познаваш?

— Хм! По един много хитроумен начин. Мое собствено изобретение. Сам го измислих. Това е моментална снимка.

— А-а, разбирам. Нагласил си фотограф на някое място, край което тя е трябвало да мине?

— Да. Наех стая с един прозорец — костваше ми пет гулдена за пет минути, фотографът — трийсет, значи всичко общо трийсет и пет.

— Скъпа фотография!

— Исках да я имам на всяка цена. Това е достатъчно. Погледни, тя влиза в хотела!

— Добре! Ще ме извиниш, но трябва да вървя. Аз нямам интереси към нея.

— Значи искаш да се сбогуваме? — попита Хагенау. — В такъв случай още веднъж сърдечни благодарности за...

— Хайде стига! Остави това! Ако смяташ, че ми дължиш благодарност, то поздрави от мен фройлайн Холм, когато я видиш. Повече не искам.

Разделиха се.

Хагенау доста време крачи нагоре-надолу, но накрая все пак изгуби търпение и се отдалечи. Не му беше приятно да заминава, след като отново бе видял любимата след четиринайсетдневно чакане, но за съжаление не можеше да промени нещата. В следобеда отиде на гарата и се настани в едно купе втора класа. Малко преди тръгването на влака чу един мъжки глас да извиква:

— Спирка Вилдау! Дамско купе!

— Дамското купе вече е пълно — отговори шафнерът.

— Тогава купе за непушачи.

— Тук! Моля!

Кондукторът отвори вратата и Хагенау съгледа за своя радостна уплаха... любимата. Нейният брат, доктор Холм, я бе придружил до гарата. Тя вече вдигаше краче да се качи, когато погледът ѝ падна върху офицера. Веднага се дръпни назад.

— Не, не! Не тук! — извика.

— Но защо? — попита доктор Холм.

— По-късно за това! Друго купе.

— Няма да е за непушачи!

— Няма значение. По-нататък, моля!

Изчезнаха. Вратата беше отново затворена и след кратко време влакът се раздвижи. Хагенау се облегна изключително разстроен в ъгъла.

— Проклятие! — промърмори. — Закъде пътува? Защо не пожела да бъде с мен? Заради сцената в предиобеда? Сигурно!

На всяка гара поглеждаше през прозореца, но не я виждаше. Най-сетне той самият трябваше да слезе във Вилдау и едва сега се сети, че тя беше назовала тази спирка. И тя действително слезе и побърза, без да го види, към гаровата постройка.

Той я последва бавно. Беше седнала в чакалнята и той също си избра място там, но не се осмели да я заговори.

Оттук имаше връзка с пощенска кола до Бад Райтценхайн. Той си взе билет и за своя голяма радост забеляза, че тя стори същото. Трябваше да чакат. Нямаше други пасажери и когато бе даден знак за тръгване, в колата бяха съвсем сами.

Тя си беше спуснала воала пред лицето, а той се беше облегнал възможно по-далеч в единия ъгъл, за да не ѝ се стори любопитен. Цареше дълбоко мълчание. Тя като че спеше, понеже не помръдваше. Той гледаше ръкавиците на малките ѝ ръце и си мислеше:

„Сили небесни! Дали спи? Ще я заговоря!“ Твърдо се зарече да го направи, но не ставаше така лесно. Мисли, мисли какво да каже, ала доникъде не стигна.

Минаха през едно село. Пощенският колар спря пред странноприемницата и попита:

— Ще желаят ли дамата и господарят да слязат за малко?

— Имаме ли време? — попита Хагенау.

— За чаша бира — винаги.

— Добре! Пийте и вие една!

Събра целия си кураж и попита Хилда:

— Може би и фройлайн ще желае нещо?

— Благодаря — отговори тя.

С това разговорът беше приключен, а когато бирата беше изпита, продължиха мълчаливо както преди.

Хагенау познаваше местността и пътя. При всяко селище и махала се опасяваше, че ще се качи някой пътник. Повече от половината пътуване беше вече минало, а той още не бе направил опит да започне разговор със своята обожаема. По-добра възможност от днес въобще не можеше да има. Ето защо най-сетне взе думата.

— Фройлайн! — каза. Тя не отговори.

— Фройлайн!

Сега обърна главица към него.

— Мога ли да ви попитам закъде пътувате?

— За Бад Райтценхайн — отговори тя.

— Аз също.

Сега не му хрумна нищо повече. Правеше най-големи усилия да измъдри нещо — напразно. Дали да не подхване темата за времето? Така само щеше да се изложи. Най-сетне го озари една идея. Зарадва ѝ се, сякаш бе открил Америка, и попита:

— Дълго ли ще останете там?

— Няколко седмици.

— Ах, това е чудесно!

Каза го с въодушевление, но отново се затвори, опасявайки се, че вече е казал твърде много. Едва когато забеляза, че след десетина минути ще достигнат целта, се взе в ръце за следващия въпрос:

— Значи се изучихте?

— Изучила съм се? — прозвуча насреща му. — В какво отношение, майн хер?

— Относно кухнята — рече той.

— Не ви разбирам.

— Е, нали досега не можехте да готвите?

— Не съм можела да готвя? Кой ви го каза?

— Научих го ей така помежду другото.

— От кого?

— От един келнер в хотел „Юнион“.

— И той ви каза, че не мога да готвя?

— Не го каза директно, но сподели, че учите готварство в хотела.

Не можеше да види през воала лицето ѝ, но към него се разля звънлив, весел смях.

— Значи вие сте се осведомили за мен? — попита тя.

— Да — отвърна той смутено. — Позволих си го.

— Защо?

Това бе въпрос на дяволито девойче.

— Защото... защото... заради... хм-м, с намерение... по причина да имам повод... основанието всъщност беше... хм-м, да ви виждам от време на време.

— А, такава ли била работата! Искали сте да знаете коя съм?

— Да — отговори той, отдъхвайки облекчено.

— И ви казаха, че се уча там да готвя?

— ... и си тръгвате вечерта в единайсет часа за вкъщи. За съжаление,

точно по това време нито веднъж не ви видях. Аз чаках там... исках да кажа, няколко пъти случайно се намирах наблизо.

Тя се разсмя полугласно и попита:

— И какво име ви казаха?

— Йе... Йет... Йете.

Сега тя бързо сложи двете си ръце на устата. Тялото ѝ потрепна, но иначе не издаде нито звук. Едва след известно време попита:

— А фамилно име не споменаха ли?

— За съжаление, не.

— Защо?

— Келнерът не го знаеше. Известно му беше само, че в кухнята ви наричат Йете.

Тя потисна смеха си.

— Да. Това име е много благозвучно.

— Мислите ли?

— Да. В него има нещо бързо, поривисто.

— И аз го намирам такова.

— Нещо свободно, подвижно. Точно такова име винаги съм желал да имам.

— Аз не.

— Наистина се срещат хора, които обявяват собственото си име за некрасиво. Може би фамилното повече ви харесва?

— То действително звучи по-добре от Йете.

— Може би и аз ще го чуя някой път?

— Възможно е, тъй като ще остана известно време тук. Но какво узнахте, моля, още за мен?

— За вас самата наистина нищо, но за баща ви. Той бил... общар.

Хилда с усилие потисна смеха си. Мина доста време, докато съумя да каже:

— Затова значи попитахте в предобода за дюкяна на баща ми, хер Фон Хагенау?

— Да. Как? Вие ме познавате?

— Да, казаха ми името ви. А и съм ви виждала няколко пъти. Беше през зимата. Една възрастна жена беше паднала, просякиня. Никой не ѝ помагаше. Вдигнахте я, преведохте я през две улици до нейното жилище и ѝ тикнахте там пет гулдена в ръката.

— Откъде го знаете? — попита той изчервен.

— Бедната жена разгласи похвалната ви постъпка. На следващото лято случайно влязохте в една къща на Алтмаркт. На двора седеше един

парализиран мъж. Не можеше да се движи. Бяха го сложили там, за да подиша малко чист въздух. Вие спряхте при него, огледахте го съчувствено и сложихте в парализираната му ръка десет гулдена.

— Ах, откъде го знаете?

— Мъжът беше... А друг път срещнахте една жена с почти изцяло забулено лице. Видяхте, че е болна. Спряхте и попитахте за страданието ѝ. Беше си мислела, че е неизлечимо болна от рак. За щастие се бе оказало, че се касае само за лишей. Вече бе на път да се възстанови и можеше дори да излиза. Вие и на нея дадохте десет гулдена, без да ви е помолила за милостиня.

Той действително се беше изчервил от срам. Сега тя отметна нагоре воала. Офицерът видя едно розово, красиво, мило лице, от което две звездици блещукаха нежно към него. Изобщо не знаеше как стана, но внезапно доби смелост. Сега като че всичко можеше да прави и говори.

— Как научихте и това? — попита.

— Познавам жената. Казва се Вернер. А онзи парализиран мъж е моят баща.

— А... о... хиляди извинения! — изговори със затруднение Хагенау.

— Защо извинения?

— Задето съм се осмелил да му дам...

— Милостиня, искате да кажете?

— Не, не! В никой случай не бих желал да го нарека милостиня. Това би било оскърбление за вас.

— И все пак това си беше милостиня, но тя не ни оскърби. Вие я дадохте доброволно. Бяхте богат, а ние — бедни. Нямахме нищо за ядене, гладувахме и ето че така неочаквано можехме да се заситим. Все още не сме ви благодарили. Сега ви подавам ръка. Нека Бог да ви се отплати!

Протегна му малката си ръка. Той я пое и я стисна силно. Не знаеше какво да прави и какво да каже. Почувства топлота и блаженство в сърцето си. Искаше му се да целуне тази нежна ръка, а след това и момичето. Но дали то щеше да го допусне? И освен това му мина през ума, че не е възможно един оберлейтенант и кавалер да целува ръката на някакво общарско момиче. Следствие този ход на мисълта от него се изтръгна възкликът:

— Чумата го взела! Искане ми се и аз да бях общар! Ама и в друго отношение трябваше да бъда по-различен.

— По различен? И защо?

— Ами погледнете ме! В лицето!

Тя го погледна с искрено удивление и каза, поклащайки глава:

— Лицето ви? Какво му е?

— Толкова е грозно.

Тук момичето се разсмя весело и попита:

— Суетен ли сте?

— Никак. А и за какво ли да бъда суетен?! Но това си е човешко, на никого не му се иска да е грозен.

— Но вие не сте. Зная, наистина, че някои ви смятат за грозен...

— О, знаете?

Тя го погледна замислено в лицето. Погледът ѝ прие особен, недефинируем израз. После отговори като под някакво бързо решение:

— Аз също се осведомих за вас, защото ни оказахте добрина. Ето как знам, че ви наричат Жерава. Невинаги можете да устоите на хазарта. Но в замяна вършите много добрини най-често без да питате дали получателят е достоен за дарението. С това искам само да ви кажа, че аз не ви намирам за грозен. И то не защото сте великодушен и милосърден. Една жена вниква в тези неща по-дълбоко от мъжа.

— Така ли разсъждавате? — попита той учудено.

— Какво ви удивлява?

— Вашият подбран начин на изразяване. Простете натрапчивостта, но... от кого сте го научили?

— От моя брат.

— Той какъв е?

— Музикант — отговори тя с лека отсянка на ирония.

— А! Той трябва да е някой начетен музикант.

— Такъв е действително.

— Къде свири?

— В залата на „Тиволи“ втора цигулка.

— Тъй, тъй. Какво имавте предвид преди малко, когато заговорихте за разликата във възприятията на двата пола?

— Искях да кажа, че мъжът, когато обича, е повече или по-малко повлиян от красотата на формите. Жената обича по-малко формите и повече съдържанието. Аз бих могла да мразя един красив мъж и да обичам някой грозен — зависи от душевните им качества.

Тогава той се наклони към нея и попита напрегнато:

— Бихте ли могли например да бъдете добра към мен?

Мислеше, че ще я постави в неловко положение, но тя отвърна с пълно душевно спокойствие:

— Да, ако бяхте обущар.

— Но така не?

— Не. Или вие бихте могли да ме обикнете, мен, общарската дъщеря, макар че сте син на фамилия от висшата аристокрация?

Начинът ѝ на аргументация го учуди.

— Може би въпреки това — отговори.

— Е, тогава и аз вас, може би, въпреки това — усмихна се тя, като изтегли сега ръката си, която той все още държеше.

В този миг пощенският колар наду рога. Двамата вече не бяха следили местността. Сега забелязаха, че са пристигнали в Райтценхайн.

Дойде време за раздяла. Хагенау попита бързо:

— Къде бяхте в последно време?

— Тук — отговори тя.

— Сигурно по работа?

— Разбира се — кимна момичето.

— Познавате ли семейство Холм?

— Много добре.

— Нещата се нареждат добре. Трябва да поздравя дъщерята от името на един приятел, господина, когото видяхте да ме придружава в предобеда.

По фините ѝ черти плъзна една изключително дяволита усмивка, когато каза:

— С удоволствие бих предала поздрава. Сега да мълчим. Какво ще си кажат хората, ако видят, че разговаряте с една общарска дъщеря?!

Бързо се отдалечи и той дори не успя да погледне след нея, тъй като колата отново се раздвижи.

Когато слезе после горе в двора на замъка, узна от слугата, че баща му се намира в кабинета. Запъти се нататък и влезе.

До масата седеше една дълга, суха, далеч напред приведена фигура с преждевременно посивели коси. Мъжът се огледа и се надигна от стола, като позна сина си.

— Валтер, ти? — попита. — Толкова бързо наистина не те очаквах.

— Ти пожела бързина и аз се подчиних.

Прегърнаха се и се целунаха. Сега се видя голямата прилика между баща и син. Хагенау старши попита:

— Може би си много уморен от пътуването?

— Никак, скъпи татко.

— Тогава нека поговорим по важната работа, която ме застави да те повикам. Ние двамата сме истински Хагенау — безгрижни, благодетелни, великодушни. Срещу това не може нищо да се каже. Знаеш, че не обичам да мърморя или да се оплаквам от нещо свършено. То не може да се върне назад, но при дадени обстоятелства може да се поправи, само че не с рев и

окайване. И така, да погледнем нещата открито в лицето. Ако продължим още половин година да живеем по същия начин, ние ще банкрутираме!

Каза го безстрастно, като спокойно изтърси пепелта от пурата си.

— Шест месеца — рече синът замислено. — Това е по-лошо, отколкото си мислех. Просто смятах нашето състояние за по-значително. Мислех си за сейфа, пълен с ценни книжа... за картините ти...

— Загубена работа! Моите картини не струват нищо. Бил съм мамен от една съвсем безчестна банда. Мислех, че съм познавач, а сега със закъснение разбрах, че съм бил нищо друго, освен едно магаре. Стотици хиляди са хвърляни на вятъра. А ценните ми книжа? Аз спекулирах и нищо не спечелих, освен убеждението, че съм си прахосвал парите, докато банкерът ми хубавичко е събирал всичко и го е задържал за себе си. Трябва да направим следователно *tabula rasa*^[4]. При теб как стоят нещата?

Синът сви рамене.

— Дългове, естествено! — рече бащата.

— Намирах се в много затруднено положение, докато Рандау днес ми зае петнайсет хиляди гулдена, без да съм му искал нещо.

— Благороден мъж! Скоро ще си ги получи!

На бащата и през ум не му минна да отправи упрек към сина.

Последният се послуша и попита:

— Скоро ще си ги получи? Че откъде? Та нали говориш за *tabula rasa*.

— Пари трябва да имаме, Валтер. Ако не по един, то по друг начин.

Нека първо поговорим още за теб. Брат ми от Роленбург ми писа няколко реда. Сигурно си имаш представа, каква тема засягат?

— Мога да се досетя.

— Непредпазлив ли си бил?

— За жалост! Но едва ли по начина, както той вероятно описва.

— Той действително е малко сприхав. Разказва за някоя си там

Мелита...

— Ами! Изпихме няколко бутилки вино при нея, но иначе нищо не се е случило.

— Напоследък си бил кажи-речи обладан от демона на хазарта!

— Ами! Обладан? Не съм привързан към комара повече от другите офицери. Не играя пристрастно. В състояние съм по всяко време да се откажа от това увлечение.

— Това ме радва! И така, вече знаеш с какви средства разполагаме. Вече започнаха да се заглеждат във финансите ни. Денонсирах ми две ипотeki. Не платя ли, ще се явят и другите кредитори и ние ще фалираме. В рамките на два месеца трябва да намеря сто хиляди гулдена в брой. Ти

можеш ли да набавиш парите?

— Не.

— Но един Хагенау не обявява банкрут. За него, като носител на едно толкова благозвучно име, винаги има средство да достави в посочения срок някакви си мизерни сто хиляди гулдена, та дори чрез женитба.

Синът се засмя принудено и попита:

— Кой трябва да склони на тая работа? Ти или аз?

— Ти, естествено!

— Погледни ме! Има ли нещо красиво по мен?

— Ти си Хагенау, това е достатъчно.

— Ти може би вече си се озърнал сред дъщерите в страната?

— Естествено. Както знаеш, имам навика във всички неща да постъпвам методично. Впрочем ти вече познаваш въпросната дама. Поне по-рано я познаваше, макар в последните години да не си я срещал.

— Коя е тя?

— Теодолинде.

— Гръм и мълния! — извика Валтер. — В моята памет има само една Теодолинде. Това е фройлайн Теодолинде фон Фалкенщайн.

— Нея имам предвид.

— По дяволите! Наистина ли за нея трябва да се оженя?

— Определено!

— Тя трябва да се е развила в истинска красавица.

— Разкошна е, казвам ти!

— Ти видя ли я?

— Вчера. Баща ѝ е богат като крез. И имай предвид, че тя сега ще наследи цялото баронство Хелфенщайн.

— Как така?

— Родът води името Фалкенщайн. Нали така се казва и селото, край което се издига замъкът Хиршенау. Хелфенщайн сега се загубват и всички имоти се падат естествено на Фалкенщайн.

— Дали ще го дочекаме!

— В това няма никакво съмнение.

— Барон Франц фон Хелфенщайн е още жив.

— Той определено ще падне под ръката на палача.

— После налице е Улрике фон Хелфенщайн!

— Това нищо не променя. С нея ще се разплатят.

— И по-нататък се шушукат разни неща за...

— Какво се шушука?

— Че малкият Роберт бил още жив.

— Глупости! Момчето изгоря на времето. Вчера аз говорих с Фалкенщайн и всичко уредих. От теб се иска само да използваш случая.

— Дъщерята какво каза?

— Съгласна е.

— Без да ме познава?

— Виждала те е по-рано, а освен това бях взел една твоя фотография. Ти, изглежда, доста ѝ се хареса.

— Страшно се радвам. Ти, разбира се, съзнаваш, че трябва да ѝ хвърля едно око, преди да взема някакво решение.

— От мен да мине, макар че тук няма нищо за решаване. Ние се нуждаем от пари, Фалкенщайн ги има предостатъчно, а дъщеря му е истинска Юнона по красота.

— Ти наистина възбуждаш любопитството ми. Къде бих могъл да я мярна?

— Отсреща в Грюнбах, където сега пребивава.

— Искане ми се още днес да отскоча нататък.

Бащата разтърси енергично глава.

— Не става. Фалкенщайн отиде днес нагоре към замъка Хиршенану, за да предяви претенциите си, и ще се върне едва утре. Аз гледам на работата като уредена. Ти се жениш за красивата Теодолинде и двамата си оставаме притежатели на всичките си имоти. Най-тежка би ми била загубата на нашия красив Райтценхайн. Откак открихме и анализирахме минералните извори, на това място предстои блестящо бъдеще.

— Най-главното би било да има явни целебни резултати.

— Ние ще можем да ги докажем. Тук например има един хер Холм, бивш музикален директор, парализиран от удар. Неговият лекар дотолкова успял да го възстанови, че бе доведен в Райтценхайн. Само от четиринайсет дни е тук, а вече се движи пъргаво като пъстърва във водата.

— Познаваш ли го лично?

— Да. С удоволствие беседвам с него. Той е един много образован мъж. Вечер седи пред вратата. Аз обикновено минавам край него и се спирам за известно време.

— Има ли той дъщеря?

— Да. Да не би да я познаваш?

— Рандау я познава. Трябва да я поздравя от него.

— За теб ще бъде удоволствие да го направиш, понеже тя е едно много очарователно момиче. Ще стане истинска красавица. Жалко, че не е богата и от аристокрацията. Бих я предпочел дори пред Теодолинде.

— Събуждаш любопитство в мен.

— И същевременно те предупреждавам. Внимавай с очите й. В тях се крие цял един свят от чистота, невинност и наивитет. Тя наистина е опасна.

— Кога би могъл да я види човек?

— Точно сега е времето, по което имам навика да си правя разходката. Ако не беше уморен, можеше да дойдеш с мен.

— Да тръгваме тогава!

— Но все пак трябва да хапнем.

— Когато се върнем.

Тръгнаха от замъка през гората, през ливадите и после през селото. Завиха край ъгъла на една от последните къщи и се озоваха пред един мъж, който седеше на пейка до вратата. До него офицерът съгледа своята красива спътница. При появата на двамата мъже тя се изправи леко изчервена, но в никой случай смутена.

— Аа, ето ги и хер и фройлайн Холм! — каза старият Хагенау. — Позволете да ви представя моя син, който пристигна днес.

Офицерът беше замрял неподвижно от удивление.

— Какво ти е? — попита баща му.

— Това ли е фройлайн Холм?

— Да.

— Значи не обу... обу...

— Обущарска дъщеря! — вметна Хилда Холм, като му протегна ръка за поздрав.

— Но, фройлайн! — каза той с укорителен тон. — Как можахте да ме заблудите!

— Аз? О, не! Аз не съм се правела на обущарска дъщеря. Вярно, нямах и наложителна причина да ви обърна внимание върху заблудата, хер оберлейтенант.

— Значи не сте се учили и да готвите?

— Не, разбира се, не — засмя се тя.

— Какво правехте толкова редовно в хотела?

— Посещавах една дама, моя приятелка, която е отседнала там.

— Но тогава не е било необходимо да оставате до единайсет часа!

— Това никога не ми е и хрумвало.

— Как? Вие сте си тръгвали по-рано?

— Винаги точно след два часа.

— Сили небесни! А аз всеки ден киснех от десет до дванайсет... А, е, на това не му е мястото тук!

Баща му слушаше удивено. Сега попита:

— Значи познаваш дамата?

— Да, макар да не знаех името ѝ. Но, фройлайн, още едно обяснение! Хер Фон Рандау беше днес при мен. Защо се направихте, сякаш не се познавате?

— Аз не съм го сторила.

— О, напротив! Защо не говорихте с него?

— Първо, защото нямаше време за това, и, второ, той изобщо не можеше да ме заговори. Та вие веднага ме обсебихте изцяло. Заприказвахте за общарски дъщери, за дюкяни, работилници. Не знаех какво да мисля за вас. А когато отгатнах, трябваше незабавно да побягна, за да не предизвикам със смеха си неодобрението ви.

— Значи Рандау е разиграл комедия с мен?

— Във всеки случай си е позволил една шега.

— Почакай, момче! Солено ще ти излезе това желание в бъдеще!

Старият Хагенау помоли за обяснение и го получи, доколкото бе сметнато за необходимо. След това четиримата седнаха на сериозен разговор, докато слънцето залезе. Тогава се разделиха, Най-напред баща и син крачеха мълчаливо един до друг. После старият Хагенау наруши тишината:

— Очарователно същество, нали?

— Ангел. Искане ми се да се запозная с брат ѝ, към когото храни такава любов. Какво изключително момиче.

— Само да беше богато. На буржоазния произход човек би могъл да махне с ръка. На тези неща вече не се държи така педантично както по-рано.

— Сега съм любопитен за тази Теодолинде.

— В сравнение с Хилда тя е една напълно разцъфнала роза. Можеш да бъдеш убеден, че ще получиш една много красива жена.

— Ще я видя утре веднага щом се върне баща ѝ.

С това разговорът бе приключен и баща и син се отдадоха мълчаливо на мислите си...

[1] Манихеизъм — следхристиянско религиозно учение, създадено от персиеца Мани. Разпространява се в Ориента от Сирия. Мани-хейците вярват в противоположността на светлината и мрака. В християнството често се среща схващането, че манихейците са въпиещи материалисти. В преносен смисъл — натрапчив лихвар — б.нем.изд. ↑

[2] Първите редове от монолога на Гретхен при чекръка от „Фауст“ на Йохан Волфганг фон Гьоте — б.нем.изд. ↑

[3] До Първата световна война провансалското олио се смята в цяла

Германия за най-финото — б.нем.изд. [↑](#)

[\[4\]](#) (лат.) букв. „чиста дъска“, прен. „ликвидация“ — б.пр. [↑](#)

ГЛАВА 6

ВИЗИТА В ХИРШЕНАУ

Барон Фон Фалкенщайн се беше появил изненадващо в Хиршенау. От известно време бе идвал няколко пъти в замъка, докато преди арестуването на Капитана никога не го бяха виждали тук. И днес управителят лично се завтече, за да му помогне да слезе от каретата. Човекът беше заел сегашното си място само няколко седмици преди задържането на барон Франц и бе принадлежал към неговата банда.

— Нещо ново да не се е случило? — попита Фалкенщайн.

— О, твърде много! — отговори управителят. — Моля да се качим! Горے никой няма да ни наблюдава. Там ще се предоставя на услугите ви.

Отведе посетителя горе в един ъглов салон и поднесе освежителни питиета.

— Вестниците упорито мълчат — каза хер Фон Фалкенщайн. — Откак старият ковач Волф се хвърли през прозореца, нищо ново не сме чули. Искате ми се да знам как ще приключи тая работа.

— Нещастно за клетия господар. Той бил признал всичко.

— Глупак!

— Съвсем не! Ръцете му били изкълчени, към това се добавило и едно възпаление, което му причинявало безумни болки, и ето как признал всичко.

— Глупост! Ако беше продължил да отрича, щеше да спечели време. Можехме да го освободим или да отстраним най-важните свидетели. Но след като е признал, сам се е предал в ръцете на палача.

— О, Боже! Добрият господар!

— Да. Аз също не позволявам да се говори лошо за него. Той можеше да повлече със себе си в нещастията мнозина от своите съучастници — мен, вас, младия ковач и още множество други хора. Ето защо нека му пожелаем един по-бърз край.

— Наистина ли мислите, че се касае за живота му?

— Безусловно! Тоя проклет княз Ван Зоом по-рано няма да си отдъхне. Е, поне има утеха, че после баронството няма да попадне в чужди ръце. Ние нали сме тук, старите Фалкенщайн — все още способни да развием нови, силни клони.

— Де да можеше само да стане така!

— Без всякакво съмнение. Другояче изобщо не може да стане.

Управителят сви рамене и каза:

— Други не мислят като вас, милостиви хер.

— Други? Кои?

— Хм-м! Говори се, че малкият Роберт бил още жив.

— Глупости!

— Навсякъде го приказват. Старият ковач имал нареждане да го умъртви, но му запазил живота. Сега са намерили истинския наследник. Роберт е жив.

Фалкенщайн пребледня. Скоси от мястото си и извика:

— Проклетие! Ние се държахме вярно един за друг, Франц и аз. Нима сега не само единият ще бъде осъден, но и ще бъдат иззети плодовете на всички напрежения на другия? Това няма да стане, няма да го позволим!

— Какво може да се направи срещу това?

— Ще видим. Първо ми представи доказателство, че младокът е още жив!

— Доказателството е налице, лежи при съдебните преписки на съдия-следователя. Днес тук пристигна един съюзник, който имаше в ръка една верижка на Хелфенщайн. Тя също така потвърждава съществуването на Роберт фон Хелфенщайн.

— Кой е той?

— Един часовникар и златар на име Якоб Симеон. Той е един от малцината, които имаха щастието да не бъдат заловени, но сега и на него му станало тясно около врата. Плюл си на петите и дойде при мен, за да ми отпрати някои предупреждения.

— Мъжът тук в замъка ли е?

— Да.

— Я го доведете!

Управителят тръгна и скоро доведе златаря. Той първо доказа, че е съюзник на Капитана, а после бе попитан какво знае за Роберт фон Хелфенщайн.

— Той е още жив — заяви златарят убедено. — Зная го със сигурност, макар да го държат още в тайна. Когато нещастieto настъпи, прочетох във вестника, че прокурорът се нуждае от домашна помощница. Незабавно му изпратих дъщеря си, за да може да узнава едно-друго. Той дори с жена си не споделя нищо, но когато при него има колеги, говорят за тези неща. Дъщеря ми се ослушва и ми ги съобщава. Роберт фон Хелфенщайн сега се казва Рихард Бертрам и живее при княз Ван Зоом. Аз го наблюдавах. Повечето време прекарва при Улрике фон Хелфенщайн или при полковник Фон Тифенбах.

— Проклятие! Той май наистина не е загинал! Да знаехме само как се е случила тая работа.

— Аз мога да ви кажа, дъщеря ми го е подслушала. Чуйте! Франц фон Хелфенщайн, който преди двайсет години още не беше Капитана, държал здраво в ръцете си ковача Волф заради контрабандата. Заставил го да подпали замъка Хелфенщайн и да се погрижи малкият Роберт да загине в пламъците. Но на Волф не му дало сърце. Той запалил, наистина, замъка, но подхвърлил в огъня трупа на едно друго момче, което откраднал за целта от неговия ковчег. То било до неузнаваемост обезобразено. Малко преди пожара Волф тайно отвлякъл малкия Роберт от замъка, а след това го отнесъл в столицата до приюта за подхвърлени деца. На врата му останала една златна верижка с медальон под формата на сърце, на който се намирали инициалите „Р.Ф.Х“. По-късно някакъв шивач на име Бертрам осиновил детето. Той кръстил момчето Рихард — по буквата „Р“ от верижката, така че законният наследник на баронство Хелфенщайн сега се казва Рихард Бертрам.

Когато Симеон свърши, Фалкенщайн беше напълно убеден, че Роберт е още жив. Той шареше вбесено из стаята и търсеше разрешение на проблема, но не намираше никакво.

— Всичко отиде по дяволите! — изскърца зъби. — Тоя шивашки хлапак ще се появи тук с химни и литаври като барон. Вече смятах, че това великолепно наследство ми е в кърпа вързано, а сега трябваше да се откажа.

— Може би не!

Златарят каза тези думи полугласно, като на себе си, ала Фалкенщайн се обърна рязко и бързо попита:

— Какво означава това?

— Че не след всеки ден настъпва вечер.

— Фразеологии.

— Аз не съм човек, който подмята празни фразеологии. Имам навика да мисля, да премислям, но пък после бързо действам. Какво сега, ако тоя Бертрам не може да докаже, че е Роберт фон Хелфенщайн?

— Та нали доказателствата са налице! Вие самият току-що разказахте как стоят нещата!

— Да. Но ако тези доказателства са фалшиви?

Фалкенщайн стана много сериозен и каза:

— Човече, вие не говорите без умисъл. Но нали се знае, че този Бертрам е момчето, което ковачът е подхвърлил пред приюта.

— Това е вярно. Но не е доказано, че той действително е малкият

Роберт.

— Нали имал верижката!

— Тя не е истинска!

— Всички дяволи! Вярно ли е това?

— Да.

— Можете ли да го докажете?

— Да, аз самият, и то чрез показване на истинската верижка.

— Вие я имате? — извика баронът с трескава възбуда.

— Аз не. Но знам у кого е.

— Той трябва да я донесе!

Якоб Симеон му се ухили спокойно в лицето и каза:

— Мислите ли, че ще го направи? Та вие сте в ръцете му. Не можете да го принудите. Но може би той ще пожелае да ви я продаде...

— В такъв случай ще ви струва петдесет хиляди гулдена!

Баронът подскочи ужасено.

— Петдесет хиляди гулдена! Правилно ли чух? — попита.

— Разбрали сте ме много добре.

— Тоя човек сигурно е слабоумен! Какво ще ме ползва всъщност верижката? Нали с нея мога само да докажа, че онази на Бертрам не е истинската. А и какво ще отговоря, когато ме запитат откъде я имам, а?

Златарят направи една изключително хитра физиономия и отвърна:

— Не знаете ли?

— Не, действително не.

— Човек би трябвало само на истинската верижка да намери един

Роберт фон Хелфенщайн.

Фалкенщайн рязко отстъпи три крачки назад.

— Каква... идея! — изрече бавно.

— Да. За целта се иска един млад мъж на около двацет и три години, който...

— Мълчете! — извика баронът. — Хрумна ми нещо. Трябва да го обмисля!

Известно време крачи напред-назад безмълвно, после спря пред Якоб Симеон и попита:

— Значи истинската верижка действително е налице?

— Да.

— И тя е единственото доказателство?

— Не. Момчето е имало долни дрешки, които също носели монограма „Р.Ф.Х“. Те са останали запазени в приюта за подхвърлени деца, но сега лежат при доказателствения материал в шкафа за съдебни

преписки.

— Мъжът, у когото е верижката, някъде далеч оттук ли се намира?

— Не.

— Колко време ще мине, докато го доведете?

— Той е вече тук!

— Как? Какво? Да не би вие самият да сте това? И се осмелявате да искате петдесет хиляди гулдена?

— Искането е изключително скромно — ухили се Симеон. — Помислете, че залогът е наследството на Хелфенщайн! Е, аз съм предпазлив човек и обичам честната сделка. Ще ви кажа как съм се добрал до верижката. Ще ви я покажа, но без риск за мен. Ще ви я дам срещу пари в брой и освен това съм готов да ви помогна да измъкнете детското бельо, което е носил навремето малкият Роберт.

— Ами! Това е невъзможна работа! — извика баронът ядосано.

— Съвсем не. Вярно, нещата се съхраняват под ключ в Съдебната палата, но въпреки това човек, притежаващ необходимия кураж, лесно може да им сложи ръка, разбира се, през нощта. Нужен е само главният ключ, а аз мога да го получа.

— Също ключа за шкафа, онзи за помещението, в което се намира детското бельо? — попита Фалкенщайн бързо.

— Да. Дъщеря ми нали работи при прокурора, а той притежава всички тези ключове, включително и този за секретния шкаф с детските неща. От дъщеря ми чух, че от време на време той отивал през нощта на инспекция в Съдебната палата. Ето защо ключовете са му необходими. И тъй като ги държи постоянно в панталоните си, които дъщеря ми изчетква и сутрин окачва до вратата на спалнята, ние естествено можем лесно да ги получим от нея и да изготвим дубликати.

Лицето на барона прие усъмнен израз.

— Хм-м, какво ни грее това? Ще открият, че нещата са откраднати. По-късно ние се появяваме и ги представяме. Естествено веднага ще ни пипнат за яката в качеството на крадци.

Златарят се ухили с превъзходство и каза:

— За това не ме е страх. Никой няма да ни залови като крадци, тъй като вещите няма да липсват. Ние ще сложим на тяхно място други, с подвеждаща прилика.

— А-а! Чумата го взела! — избълва Фалкенщайн.

— Сега схващате ли? — триумфираше Якоб Симеон. — По-късно вие се явявате и показвате истинските вещи и истинската верижка. Експертите естествено ще ги сравнят, ще обявят другите неща за

подправени и вие печелите. Детското бельо е лесно да се наподоби. Ние ще го вземем и жена ми ще го разгледа. Като бивша бродировачка тя разбира от такива неща. Ще изработи дубликатите. Междувременно ние ще сме върнали оригиналите. Размяната ще се състои едва по-късно.

— Значи два пъти трябва да се заемем е рискованото проникване в Съдебната палата! Това не ми харесва. Ще бъде костелива работа. Ако ни спипат, всичко е изгубено.

— Не се оставяйте да ви спипат — захили се златарят. — Това е най-главното!

Баронът прекоси няколко пъти замислено стаята и каза:

— Добре, готов съм да поема риска. Но преди това трябва да видя верижката.

Златарят не отговори веднага. Най-сетне рече:

— Има ли в замъка някъде стъклена врата?

— Да. Защо? — попита управителят.

— Ще видите. Заведи ни там.

Управителят поклати глава на това странно желание, но се съгласи. Отведе двамата в една стая, свързана със съседната чрез стъклена врата.

— Останете тук — каза Якоб Симеон. — Аз ще отида оттатък.

Отправи се към съседната стая и зарези от другата страна вратата. Няколко мига остана невидим, после приближи до прозореца на вратата и каза:

— Верижката е у мен. Ще ви я покажа, но само през прозореца, така че стъклото да остане между нас.

— По дяволите, каква мнителност! — изруга баронът.

— Не бива да ми се сърдите. Ако ви дам верижката в ръката и я задържите, нищо няма да мога да направя.

Приближи и до стъклото и я завъртя от всички страни, така че много добре можеха да я видят. Съвсем точно огледаха и сърцеподобния медальон с буквите „Р.Ф.Х.“ После Якоб Симеон отново изчезна за кратко, за да скрие пак верижката. Най-сетне влезе. Баронът се ухили, тупна го по рамото и каза:

— Вие сте извънредно предпазлив мъж. Но какво ще направите, ако сега ви отнема верижката, драги мой?

— Не знаете къде съм я пхнал.

— Ще претърсим дрехите ви. Това е много лесно, тъй като сме двама срещу един!

— Аз съм се подготвил за всякакъв случай — отвърна Симеон. — Вижте!

Измъкна един револвер от джоба.

— Дяволите да ви вземат! Бихте ли стреляли?

— Съвсем сигурно!

Баронът, както вече знаем, не беше герой. Дръпна се крачка назад и заговори с умирителен тон:

— Де, де! Не беше казано сериозно. Нека продължим разумно да разговаряме. Но се надявам, че ще отстъпите малко от исканата сума!

— Нито кройцер! Вие ще встъпите във владение наследството на Хелфенщайн. То си заслужава тези петдесет хиляди гулдена. Няма да се пазаря!

Баронът поклати глава.

— Но какво сега, ако ме измамите? Кой ми дава гаранция, че верижката действително е истинската?

— Тук наистина ще трябва да разчитате на думата ми. Познавате ли вехтошаря и собственик на заложна къща Соломон Розенбаум?

— Разбира се! Нали и той беше член на бандата и работеше за Капитана като укривател.

— Е, Рихард Бертрам не знаел за произхода си. Бил беден дявол, изпаднал в парично затруднение и отишъл при Розенбаум да заложи верижката.

— Гръм и мълния! Ако Капитана знаеше това, ако си бе имал поне малка представа за нещата, тоя Рихард Бертрам щеше да се прости с живота, а аз нямаше да бера днес грижи за наследството на барон Франц!

— За съжаление нещата стоят различно. Във всеки случай Розенбаум ми донесе верижката — от време на време той работи с мен. Аз му изготвих едно копие, което се различаваше по някои незабележими промени от оригинала. Разбира се, бях прозрял старата лисица. Веднага ми стана ясно, че тук се касае за работа от особена важност, може би дори за удостоверение за произход. И така, върнах на Розенбаум две верижки — дубликата с малките отклонения и една толкова измамливо приличаща на оригинала имитация, че дори княз Ван Зоом хлътна. А истинската хелфенщайнска верижка запазих за себе си.

— Мошеник! — захили се баронът. Симеон продължи невъзмутимо:

— После научих от дъщеря ми каква цена има тази верижка и защо Розенбаум поиска да я фалшифицирам. Дъщеря му Лена се влюбила в Рихард Бертрам и давала мило и драго да го спечели. Знаела, че е намерено дете, а верижката навявала предположение, че произхожда от аристократична фамилия. Ако то се потвърдяло, той щял да остане завинаги недосегаем за нея в следствие на разделящото ги класово

различие. На това трябвало да се попречи. С фалшивата верижка, така вероятно е разсъждавала дъщерята на Розенбаум, Рихард Бертрам нямал никакъв шанс да узнае и респективно да докаже своята самоличност.

— Сега Розенбаум е тикнат зад решетките, а вие си плюхте на петите.

— Не заради верижката. Никой не може да ме накаже за това, че съм изпълнил една поръчка на Розенбаум, макар и не точно според желанието му. Но аз съм вършил и други далавери с него. Ако вземе да се раздрънка, отидох, та се не видях. Имах един помощник — Август Менерт се казва — който отдавна искаше да купи фирмата ми, за да стане самостоятелен. Сега му я предложих, той плати и ето как съм свободен. Искан само още петдесетте хиляди гулдена да спечеля, след което изчезвам завинаги.

— Значи няма да смъкнете от искането си?

— Не.

— И кога трябва да ви платя?

— Ще ви направя едно предложение за разбирателство. Плащате ми половината, когато ви дам верижката, а другата половина, когато получите детските неща.

Мина доста време, докато баронът отговори:

— Сега още няма да ви давам отговор. Елате вдругиден при мен във феодалното имение Грюнбах. Там ще чуете какво съм решил и... А, май идва някаква кола!

Беше се разнесъл конски тропот. Тримата мъже приближиха до прозореца и погледнаха в двора на замък.

— Едно открито купе — каза управителят. — Слизат трима господа. Не ги познавам.

— По дяволите! — изруга Якоб Симеон.

— Какво има? Виждали ли сте вече тези хора?

— И тримата! Какво ли търсят тук?

Златарят се беше изплашил, личеше му.

— Кой са те всъщност? — попита баронът.

— Херът с благородната осанка и уверено поведение е княз Ван Зоом. Другите двама са прокурорът, в къщата на когото прислужва дъщеря ми, и асесор фон Шуберт, който води следствието срещу барон Франц фон Хелфенщайн.

— Всички дяволи! Какво ли може да искат?

— Мен, естествено, не бива да виждат. Дайте ми някоя уединена стая, хер управител.

— Мен обаче ще видят! — каза баронът с решителен тон. — Аз съм законният наследник и ще се покажа в качеството си на такъв. Така че ще

ме представите на тези трима господа!

Якоб Симеон беше заключен в една уединена стая, а другите двама се отправиха към салона.

Княз Ван Зоом имаше красиви, изключително интересни, одухотворени черти на лицето и големи: тъмни очи. Цялото му същество излъчваше спокойствие, увереност и силна воля. През ум не му мина да нареди специално да доложат за него на управителя. Просто влезе с двамата си спътници. Управителят се представи и после каза:

— Мога ли да попитам кои са господата и какво желаят от мен?

— Аз съм княз Ван Зоом — отговори благородникът. — Вероятно вече сте уведомен от съответната съдебна инстанция, че сега трябва да ръководите имението не за барон Фон Хелфенщайн, а по разпорежданията на служебна инспекция?

— Да.

— Е, днес тук ще се проведе една такава инспекция.

Когато той сега назова имената на двамата си придружители, баронът пристъпи към него и каза:

— В такъв случай сигурно ще позволите да взема участие в тази инспекция?

Не беше в състояние да овладее омразата, която изпитваше към княза, макар никога преди това да не бе го виждал. Ван Зоом го огледа с хладен, изпитателен поглед и попита:

— Кой сте вие?

— Аз съм барон Фон Фалкенщайн и се надявам, че сте чували за съществуването ми!

— Действително — отговори князът усмихнато. — Но какво общо има вашето безспорно съществуване с днешната инспекция, майн хер?

— Не се ли досещате?

— Не.

— Хелфенщайн са странична линия на Фалкенщайн!

— Това ми е известно.

— С право на взаимно унаследяване!

— Напълно вярно.

— Баронство Хелфенщайн е свободно...

— Така ли мислите? Сегашният барон е още жив!

Князът се взря проучващо в барона.

— Шири се убеждението, че той няма да живее дълго — продължи Фалкенщайн.

— А, разбирам! Вие искате да го наследите?

— Съвсем логично! Друг наследник няма!
— Е, нека първо дочакаме смъртта му, майн хер!
— Това и ще направя. Но аз при всички случаи имам правото да се грижа за работите, които по-късно ще станат мои собствени. Ако следователно възнамерявате да инспектирате, аз ще участвам.

Весела усмивка плъзна по лицето на княза, когато отговори:

— Много добре. Значи ще инспектираме и вас.
— Какви ги говорите? — попита бързо баронът. — Надявам се, не ме намирате за прекомерно забавен!

— О, не, не го мисля. Та аз изобщо не ви познавам, така че наистина не знам за какъв да ви смятам. Но, струва ми се, скоро ще бъде наясно. Вие желаете да участвате в инспекцията и аз удовлетворявам молбата ви да инспектираме заедно с вас.

— Молба? Аз в никой случай не съм молил! Знам, че съм в правата си, и следователно мога само да изисквам. Естествено, искам да инспектирам, а не да бъда инспектиран.

— Аха, така значи! Съжалявам! Ще трябва наистина да ви кажа, че ние още не сме така добре убедени във вашите права. Естествено, не бива да допуснем никаква неканена намеса. Има един параграф, който заплашва с тежко наказание всяко противопоставяне на прокуратурата! Вие тук сте напълно външен човек и нямате думата. Впрочем аз ви давам добрия съвет изобщо да се откажете. Има друг, много по-пряк наследник от вас. Ще се запознаете с него.

— Но сега още не го познавам и следователно настоявам на правото си. Когато ми представите книгата, тогава и аз ще си направя заключенията от тяхното съдържание.

Князът смръщи чело.

— Слушайте! Досега смятах искането ви за някаква глупава шега и отговарях по съответния начин. Но ако говорите сериозно, аз също така ще ви обърна сериозно внимание, че си имате работа с представители на закона, които притежават необходимата власт да придават тежест на своите разпореждания. Ние не идваме сами. До няколко минути тук ще пристигнат жандарми и ще се погрижат за всеки, който си позволява да ни досажда.

И обръщайки се към управителя, продължи:

— Въпросът днес касае убийствата на барон Бернард фон Хелфенщайн и ротмистър Фон Тифенбах. Барон Франц фон Хелфенщайн си призна деянията и ще бъде доведен тук под охрана, за да бъде разпитан на самото място. Гледайте на всички пристигнали тук господа като на

гости и се погрижете за прехраната им съобразно тяхното обществено положение. Сега ни предоставете три съседни апартамента. Трябва да се подчинявате моментално на всяка наша дума. Така, сега напред!

Без да удостои повече с поглед барона, той напусна салона с асесора и прокурора. Фалкенщайн избълва едно проклятие и изръмжа:

— Проклет тип! Той е виновен за всичко, той единствено! Имало значи по-пряк наследник! Е, добре! Но този по-пряк наследник ще ви го назова аз, аз! А после... чумата го взела, какво е това? Аха, започва се!

В двора изтрополяха няколко коли. Заслизаха жандарми и съдебни служители. От една кола беше измъкната фигура, при чийто вид баронът едва не изкрещя.

Беше барон Франц фон Хелфенщайн. Наброяваше четирийсет и осем години, беше среден на ръст и строен. Фалкенщайн го познаваше като енергична личност, съзнаваща собствената си цена, чиито черти на лицето не можеха да бъдат наречени некрасиви, но в сравнение с младите години вече бяха белязани от динамичния живот и страстните пориви. Но как изглеждаше този мъж сега! Ръцете не се виждаха. Бяха пристегнати към тялото с гипсова превръзка. Носеше затворнически панталони, също такава жилетка и отгоре една подобна на чувал наметка. Лицето му беше изпито като на мъртвец, устните бяха безкръвни, а очите — дълбоко хлътнали в кухините си. До такава степен му се бе отразило увреждането на ръцете при падането от прозореца. Треската от раняването беше изсмукала раншните му сили, победила смелостта му и сломила упоритостта. Беше си признал всичко.

— Той е! — промърмори феодалният владетел. — Как само изглежда! Да, аз тук нищо не знача. Дори не желая да гледам, а ще си вървя.

Почака още малко, докато му се отдаде възможност да нареди да запретнат екипажа му, без да привлече внимание. После си замина.

С пристигането си в Грюнбах веднага потърси дъщеря си. Беше застанала пред едно достигащо до пода огледало и изучаваше лицето си.

— Татко — каза, — я погледни профила ми. Не ти ли се струва, че малко е понадебелял?

Бащата поклати глава.

— Надебелял! Надебелял! Теодолинде, що за израз!

— Добре де, не е естетичен, но правдив. Аз доста съм понапълняла. Ще трябва да започна да пия оцет и да дъвча кафени зърна. И това червендалесто лице! Приличам на някоя селска мома. Какво ли ще си помисли хер Фон Хагенау?

— Хагенау? Нещо си чула за него?

— Той е тук.

— Откъде знаеш?

— Градинарят беше в Райтценхайн и го е видял да слиза от пощенската кола. Да се надяваме, че двамата Хагенау още утре ще наминат насам. Това е стара, прочута фамилия. Партията следователно е добра, толкова повече...

— Толкова повече че трябва да разчитаме на нея! — вметна бащата в думите ѝ. — Те искат пари, а ние искаме да засияем в блясъка на светските им връзки. Ако старият знаеше, че сме по-бедни и от него и че само благодарение постъпленията от Капитана сме съумявали да живеем съобразно общественото си положение! А сега трябва да намеря отнякъде и петдесет хиляди гулдена!

— Петдесет хи...! — думата заседна в устата ѝ.

— Да, така е! — кимна той.

— За какво? Да не би да ги дължиш?

— Не. Това е данъкът, който трябва да платя за наследството на Хелфенщайн.

— Не те разбирам.

— Ще ти разкажа. Ти във всичко си моя довереница, така че и в тази работа мога да те посветя без колебание.

Разказа ѝ подробно за разговора си със Симеон. Тя го изслуша внимателно и после попита:

— Какво реши?

— Още нищо. Искях да чуя първо твоето мнение.

— Това съвсем не е необходимо. Тук изцяло от само себе си се разбира какво трябва да се прави. Ние, естествено, ще използваме случая.

— Добре! Но тоя Якоб Симеон също иска да го използва. Настоява най-напред за половината сума.

— Не можем ли да го измамим, или да му измъкнем верижката?

— Въоръжен е с револвер.

— Ха! — изсмя се тя пренебрежително. — Що се отнася до това, не се страхувам. Няма защо човек да има страх от някакъв си револвер.

— Да, познавам те. Но само верижката нищо няма да ни ползва. Ние трябва да имаме и детското бельо, а без негова помощ не можем да го получим.

— Хм! Значи непременно трябва да имаме двайсет и пет хиляди. Може би после ще съумеем да го извозим с другата половина.

— Боже, мен и първата половина ми създава грижи. Откъде да

вземем парите?

— Ти колко имаш?

— В касата едва ли има и пет хиляди гулдена. Това е цялото ми състояние.

Тя се загледа замислено пред себе си. После каза:

— Значи аз трябва да видя откъде да набавя парите. За да стане богат, човек трябва малко да понапълни мозъка си. Парите трябва да бъдат намерени!

— Но ще ни бъде необходим и един Роберт фон Хелфенщайн за предявител! — подметна баронът.

— Вече го имаме, и то вкъщи. Имам предвид Юлиус.

— Брат ти? Момиче, и аз вече помислих за Юлиус! — извика бащата зарадван.

— Той подхожда отлично. Точно защото е слабоумен, ще ни бъде от полза. Ти ще бъдеш негов попечител.

— И възрастта му отговаря.

— Всичко, всичко пасва!

— Но главното си остава все пак загадка!

— Имаш предвид как е стигнал до нас малкият Роберт фон Хелфенщайн?

— Да.

— Тук също ще го измислим. Не сме падали на главата си и все ще измъдрим някоя правдоподобна басня.

— Вече си помислих за нашия стар Густав. Преди да го ангажираме, той беше слуга при барон Бернхард фон Хелфенщайн.

— Много правилно! Той сега е мъртъв и няма да може да реагира, ако му припишем някой номер, за какъвто не е помислял през целия си живот. Не са ли го били изпъдили?

— Да.

— Не би ли могъл от отмъщение...?

— Хм! Да, така става. Но какво ни е накарало да приемем чуждото дете? Къде тогава се е дянало нашето?

— Да, тук нещата се заплитат. Бихме могли да въвлечем в историята покойната мама. Юлиус, да речем, тъкмо тогава е умрял. Тя е премълчала смъртта му и го е подменила с чуждото момче.

— Но как сме го разбрали чак сега? — даде бащата нов материал за размисъл.

— Намерили сме в някакво старо скривалище верижката, детското бельо и едно писмо от мама. Но нека още не си трошим главите с тези

работи. Има достатъчно време. Най-напред трябва да набавим парите. Тук си мисля за Отшелника.

Баронът поклати глава.

— Не става. Той няма да даде повече нито кройцер. Напоследък бях при него заради шестте хиляди гулдена, които му дължа. Той си ги иска и ме заплашва със съд.

— Ще почака. Досега аз си мълчах, но старият е влюбен в мен.

Фалкенщайн направи невярваща физиономия.

— Влюбен в теб? Луд ли е?

— Да, луд, луд от любов.

— Забелязала ли си го, или той е дръзнал да ти говори за тая работа?

— Падна на колене пред мен, призна любовта си, хълца и хленчи, обеща ми звездите от небето само да стана негова жена.

— Това е прекалено! Та той гони седемдесетака!

— Това са най-опасните мъже. Впрочем не мога да го упрекна! — Каза последните думи с циничен смях, а после продължи: — Помисли какъв човек е. Един вечен ерген, който заради своята грозота не е видял жена. Вижда ме често. Аз съм единствената, която е мила с него! При това положение не е чудо, дето си мисли, че трябва да му стана жена.

— Но той, точно той! Един буржоа без име и произход! Един човек, който се е оттеглил в някакви руини, не общува с никого, не познава друго удоволствие, освен само пари и пак пари да брои, грозен като павиан... уф!

Дъщеря му кимна и довърши:

— Наскоро искаше да ми целуне ръката. Но аз не допуснах. От яд те е заплашил със съд.

— И ти сега искаш... да му се продадеш?

— През ум не ми минава!

— Двайсет и пет хиляди гулдена! Помисли каква сума! Той няма да ти я заеме просто така от чисто обожание. Ще иска еквивалент.

— Това е моя работа. Да не говорим повече по този въпрос. Операцията е деликатна. Каквото направя, ще го направя за себе си. Впрочем ние се нуждаем от парите само за кратко време, защото се подразбира изцяло от себе си, че тоя Якоб Симеон ще трябва да ги върне. Остави и това на мен! Познаваш ме!

— Добре! Обмисли нещата и постъпи така, както ти се струва най-умно.

Той тръгна.

Двамата нямаха нито съвест, нито някакво чувство за чест. Дъщерята беше една амазонка, която искаше да бъде богата и да играе голяма роля в

светското общество. Първото не беше, макар че минаваше за богата. Второто се надяваше да постигне като жена на Хагенау. Когато баща ѝ сега я остави, тя пристъпи отново към огледалото и се заоглежда. При това си мърмореше:

— Двайсет и пет хиляди! Дали ги има в брой? Как да подхвана нещата? Ще го побъркам! Вярно, ще трябва... ох, бр-р-р... да му позволя да ме целуне! Но няма как. Вече се здрачава. Никой няма да ме види как отивам при него. Ще опитам!

Направи тоалета си, и то много прецизно, после напусна стаята. Мина през градината на имението и стигна до откритото поле, където тръгна по една тясна пътечка.

ГЛАВА 7

СТРАНЕН ГОДЕЖ

Ставаше все по-тъмно и по-тъмно. В далечината проблясваше самотна светлина. Идваше от един от високите, тесни прозорци на старата, подобна на кула, постройка, която служеше за жилище на Отшелника. Той отново седеше в спалнята и робуваше на любимото си занимание — броенето на монети. Но ето че във вратата на кучето залавя. Дереше се, сякаш се канеше да разкъса някого, и междувременно отекна силен крясък.

— Кой ли може да е? — запита се той. — Вечерта, в тая тъмнина? Кой се е осмелил да дойде насам? Сигурно някой крадец! Трябва да видя.

Напусна помещението, мина през всекидневната и се спусна по тясното каменно стълбище. Остави лампата на едно от стъпалата и светлината ѝ падна върху дебелината, тежко резе, с което се залостваше масивната врата. Отвори я малко и извика:

— Кой е там?

От кучешкия лай не можа да разбере отговора, но му се стори, че чу женски глас. Заповяда на кучето да млъкне. То се подчини и Отшелника повтори въпроса си.

— Ужасно! Може би сега трябва на всичкото отгоре да бъда и разкъсана! — чу се да вика.

— Жена! — Познаваше този глас. Нещо го разтърси, сякаш през него беше преминал електрически ток. Не смееше да повярва на истината. Ето защо попита: — Как се казвате?

— По-добре ми помогнете, вместо да питате! Ох, какви болки!

Сега той напусна кулата и изтича по двора. Отвори портата в зида, застана до нея и възкликна.

— Милостива фройлайн! Това сте вие, вие!

— Да. Прогонете най-напред тая магия!

— О, тя няма да ви стори нищо! Не се безпокойте! Но как се озовахте тук?

Беше седнала на един камък близо до портата и издаваше полугласни стенания.

— Разхождах се там отсреща, в крайнината на гората. Видях една отровна змия и отскочих настрани. Навехнах си крака.

— Олеле! — извика той с тон на съчувствие.

— Не можех да вървя. Зачаках. Надявах се да мине някой, но това не

стана.

— Да бях знаел!

— Смрачи се. Цяла нощ ли трябваше да лежа там на земята?

Запълзях напред с неизразими болки. Стигнах дотук, но не мога повече!

— Аз съм на ваше разположение! Заповядайте какво да направя?

— Какво да направите? Ох, тези болки!

— Да повикам ли кола?

— Да... не... да... о, Боже, тогава ще остана сама на това уединено място! Ако... ако... Имате ли оцет?

— Оцет? Да, имам.

— Един оцетен компрес може би ще облекчи болката.

— Да, с удоволствие, веднага! Но, милостива фройлайн, в такъв случай ще трябва да си събуете обувката.

— Ах, да, не помислих за това! Да я събуя! Тук... ох!

— Ще си позволя дързостта да ви поканя!

— У вас? Там вътре?

— Да. Не се страхувайте! Ще бъдете като у дома си, като в лоното Авраамово!

Каза го много настоятелно. Красивото момиче при него, в стаята му! Затрепери в очакване, дали ще се съгласи с предложението му.

— Май не върви — отговори тя. — Не, невъзможно, не е допустимо.

— Защо?

— Така сама! При един хер!

— Заклевам ви се с хиляди свети клетви, че няма от какво да се опасявате!

— Ох, каква болка! — изстена тя.

— Виждате ли! Тук ли искате да останете да седите? Да ви нося ли?

— Не, не! — отговори със симулиран страх. — Няма да ме носите!

— Но тогава ще трябва да вървите. Опитайте поне. Моля, аз ще ви подкрепям.

Подаде ѝ ръка и ѝ помогна да стане от камъка.

— Става, нали? — попита. — Опрете се по-здраво на мен! Да вървим!

Тя увисна тежко на ръката му, която той обви около талията ѝ. Крачка по крачка, тя с пышкане, той с утехи и ободрителни думи, минаха по двора до вратата на кулата и влязоха. Той бутна резето.

— Сега накъде? — попита тя.

— Нагоре!

— Боже! По това стълбище?

— Да.

— Нима няма долу някаква стая?

— Не. Ще трябва да опитате.

— Ще умра от болки.

Мина доста време, докато стигнаха стаята. Там тя падна на канапето уж съвсем изнемогнала.

— Сега ще донеса оцета — каза той и излезе. Лицето ѝ тутакси се промени. Усмихна се иронично и прошепна:

— Загубеняк! Каква дупка само! Но аз се нуждая от пари, пари!

Той се върна с една купа, в която беше налял оцет.

— Ето, милостива моя! — каза. — Ето и кърпи за компреса. Да го направя ли?

— Да. Аз няма да мога.

— Но обувката! Трябва да я свалите.

— Олеле! Затова не помислих. Сигурно няма да може да се измъкне.

— Ще опитаме. Позволявате ли?

— Трябва, ако искам да се избавя от болката!

Той коленичи пред нея и взе в ръка малкото ѝ краче. Още щом я докосна, тя се разкрещя от болки. И когато започна да я събува, едва можеше да издържа. Скимтеше за милост и накрая отпусна глава. Когато обувката беше свалена, тя лежеше в безсъзнание на канапето.

— Изгуби съзнание! — каза той. — О, пак ще дойде на себе си. А сега най-напред компреса!

Свали и чорапа ѝ.

— Не се вижда никакъв оток! — установи Отшелника. — Или стъпалото в действителност е още по-малко отколкото сега?

Натопи кърпата в оцета и я обви около крака. Тя не помръдваше. Той стана и се заслуша до устата ѝ.

— Не се долавя дишане! — отбеляза. — Е, не е мъртва. Безсъзнанието не е опасно.

Заоглежда красивото момиче с жадни очи. Обви ръка около нея и хич не помисли повече да я освободи от прегръдката си. Забрави всичко около себе си. Тя изглеждаше толкова красива, толкова изкусителна... Не чувстваше нищо друго, освен желанието да се наслади докрай на това щастие. Отдавна беше, когато се бе опитал да спечели една жена, ала тя не искаше да знае за него.

Но той ужасно си бе отмъстил. При тази мисъл лицето му се разкриви в грозна гримаса. Ето че Теодолинде фон Фалкенщайн започна да се раздвижва. Очите ѝ останаха затворени, но устните мълвяха

неразбираеми слова.

— Къде съм? — попита тихо.

— При мен — отговори той.

— При теб! — прошепна тя.

Същевременно по лицето ѝ прелетя щастлива усмивка. Това го увлече до такава степен, че прилепи уста към нейната за целувка.

— Любими! — промълви момичето.

Той почувства, че тя отвърща на целувката му. Това едва не го лиши от съзнание. Поиска му се да възкликне, но, разбира се, не го стори. Сигурно го смяташе за някой друг, а той не желаше насила да прекъсне тази толкова приятна за него заблуда.

Най-сетне тя отвори очи. Погледът ѝ първо се прикова безизразно в лицето му. После в очите ѝ започна да се появява живец. Позна го, стресна се и поиска да се освободи от обятията му. Но той я държеше здраво.

— Кой... кой сте вие? — попита несигурно.

— Аз съм, аз! — отговори Отшелника, притискайки я към себе си.

— Къде... къде съм?

Погледът ѝ зашари удивено из стаята.

— При мен, прекрасно момиче!

— При теб... при вас! Боже Господи!

Понечи да скочи, за да се освободи.

— Не — реагира той, — не! Няма да ви пусна! Ще останете да лежите тук, до сърцето ми!

— Пуснете ме! Пуснете ме да си вървя!

Съпротивляваше се, привидно правеше всички усилия да се освободи... напразно! Силите му превъзхождаха нейните. Отпаднаше все повече и повече и накрая отпусна безполезно съпротивляващите се ръце.

Той се възползва от това привидно примирение за няколко внимателни целувки. Тя позволи това да се случи. Но внезапно го отблъсна с неподозирана сила, така че бе принуден да свали ръце от нея.

— Какво става с мен? — попита. — Какво се е случило? Сънувам ли, или съм сънувала?

— Това не е сън, а реалност! — отговори старият. — О, любима, колко щастлив се чувствам!

Тя се вторачи ужасено в него.

— Любима? — попита.

— Да, ти си моето горещо обичано момиче! Моят живот ти принадлежи и заедно с него всичко, което имам.

— Възможно ли е? Къде съм? Как се озовах при вас? Вие сте ме... —

Поиска да скочи, ала се свлече с болезнен крясък обратно на софата. — Господи, кракът ми!

— Още ли ви боли? — попита той угрижено.

— Сега, сега се сещам. Болката ми възвърна съзнанието. Бях си навехнала крака...

— И дойдохте при мен да ме помолите за помощ. Аз ви доведох тук. Изпаднахте в безсъзнание и през това време аз ви направих компрес.

Тя трепна уплашено.

— Компрес? Вие? Един мъж! О, дори чорапа сте ми свалили, както забелязвам!

— Не трябваше ли?

— Не, не трябваше! А после почувствах... Признайте, вие ме целунахте!

— Да — отвърна той искрено. В очите й проблесна гняв.

— Каква наглост!

— Простете, кой може да ви устои?!

— Вие злоупотребихте с моето доверие. Това е позорно. Какво оскърбление! Татко ще отмъсти за мен, ще поиска удовлетворение. Веднага ще изтичам до... олеле, олеле!

Отново бе поискала да скочи и отново бе рухнала.

— Седнете спокойно! — каза той. — И бездруго не можете да си тръгнете. Аз ще отида за помощ, ще докарам кола.

— Не, стойте! Не искам да остана тук сама. Страх ме е до смърт.

— Няма защо! — откликна старият с необичайна живост. — Аз имам само едно желание: да станете моя жена!

Теодолинде пребледня.

— Ваша жена? Сега знам защо ме примамахте тук. Аз ви отблъснах, но днес паднах безпомощно в ръцете ви. Вие сте злодей!

Играеше отлично ролята си и той изобщо не се усещаше, че го занася. Гневът само увеличаваше красотата ѝ. Старият се захласна в нея. Улови ръката ѝ и помоли:

— Простете ми! Каквото съм направил, съм го направил от любов!

— Вие ме подведохте и измахихте. Как мога да ви простя? Кой изобщо сте вие? Никой не ви познава!

Неговото некрасиво лице стана сериозно.

— Подигравате ми се — каза, — но неоснователно. Аз може би съм по-достоеен, отколкото предполагате. Притежавам повече богатства, отколкото вероятно си мислите!

Тя поклати усъмнено глава.

— Това наистина не го вярвам!

Тогава той стана от софата, застана пред нея и попита сериозно:

— Кажете, бихте ли ми принадлежали, ако съм богат?

— Ако сте достатъчно богат, може би — отговори момичето.

— Колко би трябвало да имам? Колко искате?

— Кой може да посочва тук числа! Каква сума бихте пожертвали например като годежен дар?

— Пет... не, десет хиляди гулдена.

Тя само го погледна възмутено.

— Е, добре! Бих казал двайсет хиляди.

— Направо ослепително!

— Трийсет хиляди гулдена!

— Сега пък си правите майтап.

Тогава той тропна вбесено с крак.

— За Бога, говоря сериозно! Слушайте, аз ви обичам до полуда.

Готов съм да направя всичко, за да постигна взаимна любов. Искам да ви прислужвам и да ви се подчинявам като роб. Искам да поставя в нозете ви всичко, което притежавам. Ако благоволите да гледате на себе си като на моя годеница и го подкрепите писмено, с ръкостискане и целувка, ще устоя на думата си. Онова, което притежавам, е далеч повече от трийсет хиляди гулдена!

— Трийсет хиляди като годежен дар?

Погледна го с неподправен интерес.

— Почакайте!

Отиде до спалнята си. Тя чу превъртане на ключ и дрънчене на желязо. После той се върна и сложи една пачка банкноти пред нея.

— Пребройте ги — каза. — Трийсет хиляди гулдена.

Започна да брои. Ръцете ѝ трепереха. Страните ѝ бяха бледи. Имаше каквото беше пожелала, че и още пет хиляди отгоре. Сега оставаше само да се измъкне с парите от кулата! По-късно щеше да му мисли за другото.

— Толкова ли са? — попита той.

— Да, да!

— Виждате, че държа на думата си. Сега как ще постъпите?

Тя помълча известно време. После попита:

— Искате да гледам на себе си като на ваша годеница?

Той я дръпна към себе си и така я обгърна, сякаш се канеше да я задуши. Тя не само изтърпя прегръдката, но и отвърна. Целуна го доброволно и му зашепна нежни изрази, за да не се породят някакви подозрения у него. „Увреденият“ крак беше напълно забравен. Седяха един

до друг интимно прегърнати. Но въпреки щастието си той извади един лист, на който тя трябваше писмено да потвърди годежа.

— Баща ти какво ще каже? — попита загрижено.

— Той не бива веднага да научи — отговори момичето. — Ще му дойде много ненадейно. Той има съвсем други планове за мен.

— Искаш да кажеш, че нашият годеж на първо време трябва да остане в тайна?

— Да.

— Колко дълго?

— Да речем два месеца.

— Добре, но повече няма да чакам. Тук се сещам за крака ти. Много ли те боли още?

— Не толкова много както преди. Компресът помогна. Нека видим дали ще мога отново да вървя!

Тя стана и, гледай ти... тръгна. Вярно, симулира още болка, но заяви, че според нея кола няма да ѝ бъде необходима.

Той обаче настоя да я придружи. Момичето не биваше да отблъсне това предложение. Обу обувката си и закуцука към имението с израза на жена, измъчвана от болки. В градината спряха да се сбогуват.

— Кога ще те видя отново? — попита мъжът.

— Сега още не знам. Аз ще дойда при теб — отвърна тя бързо.

— Добре! Кога мога да те очаквам?

— Веднага щом ми се удаде възможност. Но ти обещавам, че от парите ти ще си купя една брошка с диаманти и ще я сложа за пръв път в деня на годежа. Лека нощ!

Побърза да се отдалечи. Когато беше достатъчно далеч, спря, пое си дълбоко дъх и каза:

— Какви сцени! Но аз съм красива, а въздействието на женската красота върху мъжете трябва да е страшно, че дори стари скъперници броят такива суми. Естествено, сега с него и с мен е свършено. Той повече никога няма да ме докосне.

В своята стая отдели петте хиляди гулдена за себе си. После потърси баща си.

— Излязла ли беше? — попита той. — Да не би при него?

— Да.

— С какъв резултат?

— С този.

Сложи в ръката му двайсет и петте хиляди. Той подскочи от изненада.

— Как е възможно? — извика. — Цялата сума!

Тя се усмихна саркастично.

— Тези пари са годежният ми дар от стария Винтер. Владетелят на замъка трепна.

— За Бога!

— Толкова ли е страшно?

— Годеж? Такова нещо не може да стане!

— Няма и да стане. Аз няма да сдържа думата си.

— Той има думата ти?

— Дори писмено.

— Каква непредпазливост!

— Примири се! Ние трябваше да имаме парите. Работата ще се уреди.

— Ако Хагенау разбере нещо!

— Нищо няма да разбере — успокои го тя. — Любопитна съм дали ще ми хареса. Ти каза, че бил наричан от приятелите си Жерава. Значи при всички случаи не е хубав!

— Но имал добро сърце.

— Това е най-главното. Аз не се стремя към брак, в който съпружеската двойка се мръщи до смъртта. Искам да имаме пълна взаимна свобода. Аз съм красива, е, добре, значи не трябва да принадлежа само на един. Лицето на моя мъж не ме интересува. Но той трябва да е такъв, че да мога да живея с него.

С това разговорът беше приключен и тя се върна в стаята си, изключително доволна от своята рафинираност.

ГЛАВА 8

ОТМЪЩЕНИЕ

На другия ден двамата Хагенау, баща и син, отидоха да посетят Фалкенщайн. Бяха отрупани с внимание, което веднага направи впечатление на Жерава и го накара да застане нащрек. Скоро след пристигането двамата бащи се оттеглиха под някакъв претекст, за да могат Теодолинде и Валтер да се обяснят.

Валтер Фон Хагенау внимателно беше огледал отредената му годеница. Когато стояха сега един до друг при прозореца, около устата му трепна саркастичен израз. Изсмя се късо и каза:

— Аз обичам откровеността, милостива фройлайн. Вие навярно също?

— Да. Нашите гледища в това отношение съвпадат.

— Тогава нека бъдем откровени! Известна ли ви е причината на днешното ми посещение?

— Да.

— Ние трябва да се опознаем. Ето защо аз предлагам взаимно да си облекчим тая мъчителна работа. Аз харесвам ли ви?

— Външно ли имате предвид или...

— Най-напред външно!

— Хм-м, Жерав!

— Благодаря! — ухили се той. — Това действително е откровено. Значи моят боен прякор е стигнал и до тук. Е, да, аз наистина не съм красив!

— Но това не се и иска. Вашата духовна страна много вероятно ще ме удовлетвори.

— Да се надяваме. Тази духовна страна ще положи всички усилия да спечели симпатиите ви.

— И навярно не без успех. А сега мога ли и аз да попитам дали ви харесвам?

— Обратното.

— Как така? Какво искате да кажете?

— Вие външно не ме харесвате, но пък вътрешно. С вас нещата при мен стоят точно обратното.

— Аха! Харесвате ме външно?

— Да.

— Но вътрешно — не?

— Вие сте очарователна, да, дори нещо повече от красива. Но душата ви е черна.

Каза го толкова натъртено, че тя се засмя смутено и прибави:

— Като нощта или като Преизподнята!

— Приблизително така. Тя е черна, но има и благородна чернота. Ще трябва още да я проуча и по-късно ще ви съобщя преценката си.

Но той вече я беше направил, защото, когато баща му го попита по пътя за дома дали му е харесала Теодолинде, отговори:

— Никак, скъпи татко. Нейната красота прави впечатление, но това впечатление е измамливо. Тя е чисто външна. Аз я намирам пресметлива и студена и не искам да се оженя за нея.

— За Бога, ние имаме нужда от пари!

— Хм-м! Тоя хер Фон Фалкенщайн наистина ли е богат? Защо тогава носи фалшиви камъни на пръстените си? Татко, залагам си главата, че те са имитация!

Бащата опита да го разубеди, но Хагенау остана твърдо на своето становище. Но накрая все пак изяви готовност да изчака, като първо проучи красивата Теодолинде.

В предобеда на другия ден златарят Якоб Симеон поиска да доложат за него на барон фон Фалкенщайн. Беше очакван и в следствие на това веднага приет.

— Е — обяви Фалкенщайн, — реших да опитам с вас. Носите ли верижката?

— Да.

— Покажете я!

— О, моля! Имате ли парите?

— Да. Вижте тези банкноти!

Владетелят на замъка хвърли сумата на масата. Златарят провери всяка отделна банкнота. Едва ли бе считал за възможно да му бъдат наброени наведнъж толкова пари. Ето защо ги прибра удовлетворено и предаде в замяна верижката. После попита:

— Как смятате да процедираме с детското бельо?

— Днес аз и дъщеря ми ще отпътуваме за столицата. Не ми се иска да губя време. Най-добре ще е да определите къде и кога мога да се срещна с вас.

— Елате в един часа през нощта при Зеления фонтан на Алтмаркт. Там ще ме намерите. Тогава вероятно вече ще притежавам дубликатите на ключовете.

Якоб Симеон си тръгна, а баронът съобщи на дъщеря си резултата от разговора. Тя беше съгласна да го придружи до столичния град.

Но той изрази очакването, че тя не възнамерява да участва в тайното и толкова опасно начинание. Теодолинде заяви, че, напротив, това е твърдото ѝ намерение. Баронът се изплаши от решителността, с която направи изявлението, и предупреди.

— Помисли на какви опасности ще се подхвърлиш!

— Тези опасности са същите, срещу които и ти ще се отправиш, татко!

— Има разлика. Аз съм мъж.

— Я стига! — отговори тя. — Сякаш ние жените сме чупливи! На някой чужд човек ли предпочиташ да се довериш вместо на мен? Аз те познавам. Ти не си много голям герой. Аз имам много повече кураж от теб! Не искам да те оскърбя, наистина, но няма как да не признаеш, че притежавам и повече енергия от теб. В контрабандистките ви далавери вземах значително по-голямо участие от теб. Бях нещо повече от твоя довереница. Сега снабдих парите и искам да участвам и в останалото. Но я кажи, даде ли на тоя златар двайсет и петте хиляди гулдена и получи ли верижката?

— Да.

— Покажи ми я. Трябва добре да я огледам.

Съдът беше сложил ръка върху палата на барон Фон Хелфенщайн. Двата тайни полицаи Фридрих и Антон бяха разквартирувани тук, за да пазят имението, в което нищо не биваше да се промени. Хулда Нойман, камериерката на баронеса Нора фон Хелфенщайн, с арестуването на нейната господарка беше изгубила мястото си и сега чакаше възможност да си намери нещо подходящо. Не искаше да се ангажира като обикновена домашна помощница, но добрите предложения бяха редки. Това обаче не я притесняваше. Възнаграждението ѝ беше добро, така че бе успяла да поспести нещичко. Ето защо можеше да издържи известно време.

Отдавна се числеше към редовните посетители на „Тиволи“. Беше миловидна и през тези вечери не ѝ липсваха кавалери за танците. Днес пощальонът ѝ донесе едно писмо, чийто автор бе невъзможно да бъде отгатнат. То гласеше:

„Многоуважаема фройлайн, познавам ви вече от дълго време, макар че не мога да се радвам на вниманието ви. Копнея да завържа познанство с вас и бих дал много, за да успея да

спечеля любовта ви. Ако все още не сте отдала сърцето си, елате довечера отново в «Тиволи». От това ще разбера, че сте още свободна, а после няма да пропусна възможността да легна в краката ви.“

Редовете не бяха подписани. Всяко момиче се радва, когато бива харесвано. Камериерката също се зарадва, още повече че притежаваше доста голяма доза кокетство. Беше любопитна да се запознае с автора на писмото. И бездруго днес щеше да посети „Тиволи“, но сега, естествено, отиде с по-голямо желание.

Едва беше влязла и вече я ангажираха. Танцуваше почти във всеки тур, но само с познати партньори. Но ето че дойде един млад мъж. Не се огледа за нея, а сякаш вниманието му беше насочено към нещо друго. Но когато понечи да мине край нея, погледът му като че случайно попадна на лицето ѝ и той спря.

— Извинете, майн фройлайн — заговори, — струва ми се, че ви познавам.

Имаше представителна фигура и беше елегантно облечен. Тонът му звучеше много учтиво, а поклонът, който направи, я удовлетвори още повече. Ето защо отговори:

— И аз имам чувството, че вече съм ви виждала.

— Ако ми позволите да се настаня до вас, бихме могли да помислим къде сме се срещали.

— Седнете, моля! — прозвуча нейната покана.

Той се отзова. Момичето го огледа проучващо. Видя тежък ланец на жилетката и скъпи пръстени по пръстите му. Следователно беше заможен, макар и да нямаше нещо аристократично в него. На един познавач на хората не биха му харесали стиснатите устни и пронизващият поглед, наистина, но тя не беше толкова внимателен наблюдател. Този мъж беше бившият златарски калфа Август Менерт, на когото Якоб Симеон бе продал фирмата си.

— И така, къде сме се виждали? — попита той, кръстосвайки удобно крака.

— Не тук — отговори тя.

— Напротив, напротив! В последно време тук ви забелязах няколко пъти. И въпреки това ми се струва, сякаш отдавна познавам лицето ви.

— Аз вашето също. Родом съм от Грюнбах.

— Имате предвид имението Грюнбах, което принадлежи на барон

Фон Фалкенщайн?

— Да.

— Значи сме били съседни. Аз съм от Райтценхайн, който принадлежи на хер Фон Хагенау.

— Аха, сега е ясно! Там сме се виждали. Сега го знаете и следствието приключи.

— Означава ли това, че трябва да си тръгвам?

— О, не — отговори тя. — Не бих отпратила един земляк, още повече...

Спря по средата и го погледна дяволито и изучаващо.

— Можете ли да пишете? — попита с усмивка.

— О, много добре! — засмя се и той.

— Може би писма до дами?

— Когато е много наложително, да.

— Кога сте писали последното си писмо до дама?

Той направи замислена физиономия и отговори:

— Не много отдавна.

Точно сега паузата свърши и музиката поде жив галоп. Той се надигна, поклони се и помоли за ръката ѝ. Тя му я подаде и танцът започна. Когато свърши и двамата седнаха отново, той каза:

— Е, добре! Аз съм анонимният автор на писмото. Сега бих желал да зная дали се сърдите.

— Не виждам защо трябва да се сърдя.

— В такъв случай искам да ви отправя една голяма молба. Но тя би могла да ви раздразни. Ще ми подарите ли и останалите танци?

— Хм! Значи да не танцувам с никой друг?

— Това е желанието ми. Много ми се иска да ви имам само за себе си, макар и да нямам никакво право. Или може би се интересувате от някой друг, така че ви е трудно да изпълните молбата ми?

— О, не! С удоволствие ще танцувам само с вас!

Погледът му се спря с радостна изненада върху лицето ѝ.

— Чудесно! — възкликна. — Не го очаквах.

— Защо?

— Едно такова красиво момиче едва ли може да е останало без обожатели.

— Обожатели, да — отвърна тя, свивайки пренебрежително рамене. — Но обожател не значи още любим!

— Разликата не е много голяма, а аз познавам един, за когото мисля, че не е бил само обожател.

— Кой ще е той?

— Предпочитам да премълча. Можете да го видите, днес той е тук. Очите ѝ се плъзнаха търсещо по различните маси и групички. После отговори:

— Не виждам кого бихте могли да имате предвид.

— О, той не е в залата, а там вляво, в съседното помещение. Намира се в мила компания.

— Правите ме толкова любопитна, че наистина ми се иска да надзърна там.

— Сторете го. Ще ви чакам тук!

Тя стана и се отдалечи. Той се загледа победоносно след нея и промърмори:

— Тя е пленително красива. Трябва да я имам тази Хулда Нойман, та ако ще и да забъркам някоя каша!

Погледът му кажи-речи я изпиваше. Сега тя отиде до отворената, водеща към съседното помещение, врата. Погледна вътре. Той я видя, че трепна.

— Аха, видяла го е — помисли си. — Сега ще разбере дали е скъсала с него.

Тя премина бавно и сякаш безцелно залата и се върна при него.

— Е, видяхте ли го? — попита той.

— Кого всъщност имахте предвид? — отби момичето.

— Е, някой си там Антон!

— Антон? Не познавам никакъв Антон — отговори тя, правейки се на учудена. Беше пребледняла. Тревожно попита: — Откъде го познавате?

— Няма значение — отклони сега той. — Достатъчно е, че знам каква връзка сте имали с този Антон. Вие бяхте при баронеса Фон Хелфенщайн, а той трябваше да ви подпита по поръчение на княз Ван Зоом. Ето защо симулира любов към вас. Но стига по този въпрос. Бих желал да ви се представя. Името ми е Август Менерт. Златар съм. Доскоро бях помощник и тъй като не спадам към прахосниците, а и не можех да живея при моя работодател, наех една евтина мансарда за нощувка. Беше в задна къща. Оттам можех да виждам страничния фронт на един известен палат. Имаше един прозорец, който винаги светеше, когато една известна баронеса бе отишла да си легне. Там живееше прислужницата на баронесата, едно прелестно момиче. Накратко казано, влюбих се в нея и започнах да събирам сведения. Така узнах също онова за вас и Антон. Признавам, че наистина станах ревнив, толкова повече защото знаех, че той ви залъгва.

— Откъде го предположихте?

— Научих, че е таен полицай. Останалото лесно отгатнах. Не знаех, наистина, че вашият барон е Капитана. Сега този Антон постигна целта си и повече не ви поглежда. Не е ли така?

Очите й метнаха мълнии на гняв и омраза.

— Вече не ме поглежда! — процеди. — Ах, да можех да измисля нещо, от което да го заболи, да се вреже дълбоко в сърцето му, в живота!

— Размишлявайте!

— Е-ех! Твърде слаба съм за отмъщение!

— Потърсете тогава помощ! — рече той, като улови ръката й и я погледна жадно-въпросително в очите.

— Имате ли кураж? — прозвуча насреща му.

— Да.

— Нямам предвид обикновения кураж. Аз искам да отмъстя на този жалък човек. Коя е всъщност онази, която седи до него?

— Годеницата му.

— Не я познавам.

— Казва се Анна Ландрок. Заради вас научих всичко това.

— Значи двамата вече са се сгодили?

— Да. Също неговият красив колега се е сгодил.

— Който седи с него там вътре? Той също така се намираше на разположение на княз Ван Зоом.

— Да, и постъпи също като Антон. Сгоди се за някоя си там Емили Вернер. Но преди това и той подлъга едно бедно момиче, за да оплете баща й в мрежата.

— Кой беше той?

— Старият аптекар Хорн.

— Аха, дето се направи на умрял, за да избяга от затвора, но бе отново заловен?

— Да, с дъщеря му се случи както с вас. Тоя мизерен Фридрих я измами. Какво ли си мисли тя, като го гледа сега да седи до другата? Много вероятно също замисля отмъщение.

— Нима тя е тук?

— Да. Ниската дебелана там косо срещу нас, дето не отделя поглед от отворената врата. Виждате ли какви очи блещи? Сякаш иска да го погълне. Тя би могла да ви бъде една добра съюзница!

Хулда оглежда известно време дебелата аптекарска дъщеря. После попита:

— Откъде знаете също за това момиче?

— Хм-м! Всъщност не би трябвало да го знам, но го подслушах. При моя шеф се говореха разни неща, които не бяха за непосветени уши.

— Кой е шефът ви?

— Той вече не ми е такъв, защото аз наскоро закупих фирмата му.

— Значи сега сте самостоятелен?

— Напълно. Сам съм си господар и имам много добри средства за препитание. Шефът ми беше Якоб Симеон.

Тя го погледна бързо и изненадано.

— Какво? При него ли бяхте?

— Да. Познавате ли го?

— Разбира се! Та нали той беше от хората на Капи...

— Откъде знаете, че е бил от неговите хора?

— Чух го от полицаите, които след арестуването на господаря заеха палата. Подслушах ги.

— По дяволите! А Якоб Симеон твърдо вярваше, че никой не го подозира.

— Това беше изказано само като предположение. Онази Хорн там отсреща... само отдалеч ли ви е позната?

— Не. Познавам я отблизо. Баща ѝ често идваше при нас, а и аз изпълнявах някои поръчки на шефа при него. Казва се Йете.

— Бр-р! Грозно име!

— Грозно като самата нея.

— Бих желала малко да си поприказвам с нея.

— Е, мога да уредя да седне при нея.

Менерт се надигна и отиде при Йете Хорн, която направи много учудена физиономия, когато чу поканата му. Отзова се с видимо колебание, понеже не ѝ се искаше да напуска мястото си. Оттам именно можеше добре да наблюдава изменилия ѝ таен полицай Фридрих. Скоро Хулда и Йете седяха една до друга и Менерт остави дамите насаме за няколко минути. Те скоро се задълбочиха в съкровен разговор. Дойдоха няколко танцьори да канят Хулда, но тя отказа. Разговорът беше по-важен.

Златарят се размотаваше из залата и на няколко пъти спря до отворената врата, от която можеше да огледа съседното помещение.

Там седяха двамата тайни полицаи Антон и Фридрих със своите годеници Анна Ландрок и Емили Вернер и бъдещите си тъстове.

Татко Ландрок, бивш вахмистър, беше изгубил при една злополука ръка и крак и бе изпаднал с близките си в окаяно положение. Княз Ван Зоом го избави от него, като му подсигури пенсия. Папа Вернер също така бе изтърпял много страдания като слуга в театъра и живееше с

многобройната си фамилия в голяма немотия, докато накрая изгуби и работата си. Но князът се намеси и в неговия живот и му съдейства за сегашното място като касиер при театъра. Днес нямаше представление и той разполагаше с време да посети „Тиволи“. След толкова години нещастие промяната в съдбата му влияеше неимоверно благотворно. Цялото му лице буквално сияеше от разположеност и доволство.

Присъстваше и една друга личност. До Вернер седеше дъщеря му Лаура. Франц фон Хелфенщайн я беше насиллил. Детето, което се появи на бял свят, умря, обвиниха я в детеубийство и бе осъдена на осем години затвор. Половината от присъдата беше вече излежана, когато Ван Зоом и доктор Макс Холм се заеха с нея и благодарение на щастливи обстоятелства успяха да докажат невинността ѝ. Веднага бе освободена. Днес беше излязла за първи път, за да посети, заедно с баща си, сестра си и другите в „Тиволи“.

Погледът на Антон случайно попадна на Менерт, когато онзи се намираше при вратата. Сръга Фридрих и попита:

— Познаваш ли младия човек там?

— Помощник на Якоб Симеон.

— Така си и помислих. Но вече не е помощник, а самият е собственик на фирмата. Веднага ще го подложат на проверка.

Стана от стола, пристъпи към златаря и го попита:

— Нали сега вие сте собственик на фирмата, в която работехте?

— Да, майн хер — отвърна другият раздражено. Антон се направи, че нищо не е забелязал, и продължи бодро:

— Много добре стана, че ви срещнах тук. Изработвате ли и венчални халки?

— Естествено!

— Бившият ви шеф винаги беше по-евтин от другите. В най-близко време ще имам нужда от годежен пръстен, моят приятел там също.

— Аз съм запазил неговите цени.

— Чудесно. Може би ще подарим на нашите дами и по един друг пръстен, освен обикновената златна халка. Вероятно имате добър избор?

— О, разбира се! Аз работя най-вече с имитация на скъпоценни камъни, които едва се различават от истинските.

— Това урежда добре нещата. Ние, естествено, не сме милионери, които могат да си позволят диаманти. Утре ще наминем към вас и ще разгледаме асортимента ви.

Правеше го само за да научи евентуално дали Менерт знае местонахождението на Якоб Симеон. Но младият златар го прозря и се

отдалечи с лек поклон. Когато отиде при момичетата, Хулда го попита:

— Оня шпионин стоеше при вас. Какво искаше?

— Да ме подпита за шефа.

— Вие, надявам се, не сте били толкова глупав да му кажете?

— Не ми и хрумна. Те ще платят пръстените си, но няма да научат нищо.

— Пръстени? Искат да купят пръстени?

— Да, венчални халки, като претекст, естествено.

От лицето на Хулда се оттегли всякакъв цвят. Тя се втренчи в него, сякаш с мислите си се намираше някъде съвсем другаде.

— Венчални халки — промълви на себе си. — Ех, ако не бяха точно венчални халки.

— Те може би ще купят и други. Тоя Антон ми го каза.

При това известие тя едва не скочи от стола.

— Утре щели да дойдат — допълни Менерт.

— Още утре? О, ако знаех какво ги интересува!

— Аз споменах за имитациите си на диаманти и той като че има желание да види нещо от тоя род!

— Прекрасно, прекрасно! Оставете ни сами! Ще ви дам знак, кога да се върнете.

Той продължи разходката си. Дебелата Йете огледа Хулда с удивление и каза:

— Вие сякаш из един път станяхте съвсем друга жена, когато се отвори приказка за пръстените. Много сте възбудена.

— И не е за чудене. Преди малко си трошихме главите по какъв начин да си отмъстим, а сега идеята е вече налице.

— Възбуждате любопитството ми.

Йете беше физически и духовно по-тромава от красивата камериерка, но що се касае до отмъщението към неверния любим, беше огън и пламък.

— Тези двама типове не вкараха ли в беда баща ви? — попита Хулда.

— В затвора.

— Да. Какво сега, ако ние ги вкараме в затвора?

— Възможно ли е? — попита дебеланата, като бузите ѝ мигом се зачервиха.

— О, определено! Не само тях двамата, но и годениците им.

— Това, това би било чудесно отмъщение!

— Да, представете си оная Вернер в пандиза!

Каза го с повишен тон, за да поощри още повече Йете. Тя отговори:

— Бих дала за това няколко години от живота си.

— Това изобщо не е необходимо.

— Как да я подхванем тая работа?

— Много лесно. По-лесно отколкото си мислите. И така, откраднати са скъпоценни пръстени. Двете годеници носят откраднатите бижута и естествено биват арестувани.

— И от кого са ги имали?

— От своите мъже, които също ще бъдат арестувани.

— И тия наистина са ги откраднали?

— Не са си го и помислили!

— Тогава няма да има и арест!

— О, напротив! Оставете аз да се погрижа. Антон и Фридрих пазят палата на задържания барон Фон Хелфенщайн. Там всичко стои така, както той го е оставил. Сигурно и завинтената касета с бижутата е още налице. Тези бижута ще бъдат откраднати.

— От кого?

— От нас двете естествено.

Йете се изплаши.

— За Бога! — възкликна.

— Страх ли ви е?

— Да.

— Страх! И искате да си отмъстите? Били сте продадена, изменили са ви, а сега, когато ви се открива една толкова добра възможност да накажете злосторниците, се колебаете? Засрамете се!

Това веднага подейства. Йете отговори:

— Но сигурно ще бъде много трудно.

— Съвсем лесно, детински лесно.

— И как всъщност ще стане работата? Да не би да имате предвид, че ще нахълтаме взломаджийски в палата и ще задигнем диамантите?

— Да, разбира се.

— Господи Исусе! Тръпки ме побиват! Ако ни спипат!

— Невъзможно. Та нали двамата пазачи седят там в другото помещение и скоро няма да се приберат.

— Вие възнамерявате, както изглежда, още днес да я свършим тая работа?

— Естествено! Днес, веднага! Та нали утре щели да купят пръстените.

— Не знам каква е връзката между едното и другото.

— Много просто. Ние свиваме бижутата и аз давам на тоя хер Менерт, който здравата е лапнал по мен, два от пръстените. Той ще ги

продаде на Антон и Фридрих. Те ще ги подарят после на момичетата си и ето как ще бъдат намерени у тях. Не е ли просто?

— Как ще влезем в палата? — попита Йете, която още не вникваше в демонския план.

— С ключ.

— А, вие имате ключ! Как се добрахте до него?

— Всяка умна домашна помощница си набавя възможно по-скоро собствен ключ или шперц.

— Но ключарят няма право да ви го прави!

— Той, естествено, не е за момичето, а за господарите. Момичето има само грижата те да изгубят ключа. Ясно?

— Да — кимна дебеланата с разбиране. — Момичето отмъква ключа и господарите трябва да си направят друг.

— Да, така беше и при мен. И господарите дори не забелязаха загубата. Когато баронесата бе откарана по настояване на нейния мъж в лудницата на Роленбург, аз присвоих ключа и баронът въобще не се сети за него. Сега е необходимо само да отида да го взема и после можем да се вмъкнем в палата, без някой да ни забележи.

— Но ще можем ли да отворим и касетата?

— Да. Аз имам и този ключ. Баронесата мислеше, че го е забутала някъде. Не искаше мъжът ѝ нещо да разбере и тайно поръча нов. Естествено, го получи.

— Много ли са накитите в касетата?

— Е, плячката няма да бъде грандиозна, тъй като в последно време нещата на господарите не бяха особено блестящи. Забелязах го. Но въпреки това, освен отмъщението, ще завъртим една добра далавера. Ще делим, а после ще скрием нещата, докато стане възможно да ги продадем без риск.

— Няма ли да бъде по-добре сама да отидете до палата, фройлайн Нойман?

— Не. Имам нужда от втори човек и това сте вие. Или може би искате да се откажете от отмъщението си? Впрочем никой няма да ни спипа. Ние ще погледнем дали някъде не свети прозорец. Ако е такъв случаят, няма да рискуваме. Но ако всички прозорци са тъмни, няма от какво да се страхуваме.

— Ще ни видят, когато отваряме голямата порта.

— Не е необходимо да го правим. Ще минем през портичката и през стаите на господаря. Там познавам всеки ъгъл. Естествено, ще си светим.

— Отдолу ще видят светлината!

— Ако го вършим глупаво, да. Но ние ще постъпим умно. Аз имам един малък ветроупорен фенер, който може да се затъмнява по желание!

— Има още няколко неясноти. Дори и да пипнем бижутата, това нищо няма да ни ползва. Та нали двамата полицаи ще кажат, че са купили пръстените от Менерт.

— Той обаче ще заяви, че това не е вярно. Ще им продаде откраднатите, но ще твърди обратното. Ще покаже скици на двата пръстена, които им е продал, и те наистина ще бъдат намерени у тях. Така двамата шпиони ще бъдат изобличени.

Бавно мислещата Йете поклати глава. Но сърцатата камериерка продължи със строг тон:

— Значи решавайте! Нямаме време за губене. Ще участвате ли?

— Направо ми иде да се откажа!

— Тъй! Вие сте измамена. Баща ви ще умре в кафеза или на ешафода. Цялото ви семейство ще се сгромоли в нещастieto, а в замяна вие ще позволите на милия си Фридрих да вдига сватба и после да прави още и кръщенета!

Думите поддействаха и Йете обяви:

— Ще участвам.

— Останете тук, аз ще отида да взема ключовете.

Стана и пристъпи към Менерт, който се бе облегнал наблизко на един пиластър.

— Е, имате ли някакъв план? — попита той.

— Да, и то много добър.

— Мога ли и аз да се включа?

— Да. Ще ме отведете до къщи. Но поставям условието преди това да вземете от магазина си два дамски пръстена с камъни-имитация.

— С каква цел?

— По-късно ще научите. Нека бъдат такива, каквито двамата полицаи евентуално биха харесали. Освен това ще трябва по-късно да можете точно да ги опишете.

— Няма проблем. Значи искате веднага да ги имате?

— Веднага! Но никой нищо не бива да разбере.

— Тръгвам незабавно!

Бързо излезе. Тя хвърли един триумфиращ поглед на Йете и бавно го последва.

Якоб Симеон се яви съгласно уговорката с барон Фон Фалкенщайн точно в един часа при фонтана на Алтмаркт. Там завари владетеля на замъка и дъщеря му. За негово учудване тя носеше мъжко облекло.

— Е, как стоят нещата с ключовете? — попита хер Фон Фалкенщайн.

— Имам ги.

— Значи можем да пристъпим към работа?

— Да. По улиците вече е много спокойно. Можем да рискуваме.

Когато стигнаха до Съдебната палата, най-напред разузнаха наоколо. Не се виждаше и чуваше жива душа. Ключът отвори. Те влязоха и заключиха след себе си. После запалиха един фенер със затъмнителни бленди.

— Сега да дойде някой! — каза баронът.

— Мен няма да заловят — заяви неговата решителна дъщеря. — Имам един добре зареден двучевен джобен пистолет.

— С него всичко бихте оплескали — обади се Симеон. — Изстрелът само би примамил преследвачите. Аз си взех по-добро оръжие. Ето, вижте, един „убиец“ (палка с оловна топка накрая, използвана като оръжие).

Работи безшумно и сигурно. Да вървим!

— Запознат ли сте с обстановката?

— Много точно! Естествено добре съм се осведомил.

Ослушваха се при всяка нова извивка на коридора или стълбището. Най-сетне Симеон спря пред една врата.

— Това е стаята, която търсим.

Оказа се, че ключът, с който се беше снабдил, е истински шперц. Симеон отвори вратата, влязоха и заключиха грижливо след себе си. Сега тук имаше две отворени врати, които водеха надясно и наляво в съседни стаи. Внимаваха светлината от фенера да пада така, че отвън да не може да бъде забелязана.

— Ето ни на мястото — каза баронът. — Но къде са прибрани нещата?

— В един шкаф. Трябва да го потърсим.

Шкафове имаше само в съседната стая вдясно. С помощта на донесените ключове започнаха да ги отварят и преглеждат. Стараеха се да не оставят следи от присъствието си. Най-сетне намериха едно сандъче, в което откриха търсеното.

— Това е! — рече Якоб Симеон. — Сега трябва бързо да ги проучим! След това отново ще ги сложим вътре.

— Покажете ги! — Теодолинде разгледа внимателно материята, начина на изработка и бродерията на детските неща на светлината на фенера и каза: — Не е необходимо да ги вземаме! Листове и моливи тук има достатъчно. Аз ще изготвя точни рисунки, по които ще изработим копията. Утре вечер ще бъдем готови и ще можем да извършим подмяната.

Това беше удобно и за златаря. Рисунките бяха точно изготвени, след което тримата отново потеглиха. Погрижиха се, естествено, да оставят всичко така, както го бяха заварили.

Ние ще оставим тримата съзаклятници сами с плячката им и ще се върнем в разказа няколко часа назад. Сцената между Менерт, бившата камериерка Хулда Нойман и дебелият Йете в „Тиволи“ не беше останала незабелязана. В залата се намираше и една друга наша позната личност — веселият тимпанист Хаук, който днес, наистина, като че не се намираше в добро настроение. До него седеше третият виолинист. В една пауза той каза на Хаук, поклащайки глава:

— Какво става днес с теб? Сякаш си друг човек! Що за физиономия правиш?

— Имам тения.

— Да, но в главата, не в тялото!

— Е, да. Нещо ме гложди.

— И какво?

— Че трябва да седя тук и да правя музика, за да могат другите да танцуват.

— Всички добри духове! Какви са тия капризи? Никога не си имал такива мисли!

— Но днес да.

— Личи си. Преди малко сбърка цели четири такта! Подобно нещо още не беше ти се случвало.

— Е, при едно такова лице може и да се случи — ухили се тимпанистът Хаук. — При това положение на някой друг може и нещо повече да се случи.

— За какво лице бълнуваш, бе?

— Че не виждаш ли?

— Чумата го взела! Виждам стотици лица! Кое имаш предвид?

— Да, де! Мда-а! Мислех си, понеже на мен ми е направило впечатление, трябва и твоите очи да са все към него отправени. Виждаш ли отворената врата за другото помещение?

— Да. Достатъчно голяма е според мен.

— Вътре седят хора. Но отгук човек може да види само най-задната ъглова маса и тя седи там.

Хаук посочи с пръст мястото. Виолинистът подсвири тихо и отсъди:

— Прекрасна! Наистина прекрасна!

— Какви очи!

— Като гранати!

— Каква коса!
— Много по-красива отколкото на моята старица!
— Това имах предвид! Това носле, устата!
— За мляскане... исках да кажа, за целуване!
— Шията, бюстът!
— Направо Венера!
— Да. Но лицето има такъв един меланхоличен израз, като безмълвен отказ от...

— Кафе с мляко!
— Глупости! Не говори така тъпо! — сопна се иначе толкова добродушният тимпанист.

— Човече, това момиче те е омагьосало!
— Може би!
— Вероятно дори си се влюбил!
— До ушите!
— Да те закриля свети Балдриан! Който е влюбен, той е загубен!
— Веднъж и ти беше влюбен!
Цигуларят направи кисела физиономия и продължи:
— Затова съм и изгубен. Ще си остана трета цигулка до моя кротък, блажен край. Трябва ли и с теб да стане така? Не искаш ли да се махнеш от тимпаните?

— Искам, разбира се, и то веднага! Бих желал да извъртя един валс с нея, някой лек, нежен.

— Да, като да речем: „Ела, мили Хайнрих, ела, ела и ме целуни!“
— Майтапът настрана! Познаваш ли я?
— Не. Ти?
— Също не, магаре такова! Щях ли иначе да те питам!
— Благодаря за новото име, с което се сдобих. Но ти си още по-голямо магаре от мен! Щом искаш да знаеш коя е, просто иди и я питай!
— Нали не мога да се отделя от оркестъра! — възрази Хаук.
— Глупости! Моята трета цигулка не е толкова необходима. Отивай спокойно, синко! Аз ще бия тимпаните ти. Веднъж вече нали го правих.
— Де да искаше пак!
— Искам, естествено. Ти наистина си влюбен до ушите. Знаеш: „Само като погледне момъкът момата, сърцето му се веднага разтупква!“
— Зарежи тия рими от състезания на стрелци, ами по-добре внимавай с нотите, когато се заемеш с тимпаните. Ще рискувам да ти ги поверя.
— А аз ще ти поръчам един валс. Само да не се проснеш на земята с... безмълвен отказ!

Хаук напусна оркестъра. Точно когато минаваше край масата, на която седяха камериерката и Йете, чу първата да казва:

— Да, представете си оная Вернер в пандиза!

Беше просто случайност и той нищо не си помисли.

Когато отиде до отворената врата, видя седящата в помещението компания. Вернер, който бе оказал съдействие в номера срещу танцьорката Леда и шефа на клакьорите при „Столичен театър“, веднага го позна.

— Хер Хаук! Добър вечер! — поздрави той, подавайки му ръка. — Няма ли да извъртим пак някой подобен номер?

— Какъв номер?

— Е, както преди време в „Белвю“ когато се направихте на дама!

Присъстващите се засмяха. Та нали този номер беше известен на целия град. Трите момичета също бяха чули за него и огледаха с любопитство младия мъж, който бе играл толкова важна роля в това събитие. Хаук видя големите тъмни очи на Лаура отправени към него и се изчерви като дете.

— Това са моите дъщери, а това хер и фройлайн Ландрок — представи Вернер споменатите.

Фактът, че хубавичкото момиче е дъщеря на Вернер, така изненада Хаук, че той непредпазливо изтърва:

— Какво? Тя е ваша дъщеря?

— Да, моя дъщеря е!

Сега доброто, открито лице на тимпаниста прие толкова особен израз, че предизвика неволен смях. Но той бързо възвърна самообладанието си и отговори, посочвайки Лаура:

— Тази дама имах предвид.

— Лаура? И каква е работата с нея?

— От оркестъра я видях да седи тук. Познавам почти всички дами, които идват при нас на танци, но нея още не. Направи ми впечатление и ето защо... ето защо...

— Ето защо дойдохте да разберете коя е? — вметна бащата.

— Да — отвърна той откровено.

— При това положение е цяло щастие, че аз го знаех и съумях веднага да ви го кажа.

— Определено! Но тук се намесва и друг щастлив случай.

— Какъв?

— Е, капелмайсторът ще включи сега един валс, за който му се иска да знае дали ще се танцува добре. Аз трябва да го изпробвам. Но някак си не върви сам да се въртя и тук вие бихте могли да ме подкрепите с вашите

бащински съвети.

— Аз? Та аз не съм ви баща!

— Но на... фройлайн Лаура! Разбирате ли?

— О, да — засмя се Вернер. — Действайте смело!

Момичето погледна младия мъж с особен поглед. Страх или благодарност просветна от тъмните очи?

Виолинистът беше поръчал валса и когато Хаук даде сега знак, оркестърът започна. Той беше музикант, но сам той много рядко танцуваше. При неговия свободолюбив характер още не беше му се случвало сърцето му да попада в сериозен плен. Но сега се чувстваше направо неописуемо. Струваше му се, че държи в ръцете си нещо изключително ценно. Мислеше си, че сега трябва да си поговори с нея, но точно в момента не му хрумваше нищо — на него, дето главата му иначе бѣкаше от щуротии. Най-сетне все пак каза:

— Сигурно рядко идвате насам?

— Никога не съм идвала — отговори тя.

— Значи някъде другаде ходите на танци?

— Не. Никога не танцувам!

— О, колко жалко!

Думите прозвучаха толкова искрено, че тя вдигна въпросително поглед.

— Искях да кажа: колко хубаво щеше да бъде, ако можехме да ви виждаме по-често тук — обясни той.

— Кого би интересувало присъствието ми? — попита момичето тъжно.

— Мен!

Изплаши се, когато чу собствената си дума. Не бе възнамерявал да го каже, но му се беше изплъзнало прекалено бързо. Беше дошло направо от сърцето му.

— Вас? — попита тя, поглеждайки го сериозно в лицето. — Естествено, казвате го само от учтивост.

— Не, не! — отговори той бързо.

— О, вие познавате татко и сте сметнали за любезност да потанкувате с една от дъщерите му.

— Хич не си го мислете. С такива любезности аз не се занимавам. Правя само онова, което ми харесва, и този валс с вас ми доставя удоволствие.

— Защо с мен?

Това не беше кокетиране, за да чуе някой комплимент. Гледаше го

толкова сериозно, почти печално, че една фриivolност беше напълно немислима.

— Защото тук няма друга, която бих желал да ангажирам — отговори той. — На гърдите си имате един карамфил, фройлайн Вернер. Аз съм голям обожател на карамфилите, но, от друга страна, толкова рядко се сещам за цветя. Аз... аз...

Не може да изрази молбата. Въпреки това тя взе цветето и каза:

— Искате ли да го имате? Заповядайте, хер Хаук!

— Но вие сигурно се разделяте неохотно с него?

— Не. Подарявам ви го с удоволствие.

— Защо на мен? Питам точно както вие преди малко.

— Е, защото тук няма друг, на когото бих желала да го подаря.

Виждале, че отговорих точно както вие.

Лека усмивка заигра около устните ѝ. Той я забеляза и каза:

— Трябва по-често да се усмихвате така, винаги, постоянно. Но вие, изглежда, сте все сериозна.

— Имам си всички причини да се откажа за дълго в живота от смеха.

Когато танцът свърши, той я отведе при баща ѝ и се върна при оркестъра. Седна тихо и се затвори в себе си. Познаваше Вернер, но съдбата на Лаура му беше напълно неизвестна. По някаква случайност нищо не беше чул за нея. Какво означаваша печалните думи: „Имам си всички причини да се откажа за дълго в живота от смеха“? В един момент погледът му се спря върху камериерката и Йете, които толкова усърдно разговаряха. Внезапно се сети за думите: „Да, представете си оная Вернер в пандиза!“ Прониза го една мисъл. Това можеше да се отнася само за някоя от дъщерите на Вернер. Или тези думи бяха просто случайни и засягаха някоя друга Вернер? Но тогава Хаук забеляза честите гневни, омразни погледи, които двете момичета хвърляха към отворената врата. Това не беше случайност. За какво говореха? Какво имаха предвид?

По време на музиката погледът му се приковаваше повече на разговарящите отколкото на нотите. Видя Хулда да става и да пристъпва към Менерт, когото не познаваше. Размениха си думи. Менерт тръгна, Хулда — също. Но преди това метна на Йете един триумфиращ поглед, който направи особено впечатление на тимпаниста.

Разтревожи се не на шега. Имаше чувството, че ще се случи нещо, което при всички случаи трябва да избегне, само дето не знаеше как. По-късно Менерт отново влезе. Камериерката също се върна. Двамата заговориха помежду си. Той ѝ даде нещо, което тя разгледа. После махна на дебелата аптекарска дъщеря и напусна с нея залата. Беше носила нещо,

някакъв немного голям предмет, леко увит в кърпичка. С каква цел? Защо го държеше загърнат, сиреч скрит? И преди да напуснат залата, двете плъзнаха заплашително поглед към отвореното съседно помещение. Хаук го видя съвсем ясно. Вече не го съдържа на мястото му.

— Я се заеми пак с тимпаните — каза на третия виолинист.

Напусна бързо залата, за да наблюдава двете момичета. Излезе точно навреме. На светлината на газовите фенери ги видя да изчезват зад близкия ъгъл и побърза след тях с намерението да ги следва където и да отидат.

Менерт беше донесъл на камериерката двата пръстена. Когато се отдалечаваеше после с Йете, тя не подозираше, че има след себе си наблюдател, който се придържа към сенките на къщите и стъпва възможно по-тихо. Двете достигнаха Алтмаркт от страната, на която се издигаше палатът Хелфенщайн. Недалеч от него се намираше фонтанът с каменния бордюр.

— Горے никъде не гори свещ — отбеляза Хулда. — Значи няма никого.

— Но може в някоя от задните стаи да има някой.

— Не. Много добре познавам порядките. Ще завием зад онзи ъгъл. Портичката е там.

— Няма ли да е по-добре сама да...?

— Не ми и хрумва! Каквото заедно уговорихме, заедно и ще изпълним!

Повлече колебаещата се спътница към ъгъла. Хаук ги последва бавно и предпазливо. Когато зави зад ъгъла, не видя никого. Ослуша се. Нищо не се чуваше.

— Толкова ли да са бързали двете момичета? — запита се той.

Продължи ускорено до другия ъгъл, за да се огледа и там. Никой не се виждаше.

— Не са тук — каза си. — Значи обратно!

Върна се почти до ъгъла. Тогава забеляза портичката, която преди малко му бе убягнала.

— Тук ли да са влезли? — запита се. — Ще бъде много романтично! В палата на Капитана! Две момичета съвсем сами в голямата, тъмна, покрита с мрачна слава сграда! Не, не ми се вярва!

Отправи се бавно и замислено към предния фронт и огледа прозорците.

— Дявол! — промърмори. — Не беше ли това светлина? Или съм се заблудил?

Прикова зорко очи към редиците прозорци и наблюдението се

повтори.

— Правилно! Сякаш някой горе отваря от време на време блендата на затъмнен фенер на косъм ширина. Но може и да се лъжа. Когато човек се вторачи така в някоя точка, може и да му изскочат очите. Най-разумно ще бъде да надзиравам портичката. Отсреща има проход за коли, който ще ми предложи достатъчно пространство и тъмнина. Тимпаните могат и да почакаат.

Беше стоял доста дълго скрит, когато чу да изщраква ключ. Портичката се отвори и двете момичета излязоха.

— Ужасно! — каза дебелата. — От страх едва не ми изби кървава пот. Никога не бих сторила отново подобно нещо.

Тези думи чу Хаук, но следващите — не, тъй като не можеше да приближи достатъчно, без да бъде забелязан. Но ги последва.

— И все пак ще трябва да го сторите още веднъж — отговори ѝ камериерката.

— Не, за Бога!

— Е, успокойте се! Искях само малко да ви уплаша. Няма да ви въвеждам в ново изкушение.

— Сега какво ще правим? Ще делим ли?

— Не сега и не днес.

— Защо?

— Няма време. Трябва най-напред да говоря със златаря. Това е най-важното. Трябва да получи инструкциите ми.

— А аз моята половина от бижутата!

— Да, разбира се! Но едва утре сутринта. Ще ви кажа къде се намира жилището ми. Ще дойдете там!

— Но поне бихме могли да преброим колко парчета са!

— Че защо? Доверие ли ми нямате?

Каза го с толкова гневен тон, че Йете не посмя повече да отвърне. Продължиха мълчаливо до „Тиволи“. Там Хулда спря и каза:

— Сега идете в залата и ми изпратете златаря. Но не му казвайте какво се е случило.

Йете се подчини и след броени мигове Менерт излезе. Видя застаналата наблизко камериерка.

— Къде бяхте толкова дълго? — попита.

— За това по-късно. Елате!

— Къде?

— До моето жилище. Мисля, че ще проявите желание да ме придружите до вкъщи?

— С удоволствие, с най-голямо удоволствие! Какво държите? Ще позволите ли аз да го нося?

— Това не ви засяга. Да вървим!

Дотук Хаук чу разговора, след това вече се бяха отдалечили твърде много.

„Отиват до нейното жилище — помисли си той. — Трябва да го науча. Онова, което носи в кърпата, трябва да го е взела от палата. Имаше ключ за портичката. Цялата работа явно е някаква тайна. Трябва да проникна в нея. Тимпаните ми нека се пръснат от копнеж по мен, все ми е едно!“ Пътят не беше дълъг. Хулда скоро спря с Менерт пред пътната си врата, за която имаше ключ.

— Сега живея тук в мебелирана квартира — каза. — Никой не бива да усети присъствието ви. Събуйте си ботушите!

— Охо! — възкликна той зарадвано. — Ще се кача с вас горе!

Поиска да я обгърне с ръка, но тя го отблъсна и отговори:

— Толкова далеч още не сме стигнали. Имам да говоря с вас, и то незабелязано и несмущавано. Това е причината да ви дам разрешение да дойдете с мен в стаята ми.

Влязоха и Хулда заключи вратата.

Хаук зае от другата страна на улицата пост и си каза:

— Ще остана тук, та ако ще да завали пудинг със сливи. Сега знам къде живее тя, но трябва да науча и неговото жилище. Така че ще го чакам, докато излезе.

Двамата стигнаха незабелязано от обитателите на къщата до стаята ѝ на първия етаж. Хулда остави пакета, за да запали лампата.

— Беше познат звук — отбеляза Менерт. — Издрънка така, като че в кърпата има златни бижута.

— Не бъдете толкова любопитен! И говорете по-тихо! Иначе съседите ще ни чуят. Стените са толкова тънки. Седнете там на софата!

Той се подчини с голямо удоволствие. Лампата светна и Менерт видя, че се намира в една много уютно подредена стая, в която беше сложено и леглото на наемателката. Тя си събу високите обувки, за да ги смени с меки пантофки. Съблече също роклята за танци и си сложи пеньоар.

— Извинете! — каза. — Но нали съм си у дома. Искам да ми бъде удобно.

— Направете го, направете го! — отвърна той съвсем заплепен.

Толкова красиви ръце никога не беше виждал. Тя му позволи умишлено тази наслада, но се престори, че не забелязва колко е омаян.

— Така — каза, — сега мога да дишам по-свободно и ще си поговорим. Отместете се малко.

Седна до него на софата. Тя беше малка и тясна, така че двамата седяха доста плътно един до друг. Той обви ръка около нея, за да я притегли към себе си, но тя се измъкна и каза укорително:

— Виждам, че нямате добро мнение за мен.

— Как така? Мнението ми за вас е отлично.

— В никой случай! Днес аз ви виждам всъщност за пръв път, а вие очаквате от мен нежности, които предполагат едно по-дълго познанство. Знаете ли от кои момичета може да се очаква такова нещо?

— Какво си мислите, фройлайн Хулда! Истинската, неподправена любов не се нуждае от години, за да се развие. В настоящия миг тя е тук и изисква незабавно подчинение. Поне аз се чувствам така с вас. Когато ви видях за пръв път, разбрах, че бих могъл да ви посветя живота си.

— Говорите като по книга — каза тя привидно невярващо. — Преди да повярвам на някой мъж, се нуждаю от солидни доказателства, че е честен. Веднъж се подведох, но това вече никога няма да се случи!

— Поискайте ми ги тези доказателства!

— Добре! Аз се чувствам в положение да направя един мъж щастлив, но не раздавам прахоснически това щастие. Бих го поднесла само на някой достоен. А достоен е онзи, който е в състояние да ми докаже, че ме обича истински, повече от всичко друго, че за него аз стоя над всичко, че никаква жертва заради мен не му е прекалено трудна и голяма.

— Да, при мен е така!

— Разберете ме добре. Аз имам предвид всякаква жертва, от всякакво естество. Той трябва да мисли само за мен, всичко в нозете ми да слага. Да ви поставя ли на това изпитание?

— Направете го!

Тя се облегна в полулежачо положение в ъгъла на софата, отпусна назад красивата си главица и попита:

— Бихте ли могли заради мен да извършите нещо, което други хора биха нарекли неправда?

— Да — отговори той бързо и категорично.

— Трябва да сте решителен, енергичен човек, за да сторите това, което ми се върти из главата. Аз мразя пламенно, но съм в състояние и също така пламенно да обичам. Моята любов ще принадлежи само на онзи, който притежава смелост да утоли омразата ми.

— Имате предвид по отношение на онзи полицай?

— Да.

— Кажете какво трябва да направя!

— Искам да го убия, но не физически, а морално. Като криминалист и шпионин той вече е направил не един и двама души нещастни. Сега трябва сам да се поразходи до затвора. Искате ли да ми помогнете в това, или не?

— С най-голямо удоволствие, стига да съм в състояние.

— Добре! Веднага ще получите едно малко възнаграждение. Хайде, целунете ме!

Поднесе му устата си и той незабавно се възползва от това разрешение. Но когато поиска да я прегърне, тя го избута от себе си и каза:

— Достатъчно засега! Виждате, че не се скъпя с нежностите си, но искам също да видя дали ги заслужавате.

— Аз само ще повторя молбата си да ми кажете какво трябва да направя.

— Две неща.

— Ще ги извърша, колкото и да са трудни!

— И двете са много леки. Първо, утре трябва да продадете на двамата полицаи два пръстена, които аз ще ви дам — на всеки по един. Второ, по-късно трябва да заявите, че това са били пръстените, които ми дадохте в „Тиволи“.

— Ще го сторя, но моля за необходимите обяснения, за да не направя някоя грешка.

— Това действително е абсолютно необходимо. Та слушайте. Скъпоценностите на баронеса Фон Хелфенщайн се намират още в палата. Те ще бъдат откраднати.

По лицето му трепна разбиране.

— Те са вече откраднати! — каза.

— Как стигнахте до тази идея?

— Хайде, хайде! Ей къде лежат!

— Ще го издадете ли?

— Какво си мислите? По-скоро ще позволя да ми изтръгнат езика от устата.

— Точно това изисквам от вас дълбоко, ненарушимо мълчание! Знаете ли кой пази палата?

— Онези двама полицаи.

— Да. Аз имам необходимите ключове и бях там. Имате право. Преди малко оставих вашите пръстени в палата при личните вещи на двамата полицаи Антон и Фридрих. Те ще купят от вас откраднатите пръстени, без нищо да заподозрат, и ще ги подарят на годениците си.

Кражбата ще бъде открита и откраднатите бижута ще бъдат открити при двете момичета.

— Тогава те ще кажат, че са купили пръстените от мен.

— Действително ще го кажат. Но вие ще го оспорите. Ще опишете другите два пръстена и...

— Бих могъл да представя дори скици — вмъкна той.

— Толкова по-добре. Двамата полицаи ще настояят да бъдат претърсени жилищата им. Тази услуга ще им бъде извършена и така ще бъдат намерени пръстените, които аз скрих там. Истинността на вашите показания ще бъде доказана, както и че двамата са крадците.

— Ще бъде поставен въпросът за останалите скъпоценности.

— Те няма да могат да посочат къде се намират. Ще бъдат сметнати за закоравели и ще им бъде наложено по-сурово наказание.

— Сатанински план!

Той скочи.

— Сатанински? Ами! Те си го заслужават. Е, бижутата на баронесата са откраднати. Вижте ги тук!

Тя също се надигна, развърза кърпата и разпростря плячката пред него. Той едва погледна скъпоценните камъни и обкова. Виждаше само красивото момиче, което стоеше до него.

— Какво ще кажете? — попита тя.

— Всичко общо струва може би двайсет хиляди гулдена, не повече. Дебелата Йете беше ли с вас?

— Да. Иска да делим, но аз ще я измамя. Вие ще ме снабдите с няколко евтини дрънкулки, които ще ѝ дам като неин дял. Тя не видя тези предмети и следователно ще бъде доволна.

— Вие сте ми една голяма хитруша! Значи два пръстена. Ще взема този и този. Двата имат известна прилика с онези, които ви дадох. Мога ли да ги прибера?

— Разбира се! Надявам се, че ще си свършите работата за мое задоволство.

— Без всяко съмнение. Но няма ли да кажем една дума, моля, и за възнаграждението, което ме очаква?

— Мисля то да се състои в моята ответна любов.

— Да, но понятието ответна любов е доста широко. Не бихме ли могли да го поставим в по-тесни граници?

— Как да стане това?

Той улови ръцете ѝ и отговори:

— Хулда, кажете ми кога ще мога да ви нарека моя! Кажете!

— Ваша? Това понятие също е доста широко. Не бихме ли могли и него да поставим в по-тесни граници?

— Да. Аз искам да ви имам изцяло, като моя жена!

Тя отстъпи назад, направи се на учудена и попита:

— Как? Правилно ли чух? Искате да се ожените за мен? Да се ожените?

— Ами как иначе? Вие какво си помислихте всъщност?

— Е, още нищо не съм си помислила, наистина. Но ако действително говорите с такава ужасяваща сериозност, то и аз ще гледам на тази работа откъм сериозната ѝ страна. И така, ще ви дам кратък и ясен отговор. Веднага щом двамата полицаи бъдат предадени на углавния съдия, съм готова да стана ваша жена.

— По-рано не?

— Не. Първо отмъщението и после любовта!

— И преди това нито дори едно малко частично заплащане?

Обгърна я светкавично с ръце и я притисна здраво към себе си. Тя се възпротиви и поиска да се освободи, но той не я пусна. Най-сетне изостави съпротивата и се подчини доброволно, когато я повлече към софата. Тук се излегна с прелъстителна интимност до него, но без да му позволи прекалено голяма дързост. Та нали още не го обичаше, той беше само едно оръдие в нейните ръце.

Когато по-късно се сбогуваха, беше убедена, че е свела любовта му до безволева отдайност. Беше станал неин роб, сам я увери в това и тя го вярваше. Изпрати го до вратата и го освободи с една целувка.

— Проклятие! — изръмжа отсреща тимпанистът. — Тази целувка всъщност се полагаше на мен за пълните четири часа, дето висях тук. Но и така ме устройва, благодаря. Е, да, ако тая беше Лаура Вернер! Ех, мътните го взели! Бих ѝ поднесъл човката си да я надува като кларинет, докато ѝ е угодно. Но сега трябва да внимавам да не изгърва от очи този тип. Трябва непременно да разбере къде живее.

Закрачи бързо след него.

Пътят водеше край Съдебната палата. Там на музиканта се стори, като че чува да изскърцва врата. Три фигури приближаваха оттам, където имаше един страничен вход. Менерт беше завил около ъгъла. Те не бяха чули приближаването му и почти се сблъскаха с него.

— По дяволите! — възкликна той. — Хер Симеон!

— Менерт, вие?

— Да, и... Господи Исусе, барон Фон Фалкенщайн! И фройлайн дъщеря му в мъжки дрехи? — изплъзна му се от изненада.

Сега Симеон каза с приглушен тон:

— За Бога, по-тихо! Някой не бива да заподозре, че сме били тук. Да отидем до вашето жилище, където ще можем всичко да ви обясним.

Побързаха да се отдалечат, Хаук — след тях.

— Чудесно! — каза тимпанистът на себе си. — Значи този тип се казва Менерт. Другият е някой си Симеон, в компанията на някакъв барон фон Фалкенщайн и дъщеря му, преоблечена като мъж. Ще го запомня. Излязоха от страничната врата на Съдебната палата. Тук се мъти някаква дяволщина.

В усърдието си той стъпи по-шумно. Теодолинде притежаваше изключително остър слух.

— Някой идва след нас — каза.

— Да спрем — предложи Симеон.

Сториха го и чуха, че идващият след тях също спря.

— Да продължим!

Чуха, че човекът също се раздвижи. Спряха още няколко пъти, за да се уверят, че действително се касае за преследвач.

— Да — отбеляза Симеон. — Има някакви скрити намерения към нас. Продължавайте бавно!

— Какво се каните да правите? — попита баронът.

— Да го махна от врата ни.

Прилепи се плътно към една тъмна пътна врата и остави оркестранта, който вървеше от другата страна на улицата, да отмине. После измъкна „убиеца“, промъкна се бързо и безшумно зад него, замахна... ужасяващ удар, силен крясък... удареният рухна, а златарят бързо се отдалечи...

ГЛАВА 9

В КЛОПКАТА

След известно време един нощен пазач намери неподвижно лежащия тимпанист. Изсвири за помощ. Хаук беше пренесен в близката болница, където случайно беше идентифициран от един познат. На утрото във вестниците можеше да се прочете:

„Последната нощ музикантът Хаук, млад, здрав мъж, бе намерен да лежи в безсъзнание на улицата. Лекарският преглед установи, че е получил удар по главата. Предполага се, че почти смъртоносният удар е извършен с така наречения «убиец». Тъй като Хаук досега не е възвърнал съзнанието си, събитието все още остава в тъмнина. Но, за щастие, се изказва надеждата, че ще оживее.“

Малко след обяд Антон и Фредерих се помъкнаха бавно към улицата, на която живееше Менерт.

— Да — рече Антон, — така е, както казах. Якоб Симеон снощи е бил видян. Нощен пазач номер двайсет претендира да го е разпознал. Викнал му, но типът бързо офейкал.

— Действително е възможно да пребивава още в града и да излиза само нощем по улиците. Подочул е нещо за подозрението, което е възникнало срещу него. Фактът, че е продал така ненадейно фирмата и е изчезнал, го прави двойно по-подозрителен. Може би от Менерт ще узнаем нещо.

— Едва ли. Тоя човек също не ми харесва. Той впрочем знае, че сме полицаи, и няма да се изтърве пред нас.

Въпреки това отидоха в магазина му да си изберат венчални халки. Естествено, оставиха му ги да гравира датата и имената. После огледаха и другите пръстени — повече с намерение да подпитат собственика на магазина, отколкото действително да купят нещо.

Не видяха нещо особено примамливо. Онова, което им харесваше, беше твърде скъпо, а евтиното не намираше одобрението им. Накрая забелязаха съвсем настрани избутана една малка кутийка от прост картон, в

която бяха сложени върху обикновен памук два пръстена.

— По дяволите! — изруга Антон. — Те са истински!

— Истински? — ухили се Менерт. — Бих ли съхранявал истински камъни по този начин?

— Не са истински? Отрова да ми дадат, ако това не са диаманти!

— Добра имитация, нищо повече.

— Каква е цената?

— Десет гулдена парчето.

— Какво? Десет гулдена? Толкова евтино? Тогава ще взема един.

— Аз също — обади се Фридрих.

— Аз пък ви повтарям, че се касае само за имитация. Ако господата наистина искат да ги купят...

— Е, какво? Ще ги вземем!

— В такъв случай направо ми се иска да помоля за едно удостоверение, че съм им ги продал като имитация. Това е обикновен алансонски планински кристал.

— Ще си имате удостоверението. А ние можем да се изперчим с тези пръстени. Никой няма да може да докаже, че не са истински.

Когато платиха и напуснаха дюкяна с душевно задоволство, Менерт се изсмя подигравателно след тях.

— Влязоха в клопката! Сега Хулда ми е в кърпа вързана. Работата стана изключително лесно, по-лесно отколкото си мислех. За да получа това очарователно момиче за жена, бих свършил и къде по-различни неща. Първо, тя е красива, и, второ, сега е и заможна. Скъпоценностите не представляват някакво богатство, наистина, но все пак струват нещо. Като стане моя жена, ще удвоя състоянието си. Как се радвам на днешната вечер!

Не беше необходимо да чака до другата вечер, защото още в хода на следобеда преживя радостната изненада да види любимата да влиза при него. Когато я попита за причината на неочакваното посещение, тя отговори:

— Не помислих, че тая Йете ще дойде да си иска днес дела от хелфенщайнските скъпоценности.

— У вас ли беше?

— Да. Но аз се направих, че ме няма. Та нали не можех нищо да й дам. Сега идвам да взема нещо от вас, естествено някой фалшификат. Тя се кани привечер пак да дойде. Тогава ще й го дам.

— Какво да бъде всъщност?

— Все едно. Да не струва много. Аз нося нещо за заплащане.

— О, моля, не е необходимо!

— Защо? Сделката си е сделка. Че я сключвате с мен, не променя нещата. Колко би струвала тази гривна?

Измъкна споменатия предмет и той го огледа изучаващо.

— Хм-м-м! — отговори. — Може би струва повече от сто гулдена, но като се има предвид по какъв начин е станала собственост, губи значително от стойността си. Заради сигурността камъкът трябва да се извади, а металът да се стопи. Наистина не мога да предложа повече от петдесет гулдена.

— Достатъчно е. Дайте ми за тези петдесет гулдена разни други дрънкулки, които да дам на Йете.

— Хубаво! А какво ще правите с останалите бижута?

— Естествено, ще ги получите вие като мой чеиз. Ще претопите златото, а камъните ще използвате по свое усмотрение. Веднага щом бъдат тикнати в кауша двамата шпиони, аз съм ваша и получавате нещата. Те бяха ли вече тук?

— Да.

— Наистина ли? Продадохте ли им пръстените?

— Разбира се. Всичко мина много добре.

— Значи планът ни ще успее. Надявам се, че скоро ще дадат пръстените на момичетата си.

— Тая работа ще стане още днес, както подразбрах от приказките им.

— Добре. Сега да задвижим нещата!

Той й даде разни малоценни украшения на обща стойност петдесет гулдена. На сбогуване каза:

— Естествено, ме радва, че ви видях. Но по-добре за мен щеше да бъде да не бяхте идвали.

— Защо?

— Защото иначе щях да се отбия довечера у вас, за да ви съобщя как съм успял да пробутам двата пръстена. Сега сигурно ще искате това посещение да отпадне. А аз толкова много се радвах.

— Е, няма да бъда толкова жестока. Елате!

Едва се прибра и дебелият дъщеря на аптекаря отново пристигна, за да си получи накитите. Йете в никой случай не беше проникателна. Прибра предметите и не помисли, че може да е била измамена.

Тимпанистът Хаук бе лежал целия ден в безсъзнание. Едва вечерта болногледачката, която го бе наблюдавала, събщи на лекаря, че е отворил очи.

— Говори ли?

— Не, нито дума. Погледът му е безизразен. Изглежда, съзнанието още не се е възвърнало напълно.

Лекарят поклати угрижено глава.

— Веднага ще дойда да го видя.

Но нещата бяха по-добри, отколкото си бе мислила болногледачката. Когато лекарят отиде при пациента, той седеше изправен в леглото и бе сложил ръка на мястото, където бе получил удара. Погледът му вече не беше пуст като преди. Отвърна на поздрава на лекаря.

— Къде се намирам? — попита после.

— В градската болница.

— И защо? Как съм се озовал тук?

— Намерили са ви в безсъзнание на улицата.

— В безсъзнание? Главата ме боли!

— Получили сте удар по главата, който веднага ви е свалил в несвяст.

— Не знам нищо за това.

— Не сте ли влизали в разпра с някого?

— Не. Изобщо не знам къде съм бил.

— Странно! Вече не можете да си спомните мястото?

— Не. Откога съм тук?

— От миналата нощ.

— Какъв ден е днес?

— Вторник.

— Значи вчера трябва да съм бил в „Тиволи“ за да свиря.

— Случаят действително е такъв. Полицията е предприела разследване. Вие сте били в „Тиволи“ но сте се отдалечили и вече не сте се върнали.

— Невероятно!

— Значи не знаете защо сте излезли?

— Не.

— Но сигурно знаете къде сте били?

— Също не. Знам само кой съм и че се намирам тук.

— Това е един крайно интересен случай на загуба на паметта — вероятно следствие удара, който сте получили. Надявам се, че споменът ще се възвърне, когато отокът спадне.

— Ранен ли съм?

— Не точно ранен, а и костта не е строшена, но много вероятно е възникнал кръвоизлив. Когато се разнесе, ще бъдете излекуван. Значи нищо не си спомняте относно вчерашната вечер?

— Ни най-малкото.

— Танцували сте веднъж.

— Танцувал? Това би било кажи-речи чудо! Аз нямам навика да танцувам. И коя е била партньорката ми?

— Още не е известно. Полицаяте са почерпили тези сведения от вашия капелмайстор. Той не познавал момичето.

— Но аз трябва поне да съм го помолил да ме освободи временно.

— Не, не сте го сторили. Поръчали сте един валс, който действително е бил изсвирен, когато сте танцували. После сте се върнали на мястото си, за да го напуснете внезапно отново. Излезли сте от залата, без повече да се върнете.

— Странно! Къде може да съм бил?

— Това и на полицията много ѝ се иска да знае. Може би на улицата сте се сдърпали с някой кавгаджия, който после ви е повалил с удар.

— И през ум не може да ми мине! Аз не се спречквам толкова лесно, поне не така, че да възникне сбиване. Освен това съм достатъчно здрав и як, за да се заема в един юмручен бой дори с двамина. Ако на улицата е станало такова нещо, нощните пазачи би трябвало да са чули шума.

— Те действително не са чули нищо. Пазачът, в чийто район сте били открит, е разпитан. В показанията си е казал, че всичко е било спокойно, когато ви е намерил.

— Хм! Склонен съм да вярвам, че съм бил ударен вероломно изотзад.

— Имате ли основание за това?

— Както вече казах, аз съм достатъчно силен да се разправя с двама. Ако съм бил нападат открито, сигурно съм щял да съумея да се защитя.

— Но при числен превес!

— Тогава щях да викам за помощ и нощният пазач щеше да ме чуе. Ударили са ме отзад с... да, с какво всъщност?

— Изглежда, с така наречения „убиец“.

— Аха! Ето ви го на! Никой честен човек не носи „убиец“ в себе си. А един мъж, който случайно е забъркан в сбиване, не би имал затъкнато едно такова опасно за живота оръжие. Това по-скоро върши някой, който е излязъл на грабеж и убийство.

— Аргументите ви действително са логични. Може би е замислен обир. Знаете ли точно какво се е намирало по джобовете ви?

— Нищо ценно. Аз съм беден. Обикновено нося две-три пури от най-евтино качество, едно портмоне с няколко кройцера и джобния си часовник с цилиндров механизъм, за който съм платил шест гулдена.

— Е, тези предмети са намерени у вас. Там на масата лежат. Три

пури, часовникът и портмонето с малко повече от един гулден.

— Повече не съм имал. Следователно за нападение с цел грабеж не може и дума да става.

— Възможно е да са били хвърлили око на някой друг и да са забелязали заблудата си.

— Тогава оня да благодари на Дявола! Щом хвърлят око на някой друг, нека си пребиват него, не мен!

— За съжаление, такива неща се случват.

— Да, но въпреки това не вярвам вчерашният случай да е бил такъв. За мен е рядкост да напусна залата. Значи трябва непременно да съм имал някакви много важни причини. И аз съм склонен да свържа посегателството върху особата ми с тези причини.

— Може би имате право. Само да можехте да си спомните!

Оркестрантът си разчеса косата и каза:

— Сега действително си нямам и най-малка представа. Вие сте лекар, вероятно разбирате и малко от френология?

— Да. Защо питате?

— Тук имам една цицина. Да не би по някакъв глупав начин точно на това място да се намира паметта?

— Не. Приема се, че е локализирана малко по-напред.

— Излиза, че при мен сигурно се е хлъзнала назад, защото ми се губи споменът от вчера. Ще бъде дяволска работа, ако паметта не пожелае да се върне!

— В това отношение няма защо да се опасявате. Когато кръвоизливът се абсорбира, тя отново ще се яви.

— Ама че досада! Ще взема да я пипна за ушите тая памет, та малко да я подпомогна да си дойде!

Изявлението прозвуча така забавно, че лекарят попита ухилено:

— И как се каните да я подхванете тая работа?

— Хм-м! Трябва първо да помисля. Кого другиго са разпитвали във връзка с мен, освен диригента?

— Никого.

— Тъй. Значи наистина не са се насочили към подходящия източник, хер доктор.

— По-добър от него като че ли няма.

— Охо! Мислите, че всичко му поднасяме под носа? За нашите частни работи той не научава нищо. Дори има някои неща, за които не е необходимо да знае. Точно една такава работа е била може би онази, заради която съм напуснал залата. При това положение аз не съм се

обърнал към капелмайстора, а към моя приятел.

— Значи този вероятно би могъл да даде информация.

— Много е възможно. Той свири трета виолина и тъй като тя лесно може да отпадне, аз обикновено му поверявам тимпаните, когато ми се налага да напусна мястото си. При всички случаи съм го сторил и вчера.

— Тогава трябва да бъде разпитан. Ще доложи на съдия-следователя.

— Съдия-следователя? Нима от тая работа са направили официално дело?

— Естествено! Все пак се касае за опит за убийство. Ако това не е престъпление, то не знам какво друго би могло да бъде наказуемо.

— Значи и аз ще бъда разпитван?

— Разбира се, и то утре, тук.

— Искате да кажете, че трябва да остана тук?

— Да.

— И през ум не ми идва!

— Не си мислете, че ще ви освободя!

— Тогава ще си тръгна сам.

— Аз пък ще попреча! Не бива да приемате раняването си така лекомислено.

— Ама аз съм си съвсем здрав! Е, главата ми малко бръмчи, наистина, но иначе нищичко ми няма.

— И нямате също така никакъв спомен! Случаят е изключително интересен за медицината. Трябва да бъде наблюдаван много внимателно. Няма да ви пусна да си тръгнете!

— Но аз още днес бих могъл да открия кой ме е ударил!

— Ако вие можете, за съдия-следователя ще бъде още по-лесно. Ще изчакате тук поне докато дойде утре при вас!

Хаук се загледа замислено пред себе си. По лицето му плъзна свойственият за него дяволит израз. После отговори с примиренчески тон:

— Значи трябва да остана да лежа тук и да се подчинявам!

— Да. А и тук ще ви гледаме и ще се грижим за вас по-добре, отколкото това би станало у вас. Пък и, както чух, нямате семейство, за което да тъжите.

— Семейство? Все още ми липсва! Човек, който е бил пребит до смърт, не се нуждае от семейство! Сега нещо съвсем друго ми създава големи грижи, хер доктор.

— Че какво?

— Гладът!

Лекарят се засмя на забавния начин на Хаук да се изразява и го

утеши с уверението:

— Тук веднага ще ви помогнем. Ще дам на домакина съответната заповед.

— Но да не направите някоя грешка, моля... защото аз не изпитвам глад за бульони и попари.

— А по какво, обеснико?

— Не пилешко фрикасе, хамбургско пушено месо, полски шаран, лайпцигски постен гювеч и шишчета говеждо със сланинки и гъст пикантен сос.

— Не лошо! Вие, изглежда, сте гастроном.

— Що се отнася до езика и небцето, да. Придобил съм го чрез изследване на листа с менюто. Когато нямам пари, отивам в някой изискан ресторант, купувам си за пет кройцера подсладена вода — както е известно, това е най-евтиното — и сядам възможно по-близо до кухненската врата. После вземам менюто да ми е подръка и чакам, докато вратата се отвори. Разнесе ли се някоя апетитна миризма, поглеждам бързо в листа от кой деликатес произхожда. По този начин обогатявам гастронимическите си познания и финеса, без да банкрутирам от това.

— Много добре! Е, днес, за съжаление, ще трябва да се откажете от деликатесите. Имайте предвид, че се намирате в болница, където омарите с майонеза се числят към рядкостите. Ще видя какво има и същевременно ще ви предпиша едно шише арников спирт.

— Да не би като десерт, за пиене?

— Не, само за мазане.

— Аха, заради подутината на паметта! Е, ще трябва стоически да го понеса.

Лекарят се отдалечи. След като си бе заминал, Хаук си промърмори тихо:

— Да остана тук? В болницата? Не ми и хрумва! Получил съм един по-здрав удар по главата, повече нищо. Нищо ми няма. На паметта още днес ще й се притека на помощ. Ако не по един, то по друг начин. Ей къде лежи костюмът ми. Ще се измъкна тихомълком, щом не ме пускат доброволно.

След известно време дойде домакинът и съобщи:

— Ще имате ядене. Тук вечерята е в седем часа. Тя следователно вече мина и нищо не е останало. Но аз самият искам още нещо да хапна. Ако искате да се включите, с удоволствие ще ви отделя нещичко.

— Е, и какво е вписано в менюто?

— Шпеков салам с картофена салата.

— Чудесно! Донесете ми спокойно една солидна порция, но малко салата и повечко саламец!

Мъжът тръгна ухилено и след известно време му донесе яденето. Беше изпълнил желанието на намиращия се в добро настроение пациент и бе прибавил едно порядъчно парче салам. Ето защо Хаук отбеляза:

— Вие сте много отзивчив! С всички пациенти ли процедурите по този начин?

— И през ум не може да ми мине! Главният лекар лекува най-често с диета. Няма да повярвате колко бързо оздравяват нашите болни, след като всеки ден получават само по два бульона.

— Значи и мен няма да задържите дълго. Аз също ще предпочета да се разкарам от пътя на вашите бульони.

— Е, е, само не толкова бързо! Днес няма да си тръгнете.

— Защо?

— Лекарят забрани.

— Значи нищо друго не мога да направя, освен да остана.

Но когато домакинът си бе тръгнал, прибави радостно ухилен:

— Почакайте само! Няма да се оставя да ме задържите. Добре само че се намирам в стая под наблюдение, а не в някоя болнична зала. Нека видим колко високо е разположен прозорецът.

Стана и отвори едното крило.

— Аха! На партера! Колко умно са постъпили. Е, първо ще ям — естествено само картофената салата, салама ще взема за вкъщи. От него утре ще излезе една закуска. С арниката нека домакинът намаже себе си, а после, от мен да мине, също и целия лекарски състав. Аз и без арника ще си възвърна паметта.

Седна на леглото и се зае със салатата. Когато приключи, стана окончателно и бутна резето, за да не бъде изненадан. Облече се по най-бързия начин, запали си една пура, прибра другите заедно със салама, часовника и портмонето, освободи резето на вратата, духна свещта, отвори прозореца и се измъкна. Озова се в градината на градската болница, която граничеше с една малко оживена улица. Лесно прескочи оградата. После размисли накъде най-напред да се отправи.

— Не към къщи! Следва да се опасявам, че лекарят счита този случай на изгубване на паметта за толкова интересен, че ще ме върне дори с полиция. Не, не към къщи. Ще отида най-напред при моя цигулар. Може би той знае накъде ме е духнал вятърът.

Третият виолинист си седеше вкъщи и преписваше ноти. Като съгледа Хаук, възкликна удивено:

— Човече, ти! Мислех, че лежиш без всякакъв разум в болницата!

— Какво ти хрумна! Може ли човек като мен някога да бъде без разум?

— Всички го казват и дори във вестника може да се прочете.

— Само не вярвай какво те баламосват ежедневниците! Аз бях в безсъзнание, но от това не следва, че вече не ми е останал никакъв разум!

— Добре, че си дошъл отново на себе си!

— Глупости! Не при себе си, а при теб съм дошъл, както, естествено, виждаш!

— Ти си и ще си останеш все старият чешит!

— Най-доброто е това, което съм. Всичко друго не струва. Ще поседна малко. Бягството наистина не беше така лесно, както си мислех. Главата ме цепи, а крайниците ми са омекнали.

— Ама ти да не си избягал от болницата? — предположи цигуларят.

— Че откъде другаде? Искаха да ме задържат, защото загубената ми памет била много интересна. Да, бе, представи си, следствие удара, който вчера получих, не мога да си спомня нищо от вчерашните събития. Знам само, че свирех в „Тиволи“ и едва скоро днес се събудих от безсъзнание.

— Значи не знаеш кой те е ударил?

— Изобщо! Не знам дори, че веднъж съм танцувал. Хората ми го казаха.

— Това действително е много интересно!

— Слушай, за мен щеше да е много по-интересно да знаех всичко. Предполагам, че съм те питал, преди да танцувам.

— Естествено. Та нали трябваше вместо теб да бия тимпаните.

— Познаваш ли партньорката ми?

— По-късно научих името ѝ, и то от един колега. Беше Лаура, дъщерята на театралния слуга Вернер, сега касиер.

Хаук поклати глава и рече:

— Въобще не я познавам!

— Но непрекъснато я гледаше. Да, така се беше захласнал, че постоянно правеше грешни паузи и излизаше от такт.

— Ей, я стига! Това никога не ми се е случвало!

— Но беше така. Изигра един валс с нея и после продължи да гледаш към съседното помещение, където тя седеше. След това наблюдаваше други две момичета и излезе заради тях.

— Още две. Значи три? Та аз съм бил направо като някой турски паша! Как стана работата всъщност?

Цигуларят разказа каквото знаеше.

— Чуй — каза после тимпанистът, — от това не можах да поумнея. Трябва да имам яснота по въпроса, а при това положение ще бъде най-добре да отскоча до Вернер.

— Прав си. Знаеш ли къде живеят? Аз знам. „Алтмаркт“ номер тринайсет, четвъртия етаж в задната къща.

— Хубаво! Може би ще намеря паметта си да лежи на някой от тези четири етажа.

Тръгна. Паметта си не намери, а срещна домоуправителя.

— Добре ли сте запознат с квартала? — попита го.

— Да — отговори оня намусено.

— Тогава сигурно ще можете да ми кажете дали хер театралният касиер живее там горе?

— Той ли? Какво искате от него?

— Желаете да го знаете?

— Да.

— Е, питайте после самия него. Аз именно не съм го научил наизуст и следователно не мога да ви го издекламирам.

Продължи да се качва и се изхили на остриите изрази, с които го изпрати домоуправителят. Когато влезе горе в жилището, завари обитателите да седят във весело настроение. Фридрих, годеникът на Емили Вернер, беше при тях. Тук беше и Лаура.

— Хер Хаук! — удиви се Фридрих. — Вие тук? Вие?

Тимпанистът не отговори. Дълго време стоя безмълвен, вторачил поглед в Лаура.

— Пусто да остане! — изруга накрая. — Сега идва!

— Какво идва? — попита Вернер озадачено.

— Паметта!

— Не ви разбирам.

— Но аз го разбирам — обади се Фридрих, полицаят.

— Вие? Разбирате ме?

— Да. Поне предполагам какво имате предвид. Вие сте били така ударен, че сте изгубили съзнание и в следствие на това паметта.

— Да, така е. Не знам абсолютно нищо от това, което ми се е случило. Вчерашната вечер е изтрита от паметта ми. Казаха ми, че съм танцувал. Веднага дойдох насам, та евентуално при вида на моята партньорка да намеря отново изгубената нишка.

Спря по средата. Виждаше се, че се бори със себе си. Мъчеше се да задържи някаква мисъл, която все му се изплъзваше.

— Дайте си малко спокойствие! — посъветва Фридрих. — Седнете и

изпийте чаша грог с нас.

— Да, ако позволите, ще приема поканата. Може би фройлайн все още си спомня какво сме говорили. Това би могло да ми послужи като напътствие.

Лаура отговори с изчервяване:

— Ние разменихме съвсем маловажни думи, хер Хаук, както си е обичайно между танцьори, които не се познават отблизо.

— Хм-м! Струва ми се, че е имало няколко думи, които съм искал специално да запамеля.

— Аз не знам нищо.

— Наистина ли нищо? Не казах ли, че ще напусна залата?

— Не.

— Също така нито дума, от която можете да заключите защо съм тръгнал?

— Не.

— Значи съм дошъл съвсем напразно — отбеляза тимпанистът разочаровано.

— Може би не — рече полицаят. — Вие искате да подпомогнете спомените, но като че го правите по обратния начин. Искате да вървите напред, а би трябвало да тръгнете назад.

— Какво искате да кажете?

— Вие изхождате оттам, където е започнало вчерашното събитие, а може би би трябвало да започнете оттам, където е свършило.

— В болницата?

— Не, на улицата, където са ви намерили. Когато видите въпросното място, може би ще си спомните с какво намерение сте отишли дотам.

— Ах, това е вярно! Това си е истински полицейски трик! Трябва веднага да потегля, за да последвам съвета ви.

Стана от стола. Фридрих обаче го хвана за ръката, дръпна го обратно и каза:

— Знаете ли точното място, на което са ви намерили?

— Не. Е, ще му се намери леснината. Ще питам.

— Не е необходимо. Аз знам мястото и ще ви заведа, ако позволите да ви придружа.

— Естествено, с най-голямо удоволствие!

— Аз именно също вече търсих и разследвах, но без всякакъв резултат. Нощните пазачи не са разпознали малкото минувачи, които е имало в този късен час. Четирима души, които срещнали там наблизко един нощен пазач, отговорили на поздрава му. Повече и той нищо не знаеше.

— Четирима... — изговори бавно Хаук. — Четири души! Имам усещането, като че това е във връзка с... четирима души! Кой би помислил, че ще съм толкова тъп да изгубя спомена си от вчерашната вечер?

— Защо не? Това не е тъпотия. Намерите ли веднъж правилната нишка, ще се доберете до цялата тъкан.

— Май съвсем се обърках. Като заговорихте за четири души, ми се стори, сякаш съм си имал работа с тях. А, от друга страна пък, нещо ми подсказва, че съм напуснал залата заради фройлайн Лаура. Точно така.

— Заради мен? — попита тя смутено. — Нямам си никаква представа. Нищо не знам.

— Това е вярно. Заплашваше ви опасност, някаква опасност, която исках да отклоня от вас.

— Нищо не ми се е случило.

— Може би тепърва ще дойде. Чух нещо, някакви думи, които, за съжаление, вече не мога да си спомня. После тръгнах. По-късно бях повален с удар. Това е доказателство, че споменатата опасност наистина съществува, че дори е много сериозна.

— Каква би могла да бъде? — запитаха се наоколо. Всички бяха започнали вече да се тревожат, но полицаят ги успокои:

— Това са хипотези. Хер Хаук се бори с неясноти, които сега не бива да ни безпокоят. Да почакаме, докато стане наясно със себе си.

— Само че аз не съм почитател на чакането — заяви тимпанистът. Онова, което човек може да стори веднага, не бива да отлага. Ще вървим ли?

— Да изчакаме още — отговори Фридрих. — Сегашният час не е подходящ.

— Защо?

— Ако наистина искате да си спомните случилото се, трябва възможно по-малко да бъдете смущаван. Сега обаче има прекалено голямо движение по улиците. Така че нека почакаме още малко.

— Сигурно имате право. Но междувременно биха могли да ме вземат оттук и да ме сложат под ключ, понеже си тръгнах без разрешение от болницата.

— Нямате грижа за това. Вие можете да се лекувате където си искате.

Сега Хаук се успокои. Впрочем желанието му да тръгне бързо не беше чак толкова сериозно. Външността на Лаура беше разбудила от съня вчерашните пориви. Спомни си въздействието, което му беше оказала, а днес то се засилваше толкова повече, колкото по-дълго седеше на масата. Очите ѝ бяха големи, дълбоки и тъмни като някое езеро, криещо в

дълбините си непреходни тайни. Бяха изпълнени с влажни проблясъци, сякаш всеки миг щеше да се разплаче.

Докато тихомълком правеше тези наблюдения, през главата му из един път се стрелна ярка светкавица. „Имам си всички причини да се откажа за дълго в живота от смеха.“ Това бяха загадъчните думи, които вчера му беше казала. Сега изведнъж отново ги знаеше. Лаура беше нещастна, това беше ясно. Но по каква причина? Твърдо реши да разбере. Но не заради тези думи бе напуснал залата. Те не съдържаха заплаха. Беше ли споменала изобщо Лаура някаква заплаха? Могла ли е да изрече заплаха, насочена срещу самата нея? Мисли, мисли. Напразно. Най-сетне, към полунощ, Фридрих предложи да тръгват.

Преднамерено или не, Лаура взе свещта, за да изпрати двамата до вратата. Фридрих пръв ѝ подаде ръка и бавно се отдалечи, вероятно от тактичност. Хаук също ѝ протегна ръка и попита полугласно:

— Вчера наистина ли говорихме само общи неща?

— Да — отвърна тя.

— Много ви моля да бъдете откровена! Една-единствена дума би могла да ми донесе желаната светлина.

— Наистина не мога да се сетя за нещо необичайно.

— Но нещо все пак ми се струва необичайно. Не споменахте ли, че сте преживели неща, които са способни за цял живот да ви откажат от смеха?

— Да, намекнах нещо — отговори тя колебливо.

— Въпросът ми е неучтив и досаден. Зная го много добре. Но трябва да помоля за отговор, необходим ми е. Защо ми казахте тези думи?

— Защото вие подхвърлихте колко съм била сериозна.

— Не от някаква друга причина?

— Не.

— Да не би защото сте мислели, че ви застрашава опасност?

— О, не! Нямам представа, каква опасност би могла да ме застрашава.

Хаук размисли за миг, после заговори твърдо:

— Това ме успокоява донякъде. Но тази опасност наистина е налице, знам го точно. Заради вас тръгнах от „Тиволи“... Хайде стига! Простете за разпита! Но наистина го правя само за ваше добро!

Все още държеше ръката ѝ. Ако оставаше на него, щеше завинаги да я задържи. Не каза нищо повече. Възприемайки възникналата пауза като мъчителна, Лаура отбеляза:

— Как бих могла да ви се сърдя? Та нали разследвате, както казахте,

за мое добро. Лека нощ, хер Хаук!

Помъчи да изтегли ръката си.

Хаук обаче не го допусна, а продължи:

— Навярно ви се струва, че тимпанистът е просто един дързък тип. Но той не е такъв, а само откровен. Аз много бързо ви обикнах най-сърдечно. Казвам ви го, без намерение да ви оскърбя. Ако ме отпратите, ще си тръгна, но въпреки това винаги, винаги ще мисля за вас.

Наистина поиска да си тръгне. Но сега сякаш тя поиска да задържи ръката му.

— Не бива да го правите, хер Хаук! — каза бързо, почти тревожно.

— Защо? Сгодена ли сте?

— Не.

— Но вече не сте свободна?

— Също не.

— Аха, тогава не можете да ме понасяте?

— Господи, колко мъчително е всичко това! Още ли не сте чували да се говори за мен?

— Какво би трябвало да съм чувал?

— Нещо много, много лошо!

— Глупости! Вие и лошо! Та това са несъвместими неща, сега и никога!

— О, напротив! Това е... най-лошото, което може да се каже за едно момиче. Не бива да мислите за мен и аз за вас... въобще за никого. Лека нощ!

Сега издърпа ръката си и заключи пътната врата.

— Доста дълго сбогуване! — отбеляза Фридрих, който бе чакал Хаук.

— Обратното, твърде късо!

— Та това звучи така, сякаш двамата сте се харесали.

— Аз нея, да. Но не и тя, за съжаление, мен! Каза, че не било желателно да мисля за нея. Това не е ли ясно?

— Не го приемайте толкова дословно — засмя се полицаят. — Лаура е почтено, добродушно момиче. Тя притежава всички качества да направи един мъж щастлив и все пак...

— Какво „все пак“ може да има тук?

— Нещо от голямо значение! Или бихте били готов да се ожените за едно момиче, което вече е довело дете на бял свят?

— Какво е довела на бял свят?

— Е-е, дете!

— Дете? По дяволите! Хм-м!
— И това дете е било умъртвено...?
— Умъртвено? Господи Исусе!
— И затова е лежала в затвора?
— Затвора...? Лежала...

Хаук беше спрял. Беше се вцепенил от изумление.

— Да — рече полицаят. — Но отговорете!
— Какво да отговоря?
— На това, за което любопитствам.
— Момичето, за което говорите, въобще не може да ме интересува!
— Така ли? Аз говоря за Лаура Вернер.

Хаук отстъпи крачка назад и извика:

— Наистина имам голямо желание да ви перна шапката от главата, макар че не носите такава! Човече! Какви бесове са ви прихванали? Лаура вече да е... да е... по дяволите!... да е довела на бял свят дете? Бог да ме пази! Истина ли казвате?

— За жалост, да.

— Тогава адио на всичко, което си бях мислил и представял.

Момичето толкова бързо ми допадна. Бог знае, че щях да си дам труда да я направя щастлива. А сега ми се иска изгубената памет да си беше останала там, накъдето беше отишла. Иде ми да пречукам оня тип! Кой всъщност е бил бащата?

— Барон Фон Хелфенщайн.

— Тоя дявол в човешки облик! Не му ли са били достатъчни другите, които е направил нещастни? Например онова клето момиче, дето е било осъдено невинно?

— Познавате ли го?

— Чувал съм да се говори за него.

— Чували ли сте и името му?

— Не. Чух само, че прислужвало на баронесата и оня го нападнал, без то да може да се отбранява.

— И не бихте се оженили за това нещастно момиче, понеже има зад себе си такова минало?

— Хер, за някой безсърдечен човек, нехранимайко и мошеник ли ме смятате? Ако тя е добра към мен, ще се ожения и ще бъда горд с нея. Ще я взема за жена точно напук на безразсъдните. Не всеки може да има съпруга, към която законът е толкова задължен!

— Е, тези разсъждения ви правят чест. Но защо така из един път не искате да знаете повече за Лаура? Историята, която сега споменахте, е

именно историята на Лаура.

Мина много време, преди Хаук да проговори.

— Лаура Вернер! Я ме погледнете!

— И защо?

— Не съм ли целият фаянс, порцелан или мрамор? Попитайте ме!

— Е, за щастие, напипвам само плът.

— Тъй ли? Вече си мислех, че от удивление съм се превърнал в статуя... в някаква Венера или Минерва. Не, не! Значи Лаура е била онова момиче?

— Да, тя е била.

— Това действително придава на работата съвсем друг обрат! Значи затова тя каза, че за дълго в живота си трябва да се откаже от смеха?

— Само затова!

— Слушайте, имате ли време?

— Защо този въпрос?

— Защото бих желал да знам дали днес имате още много задължения.

— Съвсем не. Ще ви придружа, а после ще отида да спя.

— Чудесно, чудесно! Тогава ме почакайте малко, моля, докато се върна. Трябва веднага да отида до Вернер!

— Но с каква цел?

— Трябва час по-скоро да й кажа, че може да се смее, в името Божие, колкото си иска.

— Толкова ли е спешно?

— Естествено. Човек никогa не може да направи достатъчно бързо щастлив.

— Това е вярно. Но имайте предвид, че Лаура се е отрекла от щастието. Тя е особен характер, уединена и дълбоко затворена в себе си. Към едно такова създание човек трябва да подходи по съвсем различен начин от този, който вие възнамерявате да приложите. С това момиче трябва да се постъпва не настойчиво, а с такт и нежност.

— Хм-м! Май имате право.

— Нали? Защо следователно да връхлитате като ураган? Нима още утре трябва да получите съгласието за женитба?

— Не. Мога да почакам до вдругиден. Дотогава ще се отнасям по най-нежния начин.

— Виждате ли! Няма защо да бързате и никой няма да дойде да ви грабне Лаура изпод носа. Аз ще бдя за това. Вие желаете да опознаете по-добре Лаура. Аз ще ви въведа в семейството и тогава ще можете...

— Благодаря, благодаря! Не е необходимо! Аз сам вече се въведох. А

сега да приключим с тази тема! От четвърт час стоим тук, без да мръднем от мястото си.

— И това си има своите причини. Та нали точно това място търсехме.

— Как? Тук ли съм лежал?

— Да, и съдейки от положението на тялото, сте дошъл оттам и сте отивал натам.

Посочи с ръка двете направления. Хаук погледна замислено в едната и другата посока и каза:

— Тогава да тръгнем натам, откъдето съм дошъл.

Направиха го. При следващия ъгъл той спря, размишлявайки. Фридрих не каза нито дума, за да не смугне работещия му дух.

— Да — заговори внезапно тимпанистът. — Оттам дойдох. В малката кръчмица там още светеше. Спомням си го много добре.

— Тогава да навлезем в тази улица! Мислете!

Поеха по споменатата улица и още не бяха я преминали изцяло, Хаук каза:

— И дойдохме там вдясно отпред от ъгъла. Там трябваше за малко да спра, понеже четиримата мъже много бавно... Мътните го взели, четирима мъже! Да, сега се сещам! Бяха четирима мъже!

— Но откъде дойдоха?

— Не мога да си спомня.

— Помислете къде най-напред сте срещнали четиримата!

— Може би ще разберем, ако продължим в същата посока. Елате!

Продължи да върви и Фридрих го последва с крайно напрежение. След известно време Хаук спря, посочи една пътна врата и каза:

— Със сигурност съм минал оттук, защото някакъв пияница човъркаше по тази врата с ключа си, за да може да влезе. Четиримата, които следвах, му се присмяха. А сега нататък! На правилния път съм.

Продължиха в поетата посока и достигнаха площада, едната страна на който образуваше Съдебната палата. Хаук спря сякаш озадачено за известно време, после се насочи с удвоена бързина към сградата, зави зад единия ъгъл и каза:

— Искате ли да знаете откъде дойдоха четиримата?

— Да, естествено!

— Тримата излязоха оттук, а аз следвах четвъртия. Той зави около този ъгъл, спря и каза... Ах, слава Богу, ето, че се появили и думите, които той каза, и имената, които спомена! Колко добре, че ви хрумна идеята да ме заведете там, където съм бил намерен.

— Сега трябва да се заблуждавате! Тук дори през деня няма

официален вход и изход. За тази врата имат ключ само мъже, които не биха посегнали на никого.

— Но аз мога да ви кажа имената им!

— Добре! Направете го!

— Единият беше наречен Симеон.

— Всички дяволи! Може би Якоб Симеон, златарят?

— Не знам.

— Това би било върхът! Тоя Симеон го търсим навсякъде и все не можем да го спипаме! Кой бяха другите имена?

— Барон Фон Фалкенщайн.

— Глупости!

— И фройлайн дъщеря му.

— Двойна глупост!

— Носеше мъжки дрехи.

— Вие сте сънували.

— Събудих се. Сега знам съвсем точно какво съм вършил тук. Стоях там зад ъгъла и всичко чух. Онзи, когото следвах, попита тримата какво правят тук. Симеон отговори, щял да научи, но сега да си държи устата затворена и да не споменава имена. После тръгнаха нататък, откъдето сега дойдохме ние.

— Хм-м! Тайна върху тайна! Ако наистина е така, както казвате, четиримата трябва да са усетили, че ги следвате. Един или двама са останали в тъмното и са ви проснали.

— Да, сигурно е било така.

— Барон фон Фалкенщайн! По дяволите! Ще проверим дали този хер изобщо е в града.

— Поне вчера беше. Мога да се закълна с колкото клетви искате.

— Нека временно оставим този въпрос настрана. Сега кажете откъде сте дошъл с четвъртия.

— Иззад ъгъла, значи при всички случаи от онази улица.

Посочи въпросната улица.

— Със сигурност ли го знаете? — попита Фридрих.

— Не. Тук увереността ми се губи. Но въпреки това нека продължим! Може би все пак ще открия каквото търся.

Когато стигнаха ъгъла, каза:

— Разпознах фонтана. Сега знам, че се изкачих там отляво, след като бях завил съвсем долу там надясно около ъгъла.

Продължи по-бързо надолу по улицата и зави после около споменатия ъгъл. Не беше стигнал кой знае колко далеч, когато спря,

изпускателски полугласен възклик на изненада.

— Какво има? — попита Фридрих.

— Ние сме тук! Тук беше, тук!

— Какво беше тук?

— При тази порта стоях дълго, за да наблюдавам двама души в жилището там горе, след което тръгнах след един тип.

— Кой живее там?

— Не знам, но исках да разбера. Той влезе с една жена.

— Кой? Кой?

— Това, за съжаление, сега не мога да кажа. Имам предвид четвъртия, който после подвикна на четиримата при Съдебната палата.

— А тя? Коя е тя?

— Това също не знам. Исках да го разбера. Той се качи там заедно с нея, естествено като любовник.

— Откъде дойдоха те всъщност?

— Ах, ето че мизерната памет пак ме напусна точно когато най-много се нуждая от нея.

— Може би от „Тиволи“?

— Не... което ще рече, не директно от „Тиволи“. Първо се случи нещо друго, което събуди подозрението ми. Ей, не идва ли някой тихо там?

— Да, това е един от пазачите. Да почакаме!

Мъжът бавно приближаваше. Наистина беше нощен пазач. Двамата така добре се бяха притиснали към тъмната врата, че едва не ги отмина, без да ги забележи. Но тогава закачи Хаук.

— Кой е тук? — попита. — Остани на място!

— Полиция! — отговори Фридрих.

— Охо! — рече нощният пазач недоверчиво, но все пак с приглушен глас. И в същия миг беше вече извадил от джоба сигналния фенер. Освети Фридрих в лицето. — А! Това сте вие — каза. — Извинете!

— Стига! Ще ми бъде приятно, ако знаете кой живее там отсреща.

— Една бивша камериерка, която сигурно и вие познавате.

Напоследък беше при баронеса Фон Хелфенщайн.

— Аха! Аз съм я изгубил от очи.

— Невъзможно! — позасмя се тихо нощният пазач. — Нали се знае, че... сте я сваляли, за да...

— Добре, добре! Как живее тук?

— Доволно! Все по късното се прибира вкъщи.

— Вчера кога се прибра?

— Това не знам. Вчера бях свободен.

— Има ли посещения?

— Още нищо не съм забелязал.

— Нищо? Я погледнете нататък, към завесите!

— А, вярно! Тя е с някакъв мъж. Вижда се по сянката.

— Да. Мъжът е станал, много вероятно за да си тръгва. Продължете бързо пътя си, пазач! Не е необходимо да ви забележат, когато отворят.

Нощният пазач тръгна. Горее един мъжки и един женски силует се движеха насам-натам. Фридрих каза:

— Сега се притиснете възможно по-плътно към вратата и си прикрийте лицето с яката на сакото, за да не светлее чак толкова.

— Нима тая камериерка е опасна?

— Много! Сега съм почти склонен да вярвам, че преди малко казахте истината. Фалкенщайн е именно сродник на Хелфенщайн. Какво е търсел с дъщеря си в Съдебната палата? Трябва да разбере! Вижте! Тръгват. Прозорецът стана тъмен. Внимавайте!

Сега просветна стъклото над вратата. Тя се отвори. Оставената на стълбите свещ освети застаналите на входа двама души, които предпазливо огледаха улицата дали не се мярка някой.

— Дяволите да го вземат! — прошепна Фридрих изненадано.

— Познавате ли го? — попита Хаук.

— Да, много добре. Слушайте!

— Никой не се вижда — каза Хулда. — Значи можеш незабелязано да си тръгнеш.

— Колко жалко! На драго сърце бих поостанал още!

— Човек не бива да прекалява с добрината. Беше достатъчно богато възнаграден.

— Да. Онези двама тъпанари полицаите доста ми улесниха работата да им продам пръстените.

— Ето писмото до обержандарма. Мислиш ли, че добре го съставихме?

— О, разбира се!

— И почеркът е така преправен, че никой не би отгатнал кой го е писал?

— Бих желал да видя онзи, който ще го открие!

— Тогава не го забравяй!

— Ще го пусна в най-близката пощенска кутия. Хайде, лека нощ!

— Лека нощ! Утре по това време двамата ще са тикнати в кауша!

— Може би и техните момичета.

— Да, Ландрок и Вернер. Чуй!

При последните думи Хаук не беше съумял да потисне един звук на изненада.

— Какво има? — попита Менерт.

— Стори ми се, че чух нещо.

— Наблизо няма жива душа. Ела, още една целувка!

Целунаха се, после той си тръгна, а тя заключи вратата.

— За Бога! Какво ви стана? — попита Фридрих тихо. — Беше от радост! Сега най-сетне знам всичко.

— Добре! Тук явно става въпрос за някакъв рафиниран план. Трябва да тръгна след този човек, за да видя в коя пощенска кутия ще пусне писмото. Вие не сте така обигран в проследяването като мен. Следователно ще се разделим. Но пак ще се срещнем, и то след броени минути, при фонтана на Алтмаркт.

— Добре! Това ми е много приятно!

Фридрих се запромъква безшумно след Менерт, а тимпанистът се запъти бавно към Алтмаркт. Не беше чакал много дълго при фонтана, когато полицаят се присъедини отново към него и каза:

— Видях пощенската кутия и дори знам кой е този човек. Казва се Менерт и е собственик на фирмата, която преди принадлежеше на покрилия се Якоб Симеон. Сега очевидно е любовник на тая камериерка и заедно с нея е измъдрил някакъв план за отмъщение.

— Имате ли представа какъв?

— Не съм наясно. Аз и моят колега Антон днес купихме при него по един пръстен. Сметнахме ги за истински. Той го оспори. Но както сега чухте, те са били изрично определени за нас. А сега едно писмо тръгва за обержандарма! Нещата изглеждат така, сякаш планът е свързан с тези пръстени и е насочен срещу мен и Антон.

— Защо ще искат да ви отмъщават?

— Антон само за вид бе станал любим на камериерката, с намерението да проникне зад тайните на фрау Нора.

— А вие, вие какво сте престъпили?

— Съвсем същото. Аз имах да подпитвам едно друго момиче, но не проумявам защо и аз съм въввлечен в тая работа тук. Директно все пак нищо не съм направил на камериерката! Тя трябва да е организирала комплота с дебелата Йете, с която вчера в „Тиволи“ действително говори дълго време.

Каза го повече на себе си отколкото на Хаук. Но този попита с жив тон:

— Дебелата Йете? Аха, камериерката вчера беше в „Тиволи“, нали?

— Да и Менерт бе доста зает с нея.

— С Йете да не би да имате предвид ниската дебелана, дето седеше заедно с камериерката?

— Да.

— И после тръгна заедно с нея?

— Как? Тръгнала е с нея?

— Да.

— Но аз по-късно видях дебеланата, докато камериерката отдавна беше излязла.

— Защото тя се върна.

— Тъй, тъй! Но вие говорите много възбудено. Какво ви е? Защо преди малко, когато Менерт се сбогуваше с камериерката, толкова малко се владеехте, че едва не ни издадохте?

— Това се случи от радост, както казах. Една дума, която чух, ми възвърна целия спомен от вчера. Естествено, бях щастлив, от това.

— Каква дума?

— „Вернер в кауша“!

— Аха, така значи! Сега започва да ми просветва!

— Вчера в „Тиволи“ минах покрай камериерката и Йете и чух, че Вернер трябвало да иде в пандиза. Това бяха думите, които ме накараха да напусна залата, а днес все ми убягваха.

— Вие, естествено, сте сметнали, че заплахата е насочена към Лаура?

— Не бях сигурен.

— Случаят не е такъв. Работата касае нейната сестра Емили, която ми е годеница. Двете момичета искат да си отмъстят на мен и на Антон, защото сме ги зарязали. Как се канят да подхванат нещата, разбира се, не знам. Във всеки случай споменатите пръстени и пуснатото преди малко в кутията писмо имат отношение към това. Аз още през нощта ще наредя да отворят кутията. Тогава ще си проличи какво възнамеряват.

— Може би аз мога да ви дам едно сведение, което да осветли донякъде нещата.

— Какво сведение? — Хулда Нойман и Йете Хорн снощи бяха в палата на барон Фон Хелфенщайн.

Полицаят пусна една снизходителна усмивка и каза:

— Добри приятелю, тук много се лъжете. Всички налични ключове се намират на съхранение при мен и Антон. Ние сега живеем в палата.

— Така ли? Но момичетата също имаха ключ.

— Не знам какво да мисля. Говорите с такова спокойствие и убеденост. Но аз не мога да повярвам, че Хулда... о, като камериерка тя действително е могла по някакъв начин да се снабди с ключ!

— Виждате ли?

— Тя е видяла мен и Антон в „Тиволи“. Следователно е била сигурна, че няма да бъде изненадана тук. Но какво си е била наумила?

— Това наистина не знам.

— Две момичета ей така сами вечер в просторната, тъмна и покрита с лоша слава постройка! Би трябвало ужасно да ги е страх.

— Когато се касае за ревност и отмъщение, едно момиче обикновено не мисли за страха.

— Това действително е вярно. И коя врата отвориха?

— Малката портичка там зад ъгъла.

— Аха! Това беше секретният вход на Капитана. Наистина ли ги видяхте да влизат там?

— Не да влизат, а да излизат. Вървах след тях. Но когато стигнах до онзи ъгъл, те бяха изчезнали. Нямах друго обяснение, освен че са влезли през портичката в палата. Започнах да наблюдавам прозорците и скоро наистина забелязах светлина от фенер, който е едва-едва отворен. Беше на първия етаж, петия и шестия прозорец.

— Там е будоарът на баронесата. Там се намират също украшенията и бижу... По дяволите!

— Какво има?

— Сега ми просветна не една свещ, а цяла стеаринова фабрика. Те са задигнали двата пръстена, които любовникът на камериерката е трябвало да ни пробута, за да може да се каже, че ние сме ги откраднали. Добре замислено! Също и на визитата в Съдебната палата ще влезем в дирите. Може би двете неща са свързани. Трябва да събудя княза!

Побързаха към жилището на княз Ван Зоом. То още светеше. Когато камбанката иззвъня, портиерът стана да ги попита за желанието им. Позна Фридрих и веднага го пусна. Князът изслуша внимателно историята и попита:

— Антон в течение ли е вече на нещата?

— Не.

— В такъв случай ще трябва да го посветим. Идвам веднага.

Един файтон откара тримата мъже до централната поща, където подбраха един дежурен служител да отвори въпросната пощенска кутия. Това стана. Намериха писмото. То беше веднага отворено, след като пощенският служител бе освободен с препоръка за дискретност. Беше донос, според който Анна Ландрок и Емили Вернер носеха пръстени, откраднати от любимите на двете момичета от палата Хелфенщайн.

— Чудесно! — отбеляза князът. — Веднага ще проверим

съдържанието на ковчежето. Тръгваме за палата.

Антон спеше. Беше възбуден и немалко се учуди, когато чу каква е работата. Ковчежето беше отворено. Бяха предполагали, че са взети само двата пръстена, но го намериха изцяло празно.

— Всички дяволи! — изруга Антон. — Това е прекалено! Веднага ще навестим тая хубостница камериерката, за да ни върне откраднатите дрънкулки.

— Не, няма да го направим — отвори князът. — По-скоро ще й дадем възможност да си изиграе ролята докрай. По този начин ще разберем доколко навътре се е забъркал Менерт в тази история.

— Но ако междувременно продадат предметите!

— Толкова бързо това няма да стане. За да узнаем онова, което искаме да узнаем, е достатъчно да си подсигурих добрата Йете Хорн. Тайно ще я арестуваме заедно със сестрите ѝ. Камериерката и онзи Менерт няма да разберат, че са прибрани на топло. По-скоро ще сметнат, че са заминали някъде.

Князът се обърна после към тимпаниста:

— Хер Хаук, благодаря ви за дейната подкрепа. Без вашата помощ нямаше така бързо да разкрием машинациите на тази безукоризнена двойчица. Благодарение на вас задушихме интригата още в зародиш. А сега трябва да си отидете вкъщи и да си отпочинете. Останалото е рутинна работа и не ви засяга. Ние ще се отбием само още до прокурора.

Хаук се сбогува, а князът, Антон и Фридрих се качиха отново във файтона. Четвърт час по-късно прокурорът бе събуден и информиран за събитията. Четиримата продължиха заедно. Но преди да достигнат съвсем съответната улица, оставиха файтона и се отправиха пеша към къщата на аптекаря Хорн. Прокурорът, Антон и Фридрих се прилепиха към вратата на съседната сграда, а князът почука. Повтори го няколко пъти, но тихо и предпазливо, сякаш се опасяваше, че някой неканен може да чуе. Едва след известно време горе, където спяха сестрите, се отвори един прозорец.

— Кой е? — попита тих глас.

— Мога да кажа едва когато знам кой пита — отговори князът също така тихо.

— Аз съм Йете Хорн. Какво искате посред нощите?

— Не мога да ви го кажа под открито небе. Идвам от затвора, от баща ви!

— А! О! Почакайте, слизаме веднага!

Горе бе запалена свещ. После се чу скърцането на стъпалата, вратата на всекидневната се отвори, а после и външната.

— Елате! — прошепна Йете. — Сестрите ми са вече в долната стая. Княз Ван Зоом влезе, но заедно с него пристъпиха бързо и тримата му придружители.

— Вие не сте сам? — попита Йете с подозрение.

— Както виждате! — отвърна князът несмутимо, отвори вратата на стаята, бутна момичето вътре и го последва с другите трима.

Светлината падна върху него.

— Князът! — извика Йете уплашено и сестрите й пригласиха.

— Много правилно. Дойдохме да ви зададем няколко въпроса. И още от началото искам да ви предупредя, че отричането нищо няма да ви помогне. Всичко вече излезе на бял свят.

Седна и загледа ниската дебелана проникателно. Тя си даде труда да издържи погледа. Но се виждаше какъв голям страх бере.

— Къде бяхте снощи? — попита той.

— В „Тиволи“.

— Иначе никъде другаде?

— Не.

— Това май не е вярно.

— Вярно е. Мога да го докажа.

— И как?

— Мога да назова момичетата, с които отидох дотам и после също се прибрах вкъщи.

— Това не е доказателство. Та нали сте могли междувременно да напуснете залата.

— Не съм го направила.

— Но някои претендират да са ви видели и другаде!

— Това е лъжа!

— Танцувахте ли?

— Много малко.

— С кого най-много говорихте?

Тя спомена имената на няколко момичета.

— Но като че ли има и една друга! Вие много дълго сте седели и порядъчно сте си побъбрили с някоя си там Хулда Нойман.

— Не е вярно.

— Глупости! Много глупаво от ваша страна да го отричате. Има стотина свидетели, които са ви видели с това момиче. А че въпреки това го отричате, е глупост, която дори от вас не съм очаквал. Ако продължавате по този начин, ще наредя да ви арестуват.

— И какво съм била направила? — попита тя сплашена.

— Така, преди всичко говорили ли сте с камериерката?

— Да — призна Йете сега.

— За какво?

— За танците.

— Не само за това. Ще ви насоча към правилния отговор. Говорили сте за бившите си ухажори и малко за отмъщение.

— Не знам нищо такова.

— В играта се е замесил и някой си Менерт.

— Това също не ми е известно.

— Но иначе го познавате?

— Не.

— Тъй, тъй! Той е бижутер и ви е снабдил с някакви пръстени за някои си лица.

Тя ставаше ту червена, ту бледа. Откъде знаеше този опасен мъж всичко това? Да отрича като че ли беше най-доброто и тя продължи да отрича.

— Значи до тръгването си не сте напускали „Тиволи“!

— Не.

— За да отидете до палата Хелфенщайн?

— Не.

— И да откраднете бижутата?

— Нищо не съм крала — извика Йете упорито.

— В такъв случай ще трябва да потърсим украшенията, които сте получили като ваш дял — каза князът.

— Нищо не съм получила!

Това беше само едно предположение от негова страна, но улучи вярното. Фридрих и Антон се заеха с претърсването. Първият като бивш обожател на Йете познаваше всяко кътче от къщата. Скоро донесе ухилен едно прастаро боне, вързано като торба, и каза:

— Тая бохча ми се струва подозрителна, Ваша светлост. Нещо подрънка вътре. Да я отворя ли?

— Да.

Жизнерадостният полицаи развърза с труд многократно впиташите се възли.

— Злато! — обяви после. — Много накити! Шест пръстена, три гривни, три брошки, няколко игли за коса. Всичко с... с... аха!

Приблужи камъните до свещта и продължи:

— „Всичко гарнирано с истински камъни“, исках да кажа, но не е така. Вижте, Ваша светлост!

Другите също огледаха камъните, а князът каза, свивайки рамене:

— Всичко това е само стъкло. Е, фройлайн Йете, престанете да отричате! Жертвите се съвсем безполезно, с което ще утежните наказанието си, без с това да помогнете на някого. Вие сте измамена от камериерката и Менерт, недостойно измамена. Баронеса фон Хелфенщайн носеше само истински камъни. Тези тук са фалшиви, а това, което смятате за злато, е месингово тенеке и до няколко седмици ще потъмнее. Ясно е, че другите двама са ви измамили с вашата част и сега се присмиват на глупостта ви.

Това подеждва. Нищо друго не можеше да ядоса Йете така, както определението „глупав“. Тя стана от мястото си и попита жарко:

— Камъните наистина ли са фалшиви?

— Да, това е стъкло.

— Значи наистина са искали да ме измамят!

— Това е ясно. Менерт е задържал истинските камъни, а ви е пробутал от евтините си дрънкулки, които берат праха по рафтовете на дюкяна му. В замяна на това вие можете да се поразходите до затвора.

— Аз? О, не! Те трябва да влязат, онези двамата! Сега всичко ще кажа.

Разказа какво се бе случило. Князът изпитваше съчувствие към момичето. Беше подведена. А че Фридрих бе заставен да симулира любов пред нея и да я измами, при всички случаи бе за нея едно много смекчаващо вината обстоятелство. Ето защо каза, когато тя свърши:

— Вашият баща вече ви стовари едно голямо нещастие. Аз не бих желал да го уголемявам. Всъщност сега би трябвало да ви арестуваме. Но няма да го направим, ако обещаете да си мълчите засега по отношение на цялото събитие.

— Няма да кажа думица! — обеща Йете, силно зарадвана от това неочаквано милосърдие.

— Въпреки обещанието ви ще оставя тук Антон, който ще ви надзирава и ще определя с кого можете да общувате и с кого — не. Съвсем безнаказано, разбира се, няма да минете, но ви обещавам, че ще процедират с вас възможно по-меко. Украшенията, естествено, ще взема.

Сега господата, с изключение на Антон, се върнаха пак в палата, където намериха двата скрити от Хулда пръстени имитация. Йете беше издала скривалищата.

Още в предиобеда златарят Менерт получи съдебна призовка. Той побърза да отиде при любимата, за да я уведоми.

— Но да не би да те е страх? — попита тя.

— Страх? Мен? Как ти хрумна тази мисъл?

— Толкова си възбуден.

— От радост, че типовете хлътнаха здраво в капана.

В интерес на истината сърцето му бе много свито, но не искаше да си го признае.

— Да, хлътнаха — каза тя. — Запомни всяка дума, която ще се каже. Много е важно да науча всичко.

— Веднага ще дойда и всичко ще ти разкажа.

— Не, не! Това ще направи впечатление. И бездруго сега пристигна по необичайно време. Мога да изчакам до вечерта, макар че ще изгарям от любопитство.

— Добре ли скри нещата?

— Да съм ги скрила? Какви си ги мислиш! На кого ще дойде на ум да ги търси при мен? Антон и Фридрих са ги задигнали. Аз стоя извън всяко съмнение. Ако потърся скривалище, това само ще привлече вниманието. Въобще няма да ги крия, това е най-доброто и най-сигурното.

Тази дързост и самоувереност разпръснаха по такъв начин съмненията му, че следобед отиде с най-голямо душевно спокойствие при асесор Фон Шуберт. В съседната стая седяха незабелязани от него няколко господа, за да слушат разпита.

— Хер Менерт — заговори асесорът с доверителен тон, — имам един особен случай, който мога да разреши само с ваша помощ. Ето защо си позволих да ви помоля да дойдете при мен за кратко време.

В резултат на това въведение самочувствието на младежа порасна. Той отговори:

— С удоволствие се поставям на вашите услуги. Само ми кажете за какво се касае.

— За едно анонимно писмо, което един от нашите обержандарми получи тази сутрин. Той ми го връчи, за да проуча нещата. Ето редовете. Прегледайте ги и ми кажете после какво мислите за тая работа!

Менерт прочете собствените си писаници и поклати глава, давайки вид, че размисля.

— Сигурно се касае само за някаква мистификация.

— Най-напред и аз наистина си помислих това, но мой дълг беше все пак да проверя нещата, и тогава констатирах... О, всъщност не би следвало да говоря по този въпрос. Но вие трябва да ми помогнете да изляза от затрудненото положение, така че преспокойно мога да ви доверя една важна служебна тайна!

— Естествено! Никой няма да може дума да измъкне от мен!

— Добре! Та представете си, аз наистина намерих ковчежето на баронесата напълно празно!

— Какво говорите! Кой може да е извършителят?

— Кой? Забравяте, че тук са споменати имена.

— Това са честни мъже!

— Така си мислех и аз досега. Но се вслушах в дадения ми тук съвет и действително намерих у двете момичета два пръстена, които принадлежаха към откраднатите бижута. Знаете ли всъщност, хер Менерт, защо трябваше да дойдете при мен?

— Не, изобщо не — излъга този.

— Помислих си го! Сега за двамата полицаи. Много боли да откриеш рафинирани престъпници в хора, които толкова дълго време са се ползвали с пълно доверие. Но най-много ме заболя, че въпреки всички доказателства те упорито залагат на отричането.

— Отричат? А откраднатите пръстени са намерени при техните годеници?

— Да.

— Това наистина е нагло!

— Те признават, че са подарили пръстените на момичетата си, но твърдят, че не са ги откраднали, а са ги купили, и то от вас!

— Хм-м! Вчера малко след обяд те действително бяха при мен. Поръчаха си венчални халки и купиха два пръстена с алансонски планински кристал по за десет гулдена парчето.

— Но намерените при момичетата пръстени имат истински диаманти! Ето ги. Разгледайте ги!

Менерт огледа двата пръстена и каза:

— Това са истински диаманти. Такива пръстени никога не съм имал. Впрочем аз поисках от двамата полицаи гаранционно писмо, че закупените от мен пръстени са имитация. И освен това притежавам описанието им. Нека добре претърсят жилищата им. Убеден съм, че ще намерят моите пръстени у тях.

— Ще зачета този добронамерен жест. Значи притежавате удостоверение и описанията?

— Да. И съм ги донесъл.

Асесорът откликна с предразполагащ, приятелски тон:

— Скъпи Менерт, не беше толкова спешно. Тази работа спокойно можеше да почака.

— О, не! Когато се касае за честта ми, аз не пропускам нито миг. Донесох удостоверението и описанията, за да не се усъмните и за минута в

моята порочност.

Все така любезно асесорът попита:

— Това е много добре, много добре! Значи сте ги донесли, за да мога веднага да се уверя във вашата невинност?

— Да, естествено, хер асесор.

Тогава асесорът внезапно промени тона си. Извика заплашително:

— А преди малко заявихте, че изобщо не знаете каква е работата!

Лъжец!

— А... о...! — изломоти слисаният златар. — Аз си помислих... аз исках... аз имах намерение...

— Имали сте намерение да направите нещастни едни почтени, невинни хора! Само че много, много погрешно сте подхванали нещата!

— Аз съм невинен и моля да потърсите пръстените ми в палата Хелфенщайн, където живеят двамата.

— Защо там? Откъде знаете, че пръстените се намират там, а не в частните жилища на двамата мъже?

— Така предполагам!

— Не, вие го знаете! Знаете, че пръстените са скрити там, за да бъдат погубени двама честни служители. Ето пръстените. Вижте ги!

— Да, това са те, моите.

— Тези пръстени вие сте занесли на любовницата си в „Тиволи“ за да ги скрие в палата Хелфенщайн.

Лицето на Менерт преbledня при подхвърлените обвинения, но той бързо се окопоти и отговори:

— Това е една жалка клевета!

Асесорът позвъни. Влезе един хер в цивилно облекло.

— Бяхте ли там, хер комисар? — попита Шуберт.

— Да.

— Намерихте ли нещо?

— Това тук.

Сложи гривната, която вчера Менерт беше получил от Хулда като заплащане.

— Как стигна до вас този предмет? — попита Шуберт. Златарят беше станал смъртноблед. Преглътна:

— Тази гривна аз... аз... аз...

— Хайде развържете си езика!

— Вчера я купих.

— От кого?

— От един непознат.

— А, ето, че най-сетне прочутият непознат отново се появи! Много се радвам да чуя пак за него. Вече се опасяхах, че е умрял. Честна ли беше всъщност сделката?

— Да, напълно.

— Защо тогава сте скрили гривната под старите керемиди на вашия двор, както току-що ми прошепна хер криминалният комисар?

— Защото... защото...

— Защото тя е от вашата любовница. Тя ви е дала гривната срещу почти безстойностните предмети, с които е била измамена Йете Хорн.

— Не знам нито дума за това!

— Я стига! Погледнете тези неща тук! Ще отречете ли, че са от вашия дюкян?

— Да. Не са мои.

— Е, вие сигурно притежавате списък на наличните бижута, от който ще съумеем да си изясним положението. Но междувременно ще ви приведем едно друго доказателство.

Позвъни. Влезе Йете Хорн.

— Познавате ли това момиче? — попита асесорът.

Като съгледа свидетелката, Менерт се изплаши. Веднага си каза, че повече не може да се съмнява в своето изобличение. Но все още вярваше в един изход, а именно отричането. Беше твърдо убеден, че Хулда няма да признае нищо. През главата му дори се стрелна мисълта да обвини в лъжлива клетва ниската дебелана, ако даде показания срещу него. Ето защо отговори, овладявайки слисването си:

— Не, не я познавам.

— Вие сте един много неблагоприятен човек — отбеляза служителят.
— Не е полезно да се изказват очевидни лъжи, защото после дори и истината се поставя под съмнение.

— Аз не лъжа!

— Не си въобразявайте, че можете да ме заблудите! С това ви приканвам, и то за последен път, да признаете истината!

— Вече я казах. Никой не може да изисква от мен да правя преднамерени признания в моя собствена вреда.

— Е, добре! Тук ние не се занимаваме с предположения, а само с факти. И така, вие оставате на показанията си?

— Да.

— Отново крайно глупаво от ваша страна. Вие сте говорили с това момиче в „Тиволи“.

— Не.

— Дори сте отишли да я вземете от мястото ѝ, за да седне до вашата любовница.

— Не знам нито дума за това. А пък и нямам любовница.

— Може би дори не сте били в „Тиволи“, имам предвид по-предната вечер.

— Тогава не съм бил.

— Това твърдение е отново много глупаво. На мое разположение стоят свидетели, които ще удостоверят, че сте били там.

— Те ще са лъжесвидетели.

— Чуйте, драги мой, само не си мислете, че си имате работа с някой детински глупав човек! Свидетелите, за които говоря, са хора, чиято дума има повече тежест от сто ваши клетви. Впрочем фройлайн Хорн веднага ще каже, че лъжете!

И обръщайки се към момичето, попита:

— Познавате ли този мъж?

— Да.

— Беше ли онзи ден в „Тиволи“?

— Да.

— Говори ли с вас?

— Не само говори, а донесе и двата пръстена, които ние после скрихме. Накрая изпрати камериерката до квартирата ѝ, а аз трябваше да остана в „Тиволи“, за да могат несмущавано да уговорят как да ме измамат с моя дял от украшенията!

— Лъжа, нищо друго, освен лъжа! — заяви Менерт.

— Глупост, нищо друго, освен глупост от ваша страна — забеляза служителят. — Ще ви представя още една личност.

Позвъни и отново влезе един мъж в цивилно облекло. Беше попитан:

— Имахте ли успех?

— Много голям. Ще позволите ли?

Върна се до вратата и я отвори. По даден знак от негова страна влезе прислужникът на учреждението с някакво куфарче в ръка. Предаде му го и се отдалечи. Господата огледаха съдържанието му на една съседна маса, така че Менерт да не може да го види. Последно влезлият, който беше детектив, направи тихо доклад и след това отново отиде до вратата и тикна вътре Хулда Нойман. Тя изглеждаше много бледа и смутена. Бяха я навестили съвсем неочаквано, бяха намерили откраднатите предмети и заедно с тях я бяха докарали направо тук. Съдия-следователят се обърна към нея, посочвайки Менерт:

— Познавате ли този мъж?

Менерт се опасяваше, че тя ще даде утвърдителен отговор. Ето защо не ѝ даде време да отговори, а бързо вметна:

— Откъде накъде ще ме познава? Аз никога не съм...

— Мълчете! Ще отговаряте само когато ви попитат. И така, фройлайн Нойман, познавате ли този мъж?

— Не.

Беше възнамерявала да отговори утвърдително. Но понеже от поведението на Менерт заключи, че той не го желае, постъпи обратното.

— Бяхте ли завчера в „Тиволи“? — прозвуча следващият въпрос.

— Не.

— А къде се намирахте?

— Цялата вечер си бях вкъщи.

— Сама?

— Съвсем сама.

— Кой беше мъжът, който напусна снощи жилището ви между три и четири часа?

— Не знам нищо такова. По това време аз спях.

— Странно! Но още по-странна е надеждата, че можете да се спасите с подобни лъжи. Ние разполагаме с достатъчно свидетели да ви разобличим. При вас са намерени бижута, на които не сте законна собственица. Как всъщност попаднаха у вас?

По път беше измислила претекст и сега го представи.

— Нещата не са откраднати, а милостивата баронеса ми ги предаде за съхранение.

Асесорът беше свикнал да слуша какви ли не глупави извъртания, но сега изгуби равнодушието си. Каза ухилено:

— Великолепно! Този отговор съдържа една наистина класическа, завладяваща безочливост. Кога получихте от господарката си украшенията за съхранение?

— Малко преди да бъде откарана в Роленбург.

— Как е стигнала до идеята да ги повери на вас?

— Сигурно за да ги спаси от посегателството на други. По онова време тя вече хранеше някакво подозрение към мъжа си, така че се е видяла принудена да вземе тази предпазна мярка.

— И къде се намираха оттогава нещата?

— Под мое съхранение.

— А откакто напуснахте палата?

— Взех ги с мен.

— Не ги ли прибрахте едва онзи ден?

— Не.

— Какви са онези ключове, които полицейският служител е намерил у вас?

— Главният ключ за палата и ключът за ковчежето със скъпоценностите — нямаше как да не признае тя.

— Защо не ги предадохте, когато бяхте освободена?

— Забравих.

— Е, нека вече престанем да разиграваме комедии. Досега ви слушах просто ей така и следователно показанията ви няма да бъдат протоколирани. Това, което казахте, е толкова смехотворно, че би било чиста глупост да бъде записано. Вие двамата се намирате в забавно настроение и си мислите, че са ви поверили роля в някоя комедия или фарс. Но тъй като случаят не е такъв, ще ви дам възможност да добиете сериозността, която положението на нещата и това място изискват от вас. Когато се намерите в подходящо настроение, ще ви повикам. Сега ще отидете зад решетките да поразмислите!

Менерт и Хулда бяха отведени. После служителят сне показанията на Йете на протокол. Тя прояви желание за откровеност, така че арестът ѝ беше спестен.

ГЛАВА 10

ПО ДИРЯТА

Предната вечер, един час след полунощ, барон Фон Фалкенщайн отново се появи с дъщеря си близо до фонтана на Алтмаркт, за да чака златаря Якоб Симеон. Владетелят на замъка носеше едно малко вързопче. Двамата разговаряха тихо.

— Любопитен съм дали ще дойде — рече бащата. — Ще бъде крайно неприятно, ако не се яви.

— Ако на дъщеря му и днес се е удало да се добере до ключовете, със сигурност ще дойде. Та нали ще иска да получи и втората половина от парите.

— Все пак двайсет и пет хиляди гулдена! Това е дяволски много!

— А ние ги нямаме.

— Той обаче ще си ги иска. Ние му ги обещахме и той няма да иска да тръгне с нас, докато не му ги дадем.

— Не. Ние се уговорихме да му изплатим първата половина, когато ни даде верижката, и втората, когато имаме в ръцете си детското бельо. Във всеки случай аз възнамерявам да му отнема и парите, които вече получи. Не ги ли даде доброволно, ще му ги иззема със сила. Той е беглец и днес не знае къде ще бъде утре. Следователно е принуден да носи парите постоянно със себе си.

— Какво се каниш да правиш, за да дойдат при теб?

— Това сега ще обсъдим. Да отидем по-близо до фонтана. Ако седнем на някое от стъпалата, няма да се забелязваме така добре както тук.

Той я последва. Тя започна шепнешком да споделя намеренията си. Не след дълго забелязаха фигурата на мъж, който приближи предпазливо и обходи търсещо фонтана. Познаха бижутера и му дадоха знак за присъствието си.

— Имате ли ключовете? — попита баронът.

— Да. Най-напред изработих подправените ключове, върнах оригиналите на дъщеря ми и после си потърсих скривалище.

— При жена си?

— За толкова глупав ли ме смятате? Жена ми сигурно е така добре наблюдавана, че щяха да ме спипат веднага. О, не, каквото имам да й казвам, го научава чрез дъщеря ни. С нея мога да се виждам и говоря с по-малък риск, защото никой не би си помислил, че ще дръзна да отида в

жилището на прокурора. Впрочем аз само чакам дъщеря ми да напусне работа. Тя вече е предизвестила. После ще изчезнем зад границата.

— Ще ви заловят — изрази опасение баронът.

— Оставете това да е само моя грижа. Главното е дотогава да си намеря някое сигурно място, където да не ме открият.

— Мислех, че тук имате.

— За съжаление, не. За два-три дни става, но не за по-дълго.

Положението тук е такова, че от всеки десет души, които човек среща вечер, девет са тайни полицаи. А и в провинцията вече не съм в безопасност. Днес ми попадна в ръката един вестник. И какво открих, мислите? Публична обява за издирването ми с най-подробно описание на чертите ми.

— В такъв случай трябва незабавно да бягате. Вашата жена и дъщеря ви могат и по-късно да ви последват. Пари за бягството и бездруго имате достатъчно.

— Да, имам действително — отговори той, като посегна към левия вътрешен джоб. — Но само парите не вършат работа. Разсъдливостта тук е поне толкова ценна колкото парите. За себе си не се страхувам. Много лесно мога да изчезна завинаги. Но моите женоря са глупави и неопитни. Ако тръгнат след мен, за полицията ще бъде много лесно да ги проследи тайно и така да ме намери. Ето защо трябва и аз да присъствам, когато напускат града и страната.

— И никакъв изглед ли няма да си намерите скривалище?

— Вече съм помислил за едно-друго, но още нищо сигурно не съм намерил.

Преди малко, когато бе посегнал към вътрешния джоб, дъщерята беше сръчкала баща си. С това необмислено движение Симеон се беше издал, че носи парите в себе си. Ето защо сега Теодолинде каза замислено:

— Хм! Лоша работа. За това, което правите за нас, ние си плащаме, наистина, но въпреки всичко ви дължим благодарност. Имам една идея.

Златарят я погледна изненадано.

— Да не би да искате да ми предложите убежище в къщата си? Това действително би било изключително изгодно за мен. Там никой не би ме търсил.

— Сега, да. Именно това съображение ми навя идеята да ви кажа, че бихте могли да останете при нас. Ти какво ще речеш, татко?

— Хм-м! Не става — отговори запитаният.

— Защо?

— Ами помисли си, един барон и издирван с обява беглец! Това е

немислимо!

— Точно защото е немислимо, никой няма да го търси при нас! Ще дойде вечерта, след като се е стъмнило. Ние самите ще го пуснем да влезе.

— Прислугата въпреки всичко ще го усети. Та нали ще му бъдат необходими продоволствия.

— Ще живее в малката стаичка зад твоята библиотека. Там ще може да се заключи. От каквото се нуждае, ще го получава чрез нас.

— По-лесно е да се каже, отколкото да се извърши.

Баронът, естествено, само си даваше вид, че е против плана на дъщеря си, който само преди малко бяха обсъдили заедно. Якоб Симеон съзнаваше, че нищо по-изгодно не може да му се предложи. Ето защо заговори настойчиво:

— Не се безпокойте, милостиви хер! Ако ме приемете, няма да имате ни най-малка вреда, а само полза.

— Бих желал да се запозная с тази полза.

— О, човек никога не знае по какъв начин може да му бъде полезен някой. С верижката вие преследвате определено намерение, при което... хм, най-малкото от благодарност ще се задържа към най-дълбоко мълчание.

— Дори вашият собствен интерес ви повелява да мълчите. С приказки само ще си навлечете беди и вреди.

Тук дъщерята вметна:

— Най-главното остава още неспоменато. Ако заловят Симеон и намерят парите ни у него, той ще трябва да съобщи от кого е получил една толкова голяма сума.

— Аз не бих ви издал! — врече се споменатият.

— Вярвам, но въпреки това те ще открият. Банкнотите са номерирани и за полицията няма да е трудно с разпитване да издири в чии ръце са се намирали последно. Всеки банкер си записва номерата. Следователно в наш собствен интерес е сегашният притежател да не бъде заловен. Помисли върху това, скъпи татко!

Едва след известна пауза привидно размишляващият барон отговори:

— За съжаление, ти си свикнала във всичко да ми се налагаш!

— Значи си съгласен?

— Охо, толкова бързо тая работа няма да стане!

— Помисли, това са само четиринайсет дена!

— Достатъчно дълго!

Симеон също го удари на молба и понеже дъщерята го подкрепи, баронът даде вид, сякаш тяхната настойчивост е победила колебанията му.

— Е — каза, — няма повече да се противя. Но не поемам никаква отговорност!

Дъщерята се изсмя подигравателно.

— Ха! Нашият повереник ще внимава.

— Това се разбира изцяло от само себе си! — заяви Симеон. — Значи да дойда вечерта?

— Естествено! Няма да вземате да дойдете посред бял ден, я!

— Няма. Ще изчакам тъмнината. Определете ми времето. Утре към полунощ?

— Съгласен — отвърна колебливо баронът. — Видяхте ли липата, дето се издига край пътя за коли, водещ към замъка?

— Да.

— Явете се при това дърво. Аз ще дойда да ви взема оттам. Но не носете никакъв багаж. Всичко, от което се нуждаете, ще намерите при нас. И още едно много важно условие ще поставя. Също вашите близки не бива да знаят, че сте при нас.

— Добре! А сега един въпрос. Как стоят нещата с другите двацет и пет хиляди, милостиви хер!

— Ще ги получите.

Симеон протегна ръка, като че искаше да ги получи още сега. Но Фалкенщайн каза:

— Можете да ги искате едва когато имаме със сигурност детските неща.

— Та нали сега ще отидем да ги вземем!

— Възможно е да бъдем обезпокоени. Толкова много неща могат да се случат.

— Какво има да се случва тук? Носите ли всъщност парите?

При този така директно отправен въпрос баронът не можеше да отговори с истина. Нали истината после щеше да излезе налице, а в този случай Симеон най-вероятно щеше да изгуби доверие и на другия ден да не се яви при тях. По тази причина Фалкенщайн отвърна:

— Те са ви напълно сигурни!

— Това и очаквам естествено. Най-сигурни ми са, ако ги носите със себе си. Но думите ви прозвучаха така, сякаш не е такъв случаят. Беше уговорено обаче да ги получа днес.

— Пак ще ги получите. Утре, най-късно вдругиден, ще бъдат в ръцете ви. Вие ще живеете при нас, така че може да ви е все едно дали ще имате парите днес или утре. При всички случаи те са ви гарантирани.

— Щом е така, трябва да се подчиня.

Каза го бавно и с тон, който даваше да се отгатне, че съмненията му още не са отстранени.

— Сега да тръгваме ли, а? — попита баронът.

— От мен да мине! И фройлайн ли ще дойде с нас?

— Да.

— Това всъщност е ненужно и дори опасно. Трима души привличат повече внимание от двама.

— Аз трябва да присъствам — обясни Теодолинде. — Преди да бъдат подменени нещата, е наложително да бъдат внимателно сравнени. А в тези работи женското око е по-остро от погледите на сто мъже.

— Така да бъде! Но нека поне не оставаме заедно, а да се разделим. Ще се срещнем при познатата ни странична врата.

Симеон се измъкна тихо и бързо, без да дочака някакво възражение. Другите двама също се отдалечиха.

— Изглежда, го обхвана подозрение — рече по път дъщерята.

— Направо така прозвуча. Ей, дали няма да ни изиграе някой номер и да не се весне повече?

— Не ми се вярва — отговори дъщерята след известно колебание. — При всички случаи за него е по-изгодно да изчака един ден, отколкото да се откаже от една такава сума. И помисли, че при това положение трябва да се откаже и от убежището, което му предлагаме!

— Много правилно. Но какво сега, ако ни е прозрял?

— За тая работа е твърде глупав.

— О, аз го считам за много умен. Е, така или иначе ще видим. Хайде!

Симеон действително беше на уговореното място. Посрещна ги с думите:

— Сигурно сте си мислели, че няма да дойда.

— Как така? — попита баронът донейде слисано.

— Понеже нямате парите.

— Та нали ще си ги получите пустите му пари!

— Но не днес, а до вдругиден какво ли не може да се случи. Но ще ви кажа откровено, че съм свикнал да разчитам единствено на себе си. След като не сте платежоспособен, то сигурно ще имате добрината да ми дадете някаква гаранция. Ще ми издадете една асигнация под формата на вексел, с падеж вдругиден!

— Това наистина е крайно ненужно!

— В сделките човек трябва да бъде точен.

— Е, добре! Ще си получите асигнацията.

— Хубаво. Идвайте!

Извади ключа и отвори. Когато влязоха, заключи отново вратата и запали, точно както вчера, донесения фенер. Достигнаха напълно необезпокоявано съответната стая, където с помощта на втория ключ се добраха до детските неща. Баронът отвори пакета си и сега започнаха да сравняват оригиналните дрешки с наподобените. Естествено, имаха грижата светлината да не може да бъде забелязана отвън.

— Е? — попита Фалкенщайн, след като дъщеря му приключи със сравнението.

— Справила съм се отлично — отговори тя. — Имитацията е толкова сполучлива, че е невъзможно да възникне предположение за извършена подмяна. — Много добре! Да сложим тогава твоите неща и да вземем другите!

— Стой! Не толкова бързо! — обади се златарят, като хвана ръката на дъщерята.

— Защо? — попита баронът.

— Всички условия трябва да бъдат честно изпълнени. Вие трябваше да ми платите другата половина от уговорената сума веднага щом тези неща се намерят в ръцете ви. Сега те са наистина в ръцете ви, но аз нямам парите. Вместо тях трябваше да получа асигнация. Аз се съгласих. И така, асигнацията, моля, а после си вземайте нещата!

— Да не ви е обсебил Дявола? — запита баронът гневно.

— Не, но аз съм точен! Ние трябва да останем заедно само докато това е неизбежно необходимо. Долу на улицата ще се разделим. Следователно само тук имаме възможност да съставим документа. Мастило, пера и хартия сигурно има предостатъчно.

— Я стига! Тук няма да ви издавам никаква асигнация — противопостави се баронът и сви юмруци.

Двамата мъже стояха така враждебно един срещу друг, че Теодолинде я хвана страх. Тя съзна колко е необходимо да не се възбужда подозрението на златаря. Ето защо даде на баща си един бърз, само от него забелязан знак и каза:

— Без кавги! Хер Симеон е прав. Вярно, в никой случай не е желателно да се застояваме тук повече от безусловно необходимото, но ти му обеща полицата, така че си длъжен да му я дадеш.

Баронът отстъпи.

— Е, ще ти изпълня волята. Но ако идем по Дявола, ти ще бъдеш виновна!

Седна на писалището, а Симеон му светеше така, че светлината да пада само върху масата. Фалкенщайн взе един лист от купчинката за

съдебни преписки и започна да пише. Погледът на Симеон следеше изтичащите от перото букви.

— Сега доволен ли сте? — попита Фалкенщайн, когато свърши.

— Още не съвсем — отговори златарят и продължи: — От съдържанието на написаното съм доволен. Но какво ще стане, ако се отречете от тези редове?

— И през ум не може да ми мине!

— В сделките човек винаги трябва да проявява предпазливост! Аз не познавам почерка ви и не е изключено някой да заяви, че съм го имитирал и фалшифицирал. Ето защо за моя сигурност е необходимо да имам необоримо доказателство, че този документ действително е изготвен от вас.

— Да не би да искате да имате щемпела ми?

— Виждам, че сте надянали един пръстен-печат. Тук при приборите за писане има цяла пръчица воськ. Ще подпечатате написаното под масата. Плотът ще служи като сенник. До прозореца няма да стигне и лъч светлина.

Баронът хвърли един въпросителен поглед на дъщеря си. Тя му кимна успокоително, така че той подпечатта полицата и я подаде на бижутера. Онзи я прибра със задоволство и каза:

— Благодаря! Сега всичко е наред и можете да правите с нещата каквото си искате.

Подмяната бе извършена и те се отправиха надолу към малката врата. Когато стигнаха там, Симеон угаси светлината, прибра фенера и прошепна:

— Вън се разделяме веднага. Аз напускам града. Вие железницата ли ще използвате?

— Естествено.

— Остава ли в сила уговорката да дойда в полунощ?

— Е, всъщност би трябвало да ви пратя по дяволите. Елате в полунощ!

— Добре, благодаря! Ще предам ключовете на дъщеря ми и веднага се отправям на път, защото пеша е... стой! Тихо, съвсем тихо!

Вече бе възнамерявал да пхне ключа в ключалката. Но ето че отвън прозвучаха стъпки, които спряха точно пред вратата. После чува двама мъже да разговарят полугласно. Макар разговорът да се водеше с приглушен тон, можеха ясно да долавят всяка дума. Не е трудно да си представи човек как се заслушаха Симеон, Фалкенщайн и дъщеря му, когато чува, че става дума за тях.

Двамата мъже бяха Фридрих и тимпанистът, които искаха да

подпомогнат изгубената памет на музиканта, както вече знаем. Бяха спрели при вратата, понеже Хаук си бе спомнил, че оттук бяха излезли трима души, които срещнаха после другия, Менерт.

Тримата престъпници слушаха с напрежение и затаен дъх всяка изговорена вън дума. Не смееха да мръднат, докато не се убедиха, че Хаук и Фридрих са се отдалечили.

— Чумата го взела! — изруга сега златарят. — Миг по-късно, един-единичък, и щяха да ни спипат!

— Кои ли бяха? — попита баронът.

— Как? Не знаете ли?

— Не. Да не би да мога да надзъртам през вратата, сякаш не е от масивно дърво, а от стъкло?

— Това не е необходимо. Единия глас трябва вече да съм го чувал. Мисля...

Спря, размишлявайки. А Фалкенщайн отбеляза:

— Аз не съм от столицата. Да не би да очаквате да познавам гласовете на всичките ѝ жители?

— Това не. Но съдържанието на разговора би трябвало да ви подсказе с кого сме си имали работа.

— Нямам никаква представа.

— Единият беше мъжът, когото се наложи да ударя.

— Всички дяволи! Онзи ли? Значи тимпанистът, музикантът!

— Музикант ли е?

— Да. Нали така пишеше във вестника.

— В моето скривалище не достигат вестници. Какво всъщност пишеше?

— Че този музикант Хаук е бил намерен в безсъзнание.

— Много хубаво, че е жив. Значи не съм убиец. Само паметта му явно е пострадала от удара. Значи не е шпионин или полицаи. Следвал ни е от глупаво любопитство! Но днес като че нещата са други. Той търсеше някаква следа, а другият... о, по дяволите! Сега се сещам. Познах го по гласа. Той е един много опасен тип, таен полицаи на служба при княз Ван Зоом. На него и колегата му князът дължи своите сензационни разкрития. Проклетие! Нали чухте, че оня музикант спомена имената ни?

— За съжаление — отговори баронът. — Той ги е чул и ги е запомнил. Вчера онзи Менерт има глупостта да ги спомене.

— Значи съзнавате, че ни грози опасност. Полицаят нали каза, че ще се осведоми дали барон фон Фалкенщайн и дъщеря му вчера са били в столицата.

— Няма начин да го разбере — ухили се Фалкенщайн. — В книгата за посетители ние се записахме с фалшиви имена.

— Това е добре, много добре. Но как уреждате преобличането на милостивата фройлайн?

— Много просто. Върху мъжкия костюм дъщеря ми носи рокля и дамско наметало. Сваля ги за минута.

— По път естествено?

— Разбира се. От нашия хотел до Алтмаркт минаваме покрай дълга и обширна градина, граничеща със задните къщи на улицата. Там явно има малко минувачи. Дъщеря ми сваля роклята, наметалото и шапката. За мен не представлява никаква трудност да прехвърля ниската желязна ограда и да скрия нещата под група храсти. После ги вземам пак оттам, Теодолинде ги облича, качваме се на някой файтон и се прибираме, както сме излезли. Никой в хотела не заподозира, че дъщеря ми междувременно е носила мъжко облекло.

— Умно и хитро замислено! Но човек никога не бива да вярва на Дявола. Тоя полицаи е по дирята ни. Ще гледам час по-скоро да оставя столицата зад гърба си.

Вмъкна ключа нечуто в ключалката и отвори вратата до тесен прозорец, после започна бавно да го разширява, докато накрая излезе да се огледа.

— Можете да идвате — каза. — Двамата наистина са си отишли.

— Добре! Значи довечера?

— Да, в полунощ при липата.

— Ще дойда да ви взема оттам. Лека нощ!

— Лека нощ!

Разделиха се. Баронът хвана дъщеря си за ръката. Улиците бяха пусли. Само тук и там срещаха по някой среднощен пешеходец. Когато стигнаха въпросния парк, той беше толкова самотен, сякаш не се намираще в централните райони на столичния град. Спряха да се послушат.

— Чу ли нещо? — попита той.

— Не — отговори тя.

— А на мен ми се стори, сякаш чух пясъка да изхрущява под нечий крак.

— Заблудил си се. Страхът въздейства на въображението. Не е било нищо.

— Да се надяваме! Почакай тук, докато се върна! Ще отида да взема нещата.

Баронът не беше се измамил. Шумът, за който говореше, не беше

плод на въображението му, а действително произхождаше от крак. Двамата бяха подслушвани.

Просторният, самотен парк се простираше край задните къщи на „Шилерщрасе“. В една от тези постройки живееше семейство Холм. Хилда Холм се намираше, както знаем, с баща си в Бад Райтценхайн. Той се лекуваше там. Доктор Холм, брат ѝ, бе останал сам вкъщи. Седеше на масата и пишеше. Като сътрудник на „Регирунгсжурнал“ беше започнал да изготвя нова поредица статии, които трябваше да се появят в най-близко време в ежедневника под заглавието „Писма за изкуството от Америка — 2 част“. Първата част на „Писмата“ беше отпечатана преди време анонимно в „Резиденцблат“ за който Холм работеше тогава само като репортер.

Работата му не беше спешна. Но вчера Елън Стартън, годеницата на Холм, също бе заминала за Бад Райтценхайм, за да посети Хилда и бащата, и ето как сега Макс бе съвсем сам. Вечерта беше седнал да се захване с първата статия от поредицата.

Едва през деня му бе съобщено, че може да си даде малко свобода във времето. Ето защо искаше да последва Елън Стартън, за да изненада годеница, сестра и баща и да прекара един-два дни с тях. Вече беше стегнал куфара си. Възнамеряваше да пише през цялата нощ, докато стане време да потегли за гарата.

Неуморно се плъзгаше перото по хартията. Холм не поглеждаше часовника, изгуби мярка за времето и се изненада немалко, когато забележа, че вече минава два часа след полунощ.

Беше вече приключил поредната статия. Стана и отиде до парка да се поразтъпче и да подиша чист въздух. Смяташе после да продължи с писането. Беше свикнал на нощна работа. Върна се мислено назад във времето, когато още свиреше в „Тиволи“ за танци. Случвало се беше цяла нощ да се упражнява в гардеробното помещение на увеселителното заведение, понеже хазаинът му не понасяше звуците на цигулката.

В единия ъгъл на парка земята малко се издигаше. Няколко стъпала водеха до открита беседка. Холм вече се канеше да се отправи към нея, когато долови приближаващи крачки.

Ясно различи, че идваха двама души. Поколеба се и замря на място. Само една крачка бе направил неволно към перилата на беседката, за да хвърли един поглед на минувачите. Тогава изхрущя пясъкът под крака му и този звук бе чул баронът.

Те спряха и той долови какво си говореха. Единият мъж прескочи оградата и се запъти към група храсти. Но Холм беше по-впечатлен от обстоятелството, че другият мъж имаше висок, сопранов глас.

Сега първият се върна с някакъв пакет в ръка. Прехвърли се отново на улицата.

— Лежеше си така, както го оставих — каза. — Ето, сложи най-напред роклята. Ще ти помогна.

— Дай я! Да не дойде някой?

— Едва ли!

— Човек все го е страх. Добре, че всичко мина!

— Да, слава Богу! Сега нека посмеят да тръбят, че оня хлапак е барон Роберт фон Хелфенщайн! Ще им сложим такъв кръст на сметките, по-голям от който не би могъл да има.

— Ако успеем!

— Я стига! Имаме истинската верижка и също истинското бельо на детето. Трябва да победим. Дори княз Ван Зоом не може да ни попречи.

— Но това ни костваше и много пари, двайсет и пет хиляди гулдена. Да се надяваме, че ще успеем да си ги приберем пак от тоя Симеон, вместо да му дадем другите уговорени двайсет и пет хиляди, когато дойде днес в Грюнбах.

— Да, да се надяваме! Аз при всички случаи ще го чакам в полунощ при липата, дето се издига край пътя за замъка.

— Кога си заминаваме?

— Най-добре веднага. В четири и половина тръгва първият влак за спирка Вилдау. Можем да ползваме него. Колкото по-скоро се махнем, толкова по-спокойно ще можем да дишаме. Ще бъде дяволски неприятно, ако барон Фон Фалкенщайн бъде спипан тук по съмнителни пътища. Готова ли си?

— Да. Вземи пакета!

— Хайде!

Тръгнаха.

Нито една дума не беше се изплъзнала на подслушвача. Той остана още няколко секунди неподвижен — не преднамерено, а от изненада.

От това, което беше чул, не можеше да проумее нищо. Но двете споменати имена — Фон Хелфенщайн и Ван Зоом — го бяха накарали да наостри слух. Съдържанието на послушания разговор трябваше да има някаква връзка със събитията около Капитана. Вярно, не беше споменат той, Франц, а Роберт фон Хелфенщайн, който навремето бе загинал в пламъците... Хлапак... истинска верижка... детско бельо... Сякаш мълния озари Холм. Беше попаднал на следите на ново престъпление, свързано с тъмните машинации от миналото... Бързо излезе на улицата и тръгна с възможно по-приглушени стъпки след двамата.

Не бяха се отдалечили много. След двайсетина минути ги видя да влизат в една малка страноприемница. Тя се числеше към увеселителните заведения на столицата и беше отворена през цялата нощ.

Холм накрая така бе ускорил крачки, че когато мина през вратата, забеляза двамата да изкачват стълбището. Оттам тъкмо слизаше пиколото. Холм чу, че двамата му дадоха някаква заповед. Влезе в общия салон, където седна тихо и незабележимо. Не смяташе веднага да започне да разпитва, щеше да е твърде очебийно. Едва след известно време излезе. Завари пиколото в коридора, където лъскаше ботуши.

Пъхна му един гулден в ръката и попита:

— Познавате ли хера, който преди десетина минути се върна с дамата?

Запитаният погледна гулдена, направи един дълбок, изпълнен с респект, поклон и отговори:

— Познавам ги, естествено. Та нали са отседнали при нас.

— Откога?

— От онзи ден следобеда.

— Кой е херът?

— Търговец от Кирхенбах. Името му е Мосберг. Изглежда богат мъж.

— Дамата негова жена ли е?

— Опазил Бог! Дъщеря му! — И разбрал сякаш защо Холм се осведомява за двамата, каза: — Тя не е омъжена! Хубавичко момиче! Много хубавичко, нали?

Присви око и кимна хитро на Холм. Този отговори:

— Колко дълго ще останат тук?

— Ще отпътуват след час. Трябва да ги закарам с файтона до гарата.

Сега Холм знаеше достатъчно. Тръгна си. Нито за миг не се поколеба какво трябва да направи. Отправи се директно към къщата на княз Ван Зоом, за да му докладва. Той щеше да знае как най-сигурно да действа и какви мерки да вземе. Холм няма късмет. Малкото файтони, които срещна, бяха все заети, така че трябваше да измине целия път пеш. Когато стигна най-после до къщата на княза, видя, че при портиера още свети.

Позвъни. Портиерът го позна. От него научи, че князът е излязъл по никаква спешна работа и може би няма да се прибере до разсъмване. За какво се касаеше, портиерът не можеше да каже. Знаеше само, че в късните часове тайният полицаи Фридрих и един млад мъж са пожелали да говорят с княза. След кратък разговор тримата мъже заминали с един файтон. Предполагаше, че отново са предприели някаква полицейска акция.

Холм не виждаше смисъл да чака завръщането на княза. Написа му кратка бележка и тръгна към вкъщи. Подслушаният барон Фон Фалкенщайн и дъщеря му възнамеряваха, както и той, да напуснат столицата с ранния влак в четири и половина. Следователно до Вилдау и после с пощенската кола до Бад Райтценхайн щяха да имат общ път. При това положение може би щеше да му се удаде случай да узнае нещо повече за тях и плановете им.

Когато се прибра, веднага се приготви за път. После си взе куфара и потегли. Пред пътната врата размисли за миг дали да помоли в полицията за придружител. Но пък нали нямаше в ръце нищо конкретно срещу барона и дъщеря му. Те при всички случаи щяха да отрекат всичко, което знаеше и можеше да изложи в момента срещу тях. Не, трябваше да ги наблюдава и първо да събере доказателства за тъмните им планове. Така реши.

Още размишляваше, когато по улицата се зададе един хер. Газовите фенери не светеха много ярко. Херът подмина, без да поздрави. Холм вдигна поглед. Фигурата му се стори позната.

— Хер Хаук, вие ли сте? — попита. Младият тимпанист се обърна.

— Мен ли викате?

— Да, естествено!

— А-а, хер докторе! Добро утро! Да заминавате ли се каните?

— Да, за Райтценхайн. А вие? Какво правите тук толкова късно или по-скоро толкова рано? Мислех, че лежите в болницата! Поне така пишеше във вестника.

— През ум не ми минава. Междувременно разбрах кой ме е ударил. Някакъв си златар на име Симеон или някой си барон Фон Фалкенщайн, един от двамата. По дирите съм на една съмнителна работа. Тъкмо идвам от княз Ван Зоом.

Бяха тръгнали заедно. Сега Холм спря изненадано. Сметна, че не бива да вярва на ушите си, и попита:

— Фалкенщайн? Та това е името на барона, когото се каня да преследвам! Подозирам някаква връзка! Аха, там идва един празен файтон. Имате ли още време? Бихте ли ме придружили до гарата, за да ми разкажете по-подробно нещата? Непременно трябва да знам всичко за този Фалкенщайн! После ще можете да се приберете с файтона до вкъщи. Аз плащам.

Хаук в никой случай не се чувстваше уморен. Все още се намираше в плен на събитията от тази нощ, а намеците на Холм възбудиха любопитството му. Той, от своя страна, също искаше да научи нещо по-точно и затова се съгласи с предложението на Холм.

С помощта на файтона стигнаха много бързо до гарата. Малкото информация, която обмениха по път, стигаше, за да подтикне Холм към въпроса:

— Не искате ли да дойдете с мен до Райтценхайн и Грънбах?

Хаук веднага стана огън и пламък. Сега отново му се предлагаше възможност да осуети едно наказуемо деяние, още повече че работата, изглежда, бе свързана с коварните интриги на камериерката и нейния любовник Менерт. Но... проблемът беше неговото портмоне, което, както знаем, съдържаеше само някой и друг кройцер.

На повдигнатата в това отношение забележка Холм отвърна:

— Аз ще плащам. Другото ще си дойде от само себе си. Не се безпокойте.

Хаук се съгласи. Отидоха в чакалнята и седнаха в един усамотен ъгъл. Холм изтъкна най-напред същинската причина за пътуването си до Бад Райтценхайн, че иска да посети близките си. После повтори какво беше подслушал.

— Двамата бяха мъж и жена — каза той. — Баща и дъщеря Фон Фалкенщайн, както скоро узнах. Дъщерята носеше мъжки дрехи. Защо, не знам. После навлече отгоре рокля и дамска пелерина. Стана дума за много пари, двацет и пет хиляди гулдена, които били платили за някаква верижка и детски дрешки, и за една също толкова голяма сума, която довечера трябвало да наброят на някой си Симеон. Двамата говореха със загадки за мен. Но очевидно искат да попречат на някакъв сирак да бъде разпознат като Роберт фон Хелфенщайн. Накратко казано, трябва да се доберем до дъното на тази тайна. При всички случаи в полунощ ще се намираме при липата край пътя за замъка. После ще видим какво ще правим по-нататък.

— Много добре! — одобри Хаук и прибави: — Само по себе си е вече забележително, че преди да подслушате Фалкенщайн, аз ги видях да излизат от страничната врата на Съдебната палата заедно с този Симеон. Дъщерята беше преоблечена като мъж. Явно са скалпили някаква дяволщина.

— Сега в главата ми започна да се прояснява. Дали хлапакът, за когото стана въпрос, действително е Роберт фон Хелфенщайн? В такъв случай той трябва навремето да е бил спасен от пламъците и днес да е още жив. А Хелфенщайн искат да му попречат да встъпи във владението на наследството.

— Но защо? Тайна след тайна! Но въпреки това ние ще проникнем до всички тях, ако...

— Шт! Тихо! — прекъсна го Холм.

Посочи към входа. Там се бяха появили един хер и една дама.

— Кои са те?

— Барон Фон Фалкенщайн и дъщеря му. Вярно, аз видях мъжа само отзад и на измамливата светлина на лампите, но смятам, че не се лъжа.

— Да, той е. Сега и аз го разпознах. В едно купе ли ще пътуваме с тях?

— Нека помислим. Не смятате ли, че и той може да си спомни за вас, в случай че самият той ви е ударил?

— Не. По-скоро мисля, че извършителят е онзи Симеон.

— Хм-м! Може би ще бъде добре да се явим при него, но вероятно ще бъде още по-добре той да не знае нищо за нас. Най-разумно май ще бъде да вземем вагон с друга класа. Ще пътуваме в трета!

— Добре! Колкото по-далеч от него се държим, толкова по-малко ще може да предположи, че се занимаваме с бакиите му.

Така и стана. Качиха се на влака. По време на пътуването използваха възможността за кратък сън. При Холм това бе по-скоро дрямка. Когато стигнаха Вилдау, той разбуди Хаук. Слязоха и веднага си извадиха билети за пощенската кола. Тъй като бяха първите, получиха най-добрите места — номера едно и две.

Холм предаде куфара си на пощенския колар, след което седнаха в ресторанта на пощенската станция, за да прекарат там времето до тръгването на колата. Малко по-късно дойдоха също баронът и дъщеря му. Не удостоиха другите двама с поздрав. Теодолинде се настани с високомерна поза, а баронът отиде да се погрижи за билети.

— Най-добрите места са вече взети — извести той, когато се върна.
— Това е неприятно.

— Как така неприятно? — попита тя.

— Е, да не би да те удовлетворява една второкласна седалка?

— Това не, но аз ще заема именно най-добрата. Това се разбира изцяло от само себе си.

— Няма да ти я отстъпят.

— Охо! Бих искала да видя кой ще дръзне да прояви неучтивост към Теодолинде фон Фалкенщайн!

Холм и Хаук дадоха вид, че тези думи не ги засягат. Другите двама изобщо не ги сметнаха за пътници. Когато бе даден първият сигнал, баща и дъщеря излязоха. Холм и Хаук ги последваха по-късно и действително намериха местата си заети. Поздравиха много вежливо, но не им бе отвърнато. Бяха решили да се задоволят с двете по-задни седалки. Но там

лежах чадърите, шапките и останалият багаж на Фалкенщайн.

— Майне хершафтен, мога ли да ви помоля за малко място? — попита докторът.

Не получи отговор. Повтори думите си, но и сега не чу дори сричка. Тогава той просто взе пречещите предмети и ги тръсна в скута на двамата.

— Простотия! — реагира Теодолинде.

— Нещо забелязахте ли, фройлайн? — попита Холм. Тя сви презрително рамене, но не отговори. Ето защо той продължи:

— Помислих, че искате да кажете нещо. Обичам това да става ясно, че човек да може да го разбере. Защото тогава поне би могъл да даде отговор.

— Отговор от нас въобще не очаквайте — избърбори владетелят на замъка.

— Аха, значи не е ставало дума за нас и ако съм чул правилно, както предполагам, определението „простотия“, явно се е отнасяло само за вас. Моля за извинение!

Поклони се много учтиво и се подсмихна в себе си. Баронът много се ядоса за върнатата му по този начин хаплива забележка и зачака сгоден случай да си отмъсти. Но той така и не се явяваше. Ето защо, когато вече бяха минали първата спирка, го създаде сам. Пътят бе станал лош, колата се мяташе насам-натам и ето как докосването на пътниците от време на време беше неизбежно. При един такъв досег баронът се сопна на тимпаниста:

— Хер, какво сте се забутали? Едва ли не излиза, че сте ми хвърлили мерак.

— Това е вярно — отговори Хаук спокойно, — само че не в това отношение, което си мислите.

— Безсрамие! — извика Фалкенщайн. — Какво искате да кажете? Я си затваряйте устата и седете спокойно!

А след кратка пауза се обади Теодолинде:

— Татко, моля те! Да не би да се намираме в някой хаван, та се канят да ни счукат на брашно?

— Внимавайте и вие! — излая следствие на това баронът към доктора. — Не се намирате в някоя кръчма, в каквито явно сте свикнали да се отбивате!

— Там ли сте ме виждали? — попита Холм, връщайки му по този начин оскъблението.

— Селяк! — гласеше отговорът.

Това вече дойде прекалено на доктора. Той почука на предния

прозорец, нареди на пощенския колар да спре и слезе.

— Какво има? — попита онзи.

— Спътниците ни нещо са сбъркали местата.

— Как така?

— Поискайте да ви покажат билетите си.

Същевременно тикна в ръката му пари за почерпка. Мъжът веднага слезе от капрата, свали шапка и каза на барона:

— Мога ли да помоля хера и дамата за билетите?

— За какво?

— Заради местата.

— Я стига! Двамата си имаме места!

— Но може би грешни.

— Това не ни интересува. Ние първи се качихме.

Тогава Холм се обади:

— Тези две особи, изглежда, никога не са пътували с пощенска кола, защото иначе щяха да знаят по какъв начин се дават местата.

— Мълчете, безсрамнико! — отреагира Фалкенщайн. — През целия път ни досаждахте.

— Това действително е вярно. Ние ви поздравихме. Това е досаждане, което вие очевидно не заслужавате.

— Това е вече върхът! Пощальон, освободете ни от тези двама мъже!

Споменатият разчеса смутено косата си и отговори:

— Този въпрос може да се уреди на следващата станция. Дали някой е недостоеен да пътува с друг, не мога аз да решавам. Но дали всеки пътник е седнал на правилното си място, съм длъжен да проверя. И така, билетите, моля!

— Не е необходимо.

— Съвсем правилно — кимна Холм. — Не е необходимо да гледате билетите на другите. Ето ви моя — номер едно. Виждате ли? А моят приятел има номер две.

— Хм-м! Глупава работа — промърмори коларят.

— Защо глупава? Другите пътници следователно имат номера три и четири. Ние щяхме, да си премълчим, но понеже на вежливостта ни бе отвърнато с грубост, искаме си полагащите ни се места.

— Проклятие! — изръмжа в брадата си пощальонът.

— Няма защо да ругаете, а изпълнете дълга си!

— Тук наистина сте прав. Значи настоявате?

— Да.

Коларят познаваше барона и дъщеря му. Сега се обърна сервилно

към тях:

— Да, майне хершафтен, в случая не мога да помогна. Трябва да седнете отсреща.

— Да не фантазирате? — запита Фалкенщайн.

— Не, все още нямам нервна треска. Но лесно мога да я хвана, ако продължава все така. Моля, освободете номера едно и две!

— Никога! През ум не ни минава. Продължавайте! На следващата станция обаче ще се оплача. Който не е доволен от мястото си, да слиза и да върви пеша.

— Е, какво да правим? — попита пощенският колар, като погледна безпомощно Холм.

— Изпълнете задълженията си — отговори този. — Ние сме си платили местата и искаме да си ги получим. Който ни ги оспорва, ще види какво ще се случи. И така, за последен път моля местата ни да бъдат освободени.

— Не знаете кой съм аз!

— Много добре го знам. Вие сте търговец от малкото селище Кирхенбах и се казвате Мосберг.

Баронът трепна, а пощенският колар рече усъмнено:

— Знаете ли го със сигурност?

— Да. Той сам се е записал така в регистрационната книга. Попитайте го! Впрочем моят приятел е човек на изкуството, а аз съм доктор по философия. Имената в случая са без значение. Но стига сме спорили. Аз си искам мястото. Не го ли получа доброволно, сам ще си го взема. Махайте се!

Хвана барона с непреодолима сила, дръпна го нагоре и го запрати към срещуположната седалка. Теодолинде сега последва баща си доброволно. Коларят се качи и пътуването продължи:

Повече не бе казана нито дума. Но толкова по-красноречиви бяха очите на двамата Фалкенщайн. На следващата станция баща и дъщеря слязоха.

— Сега ще направи донесение — рече Хаук.

— Не ме е грижа за това. Ние дойдохме с враждебни намерения към него и сега му дадохме да го разбере. Нека знае какво може да очаква от нас.

Вместо шефа на пощенската станция дойде коларят. Каза:

— Успях да уредя нещата.

— И той повече не се интересува от нас?

— Не. Те си поръчаха специален екипаж. Сега ще пътуваме сами.

Пътуването продължи и протече без всякакви произшествия. Когато стигнаха в Райтценхайн, потърсиха къщата, в която бяха отседнали бащата, сестрата и годеницата на Холм. Радостта на тримата при неговата поява беше голяма, изненадата ги ощастливи. От само себе си се разбира, че на Хаук също бе казано „добре дошъл“. Той после отиде да следи за пристигането на барона и дъщерята. Когато пристигнаха, се зае незабелязано да ги наблюдава. Видя, че Фалкенщайн отиде в аптеката и после се отправи с дъщеря си към замъка на граф Хагенау. В аптеката Хаук разбра, че баронът е купил приспивателен прах, а по-късно научи, че бащата и дъщерята са останали около час в замъка Хагенау, след което са продължили пътуването до Грюнбах.

— Кога тръгваме за Грюнбах? — попита Хаук доктора.

— Не ми се иска да губим време. Трябва да поразузнаем около замъка и да се запознаем с околността. Да потеглим след храна?

— За мен е удобно.

Така и стана. След приключване на обяда двамата се сбогуваха с другите. Тръгнаха към Грюнбах, описаха една дъга около селото и се насочиха после към липата, която стърчеше между селището и замък. Но внимаваха и го вършеха възможно по-небиещо на очи. По тази причина минаха край дървото, без да спрат, и изчезнаха после в един храсталак, който се проточваше към гората.

— Дървото е много подходящо — отбеляза докторът. — Дънерът е толкова дебел, че човек лесно може да се скрие зад него.

— От това май ще трябва да се откажем.

— Защо?

— Защото там лесно могат да ни спипат. Оня Симеон ще дойде и ще чака. Не, не бива да се крием зад стеблото, а ще се качим горе. Вярно, за катерене дървото е прекалено дебело. Сигурно е на повече от хиляда години. Но с помощта на въже, което ще метнем през някой клон, става. А въже все ще намерим отнякъде.

— Да. А когато седнем там горе, няма да чуем и думица от това, което се говори долу.

— Хм-м! Най-долният клон се намира най-малкото на дванайсет лакти от земята.

— Защо да се катерим? Това изобщо не е необходимо. Липата е куха.

— Наистина ли? Не го забелязах.

— Защото минахте от другата страна. От моята аз видях една пролука, достатъчно голяма да мога изцяло да пропълзя вътре.

— Тогава ще видим дали ще можем да се възползваме от тази

възможност. А сега нека огледаме замъка.

Обиколиха го от всички страни, докато се ориентираха съвсем точно. При това съгледаха и кулата, в която живееше Отшелника Винтер. Приблжиха да огледат съоръжението. Така стигнаха до една височинка, от която човек имаше доста просторен панорамен изглед. По едно време Хаук спря и каза:

— Не се обръщайте, а давайте вид, все едно разглеждате старата кула!

— Хубаво! Но защо?

— Погледнете косо надясно там отсреща. Виждате ли трите израснали една до друга череши?

— Да. Аха, някой клечи там на земята.

— Да.

— Нещо необичайно ли намирате в това?

— Не присъствието на този мъж, а начинът, по който се е снишил, е доста странен. Създава впечатление, че иска да се скрие.

— А, да! Значи има нечиста съвест!

— Изкачи се там по синора, приведено и крадешком. Тогава ни забележа. Веднага направи няколко бързи скока, за да достигне дърветата, и приклекна зад тях.

— Това наистина е фрапиращо. Сега е изцяло залегнал, така че изобщо да не можем да го видим. Ще го поогледаме ли по-отблизо?

— Имате предвид да отидем нататък?

— Не. В този случай той ще офейка, ако има причина да избягва хората. Ще обходим мястото в широка дъга, така че и той да не може да различи лицата ни, и ще се вмъкнем после в гората — там, където навлиза в нея този тесен път. Но вместо да го следваме, ще се върнем бързо зад дърветата до мястото, където синорът достига крайнината на гората. Човекът сигурно ще мине оттам. Съгласен ли сте?

— Естествено.

— Хайде тогава.

Запридвижваха се по посочения начин, докато стигнаха гората, след което бързо се върнаха зад прикритието на първите дървета. Когато се озоваха на мястото, където синорът се натъкваше на храстите и се губеше сред тях, отново видяха мъжа.

— Виждате ли, че имах право? — попита Холм. — Сега стана от земята.

— Но как! Като шпионин, когото всеки поглед може да убие. Този мъж наистина има нечиста съвест.

— Ще се позанимаем малко с него. Виждате ли, че идва по синора право към нас? Да залегнем зад онзи лещак Оттам ще можем добре да го наблюдаваме и удобно да се измъкнем надясно или наляво, за да не ни забележи.

Така и постъпиха. Мъжът приближаваше бавно. Беше златарят Якоб Симеон. Когато достигна периферията на гората, спря да размисли. Мърдаше устни, сякаш сам си говореше. Бавно и замислено продължи да крачи. На минаване двамата го чуха да казва:

— Не, няма да ме хване той. Ще заровя всичко, докато си изясня нещата с него. После...

Повече не чуха.

— Разбрахте ли го? — попита Холм.

— Да. Кани се да зарови нещо.

— Може би нещо важно за нас. Трябва непременно да го последваме.

— Да, но предпазливо! Да почакаме. Там спря. Наблюдава замъка. Струва ми се странно познат. Трябва да съм го виждал в столицата.

— На мен не само ми се струва познат, а аз наистина го познавам. Едва сега се сетих. Знам, че е много изкусен златар, само името му не съм знаел. Но сигурно е търсеният Якоб Симеон.

— Затова и аз го познавам! Мъжът, който вероятно ме е ударил, когато следях него и другите трима!

— Тук ще направим добър улов. Елате, все зад него. Само да не допуснем да ни види!

Последваха го сред дърветата, представляващи крайнината на гората. Той, изглежда, търсеше нещо.

— Какво ли търси? — попита Хаук.

— Някое подходящо място да зарови нещо. Трябва да е сигурно, но и лесно да може после да го открие.

— Стой! Там спря!

— Да, като че ли е взел някакво решение.

— Как предпазливо и мнително се озърта! Аха, оглежда цялата околност дали няма някой. Да се изтеглим още малко назад.

— Не е необходимо. Сега коленичи там, до онази бреза. Извади ножа. Вероятно просича чима, та да почне да копае.

Двамата бяха клекнали, за да могат по-добре да наблюдават Симеон. Златарят работи може би в продължение на четвърт час. Подробности не можеха да виждат. После се изправи. Хвана два тънки, близко растящи един до друг клона от брезата и ги сплете.

— Прави си белег, за да може лесно да намери пак мястото —

отбеляза Хаук. — Сега буквално изгарям от любопитство, какво е скрил там.

— Скоро ще разберем. Само да не ни види. Нека по-добре се вмъкнем по-навътре в храсталака, където по-трудно би ни забелязал!

— Да, бързо, она се връща!

Скриха се. Симеон отмина бавно и спря после за няколко секунди да запомни точно мястото, където беше заровил своето съкровище. След това продължи.

Двамата почакаха доста време, после Хаук подхвърли:

— Сега сигурно вече се е измел!

— Да се надяваме. Нека хвърлим едно око. Чакайте тук!

Запромъква се в посоката, в която беше изчезнал Симеон, и се върна чак след дълго време с извинението:

— Искях да бъда съвсем сигурен. Видях го да върви през полето, нагоре по отсрещната страна на селото. Сега няма кой да ни обезпокои.

Отправиха се към брезата. Не се забелязваше и най-малка следа, че тук е копано. Симеон много добре си бе свършил работата. Но понеже Холм и Хаук внимателно го бяха наблюдавали, скоро мястото беше открито.

Под брезата растеше нежна горска трева, от която Симеон беше изрязал един четвъртит чим. Те го извадиха и предпазливо отстраниха рохкавата пръст. В един момент Холм нададе вик на радост.

— Ето! — каза. — Вижте! Един портфейл. Гръм и мълния! Има банкноти! И то все хилядарки.

— Истински?

— Така мисля. — Вдигна една от банкнотите проучващо срещу светлината и каза: — Бих се обзаложил, че банкнотите са истински. Да ги преброим... охо, чумата го взела! Двайсет и пет хиляди гулдена! Та това е цяло състояние!

— И отговаря точно на сумата, която сте подслушали. Днес той се кани да прибере още толкова.

— Но за какво? Срещу какво?

— Кой може да ти знае точно!

— Естествено, срещу верижката и другите там неща.

— Вероятно. Дали в портмонето няма да се намери някакво насочващо указание?

Холм започна да търси. Намери разни книжа, но безполезни. Най-сетне, когато вече започна да губи търпение, откри в една добре закътана преградка някакъв лист, който очевидно беше нов.

— Хубава, плътна хартия за съдебни преписки — отбеляза докторът.
— Как е попаднала у този човек? Вижте водния знак, с който бива отбелязвана хартията, употребявана в съдебните канцеларии. Хм-м! Има някакъв текст, а отдолу се намира печатът на барон Фон Фалкенщайн. Вижда се, че е ползвал пръстен-печат.

— Прочетете, моля — подкани го Хаук.

— Слушайте!

Докторът прочете следните редове:

„С настоящия документ удостоверявам, че дължа на хер златаря Яков Симеон дваисет и пет хиляди гулдена. Задължавам се да му изплатя тази сума съгласно клаузите на именителното право най-късно до вдругиден, 12 юни, шест часа следобед. Промени по това споразумение са изключени.

Подпис: Ернст фон Фалкенщайн, владетел на Грюнбах“

— Значи полица под формата на вексел — забеляза Хаук.

— Какво ще кажете, да задържим ли парите?

— Естествено! Ще запазим портфейла заедно със съдържанието, за да го предадем на властите.

— Тогава нека затворим пак дупката, но внимателно и чисто, както го беше направил Симеон.

— Той ужасно ще се изплаши, когато се върне и намери гнездото празно.

— Ние трябва следователно да бъдем предпазливи. Възможно е да се върне още днес. Намери ли дупката празна, ще се усъмни и всичко пропада.

— Имате предвид да оставим портфейла пак вътре?

— Опазил Бог! Това ще бъде най-голямата щуротия, която бихме могли да извършим. Не, трябва така да нагласим нещата, че да не може да намери мястото. Ще запълним грижливо дупката и ще разпръснем отгоре шума. Там, където е прерязал с ножа чима, тревата ще увехне. Следователно четиригълникът на всеки ще се набие на очи, ако не го направим невидим с опадали листа. Но трябва да изглежда така, сякаш те са навети тук от вятъра.

— А клоните, които е сплел? — изрази съмнение Хаук.

— Ще ги разединим.

— Хубаво, тогава няма да му е толкова лесно да открие дървото.

— О, той се огледа още веднъж. Опасявам се, че въпреки всичко ще открие дървото, ако не направим още нещо. Ще сплетем именно клоните на някое друго дърво.

— Или клоните на две дървета. Това съвсем ще го обърка. Няма да знае къде е. Ще търси под тези дървета и ще намира само недокосната почва. Това така ще го уплаши, че и наум няма да му дойде, че съкровището му е задигнато. Елате. Тук свършихме. Да потърсим на известно разстояние някое подходящо място.

Идеята беше веднага осъществена. Тъкмо бяха приключили и се канеха да се отдалечат, когато чуха някой да се прокашля. Незабавно възприеха възможно по-непринудени пози и тръгнаха, сякаш търсеха нещо сред дърветата.

— Стой! — прозвуча насреща им. — Какво дирите тук в гората ми?

Пред тях стоеше баронът. Носеше на рамото двуцевна пушка. Оръжието явно му придаваше необичайна самоувереност, защото изглежда триумфиращо двамата млади мъже и продължи, без да дочака отговор:

— Сега още ли се съмнявате, че съм барон Фон Фалкенщайн?

— Да — отговори Холм. — Вие сте се представили в столицата като Мосберг. Това е сигурно истинското ви име.

— О, това беше псевдоним. Аз се намирах инкогнито в столичния град. Каква работа имате тук, в моя район?

— Вашия район? Да допуснем, че това наистина е така. Но тук минава пешеходна пътека. Кой ще ми забрани да я използвам?

— Аз — произнесе онзи гордо. — Не съм прокарал частните си пътища за всекиго. Впрочем вие изобщо не ползвахте пътеката. Измъкнахте се там отляво измежду дърветата. За трети път питам какво търсите тук.

— Растения. Правим си хербарий.

— И го вършите ей така, където ви падне?

— Там, където по Божията воля растат интересни екземпляри.

— Хубаво! Тогава ще взема и аз да се захвана с хербаризиране.

— Нямаме нищо против.

— Вие сте растенията, от които се интересувам.

— А, тъй, тъй! И по-нататък, хер... Мосберг?

— Следователно ще ви подбера със себе си към къщи — продължи баронът с повишен тон.

— Благодарим!

— Нищо няма да помогне. Вие днес ми посегнахте. Сега аз ви

залавям на моята ловна територия.

— Да не би като браконieri?

— Кой може да знае? Както и да е. Тук аз съм владетел и полицай. Арестувам ви и вие сте длъжни да се подчините. Напред!

Нагласи по военному пушката и с поверителен жест ги подкани да тръгнат пред него.

— За Бога, той говори сериозно! — отбеляза Холм.

— Ха, да не би да си мислите, че ще седна с такава пасмина да си правя майтап? Ако не се подчините доброволно, ще ви вържа един за друг!

Хаук го бе погледнал втрещено. Сега се изсмя с глас и отговори:

— Човече, вие наистина сте откачили! Хайде, докторе!

Хвана Холм за ръката, за да се отдалечи с него. Но тогава владетелят на замъка застана на пътя им и изкомандва:

— Стой! Без мое разрешение няма да се отдалечавате оттук нито крачка. Такива самонадеяни хлапаци човек освобождава едва когато ги е научил на ред. Заповядвам ви... ау, по дяволите!

Прекъсна и се хвана с две ръце за лицето, защото едва беше изрекъл оскърбителните думи, ръката на Хаук изплющя първо по едната и после по другата му буза.

— Ето ти на, тъпако! Така постъпват самонадеяните хлапаци. Той щял да ни арестува!

Сега баронът се сети за пушката си. Смъкна я рязко от рамото, насочи я и извика вбесено:

— Падай на колене и моли за прошка, иначе моментално ще ти пратя един куршум в главата! Аз от майтап не разбирам!

— И въпреки това си правиш майтап, дърто магаре! Нима не виждаш, че предпазителят на пушкалото ти е спуснат? Стреляй! Това ще бъде короната на славата ти!

Дръпна ухилено Холм със себе си.

Баронът не понечи да ги спре. Беше изцяло объркан. Фактът, че бе искал да стреля с блокиран затвор, му се стори и на него толкова глупав, че не намери думи да даде воля на гнева си.

А на другите двама им трябваше много време, докато овладеят веселостта си.

— Ако знаеше какво сме наумили срещу него, щеше още повече да се ядоса — отбеляза Холм. — До половин час ще настъпи нощта. Хайде да потърсим още веднъж липата, за да преценим дали ще намерим във вътрешността ѝ място.

— Това би могло да направи впечатление. Идете сам. Ако само един

се завърти покрай липата, ще привлече по-малко внимание.

— Ама вие сте направо криминален полицай! Но имате право. Отидете в селската гостилница и ме чакайте там. Аз ще дойда по-късно.

Разделиха се. Хаук намери гостилницата, в която не се наложи дълго да чака. Холм дойде, седна и каза:

— Работата ще се уреди. Мисля дори, че в хралупата ще има място за двама. Но какво ще стане, ако на онези им хрумне да претърсят дървото дали няма някой?

— Ще бъде много глупаво.

— Да. Но срещу това няма средство, трябва да рискуваме. В полунощ ще се разбере. Как ще прекараме времето дотогава?

— Там има билиард. Ще поиграем известно време и после тръгваме!

Така и направиха. Когато удари десет, потеглиха и стигнаха в близост до липата. Тя се издигаше смълчана и самотна. Никой не можеше да види двамата в мрака на вечерта, така че пробваха с цялото си спокойствие дали ще намерят място във вътрешността на дървото. Стана, но положението, което трябваше да заемат, беше толкова неудобно, че не можеха да изтраят вътре до пристигането на Симеон. Ето защо седнаха на тревата, обграждаща дървото, и се заслушаха безмълвно във всеки шум.

Най-сетне, малко преди полунощ, чуха от шосето да приближават стъпки и веднага пропъзяха в хралупата. Един мъж дойде и седна точно там, където преди малко бяха седели те. Минаха няколко минути, после отново се чуха стъпки. Дойде втори. Приблужи към първия и поздрави.

— Отдавна ли сте тук? — попита.

— Не, едва от пет минути.

— Видяха ли ви?

— Боже опази! Аз съм тук още от следобеда, но вървах по скрити пътища и се придържах все към гората.

— Това е много добре. Не е необходимо да ви виждат.

— Как стоят нещата с парите? Получихте ли ги?

— Още не. Но утре преди обяд ще ги получа. Няма защо да се безпокоите, тъй като и бездруго ще останете при мен.

— Надявам се. Сега да тръгваме ли?

Отдалечиха се.

Двамата подслушвачи изпъзяха от дървото и ги последваха.

— Дяволски малко си говориха — рече тихо Холм. — Мислех, че ще чуем по-важни неща.

— И аз. Но може би ще имаме щастието да чуем повече.

— Едва ли. Те се отправиха към замъка. Там няма да можем да

подслушваме. Но едно поне със сигурност знаем, че баронът приютивя един преследван от полицията престъпник. Това е достатъчно да го изправи пред властите. Да не ги изпускаме от очи.

Беше тъмно, наистина, но не толкова, че да не могат да различават крачещите отпред. Те не вървяха по твърдото шосе към замъка, а по меката ливада. Тя заглушаваше стъпките и за Холм и Хаук бе възможно да остават близо зад тях.

Баронът подмина с потайния си гост главния вход на замъка до намиращото се по-назад разклонение на гората, така че приближиха постройката откъм фронтонната страна.

Между замъка и гората тук растяха стари овощни дървета, под чиито гъсти корони беше напълно тъмно. Това даде възможност на преследвачите да се придържат в непосредствена близост зад двамата.

Те спряха за миг и баронът каза:

— Всички спят, само дъщеря ми будувя.

— Сигурно там зад единствения осветен прозорец?

— Да. Това е стаята, определена за вас. Там ще живеете, докато ви се удаде възможност безопасно да напуснете със семейството си местността. Елате!

Поведете го към един от страничните входи, който заключиха след себе си.

Холм и Хаук ги бяха следвали дотук.

— Сега оставаме тук — каза докторът. — Невъзможно е да чуем нещо повече.

— Хм-м! Може би не, все пак! На едно от овощните дървета е облежната стълба. Не можем ли да я използваме? Двамата сигурно ще се отправят към стаята, за която говориха. Там е и дъщерята на барона. Ако опрем стълбата до прозореца, може би ще чуем какво си говорят.

— Нека поне опитаме.

Върнаха се при овощните дървета и отнесоха стълбата до фронтонната стена. Облегнаха я на нея. Холм тръгна да се изкачва пръв, но веднага се върна. Каза:

— Забелязах нещо от много голямо предимство за нас. До осветената стая има втора, тъмна, чийто прозорец е отворен. Ако се вмъкнем в нея, вероятно ще можем всичко да чуваме.

— Би било чудесно! Но ако ни спипат?

— Главното е да се вмъкнем безшумно и незабелязано. Може би ще съумеем да бутнем резето, така че да не могат да ни изненадат.

Облегнаха стълбата до отворения тъмен прозорец. Точно когато

Холм го достигна, от съседната стая се разнесоха високи гласове и шум от местене на столове. В така възникналата шумотевица двамата успяха нечуто да се вмъкнат през прозореца.

Стаята, в която се озоваха, беше малка. Мебелите също бяха малко. Имаше само една врата и тя водеше към стаята, в която се говореше. Холм я проучи пипнешком.

— Има ли резе? — попита Хаук шепнешката.

— Да, ключ и резе. Тикнах го напред. Сега не могат да ни спипат.

— Но ще изпитат подозрение, ако забележат, че е зарезено.

— Тогава ще ми бъде все едно. Да слушаме! Там има един стол и тук още един. Да седнем съвсем близо до вратата. Така ще разбираме всяка дума.

Разположиха се с цялото си удобство и се заслушаха. Другите говореха толкова високо, че не им убягваше и сричка. Златарят тъкмо попита:

— Обмислихте ли как да подхванете нещата? Ние успяхме благополучно да подменим верижката и детското бельо на малкия Роберт фон Хелфенщайн. Прокурорът си няма понятие, че дъщеря ми на два пъти му задига ключовете за Съдебната палата и шкафовете с папките. Сега се иска само да се измисли някоя фабула, с която да можете да докажете, че истинският Роберт фон Хелфенщайн е бил поверен на вас и на никой друг.

— Това предоставете на нас, хер Симеон! Вие се погрижете най-напред за себе си.

— Но аз бих могъл да ви бъда от помощ.

— Вие не. Не можете да ни послужите като свидетел. Та нали не бива да се показвате. Ще бъдете радостен, ако сегашното ви скривалище не бъде открито и съумеете да напуснете страната, когато дъщеря ви приключи със слугинството си при прокурора. Ние и сами ще се оправим. Но тук има нещо за хапване. След тоя дълъг поход сигурно сте огладнели.

— Благодаря, нямам апетит. Снабдил съм се с провизии.

— Тогава изпийте поне чаша вино. Теодолинде, въвн има една бутилка, там са и чашите. Налей, моля те!

Чу се подрънкване на чаши. После баронът каза:

— Така! Наздраве!

Възникна пауза. Златарят не отговори веднага. Подслушвачите не можеха да видят, че той мнително проучваше срещу светлината чашата, която беше получил от дамата.

— Какво сте се вторачили? — попита баронът.

— Имам някакво подозрение — отвърна запитаният. — Това вино ми

се струва доста особено. В него има нещо, някаква утайка.

— Какво ви скимна! Няма да взема да подобрявам най-хубавото си вино с подслаждащ прашец, я!

— Това не. Но не искате ли да си сменим чашите? Пийте вие от моята!

— Не ви разбирам!

Сега Хаук нашепна на доктора:

— Дали дъщерята не е забъркала във виното на Симеон от приспивателния прах, с който се снабди баронът в Бад Райтценхайн?

— Възможно. Но тоя златар наистина е умен тип. Нека слушаме!

Якоб Симеон тъкмо казваше:

— Ето, сравнете двете чаши! Моята е много по-мътна от вашата. Във виното има нещо, на което не му е мястото там.

— Ще ви обясня — опита Теодолинде да разсее подозренията му. — Това си е нашето обичайно домашно вино. Ние двамата сме му свикнали. За един външен човек то идва малко тръпчиво. Ето защо сложих във вашето захар.

— Захар? В такива случаи е прието захарта да се слага пред госта, за да си взема по усмотрение. Благодаря!

Тогава баронът каза с гневен тон:

— Хер Симеон, изявлението ви е крайно оскърбително за мен!

— А вашата притурка е крайно опасна за мен. Една глътка няма да ме събори веднага. Ще го опитам.

Допря чашата до устните си и го пробва.

— Аха! — рече. — Това да е захар?

— Да, естествено!

— Откога захарта е горчива? Този вкус ми е познат. Той изцяло наподобява този на прахче за сън, на сънотворно. Склонен съм да твърдя, че във виното има доста голяма доза опиум или морфин.

— Хер, какви бесове ви прихващат?!

— Никакви, уважаеми хер, но аз съм предпазлив. А и защо не? Вие бихте могли съвсем тихомълком да ми опразните джобове. Познавам ви. Вие сте мошеник най-чиста проба. Искате да сложите ръка на Хелфенщайнските имения. Години наред сте участвали в контрабандните далавери на Капитана. Дъщеря ви не само е водела книгите, но е била душата на вашите начинания. Какво ще кажете за това? Да не би да е почтеност?

— Само че не ми го подхвърляйте вие, който самият бяхте член на бандата и на когото давам покрив и убежище.

— Вашата сънотворна напитка във всеки случай нищо нямаше да ви ползва. Аз проявих предпазливостта да не вземам парите със себе си.

Двамата се уплашиха, но не позволиха това да се забележи.

Владетелят на замъка каза с възможно по-равнодушен тон:

— Какво ме интересуват вашите пари?

— Много! Ще ви кажа откровено, че временно скрих парите и полицата, за да не ви въведа в изкушение. Двете неща са заровени в гората.

Тук баронът стисна юмруци и извика:

— Човече, дали да не те изхвърля веднага?

— О, няма да го направите! В противен случай ще изпратя полицата ви на прокурора и ще обясня по какъв начин съм я получил. И тогава край на богатото наследство, което искате да пипнете. Ще кажа също, че вие сте ударили музиканта Хаук, макар това да бях аз. Но не чука ли там някой на вратата?

— Наистина! — отговори баронът. — Кой ли може да е? Мислех, че всички спят.

Отвори зарезената врата и излезе в тъмната библиотека.

— Кой е? — попита.

— Аз, милостиви хер!

Позна гласа на своя слуга Даниел.

— Какво искаш? Защо ме безпокоиш? — запита невъздържано. — Мислех, че си в леглото?!

— Наистина бях, но бях разбуден от оня самотник Винтер, Отшелника.

— Той къде е?

— В предзалата. Имал нещо изключително важно да ви съобщи.

Баронът напусна без бавене помещението и завари в предзалата очакващия го Винтер. Попита го гневно:

— Какво ви скимна да молите след полунощ за аудиенция?

Запитаният не показва и следа от смущение. Фиксира барона с поглед на превъзходство и отговори:

— Правя го във ваш интерес. Знаете ли, че наскоро дъщеря ви беше при мен?

— Не.

— Тъй, тъй! Днес научих, че щяла да се омъжва за оберлейтенант Фон Хагенау.

— Това ни най-малко не ви засяга!

— Дори твърде много! Вашата дъщеря е моя годеница. Тя се нуждаеше от пари. Подарих й трийсет хиляди гулдена. В замяна на това тя

ми даде писмена декларация, че е моя годеница.

— Непредпазливката! — изплъзна се на барона.

— Ако наистина не сте знаели нищо за това, сега вече го знаете. Аз имам правото да се интересувам за годеницата си. Вярно, тя ми забрани да я посещавам, но понеже чух, че се кани да се омъжва за някакъв друг, излязох малко да шпионирам. Наблюдавах замъка. Видях един осветен прозорец, при който стоеше Теодолинде. После дойдохте вие с един мъж и минахте тайно през задната врата...

— Гръм и мълния! Вие сте подслушвали, дяволите да ви вземат!

— Благодарете на Бога, че го сторих! Така забелязах, че се намирате в опасност. Зад вас вървяха именно други двама мъже. Аз стоях зад едно дърво. Чух какво си говорите с вашия придружител, чух също и какво си казаха онези двамата. Искаха да разберат какво ще приказвате тук горе. Типовете взеха една стълба, облегнаха я на стената и сега се намират непосредствено до стаята, в която разговаряте.

— Значи са крадци!

— Не, те са подслушвачи. Нали чух всяка тяхна дума. Впрочем аз ги видях още в следобеда. Намираха се близо до моята кула и следяха мъжа, който преди малко дойде с вас.

— Опишете ми тези двама души!

Винтер го направи и баронът разбра за кои става дума. И сега се убеди действително, че е само подслушван, но няма да бъде ограбен. Един човек на изкуството и един доктор по философия? Не вярваше в това. По-скоро бе склонен да ги сметне за предрешени полицаи. Завладя го неимоверен страх. Те сигурно бяха чули всичко. Непременно трябваше да ги обезвреди. В тая работа Отшелника можеше да му бъде от полза. Ето защо каза:

— Вярно ли е това, което разправихте за дъщеря ми?

— Да, естествено!

— Хм! Може би няма да се възпротивя да изпълня желанието ви в това отношение, тъй като смея да вярвам, че ще действате в моя полза. А пък и веднъж вече го направихте, преди време в шахтовата къщичка. Ще ми помогнете сега отново?

— С удоволствие! Какво трябва да направя?

— Тези двама мъже са чули неща, които никой не бива да чуе.

Трябва да ги накарам завинаги да замлъкнат. Но как да подхвана работата?

— Нищо по-лесно от това — отвърна Отшелника. — Типовете са се промъкнали в дома ви, следователно са апаши и разбойници. Можете да ги застреляте. Това си е чисто и просто неизбежна самоотбрана. Но, чакайте.

Аз ще се заема с тая работа, ако твърдо ми обещаете, че ще ми дадете дъщеря си за жена.

На барона и през ум не му минаваше да приеме този човек като зет. Но въпреки това можеше да му го обещае. Ето защо каза:

— Искате да застреляте двамата?

— Да. Само ми дайте една двуцевка.

— Добре! В замяна ще получите Теодолинде.

— Да! Ще ги прострелям. Но вие трябва да бъдете с мен в градината. Нещата няма да могат да останат скрити, така че ние взаимно трябва да си послужим като свидетели. Но имате ли двуцевка?

— Да. Веднага ще я донеса. Почакайте.

Върна се в стаята, в която се намираха дъщеря му и златарят, и им прошепна:

— Не разговаряйте! В съседното помещение са се вмъкнали подслушвачи!

После побърза — нямаше време за губене — до шкафа с оръжията и измъкна една заредена двуцевка и един ловджийски нож. Незабавно се отправи с тях към Отшелника.

— Ето пушката. Заредена е с куршуми — каза. — Ето и един нож, ако пушката се окаже недостатъчна.

— Добре! Елате!

Въпреки спешността на положението направиха малка обиколка, за да не бъдат чути. Когато стигнаха граничещите с горския „език“ овощни насаждения, навлязоха сред дърветата и тихо се отправиха към фронтонната страна.

— Тук ще останем — каза сега Отшелника, — за да не ни забележат. Аз съм добър стрелец, а стената е бяла. Когато двамата типове започнат да се спускат, тъмните им фигури ще се очертаят на нея толкова ясно, че няма начин да пропусна. Можете да бъдете сигурен, че всеки ще получи куршум в главата. Да внимаваме!

Зачакаха, твърдо приковали погледи към стълбата и въпросния прозорец.

— Гледайте! — прошепна баронът.

— Да — отговори тихо другият.

— Това е единият. Но, мътните го взели! Той се изкачва! Кой ли е?

— Да не би да има и трети? Ще го сваля с един изстрел!

Вдигна пушката и се прицели. Но в мига, в който натискаше спусъка, цевта му беше избита настрани и един женски глас извика:

— На помощ, хер оберлейтенант! Бързо, бързо!

— А, още една! — изрева вбесено Отшелника. — Е, отпътувайте тогава заедно за Преизподнята!

Отърси се и от другата, която в същия миг бе притисната от барона. Кураж да се залови с една жена, той имаше достатъчно.

Възникна кратко боричкане между двете слаби същества и двамата мъже. Последните не забелязаха, че мъжът, който се бе изкачвал по стълбата и бе вече достигнал прозореца, когато изстрелът отекна, бързо се плъзна надолу. Също от прозореца се измъкнаха с най-голяма бързина две фигури и се спуснаха по стълбата. И тримата се завтекоха насам.

— Това беше гласът на Елън! — изрече Холм. — А другият очевидно на сестра ми Хилда. Напред!

Бяха съгледали боричкащите се. Холм тутакси улови единия.

— А, хер Фон Фалкенщайн! — извика. — Точно вас търсим. Арестуваме ви, в името на закона!

— Още не! — извика онзи. Отскубна се и офейка сред храстите.

Хаук и третият мъж — беше оберлейтенант Фон Хагенау — бяха хванали Отшелника. Той пусна пушката, от която сега нямаше никаква полза, и измъкна ножа.

— Ето ти, куче! — извика.

Острието прониза рамото на Хагенау. Отшелника се освободи и се понесе след избягалия барон.

— Елън? — попита Холм.

— Макс — отговори тя. — Ранен ли си?

— Не.

— Ох, слава Богу!

— Коя е другата?

— Хилда.

— За Бога! Как се озовахте тук?

— Това не може да се разкаже просто с няколко думи. Днес ти и хер Хаук толкова дълго нещо си шепнахте. Споменахте за Грюнбах, за барона. Чух няколко думи, които ме угрижиха. После тръгнахте. Стана почти полунощ, а вие не се връщайте. Обхвана ни голям страх. Оберлейтенант Фон Хагенау беше дошъл при баща ти и остана до късно. Решихме да дойдем насам и го помолихме да ни придружи и закриля.

— Каква непредпазливост!

— Сега щеше да си мъртъв, ако не бяхме дошли, скъпи Макс.

— Значи херът, който ни помогна, е оберлейтенант Фон Хагенау? Къде е той сега?

— Не зная. Мисля, че се втурна след бегълците.

— Но как се озовахте тук?

— Огледахме замъка от всички страни. Никъде не се виждаше светлина освен на този прозорец. Ако имаше нещо да се случва, щеше да се случи тук. Хер оберлейтенантът ни остави за миг, за да разузнае. Тогава дойдоха двамата мъже. Искаха да ви застрелят. Оберлейтенантът се изкачваше по стълбата. Те го видяха и единият се прицели в него. Хилда посегна към пушката и отклони изстрела. Тя му спаси живота.

— Колко храбро! Вие изобщо сте си нямали представа на каква опасност се подхвърляте, като идвате насам. Но да не бърбим сега повече. Трябва да си подсигуриим Симеон и момичето. Елате, хер Хаук!

— За Бога! — извика Елън. — Опасно ли е?

— Никак. Тръгнете към главния вход отпред. После ще ви пуснем оттам.

— Не може ли да дойдем с вас?

— Не. Ние ще се качим сега по стълбата. Така веднага ще пипнем и двамата.

Побърза с Хаук към стълбата. Вмъкнаха се в стаята, дръпнаха резето и влязоха в осветеното помещение. Седящият там златар се вторачи изплашено в двамата млади хора.

— Добро утро, хер Симеон! — поздрави Холм. — Къде изгубихте фройлайн фон Фалкенщайн?

— Преди минута напусна стаята.

— Ще я намерим. Но нека по-напред си подсигуриим вашата персона.

Симеон измъкна рязко револвера от джоба, но в същия миг Холм вече го бе пипнал и му изтръгна оръжието. Хаук чевръсто откъсна два кордона от завесите и пленникът бе вързан.

— Сега при двамата! — каза Холм.

Взе светлината със себе си. Напуснаха стаята, заключиха я и извадиха ключа. Прекосиха бързо библиотеката, салона и приемната. Всички помещения бяха пусати. Но в преддверието стоеше слугата Даниел.

— Къде е господарката ви? — попита Холм.

— Това не ви интересува!

Слугата зае заплашителна поза.

— Загубен човек! — ухили се Холм. — С теб много-много няма да се разправяме. Ето ти, на!

Замахна светкавично с юмрук и угости слугата с такъв крепък удар в лицето, че оня се изсипа на земята. Незабавно коленичи върху него. За броени мигове и слугата беше вързан. Заключиха го в преддверието и прибраха ключа. Междувременно замъкът се беше оживил. Останалата

прислуга се бе събудила. Всички се застичаха насам.

— Някой от вас виждал ли е фройлайн? — осведоми се Холм.

— Да — отговори готвачката.

— Къде.

— Носеше един пакет в ръка и се спусна бързо с милостивия хер по стълбите към портата.

— Останете всички тук. Никой да не мърда от мястото си!

Холм и Хаук също изтичаха сега надолу по стълбите към портата. Там стояха Елн и Хилда. Те осведомиха, че баронът и дъщеря му преминали с най-голяма бързина край тях. Още докато говореха, приближи един мъж. Беше оберлейтенант Фон Хагенау. Тримата господа се представиха един на друг. После Хагенау каза:

— Елате! Имам крайно необходима нужда от вас. Знам къде са баронът и другият мъж. Гоних двамата бегълци, докато спряха, без да ме забележат. Бяха вече изплезили езици и поради това говореха високо и непредпазливо. Баронът каза, че е издаден и изгубен, че трябвало да бяга, ама не знаел накъде. Тогава другият му каза да отиде бързо да вземе дъщеря си и да я заведе в кулата. Там никой нямало да ги намери. Така че идвайте!

Поиска да тръгне, но Хилда улови ръката му и заговори, изпълнена със страх:

— Стойте, хер оберлейтенант! Трябва да останете! Та вие сте ранен!

В коридора бяха запалили лампа. На нейната светлина, която достигаше до портата, видяха, че Хагенау кърви.

— Ранен? — попита той, като се огледа. — Вярно, изобщо не съм забелязал. Но не може да е опасно, иначе щях да го чувствам. Така че идвам с вас.

— Не, не! — възпротиви се красивото момиче. — Няма да ви пусна. Ще останете! Трябва да бъдете превързан!

— Да, хер оберлейтенант, сестра ми има право — обади се Холм. — И без вас ще пипнем бегълците. По-добре вижте раната си. Ако не е опасна, толкова по-добре. В този случай ще можем да ви поверим двамата пленници. Ето ключовете!

Инструктира го бързо и се отдалечи с Хаук.

— Е, ще трябва да се подчиня на дамите! — отбеляза Хагенау. — Влезте, моля. Ще проверя и си подсигурия двамата пленници. Това засега е най-важното.

Влезе с двете дами в коридора на замъка. Прислугата стоеше горе до стълбището. Всички го познаваха като син на съседния феодален владетел.

Знаеха, че е офицер, и изпитваха респект пред него. А и неговата съобразителност на военен веднага се прояви. Той заповяда на един от хората:

— Ти сигурно ме познаваш и ще трябва следователно да ми се подчиниш. Тук се случиха неща, които могат да станат опасни за вас, ако не изпълнявате акуратно и незабавно това, което искам. Изтичай бързо до селото и събуди кмета. Нека измъкне от леглата всички мъже и младежи и да се яви възможно по-скоро при мен. Който има оръжие, нека го вземе, защото тези хора ще трябва да поемат стражата на замъка.

Мъжът се отдалечи по най-бързия начин, за да изпълни заповедта. Готвачката беше натоварена да донесе ленено сукно за превръзка, а другите трябваше да отидат в преддверието, където лежеше вързаният слуга Даниел.

Беше така здраво пристегнат, че не можеше крайник да помръдне. Златарят Якоб Симеон бе присъединен към него. Трябваше да го носят, защото не само ръцете, но и краката му бяха вързани. Двамата пленници лежаха един до друг на пода. Прислугата получи своето разпореждане да остане при тях и добре да ги охранява. Едва сега Хагенау помисли за себе си. Готвачката бе донесла превързочни материали и той се отправи с Елън и Хилда в съседната стая, за да се повери на грижите им. В коридора, по стълбището и в преддверието — навсякъде, където беше ходил — се виждаха кървави следи. Хилда беше цялата пребледняла. Показваше голяма угриженост към ранения, докато опитната и практична американка прояви уменията си в третиране на рани.

— Леко, леко, внимателно! — помоли Хилда приятелката си. — Сигурно страшно много го боли.

— Ами! — отвърна Хагенау. — Едно малко кръвопускане е полезно срещу хрема и главоболие.

— О — отговори Елън, — прободът не е толкова безопасен, както, изглежда, си мислите. Много е дълбок.

— Възможно. Но не е смъртоносен.

— Да се надяваме. Трябва веднага да пратим някого да повика лекар.

— Сега още не. Тук съм необходим.

— Трябва да ви прегледа лекар и ако се наложи, да бъдете превозен.

— Е-е, нещата едва ли ще са толкова опасни. Аз преспокойно ще си се прибера вкъщи.

— Да изчакаме! Така, сега съм готова. Надявам се превръзката да държи. Сложете си пак сакото, после се настанете удобно тук на канапето и останете да седите съвсем спокойно!

— Милостива фройлайн, аз не съм голям любител на заседаването по разни канапета!

— Това не ме засяга. Докато дойде някой друг, аз съм ваш лекар и вие сте длъжен да ми се подчинявате!

— Ама че строг командир сте!

Като видя, че той въпреки това не сяда, Хилда сложи малката си ръка върху неговата и каза умоляващо:

— Хер оберлейтенант, останете тук! И мен ли няма да искате да послушате?

По лицето му премина сякаш ярка слънчева светлина, а иначе гърленият глас сега прозвуча с необикновена мекота:

— Бих желал през целия си живот да принадлежа единствено на вас, но дългът ме зове. Вие не знаете какво трябва да се прави в такива случаи. Аз трябва да сляза долу!

И вече излизаше от вратата.

Двете дами чуха долу да прокълтява високият му заповеден глас. След това по коридорите отекнаха твърди мъжки крачки и едва след продължително време той се върна отново при тях.

— Така — извести. — Сега изпълних дълга си. Всички врати, проходи и прозорци се пазят. Сега ще се подчиня на желанието ви и ще си устроя на канапето главната си квартира. Знаете ли какво означава това?

— В случая не — отговори Елън.

— Е, главната квартира е противоположното на самостоятелната квартира. Аз няма да седна сам на канапето, а вие също ще заемете места до мен — едната отдясно, другата отляво. Така ще можете по-добре да се грижите за мен, отколкото ако седите на столове на мили разстояние от моя милост!

ГЛАВА 11

ОПИТ ЗА УБИЙСТВО

След като успя да се изтръгне от хватката на доктор Холм, барон Фон Фалкенщайн мислеше вече само за едно нещо — незабавно бягство в друга страна. Отиде да вземе дъщеря си. Време за обяснения нямаше, но успя набързо да ѝ каже, че всичко е разкрито и трябва да бягат. Взе малкото останали пари, тя насъбра в един вързоп някои ценности и го последва.

Отшелника беше избързал пред тях. Сега можеха несмущавано да си поговорят.

— Не те разбирам — поде Теодолинде, останала без дъх от ускорения ход. — Да бягаме? Да зарежем всичко? Замъка, цялата си собственост?

— Да, да, трябва, ако не искаме да идем в затвора!

— И кой ни е подслушвал?

— Двамата, които седяха с нас в пощенската кола и които срещнах после в гората. Вмъкнали са се с една стълба в съседната стая.

Обясни ѝ набързо всичко.

— Значи тези двама души са полицаи — отбеляза дъщерята.

— Сигурно. Следвали са ни от столицата и следователно още там са ни наблюдавали и са научили всичко. Не ни остана нищо друго, освен бягство и никакво връщане повече.

— Боже Господи! Но пари, пари!

— Не бъди глупава! Тоя Винтер има пари!

— А, да, да! Той здравата се е заплеснал по мен. Ще набавя пари, а после, после...

Не предаде веднага мислите си с думи. Но баща ѝ или ги отгатна, или му се бе въртяло същото из главата, защото допълни изречението:

— А после ще го оставим да си седи тук!

— Но той ще иска да тръгне с нас! Само че, ох... — Тя се прекъсна и впи поглед в баща си. — Де да бях мъж! Той щеше да остане тук, а с нас щяха да тръгнат само парите му. Един изстрел! Един удар с нож! И изчезваме! Но, за съжаление, аз не съм мъж, а и ти не си такъв. На теб човек въобще не може да разчита.

— Охо! В една такава ситуация вече от нищо не ми пука. Налага се да изчезнем, да зарежем имущество, имена, благороднически титли, предци... Трябва да имаме средства за нов и в никой случай мизерен,

изпълнен с грижи, живот! И аз ще ги взема оттам, където само ги намеря.

— Ще видим дали наистина притежаваш кураж за тая работа. Там отпред се мъкне Винтер, моят горещо обичан годеник! Нека го настигнем. Тогава от само себе си ще се реши какво ще правим.

Тъй като Отшелника вървеше бавно, много скоро го настигнаха. Той изръмжа нещо на себе си, когато забеляза, че баронът наистина бе взел дъщеря си. Сега тя беше негова, знаеше го със сигурност. Една бегълка без пари, без всякакви средства... щеше да разчита на него, сега бе зависима от него. Красивото момиче сега му принадлежеше.

— Някой видя ли ви? — попита, обръщайки се към тях.

— Само прислугата — отговори баронът.

— Но тя не знае накъде сте побягнали?

— Не. Никой си няма понятие за нашите планове.

— Да вървим! При мен сте сигурни! Ще ви скрия в кулата. Там има едно старо подземие, което никой не може да намери. Вярно, не е много комфортно, има плъхове, паяци, жаби и други подобни гадини, но затова пък човек е толкова по-сигурно приютен.

— Пфу! — обади се Теодолинде. — Там в никой случай няма да ме вкарате.

— Мен също — пригласи баща ѝ. — Ние трябва да се махнем оттук, незабавно да се махнем, още тази нощ.

— И накъде по-точно?

— Ще обмислим.

— Добре, ще го обмислим. Ето я кулата. Елате. При мен при всички случаи ще можем на спокойствие да обсъдим нещата.

Бяха стигнали зида. Отшелника отключи портата и влязоха в двора. Кучето ги посрещна с ръмжене, но веднага млъкна, като подуши стопанина си. Отшелника заключи пак грижливо портата и заповяда на животното:

— Оставаш вън! И хубаво да пазиш! — И обръщайки се към двамата, обясни: — Докато кучето е на двора, сме сигурни.

Сега отвори входа за кулата. Когато влязоха, заключи отново вратата и освен това бутна масивното резе. Понеже беше съвсем тъмно, не забеляза, че кучето се е промъкнало и сега се излегна до стълбището.

Със стигането си горе във всекидневната обитателят на това странно жилище запали свещ, помоли гостите си да седнат и да му обяснят всичко. Баронът му разказа някаква приказка, която в момента му хрумна, защото да каже истината не можеше и през ум да му мине. Но разказаното беше така измислено, че налагаше незабавно бягство от местността.

— Спомняте ли си мъжа, срещу когото ме подкрепихте преди време в

шахтовата къщичка? — попита той Отшелника.

— Да.

— Е, той се числеше към бандата на Капитана, барон Фон Хелфенщайн. Понеже съм му родственик, човекът мислеше, че съм замесен в далаверите на Капитана, и ме изнудваше. Въпреки помощта ви той ни избяга, но на границата бе спипан от полицията и сега отново лежи в затвора. Днес се появиха други бивши членове на бандата — тримата мъже, които, както имахте възможност да наблюдавате, ме преследват. Със заплахи за смърт те също искат пари от мен. Следователно не ми остава нищо друго, освен незабавно да изчезна заедно с дъщеря си. Когато нещата се позабравят, ще се върнем.

Когато баронът свърши, Отшелника се загледа известно време пред себе си и после попита:

— Можете ли да избягате без чужда помощ?

— За съжаление, не. Откровено ще призная, че на никого нямам истинско доверие.

— Също и на мен?

— Вие сте като че ли единственият.

— Е, аз съм готов да ви подкрепя според силите си, ако с цялата си искреност и отговорност кажете дали ще ви бъда добре дошъл като зет.

— Ако докажете, че наистина обичате дъщеря ми, да.

— Как трябва да го докажа?

— С помощта си.

— Добре. Аз имам повече възможности да ви помогна, отколкото си мислите. Слушайте! Не залая ли кучето?

— Аз не чух нищо.

Отшелника не беше се заблудил, но се успокои, понеже кучето замлъкна, и продължи разговора. Тримата не подозираха, че точно сега отвън бе облежната стълба. Тя трябваше да послужи на Холм и Хаук да подслушат разговора...

Както читателят знае, Холм и Хаук се бяха отправили бързо към кулата. Когато минаваха край овощните дървета, Хаук каза, спирайки:

— Стой! Хрумна ми една идея. Ще можем ли да прехвърлим зида и да се вмъкнем в кулата?

— Едва ли.

— Да, бегълците ще се заключат там. В следобед видях, че кулата има прозорци. Може би ще бъдем принудени да се вмъкнем през някой от тях. Но как ще се качим?

— Аха, имате предвид стълбата?

— Да.

— Прав сте. Да я вземем!

Насочиха се към фронтонната страна на постройката, където стълбата още бе облегната до прозореца. По път Холм настъпи някакъв твърд предмет. Наведе се и го вдигна.

— Тук се търкаля някаква двуцевка — каза. — Сигурно тази, с която беше стреляно по оберлейтенанта. Беше даден само един изстрел. Може би... да, едната цев е още заредена. Това оръжие може да ни бъде от голяма полза.

Заметна я. После взеха стълбата. Не беше много тежка. Единият хвана отпред, другият отзад, придвижваха се доста бързо. През деня бяха видели самотната постройка, знаеха положението ѝ и нямаше как да я пропуснат, макар че бе доста тъмно. С помощта на стълбата прехвърлиха зида. Един от високите, тесни прозорци на кулата беше осветен.

— Там са — отбеляза Хаук. — Вратата е от тази страна. Да проверим дали не е отворена!

— Едва ли бяха я оставили така! При всички случаи са я заключили. Това се разбира изцяло от само себе си.

Оставиха стълбата и приближиха до входа. Зад масивната, сглобена от талпи врата се чу гневно ръмжене.

— Куче! — каза Хаук.

Животното чу гласа му. Залая. Този лай бе чул Отшелника горе в кулата.

— Назад! — прошепна Холм. — Кучето ще издаде присъствието ни.

Отдалечиха се незабавно и се върнаха при стълбата. Кучето се успокои.

— Трябва да действваме, а те при всички случаи ще усетят, че сме тук — забеляза Хаук.

— Но преди да действаме, трябва да си изясним положението. Аз няколко пъти съм посещавал татко и сестра ми в Бад Райтценхайн. Там имах възможност да чуя за Отшелника. Той бил отявлен мизантроп. Кулата му се пазела от куче, което било истински сатана — дог. Налитало на хора и би разкъсало всеки, който посмее достатъчно да приближи.

— Тогава е за учудване, че животното е зад вратата, а не тук отвън.

— Сигурно по недоглеждане се е вмъкнало заедно с тях. А сега да отидем при прозореца.

Вдигнаха стълбата и я облегнаха. Беше дълга и опря на известно разстояние над прозореца. Така можеха и двамата да се качат и да надзъртат вътре. Холм приклепна горе на стъпалото, Хаук се сниши под

него. Прозорецът, както вече бе казано, беше с височината на човешки ръст, но ширината му възлизаше на не повече от лакът, така че в случай на необходимост човек можеше да се промъкне само с рамото напред. Рамката не прилягаше плътно към камъка, а хоросанът, който ги бе свързвал, с течение на времето се беше изронил, и ето как отвън можеха да се долавят гласовете на намиращите се в стаята хора.

Видима беше само Теодолинде. Тя седеше на един стар тапициран стол и слушаше с напрежение разговора на двамата мъже, до които погледът на подслушвачите не можеше да достигне. Лицето ѝ имаше напрегнат, високомерен израз. От време на време очите ѝ просветваха презрително или гневно. Друг път трепваше и се размърдваше нервно, сякаш се канеше да скочи върху някого или да му обърне внимание върху нещо важно.

Най-сетне взе и тя участие в разговора. Дватама я чува да казва:

— Да, не можем да останем.

— Трябва да се махнем, час по-скоро да се махнем — прозвуча гласът на баща ѝ.

— И то още тази нощ!

— О, тук при мен няма да ви търсят! — забеляза невидимият Отшелник.

— Защо? От известно време всичко постоянно се обърква! — отвърна тя. — Нямам желание да се поверявам на късмета или случайността. Ще тръгваме.

— Но накъде?

— Трябва да го обсъдим. Най-напред да се разкараме оттук.

— Разполагате ли с необходимите за бягството средства?

— За съжаление, не.

— Хм! Вие ми обещахте брак, а баща ви сега ми даде утвърдителен отговор. Аз следователно имам задължението да се грижа за вас. Ще тръгна с вас. Нали знаете, че съм богат.

— Можете ли да го докажете?

Настъпи кратка пауза.

— Почакайте за миг! — каза после Отшелника грубо. Изглежда, се отдалечи.

Хаук и Холм видяха, че баронът пристъпи към дъщеря си. Сега следователно виждаха и него. Баща и дъщеря си зашепнаха. Разговорът им не можеше да бъде доловен от подслушваните.

— Сега ще ни покаже парите си — прошепна Теодолинде.

— Дали ще са много?

— Изглежда е много богат. Един удар, едно намушкване и всичко е наше. Наемаш ли се?

— Хм-м! У мен е ножът, който му бях заел. Той е остър и източен...

— Ето на! Ще го направиш ли?

— Стига да не е много трудно.

— Ха! Заставаш до него, от лявата му страна, та да можеш с дясната ръка добре да го намушкаш. Аз ще го заставам да се наведе. Един удар с ножа отзад в сърцето и цялото му имущество е наше. Надявам се, че веднъж ще се проявиш не като баба, а като мъж.

— Добре, той ще умре, *pota bene*, ако трудът си заслужава! — изхили се диво баронът. — Винтер е неспасяемо изгубен!

Холм и Хаук си вадеха изводи по физиономииите на двамата, че не е нищо добро онова, което обсъждат.

— Мисля, че кроят нещо лошо на Отшелника — каза Холм тихо.

— Сигурно! А, виждате ли какво държи старият в ръката?

— Нож! Пак го прибра. По дяволите! Дали не се канят да очистят Отшелника?

— Не бива да позволяваме това да се случи! Слушайте!

Сега отново прозвуча гласът на Винтер:

— Елате в малката стаичка! Отворих ракли и сандъци. Ще се убедите, че ще можете да живеете край мен като княгиня.

Теодолинде стана от стола, за да се отзове на поканата. Същевременно хвърли един триумфиращ и подканящ поглед към баща си. Този поглед ясно говореше: „Сега е моментът, сега трябва да действаме, така че напред!“ Холм прошепна:

— Ще се случи нещо! Бързо долу! Да преместим стълбата при другия прозорец!

Секунда по-късно бяха стигнали земята, а в следващия миг стълбата бе облегната над следващото прозоречно отворстие. Двамата се изкачиха с възможно най-голяма бързина и погледнаха вътре.

Видяха старата, обкована с желязо и магарешка кожа ракла, каквито се употребяваха в миналото столетие, а до нея скрина и сандъка. Бяха отворени. Какво се намираше в тях, Хаук и Холм не можеха да видят. Забелязаха само, че Отшелника посочи с ръка сандъците и пусна горда, надменна усмивка. Теодолинде приближи и погледна в раклата. Заговори, но отвън не можеха да разберат думите ѝ.

Баща ѝ също пристъпи. Подслушвачите сега имаха и трите действащи лица ясно пред очите си. Баронът, който стоеше от лявата страна на Отшелника, му каза нещо. Винтер се наведе ниско, за да посегне

в раклата.

В същия миг ножът проблесна в ръката на Фалкенщайн и острието прониза плешката на Отшелника. Намушканият нададе силен, ужасяващ крясък и се изправи с разкривено от болка лице.

— Господи Исусе! Те го убиват! — извика Хаук много по-високо, отколкото бе възнамерявал.

— Почакай, негоднико! — изкрещя Холм.

— Замахва за втори път! — ужаси се Хаук.

Холм стоеше твърдо на стълбата. Още при първото намушкване беше смъкнал рязко пушката от рамото и я бе взел за стрелба. Едновременно с думите си натисна спусъка. Изстрелът отекна и баронът, който тъкмо бе нанесъл втори удар, залитна и се стовари на пода, улучен в главата. Отшелника също рухна с ножа в гърба.

Теодолинде нададе крясък на ужас, който в действителност не можа да се чуе, защото потъна в силно издрънчаване и трясък, Холм разби с приклад целия прозорец, при което стъклата и старата, прогнила рамка изпопадаха в малката стаичка. Теодолинде се строполи до баща си.

— Напред! — изкомандва Холм. — Може би все още ще можем да помогнем!

Стъпи върху перваза, провря се през прозоречното отворстие и скочи в помещението. Хаук, който се бе изкачил само дотолкова, че да може да надзърта вътре, се изкатери бързо по-високо и го последва.

— Убийца! Вие сте моя пленница! — извика Холм. Хвана момичето и го дръпна от пода.

Тя го погледна с широко разтворени очи, сякаш виждаше призрак.

— Убийца? Аз? — проломоти. — Това не е вярно, не е вярно!

Пуснете ме!

Отскубна се и скочи към вратата да побегне. Но Холм бързо я улови, запрати я обратно и каза:

— Хер Хаук, пазете тая усойница, докато аз проверя има ли живот още в тези мъже.

Момичето видя, че е изгубено, и се свлече на един стол. Хаук застана между вратата и Теодолинде. Холм се наведе към владетеля на замъка.

— Мъртъв! — обяви. — Куршумът добре го е улучил. Тоя тип трябваше да живее, за да изтърпи друго наказание.

Дъщерята чу тези думи, разбра, че баща ѝ е мъртъв. Не направи нищо, което би могло да се възприеме като проява на синовна обич. Чувстваше се, сякаш самата тя беше мъртва. Показният ѝ кураж беше изчезнал.

Сега Холм прегледа Отшелника, който лежеше по корем на пода, и рече:

— Тоя като че ли не е мъртъв, а само в безсъзнание. Диша, но толкова слабо, че едва се усеща.

— Измъкнете ножа от гърба! — посъветва благонамерено Хаук.

— Не бих го направил! Тогава може би ще умре за кратко от кръвоизлив. Ние трябва да опитаме да го запазим в сегашното положение, докато дойде лекар. Чуйте! Не вика ли някой?

— Да. Сега пак.

— Хер Холм! — прозвуча отвън.

И веднага кучето долу при стълбището извиси яростен лай. Холм пристъпи до прозореца и попита кой е.

— Аз, Хагенау — беше му отговорено.

— Елате горе!

— Веднага! А-а, тук има стълба! Какво се е случило? Горе още ли грози опасност?

— Не. Тя отмина.

— Е, идвам!

Оберлейтенантът се промуши през прозореца и скочи на пода. Хвърли един поглед из стаята и възкликна стреснато:

— Всички дяволи! Два трупа! Какво се е случило?

Холм му разказа целия ход на събитията и после попита:

— А вие как се озовахте тук, хер Фон Хагенау?

— Чухме изстрела. Знаехме, че хукнахте към кулата, а нямате оръжие. Отправихме се по най-бързия начин насам, за да ви се притечем на помощ. Е, да, но явно късно пристигнах. Но тази дамичка тук ще задържим. Тя скоро няма да помисли за женитба. Всъщност старият не си заслужаваше барута на изстрела. Можехте да си спестите тоя труд!

— Трябваше да стрелям, за да спася по възможност другия — отговори твърдо Холм.

— Но той сега въпреки всичко е мъртъв — отбеляза оберлейтенантът.

Тогава оттам, където лежеше Винтер, тихо прозвуча:

— Аз... аз... съм жив.

— Той говори! — каза Хагенау. — Нека видим!

Пристъпи към Отшелника, наведе се над него и попита:

— Жив ли сте? Чувате ли какво говорим?

— Да.

— Знаете ли какво се случи?

— Да.

— Значи сте в пълно съзнание?

— Напълно.

Той не отговаряше плавно, наистина, а бавно и така си поемаше дъх, че звучеше кажи-речи като свирене.

— Искате ли да станете? — продължи Хагенау. — Хайде, аз ще ви помогна.

— Не мога, няма да стане, не мога да си движа крайниците. Ножът...

— Чумата го взела! Аз не съм фелдшер или знахар, но може би ножът е засегнал точно някой двигателен нерв или нещо подобно. Да го изтеглим.

— Не! — помоли раненият. — Тогава всичко ще свърши, ще умра от загуба на кръв. О, тоя негодяй! Тоя... тоя... Къде е дъщеря му?

— Тук седи.

— Пожелавам й хиляди дяволи...

Напрегна всички сили за някакво движение, но не успя. Последницата от това напрежение бе един поток от кръв, който бликна от устата му и почти го задуши. Сега Холм и Хаук също пристъпиха бързо към него, за да го облекчат по някакъв начин. Избърсах му кръвта, подложиха една възглавница под главата му. И тогава... погледът му падна върху тимпаниста, очите му се разшириха.

— Фридрих! Брат ми! — изрече. Тимпанистът се вторачи в него слисано.

— Аз се казвам Хаук, а не Фридрих. Той беше моят баща.

По лицето на Отшелника плъзна израз на бавно разбиране.

— Да — прошепна той. — Не е брат ми, а... неговият син... Аз също се казвам Хаук... Не Винтер,... а всъщност Хаук... Ах!

След кръвоизлива говоренето много го затрудняваше. Изгуби съзнание. Тримата се събраха, за да не бъдат чути от Теодолинде, и Холм каза на тимпаниста:

— Тоя Отшелник Винтер очевидно е избягалият ви чичо!

Лицето на тимпаниста буквално трепна.

— Тоя човек? С раклата, скрина и сандъка, пълни с пари?

— Да, нали назова името ви. И заяви, че не се казва Винтер, а също Хаук.

— Тоя безделник! Първо ме нарече Фридрих. Но това беше малкото име на баща ми. Следователно ме е сметнал за брат си. Дали наистина е чичо ми?

— Това ще се установи. Да изчакаме! — После Холм се обърна към

оберлейтенанта: — Какво ще правим с пленницата и баща ѝ?

— Трябва да чакаме, докато дойде полицията. Всичко тук трябва да остане в състоянието, в което сме го заварили. Необходимо е веднага да телеграфираме и да пратим също депеша до прокурора.

— Кой ще упражнява дотогава тук надзор?

— Хер Хаук може да го поеме — отговори Хагенау. — Така ще бъде веднага на мястото, ако Отшелника дойде на себе си и поиска да го види. Аз доведох неколцина яки мъже, които чакат долу. Трябва да се прибера вкъщи. Чувствам, че раната ми всъщност не е чак толкова лека. Оттам ще пратя някого с депеша до телеграфната станция.

— Позволете аз да я съставя. Знам до кого да я адресирам и как трябва да гласи.

— Направете го.

Холм откъсна един лист от бележника си и написа:

„До княз Ван Зоом.

Веднага извънреден влак... Грюнбах спирка Вилдау...
оттам имам грижа коне... Верижката Роберт Бертрам
открадната... няколко пленника... вземете прокурора и асесор
Фон Шуберт.“

Всичко останало беше уговорено набързо. После бяха извикани горе „яките мъже“ на Хагенау, при което кучето много трудно бе усмирено и вързано за синджира. Самият оберлейтенант се отправи заедно с Холм обратно към замъка.

Докторът беше посрещнат от Елън и сестра му Хилда с изключително голяма радост. При това не забелязаха, че оберлейтенантът се е смъкнал съвсем обезсилено на канапето. Едва след време погледът на Хилда падна върху неговото обезкръвено, мъртвешки бледо лице. Нададе вик на уплаха, втурна се към него, улови ръката му и попита:

— Какво ви е, хер Фон Хагенау? Лошо ли ви стана?

Той се насили за усмивка и отговори:

— Почувствах се странно... толкова слаб. Но сега отново се усещам силен, много силен.

— О, не! Не ви е добре. Много сте изтощен. Трябваше да ни послушате и да не отивате до кулата.

— Хм-м, да! Може би ще е по-добре да наредя да ме откарат вкъщи.

Ние също имаме един стар, верен слуга като този Даниел тук. Той ще се погрижи за мен.

— Слуга? Не. Тръгвам с вас!

Каза то с толкова решителен тон, сякаш това се подразбираще изцяло от себе си.

Очите на Хагенау получиха живец, започнаха да просветват.

— Искате да дойдете с мен? Наистина ли? — попита той.

— Да. Аз съм ви задължена. Ние станахме причина да тръгнете с нас. В следствие на това бяхте ранен. Нямайте майка, сестра... ще пътувам с вас!

Той погледна брат ѝ и попита:

— Вие чухте, хер доктор. Какво ще кажете по въпроса?

— Тя е права. Ако не бяхте дошли, лошо ни се пишеше. Вие ни спасихте живота. Да ви предложим помощта си, е най-малкото, което можем да направим... за съжаление! Надявам се, че няма да отблъснете предложението на сестра ми.

— Да го отблъсна? — усмихна се щастливо Хагенау — През ум не ми минава. Много глупости съм вършил, но тази ще бъде най-голямата, така че ще я пропусна. Но кой ще поеме надзора тук, в замъка?

— Аз ще остана. Можете да бъдете уверен, че всичко ще протича така, както е необходимо. Но депешата, хер оберлейтенант?

— Ще се погрижа, макар че съм ранен. Можете да разчитате.

Бяха наредили да запрегнат. Колата спря сега пред портата. Хагенау се качи и Хилда седна срещу него. По път не бе произнесена нито дума. Едва когато колата спря в двора на замъка Райтценхайн, Хагенау се обади:

— Какво става? Къде сме?

— У вас, хер оберлейтенант — отговори тя.

— А-а... така ли!... Простете! Май наистина съм по-слаб, отколкото смятах. Нищо не си спомням от пътуването. Трябва да съм бил в безсъзнание. Мисля, че отново кървя.

Никой не беше осведомен за намеренията на Хагенау. Обитателите на замъка спяха. Портиерът бързо приближи и получи заповедите му. Хагенау забрани да се буди баща му. Но веднага прати човек за лекаря и един куриер с депешата.

Когато раненият бе пренесен в стаята и прегледан, установи се, че превръзката се е разхлабила. После дойде лекарят, който се зае професионално с раната. Той успокои болния. Каза, че раняването не било опасно, само загубата на кръв окачества като значителна. Това щяло да предизвика сериозна треска. Но това щяло да бъде всичко.

Пациентът потъна в сън и тогава влезе Хилда да бди при постелята

му. Докато седеше така сама при него, я спохождаха и си отиваха разни мисли. Държеше погледа си отпращан към неговото лице и не си даваше сметка, защо трябва отново и отново да поглежда този толкова некрасив лик. Така мина нощта в безмълвна тишина.

Призори оберлейтенантът се раздвижи. Отвори очи и я погледна, сякаш първо трябваше да се опомни. После попита:

— Фройлайн Холм? Наистина ли сте тук, или още сънувам?

— Наяве е — усмихна се тя.

— Колко прекрасно! Аз сънувах именно, вие сте... ах, дължа ви много голяма благодарност! Каква жертва от ваша страна! Та вие самата се нуждаете от сън.

— Ох, не бих могла да заспя, напълно невъзможно! Тревожа се за вас.

— Тревожете се за мен? Господи Исусе! Та нали знаете, фройлайн Холм, че другарите ми ме наричат Жерава?

— Да. Избрали са ви един наистина некрасив прякор.

— Но той си е иначе много сполучлив за това олицетворение на грозотата, каквото съм аз.

— Грозен? Аз не ви намирам такъв.

— Не? О, моля, я ме погледнете!

— Вече често съм го правила. Един мъж може да бъде некрасив, но една жена — не. А и красотата не се изразява само в чертите на лицето. Който има добра душа, не може да е грозен.

— Наистина ли? О, в такъв случай и аз не съм грозен, а дори най-красивият тип, който може да има. Ще ви кажа, аз имам душа като презряла слива. Тя пада от дървото веднага щом човек макар и само леко го разтърси.

— Служите си с изключително сполучливи сравнения — засмя се тя.

— Да. Във ваша близост ставам духовит. Това е вярно.

Изглеждаше щастлив и това щастие разхубавяваше бледите му черти повече, отколкото човек би могъл да си помисли. Дълго, дълго лежа кротко усмихнат и със затворени очи. Навярно сам не съзнаваше, че отново и отново прошепна.

— Тя се тревожи за мен... Жерава!

Отново заспа.

ГЛАВА 12

НАСЛЕДСТВОТО НА ОТШЕЛНИКА

Сутринта лекарят отново дойде. Междувременно беше ходил до замъка Грюнбах и в кулата. Отпрати Хилда в отредената за нея стая и прегледа повторно раната. Сметна за необходимо да нареди да събудят бащата на Хагенау. Отпрати се към него, за да го подготви и да му разкаже всичко. След това си тръгна.

Естествено, бащата навести сега сина си, който допълни разказа на лекаря и увери, че се чувства сравнително добре.

— Какво събитие! — каза бащата. — Сега, разбира се, трябва да се откажем от всичко?

— Татко, да благодарим на Бога, че не ми се падна това женище. Тия хора самите са без пари. Сега оня е мъртъв, а дамата нека си играе в затвора на повелителка на замък.

— Двамата си заслужават съдбата. И все пак... все пак... ех, днес отново очаквам вексел! Гледай по-скоро да оздравееш. Нещата наистина стоят така, че само един брак по сметка може да ни спаси.

— Аз няма да се женя или пък ще го направя беден, много беден.

— Шегуваш се!

— Не. Ще ти кажа откровено, вече съм избрал. Аз обичам и мисля, че съм обичан.

— Ти? Обичан? — попита бащата невярващо. — Мога ли да чуя името й?

— О, да! Вече я познаваш. Казва се Холм.

— За съжаление, тя не е от благородно потекло!

— Дори много, много! Тя е цялата пропита от благородство, макар и да няма пред името си „фон“.

— Значи благородна по сърце, по убеждения? — засмя се бащата. — Това е най-доброто. Мило момче, ти ме познаваш. Аз съм много трезв характер и при това положение...

— Знам... знам, скъпи татко! Ти си трезв, а аз съм опиянен! Нека ти разкажа!

Хагенау баща остана дълго при оберлейтенанта. Когато го напусна, лицето му имаше сериозен, но в никой случай нещастен израз. Попита къде е настанена фройлайн Холм и я посети.

Тя се изчерви смутено, когато го видя да влиза. Той го забеляза,

сложи ръка на рамото ѝ и каза:

— Благодаря ви от все сърце, фройлайн Хилда! Вие ми запазихте сина, като сте му спасили снощи живота...

— О, не! — вметна тя бързо. — По-скоро той е нашият спасител!

— Не. Дулото на пушката вече е било насочено към него, когато вие сте се спуснали към ръката на убиеца и сте имали смелостта да се борите с него. Никога няма да забравя постъпката ви. Бог да ви благослови! Вие се заехте с ранения. Гледайте на тази къща като на собствена. Заповедите ви ще бъдат зачитани.

Тръгна си.

Какво трябваше да означава това? Беше нещо повече от вежливостта на гостоприемството. Тя можеше да се счита буквално като господарка на замъка! Тази мисъл изтласка кръвта в страните ѝ. Господарка на замъка Райтценхайн, фрау Фон Хагенау! Сведе главица и посегна с ръка към тупкащото си сърце. Е, да, оберлейтенантът не беше красив, но беше толкова мил и добър. Какво щастие, да можеш да покажеш и докажеш на даден мъж, че го обичаш не заради безстойностните, преходни качества!

В ранния предиобед се появи Холм, за да види ранения, и най-напред се представи на бащата, който го посрещна с очевидно уважение. Вече възнамеряваше да се сбогува, когато старият хер го помоли да остане още няколко мига.

— Бих желал да засегна един въпрос — каза той, — който е от изключително голяма важност за мен и при всички случаи касае и вас, хер доктор. Аз обичам откровеността, а вие сте порядъчен мъж. Моят син преди малко сподели с мен, че обича сестра ви.

Холм не показва следа от изненада. Кимна леко и отбеляза:

— Зная. Вие, естествено, не одобрявате тази любов.

— Имам много уважителни причини да го правя!

— Разбирам и не мога да ви се сърдя. За съжаление, имам пълно основание да предполагам, че любовта е взаимна.

— Ах! Какво говорите!

— Да. Хилда е... е, аз съм ѝ брат и нямам право да я хваля. Но тя не отстъпва по нищо пред една дама с хиляди благородни предци. Аз, разбира се, съзнавам, че това влечение е безперспективно, и в тази връзка ми хрумва нещо. В най-близко време заминавам с годеницата си за Италия и ще взема Хилда със себе си.

— Мислите, че двамата ще се забравят? — попита старият Хагенау.

— Поне ще опитам. Но Хилда притежава такава дълбока душевност, че почти не ми се вярва да постигна такъв резултат.

— Защо тогава да ѝ причинявате болка? По-добре я оставете тук!

— Да я оставя тук? О, виждате ме учуден, милостиви хер. Мислех, трябва да ви докажа, че...

— Дрън-дрън! — беше прекъснат. — Аз бях казал на моя син, че по-добра снаха от фройлайн Хилда не бих могъл и да желая.

— Как? Казали сте му това?

— Да. Вярно, нямах и представа, че на моето момче действително е хрумнало да се влюби в нея. Нека си поговорим откровенно. Аз съм светски човек, но съм лош бизнесмен. Моят син си нямаше и понятие за това. Той ме считаше за невероятно богат и в този дух живееше. Бях принуден да му отворя очите и да му кажа, че само едно сродяване по сметка може да ни спаси. Момчето беше готово, но бе видяло сестра ви. Сега ми съобщи, че предпочитал да гладува, отколкото да се продаде на някоя друга. Аз съм същият особняк като него. Наслаждавал съм се на живота и знам, че има само едно щастие, а именно това, към което той сега се стреми. Той трябва да го има. Могат да ми вземат всичко и да ме изхвърлят оттук. Аз ще се изсмея. Той ще трябва да напусне службата, наистина, но не е без способности. Назначението следователно му е несъмнено сигурно, макар и на цивилна служба. Е, тогава може да се ожени за сестра ви и аз ще се преселя при тях. Ще бъдем скромни и няма да гладуваме.

Холм се надигна от мястото си и закрачи възбудено напред-назад в стаята. Накрая каза:

— Това е великодушие, което не съм предполагал. Наистина ли говорите сериозно, милостиви хер?

— Напълно! И съм убеден, че Хилда е поне също толкова достойна колкото моето прогнило родословно дърво.

— Вие, следователно, давате съгласието си за женитба?

— Безусловно!

— Ето ръката ми! Вие ме накарахте да ви уважавам заради вас лично, а не заради аристократичното ви име. И понеже бяхте откровен към мен, аз също искам да бъда такъв към вас. Хилда може да очаква от мен сватбен дар, който сигурно ще я предпази от гладуване. В хода на моите турнета бях събрал една сума, която, за съжаление, в даден момент пропадна. Въпросната банка междувременно се възстанови и просперира и ми върна загубата заедно с добри лихви. Тази сума определям като зестра на моята сестра.

— Но вие самият се нуждаете от парите!

— Не. Годеницата ми е много богата, притежава милиони. Ето как сега аз съм в щастливото положение да дам при бракосъчетанието на

сестра ми повече от двеста хиляди долара.

Хагенау онемя. Едва след известно време изрече със затруднение:

— Двеста... хиляди... долара! Та това са половин милион гулдена!

— Хилда не бива да живее в нищета. Сега мислете за работата каквото искате. Моля, не казвайте нищо на оберлейтенанта. Ако двамата останат верни на любовта си, щастието няма да закъснее!

Тръгна си.

Застанал до прозореца, старият се загледа с просияли очи след него и промърмори:

— Половин милион! Бог ме подкрепя! Кой би го помислил! И каква снаха! Едва сега започвам да живея! Досега бях твърде глупав, за да бъда истински щастлив!

Доктор Холм искаше да посрещне княз Ван Зоом. Ето защо сега се прибра в къщата, в която живееше баща му. Оттам можеше да обгръща с поглед водещото към Вилдау шосе. Не бе чакал кой знае колко дълго и пристигна един файтон. Холм излезе пред къщата. Колата спря и от нея слезоха князът, прокурорът и асесор Фон Шуберт.

Отидоха в близката странноприемница, където Холм направи кратък доклад. Започна с разговора на Фалкенщайн баща и дъщеря, който неволно бе подслушал, скрит в храстите, и завърши със събитията от изминалата нощ.

— Много правилно постъпихте, като телеграфирахте — каза князът.

— Разпитвахте ли за верижката и детските дрешки, потърсихте ли ги?

— Не. Не исках да се меся самоволно.

— Много добре! Когато преди време съумях да накарам Лена Розенбаум да ми предаде така наречената истинска верижка, за да я върна на Рихард Бертрам, естествено си нямах и понятие, че съм получил фалшификат. Следователно не само Розенбаум са били измамани, но и аз. Рихард Бертрам действително е смятаният за мъртъв Роберт фон Хелфенщайн. Неговите права междувременно бяха признати въз основа на достатъчно други доказателства и без истинската верижка. А сега нека потеглим за Грюнбах и да отидем до тази кула. Впрочем трябва да пратим да повикат лекаря и да го вземем с нас. Той задължително ще ни бъде необходим.

Беше изпратен човек и лекарят се яви веднага. Той успокои господата по отношение оберлейтенант Фон Хагенау. Попитан за Отшелника, отговори:

— Още не е дошъл на себе си. Аз измъкнах ножа, наистина, и го превързах, но не храня надежда. Убеден съм, че ще умре още днес.

Междувременно Холм беше поръчал втори файтон. Господата се настаняха и потеглиха за Грюнбах. Слязоха при замъка и се отпавиха към кулата.

Когато Холм и Хагенау напуснаха кулата и оставиха на стража Хаук заедно с „яките мъже“, тимпанистът се намираше в много своеобразно настроение. Мъжът, който лежеше тежко ранен на пода в стаичката, с нож в гърба, посред раклите и сандъците, съдържащи богатството му... да е неговият чичо, който беше причинил толкова мъка на семейството?

Хаук искаше да го знае със сигурност. Придърпа си един стол и се намести с надежда, че Отшелника скоро ще дойде отново на себе си и ще му даде обяснение.

Теодолинде все още седеше на стола, на който се бе свлякла. Очите й бяха затворени с израз на пълна апатия. Двама от пазачите бяха в стаята, другите двама патрулираха вън около кулата.

По едно време дойде лекарят. Беше ходил първо в Райтценхайн да се погрижи за оберлейтенанта. Сега прегледа Отшелника. Хаук му оказваше помощ, когато изтегли внимателно ножа от гърба и постави превръзка. После четиримата вдигнаха предпазливо тежко ранения и го сложиха на леглото в стаята. По време на тая процедура Отшелника няколко пъти бе простенал и издал разни звуци. Но очите си не отвори. Сега почиваше мирно на леглото. Безсъзнанието беше преминало в сън.

— Ще прескочи ли трапа? — попита Хаук.

— Не вярвам. Може би ще умре в сън, а може и да се събуди още веднъж.

Лекарят се сбогува, но каза още, че по обяд пак ще дойде.

Хаук сложи стола си до леглото на Отшелника и прекара пред духовните си очи всички събития, настъпили от онази вечер в „Тиволи“. Все по-често си мислеше за Лаура, момичето, на което принадлежеше неговото сърце и което бе причината да попадне във въртопа на тези преживелици. Така заспа.

Събуди се, когато кучето залая. Беше обяд. „Яките мъже“ го бяха оставили да почива, но самите не бяха затваряли очи, а вярно бяха изпълнявали своя дълг. Един поглед към Отшелника подсказа на Хаук, че той още спи. Пъргаво се измъкна навън. Очевидно идваше някой и това можеше да е само Холм с княза и другите очаквани господа. Не беше се излъгал. След кратко приветствие Хаук информира господата за положението в кулата и после всички влязоха.

Там ги очакваше голяма изненада. Отшелника се беше събудил и погледна с бистри очи влезлите. Лекарят веднага пристъпи към леглото и

го прегледа. Но Отшелника отклони.

— Оставете. Знам, че е свършено с мен. Господата от съда ли са?

— Да.

— Тогава нека зададат въпросите си. Бързо! Искам да поговоря с племенника си. Вече нямам много време.

Говореше със слаб глас и на пресекулки. Лекарят се обърна към господата и тихо обясни, че краят на Отшелника приближава, така че да бъдат максимално кратки.

Прокурорът го разпита. Умиращият призна всичко с едносрични, накъсани думи и поиска после да види Хаук. Този бе стоял на заден план и сега приближи.

— Тук съм — каза.

Отшелника го гледа известно време мълчаливо. После заяви:

— Да, ти си. Изглеждаш точно като баща ти, когато беше на твоите години.

Говореше много трудно и бавно. Пое си дълбоко дъх, преди да продължи:

— Разказвали ли са ти за мен?

— Ти чичото ли си?

— Да.

— Много се говореше за теб. Аз още пазя всичките ти ехидни писма. Татко умря от охтика, майка от тифус вследствие на глад!

— О, Боже мой! Ще намеря ли опрощение?

Хаук го бе гледал с мрачен поглед. Сега изразът на лицето му стана мек и благ. Той отговори:

— Ти стоиш пред дверите на смъртта. Аз ти прощавам, каквото има да ти простя. Умри в мир!

— Благодаря ти! Дай ми ръката си!

Хаук му я даде. Умиращият го придърпа към себе си и промълви с тих глас:

— Ти можеш да ми простиш, наистина ми прощаваш? Бог да те благослови! Там са струпани проклетите пари! Канех се да ги пропиля с една красива жена. Тя нареди да ме убият. Отведете я в затвора, убийцата! А ти, мой племеннико, мисли благодушно за... мен, твоя чичо...

Думите му замряха в неразбираемо мотолеване. Погледът му се оцъкли, беше мъртъв. Тимпанистът затвори очите му, поддържа още известно време ръката му и се отдръпна. Пред очите му играеха пламъци, ушите му бучаха. Трябваше да се махне навън, да подиша чист въздух. Излезе и няколко часа се скита из гората.

Когато се върна, Холм стоеше пред вратата.

— Къде се дяхте? — попита. — Господата вас чакат.

— Защо? Мислех, че има други неща за вършене!

— Те отдавна вече са уредени. Фройлайн Теодолинде призна всичко. Верижката и детските дрешки бяха намерени в замъка. Елате горе!

— Най-последно! — каза князът, когато двамата влязоха. — Ние се заехме с вашите работи. Вие сте наследник на Отшелника и сега сте богат човек.

— Слава на Небето! На колко възлизат вехториите?

— Далеч над деветдесет хиляди гулдена.

— Девет... десет... хи...

— Да. Естествено, от тях трябва да се приспадне общоприетият за страната данък наследство.

— Мътните го взели! Той да не вземе да излезе сто хиляди гулдена?

— Надали! — засмя се князът. — Впрочем аз ще ви отпусна един аванс от наследството. Ще получите две хиляди гулдена. Ето ви лист. Напишете, моля, разписка!

Хаук направи такъв скок, че докосна с глава тавана. Получи парите и се осведоми:

— Как ще се уреди погребението?

— Ще поговорим по този въпрос с кмета — отвърна князът. — Значи няма да останете злопамятен към чичото?

Хаук поклати глава.

— Вие сте мъж по сърцето ми — усмихна се князът. — Сега нека отидем до кмета!

Вернер, касиерът на театъра, седеше в жилището си и се взираше, клатейки глава, в телеграмата, която беше получил. Отново прочете неразбираемото послание:

„Хер театралния касиер Вернер, «Алтмаркт» 13, четвърти етаж, задната къща.

Идвам специален влак... Бързо гарата... Доведете всичкият домашен народ.

Тимпанист Хаук“

Вернер не знаеше какво да мисли. За щастие, точно сега дойде полицаят Фридрих, за да посети Емили. Той прочете текста и каза.

— Подадена във Вилдау? Нататък днес замина князът с няколко служители. Сега се случват много странни неща. При всички случаи трябва да отидете на гарата.

— С цялото семейство?

— Да. И аз ще дойда с вас.

Когато стигнаха на гарата, Фридрих се осведоми в диспечерната и научи, че действително е оповестено за извънреден влак, който се очаква след десетина минути. Той се отправи с Вернер и семейството му към перона.

Извънредният влак пристигна и спря. Началник-влакът скочи и отвори с дълбок поклон вратата на купето първа класа. Тимпанистът Хаук слезе и веднага се запъти към чакащите.

— Чудесно! — зарадва се той. — Получихте ли депешата ми?

Вернер беше напълно слисан и отговори с насрещен въпрос:

— Как се добрахте до този извънреден влак, хер Хаук?

— Ще ви разкажа. Само ме последвайте! Ще поискаме да ни дадат в ресторанта на гарата едно сепаре.

Вернер и Фридрих го последваха удивени. Вече предполагаша, че не е с всичкия си. Но още повече ги хвана страх за него, когато поръча на келнера да донесе изискана закуска с вино и да изстуди една дузина бутилки шампанско.

— Учудвате ли се? — ухили се той. — Днес имам повод да се радвам. Мога да си позволя малко прахосничество... за пръв и последен път в живота си. В джоба си имам много пари! Хайде, идвайте!

Скоро в сепарето стана толкова весело, че посетителите в голямата зала попитаха келнера за причината. Той отговори:

— Един беден мъж най-неочаквано получил голямо наследство и също така изненадващо се сгоди за Лаура Вернер, дъщерята на театралния касиер. Щастието се усмихна на тези достопочтени хора!

Всички членове на бандата на Капитана бяха заловени и всеки получи в съответствие с престъпленията си своето наказание. Аптекарят Хорн най-сетне призна откъде има парите, които бяха намерени у него при залавянето му на границата. Очевидно бе мълчал с надеждата, че барон Фон Фалкенщайн дори сега, когато лежеше отново в затвора, ще му помогне по някакъв начин, може би по съдебен път. Сега баронът беше мъртъв и той наруши своето мълчание. Така издаде последната тайна на Капитана — мястото на подземния паричен тайник. Сега там се намираха, разбира се, само стоки. Те бяха секвестирани от властите.

Както Хорн, така и Якоб Симеон и бившият му помощник Менерт

отидоха за много години в затвора. Хулда Нойман, любовницата на последния, бе сполетяна от същата съдба. Портата на затвора захлопна и зад Теодолинде фон Фалкенщайн. Никога вече не се чу нещо за нея. Заради откритото си признание Йете Хорн се размина с по-леко наказание. Тя и четирите ѝ сестри бяха изпратени в изправителен дом.

Холм замина със своята годеница Елън Стартън и сестра си Хилда за Италия, както бе планирано. Хагенау се присъедини към тях, тъй като сега бе официално сгоден за Хилда.

След година в замъка Райтценхайн се състоя сватбата на двете двойки. Но по същото време и в столицата бяха съвместно отпразнувани други бракосъчетания. Веселият тимпанист Хаук отведе вкъщи своята любима Лаура, а двамата тайни полицаи Антон и Фридрих — избраниците си Анна и Емили. За Холм може още да се каже, че отново стана прочут виолинист виртуоз. По време на едно турне из Австралия той жънеше триумфи, придружаван от съпругата си Елън, както навремето в Америка. А „Регирунгсжурнал“ отново осведоми подробно за събитието, като публикува Холмовите „Писма от Австралия“.

В по-късно време Хаук предприе с жена си и децата си едно пътуване до Грюнбах. Там им показва полусрутената кула, където бе открил своя безследно изчезнал чичо, на чието наследство се основаваше благоденствието на семейството и който бе известен сред местните хора като Отшелника.

Издание:

Издательство „Калпазанов“, София, 1999

Der verlorene Sohn. Band 76

Karl May Verlag, Bamberg